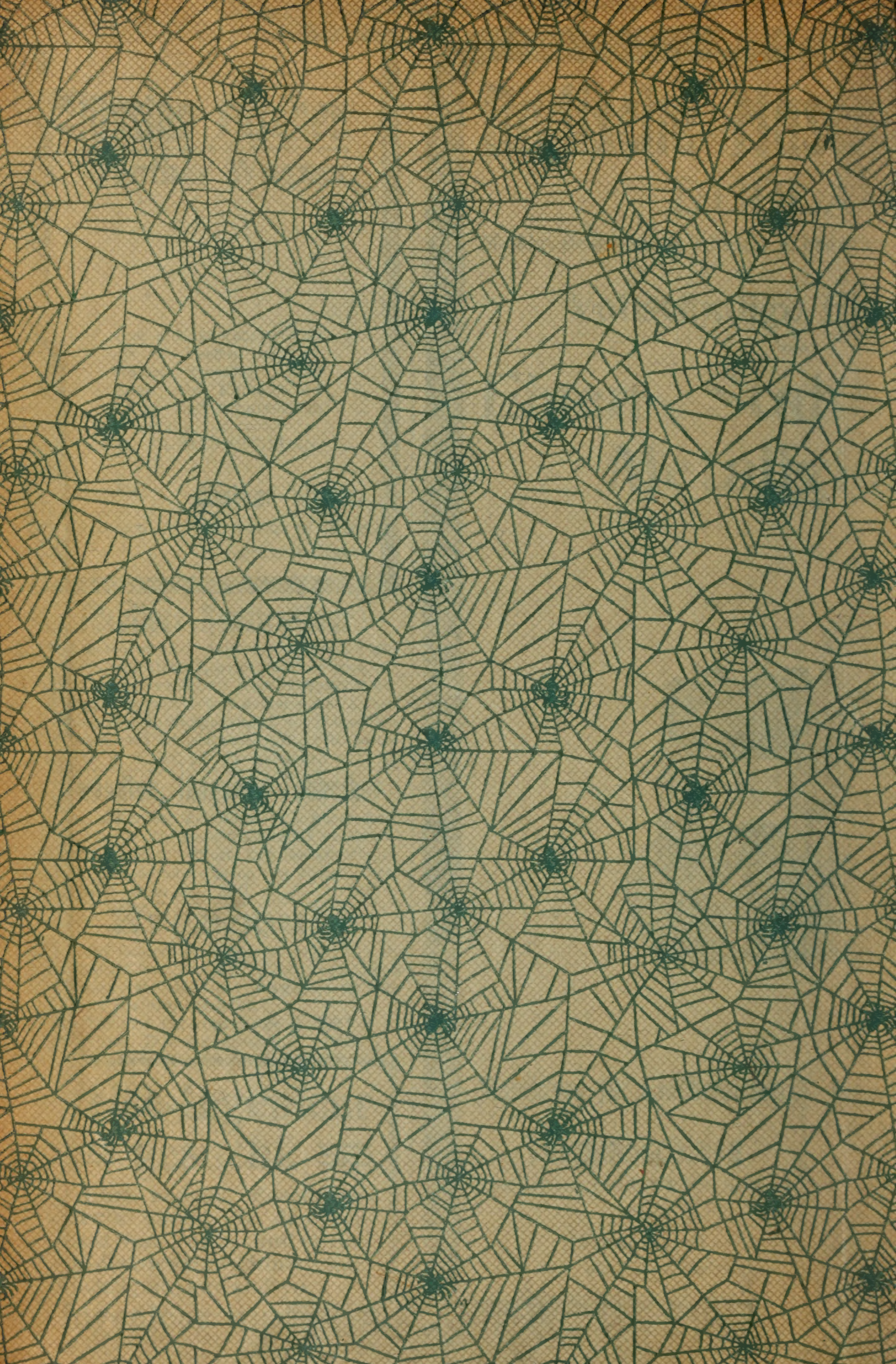

REPERTORIUM DIPLOMATICUM

REGNI DANICI MEDIÆVALIS

1401—1450.

REPERTORIUM DIPLOMATICUM REGNI DANICI MEDIÆVALIS.

FORTEGNELSE OVER

DANMARKS BREVE FRA MIDDELALDEREN

MED UDTOG AF DE HIDTIL UTRYKTE

UDGIVET VED

KR. ERSLEV

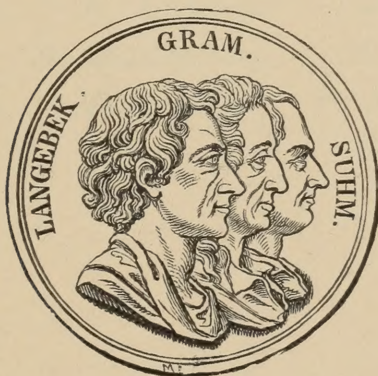
I FORENING MED

WILLIAM CHRISTENSEN OG ANNA HUDE

AF

SELSKABET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE.

TREDJE BIND (1401—1450).

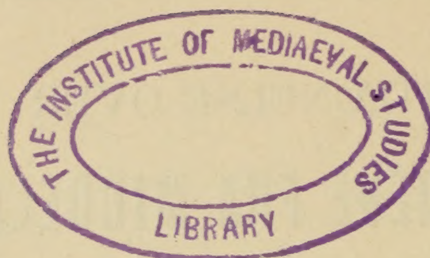
MED UNDERSTØTTELSE AF MINISTERIET FOR KIRKE- OG UNDERVISNINGSVÆSENET
OG DEN GREVELIGE HJELMSTJERNE-ROSENCRONESKE STIFTELSE.

KØBENHAVN.

I KOMMISSION HOS UNIVERSITETSBOGHANDLER G. E. C. GAD.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKIÆR).

1906.

THE INSTITUTE OF MEDIAEVAL STUDIES
LIBRARY

Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie har den 25. Marts 1888 besluttet at udgive Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen (indtil 1450) med Udtog af de hidtil utrykte ved Professor Dr. phil. *Kr. Erslev* i Forening med Dr. phil. *William Christensen* og Dr. phil. *Anna Hude* og under Tilsyn af Rigsarkivar Dr. juris *V. A. Secher* og Arkivar *A. Thiset.*

Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie

stiftedes i Januar 1877 med det Formaal at fremme Studiet af Fædrelandets Historie ved Offentliggørelsen af nogle af de mange Aktstykker. Breve, Krøniker og andre Kilder, som endnu henligger utrykte eller er mindre tilfredsstillende udgivne. Planen for Selskabet er den at betro Udgivelsen af de enkelte Kilder til et eller flere Medlemmer af Selskabet eller til Udenforstaaende, saaledes at de almindelige Regler for Udgivelsesmaaden vedtages af Selskabet, og saaledes at Udgivelsen kontrolleres gennem et af Selskabet nedsat Udvalg.

Selskabet har hidtil udgivet:

Kong Frederik den Førstes danske Registranter, udgivne ved Kr. Erslev og W. Mollerup. 1879.

Kong Christian den Fjerdes egenhændige Breve, udgivne ved C. F. Bricka og J. A. Fridericia. 1.—7. Bind. 1878—91.

Codex Esromensis. Esrom Klosters Brevbog, udgivet ved O. Nielsen. 1880—81.

Danske Kancelliregistranter 1535—1550, udgivne ved Kr. Erslev og W. Mollerup. 1881—82.

Libri memoriales capituli Lundensis. Lunde Domkapitels Gavebøger, udgivne ved C. Weeke. 1884—89.

Aktstykker og Oplysninger til Rigsraadets og Stændermødernes Historie i Kristian IV's Tid, udgivne ved Kr. Erslev. 1.—3. Bind. 1883—90.

Corpus constitutionum Daniæ. Forordninger, Recesser og andre kongelige Breve, Danmarks Lovgivning vedkommende, 1558—1660, udgivne ved V. A. Secher. 1.—5. Bind. 1887—1903.

Aktstykker til Oplysning om Stavnsbaandets Historie, udgivne ved J. A. Fridericia. 1888.

Forarbejderne til Kong Kristian V.s Danske Lov, udgivne ved V. A. Secher og Chr. Støchel. 1.—2. Bind. 1891—94.

Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis. Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen (indtil 1450) med Udtog af de hidtil utrykte, udgivet ved Kr. Erslev. William Christensen og Anna Hude. 1.—3. Bind og 4. Binds 1. Hæfte. 1894—1906.

Danmarks Gilde- og Lavsskraaer fra Middelalderen, udgivne ved C. Nyrop. 1.—2. Bind. 1895—1904.

Aktstykker vedrørende Erik af Pommerns Afsættelse som Konge af Danmark, udgivne ved Anna Hude. 1897.

Breve til og fra Kristoffer Gøje og Birgitte Bølle, udgivne ved Gustav Bang. 1898—99.

Aktstykker og Oplysninger til Statskollegiets Historie 1660—1676, udgivne ved J. Lindbæk. 1. Bind. 1903—04.

Forretningsudvalgets Medlemmer er for Tiden:

M. Mackeprang. *William Christensen.* *Chr. Villads Christensen.*

1401.

Jan. 5. *Reg. 3045**. Papir [med 3 Segl, paatrykte forneden]. (RA. Personalh. Saml., Bille.) *Molbech og P. I, 108*; *Svenskt Dipl. I, 3.* [4407

Jan. 9. Ik Syuerd Dosenrode[1] R. hebbe oppeboret 250 lub. mark van her Hinrik van Aleuelde van myner vrowen weghen koningynne Margreten, unde ik dancke myner vrowen vor mennich gut, dat se my dan heft, unde wyl dat gherne vorschulden unde vordeenen, woor ik mach. Myn inghezeghel. Gegheuen des sondaghes bynnen den achte daghen to twelften.

Perg. med 1 Segl: Skjold, skraadelt med tre Tinder (S' SIFRIDI DOOZENRODE MILIT). Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. [4408

Jan. 13. *Reg. 3046**. **A.** Perg. med 6 Segl: 1. A. 1058 (Baad); 2. A. 710; 3. A. 1137 (Gyldenstjerne); 4. Skjold med en oprejst Spids (S' SVENONIS NICHOLAI); 5. Llxv 1; 6. Skjold med Skraabjælke. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 65* (RA. Malmø). *Molbech og P. 110* (= *Svenskt Dipl. I, 5*). — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. — Hertil 3370, 3813, 4335. [4409

Jan. o. 14. Retterthingsdom.

[Orig.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 319* (= *Hvitfeld IV, 161, Fol. 620*). [4410

Jan. 18. *Reg. 3047**. [Orig. Kongens Arkiv; *ÆA. IV, 10.*] Vidisse 1414 Maj 25. *Molbech og P. 111* (= *Svenskt Dipl. I, 7*). [4411

Jan. 20. »Jæssa Pætarsons, som kallades Plåkpänningz, åth hr. Abraham Broderson R. gifne obligation sig wara honom skyldig 80 lödiga mark solf, för hwilka han pantsatte hofwudgården i Låckarp med 6 bondegårdar och een fästa ther till liggiandes, dat. die Fabiani et Sebastiani«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 159. — Jfr. Sept. 27. [4412

Jan. 30. *Reg. 3048.* Perg. [med 8 Segl]. (RA. Ringsted H. 84.) *Danske Mag. IV, 308.* — Hertil 4396. [4413

Febr. 20. Jeg Ebbæ Thordzson har ladet Erik løs og ganske aarsage for min Frænde Esges Død, som E. var skyldet for, at han

ihjelslog; thi han har fuldt gjort for den døde, som Dannemænd fandt ham for Rette. Bedes jeg Dannemænds Indsegl hænges for dette Brev, som er Jøssæ Nielsß a. w., Helghe Swensß Bymand i Helsingeborgh og Andr. Magnwsson, efterdi jeg ikke har eget Indsegl. Datum Helsingeborgh dnica. invocavit.

Perg. [med 3 Segl]. (Skænket af Provsten Mag. Sivers i Tryserum 1753 til [?] Universitetsbibl.; RA. Helsingborg.) [4414

Marts 4. *Reg. *3694.* Perg. med [5] Segl: 1-4. Bomærker. (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 4.) *Kbhvns. Dipl. II, 28.* — Jfr. 1406 Apr. 25. [4415

Marts 6. *Reg. *3695.* [Orig.] Vidisse 1401 Juni 1. *Kbhvns. Dipl. II, 29.* [4416

Marts 12. *Reg. *3696.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. i *Registrum Christierni Imi, ed. Hille 51*; *Aarsb. fra Geheimearch. II. Till. 5.* [4417

Marts 20. Ik Tammes Peterson, de Jwl gheheyten is[1], unde myne eruen uplaten Ywer Peterson, de Jwl gheheten is, al dat erue unde ghud, dat uns anghestoruen is unde to vallen mach bynnen Flensborch edder buten Flensborch also van Eler Jwls weghen, dem Got ghenedich sy. Myn ingheseghel. Gheuen unde screuen des neghisten sondaghes vor palmen.

Perg. med 1 Segl: Skraadelt Skjold. Senere til Flensborg Helligaandshus' Arkiv. — Jfr. 4419. [4418

Marts 27. Ik Detmer van Gatme[1], de Blaw gheheten is, unde myn husvrouwe Kerstine unde unse eruen uplaten Ywer Petersson, de Jwl gheheten is, al dat erue unde ghud, dat uns anghestoruen is unde to vallen mach bynnen Flensborch edder buten Flensborch, alzo van Eler Jwls weghen, dem Got ghenedich sy. Myn ingheseghel. Gheuen unde screuen des sondaghes to palmen.

Perg. med 1 Segl: Bomærke; Paategning fra 15. Aarh.: Truwelß bull, Ettebo, Ellundt. Senere til Flensborg Helligaandshus' Arkiv. — Jfr. 4418. [4419

Marts 30. Johannes Lucke[1] M. Noverint universi, me viro nobili ac honesto Dn. Petro Nielsß de Agard M. omnia bona mea in Slæt H., videl. curiam meam principalem Brwnnæm, Brwnnæmby [a]atque Brwnnæmfangh[a], omnia bona mea in parochiis Næsborgh, Sallingh, [b]Lawfstæth, Windblæsth et Kornhæm[b], insuper omnia bona mea in Slæt H. cum omnibus bonis meis in Hymbersysæl, que bona michi primo post mortem matris mee et postmodum post obitum fratris matris mee Andree Gloob jure hereditario sunt advoluta, schotasse, recognoscens

me plenum pretium recepisse. Sig. meum cum sig. virr. discr. DDn. Waldemari Albertesß M. et Henrici[3] sacerdotis in Kætthorp, Taghonis Nielsß, Nicholai Gloob[5] de Westhløss et Johannis Block[6], AA. Datum fer. 4. post dnicam. palmarum.

Perg. med [6] Segl: 1. se **4347**, 2; 3. G. 640 (s' gherit detmari); 5. A. 1005; 6. Fxliij 38 (Lange). Senere (jfr. 1401 $^{20}/_{6}$) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 98 a). — Jfr. **4421**, **4423-24**. [4420

a) Fattes i 4421. b) Ligeledes.

Marts 30. Johannes Lucke[1] M. Noverint [*osv. som* 4420]. Sig. meum cum sig. virr. discr. Dn. Henrici sacerdotis in Kætthorp[2], Nicholai Jensß de Alsbiærgh, Taghonis [*osv.*].

Perg. med [6] Segl: 1. se **4347**, 2; 2. se **4420**, 3; gennemskaaret. Senere (jfr. 1401 $^{20}/_{6}$) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 98 b). [4421

— Petrus Mathei[1] officialis Dn. episcopi Roskildensis. Constet universis, nobilem Dn. Etlæ relictam Dn. Barnam M. 4. fer. palmarum coram nobis in judicio Roskildis, presentibus Dn. Nicolao Byllæ canonico Roskildensi et Inguaro Andree cive ibid., Nicolao Jensß pro quadam obligatione, contenta in apertis litteris domini Barnam super quodam homicidio per ipsum Nicolaum commisso, nomine domini Barnam pro sua parte satisfecisse; quapropter idem Nicolaus antedictam dominam quittavit, exclusis tamen aliis heredibus domini Barnam. Sig. nostri officialatus. Datum *etc.*

Perg. med 1 Segl: G. 187. (RA. Reg. 69, Fasc. 21 c, 84.) [4422

Marts 31. Nicholaus[1] abbas in Witheschøle, Olauus[2] sacerdos ibid., Henricus sacerdos in Kætthorp, Taghe Nielsß, Johannes Block[5], Igilfaar[6], Jacobus Griis[7], Johannes Bwndæ, Johannes Pauli[9] et Boecius[10] in Briitthorp. Fer. 5. ante f. pasce in placito Slæt H. vidimus, quod discr. vir et honestus Johannes Lucke M. viro nobili ac honesto Dn. Petro Nielsß de Agard M. curiam suam principalem Brwnnæm [*osv. som* 4420]. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [10] Segl: 1. G. 724; 2. G. 722; 3. se **4420**, 3; 5. Fxliij 38 (Lange); 6. M 39 (S ILFAR....); 7. Fxij 30; 9. A. 990 (Lange); 10. A. 1048 (Lange). Senere (jfr. 1401 $^{20}/_{6}$) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 86). [4423

Apr. 3. Johannes Lucke[1] M. Obligo me, quod quasdam litteras apertas, videl. unam litteram, in qua Andreas Glob felicis recordationis Dn. Johanni Duwæ M. curiam suam principalem Brwnnæm, Brwnnæmby atque Brwnnæmfangh inpigneraverat [ɔ: 3930], et ego eandem litteram de J. D. legitime redemi, una cum littera secutoria proprie følghebreff Johannis Duwæ Dn. Petro Nielsß de Agard M. presentare volo et porrigere ministrandas. Sig. meum cum sig. virr. discr. Dn.

Henrici[2] sacerdotis in Kætthorp et Johannis Block[3]. Datum ipso die pasce.

Perg. med 3 Segl: 1. se 4347, 2; 2. G. 640; 3. Fxliij 38 (Lange). Senere (jfr. 1401 $^{20}/_{6}$) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 87). [4424

Apr. 8. »Johannes Gørstinge, rector generalis placiti terræ Syelandiæ, unam curiam in Kygringæ a conventu monasterii s. Claræ conductive accipit. Rosk., fer. 6 paschæ«.

[Orig. Roskilde Claræ Kl. Arkiv; senere AM. LX, 1.] Udtog i Registranten over AM. Diplomer. [4425

Maj 3. Ik Hartuich Breyde[1] knape hebbe oppeboret 100 lub. mark van hern Hinrike van Aleuelde van myner vrowen weghen køningynne Margreten, unde ik danke myner vrowen vor alle ghud. Myn ingheseghel. Screuen in des cruces daghe, als id ghevunden wart.

Perg. med 1 Segl: Cxxxj 11. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). [4426

Maj 11. Ik Hartwich Pogghewische[1] knape hebbe opgheboret 150 lub. mark [*osv. som* 4426]. Gheuen an deme auende unses heren godes hemmelvart.

Perg. med 1 Segl: (Pogwisch). Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). [4427

Maj 18. Ik Benedictus van Aleuelde, her Johans søne van Aleuelde, hebbe oppebøret 100 lub. mk. [*osv. som* 4426]. Ghescreuen des neghesten mydwekens vor pyngesten.

Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Holsten 17). [4428

Maj 28. Andreas Petri A. de Swanæholm. Recognosco, virum nobilem Awonem Steegh A. de Ølsiæmaglæ 2 curias villicales in Vblestorp Wolburs H. in par. Lyungby (Olauus Nicolai, 16 sol. terrarum in censu; Boecius Johannis, 12 sol. terrarum in c.) a me ratione vere hereditatis sibi contingentis in eisdem secundum leges terre evixisse; quare eidem dicta bona ab impetitione mea dimitto. Si alique littere apperte super dictis bonis invente fuerint contra Awonem, ipsas casso. Insuper Awoni quandam litteram appertam, in qua Dn. Johannes Martini M. bone memorie cognatus Awonis obligatus erat Dn. Andree Petri quondam M. de Alnæthorp avo meo pro 100 mr. puri argenti ponderis coloniensis, pleno jure assigno, recognoscens Awonem michi pro dicta littera satisfecisse. Sig. meum cum sig. virr. nobilium Dn. Nicolai Byllæ canonici Roskildensis, Hemmingi Johannis de Kindby et Andree Griis[4], AA. Datum sabb. quatuor temporum ante f. trinitatis.

Perg. med [4] Segl: 4. A. 949[a] (S' ANDREE PETRI GRI[S]). Senere (jfr. 1421 $^{15}/_{7}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (Bartholomæi Alter) (AM. XXXVI, 13). [4429

a) Seglet er løst, men hører sikkert til dette Brev, ikke, som anført i A. 493, til 2546.

Maj 31. *Reg. 3050.* Perg. med [5] Segl: 1. Bxij 4 (Panter); 2. A. 1027 (Saltensee); 3. A. 1070; 4. Dvj 1 (Krag). Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 144). *Danske Mag. IV, 309.* [4430

Juni 1. *Reg. *3701.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 160. *Svenskt Dipl. I, 39.* [4431

— *Reg. *3702.* Perg. [med 8 Segl]. (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 5.) *Kbhvns. Dipl. II, 29.* [4432

Juni 2. Petrus episcopus Roskildensis, Hemmingus Jenssøn[2] de Kinby, Nicolaus Mandorp et Nicolaus Mandorp, germani, Johannes Griipsøn et Gødekæ Griipsß, AA., legittimi tutores honorabilis virginis Margarete Jenssædoter. Deo et religioni monasterii s. Clare Roskildis ipsam Margaretam nostram cognatam in monialem divino cultui deputandam obtulimus, pro cujus religionis ingressu monasterio 1 curiam suam in Lywngby maglæ in Strø H., dictam Nethrægaar, (6 talenta annone, Nicolaus Petri mæth haareth) assignavimus conditionibus prehabitis, quod redditus inde provenientes in usum Margarete assignentur pro indigentiis suis; ipsa vero de medio sublata, pensio curie Dn. abbatisse et monialibus omnibus monasterii in usum singularum monialium distribuenda cedat. Sig. nostra cum sig. DDn. Johannis Awonis[6] cantoris Roskildensis ecclesie, Nicolai Bylle et Petri Mathei[9], canonicorum ibid. Datum die corporis Christi.

Perg. med [9] Segl: 2. Dvj 1 (Krag); 4. (lille Brudst.); 6. G. 244; 9. G. 248. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 2). — Jfr. 4434. [4433

— »Soror Sophia Clausdatter abbatissa monasterii S. Claræ et totus conventus ibid. sororem Margaretam in ordinis sui religiones[!] recipiunt. Die corporis Christi«.

[Orig. Roskilde Claræ Kl. Arkiv; senere AM. LX, 3.] Udtog i Registranten over AM. Diplomer. — Jfr. 4433. [4434

Juni 6. Ick Johan Weselo[1] kenne, dat my her Volmar Jacobssonne R. vulkomelike betalt heuet van aller schuld, de he my vor dessen daghe schuldich heuet ghewesen. Myn inghezeghel; unde ick hebbe ghebeden Johanne Bartoen mynen werd to Brucge unde Johanne Hameken umme ere inghezeghele to hanghene vor dessen breff. Unde wii Johan Bartoen[2] unde Johans Hameke[3] hebben unse inghezeghele ghehanghen an dessen breff. Ghedan up den zesten dach in junio.

Perg. med 3 Segl: 1. Bomærke; 2. Skjold med 3 Bikuber i Indfatning; 3. Bomærke. (RA. Reg. 69, Fasc. 21 c, 85.) [4435

Juni 9. *Reg. 3051.* Perg. med [11] Segl: 1. Clxvij 1; 2. A. 1083; 3. A. 899; 5. A. 710; 7. A. 1084 (Gyldenstjerne); 10. Avj 15; 11. Cviij 1. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 91 c). *Molbech og P. 113.* — Hertil 3958, 4019. [4436

Juni 13. Tucho Terbernsß[1], Johannes Niclesß de Wæseburg, Cristernus Niclesß, Martinus Olefß, Laurencius Olefsß, Petrus Swensß, Jacobus Iwersß, Loonkyr, Nicholaus Niclesß de Thogdorp, Øghty Niclesß, Petrus Hwiid de Swingelbierg et Litlæ Munk de Hawgbro. 2. fer. ante f. Botulphi in placito Ryyns H. vidimus, quod Petrus Andhersß dictus Munk in Hedhægard cum testimonio 8 virr. discretorum Olaui Thodersß, Trugilli Holmbo, Olaui Trugilsß, Nicholai Martinsß, Johannis Symonsß, Johannis Pauelsß de Hornum, Nicholai Glad et Olaui Heghdall probavit, quod bona, que Kanutus Haqunsß habuit in Ryyns H., Hymersysel, Loghersysel vel alibi situata, exceptis[!] unam curiam in Wolbierg Ryyns H., numquam in possessione alicujus regis Dacie fuerunt estimata. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [12] Segl: 1. A. 957 (Munk)[a]; Paaskrift fra Erik af Pommerns Tid, bl. a.: Nota, huic littere deficiunt 10 sigilla; ergo non transferatur. Senere (jfr. 1406 $^{2}/_{9}$) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 108 e). LDipl. — Jfr. 4123. [4437

a) LDipl. nævner 2 Segl som bevarede.

Juni 14. *Reg. 3052.* Perg. med [9] Segl: 2. A. 1137 (Gyldenstjerne); 3. Clxvij 1; 4. A. 710. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 92 b). *Molbech og P. 114.* [4438

Juni 18. Laurencius Jacobß, Johannes Niclesß de Wæseburg, Cristernus Niclesß, Petrus Swensß, Laurencius Olefß, Jacobus Iwersß, Michael Niclesß de Kyyæ, Petrus Hwiid de Swinghelbierg, Stigotus Pæthersß, Nicholaus Pæthersß, Litlæ Munk de Hawghbro et Nicholaus Pæthersß de Hornum. Sabb. post f. Barnabe in placito Ghyslum H. vidimus, quod Petrus Andhersß dictus Munk in Hedhægard cum testimonio 8 virr. discretorum Johannis Raang, Johannis Thordß, Nicholai [Smi?]dh de Faandorp, Johannis P[æ]thersß Rolly, Petri . . .nß, Johannis Pauelsß de Hornum, Jacobi Olefsß de Hawgbro et Torstani de Wlstorp docuit, quod [*quando*] quidam nomine[?] Hwidiæ et Elsug marita sua prius in eodem placito fuerunt constituti, recognoverunt se predicto Petro Andhersß curiam suam dictam Hæsel et Hæselfangh in eadem prov. pro 100 mr. lybic. in bonis denariis argenteis inpignerasse, hoc adjecto quod recognoverunt se in eodem placito, quod ad hoc non fuerunt coacti et cum pueris uxoris sue Elsug cum bonis eorum patrimoniis et fælug legittime fuerunt divisi. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. [med 12 Segl]. Senere til Kongens Arkiv (RA. Norrejyll. 63 d). [4439

Juni 20. *Reg. 3053.* Perg. med [9] Segl: 1. A. 1084 (Gyldenstjerne); 2. G. 812; 4. A. 1082; 5. Hxxij 1; 6. Lxliv 1 (Saltensee); 7. A. 1137 (Gyldenstjerne); 8. Bxij 1 (Panter); [9. Nævnt hos *Molb. o. P.*].

Kongens Arkiv; *ÆA. I, 2* (RA. Slet H. 1). *Molbech og P. 116.* — Hertil 2964, 3930, 4420-21, 4423-24. [4440

Juni 24. *Reg. *3705.* Perg. [med 4 Segl]. Senere til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 50.* [4441

— »Ähn dito förde [*jfr.* 4333] Elinæ Gudsarxdotters Jöns Saxstorpz efterlefwerskas åth Bosiö closter uthgifne donations skrifft på trenne gårdar i Ryttmerlöf och Harjagers häradt liggiandes, dat. Bosiö die Johannis bapt.«. [Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 100. [4442

Juni 28. Ik Johan Høyer borgheremeister to Hamborch bekenne alse umme de 900 lubesche mark, de my myn vrue kønyngynne Margareta umme to screff to scikkende deme biscop Tetzen van Odense, deme ghot ghnedich sy, unde hern Volmeren Jacopsonne R. unde my suluen alse unser isliker 300 lub. mark, desse 900 lub. mark heft my myn vrue in reden pennyngen betalet. Vortmer umme dat breff, dat myn vrue my to screff umme dyt vorscr. gheit to scikkende, dat breff make ik doet. Myn inghezegle. Unde wy Johannes Anderssone, Prytbyørn van Podbusk unde Anders Jacopssone, RR., unde ik Wlueke Wlflam[5] borgheremeister to deme Stralsunde unde ik Werneke Hope en borghere to Lubeke, unse inghezegle. Datum Byugholm vig. Petri et Pauli.

Perg. med [6] Segl: 5. Skjold med 3 Pæle[a]. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. (*Reg. *3706*). [4443

a) Efter LDipl. synes 4 Segl bevarede.

— Michael[1] plebanus in Spynthorp, Jonas Niclesß[2], Johannes Forbats, Laurencius Piik, Jacobus Hegdall, Jacobus Niclesß de Dygherby, Petrus Ascersß de Enum et Tuzo Andhersß. In vig. Petri et Pauli in placito Hal H. Omagersysel, vidimus, quod Matheus Niclesß de Begh cum testimonio 8 virr. discretorum Tuzonis Andhersß, Thome Kraagsß, Nicholai Hegdal, Mathei Lindoorm, Nicholai Arkilsß, Johannis Cristernsß, Esgeri Somer et Jacobi in Gasum probavit, quod Johannes Krwzæ, Michael Krwzæ et Magnus Krwzæ, germani, in eodem placito prius recognoverunt, se Matheo Niclesß in 28 mr. argenti, videl. in bona moneta et dativa trium civitatencium Lybek, Wysmar et Hamburgis, esse obligatos, pro quibus Matheo bona sua in eadem provincia, videl. in par. Spynthorp 1 curiam in Hastorp, in qua quondam Nicholaus Krwzæ residebat, 4 curias ibid. (Ketillus, Stigotus, Seuerinus Pæthersß, Andreas), 1 curiam in villa Spynthorp (Andreas) cum uno bool desolato in Enum; in par. Gasum in Widsteen 2 curias (Thordo Laurensß, Esbernus) et 1 curiam in villa Gasum (quondam Olauus Jensß) inpignerasse tali conditione, quod Matheus plenam auctoritatem habet familiam in bonis instituendi et destituendi ac reddi-

tus de eisdem percipiet, donec redimantur; quando volunt bona redimere circa f. Michaelis, sibi in 3 placitis proximis ante f. Johannis bapt. in eodem placito declarabunt, ita tamen quod redditus illius anni pecuniam principalem consequuntur. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1. G. 767 (S' MICHAELI[S] PE[TRI]); 2. Lij 15. (RA. Nørhald H. 4.) [4444

Juli 7. *Reg. 3054.* Perg. med [13] Segl: 1. Clxvij 1; 3. A. 899; 9. A. 1082; 11. A. 1137 (Gyldenstjerne); 13. Avj 15. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 2* (RA. Nørrejyll. 95). *Molbech og P. 118.* — Hertil 3881, 4118, 4121. [4445

Juli 13. *Reg. 3055.* Perg. med [8] Segl: 1. Gxvj 10 (Gyldenstjerne); 2. Clxvij 1; 3. A. 1084 (Gyldenstjerne); 4. A. 1082; 5. A. 1137 (Gyldenstjerne); 6. Bxij 1 (Panter); 7. Lxviij 1 (Thot). Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 92). *Molbech og P. 119.* [4446

Juli 14. *Reg. 3056.* Perg. med [11] Segl: 1. Lij 22; 2. Lij 23 (S' KATARINA IONESDOTER); 3. Hiv 1; [4. Nævnt hos *Molb. og P.*]; 8. A. 1110; 9. A. 1146 (Eberstein); [10. Nævnt som 4.]; 11. M 59. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 96). *Molbech og P. 121.* — Hertil 2451. [4447

Juli 15. *Reg. 3057.* Perg. med [7] Segl: 4. Lxviij 1 (Thot); 6. A. 1082; 7. Bxij 1 (Panter). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 3* (RA. Nørrejyll. 89). *Molbech og P. 122.* [4448

Juli 16. *Reg. 3058.* Perg. med [12] Segl: 1. Clxvij 1; 10. Liv 3 (Bild); 12. Lv 80. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 4* (RA. Nørrejyll. 15 k). *Molbech og P. 124.* — Hertil 1973, 1976-77, 1980, 1994, 1998, 2001-02, 2013, 2015, 2034, 2038, Udat. 272-76. [4449

Juli 19. *Reg. 3059.* Perg. med [8] Segl: 3. A. 1084 (Gyldenstjerne); 5. A. 1110; [6. Nævnt hos *Molb. og P.*]; 7. Dxvij 8; 8. Flviij 1 (S' TVONIS ASGOTI). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 2* (RA. Nørrejyll. 90). *Molbech og P. 126.* [4450

Juli 20. *Reg. 3060.* Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 97 b). *Molbech og P. 127.* — Hertil 3250-51, 3576, 3642; jfr. 4452. [4451

Juli 21. *Reg. 3061.* Perg. med 3 Segl: Bomærker. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 97 a). *Molbech og P. 129.* — Jfr. 4451, 1408 Apr. 19. [4452

Juli 25. *Reg. 3062*.* Perg. med [5] Segl: 1. A. 1012; 2. A. 930 (Lunge); 3. A. 940; 4. A. 1065. (RA. Baarse H. 79.) *Mag. f. dansk Adelshist. I, 34.* — Jfr. 1429 Juni 2. [4453

Aug. 3. *Reg. 3064.* **A.** Perg. med [9] Segl: 1. Bxij 3 (Panter); 2. G. 700; 3. A. 1077; 4. Lxv 55; 5. A. 988; 8. Lj 39 (. . NES . . MVNK). Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 104 d). *Molbech og P. 130.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. — Hertil 3802 (?); jfr. 4468. [4454

Aug. 8. *Reg. 3065.* Perg. med 8 Segl: 1. A. 932; 2. G. 243*; 3. A. 930 (Lunge); 4. Fxvij 9; 5. A. 968 (Bjørn); 6. A. 1015 (Bjørn); 7. A. 899; 8. A. 1027 (Saltensee). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 4* (RA. Nørrejyll. 94). *Molbech og P. 131.* [4455

Aug. 9. Ericus rex Syælandiam inhabitantibus. Dn. Andree Olaui de Næsby quandam partem molendini dicti Gryde aa sibi jure hereditario et apertis litteris advolutam et nunquam postmodum per ipsum alienatam jam primo adjudicamus, inhibentes *etc.* Datum Slawelsæ vig. Laurentii nostro sub sig. ad causas[1], teste Johanne Swenonis Bryms.

Papir med Rester af Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Skippinge H. 2.) — Jfr. 1402 Nov. 26. [4456

Aug. 15. Awo Steegh de Ølsiemaglæ A. A Dn. Christina Bodoter priorissa monasterii s. Agnetis Roskildis et conventu ibid. 3 curias in Ølsye maglæ, Ramsæ H., et 1 curiam in Grubbæhasthorp, Tunæ H., ad dies meos locative habui tali conditione, quod monasterio annuatim infra f. purific. virg. Roskildis 7 pund anno[*ne*], dimidietatem in siligine et dimietatem in ordio, cum 1 lagena alecium scanensium solvam; si in solvendo defecero, bona monasterio libere cedant. Si vero bona causa mei devastantur quoquo modo, 2 viri discreti ex parte conventus et 2 ex parte mei eligantur, ad quorum arbitrium stabit, quantum de dicta pensione de cetero erogabo. Sig. meum cum sig. virr. discr. Johannis Nicolai, Byllæ[3], proconsulum Roskildensium, et Petri Magni[4] consulis ibid. Datum die assumpt. Marie.

Perg. med [4] Segl: 3. se 3550, 4; 4. Clviij 25. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 288* (AM. Suppl. I, 29). [4457

Aug. 16. Ericus rex Syælandiam inhabitantibus. Mandamus Petro Judæ, qui de bonis Benedicti Billæ in Sandby, et Petro Niclesß, de bonis suis in Solberghe illegaliter recesserunt, infra 15 dies ad ipsa bona se transferant commorando, sibi de jure suo responsuri. Datum Roskildis crast. assumpt. Marie nostro ad causas sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms.

Papir [med Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden]. (RA. Løve H. 4.) LDipl. — Jfr. 1402 Maj 1. [4458

Aug. 17. Vidisse af 3507, »fer. 4. post assumpt. virg., teste Johanne Swenonis Bryms justitiario nostro, paa Begæring af Hr. Jens Andersen«.

Perg. med Retterthingsseglet. Arkivet paa Estrup [ikke undersøgt]. Sml. Notits i LDipl. 1386 $^{16}/_{1}$. [4459

Aug. 24. *Reg. *3710.* Perg. med [3] Segl: 1, 3. Svenske. (Upsala Universitetsbibliothek; fra Arkivet paa Eka.) *Svenskt Dipl. I, 60.* — Jfr. 1403 ud. Dag, 1405 Nov. 22. [4460

Aug. 24. Ericus rex [*osv. som* 4456 *indtil*] secundo adjudicamus, inhibentes *etc.* Datum Helsingborgh die Bartolomei ap. nostro sub sig. ad causas [1], teste Johanne Swenonis Bryms.

Papir med Spor af Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Skippinge H. 3.) [4461

Aug. 27. *Reg. 3066**. Stærkt medtaget Perg. med [188] Segl: 2. G. 23; 8. G. 812; 11. G. 732*; 12. Svensk; 13. G. 678; 16. Svensk; 17. G. 618; 27. (Galen); 29. Llviij 1[a]; 31-32. Svenske; 34. A. 968 (Bjørn); 36-37. Svenske; 38. A. 1045 (Rosenkrans); 39. Svensk; 40. A. 1083; 42. A. 932 (Lunge); 43. A. 710; 44. A. 1084 (Gyldenstjerne); 45. A. 1058 (Baad); 46. Kiij 4; 47. A. 1072 (Krognos); 54. A. 943 (Lindenov); 55. A. 1110; 58. A. 849 (. . ETLEVI . . . . NKEL); 59-60. Svenske; 61. A. 1082; 63. A. 808; 64. A. 930 (Lunge); 65. Gxvj 53 (Hvide); 66. (Valkendorf; ikke A. 784); 70. Hxxij 1; 72. Hxxiv 1; 74. Svensk; 77. Svensk; 78. A. 1137 (Gyldenstjerne): 82. (Wardenberg; forskelligt fra A. 818); 83. A. 1006 a (Gøye); 84. A. 965; 86. A. 1138 (Lxxxj 6); 92. A. 1070; 94. Lj 1; 100. (Nils Myg); 101. Ivij 2 (Krumpen); 102. A. 1011; 103. Dxij 1; 104. Lxxvj 1; 105. Kj 2 (Neb); 109. Svensk; 110. A. 994 (Urup)[a]; 111. Svensk (Brudst.); 118. Exix 3 (Gøye)[a]; 125-26. Svenske; 128. A. 1140 (Grubendal)[a]; 145. (Krognos)[a]; 150. A. 1141; 161. Bxij 1 (Panter); 152. Lj 27 (Benderup); 153. Lxiij 4 (Blaa); 154. Lviij 1 (Galen); 158. Lij 2; 159. A. 894; 160. Cxxxiij 1; 61. Dxvj 1; 162. A. 966; 164. A. 924 (Present); 174. Dxvij 1 (Due); 81. A. 1035 (Sparre)[a]; 183. Skjold med et Oksehoved. Kongens Arkiv[b] (RA. Kgl. Testamenter 1 a). Afskr. af Langebek og Thorkelin: LDipl. *Kierulfs Universitetsprogram 1796*; *Nye Danske Mag. V, 2.* [4462

a) Seglsamlingen i RA. *b*) Var en Tid i AM. XXIII, 1.

Aug. 29. Jehan Skarpenberg M. Noverint[!], me huic presenti[!] nobili viro Dn. Predebero Podebusk M. omne jus et proprietatem mihi in Ottersløf ac in aliis universis bonis ubicunque infra terram Lolland contingens dedisse. Sig. meum cum sig. Dn. Elenæ relicte Dn. Vendelbo, DDn. Petri Nicolai de Agaard, Erici Nilesen MM. Datum die decollationis Johannis bapt.

[Orig.] Facsimileret Afskr. paa Perg., indklæbet i Thott Fol. 730, Bl. 632. [4463

Sept. 1. »Tue Nilszon af Giernäs wäpnares åth Bosiö closter uthgifne donationsskrifft på twenne gårdar i Lilleröd i Hammarlunda sochn, dat. ipso die Aigidii«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 101. [4464

Sept. 12. *Reg. *3715.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 158. *Svenskt Dipl. I, 66.* — Jfr. 4466. [4465

Sept. 26. *Reg. *3719.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 159. *Svenskt Dipl. I, 67.* — Jfr. 4465. [4466

Sept. 27. »Förnämblige mäns uthgifne wettnesskrifft sig hafva for[de] pantebreef [ɔ: 4412] hördt och seedt om Låckarpa hoogård med desz tilliggiande 6 bondegårdar och förskrefne fästa, dat. die Cosmæ et Damiani«.
[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 160. [4467

Sept. 28. *Reg. *3720.* **A.** Perg. med [8] Segl: 1. Hxlviij 9; 2. G. 678; 3. A. 1110; 4. Liv 21 (Bild); 6. A. 1011. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 10* (RA. Nørrejyll. 108 f). *Molbech og P. 133.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. — Hertil 3470, 3619, 3882, 3945, 3956; jfr. 4454. [4468

— *Reg. 3068*.* Perg. [med 6 Segl]. (Lunds Universitetsbibl., de la Gardieska Saml.) *Svenskt Dipl. I, 68.* [4469

— Gertrudis Pæthærsdoter relicta Dn. Erici Barnumsß M. de Skarsæholm. Viro nobili Benedicto Billæ A. de Solbierghe in 100 mr. puri argenti ponderis Coloniensis et nullo alio valore ratione veri mutui teneor obligata, pro quibus ei bona mea omnia in Sunderuth par. Rethærsløf Løwæ H. impignoro, placito Løwæ H. ante f. Johannis bapt. jam ad 3 annos venturum redimenda, tali conditione quod redditus de eisdem percipiat et liberam ordinationem eorum habeat, donec redimantur. Insuper volo, ut quando bona me redimere contigerit, hoc sibi per integrum annum antea testimonio placiti Løwæ H. publice imtimabo. Sig. meum cum sig. virr. discr. Dn. Nicolai abbatis Sorensis, Johannis Gørstinge[3] rectoris placiti generalis Selendie et Andree Griis[4] de Northorp. Datum profesto Michaelis.
Perg. med [4] Segl: 3. A. 1065; 4. A. 949 (S' ANDREE PETRI GRIS). (RA. Løve H. 128.) (*Reg. *3721.*) — Hertil 2828; jfr. 1402 Febr. 3, 1414 Febr. 14. [4470

Okt. 1. Ericus rex. Sabb. post f. Michaelis Lundis in placito nostro justitiario Dn. Gesa relicta Dn. Petri de Vreden coram nobilibus viris DDn. Jacobo archiepiscopo Lundensi, Jacobo episcopo Bergensi, Johanne Falster canonico Lundensi, Wlffike Wlfflam de Sundis, Jehan de Aa de Wismaria, proconsulibus, Johanne Niclesß, Nicolao Scriuere, AA., nobili viro Dn. Beroni Olaui M. omnia bona, predia et jura tam in villis forensibus quam villis et opidis ruralibus ubicumque infra terram Pheonie ac etiam alibi infra regnum Dacie sibi et liberis suis per mortem Dn. Petri de Vreden mariti sui justo hereditatis titulo advolutis ad manus Dn. Margarete regine pro pleno pretio ad nutum suum jam percepto scotavit, ingremiavit et ad manus suas tradidit, nichil sibi juris in premissis reservato. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis dicto Bryms justitiario nostro.
Perg. med Retterthingsseglet; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 33* (RA. Fyn, unævnt Gods 4). [4471

Okt. 10. Ericus rex. Crast. Dyonisii Lundis in placito nostro justitiario vir discr. Dn. Elauus Elefß M. coram nobilibus viris et

discr. DDn. Jacobo episcopo Berghensi, Laurencio decano Roskildensi, Petro archidyacono Roskildensi, Jacobo Kalff, Johanne Dwe, MM., Nicolao Laurenß, Johanne Niclesß, AA., Dn. Margarete regine omnes litteras, cautiones et jura, quas et que de domina Erenbold habuit super bonis Brunnom ac ubicumque infra terram Jucie sitis pro pleno pretio ad nutum suum jam percepto scotavit. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms justitiario nostro.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 88). — **Aa.** Vidisse 1414 Marts 12. — Hertil 4355. [4472

Okt. 10. Ericus rex [*osv. som* 4456] jam tertio adjudicamus, inhibentes *etc.* Datum Lundis fer. 2. post f. Dyonisii nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Suenonis Bryms justitiario nostro.

Papir med Rester af Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Skippinge H. 4.) [4473

Okt. 11. *Reg. *3723.* [Perg. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 66, IV, 9.*] Vidisse 1414 Febr. 24. *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 44*; *Svenskt Dipl. I, 71.* — Hertil 1812, 2346, 2576, 2578, 2591, 2609, 2612, 2718, 2779-80, 3400, 3413, 3454, 3481, 4158, 4224, 4260, 4293; jfr. 4478-79. [4474

— *Reg. *3722.* **A.** Perg. med [4] Segl: 1. A. 1045 (Rosenkrans). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 11* (RA. Fakse H. 87). *Molbech og P. 135*; *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 41.* — **Aa.** Vidisse 1414 Marts 12. [4475

— *Reg. 3069*.* **A.** Perg. med [8] Segl: 1. A. 1045 (Rosenkrans); 5. A. 1027 (Saltensee); 6. A. 1092 (Due); 7. Lxxj 3. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 11* (RA. Nørrejyll. 93a). *Molbech og P. 136*; *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 42.* — **Aa.** Vidisse 1414 Marts 25. [4476

Okt. 14. *Reg. *3737.* [Orig. Senere (jfr. 1410 $^{17}/_{4}$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 207. *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 45*; *Svenskt Dipl. I, 73.* [4477

Okt. 31. *Reg. *3729.* **A.** Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv (RA. Malmø). *Svenskt Dipl. I, 79.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. — Jfr. 4474. [4478

— *Reg. 3070*.* [Perg. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Febr. 24. *Molbech og P. 138*; *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 45*; *Svenskt Dipl. I. 79.* — Jfr. 4474, 4478. [4479

Nov. 8. *Reg. *3733* (og **3679*). **A.** Perg. med Retterthingsseglet; Seglremmen beskrevet med et Brev af samme Dag. Kongens Arkiv (RA. Malmø). *Svenskt Dipl. I, 84.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. — Hertil *3325, 3337, 3459. [4480

Nov. 10. Ericus rex. Profesto Martini Helsingburgis in placito nostro justitiario Dn. Andreas Jacobi M. Dn. Margarete regine quandam litteram apertam Dn. Erici Hasenbergh M. [ɔ: 2421] super 100

mr. lubicensibus sonantem, pro quibus Dn. Offoni Pæterß bona sua in Ørsløf Løwe H. inpignerat, sibi cum uxore sua Dn. Ingeburge jure hereditario advolutam, cum omni jure assignavit et tradidit. Datum *etc.* nostro ad causas sub sig., teste Johanne Suenß dicto Bryms justitiario nostro.

[Orig. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 56.*] Vidisse 1414 Marts 12. [4481

Nov. 11. *Reg. 3072**. Perg. med [9] Segl: 2. G. 193; 4. A. 674 (Brok); 5. A. 932 (Lunge); 6. A. 710; 7. A. 968 (Bjørn); 8. A. 1084 (Gyldenstjerne); 9. A. 1015 (Bjørn). Kongens Arkiv (RA. Skanør). *Molbech og P. 139* (= *Svenskt Dipl. I, 85*). [4482

— *Reg. 3073**. Perg. med 2 Segl: 1. G. 166; 2. G. 193. Kongens Arkiv (RA. Skanør). *Danske Mag. IV, 310*; *Svenskt Dipl. I, 87.* [4483

— *Reg. 3071.* Perg. med 2 Segl: 1. G. 166; 2. G. 193; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv (RA. Roskilde 43). *Danske Mag. IV, 310.* [4484

Nov. 12. *Reg. 3074.* Perg. med [9] Segl: 2. G. 193; 4. A. 674 (Brok); 5. A. 932 (Lunge); 6. A. 710; 7. A. 968 (Bjørn); 8. A. 1084 (Gyldenstjerne); 9. A. 1015 (Bjørn); Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv (RA. Nykøbing 1). *Danske Mag. IV, 311.* [4485

Nov. 23. Margareta Pethersdoter relicta Dn. Johannis Møltikæ de Thurbernæfellæ M. Sorori Sophie Clawesædoter abbatisse ordinis s. Clare Roskildis ceterisque sororibus ibid. in 20 mr. puri argenti [*obligata sum*], eisdem per me legatis in remedium anime patris mei Dn. Petri Lodouici M., quarum 15 cedent ad edificium ecclesie et monasterii earum, pro quibus a Dn. Margareta regina necnon ab honesto viro Siluestro capitaneo castri Abramsthorp Petrus Nicholai de Waldorp predictarum sororum provisor acceperat fidejussionem; pro ceteris 5 mr. ciphum meum argenteum grossiorem sororibus inpignero tali conditione, quod si antedictus ciphus per me vel post mortem meam per filiam meam Dn. Katerinam consortem Dn. Nicholai Grubendalæ M. infra 1 annum et 6 septimanas non fuerit resolutus, tunc habeant potestatem vendendi ciphum pro pecunia, que inter sorores equanimiter dividatur. Sig. meum cum sig. Petri Nicholai de Waldorp A. et Dn. Petri Mathei canonici ecclesie Roskildensis et Dn. Johannis sacriste ibid. Datum Roskildis die Clementis.

Perg. [med 4 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 4; nu RA. Danske Selsk. Membr.). LDipl. [4486

Dec. 7. *Reg. *3735.* Efter *ÆA. I, 38.*

Dec. 10. *Reg. *3736.* Perg. med [7] Segl: 1. A. 932 (Fxvij 3); 4. A. 994 (Urup); 5. Fxvij 9; 7. ukendeligt Brudst. (SvRA.) *Svenskt Dipl. I, 89.* [4487

Dec. 20. *Reg. 3075*.* Perg. [med 4 Segl: 3. Nævnt hos *Molb. o. P.*]. (RA. Danske Selsk. Membr.; købt paa Biskop Pontoppidans Auktion 1747.) *Molbech og P. 142; Svenskt Dipl. I, 90.* [4488

— *Reg. 3075*.* Perg. med [3] Segl: 1. A. 753 (Thot). (RA. Danske Selsk. Membr.; købt paa Biskop Pontoppidans Auktion 1747). *Molbech og P. 143.* [4489

Dag? »Siunsbref, at en fiskegaard kaldis Nørrethubegaardt er sat offuer paa wor fru closters grundt i Randers 1401«.

»Widisze af et siunswindtne paa nogen fischegaarde 1401«.

[Origg.] Udtog i Mariager Kl. Registratur K 7, 11. [4490-90a

Uden Dag. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 171* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. xij, Fol. 81*, sml. *IV, 161, Fol. 621*). Se 4340.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 500* (Juli 25).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 37* (Jan. 19), *64* (Jan. 20), *63* (Jan. 24), *63* (Jan. 26), *64* (Juli 7), *33* (Okt. 1 = *10*), *38* (Dec. 7), *2 L. 5, L. 10, 3 L. 26, 47* (= *57*), *92, 116, 116; IV, 10, 17, 23, 23, 23, 23, 23, 23, 25, 28, 31, 33, 34, 43*; se ogsaa 4409, 4411, 4440, 4445, 4448-50, 4455, 4468, 4471, 4474-76, 4481. — Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV, 357, 358*(?). — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 320, 324, 326, 350, 351, 358*(?), *364, 365, 370, 373, 374.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 88* (Juli 21), *44* (Nov. 1), *150.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 231.* — Børglum Bisp: *ÆA. III, 55.* — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 96, 103.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 78, 105, 139, 218, 237, 243.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 370, 375.* — Roskilde Agnete Kl.: se 4457. — Maribo: *ÆA. III, 259, 294.* — Dueholm: *ÆA. III, 198.* — Essenbæk: *ÆA. II, 106* (Aug. 29). — Hundslund: *ÆA. III, 13, 13, 18.* — Mariager: se 4490-90a. — Vestervig: *ÆA. III, 138, 141, 142.* — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II, 370, 375, 375, 376, 387.* — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 272.* — *Eline Gøyes Jordebog 216* (Febr. 3), *308* (Febr. 5), *168* (Marts 1), *215* (Maj 2), *216* (Nov. 22), *110* (Dec. 21).

1402.

Jan. 16. *Reg. 3076.* **A.** Perg. med [13] Segl: 1-2. Svenske; 3. Cix 1; 5. Utydeligt; 6-7. Svenske; 8. A. 1108; 9-13. Svenske. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 56* (RA. Stævns H. 52). *Molbech og P. 144.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. [4491

— *Reg. 3077.* **A.** Perg. med [13] Segl: 2, 4-5. Svenske; 6. A. 1108; 7. Svensk; 8. Cix 1; 9. Kiij 1; 10-13. Svenske. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 56* (RA. Reg. 51, Kvitt. 8). *Molbech og P. 146.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. [4492

Jan. 21. *Reg. 3078.* Perg. med 1 Segl: G. 193; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv (RA. Roskilde 1). *Danske Mag. IV, 355.* [4493

— *Reg. 3079*.* Perg. med 1 Segl: G. 1005*. Slesvig Johannes Kl. Arkiv. *Westphalen III, 375.* [4494

Febr. 2. Johannes Nicolai junior proconsul Roskildensis. Viro discr. et honesto Henrico Hartwikssøn dicto Dwgheswen ex parte uxoris sue Cristine mee consanguinee dicte søsterdater in vulgari cum tytulo dicto mæthegafæ curiam meam Roskildis in par. s. Pauli ab boreali parte plathee regie et communis sitam, quam emptionis tytulo a nobili viro Efrardo Møltekke de Wiksyø A, habui, ac ipsius Efrardi apertas litteras michi super eadem curia datas donavi. Sig. meum cum sig. virr. discr. Benedicti dicti Billæ proconsulis Roskildensis ac Jacobi Petri[3] consulis ibid. Datum die purific. virg.

Perg. med [3] Segl: 3. Lvj 2. (AM. XXIII, 2.) — Hertil 4114, 4142; jfr. 1435 Marts 22. [4495

Febr. 3. Gertrudis Pæthærsdoter[1] relicta Dn. Erici Barnumß M. de Skarsæholm. Viro nobili Benedicto Billæ A. de Solbierghæ omnia bona mea in Sunderuth par. Rethersløf Løwe H. vendidi et scotavi, que bona a marito meo prefato habui in recompensam bonorum meorum matrimonialium per ipsum in Scania venditorum. Insuper recognosco me plenum pretium sublevasse. Sig. meum cum sig. virr. discr. Dn. Nicholai[2] abbatis Sorensis, Johannis Gørstinghe[3] rectoris placiti generalis Selendie et Andree Griis[4] de Northorp. Datum crast. purific. virg.

Perg. med 4 Segl: 1. A. 1040 (Grubbe); 2. G. 494; 3. A. 1065; 4. A. 949 (S' ANDREE PETRI GRIS). (RA. Løve H. 129.) LDipl. — Jfr. 4470. [4496

Febr. 14. »Anno dni. 1402 fer. 3. post dnicam. invocavit in placito Dn. archiepiscopi Lundensis in Glostrupp præsentibus quam pluribus fide dignis pro[a] testabamur bona fide infrascripti, videl. Dn. Jonas de Bunckaflo decanus, Dn. Acho de Fuglie presbiter, Matthæus Canuti de Bockorpp et Nicolaus Henrici de Ingelstath, laici, quod residentia sacerdotalis in Tyringe habet quartam partem in terris residentiæ sacerdotalis in Kexstorpp excepto uno agro dicto Tofftmed[?]«.

Afskr. i Lunde Stifts Landebog fra 1569 under Tyringe Sogn, Oxie Herred, med Overskrift: Dette, som efterfølger, er fundet y en gammil Grale[b] udi Tyringe kircke med kirckens landgille. — Er ikke noget Brev.

a) Afskr.: per. b) ɔ: Gradual (Messebog).

Febr. 17. Frater Laurencius abbas Ringstadensis electus confirmatus totusque conventus ibid. Ex consensu Dn. Petri episcopi Roskildensis discr. viro ac honesto Arnoldo Matisß A. omnia bona nostra in Windorp, Brethueth, Thordorp et Drawæthorp Myærløse H. ad dies suos et uxoris sue, quam primo duxerit, si post mortem Arnoldi superstes fuerit, quam diu in viduitate permanserit, conductive dimisimus conditionibus, que sequntur, primo quod de bonis 14 pund annone, videl. 7 pd. siliginis et 7 pd. ordei, nobis in claustro nostro infra f. purific. virg., 3 mr. argenti ibid. infra f. nativit. virg. et 6 lagenas alecium dictorum fiorthsild aut pro qualibet lagena anno, quo aleca ibid. in passagiis non capiuntur, 2 sol. grossorum infra f. omnium

sanctorum solvant. Silvam vero bonis adjacentem omni diligentia custodiant nec per se vel alios illicite incidant. Arnoldo de medio sublato et uxore sua prima superstite post ipsum alteri desponsata bona proximo f. Michaelis ad nostram ordinationem libere revertantur. Sig. nostra cum sig. Dn. Petri episcopi predicti. Datum fer. 6. ante dnicam. reminiscere.

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Merløse H. 142.) (*Reg. *3740.*) — Jfr. 1422 Febr. 2, 1449 Marts 31. [4497

Marts 1. *Reg. 3082**. Perg. [med 2 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Helsingborg). *Molbech og P. 150* (= *Svenskt Dipl. I, 104*). [4498

Marts 2. Ik Werner Hoppe[1] burger to Lubek hebbe entfangen van heren Peter bisschope to Roskild 1650 mark lubescher were van weghen vrowen Margareten konninghinne, de my de sulue schuldich was. Ik hebbe myn ingesegel in der jegenwerdicheit der hern Clawes Bille[2] canonik to Roskild unde hern Magnusz Laghonis[3] R. an dissen breeff gehangen. Gegeuen des donnerdages vor mitfasten.

Perg. med 3 Segl: 1. Bomærke; 2. G. 246 (Bille); 3. A. 1094 (Galt). Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). (*Reg. *3747.*) LDipl. [4499

Marts 3. *Reg. *3748.* [Perg. med 4 Segl: 1-2; 3. G. 97(?); 4.] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 369 (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 104* med Seglbeskrivelse. [4500

Marts 8. Vi Hr. Abram Brodherß R., Hr. Lindorm Ribbing R. og Esbiørn Kirkepræst i Surtoby har set alle de Breve, som Tyke Puter har paa Ælwedorp i Ars H. i Siælend, nemlig: **3377, 3446, 3432, 3436, 3439, 3430, 3535, 3654.** Sig. nostra. Scriptum Swansridh fer. 4. post dnicam. letare.

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Arts H. 79.) [4501

Marts 9. »Johannis Dwes riddares åth Laurentio Johannis decano Roschildensi gifne pantebreef på een gård i Æfwerlöf och Torneháradt liggiandes, som pantsattes för sex marcker hwit sölff, som giengbart wär, fer. 5. ante dnicam. passionis Christi«.

[Orig. Senere (jfr. 1415 $^{8}/_{1}$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Acta privata Nr. 161. [4502

Marts 27. »Nicolai Amundsons kallad Quantz åth Petro Gunnarson borgare i Lund gifne skiötebreef på een gård liggiandes i Lund wed Wästra port, hwilket ofwanbemelte kiöp Petrus Dwæ canonicus Lundensis, Acho Magni, Jonas Andreæ, Magnus Diækn, consules Lundenses[!], dat. fer. 2. paschæ«.

[Orig.] Specification, Acta privata Nr. 162. [4503

Marts 29. Afladsbrev af Biskop Johannes af Odense.

[Orig. Søllinge Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I. 319*, sml. *Hvitfeld IV, 162, Fol. 621*, der dog urigtig har: Hyllinge Kirke,

og hvis Kilde synes at være et andet Udtog af Hamsfort; jfr. ogsaa SRD. VII, 232 (Solvige). [4504

Maj 1. Ericus rex Syælandiam inhabitantibus. Mandamus [*osv. som* 4458] infra 5 dies [*osv.*]. Datum Roskildis die Valburgis [*osv.*].

Papir [med Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden]. (RA. Løve H. 5.) LDipl. [4505

Maj 8. *Reg. 3086**. Perg. med [5] Segl: 1. G. 249; 2. Kj 4 (Neb); 3. Dxvij 8; 5. Llxviij 22 (Sparre). Kongens Arkiv (RA. Roskilde 2). *Danske Mag. IV, 356.* [4506

Maj 10. Johannes Gørstinge rector placiti generalis Sielandie, Awo Steegh advocatus Roskildensis, Petrus Laurencii de Felesløff, Olauus Lungæ de Swansbiergh, Nicolaus Boß advocatus Slaulosensis, Boecius Johannis de Sierstæthe, Nicolaus Esberni de Sculdelouæ et Boecius Herluß de Wætlethorpp, AA. Fer. 4. post invent. crucis in placito nostro generali Sielandie 13 milites et militares in quadam denominatione ad decidendam causam inter viros discretos Benedictum Bille de Solbierghe et Olauum dictum Lunge super una curia in Mierløse (Johannes Homan) denominati juraverunt, dictam curiam juste attinuisse Dn. Petro Grubbæ condam de Storthæ M. et ipsius per propriam possessionem fuisse. Datum *etc.*

Perg. [med 7 Segl]. (RA. Merløse H. 141.) LDipl. [4507

Maj 24. Petrus Røøth advocatus in Skowby H., Johannes de Skowby, Nicholaus de Mæthælby ecclesiarum rectores, Thydericus Halsten[ß] M., Otto Rantzou, Lydeka Skinkæll, Jacob Smith, Johannes Eggyszon, AA., et Suno Petherszon. Fer. 4. post dnicam. trinitatis in placito Skowby H. vidimus, quod Gerardus Petri dictus Snikæ testimonium per 8 viros idoneos et discretos Jacobum Muusz, Petrum Nielszon dictum Ewerth, Jacobum Lång de Lundha, Andream Jønszon de Thothorp, Mathiam Petri de Sersleff, Nicholaum Pætherszon dhe Swensztorp, Nicholaum Åweszon de Syndersæ et Mathiam Petherszon de Høthed produxit, illo die nullo huic testimonio in contrarium reclamantis[!], quod placitum fuit in vulgari dictum vethermælingzting, illorum predictorum videl. Gerardi Finkæ et domine Elene, qui hoc unanimiter testabantur verborum sub hac forma, quod 2 curie in Skowby H. in par. Schowby in villa Toffta site, in quarum una pronunc[a] Petrus Jøniszon residet, in secunda vero[b] lilla Laszæ, quas curias discretus vir Esbernus Thordszon in sua libera possessione usque ad mortem habuit et sui veri heredes post ipsum possidebant, jam vero prefate curie Gerardo Snikæ tam ex parte heredumque emptionis[!] et nulli alteri rite pertinent possidendas. Sig. nostra. Datum *etc.*

[Perg. med 9 Segl.] Afskr.: Sparre J6, Bl. 217 (SvRA.). [4508
a) Afskr.: promittit. b) Afskr.: villa.

Maj 25. Ik Jesse Ywarsson[1] van Frødorpe myt willen unde myt vulbord myner eruen hebbe gheschotet unde uplate Henneke Lembeken al myn gud in deme kerspel unde dorpe to Wørste in Anest herede. Dyt gud hebbe ik Henneke Lembeken schøtet uppe deme vorscreven heredes dynghe. Myn ingheseghel. Screven unde gheven in uses heren lychamen daghe.

A. Perg. med 1 Segl: Lxxij 50. Senere (jfr. 1407 $^{19}/_{4}$) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 99 b). LDipl. — Aa. Vidisse 1414 Maj 1. [4509

Juni 9. »Biörn Svensons af Wästerlöf riddares åth Bosiö closterjungfruer gifne pantebreef på tvänne gårdar i Sildaryd, trenne i Alestada i Farshäradt, två gårda i Eszgyratorp och een half gård i Hörstada i Rönnebierga häradt for 40 marck sölfz, som fornefnde bleef skyldig för Christines och Elzef Haquons Sandbäckz dottrars till clostret intagande, dat. die Primi et Feliciani«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø (Bl. 391) Nr. 11. — Jfr. 1405 Aug. 24. [4510

Juni 15. *Reg. 3089.* Perg. med Hertug Gerhards Segl. Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Noodt, Beiträge I, 181.* [4511

Juni 23. *Reg. 3090*.* Perg. [med 13 Segl; Brudst. af 3., 6. og 10. nævnes hos *Molb. o. P.*[a]]. Næstved Peders Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 389* (Arkivet paa Herlufsholm Nr. 9[b]). *Molbech og P. 156.* [4512
a) 1739 var 5 Segl bevarede (LDipl.). b) Brevet var tidligere i AM. II, 1.

Juni 24. Elena Bwggisdater relicta Dn. Cristerni Windelboz condam M. Viro discr. Mathie Niclæssøn in 16 mr. argenti sum obligata, ipsi cum prompta pecunia argenti et nullis aliis valoribus persolvendis, pro qua summa sibi terram unius curie desolate cum fundo joordstat dicto in opido et campo Hasterp inpignero tali conditione, quod quocumque anno dicta bona die placitali ante diem Michaelis redimere voluerim, ipsum 3 placitis ante diem nativit. Johannis bapt. in placito Hal H. precautum habea[m], pro edificiis suis, si qua in bonis fuerint, secundum dicta amicorum ex utraque parte sumptorum satisfaciens, [et] si ibi colonus, anona holszkorn et jumenta inventa fuerint bonorum redemptionis tempore, ipsa auferre habeat potestatem. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Petri Mwnkz sacerdotis, Petri Jensß[3] et Petri Mwnkz, civium Randrusiensium. Scriptum die nativit. Johannis bapt.

Perg. med [4] Segl: 3. Fx 1. (RA. Nørhald H. 5.) LDipl. [4513

Juni 26. *Reg *3777.* [A. Orig. Senere (jfr. 1432 $^{10}/_{2}$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog i Specifikation, Acta privata Nr. 163. — Aa. Afskr.: Lundebogen S. 97. *Svenskt Dipl. I, 145.* — Jfr. 1416 Juli 2. [4514

Juni 30. *Reg. *3778.* Perg. med 1 Segl: G. 24. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 146.* [4515

Juli 15. *Reg. *3780.* Perg. med [6] Segl: 1. Gejstligt[a]. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl.; herefter: *Svenskt Dipl. I, 152.*

a) LDipl. nævner 2 Segl som bevarede. [4516

Juli 20. Sweno Jacobi[1] in Ræyenstorp in Flakkebyers H. residens. Cum filiis meis Andrea Swenonis et Ostrado Swenonis talem divisionem in bonis allodialibus sive fundamentalibus peregi, quod curia, in qua pronunc in Ræyenstorp resideo, cedat Andree Swenonis, et altera curia ibid. michi attinens cedat Ostrado Swenonis, in qua curia ipse pronunc residet. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Johannis Finkenow[2] M. et Jacobi Nielß dicti Rintaf[3]. Datum die Margarete.

Perg. med 3 Segl: 1. Dvj 2 (Krag); 2. A. 1103; 3. Bomærke. (AM. LX, 6.) — Jfr. 4518. [4517

— Andreas Swenonis[1] in Ræyenstorp in Flakkebiers H. Resigno fratri meo Ostrado Swenonis omne jus et omnem proprietatem, que michi competunt in nostra curia paternali, quam ipse in Reyenstorp pronunc inhabitat. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Johannis Finkenow[2] M., Dn. Laurencii[3] curati ecclesie Gunnersløf, Jacobi Nicolai Rintaf[4] et Petri Skyttæ[5]. Datum die Margarete.

Perg. med 5 Segl: 1. Dvj 8 (Krag); 2. A. 1103; 3. G. 385; 4. Bomærke; 5. Hxxxix, 1 (S PETRI GVTM[V]NDI). (AM. LX, 5.) — Jfr. 4517. [4518

Juli 25. *Reg. 3092.* Perg. med 2 Segl: 1. G. 168 (med fejlt Aar 1405); 2. G. 193; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv (RA. Roskilde 3). *Danske Mag. IV, 356.* — [Vidisse: *ÆA. I, 35.*] [4519

Sept. 1. *Reg. 3094.* **A.** Perg. med [14] Segl: 1-3. Svenske; 5. Kiij 1 (Baad); 6. Cix 1; 7-8, 10-14. Svenske[a]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 56* (RA. Reg. 51, Kvitt. og Afkald 7). *Molbech og P. 160.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. [4520

a) LDipl.: omnia sigilla adsunt.

— »Edela Tygesdotters åth Bosiö closter uthgifne donation på 2 boder liggiandes i Lund när hoos torget, dat. Egidii dagh«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 102. [4521

Sept. 11. *Reg. *3785.* Perg. med [3] Segl: 1. Bomærke; 2. (Rosensparre). Senere (jfr. 1433 $^{16}/_{6}$) til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 8). *Svenskt Dipl. I, 165.* — Jfr. 4523. [4522

— *Reg. *3786.* Perg. med [7] Segl: 2. A. 1089 (Due); 3. (Rosensparre). Senere (jfr. 1433 $^{16}/_{6}$) til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 7). *Svenskt Dipl. I, 165.* — Jfr. 4522. [4523

Sept. 20. *Reg. *3788.* Perg. [med 3 Segl]. (SvRA.) *Svenskt Dipl. I, 168.* [4524

Sept. 21. »Tithechini dictus Howiske borgares i Lund åth Jacobo Sköttæ desz medborgare uthgifne skiöte eller säljobreef på een gård wästan till Jacob Sköttes trägård liggiandes i s. Andreæ sochn, och till wettnesbyrd war Johannis Hennechini proconsulis Lundis, Jonæ Andersons advocati ibidem, Agonis Magnusons consulis et Davidis Nicleson civis Lundensis, dat. d. 21. septemb«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 164. — Jfr. 4528. [4525

Sept. 23. Lagho episcopus Wibergensis[1], Petrus Quesæ[2] canonicus ibid., Olauus Kath, Lillæ Munk, Petrus Hasæ, Nicholaus Jensß dictus Sk[a]eland, Petrus Nielsß[7] de Høbærgh et Johannes Friis. Sabb. post f. Mauricii in placito generali [Wi]bergensi nobilis puella dicta Cristina Olaffsdater discr. viro Dn. Jo[han]ni Nielsß de Awendzbergh M. omnia bona sua in Salingholm, sibi post mortem sororis sue [M]arianne uxoris Cristerni Palnß jure he[reditar]io advoluta, ad [a]j[us r]egni[a] scotavit, que bona Marianna post mortem cujusdam . . . . . . sboo filii Gerlandi Pætersß an[tea j]ure hereditario acquisivit. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1. G. 678; 2. G. 692; 7. To og en halv Sparre; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 99a). LDipl.

a) Udfyldt efter Paaskrift. [4526

— Petrus episcopus Roskildensis. De consensu capituli nostri bona nostra episcopalia pro nostra mensa spectantia, videl. totum jus et dominium nostrum in Skuldeløf in Horns H. cum decimis episcopalibus totius illius parochie, item decimas episcopales in parochiis Gærcelof, Kinbi et Skiby ejusdem provincie, item 1 curiam in Sæby in Walburgs H. etiam pro nostra mensa spectantem, cum omnibus bonis per nos emptionis titulo in Sæby acquisitis, in cultum divinum in capella s. Laurentii ecclesie nostre Roskildensis fiendum in remedium anime Dn. Nicholai episcopi, predecessoris nostri, ejusdem capelle fundatoris, et hoc in recompensam bonorum suorum tam patrimonialium quam alio titulo acquisitorum, ipsi capelle per eum adjectorum, in provinciis Odz H., Ars H., Skippings H. et Tuza H. sitorum, antedicte capelle in honore Marie virg. et Laurentii mart. per ipsum Dn. Nicholaum fundate, dotate et consecrate, assignamus et scotamus. Quam quidem capellam prebende canonicali de jure et de facto vacanti in ecclesia nostra Roskildensi, que vocatur Ostædhæ, cum sit tenuis in redditibus, pro sustentatione possidentis ex consensu capituli nostri incorporamus, prout Dn. Nicholaus eam incorporavit, ita quod sit unum beneficium indissolubile, sub conditionibus, que sequntur. Primo quod canonicus possessor ipsius capelle 2 missas, unam solenniter cantandam circam horam prime cum 2 scolaribus ydoneis. . . . . . . alteram dicendo in dicta capella [in remedium] anime Dn. Nicholai

et suorum parentum faciet celebrari. Insuper die anniversarii ejus possessor capelle canonicis in missa et vigiliis existentibus 2 sol. gross., vicariis in choro $^1/_2$ sol. gross., pulsantibus in turri 4 grossos, pro missis celebrandis ad altaria privata 2 sol. gross., pauperibus scolaribus 1 sol. gross., pauperibus mendicantibus 1 sol. gross., predicantibus 1 sol. gross., minoribus tantum, monialibus apud b. virginem tantum, monialibus apud s. Agnetem tantum, monialibus apud s. Claram tantum, que monasteria anniversarium suum cum missa et vigiliis eodem die facere tenebuntur, item leprosis apud s. Clementem 1 sol. gross., item fabrice ecclesie cathedralis 1 mr. argenti; item in die parasceves pauperibus scolaribus et aliis mendicantibus $2^1/_2$ sol. gross. et etiam in vigilia pasce $^1/_2$ mr. argenti omni anno erogabit. Item dictus canonicus possessor capelle festo assumpt. b. Marie, b. Laurentii ac dedicationis ipsius capelle, que dedicatio erit in perpetuum in dnica. post diem Dionysii, solemniret; item omni anno de scitu capituli pro reparatione capelle, vestimentorum et ornamentorum suorum reponat 1 mr. argenti; de residuis redditibus vivet ipse. Volumus insuper, memoratum canonicum, rectorem capelle, presbyterum esse tempore institutionis. Sig. nostrum et capituli nostri. Actum et datum Roskildis crast. Mauricii et soc. ejus.

[Orig. med Bispens og Kapitlets Segl. Roskilde Kapitels Arkiv.] Optaget i 1408 Maj 21. [4527

Sept. 25. »Ähn dito borgmästaree och rådz i Lund, som war Jonæ Andersons advocati Lundis, Johannis Hennichini proconsulis Lundis, Aghonis Magnusons, Canuti Mattiszons, Hanis Pryzens, Tyrgilli Göthsons et Dawidis Nilkesons, consulum et civium Lundensium, uthgifne wettnesskrifft föreskrefne sköte emällan Höwisken och Skötten föröfwat angående, dat. fer. 2. post f. Matthei ap.«

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 165. — Jfr. 4525. [4528

Okt. 1. *Reg. *3792.* [Perg. [med 2 Segl]. Senere til København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 30.* [4529

Okt. 9. Petrus Jacobß dictus Fynkenowe M. A sorore Sophia Clawesædoter abbatissa monasterii b. Clare Roskildis totoque conventu ibid. omnia bona sua in Hellefæ maghlæ in Thythebierghs H. conductive recepi exceptis illis bonis, que sunt sororis Helene Nielsædoter relicte Dn. Benedicti Biug M. incluse cum sororibus ejusdem ordinis, tali conditione, quod ego et uxor mea Botildis ad dies nostros et filius meus Johannes Fynkenowe M. ad 10 annos continuos post obitum utrorumque nostrorum, si supervixerit, libere habeamus, pro pensione bonorum annuatim 4 pund bone anone Roskildis erogaturi expedite, et hoc est ob benivolentiam meam, quia nuper condonavi

predictis dominabus 10 mr. puri argenti ad fabricam ecclesie earundem. Item elapsis annis prescriptis bona statim cum pensione, edificiis, meliorationibus et familiis ad conventum predictarum dominarum redeant. Sig. meum cum sig. virr. nobilium Johannis Finkenowe M. filii mei et Petri Nicholai de Waldorp A. Datum Roskildis die Dionisii.

Perg. [med 3 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 9). [4530

Okt. 10. Wy voghede, slutere, sworen, radgheuere unde de gantze menheyd unser landen to Detmerscen bekennen, dat ghededynghet ys twysschen uns unde den erbaren luden yn Eyderstede, Euerkschyp unde Vtholm yn den dren landen eyne ewyghe sone umme alle schelynghe, de twysschen uns unde em al gheschen ys an dessem orloghe, unde al de olden sake an desser wys, dat se scholen al eres rechtes umme alle sake blyuen by uns Dytmerschen; wat wy spreken na der Vresen ansprake unde unser were unde na unser ansprake unde erer were, dat recht ys, des wy vor gode unde land . . ye . . . vor syeden unde land unde luden na unsem landrechte bekant dorren wesen, dar schal uns to beyden syden ane noghen unde eyn jewelyk gud man. Vortmer unde alle an dyssen 3 landen scholen velych ut eren landen varen yn unse land to kerspelen, to burschoppen, to marckeden unde al ere werf to weruende unde velych wedder yn ere lande. Vortmer schole wy neynenmanne noch heren, husmanne edder houemanne helpen uppe desser lande schaden. Were sake, dat wy dyt nicht holden, schole wy wesen erlos vor allen guden luden. Were sake, dat yenych ud dessen 3 landen schaden vunnen yn unsem lande, dat schal de vul vor don, de den schaden ghedan heft; wered ok, dat de handadeghe nycht vul don konde edder vorvluchtych wurde, scholen dat syne vrund don; wered ok, dat syne vrunt des nycht vormochten edder nene vrunden hadde, schal dat kerspel dat don; wolde dat kerspel des nycht don, schole wy dat don myt unsem gantzen lande. Vortmer vorloue wy an beyden syden mortbrener, kerkensreuer, wyfnoder unde alle dene, der schole wy neynen untholden yn unsem lande uppe desser 3 lande untrost. Wered ok sake, dat yemant van den unsen desser schande yenych dede, de schal dar vul vordon; ys ydt ok, dat he des [nycht] vorm[ochte] efte vorvluchtych werd, scholen dat syne vrund don; vormoghen se des nycht edder heft he der vrunde nychte, schal dat kerspel dat don; deyt dat kerspel dat nycht, schole wy dat don myt all unsem lande. Dat desse sake to ewyghen tyden gheholden werden, des helpe uns god alweldych, vader, sone unde de hylghe ghest. Unses gantzen landes ynghesegel to Dytmerschen. Ghescreuen unde gheuen des daghes na Dyonysius dage.

[Orig. Eidersted Landsarkiv.] Afskr. fra 15. Aarh.: Slesvig Statsarkiv, Urkunden Holstein 56a. [4531

Okt. 27. *Reg. *3793.* [Perg. [med 4 Segl]. (Tilhørte 1757 »Hr. Bentzen paa Banqven«.)] Afskr. af Langebek 1757: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 32.* [4532

Nov. 1. Wy Clawes Split unde Otto Split hebben myd ener sameden hand hethen louen den erbarn knapen Eryk Crummedyke vor 300 mark pennynghe, de to betalende to Mertens daghe neghest to komende vort ouer 3 jaren dem erbarn knapen Hartwich van Ouwe dem elderen. als de bref uthwyset, de dar uppe gheuen is. Were, ift Eryk Crummedyk des vorescreuen løuedes an jeneghen scaden queme, scolen wy Eryk Crummedyk des ghanslyken benemen beyde van scult [*unde*] van allem scaden. Unse ingheseghele. Gheuen in alle godes hilghen daghe.

Perg. med [2] Segl: 2. Brudst. (RA. Gældsbreve o. Kvitt.) [4533

Nov. 2. *Reg. 3095.* Perg. [med 10 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Terpager 364.* [4534

Nov. 6. *Reg. 3096.* Perg. [med 3 Segl]. (RA. Haderslev H.) *Molbech og P. 161.* [4535

Nov. 11. Nicolaus Olaui et Olaws Olaui dicti Lunge, fratres. Fratri nostro Dn. Andree Olaui Lwnge de Næsby M. bona nobis post obitum patris nostri jure hereditario advoluta, videl. 1 curiam in Oostorp Mierløsæ H. (Johannes dictus Saab, dat $^1/_2$ lagenam butyri) scotavimus, recognoscentes nos plenum pretium sublevasse. Sig. nostra cum sig. nobilium Dn. Olaui Axelson, Dn. Johannis Andree et Dn. Petri Andree, MM. Datum die Martini.

[Perg. med 5 Segl, hvoraf Brudst. af de 3. Arkivet paa Rosenholm.] Afskrift, konfereret 1761 af Langebek: LDipl. [4536

Nov. 14. Petrus archidiaconus Arusiensis, Ericus Iuersson M., Petrus sacerdos de Thorsager, Palno Jensson Mws, Magnus Gødesson et Nicholaus Andersson, AA. Placito Galten H. post f. Martini vidimus, quod Dn. Sueno Wdsson M. contra Cristinam Olufsdater testimonium placitale 8 discretorum Nicholai Pethersson, Stefani, Nicholai Jensson, Andree Thyrisson, Sone Jensson, Nicholai Wilgribsson, Kanuti et Petri Molnere habuit, cum quibus probavit, quod Dn. Magnus Myræ M. antea in dicto placito omnia bona sua in Thoordorpthærp et in Brofiærdthingh Dn. Stigoto Andersson M. scotavit, pro quibus M. M. pretium se recognovit sublevasse. Sig. nostra. Datum *etc.*

[Perg. med [7?] Segl: 1., 7[a]. Senere i Danske Kanc. Arkiv.] Afskr. af Langebek 1770: LDipl. (sidst u. Novbr.). [4537

a) LDipl.: Sig. primum et ultimum læsa supersunt; quinque [!] reliqua desunt.

Nov. 21. *Reg. *3800.* [Perg. med Hertug Barnims Segl. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Marts 25. *Svenskt Dipl. I, 183.* [4538

Nov. 23. *Reg. 3097.* [**A.** Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] — **Aa.** Afskr. fra o. 1500: RA. Topogr. Sml. p. Papir, Magleby 1 a. *Danske Mag. IV, 357.* — **Ab.** Dansk Oversætt. fra o. 1500: RA. anf. St. 1 b. *Danske Mag. IV, 358.* [4539

Nov. 26. Ericus rex Syælandiam inhabitantibus. Mandamus Dn. Johanni de Pudbusk M. ex una et Dn. Andree Olaui de Næsby parte altera, inter quos litigium super quandam partem molendini dicti Grydæ aa vertitur, ut assumptis secum documentis ad diem 6 septimanarum a data presentium in placito nostro justitiario compareant pro hujusmodi litigio terminando. Datum Helsingburgis crast. Katerine nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Suensß Bryms justitiario nostro.

Papir med Rester af Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Skippinge H. 6.) — Jfr. 4456, 4461, 4473, 4552, 4576. [4540

Nov. 29. *Reg. 3098.* Perg. med [7] Segl: 1. Ivij 2 (Krumpen); 2. Gxxij 5 (S' NICOLAI WIDER); 3. Dxxxij 1; 4-6. Bomærker; Paaskrift (dog atter overstreget): Litera Botulphi Aghesß super emptione bonorum in Magleby. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Skøder 4). *Danske Mag. IV, 360.* [4541

Dec. 16. *Reg. 3099*.* Perg. med [5] Segl: 1. A. 1073; 2. Flvij 1; 3. A. 1088 (Thot); 4. Dxvij 2 (Due). (SvRA.) *Molbech og P. 162*; *Svenskt Dipl. I, 187.* [4542

— *Reg. 3100*.* Perg. med [7] Segl: 1. A. 1092 (Due); 2. Fxlvij 1 (Rosensparre; ....B IONES); 3. A. 1141; 5. Hxxviij 1 (S' CLAWS. ASGASON); 6. G. 128; [7. Brudst., nævnt i LDipl.]. (SvRA.) *Molbech og P. 163*; *Svenskt Dipl. I, 188.* [4543

Dec. 28. Frater Nicolaus abbas Sorensis[1]. Dn. Petro episcopo Roskyldensi inpigneravimus omnia bona in Bærsthued per Dn. Gertrudim relictam Erici Barnemß M. nobis inpignerata, servato tamen jure redemptionis heredibus Dn. Gertrudis. Sig. nostrum. Datum die innocentium.

A. Perg. med 1 Segl: G. 494. Senere (jfr. 1408 $^{25}/_{7}$) til Kongens Arkiv (RA. Skippinge H. 5). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. — (*Reg. *3805*). [4544

Dec. 30. *Reg. 3101.* [Perg. med 1 Segl. Odense Skomagerlavs Arkiv]. Afskr.: Rostgaard 4to, 107; Ny kgl. Saml. 4to, 729, S. 58. *Pontoppidan, Ann. II, 496*; *Nyrop, Gildeskraaer II, 2.* [4545

Dag? Brev(e).

[Orig. Odense Dominikaner- og Franciskanerkl. Arkiver.] Navne anførte af Hamsfort: *SRD. I, 319.* [4546

Uden Dag. Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 157 (= *J. A. Cypræus, Ann. 345*). Se 1406 Aug. 4.

Brevbøger: Dueholm: *Dueholms Dipl. 9* (Marts 27), *109* (Maj 14), *65* (Aug. 3; *ÆA. III, 196*). — Løgum: *SRD. VIII, 191.*
Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 63* (Juni 24), *54, 55, 66, 66, 116; IV, 23*(?); se ogsaa 4491-92, 4520. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 325, 343, 357, 357, 369, 372.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 52* (Apr. 18), *52* (Apr. 18), *125, 138*(?), *148, 148*(?). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 283* (Maj 16). — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 89, 89, 92, 103.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 195, 238.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 376, 384, 384, 384, 386, 390, 392, 392, 392*; se ogsaa 4512. — Sorø: *SRD. IV, 476 = 485 = 486* (Marts 29 el. 30), *491* (Juni 11), *493, 493.* — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 28.* — Hundslund: *ÆA. III, 21.* — *Eline Gøyes Jordebog 307* (Marts 27), *211* (Maj 2), *248* (Juli 11).

1403.

Jan. 5. *Reg. *3807.* Perg. med [4] Segl: 1. G. 51. Senere (jfr. 1404 3/8 og 1415 8/1) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 204.* — Hertil 4273-76, 4373. [4547

Jan. 7. *Reg. *3808.* [**A.** Orig. Senere til Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog i Specifikation, Acta privata Nr. 166. — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 186 med Tilføjelse: De istis tribus litteris[a] est unum vidisse ex placito generali Scanie[b]. *Svenskt Dipl. I, 205.* — Jfr. 3972. [4548

a) De foregaaende Breve er 2540 og 2719.
b) Denne Vidisse er rimeligvis identisk med 1404 Okt. eft. 9.

Jan. 18. *Reg. *3809.* Perg. med [4] Segl: 1. Dxlj 12; 2. A. 1045 (Rosenkrans); 3. Utydeligt; Paaskrift: Om 600 lybske Mk. for Krøghinge i Laland; translatum est. Kongens Arkiv (RA. Reg. 69, Fasc. 21 c, 86). *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 47.* [4549

Jan. 21. *Reg. *3810.* Perg. med 2 Segl: 1. Aiij 1; 2. G. 96 (S' OLAVI GVZÆS' PBRI). (SvRA.) *Svenskt Dipl. I, 206.* — Hertil 3340. [4550

Jan. 22. *Reg. *3811.* Perg. med [7] Segl: 6. Bomærke. Senere (1404, jfr. *ÆA. I, 66*) til Kongens Arkiv (RA. Luggude H.). *Svenskt Dipl. I, 206.* [4551

Jan. 25. Ericus rex Sielendiam inhabitantibus. Mandamus Dn. Johanni de Pudbusk M. [*osv. som* 4540]. Datum Nestwedis die convers. Pauli nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms.

Papir med Rester af Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Skippinge H. 7.) [4552

Febr. 2. Nicolaus Petri de Lyungby A. Nobili viro Petro Nyelß in Woldhorp A. in 10 mr. argenti in bonis albis denariis, cum quibus mercator possit alteri mercatori in Syælandia satisfacere, sum obligatus, pro qua summa eidem bona mea in Høwæ in Flackæbyergs H., videl. 1 curiam cum 7 sol. terrarum in censu (Nicolaus Langæsytæ), inpignero tali conditione, quod redditus bonorum percipiat omni anno; bona per nullum alium nisi per memet ipsum aut per meos

heredes redemi debeant, necnon et in die Martini, quando redimantur, in placito provinciali ante f. Michaelis dicto P. N. erit intimandum. Insuper familiam instituendi et exstituendi habeat potestatem. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Olaui Bondonis[2] presbiteri, Andree Gryys et Nicolai Skyttæ, AA. Datum die purific. Marie.

Perg. med [4] Segl: 2. Llvj 1. Senere (jfr. 1464: AM. LXII, 16) til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 10). [4553

Febr. 14. *Reg. *3815.* **A.** Perg. (Plica ødelagt). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 214.* — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 19. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 171* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Xij, Fol. 81*). [4554

Febr. 18. *Reg. 3102.* Perg. med [5] Segl: 1. A. 1043; 4. A. 930; [5. Nævnt hos *Molb. o. P.*]. (RA. Musse H. 1.) *Molbech og P. 164.* [4555

Febr. 19. *Reg. 3103.* Perg. med [6] Segl: 1. A. 932[a]. (RA. Rygaard 1; *Adel. Brevkister II, 99.*) *Molbech og P. 166.* [4556

a) LDipl.: Fragmentum sigilli episcopi [ɔ: 2.] adest.

Febr. 24. Johannes Brunikini[1] cantor Roskildensis. Capitulo Roskildensi in 60 mr. lybic. ratione mutui michi facti ex parte altaris s. Magni sum obligatus infra prox. f. Laurencii persolvendis tali ratione, quod si tunc in solvendo defecero, extunc capitulo 1 curiam villicalem in Hwethstorp, patri meo bone memorie inpigneratam et ad me jure hereditario advolutam, et 1 curiam Roskildis in parrokia b. virginis ad borientalem partem platee regie et communis sitam (Magnus Michaelis) inpignero tali modo, quod curias sub ordinatione mea habeam et capitulo vel rectori altaris prefati infra prox f. purific. virg. 3 pund annone et 2 sol. grossorum de bonis exsolvam et sic singulis annis, donec in die Laurentii bona redimantur. Sig. meum cum sig. DDn. Johannis Øndari[2] et Trugilli Trugilli, concanonicorum meorum. Datum die Mathie.

Perg. med [3] Segl: 1. G. 251; 2. G. 250. Roskilde Kapitels Arkiv (Magni Alter) (AM. XLII, 9). LDipl. [4557

— »Nicolai Werres villani in Malmöe åth Johanni Beyero gifne pantebreef på een jord liggiandes i Malmöe sönnerst i stadhen, 80 alnar långh och uthi norr 21 aln på bredden, på hwilken han bekom 27 mr. sölf, dat. die Matthiæ«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 167. — Jfr. 3902. [4558

Marts 1. *Reg. 3105.* Perg. med Eriks Unionssegl, sigillatorisk forbundet med 1943 og 1945. Antvorskov Kl. Arkiv (RA. Antvorskov 10; købt 1787 efter Justitsraad Munck). *Lünig, Reichsarch. XVI, Spic. eccl. I, Cont. 102.* [4559

Marts 1. *Reg. *3817.* Perg. [med Kongens Segl[a]], sigillatorisk forbundet med 2144. Næstved Kl. Arkiv, registr. *SRD. IV, 341* (Herlufsholms Arkiv Nr. 8). *Progr. scholæ Herlovianæ 1774, S. 23.* [4560

a) Nævnes i LDipl.

— Ericus rex[1]. Omnia privilegia, que reges Dacie abbati et conventui monachorum in Sora dederunt, ipsis, prout sonant littere progenitorum nostrorum huic presenti littere annexe, confirmamus. Quare inhibemus *etc.* Sig. nostrum. Datum Wordingeborgh fer. 5. ante dnicam. invocavit, regni nostri anno 8.

Perg. med Unionsseglet (Unionssekretet som Modsegl), sigillatorisk forbundet med 1519 og 1443 Apr. 25. Sorø Kl. Arkiv (RA. Sorø 1). LDipl. [4561

— Ericus rex. Omnia privilegia, que reges Dacie villanis de Slavlosia dederunt [*osv. som* 4561].

[Orig. Slagelse Bys Arkiv.] Afskr. af Jørgen Sefeld: Ny kgl. Saml. 4to, 1327. Afskr. i Resens Atlas, Ringsted m. m.: Arnemagn. Saml. Fol. 361, S. 95[a]. Dansk Oversætt. i Kopi, indsendt 1648: Danske Kanc. [4562

a) Her er overstreget Dagsangivelsen samt af Aarstallet: tertio; derfor har Afskr. i Ny kgl. Saml. Fol. 390 S. 82 faaet Dateringen: 1400 ud. Dag.

Marts 2. Ericus rex. Privilegia, qualia reges Dacie civibus Roskildensibus retroactis temporibus indulserunt, talia villanis in Præstø concedimus. Quapropter inhibemus *etc.* Sig. nostrum. Datum Wordingborgh fer. 6. ante dnicam. invocavit, regni nostri anno 8.

[Perg. med 1 Segl som 4561. Præstø Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1744: LDipl. — Anført af Resen, Atlas II, 312 med Aar 1413. [4563

Marts 11. Ericus rex[1]. Omnia privilegia, que reges Dacie DDn. decano, preposito, archidiacono, cantori totique capitulo ecclesie Roskildensis ac fabrice ejusdem ecclesie dederunt, confirmamus. Quare inhibemus *etc.* Sig. nostrum. Datum Roskildis profesto Gregorii, regni nostri anno 8.

Perg. med Brudst. af Segl som 4561; jfr. 1937. Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 143). LDipl. [4564

— Ericus rex. Omnia privilegia, que reges Dacie sororibus monasterii s. Agnetis Roskildis dederunt, ipsis, prout sonant littere progenitorum nostrorum huic littere annexe, confirmamus. Quare [*osv. som* 4564].

Perg. med Segl som 4561; jfr. 873. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (AM. Suppl. I, 11). LDipl. [4565

— Ericus rex [*osv. som* 4565, *dog*:] monasterii b. Clare virg. Roskildis.

Perg. [med 1 Segl]; har været forbundet med **1937**. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LVII, 6 b). LDipl. [4566

Marts 11. *Reg. *3819.* Perg. [med 2 Segl]. (RA. Bornholm 9.) *Hübertz, Bornh. 10*; *Svenskt Dipl. I, 122.* — Jfr. 1413 Maj 26. [4567

Marts 12. *Reg. *3820.* [Orig. Senere (jfr. 1407 $^{3}/_{2}$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 101. *Svenskt Dipl. I, 222.* [4568

— *Reg. 3106.* **A.** Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Danske gejstl. Sager 8 c). *Danske Mag. IV, 361.* — **Aa.** Vidisse 1417 Jan. 21. [4569

— »S. Mårtens kyrkios förståndares i Lund åth Nilsz Jönszon af Waszbo uthgifne skiöte eller säljobreef på een gård liggiandes i den mindre jungfru Mariæ sochn i Lund, dat. die Gregorii«.
[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 168. [4570

Marts 15. *Reg. *3821.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 67. *Svenskt Dipl. I, 223.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 171* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Xij, Fol. 81*). [4571

Marts 20. *Reg. 3108*.* Perg. [med 2 Segl]. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXVI, 6). *Barthold, G. v. Rügen u. Pomm. IV, 1. S. 33.* [4572

Marts 26. *Reg. *3824.* Perg. med [2] Segl: 1. G. 253*. Senere (jfr. 1404 $^{3}/_{8}$ og 1415 $^{8}/_{1}$) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 228.* — Jfr. **4574**. [4573

Marts 29. *Reg. *3825.* Perg. [med 3 Segl]. Senere (med **4573**) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 229.* [4574

— *Reg. 3109*.* Perg. med [7] Segl: 6. Utydeligt Brudst. (maaske Cxlix 3). (AM. LX, 11.) *Molbech og P. 167*; *Svenskt Dipl. I, 229.* [4575

Apr. 2. Ericus rex Siælendiam inhabitantibus. Mandamus [*osv. som* 4540] ad 14. diem a data presentium [*osv.*]. Datum Roskildis fer. 2. post octavam annunt. virg., nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms nostro justitiario.

Papir med Rester af Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Skippinge H. 8.) [4576

Apr. 6. Kongebrev om to Mænd, der har forladt Bent Billes Gods.
Papir [med Retterthingsseglet] paatrykt Bagsiden. (RA. Løve H. 6.) *Hist. Tidsskr. 5 R. VI, 356.* [4577

Apr. 21. Pave Bonifacius IX til Bisp Peder af Roskilde.
[Orig. Gavnø Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 319*, sml. *Hvitfeld IV, 161, Fol. 620.* [4578

Apr. 21. *Reg. *3833.* Perg. [med 8 Segl]. Ribe Bys Arkiv. *Thorup, Ribe II, Bilag 33.* [4579

Apr. 24. *Reg. *3834.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 83. *Svenskt Dipl. I, 242.* [4580

Apr. 28. *Reg. *3838.* Perg., se 1403 Okt. 3. *Svenskt Dipl. I, 245.* [4581

Maj 3. »Borgmästare och rådh i Lund sällie Hans Belkow ett sträte i Lund och s. Drottens sochn och wästan intill stadszens watnlopp belägit, dat. helge kors dag d. 3. maii 1430«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 238. — Aaret er vist fejlskrevet for 1403; jfr. 4586. [4582

— *Reg. *3840.* Perg. [med 3 Segl]. (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 6.) *Kbhvns. Dipl. II, 33.* [4583

Maj 6. Dyt synd de deghedinghe, dar wy Hans Vos, Dyderik Clawesß[2], Clawes de Witke[3], Clawes Tratow[4], Clawes Scryuer, Koord Støueghns, Mylyes Janß[7], Symon van der Myye[8], houetlude der likenteylers, unde al unse zelschop uns inne vor bunden hebben to hern Gherarde hertoghen to Sleswik *etc.*: Were also, dat dem hertoghen unser behuf were to syneme orl[oge] eder to s[yneme] kryghe, he hedden myd weme, dat hedde, unde he uns boden . . . . . ene sa . . . willen to me komen . . . . liken by . . . . . . hiinen . . . . . byn . . . . op al . . . . . beste . . . . n. Vortm[er wyll?]e wy her . . . . vorbenomede houetlu[de] . . . . se weruen konen van unsen vyenden, dat scholen se al beholden, unde se scholen uns dar dat veftedeel eder den veften pennynghen van gheuen. Unse ingheseghele des sondaghes na paschen, alse men singhed jubilate.

Perg. med [8] Segl: 2-3. Bomærker; 4. Tre i Skjoldets Midtpunkt sammenstukne Sværd; 7. Bomærke (S' MILTE IOHANSON); 8. Skjold med tre Søblade under en Turnerkrave. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXVII, 5). [4584

Maj 12. Ik Henneke Rantsowe, en knape van wapene, schøte Peter Dwnker swester juncvrowe Thøren al min recht, dat ik hadde uppe Horstorppe marken an deme gude, dat ik kofte van Gønner Jensdochter. Min inghesegel. Gheuen unde screuen an der daghe Nereus, Anchilleus unde Pancracius.

Perg. [med 1 Segl]. Viborg Landsthings Arkiv (senere paa Universitetsbibl.; RA. Reg. 69, Fasc. 8, 22). [4585

Maj 21. »Magni Båtz fougdes i Lund, Jons Anderson borgmastares, Trylz Pätharsons, Age Magnusons, Knut Mattiszons, Pål Torstenson och Clemit Truetsons, rådmäns i Lund, uthgifne wettnesskrifft, det Jenis Hennickeson burgemæstare i Lund skiötte eller sålde till Hanis Bællckou ett

stræte på Lunde byys wægna liggiandes nordan och wästan næst then gården, then samme Hanis iboer i s. Drottens sochn, dat. måndagen före Urbani dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 169. — Jfr. 4582. [4586

Maj 24. Efrardus Møltikæ in Helsinggæ A. DDn. priori et fratribus in Andworskou omnem proprietatem meam in curia mea in Byrstorp in Flakkæbergs H[a], mihi jure hereditario advoluta, dedi et scotavi. Sig. meum cum sig. virr. discr. Jacobi Olavi proconsulis Slaulosiensis, Esgeri Johannis, Johannis Nicolai et Petri Swenonis, villanorum ibid. Datum die ascens. dni.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 68.*] Afskr. mærket: J. Rw. [ɔ: Rosenvinge]: LDipl.; Ny kgl. Saml. 4to, 646 c. [4587

a) Afskr.: Flakkæbergs-by.

Juni 10. »Benedicti Piig de Haraberga militis åth Bosö closter gifne panteskrifft på tvenne gårdar, den eene i Østra Æmmislöf och den andra i Gryth i Gydinge häradt, dat. dnica. trinitatis«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø (Bl. 341) Nr. 12. [4588

Juni 18. *Reg. *3844.* Perg. [med 3 Segl]. (SvRA.) *Svenskt Dipl. I, 263.* [4589

Juni 29. *Reg. *3848.* Perg. med [2] Segl: 2. G. 118. (SvRA.) *Svenskt Dipl. I, 266.* [4590

Juli 13 el. 20. *Reg. *3850.* Gennemskaaret Perg. med Hertug Gerhards Segl. Senere (jfr. 1445 $^3/_1$) til Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXVI, 42). *Stemann III, 31.* [4591

Juli 19. Bisp Eskil af Ribe om Messer for Tage Nilsøn og hans Slægt.

Perg. med [2] Segl: 2. G. 836. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Hist. Tidsskr. 6 R. II, 658; Harsyssels Dipl. 16.* [4592

Juli 30. Ærkedegn Johannes Helt og Kannik Nils Syøbo dømmer mellem Kapitlet i Ribe og Provst Peder i Harthsyssel.

Perg. med [3] Segl: 3. G. 913*. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 17.* [4593

Aug. 24. Absalon Magnusß in Krenkørppæ M. Nobilibus et discr. Marco Petri, Petro Jacobi et Conrado Rebergh, AA., bona mea in Hæritzslef, de quibus 1 pund ordei et 2 sol. grossorum dantur annuatim, scotavi. Sig. meum cum sig. nobilium ac discr. DDn. Tukonis Bassæ et Nicolai Bintopp[3] MM., Johannis Jønsß de Bellingæ et Henningi Winstermans, AA. Datum die Bartholomei.

Perg. med [5] Segl: 3. A. 944. (RA. Musse H. 2.) LDipl. [4594

Aug. 25. *Reg. 3117.* Perg. med Kristoffer af Bayerns [sic] Segl. (RA. Barritskov.) *Molbech og P. 170.* — Falskneri[a].

a) Seglet er taget fra et andet Brev og vedhængt dette; de bayerske Ruder synes med Flid gjort utydelige. [4595

Sept. 15. *Reg. *3856.* Perg. [med 1 Segl]. Tommerup Kl. Arkiv; *EA. IV, 378 = 382* med Aar 1404 (RA. Tommerup Kl.). *Svenskt Dipl. I, 292.* [4596

Sept. 28. Johannes Hermanni dictus Græuerood proconsul Ripensis. Ex consensu cognatorum et amicorum meorum Dn. Johanni Helt archidiacono Ripensi et cathedrali Ripensi ecclesie ad fabricam suam omnia bona mea jam desolata in par. prefate Ripensis ecclesie, videl. in villa Østerwithstet et par. Westeruithstet eadem villa et villa Synderfarthorp situata, michi post mortem matris mee jure hereditario devoluta, pro pleno pretio, videl. 74 mr. lubic. denar. pro diversis necessitatibus meis sublevatis, vendidi; unde obligo me ad scotandum Dn. Johanni et ecclesie Ripensi bona, quandocumque ad hec fuero requisitus. Sig. meum cum sig. virr. discr. Laghonis Laurencii de Westerbec, Johannis Skelle[3], Hennikini Map[4], Petri Pors[5], AA., Godikini Bagæ[6], Johannis Mathie[7], Johannis Bramß, Broderi Rikß[8] et Tuli Rigilß, consulum et civium Ripensium. Datum profesto Michaelis.

Perg. med [10] Segl: 3. A. 1099; 4. A. 1055 (S' IOHANNIS ....ORP); 5. Gxvj 69; 6. M 5; 7-8. Bomærker. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [4597

— *Reg. 3118.* [Orig. Glenstrup (Nørre) Kl. Arkiv; siden i Viborg Stiftsarkiv.] Afskr.: Bartholin H, 485; herefter: *Danske Mag. II, 134.* Efter en anden Afskrift(?): *Pontoppidan, Annales II, 497.* [4598

Okt. 3. *Reg. 3119*.* Perg. med [3] Segl: 2. S' ACONIS ....LAI om Bomærke; 3. Svensk; paa Bagsiden har været skrevet Brevet 4581, som man har forsøgt at udradere. (SvRA.) *Molbech og P. 172; Svenskt Dipl. I, 294.* [4599

Okt. 28. Johannes episcopus Otthoniensis. Pacem cupientes apostolicam *etc.* Omnibus igitur Christi fidelibus confessis et bene contritis, qui ecclesiam b. Andree in Snøde visitaverint aut ad consummationis fabrice et ornamentorum quorumcunque meliorationem manus adjutrices porrexerint, corpus dominicum et unctionem extremam, cum portetur infirmis, seqvuti fuerint, sepulturis mortuorum aut aliis divinis officiis interfuerint, cemiterium ejusdem pro omnibus fidelibus defunctis exorando circuierint aut pulsu campane s. Mariam virg. tribus Ave Maria flexis genibus salutaverint seu pro nostre ecclesie totoque regni statu felici dominum deprecati fuerint, quoties premissa aut eorum aliquod fecerint, toties 40 dierum indulgentias de injunctis eis poenitentiis relaxamus. Datum Ørkel in f. Simonis et Jude nostro sub sig.

[Perg. Snøde Kirkes Arkiv.] Afskr.: Rostgaard 4to, 107. Bircherodske Afskr.: Ny kgl. Saml. Fol. 402, LDipl. o. fl. St. [4600

Okt. 28. Afladsbrev af Biskop Johannes af Odense.
[Orig. Brenderup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 319*, jfr. *VII, 234.* [4601

— *Reg. 3120.* Perg. [med 6 Segl]. (AM. XXIII, 3.) *Molbech og P. 173.* [4602

Okt. 29. Afladsbrev af Biskop Johannes af Odense.
[Orig. Orte(?) Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 319* (»Ocetæ«), jfr. *VII, 234* (»Orte«). [4603

Okt. 30. *Reg. 3121**. Perg. med [3] Segl: 1. Kiv 2; 2. G. 342 (S PETRI NICOLAI). Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 37). *Molbech og P. 174; Kbhvns. Dipl. I, 133.* [4604

Okt. 31. *Reg. 3122.* Perg. [med 2 Segl]. (AM. II, 2; nu RA. Store Heddinge 3.) *Weinwich, Stevns H. 15.* [4605

Nov. 1. *Reg. *3864.* [Perg. med [8] Segl: 2, 4, 8. Svenske.] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 190 v. (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 299.* — Jfr. 1422 Febr. 6. [4606

Nov. 13. *Reg. 3123.* Perg. med [6] Segl: 1. A. 888 (Jernskæg); 2. G. 377. (RA. Fakse H. 77.) *Molbech og P. 175.* — Jfr. 1443 Juni 27. [4607

Dec. 13. Efrardus Grubbe A. Dn. Petro episcopo Roskildensi 1 mansum terre in Sterckinge pronunc desolatum, consorti mee Margarete jure hereditario advolutum, vendidi et scotavi, recognoscens me plenum pretium sublevasse; pro quibus bonis Margarete consorti mee 1 mansum terre in Withskøfle in Flakkebergs H. (Jacobus Pauli) in recompensam scoto. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Magni Laghonis M., Johannes Gørstinge rectoris placiti generalis Selandie, Petri Nicolai de Woldorp, Johannis Draghe, Mathei Rudh et Johannis Fend, AA. Datum die Lucie.

[Orig. Roskilde Bisps Arkiv?] Afskr. af Langebek 1769 [efter samtidig Afskr.: Danske Selskab]: LDipl. (*Reg. *3871.*) [4608

— »Bengt Unges borgares i Malmöe med Petro Gödson i Käxsinge håldne hyre contract på een gård liggiandes emillan öfverskiärare boderna i Malmöe, att i lifztiiden få behålla för sig och sin hustro, och derföre skulle åhrligen gifva 25 hela groszer, dat. die Luciæ«.
[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 170. — Jfr. 3963 (?). [4609

Dec. 24. *Reg. *3872.* Perg. med [7] Segl: 3, 5. Bomærker[a]. (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 7.) *Kbhvns. Dipl. II, 33.* [4610

a) LDipl.: 4 sigilla adsunt, tria nobiles.

Dag? Odensebrev.
[Orig.] Navne anførte af Hamsfort: *SRD. I, 319.* [4611

— »Thingswindtne af Omersyszelthing paa halfparthen af Koustedt och Koustedtmølle, anno 1403«.
[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur E 35. [4612

Dag? »Peder Morthenszens skiøde til Madtz Nielszen af Beg paa en gaard i Huidsteen 1403«.
[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur F 26. [4613

Uden Dag. Illustrissimo Dn... Romanorum regi, semper Augusto, DDn. Coloniensi, Maguntinensi, Treuerensi, Lundensi, Vpsaliensi, Nidrosiensi et Bremensi archiepiscopis ac Roskildensi, Ottoniensi, Sleswicensi, Arusiensi, Ripensi, Wiburgensi, Strenginensi, Arosiensi, Lincopensi, Scarensi, Aboensi, Wexionensi, Bergensi, Stawangerensi, Hammerensi, Asloensi, [a]Orchadensi, Farensi, Holensi, Gardensi, Scaloltensi[a], Caminensi, Stetinensi, Raceburgensi, Monasteriensi, Swerinensi, Lubicensi et Verdensi episcopis ac Dn. Dacie, Swecie et Norwegie regi, ceterisque ducibus, marchionibus, lantgraviis, principibus et comitibus eorumque et cujuslibet eorum in spiritualibus et temporalibus vicariis seu officialibus ac universis DDn. abbatibus, prioribus, prepositis, decanis, archidiaconis, scolasticis, cantoribus, thesaurariis, sacristis, tam cathedralium quam collegiatarum canonicis parochialiumque ecclesiarum rectoribus seu locatenentibus eorundem, presbiteris curatis et non curatis, necnon quibuscumque monasteriorum, domorum hospitalium et cenobiorum quorumcumque prelatis generalibus, ministris, guardianis, magistris provincialibus, commendatoribus, preceptoribus, eorundem locatenentibus, monachis et fratribus quorumcumque locorum et ordinum exemptorum et non exemptorum, notariis et tabellionibus publicis ac clericis quibuscumque, necnon omnibus nobilibus, baronibus, terrarum dominis, militibus, armigeris, advocatis, castellanis, judicibus, scultetis, scabinis, consulibus, proconsulibus, juratis et justitiariis quarumcumque civitatum, opidorum, villarum, castrorum, districtuum et locorum per provincias, civitates et dioceses antedictas ac alias ubilibet constitutis, ac illi vel illis, ad quem vel ad quos prepositure in Thuda Burglanensis diocesis collatio, provisio, presentatio seu quevis alia dispositio pertinet, et presertim Nicholao Michaelis in dicta prepositura intruso, necnon Dn. Petro episcopo Burglanensi fautori et defensori, omnibusque aliis et singulis contradictoribus et rebellibus ac aliis Hermannus Dwerg decretorum doctor, decanus ecclesie s. Seuerini Coloniensis, Dn. pape capellanus et ipsius sacri palatii apostolici causarum et cause ac partibus infrascriptis ab eodem Dn. papa auditor specialiter deputatus. Nuper Dn. Bonifacius papa IX. quandam commissionem sive supplicationis cedulam nobis per suum cursorem presentari fecit:

»Beatissime pater. Vacante alias prepositura in Thura Burglanensis diocesis per quondam Johannis Roerson extra Romanam curiam defuncti obitum, sanctitas vestra oratori ejusdem Erico Dozenrode de

eadem sive premisso sive alio quovismodo vacaret, dummodo in ea non esset alicui specialiter jus quesitum, gratiose concessit provideri, qui litteris apostolicis super hujusmodi concessionis gratia confectis easdem Dn. Johanni Petri preposito in Witha in ecclesia Sleswicensi, uni ex executoribus in eisdem litteris cum illa clausula: quatinus vos vel duo aut unus vestrum etc., a sede apostolica specialiter deputato, presentavit et sibi per eundem dictam preposituram conferri et de eadem provideri, processusque consuetos excommunicationis, suspensionis et interdicti sententias in se continentes, non solum contra impedientem ipsum Dn. Ericum, quominus litterarum et processuum predictorum vigore possessionem dicte prepositure assequi necnon proventus ex eadem percipere valeret et posset, ut deberet, set etiam impedientem ipsum dantes auxilium, consilium vel favorem desuper fieri et fulminari, ac litteras et processus ipsos ad notitiam cujusdam Nicolai Mychaelis in eadem prepositura intrusi deduci et tandem ipsum Nicolaum intrusum, quia processibus hujusmodi parere contempsit, penas et censuras in eisdem processibus contentas incidisse et ut talem publice denuntiari fecit. Et licet idem Nicolaus intrusus penas et censuras in eisdem processibus contentas extunc animo insorduerit, prout etiam insordescit de presenti, indurato, non curans ad matris ecclesie redire unitatem, tamen Dn. Petrus episcopus Burglanensis, si sic dici mereatur, qui de premissis notitiam habuit et habet, eundem Nicolaum in suum familiarem, domesticum, continuum commensalem recepit, et non solum in ipsius presentia, set etiam coram copiosa multitudine officia divina celebrare, seu[b] potius prophanare ac se alias eisdem inmiscere permisit et permittit. Et hiis non contentus, eidem Dn. Erico, ne sub pena incarcerationis perpetue ad ulteriorem executionem litterarum et processuum predictorum procederet, inhiberi fecit. Cumque, pater, crescente contumacia crescere debet et pena, supplicatur eidem sanctitati vestre pro parte dicti Dn. Erici, quatinus alicui ex dominis vestri sacri apostolici causarum palatii auditori mandare dignemini, ut se de premissis summarie, simpliciter et de plano ac sine strepitu et figura judicii informet, et si ea veritate fulciri repereat, processus hujusmodi tam contra Nicolaum et Petrum episcopum et quoscunque alios contradictores et rebelles per edictum publicum in partibus circumvicinis affigendum, cum ad eos pro executione processuum eorundem non pateat dicto exponenti tutus accessus, aggravet et reaggravet, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis, quodque processus ipsi intrusum et fautorem ac alios predictos ac[!] arceat, ac si personaliter apprehensi, constitutionibus apostolicis et aliis in contrarium editis non obstantibus quibuscumque«.

In fine vero dicte commissionis sive supplicationis cedule scripta erant de alterius manu, littera superiori littere ipsius cedule dissimili, hec verba: »De mandato Dn. nostri pape informet se de expositis magister Hermannus Dwerg, et si ea repperit vera, aggravet dictos processus, ut petitur, et invocet brachium seculare, et omnia exequatur per edictum facta informatione et justitiam faciat«.

Cujus quidem commissionis principaliter nominati quibusdam sumpto [!] de registro litterarum apostolicarum Dn. nostri pape processibus et aliis instrumentis necnon articulis et testibus fidedignis ad informandum animum nostrum de et super in dicta nobis facta commissione contentis ipsisque testibus per nos receptis ac in forma juris juratis et fideliter examinatis, eorumque dictis et depositionibus per nos visis et intellectis, tandem fuimus per Dn. Ericum Dozenrode principalem coram nobis constitutum requisiti, quatinus ipsos processus in prelibata commissione descriptos sententiasque in eisdem processibus contentas, et contra Nicolaum Mychaelis ex adverso principalem necnon Dn. Petrum episcopum omnesque et singulos contradictores et rebelles per edictum publicum in Romana curia et in partibus in locis circumvicinis affigendum aggravare et reaggravare, etiam cum invocatione auxilii brachii secularis secundum tenorem commissionis antedicte dignaremur. Nos igitur Hermannus auditor prefatus, attendentes requisitionem hujusmodi fore justam volentesque mandatum apostolicum exequi, et quia ex memoratis sumpto [!] processibus, articulis et testium depositionibus[c] invenimus narrata in dicta commissione fore vera, prefatosque Dn. Petrum episcopum et Nicolaum Mychaelis aliosque contradictores et rebelles pro hujusmodi nostrorum processuum continuatione et eorundem insinuatione eis et eorum cuilibet facienda ac eorum domicilia comode adiri non posse, idcirco auctoritate apostolica nobis in hac parte commissa per hoc presens publicum in audientia publica litterarum contradictarum Dn. pape legendum ac valvis seu portis audientie causarum basilice s. Petri principis apostolorum de urbe necnon cathedralium Ripensis et Wibergensis ecclesiarum affigendum, supradictos processus et sententias in eis contentas continuare, aggravare et reaggravare volentes, vobis omnibus in virtute sancte obedientie et sub excommunicationis pena, quam in vos canonica monitione premissa ferimus in hiis scriptis, nisi feceritis, quod mandamus, inhibemus, ne prefatis DDn. Nicolao Michaelis principali ac Petro episcopo ceterisque contradictoribus et rebellibus supradictis comedendo, bibendo, colloquendo, emendo, vendendo, mutuando, serviendo, aquam et ignem et sal ministrando, agrum vel vineam colendo, hospitando, salutando,

cantando, legendo, divinis inmiscendo aut alio quovis humano solatio nisi in casibus dumtaxat a jure permissis quoquomodo participetis seu participes. Alioquin in omnes et singulos cum prelibatis DDn. Petro episcopo et Nicolao intruso ac aliis contradictoribus ac rebellibus quomodolibet participantes[d], nisi infra 3 dies ab hujusmodi participatione, a die scientie computandos inmediate sequentes, destiterint, exnunc prout extunc et extunc prout exnunc excommunicationis sententiam ferimus in hiis scriptis et etiam promulgamus, nichilominus etiam vobis omnibus et presertim ecclesiasticis personis sub simili excommunicationis pena, quam nisi feceritis, quod mandamus, vos incurrere volumus ipso facto, trina et canonica monitione premissa, mandantes, ut hujusmodi nostris processibus contra DDn. Petrum episcopum et Nicolaum et alios contradictores ac cum eis rebelliter participantes singulis diebus dominicis et festivis in ambonibus vestrarum ecclesiarum infra missarum sollempnia, dum ibidem populi multitudo ad divina audienda vel alias congregata fuerit, excommunicatos et aggravatos publice denuntietis, et tandem cum capellanis et clericis superpelliciis indutis, cruce erecta, aquam benedictam aspergendo ad fugandum demones, qui eos tenent sic ligatos et in eorum laqueos cathenatos, orando, quod dominus noster Jhesus Christus ad catholicam fidem et s. matris ecclesie gremium reducere dignetur, ne eos in tali duritia et perversitate permittet dies suos finire, dicendo et cantando responsorium: Relevabunt celi iniquitatem Jude, et psalmum[e]: Deus laudem meam ne tacueris, quo finito ad januas ecclesiarum vestrarum una cum clericis et parochianis vestris accedatis et ad terrorem, ut citius ad obedientiam rediant, tres lapides versus ipsorum habitationem pro[*j*]iciendo in signum perpetue maledictionis, quam dedit deus Daton et Abyron, quos terra vivos absorbuit, tamdiu, quousque aliud a nobis vel superiori nostro receperitis in mandatis. Et [*si*] prefati Dn. Petrus episcopus et Nicolaus ac alii contradictores hujusmodi excommunicationem, aggravationem et denuntiationem per 12 dies post executionem presentium in portis seu locis antedictis factam sequentes, quorum 12 dierum 4 pro primo, 4 pro secundo et reliquos 4 dies eis pro tertio et peremptorio termino ac monitione canonica assignamus, animis eorum, quod absit, sustinuerint induratis, cum extunc contra tales tanquam dominici gregis infectivos non inmerito ad graviora sit procedendum, unde qui unica non contenti pena, plures contra tales pene sint affligende, idcirco auctoritate apostolica supradicta per presens publicum edictum, modo et forma quibus supra legendum et publicandum, vos omnes supradictos et presertim ecclesiasticos requirimus et monemus, quatinus in presentia dictorum DDn. Petri

episcopi et Nicolai ac aliorum contradictorum excommunicatorum, denuntiatorum et aggravatorum in quibuscumque tam cathedralibus quam collegiatis, parochialibus, conventualibus, regularibus et secularibus ecclesiis, capellis et locis, ad quas seu que iidem excommunicati et aggravati pervenerint et se declinaverint, parochialibus, sub quibus degunt et morantur, ecclesiis cessetis et, quantum in vobis fuerit, faciatis et permittatis cessari a divinis, quem quidem cessum per 3 dies post cujuslibet eorum recessum observetis et ab aliis faciatis observari. Verum si prefati excommunicati et aggravati per alios 12 dies, prefatos 12 sequentes, in suis perstiterint pertinaciis seu sorduerint cum salutis diffidentia ulterius, Pharaonis malitiam imitando more mali aspidis obstinati et vobis de eorum obedientia non constiterit, extunc proxime dictis 12 diebus elapsis, quos etiam eis pro termino peremptorio ac monitione canonica assignamus, in omnibus locis, ubi ipsorum aliquem morari seu devenire contigerit, aut in quibus jurisdictionem in spiritualibus vel temporalibus exercuerint per se vel alium seu alios, que loca, quamdiu ibidem fuerint, ecclesiastico supponimus interdicto, cessantes quoque et cessari facientes apertis januis et in presentia populi a divinis, ac interdictum hujusmodi ad 8 dies post cujuslibet eorum recessum abinde strictius observetis et, quantum in vobis fuerit, faciatis observari, ita quod nulla sacramenta ecclesiastica in eis ministrentur, nisi penitentia et baptismus omnibus indifferenter, eukaristia infirmis tantum, et matrimonium sine sollempnitate ecclesiastica contrahatur, decedentibus inibi ecclesiastica sepultura denegetur, intimantes etiam eisdem atque vobis, quod contra ipsos gravius, eorum contumacia perseverante, procedemus justitia mediante. Si vero prefati DDn. Petrus episcopus et Nicolaus ac alii cum eisdem rebelliter participantes hujusmodi excommunicationis, aggravationis et reaggravationis sententias per 30 dies, prefatos 24 dies sequentes, animis eorum sustinuerint induratis, Pharaonis duritiam adhuc imitando ad s. matris gremium dei timore postposito redire non curantes, extunc contra eos sic obstinatos auxilium brachii secularis non inmerito sit invocandum. Unde mucrone non perficiente ecclesiastico temporalis gladius de jure suffragetur, et quos timor dei a malo non revocat, temporalis saltim coherceat severitas discipline. Hinc est, quod vos Romanorum regem, semper Augustum, tanquam principalem hujus temporalis gladii vibratorem ad executionem presentium in domino exhortamur, ac vos dictos archiepiscopos et episcopos vestrosque et cujuslibet vestrum in spiritualibus et temporalibus vicarios seu officiales, nec non Dn. Dacie, Swecie et Norwegie regem ceterosque duces, marchiones *etc.* requirimus et monemus, primo, secundo, tertio et

peremptorie, vobisque nichilominus et vestrum cuilibet in virtute s. obedientie et sub penis supradictis, quas ipso facto [*incurrere volumus*], nisi feceritis, quod mandamus, districte precipiendo mandantes, quatinus infra 6 dies, postquam pro parte dicti Dn. Erici principalis fueritis requisiti, immediate sequentes, quem etiam terminum vobis pro omni dilatione ac canonica monitione assignamus, prefatos Petrum episcopum et Nicolaum ceterosque contradictores ad obediendum hujusmodi nostris processibus per arrestationem, detentionem et occupationem fructuum, reddituum et proventuum, rerum et bonorum suorum quorumque mobilium et immobilium, nec non per captionem, invasionem et incarcerationem personarum, corporum et rerum ipsorum inobedientium, contradictorum et rebellium ubicumque locorum existentium compellatis, fructusque, redditus et proventus ac res et bona eorundem ipsi Dn. Erico tradatis, satisfactis tamen de laboribus vestris competenter, ipsosque Dn. Petrum episcopum et Nicolaum ac alios excommunicatos, aggravatos et reaggravatos capiatis personaliter et incarceretis, absque tamen magna corporis lesione, ipsosque detineri faciatis, donec ipsi Dn. Erico possessionem dicte prepositure liberam dimiserint ac nostris ymmo verius apostolicis paruerint mandatis et ad s. matris ecclesie gremium redierint absolutionisque beneficium meruerint obtinere, super quibus omnibus et singulis vobis et vestrum cuilibet licentiam et potestatem apostolica auctoritate predicta concedimus et impartimur per presentes. Quod si vos, illustrissime inter omnes principes, magnificus justitie executor, presentis nostri processus et mandati ymmo verius apostolici transgressor vel contradictor fueritis, quod tamen de vestra serenitate, prefulgida obedientia suspicari non sinit, procul dubio vos hujusmodi sententiis nolumus sic ligari, vobis ob majestatem vestram merito deferentes intuitu tamen justitie et ob apostolice sedis reverentiam vestram serenitatem ad prefatorum executionem, quod ad vestrum serenissimum culmen pertinet, in domino exhortamur. Verum etiam si vos DDn. archiepiscopi et episcopi premissa omnia et singula non executi fueritis seu neglexeritis contumaciter adimplere, vobis reverentiam vestrarum pontificalium dignitatum volumus deferre in hac parte, exnunc prout extunc et extunc prout exnunc, 6 dierum canonica monitione premissa, ingressum ecclesie interdicimus in hiis scriptis. Si vero hujusmodi interdictum sustinueritis per alios 6 dies, vos et vestrum quemlibet sicut[f] rebellem et inobedientem suspendimus a divinis. Verum si prefati interdicti et suspensionis sententias per alios 6 dies sustinueritis animis induratis, exnunc prout extunc et extunc prout exnunc vos et vestrum quemlibet una cum omnibus inobedientibus et

rebellibus superius descriptis excommunicationis sententia innodamus, loca vero audientie contradictarum Dn. pape ac valvarum seu portarum antedictarum tanquam publica et ydonea ad presentes nostros processus publicandos ad instar edictorum publicorum, que olim in albo pretorio scribebantur, duximus eligenda, que suo quasi sonoro et patulo judicio publicabunt, in quibus presentes nostros processus decrevimus publicandos, ne prefati si moniti et requisiti aliquam ignorantiam pretendere valeant seu etiam alegare volumus, nicholominus et auctoritate apostolica mandamus hunc nostrum processum penes eundem Dn. Ericum vel suum procuratorem remanere, et non per vos vel aliquem vestrum contra ipsius Dn. Erici vel procuratoris sui voluntatem quomodolibet detineri. Contrarium tamen facientes prefatis nostris sententiis eo modo, quo late sunt, volumus sic ligari. Mandamus tamen copiam fieri de premissis licite petentibus et habere volentibus, petentium tamen sumptibus et expensis. Absolutionem vero omnium et singulorum, qui prefatas nostras sententias seu earum aliquam incurrerint seu incurrerit quomodolibet, nobis vel superiori nostro tantummodo reservamus. In testimonium premissorum presentes nostros processus fieri et per Hinricum notarium publicum nostrumque scribam subscribi et publicari mandavimus, nostrique sigilli, quo ratione decanatus utimur, jussimus appensione communiri. Datum et actum Rome apud s. Petrum in palatio causarum apostolico, in quo jura reddi solent, nobis inibi mane hora causarum ad jura reddenda pro tribunali sedentibus, indict. 11, pontific. Dn. pape anno 14, presentibus magistris Johanne Gruter et Johanne vten Eylswerd, notariis publicis nostrisque scribis, clericis Coloniensis et Trajectensis diocesium, testibus.

Et ego Henricus Braedbek de . . nslaken clericus Coloniensis diocesis, publicus apostolica auctoritate notarius *etc.*

[Orig.] Samtidig Afskr.: RA. Ribe Stiftsbreve 141. [4614

a) Afskr.: Sichadensi, Forensi, Holbensi, Gudensi, Scalerensi. *b)* Afskr.: set. *c)* Afskr.: dispositionibus. *d)* Afskr.: participantibus. *e)* Afskr.: spallum. *f)* Afskr.: saltim.

Uden Dag. *Reg. *3831.* Perg. med [4] Segl: 1. Svensk; 2-3. Gejstlige. (Upsala Universitetsbibliothek; fra Arkivet paa Eka.) *Svenskt Dipl. I, 236.* — Jfr. 4460. [4615

— Resens Atlas (Ny kgl. Saml. Fol. 390, S. 82). Se 4562.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 78* (Febr. 28), *32* (Juni 5). — Æbelholt: *SRD. VI, 175* (Marts 15), *176* (Juni 29).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 33, 33, 57* (jfr. *IV, 40-41*); *IV, 9, 12, 23, 25.* — Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV, 318.* — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 318, 319, 320, 320, 321, 321, 323, 323, 329, 334, 334, 338, 345, 351, 357, 358, 358, 359, 362, 368.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 15* (Jan. 29), *77* (Marts 8), *55* (Juni 24), *13* (Okt. 5), *127*(?), *128, 130*(?), *147, 148*(?). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 346* (Marts 24; el. 1503), *359* (Apr. 22), *350* (Aug. 15), *347* (Dec. 31), *245.* — Børglum

Bisp: *ÆA. III, 50, 54* (mon Aar 1503?). — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 94.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 77, 88, 125, 136, 169, 223*; se ogsaa 4587. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 370, 381, 384, 393*; se ogsaa 4560. — Sorø: *SRD. IV, 499* (Marts 12), *526* (Juni 17), *526* (Juli 22). — Maribo: *ÆA. III, 259, 265.* — — Essenbæk: *ÆA. II, 99* (Okt. 6). — Mariager: se 4612-13. — Ring: *ÆA. I, 238.* — Vestervig: *ÆA. III, 161, 167.* — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II, 387.* — Øm: *ÆA. I, 168, 171, 250, 252, 252.* — *Eline Gøyes Jordebog 307* (Febr. 18), *118* (Marts 6), *309* (Juli 11), *307* (Juli 29). — *Adel. Brevkister 68* (Marts 12), *44*; se ogsaa 4556.

1404.

Jan. 13. Johannes Brandsß[1] de Wlstrop A. Nobili viro Dn. Johanni Nielsß de Awendzbergh M. in 30 mr. argenti infra prox. pasca persolvendis sum obligatus, pro quibus ei omnia bona mea ubicumque locorum in Jucia sita per modum forweth inpignero tali conditione prehabita, quod si predicta summa infra terminum persoluta non fuerit, omnia bona ei, tamquam essent placito vendita et scotata, cedant. Sig. meum cum sig. virr. discr. Petri Hasæ, Nicholai Thodersß[3], Hwas de Saling[4], Johannis Michaelis de Boozholm, Johannis Thordsß[6], Petri Jensß[7], Thome Jensß[8] et Eskilli Smid[9]. Datum octava epiphanie dni.

A. Perg. med [9] Segl: 1. Clxxvj 2; 3. G. 703; 4. Llxvij 14 (s nicolai hvas); 6. Cxvij 3 (Hase); 7. Hxxxiv 7 (S PETRVS GØT.ON); 8-9. Bomærker. Senere (jfr. 1406 $^{25}/_{5}$ og $^{7}/_{9}$) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 100g). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 2043, 2187. [4616

Jan. 19. *Reg. *3880.* Perg. med Hertuginde Elisabets Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXV, 7). *Michelsen, Polemische Erörterung 93.* [4617

Febr. 4. Ericus rex. In crast. Blasii consules ville nostre Nagschouff coram justitiario nostro in presentia quamplurimorum fidedignorum in Nacschouff literas suas patentes legi fecerint: 342, 615, 622, 420, 720, 848, 540, 1298, 3556. Sig. nostrum ad causas[a]. Datum *etc.*, teste Johanne Suenonis [b]dicto Bryms[b] justitiario nostro.

[Orig. med Retterthingsseglet. Nakskov Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Heraf findes atter talrige Afskr., mellem hvilke Slægtskabsforholdet synes at være saaledes: Umiddelbart eller middelbart fra Kopien 1648 stammer Resens Atlas V, 107, Gml. kgl. Saml. 4to, 3165 (før Voss), Uldall Fol. 5 (afskrevet i Kall 4to, 374) og Rostgaard Fol. 53, hvorefter Ny kgl. Saml. 4to, 647, hvorefter Kall 4to, 562, hvorefter atter Kall Fol. 94. Hist og her har disse Afskrifter vel bedre Læsemaader end Kopien 1648, men disse hidrører da kun fra Konjektur.

a) Resen: ad omnes. *b)* Kopi 1648: domino Brynts. [4618

Febr. 6. Laho Rudebek, Andreas Tukonis, Nicholaus Jacobi[2], Ketillus Jacobi[3], Hennichinus Martini, Matheus Myrk, Johannes Bragh et Yngwarus Nicholai. In placito generali terre Langlandie prox.

post f. purific. virg. vidimus 2 litteras Dn. Johannis Andree M. sub integris sigillis: 1393, 1537. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 2. Gxv 3 (Algudsen): 3. Gxv 2 (Algudsen); 5. Dxxi 20 (Bryske); 6. Hxxiij 1 (S MAT . . . . ANE . EN); 7. Lxxj 2; 8. Axviij 8. (RA. Fyn 2 a.) LDipl. (efter $^{6}/_{2}$). [4619

Febr. 24. Petrus episcopus Roskildensis. DDn. canonicis 6 prebendarum ecclesie nostre Roskildis fundum sive situm molendini ad aquas inter Broby østræ et Hyrsæthæ situatum, nobis per fratrem Nicholaum priorem ordinis fratrum predicatorum Nestwedis totumque conventum ibid. scotatum, prout in litteris Nicholai et conventus super hoc confectis continetur, donavimus et scotavimus. Datum Roskildis vig. Mathie, nostro sub secreto.

Perg. [med 1 Segl], sammensyet med 1955 og 2003. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXI, 3). LDipl. [4620

Febr. 25. Universis ecclesie fidelibus per dyocesim nostram ubilibet constitutis Johannes episcopus Ottoniensis. Quoniam zelus domus domini comedit nos *etc.* Hinc est, quod consid[*er*]atis miserabili incendio variisque generibus periculorum, propter que ecclesia cathedralis b. Marie virg. in civitate Ripensi ruinam verisimiliter vicinam graviter minatur, in votis continuis nobis versatur, ut restaurationi dicte ecclesie christifidelium subsidiis consulatur, omnibus vere confessis, qui ad restaurationem dicte ecclesie manus porrexerint adjutrices, unam karenam mediam pro oppressionibus puerorum, dimidiam karenam pro homicidiis et 40 dies indulgentiarum de injunctis eis penitentiis relaxamus, presentibus ultra 14 septimanas proximas minime valituris. Secretum nostrum. Datum die Mathie.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 151). LDipl. [4621

Febr. 27. Johannes Gørstinge rector placiti generalis terre Syelandie, Petrus Johannis de Windorp, Johannes Scytte de Sandby, Thorbern Johannis de Ørsleff, AA., Johannes Glarmester, Matheus Cristiernß et Kanutus Petri, cives Ringstadenses. Fer. 4. post dnicam. reminiscere in placito nostro generali vidimus, quod vir discr. Sueno Johannis de Køghæ heredibus Awonis Steegh omne jus sibi competens cum uxore sua Lucia Jenssedoter in $13^{1}/_{2}$ sol. terre in Gamleby Faxæ H. advolutum, quos uxor sua de patre suo Johanne Benedicti in pignere habuit, pro 10 mr. puri argenti scotavit. Datum *etc.*

Perg. [med 7 Segl]. Senere (jfr. 1421 $^{15}/_{7}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (Bartholomæi Alter). (AM. XXXVI, 14.) LDipl. [4622

Marts 12. *Reg* *3887. Perg. med [3] Segl: 1. G. 96*. (RA. Danske Selsk. Membr.; købt paa Biskop Pontoppidans Auktion 1747.) *Svenskt Dipl. I, 329.* [4623

Marts 13. *Reg. 3126.* [Orig. med Bulle i Silkesnore. Ringsted Kl. Arkiv.] Afskr.: Ringstedbogen Nr. 23, hvor Bullen angives at være Bonifacius VIII's, hvad der dog ikke kan forenes med, at Brevet skal være udstedt: pontificatus nostri anno 15. *Dän. Bibl. III, 148.* [4624

Marts 26. *Reg. *3888.* Perg. [med 4 Segl]. Senere til Lunde Kapitels Arkiv? (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 331.* [4625

Apr. 9. »Hennekini Gynzelini kallad Mulæ borgares i Roschild åth borgmästaren i Lund Clementi Thrugoti gifne skiöte på någon grund och bodh liggiandes i Schanör ibland öfverskiärare boderne, dat. fer. 4. post dnicam. quasi modo geniti«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 171. [4626

Maj 1. *Reg. *3895.* **A.** Perg. [med 6 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 339*; *Erslev, Testamenter Nr. 75.* — **Aa.** (Afskr.: Lundebogen S. 234. [4627

Maj 2. Johannes Brandsß[1]. Nobili viro Dn. Johanni Nielsß de Awendzbergh M. 2 litteras apertas, unam super bonis michi jure hereditario advolutis [ɔ: 2043?], alteram super 1 curia michi pro 10 mr. argenti sub pondere coloniensi impignerata confectas, que michi juste advolute sunt, ad manus suas perpetue possidendas resignavi. Sig. meum cum sig. virr. discr. Petri Hasæ, Nissæ Thodersß, Hwas de Salingh, Johannis Michaelis[5] de Boozholm, Johannis Thordsß, Petri Jensß[7], Thome Jensß[8] et Eskilli Smid[9]. Datum 6. fer. ante asscens. dni.

A. Perg. med [9] Segl: 1. Clxxvj 2; 5. Cxxxiv 10 (Løvenbalk); 7. Hxxxiv 7 (jfr. 4616); 8-9. Bomærker. Senere (jfr. 1406 $^{25}/_{5}$ og $^{7}/_{9}$) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 100 f). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. [4628

Maj 4. Oversætt.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 124 (og herefter Dyrskøt, hvorefter Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 83) med urigtig Datum: Sønd. for vor Herres Himmelfart (for: dnica. infra oct. ascens. dni.). Kilden er Dueholms Brevbog (*Dueh. Dipl. 74*).

Maj 15. Aghø Jacobi et Boecius Jacobi et Johannis[!] Jacobi. Discr. viro nostro cognato Astronis[!] Swenonis 1 curiam in Ryngnestroph pro 6 sol. grossorum vendidimus. Sigilli[!] nostri. Datum 5. fer. ante f. pentecostes.

Perg. [med 3 Segl]. Senere i Roskilde Claræ Kl. Arkiv? (AM. LX, 12; nu RA. Øster Flakkebjærg H. 87; købt paa Justitsraad Munks Auktion 1787). [4629

Maj 17. *Reg. 3129.* Perg. med [8] Segl: 7. (Stump). Senere til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 13). *Molbech og P. 183.* [4630

Juni 1. Werner Hoep borgher to Lubeke. De beschedene man Anders Pors voghet to Hornssens heft my vornoghet unde vorwysset myt beruen luden, dar my wol ane noghet, 50 lub. mark, de my bewiset weren to em van myner vrowen weghen der konighinnen van Dennemarken. Myn ingesegel unde Lasse Juel borgermeyster to Hornssens, Arent Kremer borghere dar sulues ere ingesegel. Ghescreuen des sundaghes na des hilghen lychammes daghe.

Perg. [med 3 Segl]; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. [4631

Juni 16. Petrus episcopus Roskildensis. Die Willelmi in castro Hyortholm in camera nostra Dn. Athleidæ Matesdoter relicta Johannis Palneß coram nobis et testibus infrascriptis constituit suum legittimum et filii sui Palnonis Jensß procuratorem Dn. fratrem Laurencium abbatem Ringstadensem, presentem et onus procurationis in se recipientem, dans suo dictique filii sui nomine eidem abbati potestatem investigandi omnes litteras ac bona ubicumque locorum Feonie aut Jucie sita, ipsam et Palnonem Jensß per mortem dicti J. P. hereditario aut alio jure contingentes seu contingentia, acceptandi et computationem a dictorum bonorum inhabitatoribus tam de antiquis restantiis quam de fructibus ac aliis emolumentis de dictis bonis retroactis temporibus audiendi et veritatem de hiis perscrutandi, sibique auctoritatem commisit omnes restantias ab inhabitatoribus exigendi et, si necesse fuerit, pro eisdem extorquendi, verum etiam litteras patentes per prefatum J. P. apud quosdam suos amicos ad custodiendam[!] depositas petendi et recipiendi et pro eisdem litteris receptis quitantias dandi ac sub se substituendi Tymonem Appelgardh vel alium ydoneum virum ipso deficiente, qui omnia predicta bona sic acceptata et collecta ad manus dicte Dn. Alheide et sui filii sub sua cura habeat ordinanda, donec ipsa vel legitimus filii sui tutor ipsum vel forsan alium substitutum ab hujusmodi officio per suas certas litteras duxerit revocandum, necnon omnia alia faciendum et exercendum, que ipsamet faceret, si presens interesset, promisitque ratum habiturum, quicquid per supradictum abbatem factum vel procuratum fuerit. Acta *etc.*, presentibus providis et discr. DDn. Petro Mathie necnon Johanne Willelmi, presbiteris nostre Roskildensis dyocesis, aliisque ad premissa rogatis, nostro sub secreto.

[Orig.] Vidisse Aug. 14. LDipl. [4632

Juni 20. *Reg. 3130.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 26.* [4633

Juni 23. *Reg. 3131.* Perg. [med 7 Segl]. (Senere i Æbeltoft Bys Arkiv og hos Kancelliraad Olsen; RA. Benzon.) Efter Afskr. af Hübertz:

Molbech og P. 184 (ret bl. a.: Sven *Wdsß* - Inghtersß, *Tvri Sporæ*, Eskill). — Jfr. 3627. [4634

Juni 26. *Reg. 3132**. Papir [med 1 Segl paatrykt Bagsiden]. Aarhus Bys Arkiv (RA). *Molbech og P. 185*; *Hübertz, Aarhus I, 1.* [4635

Juni 28. »Bonifacii papæ octavi[!] uthgifne bulla åth Bosiö closter, dhet ingen skulle uthi ringesta måtton giöra forbemelte closter någon meen, hinder, nachdeel eller skada, dat. 4. kal. julii, pontific. ejus anno 15«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 105. [4636

Juni 30. Proconsules, consules totaque communitas ville Randrusiensis. 2. fer. post festum Johannis bapt. in placito nostro vidimus, quod discr. Petrus Jensß villanus noster legi fecit: 2770, 2822. Sig. ville nostre[1]. [*Datum*] *etc.*

Perg. med Byens Segl. Senere (jfr. 1406 $^{15}/_{4}$) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 121 c). LDipl. [4637

Juli 6. Haquinus Tidekini dictus Friis[1] clericus Roskildensis dyocesis. Honesto viro ac discr. Heydenrico Conradi civi Roskildensi curiam meam michi jure hereditario advolutam in par. omnium sanctorum ad partem orientalem in communi platea inter curiam Dn. Nicolai Henrici, in qua pronunc inhabitat, et curiam Andree Nicolai, in qua nunc residet, sitam pro 15 mr. argenti cum omnibus suis edificiis vendidi, recognoscens me plenarium pretium sublevasse. Sig. meum cum sig. virr. discr. Jacobi Johannis[2] et Petri Andree[3], consulum Roskildensium. Datum dnica. post f. visitat. Marie.

Perg. med 3 Segl: 1. G. 252; 2. Hxij 8; 3. Bomærke. Senere (jfr. 1410 $^{1}/_{8}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 11). LDipl. [4638

— Albertus Grote civis Lubecensis et frater Johannes Grote ordinis predicatorum Germanie. Fratribus predicatoribus Otthonie omne jus nostrum in omnibus agris nostris in Thagelycke a pomoerio dictorum fratrum ad viam communem aquilonalem sitis cum parte prati eisdem agris orientaliter adjacentis dedimus ob remedium animarum nostrarum et parentum nostrorum, et specialiter quod predicti fratres mihi Johanni Grote tanquam fratri sacerdoti in mensa prioris commedendi ad dies meos in expensis quotidie provideant et per ipsorum nuntium ad cellam meam mittant in eodem conventu, et quod ad frequentandum chorum propter debilitatem meam me supportatum habeant; ac etiam cum licentiam a conventu exeundi pro meis negotiis petiero, mihi a prelato licentia non negetur. Sig. nostra cum sig. nobilium virr. Dn. Nicolai Nielsen de Schousbo M. et Erici Stekke civis Otthoniensis. Datum Otthonie in octava Petri et Pauli.

[Orig. Odense Dominikanerkl. Arkiv.] Bircherodske Afskr.: Rostgaard 4to, 107, Ny kgl. Saml. Fol. 402, LDipl. (*Reg. *3907.*) — Jfr. 4640. [4639

Juli 6. *Reg. 3146.* [Orig. Tilbagegivet til Odense Dominikanerkl. Arkiv.] Bircherodske Afskr.: Rostgaard 4to, 107, Ny kgl. Saml. Fol. 402, LDipl. o. fl. St. Afskr. af Brandt med udeladt Dag: Ny kgl. Saml. 4to, 1185, Bl. 9; (hermed beslægtet:) *Pontoppidan, Ann. II, 503* (Magn*i*, prior - Johanni *Gro*te - nostrum *nuntium* tanquam - mensa *prior*is - parte *pr*ati *eis* - He*n*nikes *dudum* proconsulis - liber*e* - petierit - denegetur. *In cujus rei testimonium sig. nostra una cum sig. virr. discr.* Dn. Nicolai Nielsen M. in Schowsbo et Erici Stekke civis Otthoniensis presentibus sunt appensa. *Datum* Otthonie *a. dni.* 1404 *in octava b. apost. Petri et Pauli*). — Jfr. 4639. [4640

— *Reg. 3135**. Perg. [med 3 Segl]. (RA. Vinding H. 2 a.) *Molbech og P. 187.* [4641

Juli 24. *Reg. 3136.* [Orig. med Segl.] Vidisse Aug. 16. *Molbech og P. 188.* [4642

Aug. 2. »Anno 1404 sabbato post ad vincula Petri købte Biskop Lauge [af Viborg] af velbyrdige Peder Nielsøn af Lostrup Strandmøllen og alt hans Gods i Sundstrop Mark i Uldberg Sogn i Rinds H., hvilken Jord han havde faaet af velbyrdige Vong Torbensøn af Skoffgaard efter Skødets Formelding, som var forseglet af Jens Nielsøn af Neesborg, Jacob Kirth af Nesholm, Christen Nielson og Hans Svan af Suart«.

[Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 244.*] Udtog: Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242 e 2. [4643

— »Achonis Nicholai armig[*e*]ri, Andreæ Martini proconsulis villæ Malmoge, Johannis Strangonis et Petri Nicolai wäpnares effter konung Erichz befallning åth decano Roschildensi Laurentio Johannis gifne införslo breef att possidera Mosegård, dat. crast. Petri ad vincula«.

[Orig. Senere (jfr. 4645) til Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Acta privata Nr. 172. — Jfr. 4274. [4644

Aug. 3. *Reg. *3908.* Perg. med [6] Segl: 1. G. 253; 4. G. 168; 6. Skjold, hvori skraa Lilje. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 361.* — Hertil 4644; jfr. 1415 Jan. 8. [4645

Aug. 14. Frater Thyrgo[1] abbas in Oratorio totusque conventus ibid. Dn. frater Laurencius abbas Ringstadiensis vig. assumpt. virg. in ecclesia nostri monasterii ante summum altare coram nobis producebat: 4632. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [2] Segl: 1. G. 793. (RA. Reg. 69, Fasc. 14, Værgemaalssager 7; tilhørte tidligere Amtmand Pritzbuer.) LDipl. under $^{16}/_{6}$. [4646

Aug. 15. Hans Flamingh civis Ripensis. De consensu uxoris mee Zaabyens fundum ipsius situm in Bredegaade Ripis, pretendentem se

a dicta plathea usque ad plateam s. Johannis, qui ab austro est contiguus fundo capituli Ripensis et a parte boriali contiguus est fundo Dn. Taale uxoris Petri Poors, discr. viro Dn. Johanni Ryke presbitero ad dies suos locavi pro 5 sol. sterl., consvetis terminis nobis annuatim per eundem Dn. Hans solvendis, et sic quod in fundo ad placitum suum edificet, dum tamen nimis sumptuosa non erigat edificia; si edificia inibi erigenda ante mortem suam vendere voluerit, eadem dictis Hans et uxori sue ad estimationem 4 virorum utrimque eligendorum vendet, si tamen ipsi edificia voluerint emere et valorem dare tunc suffecerint; alioquin alii eadem vendat, et census predictus ipso Dn. Hans vivente ementibus non augebitur. Idem erit post mortem Dn. Hans, scil. quod predicti Hans et uxor sua debent habere, si volunt, edificia, si pretium sufficiunt solvere; alioquin, durantibus dictis edificiis tam diu, heredes Dni. Haans vel alii, quibus voluerit edificia dimittere, fundum pro predicta pensione habeant, donec predicti [!] edificia emerint et persolverint cum effectu, vel ipsa fuerint in fundo totaliter consumpta et destructa. Murus in fundo jam erectus michi et uxori mee libere remaneat sic, quod possimus eum vendere vel frangere ad beneplacitum nostrum, ita tamen quod muro destructo locus, in quo stat, cedat Dno. Hans, vel si eum vendiderimus sic, quod stare debeat ibid., tunc teneor eidem Dn. Hans exponere tantumdem de terra contigua eidem fundo, quantum nunc murus occupare noscitur de fundo, et hoc dirimere, murum vel vendere vel exponere tantundem terre alibi, promitto me facturum infra annum a die date presentium computandum. Datum et actum die assumpt. Marie in ecclesia Ripensi, presentibus ibid. discr. viris magistro Ottone[2] preposito in Warzsysyl, Hermanno Reemsnyydær, Johanne Kyrkemissæ, Hermanno Gheerd, civibus Ripensibus, quorum sig. cum sig. meo sunt appensa.

Perg. med [5] Segl: 2. G. 855 (s ottois boecii can . . . pen 3 ppti i warwit sisel); 3. Bomærke i Skjold; 4. Bomærke (S' NEGHELS IØN SON). Senere (jfr. 1427 $^{6}/_{9}$) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [4647

Aug. 16. *Reg. 3137.* Perg. [med 10 Segl]; gennemskaaret. Senere (jfr. 1406 $^{1}/_{2}$ og $^{11}/_{2}$) til Kongens Arkiv (RA. Frisenvold 2). *Molbech og P. 188.* [4648

Sept. 1. Wy Hinrich bischop tho Osenbrugge, graue tho Holstein *etc.* hebben gesehen breue unser veddern gra[uen] Aleffs, de he unde sine oldern hebben gegeuen dem schwaren unde der meinheidt up Fehmern: **1440**[a]. Alle disse vorgeschreuene stucke stedige wy graue Hinrich [*osv. som* 2766]. Unse insegel. Gegeuen unde schreuen tho Nueborch an dem dage s. Ægidii.

[Orig. med Grevens Segl.] Afskr. fra 17—18. Aarh., se ved 2766. [4649

a) Kun Begyndelsen af dette Brev er indført i Afskrifterne.

Sept. 13. Jeppe Kirths Gavebrev paa Nees m. m.
[Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 276.*] Afskr. efter Bircherod: Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242 f; LDipl. *Gjerding, Hellum Herred 54.* [4650

Sept. 29. *Reg. *3912.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 6.* [4651

Okt. efter 9. »Johannis Andersons justiciarii terræ Scaniensis, Jacobi Skarholt militis, Petri Steens officialis dni. archiepiscopi Lundensis in temporalibus, Jon Andersons proconsulis Lundensis, Axel Magnusons armig[*e*]ri, Aghe Magnusons, Jacobi Petri, civium Lundensium, uthgifne wettnesskrifftz vidisse på Petri Holmgersons af Skiperslöf åth Johanni Trugotson af Arfwirslöf riddare gifne pantebreef på Skiberslöf hoogård med desz tilliggian[*de*] gårdar och torp, item alt Iszgrammatorp och Byernaholt [ɔ: 2540], dat. post f. Dyonysii«.
[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Acta privata Nr. 173. — Vidissen har rimeligvis tillige indeholdt 2719 og 4548; jfr. en Notits i Lundebogen, anført ved 4548. [4652

Okt. 15. *Reg. 3139.* Perg. med [4] Segl: 1. A. 808; 2. A. 1083[a]. (RA. Musse H. 3; *Adel. Brevkister 10.*) *Molbech og P. 191.* [4653

a) LDipl.: Sigilla 3 adsunt.

Okt. 19. *Reg. 3140.* [Perg. med Segl, hvoraf 9 bevarede. Senere (jfr. 1422 $^{18}/_{10}$) til Næstved Peders Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 381.*] — [Vidisse af Rigens Kansler 1599 Juni 24.] Kopi: Rigens Forfølgningsbog[a] 1598—1600 (RA.). Efter Afskr. hos Klevenfeld: *Molbech og P. 192.* [4654

a) *Molb. og P.* citerer urigtig: Dombog.

Nov. 1. *Reg. 3141*.* Perg. med [11] Segl: 8. Lxlix 1. Senere til Roskilde Claræ Kl. Arkiv? (AM. LX, 14). *Molbech og P. 194.* [4655

Nov. 8. Cristiernus prepositus Roskildensis. Ex monialibus claustri s. Agnetis Roskildis omnia bona sua in Prowestorp in par. Ostæthæ in Walburghs hether[!] ad dies meos pro $^1/_2$ lagena buturi, ratione pensionis in f. Laurencii annuatim persolvenda, conductive accepi tali conditione, quod predicta bona pronunc desolata reedificem, eisdem familias instituturus; me autem viam universe carnis ingresso bona cum edificiis et meliorationibus, prout tunc inveniuntur, ad claustrum libere revertantur. Sig. meum. Datum die Wileadi.
Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 287* (AM. Suppl. I, 30). LDipl. [4656

Nov. 20. *Reg. 3142.* Perg. [med 1 Segl]. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXI, 26). *Dithmars. UB. 30.* [4657

Nov. 30. Ik Hermen Scarpenbergh vordreghe vor Elyzabeth hertoghynnen to Sleswyk unde Olryke van Pense al den scaden, den ik nam in der Hamme des daghes, do de hertøghe van Sleswyk, dem god gnedych sy, vørloos, dat ik edder nement van myner weghene darumme manen edder veyden scal, unde ik myd vryen wyllen vørdræghen hebbe; unde were, dat it my wat kostet hadde in terynghe edder den ghenen, de ic vør my uthe secht hedden, daren scal ik myne vrouwe unde Olryke van Pense nummer umme manen edder veyden. Myn ingheseghel. Ghegheuen iu Andreas daghe.

Perg. [med 1 Segl]. Slesvigs Hertugs Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 15). LDipl. [4658

Dec. 14. *Reg. 3144.* [Orig. Kalundborg Hospitals Arkiv.] Afskr. fra 16-17. Aarh.: Kbhvns. Raadstuearkiv; Gml. kgl. Saml. 4to, 2488; Ny kgl. Saml. 4to, 686, Bl. 2 (her uden Aar og Dag). *Hofman, Fund. X, 176.* — Dansk Oversætt. med Aar 1414: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Kalundborg 40e. [4659

Dec. 29. »Bengta Mattisdotters uthgifne åth Bosiö closter donation på desz gard Ronnarp be[d] i Ottorp sochn, dat. die Thomæ ep.«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 104. [4660

Dag? »Fru Ellin Buggisdatters skiøde til Madtz Nielszen paa en gaard i Hastrup 1404«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur G 19. [4661

— Udtog: Ny kgl. Saml. 4to, 647, Afsnit 18. Vistnok efter *ÆA. IV, 247* (*XV, 117*).

Uden Dag. *Hvitfeld IV, 173, Fol. 625* (= *Bispekrøn. Bl. Xij, Fol. 81*). Se 4251.

— *Pontoppidan, Ann. II, 503* (*Reg. 3146*). Se 4640.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 486* (Dec. 5). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 74* (Maj 11).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 66; IV, 56* (*10* se 1405 Juli 21). — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 321, 321, 322, 328, 328, 335, 345, 347, 351.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 87* (Jan. 25), *70* (Febr. 19), *146.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 348* (o. Febr. 2), *350* (Febr. 2), *236, 344*; se ogsaa 4643, 4650. — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 101.* — Tommerup: *ÆA. IV, 370* (*378 = 382*, se 4596). — Antvorskov: *ÆA. IV, 75, 92, 148, 208, 235, 247.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 373, 392, 403*; se ogsaa 4654. — Roskilde Agnete Kl.: se 4656. — Sorø: *SRD. IV, 493* (Dec. 3). — Maribo: *ÆA. III, 303, 303.* — Alling: *ÆA. II, 188.* — Hundslund: *ÆA. III, 13.* — Mariager: se 4661. — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II, 392.* — Øm: *ÆA. I, 172, 223.* — *Eline Gøyes Jordebog 309* (Jan. 19), *216* (Maj 11), *267* (Juli 23), *307* (Sept. 7), *310, 310, 310* (Okt. 19), *207* (Nov. 25). — *Adel. Brevkister*: se 4653.

1405.

Jan. 3. *Reg. *3932.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 201. *Svenskt Dipl. I, 399.* [4662

Jan. 6. *Reg. 3147.* Perg. med 3 Segl: 1. Fxvij 12 (s' nicolai olaci lwge); 2. Cxlij 1; 3. Fxvij 7 (S' OLAWI OLSS' LWNGE). Senere (jfr. 1494 Aug.: AM. XLVI, 24) til Roskilde Kapitels Arkiv (Alle Helgens Alter) (AM. XLVI, 1). *Molbech og P. 195.* — Jfr. Aug. 4, 1410 Febr. 22, Juli 18. [4663

Jan. 10. Wi Niels Pedersß van Løfsmose, Cristiern Friis, RR., Niels Friis, Nicolaus, prester to Dalwm, Gotskalk Brokenhusen, Pawel Nielsß van Gersskow, Ludeke Skinkel van Egeskow, Robert Pariis van Munckerydh, Peter Marswin, Hannes Jænsß, rathmanne to Odense, Magnus Andersß unde Henneke Raphane hebben gheseen up deme lanzthinghe in Vune des sønawendes na der drier køninghe daghe: 3823. Unse ingheseghel. Screuen *etc.*

Perg. [med 12 Segl]. (RA. Stensgaard paa Fyn 1.) [4664

Jan. 15. »Magni Baatz advocati Lundis, Trugilli Petri, Aghonis Magni, Johannis Petri, Magni Diækn, Olavi Borræ et Pauli Torstani uthgifne wettnesskrifft, det beskedelig Nilsz Simonson skiötte eller sålde Nilsz Saanason een sin gård, som han sielf bebodde liggiandes i s. Olavi sochn i Lund wäster på stora Langgatan, dat. fer. 5. post oct. epiphanie«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 174. [4665

Jan. 29. Cristiernus Hemmingi[1] prepositus Roskildensis. A discr. Hennikino Mwle cive Roskildensi A. curiam suam Jonstorp, quam de novo edificavi, in par. Oostædhe in Wolburgs H. sitam, pro 12 mr. argenti in pignere recepi conditionibus sequentibus, quod curiam a f. purific. virg. sequente et sic per 12 annos continuos in mea possessione habeam secundum meum usum ordinandam, ita tamen quod eidem in quolibet anno de summa principali unam mr. argenti defalcem; illis vero annis transactis curia ad ipsum cum edificiis et inquilinis libere redeat, principali summa totaliter defalcata; si contigerit ipsum curiam infra dictos 12 annos vendere vel alienare, extunc ego omnibus aliis in alienatione debeo preferri pro pretio competenti. Item Hennikinus ad appropriandum michi curiam obligatur, prout in litteris suis super hoc confectis patet. Sig. meum cum sig. DDn. Johannis Brynikini cantoris Roskildensis, magistri Nawnonis canonici ibid. et Benedicti Bille proconsulis Roskildensis. Datum fer. 5. ante f. purific. virg.

Perg. med [4] Segl: 1. G. 254. Senere i Roskilde Kapitels Arkiv? (AM. XXXVII, 12). LDipl. — Jfr. 1437 Okt. 25. [4666

Febr. 10. Frater Johannes prior domus ordinis s. Johannis in Andworskaw. A nobili viro Dn. Johanne Olaui M. 40 talenta annone et 1 lagenam butiri de pensione bonorum nostrorum in Tuzæ H.

sublevavimus, pro quibus ipsum quittum dimittimus. Datum die Scolastice nostro sub sigillo.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Tudse H. 84.) [4667

Febr. 16. »Dito Magni Baaz advocati Lundensis, Johannis Hennechini, Jonæs Andreæ, proconsulum, Agonis Magni, Johannis Petri, Canuti Matthiæ et Pauli Torstani, consulum et civium Lundensium, uthgifne wettnesbyrd angående hr. Laurentii ordens broders åth Johanni Belkou gifne skiöte eller säljobreef på een gård liggiandes i Lund sunnan till i staden, dat. 2. fer. post diem Valentini«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 175. [4668

Febr. 24. *Reg. *3934.* [**A.** Orig.] *Hvitfeld IV, 178, Fol. 627* med Datum: die b. Matthæi ap. (= *Barner, Rosenkrantz I, 83*). Afskr. fra o. 1600 i en Dombog: Gml. kgl. Saml. Fol. 1134, med Datum: die b. Matthie ap. Afskr. efter Bircherod med Datum: die b. Pauli ap.: Ny kgl. Saml. Fol. 847 g. — [**Aa.** Vidisse af Borgemester og Raad i Randers 1478 Jan. 7 (die Canuti ducis).] Afskr.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 156 (af Afvigelser mærkes især: Jacob Trogelszenn, *Niels Strangeszenn,* Stig - her Jacob *Mogenßs* indsegel - die b. Matth*iæ* ap.). — Jfr. 4671. [4669

— Johannes Palnsß de Skeffthorp. Nicholao Mikelß dicto Sommer quandam curiam in Borys (Johannes Meyær) et 1 molendinum dictum Ower Atherp møln pro pleno pretio per me sublevato vendidi et scotavi. Sig. meum cum sig. Jone Wyffertß, lillæ Mwnk, Ketilli Magnß et Petri Smyt de Wælø. Datum die Mathie.

Perg. [med 5 Segl]. (RA. Barritskovs Arkiv.) LDipl. [4670

— *Reg. *3935.* Perg. [med 1 Segl]. (RA. Gl. Estrup.) *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 48.* — Jfr. 4669. [4671

Febr. o. 24. *Molbech o. P. 202.* Se 1408 Febr. 24.

Marts 8. *Reg. *3937.* Perg. med 1 Segl: G. 24. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 418.* [4672

Marts 21. »Pädher Jonsons af Oszbii wäpnares åth Bosiö closter uthgifne skiötebreef på een gård Beltinge benämbd i Frostehäradt, dat. die Benedicti«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 106. [4673

Marts 24. »Vidimerat copia af capitelet i Lund på kongh Christophers uthgifne privilegia angaende erchiebiscopens eller domkyrckians godz, tienare och hion sampt åtkskilligt annat, som uthi brefvet finnes anmalt, daterat d. 24. martii«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Domkapitlet Nr. 30. [4674

Marts 26. *Reg. *3943.* Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv? (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 435.* [4675

Marts 29. Pritbernus van Potbusk[1] de Eegholm M. Dn. Petro episcopo Roskildensi in 200 nobilianis anglicanis boni auri, in pecunia vero in 100 mr. lubic. in sterlingis teneor obligatus, pro qua summa eidem totam villam Myæthælby in Halsnæs in Selandia inpignero tali ratione, quod anno presenti annonam de dicta villa sublevabo et Dn. Petrus omnes obventiones, tributa, servitia cum aliis precariis faciat sublevari. Insuper prox. festo pasce elapso et sic consequenter alterius pasce festo ad proximum annum futurum revoluto bona redimendi habeam potestatem; quo festo pasce transacto Dn. Petrus fructus et redditus de bonis percipiat, donec festo Martini bona redimantur. Anno, quo bona me redimere contigerit, redditus Dn. Petro cedant. Familiam in bonis instituendi et destituendi habeat potestatem, donec redimantur. Sig. meum cum sig. honorabilium et nobilium virr. DDn. fratris Laure[*n*]cii[2] abbatis Ringstadensis, Bertoldi van der Oost, Waldemari Alberti[4], MM., Johannis Gørstingæ rectoris placiti generalis Selandie, Mathie Rwd et Johannis Fiænd[7], AA. Datum dnica. letare.

Perg. med [7] Segl: 1. A. 899; 2 G. 474; 4. A. 1146 (Eberstein); 7. Hix 1. Senere (jfr. 1408 $^{10}/_{7}$) til Kongens Arkiv; *ÆA. I, 41* (RA. Strø H. 26). LDipl. (*Reg. *3944.*) [4676

— »Anno 1405, Midfaste Søndag, købte han [ɔ: Biskop Lave af Viborg] Lyndrupgaard af Jep Kirth«.

[Orig. Viborg Bisps Arkiv.] Udtog: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242 e 5. [4677

Apr. 9. Thrugillus[1] sacerdos et commendator domus b. Johannis Wibergis, Johannes Pabæ[2], Nicholaus Thotherß[3], Johannes Thordß, Jonas Jenß de Beringh, Laurencius Wormß, Sueno Nielsøn et Johannes Skorthy. Fer. 5. ante dnicam. palmarum in placito Mæthelsum H. audivimus, quod Margareta Jensdater soror Johannis Brandß de Vlstrup et generi sui Jacobus Jernwillær et Nicholaus Matisß dixerunt, se ratas velle tenere omnes placitationes inter Dn. Johannem Nielß de Awenzbergh M. et predictum Johannem Brandß factas, videl. inpignerationes bonorum Johannis Brandß ubilibet sitorum ac resignationes literarum Dn. Johanni Nielß per J. B. commendatas, confirmabant. Sig. nostra. Datum *etc.*

A. Perg. med [8] Segl: 1. Gejstligt, forneden et Skjold, hvori skimtes tre Ruder, skraa fra højre Hjørne; 2. Dxvij 30; 3. G. 703. Senere (jfr. 1406 $^{25}/_{5}$ og $^{7}/_{9}$) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 100 h). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. LDipl. under 1404 $^{2}/_{5}$. [4678

Apr. 10. Margareta Pædherdoter, relicta Dn. Hennikini Møltike de Tho[*r*]bernæfælde M. Ex voluntate amicorum meorum claustro

s. Clare Roskildis 1 curiam meam villicalem (Andreas, 8 pund annone) in Frankorp in par. Wby infra Selandiam cum 4 garsetis in recompensam prebende mee michi in eodem claustro ad dies meos dande, et 1 curiam meam villicalem in Smørummæ (Spunig, 3 pund annone), quam curiam eidem claustro pro sepultura filie mee Gertrudis prius dedi, cum suis garsetis donavi et scotavi. Sig. meum cum sig. Dn. Petri episcopi Roskildensis necnon virr. nobilium DDn. Claues Grubendale capitanei castri Bawehws, swageri mei, Alberti Ængelbrektsß, Woldemari Albrektß, Bertoldi fan Oosthen, MM., Petri Nielsß de Woldorp et Johannis Giørstinghe, AA. Datum fer. 6. ante dnicam. palmarum.

Perg. med [8] Segl. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 15). [4679

Apr. 12. *Reg. 3155.* Perg med [5] Segl: 1. G. 484; 2. G. 494; 4. G. 490; 5. G. 168. Kongens Arkiv (RA. Sorø 2). *Molbech og P. 206.* [4680

— *Reg. *3948.* Perg. med [4] Segl: 2. Svensk; 3. L 12. (RA. Favraas H.) *Svenskt Dipl. I, 444.* [4681

Apr. 13. *Reg. 3156.* **A.** Perg. med [8] Segl: 1. G. 494; 2. G. 490; 3. G. 24 (Ulfstand); 4. G. 168; 6. G. 484; 7. G. 253. Kongens Arkiv (RA. Køge 22). *Molbech og P. 209.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. [4682

Apr. 14. Nicholaus Johannis dictus Sosael A. Viro discr. ac honesto Galmen Petri in 9 mr. argenti teneor, pro quibus curiam meam in Gerløfh (Petrus Nicholai), et jacet ad eandem curiam $^1/_2$ bool terre, eidem inpignoro tali conditione, quod in conductione rehabeam a Galmen et dabo eidem 1 øræ siliginis et 1 øræ ordei annuatim pro pencione. Dies redemptionis [*erit*] quolibet anno illa die placitali prox. ante f. incarnationis dni., et pencio cu[*m*] summa pecunie antedicta erogetur. Sig. meum cum sig. virr. discr. Svenonis Jonsß et Olaui Krumsh, cives [!] Slavlosiensium. Datum die Tiburcii et Valeriani.

Perg. [med 3 Segl]. Senere (jfr. 1441 $^{31}/_5$) til Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIII, 4). [4683

Apr. 20. *Reg. *3949.* Perg. med [4] Segl: 1. Ivij 1; 3. (Forsiden afsprunget). (SvRA.) *Molbech og P. 210*; *Svenskt Dipl. I, 445.* [4684

Apr. 21. *Reg. 3157.* Perg. med [4] Segl: 1. Fxvij 10 (Lunge). (RA. Reg. 69, Fasc. 21 c, 87; *Adel. Brevkister 9.*) *Molbech og P. 211.* [4685

Apr. 22. *Reg. *3950.* Perg. med [7] Segl: 1. G. 253. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 445.* [4686

Maj 1. Ik vor Hillegund van Vtzen bekenne, dat vrowe Elizabeth, hertoghinne tu Sleswik, my 100 mark betalet heft an den 200 marken, de hertich Gherard zeligher dechtnisse my unde myner dochter ghaff, louede, vorborghede unde bezeghelde op s. Mortens dach neghest vorgan tu betalende, unde ik unde myn dochter laten unse vrowen unde de borghen, de dar vore louet hebben, der 100 mark quid. Myn inghezeghel. Gheuen tu Gottorpe an Woltbo[*r*]ghe daghe.

Perg. [med 1 Segl]. Slesvigs Hertugs Arkiv (Slesvig Statsarkiv). [4687

Maj 8. »Oluf Esbiornsons åth Lunde domkyrckia eller desz altare nembligen först een gård liggiandes på Breedegaatan kallad Commendere gården, item några engiar eller gierde kallade Swarta Hiederop engiar, som stundom kan sås hafre, item een gård Tegelgården benämbd i s. Mårtens grend liggiandes, item een gård i Wæstra Biellerop i Tornehäradt, item 2 gårdar i Togerop i Ydelösa sochn och dito häradt, item i Rönnebergzhäradt een gård Wiwerop be[d] med een teye, item i Färshäradt een gård i Waam, item een gard i Billebierg, item i Frostehäradt een gård i Lillerödh, item i Liunitzheradt een gård i Wallöse, item i Giershäradt een gård i Truentzrödh, item een gårdh i Slimminge medh meera etc., dat. 6. fer. pos[*t*] f. Johannis ante portam latinam«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 133. [4688

Maj 11. *Reg. *3951.* [Orig. Lunds Helligaandshus' Arkiv.] Samtidig Kopi, siden brugt til et Bind om en Bog, der 1487 skænkedes Vadstena Kl.; en Del af Texten paa begge Sider er derved blevet bortskaaret. Upsala Universitetsbibliothek. *Svenskt Dipl. I, 453.* [4689

Maj 24. Ericus Johannis presbiter et prior monasterii Rynd, Margareta Lawesdater priorissa totusque conventus ibid. Johanni Mateß et Michaeli Mateß, fratribus, bona desolata monasterii Rynd in Nætherskow in Snæreth in par. Odderth in Hartz H. scotavimus, pro quib[*us*] nobis ex parte monasterii bona desolata, que de Dn. Erico Jenß de Stad M. emebant, in Ascerdorp in par. Wetzslæt in Vor H. cum omnibus terris, quas idem Dn. Ericus possidebat tam in canpo[!] Ascerdorp quam in par. Thoryld, in recompensationem rescotaverunt. Sig. nostra. Datum dnica. ante ascens. dni.

A. Perg. [med 2 Segl]. (RA. Ring Kl.) — **Aa.** Udateret Vidisse af Esbern Knutssenn, Skolemester i Aarhus Domskole (o. 1550). RA. Danske Selsk. Membr. [4690

Juni 15. Cristiernus Petri in Lynwi. Habeo in pignus pro 30 mr. lubic. omnia bona, videl. terras et prata, in campis Lynwi, Arnagær, Huxstorp et alibi ubilibet situata de Thoma Petri, qua[!] bona sibi, dum redimantur, ut patet in litteris suis michi super hiis datis, obligo me restituere. Sig. meum cum sig. discretorum Johannis Esgeri

sacerdotis, Olaui Thome[3], Nicolai Thome, AA., et Tøstonis Esgiß[5]. Datum die Viti et Modesti.

Perg. med [5] Segl: 3. Fxliij 6 (Lange); 5. Bvij 1. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 1406 Aug. 16—22. [4691

Juni 19. Vi Hendrich Prep og Chlaus Mørche, VV., har solgt og skødet Hr. Boe, Biskop i Aarhus, en Gaard i Udbye i Roxøe (Joen Jenszøn), og bekender vi at have bekommet fuldkommen Værd derfor. Medb. af velb. Mænd Laue Dusz, Loduich Pederszøn og Eschell Jakopszen, VV. Datum Protasii og Geruasii Dag.

[Orig. paa Latin med [5?] Segl: Skjold med Kost; Skjold med Møllehjul (Prip; jfr. Jvij 15); Skjold med halv Buk (jfr. Cvij 2). Aarhus Bisps Arkiv.] Dansk Oversætt. med Segltegninger[a]: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 357; vistnok herefter Dyrskøt: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 92; LDipl. [4692

a) Seglenes Nummerfølge kan ikke ses.

Juni 21. *Reg. 3158**. Perg. med [5] Segl: 1. Bomærke; 2. Utydeligt; 3. Bomærke. (RA. Reg. 69, Fasc. 12, 38.) *Molbech og P. 213*; *Svenskt Dipl. I, 464.* [4693

Juli 6. Cristiernus Holk A. Sleswicensis diocesis. Ex consensu fratris et heredum meorum bona mea in Thollic (Petrus Clawesß), de presenti anno et proxime futuro 3 ac extunc de cetero 4 sol. annone annuatim solventia, discretis DDn. senatori, fratribus convivis et convivio s. trinitatis in Sleswik pro 10 mr. lubic. nobis ad placitum solutis vendidi et in placito Struxstrup H. scotavi. Que omnia ego cum discr. viro Johanne Tramme promittimus communiter et divisim, cujus sigillum cum meo duxi presentibus apponendum. Datum Sleswik in octava Petri et Pauli.

Perg. med [2] Segl: 2. Udslidt. Slesvig Trinitatis Gildes Arkiv (Slesvig Statsarkiv, Urkunden Domkirche Schleswig 4). [4694

Juli 11. Frater Sweno abbas monasterii Loci dei totusque conventus[2] ibid. Recepimus a Dn. Nicholao Syøbo canonico Ripensi ex parte Nicholai Leembek, cujus fidejussor extitit, 20 mr. lubic. pro spoliis, dampnis et injuriis nobis, monasterio et colonis nostris per Thordonem Andree advocatum Nicholai Leembek et complices suos factis, recognoscentes nos[!] cum eadem summa nobis, monasterio et colonis nostris satisfactum, unde Nicholaum Leembek, Thordonem Andree ac complices suos [*et*] Dn. Nicholaum Syøbo fidejussorem ab impetitione nostri et colonorum nostrorum pro hujusmodi spoliis, dampnis, injuriis et pro 20 mr. lubic. nobis pro prefatis spoliis per ipsum Dn. Nicholaum persolutis quittos dimittimus. Sig. nostra. Datum die Ketilli.

Perg. med [2] Segl: 2. G. 959. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [4695

Juli 12. Ericus rex Lowe H. inhabitantibus. Mandamus inhabitantibus Hamendorp, qui indagia super pascuis suis contra pascua Solberge vertentibus illegaliter posuerant, ut ipsa cum emenda infra 5 dies faciant ammoveri, prout per tria laudaghe sunt requisiti. Datum Falsterbodhæ dnica. post oct. visitat. virg. nostro ad causas sub sigillo, teste Johanne Suensß Bryms.

Papir [med Retterthingsseglet] paatrykt Bagsiden. (RA. Løve H. 7.) LDipl. [4696

Juli 21. *Reg. 3159**. **A.** Perg. med 9 Segl: 1. G. 57; 2. Lxlij 1 (s gynteri lybbert søn); 3. Cxxvij 6; 4. (Rosensparre); 5. Utydeligt Skjold; 6. Bomærke; 7. Utydeligt Skjold; 8. se **4158**, 5; 9. Fxlvij 18 (Rosensparre). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 67*, jfr. *IV, 10*, her med Aar 1404 (RA. Malmø). *Molbech og P. 214* (= *Svenskt Dipl. I, 469*). — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. — Hertil **2201**(?), **4077-78**, **4244**. [4697

— *Reg. 3160.* [Perg. med Pave Innocens' Bulle. Ribe Kapitels Arkiv.] Vidisse 1406 Apr. 30. *Terpager 365.* [4698

Juli 24. Eskillus episcopus Ripensis[1]. Co[*n*]stitutis coram nobis in curia nostra archidiacono nostro et quampluribus de capitulo nostro parte ex una, bone memorie Thidmaro Tydemanni proconsule Ripensi parte ex altera, orto sermone inter eosdem de pratis, que idem Thidmarus in pratis Farthorp habuit sub ordinatione sua, Thidmarus recognovit, se dicta prata ex parte ecclesie Ripensis habere et nichil in eis tamquam suum proprium possidere. Sig. nostrum. Datum vig. Jacobi.

Perg. med 1 Segl: G. 812. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [4699

Juli 29. *Reg. *3959.* Perg. med [3] Segl: 3. Bomærke; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv (RA. Reg. 51, Kvitt. 9). *Svenskt Dipl. I, 473.* [4700

Aug. 4. *Reg. 3161.* Perg. [med 3 Segl]; gennemskaaret. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv (Alle Helgens Alter) (AM. XLVI, 2). *Molbech og P. 216.* — Jfr. **4663**. [4701

Aug. 22. *Reg. 3163.* [Perg. med [4] Segl: 1-3. Brudstykker. Arkivet paa Rosenholm.] Afskr., rettet af Langebek 1761: LDipl. *Molbech og P. 218.* [4702

Aug. 24. »Beronis Svensons de Wästerlöf militis åth Bosiö closter gifne panteskrifft på 7 och half gård tillforna anmälte för 40 marck sölf, som han war skyldig for Haquon Sandbækz dottrars i clostret ingifvande, dat. die Bartholomæi«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø (Bl. 341) Nr. 13. — Jfr. **4510**, **4705**. [4703

Sept. 9. Petrus Nicholai de Waldorp A. Pro tempore, quo sororum s. Clare Roskildis extiti procurator, pro omnibus, que pro

ipsis erogavi et expendi, sororem Sophiam Clawesædoter abbatissam ceterasque sorores ibid. ab omni imp[eti]tione dimitto quittatas. Sig. meum. Datum Roskildis crast. nativit. virg.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 16). [4704

Sept. 10. »Priorissans i Bosiö closter Botildis medh heela desz conventz samptyckio uthgifne åth Biörn Svenson af Wasterlööf leyobreef på effterfölljande godz, nembligen 2 gårdar i Salderydh, 3 i Altstada i Färshäradt, 2 i Æszgyrdetorp och ½ gård i Hörstadh i Ronnebiergzhäradt, dat. infra octavas nativit. virg. fer. 5.«

[Orig. Senere tilbagegivet til Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 107. — Jfr. 4703. [4705

Sept. 15. *Reg. *3961.* Perg. med [3] Segl: 1. G. 24; 3. G. 58. Senere til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 483.* — Jfr. 4709. [4706

Sept. 21. *Hvitfeld IV, 178, Fol. 627.* Se 4669.

Sept. 30. *Reg. 3165**. Perg. [med 2 Segl]. (SvRA.) *Svenskt Dipl. I, 486*; efter Afskr.: *Molbech og P. 219.* — Jfr. 1421 Febr. 16, 1422 Febr. 14. [4707

Sidst i Sept. Bandsbrev imod Johannes Skarpenberg.

[Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 319* (=*Hvitfeld IV, 182, Fol. 629*, hvor dog urigtig: Holme Kloster). [4708

Okt. 1. *Reg. *3962.* Perg. med [7] Segl: 1. Kiij 6. Senere til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 487.* — Jfr. 4706. [4709

Okt. 4. *Reg. *3963.* **A.** Perg. [med 1 Segl]. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 377* (RA. Tommerup Kl.). *Svenskt Dipl. I, 487.* — **Aa.** Notarialinstrument 1414 Marts 6. [4710

Okt. 17. Efrardus Møltikæ[1] de Helsingæ A. Monialibus conventus s. Agnetis Roskildis 1 curiam meam quartam terre habentem (3 pund anone, Petrus Boyæ) in Ryghæ in Løwæ H. ob remedium et salutem anime mee et parentum meorum donavi et scotavi cum conditionibus, quod curiam sub ordinatione mea sine pensione ad dies meos habeam; quandocumque de hoc seculo transiero, curia ad conventum revertatur; moniales post obitum meum aniversarium meum et parentum meorum Roskildis in claustro suo semel in anno de redditibus dictorum bonorum faciant celebrari. Sig. meum [*cum*] sig. Dn. Cristerni prepositi Roskildensis et Dn. Johannis Hemmingi sacriste ibid. Datum in profesto Luce.

Perg. med [3] Segl: 1. Dxvj 1. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 287* (RA. Løve H. 130). LDipl. — Jfr. 4712. [4711

Okt. 17. Effrardus Møltikæ de Helsingæ A. Ex monialibus claustri b. Agnetis Roskildis 3 curias villicales in Ryghæ, 2 curias in Vlstorp et 1 curiam in Gertheløuæ in Løwæ H. ad dies meos conductive accepi cum conditionibus, quod claustro tempestive infra f. quarte diei pasche 16 pund anone, dimidium in ordeum et dimidium in siliginem, Roskildis solvam; bona bene edificata cum familia et in bono statu ten[*e*]am nec alicui alteri potenti bona sine consensu monialium dimittam; me de medio sublato bona bene edificata cum familiis ad claustrum revertantur. Sig. meum [*osv. som* 4711].

Perg. [med 3 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV*, *287* (RA. Løve H. 131). LDipl. [4712

Okt. 23. *Reg. *3966.* **A.** Perg. med [11] Segl: 1-2, 4, 6-9, 10. (Lunds Universitetsbibl.) *Svenskt Dipl. I*, *494* (med Seglbeskrivelse). — **Aa.** Vidisse Okt. 31. — Jfr. 2105-06, 4097, 4764-65, 4717. [4713

— Lidt afvigende Udfærdigelse af 4713.

Perg. med [11] Segl: 3, 9, 11. (Lunds Universitetsbibl.) Jfr. *Svenskt Dipl. I*, *495* (med Seglbeskrivelse). [4714

— *Reg. *3967.* Perg. med [9] Segl: 3-5, 8-9. (Lunds Universitetsbibl.) *Svenskt Dipl. I*, *495* (med Seglbeskrivelse). — Jfr. 4713. [4715

Okt. 28. Petrus[1] episcopus Roskildensis. Quoniam vite presentis conditio *etc.* Idcirco in honorem dei, anime nostre animarumque parentum nostrorum pariter et heredum salutem pro una capella sive vicaria perpetua per nos fundanda et construenda in ecclesia nostra Roskildensi et in honorem s. Sigfridi et omnium sanctorum consecranda ex consensu capituli nostri Roskildensis damus inter vivos omnia bona nostra in Miærløsæ H. in Æskilstorp 7 oras terrarum in censu cum 3 inquilinis ibid., in Æsgæsthorp 6 oras terrarum in censu cum 3 inquilinis ibid. cum 1 terra jacente in Rwthæ, bona nostra in Skyppings H. in Skyppingæ 1 curiam (4 pund, Johannes Jwl), cui adjacent 15$^1/_2$ sol. terrarum, 1 curiam ibid. (Magnus, dans 1 oram de 6 sol. terrarum), 1 curiam (Petrus Rawæ, dans 1 pund de 4 sol. terrarum), in Særsløf 3 curias (Ketillus, dans 6 pund de $^1/_2$ bool et 5 sol. terrarum; Johannes Jacobi, 2 pund; Petrus Hwas et Nicolaus Jacobi, dantes 2 pund de $^1/_2$ bool), omnia bona nostra in Tryningæ in Tutze H. in par. Kundby, videl. 2 curias villicales (Benedictus Johannis, Jacobus Petri, dantes 5 pund annone) cum 2 inquilinis ibid., 3 curias ibid. (Nicolaus Maw, 7 pund annone cum 5 modiis; Nicolaus Petri, 5 pund annone exceptis 5 modiis; Johannes Swensß, 3 pund), 8 oras terrarum ibid. in censu, omnia bona nostra in Toghæruth in Biæwerskows H., dantia 3 mr. argenti, omnia bona nostra

in Hembek Tutze H., totum opidum Stenløsælidlæ in Jørlundæ H., cum omnibus pertinentiis una cum apertis litteris super acquisitione dictorum bonorum sub modis, qui sequntur: primo quod rector vel vicarius dicte capelle cotidie [sub[a]] missa sacriste missam in capella cantando faciat celebrari taliter, quod in dominicis officium tenebit de tempore, in 2., 4. et 6. feriis pro defunctis, in 3. de apostolis, [in[a]] 5. de s. Sigfrido cum una collecta de omnibus sanctis et in sabbato de domina nostra; item quod 2 scolares bene cantantes ad serviendum in capella tenebit, quos in expensis secum habeat vel cuilibet illorum 2 mr. argenti erogabit annuatim; item 1 anniversarium cum vigiliis 9 lectionum et missa pro defunctis in quolibet anno de 3 mr. argenti in dicta ecclesia nostra teneri faciat, ita quod canonicis, qui vigiliis, missis predictis et commendationi animarum interfuerint, 1 mr. argenti, perpetuis vicariis 2 sol. gross., non perpetuis vicariis 1 sol. gross., scolaribus superpelliciatis 2 sol. gross., pauperibus scolaribus $^1/_2$ mr. argenti et aliis pauperibus $^1/_2$ mr. argenti annuatim habeat erogare; item quod festum dedicationis capelle ipso die Sigfridi et festum patrocinii die omnium sanctorum cum sermone et aliis requisitis faciat annuatim celebrari. Sig. nostrum cum sig. capituli nostri Roskildensis[2]. Datum Roskildis die Symonis et Jude.

A. Perg. med 2 Segl: 1. G. 166; 2. G. 192. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIII, 5). — **Aa.** Optaget i Pavebrev 1406 Juli 9. [4716

a) Saaledes Aa.

Okt. 31. *Reg. *3969.* Perg. med [8] Segl: 1-2; 4. Hxxx1; 6. (Lunds Universitetsbibl.) *Svenskt Dipl. I, 496* (med Seglbeskrivelse). — Jfr. 4713. [4717

Nov. 1. *Reg. *3970.* Perg. med Abbedissen af Ribnitz' Segl. Kongens Arkiv (RA. Meklenburg 18). *Sudendorf IX, 8*; dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 182, Fol. 629.* [4718

Nov. 4. *Reg. *3971.* [Orig. Senere (jfr. 1405 $^{30}/_{11}$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 197. *Svenskt Dipl. I, 499.* [4719

Nov. 14. *Reg. *3972.* [Orig. Senere (jfr. 1405 $^{30}/_{11}$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 198. *Svenskt Dipl. I, 504.* [4720

Nov. 16. *Reg. *3973.* [Orig. Senere (jfr. 1405 $^{30}/_{11}$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 198. *Svenskt Dipl. I, 505.* [4721

Nov. 17. *Reg. *3974 (Zeitschr. f. Schlesw.-H.-L. Gesch. III, 413).* Er en Notits i en Retsprotokol, intet Brev.

Nov. 19. *Reg. 3167.* [Orig. med Hertuginde Elisabets Segl. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Maj 1. *Michelsen, Nordfriesld. 498*; *Jahn, Unionshist. 49.* [4722

Nov. 22. *Reg. *3975.* Perg. [med 3 Segl]. (Upsala Universitets-bibliothek.) *Svenskt Dipl. I, 505.* — Jfr. 4460, 4615. [4723

Nov. 25. *Reg. 3168**. Perg. med Kong Albrechts Segl; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 72* (RA. Meklenburg 16). *Svenskt Dipl. I, 510-11*; *Rydberg II, 614*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 175, Fol. 626.* [4724

— *Reg. 3169**. Perg. med Kong Albrechts Segl; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 72* (RA. Meklenburg 17). *Svenskt Dipl. I, 506*; *Rydberg II, 612*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 176, Fol. 626-27.* [4725

— *Reg. 3170**. **A.** Perg. med Kong Albrechts Segl. Kongens Arkiv (RA. Gulland 6a). *Svenskt Dipl. I, 507*; *Rydberg II, 615.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. [4726

— *Reg. *3977.* [**A.** Orig. Senere i Kongens Arkiv; *ÆA. I, 73* med Aar 1410.] — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. *Svenskt Dipl. I, 510.* [4727

— Nycles Ywerssons o. fl. Gældsbrev til Kong Albrecht paa 8000 Mk. lybsk.

Perg. med [10] Segl: 1. A. 1045 (Rosenkrans); 4. A. 1044 (Bjørn); 6. A. 1082; gennemskaaret. Senere til Kongens Arkiv (RA. Pommern 14e). *Rydberg II, 619.* [4728

Nov. 30. *Reg. *3978.* [Orig.[a] Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 197. *Svenskt Dipl. I, 511.* Jfr. *M. Matthiæ, Episc. Lund. 170* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Xij, Fol. 81*). — Hertil 4719-21. [4729

a) Registratur 1425 T 5: „Littere fundationis et dotationis altaris s. Kanuti in medio pavimenti et tres littere super bonis in Malmogis datis ad idem per Dn. Jacobum archiepiscopum [ɔ: 4719-21]. Et alie littere fundationis, dotationis et collationis habentur ibidem" [ɔ: rimeligvis en anden Udfærdigelse af 4729]. Under U 2 staar: „Fundatio altaris s. Kanuti in medio pavimenti per Dn. Jacobum Gerardi archiepiscopum Lundensem; super hiis bonis sunt 6 [!] littere. Require in littera T".

Dec. 17. *Reg. *3979.* [Orig. Senere (jfr. 1419 $^3/_2$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 141. *Svenskt Dipl. I, 512.* [4730

Dag? ‚Jens Pedersøn kaldet Griis gav en Gaard i Slagstrop liggende til Helliggejsthus i Slagelse'.

[Orig. Slagelse Helligaands Hus' Arkiv.] Udtog: Ny kgl. Saml. 4to, 647, Afsnit 18. [4731

— Testamente af Peder Jenson Marsvin.

[Orig. Odense Dominikanerkl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 319.* [4732

Uden Dag. *Reg. 3172.* [Perg. Nyborg Kirkes Arkiv.] *Hofman, Fundat. V, 532.* Afskr. i Vinding Herreds Provstebog 1572: Addit. Fol. 144; herefter: *Saml. t. Fyens Hist. IX, 177.* Afskr. (efter Provstebogen?) af Brandt: Ny kgl. Saml. 4to, 1185, Bl. 61. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 319.* — Jfr. 1412 Dag? [4733

Brevbøger: Esrom: (*Cod. Esrom. 249*, se 1425). — Løgum: *SRD. VIII, 242* (Apr. 12).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 148* (*23* se 1406 Sept. 17, *27 L. 1* se 1406 Sept. 11, *L. 7* se 1406 Aug. 14); *IV, 12, 30*; se ogsaa 4676, 4697, 4724-25, 4727. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 328, 365*. — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 25* (Maj 25), *130*. — Viborg Bisp: *ÆA. II, 284* (Apr. 21), *267* (Okt. 3), *242* (eller 1430). — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 95*. — Tommerup: se 4710. — Antvorskov: *ÆA. IV, 147, 167, 206, 231, 253*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 350, 359, 366*. — — Roskilde Agnete Kl.: se 4711-12. — Sorø: *SRD. IV, 509* (o. Nov. 11). — Vestervig: *ÆA. III, 142, 167, 168*. — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II, 377*. — Øm: *ÆA. I, 173*. — *Eline Gøyes Jordebog 208* (Febr. 2), *200* (April 9), *282* (Maj 3, Aar?). — *Adel. Brevkister 68* (Sept. 3), *65*; se ogsaa 4684.

1406.

Jan. 1. *Reg. 3174.* **A.** Papir med Spor af et ndfr. paatrykt Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVIII, 2 c). *Jahn 491.*

B. Grev Henriks Udfærdigelse. Perg. [med 1 Segl]. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVIII, 2 a).

C. Hertuginde Elisabets Udfærdigelse. Perg. [med 1 Segl]. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVIII, 2 b). [4734

Jan. 22. Universi Høther H. inhabitantes. Nobilis vir Ericus Jone de Seem in placito Høther H. discr. Thordoni Andree omnia bona sua in par. Emerlof, tunc omnino desolata, pro 10 mr. lubic. inpigneravit tali conditione, ut cum Ericus vel alii, quorum intererit, bona redimant, Thordoni pro edificiis suis in ipsis constructis secundum estimationem 4 amicorum ex utraque parte eligendorum satisfaciant. Sig. Høther H.[1] Datum in die Vincencii.

Perg. med Herredets Segl. Senere til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. Okt. 22. [4735

Febr. 1. Ericus rex. Primo die februarii Arusie in placito nostro justitiario nobiles Dn. Sweno Vdzsß M. et Stigotus Andersß A. coram nobilibus et discr. DDn. Boecio episcopo Arusiensi, Petro Nicolai de Agarth, Johanne Nicolai de Awendsbergh, Andrea Offæsß, Nicolao Crumpin, Erico Jensß, MM., Jacobo Thruelsß, Petro Magnusß, Nicolao Andersß et aliis, ipsi placito presidentibus, Dn. Magno Munk M. ex parte Dn. Margarete regine curiam et castrum Thordørp et Thordorpsfang ac alia bona ipsis curie et castro attinentia, prout in litteris Dn. Waldemaro regi Dacie [ɔ: 3015] et postea Dn. Margarete super premissis datis continetur, pro pleno pretio ad nutum eorum percepto scotaverunt, ita tamen quod jus, quod corona prius in premissis habuit, per hanc scotationem [*non*] in nichillo derogetur, set in suo robore maneat. Datum *etc.* nostro sub sig., teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

[Orig. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Maj 25. Jfr. *Hvitfeld IV, 184*, *Fol. 630.* — Hertil 4648; jfr. 4737, 4739-41. [4736

Febr. 1. Ericus rex. Primo die februarii Dn. Petrus Nielsß de Agarth M. coram nobilibus et discr. DDn. Boecio episcopo Arusiensi, Johanne Nielsß de Awendsbergh, Magno Munk, Andrea Offaß, Nicolao Crumpiin, Erico Jenssøn, Laurencio Hwas, MM., Jacobo Trugilli, Petro Magni, Nicolao Andree, AA., et aliis, placito nostro justitiario pronunc Arusie presidentibus, fatebatur, se nullum jus in bonis Thordorp et Thordorpsfang vel bonis sibi adjacentiis habere vel habituros, ceterum pecuniam, quam pro predictis bonis, antequam scivit, quod corona Dacie jus in iis habuit, erogavit, recognovit se in promto et pleno recepisse. Datum *etc.* nostro ad causas sub sig., teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

[Orig. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Maj 25. — Jfr. 4736, 4834. [4737

— »Catharinæ priorissæ i Fruer closter i Ripa åth archiebiscop Padher gifne quittantia på dhe 130 lubske marck, som drottningh Margaretha honom antwardade att ingifwa till closters behof och nytta, dat. kynnelzmäszo affton«.

[Orig. Lunde Ærkebisps Arkiv?] Specifikation, Boso Kl. Nr. 108. [4738

Febr. 10. *Reg. 3175.* [Perg. med Segl. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 13.*] Vidisse 1414 Maj 25. *Molbech og P. 221.* Jfr. *Hvitfeld IV, 184, Fol. 630.* — Jfr. 4736. [4739

Febr. 11. *Reg. 3176*.* **A.** Perg. med [18] Segl: 1. Gxvj 5 (Gyldenstjerne); 2. G. 733; 3. Cxliv 1; 4. A. 1045 (Rosenkrans); 5. A. 1083; 6. A. 899; 7. A. 1043 (Lunge); 8. A. 1110; 9. A. 1082; 11. Gxvj 54 (Hvide); 12. A. 1085 (Løvenbalk); 13. Jvij 3; 14. Hxl 9; 15. Lxviij 2 (Thot); 16. Li 27 (Benderup); 17. Gxvj 55 (Hvide); 18. A. 1119[a]. Kongens Arkiv (RA. Frisenvold 4). *Molbech og P. 224.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. — Jfr. 4736. [4740

a) LDipl.: Sigilla adsunt omnia.

— *Reg. 3177*.* **A.** Perg. med mindst [15] Segl: 3. G. 733; 5. Cxliv 1; 13. Gxvj 54 (Hvide). Kongens Arkiv (RA. Frisenvold 5). *Molbech og P. 227.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. — Jfr. 4736. [4741

— *Reg. *3984.* Perg. med Notarmærke. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 538.* [4742

Febr. 15. *Reg. *3985.* [Orig.] *Rietz, Skånska skolväs. 329.* [4743

Febr. 16. Wy Ingheborch[1] van Mekelenborch, des closters zunte Claren to Ribbenitze ebbedische, unde de gantze conuent[2] dar zulues bekennen, dat Margareta konynghinne, unze leue muder unde unze gnedeghe vrouwe, heft uns gheuen umme erer unde erer olderen zelen zalecheit willen 300 mk. lubescher pennynghe, dar wy mede koft

hebben 39 mk. eweghes gheldes an deme dorpe to deme Bertoldeshaghene; de 4 mk. scholen komen to ener lampen to bernende an unser kerken vor deme hilghen lichamme to eweghen tiden; de 35 mk. heft uns unze muder gheuen uns nach unzeme willen to brukende, de wyle dat wy leuen; wen wy ouer doet zint, scholen de vorstendere des godeshuzes de 35 mk. antwarden der ebbedisschen yn dat closter; de schal de 4 mk. delen van 35 mk. den brøderen butene, beyde presteren unde leyen, to eweghen tiden; de 31 mark scholen komen an dat closter to delende, ener yewelken juncvrouwen 8 schillinghe alle jar, dar wy unde de conuent vor Margareten konynghinnen des mydwekens na Mathias daghe ene eweghe dachtnisse like der dachtnisse der heren van Mekelenborch umme dun scholen, de wyle dat ze leued; wen uns edder unzeme conuente witlik wert ghedan de doet unser muder, schole wy ze, ere olderen unde de, ute ereme slechte vorstoruen zint, began like der heren beghenkenisse van Mekelenborch myd zelemyssen unde myd zalteren to lesende like der wys, ofte uns unzer zustere we vorstoruen were, dar na de beghenkenisse to holende des mydwekens na Mathias daghe. Dar mede make wy delaftich unze muder aller guden werke, de uns god gheuen wil to øuende an unzeme godeshuze, aller missen, aller vilgen, aller tide to holende, alles wakenes, alles bedes, aller vastene, aller alemissen to gheuende, aller castinghinne unde aller anderen gheystliken øuynghe. Unze ynghezeghel myd unzes conuentes ynghezeghele. Gheuen unde schreuen des dinxedaghes vor vastelauende.

Perg. med 2 Segl: 1. Hertugindens; 2. Klostrets. Kongens Arkiv (RA. Meklenburg 19). LDipl. Dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 183, Fol. 629.* (*Reg. *3986.*) [4744

Febr. 20. *Reg. 3178*.* Perg. [med 7 Segl]. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 375* (RA. Tommerup Kl.). *Molbech og P. 230*; *Svenskt Dipl. I, 540.* [4745

Marts 5. »Johannis Dænes advocati in Malmöghe, Ofradus Jeniszon, Tulo Anderson, Johannis Bruns, Arnoldi Willes, Petri Bruns, consulum, et Gudmundus Byrgeri civis ibidem uthgifne wettnesskrifft, det beskedelig Reinekinus Smidh skiötte eller sålde åth försichtig Andreæ Martini proconsuli alt sitt jordegodz, som han åtte uthi den gård, som Albertus Hornfisk bebodde, dat. 6. fer. post dnicam. invocavit«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 176. — Jfr. 1418 Aug. 17. [4746

Marts 11. *Reg. *3988.* Perg. med 1 Segl: G. 972; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv; registr. 1556: *Jørgensen, De danske Rigsarkiver 213* (RA. Slesvig Stift 1). *Dipl. Flensborg. I, 159.* [4747

Marts 23. *Reg. 3179.* **A.** Perg. med [12] Segl: 1. Clxvij 2; 2. Gxvj 5 (Gyldenstjerne); 4. A. 1110; 6. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 7. Liv 21 (Bild); 9. Liv 2 (Bild); 10. Liv 3 (Bild); 11. Lv 11. Kongens Arkiv;

ÆA. I, 22 (RA. Nørrejyll. 47 c). *Molbech og P. 231.* — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. [4748

Apr. 4. Johannes Brynikini cantor ecclesie Roskildensis. Monialibus claustri b. virg. Roskildis quandam sartaginem braxatoream de 14 lagenis vel quasi, michi post mortem patris mei advolutam, vendidi et scotavi. Sig. meum cum sig. Dn. Nawnonis concanonici mei Roskildensis et Johannis Nicolai civis ibid. Datum dnica. palmarum.

Perg. [med 3 Segl]. Roskilde Frue Kl. Arkiv (RA. Roskilde 47). LDipl. [4749

Apr. 15. *Reg. *3991.* Perg. med [7] Segl: 4. Forsiden fattes. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 9). *Rørdam, Kbhvns. Kirker, Till. 21*; *Kbhvns. Dipl. IV, 17.* [4750

— *Reg. 3180.* **A.** Perg. med 9 Segl: 1. Fx 2; 2. G xvj 5 (Gyldenstjerne); 3. A. 1110; 4. A. 1085 (Løvenbalk); 5. A. 1119; 6-9. Bomærker. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 26* (RA. Nørrejyll. 121 f). *Molbech og P. 233.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 3. — Hertil **2770, 2822, 3308, 4637.** [4751

Apr. 16. *Reg. *3992.* Perg. med 4 Segl: 1. Bomærke; 2. Gxxij 5; 3-4. Bomærker. (RA. Malmø.) *Kbhvns. Dipl. II, 40*; *Svenskt Dipl. I, 551.* — Jfr. **4762,** 1407 Maj 9. [4752

Apr. 19. *Reg. 3181.* **A.** Perg. med 8 Segl: 1. G. 779; 2. G. 768; 3-8. Bomærker. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 26* (RA. Nørrejyll. 97 c). *Molbech og P. 235.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 1. — Jfr. **4452, 4840.** [4753

Apr. 22. *Reg. *3993.* **A.** Perg. med Kong Albrechts Segl. Kongens Arkiv (RA. Reg. 14, Sverige 54). *Rydberg II, 621*; dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 182, Fol. 629.* — **Aa.** Vidisse 1437 Jan. 1. — Jfr. **4755.** [4754

Apr. 23. *Reg. *3994.* [Orig. med Segl. Kongens Arkiv.] Vidisse 1437 Jan. 1. *Styffe II, 136.* — Jfr. **4754.** [4755

Apr. 25. *Reg. 3183*.* Perg. med 7 Segl: 1. Hxxxiij 1; 2-4. Bomærker (3. i Skjold); 5. Fxxix 1 (S' LAVRENCII NICOLAI); 6. Lv 7; 7. S IONE IOHANNIS om Bomærke. (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 8.) *Danske Mag. IV, 362*; *Kbhvns. Dipl. I, 133.* — Hertil **4415.** [4756

Apr. 30. *Reg. 3184.* Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 152). *Terpager 365.* [4757

Maj 1. *Reg. *3996.* Perg. med [8] Segl: 1. A. 1086 (Thot). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 554.* [4758

Maj 4. *Reg. 3185.* **A.** Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 133 a). *Molbech og P. 236.* — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Hertil **3372**; jfr. **4764, 4778.** [4759

— Johan v. Bentlage, Kong Albrechts Kansler, kvitterer for 5000 Mk. lybsk.

[Orig. med Segl. Kongens Arkiv.] Vidisse 1437 Jan. 1. *Svenskt Dipl. I, 556*; *Rydberg II, 622*. — Jfr. 4759 b. [4759 a

Maj 5. Lübecks Magistrat vidner om Udbetaling (jfr. 4759 a).

[Orig. med Segl. Kongens Arkiv.] Vidisse 1437 Jan. 1. *Svenskt Dipl. I, 556*. [4759 b

Maj 6. *Reg. 3186*. **A.** Perg. med [14] Segl: [2. jfr. Dvij 2 (Krag)]; 3. G. 733; 4. G. 618; [5. jfr. Gxvj 5 (Gyldenstjerne); 7. jfr. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 8. jfr. Lv 80; 9. jfr. Lv 81]; 12. Dvij 1 (Krag)[a]; [14. jfr. Flviij 11 (S THOMAS MAGNUSSON; Seefeld)[b]]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 22* (RA. Nørrejyll. 110 b). *Molbech og P. 238*. — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. [4760

a) Løst i Rigsarkivets Seglsamling. b) De nu tabte Segl beskrives af Langebek i LDipl.

Maj 7. Ericus rex. Crast. Johannis ante portam latinam in placito[a] nostro justitiario Alburgis viri discr. de Aars H. specialiter nominati, videl. Johannes Petri, Petrus Nicolai, Johannes Jacobi, Magnus Nicolai, Nicolaus Laurencii, Bwddi, Trygillus Ebbonis et Petrus Øttæsß, testificabantur, quod bona dicta Møllegardh in Aars H. erant Dn. Eriko Ywersß M. jure matrimonii sui advoluta. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms justitiario nostro.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Senere (jfr. 1406 $^{7}/_{9}$) til Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 103). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 3. — Jfr. 4827. [4761

a) Orig.: palcito.

Maj 10. Johannes Urne advocatus in Malmøige, Johannes Brum, Arnoldus Wille, consules, Johannes Jellm, Sveno Vulf, Michael Pistor et Acho Jenisen, villani ibid. Fer. 2. ante diem Nerei et Achillei in placito nostro civili vir honestus Gudmundus [Diegn] noster convillanus, presente honesta matrona Cæcilia Mattisa in Thorneby in Amage, discr. viro Andrea Horn, civi Malmogiensi, quintam[a] partem illius curie, in qua Petrus Make quondam habitavit et Hemmingus Olaui[b] pronunc habitat, ad partem orientalem residentie Claudii Barnolvi[c] apud mare Malmogiense site, et omnia alia bona prefata Cæcilia[!] post obitum filii sui Jenis Michelsen advoluta, scotavit. Sig. nostra. Datum *etc.*

[Orig.] Afskr. fra 18. Aarh.: LDipl. — Jfr. 4752, 1407 Maj 9. [4762

a) Afskr.: infimam. b) Afskr.: Hemmingius Odini. c) Afskr.: Barnen.

Maj 12. Ericus rex. Die Nerei et Achillei Aleburgis in placito nostro justitiario per ejusdem presessores DDn. Boecium Arusiensem, Petrum Burglanensem, Lawonem Wibergensem episcopos, Petrum Nicholai de Agard, Johannem Nicholai de Awentzbergh, Johannem Scarpenbergh, Jacobum Lawosß, MM., Stigotum Munk, Jacobum Kyrt, Thomam Magni, Nicholaum Krabbe, Johannem Nielsß, Cristiernum

Nielsß et alios compertum fuit, bona Karleby et Knwtstorp cum molendino ibid. in Norrejucia, que Henricus Prep inmediate ante sub suis manibus tenuit, corone Dacie legitime pertinere. Nos igitur nobis dicta bona adjudicamus, inhibentes *etc.* Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

Perg. med Retterthingssegiet; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 24* (RA. Jylland, unævnt og uvist Gods 4). LDipl. [4763

Maj 13. *Reg. 3187**. **A.** Perg. med [15] Segl: 4. G. 678; 5. G. 618; 6. A. 1043 (Lunge); 9. A. 1110; 15. Lv 80. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 107 g). *Molbech og P. 240.* — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — — Jfr. 4759. [4764

— *Reg. *3997.* Perg. med 5 Segl: 1. Fxxxvj 1; 2. Fliij 1; 3. Dxlv 1; 4. Svensk; 5. (Udslidt). (SvRA.) *Svenskt Dipl. I, 559* (med Seglbeskrivelse). [4765

— Ericus rex. Crast. Nerei et Achillei Aleburgis in placito nostro justitiario coram nobilibus et discr. DDn. Boecio Arusiensi, Petro Burglanensi, Lawone Wiburgensi episcopis, Petro Nicolai de Agard, Johanne Nicolai de Awendsberg, Erico Nielß, Johanne Scarpenberg, MM., Stigoto Munk, Jacobo Kirt, Palnone Kirt, Thoma Magni, Johanne Nicolai, Cristerno Nielß et aliis, ipsi placito presidentibus, ex antiquis apertis litteris compertum est, bona Hethegard, Nypægots, Clæpsterplund corone Dacie pertinere. Nos eidem dicta bona adjudicamus, inhibentes *etc.* Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 24* (RA. Nørrejyll. 104 e). LDipl. [4766

— Ericus rex. Crast. Nerei et Achillei DDn. Petrus Nicolai de Agard, Ericus Nielß, Eleff Elefß, MM., Buggy Nielß, Henricus Nicolai, Katerina soror sua, Johannes Ericß, Nicolaus Ericß, Brwn Eric, Dn. Susanna mater sua et Stigotus Munk ex parte uxoris sue in placito nostro justitiario Aleburgis coram nobilibus et discr. DDn. Lagone episcopo Wigbergensi, Boecio episcopo Arusiensi, Johanne Nicolai de Awendsberg, Johanne Scarpenberg, MM., Jacobo Kirt, Palnone Kirt, Thoma Magni, Johanne Nicolai, Cristerno Nicolai ac aliis nullum jus vel dominium recognoverunt se habere vel habituros in bonis Asedorp Wendlie sitis, et si quod jus in premissis habuerunt, Dn. Margarete [*regine*] scotaverunt et pro pleno pretio jam percepto tradiderunt. Datum *etc.* nostro ad causas sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms justitiario nostro.

A. Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 23* (RA. Nørrejyll. 115c). — Aa. Vidisse 1414 Apr. 15. LDipl. u. $^{17}/_{5}$. — Jfr. 4771, 4776, 4813. [4767

Maj 13. Ericus rex. Ex quo coram nobilibus et discr. DDn. Boecio Arusiensi, Petro Burglanensi et Lagone Wybergensi episcopis, Johanne Nicholai de Awensberg, Johanne Skarpenberg, MM., Jacobo Kirt, Palnone Kirt, Thome Magni, Johanne Nicholai, Cristierno Nicholai ac aliis per 8 discretos ad hoc nominatos compertum est, omnia bona Inggeburgis uxoris Tukonis Skyttæ ubicumque in Morsæ et alibi sita Inge Petri legittime pertinere, nos Inge Pæders ea adjudicamus, inhibentes *etc.* Datum Alburgh crast. Nerei et Achillei nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms nostro justitiario.

Perg. med Retterthingsseglet. Senere i Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 116). LDipl. [4768

— Hing H.s Thingsvidne om Pantsættelse af 2 Gaarde i Rynnum.
Perg. med [9] Segl: 1. Cx 1 (S NICHOLAI EVSVN); 2. Gxvj 80 (S' CLAVS PETRIS); 3. Llxv 41; 7. Llxv 42. Senere (jfr. *Kinch I, 346*) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 17.* [4769

Maj 14. Ericus rex. Fer. 6. ante[a] ascensionem dni. Petrus Mortensß et Johannes Nielsß Alburgis in placito nostro justitiario coram nobilibus et discr. DDn. Boecio Arusiensi, Petro Burglanensi episcopis, Petro Nicholai de Agard, Johanne Nicholai de Awensberg, Johanne Skarpenberg, Erico Nielsß, Jacobo Lawisß, MM., Stigoto Munk, Jacobo Kirt, Pallone Kirt, Thome Magni, Cristierno Nielsß ac aliis, placito predicto presidentibus, Dn. Magno Munk ad manus Dn. Margarete regine bona omnia quocumque infra Juciam sita, que ab uxore Johannis Ferkæ et ipsius liberis habuerunt, pro pleno pretio jam percepto scotaverunt. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms nostro justitiario.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv (RA. Jylland, unævnt og uvist Gods 7). LDipl. — Aa. Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 4775, 4777, 4784-85, 4789, 4791. [4770

a) Oversprunget i Vidissen.

Maj 15. *Reg. 3188**. A. Perg. med [13] Segl: 1. Gxvj 5 (Gyldenstjerne); 2. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 4. G. 678; 5. G. 618; 6. A. 1045 (Rosenkrans); 7. A. 1082; 8. A. 1085 (Løvenbalk); 9. Liv 21 (Bild); 10. Lxliv 1 (Saltensee); 11. Gxvj 7 (Gyldenstjerne); 12. Liv 3 (Bild); 13. A. 1119. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 22* (RA. Nørrejyll. 115b). *Molbech og P. 242.* — Aa. Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 4767. [4771

— Ericus rex. Sabb. ante f. asscens. dni. Aleburgis in placito nostro justitiario per nobiles et discr. DDn. Boecium Arusiensem, Laghonem Wigburgensem, Petrum Burglanensem episcopos, Petrum

Nicolai de Agard, Johannem Nicolai de Awendsberg, Johannem Scarpenberg, Ericum Nicolai, Jacobum Lawß, MM., Stigotum Munk, Thomam Magni, Jacobum Kirt, Palnonem Kirt, Nicolaum Krabbe, AA., et alios, placito nostro presidentes, compertum fuit, molendinum aquaticum circa Sundby in Thywdh cum suis loco, situ, aggeris dictis dammæ et damsband, aquarum curssibus ac etiam piscaturam apud idem molendinum corone Dacie legitime pertinere, cujus domum et edificium molendini Petrus Martini effringi et deportari fecerat violenter. Unde per dicti placiti presessores diffinitum est, quod infra debitum terminum dictam domum molendinariam faceret cum suis apparatibus referri et in statum pristinum restaurari et pro violentia, quam fecerat, nisi eam sibi Dn. regina Margareta indulgere voluerit, secundum leges patrie emendaret. Ipsis die et placito Dn. Petrus episcopus Burglanensis cum potestate uxoris fratris sui filie Thorkilli Pee, Petrus Høøk, Nicolaus Strangesß et Dn. Ydæ de Asedale omne jus, si quod in premissis habuerunt, Dn. Margarete regine pro pleno pretio scotaverunt. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms justitiario nostro.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 11* (RA. Hassing H. 6). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. (*Reg. *3998.*) [4772

Maj 16. *Reg. 3189**. Perg. [med 1 Segl]. (RA. Præstø 1.) *Molbech og P. 245.* [4773

Maj 17. Ericus rex. Fer. 2. ante asscens. dni. Aleburgis in placito nostro justitiario Petrus Høøk et Nicolaus Krabbe, AA., coram nobilibus et discr. DDn. Boecio Arusiensis, Laghone Wigbergensis ecclesiarum episcopis, Petro Nicolai de Agard, Johanne Nicolai de Awendsberg, Johanne Scarpenberg, Erico Nielß, Elauo Eleffß, Jacobo Lawesß, MM., Jacobo Kirt, Palnone Kirt, Thoma Magni, Johanne Nielß, Cristerno Nielß ac aliis, placito presidentibus, omme jus suum, si quod habuerunt aut per ipsos vel suos parentes acquisitum, in bonis Tranniis Dn. Magno Munk M. ad manus Dn. Margarete regine pro pleno pretio percepto tradiderunt et assignaverunt, ita tamen quod jus, quod corona Dacie in bonis habuit, per hujusmodi juris assignationem in nichilo minuetur, set in suo robore firma maneat. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Suenonis Bryms justitiario nostro.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 21* (RA. Nørrejyll. 125 d). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 4779. [4774

— Ericus rex. Fer. 2. ante ascens. dni. Aleburgis Dn. Magnus Munk M. ex parte Dn. Margarete regine litteras apertas Dn. Esgeri

filii Johannis Ferkæ legi et publicari fecit coram nobilibus et discr. DDn. Laghone episcopo Wigburgensi, Petro Nicolai de Agard, Johanne Nicolai de Awendsberg, Johanne Scarpenberg, Jacobo Lawesß, MM., Stigoto Munk, Palnone Kirt, Thoma Magni et aliis, placito nostro justitiario presidentibus, quibus compertum est, omnia bona hereditaria et jus, que Dn. Esgero infra Daciam jure hereditario contingebant, Dn. regine scotationis titulo pertinere. Nos igitur Dn. regine dicta bona adjudicamus, inhibentes *etc.* Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Suenonis dicto Bryms justitiario nostro.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 105). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. **4770.** [4775

Maj 17. *Reg. 3190**. **A.** Perg. med [14] Segl: [1. Nævnt hos *Molb. og P.*]; 3. Gxvj 7 (Gyldenstjerne); 7. G. 618; [8. A. 1045 (Rosenkrans)]; 13. A. 1119. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 22* (RA. Nørrejyll. 115a). *Molbech og P. 246.* — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. **4767.** [4776

— *Reg. 3191**. **A.** Perg. med [17] Segl: 1. Lxlix 2 (Galskyt); 2. A. 959 (Munk); 6. G. 678; 7. A. 1043 (Lunge); 8. A. 1045 (Rosenkrans); 9. Gxvj 5 (Gyldenstjerne); 10. A. 1110; 11. A. 1082: 12. A. 1085 (Løvenbalk); 13. Lxliv 1 (Saltensee). Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 109). *Molbech og P. 248.* — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. **4770.** [4777

Maj 18. Ericus rex. Fer. 3. ante ascens. dni. Petrus Martinß cum aliis heredibus Dn. Nicolai Myg M. coram nobilibus et discr. DDn. Boecio Arusiensi, Petro Burglanensi, Lawone Wigburgensi episcopis, Petro Nicolai de Agard, Johanne Nicolai de Awendsberg, Magno Munk, Johanne Scarpenberg, Erico Nielß, Jacobo Calff, Jacobo Lawesß, MM., Stigoto Munk, Jacobo Kirt, Palnone Kirt, Thoma Magni, Nicolao Krabbe, Johanne Nielß, Cristerno Nielß et aliis, placito nostro justitiario Aleburgis presidentibus, Dn. Margarete regine omnia bona et Kræuekiær ac etiam jus suum, si quod habuerunt in Dyærnæs, quod Gunnæ Jenisß condam possedit, pro pleno pretio jam percepto scotaverunt. Datum *etc.* nostro ad causas sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms justitiario.

A. Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 107f). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Hertil **3633, 3734**; jfr. **4759.** [4778

Maj 19. *Reg. 3192**. **A.** Perg. med [15] Segl: 1. Clxvij 2; 4. G. 678; 6. A. 1045 (Rosenkrans); 7. A. 1110; 8. A. 1082; 11. Lxliv 1 (Saltensee); 14. Liv 3 (Bild); 15. A. 1119. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 21* (RA. Nørrejyll. 125a). *Molbech og P. 250.* — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. **4774, 4780, 4806.** [4779

— Ericus rex. Vig. asscens. dni. Aleburgis in placito nostro justitiario Dn. Yngerdis relicta Michaelis Krabbe, antequam habitum religionis accepit, coram nobilibus et discr. DDn. Boecio Arusiensis,

Petro Burglanensis ecclesiarum episcopis, Petro Nicolai de Agard, Johanne Nicolai de Awendsberg, Johanne Scarpenberg, Jacobo Lawesß, MM., Jacobo Kirt, Palnone Kirt, Johanne Nielß, Stigoto Munk, Nicolao Krabbe, Cristerno Nielß et aliis, ipsi placito presidentibus, Dn. Margarete regine omne jus suum in bonis Tranniis pro pleno pretio jam percepto scotavit. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms justitiario nostro.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 21* (RA. Nørrejyll. 125c). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 4779. [4780

Maj 24. *Reg. *3999.* Perg. [med 1 Segl]; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 24* (RA. Domme 3). *Hvass III, 107.* — Jfr. 4830. [4781

Maj 25. Ericus rex. Fer. 3. ante pentecostem in placito nostro justitiario Aleburgis heredes Johannis Brandzsß, videl. Mettæ Jenssedottær et generi sui Johannes Mattesß et Jacobus Jensß, item DDn. Johannes Nicolai de Awendzbergh, Folmarus Jacobi, Pritbernus de Podbusk, MM., et Absolon Jacobi A. Dn. Margarete regine omne jus, quod umquam in bonis Johannis Brandzsß habuerunt quocumque infra Mythilsum H. sitis, pro pleno pretio jam percepto scotaverunt. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 161g). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Hertil 2043, 2076, 2078, 2096, 2110, 2180, 2187, 2229, 2689, 4616, 4628, 4678; jfr. Sept. 7. [4782

— *Reg. 3193.* Perg. med [6] Segl: 1. Liv 3 (Bild); 3. Lv 61. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 187). *Molbech og P. 253.* [4783

Maj 26. Ericus rex. Crast. Vrbani Aleborgis in placito nostro justitiario Petrus Martensß coram nobilibus et discr. DDn. Boecio Arusiensi, Lawone Wibergensi, Petro Burglanensi episcopis, Johanne Nicolai de Awensbergh, Johanne Scarpenbergh, Jacobo Lawesß, MM., Stigoto Munk, Jacobo Kirt, Thoma Magnessøn, Palnone Kirt, Takone Nielsß, Johanne Nielsß et Cristerno Nielsß, AA., ac aliis, placito presidentibus, nobili Dn. Petro Nicolai de Agardh M. ex parte Dn. Margarete regine omnia bona, que quondam Inge Ferkes et predictus Færke antea in Hiælm H. et in Hænstathe H. in parochiis Sæghelstorp, Frægher et Gærende ac quocumque alibi in predictis provinciis possidebant, primo Jacobo Magnusß ex parte Johannis Nielsß scotata, secundo Petro Martensß resignata et scotata ac advoluta, scotavit, recognoscens sibi pro bonis satisfactum. Etiam affirmavit, quod si

alique littere sonantes super bonis et tangentes Dn. regine in profectum et commodum valeant pervenire, renuntians omni juri, quod sibi competere poterit in premissis [*sic*]. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Bryms justitiario nostro.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 24* (RA. Nørrejyll. 132). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 4770. [4784

Maj 30. *Reg. 3194.* [Orig. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Apr. 15. *Molbech og P. 255.* — Jfr. 4770. [4785

Juni 2. Hans Andersen[a] til Isendrup. Efterdi det timelige Livs Vilkaar *osv.* Gud, Jfr. Maria og S. Catrine [*til*] Hæder har jeg til mine Forældres og Arvingers Sjæls Salighed sat mig for at fundere et Kapel i Roskill Domkirke at skulle tillægges Jfr. Mariæ [*og*] S. Katrine, i hvilket jeg udvælger mit Lejersted. Til hvilket jeg giver min Gaard og Gods paa Odden (10 Pund Korn), 1 Gaard i Øruigh (12 Pund Korn), i Orerrup (6 Pund 16 Skp. Korn), i Siuff (2 Pund Korn), i Ørstede (4 Pund Korn og 1 Ørtug), i Vemmeløff 8 Pund Korn, i Gryderup 1 Pund Korn, i Klackstrup 1 Skill. Grot, i Nybylle 2 Pund Korn, i Ugerslev 2 Pund Korn, med beseglede Breve paa samme Gods. Hvilket Kapels Tilliggelse lagt til et Præbende i Roskill Domkirke, kaldes Præbende Rota[b], som Hr. Lauues Nilson, Kannik i Roskill, nu har i Værge med Quandløse[c] Kirke, til hvilken mig tilhører jus patronatus, af Bisp Peders og Kapitlets Samtykke jeg giver al den Rettighed, mig deri tilfalde kan, i saa Maade, at alt dette skal tilsammen være eet Præbende og Kannikedømme med saadan Vilkaar, at jeg i min Livstid skal have Fuldmagt at præsentere dertil, naar det vacerer, en bekvem Person, hvilken jeg nu præsenterer forn. Hr. L. N.; men naar jeg afdør, skal den ældste af min Slægt, som fører mit Skjold og Vaaben, have samme Fuldmagt. Den, som bliver forlenet dermed, skal være forpligtet at holde en Vor Frue Messe sunget om Lørdagen paa den Time, som plejer at holdes Messe for Sakristialter, og de andre Dage om Ugen holde en Læsemesse i forn. Kapel for min, mine Forældres og Arvingers Sjæle. Skal og Ejermanden til samme Kannikedømme holde en Aartid med Messer og Vigilier i Domkirkens Kor paa den Dag, jeg er afdød, for 1 Mk. Sølv, af hvilken Kanniker, som er til Stede i Messen, skal have $^1/_2$ Mk., perpetui vicarii 1 Skill Grot. Naar Gud kalder mig af denne Verden, skal Kannikerne, perpetui vicarii og vicarii i Roskill Domkirke udgaa mod mit Lig og dermed følge og begaa min Begravelse. Medb. af Bisp Peder i Roskill, Kapitlet sstds., Hr. Anders Jacobsen Lunge, Gydstaff Las-

søn, RR., Godeslo Ullff, Oluff Ollsen Lunge, Esbern Bille og Peder Beigers, a. V. Givet 4. Pinsedag.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Lisbet Bryske] af Brandt: Ny kgl. Saml. 4to, 1185, Bl. 7. Afskr. [efter Lucoppidan]: LDipl. Afskr. fra 18. Aarh.: Gml. kgl. Saml. 4to, 2482. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 320* (hvorefter *Hvitfeld IV, 188, Fol. 632*) under 1408. (*Reg.* *4002.) — Jfr. 4787. [4786

a) Afskr. tilføjer urigtig: Lunge. b) Afskr.: Rom. c) Afskr.: Mandløse, forsan Quandløse.

Juni 2. Petrus episcopus Roskildensis. Ex quo prebenda in ecclesia nostra Roskildensi, Rota dicta, quam Dn. Laurencius Nicolai canonicus dicte ecclesie pro presenti optinet, adeo in sui fundatione tenuis fuerat, quod nullus sufficit ad hec tempora se de ea sustentare et multo minus de cetero, quia pro majori parte desolata redditus exiguos habet, nisi ex provisione nostri ipsius redditus augmentantur; cum igitur dignum sit, ut ecclesia nostra Roskildensis prebendas habeat ditiores, ex quibus possessores earundem proficere valeant litterarum scientia et morum honestate et se tenere juxta statum congruum sibi competentem, nos prebende Rote capellam per nobilem Dn. Johannem Andree de Essendorp M. de novo construendam fundandam de bonis suis pronunc dotatam et in honorem omnipotentis dei, virg. Marie et s. Katerine consecrandam una cum ecclesia Qwanløse, in qua dicto Dn. Johanni A. jus competit patronatus, de consensu dicti Dn. J. A. ac unanimi consensu capituli nostri unimus et pro Dn. Laurencio et suis successoribus in perpetuum annectimus fundationique dicte capelle munus nostre confirmationis impertimur dictamque prebendam sic unitam dicto Dn. Laurencio ad presentationem predicti Dn. J. A. de novo canonice conferimus ipsumque per annulum nostrum presentialiter investimus, inhibentes sub excommunicationis sententia *etc.* Sig. nostrum cum sig. capituli nostri[2]. Datum 4. die pentecostes.

Perg. med [2] Segl: 2. G. 192. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LX, 17). — Jfr. 4786. [4787

Juni 5. *Reg.* *4003. Perg. med 1 Segl: A. 1110; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 21* (RA. Nørrejyll. 127). *Molbech og P. 257.* [4788

Juni 8. *Reg.* *4004. **A.** Perg. med [7] Segl: [1. G. 704]; 2. A. 1138; 3. Lxxxj 7; 5. Gxxj 1 (S THORDONI HELT); 6. Fxxiij 1 (s benedicti andersone). Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 131). *Molbech og P. 258.* — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 4770. [4789

— Kongen til Nicholaus Slæts Arvinger om Gods i Siælflo.

[Papir med Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden og udenpaa: Juciam inhabitantibus. Viborg Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1749: LDipl. — Afskr. fra 17. Aarh.: RA. Viborg Stiftsarkiv. Herefter: *Dipl.*

Viberg. 20 (Langebek har: Siælf*w*[!] - appropriare *omnino*[!] omittant - S*we*non*is*). [4790

Juni 12. *Reg. *4007.* [Orig. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Apr. 15. *Molbech og P. 260.* — Jfr. 4770. [4791

Juni 17. *Reg. *4008.* [Orig.] Afskr. i Kopibog fra 16. Aarh.: Arnemagn. Saml. Fol. 293, Bl. 41 v. *Molbech og P. 261* (= *Svenskt Dipl. I, 566*). [4792

Juni 23. »Petri Wærres villani Malmogiæ bekiennelse skrifft sig skyldig wara Jacobo Jönson 4 mr. sölf, hwarfore han pan[*t*]satte honom een gårdedel, som han sielf bebodde, hwilken kallades Kamperæleyæ, sunnan till liggiandes i staden Malmöe, dat. prof. Johannis bapt.«

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 177. — Jfr. 1407 Nov. 30(?). [4793

Juli 2. Andreas Albertß. Sublevavi 100 mr. lybic. de illis 200 mr., in quibus discr. gener meus Dn. Jonas dictus Lildlæ M. michi tenebatur pro castro Toovskou et aliis bonis, que a me emebat. Sig. meum et sig. discretorum DDn. Johannis Nicolai prepositi Burglanensis [2] et Woldemari Albertß M. necnon Inguari Nielß canonici Ripensis et Nicolai Kaalf A. Datum die visitat. Marie.

Perg. med [5] Segl: 2. G. 628. (SvRA.) LDipl. [4794

Juli 9. Innocentius episcopus servus servorum dei. Illis, que pro divini *etc.* Petitio Petri episcopi Roskildensis nobis nuper exhibita continebat, quod olim ipse pro sue et suorum parentum animarum salute, ad hoc capituli Roskildensis accedente consensu, quandam capellam in ecclesia Roskildensi construi incepit pro 1 presbitero et 2 ministris, qui in capella, in qua etiam episcopus suam elegit sepulturam, tenerentur divina officia celebrare dictique episcopi, postquam ab hac luce migraret, anniversarium juxta modum per eum ordinatum certis anni temporibus peragere ac certas pecuniarum summas ad pias causas protunc distribuere, necnon alia honesta facere deberent tunc expressa; et pro dote capelle necnon sustentatione presbyteri ac ministrorum et pro faciendis distributionibus atque supportatione aliorum onerum presbytero et ministris pro tempore incumbentium quedam opidum et terras arabiles, domos, curtes, possessiones et alia immobilia, necnon annuos redditus, que ad personam ipsius episcopi tunc spectabant sive per ipsum acquisita fuerant, assignavit capelle, prout in litteris inde confectis episcopi et capituli sig. munitis, quarum tenorem de verbo ad verbum presentibus inseri fecimus, continetur. Quare episcopus nobis supplicavit, ut premissorum fundationi, deputationi et assignationi robur apostolice confirmationis adjicere dignaremur. Nos itaque fundationem, deputationem et assigna-

tionem et quecunque inde secuta rata habentes confirmamus, supplentes omnes defectus, si qui intervenerint in eisdem. Tenor litterarum talis est: 4716. Nulli ergo omnino *etc.* Datum Rome apud s. Petrum 7. id. julii, pontific. nostri anno 2.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 39. [4795

Juli 13. *Reg. *4013.* Perg. med 2 Segl: 1. G. 24; 2. Gejstligt. Tilbagegivet til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 573.* [4796

Juli 18. Hartuicus Tralow[1] A., residens in Stoordæ. Nobili viro Petro Grubbæ in Witskylæ A. curiam meam villicalem in Berga in Flakkebergz H. (4 pundh annone, Olauus Tuwæszon), pro pretio mihi plenarie evoluto[!] vendidi et scotavi. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Johannis Skauæ de Eskilstorp, Iuani Markman de Haretstadhæ, Johannis Gyrstingæ[3] judiciarii placiti generalis Selendie, Johannis Canuti de Wytfuglabærg, AA., ac Henrici Soort proconsul[*is*] in Nestwedisz. Datum dnica. ante f. Marie Magdalene.

[Perg. med [6] Segl: 1. 3.] Afskr.: Sparre J 5, S. 30 (SvRA.). [4797

Juli 21. *Reg. *4015.* [A. Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] — [Aa. Stadfæstelse af Kristian III 1534 Apr. 10 (frigdags in den ostern). Samme Arkiv.] Afskr. af Ulrik Petersen, Collect. X og XIII. Herefter(?): *Stemann III, 32.* [4798

Juli 26. Ericus rex. Crast. Jacobi Ripis in placito nostro justitiario coram nobilibus DDn. episcopo Ripensi, Petro Nicolai de Agard, Johanne Nicolai de Auensbergh, Hartwico Lembek, Jona Lillæ, Cristierno Skram, Iwaro Thome, MM., Splid Eyß, Holk, Porsæ, Cristierno Frelleffß ac aliis, placito nostro predicto presidentibus, viri discr. Tosty Swenß, Jacobus Petri, Ketillus Thuryß, Nicholaus Gothß, Astradus Ebbyß, Lagho Jensß, Petrus Esß et Esgherus Eskilli testificabantur, se in placito Sckast H. dudum audivisse, Hennekinum Lembek capitulo Ripensi promisisse et se obligasse, quod si bona, que altari suo in medio pavimenti ecclesie Ripensis constructo pro cotidiana missa ibid. celebranda contulerat, in parte vel in toto devicta fuerint, sibi recompensam in equivalentibus bonis in Synderjucia sitis immediate post evictionem reddditurum, que bona in predicto heret sita per predictos presidentes placito nostro nobis adjudicata et predictis capitulo et altari fuerunt abjudicata. Datum crast. Jacobi nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms dicto, justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [4799

Juli 30. Ericus rex. Crast. Olaui regis Ripis in placito nostro justitiario Nicolaus Ericß et uxor ejus Sophia coram nobilibus et discr. DDn. Eskillo episcopo Ripensi, Petro Nicolai de Agard, Johanne Nicolai de Awendsberg, Erico Nielß, Johanne Sca[*r*]penberg, Hartwico Lembek, Cristerno Scram, MM., Nicolao Thome, N. Eysß, Cristerno Frillefß et aliis, placito presidentibus, se nullum jus in bonis Tranniis habere fatebantur, et si quid juris in premissis bonis habebant, ipsum Dn. Margarete regine pro pleno pretio jam percepto scotaverunt. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms justitiario.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 21* (RA. Nørrejyll. 125 e). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 4806. [4800

— *Stemann III, 33* (*Reg. *4016*). Se 4801.

Juli 31. *Reg. *4016.* Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Kapitels Arkiv (AM. LX, 18). *Stemann III, 33* (hvor Datum skal rettes til: sabbato prox. post *etc.*). — Jfr. 4803, 4805. [4801

— *Reg. *4017.* [Perg. med 6 Segl. Slesvig Bisps Arkiv.] Afskrift, optaget i Erklæring 1443 Juni 17. *Dipl. Flensborg. I, 508.* Jfr. Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 156 v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 346*) med urigtig Datering: ipso die Petri ad vincula (1395). [4802

Aug. 1. *Reg. *4018.* Perg. [med 6 Segl]. Senere (jfr. 1406 $^4/_8$) til Slesvig Kapitels Arkiv (AM. XXIII, 17; nu RA. Slesvig 28 a). *Stemann III, 34.* — Jfr. 4801, 4805. [4803

Aug. 3. *Reg. 3198*.* Perg. [med 8 Segl]; jfr. 4855. Kongens Arkiv (RA. Reg. 51, Kvitt. og Afkald 11). *Svenskt Dipl. I, 581.* [4804

Aug. 4. Wy Margrete koningh Waldemars dochter doen witlich umme desse naghescreuen høue alse de vaste hoff to Grodersbu myt der mølen unde myt dem mølenstrome dar sulues unde myt dessen dorpen unde guden alse dat dorp to Grødersbu, vortmer in deme dorpe to Fughelke[r] dat gut, dar grote Johan uppe wonet, unde dat gut, dar Johan Lokstede, Curt, Thord Kallysøn, Eler Johansøn, Johan Tuly, olde Knully unde Friis Smyd uppe wonet, unde dat gut, dar Ingwart Johansøn uppe wonet, vortmer in deme dorpe to Rauenker dat gut, dar uppe wonet Rikuer Esbernsøn unde Henneke Vrese, vortmer dat gut in deme dorpe to Doldorp, dar uppe wonet Peter Skrøder, vortmer in deme houe to Boltofte also vele rechticheit, alse wy dar inne hebben, vortmer dat ghut to Kyzebu, dar Johan Krwsensøn uppe wonet, unde dar sulues eyn ghut, dat nu wuste ys, vortmer den hoff to Paweruth myt dessen ghuden: dat gut in deme dorpe to Ekenes, dar uppe wonet Lasse Riper, Ludeke Schomaker,

Grete Nys Ebbysøn, Karl Marqwartsøn, Karl Ebbysøn unde Nys Schuwe, unde to Fughelker dat ghut, dar Otte Laghesøn uppe wonet; alle desse ghut myt allen breuen, als dyt ghut uns wart van den Pogwischen unde van den Zeesteden, unde myt den 2 kerkelenen Cappel unde Rauenker hebbe wy in unses heren godes unde unser leuen vrouwen unde s. Peters unde Pauwels laff vor unse olderen u[nd]e voruaren unde unse selen nutticheit gheuen to der domkerken in Sleswich buwinge in aller mate, alse nascreuen steit: dat de bischop to Sleswich unde de ghenne ut deme capitele, de der kerken b[uwinge] vorstan, den man alle desse ghut antwor . . . ., de scholt in der suluen kerken in ysliker weke 3 missen holden laten, de ene van der dreualdicheit, de andere van unser [vrouwen] unde de [drudde van] s. Peter unde Pau[wel], unde alle jar, wan de domheren unde prestere to samende komen to zente, do scholt de bischop unde de g[henne, de der] kerken buwinge vorstan, holden laten ene dachtnisse [unde] ene beghencknisse in der domkerken vor unse voruaren sele, ersten in deme hoghen kore [myt] missen, wigilien unde distributen unde dar na butem deme kore in der ker[ken] myt den domheren unde presteren, de do uppe deme zente zin, unde des suluen daghes und[e des] auendes to voren schal de byschop unde de ghenne, de der kerken buwinge vorestan, de domheren unde prester to ghaste he[bb]en unde erer wol pleghen. Desse dachtnisse unde koste schal de bischop unde de, der kerken buwinge vorstan, doen laten van deme [dr]udden deel der rente, de desse ghut rentet; unde de 2 dele scholen to der kerken buwinge komen. Wan wy steruen, schal ene dachtnisse unde beghencknisse vor uns gheholden werden. De wile dat wy leuen, wille wy desses ghudes suluen gantze mechtich wesen to beholdende, to vorlenende unde der domkerken to antwordende, wan uns lustet; men wan wy steruen, schal al dyt ghut to der kerken buwinge komen. Unse secret unde der erbaren manne ingheseghele bischop Eskels to Ripen, heren Volmar Jacopsønes, heren Nicles Ywersones, heren Peter Niclessønes to Agardh, heren Johan Scarpenberghes, heren Jens Niclessønes van Awentzbergh unde heren Eric Niclessønes, RR. Datum Ripis 4. fer. ante f. Laurencii.

Perg. [med 8 Segl]. Slesvig Kapitels Arkiv (AM. XXIII, 6). Udtog med Aar 1402: Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 157 (= *J. A. Cypræus, Ann. 345*); om et sstds. anført Brev af 1412 virkelig er en senere Stadfæstelse heraf eller beror paa Misforstaaelse, maa staa hen. — Jfr. **4801, 4803**. [4805

Aug. 6. *Reg. *4020.* **A.** Perg. med [13] Segl: 1. Lxxij 4 (Banner); 2. Clxvij 4 (Høg); 3. Lxxij 3 (Banner); 4. Lxxij 5 (S' ERICVS ERIKSS'; Banner); 5. G. 812; 6. Gxvj 6 (Gyldenstjerne); 8. A. 1082; 9. A. 1085

(Løvenbalk); 10. Lxlix 57 (S' IOHANNIS HINRICS; Reventlow); 11. A. 1119; 12. Clxvij 2; 13. Lv 61 (S' NICOLAI KRABBE). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 21* (RA. Nørrejyll. 125 b). *Molbech og P. 264.* — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 4779, 4800, 4828. [4806

Aug. 14. *Reg. 3199.* Perg. [med 1 Segl]; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 24* (RA. Domme 2). *Michelsen, Nordfriesland 165.* [4807

— Ericus rex. Vig. assumpt. Marie Lundanæs in placito nostro justitiario vir discr. Nicolaus dictus lange Krach coram nobilibus et discr. DDn. Eskillo episcopo Ripensi, Petro Nicolai de Agard, Johanne Nicolai de Awendsberg, Erico Nicolai, Johanne Scram, MM., Johanne Lawesß, Nicolao Thome, Nicolao Eyß, Nicolao Ericß et aliis, ipsi placito presidentibus, Dn. Margarete regine 3 curias in Anrom, quas prius in eodem placito de domina Elseff relicte[!] Dn. Jone Jacobi et aliis ejus heredibus legaliter evicit, pro pleno pretio jam accepto scotavit. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis dicto Bryms justitiario nostro.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 27* med Aar 1405 (RA. Bølling H. 8). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. [4808

— Ericus rex. Vig. assumpt. virg. Lundenæs in placito nostro justitiario coram nobilibus et discr. DDn. Eskillo Ripensi episcopo, Petro Nicolai de Agarth, Johanne Nicolai de Awendzbergh, Erico Nicolai, Jacobo Kalff, Johanne Skraam, MM., Esgero Thome, Nicolao Thome, Nicolao Eysß, Johanne Lawæsß de Staby, lange Kragh, Trendekop et aliis, ipsi placito presidentibus, constituti Dn. Petrus de Hoddy sacerdos cum consensu episcopi Ripensis, prepositi et totius capituli ibid. fundos et prata 2 plaustrorum feni et in vallo et suburbio Nørholm sita, prata Ytmarkes æng 14 plaustrorum, item agros 10 sol. terrarum in campo Oderstorp ex parte ecclesie Hoddy, item prata 6 plaustrorum feni dicta Hoddewik etiam ex parte ecclesie, omne jus, quod ecclesia Tistørp et Hoddy, si quod in premissis habuerunt, omne jus, si quod Dn. Petrus personaliter habuit, item Dn. Trugillus canonicus et cantor Ripensis secundum consensum Dn. Eskilli Ripensis episcopi et totius sui capituli curiam Quiksbek de 12 oris terrarum in semine, 30 plaustrorum feni prata inter Kifuæ et Nørreholm, dam et damsband molendini Nørreholm cum pratis 10 plaustrorum feni ibid. sitis, cum omni plenitudine juris capituli, si quod in premissis habuit, ex parte totius capituli et consensu Dn. Margarete regine pro pleno pretio jam percepto scotaverunt. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Suensß Bryms justitiario nostro.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv (RA. Nørholm 2). LDipl. — Aa. Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 4814. [4809

Aug. 14. Ericus rex. Vig. assumpt. Marie virg. Lundænæs in placito nostro justitiario coram nobilibus et discr. Dn. Eskillo episcopo Ripensi, Petro Nicolai de Agard, Johanne Nicolai de Awendsberg, Erico Nicolai, Jacobo Kalff, Johanne Scram, MM., Esgero Thome, Nicolao Ericsß, N. Eyß, Spliit, lange Krach, Nicolao Lawesß et aliis, placito ipsi presidentibus, constituti primo Esgerus Diækn 20 plaustrorum terras feni et 6 oras agrorum in campo Holwith inter molendinum Norreholms et Kyfæ Hornsheret øster sitorum, item Thord Ascersß et Lasse Ascersß, fratres, 20 plaustrorum feni terras et omnes alios agros in campo Holwith, item Esgerus Ebbesß 2 curias in Oderstorp cum universis suis attitentiis circumquaque curiam Nørholm jacentibus, item Nicolaus Jenisß terras 34 plaustrorum feni, 6 oras terrarum et 4 sol. terrarum in campo Qwiksbeke, item Nicolaus Jensß de Exæwang tertiam partem Oderstorp, Oderstorpfang, item Two Jenisß de Wæsterbæk terras 15 plaustrorum feni inter Bielderbæk usque Nørre aa et 6 oras terrarum, item Eskil Swensß in Scamstorp terras 14 plaustrorum feni inter Biælderbæk et Norre aa et 2 sol. terrarum, item Mathias Petri de Westerbæk terras 17 plaustrorum feni, terras 6 sol. et 1 tofft inter Biælderbæk et Nørre aa, item Astradus Tykesß terras 8 plaustrorum feni ad partem borealem ampnis in campo Oderstorp, terras 12 plaustrorum feni in campo Nørræ aa, 1 fundum habitationis ibid. cum terris $^1/_2$ marche, item Lasse Thruelsz in Wæsterbæk terras 12 plaustrorum de Nørre aa usque Biælderbæk et 2 oras terrarum, item Eskil Ebbisß de Westerbæk 5 plaustrorum feni terras inter Nørre aa et Biælderbæk, item Katerina Olefs terras 4 plaustrorum, terras 6 solidorum in censu et 1 tofft inter Nørre aa et Biælderbæk, item Nicolaus Smeth de Gydheriis terras et prata 9 plaustrorum feni inter Biælderbæk et Nørre aa, item Thorkillus Smeth prata 2 plaustrorum feni in Østræ Hornsheret et Scatzheret sita Dn. Margarete regine cum omnibus juribus et attinentiis, que in fundo et situ, super quibus castellum Nørreholm constructum est, uncquam habuerant, scotaverunt, recognoscentes se sufficientem pecuniam ab ea pro bonis sublevasse. Datum *etc.* nostro ad causas sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms justitiario nostro.

[Orig. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 26 L. 6.*] Vidisse 1414 Apr. 15. [4810

— Ericus rex. Ex quo coram nobilibus et discr. DDn. Eskillo episcopo Ripensi, Petro Nicolai de Agard, Johanne Nicolai de Awendsberg, Erico Nicolai, Johanne Scram, MM., Nicolao Ericß, Johanne

Lawesß, lange Krach, Nicolao Eyß et aliis, placito nostro justitiario Lundænæs presidentibus, ex sufficienti testimonio discretorum compertum est, bona videl. Odershom, super quo condam castrum stabat, calsgarde, locum molendini et laxegarden corone Dacie legittime pertinere, nos eidem dicta bona adjudicamus, inhibentes *etc.* Datum vig. assumptionis virg. nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Suenß Bryms justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 23* (RA. Jylland, unævnt og uvist Gods 8). LDipl. (*Reg. *4021.*) [4811

Aug. 16-22. Ericus rex. Ex quo Cristernus Petri in placito nostro justitiario per apertas litteras probavit, terras et prata in campis Lyny, Arnagær et Huxstorp ac alibi sibi inpignerationis titulo fore advolutas nec unquam per ipsum alicui alienatas, unde nos sibi dicta bona adjudicamus libere possidenda, inhibentes *etc.* Datum Lundenæs oct. assumpt. virg. nostro ad causas sub sig., teste Johanne Suenonis Bryms.

Perg. [med 1 Segl]. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.) — Jfr. 4691. [4812

Aug. 20. *Reg. *4024.* **A.** Perg. med [13] Segl: 1. Gejstligt?; 2. Lxxij 3 (Banner); 4. Lxxij 5 (S ERICVS ERIKSS'; Banner); 5. Lv 11; 8. Gxvj 6 (Gyldenstjerne); 9. A. 1110; 10. A. 1085 (Løvenbalk); 11. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 12. Liv 3 (Bild); 13. A. 1119. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 22* (RA. Nørrejyll. 115 d). *Molbech og P. 269.* — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 4767. [4813

— *Reg. *4022.* **A.** Perg. med 6 Segl: 1. Liij 5; 2. G. 855; 3. (S TRVCILLI CANTORIS RIPENSIS) om Skjold med Stiftsmærket; 4. G. 913*; 5. S. PETRI NICHOLAI PPTII HARTSYSEL om Helgen i en Portal; 6. G. 812. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 26* (RA. Nørholm 1). *Molbech og P. 267.* — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 4809, 4815. [4814

— *Reg. *4023.* [Orig. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 25.*] Vidisse 1414 Apr. 15. *Molbech og P. 271.* — Jfr. 4814. [4815

Aug. 23. Ericus rex. Vig. Bartholomei Holtzetebro in placito nostro justitiario Dn. Bero Swenß de Bleghungia M. Dn. Margarete regine bona dicta Vrægard in Warthesysl, quam curiam de Esgero Thome in ipso placito prius legaliter evicit, pro pleno pretio jam percepto scotavit. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms justitiario nostro.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 15* (RA. Øster H. i Ribe Stift 3). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. — Jfr. 4817, 4829. [4816

Aug. 30. *Reg. *4025.* Papir med paatrykt Segl paa Bagsiden: Cj 1; Paaskrift: non scribatur. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 211, 1). *Molbech og P. 273*; *Matzen, Panteret 253.* — Jfr. 4816, 4829. [4817

— Johannes Martini de Lvndby A. A conventu monasterii s. Clare Roskildis 1 curiam villicalem in Lundby in Flakkebiærs H., quam soror Cristina Jønsædater ejusdem monasterii ab ipso suo conventu habet, in conductum pro 3 pund annone bipertitim in siligine et ordeo sibi Roskildis ante f. purific. virg. persolvendis ad dies meos et heredibus meis ad 1 annum post mortem meam, cum silvis in Snesløf eisdem bonis attinentibus, pro usibus meis libere ordinandam accepi. Nullus suorum previsorum sive nulla monialium habeat potestatem bona revocandi, quam diu ego sibi annuatim satisfecero. Sig. meum. Datum Roskildis crast. decollat. Johannis bapt.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 19). [4818

Aug. 31. Ericus rex. Fer. 3. post f. Bartholomei Thorkillus Myg cum uxore sua Botilde et Mette sorore ejusdem Skifuæ in placito nostro justitiario coram nobilibus et discr. Petro episcopo Burglanensi, Johanne Nicolai de Awentzbergh M., Nicolao Strangesß, Stigoto Munk, Nicolao Krabbe, lange Kragh, Tostone Jensß, Petro Jensß et aliis, ipsi placito presidentibus, Dn. Magno Munk M. ad manus Dn. Margarete regine bona Wigh dicta et Wigsfang, videl. 16 curias in Thywth, scotavit et ingremiavit ac pro pleno pretio percepto assignaverunt, ita quod si corona Dacie aliquid jus in premissis bonis prius habuit, per hujusmodi scotationem in nichilo derogetur. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms justitiario nostro.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 24* (RA. Nørrejyll. 107 c). — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. LDipl. — Jfr. 4830. [4819

Sept. 2. Ericus rex. Fer. 5. ante nativit. virg. Aleburgis in placito nostro justitiario Munk de Hethegarth coram nobilibus DDn. Boecio Arusiensi, Lawone Wiburgensi, Petro Burglanensi episcopis, Johanne Nicolai de Awentzbergh, Magno Munk, MM., Nicol[*a*]o Strangesß, Petro [*Høøk*], Stigoto Munk, Nicolao Krabbe omne jus, quod de Ketillo Kælß in bonis hereditariis, que idem Kæl Kælß post mortem Kanuti Haquenß, Haquini Knwtß et Dn. Botildis de Bølly, quocumque infra Nørrejuciam sitis acquisivit, Dn. Margarete regine pro pleno pretio jam percepto scotavit. Datum *etc.* nostro ad causas sub sig., teste Johanne Suenonis Bryms.

[Orig. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 26.*] Vidisse 1414 Apr. 15. LDipl. — Hertil 2387, 2694, 2758, 2769, 2774, 3666, 4123, 4437; jfr. 4831, 4841. [4820

Sept. 3. Ericus rex. Fer. 6. ante nativit. virg. Aleburgis in placito nostro justitiario Magnus Williadß cum Gro uxore sua coram nobilibus et discr. DDn. Laghone Wiburgensi, Petro Burglanensi episcopis, Magno Munk, Johanne Nielß de Awendsberg, Petro Høøk, Stigoto Munk, Nicolao Krabbe, Nicolao Strangesß Dn. Margarete regine curiam principalem Scordorp, Hundburg H., item 6 curias in Faartofftæ, Hildersløff H. Thywdh, curiam in Thorstadh, Hundburg H., curiam in Malgh, Hildersløff H., fundum inquillinarem in Sælnæs, tertiam partem cujusdam curie desolate in Sælnæs scotavit, recognoscens sibi pro eis satisfactum. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Suenonis Bryms.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 15* (RA. Nørrejyll. 112 b). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. [4821

Sept. 4. Ericus rex. Sabb. ante f. nativit. Marie virg. Aleburgis in placito nostro justitiario Dn. Folmarus Jacobi M. coram nobilibus et discr. DDn. Boecio Arusiensi, Laghone Wiburgensi episcopis, Johanne Nicolai de Awendsberg rectore placiti generalis Jucie, Magno Munk, Berone Swenß, MM., Jacobo Thruelß, Stigoto Munk, Nicolao Krabbe, Johanne Mws et aliis Dn. Magno Munk M. ex parte Dn. Margarete regine curiam et castrum Høgstorp Stæfnæs H. Syælandie sitam, prout regina predicta bona prius a Dn. Folmaro in pignere habuit, pro pleno pretio percepto scotavit, obligans se Dn. regine, heredibus suis et successoribus vel quibus ipsa bona dimittere velit, curiam et castrum Høgstorp et Høgstorpfang disbrigare ab impetitione quorumcumque. Datum Aleburgis sabb. ante f. nativit. virg. nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 58* (RA. Stævns H. 55). LDipl. — Jfr. 4823. [4822

Sept. 5. *Reg. *4026.* Perg. med [16] Segl: 1. A. 1043 (Lunge); 3. A. 932 (Lunge); 5. A. 1015 (Bjørn); 6. A. 930 (Lunge); 7. Fxvii 11; 8. G. 733; 9. G. 678; 10. A. 1110; 11. A. 1085 (Løvenbalk); 12. Lj 27 (Benderup); 13. Lv 11; 14. A. 1119; 15. Lv 61. Kongens Arkiv (RA. Stævns H. 54). *Molbech og P. 274.* — Hertil 4313; jfr. 4318, 4321-22, 4822, 4847, 4849, 4852, 1407 Marts 2. [4823

— *Reg. 3202*.* Perg. med [6] Segl: 1. A. 1110; 2. A. 1085 (Løvenbalk); 3. Lv 11; 4. Lv 62 (S' NICVLAI CRABBE); 6. Lxv 55. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 118). *Nye danske Mag. VI, 236.* [4824

— *Reg. 3201*.* Perg. med [6] Segl: 1. A. 1110; 3. Lv 11; 4. Lv 61 (S' NICOLAI KRABBE). Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 117). *Nye danske Mag. VI, 237.* [4825

Sept. 6. *Reg. *4028.* **A.** Perg. med [8] Segl: 1. A. 1110; 2. A. 1043 (Lunge); 4. Lj 27 (Benderup); 5. Lv 11; 6. A. 1119; 7. Lv 62; 8. Lxv 55. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 29* (RA. Nørrejyll. 111 a). — *Molbech og P. 277.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 3. — Jfr. 4827. [4826

— Ericus rex. Fer. 2. ante f. nativit. Marie Dn. Magnus Munk M. Alburgis in placito nostro justitiario Dn. Margarete regine curiam Møllegard in Hornum H. cum molendino ibid., que bona habuit a Dn. Erico Ywersß, Gamble Watzmøllæ et 1 curiam cum uno landbo, que bona habuit de Johanne et Laurentio Ged, fratribus, omne jus suum in Bordingæ, quod habuit ab heredibus Dn. Yvari Lykkæ, pro pleno pretio percepto scotavit. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms nostro justitiario.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 29* (RA. Nørrejyll. 111 b). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 3. — Hertil 4761; jfr. 4826. [4827

— *Reg. *4029.* **A.** Perg. med [9] Segl: 1. Lv 11; 2. Lv 62; 3. G. 733; 4. G. 678; 9. A. 1119. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 125 f). *Molbech og P. 279.* — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 4806. [4828

— *Reg. *4027.* **A.** Perg. med [3] Segl: 2. A. 1110; 3. A. 1119. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 15* (RA. Øster H. i Ribe Stift 2). — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. *Molbeeh og P. 275.* — Jfr. 4816-17. [4829

— *Reg. *4030.* **A.** Perg. med [13] Segl: 3. Fxliij 8 (Lange); 5. G. 678; 8. A. 1085 (Løvenbalk). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 23* (RA. Nørrejyll. 107 d). *Molbech og P. 280.* — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 4781, 4819. [4830

Sept. 7. Ericus rex. Vig. nativit. Marie Aleburgis in placito nostro justitiario Dn. Magnus Munk M. coram nobilibus et discr. DDn. Boecio Arusiensi, Petro Burglanensi, Lawone Wigburgensi episcopis, Johanne Nicolai de Awendsberg, Jacobo Kalff, MM., Nicolao Strangesß, Petro Høk, Jacobo Kirt, Palnone Kirt, Cristerno Nielß, Stigoto Munk, Nicolao Krabbe Dn. Margarete regine Næther Hoffgard cum loco molendini in Wæsterbøly, 9 curias edificatas in Wæsterbøly (quelibet 1 oram annone), molendinum ibid., in Wæsterbøly 3 mansus desolatos, 3 curias in Knutstorp ejusdem par. (qualibet 1 oram annone), curiam desolatam in Togethorp in Rinds H., 1 curiam in Østerbøly, in Osløff sokn curiam edificatam et unam desolatam, in Ælweshow curiam, quam Jon Wifferdß habet in pignere, que bona de Kætillo Kælß habuit et Kanutus Hakenß et Dn. Botild de Bøly condam possiderunt, pro pleno pretio percepto scotavit. Datum profesto nativit. virg. nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 23* (RA. Nørrejyll. 108 h). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. — Jfr. 4820. [4831

Sept. 7. *Reg. *4031.* **A.** Perg. med 10 Segl: 1. A. 1085 (Løvenbalk); 2. G. 733; 3. G. 678; 4. A. 1043 (Lunge); 5. A. 1110; 6. Cj 1; 7. Lj 27 (Benderup); 8. Lv 11; 9. Lv 62; 10. A. 1119. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 25* (RA. Nørrejyll. 102). *Molbech og P. 282.* — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. [4832

Sept. 9. *Reg. *4032.* **A.** Perg. med [9] Segl: 1. Clxxvij 1; 3. G. 678; 5. A. 1110; 6. A. 1085 (Løvenbalk); 7. Lj 27 (Benderup); 8. A. 1119; 9. Lv 80. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 26* (RA. Nørrejyll. 106 c). *Molbech og P. 284.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. — Hertil 1726; jfr. 4837. [4833

Sept. 10. *Reg. *4033.* **A.** Perg. med 3 Segl: 1. Gxvj 6 (Gyldenstjerne); 2. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 3. Lxxij 4 (Banner). Kongens Arkiv (RA. Frisenvold 3). *Molbech og P. 286.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. — Jfr. 4737. [4834

— Ericus rex. Ex quo corona Dacie jus in bonis Johannis Brandsß habuit, et Mæte Jenssedotter soror sua et Jens Mattesß et Jacobus Jensß, generi sui, et Dn. Johannes Nielsß de Auentzbergh M. nobis jus suum in predictis bonis infra Nørjuciam sitis assignaverant, unde nos Mætte Jenssedotter 2 curias in Wlstorp cum 3 landbofæste in Winge ad dies suos ab omni expeditione et onere regio libera concedimus, ipsa vero de medio sublata predicte curie et landbofæste heredibus suis sub expeditione regia subjugata cedant, ita tamen quod nec Mætte nec heredes sui auctoritatem habeant predicta bona quovis modo a se vel corona Dacie alienandi. Datum Aleburgis 6. fer. infra oct. nativit. Marie virg. nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 25* (RA. Nørrejyll. 161 h). LDipl. [4835

Sept. 11. Ericus rex. Ex quo de quorundam indigenarum terre Jucie in placito nostro justitiario ubicumque infra ipsam terram celebrato, qui se asserunt liberos, dubium erat libertate ac ipsis prefixis [!] erat, ut infra 6 septimanas coram Dn. Margareta regina aut nobis suam docerent libertatem, quod facere minime quidem ipsorum curaverunt, nos bona ipsorum mandata Dn. regine ymo verius nostri supersedentium expeditioni nostre regie et oneribus nostris aliis innæ, studh, lething ac aliis quibuscumque asscribimus, mandantes eisdem bundonibus, ut officialibus nostris et advocatis nostro nomine nostrum studh, innæ et lething ad plures annos restantia statim curent exsolvere cum emenda secundum quantitatem bonorum suorum; alioquin

contra ipsos procedere volumus, prout exigunt leges terre. Datum Aleburgis sabb. post f. nativit. virg. nostro ad causas sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms.

[Perg. med Segl. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Maj 25. LDipl. [4836

Sept. 11. Ericus rex. Sabb. post f. nativit. virg. Johannes Hwal in placito nostro justitiario Aleburgis coram nobilibus et discr. DDn. Lawone Wigbergensi, Petro Burglanensi episcopis, Johanne Nicolai de Awendsberg M., Stigoto Munk, Jacobo Kirt, Nicolao Strangesß, Petro Hook, Nicolao Krabbe et aliis Magno Munk M. ad manus Dn. Margarete regine curiam in Hæslæbalk, in Byndsløff curiam, in Scytzby 2 curias, in Tholstorp 2 curias, in Nørreharetzsløff 2 curias, in Backethorp 2 curias, in Hæstorp 1 curiam Wendlye sitas cum omnibus jure et litteris, quas super premissis habuit, scotavit et pro pleno pretio jam percepto assignavit. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Suenß Bryms.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 27* med Aar 1405 (RA. Nørrejyll. 106 d). — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. — Jfr. 4833. [4837

— *Reg.* *4034. **A.** Perg. med [6] Segl: 1. Lxlix 2 (Galskyt); 2. Lv 81; 4. A. 1085 (Løvenbalk); [6. Nævnt hos *Molb. og P.*]; 6. Liv 3. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 14* (RA. Nørrejyll. 112 c). *Molbech og P. 287.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. — Hertil 4048; jfr. 4839. [4838

— *Reg.* *4035. **A.** Perg. med [14] Segl: 1. Llj 1; 2. Cxxj 21; 5. Lv 81; 6. G. 641; 7. G. 618; 8. G. 678; 10. Lj 27 (Benderup). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 14* (RA. Nørrejyll. 112 a). *Molbech og P. 288.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. — Jfr. 4838. [4839

Sept. 11. Se 4865.

Sept. 17. *Reg.* *4037. **A.** Perg. med Randers Bys Segl (løst). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 26?* (RA. Nørrejyll. 134 e). *Molbech og P. 290.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 1. — Jfr. 4753. [4840

— *Reg.* *4038. Perg. med [13] Segl: 1. Llx 8; 2. Cxxvj 4; 3. Cxxvj 5; 4. Cxxvj 6; [5. Nævnt hos *Molb. og P.*]; 6. G. 678; 7. A. 1085 (Løvenbalk); 8. A. 1045 (Rosenkrans); 10. Llxvij 15; 12. Lv 80; 13. A. 960 (Munk); Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 23* med Aar 1405 (RA. Nørrejyll. 108 i). *Molbech og P. 292.* Jfr. 4820, 4831, 4843. [4841

— Ericus rex. Fer. 6. post exaltat. crucis Randrus in placito nostro justitiario coram nobilibus DDn. Boecio Arusiensi, Johanne Nicolai de Awendsbergh, Erico Nielsß, Jacobo Kalff, Laurencio Hwas, Swenone Vdß, Jacobo Laghesß Sacheus Myræ A. Dn. Margarete regine omne jus, si quod habuit, in bonis Thordhorp, Thordhorppsfang,

bonis aliis sibi attinentibus et in Wæsterbøly cum bonis sibi adjacentibus scotavit. Datum *etc.* nostro ad causas sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms.

[Orig. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 13.*] Vidisse 1414 Maj 25. [4842

Sept. 17. Ericus rex. Fer. 6. post exaltat. crucis Randerhus in placito nostro justitiario Ketillus Michelß, Marina Ebbesdoter, Cecilia Ebbesdoter et Elena Jenæssædoter coram nobilibus et discr. DDn. Boecio episcopo Arusiensi, Johanne Nicolai de Awendsberg, Erico Nielß, Jacobo Kalff, Laurentio Hwas, Swenone Vdß, Jacobo Lawesß, MM., Dn. Margarete regine omnia bona, que sibi post mortem Kanuti Haquenß, Haquini Knutß et Dn. Botildis in bonis Wæsterbøly et aliis quibuscumque infra Nørrejuciam jure hereditario contingentia [!], scotaverunt et pro pleno pretio percepto ad manus suas tradiderunt. Datum *etc.* nostro ad causas [1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms.

Perg. med Retterthingsseglet; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 108 g). LDipl. — Hertil 2396-97, 2534; jfr. 4841. [4843

— Johannes Pyneckholm in Wittow Rûlandie. Cum uxore mea Vatzloff presente ex consensu heredum nostrorum omnia bona nostra in Ludtzica wice in Wittow, videl. 1 wordh cum 4 morgen, in remedium animarum nostrarum propter fraternitatem Matthie Trænce domui s. Johannis bapt. in Andersckow Selandie post mortem nostram dedimus, de quibus bonis 4 sol. sundensis monete dnica. post f. Martini cuidam Tobie consuli Sundensi vel suis successoribus pro defensione bonorum dantur annuatim cum conditione, quod bona nullo modo impugnabo vel alienabo diebus nostris. Sig. meum cum sig. discretorum Johannis Trænce civis Gripeswoldensis, Johannis Wyines et Alberti Wlff, villanorum Slaulosiensium. Datum die Lamberti.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 265.*] Afskr. sammen med 1409 Febr. 10 og 1431 Apr. 8 under Universitetets Rektors Segl, underskrevet af Canutus Bieschius som Notar 1610—12: RA. Rygen til Rosk. Stift 49 b. LDipl. [4844

Sept. 22. *Reg. *4039.* **A.** Perg. med [11] Segl: 1. Llx 1 (Ferke); 2. Gejstligt med Lunge Vaaben (sigillum dni nicolai episcopi strenginen); 3. A. 1043 (Lunge); 4. A. 1045 (Rosenkrans); [5. Nævnt hos *Molb. o. P.*]; 6. A. 1085 (Løvenbalk); 7. A. 1082; 8. G. xvj 8 (Gyldenstjerne); 9. Lj 27 (Benderup); 10. A. 1119; 11. Dxvij 4 (Due). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 15* (RA. Nørrejyll. 113). *Molbech og P. 295.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. [4845

Sept. 29. Johannes Jacobi [1] de Orslof presbiter. A sorore Cristina Hennichesdater priorissa monasterii s. Agnetis Roskildis totoque

conventu ibid. bona sua omnia in Bierghe in Flakkebiers H. pro 2 pund siliginis sive farine et 2 pund ordei sive brasii cum 1 porco valente 1 solidum grossorum vel duabus pernis lardi loco pensionis, in monasterio suo infra f. Botulphi omni anno sibi dandis, ad dies meos in conductum recepi, previso quod nulli alteri bona dimittam, et quocumque anno in solvendo defecero, bona cum familia conventui cedant; me vero viam universe carnis ingresso bona ad monasterium cum edificiis et familia, prout inventa fuerint, libere redeant. Sig. meum cum sig. virr. honorabilium Dn. Magni Pauli[2] vicarii ecclesie Roskildensis et Johannis Nicolai[3] junioris consulis Roskildis. Datum die Michaelis.

Perg. med 3 Segl: 1. G. 259; 2. G. 254* (løst); 3. Bomærke. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 288* (AM. Suppl. I, 31). LDipl. [4846

Okt. 4. Ericus rex. Die Francisci Kalundburgis in placito nostro justitiario Dn. Folmarus Jacobi M. coram nobilibus et discr. DDn. Jacobo episcopo Berghensi, Johanne Andree de Æsendorp, Petro Fleming, MM., Hermanno Flemyng, Nicolao Schinkel, Mølike, Johanne Nielsß, Henrico Prep, Gyntero proconsule Kalundburgis scotationem, quam prius in placito nostro justitiario Aleburgis celebrato fecerat, confirmavit, ita quod curiam Høgstorp, villam Høghstorp, Høghstorpfang in Stæffnes H., item in ipsa provincia in Lund 10 curias (Hemmingus, 1$^1/_2$ pund annone; Botildis, 3 pund annone; Nicolaus Jonsß, 1 sol. gross.; Cristina Anderssæ, 17 grossi; Bay, 1 sol. gross.; Nicolaus Ingwarsß, 1 lagena allecum; Petrus Brwn, 2 pund annone; Paulus Nielsß, 2 pund annone; Jacop Ottesß, 3 pund annone; Petrus Cløff, 2 pund annone), in Geffnøwe 4 curias (Ascerus, 1 ora annone; Petrus Froderi, 1 ora annone; Jacobus Diækn, 1 sol. gross.; Olauus Jenisß, 2 pund annone), ibid. 2 quartalia terrarum desolata, que solebant dare 4 pund annone, ibid. 4 curias (Johannes Nielsß, 16 grossi; Nicolaus Hemmingß, 16 grossi; Olauus Nielsß, 16 grossi; Thrugillus, 16 grossi), ibid. curiam reddentem oram annone, item ibid. 2 curias (Petrus Gyrwnsß, 16 grossi; Andreas, 1 sol. gross.), in Lywdhersløff curiam (Eskillus, 2 pund annone), in Løgistofftæ 2 curias (Petrus Nielsß, $^1/_2$ lagena butiri; litlæ Oleff, $^1/_2$ lagena butiri), in Magleby curiam (Johanna, 2 pund annone), in Ræthingæ 2 curias (6 pund annone), in Litlæ Hæddinggæ curiam (2 pund annone), in Lwnd curiam (Paulus, 2 pund annone) Dn. Margarete regine pro pleno pretio jam percepto ex suorum amicorum et consanguineorum consensu scotavit. Datum *etc.* nostro ad causas sub sig.. teste Johanne Suenonis Bryms justitiario nostro.

[Orig. Kongens Arkiv: *ÆA. I, 58.*] Vidisse 1414 Maj 25. LDipl. — Jfr. 4823. [4847

Okt. 4. Sophia abbatissa claustri monialium apud s. Claram Roskildis totusque conventus ibid. A discr. viro Saxone Othgerß A. et uxore sua Dn. Ælsef Ywænsdotter 200 mr. lubic. ad usus nostros et pro reparatione nostri monasterii sublevavimus, quas nobis partim sub isto pretextu donasse dinoscuntur, quod ipsi ambo, quam diu vixerint, omnia bona nostra in Giæssøwæ, constructa et desolata, cum garsetis et aliis pertinentiis absque ulla pensione habeant ordinanda. partimque ex pietatis affectu predicta donatio processerat, ut dum ipsos mori contigerit, in ecclesia nostra ambo sepultura perfruantur participesque sint omnium beneficiorum, missarum, orationum et indulgentiarum tam in vita quam in morte, que in ecclesia et claustro nostris perpetuo celebranda fuerint. Insuper aniversarium suum semel in anno cum missis et vigiliis pro eorum animabus teneri faciamus. Addimus etiam, quod Saxonis et domine Elsef heredes bona post eorum obitum usque ad f. Michaelis subsequens etiam absque ulla pensione libere ordinabunt, quo festo transacto bona cum edificiis et familiis ad nostram ordinationem revertantur, ipsique heredes bona sua omnia mobilia ad alia loca placentia possint deducere. Verum si contigerit Saxonem et Dn. Elsef propter aliquas causas non posse nec velle in dictis bonis personaliter residere, nullum hon[orabi]lem ad dicta bona Giæssøwæ inhabitanda sine requisitione et consensu nostris locare debeant. Sig. nostra cum sig. Dn. Petri episcopi Roskildensis, Dn. fratris Laurencii abbatis Ringstadensis et Dn. Nicholai canonici Roskildensis, nostri previsoris. Datum die Francisci.

Perg. [med 5 Segl]. Senere tilbagegivet til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 20). [4848

Okt. 5. *Reg. *4041.* Perg. med [9] Segl: 1. A. 1043 (Lunge): 2. Gejstligt; 3. A. 674 (Brok); 4. A. 1082; 5. A. 894; 6. A. 1119; 7. Flvij 42: 8. Eviij 7 (S' VOLKMARI DE MOLEN). Kongens Arkiv (RA. Stævns H. 56). *Molbech og P. 297.* — Jfr. 4823. [4849

— Ericus rex. Ex quo sabb. ante assumpt. virg. [ɔ: *Aug. 14*] Lundenæs in placito nostro justitiario coram nobilibus DDn. Eskillo episcopo Ripensi, Petro Nicolai de Agard, Johanne Nicolai de Awendsberg, Erico Nicolai, Johanne Scram, MM., Nicolao Ericß, Johanne Lauesß, lange Krach, Nicolao Eyß, Nicolao Thome et aliis, placito nostro presidentibus, Thorkillo Myg prefixus erat secundum leges terre terminus 6 septimanarum, ut infra easdem in placito nostro justitiario cum documentis, si que super bonis Wiig et 10 curiis sibi attinentibus habuisset, compareret, alioquin bona in possessionem co-

rone Dacie divolvantur, ipsis vero 6 septimanis transactis T. M. vel aliquis parte sua in placito nostro justitiario cum dictis documentis non comparuit, unde nos corone Dacie dicta bona adjudicamus. Datum Kalundeburgis crast. Francisci nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 24* (RA. Nørrejyll. 130). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Apr. 15. [4850

Okt. 5. Ericus rex. Crast. Francisci Kalundburgis in placito nostro justitiario Dn. Johannes Andersß de Æsendorp M. coram nobilibus et discr. DDn. Jacobo episcopo Bergensi, Folmaro Jacobi, Petro Fleming, MM., Hermanno Fleming, Møleke, Johanne Nielß, Henrico Prep, Nicolao Schinkel Dn. Margarete regine omne jus, si quod in bonis Wilstæthæ, Wilstæthegard, Wilstætheby et Wilstæthfang ex consensu Andree Jenisß tunc presentis et plurium amicorum et consanguineorum suorum pro pleno pretio percepto scotavit. Datum crast. Francisci nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 16* (RA. Nørrejyll. 136 d). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. [4851

Okt. 6. *Reg. *4042.* [Orig. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 58.*] Vidisse 1414 Maj 25. *Molbech og P. 300.* — Jfr. 4823. [4852

Okt. 11. *Reg. 3203*.* Perg. med [4] Segl: 2. Bomærke; jfr. 4855. Kongens Arkiv (RA. Reg. 51, Kvitt. 12). *Svenskt Dipl. I, 587.* [4853

Okt. 22. *Reg. *4043.* Perg. med [6] Segl: 1. G. 854; 2. G. 848; 3. G. 851; 4. G. 856; 5. Delt Skjold, i 1. en halv Ørn, i 2. tre Kløverblade. Senere (jfr. 1429 $^{6}/_{5}$) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Matzen, Panteret 422* (habuit *in par. Emerløff* sibi - heredibus suis, *recognovit se plenum pretium pro dictis bonis ab eodem magistro Ottone recepisse et* promisit; tilføj efter redimet: cui, ut est tactum, per Ericum predictum fore noscuntur inpignerata. Acta sunt hec coram nobis et pluribus fidedignis in judicio tunc presentibus et ad hoc specialiter vocatis, videl. DDn. Nicholao Jensß[2], Jacobo de Hwsby[3] et Nicholao Syøbo[4], canonicis Ripensibus, et Johanne Grewerodæ[5] proconsule et Hennikino Piksteen cive Ripensibus. In quorum omnium testimonium sig. nostrum cum sig. predictorum presentibus est appensum. Datum et actum anno dni. 1406 crast. 11000 virginum et martirum gloriosorum). — Hertil 4735. [4854

Nov. 5. *Reg. 3204*.* Perg. [med 5 Segl], sigillatorisk forbundet med 4804 og 4853. Kongens Arkiv (RA. Reg. 51, Kvitt. 13). *Svenskt Dipl. I, 589.* [4855

Nov. 10. In nomine dni. amen. Nos Petrus episcopus Roskildensis cupimus fore notum, quod cum teste scriptura vita hominis militia est *etc.*, canonicatui et prebende Euerdboldam in ecclesia nostra Ros-

kildensis, quos Dn. Michael Clementis canonicus ibid. jam tenet, propter ipsorum canonicatus et prebende fructuum et pensionum exilitatem, capellam in honorem dei, omnium sanctorum et b. Sygfridi conf. in eadem ecclesia per nos de novo fundatam et de bonis nostris peculiaribus per industriam nostram acquisitis dotatam necnon per sedem apostolicam confirmatam cum omnibus suis attinentiis, bonis, possessionibus, muneribus et servitiis necnon dictarum possessionum et bonorum attinentiarum decimis episcopalibus universisque aliis obventionibus, oneribus autem dicte capelle et suo possessori per nos impositis semper salvis, prout hec omnia in originalibus litteris fundationis dicte capelle plenius expressantur, accedente ad hoc consensu capituli nostri perpetuo annectimus. Sig. nostrum ac capituli nostri. Datum et actum die Martini pontificis.

A. Perg. [med Bispens og Kapitlets Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LX, 20). — **Aa.** Stadfæstelse 1408 Maj 21. [4856

Nov. 11. *Reg. *4044.* Udskaaret Papir med 4 paatrykte Segl: 1. Unionssekretet; 2-4. pfalziske Sendemænds. Kongens Arkiv (RA. Pfalz 1). *Ann. f. nord. Oldk. 1860, 370*; *Svenskt Dipl. I, 591*; dansk Udtog med Aar 1410: *Hvitfeld IV, 195, Fol. 635.* [4857

— *Reg. *4046.* Perg. med [7] Segl: [1. (Hollunger)[a]]; 3. G. 59; 6. Iviij 1 (Hollunger). (SvRA.) *Svenskt Dipl. I, 590.* [4858

a) LDipl.

— *Reg. *4045.* Perg. [med 6 Segl: 2, 6. Nævnte i LDipl.]. (RA. Laaland Nørre H. 1; *Adel. Brevkister 10.*) *Molbech og P. 302.* [4859

Nov. 18. Hermen van Vitzen knape. Umme allerleye schychtynghe unde stucke, de tusschen vruwe Taleken, Branten wiif van Podbusch, unde den van Podbusch unde my wesen hebben, der synt wy nu eens worden, alzo dat ik de vruwe Taleken unde her Hannes unde her Prytborn gheheten van Podbusch qwyt late vor allerleye ansprake. Myn ingheseghel, unde myne brodere her Clawes unde Vicke van Vitzen[3] ere ingheseghele. Gheuen unde screuen an deme achten daghe na Mertens daghe.

Perg. med [3] Segl: 3. Clj 26[a]. (Gem. Arch. XXXII, Gældsbreve Fasc. 2a.) [4860

a) LDipl.: Sigilla adsunt, sed obscuriora.

Nov. 19. *Reg. *4047.* [Orig. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Apr. 23. *Molbech og P. 304.* [4861

Nov. 27. Andreas Johannis A. de Forsingæ. A claustro s. Agnetis Roskildis omnia bona dicto claustro pertinentia in Lyungby, Flakebersg[!] H. in par. Eggesløwæ ad dies meos et uxoris mee Elene conductive recepi tali conditione, quod claustro omni anno pro pensione 6 pund annone, videl. 3 pund ordei et 3 pund siliginis, cum

1 sol. grossorum Roskildis infra f. Nicolai solvere non omittam; hoc adjecto, quod bona post mortem meam et uxoris mee in usum claustri cum edificiis et inquilinis libere rediant[!]. Sig. meum cum sig. Dn. Johannis Andree canonici Roskildensis et Dn. Johannis Gerechini[3] perpetui vicarii ibid. Datum sabb. ante f. Andree.

Perg. med [3] Segl: [1-2. (Lodehat)[a]]; 3. G. 254* (Lodehat). Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 287* (AM. Suppl. I, 32). LDipl.

a) LDipl. [4862

Nov. 30. *Reg. *4048.* Perg. med 1 Segl: A. 1130; Paaskrift: translatum est. Senere i Kongens Arkiv (Reg. 51, Kvitt. og Afkald 10). *Svenskt Dipl. I, 597.* [4863

— Ik Kersten Holk knape hebbe mit vulbort myner eruen vorkoft to rechten eruekope unde vorschotet uppe deme menen dingge to Struxstorp myn ghood in deme dorpe to Thollik (Peter Clawusß, 4 artich korns) den heren presteren brøderen in deme laghe der hilllighen drevaldicheyt to Sleswich, dat gheheten is der vicarien ghilde, vor 15 lubeske mark penninghe, de se my ghensliken beret hebben. Dit loue ik unde mit my Erik Holk unde Hans Tramme, knapen, mit ener sameden hant vaste to holdende. Myn ingeseghel mit den ingeseghelen myner medelouers. Gheuen in deme daghe Andreas.

Perg. [med 3 Segl]; Paaskrift: littera non sigillata. Slesvig Trinitatis Gildes (el. Vikarers) Arkiv (Slesvig Statsarkiv, Urkunden Domkirche Schleswig 5). [4864

Dec. 11. *Reg. *4051.* [Orig. Væ Bys, senere Kristianstads Arkiv.] Afskr. 1662: SvRA., Städers Acta. *Svenskt Dipl. I, 602.* Lidt yngre Afskr. med Datum: Sept. 11: SvRA., sstds. [4865

Dec. 29. *Reg. *4053* (*Molbech o. P. 341*). Se 1407 Dec. 29.

Dag? ‚A. 1406 har en Adelsmand Olde Niels af Vaaben med hans Frue Kirsten Ebbesdatter givet til Hospitalet en Bondegaard i Herlof i Gladsaxe S. i Smørrum H. Derpaa er gaaet Skøde til Kiøbenhavns Bything 1406, da Hr. Christen Torkildsen var Prior‘.

[Orig. Kbhvns. Helligaandshus' Arkiv.] Udtog i »Beretning om Hospitalet i Kbhvn.«: Ny kgl. Saml. 4to, 687; jfr. ***Rørdam***, ***Kbhvns. Kirker*** *300.* [4866

— Gavebrev.

[Orig. Faaborg Hospitals Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 320.* [4867

— »Thingswindtne, at tho gaarde i Hundtzhoffuit och tho gaarde i Nordtwig i Snee sogen, som en kaldis Brunck gaf klage paa, hafde werit i her Peder Munckis were i 40 aar, och at hand thennom retteligen kiøpt hafde, 1406«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur V 3. [4868

Dag? »Mageskifte bref emellum bisp Hendrick af Riibe paa Staby kirke i Wuldborg herrit, udlagdt til closterit for Lønborg kirke, 1406«.
[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur AA 1. [4869

— »Nicolaus Kamp, Hinricus Hommelsolet[?], sacerdotes, Henricus Friis, Hedhe Nicolai, Andreas Stangenbærg, Ivarus Stabbel, Mathias Thoriæsen testant in placito Gedingh H. ostensorem presentis Johannem Vagenß per plenum et sufficiens testimonium placitale 8 virorum deputatorum super bona in Haselholt i Salæ Sogn i Geding H., som før har hørt Nicolaus Moldsen til etc.«.
[Orig. med . . Segl: 2. Gejstligt; 3. (Skaktavl-Friis); 4. Skjold med liggende Lilje]. Udtog [efter Dyrskøt] med Seglbeskrivelse: Ny kgl. Saml. 4to, 634, S. 14. [4870

Uden Dag. *Matzen, Panteret 422.* Se 4854.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 486* (Maj 24).
Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 5, 24 L. 20, 26 L. 21* (=4840?), *L. 24. 57 L. 19, L. 24* (*15 L. 26* se 1407 Apr. 30): se ogsaa 4739, 4748, 4751, 4753, 4760, 4763, 4766-67, 4771-72, 4774, 4776, 4779-81, 4784, 4788, 4800, 4806-07, 4810-11, 4813-16, 4819-22, 4826-27, 4829-33, 4835, 4838-42, 4845, 4847, 4850-52, 4899. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 351, 360, 360, 361, 370, 374.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 55* (Febr. 3), *7* (Marts 31); *130, 158*(?). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 344* (Jan. 18), *283* (Apr. 13), *283* (Maj 17), *268* (Maj 19), *215, 268.* — Tommerup: *ÆA. IV, 373*; se ogsaa 4745. — Antvorskov: *ÆA. IV, 70, 75, 77, 128, 148, 165, 244, 261*; se ogsaa 4844. — Roskilde Agnete Kl.: se 4846, 4862. — Maribo: *ÆA. III, 265, 304, 304.* — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 24.* — Ducholm: *ÆA. III, 192.* — Essenbæk: *ÆA. II, 98* (Febr. 11), *94* (Sept. 20). — Mariager: *Danske Mag. II, 140* (W 1); se ogsaa 4868-69. — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 376.* — Øm: *ÆA. I, 234.* — *Eline Gøyes Jordebog 267* (Febr. 10), *281* (Maj 1), *282* (Maj 24), *173* (Sept. 30). — *Adel. Brevkister*: se 4859.

1407.

Jan. 6. *Reg. *4057.* Perg. med [6] Segl: [1. Fxvij 8 (Lunge)]; 3. G. 556; 4. Kiv 1 (Baad); 5. Kiv 2 (Baad); 6. Exix 2 (S' IOHANNES IA . . . . H . . EN; Gøye). (RA. Jylland, unævnt og uvist Gods 9; *Adel. Brevkister 10-11.*) *Molbech og P. 306.* [4871

— *Reg. *4058.* Perg. med [7] Segl: 1. Clj 3 (s abele hinri . f ugge . . dotter?); 3. Fxvij 8 (Lunge); [2. 5. Nævnte i LDipl.: 7. Lxxiij 101]. (RA. Laaland Norre H. 2; *Adel. Brevkister 10.*) *Molbech og P. 307.* [4872

Jan. 7. *Reg. *4059.* Perg. med [9] Segl: 1. G. 23; 5. Llxv 20. (RA. Danske Selsk. Membr.; købt paa Biskop Pontoppidans Auktion.) *Hübertz, Bornh. 14; Svenskt Dipl. I, 610.* [4873

Jan. 18. *Reg. *4060.* [Orig.] Samtidig Afskr.: Upsala Universitetsbibliothek (»ur Palmsköldska Saml.«). *Svenskt Dipl. I, 611.* [4874

Jan. 21. »Arfzskiffte hållit och standit effter Bengta Magneszadotters död emillan hennes dottrar Ingeborg och Elena, hwar arfzlotter finnas i breefwet anmälte, dat. profesto Vincentii«.
[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 179. [4875

Febr. 3. *Reg. *4063.* **A.** Perg. [med 7? Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 614.* — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 101. — Hertil 4568. [4876

Febr. 7. *Reg. *4064.* Perg. med [8] Segl: 6. Forsiden afsprunget. (Upsala Universitetsbibliothek.) *Svenskt Dipl. I, 615.* — Jfr. 4878-79. [4877

— *Reg. *4065.* Perg. [med 8 Segl]. (Upsala Universitetsbibl.) *Svenskt Dipl. I, 616.* — Jfr. 4877. [4878

Febr. 16. *Reg. *4066.* Perg. med [3] Segl: 1. A. 1058 (Baad); 2. Cxlix 3 (Baad). (Upsala Universitetsbibl.) *Svenskt Dipl. I, 617.* — Jfr. 4877. [4879

Febr. 20. Petrus episcopus Burglanensis[1], Johannes prepositus[2] totumque capitulum[3] ibid. Quandam coronam auream pretiosam cum pretiosis lapidibus a Dn. regina Margareta nobis in remedium anime sue et parentum suorum in elemosinam datam de manibus Dn. Boecii episcopi Arusiensis in ecclesia nostra Burglanensi recepimus. Unde obligamus nos, quod coronam aut lapides ipsius nullo tempore alienemus, set eam in singulis festis Marie virg. ac aliis sanctorum precipuis festis capiti ymaginis virginis Marie in ecclesia Burglanensi annuatim inponi procuremus. Insuper propter multa opera caritatis et elemosine nobis et ecclesie nostre per Dn. reginam facta et propter tam largam elemosinam ob igamus nos, quod Dn. Margaretam, quoad vixerit et post mortem, cum nostris orationibus devotis et divinis officiis, que in ecclesia nostra fiant propter vivis et defunctis, perpetuis temporibus in memoriam habeamus. Sig. nostra cum sig. capituli nostri. Datum Børlum dnica. reminiscere.

Perg. med 3 Segl: 1. G. 618; 2. G. 628; 3. G. 627. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 144). LDipl. [4880

Febr. 23. Laurencius Bundæß advocatus Roskildensis, Ingvarus Andree[2] proconsul, Olaus Trygilli, Jacob Sutor, Petrus Laurencii, Jonas Smidh, Petrus Andree, cives ibid. In placito nostre civitatis Roskildis 4. fer. ante f. Mathie vidimus, quod discreta Katerina relicta Johannis Tuleß fabri dedit Inguaro Andree proconsuli Roskildensi potestatem scotandi discr. viro Karl Johannis A. quandam terram ab orientali parte apud Johannem Hordh sutorem sitam in par. s. Olaui circa plateam communem et regalem in latitudine et long[itu]dine, sicut est illa terra, que est [sibi immediate] contigua, quam id[em K]arl Johannis pronunc possidet; item quod Inguarus Andree predicto Kaarl Johannis conspectu nostri totiusque placiti dictam terram auc[torit]ate predicte mulieris mutuo inter se brachia tenentes scotavit. Insuper recognovit se pecuniam pro terra a Karl sublevasse. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 2. Bomærke[a]. (RA. Roskilde 48.) LDipl.

a) LDipl.: 3 sigilla adsunt. [4881

Febr. 26. *Reg. 3208.* [Orig. Kongens Arkiv.] Vidissse 1414 Maj 25. *Danske Mag. IV, 363.* — Jfr. 4883. [4882

— *Reg. 3209.* [Orig. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 59.*] Vidisse 1414 Maj 25. *Danske Mag. IV, 364.* — Jfr. 4882. [4883

Marts 2. *Reg. *4069.* [Orig. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Maj 25. *Molbech og P. 309.* — Jfr. 4823. [4884

— »Tuæ Nilsons af Giersnäs och hans hosfrø Sophia Jönsadotter uthgifne till Wællings kyrckia i Luggede häradt[a] liggiandes, ther s. Laurentz är till wighit, donations breef på een gård, som kallas eena fæsta, ther ligger i Wællingetorp, ther snimpst på bothe Pehr Nilson, dat. fer. 4. ante dnicam. mediæ quadragesimæ«.

[Orig. Vælinge Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 22.

a) I Randen: „i brefvet står Leethgutha häradt". [4885

Marts 5. *Reg. *4070.* Perg. [med 7 Segl]. (Upsala Universitetsbibliothek.) *Svenskt Dipl. I, 620.* [4886

Marts 6. Rigild Puge de Alstrup A. et Sophia, filia Dn. Nicolai Jacobi quondam M. de Elkier, conjuges. Cum Dn. Lagho episcopus Vibergensis de consilio sui capituli obligavit se et suos successores anniversarium diem obitus nostri facere teneri et missas celebrari cum 4 sacerdotibus in ecclesia cathedrali Vibergensi in remedium animarum nostrarum et parentum nostrorum semel in anno; insuper Dn. Lagho obligavit se ad solvendum nobis 30 mr. argenti infra nativit. Christi prox. pro bonis infrascriptis; idcirco nos ad mensam episcopi Vibergensis bona nostra Holmgaard et Swenstrup cum omnibus bonis aliis in par. Høgløf et Fiens H., que Dn. Nicolaus Jacobi de Elkier M. possidebat, nobis jure hereditario advoluta, damus et scotamus. Item obligamus nos ad scotandum Dn. Laghoni bona predicta in generali placito Vibergensi, quandocunque fuerimus requisiti. Sig. nostra cum sig. discretorum DDn. Petri Martini, Palnonis Kirth. MM., Jacobi Kerth et Erici Henrichsøn, AA. Datum dnica. medie[a] quadragesime.

[Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 225.*] Afskr. efter Bircherod: Topogr. Saml. paa Papir, Viborg 242c og LDipl. (under $^{13}/_{2}$). [4887

a) Afskr.: qvedie, rettet (ved urigtig Gætning) til: que dicitur.

— *Reg. *4071.* Perg. [med 2 Segl]; Paaskr.: Synnerbo. (SvRA.) *Svenskt Dipl. I, 621.* [4888

Marts 13. Jeg Christina Odda[1] har solgt efter mine Frænders og Venners Raad til hæderlig og ærlig Påwell Jønison mit Gods, hvilket jeg arvede efter Christina Kåra, som er en Fjerdedel i Kætelstorp og Kætelstorpa Fang i Wæmunda H. i Skåne, en Fjerdedel i 2 Gaarde i Jedinbiera, en Fjerdedel i 1 Gaard i Trælsryt i Hogx H.

i Syndra Hållandh, en Fjerdedel i 1 Gaard i Stamnaryt, en Fjerdedel i 1 Gaard i Græmetwna og en Fjerdedel i 1 Gaard i Spannarp i Himle H. i Norra Hålland. Om mere Gods spørges kan af det Gods, Christina Kåra aate, byder jeg mig til at hjemle Påwell det for alle Mænds Tiltale. Medb. af gode Mænd Olaf Cristerson[2], Knwt Nielson i Glimminge, Trwt Haas, a. v., Hr. Swen i Witing og Nilsz Pederson i Lagholm. Datum dnica. passionum.

[Perg. med [6] Segl: 1, 2. Svenske.] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 415 (SvRA.). — Jfr. 1410 Maj 21. [4889

Apr. 5. Ericus rex. Fer. 3. post dnicam. quasimodogeniti Holbek in placito nostro justitiario nobiles Andreas Petri de Swaneholm et Johannes Petri de Løwitzmosæ, AA., coram nobilibus et discr. DDn. Jacobo episcopo Bergensi, Petro Lycke archidiacono Roskildensi, Johanne Magni canonico Arusiensi, Cristerno Nicolai M., Gerardo de Lanken, Johanne Walrafn, Nicolao Schinkel, Johane Krøpeliin et Johanne Nyelß ac aliis, placito nostro justitiario presidentibus, Dn. Margarete regine bona Wylstædhæ, Wylstædhæfang, Thrwdstorp, Strætæ in Slætæ H. Hymmersysel Nørjucie pro pleno pretio percepto vendiderunt et scotaverunt. Insuper obligabant se, quod si alique littere super predictis bonis sonantes vel tangentes invente fuerint, sui utilitati non cedant, set in regine Margarete commodum. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 16* (RA. Nørrejyll. 136e). — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. LDipl. — Jfr. 4891. [4890

Apr. 6. *Reg. *4073.* **A.** Perg. med [9] Segl: 1. A. 826 (Panter); 2. Bxij 5 (Panter); 4. G. 239; 5. G. 751; 6. A. 960 (Munk); 7. Lxviij 2 (Thot); 8. A. 1119; 9. Flvij 42. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 16* (RA. Nørrejyll. 136f). *Molbech og P. 312.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. — Jfr. 4890. [4891

Apr. 9. *Reg. 3211.* **A.** Perg. med [10] Segl: 1. G. 733; 3. Bergens Bisps; 4. G. 254; 5. G. 239; 6. A. 1082; 7. A. 1085 (Løvenbalk); 8. Lj 27 (Benderup); 10. A. 1119. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 11* (RA. Samsø 1). *Danske Mag. III, 177.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. [4892

— *Reg. *4074.* **A.** Perg. med 10 Segl: 1. G. 733; 2. G. 745; 3. Bergens Bisps; 4. G. 254; 5. G. 239; 6. A. 1082; 7. A. 1085 (Løvenbalk); 8. Lj 27 (Benderup); 9. A. 894; 10. A. 1119. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 12* (RA. Nørrejyll. 143). *Molbech og P. 315.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. [4893

— *Reg. *4075.* **A.** Perg. med 10 Segl: 1. G. 733; 2. G. 745; 3. Bergens Bisps; 4. G. 254; 5. G. 239; 6. A. 1082; 7. A. 1085

(Løvenbalk): 8. Lj 27 (Benderup); 9. A. 894; 10. A. 1119. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 11* (RA. Nørrejyll. 142). — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. *Molbech og P. 318.* [4894

Apr. 10. *Reg. *4077.* Perg. [med 7 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. I, 629.* [4895

Apr. 19. Ericus rex. Fer. 3. ante diem Georgii Slaulosie in placito nostro justitiario coram nobilibus et discr. DDn. Petro Roskildensis, Jacobo Bergensis ecclesiarum episcopi[*s*], Abraham Broderi, Maghas [!] Mwnk, Johan Olaui, Tydekino Molteke, Johanne Scarpenbergh, Bernichino Schinkel, MM., Gotscalco Godendorp et Johanne Gørstinge nobilis Claws de Lembek, filius Hennechini Lembek de Thyrningæ, Dn. Margarete regine curiam et portalicium Hwndsbæk cum molendino Nørrejucie sita ac omnia bona dictis curie et portalicio necnon molendino adjacentia pro pleno [!] pecunia percepta consilio amicorum suorum scotavit. Datum *etc.* nostro ad causas sub sig., teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 99* (RA. Nørrejyll. 137). LDipl. (*Reg. *4079.*) — Hertil 3640, 3855, 3970, 4102, 4253-54, 4509. [4896

Apr. 22. *Reg. *4080.* [**A.** Perg. med 1 Segl: A. 1110[a]. Kongens Arkiv.] — **Aa.** Vidisse 1413—14, se Udaterede. *Molbech og P. 320* (= *Svenskt Dipl. I, 631*). [4897

a) Citeres i Klevenfelds Seglsamling Munk, hvor Magnus Munks Segl afbildes, som „Perg. Cancell. Dan."

Apr. 29. *Reg. *4082.* Perg. med [3] Segl: 1. Cxxx 3. (RA. Han H. 16.) *Hvass III, 108.* — Jfr. 1410 Febr. 7. [4898

Apr. 30. *Reg. *4083.* **A.** Perg. med 2 Segl: 1. Gxvj 55 (Hvide); 2. Gxvj 56 (Hvide). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 15* med Aar 1406 (RA. Nørrejyll. 135 a). *Molbech og P. 322.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 1. [4899

Maj 1. *Reg. 3213.* **A.** Perg. med 1 Segl: G. 168. Senere (jfr. 1408 $^{10}/_{7}$) til Kongens Arkiv (RA. Skippinge H. 28 a). *Danske Mag. V, 38.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. [4900

Maj 9. *Reg. *4086.* Perg. [med 7 Segl]. (RA. Danske Selsk. Membr.; købt 1747 paa Biskop Pontoppidans Auktion.) *Svenskt Dipl. I, 637.* — Hertil 4762; jfr. 4752. [4901

Maj 14. Ericus rex Løwæ H. i[nhabitantibus]. Mandamus Johanni Tuchonis, qui de bonis Benedicti Byllæ illegaliter recessit, ut ad ipsa bona cum utensilibus suis infra 10 dies se transferat commorando, sibi de jure suo responsurus, prout per 3 laudaghe est requisitus. Datum Callungburgh profesto pentecostes nostro ad causas sub sig., teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

Papir med [Retterthingsseglet] paatrykt Bagsiden. (RA. Løve H. 8.) LDipl. [4902

Maj 27. *Reg. *4088.* Perg. [med 1 Segl]; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv (RA. Meklenburg 14c). *Dipl. Flensborg. I, 159; Rydberg II, 620.* [4903

Juni 5. Afladsbrev af Bisp Johannes af Odense.
[Orig. Haastrup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 320* (= *Hvitfeld IV, 184, Fol. 630*); jfr. *VII, 234* (»Hustorp«). [4904

Juni 18. *Reg. *4091.* Perg. med [6] Segl: 1. M 5; 4. Bomærke; 6. Skjold med 3 Drikkehorn. Senere i Ribe Bys Arkiv. *Thorup, Ribe II, Bilag 4* (i Slutningen er udeladt: unde 18 ellen breet van den ouersten ouere des grauen, dar de graue ersten beginet, neder to gande unde so al by der strate to metende. Desse erde heft Josep rechtelike na unser stades rechte vorvolghet und heft se upgheboden na unser stades rechte unde wurd se em nicht afgheloset. So is se em toghedomit. Unse ingesegel). [4905

Juni 23. *Reg. *4093.* Perg. med [10] Segl: 2. Bxiij 1 (Ulfeld); 4. Bxiij 2 (Ulfeld)[a]. (RA. Gudme H. 42.) *Molbech og P. 323.* [4906

a) LDipl.: 3 priora sigilla adsunt.

Juni 24. Ik Hermen Meyer borgermester to der Wysmer bekenne, dat de erwerdige duchtige ridder hern Erik van Budelsbak de 200 lubesche mark, de he my besegelt hefft myt synem openen breue van wegen Margareten der koningynnen to betalende, betalet hefft. Myn ingesegel. Geschreuen unde geuen up den dach Johannis bapt.

Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. [4907

Juni 26. »Kong Erickz åth Bosiö closter uthgiffne privilegia eller protectorial på desz godz och tienstefolk, dat. die mensis junii 26.«
[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 109. [4908

Juni 29. Johannes Gørstingæ[1] rector placiti generalis terre Selendie, Johannes Skawæ[2] M., Johannes Skyttæ de Sandby[3], Torbernus Jenneß de Ørsløf østræ[4] A., Johannes Nielß[5], Paulus Jenneß[6] et Petrus Jacobi[7], villani Ringstadenses. Fer. 4. ante f. Processi et Martiniani in placito generali Syelendie vidimus: 566. Sig. nostra. Datum et actum *etc.*

A. Perg. med 7 Segl: 1. A. 1065; 2. A. 940; 3. A. 1122 (S IOHANNIS CIACOBI); 4. Llxviij 23 (Sparre); 5. Bomærke i Skjold; 6-7. Bomærker. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 39* (RA. Fakse H. 4). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1408 Juli 19. [4909

— Vi Jens Gørstingh Landsdommer i Siælandh, Provst Cristiern i Roskilde, Per Nielß i Velderop R., Hans Jæpß i Sanby V., der kaldes Skyttæ, Hans Glarmesther »forsynsman« til Spital i Ringstæde,

Jens Jacobsß, Per Alfast, Bymænd sstds., hørte Onsd. efter Johannis bapt. Dag paa Siælantzfare Landsthing, at velbaarne Per Grwbbæ i Wetskiølliæ lod Hr. Erik Bydelbagh kvit for al Skifte, de imellem haft havde til denne Dag. Vore Indsegl. Givet *osv.*

[Orig.] Afskr. fra 15. Aarh. paa Papir sammen med 1408 Maj 18 og 1450 Juli 6: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Stenkelstrup 1c. [4910

Juli 22. Zilæ relicta Petri Kanuti. Dn. Tiderico Hesten M. in 15 mr. lubic. monete in civitate Lubicensi currentis et in 5 mr. lubic. monete Ottonie currentis sum obligatus[!], die Martini prox. persolvendis, tali conditione quod si in solvendo defecero, ipsi curiam meam villicalem orientaliter in Wixlefrwthæ sub monte dicto Jærnbiergh sitam, in qua Esgerus Jensß quondam residebat, impignero, redditus tam anno redemptionis quam annis intermediis percepturo, donec curia redimatur, adjecto etiam, quod quando michi curiam redimere placuerit, terminus redemptionis, videl. festum Martini, sibi 3 diebus placitalibus proximis ante f. Johannis bapt. in placito Skowby H. declaretur. Sig. meum cum sig. virr. discr. Dn. Hennichini Pariis prioris apud s. Kanutum, Roberti Ricquardi[3] proconsulis Ottoniensis, Johannis Clementis et Clawes Jensß, consulum ibid. Datum die Marie Magdalene.

Perg. med [4] Segl: [2, 4. Nævnte i LDipl.]; 3. Cxlj 1 (Grott); gennemskaaret. (RA. Skovby H. 1.) LDipl. (*Reg. *4096.*) [4911

Juli 28. Ik vrowe Kerstyne[1], her Erik Barnemesß dochter, her Gheuerd Budelsbackes husvrowe, was god erer beyder zele hebbe, schøte her Hans van Pudbuske R. alle myn ghud in Zelande in Tues herde unde in Ars herde, dat hir na screuen steyt: Scharsholm unde Scharsholmes fank, Stockeberghe unde Stockeberghes fank in Berstede unde in Ascorp, unde bekenne, dat ik dar vor vul hebbe entfanghen to myner nøghe. Myn ynghezeghel unde de erebare her Jens Andersß, her Volmer Jacopesß[3], her Anders Jacopesß[4], her Nyghels Basse[5], her Hennynk Kabolt[6], RR., her Herman Kopman prester[7], ere ynghezeghele. Gheuen unde screuen to Holebeke in Oleues auende.

Perg. med [7] Segl: 1. Cxxxij 1; 3. A. 1043 (Lunge); 4. A. 932 (Lunge); 5. A. 1139; 6. Lxxvj 1; 7. Bomærke; Paaskrift: translatum est. Senere (jfr. 1408 $^{10}/_{7}$) til Kongens Arkiv (RA. Skippinge H. 27). LDipl. [4912

— Soror Cristina Hennikesdoter priorissa[1] claustri s. Agnetis Roskildis totusque conventus ibid. Discr. personis Kettillo Jensß sutori civi Roskildensi et Botildi Asceridoter uxori sue et eorum liberis procreatis vel procreandis fundum nostrum Roskildis in par. s. Michaelis in platea Hyrsegade ab orientali parte ejusdem platee com-

munis regie a borientali [!] parte semite se extendentem a platea Hyrsegade ad cimiterium s. Michaelis, in quo fundo quondam fuerat una domus lapidea edificata, quem fundum cum sorore nostra Swenike pie memorie acquisivimus, ad dies predictarum personarum pro 1 sol. gross. conductive dimisimus infra f. Michaelis omni anno persolvendo, tali conditione quod fundum de novo bene edificent ac puteum in eodem una cum parte pontis lapidei sibi de jure debita ante curiam fabricari faciant, hoc addito quod illis ambobus et eorum liberis de medio sublatis fundus ad claustrum sine omni refusione pecunie redeat, et quod si in solvendo pensionem defecerint, habeamus potestatem litteras nostras revocare. Sig. meum cum sig. conventus nostri et Dn. Petri Johannis[3] previsoris nostri, presbiteri, rectoris ecclesie Ørsløff. Datum profesto Olaui.

Perg. med [3] Segl: 1. G. 432; 3. G. 437 (løst). Senere tilbagegivet til Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 49). LDipl. — Vedlagt en dansk Oversætt. fra o. 1500, hvori: profesto er gengivet med: Dag. *Molbech og P. 326. (Reg. *4097).* [4913

Juli 29. *Molbech og P. 326 (Reg. *4097).* Se 4913.

Aug. 1. *Reg. *4098.* **A.** Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv (RA. Strø H. 1). *Molbech og P. 327.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 1. [4914

Aug. 3. *Reg. *4099.* **A.** Perg. med 9 Segl: 1. A. 1065; 2. A. 869; 3. A. 1103; 4. Kj 5 (Neb); 5. Lxx 3 (S' NICOLAI ESBERNI DCS BYYLD); 6. Jvij 4 (Krumpen); 7. Llxviij 23 (Sparre); 8. A. 1122 (S' IOHANNIS CIACOBI); 9. Gxix 1 (S' IOHANNIS MATHEI; Quitzow). Kongens Arkiv; *ÆA. I. 56* (RA. Ringsted H. 85). *Molbech og P. 329.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 1. [4915

Aug. 26. *Reg. 3219*.* [Perg. [med 1 Segl]. Arkivet paa Rosenholm.] Afskr. af Langebek 1761: LDipl. *Barner*, *Rosenkrantz I, Dipl. 57.* [4916

— *Reg.*4100.* Perg. med [7] Segl: 3. S' PETER ODENKARLESSON om Bomærke; 5. . . . . . NERS om Bomærke i Skjold; 7. S' PETER IONNESS om Bomærke. (AM. II, 4.) *Svenskt Dipl. I, 671.* [4917

Sept. 8. Johannes Brynichini cantor ecclesie Roskildensis. A priorissa totoque conventu claustri s. Agnetis Roskildis omnia bona sua desolata in Kamstorp, videl. $^1/_2$ mansum terre et 1 quartam terre, de voluntate Dn. Petri Jensß pronunc previsoris earundem ad dies meos conductive recepi cum conditionibus infrascriptis, quod bona reedificari faciam et familiam instituam bonaque ad 6 annos gratis pro edificiis et meliorationibus in ipsis ponendis habeam, et elapsis dictis annis monialibus 3 pund annone pro pensione infra f. purificat. solvam annuatim; me vero de medio sublato bona cum meliorationibus et

edificiis ad claustrum libere revertantur. Sig. meum cum sig. DDn. Trvgilli Trvgilli et Nicolai Boecii, concanonicorum meorum. Datum die nativit. virg.

Perg. [med 3 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 282* (RA. Sømme H. 1). [4918

Sept. 9. Ik Wulf Wulflam[1] borghermester to deme Sunde hebbe entfanghen van deme vromen riddere hern Erik Budelsbak 324 mk. sundesch, de eme Margarete konynggynne beuolen hadde my to gheuende uppe Schone in desseme herueste. Myn ingheseghel. Ghegheuen to deme Sunde des anderen daghes na unser vrouwen daghe nativit.

Perg. med 1 Segl: Skjold med 3 Pæle. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. [4919

Sept. 19. *Reg. *4102.* **A.** Perg. med [16] Segl: 5. Bergens Bisps; 9. Gxvj 6 (Gyldenstjerne); 12. A. 1110; 13. A. 1085 (Løvenbalk); 14. Lj 27 (Benderup). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 13* (RA. Nørrejyll. 139a). *Molbech og P. 334.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. [4920

— *Reg. *4103.* **A.** Perg. med [16] Segl: 5. Bergens Bisps; 9. Gxvj 6 (Gyldenstjerne); 10. A. 1082; 11. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 12. A. 1110; 13. A. 1085 (Løvenbalk); 14. Lj 27 (Benderup). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 12* (RA. Nørrejyll. 139c). *Molbech og P. 330.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. [4921

— *Reg. *4104.* **A.** Perg. med [16] Segl: 13. A. 1085 (Løvenbalk); 14. Lj 27 (Benderup)[a]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 13* (RA. Nørrejyll. 140a). *Molbech og P. 332.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. [4922

a) Efter *Molb. og P.* var de „tre sidste" Segl bevarede.

Sept. 22. *Reg. *4105.* [Orig. Ribe Bisps Arkiv.] Udtog i Ribe Bispekrønike: *SRD. VII, 196* med Aar 1400 (herefter *Hvitfeld IV, 160, Fol. 620* og *Bispekrøn. Bl. Giij, Fol. 28*). Om Aaret se *Kinch I, 267.* [4923

— Afladsbrev af Bisp Johannes af Odense.

[Orig. Brenderup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 320* (= *Hvitfeld IV, 184, Fol. 630*), jfr. *VII, 234.* [4924

Okt. 5. Afladsbrev af Bisp Johannes af Odense.

[Orig. Fraude Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 320* (= *Hvitfeld IV, 184, Fol. 630* under Okt. 25, hvor ogsaa nævnes, vistnok urigtigt, et Afladsbrev for Søllinge); jfr. VII, 234 (»Traut«). [4925

Okt. 6. Afladsbrev af Bisp Johannes af Odense.

[Orig. Allerup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 320,* jfr. VII, 234. [4926

Okt. 21. Wi Johan Gryzewold, Hermen Rampe laten quid hern Eric Bydelsbach R. vor Gherd Sillyn weghen van des beres weghen,

dat dar bleff vor Frishoghe. Unze inghezeghel. Datum die 11000 virginum.

Papir med [2] Segl: 2. Brudstykke. (RA. Personalhist. Saml., Bydelsbach.) LDipl. [4927

Okt. 25. *Hvitfeld IV, 184, Fol. 630.* Se 4925, sml. 4905, 4924.

Nov. 1. *Reg. 3221.* **A.** Perg. med [36?] Segl: 4. G. 748; 8. G. (749); 9. G. 749*; 20. G. 749; 35. G. 750[a]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 11* med Aar 1408 (RA. Kalø Slot 1). *Danske Mag. III, 179.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. [4928

a) LDipl.: sex sigilla adsunt.

Nov. 7. Ik scipper Hermen Sluchow[1] borgher to Dantzik unde wy Merten Schele[2] unde Peter Resenkerke[3], heren Curdt Lessekowen knecht, bekennen, dat 1407 ghebrach unde to lande sloch eyn schip vor deme slote Oseborgh in Jutlande in ghebede heren Pritberns van Potbusch, dar uppe weren by 50 halve laken wandes; van dem wande hebbe wy gheghunt heren Pritberne vor arbeidesloen unde bergheghelt 13 halve laken; des anderen wandes (36 halve laken) unde 335 elene stocbredes hebbe wy heren P. vorkoft, eyn yslich 1/2 laken vor 8 lubische march unde eyn yslich hundert stocbredes vor 16 lub. march an sundischen ghelde. De summe des gheldes ys 336 marc lub. to betalende uppe Johannis baptisten daghe neghest komende to deme Sunde, edder yt ok also to schickende unde to makende myt der koningynnen Marghreten, dat se heren Curdt Lessecow borghermeister to Dantzik also vele vorscr. gheldes affsla in deme ghude, dat he latest to Kopenhauen van er uppe loven entfynck, dar se synen breff uppe heft, wo vele des ghudes was, dat he van er uppe loven entfangen heft. Vortmer wille wy heren P. schicken des rades to Dantzik unde heren Curdes Lessecowen breff, also dat Dennemarken, Sweden unde Norweghen unde he vor namaninghe unde ansproke van des wandes unde gheldes weghene wol vorwaret blifven scholen. Dat alle dingh myt unseme ghuden willen also ghescheen siin, hebbe ich schipper Hermen unde wy Merten Schele unde Peter Resenkerke unse seghele ghehenget an dessen breff unde hebben ghebeden den heren biscop Jacop to Berghen[5], Clawes Skinkel[6], Hannes Krøpeliin[7] unde scipper Peter Wilmes[4] vamme Grypeswolden, de hir ower ghewesen hebben, dat se ere ingeseghele vor dessen breff hengen wolden. Datum Koldinge 2. fer. ante f. Martini.

Perg. med 7 Segl: 1-4. Bomærker; 5. Bergens Bisps; 6. Flvii 42; 7. Lxxxiij 1. Kongens Arkiv? (RA. Nørrejyll. 138). LDipl. (*Reg. *4108.*) [4929

Nov. 17. *Reg. *4109.* Perg. med 3 Segl: 1. A. 899; 2. G. 254; 3. Lxxxiij 1. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 41* (RA. Stro H. 25). *Molbech og P. 336.* — Jfr. 4676, 1408 Jan. 4, Juli 10. [4930

Nov. 23. *Reg. *4110.* Perg. [med 4 Segl]. (RA. Reg. 69, Fasc. 21c, 89.) *Molbech og P. 337.* [4931

Nov. 28. »Buggo advocati Malmogensis, Andreæ Martini proconsulis, Arnoldi Willes, Hemmingii Olavi, Svenonis Kyhl, Achonis Jenisson et Johannis Asseri, villanorum, uthgifne wettnesskrifft innehållande Reynekini Smidz med Nicolao Jenson in Wæsum haldne skiöte- eller kiöpebreef på een gardzdeel liggiandes straxt hoos s. Pehrs kyrckia i Malmöe sunnan till, dat. fer. 2. ante f. Andreæ«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 178. [4932

Nov. 29. *Reg. *4111.* [Perg. med [3] Segl: 3. Kbhvn. Kapitels. Senere til København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. I, 134.* [4933

Nov. 30. *Reg. *4112.* [Perg. med Segl. Kongens Arkiv.] Vidisse 1413 Dec. 20. *Molbech og P. 338.* [4934

— »Jacobi Jonsons villani Malmogiensis åth hederlig och beskeden man Johanni Wæyare borgmästare i Malmöge gifne quittantz sig annammat richtig betalning for 8 mark sölf, för hvilka honom 2 boder woro pantsatte och igenlöstes, dat. die Andreæ«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 181. — Jfr. 4793(?). [4935

Dec. 1. »Magni Badz advocati Lundis, Johannis Hennichini proconsulis, Magni Diækns, Olai Borræs, Canuti Mathiæ, consulum, Petri Aurifabri et Hans Belkou, civium Lundensium, uthgifne wettnesbörd, det vicarien Petrus Petri sålde till Harald Guldsmed een half gård öster i stadhen liggiandes, dat. crast. Andriæ[!]«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 180. [4936

Dec. 12. Wy Johan biscop to Sleswiik bekennen umme de 2000 lubische mark, de uns de erbaren ridderen unde heren her Nicles Ywersone, her Johan Scarpenbergh, her Jacop Truwelsøne, her Eric Niclessone, her Berneche Skinkel unde her Johan Thomessøne uns van koningynnen Margreten weghene bebrefuet hebben to betalende to Lubeche uppe Mertens daghe neghest to komende an steder penningen edder ok eyn inlegher dar vor to Ripen, de 2000 mark heft uns koningynne Margrete betalet. Unse ingheseghele unde to tughe Hartich Breyden², Otte Skerff unde Henneke Stampen wepenere ingheseghele. Datum Ripis profesto Lucie.

Perg. med [4] Segl: 2. Cxxxj 11; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv; registr. 1556: *Jørgensen, De danske Rigsarkiver 213* (RA. Slesvig Stift 2). LDipl. [4937

Dec. 29. *Reg. *4053.* Perg. med [5] Segl: 1. Flxvj 1 (Abildgaard); 2. Liv 21 (Bild)[a]. (RA. Støvring H. 4.) *Molbech og P. 341.* [4938

a) LDipl.: 3 sigilla adsunt.

Dag? ,A. 1407 har en Borger i Malmøe Iver Nielsen med hans Hustru Johanne givet et Hus i Malmoe til Hellig Giestes i Kiøbenhavn'.

[Orig. Kbhvns. Helligaandshus' Arkiv.] Udtog i »Beretning om Hospitalet i Kbhvn.«: Ny kgl. Saml. 4to, 687, jfr. *Rørdam, Kbhvns. Kirker 300.* [4939

Dag? .... celebretur; residuum vero reddituum de premissis bonis evenientium ad librorum, vestimentorum et aliorum armament | ..... tributorum ville inpositorum exsolutionem et edificiorum in ipsis bonis restaurationem | .... ipsorum proconsulum et consulum discretio moderetur. In quorum omnium testimonium | .... [cum] sigillis virr. honorabilium et discr. Dn. Tydichini Basse, Andree Benechini, presbiterorum, Henechini Ageß | .... onis et Johannis Zellin, villanorum ybidem. Datum a. dni. 1407.

Brudst. af Orig., brugt til Seglremme under 4901. LDipl. [4940

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 502* (Apr. 14). — Esrom: *Cod. Esrom. 199* (Juli 15). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 107* (Jan. 18). — Løgum: *SRD. VIII, 245* (Sept. 21).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 115* (Marts 9), *35* (Apr. 23), *2, 12 L. 24, 13 L. 28, L. 30, 14 L. 6, L. 18,* (*16 L. 3* se 1408 Apr. 24); *IV, 25, 31*; se ogsaa 4883, 4890-94, 4896, 4909, 4915, 4920-22, 4930. — Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV, 338.* — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 322, 326, 328, 349, 358, 359, 373.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 56* (Febr. 24), *62* (Sept. 12), *85* (Nov. 18), *138?*, *163, 164.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 346* (Jan. 16 el. Sept. 4 el. Okt. 7), *283* (Jan. 22), *301* (Nov. 14), *230*; se ogsaa 4887. — Børglum Bisp: *ÆA. III, 46.* — Tommerup: *ÆA. IV, 371* (maaske = *380*). — Antvorskov: *ÆA. IV, 75, 75, 88, 112, 224?* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 397.* — Roskilde Agnete Kl.: se 4918. — Sorø: *SRD. IV, 498* (Nov. 30). — Maribo: *ÆA. III, 286.* — Alling: *ÆA. II, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 190.* — Dueholm: *ÆA. III, 192.* — Mariager: *Danske Mag. II, 140* (D 28), *140* (OO 5), *140* (𝕬 15). — Vor: *ÆA. I, 208.* — *Eline Gøyes Jordebog 261* (Jan. 6), *319* (Febr. 13), *323* (Marts 8), *310* (Marts 15), *256* (Juli 20), *309* (Aug. 2), *309* (Okt. 31). — *Adel. Brevkister*: se 4871-72.

1408.

Jan. 4. *Reg. *4124.* Perg. med 3 Segl: 1. A. 1083; 2. A. 899; 3. A. 1082. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 41* (RA. Strø H. 27). *Molbech og P. 343.* — Jfr. Juli 10. [4941

Jan. 6. *Reg. *3224.* **A.** Perg. med [17] Segl: 1. G. 733; 3. G. 678; 4. G. 618; 5. A. 710; 6. A. 1045 (Rosenkrans); 7. A. 1083; 8. A. 899; 9. A. 1082; 10. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 11. A. 1085 (Løvenbalk); 12. Lxxv 5; 13. Ivij 2 (Krumpen); 14. Liv 4 (Bild); 15. Lj 27 (Benderup)[a]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 11* (RA. Kalø Slot 3). *Danske Mag. III, 180*; *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 58.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. [4942

a) LDipl.: Omnia sigilla adsunt.

Jan. 20. Afladsbrev af Bisp Johannes af Odense.

[Orig. Svanninge Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 519* og *SRD. I, 320,* jfr. *VII, 234.* [4943

Jan. 21. *Reg. 3225*.* Perg. med Ribe Bys Segl. (RA. Personalhist. Saml., Frille 1.) *Mag. f. dansk Adelshist. I, 124*; *Michelsen, Nordfriesland 199.* [4944

Jan. 24. *Reg. *4125.* **A.** Perg. med [15] Segl: 1. Lv 62; 2. A. 710; 3. A. 1110; 4. Lv 11; 5. A. 1082; 6. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 7. A. 1085 (Løvenbalk); 8. Clxvij 3; 9. Lj 27 (Benderup); 10. Liv 4 (Bild); 14. Llxv 24; 15. Clxxvij 1. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 15* (RA. Nørrejyll. 147). *Molbech og P. 344.* — **Aa.** Vidisse 1413 Dec. 20. — Hertil 1746, 2440, 2570 (?). [4945

Jan. 25. Wy borgermestere unde rad to Ripen betughen, dat 1408 uppe des hillighen Kerstes auend [ɔ: *1407 Dec. 24*] was Cristern Frellefsß up unsen dinghe unde claghede, dat Jess Tykesß were sin laghvorw[unn]en man unde hadde en myt rechte vorvolghet unde laghvorwunnen, alse unser stades recht utwiset, unde bewisede, dat he en vorwunnen unde laghvellet hadde. Seder claghede he, dat em J. T. dar ouer ouerhorigh vor gink. Do vraghede C. des koninghes voghet Mws unde den, de van user stades weghen up den dinghe sat, unde alle de anderen guden lude, wo he myt sinen laghvorwunnen manne varen scholde unde in welker mathe, he liik van em krighen mochte. Do wart em vunden van des koninghes voghede und van usen borgermestere, dat he mochte sinen laghvorwunnen man an tasten, jo war he binnen usen by vrede by em komen kunde. Do vell id sik also up den mandagh vor Pawels daghe convers. [ɔ: *Jan. 23*], dat J. T. weder qwam to usen dinghe unde C. myt em. Do stunt C. up unde bat hulpe unde recht ouer sinen vorwunnen man beyde van den, de van der herskap weghen up den dinghe sat, heet Swerdvthe, unde van uns, dat wy em helpen scholden so vele, alse user stades recht ut wisede. Do were wy reedhe unde wolden em gerne to rechte hulpen hebben. Do stunt Swerdvthe up unde leep van usen dinghe unde wolde em nicht to rechte helpen, mer C. moste rechtloos van dar gan. Unde allet, dat C. uppe de tiid an J. T. dede, dede he myt rechte. Vordermer was C. ouerbodigh unde vraghede J. T., of he borghen vor sik setten wolde vor de koninghinnen to komende unde liden unde undgelden so vele, alse ere ghenade seghede, welk J. T. nicht don wolde. User stades secreet[1]. Scriptum die convers. Pauli.

Papir med Byens Sekret paatrykt Bagsiden. (RA. Personalh. Saml., Frille.) Ukorrekt Udtog med Aar 1409: *Kinch, Ribe I, 632.* [4946

Jan. 27. Ærkebisp Jakob mageskifter Gods med Lunde Kapitel.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 139. *Svenskt Dipl. II, 48* (med urigtig reduceret Datum: Juli 13). Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 126* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Siiij, Fol. 71*). [4947

Febr. 10. Ericus rex. Fer. 6. ante diem Valentini in castro nostro Ørum in placito nostro justitiario Dn. Nicolaus Strangesß M.

cum uxore sua Mættæ filia Dn. Petri Nyelsß de Smethorp condam M. coram nobilibus et discr. DDn. Andrea preposito Wæsterwiich, Nicolao preposito in Thywth, Petro Høgh, Petro Maghensß, Johanne Lyckæ, MM., Hermanno de Witzen, Nicolao Schinkel, Johanne Krøpeliin, Johanne Nyelsß, Nicolao Jensß Schadæland, Maghens Willatsß, Petro Kiith, Laurencio Mattesß, Petro Langh, AA., Dn. Margarete regine bona infrascripta, videl. in Morsæ in Nørre H. in Schaldorp 2 curias (Petrus Jensß, 5 pund annone; Math. Sannyndæman, 3 pd. annone), in Swndby 3 curias (Johannes Mikelsß, 3 pd. annone; Amdy Færiekarl, 1 pd. ann.; Johannes Thorkelsß, 1 pd. ann.), in Biærby 6 curias (Wistij, 10 pd. ann.; Michael Petri, 6 pd. ann.; Ebbo Palnesß, 4 pd. ann.; Nyels Jonsß, 4 pd. ann.; Petrus Michaelis, 1 pd. ann.; Kragh, 3 pd. ann.), in Thøfning par. Galthorp 8 curias (Petrus Nyelsß, 3 pd. ann.; Salman, 3 pd. ann.; Johannes Thorkelsß, 3 pd. ann.; Botulphus, 8 pd. ann.; Johannes Jwl, 3 pd. ann.; Thorkillus Jensß, 3 pd. ann.; Paulus Nyelsß, 3 pd. ann.; Johannes Wormersß, 3 pd. ann.), in Flathwith 2 curias (Johannes Nyelsß, 4 pd. ann.; Anders Karlsß, 4 pd. ann.), in Thywth in Thywrholm par. Hwitbergh in Ræfs H. primo Smythorpegardh (Johannes Ebbysß, 1 mr. ann.), item in prescripto Smythorp 2 curias (Petrus Mattesß, 3 pd. ann.; Petrus Kaat, 1 pd. ann.), in Kaldorp 3 curias (Johannes Morsing, 6 pd. ann.; Math. Laurensß, 6 pd. ann.; Asede, 5 pd. ann.), in Badersløff curiam (Bothulphus, 1 pd. ann.), in Oddeby 2 curias (Symon, 3 pd. ann.; Johannes Petri, 6 pd. ann.), in Sææm 2 curias (Nicolaus Jensß Gosejægheræ, 5 pd. ann.; Nyels Langh, 4 pd. ann.), in Hwitbergh curiam (Paulus, 6 pd. ann.), in Floweløfwæ 2 curias (Johannes Nyelsß, 3 pd. ann.; Lassæ Thomesß, 1 pd.) ex amicorum consilio pro pleno pretio jam percepto scotavit. Ceterum obligavit se, quod si alique littere invente fuerint super predictis bonis sonantes, in Dn. regine commodum proveniant. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

A. Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 16* (RA. Nørrejyll. 160). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. — Jfr. 4949. [4948

Febr. 11. *Reg. *4127.* **A.** Perg. med [28] Segl: 3. Dxxiv 2; 4. G. 634; 5. G. 642; 7. A. 1082; 9. Clxvij 3; 10. A. 1146 (Eberstein); 11. Dxvij 4 (Due); 14. Lxxvj 2; 16. Aiij 3; 17. Clj 22; 18. A. 1119; 20. Lxxxiij 1; 21. Lxxij 49; 24. Llj 1; 25. Cvij 6; 26. Dvij 2 (Krag); 27. Llxij 1; 28. Lj 16 (s peter . onſſ). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 16* (RA. Nørrejyll. 152a). *Molbech og P. 348.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. — Jfr. 4948, 4951. [4949

Febr. 12. *Reg. *4126* (her urigtig under Febr. 11). **A.** Perg. med [6] Segl: 1. Liv 4 (Bild); 4. Clxvij 3; 5. I Sigilfeltet: Bogstavet E. Kon-

gens Arkiv; *ÆA. I, 17* (RA. Nørrejyll. 153). *Kofod Ancher, Lensret 165.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. [4950

Febr. 14. *Reg. *4128.* **A.** Perg. med [21] Segl: 1. Liv 4 (Bild); 3. Dxxiv 2; 4. G. 634; 5. G. 642; 6. A. 1146 (Eberstein); 7. Dxvij 4 (Due); 8. Clxvij 3; 9. se **4347**, 2; 10. Lv 82 (S HER PALGE NEGLIS); 11. Clj 22; 12. A. 1119; 13. Flvij 42; 14. Lxxxiij 1; 15. Lxxij 49; 16. Lv 106; 17. Llj 1; 18. Cvij 6; 19. Dvij 2 (Krag); 20. Llxij 1; 21. Lj 16 (s peter . onss). Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 152b). *Molbech og P. 352.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. — Jfr. **4949**. [4951

Febr. 20. Ericus rex. Fer. 2. post diem Valentini Agardh in placito nostro justitiario Dn. Palno Kyrt M. coram nobilibus et discr. Dn. Andrea preposito in Wæsterwiich, Nicolao preposito in Thywdh, Petro Høgh, Petro Magni, Johanne Lycke, MM., Hermanno de Fytzen, Nicolao Schinkel, Johanne Krøpelin, Johanne Nyelsß, Nicolao Jensß Schadeland, Magno Willehadi, Petro Kiith, Laurencio Mattesß, Petro Langh, AA., Dn. Margarete regine bona infrascripta, videl. Ammætoftægardh (Gregorius, 6 pund annone), curiam ibid. (Petrus, 3 pund annone), 3 curias in Athorp (Thomas, 9 pd. ann.; Lagho, 5 pd. ann.; Thrugillus, 3 pd. ann.), curiam ibid. Abeldægardh dictam (Bæynt, 3 pd. ann.), in Syndræ Athorp 2 curias (Kort, 5 pd. ann.; Lagho, 3 pd. ann.), 2 curias in Østløs (Petrus Nicolai, 2 pd. ann.; Laurencius Petri, 2 pd. ann.), ibid. 2 fundos desolatos, dictos toftæ, in Hogstorp 2 desolatos landbofæstæ, pro pleno pretio percepto scotavit, affirmans, quod si alique littere super predictis bonis tangentes aliquando reperte fuerint, in regine Margarete utilitatem proveniant. Datum *etc.* nostro ad causas sub sig., teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

A. Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 14* (RA. Nørrejyll. 150a). — **Aa.** Vidisse 1413 Dec. 20. — Jfr. **4962**. [4952

Febr. 24. *Reg. *4130.* **A.** Perg. [med . . Segl]; Plica medtaget. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 17* (RA. Nørrejyll. 101). *Molbech og P. 355 = 202.* — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. [4953

Marts 7. »Lale Swensons de Truelstorp åth erchiebiscop Jacob i Lund gifne skiöte eller säljobreef på 3 gårdar liggiandes i Muszheddinge, dat. fer. 4. ante diem Gregorii«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 182. [4954

Marts 10. *Reg. *4131.* **A.** Perg. med [8] Segl: 2. G. 618; 5. A. 1119; 6. Flvij 42; 8. Hxv 6 (Gyrstinge). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 11* (RA. Norrejyll. 115e). *Molbech og P. 357.* — **Aa.** Vidisse 1413 Dec. 20. [4955

Marts 18. Petrus Fæling[1] advocatus castri Hafnensis. A Dn. Johanne Hemmingi sacrista, perpetuo vicario in ecclesia Roskildensi,

omnia bona in Moløwæ in Smørums H., videl. 3 mansos terre dictos bool, ad altare s. Nicolai, quod in dicta ecclesia optinet, spectantia ad dies meos et uxoris mee Cecilie conductive recepi tali conditione, quod infra f. purific. virg. inclusive cujuslibet anni sibi 2 lestas annone, unam videl. ordei et alteram siliginis, cum 2 mr. argenti usualis monete Roskildis solvere tenear, prout in litteris apertis ejusdem Dn. Johannis super hoc confectis patet; insuper bona edificem et instaurem ac edificata pro posse meo in bono statu conservem, que sub libera ordinatione una cum familiis, colonis et inquilinis teneam necnon familiam instituendi et destituendi habeam facultatem. Me de medio sublato, si uxor mea Cecilia supervixerit, bona omnia ad dies suos habeat; post nostrum utrorumque mortem heredes nostri vel alterius nostrum per annum subsequentem bona in bono statu teneant pensionemque statutis loco et termino ex[*s*]olvant; quo elapso bona cum suis edificiis et meliorationibus, familiis et colonis ad dictum altare libere revertantur. Sig. meum cum sig. Dn. Cristerni prepositi ecclesie Roskildensis et Dn. Nicolai Lawonis[3] canonici ecclesie ejusdem. Datum dnica. oculi.

Perg. med [3] Segl: 1. S' PETER BOSSØN om Bomærke; [2. Nævnt i LDipl.]; 3. G. 255. Roskilde Kapitels Arkiv (Nicolai Alter) (AM. XLIV, 14). [4956

Marts 22. Cristiernus Hemmingi prepositus Roskildensis. A discr. Hennikino Mwle cive Roskildensi A. 1 curiam suam in Serkløse in Wolburgs H. pronunc desolatam a festo Michaelis et sic ad 12 annos in conductum recepi tali conditione, quod sibi quolibet illorum [*annorum*] ratione pensionis 4 pund annone, medietatem in ordeo et medietatem in siligine, et 1 sol. grossorum circa f. purific. virg. erogabo; illis annis transactis curia cum edificiis et meliorationibus in ea constructis et familia ibid. instituta ad Hennikinum sine refusione alicujus pecunie revertatur. Sig. meum cum sig. discretorum DDn. Johannis Øndari[2], Trvgilli, canonicorum Roskildensium, et Johannis Nicolai consulis Roskildensis. Datum crast. Benedicti.

Perg. med [4] Segl: 2. G. 250; [3. Nævnt i LDipl.]; 4. Forsiden fattes. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 13). LDipl. — Jfr. 1434 Apr. 16. [4957

Marts 24. *Reg. *4132.* Perg. med [4] Segl: 1, 3, 4. Bomærker. RA. Ribe Stiftskiste 151. *Molbech og P. 358.* — Aaret 1408 maa være fejlskrevet for 1508.

Apr. 17. *Reg. *4133.* **A.** Perg. med 11 Segl: 1. G. 618; 2. G. 628; 3. G. 627; 4. Oslo Bisps; 5. A. 1082; 6. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 7. Lj 27 (Benderup); 8. A. 1146 (Eberstein); 9. Lxxj 3; 10. A. 1119; 11. Lxxxiij 1. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 12* (RA. Nørrejyll. 159a). *Molbech og P. 360.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. — Jfr. 3907. [4958

Apr. 17. Ærkebispens Vidnesbyrd om et Mageskifte mellem Jonas Jensß de Øthisløff A. og Lunde Kapitel.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 112, her med Overskrift: De una curia in Hunæbergh. que permutata fuit pro alia curia in Othisløff ad anniversarium Dn. Botildis Thatt[a]. *Svenskt Dipl. II, 31.*

a) I Registranten 1425 tilføjes: militis [!]. [4959

Apr. 18. Hennikin Akonis lejer en Gaard i Malmø.

Perg. med [3] Segl: 3. G. 59. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 32.* [4960

Apr. 21. *Reg. *4134.* **A.** Perg. med [11] Segl: 1. G. 628; 2. G. 627; 5. A. 1082; 9. Lxxj 3; 10. A. 1119. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 12* (RA. Nørrejyll. 158). *Molbech og P. 365.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. [4961

Apr. 23. *Reg. *4135.* **A.** Perg. med [24] Segl: 5. A. 960 (Munk); 7. Clxiv 1 (S' GHODEKE OLAVI S.); 8. Dxviij 4 (s' margarete iensdat); 10. Fxliij 39 (Lange; s' mariene andersdat); 12. G. 678; 18. Lj 27 (Benderup); 19. Lxliv 1 (Saltensee); 21. Liv 4 (Bild); 24. A. 1119. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 14* (RA. Nørrejyll. 149). *Molbech og P. 370.* — **Aa.** Vidisse 1413 Dec. 20. — Jfr. 4952. [4962

Apr. 24. Jeg Wichman Andersß Bymand i Horingæ har solgt Dronning Margretæ al den Ret, der tilfaldt mig efter min Morbroder Gerikes Død, i den Gaard i Høringæ, som han boede i, og har oppebaaret fuldt Værd derfor. Medb. af skellige Jens Pæthersß[2] og Suen Høwets, Borgemestre i Høringæ, Knut Jonsß[4] og Tydike Langæ Trøyæ Bymand sstds. Datum fer. 3. post quasimodogeniti.

A. Perg. med [5] Segl: 2. Bomærke; 4. Hxl 21. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 16* med Aar 1407 (RA. Nørrejyll. 151 a). — **Aa.** Vidisse 1413 Dec. 20. LDipl. [4963

Maj 3. *Reg. 3227.* [Perg. med 1 Segl. Geheimeark.] Afskr. af Langebek: LDipl. *Michelsen, Nordfriesland 200.* [4964

— Wy Suen Lerpe, Jesse Nyghelsson, Suen Vecson, Knuet Mykkelsson, Bruen Redebo, Iuar Tostysson, Peter Jonsson unde Mattes Tuuysson betugen, dat Goschalk Porsfelt kofte unde duank Mattes Pallyson aff Holebul mole in Anst H. in Erste sogen, unde is recht bunder guet, unde dat is gheschen bynnen 29 jaren. Unse herdes inghesegel. Ghegeuen unde ghescreuen des donredages na Fylyppus unde Jacobes dach.

[Perg. med 1 Segl.] Vidisse 1414 Maj 25. LDipl. [4965

Maj 4. Ich Hynrych Smalstede[1] hebbe upboret 6 tunnen boteren unde late den konyginnen ledych. Myen ingesegel myt ander guder lude ingesegel als her Hartuych Lembeke[2] unde Jesse Andersson, den

men het Logenker. Ghescreuen des vrydages na cruses daghe, als dat gheuonden vart.

Perg. med [3] Segl: 1. Cj 4; 2. Lxxv 5. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. [4966

Maj 8. *Reg. *4136.* Perg. med [12] Segl: 1. Lij 15; 2. Lij 16; 3. Cxxj 17; 6. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 8. Lxlix 2 (Galskyt); 10. A. 959 (Munk). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 3* (RA. Nørrejyll. 155p). *Molbech og P. 374.* — Hertil **2042, 2462, 2759.** [4967

Maj 13. *Reg. 3228.* Perg. [med 1 Segl]. (Gem. Arch. XXXII, Gældsbreve Fasc. 2a.) *Michelsen, Nordfriesland 199.* [4968

Maj 18. Jeg Pæther Grubbæ af Nybøllæ a. w. har siddet over Skifte efter mine Samfrænders Raad med velbyrdige Hr. Erick Bydelssbagh R., min Fader, efter min Søster Margrethæs Død, og kendes jeg, at han har gjort mig fuldt for al Arv. Thi lader jeg ham kvit for dette Skifte og alle andre Stykker, som har været os imellem til denne Dag. Sig. meum cum sig. honorabilium et discr. Johannis Gørstingæ rectoris placiti generalis Selandie, Hartuici Trallov et Martini Johannis, AA. Datum 6. fer. ante ascensionem dni.

[Orig.] Afskr. fra 15. Aarh., se ved **4910.** [4969

Maj 21. Gregorius servus servorum dei. Ex debito ministerii pastoralis *etc.* Exhibita nobis nuper pro parte Petri episcopi Roskildensis petitio continebat, quod olim cum consensu capituli Roskildensis totum jus et dominium temporale in Skideløf et in Horuns H. villis sue diocesis cum decimis episcopalibus ibid. et alia bona ad episcopalem mensam pertinentia pro divini cultus augmento in capella s. Laurentii in ecclesia Roskildensi pro remedio anime bone memorie Nicolai episcopi Roskildensis, predecessoris sui, ejusdem capelle fundatoris, necnon in recompensam bonorum ipsius Nicolai per eum capelle adjectorum, assignavit, rursus eandem capellam, cujus 20 in augmentum canonicalis prebende Ostredhæ in eadem ecclesia Roskildensi, que ita tenuis in redditibus erat, quod redditus ipsi pro sustentatione canonici eam pro tempore obtinentis non sufficiebant, et cujus 2 mr. argenti proventus secundum communem extimationem valorem annuum, ut asseritur, non excedunt, incorporavit, tamen sub certis conditionibus, quodque per hoc non diminueretur divinus cultus in capella, necnon quedam alia circa premissa salubria et honesta fecit, prout in litteris inde confectis episcopi et capituli sig. munitis, quorum tenor presentibus inseritur, continetur. Cum autem episcopus dubitet assignationem et alia in litteris contenta, pro eo, quod in eis loci metropolitani auctoritas non intervenit, seu alias viribus non subsistere, pro parte episcopi nobis

fuit supplicatum, ut assignationi robur apostolice confirmationis adjicere dignaremur. Nos igitur assignationem ac alia premissa necnon quecunque inde secuta rata habentes confirmamus, supplentes predictum, scilicet quod auctoritas metropolitani in eis non intervenit et omnes alios defectus, si qui intervenerint in eisdem, constitutionibus apostolicis et aliis contrariis non obstantibus. Tenor vero litterarum talis est: 4527. Nulli ergo omnino *etc.* Datum Luce 12 kal. junii pontific. nostri anno 2.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv (Laurentii Kapel).] Afskr.: Bartholin F, VI, 47. [4970

Maj 21. Gregorius episcopus servus servorum dei. Iis, que ecclesiarum *etc.* Exhibita nobis nuper pro parte Petri episcopi Roskildensis petitio continebat, quod olim ipse attendens, quod facultates canonicalis prebende Ewerdwolda nuncupate in ecclesia Roskildensi adeo tenues erant, quod exinde canonicus illam pro tempore obtinens congrue non poterat sustentari, volensque episcopus in remedium anime sue super hoc providere ac capituli accedente consensu capellam sub vocabulo omnium sanctorum, olim per prefatum episcopum in ecclesia de novo fundatam, cujus 10 cum omnibus suis pertinentiis prefate prebende, cujus 2 mr. argenti puri redditus et proventus secundum communem extimationem valorem annuum, ut episcopus asserit, non excedunt, autoritate ordinaria in perpetuum incorporavit, necnon quedam alia circa hec fecit, prout in litteris [*osv. som* 4970]. Tenor litterarum talis est: 4856. Nulli ergo [*osv.*].

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 42. [4971

Maj 29. *Thorup. Efterr. VII. 3 (Reg. *4137).* Se 1448 Maj 7.

Juni 2. *Reg. 3229.* [Perg. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 33.*] Vidisse 1414 Febr. 24. *Danske Mag. III, 183.* [4972

Juni 17. Wy Otto Meynerstorp[1], anders gheheten Koler, unde Tymme[2], Henneke[3] unde Hinrike[4] Meynerstorp, brodere, desses vorscr. Otten kyndere, Hennyng Meynerstorp unde Henneke Meynerstorp[6] van Brastorpe [?], knapen, hebben myt ener sameden hand ghelouet ene ewighe orueyde unde sone der vrowen Elizabeth hertoghinnen to Sleswik *etc.* unde hern Hinrike greuen to Holsten *etc.* van unses vedderen weghen hern Nicolaus Meynerstorp presters, also dat hern N. edder nemende van ziner weghen tospreken scal myt nememe rechte, gheestlik edder werlik, vrowen E., hern H., eren eruen unde undersaten unde ok nemende, de in dessen vrowen unde heren landen besetin zint, unde vordacht zint van der zake und hindernisse weghen, dar vrowe E. hern N. to Gottorpe umme ghehindert hadde laten,

dat en were, dat he myt weme wor umme to donde hadde edder to tosprekende hadde, dat desse zake van der hindernisse weghen nicht anrorende were. Were auer, dat dar jenich ghebrek ane worde unde jenighe beswaringhe queme van hern N. ouer unse vrowen unde heren vorbenomeden unde ere undersaten van der vorscr. sake, unde unse herschop edder de eren des an jenighe schaden quemen, des scole wi se ghentzliken benemen, wan wi dar ersten van unser herschop umme ghemanet werden. Alle desse stucke loue wi vrowen E. unde hern H. unde louen vort to erer truwen hand den erliken luden also her Syuerde Dozenroden, her Erike Krummedike, hern Nicolaus van Bøkwolde, her Detleff Rixstorpe, her Marquarde van Zygghem, her Otte Zeesteden, RR., Laurencius Hæsten, Clawes Lembeken, Syuerd Lembeken unde Henneken Staken, knapen, vast to holdende. Unser alle ingheseghele. Screuen uppe den sondach na des hilghen lichames daghe.

Perg. med [6] Segl: 1. Lxxxiv 36; 2. Lxxxiv 40; 3. Lxxxiv 38[a]; 4. Lxxxiv 44; 6. Lxxxiv 37. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXVI, 3).

a) Rigsarkivets Seglsamling. [4873

Juni 17. Wy borgermestere unde ratmanne der stede Rozstok unde Wismer laten hern Erik koningh unde vrouwen Margareten koninghinnen unde de rike Denemarken, Sweden unde Norwegen unde de borgermestere unde ratmanne to Aleborch quit van alle des gudes wegene, geberget unde ungeberget, ute deme schepe schipper Scherues vorgan in deme wyntere negest geleden uppe deme Schagen, unde sundergen van alle deme gude, dat der koninghinnen dar van deme gude wart, also dat wy eren gnaden hochliken danken. Unser stede ingezegele. Geuen unde screuen to der Wysmer des sondages in den achtedagen des hilgen lichammes.

Perg. [med 2 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. Udtog: *Hanserecesse V, 410.* [4974

Juni 20. *Reg. 3231.* [Orig. Svenborg Bys Arkiv.] Afskr., mærket J. Rw. [ɔ: Rosenvinge]: LDipl. Afskr. af Th. Br. Bircherod: Ny kgl. Saml. Fol. 402. Andre Bircherodske Afskrifter: Gml. kgl. Saml. 4to, 2349; Ny kgl. Saml. 4to, 729, S. 212; Ny kgl. Saml. Fol. 847 g. *Vedel Simonsen, Borgruiner I, 85.* [4975

Juni 23. *Reg. 3232.* Perg. med [4] Segl: 1. Gx 1; 4. Clviij 7 (Godov). (RA. Horns H. 1.) *Ryge, P. Oxe 3.* [4976

Juni 24. *Reg. *4138.* **A.** Perg. med [12] Segl: 1. G. 733; 2. G. 745; 4. Oslo Bisps; 5. A. 968 (Bjørn); 9. Lj 27 (Benderup); 10. A. 1094 (Galt); 11. Ivij 3. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 157). *Molbech og P. 377.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. [4977

Juni 24. *Reg. *4140.* Perg. med [3] Segl: 1. Exvj 4; 2. Fxvij 11 (Lunge). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 22). *Molbech og P. 378.* [4978

— *Reg. *4139.* Perg. med [5] Segl: [1. Clxviij 1 (Basse); 2. A. 1062; 3. A. 940; 4. A. 1065. (RA. Tudse H. 85.) *Molbech og P. 376.* — Hertil 3259. [4979

Juni 26. Anna Pæthersdoter de Northorp, relicta Andree Griis. Famulo discr. Petro Jacobi dicto Broghe bona in Sorby lilla, Andree Griis dudum marito meo a Johanne Nielsen in Sorby lilla pro 7 mr. argenti 3 denar. impignorata, cum ipsis literis originalibus assignavi. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Therberni Nielsen pastoris ecclesie b. virginis Slaulosie et Swenonis Jonsen villani ibid. Datum die Johannis et Pauli.

[Orig. Senere i Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 138.*] Afskr., mærket J. Rw. [ɔ: Rosenvinge]: LDipl. [4980

Juli 2. ‚Marie Besøgelsesdag gav Jens Kruse V. Biskop Lauge [af Viborg] Skøde paa en Gaard i Horsens[a], en øde Bol ibid., 2 Gaarde i Askendrop, noget øde Gods paa Nesmarch og en Gaard i Vamen, hvilket Gods han perpetuerede til Blinchstrup Kirke for en Messe, Præsten skulde holde hver Uge i Blinchstrup Kirke for hans og alle Kristnes Sjæle. Gavebrevet paa dansk har Christen Krabbe, Niels Jensøn Skadeland og Mickel Kruse V. medbeseglet‘.

[Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 289.*] Udtog efter Bircherod: Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242e 7. [4981

a) *ÆA. II, 278*: Hornis, men *289*: Horsness.

Juli 4. Frater Petrus episcopus olim Hollensis. Pium credimus exhibere servitium Christo *etc.* Unde de confidentia dyocesani Dn. Petri episcopi Roskildensis omnibus vere penitentibus, qui ad[!] capellam b. Gertrudis in Køkæ visitaverint, ad luminaria ornamenta capelle manus porrexerint adjutrices, ad pulsus campane nocturnos ter Ave Maria dixerint, quotiens predicta vel aliquod predictorum perfecerint vel divinis interfuerint vel se voverint, totiens eis de injunctis penitentiis 40 dies indulgentiarum elargimur, dyocesani consensu ad hoc accedente. Sig. nostrum. Datum Roskildis fer. 4. post f. visitat. virg.

Perg. [med 1 Segl]. Køge Kirkes, senere Byens Arkiv (RA.). [4982

Juli 5. Ericus rex. Fer. 5. infra oct. visitationis Marie Soræ in placito nostro justitiario Dn. Ethlæ relicta Dn. Barnum M. coram nobilibus et discr. DDn. Petro Roskildensis, Jacobo Asloensis ecclesiarum episcopis, Nicolao Sorensi, Laurencio Ryngstadensi abbatibus, Laurencio decano, Cristierno preposito Roskildensibus, Andrea Petz M.,

Thorstano Bassæ, Nicolao Jensß, Nicolao Schinkel, Johanne Krøpelin, Laurencio Mws, Henrico Prep, Johanne Ericßs, AA., Dn. Margarete regine bona infrascripta, videl. Scharsholm et totum Scharsholmsfang in Tutze H. Sielandie, Grydhemøllæ, Stockebergh et Stockebergsfang, Bierstweth, Asthorp, Flinthorp, Ørsløff, curiam, quam Brandsß in pignore in Flinthorp habet, omne jus suum in Klaby sibi post mortem Dn. Barnum Ericsß et filie sue Johanne, uxoris Dn. Johannis de Pudbusch M., jure hereditario advoluta, omnem hereditatem sibi cum Dn. Johanne de Pudbusch contingentem pro pleno pretio jam percepto scotavit, asserens, quod si alique littere super predictis bonis tangentes reperte fuerint, in Dn. regine commodum proveniant. Datum *etc.* nostro ad causas sub sig., teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

A. Perg. [med 1 Segl, nævnt i LDipl.]. Kongens Arkiv (RA. Arts H. 20c). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. — Jfr. 4984. [4983

Juli 5. *Reg. *4141.* **A.** Perg. med [24] Segl: 1. Clxviij 1 (Basse); 3. Lxiv 5; 8. Clxviij 2; 10. Clj 4; 12. Civ 3 (Bjørn); 13. Lxiv 4; 14. Lxiv 6; 15. G. 168; 16. Oslo Bisps; 17. G. 494; 18. G. 474; 20. G. 254; 21. A. 1119; 22. A. 1065; 23. Flvij 42[a]. Kongens Arkiv (RA. Arts H. 20a). *Molbech og P. 379.* — **Aa.** Landsthingsvidne 1408 Juli 12. — **Ab.** Vidisse 1414 Febr. 24. — Hertil 3892; jfr. 4983, 4986, 4990-91, 4997, 1410 Sept. 4. [4984

a) LDipl.: Omnia sigilla adsunt.

— Ericus rex. Fer. 5. infra oct. visitat. virg. Soræ in placito nostro justitiario Dn. Margareta regina Dn. Ethle filie Dn. Jacobi Basse, relicte Dn. Barnum M., bona sua Agdeboth in Tutzenæs, que uxor Nicholai Scharsow hactinus ab ipsa habuerat, in redditu unius leste annone, et 1 curiam Roskildis, quam condam inhabitavit Snefuwel, ad dies suos concessit, ipsa vero Ethle decedente dicta bona ad manus Dn. regine, nostri nostrorumque heredum et successorum revertantur. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet. (RA. Tudse H. 2.) LDipl. [4985

Juli 10. *Reg. *4142.* **A.** Perg. med [12] Segl: 7. A. 1119; 9. Flvij 42[a]; Paaskrift: translatum est. Kongens Arkiv (RA. Arts H. 21a). *Molbech og P. 382.* — **Aa.** Landsthingsvidne 1408 Juli 18. — Hertil 4900, 4912; jfr. 4100, 4983-84, 4987-88, 4994. [4986

a) LDipl.: 5 ultima sigilla adsunt.

— Jeg Hannus af Po[dbusc] R. kundgør om den Arv og Del, som efter min Husfrue Johannæ Barnymsdotter er tilfaldet eller kan tilfalde mig »in« med Fru Edhlæ, Hr. Barnyms Efterleve, min Husfrues Moder, i S[char]sholm og Scharsholmsfang eller i nogen Arv,

som jeg arvede efter min forskrevne Husfrue, saa og om den Arv, som jeg fik af Fru Kyrstinæ, Hr. Thorbern Pætherssøns Efterleve, og af hendes Moder Fru Gertrudh, al denne Arv og Del har jeg med mine Venners Samtykke skødet Dronning Margretæ, og er der derfor paa hendes egne og paa Fru Edhles Vegne gjort mig fuldt. Thi lader jeg Dronning Margretæ og Fru Ethlæ kvitte for alt dette og for al ydermere Krav, baade for den Gæld, som Fru Ethlæ eller min Frue paa hendes Vegne var skyldig at »geldæ« med mig efter min Husfrues Død, og baade for Arv og Rettighed og for alle Stykker. Medb. af Hr. Folmar Jæcøpssøn og Hr. Pritbern af Podbusch[3]. Datum Sclaulosie die Kanuti regis.

Perg. med [3] Segl: 3. A. 899[a]. Kongens Arkiv (RA. Skippinge H. 74). LDipl. — Jfr. 4986. [4987

a) LDipl.: Sigilla adsunt.

Juli 10. Ericus rex. Die Kanuti regis Slaulosie in placito nostro justitiario Dn. Johannes de Pudbusch M. coram nobilibus et discr. DDn. Laurencio decano Roskildensi, Falmoro [!] Jacobi, Predberno de Pudbusch, Absolone Magni, Erico Bydelsbach, Jacobo Byllæ, MM., Johanne Petri canonico Roskildensi, Nicolao Schinkel, Johanne Krøpelin, Martino Jønsß, Benedicto Byllæ Dn. Margarete regine omnes hereditatem, proprietatem et jus sibi per mortem uxoris sue Dn. Johanne, item de Dn. Cristina relicta Dn. Thorberni Pæthersß, item de Dn. Gerthrude in bonis subscriptis contingentia, videl. in Scharsholm, Scharsholmsfang in Tutzce H. Sielandie, in Grydhemøllæ, in Stockebergh et Stockebergsfang, in Bierstweth, in Asthorp, in Flinthorp, in Ørsløff, omne jus suum in Klaby et in Rethersløff ac etiam in bonis, que Petrus Grubbæ habere velit post predictam Dn. Gerthrudem, omne jus in curia in Hembek (Gudhmundus), in 2 curiis in Indorp, in quibus Andreas Jensß residet, in 2 curiis in Sassorp (Martinus Hamundsß et Kanutus), in 2 curiis in Hømgæ (Willeth et Petrus Ortæ) et 1 curiam desolatam ibid., que dabit 2 pund annone, omne jus in curia in Dramstorp (Petrus Michaelis) pro pleno pretio jam percepto scotavit, asserens, quod si alique littere super predictis bonis tangentes reperte fuerint, in Dn. regine commodum proveniant. Datum *etc.*, nostro ad causas sub sig., teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

[Orig. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Febr. 24. LDipl. — Jfr. 4986. [4988

— *Reg. *4143.* Perg. med 5 Segl: 1. A. 1043 (Lunge); 2. A. 1083; 3. A. 899; 4. A. 1119; 5. A. 1065. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 41* (RA. Strø H. 28). *Molbech og P. 386.* — Hertil 4676; jfr. 4930, 4941. [4989

Juli 11. *Reg. *4144.* **A.** Perg. med [15] Segl: 1. A. 1065; 2. G. 474; 5. Lxxij 8 (Banner); 6. A. 940; 7. G. 393; 8. Lxiv 5; 9. Clxviij 2; 10. Llxviij 23; 11. A. 1122 (S IOHANNIS CIACOBI); 12. Gxix 2 (Quitzov); 14-15. Bomærker. Kongens Arkiv (RA. Arts H. 20d). *Molbech og P. 387.* — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. — Jfr. 4984. [4990

Juli 13. Ericus rex. Fer. 6. post diem Kanuti regis Wythby in placito nostro justitiario Dn. Cristina relicta Dn. Gewardi Bydelsbach coram nobilibus et discr. DDn. Benedicto abbate in Ebholt, Johanne de Pudbusch, Erico Bydelsbach, Fyckone Smegher, Andrea Petz, MM., Johanne Gørstingæ, Gerardo de Lancken, Nicolao Schinkel, Johanne Krøpelin, Martino Jensß, Johanne Mattesß, Paulo Stygoti, Sølfuæ, AA., Dn. Margarete regine omnem hereditatem, justitiam et proprietatem in Scharsholm et Scharsholmsfang, in Grydhemøllæ, in Stockebergh et Stockebersfang cum subscriptis bonis, videl. Bierstweth, Asthorp, Flinthorp, item Ørsløff, item omne jus suum in Klaby et Rethersløff, in Smidorp et Indorp, in Bænnebodhe et Kunby, item 1 curiam in Hemmesøwæ, quam Dn. Bero Olaui in pignore habet, omne jus suum in Ællingæ et Ællingemøllæ, que etiam Dn. Bero Olaui pro 30 mr. argenti in pignore habet, 2 curias in Swethingæ, unam constructam et alteram desolatam, omne jus in curia in Hembæk (Gudhmundus), in 2 curiis in Sassorp (Martinus et Kanutus), in 2 curiis in Høingæ (Willeth et Petrus Ortæ), item in Dramstorp omne jus in curia (Petrus Michaelis), omnem hereditatem et jus sibi post mortem matris sue Dn. Gerthrudis et mariti sui Dn. Gewardi Bydelsbach M. advolutas pro pleno pretio jam percepto scotavit, asserens, quod si alique littere super predictis bonis tangentes reperte fuerint, in Dn. regine commodum proveniant. Datum *etc.* nostro ad causas sub sig., teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

[Orig. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Febr. 24. LDipl. — Hertil 3755; jfr. 4984. [4991

— *Svenskt Dipl. II, 48.* Se 4947.

Juli 16. [Er]icus rex. Crast. divis. apost. Sæby in placito nostro justitiario Dn. Ericus [B]ydel[sbach] M. et Petrus Grubbæ A. coram nobilibus et discr. DDn. Laurencio Jensß [decano] Roskildensi, Nicolao Byllæ canonico ibid., Johanne et Predberno de Pudbusch, Fyckone Smegher, Nicolao Plathe, K[a]nuto Bondæ, MM., Johanne [Gørstingæ, Ce]rnyn, Fyckone de Fytzen, Gud[slauo Wlfß], Johanne Krøpelin, Ottone Dorna, Stygoto Porsæ, Hennekino Bekman, Martino Jensß, Boecio Karsæ, Gørgishaghen, AA., Dn. Marg[arete] regine omnes hereditatem, proprietatem et jus, que et [quod] in subscriptis bonis [acquisierant, videl. $^1/_2$] marcham terrarum in [ce]nsu in Kwnby, tria pund

annone in Bænnebodhæ, 4 curias in Smedorp, 4 curias in Indorp et Syøgardh in Hembek in Tutze H. pro pleno pretio [jam percepto] scotaverunt, asserentes, quod si alique littere super predictis bonis tangentes reperte fuerint, [in] Dn. [regi]ne commodum proveniant. Datum *etc.* nostro ad causas sub sig., teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

[Orig. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Febr. 24. LDipl. (herefter udfyldt ovfr.). — Jfr. 4993. [4992

Juli 16. *Reg. *4145.* [Perg. med Segl. Kongens Arkiv.] Landsthingsvidne Juli 25. *Molbech og P. 389* (Datum er: feria secunda[a], ikke feria sexta). — Hertil 3358; jfr. 4992, 4995. [4993

a) Forkortelsen: fa.

Juli 18. Vi Jens Gørstingæ Landsdommer i Syæland, Abbed Laurentz af Ringstathæ, Jens Brwn Præst i Brængstorp, Niels Bosß af Slawælsæ, Jens Scøttæ af Sandby, Thorbern Jensß af Ørsløff, Lassæ Fænd af Syerstæthæ, Jens Mattesß, a. w., Pawel Jensß Borgemester i Ringstæthæ, Jens Nielsß, Jens Glarmestere, Jens Jacøpsøn og Pæther Jæiopsß, Bymænd sstds., kundgør, at velbaarne Hr. Hans van Podbusk R. paa Syælandzfaræ Landsthing Onsd. før Marie Magdalene Dag solgte og skødede til Dronning Margretes Haand al den Arv, som ham nogen Tid tilfaldt eller tilfalde kunde efter hans Husfrue Fru Johanne Barnumdotter i Scarsholm eller det Gods, dertil ligger, efter som hans aabne Brev derom udviser, saa lydende: 4986. Vore Indsegl. Givet *osv.*

[**A.** Perg. med Segl. Kongens Arkiv.] — **Aa.** Vidisse 1414 Febr. 24. LDipl. [4994

— *Reg. *4146*[a]. [Orig. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Febr. 24. *Molbech og P. 388.* — Jfr. 4993. [4995

a) Datumrettelsen er urigtig.

Juli 19. Ericus rex. Fer. 5. ante diem Marie Magdalene coram nobis, nobilibus viris et discr. Dn. Margareta regina legi fecit: 566, 4909. Sig. nostrum ad causas[1]. Datum *etc.*, teste Johanne Swensß Bryms justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 39* (RA. Merløse H. 16). LDipl. [4996

Juli 20. *Molbech og P. 389* (*Reg. *4145*). Se 4993.

Juli 25. *Reg. 3223.* [Orig. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Maj 25. *Danske Mag. V, 39.* — Hertil 4544; jfr. 4984. [4997

— *Reg. *4146.* Se 4995.

— Ericus rex. Die Jacobi Kalundburgis in placito nostro justitiario Petrus Sommær coram nobilibus et discr. DDn. Laurencio

Jensß decano Roskildensi, Z[a]bel Kerkendorp, Henricus[!] Daa, Luderus[!] Kabold, MM., Johanne Gørstingæ, Nicolao Schinkel, Johanne Krøpeliin, Martino Jensß, Johanne Nyelsß, AA., Dn. Margarete regine omnem hereditatis sue portionem et jus in bonis Gedhstædhæ, Rynds H. Jucie sitis, pro pleno pretio percepto scotavit. Datum *etc.* nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Swenß Bryms justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 6* (RA. Nørrejyll. 146 b). LDipl. — Jfr. 5002, 5005. [4998

Juli 25. Vi Henndrich Valkendorp, Chrestenn Thammeszønn, Anndersz Lind og Henndrich Pederszønn af Vellomstrop har efter Hr. Erich Konges Befaling indført Hr. Nielsz Jenszønn Bild, R. i Gyindstrup i Slostrup[a] S. og alt andet Gods, som ligger til forn. Gyindstrup i samme Sogn, en Gaard i Laangsvadtz gartte (Jenns Skøtte), en Gaard i Keszenndrup (Jenns Poulzen), 3 i Bonase, 1 i Askou i Affuendzleff S., 4 i Skalkendrop (Olluff Buk og Jensz Nielszønn), 1 Gaard i Affuensleff (Nielsz Langebalck), alt det Gods, som ligger til Paderup i Ellingh S., og 1 Gaard i Sodorp, 1 i Aarde[b] (Mekell Smed), 1 i Veilby, efter 4 kongelige Breve og andre Breve, som han har forhvervet. Vore Indsegl. Fjerde Dag[c] før Olluffs Dag.

[Orig.] Afskr.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 354; vistnok herefter [Dyrskøt], hvorefter Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 97; LDipl. [4999

a) Ny kgl. Saml.: Haastrup. *b)* Smstds.: N: [sic]. *c)* ɔ: feria quarta.

Juli 31. Nicholaus Nicholai dictus Mws A. Strennuo Dn. Nicholao dicto Mandorp M. in Barwetskaw in Jucia cum uxore sua Dn. Botilda 2 curias in Bodhæ in par. Ørsthet (2 ore annone; 1 ora annone) in Rwgsyø necnon omne jus dictorum bonorum, quod de Suenone Skabæ A. in Jwcia pro competenti pretio inter nos habito emi, prout in litteris meis appertis plenius patet, ad dies suos et uxoris sue Dn. Botilde sororis mee annui tali conditione, quod post mortem meam necnon Dn. Nicholai Mandorp et uxoris sue bona predicta per meos heredes hereditari debeant. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Petri Niælsß M. in Walderop, Iwonis Henrici in Haresthet et Jacobi Halweggæ in Førsløff, AA. Datum vig. ad vincula Petri.

Perg. [med 4 Segl]. (RA. Barritskovs Arkiv.) LDipl. [5000

Aug. 10. Niels Mathesson af Bwssiø sælger Fru Mærethæ af Sibbarp 1/2 Mølle i Brusarppe S.

Perg. med [4] Segl: 1. Flvij 4 (Ribbing); 4. Axviij 1. (SvRA.) *Svenskt Dipl. II, 54.* [5001

Aug. 11. *Reg. *4147.* Perg. med [11] Segl: 2. A. 1115 (S' PETRVS TRVELSS); 4. Hxl 9; 5. A. 960 (Munk); 6. Lv 80; 7. A. 959 (Munk);

8. Hxxx 2; 9. Ivij 15; 10. A. 989 (Juul). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 5* (RA. Nørrejyll. 145). *Molbech og P. 391.* — Jfr. 4998. [5002

Aug. 22. *Reg. *4148.* [Orig. Roskilde Bisps Arkiv?] Afskr. af Langebek [»ex apographo Frankenavii«]: LDipl. *Molbech og P. 393.* [5004

Aug. 27. *Reg. *4149* (*Molbech og P. 394*). Brevets Aar er fejlskrevet for 1508.

Sept. 1. *Reg. *4150.* Perg. med [11] Segl: 1. G. 703; 2. Hxl 9; 6. Hxxx 2; 7. Ivij 15. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 6* (RA. Nørrejyll. 146 a). *Molbech og P. 395.* — Jfr. 4998. [5005

Sept. 4. Jens Grym kvitterer Hr. Niclis Swarte Skåning.
[Perg. med 6 Segl: 1. S. IENS GRYM ..... STAR om Skjold i Indfatning; 2-3, 5-6. Svenske.] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 384 v. (SvRA.) *Svenskt Dipl. II, 58.* [5006

Sept. 7. Testamente af Ebbo Johannis, Kannik i Ribe.
Perg. [med 6 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Erslev, Testamenter Nr. 76.* [5007

Sept. 16. Hartwicus Bruseke[1] M. Dn. Petro episcopo Roskildensi in 600 mr. lubyc. monete lubycensis sum obligatus, pro quibus sibi omnia bona mea in Næsby in Thywthæbergs H., que pro pensione annua 18 pund annone dare consueverant, in 15 annorum spatio minime redimenda inpignero tali conditione, quod redditus recipiat, donec elapsis dictis annis die placiti Thywthebergs H. ante f. Martini redimantur. Sig. meum cum sig. DDn. Pritberni de Podbusch[2], Elaui Eleffß[3], Jacobi Kalff, Zabel Kerkendorp, Johannis Lykke[6] et Andree Pætz[7], MM., Andree Stangæbergh[8] et Nicolai Wognß[9], AA. Datum die Eufemie.

Perg. med [9] Segl: 1. A. 869; 2. A. 899; 3. Liv 21 (Bild); 6. se 4347, 2; 7. Clxvij 5; 8. Lxv 21; 9. Lxxij 37. Roskilde Bisps Arkiv? (RA. Tybjærg H. 58). LDipl. [5008

Sept. 22. De preussiske Udsendinge kvitterer Kong Erik for 9000 Nobler og lover Kvittering af Højmesteren efter en i Brevet optaget Formular[a].
Perg. med de 3 preussiske Udsendinges Segl. Kongens Arkiv (RA. Preussen 3). *Svenskt Dipl. II, 60*[b]; *Rydberg II, 629*[b]; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 186, Fol. 631*[c].

a) *Reg. 3234** (hvor Brevet paa Grund af Hvitfelds uheldige Referat er opfattet som Højmesterens Kvittering).
b) Formularen er her erstattet med en ikke helt korrekt Henvisning til den virkelig udstedte Kvittering (5016); Formularens Slutning kan ses af Hvitfelds Oversættelse.
c) Brevets Begyndelse er dog meget uheldig refereret og opfattet som et særskilt Brev, der dertil ved en Hørefejl har faaet Datum: S. Brizii Dag. [5009

Sept. 25. *Reg. 3235.* [Orig.] *Terpager 50.* [5010

Okt. 3. Harthsyssels Thingsvidne om Skøde paa Ryubeirregaard.
Perg. [med 9 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Hind H. 65). *Harsyssels Dipl. 18.* [5011

Okt. 14. *Reg. *4152.* Perg. [med 7 Segl]. (RA. Løve H. 132.) *Molbech og P 396.* [5012

Okt. 19. Testamente af Notaren Michael Ingemari kaldet Dyekn.
Perg. med 4 Segl: Bomærker. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 64* (med Seglbeskrivelse); *Erslev, Testamenter Nr. 77.* — Hertil 2556, 2582, 3415, 3417. [5013

Okt. 21. *Reg. *4153.* [Orig. paa Latin med Unionssekretet. Aarhus Bisps Arkiv.] Dansk Oversætt.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 356; vistnok herefter: [Dyrskøt], hvorefter Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 83; LDipl. Udtog: *Hvass III, 109.* [5014

Okt. 27. Ego Gerwinus Zemelowe[1] civis in Sundis recognosco, quod ego et mei heredes cum consensu provisorum fratris mei Conradi et amicorum nostrorum vendidimus Dn. Petro ecclesie Roskildensis episcopo suisque successoribus villam Gnezitze in insula Ruye cum 1 indagine et 1 stagno pro una summa denar. michi soluta, et volumus, quando requisiti fuerimus, ipsi Dn. P. eandem villam coram dominis terrarum resignare et post resignationem, prout juris est in terra, warandare et omnes litteras, quas super bona habemus, ipsi presentare. Cum frater meus Conradus ad annos pervenerit discretionis, debet etiam Dn. Petro unam novam litteram sigillare, in qua sufficienter sit conservatus. Omnes articulos servare mecum promittunt provisores fratris mei, scilicet Dn. Wulfardus Wulflam, Dn. Johannes de Kulpen[3], proconsules in Sundis, et Dn. Arnoldus Poleman[4], Dn. Johannes Burowe[5], Dn. Wolterus Zeghevryd[6], consules ibid., et Nicolaus Holteman[7], civis ibid., cum copulata manu. Sig. nostra. Datum Stralessundis vig. Symonis et Jude.
Perg. med [7] Segl: 1, 3-7. Tyske. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen til Roskilde Stift 37). [5015

Okt. 31. *Reg. *4155.* Se 5016.

Nov. 1. *Reg. *4155.* **A**[a]. Perg. med Højmesterens Segl. Kongens Arkiv (RA. Gulland 8a). *Rydberg II, 633.* — **Aa.** Notarialinstrument 1495 Juni 10: RA. Gulland 8b. LDipl. — Efter en kasseret Orig. i Statsark. i Königsberg: *Svenskt Dipl. II, 68* (i den virkeligt udfærdigede er de to Slutningssætninger ombyttede; Datum er: am tage allerheylgen).

a) En Formular til dette Brev er optaget i 5009 (i *Hanserecesse V, 409* anføres fejlagtig 2 Udkast).

[5016

Nov. 9. *Reg. 3236.* Perg. med 1 Segl: G. 168. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). *Danske Mag. V, 40.* [5017

Nov. 11. Henneke Hæmingxsson sælger Hr. Abraham Brodherson Gods i Halland, arvet efter Aruidh Prybeca.
Perg. [med 4 Segl]. (Upsala Universitetsbibliothek; fra Arkivet paa Eka.) *Svenskt Dipl. II, 72.* [5018

Nov. 13. *Hvitfeld IV, 186, Fol. 631.* Se 5009.

Nov. 20. Petrus episcopus Roskildensis universis provincias Steffsn H., Biewerskows H., Ramsiø H., Tune H. ac insulam Draghør inhabitantibus. Cordi nobis est *etc.* Tutoribus capelle b. Gerthrudis in Køghe nostre dyocesis pro reformatione dicte capelle in dictis vestris provinciis et exactione nostra Draghør per se et suos promotores in elimosinis acquirendis cum tabulis capelle libere transeundi facultatem concedimus, summe petentes, quatinus suos substitutos nuntios zelo divini amoris nostreque petitionis intuitu ad vos divertentes expeditos habere velitis et promotos. Sig. nostrum. Datum die Eadmundi regis.

Perg. [med 1 Segl]. Køge Kirkes, senere Byens Arkiv (RA.). [5019

Dec. 13. Thingsvidne om Skøde til Abram Brodherson af Arven efter Swen Pædherson Krok.

Perg. med [7] Segl: 2. Svensk; 4. Utydeligt; 5. Skjold med en Sparre over et Blad; 6-7. Bomærker. (Upsala Universitetsbibliothek.) *Svenskt Dipl. II, 75.* [5020

Dec. 21. *Reg. 3237.* [Perg. med Hertugens Segl. Antvorskov Kl. Arkiv.] Vidisse 1409 Febr. 10. *Pontoppidan, Ann. II, 507.* [5021

Dag? »Mandat episcopus [Slesvicensis] Joannes omnibus parochianis et ecclesiis et sacellorum provisoribus, ut dimidiam omnium proventuum partem erogent tam ex decimis quam ex aliis reditibus ad ædificandam ecclesiam Slesuicensem, quæ collapsa et ruinosa erat. Id autem in mandatis datum fuit Henrico de Sehe, qui tunc præpositus et structucarius erat, ut is tanquam fidelis architectus omnia colligeret«.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Udtog hos Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 158 (= *J. A. Cypræus, Ann. 353*) med Tilføjelse: Eo tempore cœptum fuit ædificari latus australe templi Sleswicensis. [5022

— »Pädher Haraldson prästmans i Randerslöf wettnesskrifft innehållande hustru Märitas i Haderslöf uthgifne donationsbreef åth Bosiö closter på alt sitt godz i Hestwæda sochn i Gyinge häradt, som war $2^1/_4$ deelsz gård i Röfwinge, een gård i Patarp och een i Boarp, dat. 1408«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 110. [5023

— Fynsk Brev.

[Orig.] Navne anførte af Hamsfort: *SRD. I, 320.* [5024

Uden Dag. Hamsfort: *SRD. I, 320* (= *Hvitfeld IV, 188, Fol. 632*). Se 4786.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 475* (Juni 19). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 52* (Apr. 26).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 35* (Juni 14), *13, 16 L. 31, 33, 41 L. 1; IV, 11, 26 L. 9, L. 14, 28*; se ogsaa 4928, 4941-42, 4945, 4948-50, 4952-53, 4955, 4958, 4961-62, 4967, 4972, 4989, 4996, 4998, 5002, 5005. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 325, 328, 329, 333, 335, 337, 351, 360, 365, 365, 368, 369, 370.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 88* (Marts 23), *47* (Nov. 18), *120, 121, 158.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 203* (Jan. 19), *336* (Juli 28), *359* (Aug. 11), *265* (Aug. 21), *220* (Okt. 18), *246*: se ogsaa 4981. — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 86, 95, 101, 102.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 105, 125, 188*; se ogsaa 4980. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 367, 370, 397.* — Sorø: *SRD. IV, 524* (Okt. 10), *523* (Nov. 14 (el. 21)?). — Maribo:

ÆA. III, 259, 267, 275, 281, 283, 293, 297. — Dueholm: *ÆA. III, 187.* — Essenbæk: *ÆA. II, 105* (Maj 28). — Hundslund: *ÆA. III, 20.* — Vestervig: *ÆA. III, 158.* — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II, 378*(?). — Vrejlev: *ÆA. III, 36.* — Øm: *ÆA. I, 257.* — (Skanderborgske Registr.:) *ÆA. I, 244.* — *Eline Goyes Jordebog 216* (Marts 21), *216* (Juni 10), *256* (Juli 2), *275* (Aug. 19).

1409.

Jan. 4. Petrus Johannis Danmark, Kannik i Lund, sælger en Gaard i Lund til Jacobus Jenson Murare, Borger sstds.

Perg. [med 4 Segl]. Senere til Lunde Kapitels Arkiv(?); Specifikation, Acta privata Nr. 516 med Aar 1490 (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 80.* [5025

Jan. 25. *Kinch, Ribe I, 632* (*Reg. *4159*). Se 4946.

Febr. 10. Consules Stralessundenses. In dnica. exurge vidimus litteram in pergameno conscriptam cum sig. Dn. Wartislai ducis Stetinensis: 5021. Secretum nostrum. [*Datum*] etc.

[**A.** Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 173*; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin H, 524. — **Aa.** Afskr. 1610-12, se ved 4844. [5026

Febr. 16. Orig.: RA. Ribe Stiftskiste 154. Aaret skal være 1509 (jfr. 3948).

Febr. 19. *Reg. *4161.* [Perg. med 3 Segl.] (Gem. Arch. XXXII, Gældsbreve Fasc. 2a). *Dipl. Flensborg. I, 160.* [5027

Febr. 22. Jeg Swen Bonde har undt beskedelig Påwell Jønson, min Maag, al Rettighed, som jeg har arvet efter min Fader og han efter sin Modersøster, som er i Kætelstørp i Skåne i Wæmunzhøsz H. og Spanorp, Stamnorydh og Grymetwna, 2 i Norra Hålland og i Wætinbærga og i Tralsryd i Sundra Hållandh, siden alt, hvad han kan spørge, at jeg har Ret til, baade i Skåne og i Hållandh. Medb. af gode Mænd Trwt Haas[2] V., Olaff Christierson[3] og Hr. Peder i Hadeszleff. Scriptum Fluttorp in cathedra Petri.

[Perg. med [4] Segl: 2. Skjold med en opstaaende Spids; 3. Skjold med 3 Stjerner.] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 415 (SvRA.). — Jfr. 1410 Maj 21. [5028

Febr. 24. Jeg Henric Nielsß, Hr. Niels Thomessøns Søn af Engardh, fordum Ridder, har solgt og skødet velbaaren Hr. Jehan Olafß R. alt Gods, som min Fader aate, den Tid han døde, som er i Rosændorp i Scamby H., for andet hans Gods i Eghens i Scamby H., som han med sit aabne Brev har solgt og skødet mig. Sig. meum cum sig. nobilium DDn. Tiderici Hesten, Nicolai Biill, MM., Erici Mattisß et Roberti Ricquardß, proconsulum Ottoniensium. Datum dnica. invocavit.

Perg. [med 5 Segl]. Senere i Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 212* (AM. II, 6). LDipl. [5029

Febr. 28. *Reg. *4162.* Perg. med [6] Segl: 1. G. 812; 2. G. 837; 4. G. 914; 5. G. 915; 6. G. 916. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Erslev, Testamenter Nr. 78.* — Jfr. 1418 Marts 10. [5030

Marts 13. Ik Werner Hop radman thu Lubeke hebbe upghebøret van her Eryk Budelsbak 1565 mark lubesch van myner vruwen weghen der kønynghynnen Margreten. Myn ynghezeghel myd den ynghezegh[*el*]en der erlyken Tydeman Sten[2] radman thu Lubeke unde Hinryk Krumvut[3] børgher thu Lubebeke [!]. Ghegheuen unde screuen thu Valsterbude des mydwekens vør mydvasten.

Perg. med [3] Segl: 2, 3. Bomærker. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. [5031

Apr. 2. Twlæ Bøghæ og Sywndæ Jenson tillader Hr. Abram Brothirson at indløse Gods, som de har pantsat Hr. Axil Pætherson.

Perg. med [5] Segl: 1. Utydeligt; 3. Helgen, hvorunder Vaabenskjold; 4. Forsiden fattes. (SvRA.) *Svenskt Dipl. II, 97.* [5032

Apr. 17. Jeg Biørn Olefsß R. vederkendes mig, at den Gaard Krogsbolæ, som jeg har af Fru Zilæ, Pæter Knwtsß Efterlever, »kan beholdæ mæn rætæ«, da skal jeg gøre hendes Nøje for den Gaard saa meget, som 2 af hendes Venner og 2 af mine Venner siger, at lige er. Gør jeg det ej, skal jeg antvorde hende Gaarden igen og hendes aabne Brev. Sig. meum cum sig. discretorum Cunradi Houweskilt[2] A., Nicholai Jænsß[3] et Lodewici Kræmære, civium Ottoniensium. Datum fer. 4. post dnicam. quasimodogeniti.

Perg. med [4] Segl: 2. Lxxiij 9; 3. Skjold med Bomærke. (RA. Skam H. 31 a.) LDipl. (*Reg. *4163.*) [5033

Apr. 29. »Nils Skrifwares fougdes i Lund, Jenis Hennickesons och Jon Andersons, burgæmästares, Olaf Tryelsons, Asmund Olsons, Pæthar Tulsons och Tryelz Skrifwares, bymäns i Lund, uthgifne wettnesbörd, det Thomas Pätharson sålde till Höwit Torstenson een gård liggiandes i s. Staphans sochn i Lund sönnan nast then gården, Boo Jenson äger, dat. måndagen för Walborgmäszo«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 183. [5034

Før Maj 1. Vi Godik Bakæ Borgemester, Lass Jonsß, Jess Brammesß og Joseph Jensß, Raadmænd, Skipper Dyrold, Agi Jensß, Jep Terkilsß og Thwri Nielsß, Bymænd i Ripæ, kundgør, at den Thingdag for Walburgh Dag paa vort Bything skødede Andærs Henricsß vor Raadmand velbyrdig Cristiærn Frellefsß til hans Børns Haand den Gaard i Kræmærgathæ i Ripæ, som Andærs Bundæsß fordum boede i, og har Andærs sagt Cristærn at fri Gaarden fra Pether Fadærsß for det Pant, han har deri; item det Hus og Jord, Terkæl Tulisß har til Pant af forskrevne Andærs, der ligger sønden ved den Slippe, som man gaar ud af Kræmærgathæn ned til Aaen; item den

Jord i Kræmærgathæ, som Hans Douændigh bor paa og Pethær Eysß har til Pant af Andærs; item den Gaard vesten vor Frue Kirke, hvilken Cort Kiærll bor i og har til Pant af Andærs; item den Jord, Henric Stadsbudh bor paa og Jep Jensß nu har i Pant; item 2 Tofter »pa dam«, paa den ene bor Lass Tammæsß og har til Pant af Andærs, og den anden der næst vesten hos, hvilken Clawæs Tyksß fik til Pant af Andærs. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 8 Segl]. (RA. Ribe Købstad 24.) LDipl. [5035

Maj 4 el. **Sept. 15.** Ik Peter Hoop hebbe untfanghen van mynes vader weghen Werner Hopes[1] van her Erik Budelbac 165 mr. van myner vrouwen weghen Margarete konyngynne. Mynes vader inghesenghel; her Arnt Poleman[2] borghermester van den Sunde unde Hinrik Quekel erer ingheseghelghe. Ghegheuen des a[*n*]deren daghes na des cruces daghe.

Perg. med 2 Segl: 1. Bomærke; 2. Skjold. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. [5036

Maj 12. In nomine dni. amen. Anno 1409, indict. 2., die mensis may 12., pontific. Dn. Bonifacii IX anno 7., hora quasi nona, in domo habitationis fratris Petri Barlonis preceptoris s. Anthonii in Tempsyn Swerinencis diocesis frater Wilhelmus Cachipolli preceptor ejusdem religionis et s. Anthonii in Mordkier Sleswicensis dyocesis fatebatur, se habere latam magnam periculosamque petitionem ad preceptoriam Morker et paucos notos in eandem. Ob hanc causam et cetera, que sibi exinde evenire possunt, rogavit antedictum suum superiorem fratrem P., ut juxta concordiam inter eos habitam de 20 florenis rynensibus a[*n*]nue pensionis partem de sua petitione sibi etiam in propinquo adjacente, videl. terram Rugie sive terras Rugias, in vulgari Lanthoryen nuncupatam seu nuncupatas, sub provincia Daciana et episcopatu Roskildensis diocesis, ut per suos fratres aut nuntios stationare et visitare vellet et quod ibi sui nomine et s. Anthonii perciperent sive reciperent duo eorundem, presentarent sub computo salva tamen consueta ordinis, et ultra ista Dn. P. reciperet pro pensione supradicta, hac adjecta, si non omnem pensionem de computatione stationis predicte reciperet, preceptor Wilhelmus et sui successores juxta tenorem instrumenti inter eos habiti singulis annis pagabunt absque contradictione. Sepedictus Dn. P. petitionem benigniter admisit ac etiam pupplice promisit et manum in manu ponentes, ut fides et promissa fidelius starent in[con]cusse, suprascripta sic incipere vellet. Acta *etc.*, presentibus DDn. Henrico de Grobis procuratori s. Anthonii in Tempzin, Gerardo Vøucken perpetuo vicario ibid. et Gerardo de Merue, notario pupplico Selonencis[?] diocesis, testibus.

[*Notarmærket.*] Et ego Johannes Slouetzencis de Sternebergh, clericus Swerinensis diocesis, pupplicus et inperiali autoritate notarius *etc.*

Perg. Morker Kl. Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 15). LDipl. [5037

Maj 13. Antonius episcopus Portuensis, s. Romane ecclesie cardinalis, Dn. pape camerarius. Dn. Petrus electus Ripensis pro totali solutione sui communis servitii, in quo camere apostolice extitit obligatus, florenos 60 auri de camera, et pro totali solutione suorum 4 minutorum servitiorum consuetorum debitorum pro familiaribus et officialibus Dn. pape similes florenos 26, sol. 33 et denar. 4 monete Romane clericis dicte camere nomine suo et dictorum aliorum familiarium et officialium Dn. pape recipientibus per manus DDn. Nicolai Johannis rectoris parrochialis ecclesie in Thorebi et fratris Jone lectoris Helsinburgensis die date presentium tempore debito solvi fecit. Sig. nostri camerariatus officii[1]. Datum Arimini indict. 2., die 13. mensis maji, pontific. Dn. Gregorii pape XII anno 3.

Perg. med 1 Segl (Brudst.). Ribe Kapitels (?) Arkiv (RA. Ribe Bisp 153). LDipl. [5038

Maj 17. Bircherodsk Afskr.: Rostgaard 4to, 107. Brevets Aar er 1459: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 531.*

Maj 18. Vi Anders[1] Degn i Nørræhalland, Jes Pawelsß[2], Pær Eriksß[3], Jap Maghensß[4], a. w., Olaff Skøttæ[5] Borgemester i Wordhbergh, Nis Jænt og Haghen Biørnsß[7], Raadmænd sstds., kendes, at Lørdag efter hellig Torsdag spurgte hæderlig og ærlig Hr. Abram Brothersß R. her paa Wordhbergs Landsthing os ad, om nogen havde nogen Tid hørt, om Hr. Throttæ Pæthersß havde nogen Tid haft noget Jordegods her i Landet. Da vidner vi, at saa mange gode Mænd, til Things var kommet, alle sagde, at de intet vidste af, at han nogen Tid havde noget Jordegods her i Landet, eller nogen Tid havde hørt, at han fik det. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [7] Segl: 1. G. 97; 2. Hxxx 1; 3. Llxv 10; 4. Liij 3; 5. S' OLEF IONISSON om Bomærke; 7. Bomærke. (RA. Halland, uvisse.) [5039

Juni 2. Gavebrev af Caterina Hedysdater.

Perg. [med 3 Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 21.* [5040

Juni 4. [Jeg] Hawæ Bardh Bymand i Kalundburgh .... »heedh« Gud i Himmerig og hans [Helgen] min Eng, som man kalder [Habilde i Mus]maadh, liggende hos Vborp, hvilken Eng [da] er »meth« rette m .... Frugt og Grøde af Engen, den [giver jeg] evindelig til Graabrødres Nytte i Kalundburs Kloster, til alle de

Sjæles Lise, der har bedst Ret til at nyde den forsagte Miskunds Gave. Sig. meum cum sig. discretorum Petri Jacobi proconsulis Kalundburgensis, Petri Thorß[3] et Petri aurifabri[4], civium ibid. Datum loco predicto fer. 3. post dnicam. trinitatis.

Perg. med [4] Segl: 3. Bomærke; 4. Gxx 1 (s petrus iohann so). Kalundborg Franciskanerkl. Arkiv (RA. Arts H. 67). LDipl. (herefter udfyldt ovfr.). [5041

Juni 13. Skødebrev af Sognepræsterne i Skøtz H. paa Gaarde i Bøsarp og Skibarp.

Perg. med [6] Segl: 1. Forsiden fattes; 2. I Sigilfeltet en seksoddet Stjerne; 3. Kristuslammet, forneden en Pelikan med Unger; 6. Forsiden fattes. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 108.* [5042

Juni 17. Vi Erik Konge stadfæster de Privilegier, som Konger i Danmarck har undt Prioren og alle Brødre til s. Knutz Kirke i Otthensæ i Fijwn i alle Maader, som deres Privilegier lyder, som er vedhængt dette Brev. Thi forbyder vi *osv.* Vort Indsegl. Givet i Arws Botels Dag, som Abbed var.

[Orig. med Majestætsseglet. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 25 med Overskrift: Decima sexta littera est quondam Erici Dacie, Swecie, Norwegie, Sclauorum Gothorumque regis et ducis Pomera[nie] cum sigillo majestatis rotundo et valde magno de cera viridi albe in modum capsule formate impressa, in cordula sericea rubei et albi colorum impendente, in cujus medio apparuit clipeus in quatuor acies sive angulos per crucis intersticium distinctus, in cujus primo angulo superiori apparuerunt 3 leopardi coronati, in 2° angulo superiori 3 corone, duabus tertiam subalternantibus, apparuerunt; in medio apparuit leo aperto ore hyans et per anteriores ungulas bypennem tenens extensam; in primo angulo subteriori unus leopardus magnus aperto hyans ore et caudam superius portendens, et in 2° angulo subteriori dracho aperto ore hyans, ad volandum alas extendens, apparuerunt et describebantur, et totum clipeum superius conclusum homo hirsutis extensis manibus faciem et caput coronatum representans sustentabat cum hac scriptura circumferentiali: S. Erici dei gratia regnorum Dacie, Swecie, Norwegie, Sclauorum Gothorumque regis ac ducis Pomeranie, comprehensa. LDipl. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 320.* [5043

Juli 4. Petrus Andersß advocatus in Skamme H., Hermannus rector ecclesie Klintæ, Lodwicus Barsbek, Hartwicus Breythe, Andreas Nielsß in Rosendorp, AA., Magnus Andersß, Petrus Dokke et Andreas Jønsß in Bedesløf. Fer. 5. ante f. Kanuti regis in placito provinciali Skamme H. vidimus, quod nobilis et discr. Ywanus Rathmerstorp A. plenum placiti testimonium per 8 viros, videl. Johannem Plant in Gryndeløs, Haquinum ibid., Ascerum ibid., Andream Petri ibid., Johannem Olefsß ibid., Johannem Andersß in Ore, Andream Læte ibid. et Jacobum Fathersß in Nørreby, habuit, qui testificabantur, quod 16

skoore æng in pratis Klintæ holme dictis ad capitalem curiam Jerlsoore et non ad curiam, quam inhabitat Petrus Andersß in Klintæ, pertinuerant ab antiquo. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. [med 8 Segl]. Senere i Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 171* (AM. II, 5). [5044

Juli 13 el. **20.** Ditmarskernes Forbundsbrev (Modbrev til *Reg. 3239**). Perg. med Ditmarskens Landesegl og 19 Sognesegl (hvoraf fattes det tredje og det niende). Kongens Arkiv (RA. Ditmarsken 2). *Rydberg III, 1.* — *Hvitfeld IV, 191, Fol. 633* giver et Udtog af Kongens Forbundsbrev, der erobredes i Ditmarsken 1559. [5045

Juli 19. Jeg Pæther Røthæ[1] V. er skyldig Jappæ Jensß Bymand i Waret 23 Mk. lub. og 1 Skill. St[erling] Sølvpenge, for hvilke Penge jeg pantsætter ham 84 »laas« Enge inden Belgum Enge liggende, først 10 »laas« liggende »tilz aæ« i Østerenggi, 2 »laas« med Jappæ Jensß til »bullskist«, 8 »laas«, 8 »laas«, 8 »laas«, 4 »laas«, 4 »laas«, 4 »laas« paa Exholim, disse fornævnte Enge ligger i Østerenggi, i Westerenggi 3 »laas« paa Gasæmedæ, 14 »laas« Enge paa Wathæ enggi, 10 »laas« i Sma enggi, 10 »laas« i Westermellsighæ, med saadant Vilkaar, at Jappæ Jensß skal oppebære Skyld og Afgift, til det vorder løst. Medb. af gode Mænd Splidæ Esgiß[2], Thomas Karlß, a. w., Laghi Elefß og Jn. Laghiß. Hvilket Aar Engene skal løses, skal den Sum Penge udgives før Kindermis. Datum vig. Margarete.

Perg. med [5] Segl; 1. A. 941; 2. Fxiij 1. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). LDipl. [5046

Juli 20. »Olaus Regneri presbiter. Lundensis et Roskildensis ecclesiarum canonicus, altari s. Johannis evang. in ecclesia Roskildensi unam suam curiam in parr. s. Laurentii pro missis in suæ suorumque parentum animarum remedium celebrandis assignat et realiter scotat. Datum die Margaretæ«.

[Perg. med 1 Segl. Roskilde Kapitels Arkiv; siden AM. XXIII, 7.] Udtog i den ældre Registratur over AM. Diplomsamling. [5047

Aug. 1. Wy Johan bisschop to Sleswik[1] bekennen, dat dy strenghe ridder her Erik Budelbak 100 mr. lub. muntte von Margareten wegen koniginnen heft betalet unszen diner Werner Visscher borger to Lubek up Schone. Unsze ingesegel. Gegeuen an Peters daghe ad vincula.

Perg. med 1 Segl: G. 972. Kongens Arkiv (RA. Slesvig Stift 3). LDipl. [5048

Sept. 3. Jeg Hanes van Potbusch R. kendes, at velbaaren Hr. Abram Brotherssøn R. og jeg er adskilte om den Søsterdel, som hans Datterbørn Hr. Jens Falks R. Børn skulde have haft i Skærnæ, saa-

ledes at Hr. Abram paa sine Datterbørns Vegne straks skal have 2 Læster Korn i Lundfarlund og i Skørpinge i Syæland, som han hidtil har haft og nu har i Værge, og 4 Læster Korn af det, som nu ligger til Skærnæ i besat og belejligt Gods, og er det saaledes endt mellem Hr. Abram og mig, at min Søn Henning van Potbusch skal tage hans Datterbarn Hr. Jens Falks Datter Jomfru Kirstin til Husfru i saa Maade, at jeg skal fri min Søn Henning alt det, som nu ligger til Skærnæ, og Gaarden Skærnæ for hans Søskende og alle andre, og naar min Søn Henning og Jomfru Kirstin kommer sammen og faar Børn, skal fornævnte 2 og 4 Læster Korn, som Hr. Abram nu straks skal have i Værge, og Fjerdedelen i Gaarden Skærnæ være deres Børns mødrene, og alt det andet, som nu ligger til Skærnæ, og Gaarden Skærnæ være deres fædrene; dog skal Hr. Abram have i Værge de fornævnte 2 Læster Korn i Syæland og de 4 Læster Korn i Jutland, saa længe til Henning og Kirstin kommer sammen. Dør Henning eller Kirstin, en af dem eller begge, før end de kommer sammen eller siden de kommer sammen og ej faar Børn, da skal Hr. Abram have og beholde de fornævnte 2 og 4 Læster Korn paa hans Datterbørns Vegne for den Søsterdel, som de skulde have haft i Skernæ, og jeg skal have og beholde alene Gaarden Skærnæ og det, der nu tilligger, uden de forskrevne 4 og 2 Læster Korn. Og hermed skal alt Skifte og »al dønd« være endt mellem Hr. Abram og hans Datterbørn og mig. Medb. af ærlige og velbaarne Abbed Hanes af Alwaster, Hr. Jens Nielssøn Domprovst af Vpsalæ, Thorkel Bragdhe[4], Jens Laurenssøn[5], Pawel Stighsøn[6], Swen Baad[7] og Beynt Odsøn[8], a. w. Datum Swartæsyø 3. fer. ante f. nativit. Marie.

Perg. med [8] Segl: 4. Lij 1; 5. Hxlvij 1; 6. Gxvj 56 (Hvide); 7. Cxlix 1; 8. Fxxv 1 (Winstorp). (AM. II, 7; nu RA. Slagelse H. 73; *Adel. Brevkister 156.*) LDipl. Udtog uden Dag [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 39. [5049

Sept. 8. Kvittering af Hertugerne Barnym og Warzlaf af Stettin.

Perg. med de to Hertugers Segl (i Aarstallet er: »neghen« skrevet paa et raderet Sted). Kongens Arkiv (RA. Pommern 14 f). *Svenskt Dipl. II, 177.* [5050

Sept. 15. Ericus rex. Crast. exaltat. crucis coram nobis et aliis consiliariis, militaribus et fidelibus nostris in castro nostro Caldinge in aula Andreas Hoop recognovit se a Nicolao dicto Somer emendam pro morte patris sui Esgeri dicti Hoop, quem idem N. S. interfecit, secundum sui et suorum consanguineorum beneplacitum sublevasse; unde Andreas Hoop Nicolao Sommer et universis consanguineis suis, natis et nascituris, plenum cessodium dictum orfeydhe, firmam treu-

gam et securam amicitiam pro se et suis consanguineis et amicis promisit. Secretum nostrum. Datum *etc.*, presentibus DDn. Petro Roskildensi, Boecio Arusiensi, Petro Burglanensi, Lagone Wiburgensi et Petro Ripensi episcopis necnon Johanne Diuren, Nicolao Ivari, Andrea Jacobi, Magno Munck, Johanne Scharpenberch, Jacobo Trugilli, Hartvico Leembeck et Erico Nielsen, MM., consiliariis et fidelibus nostris.

[Perg.] Afskr. fra 18. Aarh.: Ny kgl. Saml. 4to, 1311. [5051

Sept. 15. Se 5036.

Sept. 21. *Reg. 3240**. [Orig.] Samtidig Afskr. med Paaskrift: Copia aff thet breff, myn here konyngen haver *osv.* Kongens Arkiv (RA. Gem. Arch. XXII, 56). *Dipl. Flensborg. I, 161.* [5052

Okt. 9. *Reg. *4169.* **A.** Perg. med Grev Henriks Bispesegl og Hertuginde Elisabets Segl. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 28 b). *Antislesvigholst. Fragm. XIV, 97*; *Dipl. Flensborg. I, 164*; dansk Udtog: *Hvitfeld IV. 189, Fol. 632.* — **Aa.** Optaget i Notarialinstrument 1414 Dec. 1. [5053

— *Reg. 3241**. **A.** Perg. med Unionssekretet. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXII, 1 a). *Dipl. Flensborg. I, 166.* — **Aa.** Vidisse 1423 Aug. 12. Herefter indført i [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 365.* [5054

Okt. 13. Ik Hinrik Quekel heb untfanghen van den erbaren riidder her Eriik Budelsbachk 330 mr. lub., de my myn vrov Margrete schuldiich was, de koniiginne. Myn ingheseghel. Ghescreuen tho Schoøren 14 daghe na Mychyel daghe.

Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. (under $^{15}/_{9}$). [5055

Okt. 14. »Buggonis advocati Malmögis, Achonis Jenissons, Clementis Petri, Andreæ Jutto, Michaelis Kule, Thomos[!] Wæstesons et Trugoti Trugotsons, villanorum, uthgifne wettnesskrifft, det beskedelig Gerechinus Ulf sålde till Pehr Nilson Exing een half gård liggiandes i Malmöe wästan till i staden, hwilken fornefnde Gerechinus sielf bebodde, dat. die Kalixti«.
[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 184. [5056

Okt. 25. *Reg. 3242.* **A.** Perg [med 1 Segl]. Odense Bys Arkiv. *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 23.* — **Aa.** Vidisse af Kristian III, 1547 Okt. 18 (die Luce)[a]: RA. Odense 75. [5057

a) Herefter kan Originalens Lakuner udfyldes.

Okt. 31. Gavebrev af Laurencius Johannis, Dekan i Roskilde, paa Gods i Mushedinggæ.

Perg. [med 5 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 220.* [5058

Nov. 8. *Reg. *4171.* **A.** Perg. [med 1 Segl]. Svenborg Bys Arkiv. *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 88.* — **Aa.** Vidisse 1429 Juni 13. — **Ab.** Vidisse 1430 Juni 7. [5059

Nov. 13. Kvittering af Officialen Jaup Petersson paa Ærkebispens Vegne.

Perg. med 1 Segl: G. 60. Kongens Arkiv (RA. Reg. 51, Kvitt. 14). *Svenskt Dipl. II, 225.* [5060

Nov. 17. Vi Niels Poulssen, Præst i Thanumb, Giord Poulssen, Joen Jenssen, Niels Jenssen, Peder Hvid, Niels Munch af Grendsteen, Peder Volssen i Hornbech og Jep Laurssen i Klørup kundgør, at Sønd. efter Martins Dag vidnede paa Thanumb Birkething disse 8 beskedne Mænd: Jesse Jenssen, Morten Nielssen, Jens Joenssen, Christen Christenssen, Niels Marchussen, Anders Jenssen, Jens Jenssen og Peder Michelssen, at Giertrud Boessdaatter, Lass Skøttes Efterleverske, var given i Ægteskab en god Mand Lass Piig og Fæstens Øl med drukken, og en god Mand Hr. Peder Munch, hvis Sjæl Gud have, viede dem sammen for Thanumb Kirkedør, før hun arvelig gjorde Peder Degn nogen Skøde paa Hr. Vendelboes Vegne paa vort Landsthing. Vore Indsegl. Datum *etc.*

[Orig.] Afskr. [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Sml. Fol. 558, Bl. 98; LDipl. [5061

Nov. 18. Bythingsvidne, at Pæther Smith og hans Datter solgte Hæming Sudare en Gaard i Lund.

Perg. med [7] Segl: 1. Kiij 6; 2. I Sigilfeltet et Hoved. (SvRA.) *Svenskt Dipl. II, 227.* [5062

— *Reg. 3243.* Perg. med 1 Segl: G. 972. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). *Michelsen, Nordfriesland 200.* [5063

Nov. 25. Erik Jæypssøn a. w. Efterdi jeg, min Moder og Søskende før har opladet Dronning Margreta, om vore Fædre eller Forældre eller vi nogen Rettighed havde i Annæs i Syæland eller i det Gods, der tilligger eller af Alder tilligget har, antvorder jeg nu fornævnte Rettighed fra os til Dronning Margreta; thi os er der gjort fuldelig fuldt. Og findes der Breve, som enten Kong Waldemar eller Hr. Niels Aghessøn eller andre har udgivet paa Annæs eller Tilliggelse, skal de antvordes Dronning Margreta. Medb. af velbaarne Hr. Bo Dywræ R., Anders Ingwarssøn, Thorkel Bragdhe, Pawel Stighssøn, Jon Nielssøn, Henrik Nielsßn og Butzæ, a. w. Datum Stocholm 2. fer. ante dnicam. adventus.

Perg. [med 8 Segl]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 41* (RA. Holbo H. 3). LDipl. [5064

Nov. 30. *Reg. 3244.* [Orig.] Efter [Afskr. af Gram: LDipl.]: *Rosenvinge, Om Pant 23.* [5065

Dec. 7. Vi Erich Konge giver vore Borgere af Nystede i Laaland fri for alle Haande Arbejde og Skat, som de hertil har været

vante at give og gøre til vort Slot Aaleholm, og saadan Frihed under vi Boe Laurenszen og Lybiche Brynne og alle andre, paa det forskrevne Gods bor og bygger, og den Skat, som de skal give, skal vore Bymænd af Nysted til Hjælp komme i den Skat, som de os hvert Aar give skal, med saadanne Vilkaar, at de skal os hvert Aar give til Skat 90 lybske Mk., 2 Læster Byg eller Malt, og dertil skal de os give af hvert Skib, som til Sildefiske farer, 1 Tønde Sild. Item under vi dem, at de maa faa det Stræde fri, som de os har ombedet, item Fægang og Ildebrand, saa som de hertil har haft. Item vil vi, at alle disse Stykker skal evig blive, og ingen Mand skal dem Magt have i andre Maader at vende uden vi eller den, som Konge efter os i Danmark vorder. Item forbyder vi *osv.* Vort Sekret. Skrevet paa vort Slot Nyborg[a] Lørdag efter Nicolai Dag.

[Orig. Nysted Bys Arkiv.] Afskr. (efter Kopi 1648?): Resens Atlas V, 294. Afskr. 1773, stammende paa anden Haand fra en Kopi 1648: Kall Fol. 54. [5066

a) Kalls Afskr.: Nyekiøbing.

Dag? Afladsbrev af Johannes Michael, Confessor i Maribo.

[Orig. Gavnø Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 320.* [5067

Uden Dag. *Reg. 3245.* [Orig. med Segl.] Vidisse 1419 Aug. 8. *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 194.* [5068

— Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 39. Se 5049.

Registraturer: Kongens Arkiv: se 5064. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 321, 322, 327, 356, 357, 365.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 117, 158*(?). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 222?* — Tommerup: *ÆA. IV, 368* (vist = 1419 Juli 24). — Antvorskov: *ÆA. IV, 115, 136, 177, 201, 201, 212, 213, 227, 227, 247*; se ogsaa 5029, 5044. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 360, 370, 370, 376, 398.* — Sorø: *SRD. IV, 502* (Febr. 13). — Maribo: *ÆA. III, 257*(?), *261, 299, 304.* — Ring: *ÆA. I, 239.* — Øm: *ÆA. I, 224, 224, 224, 225, 235.* — *Eline Gøyes Jordebog 277* (Febr. 23), *309* (Dec. 26). — *Adel. Brevkister*: se 5049.

1410.

Jan. 16. Ericus rex. Die Marcelli Roskildis in placito nostro justitiario, presentibus DDn. Esberno abbate Scowcloster, Cristerno preposito Roskildensi, Predberno Pudbusk, Magno Munk, Magno Laweß, MM., Dn. Petrus episcopus Roskildensis legi fecit: 567. Sig. nostrum ad causas. Datum *etc.*, teste Johanne Swenonis Bryms justitiario nostro.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 5119?) til Kongens Arkiv; *ÆA. I, 39* (RA. Merløse H. 181). LDipl. [5069

Febr. 3. Gavebrev af Maren, Hr. Jens Mickiilsøns Datter.

[Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Oversættelse fra 16. Aarh.: RA. Viborg Stiftsarkiv. *Dipl. Viberg. 21.* [5070

Febr. 5. »Botildis priorissans i Bosiö closter medh desz conventz samptyckio fulmachtzbref sig hafva till conventzbroder annammat Johannem Petri dictum Pydlare, dat. die Agathæ«.

[Orig. Senere i Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø (Bl. 342) Nr. 21. [5071

Febr. 7. *Reg. *4180.* Perg. [med 4 Segl]. (RA. Han H. 17.) *Hvass III, 110.* — Jfr. 4898. [5072

Febr. 20. »Laurentii Pauli vicarii Lundensis testamente, att den, som skulle eftter hans død beboo hans huus, skulle åhrligen gifwa een wisz i brefwet nämbdt afgiftt till de andelige personer, de fattiga och kyrkian, dat. fer. 5. ante dnicam. oculi«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv?] Specifikation, Acta privata Nr. 187. [5073

Febr. 22. Jeg Jess Lwngæ[1] V. i Falkersløff har oppebaaret 6 lødige Mk. i saadanne Penge, som i Falster er gænge, af min Fætter Hr. Folmer Jæcobsß Lwngæ R. i Rydhe, paa 2 Gaarde i Wæstræ Sawæby i Walburgs H. i Syælænd (Anderss og Jess Niælsß), hvilke han før har i Pant af mig for 24 lødige Mk. Sætter jeg derfor Hr. Folmer de 2 Gaarde saa meget dyrere i Pant end før. Sig. meum cum sig. Petri Jensß[2] A. in Thorp, Dn. Jacobi Nicolai[3] presbiteri in Stodhagræ et Henrici Petri A. Datum die kathedra Petri.

Perg. med [4] Segl: 1. Fxvij 13; 2. Dxxviij 1 (Markmand); 3. G. 556; gennemskaaret. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv (Alle Helgens Alter) (AM. XLVI, 3). LDipl. — Jfr. 4663, 5103. [5074

— Jeg Anders Jeensøn af Sersløf a. w. har oppebaaret 30 lødige Mk. i Penge af s. Gertredhe Gilde i Kalundeburgh, for hvilke Penge jeg har solgt Gildet mit Jordegods i Swaledorp i Ars H. saa meget, som er 3 Øre Skyld Jord ($4^1/_2$ Pund Korn, Jeens Smydhensøn), fremdeles al Rettighed og Ejendom paa en øde »stown« hos det forsagte Gods saa meget som 1 Øre Jord, hvilket de finge til Pant af Jeens Nielsøn, i Vbygaardh bor. Sig. meum cum sig. honorabilium Dn. Claus Grubendale[2] M. capitanei castri Kalundeburgis, Dn. Laurencii presbiteri, rectoris ecclesie b. virginis in Kalundeburgh, Gynteri[4] proconsulis Kalundeburgensis, Hannes Dondeman[5], Petri Thordß et Pauli Brandß, ibid. convillanorum. Datum die Petri in cathedra.

Perg. med [7] Segl: 2. A. 1138; 4-5. Bomærker i Skjold; 7. Forsiden fattes. Kalundborg Gertrudsgildes, senere Byens Arkiv (RA.). LDipl. [5075

Febr. 24. *Hvitfeld IV, 194, Fol. 634.* Se 5114.

Marts 6. Thingsvidne, at Fader og Jacob Neeb kaldtes til at bo paa deres Arvegods i Avtorp i Slet H.

Perg. med [8] Segl: 1. Lxlix 2 (Galskyt); 2. Fxxij 1; 3. Lv 98; 7-8. Bomærker. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 162). *Hist. Tidsskr. 5 R. VI, 371.* [5076

Marts 12. Vi Erich Konge stadfæster de Privilegier, som Konger i Danmarck har givet vore Borgere i Ribe, i alle Maader, som det Privilegium udviser, som er vederhængt dette vort Brev. Thi forbyder vi *osv.* Vort Signet. Givet i Helszingøer Gregorii Dag.

[**A.** Perg. med Kongens Segl, vedhængt Byretten af 1269. Ribe Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Anført: Gml. kgl. Saml. Fol. 1128; Ny kgl. Saml. Fol. 419 c og 420, 4to, 1353 b. — [**Aa.** Vidisse af Bisp Kristjern i Ribe med Riddere og andre gode Mænd 1466.] Anført: Gml. kgl. Saml. Fol. 1128; Ny kgl. Saml. 4to, 1353 b (her med Aar 1460). [5077

Marts 15. Kong Eriks Mageskifte med Provsten i Lund.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 155. *Svenskt Dipl. II, 268.* Udtog af *M. Matthiæ. Episc. Lund. 172* (= *Hvitfeld. Bispekrøn. Bl. Xij, Fol. 81*). [5078

Marts før 16. »Fastebreef på een gård i Lund, som Petrus Brag sålt Svenoni Pellipario, dat. fer. [!] prox. ante dnicam. palmarum«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 188. [5079

Marts 22. Skode af Sweno Petri kaldet Mwse paa en Gaard i Hærsleff.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 124 med Tilføjelse: Alia littera extat ejusdem tenoris de eodem. *Svenskt Dipl. II, 269.* [5080

Marts 25. Ik Pridbern van Pudbuske[1] R. hebbe vorkoft biscop Petere to Roskilde alle ere rechtigheit, de ik kofte in der greuesscop unde gharden unde guden to Streye van vrowe Offomyen greuinne to Nouwgharde unde van erer suster vrouwe Elzebe, junghe her Henninghes dochtere, vor 4000 lubesche mr. penninghe, alzo binnen der stat to deme Sunde ghenghe zint; were dat dat deme bisscop affghinghe myt rechte, zo schal ik de pennighe weddere gheuen binnen der stat to Roskilde en jar dar na uppe ener sekeren stede. Vortmer heft de biscop macht in to lozende unde to sik to køpende, wes de junghe her Henningh unde bisscop Woldemer darvan vorsettet hebben unde ik na, zint ik dat hebbe haet. Jo doch zo beholde ik unde mynen eruen in der greuesscop to Streye den ewighen wedderkop van biscop Peters nakomeren unde eruen, edder we dat gut in siner were heft, unde ok in den guden, de se inne løset werden. Vortmer schal ik unde myne eruen desse rechtigkeit nicht inløzen bi bisscop Peters leuende unde 5 jar na sineme dode. Dar na welke tiid ik unde myne eruen de rechtegheit inløzen unde wedder kopen willen, schal ik unde

myne eruen dat wedder køpen vor 4000 lub. mr. bynnen der stad to Roskilde uppe ener sekere stede to betalende in eneme summen. Were dat biscop Peter wes in ghelozet hedde van den guden in der greuesschop, dat scal ik unde myne eruen uppe de sulue tiid wedderkøpen vor zo vele penninghe, alzo de breue ut wisen, de dar mede inne lozet werden. Item heft biscop Peter vullenkomene macht to buwende in deme houe unde cappellen to Streie uppe 100 mr. lub. in zo daner wies: were dat he buwede uppe 100 lub. mr., de schal ik unde myne eruen wedder gheuen; were ok dat dat hogher leppe, dat schal my unde mynen eruen tokomen. Were dat deme bisscop duchte, dat he unde zine eruen unde nakomere nicht en noch vorwaret were in desseme breue, schal ik eme enen anderen gheuen, jo doch my unde mynen eruen den ewighen wedderkop dar inne to beholdende. Myn inghezeghel myt der erebaren lude inghezeghele alzo her Anders Jepesß[2], her Clawes Grubendal[3], her Vicke Smeker[4], her Erik Tammesß[5], her Hinrik Daa[6], her Peter Neghelß van Woldorpe, RR., her Hartwich Tralouwe, Alard Tzarnyn, knapen. Gheuen unde screuen to Roskilde des dingzedaghes to paschen.

A. Perg. med [9] Segl: 1. A. 899; [2. Nævnt i **Aa.**]; 3. A. 1138; 4. Dxxj 24; 5. Lxxij 8 (Banner); 6. A. 895. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen til Rosk. Stift 38). — **Aa.** Vidisse 1421 Aug. 27. — Jfr. 5083, 1411 Nov. 1. [5081

— [Orig. Skanør Bys Arkiv.] Afskr. af Brocman »ur st. Privil. Bok i k. Gotha Hofr. i Jönk. p. 273«: Vitterhets-Akademiet i Stockholm. *Svenskt Dipl. II, 270.* [5082

Marts 26. Ik Pridbern van Pudbusk R. grute de erenbaren lude her Anders Jepesß, her Clawes Grubendal, her Vicke Smeke, her Erik Tammesß, her Hinrik Daa, her Peter Neghelß van Woldorpe, Hartwich Tralouwe unde Alard Tzarnyn. Ik bidde juw, dat gi henghen juwe inghezeghele vor dessen breff, de sprek uppe de greuescop to Streye [ɔ: 5081]. Myn inghezeghel. Gheuen unde screuen to Roskilde des mydwekens to passchen.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen til Rosk. Stift 39). [5083

Apr. 5. Landsthingsvidne om Skøde fra Johanna Arwisdotter paa Gods i Espe.

Perg. med [7] Segl: 1. Clviij 1; 3. Gxix 18 (Quitzov). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 279.* [5084

Apr. 13. Hinrik Zomerman fra Reval kvitterer for Vraggods.

Perg. med [5] Segl: 4-5. Bomærker (5. S MATSPVR * IAN)[a]. Kongens Arkiv (RA. Lifland 11 e). *Svenskt Dipl. II, 287*; *Hanserecesse VIII, 693.* [5085

a) LDipl.: 3 sigilla plebeja.

Apr. 17. Testamente af Ærkebisp Jakob.

A. Perg. [med 6 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 288; Erslev, Testamenter Nr. 79.* — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 218. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 173* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Xij, Fol. 82*). — Hertil 4344, 4377, 4477. [5086

Apr. 25. Vidne om Kongens Jord paa Scanør.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 98 (S' GHERARDI CRVLLE HAVERE PRBI); 2. Skanør Bys Sekret. Kongens Arkiv; *ÆA. IV, 11* med Aar 1400 (RA. Skanør). *Svenskt Dipl. II, 290.* [5087

Maj 1. Privilegium af den udvalgte Ærkebisp Peder.

A. Perg. (Plica ødelagt). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 293-94.* — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 44. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 175* (= *Hvitfeld. Bispekrøn. Bl. Xiij, Fol. 82,* jfr. *IV, 195, Fol. 634*). [5088

Maj 2. Notarialinstrument, at Johannes Andree, Kannik i Roskilde, befuldmægtigede Johannes Nicholai, Kannik i Lund, til at modtage et Præbende i Lunde Domkirke.

Perg. med Notarmærke. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 295.* [5089

Maj 3. Claues Æbisß[1] Foged i Rydynghe H., Niels[2] Præst i Lyme, Jes Kaas, Jes Jwl[4], Pædær Nielsß[5], Wise Jenes, Jenes Andersß, Jes Tamesß[8]. Lørd. efter hellig Torsdag paa Rydynghe H.s Thing fik Jes Erikß af Langetynde et Thingsvidne med gode Mænd: Jenes, Mavens Widisß, Marten Pædærsß, Thrwd, Iver Nyelsß, Mavens Jensß, Jenes Amdisß og Thomas Gwdikesß, at de saa, at Jes Erikß var til Vedermaalsthing med en, man kalder Grwmy, og hans Søn Nes Grwmesß paa Rydyng H.s Thing, og gjorde J. E. Grvmy og hans Søn »manæhedær« med mange gode Mænd, fordi han havde været med, at han mistede sin Haand og Fod, og Grwmy og hans Søn lovede Jes Eriksß, Nis Erikß og Nes Kaalf af Bradesskaw og alle deres Venner et stadigt Venskab, og kendtes Grwmy, at Jes Erikß havde bødet ham saa meget, som han lod sig nøje med, og takkede han J. E. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [8] Segl: 1. I Sigilfeltet en Stjerne; 2. G. 704*; 4. Gxvij 2; 5. Clxvj 6; 8. I Sigilfeltet et Træ. (RA. Rødding H. 10.) [5090

Maj 6. Siwerd Kraghæ a. w. Jeg [vederkender mig] 100 [lub. Mk. at have oppebaaret] af velbaaren Hr. Eric Bydelbagh [p]aa Dronning Marg[retes] Vegne, hvilke [min] naadige Fyrstinde mig skyldig var .... Dronning Margrete det ej stadelig vilde h ...., som før er nævnt, da binder jeg mig til ..... den forskrevne Hr. Eric skadesløs [at holde] ..... og Vilkaar, hvor han mig ind vil mane ...., som nu næst kommer, og ej derfra at komme, før jeg ......

har gjort. Sig. meum cum sig. discretorum Andree Skøttæ et Wernerii Bole[3]. Datum [Lu.holm] die Johannis ante portam latinam.

Perg. med [3] Segl: [1. Nævnt i LDipl.]; 3. Fxlix 1; meget medtaget. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. (herefter udfyldt ovfr.). [5091

Maj 6. Pantebrev af Johannes Magni kaldet Niist, V.
Perg. [med 7 Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 22.* [5092

Maj 8. *Reg. 3246.* Perg. [med 9 Segl]. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Danske Selsk. Membr.). *Danske Mag. V, 41.* — Afskr. fra 15. Aarh.: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Roskilde. — Hertil 3843, 3847-48; jfr. 1411 Apr. 25, 1433 Febr. 4. [5093

Maj 15. *Reg. *4186.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 325*; *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 6.* [5094

Maj 17. Landsthingsvidne om Skøde af en Gaard i Tharstathæ.
Perg. [med 6 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv; Specifikation, Domkirken Nr. 167 med Aar 1420 (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 297.* [5095

Maj 18. Privilegium af Kongen.
[Perg. med 1 Segl. Aahus Hospitals, senere Kristianstad Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1764: LDipl. Afskr. af Brocman i Vitterhets Akad. i Stockholm 1764; herefter *Svenskt Dipl. II, 298.* [5096

Maj 21. Pawel Jønson i Wäristörps Mageskifte med Hr. Niclis Swarte Skonung.
[Perg. med [4] Segl: 1-3.] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 416 (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 301* (med Seglbeskrivelse). — Hertil 4889, 5028. [5097

Juni 7. Fynbo Landsthingsvidne om Gave af Henrik Nielsen af Sandager.
[Orig. Skamby Kirkes Àrkiv.] Udtog: *Saml. t. Fyens Hist. IV, 256-57.* [5098

Juni 14. Gavebrev af Bisp Peder i Roskilde.
[Orig. Gavnø Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort med Datum XIIX kal. julii: *SRD. I, 321* (= *Hvitfeld IV, 195, Fol. 634,* hvor Datum: 12. cal. julii). [5099

Juni 16. Ik Willem Grulle[1] hebbe entfangen 250 nobelen van heren Erike koning van der summen der 60 prusche leste roggen, de ik eme uorkofte to Mastrande nach lude synes breues. Myn ingesegil. Gegeuen des dages na Vitus dage.

Perg. med 1 Segl: Bomærke. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. [5100

Juni 18. Nicolaus Jønisß in Herløfæ A. Nobili et honesto Thorstano Wensterman in Hawelsemaglæ A. in 5 mr. argenti sum obli-

gatus, pro quibus ei 1 curiam (quidam dictus Krogh, 1 pund annone cum 6 modiis) in Mørkøwæ in par. Glasaxæ in Støwens H. inpignero ita, quod Thorstanus liberam habeat curiam pro usibus suis ordinandi, redditus de ipsa sublevandi, donec predicte marce argenti festo Martini, qui pro termino solusionis sit habendus, fuerint persolute. Tempore, quo curiam redimi contigerit, Thorstano in placito Støwens H. ante f. Johannis bapt. precavatur. Sig. meum cum sig. discretorum Johannis[?] Jacobi et Dn. Alberti Nicolai presbiteri. Datum die Bothulfy.

Perg. [med 3 Segl]. (SvRA. Pergamentsbref rör. Danmark.) — Jfr. 1411 Maj 1. [5101

Juni 20. *Hvitfeld IV, 195, Fol. 634.* Se 5099.

Juni 24. Jeg Ceciliæ Laurensædotær[1], Jenes Jonß Husfrue af Solbyerg var, har til Leje ladet skellig Anders Jenß af Wallækeldæ alt mit Gods i Egemarkæ i Skyppinx H. i 10 Aar med saadant Skel, at han næste Mikels Dag skal være mig skyldig 6 Pund Korn, halvt i Rug og halvt i Byg, at betale i Slauælsæ inden Kyndælmossæ Dag næst efter, og saaledes 6 Pund hvert Aar, indtil de 10 Aar er gangne; da skal jeg have mit Gods igen med Bygning og Vornede. Dør Andærs Jenß inden de 10 Aar, skal hans Arvinger have Godset, til de 10 Aar er gangne. Sig. meum cum sig. nobilium Benedicti Bille[2] de Solbyergæ et Petri Nicolai de Toodrop. Datum die Johannis bapt.

Perg. med [3] Segl: 1. Liv 22; 2. A. 1046 (s' benedicti ionis bille). Senere til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 279* (RA. Skippinge H. 82). LDipl. [5102

Juli 18. Jeg Jess Olsß Lwngæ[1] V. i Falkærsløff er skyldig ærlig Hr. Folmer Jæcobsß Lwngæ min Fætter 10 lødige Mk. i saadanne Penge, som i Siæland er gænge, for hvilke jeg pantsætter ham 2 mine Gaarde i Wæstræ Sawæby i Walburs H. i Siælænd (Jess Niælsß og Anderss Jensß), hvilke han før har i Pant for 30 lødige Mk., saa meget dyrere. Sig. meum cum sig. discretorum Johannis Gørstingh[2], Dn. Jacobi[3] presbiteri in Stodhaghræ, Dn. Røthgær[4] presbiteri in Rythy et Johannis Olaui in Astorp. Datum fer. 6. ante f. Margarete.

Perg. med [5] Segl: 1. Fxvij 13; 2. A. 1065; 3. G. 556 (S' IACOBI NICOLAI PSBRI); 4. G. 386; gennemskaaret. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv (Alle Helgens Alter) (AM. XLVI, 4). — Jfr. 5074. [5103

Juli 26. *Reg. *4191.* Perg. med Pfalzgrev Johans Segl. Kongens Arkiv (RA. Pfalz 2). *Svenskt Dipl. II, 321*; jfr. *Hvitfeld IV, 196, Fol. 635.* [5104

Juli 28. Afladsbrev af Pave Johannes XXIII.

Perg. med Pavens Bulle i Silkesnor. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 322.* [5105

Aug. 1. Hedenricus Conradi[1] quondam civis Roskildensis. Discr. et honesto Jacobo Petri proconsuli Roskildensi in 6 mr. argenti sum obligatus, pro quibus sibi curiam meam Roskildis in par. omnium sanctorum in orientali parte ab ecclesia inter curiam Dn. Nicolai Henrici et curiam Nicolai Jacobi, in quibus pronunc inhabitant, impignero pro suis usibus ordinandam, donec quocumque tempore infra f. Olaui prox. redimatur, quod pro termino redemptionis annuatim habeatur. Quandocumque curia redimatur. extunc pensio ejusdem summam sequatur principalem. Sig. meum cum sig. discretorum Petri Martini[2] A. in Wiby, Inguari Andree proconsulis Roskildensis et Achonis Nicolai[4] consulis ibid. Datum Roskildis in f. ad vincula Petri.

Perg. med [4] Segl: 1. Bomærke; 2. A. 1076 (Sparre); 4. Brudst. [nu borte][a]. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 14). LDipl. — Hertil 4638. [5106

[a] LDipl.: 4 adsunt sigilla.

Aug. 14. *Reg. 3248* (= **4192*). Perg. med [4] Segl: 1. (von Thienen); [2. Nævnt i LDipl.]. Kongens Arkiv (RA. Als og Ærø 3 b). *Jahn 494.* [5107

Aug. 19. Skøde af Esgeer Griis, Præst i Lerem, paa alt hans Gods i Danmark.

Perg. med [8] Segl: 4. Gxxiv 1; 5. Lxxxix 1; 8. Udslidt. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 41* (RA. Reg. 69, Unævnt Gods 1). *Svenskt Dipl. II, 329.* [5108

Aug. 27. Skødebrev af Henricus Gwlsmith. Borger i Malmøgha, paa en Bod i Skanør.

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 330.* [5109

Aug. 28. Nos Petrus episcopus Roschildensis[1] protestamur, quod die Augustini ep. vidimus litteram Dn. Clementis pape V cum bulla plumbea serico glauco rubeoque impressa independenti: *Pave Clemens stadfæster Cistercienserordenens Privilegier.* Datum Auinionis 4. nonas sept., pontific. nostri anno 4. [ɔ: *1308 Sept. 2*]. Sig. nostrum. Datum Haffnis *etc.*

A. Perg. med 1 Segl: G. 168. (SvRA., Danica.) — **Aa.** Vidisse af Abbed Magnus og Konventet i Varnhem, 1416 Juli 11 (translat. Benedicti) Perg.: SvRA. [5111

Sept. 4. Ethle Jeyepsdoter[1], Hr. Erik Barnwmsß Efterlever. Dronning Margretæ har mig fuldgjort for Skarsholm og Skarsholmsfangh, som jeg skødede til hende, saaledes som de Breve udviser, der rører paa forskr. Gods, med min gode Minde, og takker jeg hende baade for de Penge, som hun før betalte mig, og for de 400 lybiskæ

Mk., som hun eller hendes Medlovere Hr. Dyæchen og Hr. Cristiern Provst i Roskilde »jættæ« mig nu til Martens Dag og nu er betalte mig. Om hun ikke er forvaret i dette Brev, vil jeg, naar jeg kommer for hende, gøre hende Forvaring, som hun tykker. Medb. af gode Mænd Pether[2] Biskop i Roskilde, Hr. Clawes Grupendalæ[3] R., Jenis Gørstinge[4] af Aas, Clawes Jensß, Pæther Martensß[6] og Thorbern Jensß[7] a. w. og Niels Bosøn i Slaulose. Givet i Roskilde Torsd. for vor Frue Fødselsdag.

A. Perg. med [8] Segl: 1. Clxviij 1 (Basse); 2. G. 168; 3. A. 1138; 4. A. 1065; 6. A. 1076 (Sparre); 7. Llxviij 23 (Sparre). Kongens Arkiv (RA. Skippinge H. 75). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1414 Maj 25. — Jfr. 4984, 5113. [5112

Sept. 4. Eder Biskop Pether i Roskilde og hæderlige Mænd Hr. Clawes Grupendale R., Jenis Gørstinge Landsdommer i Syæland, Clawes Jenissøn, Peter Martensß og Thorbern Jensß, a. w. og Nicles Bosøn i Slaulose beder jeg Ethle Jæyepsdoter[1], Hr. Erik Barnwmssons Efterlever, at I hænger eders Indsegl til Vidnesbyrd for dette mit aabne Brev, hvormed jeg har givet Dronning Margretæ kvit for alt, hvad hun var mig skyldig for Skarsholm *osv.* [*se* 5112]. Mit Indsegl trykt paa Bagen. Datum Roskilde fer. 5. ante f. nativit. virg.

Papir med 1 Segl: Clxviij 1 (Basse). Kongens Arkiv (RA. Topogr. Saml. p. Papir, Skarsholm 1). LDipl. [5113

Sept. 16. *Reg. 3249**. **A.** Perg. med Hertugerne Henrik af Brunsvigs og Johan af Meklenburgs Segl. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 30). *Dipl. Flensborg. I, 170*; *Rydberg III, 4*; Udtog med Datum: Matthiæ ap.: *Hvitfeld IV, 194, Fol. 634.* — **Aa.** Optaget i Notarialinstrument 1414 Dec. 1. [5114

Sept. 17. Ik Willem Doghet[1] hebbe entfanghen van dem erbaren Anders Mortensß borghermestere to dem Elmboghen 31 enghelsche nobelen van weghen vrowe Margareten der koninghinnen. Wi Willem Doghet unde Bertelt Schoneweder[2] unse inghezegele. Ghescreuen to dem Elmboghen des midwekens in der quatertempore vor Michahelis daghe.

Perg. med 2 Segl: 1. Bomærke i Skjold; 2. Giij 1. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. [5115

Sept. 20. Wy Hinrik[1] bisschop to Osenbrugghe, greue to Holsten *etc.* unde wy Elyzabeth[2] hertoghynne to Sleswyk *etc.* hebben heten louen mid ener sameden hand hertoch Hinrike to Brunswyk unde to Luneborch unde hertoghe Johan to Mekelenborghe, hertoch Magnus sone, dem heren Eryke konyngh, dat wy aller stucke unde sake, de twysschen konyngh Eryke, uns unde unsen landen van kryghes ghewesen synt bethte in dessen dach, bliuen zynt by hern Bernde,

her Hinrike hertoghen to B. u. L. unde by hertoch Johanne vorebenomet in aller mathe, als de deghedynghes breue utwysen, den zee dar op ghegheuen hebben [ɔ: 5114], dat wy de deghedynghe holden unde vollentheen schullen in aller mathe, alz de besegheld zynt, unde dar nichtes an tothynde, dat schaden don mach dessen vorebenomeden hertoghen H. u. J., unde were dat wy des nicht endeden, unde de hertoghe des lofftes denne in schaden quemen, des schole wy zee benemen. Unde wy Hartich Heesten, Otte Wyltberch[4], Eryk Crummedyk[5], Herdingh Stake, Laurencius Hæsten[7], Detleff Rixstorpe[8], Marquard van Sigghem[9], Johan van Gherwese[10], Clawes Swaff, Benedictus van Aleuelde[12], RR., louen alle desse stucke vor unsen heren unde vrouwen mid ener sameden hant to holdene hertoche H. u. J. Unse ingheseghele. Gheuen in Matheus auende.

Perg. med [11] Segl: 1. Bisp Henriks; 2. Hertuginde Elisabets; 4. (Wiltberg); 5. Fxxxj 4; 7. Cxxij 8; 8. (Rigstorp); 9. (Siggem)[a]; 10. (Stake med Vifte; S . . . . STAKEN); 12. A. 917. Tilbagegivet til Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 42). [5116

a) Rigsark. Seglsamling.

Okt. 3. Vi Erik Konge har givet Jep Jensß, som man kalder Portener, vor tro Tjener, og hans ægte Børn til Eje den Jord, som han nu bor paa, til et Gaardsrum, liggende østen sønder fra Nyburghs Hus, for hans tro Tjeneste. Og forbyder vi *osv.* Scriptum Nyburgh profesto Francisci, nostro sub secreto[1] tergotenus impresso [*sic*].

Perg. med Unionssekretet (RA. Nyborg 1). LDipl. — Jfr. 1423 Nov. 1. [5117

Okt. 12. Hinrik to Brunswik unde tø Luneborg hertoge, Vlrik bisschopp to Verden, Dithmar van Hardenberge, prouest to dem hilgen Cruce to Hildensem, Ludolff eddelhere to Werbergh unde Hinrik van Steenberge, R. Vor uns quam dallinges an dem sondage vor Gallen dage greue Hinrik, bisschopp to Osenbrugge, furstengreue to Holsten, Stormeren unde to Schouwenborgh unde leeth vor uns lesen enen breff mit vrouw Margareten koninghinne to Denemarken unde mit etliker bisschoppe unde mid ridderen unde knechten ingeseghelen besegelt unde bat uns, dat wi eme en vidimus dar ouer gheuen unde besegelen wolden, also dat id craft unde macht hebben mochte lyken der wys, also eft he den houetbreff vorebrachte, wente em van unuelicheid der wege unde van anderen sake nicht bequeme were den rechten breff allenthaluen touorende. De breff ludet: 3865. Unser aller ingesegele. Gheuen to Gottorppe des sondages vor Gallen daghe.

Perg. [med 5 Segl]. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 40). [5118

Okt. 15. *Reg. *4196.* Perg. med [11] Segl: 1. G. 474; 2. G. 254; 3. Utydelig Helgen over Skjold; 4. G. 389*; 5. Utydeligt (jfr. Clxx 12); 6. Utydeligt (jfr. A. 891); 7. Utydeligt (jfr. A. 1122); 8. Llxviij 23 (Sparre); 10. Utydeligt; 11. I Sigilfeltet Bogstavet G. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 38* (RA. Merløse H. 28). *Lunn, Knabstrup 20.* — Hertil 566, 567, 5069. [5119

Nov. 3. Vi Erick Konge har taget vore Borgere af Nyborg med deres Tjenere og Hjon under vort Værn og stadfæster dem saa stor Frelse og Naade, som vore Borgere i Ottensze har, og forbyder vi *osv.* Skrevet Mand. efter alle Helgene Dag paa vort Slot Nyborg i vor Nærværelse under vort Sekret.

[Orig. Nyborg Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Andre Afskr.: Resens Atlas IV. 315, Ny kgl. Saml. 4to, 736k og 733e, LDipl. [5120

Nov. 10. Ik her Tydeman Steen[1] late den breef, den ik hebbe van mynes heren des koninghes weghen van Dennemarken, de sprect up de 5000 rinsche ghuldene, quitt, unde ik noch nement van mynre weghen schulden mit deme vorscreuen breue nicht manen. Myn ingheseghel. Ghegheuen to Vlensborch; ghescreuen up Mertens auent.

Perg. med 1 Segl. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. [5121

Nov. 11. *Reg. 3251*.* [Orig.?] Samtidig Afskr. (eller Koncept) paa Papir med Paaskrift: En scrifft aff the dæythinghe, som war dæythinget i Flænsborgh mellem myn herre koningen oc hertoghen aff Lynæborgh. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 30b). — Samtidig Afskr. Sstds. *Dipl. Flensborg. I, 172; Rydberg III, 7.* [5122

— *Reg. *4198.* Perg. med [3] Segl: 2. Lxxv 11; 3. A. 981. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve og Kvitt.). *Dipl. Flensborg. I, 174.* [5123

Nov. 16. Wy Erik koning sin schuldich der erliken vrouwen Lenen, de hern Henrikes wiif van Aneuelde wesen hadde, 1000 lub. mk. an penninghe, alze to Lubek unde to Hamborch ghenghe is, ane dat hole ghelt, to betalen to vastelauent neghest tokomende bynnen der stat to deme Stralessunde in her Arnt Pølemans huys. Desse stukke loue wy koning Erik an vorbenomeden vrow Lenen unde louen vort to erer unde erer truwen hant Hermen van Viten unde alle den ghenen, de dessen breef hebben mit wyllen der vorbenomden vrow Lenen. Unse inghezeghel. Screuen unde gheuen to Vlensborch des sundaghes na Marten.

Perg. [med 1 Segl]. (Norske RA.) [5124

Nov. 17. Jeg Æwærd Møltike af Wixø R. er velbaaren og ærlig Jens Gørstinge Landsdommer i Sveland skyldig 20 lødige Mk. i hvide

Penninge. hver regnet for 4 gode Lybeske. som han gjaldt Hr. Moghens Lawæsß paa mine Vegne, for hvilken Sum jeg pantsætter ham mit Gods i Attorp i Thythæbiærgs H. i Bawælsæ S. (Niels Jacobsß, 5[?] Pund Korn), som han løste af Hr. Moghens Lawæsß for de samme Penge. Løsningsdagen skal være den Thingdag [paa T]hythæbiærghs H.s Thing næst efter Mortens Dag. Sig. meum cum sig. discretorum Petri Snwbbæ et Johannis Gripsß[3]. Datum 2. fer. post f. Martini.

Perg. med [3] Segl: 3. Bviij 1[a]. (RA. Tybjærg H. 59.) LDipl. — Jfr. 1423 Marts 24. [5125

a) LDipl. noterer: sigilla.

Nov. 25. Wy Hin[rick Powisk[a]] unde Clawes wan der Wysche, knapen, hebben mi[d samender] hand heten louen den erbarn rydder her Reymer Sesteden unde Siuer[t] . . . . . . en knapen vor 200 mk. pennynghe, de to betalende Tymme Bokyne to sunte . . . . ens daghe negest to komende. Weret, dat her Reymer unde Syuert des vorscr. loftes an jenighen schaden qwemen, des schole wy en gantz benomen. Unse ingheseghele. Screuen in Katherinen daghe.

Perg. [med 2 Segl]. (Gem. Arch. XXXII, Gældsbreve Fasc. 2a.)

a) Udfyldt efter Paaskrift fra 16. Aarh. [5126

Nov. 30. Jeg Nicholaus Petri dictus Griis[1] skylder hæderlig og ærlig Pæther Jenß Guldsmed i Kalundæburgh 5 Mk. Sølv i gode Penge, gænge i Siælænd, at gælde til Køthænmøssæ næstkommende, for hvilke Penge jeg pantsætter ham en 5 Ørtug Skyld Jord i Kærby i Ars H., som tilkom min Broder Clæmænd Griis i ret Arv; bygger han noget paa den Jord, skal det staa til begges vore Venners Sigelse, før det Gods løses, og det skal ikke løses med andres Penge end med mine egne. Løsningsdagen skal være Køthænmøssæ. Datum die Andree. Sig. meum cum sig. discretorum Borth[2], Petri Thorthß et Nicholai Jenß in Kordæl.

Perg. med [4] Segl: 1. Cxlv 1; 2. S HAVBORD BERTHOLDI om Bomærke; 4. Bomærke. Senere (jfr. 1416 $^{12}/_{6}$) til Kongens Arkiv; *ÆA. I, 36* (RA. Arts H. 68). LDipl. [5127

Dec. 12. Jeg Hannes van Podbusk R. kendes, at Dronning Margretæ har betalt mig 1000 lubesche Mk., hvorfor Synderlywngæ H. hos Skærne liggende var mig pantsat, og 200 lub. Mk. dertil, hvilke 1200 Mk. hun var mig skyldig og mig nu fuldt med gjorde med mere for Skarsholm i Syæland. Medb. af Biskop Boo af Aars, Hr. Jens Dwæ, Hr. Anders Jæiepsß, Hr. Pridbern van Podbusk, Hr. Niels Strangessøn og Hr. Jæiepp Throelsß. Datum Arusie in profesto Lucie.

[Orig. Kongens Arkiv.] Vidisse 1414 Maj 25. LDipl. [5128

Dag? »Haffuer Erchebisp Jacob Geertson lagt til Biscopsbordet i Lund Nesbyholm, som hand kiobte af Her Tue Gallen, met noget Gods i Borreby. Samme Aar pantsatte han Elleholmslaat til Her Axel Pedersson af Herluffgaard, nu Lilløe kallet, for 1000 Marck udi huide Sterlinger, som Hr. Peder Lycke siden om 20 Aar efter indløste«.

[Origg. Lunde Ærkebisps Arkiv?] Notitser: *Hvitfeld IV, 194, Fol. 634.* [5129-30

— »Windtne af Mariaggers birkething, at Jon Wiffertzens testament formelte, at hans høstru schulle uden skifte beholde hans gaardt i Mariager hindis lifsthid och saa falde til closter, 1410«.

[Orig. Mariager Kl. Arkiv.] Udtog i Klostrets Registratur A 30. [5131

— »Niels Hegedalls skiøde paa en gaard och boel udi Huilcken udi Suenstrup sogen i Halherrit 1410«.

[Orig.] Udtog i Mariager Klosters Registratur G 8. [5132

— Kong Erich stadfæster Stege Bys Privilegier.

[Orig. Stege Bys Arkiv.] Omtalt i den Kopi af Byens Privilegier, som Magistraten indsendte 1648: RA. Danske Kanc. og derefter i Resens Atlas, Møn (Arnemagn. Saml. Fol. 362, S. 14). [5133

Uden Dag. *Hvitfeld IV, 196, Fol. 635.* Se 5104.

Brevbøger: Dueholm: *Dueholms Dipl. 46* (Nov. 11).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 115, L. 10* (Juni 17), *64, 65, L. 8* (= *IV, 30*), *65 L. 24, 115 L. 25* (*73* se 4727); *IV, 26, 33*; se ogsaa 5069, 5108, 5119, 5127. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 320, 334, 337, 342, 352* (?), *358.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 55* (Jan. 2), *88* (Marts 30), *120.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 214* (Jan. 27), *281* (Maj 25), *341* (Aug. 21), *208, 243, 306.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 83, 97, 97, 127, 196, 212, 240, 247.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 355, 370, 371, 373, 376, 382, 397.* — Roskilde Agnete Kl. Arkiv: se 5102. — Sorø: *SRD. IV, 527* (Jan. 7), *527* (Jan. 15), *525* (o. Apr. 23), *524* (Juli 15), *502* (Okt. 1). — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 29.* — Mariager: *Danske Mag. II, 140* (E 30); se ogsaa 5131-32. — Vestervig: *ÆA. III, 137, 139.* — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II, 372.* — Øm: *ÆA. I, 171.* — *Eline Gøyes Jordebog 307* (Marts 29). — *Adel. Brevkister 67* (Febr. 14).

1411.

Jan. 3. *Reg. *4206.* Papir med Hertuginden af Sachsens Segl paatrykt Bagsiden. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 35). *Antislesvigholst. Fragm. XIV, 100*; jfr. *Hvitfeld IV, 198, Fol. 636* (her med Datum som 5137). [5134

— *Reg. *4207.* Papir med Hertuginden af Sachsens Segl paatrykt Bagsiden. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 36). *Dipl. Flensborg. I, 175*; jfr. *Hvitfeld IV, 198, Fol. 636* (her med Datum som 5137). [5135

Jan. 13. Wy Elizabeth[1] greue Claweses dochter unde hertoghynne to Sassen hebben upgheboret van unsen leuen vrouwen unde muder koningynnen Margreten 100 lubische mark van Henrik Gartowen

weghene. Unse ingeseghel ghedrucket uppe den rug dessen breues. Scriptum Arusie octava epyphanie dni.

Papir med Hertugindens Segl paatrykt Bagsiden. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 32). LDipl. [5136

Jan. 20. *Reg. *4208.* Perg. med Hertug Erik af Sachsens og Hertuginde Elisabets Segl. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 33). *Antislesvigholst. Fragm. XIV, 100*; *Dipl. Flensborg. I, 176*; Udtog: *Hvitfeld IV, 197, Fol. 635.* [5137

[—] *Reg. *4209.* Perg. med Kong Eriks Unionssekret og Dronning Margretes Ringsekret. Kongens Arkiv[a] (RA. Slesvig 34). *Antislesvigholst. Fragm. XIV, 104*; *Dipl. Flensborg. I, 178*; jfr. *Hvitfeld IV, 198, Fol. 636.* [5138

a) Brevet synes ikke udleveret; det har Paategning med den sædvanlige Haand.

— *Hvitfeld IV, 198, Fol. 636.* Se 5134-35.

Marts 17. ‚Samme Markjord [*se* 4643] tillige med Møllen lejede Jens Erichsøn af Sunstrup af Biskop Lage [af Viborg] for en aarlig Afgift efter Kontraktens Formeldning, som paa Latin var oprettet 1411 paa Giertruds Dag [a]Søndagen efter Francisci Dag[a]'.

[Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 244.*] Udtog efter Bircherod: Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242 e 2. [5139

a) Hører vistnok til 1422 Okt. 9.

Marts 22. Arnd Osendorps Kvittering for $23^1/_2$ Læster Smør.

Perg. med [3] Segl: 2. Forsiden fattes; 3. Bomærke[a]. Kongens Arkiv (RA. Reg. 51, Kvitt. 15). *Svenskt Dipl. II, 362-63.* [5140

a) LDipl.: Sigilla plebeja excepta sacerdotis.

Marts 24. *Reg. 3253*.* **A.** Perg. med [29] Segl: 1. Kong Eriks Unionssekret; 2. Hertuginde Elisabets; 3. Bisp Henrik af Osnabrücks; 4. Balthasar af Wendens; 5. G. 813; 6. G. 732; 7. G. 972; 8. A. 710; 9. A. 932 (Lunge); 10. A. 1045 (Rosenkrans); 12. Clj 22 (ſi hermen van visen); 13. A. 1082; 14. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 15. A. 849; 16. Liv 5 (Bild); 17. Dxvij 4 (Due); 18. Lxxv 14; 19. Fxxxj 4; 20. (Siggem); [21. Seglrem med Paaskrift: Ot. Sestede]; 22. Clj 15 (s' ottonis wlf milit' iuſticiar' sunderiuſ'); 23. Lj 57; 24. I Skjoldet en Jomfru i en Fjerham, p. Hj. to Vesselhorn; 25. (Sehested; S' OTTONIS SESTEDE); 26. Flvij 28; 27. Lxxiij 10; 28. Lxxv 7; 29. (Krumedige)[a]. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 43). *Antislesvigh. Fragm. XIV, 91*; *Dipl. Flensborg. I, 181*; *Rydberg III, 9*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 199, Fol. 636.* — **Aa**[b]: Notarialinstrument 1414 Dec. 31. *Jahn 489.* [5141

a) Seglsamlingen i RA. b) Mulig er Genparten dog taget efter en anden, til Kong Erik udleveret Udfærdigelse.

— »Capitlets i Lund fullmacht gifwen Johanni Pauli archidiacono att förrätta några ährender på capitlets wägnar, datum d. 24. martii«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv?] Specifikation, Acta privata Nr. 189. [5142

Marts 25. *Reg. 3254*.* Perg. med talrige Segl: 1. Kong Eriks Unionssekret; 6. G. 813; 7. G. 733; 10. G. 678; 11. G. 618; 16. A. 1045 (Rosenkrans); 20. A. 932 (Lunge); 24. A. 1082; 26. Lj 27 (Bende-

rup); 28. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 30. Liv 4 (Bild); 40. Cxxxiv 1 (Løvenbalk); 49. Jvij 2 (Krumpen); 54. A. 849 (jfr. 3582, 2); dertil er de fleste Seglremme med paaskrevne Navne bevarede, men synes aldrig benyttede (Seglremmene delvis beskrevne). Kongens Arkiv; efter Paaskrifterne ikke udleveret til Holstenerne (RA. Slesvig 38)[a]. *Dipl. Flensborg. I, 186*; *Rydberg III, 14*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 203, Fol. 638.* [5143

a) Arkivregistranten af 1664 Læg Nr. 27 nævner af dette Brev en Transsumpt uden dog at angive dennes Datum eller Udsteder. Det beror rimeligvis paa en Misforstaaelse af Notarialinstrumentet af 1414 om 5141.

Marts 27. *Reg. 3255**. Perg. med [15] Segl: 1. G. 972; 2. A. 932 (Lunge); 3. Clj 22 (si hermen van visen); 5. A. 1082; 6. Dxxj 1; 7. A. 849 (jvf. 3582, 2); 8. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 9. Gxvj 10 (Gyldenstjerne); 10. Cxxxiv 1 (Løvenbalk); 11. Liv 5 (Bild); 12. Dxvij 4 (Due); 13. Hxv 6 (Gyrsting). Kongens Arkiv (RA. Slesvig 39). *Dipl. Flensborg. I, 193*; *Rydberg III, 20.* [5144

Apr. 1. *Reg. *4210.* Perg. med [3] Segl: 2. G. 193 (løst). Vistnok senere til København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 10). *Kbhvns. Dipl. I, 135.* [5145

Apr. 6. Ik Clawes van Vytzen[1] R. byn schuldich myner vrowen koninginnen Margareten 1000 lubische mark, de se my nu geleent hefft in sodaneghen penningen, alse nu in Denmarken ghenge synd, welke ik wil betalen, wan se de hebben wil. Myn inghesegel. Datum Koldinge fer. 2. post dnicam. palmarum.

Perg. med 1 Segl: Clj 24 (S VICKE VAN VITZEN). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 4* (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. [5146

Apr. 25. *Reg. 3256.* **A.** Perg. med [8] Segl: 1. Lxlix 58 (Reventlov); 2. A. 1043 (Lunge); 3. A. 1138; 4. Lxlix 26; 5. Llvj 3 (Present); 6. A. 1065; 8. Llxviij 23 (Sparre). Roskilde Bisps Arkiv (RA. Skøder 5b). — **Aa.** [»Gammel Vidisse«.] *Danske Mag. V, 43.* — Jfr. 5093. [5147

Maj 1. Nicolaus Johannis[1] in Hærløffæ A. Nobili et honesto Thorstano Wensterman in Hawelsæmaglæ A. in 9 mr. argenti in denariis, cum quibus mercator mercatori satisfacere potest, sum obligatus. pro quibus ei 1 curiam (Mathias Niælß, 2 pund annona[!], 6 modiis minus) in Mørkøwæ in par. Glassaxæ in Støwens H. inpignero ita, quod Thorstanus liberam habeat curiam pro usibus suis ordinanda[*m*], donec predicte marce argenti festo Michaelis, qui pro termino solutionis annuatim sit habendus, fuerint persolute. Tempore, quo idem curia redimi contigerit, redditus sequitur summo[!] principali, et Thorstanus in placito Stowens H. ante f. Johannis bapt. precavatur. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Laurencii[3], Dn. Alberti Nicolai[4], presbiterorum, et Johannis Jacobi[2] in Lyw[*n*]gby lyllæ. Datum die Philippy et Jacobi.

Perg. med 4 Segl: 1. Cvj 1; 2. Hxl 1 (Barritsen); 3. Gejstligt; 4. Skjold, hvori T. (SvRA., Pergamentsbref rörande Danmark.) — Jfr. 5101. [5148

Juni 2. *Reg. *4213.* [Orig. med Segl.] Vidisse 1414 Apr. 28. *Svenskt Dipl. II, 388.* [5149

Juni 24. Acho Jacobi[1] in Esholtæ. Ex nobili Dn. Petro Nyelß in Woldhorp M. 16 mr. argenti sublevavi, pro quibus ei omnia bona mea in Quislæmarchæ in Flackæbyergs H. cum 6 sol. terrarum in censu, que bona michi per Jacobum Halfeggæ prius fuerunt vendita et scotata, vendidi et scotavi. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Olaui Bondæß[2] presbyteri, Petri Ebbæß in Jælyngæ et Jone Nyelß[4], AA. Datum die natali Johannis bapt.

Perg. med [4] Segl: 1. Dvj 3 (Krag); 2. G. ibſ i en firbladet Ramme; 4. Llvj 4 (Present). (RA. Øster Flakkebjærg H. 67.) LDipl. [5150

Juli 3. Tilladelse til at vælge en Konfessor.

[Orig. Bækkeskov Kl. Arkiv; siden i Jens Rosenkrans' Museum.] Afskr.: Bartholin H, 524; herefter(?) Afskr. af Brocman, hvorefter: *Svenskt Dipl. II, 407.* [5151

Juli 21. Lagho Wrn[1] M. DDn. archidiacono et capitulo ecclesie Ripensis omnia bona mea in Hartsysæl in Hing H., videl. in par. Welling 2 curias (Thorstannus, 2 oras annone; Petrus Iuari, 2 oras annone), [in par. Stadæl curiam (Thuco Jacobi, 2 oras annone[a])] in insula Holm in par. Nykirki 5 curias (Petrus Pauli, 2 oras annone; Germannus, oram annone; Nicolaus Eegß, 3 oras annone; Andreas Tuchonis, 2 oras annone; Petrus Rooß, oram annone[b]), in par. Gammælsowen curiam ([c]quidam colonus, oram[c]) pro 350 mr. lub. monetarum civitatensium, scil. lybicensium, hamburgensium, lynborgensium et wismariensium, in albis et sterlingis pronunc currentibus in pecunia numerata per me sublevatis vendidi. Insuper obligo me ad supplendum defectum, si bonorum redditus ad summam annone pretactam minime extenduntur. Preterea me obligo ad scotandum capitulo bona in proximo die placiti Hing H. ante f. assumpt. Marie prox., nisi interim morte, infirmitate seu alias fuero legittime impeditus, in quibus casibus discreti Nicolaus Andree, Nicolaus Grwb et Nicolaus Jacobi, AA., ex parte mei conjunctim et divisim habeant potestatem capitulo bona scotandi. Sig. meum cum sig. Dn. Petri episcopi Ripensis aliorumque nobilium et discr. Johannis Lykky M., Cristierni Fredlaui, Nicolai Andree[5], Swenonis Kraag, Malti Nicolai, Nicolai Grwb[8] et Nicolai Jacobi[9], AA. Datum in profesto Marie Magdalene.

Perg. med [9] Segl: 1. Dxlv 2; 5. Lxv 55 (Viffert); 8. Lxxxvij 24; 9. Clxiv 2 (Dyre). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 5158. [5152

a) Saaledes 5158. b) I 5158: $2\frac{1}{2}$ sol. annone et 4 modios. c) 5158: Sueno Tergilli, $2\frac{1}{2}$ sol. annone.

Juli 26. Wii Elizabeth hertoghynne to Sleswiik *etc.* unde wii Hinrik hertoghe to Sleswiik *etc.* bekennen, dat wii by den erliken her Erike Crummedyke, her Otten van dem Knope, RR., by prouest Henrik van dem Zee doomproueste unde by her Nicolawesse Buteruelde sangmeistere der kerken to Sleswiik ghebleuen zin unde macht ghegheuen hebben to vorschedende in mynne edder in rechte de twydracht, de ghewezen ys twisschen uns unde unsen underzaten op de enen zyde unde den prelaten unde dem capittele der kerken to Sleswiik op de anderen zyde, unde scolen holden allent, des ze uns gekundighet hebben in dessen articulen: Wii willen de prelaten unde dat capittel unde de personen der kerken to S. laten by al eren priuilegien, de ze hebben van den konyngen van Denemarken, van den hertoghen van Sleswiik unde van den greuen to Holsten alzo, alze de utwizet, unde de stedige wii in craft desses breues, unde willen de prelaten unde dat capittel bruken laten al eres gheistliken rechtes unde gerichtes, unde ze moghen myt gheistlikem rechte richten alle de zake, de ym boret van rechtes wegen in gheistliker achte to richtende, unde dare en scole wii unde de herscop edder unse ammetlude unde vogede edder unse underzaten zee ane hinderen. Were dat ze hir en bouen jement hinderde, scole wii unde de herschop en to behulpen wezen, alzo dat ze by al erer rechticheit blyuen mogen. Um den schaden, de den prelaten unde dem capittele unde den vicariis van den personen der kerken to S. unde eren lansten unde underzaten ghescheen ys ere deme kryge, in deme kryge unde na deme kryge, were dat de ghenen, de en scaden gedaen hebben, nicht en quemen to dem capittele unde deden alzo vele vor eren scaden twisschen dit unde Michaelis dage, alze de verre schedeslude vorscr. kundegeden in vruntscop edder in rechte, so mach dat capittel de ghene vorvolgen myt erem gheistliken rechte, unde dare scole wii unde de herscop tobehulpen wezen, dat ym liik sche, unde des geliik scole wii unde de herscop bynnen der vorscr. tiid ok ym don um den scaden, den wii unde de herscop ym gedan hebben. Unse ingesegele. Gheuen to Gottorpe in Annen dage.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Afskr. fra 15. Aarh.: RA. Slesvig Stift 16. Afskr. fra 16. Aarh.: sstds. — Paa Bagsiden af den under **4305** anførte Afskrift staar: »NB. Diszer degedingung capituli cum duce Gerardo opponirt ein capittell einen anderen jungeren vordrach, so prauest und capitel mit hertoginne Elizabet und eren sone hertog Hinrich upgericht dorch des hertogrikes droste Erick Krumdike, darin ein capittel by allen eren priuilegien gelaten; item scolen bruken alles eres geistliken rechtens und gerichtes, und were it dat se jemant in erer priuilegien hinderde, dar schal de hertoginne, hertog und herschop in to behulpen wesen;

de schede ock, so ein capitel im krige bekamen, schal enen ock belecht werden. Tor witlicheit vorsegelt de drost Erik Krumdike, Otte van Knope, der probst Hinrich van Zehe und cantor Nicolaus Burefelt. Actum Gottorp die Annæ«. Ovenover staar: »Hunc contractum quere in magna cista apud literas principum«. Hvis Angivelsen om Beseglingen er korrekt, maa denne Notits gælde Voldgiftsmændenes Kendelse; mulig er det dog selve Fyrsternes Brev, der menes. [5153

Juli 28. *Reg. *4215.* Perg. med 1 Segl: Stump. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). *Dipl. Flensborg. I, 195.* [5154

— Privilegier af Ærkebisp Peder.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 45. *Svenskt Dipl. II, 415.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 175* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Xiij, Fol. 82*). [5155

Juli 29. Jeg Gwnner Bosdotter, Hr. Erlændh Kalfs Efterlever, er skyldig Lawæ Cristernsß, man kalder Rødh, 200 lub. Mk. i gode Sølvpenge, for hvilke jeg pantsætter ham mit Gods i Thørsting H. i Tynnyngh S., som er Gamælstorpp Hofgardh og [3] andre Gaarde i den samme By, i een bor Jes Grwmmæ, i een bor Jes Weywodh og i een boede sidst Jes Tymberman, med al Ret, som min afdøde Fader Hr. Bo Høk skødede Hr. Erlændh Kalff forskrevne Gods paa Thørsting H.s Thing paa mine Vegne. Item skal Lagæ Rødh have Fuldmagt at sætte Vornede i og af, og at oppebære Frugt og Landgilde og bruge efter sin egen Vilje. Naar jeg vil løse Godset, skal jeg kundgøre det 3 Thing før Midsommer paa Thørsting H.s Thing, og Løsningsdagen skal være den Thingdag før Michaelis Dag, og Frugt og Afgift skal følge Pengene. Naar jeg skal løse Godset, skal jeg betale Pengene paa et belejligt Sted. Medb. af gode Mænd [Hr.] Jæypp Throwælsß af Stensbaluff R., Hr. Jens Præst og Prior i Wisingh Kloster, Henrik Pædersß, Paskæ og Henrik Miødh. Datum die Olaui regis.

Perg. [med 6 Segl]. (RA. Tyrsting H. 42.) LDipl. [5156

Juli 31. *Reg. 3257.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Efter [Afskr. i »Riber Capitels Register Bog«]: *Terpager 217.* — Hertil Udat. 357. [5157

Aug. 13. Hing H.s Thingsvidne om Skødet 5152.

Perg. med [10] Segl: 3. Bv 3 (Skram); 4. Cx 1; 5. Gxvij 1; 6. Ix 2; 9. Gxvj 80 (S' CLAVS PETRIS). Ribe Kapitels Arkiv (RA. Hind H. 59). *Harsyssels Dipl. 19.* [5158

Aug. 15. Jesse Nielssøn [1] civis Nestwedensis. Discreto Ostrado Swenssøn de Reynstorp in Flackebyergs H. dimidiam toft orientaliter juxta curiam ecclesie dictam kirkæ stafn in Reynstorp situatam, michi patrimonii jure advolutam, cum omnibus suis pertinentiis

preter silvam pro pretio inter nos contracto et michi exoluto vendidi et scotavi. Sig. meum cum sig. discretorum Ingemari Nicolai[2] de Holløsæ et Joue Dyægn in Nestwedis[3]. Datum in festo assumpt. Marie.

Perg. med 3 Segl: 1. Dxxxj 2; 2. Bomærke; 3. G. 387 (S' IONE MAGNI). Senere til Roskilde Claræ Kl. Arkiv? (AM. LX, 23). — Jfr. 1446 Maj 19. [5159

Sept. 16. *Reg. 3258.* [Orig. med Bispen af Laodiceas Segl. Malmø Helligaandskirkes Arkiv.] Afskr. fra 18. Aarh. med Segltegning: SvRA., Pappersdokumenter. *Bring, Saml. I, 133* (= *Svenskt Dipl. II, 424*). [5160

Sept. 26. Ericus rex. Dn. Margarete regine omnes portiones et partes hereditarias in Kiusæ, Walingsweth, Stubberop, Ølnerop, item in 2 curiis in Lund, in 5 curiis in Thorstorp, in Menstorp, in 2 curiis in Hillingæ, in 1 curia desolata in Øberop, in 1 curia desolata in Førsløff, in 2 curiis in Høwæ, in 2 curiis in Lindholm Flakkebecs H., in curia in Helløffmaglæ, sibi per Dn. Marinam, relictam Dn. Nicholai Tomesson de Ængegarth M., et Mærden, relictam Nicholai Hake de Næsby, venditas et scotatas sibique per 4 litteras nostras adjudicatas, nullis litteris in contrarium receptis, in quorum bonorum possessionem procurator suus et officialis Johannes Gyrstinge, rector suus placiti generalis Selendie, nomine suo est introductus per 4 discretos viros, DDn. Ericum Tomessen, Johannem Finkenaw, Herlogum Nielsson, MM., et Thorbernum Jensson A., secundum litteras super hiis confectas, adjudicamus, huic cause perpetuum silentium imponentes ac inhibentes *etc.* Datum Grimstorp sabb. ante f. Michaelis nostro ad causas sub sig., teste Johanne Swenonis Bryms.

[Orig. Senere i Maribo Kl. Arkiv; *ÆA. III, 254.*] Afskr.: Bartholin C, 591. [5160a

Okt. 4. Soror Cristina priorissa monasterii b. virginis Roskildis totusque conventus ibidem. A Dn. Petro episcopo Ripensi omnem pensionem, in qua nobis obligatus erat usque in presentem diem de bonis nostris in Swawærsløff, sublevavimus, quapropter eundem ab impetitione nostra pro dictorum bonorum redditibus liberum dimittimus, principalem litteram obligationis ejusdem cassantes. Sig. conventus nostri cum sig. nobilis Petri Martini A. provisoris nostri. Datum die Francisci.

Perg. [med 2 Segl: 1. Nævnt i LDipl.]. (RA. Sømme H. 25.) LDipl. [5161

Okt. 31. Kong Erik pantsætter Konings Øthken i Glymakre S. til Hr. Thrughet Hass.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Gonge H.) *Svenskt Dipl. II, 433.* [5162

Nov. 1. Wartislaf hertoghe to Stetin[1], vorste to Rugen. Umme vele woldat, de bisscop Peter to Roskilde uns unde unser herscup bewyset heft, hebbe wy unsen wyllen dar to ghegheuen, dat her Prydbor van Pudbusk vorkoft heft dem bisscop unde zinen nakomelingen bisscope to Roskilde dat gud ghenomet de garde to Streyge na inholdinghe hern Pritbarns breue [ɔ: 5081], unde dat zulue gud neme wy in unsen vrede lik unsen eghen guden, aldewyle de bisscup unde zyne nakomelinge dat gud in eren weren hebben. Unse inghezeghel. Tughe hir to sint unse getruwen her Conrad Bonowe archydiaken to Tribuses, her Rodolff Nyenkerke, Vicke Bere to Katzenow, Merten Lepel, Radeke Kerkdorp, her Arnd Poleman borghermester, her Tobias Ghildehus radman unser stat to dem Sunde. Ghegheuen to Werdingborgh in aller hilghen hochtides daghe.

A. Perg. med Hertugens Sekret. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen til Rosk. Stift 40). — **Aa.** Vidisse 1421 Aug. 27. [5163

Nov. 7. *Reg. *4220.* Perg. med Hertug Ulrik af Meklenburgs Segl. Kongens Arkiv (RA. Meklenburg 20a). *Svenskt Dipl. II, 438*; *Rydberg III, 22*; dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 211, Fol. 641.* [5164

— Forpligtelsesbrev af Hertug Vartislav af Stettin.
Perg. med Hertugens Segl. Kongens Arkiv (RA. Pommern 15). *Svenskt Dipl. II, 441.* [5165

— Forpligtelsesbrev af Hertugerne Otto og Kasimir af Stettin.
Perg. med de to Hertugers Segl. Kongens Arkiv (RA. Pommern 16). *Svenskt Dipl. II, 442.* [5166

— *Hvitfeld IV, 211, Fol. 641.* Se Udaterede.

Nov. 9. Wy Wartslaff hertoghe to Stetin[1] *etc.* betughen, dat de koninginne Margareta uns to her Wedeghen Buggenhaghene R. untrichtet hefft 4000 sundesche mk., de se uns nu hefft geleent, welke 4000 mk. wi eer wedder gheuen scholen, wen se uns des nicht lenger vordreghen wil, edder wi scholen der koninginnen de 4000 mk. also aff vordenen unde eer alsodannen willen unde ghunst darvor bewisen, dat se sik noghen late. Alle desse stucke loue wi der koninginnen unde eren eruen unde des rikes rade to Denmarken to ener truwen hand to holdende. Hir an hebben ouer gewesen unse raetgheuere unde man alse her Coerd Bonowe [*osv. som* 5165]. Unse ingesegel. Datum Wardingeborg fer. 2. ante f. Martini.

Perg. med Hertugens Sekret. Kongens Arkiv (RA. Pommern 16c). LDipl. [5167

— Wy Wartslaff hertoghe to Stetin[1] *etc.* betughen, dat wi schuldich sin der koninginnen Margareten 500 lodeghe mk., 45 lu-

besche schillinge vor jeslik mk. to rekenende, de se uns nu in reden penningen hefft geleent, in sodaner wise, dat id to der koninginnen willen scal staen, efft se leuer de 500 mk. eenes verdendel jares affslaen wil vor de 500 lodeghe mk., de wi van eer hebben scolen vor de 100 wapend, de wi unseme vedderen heren Erike koningen unde eer senden scolen, wen en des behoff is, alse unse breff utwiset, den wi dar nu upgegeuen hebben hir to Wardingeborg [ɔ: 5165], edder oc efft se leuer wil, dat wi eer de 500 mk. in reden penningen wedder gheuen scolen. Unde wil se de vorbenomede penninge wedder hebben, scole wi eer allikewol to rede sitten mit hulpe unde mit denste, alse unse breff lut. Unde wen se de 500 mk. wedder hebben wil unde uns 4 wekene tovoren to seggen let, schole wi eer de 500 mk. to Wardingeborg betalen. Weret sake, dat wi des nicht endeden, schole wi denne van staden an inkomen uppe ene stede, wor se uns to untbitt, unde ute der stede nicht wedder ut, ane de 500 mk. sin betalet. Unde desse breff scal den breuen, de de koninginne van uns tovoren hefft, unde ock deme breue unde den deghedingen, de wi dem koning Erike unde eer nu to Wardingborg besegelt hebben, nicht to schaden komen. Alle desse stucke [*osv. som* 5167].

Perg. med Hertugens Sekret. Kongens Arkiv (RA. Pommern 16 b). LDipl. [5168

Nov. 9. »Fastebreef på ett st[ycke] jord af een gård i Lund, som beskedelig man Hinrich Ledmann såldt till wälbördig Jenes Rudbeck fogde på Helsingborg, dat. måndagen näst före Martini dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 190. [5169

Nov. 10. Hinric Doo[1] R. Jeg er skyldig hæderlig og ærlig Jessæ Andersß 10 lødige Mk. i saadanne Pendinge, som i Siællænd er gænge, for hvilke jeg pantsætter ham det Gods, der mig til Pant staar af Hr. Boo Dyræ i Vtz H. i Hærrikstorp . . . . . . (Jessæ Olæfß, 1 Pund Korn) . . . . . . æ Wolburg . . ., 1 Øre Korn, med [Vilkaar], at hvilket Aar jeg vil løse Godset, da skal Løsningsdagen være den Thingdag før Mortens Dag. Item binder jeg mig til, at afgaar Godset Jessæ Andærsß for min Skyld, skal jeg give ham saa meget, som det skylder, og hvilken Time jeg vil løse Godset, skal Skylden følge Pengene. Medb. af Per Thoo og Jessæ Erikssøn. Skrevet paa Mortens Aften.

Perg. med [3] Segl: 1. Lxlix 26. (RA. Ods H. 76.) [5170

Nov. 13. Jacobus episcopus Gardensis, Dn. Petri episcopi Roskildensis in spiritualibus generalis vicarius. Cum parrochiani ecclesie s. Michaelis in Slangethorp Roskildensis dyocesis ex certo[a] dedicationis

sue die in festo Briccii annua frequentatione[b] celebrate diversa eis hucusque evenisse incommoda querulose proposuerunt, concedimus igitur, quatinus eadem dedicationis festivitas usque in dnicam. post f. omnium sanctorum transferatur atque eodem die de ipsa festivitas celebrior habeatur erga parochianos, volentes ut omnes indulgentie per quemcunque predecessorem nostrum ratione ejusdem dedicationis concesse pronuntiarique consuete, dnica. qua supra concedantur atque populo promulgentur. Sig. nostrum. Datum die Briccii.

[Orig. Slangerup Kirkes Arkiv; senere AM. LX, 24.] Afskr.: Bartholin K, 108; Ny kgl. Saml. 4to, 840 e, Pk. 1; LDipl. (*Reg.* *4221.)

a) Barth. læser, dog med Tvivl: incerto. b) Saaledes rettet i Barth. fra: festivitate, hvad Afskr. paa Kgl. Bibl. har; LDipl.: sequentatione. [5171

Nov. 25. Nicolaus Almari [1] presbiter ac rector ecclesie Heddynghemaglæ. Dn. Johannes Olaui M. de Seeholm fecerat perpetuam vicariam in ecclesia mea in salutem anime sue, uxoris sue Ingeborgis Petersdotter bone memorie ac parentum ac consanguineorum suorum, ad quam vicariam 2 curias in villa Klyppynghe per Dn. Heynricum Jensson M. emptas, 1 curiam in Heddynghemaglæ de Andrea Rws emptam et in eadem villa Heddynghe terras et alia bona sibi per Johannem Gyrstynghe vendita et scotata, quondam Yngemaro de Flede attinentia, item 1 curiam per Dn. Nicolaum Thygesson presbiterum sibi venditam in villa Hogorp sitam, sibi per Andream Petersson inpingnoratam, in eadem villa Høgorp 1 curiam sibi per Johannem Gyrstynghe venditam (1 sol grossorum), et omnia alia bona sua ibidem per Petrum Mortensson sibi vendita, et 2 curias in villa Warpeløwæ (unam, in qua Matheus Magnesson habitat, et alteram desolatam) cum universis pertinentiis ad mensam sacerdotis in Heddynghe maglæ dederat possidenda, tali conditione adjecta, quod sacerdos et rector ipsius ecclesie omni die unam missam, videl. in dominica die de s. trinitate, in 2. feria pro defunctis, in 3. feria de s. Gerdrude, in 4. feria de s. Erasmo, in 5. feria de s. spiritu, in 6. feria de s. cruce, in sabbato de b. Maria virgine faciat in ipsa ecclesia celebrari. Si autem ipsa missa continuata non fuerit celebrata, collatio predicte vicarie suis heredibus vacabit, ut ipsi habeant potestatem ipsam vicariam conferendi, hoc tamen adjecto quod non habeant potestatem intromittere se de bonis ad predictam vicariam concessis vel usurpare. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Jacobi de Holtøwæ, Dn. Esberni de Hawenlowæ, Dn. Petri Saxß de Lyleheddynghe sacerdotum. Datum in f. Katherine virg.

Perg. med [4] Segl: 1. G. 377[a]. (RA. Store Heddinge 1.) LDipl. — Dansk Oversætt. paa Papir, synes skrevet 1539: RA. Personalhist. Saml., Bjørn. — Jfr. 4000. [5172

a) LDipl.: Sigillorum fragmenta adsunt.

Nov. 30. Axil Andersson af Kiærstorpe R. mageskifter Gods med Hans Krøpillin.

Perg. med [4] Segl: 4. Gxvj 8 (Gyldenstjerne). (SvRA.) *Svenskt Dipl. II, 448.* — Jfr. 5174. [5173

— Axil Andersson R. om Arvegods efter Hr. Niels Kraghæ.

Perg. med 2 Seglhuller, om benyttede? (SvRA.) *Svenskt Dipl. II, 449.* — Jfr. 5173. [5174

Dec. 8. Bisp Peder af Roskilde modtager 16337½ lybske Mk. til Uddeling.

Perg. med 10 Segl: 1. G. 168; 2. G. 194; 3. G. 254; 4. G. 247; 5. G. 251*; 6. G. 193; 7. G. 256; 8. G. 484; 9. G. 474; 10. G. 494. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 40* med Aar 1412 (RA. Roskilde 51). *Kirkeh. Saml. 3 R. III, 371*; *Svenskt Dipl. II, 452.* [5175

— Abbeden af Esrom m. fl. modtager 6000 lybske Mk.

Perg. med 6 Segl: 1. G. 484; 2. G. 494; 3. G. 419; 4. G. 483; 5. G. 490; 6. G. 194. Kongens Arkiv; vistnok = *ÆA. I, 40 L. 32* med Aar 1412 (RA. Roskilde 187). *Kirkehist. Saml. 3 R. III, 375.* [5176

— Abbederne af Esrom og Sorø modtager 2000 lybske Mk. til Pilegrimsrejser.

Perg. med 8 Segl: 1. G. 484; 2. G. 494; 3. G. 483; 4. G. 490; 5. G. 168 (med fejlt Aar 1405); 6. G. 474; 7. G. 194; 8. G. 254. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 40* (RA. Sorø 23). *Kirkeh. Saml. 3 R. III, 377.* [5177

— *Reg. 3259.* Perg. med 6 Segl: 1. G. 474; 2. G. 472; 3. G. 168; 4. G. 494; 5. G. 194; 6. G. 254. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 40* (RA. Ringsted 1). *Danske Mag. IV, 322.* [5178

— Jacobus episcopus Gardensis, Dn. Petri episcopi Roskildensis in spiritualibus vicarius. Cupientes Christi fideles ad caritatis subsidia sacris edibus impendenda, omnibus vere penitentibus et confessis, qui parochialem ecclesiam Kelby in terra Meonie causa peregrinationis, devotionis et orationis visitaverint, et qui in festis dedicationis ejusdem ecclesie aliisque precipuis festivitatibus ibid. in divinis officiis cum devotione interfuerint, et qui cymiterium ipsius ecclesie pro animabus fidelium deum exorando circuierint, et qui in festis altaris b. virginis dicte ecclesie per nos dedicati divinis officiis interfuerint, vel qui ad fabricam ipsius ecclesie seu altaris aut ornamenta melioranda calices, libros, terras, possessiones aut alia donaverint, et qui corpus dominicum seu oleum sacrum, dum infirmis portetur et reportetur, sequuti fuerint, et qui sepulturis mortuorum cum devotis orationibus interfuerint, et qui pro nostro universalique ecclesie statu pacifico deum exoraverint et qui flexis genibus 5 Pater noster cum totidem Ave Maria in honorem 5 vulnerum Christi dixerint, quoties

premissa seu premissorum aliquod devote adimpleverint, toties eis 40 dies indulgentiarum de injunctis sibi penitentiis relaxamus. Ratificamus insuper omnes indulgentias predecessorum nostrorum eidem ecclesie collatas. Sig. nostrum. Datum die concept virg.

[Perg. Kjeldby Kirkes Arkiv.] Afskr. af Langebek 1749: LDipl. (*Reg.* *4223.) [5179

Dec. 10. In nomine dni. amen. Indict. 4., 10. die mensis decbr., horis vespertinis vel quasi, pontific. Johannis XXIII anno 2., honesta vidua Tilze Sperlinghes relicta Hinrici Sperlinghes civis Lubicensis in anime sue salutem donavit Dn. Nicolao Syobo canonico in ecclesia Ripensi in subsidium sui status sacerdotalis tertiam partem ab infrascriptarum pecuniarum summis, in quibus infrascripti sibi tenebantur: Primo Olauus Eyesson 93 marcas tenetur, et sibi tertiam partem et sic de suis personis, item Nicolaus Asserson et Nicolaus Ghundessen 37 mr., Hinricus Jensen 27 mr., Morten Pawelson 6 mr. et 9 sol., Nicolaus Vrebok 5 mr. et 10 sol., Andreas Grake 20 mr., Jesse Fris 37 mr., Pawel Eyessen 22 mr., Jesse Mikkelsen 13 mr., Kersten Lam $11^1/_2$ mr., Gencker 7 mr., Jesse Peterson 5 mr., Thomas Andersson et fidejussor et pro se tenetur 6 mr. cum 7 sol., Pawel Buk 12 mr., Peter Ghulden 36 sol. Sic et prestabit tertiam partem, de quibus summa datur, transferens in eundem Dn. Nicolaum actiones quasque sibi competentes ac constituens eum procuratorem velud in rem suam. Itaque Dn. Nicolaus exnunc possit adversus predictos debitores agere et petere predictas summas, dampna et interesse et omnia alia facere, que ipsa Tilse facere potuisset. Promisit etiam premissa omnia rata tenere. Super quibus omnibus Dn. Nicolaus petiit sibi a me notario publico unum vel plura publicum seu publica instrumentum seu instrumenta fieri. Acta Lubic in domo habitationis Alberti Grothen civis Lubicensis *etc.*, presentibus discr. DDn. Olauo Orstagh et Nicolao Johannis, canonicis ecclesie Strengnensis in Swecia, testibus. Item honestus vir Tidericus de Hamele civis Lubicensis recognovit, quod tertia pars de suprascriptis summis pertineret Tilsen Sperlinghes, presentibus discretis Johanne Vas presbytero officiali in ecclesia b. Marie Lubicensis diocesis et Gherardo Geteman laico Caminensis diocesis, testibus.

Et ego Hinricus de Stoue clericus Razeburgensis diocesis, publicus imperiali auctoritate notarius *etc.*

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Afskr. af Terpager: Ny kgl. Saml. 8vo, 191 Nr. 24. — Jfr. 5201. [5180

Dec. 15. Vi Anders Jæipsson Lungæ[1] R. og Ingeborgh Nielsdotter[2], Hr. Anders Jæipssøns Husfrue, har opladt Dronning Marga-

rete eller hvem hun det unde vil, al vor Ret i efterskrevne Gods: i Sighersløff 1 Gaard ($3^1/_2$ Pund Korn), 1 øde Jord sstds., som skyldte 2 Pund Korn, og 1 øde Gaardsædestavn, som skyldte 2 Skill. Grot, i Lillæ Hæddingæ 1 Gaard (4 Pund Korn), 1 Gaardsædestavn sstds. (20 Grotæ), og 1 øde Jord, som skyldte 2 Pund Korn, hvilket Gods jeg Ingeborgh havde, før end Hr. Anders Jæipsß fik mig til Husfrue. Og har Dronning Margaretæ gjort os fuldt for forskr. Gods. Og jeg Anders Jæipsß oplader Dronning Margarete al min Ræt i Sortzsø i Falster, og Dronning M. har gjort mig fuldt derfor. Medb. af Biskop Pædher af Roskilde[3]. Hr. Johan Olaffß[4], Hr. Clawes Grubendale[5], Hr. Erik Bydelsbak[6] og Hr. Morten Jensß, RR., Jens Gørsting[8] Landsdommer i Syeland og Brems[9] Rigens Kansler. Datum fer. 3. post f. Lucie.

A. Perg. med [9] Segl: 1. A. 932; 2. Bxij 2 (Panter); 3. G. 168; 4. A. 1044 (Bjørn); 5. A. 1138; 6. Clxx 12; 8. A. 1065; 9. A. 1119. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 39* (RA. Stævns H. 58). LDipl. — **Aa.** Vidisse. attesteret af Claus Urne (1551). RA. Topogr. Saml. p. Papir, Sigerslof. — Hertil 3832. [5181

Dec. 17. Laurens Jensson Degn[1], Cristern Hemmingsson Provst[2], Niels Billæ[3] Ærkedegn, Hannes Brunekesß[4] Kantor i Roskilde og alt Kapitel[5] sstds. [*Genbrev svarende til* 5183]. Vore Indsegl. Og vi Pæther Biskop i Roskildæ[6] kendes, at alle disse Stykker er skete med vor Vilje, og stadfæster dem og lader vort Indsegl hænges for dette Brev. Medb. af ærlige Hr. Clawes Grubendale[7] og Hr. Martin Jensß, RR., Jens Gørsting, Brems[10] Kansler, Henneke Bækman[11], Hannes Krøpelin[12] og Jens Nielsß, a. w. Datum fer. 5. ante f. Thome.

Perg. med [13] Segl: 1. G. 194; 2. G. 196; 3. G. 247?; 4. G. 251*; 5. G. 193; 6. G. 168; 7. A. 1138; 10. A. 1119; 11. Gxxv 1; 12. Lxxxiij 3. Kongens Arkiv; *ÆA. I. 40* (RA. Roskilde 50). LDipl. [5182

— *Reg. *4224.* Perg. [med 9 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LX, 25). *Möller, Halland I, 321.* [5183

Dag? Forlig mellem Bisp Johan af Slesvig og Hertuginde Elisabet. Voldgiftsdom i samme Sag.

[Origg. Slesvig Kapitels Arkiv.] Udtog af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 161 (= *J. A. Cypræus, Ann. 352*). En Række Oplysninger om Stridens historiske Forløb: sstds. Bl. 158 ff. (= *sstds. 347 ff.*) synes hentede fra disse Breve eller fra Akter, der hænger sammen dermed. [5184

— Pave Johannes XXIII stadfæster Biskop Peders Gavebrev.

[Orig. Gavnø Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort under 1411, men med: pontificatus anno XI: *SRD. I, 321*, og af *Hvitfeld IV, 211, Fol. 641*, her med: anno pontific. 2, indict. 4. (vistnok efter et andet Udtog af Hamsfort). [5185

Dag? Vidne af Malmø Bything om Skifte af Løsøre (Datum ulæselig).
Perg. med [7] Segl: 1. Gxxv 2 (S IESSE AKESON). (RA. Malmø.) *Svenskt Dipl. II, 348.* [5186

— Her Jens Laugszens bref udi Staby paa en gaard samestedtz kaldis Westergaardt, giffuit til Staby kirke, 1411«.
[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur AA 8. [5187

Brevbøger: Dueholm: *Dueh. Dipl. 68* (Marts 4; *ÆA. III, 196*).
Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 40 L. 13, 41*; se ogsaa 5146, 5175-78, 5181-82. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 364.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 60* (Juni 18), *143, 163.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 227*; se ogsaa 5139. — Antvorskov: *ÆA. IV, 138, 138, 138, 138, 138, 139, 140, 156?, 173, 201, 248.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 355, 371, 394, 394, 397.* — Maribo: *ÆA. III, 254, 274, 274.* — Essenbæk: *ÆA. II, 106* (Juni 15). — Gudum: *ÆA. III, 227.* — Mariager: *Danske Mag. II, 140* (C 9); se ogsaa 5187. — Øm: *ÆA. I, 270.* — *Eline Gøyes Jordebog 84, 118* (Marts 27), *86* (Maj 10), *212, 212* (Juni 24), *212* (Sept. 29). — *Adel. Brevkister 65* (Febr. 22), *68* (Juli 2).

1412.

Jan. 4. Ik Hermen Schrydde late qwiit Erik Krummendik, Marquart van Sygghem, Luder Storm, Otto Zestede, Detleff Rixstorp, ridders, Borchart Krummendik knape des lofftes, des se my lauet hebben van mynes heren greue Hinrykes weghen van Holsten. Myn ingheseghele. Screuen in deme 4. daghe na nygejares daghe. Unde hir hebben an unde ouer wesen desse erwerdighen lude Reymer Zestede R., Clawes van Tynen[3], Hinrik Rantzowe, Gossike Rantzowe, Otte Zestede, Henneke Lembeke, knapen; ere ingheseghele.
Perg. med [7] Segl: 3. (von Thienen). Slesvig Hertugs Arkiv (RA. Personalhist. Saml., Krumedige). [5188

Jan. 16. Vi Simen Aagesønn, Nielsz Jennsønn [a]Rosennkrandtz[a] af Thannge, Christiernn Fris, Laue Vrnne, RR., Borkortt Limbeck, Egert Kroghennusz, Niels Suendsønn, Eiller Ranndtzou, Jesper Jackopsønn Baszse af Linndskoue, lille Pouell Nielsenn [a]Gyldenstiern[a] og Heine Foeged var paa Marceli[*n*]us Paves Dag samlede i Graabrødre Kloster i Ottennse, som Hr. Anders Jepsøn, Kongens Hofmester, Hr. Johann Olluffsenn og Hr. Bernicke Skenckell og [!] havde tilnævnt, der Kong Erich sidst var i Nyborig, om Trætte at skille mellem Hr. Bild, R., og Fru Thoffve af Skousboe, Hr. Nielsz Kroszes Efterleverske, om det Gods, som Fru Seined har afstaaet Hr. Niels Krase af Skousboe. Da har vi tilfundet Hr. Bild dette Gods, »thell denn och« man bevise kan, at samme Gods er Fru Seineds, med aabne Breve eller Thingsvidner, saa at hun maa det med Rette afhænde. Vore Indsegl. Datum *etc.*

[Perg.] Afskr. i Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 355; herefter Afskr. [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 98; LDipl. [5190

a) Sikkert en Tilføjelse af Afskriveren.

Jan. 23. Jeg Pether Nielsß af Waldorp R. har Gods i Leje af Søster Sophia Abbedisse og alt Konvent i s. Claræ Kloster i Roskildæ alle mine Dage og min Husfrue Cristinas, om hun overlever mig, og saa længe hun er Enke efter mig og gør det samme som jeg gør nu, det Gods, der ligger i Bawelsæ og Stigsnæs og 1 Gaard i Hyllingæ, 1 Gaard i Reghorp og 1 Gaard i Hælloghæ maglæ, med Dronning Margaretæs Raad, med saadant Skel, at jeg binder mig og min Husfrue til at udgive af Godset 12 Mk. Sølv hvert Aar forinden vor Frue Kyndelmisse Dag. Disse 12 Mk. skal velbyrdige Søster Elnæ Nielsædoter, Hr. Bendict Biugs Efterleve, indtage alle sine Dage til sin Nytte; den Time hun afgaar, skal Abbedissen indtage disse Penge og betale hver Søster i Klostret 1 Skill. Grot af dem, og hvad derover er, skal ligge til Klosters Nytte, dertil at hæderlig Begængelse skal hvert Aar gøres des gudeligere i Klostret først for Dronnning Margaretæ og saa for forsagte Søster Elnæ Nielsædoter, der gav Klostret fornævnte Gods, og hun har undt dem denne forskrevne Fordel for sin Sjæls Helsen og for alle sine Venners. Om min Husfrue overlever mig, skal hun fremdeles have dette Gods med saadant Skel, at om hun giftes oftere eller der vansker noget i, at de Penge kommer ej ud betimelig eller der leves uskelligere ved Vordnede eller ved Godset, skal det med Bygning og »besættelsæ« komme til Klostret. Sig. meum. Datum Roskildis sabb. ante f. convers. Pauli.

Perg. med Segl: løst Brudst. uden Forside. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 26). LDipl. — Jfr. 1421 Maj 3. [5191

Jan. 25. »Petrus episcopus Roskildensis in recompensam unius curiæ in Siærstorp tum desolatæ scotat et justo permutationis titulo assignat Dn. Nicolao Billæ archidiacono Roskildensi ad præbendam ejus canonicalem, quæ præbenda capellæ b. virginis nuncupatur, curiam suam villicalem in Doztorp[a] sitam provinciæ Myærløse H. parrochiæ Thorstorp ad mensam suam episcopalem spectantem. Datum crast. convers. Pauli«.

[Perg. med 1 Segl. Roskilde Kapitels Arkiv; siden AM. XXIII, 8.] Udtog i den ældre Registratur over AM. [5192

a) Registr.: Ooztorp.

Jan. 26. *Reg. *4229.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 71. *Svenskt Dipl. II. 465.* Udtog af *M. Matthiæ. Episc. Lund. 175* (= *Hvitfeld. Bispekrøn. Bl. Xiij. Fol. 82*). — I Registraturen 1425 siges herom: »Littere illustrissime Margarete regine super bonis in Tyrdinge pro missa quotidiano [!] et aniversario domini Abrahe M., [a]de quibus bonis capitulum Lundense etiam ordinaverat aniversarium

ejusdem Dn. regine sollempniter teneri[a]«. »Due sunt littere, una scotationis facte regine et altera donationis per reginam«. Det første Brev kendes ikke. [5193

a) Nævnes ikke i Brevet.

Jan. 26. *Reg. *4230.* Papir med 1 Segl paatrykt Bagsiden. Aarhus Bys Arkiv (RA.). *Hübertz, Aarhus I, 2.* [5194

Jan. 31. Anders Mertynsons og fleres Gældsbrev til Albert Lippen i Lübeck.

Perg. med [7] Segl: 2. Lxxxiij 3; 3. M. 52; 4. M. 50; 5. M. 51; 6. Skjold; 7. Utydeligt Skjold; gennemskaaret og Paaskrift: »Eet breff . . . oc nu er thet inløst«. Tilbagegivet til Kongens Arkiv (RA. Reg. 69, Gældsbreve 121). *Svenskt Dipl. II, 468.* [5195

Febr. 1. *Reg. *4231.* Perg. [med 2 Segl]. Senere tilbagegivet til København Kapitels Arkiv? (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 288). *Kbhvns. Dipl. II, 41.* [5196

Febr. 3. *Reg. *4232.* Perg. med 3 Segl: 1. A. 771 (Frille); 2. A. 981; 3. M 6; gennemskaaret. (Gem. Arch. XXVI, 42.) *Stemann III, 36.* [5197

Febr. 11. Vi Pæthær Biskop i Roskildæ er skyldig af ret Laan hæderlig Kerstinæ, Awæ Stegs Efterlevere, 36 lødige Mk. at betale Michiæls Dag, som næst kommer, for hvilke Penge vi pantsætter hende 1 Gaard i Ølsiyæ maglæ (Jens Pathersß) og 2 Gaarde i Skentswith maglæ (Jon Thyisk; Ingemar), med saadan Vilkaar, at betaler vi hende ikke Pengene paa fornævnte Tid, giver vi hende Fuldmagt at oppebære, hvad Godset kan rente, saa længe til vi løser det. Vort Indsegl eller Sekret med vort Kapitels Indsegl. Givet Torsd. før Faste.

Perg. [med 2 Segl]. Senere (jfr. 1439 $^{15}/_{2}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LX, 27). LDipl. [5198

Febr. 13. Ærkebisp Peder vidner om Gave af Provst Folquin.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 204. *Svenskt Dipl. II, 472.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 176* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Xiij, Fol. 82*). — Jfr. 1415 Apr. 24, 1423 Juli 19. [5199

Febr. 19. Jeg Dorothea[1], Tyghe Grubbis Efterleve af Thersløse, har med min Søn Niels Grubbes Vilje solgt og skødet Hr. Pether Biskop i Roskilde og hans Efterkommere al min Ret og Ejendom, som er tilfaldet mig af ret Gave af hæderlig Fru Marine, fordumdags Bosse Parys Husfrue, efterdi som hendes Testament udviser, inden Hørby og Hørby Gaard med alle Breve og Bevisning, hvorfor jeg har oppebaaret fuldt Værd i Gods og rede Penge af forn. Biskop Pether. Medb. af min Søn[2] og andre gode hæderlige Mænd Hr. Lauffrins

Jensß[3]. Degn i Roskilde, Hr. Cristiern Domprovst[4] og Hr. Hans Brynikkeß[5] Kantor sstds. Givet den første Fredag i Fasten.

Perg. med 5 Segl: 1. Hl 1 (S' DOROTHEE EGGERSDOT.); 2. Lxxxvij 25; 3. G. 253; 4. G. 196; 5. G. 251. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Skøder 5c). [5200

Marts 1. In nomine dni. amen. Indict. 5., die 1. mensis martii, hora vesperarum vel quasi, pontific. Dn. Johannis pape XXIII anno 2., honesti Tidericus de Hamele et Johannes Luderman, cives Lubicenses, necnon honesta vidua Tilze Sperlinghes in civitate Lubicensi commorans pure propter deum mera donatione, que fit inter vivos, donaverunt discr. Dn. Nicolao Syobo presbitero Ripensis diocesis infrascriptam summam lubic. denar., sumendam et recipiendam a personis infrascriptis: ab Olauo Eynesson 93 mr., a Nicolao Asserson et Nicolao Ghundesson 37 mr., a Hinrico Jonß 27 mr., a Martino Pawelson 6 mr. et 9 sol., a Nicolao Vrekok 5 mr. et 10 sol.. a Andrea Kraken 20 mr., a Jessen Fris 37 mr., a Paulo Eynesson 22 mr., a Jessen Mikkelson 13 mr., a Kerstiano Lam $11^1/_2$ mr., a Benedicto 7 mr., a Paulo Buk 12 mr., opidanis opidi Lemwik Ripensis diocesis; item a Jessen Petersson 5 mr., a Thoma Andersson 5 mr. et 7 sol., et etiam est fidejussor pro parte Jessen Peterß, a Petero Ghulden 36 sol., opidanis opidi Warde dicte diocesis; item a Nicolao Suenson 5 mr., et est fidejussor Andree Kraken, a Nicolao Mattesson et Jessen Peterson 10 mr., a Jessen Peterson et Andrea Lam 3 solidos minus quam 11 mr., a Nicolao Lam 4 mr. et 3 sol. lubic. denar., opidanis opidi Holstebro Ripensis diocesis, in quibus ipsis tenebantur ex justo mutuo et justis debitis obligati extiterint, necnon omnia jura et actiones personales et reales alias, que et quas habent et habere poterant contra predictos debitores et ejus heredes occasione predictarum summarum, transferentes in eundem Dn. Nicolaum [*osv. som* 5180], presentibus discretis Alberto Grothen civis[!] Lubicensis et Marco Dolink clerico Lubicensi, testibus.

[*Notarmærke.*] Et ego Hinricus de Stoue clericus Razeburgensis diocesis, publicus imperiali auctoritate notarius *etc.*

Perg. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 154). LDipl. [5201

Marts 5. *Reg. 3260.* Perg. med Notarmærke og 1 Segl: utydeligt Brudst. Slesvig Kapitels Arkiv? (Slesvig Statsarkiv, Urkunden Bisthum Schleswig 7). *Noodt, Beiträge I, 448.* [5202

Marts 20. Wy Erik[1] hertigh to Sassen unde wi Elyzabet[2] hertighinne dar sulues bekennen, dat uns Albrecht van der Lyppen, borgher to Lubeke, nu untrichtet hefft van konyngynnen Margreten weghene de 800 lubesche mk., de se uns secht hadde nu tu paschen

neghest tokomende to betalende van den 3000 mk. lubesche, dar se uns touoren ouer eyn jar van betalet hadde 2200 lubesche mark. Unse ingeseghele unde to tughe Henriks Skakke[3] unde Henriks van der Gartowen[4], unser raden, ingesegele. Datum in dnica. judica.

Perg. med 4 Segl. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 40). LDipl. [5203

Marts 20. Kvittering af Hertug Erik af Sachsen.

Perg. med 3 Segl. Kongens Arkiv (RA. Sachsen 2c). *Svenskt Dipl. II, 484.* [5204

Apr. 3. Afladsbrev af Bisp Johannes af Odense.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 321,* jfr. *VII, 234.* [5205

Apr. 10. Wy borghermestere unde radmanne to dem Stralessunde bekennen, dat bisscop Peter to Roskilde, unser gunstiger here, heft de twe dorpe Haghen unde Cirkowe an deme garden to Streyge liggende van uns gheloset vor 400 mk. sundesch, de wy van eme entfangen hebben in ene vormynneringhe der 5000 mr., dar uns her Pritbor van Pudbuske vore ghesettet heft etlike siner gude, benomet an sineme open breue, den he uns dar up gheuen heft, also dat wy de twe dorpe ouergheuen unde ghunnen des, unde is unse wylle, dat de zuluen dorpe to dem bisscope komen van hern Pritborn, alse se des underlangh eendreghen [*jfr.* 5081], wente her Pritbor dar vruntliken umme uns ghebeden heft. Unse ingheseghel. Ghegheuen to dem Sunde des anderen sondages na paschen.

Perg. med Byens Sekret. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen til Rosk. Stift 41b). [5206

Apr. 26. *Reg. 3262.* Perg. med [2] Segl: 1. G. 25. (RA. Danske Selsk. Membr.) *Svenskt Dipl. II, 496.* [5207

Maj 1. Jeg Claus Krummedige a. w. har undt velbaaren Hr. Biørn Ollufszen R. al min Rettighed, jeg har i Stiensgaard og andet Gods i Fyen, eftersom Fru Elszoes Brev udviser, med saadant Skel, at det skal stande paa Dronningens Sigelse, og hvad hun siger os imellem, skal vi baade nøjes med. [a]Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Urie commendatorum [!] ordinis s. Johannis Otonie publici [!], procunsulis, et Nicolai Jenszen consulis ibid. Datum[a] dnica. cantate.

[Orig.] Afskr.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 424; herefter Afskr. [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 99; LDipl. [5208

a) Dyrskøt: Datum s. Johannis Kloster i Otthensse, og til Vitterlighed overværende Niels Jepssen, Borgemester ibid.

Maj 10. Gotlands Forlig med Kongen om Øens Afgifter.
Perg. med [24] Segl, hvoraf savnes 15, 19 og 22. Kongens Arkiv (RA. Gulland 10). *Svenskt Dipl. II, 508.* [5209

Mai 21. Jeg Anders Jønsß[1], som kaldes Brwn, i Næstebøle a. w. er skyldig velbaaren Hr. Fyn Agysß R. i Løghethwed 10 Mk. lybyske i gode Sølvpenninge, som i Fyn er gænge, for hvilke jeg pantsætter ham en øde Jord i Pædherstorp i Lwngelse Sogn, som Ælse Gryms før havde i Værge, med saadant Vilkaar, at han skal oppebære Frugt og Indgæld af Jorden, og naar Jorden skal løses, skal Løsning kyndes om Midsommerdag, og løses om Martens Dag næst efter. Og bygger Hr. F. A. nogen Bygning paa Jorden, skal den, naar Jorden løses, betales ham efter 4 Dannemænds Sigelse paa begge Sider. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Johannis Gamil[2] plebani ecclesie Østerskærning, Jacobi Twesß A. et Petri Jøsß[4] consulis in Swineborgh. Datum in vig. pentecostes.
Perg. med [4] Segl: 1. Lxxxj 4; 2. G. 557 (s' joh[an]nis petri presbit); 4. Bomærke i Skjold. (RA. Langeland Nørre H. 4.) LDipl. — Jfr. 1416 Juli 28. [5210

Maj 23. *Reg. *4238.* Perg. med Pfalzgrev Johans Segl. Kongens Arkiv (RA. Pfalz 3). *Svenskt Dipl. II, 512*; dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 212, Fol. 641.* [5211

Maj 29. Kong Eriks Frelsebrev for Jes Jæchopsson i Lunden.
Perg. med Unionssekretet. (SvRA.) *Svenskt Dipl. II, 514.* [5212

Maj 30. Gavebrev af Bisp Peder i Roskilde.
[Orig. Gavnø Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 321* (= *Hvitfeld IV, 215, Fol. 643*). [5213

Juni 4. Skødebrev af Acho Bothilsß A. paa Gods i Wimmerløff.
[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 128. *Svenskt Dipl. II, 515.* [5214

Juni 15. *Reg. *4239.* Perg. med Rester af Byen Flensborgs Segl paa Bagsiden; samtidig Paaskrift: »Thisse tw breff byens Flensburgh lude um Curdt Mertens, at han ike forræthere er«. Kongens Arkiv (Gem. Arch. XXII, 71). *Dipl. Flensborg. I, 195.* [5215

Juni 24. Jeg Ceciliæ Jens[doter] af Gunnersleff, Hennekæ Gruuendales Efterleve, har oppebaaret af velbaaren Hr. Awæ Hasæ R. i Gosætoftæ 20 lødige Mk. for det Gods, som Hennekæ Gruuendale havde i Pant i Holbo H. Da mælder jeg Hovedbrevet paa det Gods dødt, i hvo som har det, mest fordi jeg har forlagt det Brev. Sig. meum cum sig. Dn. Hennyngi Kabel, Dn. Petri rectoris ecclesie Wapnestethe necnon Hartwici Poysækæ. Datum die nativit. Johannis bapt.
Perg. [med 4 Segl]. (RA. Holbo H.) LDipl. — [Gammel Oversætt.] Afskr. efter Bircherod: LDipl. [5216

Juli 15. Afladsbrev af Bisp Johannes af Odense.

[Orig. Seden Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 321,* jfr. *VII, 234.* [5217

Sept. 8. Jeg Swen Wthsß er skyldig hæderlig og velbaaren Hr. Fyn Aghysß R. i Løgethwedh 300 lub. Mk., 100, som gænge er i Lubyke, Lønborgh og Wismar og hver gælder 4 lubysche, et andet 100 Mk. Grypp og Strale gode Sølvpenninge og et tredie 100 i ængilschæ gode Sølvpenninge, gænge i Fyn, for hvilke jeg pantsætter ham alt mit Gods i Langeland, som mig er paakommet af ret Arv med min Husfrue Kristine Andherssedotter, og hun arvede efter sin Oldefader Jøns Olaffsß, som er 1 Gaard i Tholebøle S., som hedder Blegholm, 2 i Tholebøle By, 1 i Bøstorp S., som hedder Jwdheholm (Jøns Martensß), 2 sstds. (Lasse Jwdhe, Mates Skrædere), i Thræsebøle 1 (Niss Hwidh), i Ødnebøle 1 (Thomas Smidh), i Schoffnes 1 øde Gaard, i Lyndisse S. i Ylebøle 1 Gaard, som hedder Hafuegard (Ni[!] Aghysß), 1 Gaard (Jacob), 1 Gaard, som hedder Stwegardh, 1 Gaard (Ni Andhersß), 1 Gaard (Niels Skrædere), i Hænnige Thyreth[!] 1 Gaard og 1 øde, i Hwmblet S. i Kædheby 1 (Niels Twgesß), 1 sstds. (Ni Ywersß), i Hæsløff 1 øde Gaard og alt mit andet Gods i Langeland med saadant Vilkaar, at han skal oppebære Frugt og Indgæld deraf, indtil det løses; Løsning skal kyndes to Thing før Midsommerdag og løses om Mortens Dag næstefter. Naar det løses, skal Indgælden følge Pengene. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Hinrici plebani in Hwmleth, Nicolai Jacobi, Kætilli Jacobi, Jacobi Twesß, Laurenti Jacobi et Mathei Mørk, AA. Datum die nativit. Marie.

[Perg. med 7 Segl.] Vidisse 1473 Okt. 9 (die Dyonisii): RA. Langeland Nørre H. 13. — Jfr. 1414 Apr. 25. [5218

Sept. 12. »Fastebreef på een steenboth uti Malmöe, som Niclas Selini enkia, hust[ru] Agneta, sålt åth prästen Winichino Brokman, dat. fer. 2. infra oct. nativit. virg.«

»Kiöpebrefwet på förberörde steenboth i Malmöe af samme dato som det förre«.

[Origg.] Specifikation, Acta privata Nr. 191-92. — Jfr. 1414 Marts 30. [5219-20

Sept. 21. Jeg Jusze Vestensenn af w. har solgt og skødet velbaaren og ærlige Hr. Axell Pethersenn R. af Herløff 2 Gaarde i Gradby i Fruethoffthe S. i Willandtz H. (Pether, 3 Pund Korn; Styrmandt, 2 Pund Korn) og har oppebaaret fuldt derfor. Sig. meum cum sig. nobilium et discr. Dn. Jacobi Scarolt M., Nicolai Torsen de Bransvich, Johannis Nicolai de Belteberg et Petri Tulonis, AA. Datum Helsingburg octava exaltat. crucis.

[A. Perg. med . . Segl, det ene vedhængende, de andre løse.] — [Aa. Vidisse af Kristian IV 1593 Aug. 22.]. Kopi: Rigens Forfølgningsbog 1592-98 Bl. 61. [5221

Okt. »Mense octobri regina Margaretha fortalitium vel castrum Brodersbuie ecclesiæ Sleswicensi donavit in perpetuum cum omnibus juribus pertinentiis«.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Udtog hos Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 162 (= *J. A. Cypræus, Ann. 345*). Rimeligvis kun 4805 med galt Aar. [5222

Okt. 5. *Reg. *4241.* **A.** Hertug Ulriks Udfærdigelse.

[Papir med Hertug Ulrik af Meklenburgs Segl paatrykt Bagsiden. Kongens Arkiv.] Optaget i Notarialinstrument 1414 Dec. 31[a]. *Dipl. Flensborg. I, 197* (*A*), jfr. *201*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 212, Fol. 641.* [5223

a) I *Dipl. Flensborg.* staar fejlagtig: 7 Dec. (ved Misforstaaelse af: indictione septima).

B. Hertugelig Udfærdigelse.

Perg. med [20] Segl: 1-2, 5, 7; 8. Clj 14; 10, 15. Lxxxiv 40; 16, 17. Flvij 39; 20. Lxxxiv 39. Synes ikke udvekslet; Slesvig Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 74). *Antislesvigholst. Fragm. XIV, 86*; *Dipl. Flensborg. I, 197* (*B*); *Rydberg III, 26.* [5224

C. Kongelig Udfærdigelse.

Samtidig Koncept. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 41). *Dipl. Flensborg. I, 197* (*C*), jfr. *202.* [5225

Okt. 7. *Reg. *4242.* Perg. [med Hertug Ulriks Segl[a]]. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 42). *Dipl. Flensborg. I, 202*; dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 215, Fol. 642.* [5226

a) Nævnt i LDipl.

Okt. 24. *Reg. *4245.* Perg. med Flensborg Bys Sekret. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 20* (RA. Slesvig 43). *Dipl. Flensborg. I, 203*; dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 215, Fol. 643.* [5227

Okt. 25. Ik Hinrik Vos[1] R. bekenne umme den denst, den ik koning Erike unde koninginnen Margareten jarling gedaen hebben, dat se my unde mynen vrunden, volgheren unde deneren ere tzolt dar vor betalet hefft unde dar enbouen also vele my suluen vor mynen denst gegheuen hefft, dat ik er danke unde wil den koninge unde koninginnen gherne destevurder to denste wesen, wan en des behoeff is. Ock hefft de koninginne mynen schipheren unde synen kinderen ere loen unde schiplaghe wol betalet. Myn ingheseghel. Datum Werdingeborg fer. 3. ante Symonis et Jude.

Perg. med 1 Segl: (Vos). Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve og Kvitt.). LDipl. [5228

— Ik Vicke Stralendorp[1] knape bekenne [*osv. som* 5228].

Perg. med 1 Segl: (Strahlendorff). Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. [5229

Okt. 31. Kong Erik giver sin Svoger, Pfalzgrev Johan, Anvisning paa 6000 Gylden af sin Søsters Medgift.

Perg. med Unionssekretet. Tilbagegivet til Kongens Arkiv (RA. Pfalz 4). *Svenskt Dipl. II, 562.* [5230

— Jeg Annæ Pethersdoter[1], Hr. Michæl Ruz Efterlevende, har taget 1 Gaard i Leje af de renlivelige Fruer, der er indelukte i s. Claræ Kloster i Roskildæ, den der ligger østen norden hos deres Kloster inden den, som hæderlige Fru Gretæ Pæthersdoter, Hr. Johan Møltikes Efterlevende, boede i og byggede de Huse af sit eget, der nu staar, før hun gav sig ind i Klostret, med saadant Skel at jeg tilbinder mig at udgive hvert Aar inden Michiæls Dag 1 Mark Sølv i gode Penge og antvorde dem i Abbedissens Hænder, item at jeg vil bygge Gaarden og besætte den vel, og naar Gud kalder mig eller jeg »wanskæs innen« at udgive forsagte Penge, skal Gaarden vende tilbage til Klostret med al Bygning og Besættelse. Sig. meum. Datum Roskildis vig. omnium sanctorum.

Perg. med 1 Segl: Exvj 4 (Jernskæg). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 28). LDipl. [5231

Nov. 6. Pave Johannes XXIII bevilger, at Kongen maa vælge en Skriftefader, der kan tillade Kødspisning ved Kongens Bord.

Perg. [med Bulle]; siden brugt til Bind om en Registraturprotokol (med Titel: Registrum de Selandh). Kongens Arkiv (RA. Danske gejstl. Sager 8b). *Svenskt Dipl. II, 565.* [5232

— Hemmingus Bønesek Borger i Malmø sælger sin Medborger Johannes de Kolne[a] en Bod i Malmø.

[Orig. Senere (jfr. 1428 $^{1}/_{11}$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 102. *Svenskt Dipl. II, 566.* [5233

a) *Svenskt Dipl.* læser vist urigtig: Kolue.

Nov. 11. In godes namen amen. Wy Johan[1] hertoghe to Mekelenborgh *etc.* bekennen, dat here Erik konyngh uns heft bered to desseme jare 500 mk., de he uns pleghe is. Unse inghesegel. Ghegheuen und screuen in Mertens daghe.

Perg. med Hertugens Segl. Kongens Arkiv (RA. Meklenburg 124). [5234

Nov. 20. Vor uns [bur]ghermesteren unde ratmannen to Ekerenvorde heft ghewezen Hermen Moller [unde] heft vorrechtet den boch, den he heft myd Leuen deme goltsmede, de syn recht . . . . to dan heft, dat he em den bogh makede, unde myd deme cappelane, de dat zeght . . syner presterschop, dat he dat zagh, dat he em den zuluen bogh makede, unde myd Hinrykes wyue van Zeste, en bedderue vrowe, de ere recht ok dar to dan heft, dat ze dat gholt wol 6 wekene Hermen bewarede, er he den boch maken led, unde de bogh van

deme zuluen golde maket ys. Unse ynghezeghel ghedrukket an dessem bref, de screuen is des neghesten daghes zunte Elzeben.

Papir, brugt til Indsyning af et Segl under Brevet 1477. [5235

Nov. 23. Nicolaus abbas in Sora totusque conventus ibid. Strenuo M. Svenoni Sturæ omnia bona nostra in Hallandia, videl. curiam majorem in Thoaghræ cum suis attinentiis preter ecclesiam ipsam Thoaghræ et curiam sacerdotalem ad dies suos conductive dimisimus, hiis conditionibus adjectis, quod anno quolibet die nativit. virg. in civitate Haffnensi 8 lagenas butiri justi ponderis ratione pensionis de eisdem bonis nobis solvat. Si vero in solutione defecerit, bona statim recipere possumus. Bona nulli castro seu fortalitio subiciendo valeat assignare, sed cum migrare ipsum contigerit ab hac luce, eadem cum pensione ejusdem anni ad nostram ordinationem cum 2 bobus, 4 vaccis, 10 ovibus, 10 porcis bonis et 2 lectis cum suis preparamentis in curia Thoaghræ pro usibus nostris per Dn. Svenonem dimissis, redeant. Sig. nostra. Datum die Clementis.

[Orig. Siden i Danske Kancelli.] Afskr.: Bartholin F, VI, 192. [5236

Dag? ‚Eric Michelsons af wapn Skøde til sin Broder Christen Michelson paa en Gaard i Felstrup'.

[Orig.] Registratur, afskrevet med en svensk Haand, blandt Langebeks Indices diplomatum (RA.). [5237

Uden Dag. *Reg. 3266.* [Orig. Nyborg Kirkes Arkiv.] Afskr. i Vinding Herreds Provstebog 1572: Addit. Fol. 144; herefter: *Saml. t. Fyens Hist. IX, 179.* Udtog (efter Provstebogen?) af Brandt: Ny kgl. Saml. 4to, 1185, Bl. 61 v. *Hofman, Fundat. V, 533.* [5238

— *Hvitfeld IV, 215, Fol. 643.* Se 5213.

Brevbøger: Dueholm: *Dueh. Dipl. 42* (Febr. 17; *ÆA. III, 180*). — Løgum: *SRD. VIII, 7* (Apr. 10).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 65 L. 22, 71* (*40* se 5175-76); se ogsaa 5227. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 327, 333, 334, 337, 342, 344, 358, 373, 373*(?), *374*. — Viborg Bisp: *ÆA. II, 269* (Juli 29). — Antvorskov: *ÆA. IV, 85, 85, 127, 171, 176, 206, 221, 227.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 372, 372.* — Sorø: *SRD. IV, 526* (o. Apr. 14), *527* (Apr. 18), *523.* — Maribo: *ÆA. III, 286. 297*; se ogsaa 1416 Maj 21. — Alling: *ÆA. II, 189.* — Mariager: *Danske Mag. II, 140* (D 15), *VI, 69* (E 27), *II, 141* (H 21). — Vestervig: *ÆA. III, 166, 167.* — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II, 375.* — Øm: *ÆA. 1, 241.* — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 177.* — *Eline Gøyes Jordebog 97* (Marts 12). — *Adel. Brevkister 58.*

1413.

Jan. 6. Ik Detlef Wensyne, her Detlef van Aleuelde unde Wypert Wensynen knape hebben myd ener samenden hand heten louen Otten

Zesteden vor 88 mk. pennynghe to betalende Dyderike unde Hinrike gheheten Blomen to Mertens daghe neghest to komende na utwysynghe eres breues. Were, dat Otte des loftes an jenighen schaden quemen, schole wy ene ghans benemen van alleme schaden. Unse ynghezeghele. Gheuen in der dryer konynghe daghe.

Perg. med [3] Segl: 2. (Utydeligt; Skjold med Sehested el. Skinkel Vaaben). (Gem. Arch. XXXII, Gældsbreve.) [5239

Jan. 22. Vi Erik Konge[1] har undt Byen Skaghen alle saadanne Privilegia, som andre Købstæder har i vort Rige Danmark, saa længe vor Naade tilsiger, og tager vi fornævnte By under vort Værn og forbyder *osv.* Datum Lødhese die Vincencii, nostro sub secreto.

Perg. med Unionssekretet. Skagen Bys Arkiv (RA. Danske Selsk. Membr.). LDipl. [5240

Jan. 24. Michael Clementis[1] officialis Dn. episcopi Roskildensis. Profesto convers. Pauli coram nobis in judicio honesta Cristina, relicta Benedicti Bille civis Roskildensis, provido et discr. Ingwaro Andree proconsuli Roskildensi cujusdam fundi proprietatem ad occidentem ab ecclesia s. Jacobi in Windebothe situati, quem fundum Inguarus Anderß ab heredibus Johannis Ebbesß cum omnibus litteris et documentis inpigneratum tenuit, cum omni jure, quod sibi unquam sive jure hereditario sive quocumque alio modo competere potuerit, necnon cum dominio fundi scotavit. Acta Roskildis, presentibus Dn. Laurencio Nicolai succentore Roskildensi, Akone Raffn consule, Johanne Petri previsore domus leprosorum ibid. Datum *etc.* nostro sub sig.

Perg. med 1 Segl: G. 187; Paaskrift fra 15. Aarh.: Super curia in Vindebode *etc.* pro capitulo. Senere i Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIII, 11). — Hertil 3254. [5241

Jan. 25. Jeg Pæther Griis boende i Falster kendes om det Gods Barnerop og To . . . . . ., [so]m Eskel Falster, Gud hans Sjæl have, satte Fru Beate sin Husfrue, som nu er min Husfrue, [i P]ant for hendes Medgift, at naar Eskels Falsters Børn Anders og hans Broder, begge eller en af dem, som myndig er, [vil] løse dette Gods og deres Penge er rede og Løsningsdagen kommer, saaledes som det Brev lyder, som Eskel gav Fru Beate derpaa, skal jeg eller nogen paa mine eller hendes Vegne ej længer hindre dette Gods for dem og intet andet regne derudi end, som før er sagt, og herforinden skal jeg eller Fru Beate ej pantsætte eller sælge dette Gods eller afhænde det fra Eskels Børns Haand. Dette lover jeg og min Broder Finkenowe at holde. Vi Per Griis og Finkenowe hænger vore Indsegl for dette Brev. Datum die convers. Pauli.

Perg. [med 2 Segl]. (RA. Nørre H. Falster 14.) [5242

Jan. 28. Pæther Jensson sælger Jessæ Hinrikson sin Arv efter Pæther Stenson.

Perg. med [7] Segl: 1. Stjerne; 4. Sparre. (Arkivet paa Bergshammar; ikke undersøgt.) *Svenskt Dipl. II, 588.* [5243

Marts 12. Jeg Cristinæ, Hr. Æffert Møltikæ R. af Wixsiøs Efterleve, har undt min Svoger, hæderlig og velbaaren Hr. Anders Jæyepsøn Lwngæ R. at indløse alt mit Gods i Jutland, hvor det staar til Pant, som er Aardorp og Aardorppefang og alt andet Gods, baade mit mødrene og Arvegods, som jeg arvede efter Jens Langædalæ, min Moders Søstersøn, med saadant Vilkaar, at Hr. Anders skal have det Gods i sit Værge, som han faar indløst, og oppebære Frugt deraf, og skal han bruge Godset efter sin Nytte, som de Breve, han indløser, udviser, indtil jeg giver ham igen saa mange Penge, som han indløser Godset med. Jeg giver ham Fuldmagt til ind at kræve og ind at dele alt andet mit Gods i Jutland, hvor han kan spørge, at det tilhører mig, baade mødrene og Arvegods, som ej staar til Pant, og hvad Gods Hr. Anders faar inddelt, skal han have i sin brugende Værge og oppebære Frugt af, indtil jeg kræver det igen, og da skal det komme frit til mig. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Bondonis Duwe M., Aghonis Jacobi Lwngæ, Johannis Jacobi[4] de Tilitzæ, Andree Folkerssøn, Ottonis Kabel et Johannis Mathie, AA. Datum dnica. invocavit.

Perg. med [7] Segl: [3. Nævnt i LDipl.]; 4. Kiv 2 (Baad). (RA. Nørrejyll. 100, 4.) LDipl. — Jfr. 1414 Jan. 31, 1447 Maj 19. [5244

Marts 20. Jeg Eric Bang Bymand i Nykøbing har skødet Hr. Johan Oloffß R. i Lyckesholm en min Gaard i Birkwm (Pæther Jepsß), som Pæther Bang, der var min Morbroder, tilforn havde solgt Hr. Johan Oloffß, med al Rettighed, som den med ret Arv er tilfaldet mig efter min Moder Jæhannæ. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Nicolai rectoris ecclesie Wyninge, Johannis Martini[3] in Skaftemarke, Petri Starsß et Amundi Jensß, consulum civitatis Nyburgh. Datum fer. 2. ante f. annunt. Marie.

Perg. med [5] Segl: 3. Fxxiv 1. (RA. Aasum H. 1.) [5245

— Vi Erick Konge[1] har med vort Raad overtænkt om vor Købstad Landzkrone i Skonne, hvilken vi selv har stiftet og af ny optaget, i hvilken os haabes, at megen Almue maa boende vorde, og uden synderlig Naade og Privilegier da prøver vi vel, at Almuen ej kan gavnlig tilsammen bo heller der end i andre Købstæder, da for disse Sagers Skyld, og fordi vi er haabende til os og vore Efterkommere al Ydmyghed og Tjeneste efter vor Vilje af Landiszkrone og af alle Borgerne der, har vi taget Landiszkrone og alle Borgerne der

i vort Værn og givet dem den Rettighed at have evindelig, som Birkeret hedder, og alle andre Friheder og Privilegier, som Lund, Malmøghe eller andre vore Købstæder i Skonne friest har. [*2.*] Vi under dem at have 2 Borgemestre og 12 Raadmænd, som vi dem nu har sat, og fremdeles kejse af Menigheden, Mand i Mands Sted, beskedne og uberygtede Dannemænd, som os, vort Rige og forskr. vor Købstad er tro, saa ofte det kan behøves. [*3.*] Vi under, at der i Landiszkrone maa være hvert Aar et Sinde Jarmarked, og at det begynder Johannis bapt. Aften og stander 8 Dage, og at der maa købes og sælges, som der plejer i andre Jarmarkeder. Forbyder vi *osv.* Vort Indsegl. Datum Stockholm fer. 2. ante f. anunt. Marie.

[**A.** Perg. med Unionssekretet. Landskrone Bys Arkiv.] — [**Aa.** Vidisse af Rigens Kansler 1588 Febr. 19. Samme Arkiv.] Kopi: Rigens Forfølgningsbog 1586—88. Anført af *Hvitfeld IV, 289, Fol. 644*; jfr. M. Matthiæ, Reg. Dan. Series: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 146.* (*Reg. *4251.*) — Afskr. (efter **Aa.**): Protokol fra 1648 (RA.). — Afskr. fra 17. Aarh.: »Stædernes Privilegier i Skaane *osv.*« (SvRA.) S. 630. — Udtog af Hamsfort: Kall. 8vo, 668, trykt: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 525.* med Datum: 1432 »Vor Frue Dag Bjærggang« (idet Annuntiatio er forvekslet med Visitatio), og *SRD. I, 328* med Datum: 1432 Juli 2 (= *Hvitfeld IV, 491, Fol. 763*, dog med Datum: Juli 7). [5246

Marts 25. Dn. Petro archiepiscopo Lundensi Johannes Duwa M. Paternitati vestre ad altare b. Laurentii in ecclesia vestra Lundensi, ad presens vacans, in quo mihi jus competit patronatus, canonice obtinendum Petrum Johannis clericum presento, supplicans, quatenus predicto Petro, sic infra tempus debitum presentato, altare cum possessionibus suis cum plenitudine juris canonici conferre ac ipsum investire dignemini de eisdem. Datum Flensburgis die annunt. dominice meo sub sigillo.

[Orig. med »et skrøbeligt Segl«. Lunde Kapitels Arkiv?] Afskr. fra 17. Aarh. sammen med 5250: SvRA. LDipl. [5247

Marts 26. Petrus[1] episcopus Ripensis. Noverint universi, quod bona nostra in Tiswith (Tyco Boecii, 1 ora annone) capitulo nostro pro perpetua memoria Dn. episcopi Eskilli predecessoris nostri in ecclesia nostra per capitulum tenenda solenniter annuatim scotamus, pro quibus bonis capitulum omnia bona per memoratum Dn. Eskillum in suo testamento pro memoria sua legata nobis ad mensam nostram episcopalem reassignavit. Sig. nostrum cum sig. consulatus Ripensis[2]. Datum Ripis in crast. anu[*n*]tiat. Marie.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 813; 2. Ribe Bys Sekret. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [5248

Apr. 4. Jeg Jessæ Lunggæ V. er skyldig til hæderlig Frue Elyzabeth Hanssdother, Hr. Folmer Jæppß R.s Efterlever, 7 lødige

Mk., 2 Skill. Grot mindre, i saadan Mønt, som er gænge i Falster og Selandhæ, i hver lødig Mk. 5 Skill. Grot, at betale næste Mortæns Dag, for hvilke Penge jeg pantsætter Fru E. et mit Gods i Selandhæ i Byen Lydhæmarkæ (Jæippæ, 3 Skill. Grot). Naar dette Gods skal løses, skal det tilsiges Johannes Dag paa Landsthing, og Løsningsdagen være næstfølgende Mortæns Dag, og Skylden følge Hovedpengene. Medb. af gode Mænd Hr. Hermen Stoltæ Præst, Kirkeherre i Stubækoping, Curd Rebærgh og Per Jænsøn, VV. Givet i Thwedhæ Ambrosius Dag.

Perg. [med 4 Segl]. (RA. Bjeverskov H. 42; *Adel. Brevkister 11.*) LDipl. [5249

Apr. 23. Petrus archiepiscopus Lundensis Petro Johannis Lundensis dioecesis clerico. Altare b. Laurentii in ecclesia nostra Lundensi, per mortem Dn. Laurentii Nicolai presbyteri, rectoris ejusdem, vacans, ad presentationem nobilis Dn. Joannis Duwa M., cui de ipso altari jus competit patronatus, tibi canonice conferimus teque in persona Dn. Nicolai Trygge procuratoris tui investimus de eodem. Secretum nostrum. Datum Stocholmii die Georgii.

[Orig. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv?] Afskr. se ved 5247. LDipl. [5250

Apr. 26. Jeg Sisæ Byles[1] har gjort et Skifte med min Søn Olef Byle efter hans Faders Død, i hvilket Skifte jeg har undt ham af min Lod en Gaard i Søsthorp (Per Karæ), saa længe jeg og han lever, med saadant Skel, at han skal ej sælge og pante det og ej andet mit Gods uden med mit Minde. Afgaar jeg først, da er den Gaard hans; afgaar han først, binder han sig til at give mig Gaarden igen. Medb. af velbaarne Olef Bile[2] a. w. min Søn og Hermæn fan Ørs a. w. i Ællinge og Bilæ Æsbernß a. w. af Hallæløvæ. Datum crast. Marci.

Perg. med [4] Segl: 1. Et Helgenindehoved; 2. Lxx 13. (RA. Merløse H. 29.) LDipl. [5251

Maj 1. Jacobus Petri[1] proconsul Roskildensis. Quoniam presentis vite conditio statum habet instabilem *etc.*, idcirco in omnipotentis dei, b. Marie virg., s. Lucii et s. Marie Magdalene honorem, anime mee et uxoris mee Lucie necnon filii nostri Clementis pie memorie animarumque parentum nostrorum et heredum salutem altari s. Marie Magdalene in ecclesia Roskildensi curiam meam cum domo lapidea, quam pronunc inhabito, una cum taberna juxta forum in eadem curia sita, quam pronunc inhabitat Johannes Gullsmeth, item 1 braxatorium integrum, videl. 1 patellam de 12 lagenis cum 4 doleis in magnitudine eidem patelle competentibus, 2 alias patellas braxatorias, quas habet Dn. Johannes de Brundby, aliam patellam braxatoriam,

quam habet Tidericus Sutor villanus Roskildensis, 1 curiam villicalem in Rethersløff michi inpigneratam per Dn. Efrardum Molteke M. pie memorie pro 14 mr. argenti, consensu uxoris mee ad hoc accedente, dono et scoto cum conditionibus, quod possessor altaris omni septimana 6 missas in remedium animarum supradictorum faciat celebrari, ita tamen quod quamdiu ego et uxor mea Lucia vixerimus, bona omnia sub ordinatione nostra habeamus et in bono statu tenebimus conservata, et medio tempore easdem missas de sumptibus nostris faciamus celebrari, post mortem vero nostram bona altari cedant; si curia in Rethersløff nobis viventibus redempta fuerit, pecunia, pro qua redimitur, altari predicto cedat pro aliis bonis loco ejusdem curie subrogandis per possessorem altaris acquirendis. Sig. meum cum sig. Dn. Petri episcopi Roskildensis[2] et capituli sui[3], Dn. Benedicti abbatis in Æbelholt necnon nobilis Johannis Olaui de Hyldersholm[5]. Datum Roskildis fer. 2. post dnicam. quasimodogeniti.

Perg. med [5] Segl: 1. Lvj 2; 2. G. 168; 3. G. 193; 5. Lxxiij 6. Roskilde Kapitels Arkiv (Mariæ Magdalenæ Alter) (AM. XLIII, 8). LDipl. (*Reg. *4259.*) — Hertil 2874, 3727, 3981, 4003, 4055, 4069. [5252

Maj 18. Petrus episcopus Roskildensis[1]. Noveritis, transactis annis aliquibus quandam vicariam seu altare s. Katerine in aquilonari turri ecclesie nostre Roskildensis per nobilem M. Dn. Johannem Andree pie memorie fundatam et dotatam, ad instantiam dicti Dn. J. A. prebende canonicali in ecclesia prefata, que Rota vocabatur, ex consensu capituli nostri, prout in litteris originalibus [ɔ: 4787] super hoc confectis continetur, fuisse per nos annexam, unde quia ipsius prebende et canonicatus possessor de bonis ipsius vicarie seu altaris, nisi a nobis sibi specialiter concessum fieret, ut ceteri canonici dicte ecclesie de bonis prebendarum suarum percipiunt decimas episcopales, percipere non posset, nobis igitur Laurencius Nicolai dicte prebende canonicus et possessor supplicavit, ut sibi de dicte vicarie et altaris bonis decimarum episcopalium perceptionem concedere dignaremur. Eapropter ex capituli nostri consensu Dn. Laurencio et successoribus suis dictarum decimarum episcopalium perceptionem in bonis ipsi vicarie et altari per prefatum Dn. J. A. donatis concedimus perpetuis temporibus sublevandam. Dictorum tamen bonorum decimas domui s. spiritus Roskildis concessas dumtaxat excipimus, donec domui condignam pro ipsis dederimus recompensam. Insuper dicta bona vicarie et altaris ab omni onere episcopalis jurisdictionis ut aliorum canonicorum Roskildensium bona libera esse volumus. Sig. nostrum cum sig. capituli nostri[2]. Et presentes dictis origenalibus [!] litteris super

dictarum prebende et vicarie unione jussimus applicari et connecti. Datum 18. die mensis maji.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 166 og 168; 2. G. 193. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LX, 31). [5253

Maj 19. In nomine dni. amen. Petrus episcopus Roskildensis[1], Cristernus prepositus totumque capitulum ibid. Cum teste scriptura vita hominis militia est *etc.*, canonicatui et prebende s. Jacobi in ecclesia predicta, quos Dn. Nicolaus Boecii canonicus ibid. jam tenet. propter ipsorum canonicatus et prebende fructuum tenuitatem, capellam in honorem dei et b. Marie virg. in australi turri sitam in eadem ecclesia, per Dn. Margaretam reginam de novo fundatam et Bethleem nominatam et de bonis Dn. regine per industriam ipsius acquisitis pro salute anime nobilis Dn. Abrahe M. dotatam cum omnibus attinentiis suis. bonis, possessionibus, muneribus et servitiis necnon dictarum possessionum et bonorum attinentiis et decimis episcopalibus universisque aliis obventionibus perpetuo annectimus et unimus, ita quod canonicus, quicumque dictam prebendam tenuerit, residentiam personalem semper faciat in eadem, salvo etiam jure capituli prebendam, cui voluerint, idoneo conferendi, oneribus etiam dicte capelle et suo possessori per ipsam reginam impositis semper salvis, prout in originalibus litteris fundationis capelle sunt expressa. Sig. nostra. Datum fer. 6. ante dnicam. 4. post f. pasche, qua cantatur: cantate domino.

Perg. med [3?] Segl: 1. G. 166 og 168. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LX, 29). LDipl. (*Reg. *4261.*) [5254

Maj 22 el. **29.** Petrus episcopus Roskildensis[1]. Sororibus monasterii s. Clare Roskildis omne jus ipsis a Dn. Olauo predecessore nostro concessum confirmamus. Sig. nostrum presentibus est appensum, et presentes ipsius Dn. Olaui litteris originalibus jussimus applicari et connecti. Datum fer. 2. [ante *el.* post] festum Vrbani.

Perg. med 1 Segl: G. 166 og 168, sigillatorisk forbundet med 793. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIV, 13). LDipl. [5255

Maj 26 el. **Aug. 28.** Æthlæ Jæipsdotter relicta Dn. Barnæms M. Dn. Petro episcopo Roskildensi omnia bona mea, videl. totum opidum Sassærp in Tutzæ H., vendidi et scotavi, recognoscens me plenum pretium sublevasse. Sig. meum cum sig. nobilium et honorabilium DDn. Herlogi Nielsß M., Gaas[3] capitanei castri Holbek, Johannis Gørsting[4] rectoris placiti generalis Selandie. Erici Aggasß, AA., Laurencii rectoris ecclesie Hyrby et Johannis rectoris ecclesie Wdby. Datum die Augustini ep.

Perg. med [7] Segl: 3. Cxxxj 9 (S' GOS VAN HIDSACKDR); 4. A. 1065; Paaskrift fra 15. Aarh.: littera super Sasserp in Tuze H.: capi-

tulum Roskildense habebit ista. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIII, 10). [5256

Maj 26 el. **Aug. 28.** Petrus archiepiscopus Lundensis[1]. Jacobo Andersß familiari nostro intuitu servitii sui quendam fundum suum in parrochia occidentali b. Marie virg. in terra nostra Borndeholm, quem de Sacero Magnusß patre uxoris sue jure hereditario obtinuit, ab omni onere rusticali dimittimus liberum, donec presentes duxerimus revocandas. Datum in castro nostro Hammarensi die Augustini ep. nostro sub secreto.

Perg. med 1 Segl: G. 25. (RA. Bornholm 10.) LDipl. — Jfr. 4567. [5257

Maj 27. »Niclas Skrifwares, Petri Steens riddares, Lars Åkesons canonici Lundensis, Olavi Magni etc. witnesskrifttz vidisse sig hafwa hördt och sedt: 1. hr. Snakenbergz enkiefrus fru Yda Pettersdotters obligation gifwen åth sin dräng Beroni Petterson på 30 mr. silfver, hon låntagit, för hwilka hon honom uplåter och försällier alt sitt godz i Gyretznäs med 4 andre huus och een qwarn; item 2. Måns Jönszons breef och witnesskriftt sig tilliika med andre gode män på Ingelstake häradz ting hafwa hördt beskedelig man Lars Petterson i Ysende tillstå och bekänna sig hafwa upburit af abbaten i Tommarp klöster hr. Hans Isakson penningar och wärde för all den rättigheet, honom kunde tillfalla eftter sin bror Biörn Petterson uti Gyretznäs godz, som han sig för reda penninger, som i det förrige brefwet förmäles, tillhandlat. Daterat denne witnesskriftt sabb. post f. Urbani«.

[Orig. Tommerup Kl. Arkiv?] Specifikation, Acta privata Nr. 195. [5258

Juni 1. Hemmingus Clementis advocatus Dn. regis in provincia Flackebyers H., Petrus Ebbonis, Awo Jacobi, Bo Jacobi[4], Andreas Swenonis, Johannes Wyllemanß[6] et Laurencius de Agheroph. Festo ascens. dni. in placito Flackebyrs H. in presentia nostra plurimorumque aliorum veridicorum honestus Olauus Porssæsøn vendidit et scotavit provido Ostrado Swenonis 1 curiam villicalem in Reynstorp in Flackebyers H., quam ipse O. S. inhabitat, cui adjacent 4 sol. terrarum in censu, recognoscens se pretium pro eisdem bonis sublevasse. Datum nostris sub sigillis *etc.*

Perg. med 7 Segl: 4. Dvi 4 (Krag); 6. Bomærke; [7. Stump]. Senere til Roskilde Claræ Kl. Arkiv? (AM. LX, 30). — Jfr. 1446 Maj 19. [5259

Juni 3. Skaane Landsthingsvidne om Salg af en Flakkarp Kirke tilhørende »colonia«.

A. Perg. med [7] Segl: 6. Bomærke. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 650.* — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 146. — I Registranten af 1425 tilføjes: Curia in Lumme, que pro festo est visitationis b. virginis, commutata est pro 2 curiis in Kudheddinge in Bare H. Dette hentyder til et Mageskifte 1492 Sept. 28. [5260

Juni 5. »Magistratens i Malmöe gifne bref på een gård, som borgmästarene i Malmöe Ostredus Jönson, Nils Albrechtson och Jöns Däne sålt Dn. Jacobo Petri canonico Lundensi, och uti hwilken då förtiiden Hinrich Bödelen bodde; dat. fer. 2 ante f. pentecostes«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 194. [5261

Juni 9. Wy Wartislaff to Stetyn to Pomeren hertogh unde vorste to Ruyen[1], bekennen vor uns, unse eruen, unses broder kyndern unde nakomelinghe, dat wy na rade unser ratgheuen hebben geuen unde gunt hern Peter bysscopp to Roschylde unde syne nakomelinghe bysscoppen to Roschylde unse erue unde del in der molen to deme Goltze, de in unsem bevlotem lande to Ruyen lycht, to ewygen tiiden to beholdende. Unse secret. Gheuen unde screuen des vrygdaghes vor pinxsten. Thughe synt unse ghetruwen abbet Hinrik to Pudgloue. her Cord Bonowe archidiake to Trybuzes, her Clawes van Vytzen, her Roleff Nygenkerken, RR., unde Henneke Starkowe knape.

A. Perg. med Hertugens Sekret. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen til Roskilde Stift 42). — **Aa.** Vidisse 1421 Aug. 27. [5262

Juni 23. Vi Jæppe Jenßß[1] af Orthærop og Elnæ Palnesdatter[2], fordum Jens Grubbes Husfru af Orthærop og nu Jæppe Jenßß Husfrue, er skyldige velbaaren Hr. Axel Pæthærsß af Hærthløff R. 1000 lybesk Mk. gode Stæderpenninge, som i Lybbek, Vismær, Lynborgh og Hamborgh slaas, hvilke Penninge Jens Grubbæ oppebar i saadan Maade, at han oppebar al Hr. Axel Pæthærsß Arv efter hans Mormoder, som kaldes Bohave og rørende Gods, og siden havde Hr. Axels Gods i Værge og oppebar af det saa meget, det skyldte, og siden laante Hr. Axel ham sine rede Penge, og siden har vi oppebaaret af Hr. Axel rede Penge til vor Nytte, saa at al denne Gæld sammenregnet er 1000 lybeska Mk., for hvilke vi pantsætter ham vort Gods, som Jens Grubbæ aate, og som faldt mig Elnæ Palnæsdatter til Arv efter mine Børn, som er vor Hovedgaard i Grubbæ Orthærop, Høghæ Kværn »ath hwinæ møllær« og alt vort Gods i Sawby og Nythærop og alt vort Gods og Rettighed i Walburghs H., med saadanne Vilkaar, at vi skal have fornævnte Gods i Leje for 20 lødige Mk. hvert Aar, gode Penge, som i Sieland ganger, og udgiver vi ej disse 20 lødige Mk. til Landgilde hvert Aar, binder vi os til at give ham dem, før end vi løser Godset. Løsningsdagen paa Godset skal være paa Martens Dag og kyndes paa Walburghs Herredsthing det Thing før Michels Dag. Medb. af velbaarne Hr. Anders Nielß[3] af Drotningholm, Hr. Ywriæn Rwd af Skyoldænæs, RR., Knwt Andersß[5] af Swanæholm, Jens Olafß af Hildretzholm og Velatus Kaat[7], a. w. Datum in vig. Johannis bapt.

Perg. med [7] Segl: 1. Clviij 8 (Godov); 2. Lxix 1; 3. jfr. Exvj 7 (Jernskæg); 5. Bxij 6 (Panter); 7. Hxxxij 2 (s willeadi nicolai). Arkivet paa Vallø; *Adel. Brevkister 140* (RA. Voldborg H. 81). LDipl. (*Reg. *4264*). — Jfr. 5264, 1424 Nov. 1. [5263

Juni 23. Vi Jæppe Jensß af Orthærop og Elnæ Palnesdatter[2] [*osv. som* 5263] 1000 lødige Mk., i hver 45 Skill. lybsk, gode [*osv.*] 1000 lødige Mk. [*osv.*]. Medb. af velbaarne Hr. Niels Swænsß[3] af Ellingæ, Hr. Jens Oolsß af Gunnærsløff, Hr. Ywriæn Rwd af Skyoldænæs, RR., Awæ Lwngæ af Nielstorp, Knwd Andersß af Swanæholm og Jens Oolsß[8], a. w. Datum in vig. Johannis bapt.

Perg. med [8] Segl: 2. Lxix 1 (?); 3. Llxvij 2 (Sparre); 8. Brudst.[a] Arkivet paa Vallø; *Adel. Brevkister 141* (RA. Voldborg H. 82). LDipl.

a) LDipl.: Sigilla tria prima integra. [5264

Juli 6. »Archiebiscop Pädhers i Lund med åthskillige andra biscopars consens, som war Roschildz, Linkiopingz, Ahus, Wiiburgz etc., åth Bosiö och desz frequentanter i s. Nicolai kyrckia dersammastädes indulgentzbreef, dat. Roschild oct. Petri et Pauli«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 119. [5665

— Afladsbrev af Ærkebispen og 5 Bisper.

[Orig. Gavnø Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 321* (= *Hvitfeld IV, 254, Fol. 661*). [5266

Juli 9. Ludowicus de Balionibus, nuntius sedis apostolice per regna Dacie, Suecie, Norwegie et nonnullas alias partes. A Dn. Nicolao Bille archidyacono Roskildensi 2400 mr. lubic. in pecunia danica sublevavi, quam pecuniam idem, existens per Juciam commissarius Dn. Johannis Rynkeby nuntii sedis apostolice, pro indulgentiis per regna Dacie, Suecie et Norwegie promulgandis in eisdem partibus Jucie collegit. Sig. meum. Datum Roskildis in oct. visitat. virg.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Reg. 69, Fasc. 3, 6.) LDipl. (*Reg. *4266.*) [5267

Juli 10. »Petrus episcopus Ripensis protestatur, se a Dn. preposito ecclesiæ Roskildensis totoque capitulo ejusdem ecclesiæ de mandato Dn. Erici regis 59 calices et totidem patenis argenteis necnon 60 casulas etc. de legato Dn. Margaræte reginæ recepisse, pro salute animæ reginæ per se fideliter ordinanda. Datum Roskildis die Kanuti regis«.

[Perg. Roskilde Kapitels Arkiv; siden AM. XXIII, 9.] Udtog i den ældre Registratur over AM. [5268

— »Fastebref på een tompt i Malmöö, som magistraten därsammastädes såldt borgaren Bengt Skerping, dat. die Canuti regis«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 193. [5269

Juli 13. Petrus archiepiscopus Lundensis[1] et Jacobus episcopus Asloensis. In 5. fer. post f. Kanuti regis inspeximus: 3788. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. [med 2 Segl: 1. Nævnt i LDipl.]. Kongens Arkiv (RA. Hirschholm 4). [5270

Juli 25. Hertug Henrik af Brunsvigs Klagepunkter mod Kong Erik.
[Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv?] Udtog af Voss: *Danske Mag. 5 R. II, 95*; jfr. *Dipl. Flensborg. I, 303.* [5271

Juli 26. Kong Erik tildømmer Hr. Nicholaus Swensson de Ellingæ 1 Gaard i Ystæth, som Petrus Dyeghn havde pantsat.
Perg. [med 1 Segl]. (SvRA.) *Svenskt Dipl. II, 676.* [5272

Juli 29. *Reg. 3273*.* **A.** Perg. med to Notarmærker og Bispen af Roskildes Sekret: G. 168. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 44). — **B.** Som forrige; Sekretet fattes nu. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 45a). — **C.** Som forrige, uden Segl eller Seglhul. Samtidig Paaskrift: Instrumenta . . . . Dn. Andreas Jacobi habuit secum[?] ex parte[?] . . . . . Kongens Arkiv (RA. Slesvig 45b). — *Hvitfeld IV, 222, Fol. 645*; *Antislesvigholst. Fragm. XIV, 4*; *Dipl. Flensborg. I, 206.* [5273

— Johannes Johannis dictus Sosadhæl in Winninge A. Honesto et discr. Nicolao Gødikini in Skorp A. in 32 mr. argenti in albis denariis, cum quibus mercator infra Selendiam satisfacere poterit mercatori, sum obligatus, sibi festo Dyonisii jam per annum proximum affuturo persolvendis. Si in solutione defecero, Nicolao curiam meam in Gerløue Slaulose H. (Nicolaus Petri) inpignero, ab ipso in dicto termino resolvendam, tali conditione, quod redditus de curia sublevet annuatim, donec redimatur. Insuper obligo me ad appropriandum ad dies meos Nicolao curiam cum suis pertinentiis, videl. in terris propriis suis ac in terris conductive per me sibi appositis, donec redimatur; si autem mori me contigerit, antequam redempta fuerit, Nicolao curiam cum 5 oris terrarum in censu, que michi in ipsa competent, omni jure et non ultra appropriare et disbrigare una cum heredibus meis teneor. Sig. meum cum sig. honestorum Johannis Petri in Kæthælstorp A., Nicolai Bosson advocati in Slaulosia et Dn. Johannis Petri presbiteri. Datum die Olaui.

Perg. [med 4 Segl][a]. Siden (jfr. 1441 $^{31}/_{5}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIII, 12). [5274

a) Seglremmene beskrevne med et Brev, udstedt af Slagelse Bything 14 . . (Nicolaus Bossøn advocatus, ..., Jacobus Olaui, Johannes Wrinere, Petrus Suenonis et Petrus Griis, consules ville supradicte).

Juli 30. »Dn. Eschilli Geetz donations breef gifwet Bosiö closter på efｆterfölljande godz, nembligen alt hans godz i Brynnetzlöf, som war een hans hufwudgård skifftad i 3 gårdar, ahn een hufwudgård medh mollestäd och ähn 3 gårdar, item Odensströ een gård, Rytmerlöf och een gård i Borlunda, dat. crast. Olai«.

»Dito Nilsz Eskilszons med sin moders Ingeborgz Eskill Geetz efterlefwerskas begieringz skrifft, det bemelte donation motte af förnämblige män verificeras, dat. ut supra«.

[Origg. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 111-12. — Jfr. 5277, 5288, 5291, 5299-5300. [5275-76

Juli 30. »Benedictæ Clausdotters priorissa i Bosiö closter med heela conventetz samptyckio uthgifne obligation och contract, sigh hafwa af Ingeburgh Eskil Geetz efterlefwerska och Nicolao Geeth bekommit desz godz liggiandes i Skåne, och derföre skulle the antagas och blifwa conventz syskon, dat. annen dagh effter Olufz dagh«.

[Orig. Senere i Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 118. — Jfr. 5275-76. [5277

Aug. 9. Privilegiestadfæstelse af Kongen.

Perg. med Unionssekretet. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 23.* [5278

Aug. 14. *Reg. *4269.* [Papir med Hertug Vartislavs' Segl. Kongens Arkiv.] Optaget i Notarialinstrument Sept. 3. *Dipl. Flensborg. I, 222*; dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 220, Fol. 645.* [5279

— Soror Cecilia Skythebiærghsdoter monialis ordinis et claustri s. Clare Roskildis. Sana mente et corpore fratrueli mee, sorori Cristine Skythebiærghsdoter curiam meam in occidentali parte ab ecclesia b. Dionisii et aquilonari parte platee sitam, michi titulo hereditatis post mortem patris mei, antequam ordinem intravi, advolutam, confero ad dies suos possidendam; ipsa vero soror[*e*] Cristina de medio sublata curia predicto claustro attinebit. Sig. nostri conventus[1] et sig. officii matris nostre abbatisse[2] cum sig. Dn. Nicholai Boecii[3] canonici Roskildensis et previsoris claustri s. Clare et Dn. Johannis Jacobi[4] previsoris claustri s. Agnetis. Datum Roskildis vig. assumpt. virg.

Perg. med 4 Segl: 1. G. 425; 2. G. 426; 3. G. 264; 4. G. 259. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 32). [5280

Aug. 19. Johannes episcopus servus servorum dei Olorensi et Arusiensi ac Ottoniensi episcopis. Vite ac morum honestas aliaque merita, super quibus apud nos Jacobus Yuari canonicus ecclesie Ripensis fidedigno commendatur testimonio, nos inducunt, ut sibi reddamur ad gratiam liberales. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dicti Jacobi petitio continebat, quod olim cantoria ejusdem ecclesie, quam Nicolaus Johannis ipsius ecclesie cantor, dum viveret, obtinebat, per ejusdem Nicolai obitum, qui extra Romanam curiam diem clausit extremum, vacante, capitulum ipsius ecclesie, ad quod electio futuri cantoris pertinet, eundem Jacobum in cantorem elegerunt, ac idem Jacobus electionem hujusmodi per Petrum episcopum Ripensem auctoritate ordinaria confirmari obtinuit, ac deinde cantoriam ipsam electionis et confirmationis hujusmodi vigore extitit assecutus. Cum autem prefatus Jacobus dubitet electionem et confirmationem predictas

ex certis causis viribus non subsistere, et sicut accepimus cantoria adhuc vacare noscitur, nos volentes eidem Jacobo premissorum meritorum suorum intuitu gratiam facere specialem ipsumque in eadem ecclesia amplius honorare, fraternitati vestre mandamus, quatenus vos vel duo aut unus vestrum per vos vel alium seu alios cantoriam predictam, cui cura imminet animarum et que dignitas non tamen major post pontificalem in eadem ecclesia existit, cujusque fructus 6 mr. argenti secundum communem extimationem valorem annuum, ut ipse Jacobus asserit, non excedunt, sive premisso sive alio quovis modo aut alias quovis modo seu per resignationem coram notario et testibus in partibus sponte factam, quam ratam habere volumus, vel per constitutionem Johannis pape XXII. predecessoris nostri, que incipit: Execrabilis vacet, etiamsi tanto tempore vacaverit, quod ejus collatio juxta Lateranensis statuta concilii ad sedem apostolicam devoluta vel ipsa cantoria dispositioni apostolice reservata existat, dummodo tempore date presentium non sit in ea alicui specialiter jus quesitum, cum omnibus juribus et pertinentiis suis eidem Jacobo auctoritate nostra conferre curetis, inducentes eum vel procuratorem suum ejus nomine in corporalem possessionem cantorie juriumque et pertinentiarum predictorum et defendentes inductum, ac facientes ipsum Jacobum vel dictum procuratorem pro eo ad eandem cantoriam admitti sibique de ipsius cantorie fructibus universis integre responderi, contradictores auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo, non obstantibus quibuscunque statutis et consuetudinibus dicte ecclesie contrariis, juramento, confirmatione apostolica vel quacunque firmitate alia roboratis, aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de dignitatibus ipsius ecclesie speciales, aut aliis beneficiis ecclesiasticis in illis partibus generales dicte sedis vel legatorum ejus literas impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reservationem et decretum vel alias, quomodolibet sit processum, quibus omnibus prefatum Jacobum in assecutione dicte cantorie volumus anteferri, sed nullum per hoc eis quo ad assecutionem dignitatum aut beneficiorum aliorum prejudicium generari. Sed si episcopo pro tempore existenti et capitulo prefatis vel quibusvis aliis a dicta sit sede indultum, quod ad receptionem vel provisionem alicujus minime teneantur, et ad id compelli, aut quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint, quodque de dignitatibus ipsius ecclesie aut aliis beneficiis ecclesiasticis ad eorum collationem, provisionem, presentationem, electionem seu quamvis aliam dispositionem spectantibus nulli valeat provideri per literas apostolicas, non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, et qualibet alia dicte sedis indulgentia generali vel speciali

cujuscunque tenoris existat, per quam presentibus non expressam vel totaliter non insertam effectus hujusmodi gratie impediri valeat quomodolibet vel differri, et de qua cujusque toto tenore habenda sit in nostris literis mentio specialis, aut si dictus Jacobus presens non fuerit de observandis statutis et consuetudinibus ipsius ecclesie, ratione ejusdem cantorie solitum juramentum dummodo in absentia tua per procuratorem ydoneum, et cum ad ecclesiam ipsam accesserit corporaliter illud prestet; seu quod idem Jacobus, ut asserit, in predicta canonicatum et prebendam cum certis prestimoniis, quorum omnium fructus 4 mr. argenti valorem annuum non excedunt, obtinet, et nos dudum sibi de uno in Sleswicensi et alio in Arusiensi ecclesiis canonicatibus [in] expectatione unius Sleswicensis et alterius Arusiensis ecclesiarum predictarum prebendarum concessimus provideri. Nos enim exnunc irritum decernimus et inane, si secus super hiis a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari. Datum apud sanctum Antonium extra muros Florencium 14. kal. septembris, pontific. nostri anno 4.

[Perg. med Pavens Bulle i Hampesnor.] Optaget i 5287. [5281

Aug. 24. Vi Jesper Nielsøn af Dungerby, Nis Jebsøn, Las Jebsøn, Ave Jebsøn og Pether Pethersøn har givet til Bispedømmet i Viborg alle de Rettigheder, vi har i Vand og Fiskegaarde fra Dommerby Sø til Teen Krog med Dam og Damsbond, Gaarde og Gaardebond, for vore Sjæles Helsen og for den Gavn, vi tilforn havde af Bispens Fiskeri i det samme Vand. Og skal vi nyde [a]halvt Fiskeri[a] med Bispen i vore Dage, som hans Brev udviser, hvilket vi har af ham og hans Kapitel. Scriptum nostris sub sig. cum sig. discretorum Petri Nicolai auditoris generalis placiti Vibergensis, Nicolai Jensons dicti[b] Skadeland et Petri Rige, civitatis civium Vibergensis[c]. Datum Vibergi die Bartholomei.

[Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 231.*] Afskr. efter Bircherod: LDipl. og RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242 d. [5282

a) LDipl.: Selve Fiskeriet. b) Den anden Afskr.: de. c) LDipl.: Vibergensium.

Aug. 28. Se 5256-57.

Sept. 3. *Reg. *4270.* Perg. med Notarmærke og Bispen af Slesvigs Segl: G. 972. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 46). *Dipl. Flensborg. I, 222.* [5283

Sept. 5. Vi Pether Ærkebiskop i Lund stadfæster dette forskrevne Brev [ɔ: 2090?] med alle Artikler, og under vi vore Bymænd i Akirkiøby, at de maa nyde alle de Love, Købstadret og Birk, som i dette fornævnte Brev skrevet staar. Og forbyder vi *osv.* Vort Sekret. Givet paa vort Slot Hammershws Tirsd. før vor Frue Dag nativit.

[Perg. [med 1 Segl]. Aakirkeby Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek: LDipl. (1742) og Ny kgl. Saml. Fol. 398e. [5284

Sept. 6. *Reg. *4271.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 7*; *Erslev, Testamenter Nr. 80.* [5285

Sept. 9. »Nills Skrifwares landzdomares i Skåne, Åke Nillsons, Petter Steens, riddares, Lars Akesons canik i Lund, Magnus Baatz stadzfogdes etc. witnesskriftt gifwen fru Christina Axelsdotter, Nils Ifwarsons riddares enkiefru, angående det konung Erich på rättaretinget i Nyborg skall hafwa förelagdt 6 weckors dag att komma breef och bewisning före på Høyby i Barehäred, datum lögersdagen eftter wår fruus födelsesdag«.
[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 196. — Jfr. 3168. [5286

Sept. 12. Dn. episcopo Ripensi ejusque in spiritualibus et temporalibus vicario et officiali necnon DDn. archidiacono et capitulo singulisque canonicis et personis ipsius ecclesie Ripensis, etiam dignitates, personatus, administrationes, officia aut quecunque beneficia ecclesiastica obtinentibus in eadem ac illi vel illis, ad quem vel ad quos cantorie dicte ecclesie collatio, provisio, presentatio, electio seu quevis alia dispositio pertinet, omnibusque aliis Petrus episcopus Olorensis, executor ad infrascripta unacum infrascriptis nostris in hac parte collegis cum illa clausula: Quotiens vos vel duo aut unus vestrum per vos vel alium seu alios etc., a sede apostolica specialiter deputatus. Literas Dn. Johannis pape XXIII., ejus vera bulla plumbea cum cordula canapis impendente bullatas, nobis per Dn. Jacobum Yvari canonicum ecclesie Ripensis principalem in eisdem literis apostolicis nominatum coram notario publico presentatas, recepimus: 5281. Post quarum literarum presentationem fuimus per Dn. Jacobum requisiti, quatenus ad executionem dictarum literarum procedere dignaremur. Nos igitur auctoritate apostolica nobis in hac parte commissa supradictas literas et hunc nostrum processum ac omnia in eis contenta vobis omnibus intimamus per presentes et Dn. Jacobum in possessionem cantorie ecclesie Ripensis inducimus, investientes ipsum per decreti[?][a] nostri traditionem et capitis superpositionem de eadem. Quocirca vos omnes monemus primo, secundo, tertio et peremptorie, vobisque in virtute sancte obedientie et sub penis infrascriptis mandamus, quatenus infra 6 dierum spatium post presentationem presentium, quorum dierum 2 pro primo, 2 pro secundo et reliquos 2 dies pro tertio et peremptorio termino ac monitione canonica assignamus, Dn. Jacobum vel procuratorem suum in et ad possessionem cantorie [inducetis]. Monemus insuper vos omnes, ne Dn. Jacobo vel ejus procuratori, quominus possessionem dicte cantorie assequatur et valeat possidere, impedimentum aliquod prestetis, alioquin tam in dantes alteri quam in

recipientes cantoriam et in contradictores quoslibet et rebelles, nisi infra predictum 6 dierum terminum ab hujusmodi contradictione destiteritis, ac mandatis nostris, ymoverius apostolicis non parueritis, exnunc prout extunc in singulos, dicta canonica monitione premissa, auctoritate apostolica excommunicationis, in capitulum vero, si quod delinquens fuerit, suspensionis a divinis et in ipsorum delinquentium ecclesias interdicti sententias ferimus in hiis scriptis. Vobis vero episcopo Ripensi, cui ob reverentiam vestre pontificalis dignitatis deferre volumus in hac parte, si tamen contra premissa feceritis, dicta 6 dierum canonica monitione premissa ingressum ecclecie interdicimus; si vero hujusmodi interdictum per alios 6 dies sustinueritis, vos simili monitione premissa suspendimus a divinis; verum si prefatas interdicti et suspensionis sententias per alios 6 dies animo, quod absit, sustinueritis indurato, exnunc prout extunc dicta canonica monitione previa excommunicationis sententia innodamus. Ceterum vero cum ad executionem hujusmodi mandati apostolici atque nostri ulterius faciendum non possumus quoad presens, aliis diversis arduis in Romana curia prepediti negotiis, personaliter interesse, universis abbatibus, prioribus, prepositis, decanis, archidiaconis, cantoribus, custodibus, scolasticis, thesaurariis, canonicis tam cathedralium quam collegiatarum, parrochialiumque ecclesiarum rectoribus seu locatenentibus eorundem, plebanis, viceplebanis, presbiteris, curatis et non curatis, vicariis perpetuis, altaristis, clericis, notariis publicis quibuscunque per civitatem et diocesim Ripensem ac aliis ubilibet constitutis super uberiori executione dicti mandati committimus vices nostras, donec eas ad nos duxerimus revocandas, quos monemus primo, secundo, tertio et peremptorie eisque in virtute sancte obedientie et sub excommunicationis pena, quam in ipsos et eorum quemlibet [ferimus in his scriptis], nisi infra 6 dierum terminum post presentationem presentium, et postquam per Dn. Jacobum vel procuratorem suum fuerint requisiti, quorum 6 dierum 2 pro primo, 2 pro secundo et reliquos 2 dies pro tertio et peremptorio termino ac monitione canonica assignamus, ita tamen quod in hiis exequendis alter vestrum alterum non expectet nec unus pro alio se excuset, ad vos omnes vestrasque ecclesias aliasque personas necnon ecclesias ac loca, de quibus ubi, quando et quotiens expediens fuerit, accedant et prefatas literas apostolicas et hunc nostrum processum publicent, dictumque Dn. Jacobum vel procuratorem suum in possessionem dicte cantorie inducant. Et nichilominus omnia alia nobis in hac parte commissa exequantur juxta directam a sede apostolica nobis formam, ita tamen quod ipsi subdelegati nostri in prejudicium Dn. Jacobi nil valeant attemptare nec circa suprascriptas

sententias et processus per nos habitos absolvendo vel suspendendo aliquid immutare, super quibus ipsis potestatem omnimodam denegamus. Et si contingat nos super premissis in aliquo procedere, de quo nobis potestatem reservamus, non intendimus propterea commissionem nostram hujusmodi in aliquo revocare, nisi de revocatione ipsa expressam in nostris literis fecerimus mentionem. Per processum autem nostrum hujusmodi nolumus nostris in aliquo prejudicare collegis, quominus ipsi, servato tamen hoc modo processu, in hujusmodi executionis negotio procedere possint et valeant, prout eis visum fuerit expedire. Prefatas quoque literas apostolicas et hunc nostrum processum volumus penes Dn. Jacobum vel ejus procuratorem remanere et non per vos contra ipsius Dn. Jacobi voluntatem quomodolibet deteneri; mandamus tamen vobis copiam fieri de premissis, si eam petieritis, petentium quidem sumptibus et expensis. Contrarium vero facientes prefatis nostris sententiis, prout in scriptis late sunt, subjacere volumus ipso facto. Absolutionem vero omnium, qui nostras sententias incurrerint quoquo modo, nobis vel superiori nostro tantum modo reservamus. Sig. nostrum. Datum et actum Florencie in domo habitationis nostre residentie, sita prope ecclesie s. Gregorii, indict. 6., mensis septembris die 12., hora primarum vel quasi, pontific. Johannis pape XXIII anno 4., presentibus DDn. Olavo . . . . canonico Roskildensi ac sacri palatii apostolici causarum procuratore Petro M . . . presbitero et Johanne Nicolai . . . . . . Coloniensis diocesis, testibus.

[*Notarmærke.*] Et ego Gobelinus Marten de Tremonia, clericus Coloniensis diocesis, publicus apostolica et imperiali auctoritatibus notarius *etc.*

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Brevkisten, Suppl. 36). Afskr.: Bartholin K, 264 (taget, da Orig. var noget bedre bevaret end nu). [5287

a) Orig.: dirreti.

Sept. 13. »Fulmacktzbreef af ofwanbemelte [*se* 5275-76] Ingeborgh Eschil Geetz effterlefwerska åth sin son Nicolao att till Bosiö closter skiöta alt hennes godz liggiandes i Skåne, dat. profesto exaltat. crucis«.
[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 117. [5288

Sept. 14. *Reg. 3274**. Perg. med Unionssekretet. Flensborg Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Dipl. Flensborg. I, 225.* [5289

Sept. 15. *Reg. 3275.* Afskr. [efter Kopi?] i Roskilde Bisps Jordebog: *SRD. VII, 145.* [5290

Sept. 16. »Förnämbl. mäns uthgifne wettnesskrifft förbemelte [*se* 5275-76] donation angående, dat. sabb. post exaltat. crucis«.
[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 115. [5291

Sept. 17. *Reg. 3276.* [Perg. med Kongens Segl. Faaborg Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1753: LDipl. Kopi, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Desuden flere Bircherodske Afskrifter; efter en saadan: *Aktst. udg. af Fyens litt. Selsk. I, 126* (S*ue*rig*h*es, Norg*h*es, *W*end*e*s og God*e*s - Mænd, *som dette Brev se eller høre, kærlig med Gud og vor Naade og kundgøre alle Mænd*, at - Foborg*h* - vore »for*warer*e« Konger - ha*v*e i - S*ch*ane - F*o*borg*h* - »thisse wor nadh*e* oc frih*et*« - vor *Vr*ede og - Flensborg*h*). [5292

Sept. 18. »Borghmastare och rådz i Malmöe wettnesskrifft innehållandes Catharinæ Englikasdotters uthgifne skiötebreef åth Bosiö closter på een gård liggiandes på Wästergaatan i Malmöe, dat. fer. 2. ante f. Mathei«. [Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 116. [5293

Sept. 22. Jeg Pether Magnusß[1] R. har givet Jep Jonssøn min Frænde al Rettighed, som jeg har eller har haft i Høffdhælwndh i Horns H., som jeg arvede efter min Fader Magnus Nielsß. Medb. af gode Mænd Hr. Jens Grym R.[2] og Hr. Lauris Jensß[3] Præst og Hr. Jens Dwes Kapellan. Datum die Mauricii socioque[!] ejus.

Perg. [med 3 Segl: 1. Dxvij 4 (Due); 2. Lj 3; 3. Lam med Fane. (RA. Horns H. 62.) LDipl. [5294

Sept. 27. Vi Erick Konge hilser alle i Suenborg og vil, at ingen Gæst skal sælge Lærred i Swenburgh uden ved hele Stykker og ved Reb, og Klæde ved hele Stykker og halve og Humle ved »Thremmet« og Salt ved Tønder og ved Pund og Staal ved hele Fad og ikke anderledes, og forbyder[a] vi hver Mand noget Landkøb at gøre, men at de køber og sælger paa deres Bytorv, og forbyder[a] vi hver Mand noget udføre eller udsejle af nogen Havn uden udaf »lage« Havne, og at de tolder da for det, de udfører, paa det Sted og som dem bør, og at de ikke udfører af det, som forbudt er ud at føre af Landet. Thi forbyder vi *osv.* Datum Flensborg 4. fer. ante f. Michaeli[*s*], nostro sub secreto impresso.

[Orig. Svenborg Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Vistnok herefter: Resens Atlas IV, 423. [5295

a) Kopien: forkynde.

Okt. 3. *Reg. 3277.* Perg. med [4] Segl: 1. G. 168. Roskilde Kapitels Arkiv (Magni Alter) (AM. XLII, 10). *Danske Mag. V, 67.* [5296

Okt. 11. Jeg Jens Anderß af Bilzæ a. w. har skødet til hæderlig og ærlig Oolæf Billæ af Æbæltwet a. w. en Gaard i Bwttwrp i Miærløsæ H. (5 Pund Korn) og al min Rettighed i Sprinstwrp og i Bøsæmosæ. Afgaar det Gods ham med Landslov, tilbinder jeg mig at give ham igen saa meget Gods bygt og besat i Syælænd, som skylder 5 Pund Korn, inden 1/4 Aar. Medb. af gode Mænd Billæ Æsberß[2] af Haldæ-

løwæ, Jens Pæterß[3] af Kyætælstwrp og Sølwæ Nielsß af Løwæ. Datum 4. fer. post diem Dionisii.

Perg. med [4] Segl: 2. Lxx 3 (Bille; S' NICOLAI ESBERNI DCS BYYLD); 3. Jiij 1; 4. Hxlvj 1[a]. (RA. Merløse H. 143.) LDipl. — Jfr. 1421 Sept. 22, 1431 Dec. 10. [5297

a) I Rigsark. Seglsamling.

Okt. 14. Landsthingsvidne om Skøde fra Hr. Niels Brok til Ærkebisp Pæther.

Perg. [med 9 Segl]. Senere til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 705* (Thrwet *Hass*, *Jon Bing*, Anders[a]). [5298

a) Ellers ikke konfereret.

Okt. 31. »Åhn förnefnde [*se* 5275-76] Ingeburgis Eschilli Geetz effterlefwerskas medh sin son Nilsz Eskilsons åth bemelte closter uthgifne donation på effterfoljande gårdar, nembligen 2 i Odensströ, een i Guthlakstorp i Enebierge sochn, item een i Aaby i Yfwetoffta sochn, een i Maglesäde i Hörgh sochn och 1 i Æfwerlöf, dat. vig. omnium sanctorum«.

»Åhn förbemelte Ingeburgis och hennes son Nilsz Eskilsons af Brynneslöf wäpnares begieringz skrifft på Odenströ, Gutlackstorp, Aaby, Maglesäde och Afwerlöfz gardars donations förseeglingh, dat. vig. omnium sanctorum«.

[Origg. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 113-14. [5299-5300

Nov. 2. *Reg. *4273.* [Orig. Aalborg Bys Arkiv.] Afskr. fra 16. Aarh.: Arnemagn. Saml. 8vo, 21, Bl. 121. *Saml. t. jydsk H. II, 163.* [5301

Nov. 8. Williadus Nicolai[1] advocatus Roskildensis, Jacobus Skutte[2], Siwardus[3], Johannes Petri[4], Jonas Smidh[5], Johannes Clementis et Petrus Johannis[7], cives ibid. Fer. 4. ante f. Martini in placito nostro civili vidimus, quod Bertoldus Quads civis Hafnensis provido viro Inguaro Andree proconsuli nostro 1 curiam cum domo lapidea sitam Roskildis in par. s. Olaui inter curiam Jacobi Petri proconsulis et Snæwersty, in australi parte a communi foro, et sic durat ad aliam australem plateam, scotavit, quam domum lapideam Mathias Skinnere protunc inhabitavit, recognoscens se plenum pretium percepisse. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1. Hxxxij 2; 2. Bomærke i Skjold; 3. S' SIVART KNVTESS' om Bomærke; 4. Bomærke; 5. Skjold med Knibtang; 7. Bomærke. (AM. XXIII, 14.) — Jfr. 5303. [5302

Nov. 10. Bertoldus Quatz[1] villanus Hafnensis. Viro discr. Ingwaro Andersß proconsuli Roskildensi curiam meam Roskildis sitam, michi jure hereditario post mortem avunculi mei Jacobi Jensß advolutam, ex occidentali parte a vico dicto Snæwerstigh situatam, que curia ex una parte extendit se usque ad forum et ex alia parte usque

ad plateam, que est inter predictam curiam et curiam Dn. Petri Steen M., una cum fundo, domo lapidea ac aliis domibus vendidi et scotavi, recognoscens me plenum pretium sublevasse. Sig. meum cum sig. discretorum Willihadi dicti Kat[2] prefecti civitatis Roskildensis et Jone Wat[3] villani Hafnensis ac Petri Laurencii[4] civis Roskildensis. Datum profesto Martini.

Perg. med 4 Segl: 1. Dxxiij 2; 2. Hxxxij 2 (s' willeadi nicolai); 3. S' IONE IOHANNIS om Bomærke; 4. Bomærke. (AM. XXIII, 15.) — Jfr. 5302. [5303

Nov. 11. *Reg. *4275.* Papir med 1 Segl paatrykt Bagsiden: Aarhus Bys Arkiv (RA.). *Hübertz, Aarhus I, 3.* [5304

Nov. 13. »Kyrckiowärdernas i Ysted och Wårfruga kyrcka uthgifne quittantz ath Nilsz Gudkason på två lödig marck, som till siælagifft uthgofves af een gård i bemelte stad liggiandes wastan kyrckian, dat. die Brictii«.

[Orig.] Specifikation, Adskill. Kirker Nr. 23. [5305

Dec. 1. *Reg. *4277.* Perg. med 3 Segl: 1. Skjold, hvori en af tre Bølger (en Pøl) opragende Mand; 2. M 52; 3. M 51. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). *Rørdam, Hist. Saml. I, 172.* [5306

Dec. 6. Villiadus Nicolai advocatus Roskildis, Jacobis Petri proconsul ibid., Siwardus Kanuti, Petrus Johannis, Jonas Smeth[5], consules ibid., Gerardus Gerardi, Ketillus Sutor, Andreas Dwæ, cives ibid. Die Nicolai audivimus in placito nostro civili, quod honesta matrona ac venerabilis mulier Mertha relicta Johannis Pictoris fratribus claustri fratrum minorum Roskildis quendam fundum situm in par. s. Micaelis ibid. ad succidentalem [!] appendiciam cimiterii fratrum predictorum versus partem aquilonarem cum ejusdem fundi structuris et pertinentiis ob remedium animarum sue progenito[rumq]ue suorum scotavit. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 5. se 5302, 5. Roskilde Franciskanerkl. Arkiv (AM. LX, 33). [5307

Dec. 7. *Reg. 3278.* [**A.** Orig. Kærteminde Bys Arkiv.] *Nye danske Mag. V, 235.* Kopi 1648 med udeladt Dag: RA. Danske Kanc. (herefter: Resens Atlas IV, 608). — **Aa.** Vidisse 1430 Juni 7. [5308

Dec. 12. Johannes episcopus, servus servorum dei, Erico regi Dacie *etc.* Ad pacem et exaltationem [*osv. som Svenskt Dipl. II, 744*]. Quocirca serenitatem tuam hortamur ac etiam rogamus, quatenus ad hujusmodi concilium personaliter velis te conferre vel saltem oratores tuos viros ydoneos destinare ac prelatis in regno tuo consistentibus auxilium impendere, ut ad concilium se conferant. Datum [*osv.*]

[Perg. med Pavens Bulle i Hampesnor; paa Plica: De curia, Clemens. Kongens Arkiv; siden i Geheimearkivet*a*.] Afskr. af Andr. Hoyer: Gml.

kgl. Saml. 4to, 2517 (herefter Afskr.: Gml. kgl. Saml. 4to, 2516; Ny kgl. Saml. Fol. 737 c, 4to, 840 e; LDipl.). [5309

a) Købt af Hoyer for 18 Skill. paa Auktion efter Præsten Gustav Schrøder.

Dec. 12. Johannes episcopus, servus servorum dei, archiepiscopo Lundensi ejusque suffraganeis et Lundensis et ceterarum ecclesiarum capitulis necnon abbatibus provincie Lundensis. Ad pacem et exaltationem [*osv. som Svenskt Dipl. II, 744*].

[Orig. med Bulle i Hampesnor. Lunde Ærkebisps Arkiv.] Vidisse 1414 Juni 18. [5310

Dec. 18. Wy Vlrik hertoghe to Meklenborch[1] *etc.* hebben entfonghen van heren Eryke konynge de 500 mr. sundesch, de de vorbn. unse om ghegheuen und verbreuet heft in dem tollen to Schonore to dessem jeghenwardigen jare. Unse inghezeghel. Gheuen und screuen upp unsen slote Streltze des mandaghes vor Thomas daghe.

Perg. med Hertugens Segl. Kongens Arkiv (RA. Meklenburg 125). LDipl. [5311

Dec. 20. Vi Hennyng Kønyngsmark[1], Clawes Grupendale[2] R. og Gerith van Lanken[3] a. w. har Thome Aften set: 1746, 2440, 2570, 2254. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med 3 Segl: 1. Lxxxviij 1; 2. A. 1138; 3. Cxxxix 1. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 148 b). [5312

— *Reg. *4278.* Perg. med 4 Segl: 1. Lxxxviij 1; 2. A. 1138; 3. Eviij 7 (S' VOLKMARI DE MOLEN); 4. Cxxxix 1. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 141). *Molbech og P. 338.* [5313

— Sammes Vidisse af 4945.
Perg. med samme 4 Segl. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 148 a). [5314

— Sammes Vidisse af 4952, 4962.
Perg. med samme 4 Segl. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 150 b). [5315

— Sammes Vidisse af 4955.
Perg. med samme 4 Segl. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 156). [5316

— Sammes Vidisse af 4963.
Perg. med samme 4 Segl. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 151 b). [5317

Dec. 31. *Jahn 498.* Se 1414 Dec. 31.

Dag? »Kong Erik hertugh i Pommern unner ok giver sin thienere Jep Anderßß aff ßsleff a wapn ok hans arffwinge noghet gotz i Odz H. ligende met friheit uppa thet samme aff inne, stuth ok ledhing ok al swadan koninglighe thyngæ i alle mathæ, som andre riddere ok swenæ

have ok nyde uppa theris gotz i Danmark. Datum Flensborg in crast. Mariæ virg.«

[Orig.] — [Vidisse 1454 Sept. 8 (»at Anders Jepsß i ßsleff wor schikketh for sig met swo ludende breff withne 12 mænd, wor fruæ dagh nativit.«). Orig.: AM. XXIII, 13.] Udtog i den ældre Registratur over AM. [5318

Uden Dag. Privilegium for Præstø: Resens Atlas II, 312. Se 4563.

— Privilegium for Kærteminde. Se 5308.

— M. Matthiæ, Reg. Dan. series: *Rørdam; Monum. 2 R. II, 146.* Se 5246.

— *Hvitfeld IV, 254, Fol. 661.* Se 5266.

Brevbøger: Dueholm: *Dueh. Dipl. 75* (Nov. 10).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 18.* — Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV, 342.* — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 346, 355.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 141.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 348* (Jan. 6), *211?, 227*; se ogsaa 5282. — Børglum Bisp: *ÆA. III, 54.* — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 102.* — Tommerup: *ÆA. IV, 378.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 232.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 366.* — Maribo: *ÆA. III, 274, 278, 283, 288.* — Vestervig: *ÆA. III, 143, 150, 161, 167.* — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II, 377.* — Vrejlev: *ÆA. III, 33, 33?* — Øm: *ÆA. I, 167, 270.* — *Eline Gøyes Jordebog 119* (Aug. 4). — *Adel. Brevkister*: se 5249, 5263-64.

1414.

Jan. 1. Privilegium af Kongen.

[Orig. Køge Bys Arkiv.] Vidisse 1434 Juni 30. *Petersen, Kjøge, Aktst. 3.* — Afskr., vistnok ogsaa efter Vidissen, med Datum: paa den 8 Dag Julii: Peder Syvs Collectanea (Rostgaard Fol. 53), og efter Kopi, indsendt 1773, med Datum: paa den 18 dag Julii: Kall Fol. 52. [5319

Jan. 20. Ake Thorbørnson i Sørby oplader Hr. Axel Pædhersson et Pantebrev.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Personalhist. Saml., Thot.) *Svenskt Dipl. II, 760.* [5320

Jan. 25. Vi Erik Konge tager alle de, som er i Spitale i Lund, under vort Værn, dem og deres Gods, Hjon og Vornede at beskærme, og stadfæster alle Privilegier, som Konger i Danmark og Suerrige har givet dem efter det, som deres Brev udviser, hvilket vi har ladet tilfæste til dette Brev. Og forbyder vi *osv.* Datum Helsingborg die convers. Pauli nostro sub secreto.

[**A.** Orig. Lunds Hospitals Arkiv; senere i SvRA.; anført i Specifikation Bl. 349 Nr. 6.] Afskr. [efter »Ol. J. Baggeri Libro privil. capit. Lund. penes Dn. Prof. Bringium«] af Langebek 1764 og [efter Lunds Akademis røde Kopibog] 1755: LDipl. — [**Aa.** Vidisse 1549 Dec. 11. Samme Arkiv.] Afskr.: Kapitlets Privilegiebog fra o. 1660 (RA.) Bl. 94 v. [5321

Jan. 26. *Reg. 3279.* Perg. med [11] Segl: 1. (svensk Bielke); 2. Cxlix 4 (Baad); 3. Lxviij 3 (Thot); 4. Exvj 6 (Jernskæg). Kongens

Arkiv (RA. Personalhist. Saml., Baad). *Jahn 477*; *Svenskt Dipl. II, 764.* [5322

Jan. 31. Pæder Biskop i Børlwm, Pæder Biskop i Ribe, Provst Jens af Westræwiig, Provst Niels af Twiid, Provst Jens af Børlwm, Anders Brok Kannik i Ribe, Jens Skramb, Nisse Krabbe, Palne Kyrt, RR., Erik Nielsß af Brodscow, Twæ Baggæ, Erik Yuersß, Jesse Gwnnæsß, Jesse Hwalff[14], Wogn Jechopsß, Jesse Eriksß og Jesse Glob, a. w. Onsd. for Kyndelsmysse i Høring paa Kongens Retterthing kendtes velbaaren Hr. Niels Strangesß R. i Twiid, at han har oppebaaret 100 lybske Mark af hæderlig og velbaaren Hr. Anders Jeyæpsß Lunge R. for Hr. Bo Diwres R.'s Brev, med hvilket Aardorp og Ardorppemølnæ og andet Gods var sat i Pant, og Hr. N. S. oplod Hr. A. J. Brevet med al Ret, som det lyder. Givet og skrevet *osv.*

Perg. med [18] Segl: 14. Clxxvij 1. (RA. Nørrejyll. 190a.) LDipl. — Jfr. 5244, 1447 Maj 19. [5323

— Vi Hinrik Grubbe Foged i Winning H., Cristiern Friis af Lundby R., Niels Lundby[4] af Arsløf, Jens Strangeß i Skeldorp, Gerke Hungri[?][a] i Kørsendorp, Anders Erikß i Koxbøle, Lasse Perß i Rosildhe, Jens Perß i Hæristædhe har paa Winninghe H.s Thing inden fire Stokke Aar »mcdxiii[i]then«[b] Thingdag efter Pawels Dag næst efter Jul set, at skellige Jesse[c] Perß i Lindeskog fik et fuldt Vidne ved skellige Per Tueß i Hæristædhe, Stranghe Jesopß ibid., Niels Soneß i Koxbøle, Mates Jenß i Roseldhe, Per Abeldegord i Vinninghe, Niels Krag i Koxbøle, Per Rekfod i Lammedorp, Per Nielß i Kuldorp, at Nisse Aggeß i Morw paa det førsagte Thing skødede J. P. af L. al Grønehagen fra Morw Gade og indtil Keldemad Eng og Træ. Vore Indsegl. Scriptum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 4. Cxi 2 (Friis); 5. 8. Bomærker. (Arkivet paa Ravnholt.) [5324

a) Hūg'. *b*) eller muligvis: mcdxvi[i]then, ɔ: 1417. *c*) Rettet fra: Nisse.

Febr. 1. *Reg. *4283.* [**A.** Orig. med Kongens Segl. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 8.* — **Aa.** Optaget i 5379 (hvori dog Datum ved Forglemmelse af Ordene: decimo og purificationis er blevet til: 1404 in profesto b. Marie virg.). [5325

— Privilegium af Kongen.

Perg. (uden Indsnit til Segl). Halmstad Bys Arkiv. *Svenskt Dipl. II, 769.* — Afskr. fra 17. Aarh. med Datum: crastino concept. Marie (for: profesto purific. M.): »Stædernes Privilegier i Skaane *osv.*« (SvRA.) S. 899. [5326

Febr. 7. Jeg Willatus Nielsøn[1] har solgt til beskedelig og ærlig Jon Eskilsen Bymand i Roskilde en Gaard, som jeg fik med min

Husfrue Katerine, og den Jord, jeg købte af s. Bothels Kirke, med den Jord, jeg købte af s. Lucius Kirke liggende i s. Bothels Sogn norden Gaden, hvilken Gaard rækker paa Bredden fra den Gaard, som Alikæ nu bor i, og til den Gaard, som Swen nu bor i, til Længden fra Gaden og til den Gaard, som Niels Swensen bor i. Medb. af Yngur Andersen Borgemester i Roskilde, Jøns Nielsen Raadmand, der før var Borgemester, og Jøns Clæmensen Foged sstds. Datum fer. 4. ante f. Scolastice.

Perg. med [4] Segl: 1. Hxxxij 2. (Kat). (RA. Roskilde 52.) — Jfr. Febr. 28 og 1429 Juni 24. [5327

Febr. 14. Ericus rex Syælandiam inhabitantibus. Benedicto Bille bona in Søndærøth Løwe H., sibi per Dn. Gertrudem Pætersdoter relictam Dn. Erici Barnumß vendita et scotata et nunquam postmodum per ipsum alienata, jam secundo adjudicamus, inhibentes *etc.* Datum Calingburgh die Valentini nostro ad causas sub sig., teste Jo. Swensß Bryms.

Papir med [Retterthingsseglet] paatrykt Bagsiden. (RA. Løve H. 9.) LDipl. — Jfr. 4470, 4496, 1415 Juni 3, Juli 16, 1418 Juli 18, 1420 Nov. 16. [5328

Febr. 16. Godekinus Bage proconsul ceterique consules Ripenses. Apertam litteram nobilis Johannis Kalff, ipsius principalis et discretorum Dn. Hartwici plebani ecclesie Kaldingh et Marquardi Konirtsß civis Ripensis testium sigillis appendentibus, vidimus: 2264. Sig. nostre civitatis ob rogatum capittuli Ripensis. Datum in die Juliane.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [5329

Febr. 24. Vi Clawes Grupendale[1] R., Møleke[2] og Gerith van der Lanken[3], a. w., har Mathie Dag set: 1200. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med 3 Segl: 1. A. 1138; 2. Eviij 7 (jfr. 5313); 3. Cxxxix 1. Kongens Arkiv (RA. Skippinge H. 1 b). [5330

— Sammes Vidisse af 1812, 2346, 2576, 2578, 2718, 4140, 4145, 4296, 4224, 4474.

Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Malmø). [5331

— Sammes Vidisse af 2591, 3481, 3400.

Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Malmø). [5332

— Sammes Vidisse af 2779, 2780.

Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Malmø). [5333

— Sammes Vidisse af 3337, 3325, 3459, 4480.

Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Malmø). [5334

— Sammes Vidisse af 3345.

Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Skippinge H. 23). [5335

Febr. 24. Sammes Vidisse af 3358.
Perg. med samme [3] Segl: 3. Kong. Ark. (RA. Merløse H. 23 b). [5336

— Sammes Vidisse af 3619, 3882, 3470, 4454, 4468.
Perg. med samme [3] Segl: 1. Kong. Ark. (RA. Nørrejyll. 175). [5337

— Sammes Vidisse af 3742.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Løve H. 31). [5338

— Sammes Vidisse af 3792, 3892, 4100.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Arts H. 19). [5339

— Sammes Vidisse af 4158, 4478-79.
Perg. med samme [3] Segl: 1. Kong. Arkiv (RA. Malmø). [5340

— Sammes Vidisse af 4295.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Ark. (RA. Sønd. H. Laaland 34). [5341

— Sammes Vidisse af 4491-92, 4520.
Perg. med samme [3] Segl: 3. Kong. Arkiv; *ÆA. I, 47* (RA. Stævns H. 53). [5342

— Sammes Vidisse af 4544, 4900.
Perg. med samme [3] Segl: 2, 3. Kong. Ark. (RA. Skippinge H. 28 b). [5343

— Sammes Vidisse af 4682.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Ark.; *ÆA. IV, 8* (RA. Køge 23). [5344

— Sammes Vidisse af 4892.
Perg. [med 3 Segl]. Kong. Arkiv (RA. Samsø 2). [5345

— Sammes Vidisse af 4893.
Perg. med samme [3] Segl: 2, 3. Kong. Ark. (RA. Nørrejyll. ved 177). [5346

— Sammes Vidisse af 4894.
Perg. med samme [3] Segl: 1, 3. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 177). *Molbech og P. 318.* [5347

— Sammes Vidisse af 4897[a].
Perg. [med 3 Segl]. Kong. Arkiv; *ÆA. I, 35* (RA. Skanør). *Molbech og P. 320.* [5347 a

a) Den ulæselige Datum oplyses af *ÆA*.

— Sammes Vidisse af 4920.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 139 b). [5348

— Sammes Vidisse af 4921.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 139 d). [5349

— Sammes Vidisse af 4922.
Perg. med samme 3 Segl. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 140 b). [5350

— Sammes Vidisse af 4928.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Kalø Slot 2). [5351

— Sammes Vidisse af 4942.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Kalø Slot 4). [5352

Febr. 24. Sammes Vidisse af 4958.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 159 b). [5353

— Sammes Vidisse af 4961.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 178). [5354

— Sammes Vidisse af 4972.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Sunds H. 1). [5355

— Sammes Vidisse af 4977.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). [5356

— Sammes Vidisse af 4983, 4988, 4991-92.
Perg. [med 3 Segl]. Kong. Arkiv (RA. Arts H. 20 f). [5357

— Sammes Vidisse af 4984.
Perg. [med 3 Segl]. Kong. Arkiv (RA. Arts H. 20 b). [5358

— Sammes Vidisse af 4990.
Perg. [med 3 Segl]. Kong. Arkiv (RA. Arts H. 20 e). [5359

— Sammes Vidisse af 4994.
Perg. [med 3 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Arts H. 21 b). [5360

— Sammes Vidisse af 4995. (*Reg. *4287.*)
Perg. med samme 3 Segl. Kongens Arkiv (RA. Merløse H. 156.) *Molbech og P. 388.* [5361

— Privilegium for Skelskør. Se Dec. 23.

Febr. 25. »Köpebreef på een gård i Malmö, som den ene borgaren därsammastädes Johan Swarte såldt åth den andre Jöns Mattson, dat. dnica. carnisprivii«.
[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 197. — Jfr. 5363. [5362

Febr. 26. »Magistratens i Malmöe gifne fastebreef på ofvanstående [*se* 5362] gård, dat. fer. 2. carnisprivii«.
[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 198. [5363

Febr. 28. Johannes Clementis[1] viceadvocatus Roskildensis, Inguarus Andree, Jacobus Petri, proconsules, Petrus Martini previsor b. virginis, Acho Rafn[5], Olauus Thrugilli et Johannes krembere, cives ibid. Fer. 4. post diem Petri in cathedra in placito nostro civili constitutis discr. et honestis Willehado Nicolai alias dicto Kat et Jona Eskilli, concivibus nostris, Willehadus dicto Jone suam curiam ibid. in par. s. Bothulphi ad aquilonem a communi regia platea et ad occidentalem partem a curia, quam pronunc inhabitat quedam Alekæ, ad orientalem partem a curia, in qua nunc residet Sueno Boecii, et ad australem partem a curia Nicolai Suensß contigue sitam scotavit, recognoscens se plenum pretium a Jona Eskilli sublevasse. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke; 5. . . CKONIS NICOLA . om Bomærke i Skjold; 7. Bomærke. (RA. Roskilde 53.) — Jfr. 5327. [5364

Marts 6. Vidisse af Privilegier for Tummathorp Kloster.

Perg. med Notarmærke [og 2 Segl]. Tommerup Kl. Arkiv (RA. Tommerup Kl.). *Svenskt Dipl. II, 787.* [5365

Marts 12. Vi Clawes Grupendale R., Møleke[2] og Gerith van der Lanken[3], a. w., har paa Gregorii Dag set: 2421, 4481. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [3] Segl som 5330: 2, 3. Kong. Arkiv (RA. Løve H. 146). [5366

— Sammes Vidisse af 3956.

Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 72 b). [5367

— Sammes Vidisse af 4071.

Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 62). [5368

— Sammes Vidisse af 4141, 4201.

Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Dronningholm 3). [5369

— Sammes Vidisse af 4355, 4472.

Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 155 o). [5370

— Sammes Vidisse af 4374-75.

Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Holbo H. 31). [5371

— Sammes Vidisse af 4475. (*Reg. *4289.*)

Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 93 c). *Molbech og P. 134.* [5372

Marts 14. Milites, militares, rustici, agricole ac tota communitas terre Falstrie. 4. fer. post f. Gregorii in placito nostro generali literas nobilis Dn. Ywani Brysikkæ M. castri Nykøping capitanei per Ericum Nielsß de Hørnyngsholm Dn. Lodwico Andersß datas sub salvis sigillis vidimus: 3219. Sig. nostre communitatis Falstrie. Datum *etc.*

Perg. [med 1 Segl]. (Arkivet paa Vallø; *Adel. Brevkister 159*; nu Norske RA., fra Kristiania Universitetsbibliothek.) [5373

Marts 21. »Johannis Nilsons de Thordorp uthgifne testementz breef på åthskilliga saker, ibland hvilka han donerar och gifwer s. Päders kyrckia i Malmöe, der han har uthwaldt sin lägerstad, een $1/2$ gård liggiandes i Gråbrödra strätæ, item till domkyrckian i Lund een gård liggiandes i Ræng sogn och räntandes åhrligen 18 grossos, item hvart closter i Skåne 1 marcham, item till Fugliæ kyrckia een gård i Østra Kattarp räntandes 1 solidum grot, item till Baræ kyrkia 1 vaccam etc., dat. die Benedicti«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv?] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 24. [5374

— Bero Swenß et Joh . . . . . Quendam contractum fecimus inter nobile[m Dn. Elnæ, relictam] Henrici Jeipß pie memorie cum liberis suis ex una et hwstrw [Helinam] . . . . . ex altera, quarum modo

curam gerimus et tutelam .... bona divi .... predicte Helinæ post mortem parentum ipsius, quam frater ejus prefatus Henricus J. .... usque ad obitum apud se indivisam detinebat, quem contractum ad earum instantiam .... sic quod prefata Helina curiam principalem Ingilstorp cum omnibus ipsius adjacentiis [quibuscumque] nominibus censeantur, et omnes alias curias ibid. et colonias ad eandem curiam princi[palem spectantes cum] ipsarum adjacentiis perpetue possidebit, et predicta Ælnæ omnia alia bona post mortem .... reservabit. Sed in recumpensam auri et argenti, que dicta Helina a predicto fratr[e] .... extenditur, dabit dicte Elnæ vel liberis ejus 60 mr. argenti .... bona in Ingilstorp apud se et suos liberos retinebit, donec summam receperit capit. .... tertia parte de curia principali et 5 coloniis cum omnibus earum adjacentiis, qu .... contradictione quorumcumque perfruatur. Sig. nostra cum sig. nobilium .... Jone Swenß M., Ditleffui Dittricksß A. et Dn. Trwgilli Nicholai presbyteri ecclesie .... [Datum] die Benedicti.

Perg. [med . . Segl]; et Stykke af Brevets højre Side er afrevet. (RA. Bjeverskov H. 2.) [5375

Marts 22. *Harsyssels Dipl. 20.* Se 1418 Marts 10.

Marts 25. Vi Clawes Grupendale[1] R., Mølike[2] og Gerith van der Lanken[3], a. w., har vor Frue Dag annunt. set: 4476. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med 3 Segl som 5330. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 93 b). [5376

— Sammes Vidisse af 4538.

Perg. med samme 3 Segl. Kongens Arkiv (RA. Pommern 15 b). [5377

Marts 30. »Vinold Brokman präst sällier till canicken i Lund hr. Jacob Petterson sin stenboth, som han köpt af Agneta Clasdotter, liggendes näst wästen hoos ysterste stenbothen kallad de gamle klätebother i Malmöö, dat. 6. fer. ante dnicam. palmarum«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 199. — Jfr. 5219-20. [5378

Apr. 4(?)[a]. *Reg. *4297.* Perg. med 2 Segl: 1. G. 972; 2. G. 995. Haderslev Kapitels Arkiv; jfr. dog *ÆA. I, 1* (RA. Slesvig Stift 4). Efter Afskr.: *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 9.* [5379

a) I Datum staar: mensis aprilis die Martis quarta hora quasi meridiei; heri skal „quarta" vel henføres til Dagen, men 4. Apr. var rigtignok en Onsdag.

Apr. 15. Vi Clawes Grupendale[1] R., Møleke[2] og Gerith van der Lanken[3], a. w., har Quasimodogeniti Søndag set: 2187, 2180, 2043, 2110, 2078, 2076, 2096. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med 3 Segl som 5330. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 161 a). [5380

Apr. 15. Sammes Vidisse af 2229.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 161 b). [5381

— Sammes Vidisse af 2387, 2758.
Perg. med samme [3] Segl: 1. Kong. Ark. (RA. Nørrejyll. 108 bb). [5382

— Sammes Vidisse af 2396.
Perg. [med 3 Segl]. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 24 bb). [5383

— Sammes Vidisse af 2534, 2397.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Bølling H. 2). [5384

— Sammes Vidisse af 2583.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 161 c). [5385

— Sammes Vidisse af 2689.
Perg. med samme [3] Segl: 1, 2. Kong. Ark. (RA. Nørrejyll. 161 d). [5386

— Sammes Vidisse af 2694, 3666.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Lysgaards H. 4). [5387

— Sammes Vidisse af 2774.
Perg. [med 3 Segl]. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 106 aa). [5388

— Sammes Vidisse af 2915.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Gislum H. 17). [5389

— Sammes Vidisse af 3286, 3933.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Gislum H. 18). [5390

— Sammes Vidisse af 3734, 3633, 3372.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 166). [5391

— Sammes Vidisse af 3778, 4785.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 168). [5392

— Sammes Vidisse af 3815.
Perg. med samme [3] Segl: 1. Kong. Arkiv (RA. Hessel 1). [5393

— Sammes Vidisse af 3916.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 161 e). [5394

— Sammes Vidisse af 3945, 4046.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Slet H. 4). [5395

— Sammes Vidisse af 4031.
Perg. med samme [3] Segl: 3. Kong. Arkiv (RA. Hessel 2). [3596

— Sammes Vidisse af 4123, 4820.
Perg. med samme [3] Segl: 1. Kong. Arkiv (RA. Jylland, unævnt og uvist Gods 23). [5397

— Sammes Vidisse af 4616, 4628, 4678.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 161 f). [5398

— Sammes Vidisse af 4748.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 47 d). [5399

Apr. 15. Sammes Vidisse af **4759**.
Perg. med samme [3] Segl: 3. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 133 b). [5400

— Sammes Vidisse af **4760**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 170). [5401

— Sammes Vidisse af **4764, 4778**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 165). [5402

— Sammes Vidisse af **4776, 4771, 4813, 4767**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 167). [5403

— Sammes Vidisse af **4774, 4780, 4779**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 171 a). [5404

— Sammes Vidisse af **4791, 4784, 4770, 4777, 4775, 4789**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 169). [5405

— Sammes Vidisse af **4806, 4800, 4828**.
Perg. med samme [3] Segl: 2, 3. Kong. Ark. (RA. Nørrejyll. 171 b). [5406

— Sammes Vidisse af **4810, 4809, 4815, 4814**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv; *ÆA. I, 6* (RA. Nørrejyll. 128). [5407

— Sammes Vidisse af **4819, 4850, 4830**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 107 e). [5408

— Sammes Vidisse af **4831**.
Perg. med samme [3] Segl: 1, 2. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 108 h 2). [5409

— Sammes Vidisse af **4832, 4782**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 163). [5410

Apr. 17. Mathias Skapp i Malmøyghe lejer Strandgaarden sstds. af Roskilde Kapitel.
Perg. med [3] Segl: 1. Dxxxiv 1; 3. Bomærke. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. II, 9). *Svenskt Dipl. II, 802.* [5411

Apr. 23. Vidisse af **4861**. (*Reg. *4294.*)
Perg. med 3 Segl som 5330. Kongens Arkiv (Reg. 69, Fasc. 21 c, 88). *Molbech og P. 303.* [5412

Apr. 25. »Nilsz Eskillson wäpnares åth Bosiö closter sampt andre privatz personer uthgifne testementzbreef af åthskillige saaker och handlingar bestående, dat. die Marci«.
[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 122. [5413

— [Jeg Sven] Vdsß af Sostorpp R. er gældskyldig velbyrdig Hr. Fynd Aghysß af [Løgetved] 100 lub. Mk. Sølvpenninge, 70 Mk. engelsche og 30 Mk. ......, Mønt gænge i Fyin, for hvilke jeg pantsætter ham mit Gods i Langeland, som er tilfaldet mig af Arv [efter min H]usfrue Cristina Andherssdotter, som er en Gaard i Tholebøle S.,

som hedder Blegholm, 2 i Toleb[øle, 1] i Bøstropp S., som hedder Judheholm (Jenss Mortensß), 2 sstds. (Lasse Jude og Mattis Skræder), i Thresebøle 1 (Nis Hwidh), i Odnebøle 1 (Thomes Smedh), i Stoffnes 1 øde, i Linlesse S. i Yllebøle 1, som hedder Hawegardh (Nis Aghisß), 1, som Jæipp iboede, 1, som hedder Stouegard, sstds. 1 (Nis Andhersß), sstds. 1 Gaard, 1 Gaard[a] (Niels Skredder), i Henningetwed 1 (Ingwar), sstds. 1 øde, i Kædeby i Holmlet S. 1 (Niels Tughesß), 1 sstds. (Niels Ywersß), i Hesløff 1 øde, i Fæbek 1 øde Gaard, ydermere højere end de andre Breve derpaa udviser, og alt mit Gods, hvor det ligger i Langelandh, og alt det forskr. Gods' Tilliggelse, Vornede at sætte og afsætte, Frugt, Indgæld osv. op at tage saavel det Aar, Godset løses, som de andre Aar derimellem. Løsning skal kundgøres to Thing næst for Johannes bapt. Dag paa L.s Landsthing, og Godset løses Mortens Dag næst efter. Sig. meum cum sig. virr. discr. et nobilium Dn. Henrici rectoris ecclesie Homleth, Nicolai Jacobi, Jacobi Kætilli, Jacobi Tuwesß, Hennichini Mortensß, Laurentii Jacobi et Mathei Mørk. Datum die Marchi.

[Orig.] Vidisse 1473 Okt. 9 (die Dyonisii). Perg. (Begyndelsen ødelagt): RA. Langeland Nørre H. 14. — Jfr. 5218. [5414

a) Vel kun en fejlagtig Gentagelse.

Apr. 28. *Reg. *4293.* Perg. med [7] Segl: 6. Bomærke. (Arkivet paa Vik.) *Svenskt Dipl. II, 803.* [5415

Maj 1. Vi Clawes Grupendale[1] R., Møleke[2] og Gerith van der Lanken[3], a. w., har Philippi et Jacobi Dag set: **3640, 4253-54.** Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med 3 Segl som **5330.** Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 84b). [5416

— Sammes Vidisse af **3855, 4102, 4509.**

Perg. med samme [3] Segl: 2, 3. Kong. Ark. (RA. Nørrejyll. 176). [5417

— Sammes Vidisse af **4107.**

Perg. med samme 3 Segl. Kong. Ark. (RA. Rønningesøgaard 1). [5418

— Sammes Vidisse af **4116.**

Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Horns H. 78). [5419

— Sammes Vidisse af **4240, 4267.**

Perg. med samme [3] Segl: 1, 3. Kong. Ark. (RA. Nørrejyll. 82). [5420

— Sammes Vidisse af **4722.**

Perg. med samme [3] Segl: 2, 3. Kong. Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 15). [5421

— Sammes Vidisse af **4753, 4840.**

Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 97 d). [5422

— Sammes Vidisse af **4899.**

Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 135 b). [5423

Maj 1. Sammes Vidisse af **4914.**
Perg. [med 3 Segl]. Kong. Arkiv (RA. Strø H. 2). [5424

— Sammes Vidisse af **4915.**
Perg. med samme 3 Segl. Kongens Arkiv (RA. Ringsted H. 86). [5425

Maj 3. Vi Clawes Grupendale[1] R., Møleke[2] og Gerith van der Lancken[3], a. w., har invent. crucis Dag set: **2770, 2822, 3308, 4751.** Vore Indsegl. Datum *etc.*
Perg. med 3 Segl som 5330. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 121 g). [5426

— Sammes Vidisse af **4761, 4827, 4826.**
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 173). [5427

Maj 25. Vi Clawes Grupendale[1] R., Møleke og Gerith van der Lanken[3], a. w., har Vrbani Dag set: **1946.** Vore Indsegl. Datum *etc.*
Perg. med samme [3] Segl: 1, 3. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 164). [5428

— Sammes Vidisse af **3813, 4335, 4409.**
Perg. med samme 3 Segl. Kongens Arkiv (RA. Malmø). [5429

— Sammes Vidisse af **4048.**
Perg. med samme 3 Segl. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 76). [5430

— Sammes Vidisse af **4077.**
Perg. med samme 3 Segl. Kongens Arkiv (RA. Malmø). [5431

— Sammes Vidisse af **4078.**
Perg. med samme 3 Segl. Kongens Arkiv (RA. Malmø). [5432

— Sammes Vidisse af **4244.**
Perg. med samme 3 Segl. Kongens Arkiv (RA. Malmø). [5433

— Sammes Vidisse af **4311.**
Perg. med samme 3 Segl. Kongens Arkiv (RA. Stævns H. 75). [5434

— Sammes Vidisse af **4316, 4315, 4325.**
Perg. med samme [3] Segl: 2, 3. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 46* (RA. Stævns H. 79). [5435

— Sammes Vidisse af **4317.**
Perg. med samme 3 Segl. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 46* (RA. Falster Nørre H. 12). [5436

— Sammes Vidisse af **4318.**
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Ark.; *ÆA. I, 46* (RA. Højstrup 1). [5437

— Sammes Vidisse af **4322.**
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Højstrup 5). [5438

— Sammes Vidisse af **4411.** (*Reg. *4298.*)
Perg. med samme 3 Segl. Kongens Arkiv (RA. Malmø). *Molbech og P. 111.* [5439

Maj 25. Sammes Vidisse af **4697**.
Perg. med samme [3] Segl: 2, 3. Kong. Arkiv (RA. Malmø). [5440

— Sammes Vidisse af **4726**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Gulland 6 b). [5441

— Sammes Vidisse af **4727**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Gulland 7). [5442

— Sammes Vidisse af **4736**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 119 c). [5443

— Sammes Vidisse af **4737**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 120). [5444

— Sammes Vidisse af **4739**. (*Reg. 3282.*)
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 119 a). *Molbech og P. 221.* [5445

— Sammes Vidisse af **4740**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 119 d). [5446

— Sammes Vidisse af **4741**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 119 f). [5447

— Sammes Vidisse af **4772**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 129). [5448

— Sammes Vidisse af **4808**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 123). [5449

— Sammes Vidisse af **4816**, **4829**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 122). [5450

— Sammes Vidisse af **4821**, **4838-39**.
Perg. med samme [3] Segl: 2, 3. Kong. Ark. (RA. Nørrejyll. 172). [5451

— Sammes Vidisse af **4833**, **4837**.
Perg. med samme [3] Segl: 1, 3. Kong. Ark. (RA. Nørrejyll. 106 e). [5452

— Sammes Vidisse af **4834**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 119 b). [5453

— Sammes Vidisse af **4836**.
Perg. med samme [3] Segl: 1, 3. Kong. Ark. (RA. Nørrejyll. 126). [5454

— Sammes Vidisse af **4842**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 119 e). [5455

— Sammes Vidisse af **4845**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 114). [5456

— Sammes Vidisse af **4847**, **4852**, **4884**.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv; *ÆA. I, 45* (RA. Stævns H. 57). [5457

Maj 25. Sammes Vidisse af 4851.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 124). [5458

— Sammes Vidisse af 4882.
Perg. med samme [3] Segl: 2, 3. Kong. Arkiv (RA. Hjortholm 2). [5459

— Sammes Vidisse af 4883.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Hjortholm 1). [5460

— Sammes Vidisse af 4890-91.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 136 g). [5461

— Sammes Vidisse af 4948-49.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 154 a). [5462

— Sammes Vidisse af 4950.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 187 a). [5463

— Sammes Vidisse af 4951.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 154 b). [5464

— Sammes Vidisse af 4953.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Nørrejyll. 174). [5465

— Sammes Vidisse af 4965.
Perg. med samme [3] Segl: 1, 2. Kong. Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 15). [5466

— Sammes Vidisse af 4997.
Perg. med samme [3] Segl: 3. Kong. Arkiv (RA. Skippinge H. 73). [5467

— Sammes Vidisse af 5112.
Perg. med samme [3] Segl: 1, 2. Kong. Ark. (RA. Skippinge H. 76). [5468

— Sammes Vidisse af 5128.
Perg. med samme 3 Segl. Kong. Arkiv (RA. Sønderlyng H. 6). [5469

Juni 3. Værnbrev af Kong Erik for Tommedhorp By.
Perg. med Unionssekretet. Tommerup Kl. Arkiv (RA. Tommerup Kl.). *Svenskt Dipl. II, 813.* — Omtrent samtidig Afskr. paa Perg., tilsyet Originalen. [5470

Juni 6. Landsthingsvidne om Kirkens Gods.
[Perg. Ringsebølle Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 323: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 280.* [5471

Juni 9. »Konungh Erickz åth Bosiö closter uthgifne åthkomstbreef på 2 gårdar i Gyinge häradt, dhen eene i Æmmislöf östra och dhen andra i Gryyth, dat. Sætinge sabb. post f. corporis Christi«.
[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 120. [5472

Juni 13. Jens Giørstinge Landsdommer inden Siellandt, Erick Nielß, Jens Oolß, Jens Finckenau, RR., Hertuigh Trolle['], Teth af Querckeby, Torbern Jenß af Ørsløff, Peder Simble af Gierderup, Jens Gripß, Giødicke Gripß, Jens Inguorß af Nesby og Anders Perß

af Holme, VV. Onsd. før Boels Dag paa Siellandsfarer Landsthing vidnede 12 skellige Mænd, at Hoolth af Rette burde at have halv Gærde med Bregentuedt, thi Holth Mark ligger paa den ene Side til »gaardene« og Bregentueth Mark paa den anden Side; item havde Fru Boeldt taget 2 Thinghøringe, og de samme Tid paa Landsthinget vidnede, at de havde halvt Gærde skiftet mellem Holthe og Bregentuedt, som det af Rette burde at være, og Mærke tilsat, hvilket til Holthe hørte at lukkes, og hvilket Bregentuedt at lukke burde. Vore Indsegl. Givet *osv.*

[Orig. med Segl: 3.] Optaget i Sjællands Landthingsvidne 1546 Aug. 4 (Onsd. efter Peder ad vincula): RA. Danske Selsk. Membr. LDipl. [5473

Juni 18. Petrus archiepiscopus Lundensis Dn. Petro episcopo Ripensi. Litteras Dn. Johannis pape XXIII. sub bulla ejus plumbea in filo canopi[!] recepimus: 5310. Nos igitur devotionem vestram requirimus, quatenus convocatis ecclesie vestre prelatis, capitulo, abbatibus, prioribus exemptis et non exemptis omnibusque clericis vestre dyocesis, quos hujusmodi negotium tangere videritis, apostolicam convocationem et requisitionem eis sollempniter intimetis secundum formam litterarum nobis a sede apostolica directarum, de hiis, que circa hujusmodi intimationem egeritis, nobis rescribentes. Datum Helsingburgh die Marci et Marcelliani nostro sub secreto.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 155). [5474

Juni 21. »Thruwed Haas, Petter Jönson, riddare, Petter Nillson af Arfweslöf, Sten Nilson, Marten Duwa och Jes Nilson af Wandkiwinge wore på konungens wägnar förordnade att ransaka om det godz i Amitzlöf, som Olof Stigson och hr. Wäste twistat om, war Hr. Stig Petterson med orätta afträngdt eller ey, och bewitnade desze, att det ey war Stig afttagit, emedan han det pandtsatt och sedan aldrig i sina wärio haftt, dat. fer. 5. ante f. nativit. Johannis pabt.[!]«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 200. — »Copia af föregående breef«: Sstds. [5475

Juli 2. Ærkebisp Peder tillader Diakonen Sueno Nicolai selv at vælge den, der skal give ham Præstevielse.

Papir med 1 Segl: G. 25 (Brudst.). (RA. Danske gejstl. Sager 8d.) *Svenskt Dipl. II, 828.* [5476

Juli 8 el. **18.** Privilegium for Køge. Se 5319.

Juli 25. Cristiernus Hemmingi[1] prepositus Roskildensis. Discr. Nicolao Petri civi Roskildensi curiam meam Roskildis in par. s. Botulphi juxta plateam a parte aquilonari inter parvam stratam dictam Høwæbrwns strædæ ad occidens et curiam, quam nunc inhabitat Pe-

trus Olaui, ad oriens situatam, cum jure, scotatione et proprietate, quibus michi advoluta est, vendidi et scotavi, pro qua curia recognosco me plenum pretium sublevasse. Sig. meum cum sig. DDn. Micaelis Clementis et Johannis Gerikini, canonicorum Roskildensium. Datum 4. fer. ante f. Olaui.

Perg. med [3] Segl: 1. G. 254. Senere (jfr. 1496 $^{29}/_{7}$: AM. XXXIV, 4) til Roskilde Kapitels Arkiv (Agathæ Alter) (AM. XXXIV, 1). LDipl. [5477

Juli 29. ‚Kong Erics (af Pomeren eller den ottendes) Brev, som er udgivet under Guldstav udi det Skib[a], som kaldtes den store Ark, paa s. Olufs Dag anno 1414‘.

[Orig. Nakskov Bys Arkiv.] Udtog efter en udateret Stadfæstelse af Kristoffer af Baiern i [Registratur 1630, hvoraf] Afskr.: Thott Fol. 730, Bl. 76. [5478

a) Afskr.: skil.

Aug. 24. Afladsbrev af Pave Johannes XXIII.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 322.* [5479

Aug. 28. *Reg. 3284.* Perg. med Eidersteds, Ewerschops og Utholms Landssegl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XIX, 4). *Michelsen, Nordfriesland 202.* [5480

Sept. 1. Ik Ricwan Johansß[1] borgher to der Landeskrone hebbe vorkoft her Winold Brukman, en prester to Lunden, mynen hoff, dar ik suluen inne wone, de liggende is uppe deme orde osten neghest Hinrich Bøghen unde heft an de brede 18 elen, an de lenghe 56½ elen, welken hoff vorwillekøre ik her W. B. to skøtende, wente he my wol betalet is. Myn inghezeghel, unde bidde ik de erwerdighen manne Hermen Steuensß[2] borghermester to der Landeskrone, Hermen Meygerlynk[3], Johan Petersß[4], Hans Manscowe, Henning Skildesort, Magnus Børnsß[7], rathlude dar sulues, dat se henghen ere inghezeghele hir vore. Screuen to der Landescrone an Egidius daghe.

Perg. med [7] Segl: 1-3, 4, 7. Bomærker (1-2. i Skjold). Senere til Lunde Kapitels Arkiv; Specifikation, Domkirken Nr. 194 med Aar 1440 (SvRA.). [5481

Sept. 14. Pave Johannes XXIII tillader Præsten Johannes Ringcoby at have et flytteligt Alter.

[Orig.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 322.* [5482

Okt. 10. Skødebrev af Juliana Acho Ynguarssons Datter paa en Gaard i Maglathwærn.

A. Perg. med [8] Segl: 1. K III 2 (Baad); 2. G. 51; 3. Brudst.; i Sigilfeltet vist et Bogstav; 8. Bomærke. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 855.* — **Aa.** Samtidig Afskr.; ved Foden er med anden Haand skrevet: »visa per me B. Nicolai«. (RA. Herrestad H. 8.) [5483

Okt. 15. [Petr]us episcopus Ripensis. Benedictus Billæ A. [frater] noster nobis de omnibus [red]ditibus et obventionibus ad castrum Bøfflingæ pertinentibus, [que] perciperat, ratiocinium fecit; unde ipsum quittum dimittimus. Secretum nostrum. Datum Ripis crastino Kalixti.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Bøvling 4.) [5484

Okt. 31. Petrus episcopus Roskildensis. Nuper a DDn. abbate et conventu monasterii in Sora aliqua sua bona nobis et mense nostre episcopali propter situm utilia per modum permutationis de consensu capituli nostri pro aliis bonis nostris, ecclesiis, jurisdictionibus et juribus tam nostris quam nostrorum prelatorum, abbati et conventui in recompensam per nos et nostrum capitulum traditis, habuimus. Quapropter Dn. Cristierno preposito nostro Roskildis et suis successoribus decimas nostras episcopales in par. Snesøøræ in recompensam sue jurisdictionis et jurium, que super villicis et colonis dictorum Dn. abbatis et conventus in provinciis prepositure habuit et ad instantiam nostram ad manus nostras de consensu dicti capituli resignavit, annuimus, donec a nobis prepositus secundum determinationem capituli nostri sufficientem optinuerit recompensam. Secretum nostrum cum sig. dicti capituli[2]. Datum Roskildis vig. omnium sanctorum.

Perg. med [2] Segl: 2. G. 192. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LX, 34). [5485

Nov. 12. Landeskrone Bythingsvidne, at Ricwan Johansson skødede en Gaard til Wynoldus Brokman, Præst i Lund.

Perg. med [7] Segl: 5. Bomærke. Senere til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 862.* [5486

— Malmø Bythingsvidne, at Præsten Vinoldus Johannis skødede Kanniken Jacobus de Høyby en Bod.

Perg. med [7] Segl: 1. Gxxv 2 (. IESSE AKESON); 2. Fxlvij 19 (Rosensparre); 3. Llxv 7 (sigillu iesse ðene); 4. Bomærke; 6. Liij 3. Senere (jfr. 1416 $^{11}/_{10}$?) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. II, 863.* [5487

Dec. 1. In nomine dni. amen. Indict. 7., prima die mensis decembris, hora vesperorum vel quasi, in curia episcopali Roskildensi [*osv. væsentlig som* 5493, *men indeholdende:*] 5053 [*og med forskellig Seglbeskrivelse*].

Perg. med Notarmærke og [1 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 29). LDipl. under 1409 $^{9}/_{10}$. [5488

— Notarialinstrument om 5114 (ligelydende med 5488, dog med anden Seglbeskrivelse).

A og **B.** Perg. med Notarmærket og 1 Segl: G. 168. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 31). LDipl. under 1410 $^{16}/_{9}$. [5489

Dec. 7. Se 5493.

Dec. 9. Se 5326.

Dec. 16. Dansk Oversættelse: RA. Topogr. Saml. p. Pap., Kalundborg 40e. Se 4659.

Dec. 18. Vi Erik Konge stadfæster de Privilegier, som Konger i Danmarck har undt vore Bymænd i Stubbækøping, i alle Maader, som deres Privilegier lyder, som dette vort Brev er vedhængt. Thi forbyder vi *osv.* Vort Indsegl. Givet i Roskilde Tirsd. før Thomæs Dag Apostel.

[Perg. [med 1 Segl]; jfr. 3546. Stubbekøbing Bys Arkiv.] Afskr. af Bircherod og af Langebek 1741: LDipl. [5490

Dec. 23. *Reg. 3285.* [Perg. [med 1 Segl]. Skelskør Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1747: LDipl. Afskr. 1773: Kall Fol. 52. *Friis, Skjelskør 378.* — Udtog med Datum: Matthiæ Dag, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [5491

Dec. 27. *Reg. 3286.* **A.** [Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog uden Dag af Hamsfort: *SRD. I, 322* (= *Hvitfeld IV, 255. Fol. 661*, hvor dog: Holme Kl.). — **Aa.** Afskr.: Løgumbogen: *SRD. VIII, 199.* [5492

Dec. 31[a]. *Reg. *4307.* Perg. med Notarmærke og 1 Segl: G. 168. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 37). *Jahn 498* (P*u*dbusch, Johanne D*uue* - Lavrentio Fi*nn*onis - *E*t ego). [5493

a) *Dipl. Flensborg. I, 181* urigtig: 7 Decbr. *Rydberg II, 9* mener, at Aaret er regnet fra Juledag og Dokumentet altsaa udstedt 1413; Paveaaret viser dog, at dette ikke er saa.

— Notarialinstrument om 5223 (ligelydende med 5493, dog med anden Seglbeskrivelse).

Perg. med Notarmærke og [1 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 41). LDipl. under 1412 $^{5}/_{10}$. [5494

Dag? Vi Clawes Grupend[ale[1] R., Møleke[2] og Gerith] van der [Lan]ken[3], a. w., har[a] set: 2079-80. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med samme Segl som 5330. Kongens Arkiv (RA. Holbo H. 7 b).

a) Dagen ulæselig. [5495

— »Bengtæ Månsdotters testemente gifwet Bosiö closter och desz altare b. Mariæ angående först desz gård Kierrarp i Hörg sochn, item gifwet Nilsz Eskilson Geet 2 gardar i Odenströ, item Kirstina Jacobzdotter och sin syster gifwet 3 gårdar i Röge med meera 1414«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 121. [5496

— Gavebrev af Hr. Henrik Vordenberg R.

[Perg. Ringsebølle Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 323: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 281.* [5497

— Vi Erick Konge har taget vore Borgemester og Almue i Helsingborig i vor Fred og Hegn, og under vi dem disse Friheder: [*1.*] Først at ingen Gæst skal købe nogen Købmandskab uden Sild

om Høsten, og hvad andet de vil købe, skal de købe af Bymændene[a] uden saa megen ædende Vare, som de vil købe paa Torvet til deres egen Kost, og det skal hver Gæst holde med sin Ed, at han intet mere køber, end han [b]ved tør[b] til sin egen Kost; findes nogen, som herimod gør, bøde derfor [c]sine tvende 40 Mk.[c], Halvdelen mod os og Halvdelen mod Byen, og miste saa meget, som købt er over det, som før sagt er. [*2.*] Item ingen Gæst skal købe Landkøb eller sælge enten paa Landsbygden eller i Købstæder i[d] Alental eller Skæppemaal eller med Bismervægt og saadanne Ting, som dertil hører, under saadan Brøde, som før er sagt. [*3.*] Item at Borgemestrene skal sætte Maade med Ølkonerne, Bagerne og alle andre Embedsmænd, at de gør skelligt af deres Embede. Hvo derover bryder, retter[e] efter det, som muligt er og skelligt. [*4.*] Item at ingen Gæst skal købe af Gæst nogen Haande Købmandskab under Brøde, som muligt er. [*5.*] Item om deres »schib brøste[f]«, har vi undt dem, at deres Gods skal ej være Vrag. [*6.*] Item at hvilken Bymand Jord haver inden Byen, under vi ham, at han maa »loffue« for 40 Mk. Sag. [*7.*] Item at ingen maa tage deres Sild bort om Høsten, uden han giver dem der saa meget for, som hun gælder inden Stranden, om de vil hende sælge. [*8.*] Item vil vi, at forskr. Bymænd skal holde deres Færger [g]vel færdige[g] mellem Sielland og Helszingborig, og derover vil vi, at vore Fogeder eller Embedsmænd skal dem intet ydermere tilsige om nogen Haande »stup«, uden os og Riget noget Orlog paakom, at vi dem da selv bad eller tilskrev med vore synderlige Breve. Datum Helsingborig ipso die beati[!].

[Orig. Helsingborg Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. [5498

a) Privilegium 1440: Fjermanden. *b*) Sstds.: nyder. *c*) Sstds.: sin 40 Mk. *d*) Sstds.: ved. *e*) Sstds.: giver. *f*) Sstds.: „brøsted". *g*) Sstds.: vel ved lige.

Uden Dag. *SRD. I, 322* (= *Hvitfeld IV, 255, Fol. 661*). Se 5492.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 476* (Juni 29). — Ribe Kapitel: *Oldemoder 92* (Apr. 11). — Løgum: se 5492.

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 46 L. 11* (= *IV, 46*), *47 L. 14, 65*; *IV, 45*; se ogsaa 5342, 5344, 5347a, 5379, 5408, 5435-37, 5457. — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 4* (Jan. 25), *8* (Apr. 8), *29* (Apr. 10), *8* (Juli 15), *85* (Dec. 16), *118, 145, 151*(?). — Antvorskov: *ÆA. IV, 228, 254*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 355, 367, 370, 383*. — Sorø: *SRD. IV, 481 = 488* (Okt. 28), *521* (Okt. 31). — Maribo: *ÆA. III, 303*. — Mariager: *Danske Mag. II, 141* (D 22), *141* (D 48). — Vestervig: *ÆA. III, 161*. — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 272*. — *Eline Gøyes Jordebog 305* (Marts 4), *213* (Marts 24), *202* (Aug. 1), *309* (Nov. 9), *97* (Nov. 22). — *Adel. Brevkister*: se 5373.

1415.

Jan. 8. Gavebrev af Laurencius Johannis, Dekan i Roskilde og Kannik i Lund.

Perg. med [7] Segl: 1. G. 253; [2. Nævnt i LDipl.]; 4. G. 59*

(s . . . . . acobi decani lund . . . .); 5. Bxiij 5 (Ulfeld). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. III, 1.* — Hertil 4547 (med 4276). [5499

Jan. 17. »Jöns Jönsons af Giszleberga åth Bosiö closter gifne gienbreef sigh hafwa till leiies bekommit af Bosiö closter Odenströ samt Brynneslöf godz och gård, dat. profesto Priscæ«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 126. [5500

Jan. 18. *Reg. *4311.* Papir med 1 Segl paatrykt Bagsiden: Bv 26. Aarhus Bys Arkiv (RA.). *Hübertz, Aarhus I, 3.* [5501

Jan. 20. *Reg. 3287*.* Perg. [med 1 Segl]. (RA. Helsingør 5.) *Aarsb. fra Geheimearch. III, Till. 4.* [5502

Jan. 31. Nyæls Almærß Præst i Heddyngæ, Thruæls Dyegn Byfoged sstds., Nyæls Pæthærß og Jeyop Jenß, Borgemestre i Heddyngæ, Jens Mattæsß af Byerkorp a. w., Suen Clauæß Bymand i Hædyngæ, Pæthær Hvid i Frøsløf. Den Thingdag før Køthænmøssæ var paa vort Herredsthing i H[e]ddyngæ skellige og ærlige Jens And af Leuætoftæ, Pauæl . . . . [An]dærs Suenß af Hauænløf a. w.; de lod hæderlig og ærlig Jeyop Knutß i . . . . a. w. kvit for alt Skifte og Gæld efter [hans Faders] Død Knud af Ar[n]øuæ og hans Husfrue Johanæ. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 7 Segl]. (RA. St. Heddinge 4.) LDipl. [5503

Febr. 10. Thwre Stensson pantsætter Swen Baat Watzstadha og 1 Gaard i Skælnathorp.

Perg. [med 3 Segl]. (SvRA.) *Svenskt Dipl. III, 11.* [5504

Marts 7. Johannes Andree A. habitans in Bilzæ. Omne jus, quod in bonis in Ostorp in Mierløsæ H., que pronunc inhabitant Mathias et Nicholaus Jul, habeo, claustro s. Clare Roskildis confero pro salute animarum parentum meorum et mee, et scoto tali conditione, quod abbatissa et sorores predicti claustri omni anno 5. fer. ante dnicam. letare aniversarium cum vigiliis in vesperis et 1 missa cantata de mane pro salute animarum parentum meorum et mee omni anno habeant celebrare, hoc adjecto quod me viam universe carnis aggresso statim exequias, ut eis nuntiatum fuerit, cum vigiliis et 10 missis habeant semel celebrare. Sig. [a]meum[a] cum sig. Dn. Nicholai Boecii[2], canonici Roskildensis et previsoris claustri s. Clare, et Petri Martænß, A. et previsoris claustri b. virg. Roskildis. Datum Roskildis 5. fer. ante dnicam. letare.

Perg. med [3] Segl: 2. G. 264. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 36). [5505

a) Oprindelig stod der: nostri conventus.

Marts 9. Jenis Thruetsson i Suenstorp oplader Hr. Niels Suensson i Ellinge Gods i Brynisløf og Barssebech.

Perg. med 3 Segl: 1. Dxvij 2 (Due); 2. Llxviij 1 (Sparre); 3. Llxv 2. (SvRA.) *Svenskt Dipl. III, 13.* [5506

Marts 11. Lejebrev paa Gods i Swarthøthorp, tilhørende et Alter i Lunde Domkirke.

Perg. [med 3 Segl]. Tilbagegivet til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. III, 14.* [5507

Marts 21. Petrus episcopus Roskildensis. Cum nostra interest *etc.*, ne igitur quod inter presentes agitur, memorie abstrahatur futurorum, notum facimus, nos de consensu capituli nostri cum Dn. Laurencio Johannis decano ecclesie nostre quendam permutationis contractum fecisse in hunc modum, quod Dn. decanus omnia bona nostra in Kirkesawby, mense nostre episcopali spectantia, cum ipsius parochie decimis episcopalibus, item ecclesiam parrochialem in Krumborp in Flalkeberghs [!] H. cum decimis episcopalibus ejusdem parrochie cum sua filia ecclesia Withfughlæbierghæ habeat, ipsaque bona et ecclesias decanatui Roskildensi annectimus in recompensam pro bonis decanatui quondam pertinentibus, que de Dn. decano de consilio capituli nostri in possessionem habuimus, et in recompensam pro ecclesia Pæthersborgh decanatui dudum annexa ac pro jurisdictione sua, quas propter mense nostre episcopalis commodum resignavit, prout in litteris super hoc confectis continetur. Et obligamus nos ad scotandum Dn. decano omnia bona nostra in Kirkesawby et ecclesiam Krumborp cum sua filia predicta. Sig. nostrum cum sig. capituli nostri. Datum Roskildis die Benedicti.

Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LX, 35). [5508

Marts 23. Skødebrev af Acho Tøstæson de Alberte paa en Gaard i Lund.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 73. *Svenskt Dipl. III, 18.* — I Registranten 1425 siges om **5509-10**: due littere super una curia in parrochia b. Thome Lundis ad aniversarium Dn. Petri Johannis archiepiscopi Lundensis. [5509

[**—**] Ærkebisp Peders Vidne om Acho Tostæssons Skøde (5509).

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 73. *Svenskt Dipl. III, 19.* [5510

Marts 30. Bisp Johannes af Odense indvier Hennichin Torchilli til Præst.

[Orig. Godsted Kirkes Arkiv?] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 322.* [5511

Apr. 1. *Reg. *4315.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 11.* [5512

Apr. 24. Gavebrev af Provst Folquin i Lund.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 202. *Svenskt Dipl. III, 23.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 176* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Xiij, Fol. 82*). — Jfr. 5199, 1423 Juli 19. [5513

Apr. 30. ‚Valborg Aften var Biskop Lauge [af Viborg] paa Aars Herredsthing med Niels Morsing og Mikel, Prior i Sibber Kloster, og førte Thingsvidne paa, at Palle Lynd, der han laa paa sin Dødsseng og Præsten var hos ham, bekendte, at han skyldte Aars Kirke 30 lødige Mk., som han blev den skyldig, der han gjorde Regnskab for sit Kirkeværge, for hvilke 30 lødige Mk. han pantsatte sin Gaard Østeostrup samt et Møllested derved'.

[Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 263.*] Udtog efter Bircherod: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242e 8. [5514

Maj 1. Jeg Anders Anderß af Hersløff, som kaldes Skiold[1], a. w., har lyst til evindelig Eje min Husfrue Gythæ Inguersdoter en $7^1/_2$ Ørtug Skyld Jord paa Hersslef Mark i Sæmæ H. og al min Hovedgaard, baade Hus og Jord, den jeg selv ibor, til Gengæld for andet min Husfrues Gods i Flackæbiergh i Flackæbierg H., som er den Gaard, Nis Øtgierdß ibor, hvortil ligger $7^1/_2$ Ørtug Skyld Jord, som jeg solgte. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Laurencii[2] rectoris ecclesie Hærslæff, Lauercii Fyend de Syærstæthæ et Johannis Nicolai civis Roskildensis. Datum die Wa[*l*]burgis.

A. Perg. med [4] Segl: 1. Aiij 2; 2. G. 388 (s' la[ure]ncii michaelson pb.). Senere (jfr. $1428^{11}/_4$) til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 280* (RA. Sømme H. 24). LDipl. — **Aa.** Vidisse 1426 Apr. 10. [5515

Maj 5. *Reg. 3289*.* [Orig. Landskrone Bys Arkiv.] Efter Lovhaandskrifter: *Rosenvinge, Love V, 84.* [5516

— Privilegium af Kongen.

Perg. [med 1 Segl]. Malmø Bys Arkiv. *Svenskt Dipl. III, 30.* — Afskr. fra 15. Aarh.: Malmøbogen Bl. 29. — Afskr. fra 17. Aarh. med Datum: Helsingborgh 1414 i Samlingen: Stædernes Privilegier i Skaane osv. (SvRA.) S. 242 og i »Malmø Stads Privilegier« (SvRA.) S. 22. [5517

Maj 9. Bernd Hopper o. fl. kvitterer Hr. Axel Petersson for bjærget Vraggods.

Perg. med 1 Segl: Udslidt. (RA. Varberg.) *Svenskt Dipl. III, 36.* [5518

Maj 16. »Gynters Brokmans rådm. i Mälmöö breef gifwet till Swartbrödre munkerne angående 6 meszor, de åhrligen eftter hans och hans hustros Elsebes död hålla skulle, dat. oct. assens. dni.«

[Orig. Lunds Dominikanerkl. Arkiv.] Specifikation, Acta privata Nr. 202. [5519

Juni 3. Ericus rex [*osv. som* 5328 *indtil*] jam tertio adjudicamus. Datum Sæthingæ fer. 2. infra oct. corporis Christi

nostro ad causas sub sig., teste Johanne Suensß Bryms justitiario nostro.

Papir med [Retterthingsseglet] paatrykt Bagsiden. (RA. Løve H. 10.) LDipl. [5520

Juni 7. *Reg. *4320.* [Perg. med 1 Segl. Herrested Bys Arkiv; senere paa Rosenholm.] Afskr. af Langebek 1761: LDipl., af Luxdorf: Ny kgl. Saml. 4to, 2091, I, 54. *Hist. Tidsskr. IV, 605.* [5521

Juni 14. *Reg. 3290*.* **A.** Perg. med Kejserseglet. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 47). *Hvitfeld IV, 259, Fol. 662; Antislesvigholst. Fragm. XIV, 27.* — **B.** Perg. som forrige; paa den ombøjede Rand: Duplicata. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 47). — Vidisse 1416 Sept. 11. [5522

Juni 16. Vi Erick Konge har undt vore Borgere i Nyborg at holde hver Onsdag deres Torvedag i Nyborg, og vil vi, at Winding Herredsthing skal holdes hver Onsdag i Nyborg, som gammel Sædvane har været, i alle Maader eftersom Kong Erickes Brev [ɔ: 712] udviser, som de har derpaa, og her til vort aabne Brev hængt er. Thi forbyder vi alle *osv.* Datum Faaborg die Wilhelmi abb., nostro sub secreto.

[Orig. Nyborg Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Afskr.: Resens Atlas IV, 316, Ny kgl. Saml. 4to, 736 k og 733 c. LDipl. [5523

Juni 17. Vi Erick Konge tager vore Borgemestre og al Menigheden i Købstæderne og Borgerne og Raadmænd under vor Beskærmelse og stadfæster dem [*osv. se Svenskt Dipl. III, 30 med der angivne Varianter*]. Datum castro nostro Helsingborig Botolphi Dag.

[Orig.? Helsingborg Bys Arkiv.] Afskr. i Kopibog over Byens Privilegier, indsendt 1648 (RA.); herefter Afskr. i »Stædernes Privilegier« III (SvRA.). [5524

Juni 24. Raadet i Malmø pantsætter en Gaard til Petri Kirke.

[Orig. Malmø Petri Kirkes Arkiv.] Afskr.: Malmøbogen Bl. 34. *Svenskt Dipl. III, 49.* [5525

Juli 3. Katerinæ Laurenssedoters Testamente.

Perg. med [3] Segl: 1. S' BE . . . . IOH . . . om Bogstavet Ь; 2. . . . . RI . . . ERI PB . . om en Kalk. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. III, 53; Erslev, Testamenter Nr. 81.* [5526

Juli 8. *Reg. *4322.* [Perg. med 6 Segl. København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Rørdam, Kbhvns. Kirker, Till. 21; Kbhvns. Dipl. IV, 17.* — Jfr. 1417 Jan. 21. [5527

Juli 11. *Reg. *4323.* Perg. [med 6 Segl]. Senere i Ribe Bys Arkiv. *Thorup, Ribe II, Bilag 5* (Jacobus Par*is* - Ga*b*cup civi Ripen*si* - Joha*ns* Holm - Brethæga*de* - Gødikini Ga*b*cup - Par*is* -

Ripensis. Udeladt er: recognoscens me a dicto Godikino sufficiens pretium sublevasse. Sig. meum una cum sig. virr. discr. Roberti Ric[quardi?] proconsulis Ottoniensis, Johannis Clementis, Nicholai Jenß, Johannis . . . ., consulum, et Jacobi Kræmer civis ibid.). [5528

Juli 13. Jacobus Spiring[1] ad[vocat]us, Olaws Gwnnerß[2], Nicholaus Olaui[3] de Jørlunde, Jacobus Johannis scriptor, Olauus[5] sutor in Slangorp, Jacobus [Nich]olai[6] in Wggeløse et Jacobus Michaelis[7] in Slangorp. In sabb. post f. Kanuti regis in placito nostro provinc[iali dicto T]ryherresting nobilis vir Kanutus Andree de Swaneholm A. [dis]cr. Inguaro Andree proconsuli Roskildensi omnem terram sibi jure hereditario advolutam, quam [habuit] in campo Slangorp cum fundo antiquitus antedicte terre attinente, quam terram Hemmingus sutor pronunc nomine meo[!] colit, vendidit et scotavit, recognoscens se plenum pretium sublevasse. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [8!] Segl: 1. s' iacobi ionsſon om Bomærke; 2, 3, 5. Bomærker; 6. Bomærke i Skjold; 7. Bomærke. (SvRA., Pergamentsbref rörande Danmark.) [5529

Juli 16. Ericus rex [*osv. som* 5328 *indtil*] jam quarto adjudicamus. Datum Tiirstede crast. divis. apost. nostro ad causas sub sig., teste Johanne Suensß Bryms justitiario nostro.

Papir med [Retterthingsseglet] paatrykt Bagsiden. (RA. Løve H. 11.) LDipl. [5530

Juli 21. *Reg. *4325.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 11.* [5531

Juli 29. Jeg Niels Gødekesß i Skorp a. w. har pantsat til skellig og ærlig Thezo Rosengard i Querkæby mit Gods i Gerløwæ i Slauelsæ H. i Syælend, hvilket jeg har i Pant af min Husfrues Fader Jennæs Jennæsß, som kaldes Sosathel, paa hvilket Gods Niels Pæthersß bor, og har opladt det til Thezæs Hænder med alle Vilkaar og aabent Brev, som jeg har derpaa. Medb. af gode Mænd Harthwig Tr[al]low, Pæther Alfast og Gerkæ Dyegn, Bymænd i Ringstæthæ. Datum die Olaui.

Perg. [med 4 Segl]. Senere (jfr. 1441 $^{31}/_{5}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIII, 16). LDipl. [5532

— Vi Johan Thomeß R., Torkild Jensß Præst, Nisse Laurensen af Tyrsbeck, Nis Atzerß af Megtwed, Nis Perß Porss kaldet af Smedstorp, VV., giver og skøder til Sognepræstens Bord i Koldinge al vor Ejendom og Rettighed i Prideker Lycke i Harte Sogn mellem Spidelsklycke og Koldinge bergh, som er Agerjord og Mosejord, for vore Sjæles og vore Venners, døde og dø skullende, Helsen, med saa-

dant Vilkaar, at Sognepræsten i Koldinge skal hvert Aar om Oluffs Aften os og vore Forældre lade begange i Sognekirken med 4 Vigilier og anden Dagen med 6 Messer, medens Kirken og Sognet varer. Sig. nostra die Olaui.

[Perg. med Segl. Kolding Kirkes Arkiv.] Optaget i Stadfæstelse af Kong Hans 1492 Okt. 14 (Calixti). Perg.: Kolding Bys Arkiv (RA.). — Udtog uden Dag: *Fyhn, Kolding 86* (*Reg. *4343*). [5533

Aug. 7. Claues Sikers Skøde til Egerd Kristjernsøn o. fl. paa Gods i Lunde Sogn.

Perg. [med 4 Segl]. (RA. Lunde H. 1.) Dansk Oversætt.: *Secher, Slægten Secher 86.* [5534

Aug. 9. *Reg. *4327.* Perg. med [3] Segl: 3. København Bys Segl. København Kapitels Arkiv (Konsistoriums Arkiv, Pk. 161). *Rørdam, Kbhvns. Kirker, Till. 22*; *Kbhvns. Dipl. IV, 18.* — Jfr. 5538, 1418 Juni 22. [5535

Aug. 12. »Petrus Dufwæ caniks i Lund friidlysningz breef, det marknadzfolket i Falsterbode skulle sig hålla wakert stilla och ingen med swäriande och slagzmåhl förtörna, dat. fer. 2. post f. Laurentii«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv?] Specifikation, Acta privata Nr. 203. [5536

Aug. 14. Universis nostram dyocesim visitantibus et commorantibus in eadem Petrus episcopus Roskildensis. Pium et gratum deo credimus impendere obsequium *etc.* Cupientes, ut monasterium s. Clare Roskildis congruis habeatur reverentia et honore, ac ut edificia in eo noviter incepta per pia subsidia congruentem sortiantur effectum, omnibus vere penitentibus et confessis, qui ad fabricam ipsius monasterii manus porrexerint adjutrices seu ad ornamenta monasterii melioranda vices pietatis impenderi[*n*]t aliquales, 40 dierum indulgentias de injunctis sibi penitentiis relaxamus. Datum Roskildis in vig. assumpt. Marie nostro sub secreto.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LX, 37). [5537

Aug. 19. *Reg. *4329.* Perg. med [7] Segl: 2. Lv 7; 3. Gxxij 5; 7. Bomærke. København Kapitels Arkiv (Konsistoriums Arkiv, Pk. 161). *Rørdam, Kbhvns. Kirker, Till. 24*; *Kbhvns. Dipl. IV, 19.* — Jfr. 5535. [5538

Aug. 21. »Åthskillige riddares som andra wäpnares wettnesskrifft forbemelte konungz åth Bosio inforslobreef [ɔ: 5548] angaende, dat. fer. 4. infra oct. assumpt. virg.«

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 124. [5539

Sept. 9. *Reg. *4331.* [Perg. med [3] Segl. Senere i Kobenhavn Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 42.* [5540

Sept. 10. Johannes Petri[1] canonicus Ripensis, Dn. Petri episcopi Ripensis vicarius in spiritualibus generalis, Nicolaus Petri[2] sacrista, Lydikinus Beuersten[3] perpetuus vicarius et Trugillus Rikolphi altarista in ecclesia Ripensi, Godikinus Bagæ[5] proconsul et Hennekinus Piksten consul Ripenses. 3. fer. infra oct. nativit. Marie audivimus, quod venerabilis Dn. Margareta relicta Dn. Jacobi Kalf M. et filia sua Mariena virgo Ripis in summo choro ecclesie cathedralis propter deum suarumque et Jacobi Kalf M. animarum salutem omnia bona sua in par. Dystrup in Lu H. Ripensis dyocesis, que Katherina Cristierni pronunc occupat, capitulo Ripensi dederunt et super summo altari ejusdem ecclesie scotaverunt. Sig. nostra. [*Datum*] *etc.*

Perg. med [6] Segl: 1. Gejstligt (ikke G. 847*); 2. G. 857; 3. G. 858; 5. M6. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [5541

Sept. 12. *Reg. 3294**. Perg. med [12?] Segl: 6. G. 918; 10. Et kronet r. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Flensborg. I, 228.* [5542

Sept. efter 12. *Reg. *4332.* Er en Seddel, hæftet ved 5542.

Sept. 22. *Reg. *4333.* Er en Seddel, hæftet ved 5542.

Sept. 28. »Christenzæ Knutzdotters uthgifne åth Bosiö closter donationbreef på Kyndelstada gård i Otarp sochn i Rönnebiergz häradt, dat. profesto Michaelis«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 125. [5544

— »Closter jungfruernas i Bosiö åth Ingeborgh Mattisza dotter, Eskil Geetz efflerlefwerska, gifne quittantia på godz, som förnefnde fru Ingeborgh skiencte till clostret och s. Nicolai altare, som foregående donations breef [*jfr.* 5275-76] uthwissa, dat. profesto Michaelis«.

[Orig. Senere i Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 127. [5545

Sept. 29. *Reg. 3295.* [Orig. Lille Fuglede Kirkes Arkiv.] Afskr. af Langebek 1749 [»ex copia apud pastorem in Fuglede magle«]: LDipl. *Hofman, Fund. VIII, 221.* [5546

Okt. 3. »Kongh Erichs åth Bosiö closter gifne domb på een gård i Æmmislöf östra och een i Gryth i Gyingehäradt, som Bengt Piig af Hareberga hade till clostret pantsat, men blef clostret tilldömbt att behålla, dat. fer. 5. post f. Michaelis«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø (Bl. 341) Nr. 14. [5547

— »Kong Erichz uthgifne åth dito closter införszlo breef uthi Aby gård i Ifwetoffta sochn liggiandes, dat. fer. 5. post f. Michaelis«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 123. — Jfr. 5539. [5548

— Kong Erik forlener Hr. Axell Pæthersson med en Del Bøndergods. Perg. med Unionssekretet. (RA. Bare H.) *Svenskt Dipl. III, 74*[a].

a) Datum synes at skulle læses som: feria quinta post festum b. Michaelis. [5549

Okt. 9. Afladsbrev af Ærkebisp Peder.

Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. III, 78.* [5550

Nov. 5. Soror Sophia Clawsdoter abbatissa monasterii ordinis s. Clare Roskildis[1]. De Dn. Nicolao Boecii canonico Roskildensi 10 mr. argenti in promta pecunia sublevavi ex parte sororis nostre Ingeburgis Nielsædoter. Sig. meum. Datum Roskildis fer. 3. post f. omnium sanctorum.

Perg. med 1 Segl: G. 426. Roskilde Kapitels Arkiv? (AM. LX, 38). [5551

— Swen Thoresson skifter med Hr. Bænct Piiks Arvinger.

Perg. med [8] Segl; 3. Svensk. (Upsala Universitetsbibl.; fra Arkivet paa Eka.) *Svenskt Dipl. III, 83.* [5552

Nov. 8. Vidne om et tidligere Salg af Kappakollæ til Hr. Benct Piik.

Perg. med [4] Segl: 2. Udslidt. (Upsala Universitetsbibl.) *Svenskt Dipl. III, 84.* [5553

Nov. 10. Vidne om Skifte mellem Fru Cecilia, Jenes Wfs Datter af Haraberghe, og Swen Thoresson.

Perg. med [4] Segl: 1. Forsiden afsprunget; 3. Kiij 5. (Upsala Universitetsbibl.) *Svenskt Dipl. III, 84.* [5554

Nov. 11. Jeg Oleff Nielsß[1], som [man] kalder Billæ, af Eblethweth a. w. har solgt til velbaarne Sten Bassæ af Thythæberg a. w. mit Gods i Thingthweth, Søstorp S., Miærløsæ H., nemlig 3 Gaarde (Anders . . . . ., Jesse Pethersß, Pæ[t]h[er P]æthersß), og 1 Gaard sstds., hvori Oleff fordum boede, i samme Sogn i Bothorp 1 Gaard (Matis Ræiensß) og et øde Gods sstds., hvoraf 4 Pund Korn skulde gives til Landgilde, hvilket Gods baade i Thingthweth og i Bothorp min Moder Ceciliæ Jenssædoter mig oplod . . . . evindelig Eje, og har oppebaaret fuldt Værd for forskrevne Gods. Og afgik ham af det Gods noget eller alt for min Hjemlings Skyld, da tilbinder jeg mig at give ham saa godt Gods igen i Syæland inden en Maaned. Sig. meum cum sig. nobilium DDn. Johannis Finkenow et Herlogi Nielsß, MM., Johannis Gørstingæ[4] rectoris placiti generalis Syælandie, Thorberni Jensß, Andree Petri de Holmæ et Johannis Ingwari[7], AA. Datum die Martini.

Perg. med [7] Segl: 1. Lxx 14; 4. Hxv 1[a]; 7. Lv 3. (RA. Merløse H. 144.) LDipl. — Jfr. 1430 Sept. 28, 1439 Febr. 14, Juni 26, 1443 Okt. 20, Udaterede. [5555

a) Seglsamlingen i RA.

Nov. 13. Jenis Laurensson i Syothorp pantsætter Hr. Niels Suensson i Ellinge Gods i Gessyæ.

Perg. med [3] Segl: 1. A. Lxxxiv 1 (Gere); 2. Bomærke(?). (SvRA.) *Svenskt Dipl. III, 85.* [5556

Nov. 14. Falsterbothe Bythingsvidne om Skøde af Gods sstds. til Hr. Niels Suensson i Ellinge.

Perg. med [7] Segl: 1, 3, 4. Bomærker (1. . . . . EL IONESSO.). (SvRA.) *Svenskt Dipl. III*, *86*. [5557

Nov. 19. Wy Johan hertoghe to Mekelenborgh[1] *etc.* bekennen, dat her Erik konynge uns heft bered 1000 sundesche mk. van 2 jaren, alse 500 mk. van desseme vorghanden jare unde 500 van desseme jare. Unse inghesegel. Gheuen und screuen in Elisabeth daghe.

Perg. med Hertugens Segl paatrykt forneden. Kongens Arkiv (RA. Meklenburg 12b). LDipl. [5558

Dec. 6. Ake Thorbiørnsons Morgengavebrev for hans Hustru Ingeburgh.

Perg. med [3] Segl: 2. Flij 1; gennemskaaret. (RA. Favraas H.) *Svenskt Dipl. III, 89.* [5559

— Aas Klosters Mageskifte med Ake Thorbiurnæsson.

[Orig.] Afskr.: Sturernes Kopibog; herefter *De la Gard. Arch. III*, *39* (= *Svenskt Dipl. III*, *90*). [5560

Dec. 11. Ericus rex Syælandiam inhabitantibus. Mandamus Johanni Boecii de Biælkærop, Matheo Drukkæn, Kanuto et Johanni Baghære apud vos, qui de bonis Stenonis Bassæ illegaliter recesserant, ut acceptis secum utensilibus suis ad bona, de quibus recesserant, redeant infra 15 dies, mansiones in eisdem habitaturi et sibi de jure suo responsuri, prout per tria laudaghæ sunt requisiti. Datum Sæthingæ fer. 4. post f. concept. virg. nostro ad causas[1] sub sig., teste Johanne Suensß Bryms.

Papir med Rester af Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Slagelse H. 1.) [5561

Dec. 12. Vi Erich Konge har taget vore Borgere af Wordingborg, deres Gods, Hjon, Tjenere og alt, som dem tilhører, i vort Værn, og stadfæster vi dem saadanne Privilegier, som vore Forfædre har undt dem og som herefter skrevet staar: Først saa som er deres Fægang, saa som de tilforn har haft, og deres Ildebrand at hugge i vor Skov Stensuidh, som de tilforn var vante at gøre. [*2.*] Naar denne Skov bærer Olden, og de deres Svin derpaa vil slaa, skal de give vore Fogeder til Oldengæld for hvert Svin 3 Penninge. [*3.*] Hvor som de farer i vort Rige med deres Købmandskab, da byder vi dem at være fri for Told at give, foruden Skonne Marked, og saa som vore Forfædre dem tilforn har undt. Thi forbyder vi alle *osv.* Datum castro nostro Wordingborigh profesto Lucie nostro sub secreto.

[**A.** Orig. Vordingborg Bys Arkiv.] — [**Aa.** Udateret Vidisse af Borgemestrene Lauritz Jakopssen og Jørgen Gregorssen og Byfogeden

Nis Hanszen. Samme Arkiv.] Afskr. af Langebek 1759: LDipl.; fra 18. Aarh.: RA., sjæll. Provinsarkiv (før Thott Fol. 721). Afskr. [efter **Aa**?] 1773: Kall Fol. 52. [5562

Dec. 23. »Magistraten i Malmöe meddheler borgaren Nils Exing fasta på een gård, han köpt af Cecilia Michelsdotter, dat. fer. 2. post diem Thomæ«.
[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 204. [5563

Dag? »Thingswindtne, at Jens Thomeszen af Kiellerup skiøder Jens Pederszen af Kamdrup halfpart i en gaard i Ebdrup i Sem sogen 1415«.
[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur D 26. [5564

— »Conuent i wor fru closter i Randers skiøde thil Anders Wdszen paa Thrundholms eng, och aarligen at schulle ther af giffue til priors bord 5 sch. engilsch 1415«.
[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur 𝔎 23. [5565

— »Jes Nielszens bref paa halfdelen af Kockstedt mølle, hand gaf til closterit i Randers, 1415«.
[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur 𝔚 4. [5566

— Skaansk Brev.
[Orig.] Navne anførte af Hamsfort: *SRD. I, 322.* [5567

— Fynsk Brev.
[Orig.] Navne anførte af Hamsfort: *SRD. I, 322.* [5568

Uden Dag. *Fyhn, Kolding 86* (*Reg. *4343*). Se 5533.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 475* (Okt. 18). — Esrom: *Cod. Esrom. 247* (Juni 26), *154* (Juli 22). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 5* (Dec. 3; *ÆA. III, 181*).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 338.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 90* (Juni 26), *87, 151.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 340* (Apr. 23), *291*; se ogsaa 5514. — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 86.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 216, 243, 245.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 368, 375, 384.* — Maribo: *ÆA. III, 294, 297*; 1415?: *276.* — Essenbæk: *ÆA. II, 100* (Okt. 29). — Mariager, se 5564-66. — Vrejlev: *ÆA. III, 31.* — Øm: *ÆA. I, 225.* — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 196*(?). — *Eline Gøyes Jordebog 97* (Febr. 24), *121* (Juni 14), *251* (Dec. 5).

1416.

Jan. 2. Wy Peter bisschopp to Roschilde[1], Naffno bisschopp to Westerars, Hans graue van Nougarden, here to Euersteen[3], Jons Duue[4], ritter hoffmeister, Cristiern prouest to Rosschilde[5], Johannes Brunsskson, cantor darsulues, Bent Niellß[7], Claus Grubendal[8], Erik Niellß[9], Niels Gustafß[10], Hentze von Prouen[11], Heynrich Ael[12], rittere, betugen, dat wi des 2. dages an deme mante januarii upp deme slote to Callingborch segen: 2720. Use ingesegel. Gescreuen unde gegeuen *etc.*

Perg. med [12] Segl: 1. G. 168; 3. Cxxxj 1; 4. A. 710; 5. G. 254;

7. Et Løvehoved i Skjold og paa Hjælm; 8. A. 1138; 9. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 10. Svensk (en Baad); 11. Lxlviij 1; 12. Div 1. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 19). LDipl. [5569

Jan. 6. Jeg Axel Anderß R. kendes, at Steen Basse og jeg er blevet overens om det Skifte, som var imellem mig paa min Husfrues Vegne Heellæ og ham paa hans Husfrues Vegne Illienæ, Hr. Johan Olefsøns Døtre, efter Hr. J. O.'s og Fru Ingeburg, deres Moders Død, saaledes at jeg skal have Rosendorp med alt sit Tilliggelse i samme By og al den Avl og Boskab, der nu i Gaarden er, og Møllen og den øde Jord i saadan Maade, at jeg efter denne Dag skal udgive den Leje, som Hr. Johans Brev lyder paa, som han har givet derpaa, og[!] alt det Gods, som Hr. Johan havde i Hødorp; og skal jeg have Jerlsoræ, hvilket staar i Pant for 500 Mk., eller og hvad det paa Jerlsoræ givne Brev udviser, og saa meget Pant, som Hr. Johan havde i Roghlund og i Radstorp, som jeg nu har i Værge; og alle de Breve, som rører paa forskrevne Gods, baade Pantegods og Ejendomsbreve, skal Steen antvorde mig, som de var paakommet Hr. Johan. Og hermed skal jeg afgaa fri og kvit for al Arv og Gæld og al Arv, der var tilfaldet mig i Syæland som i Syøholm og i Sculdorp og i alt andet Gods i Syæland eller andensteds, og for al Ret og Arv, der kunde tilfalde mig i Fywn, som er i Løckesholm, foruden forskrevne Gods. Og alt dette Gods skal Steen og hans Husfrue Illienæ have med alle de Breve, som findes efter Hr. Johan Olefsøns Død, foruden det Gods, som skal antvordes mig. Og dermed lader jeg Steen Bassæ og Illienæ kvit og kendes, at jeg har faaet og oppebaaret fuldt for al den Arv, som jeg havde at skifte med Steen efter Hr. J. O.'s og Fru Ingeburgs Død. Og kendes jeg, at jeg har faaet alt forskrevne Gods og Breve. Sig. meum cum sig. nobilium DDn. Johannis Duæ, Beronis Olaui, Benedicti Puggewisk, Laurencii Fynsøn, Hinrici Knutß, MM., et Tuonis Gummeß. Datum die 3 magum.

[Orig.] Vidisse 1417 Jan. 13. (*Reg. *4348*, hvor Dagsangivelsen tilhører Vidissen.) [5570

Jan. 7. Jeg Jaspar Clauß er skyldig skellig og beskeden Saxæ Ødhgørdsøn 6 lødige Mk., for hvilke jeg pantsætter ham min Gaard, som ligger i Slauælsæ hos Kalstædhæ leeth og kaldes Slusænburgh, med saadant Skel, at jeg skal give ham hvert Aar 1 lødig Mk. til Leje af den, til den lovlig opløses. Udgives Lejen ej hvert Aar, skal den Løsningsaaret følge Hovedsummen. Givet Knuds Dag ducis. Medb. af Peter Griis[2] og Jens Vriuæræ, Borgere i Slauælsæ.

Perg. med [3] Segl: 2. . . RVS LELRI . . . [?] om Bomærke. Senere i Antvorskov Kl. Arkiv?; jfr. *ÆA. IV, 237* (RA. Slagelse 32). LDipl. [5571

Jan. 13. »Åhn dito closter nunners i Bosiö åth Jöns Påhlszon archiediægn i Lund gifne quittantia på 100 lybske mr., dat. octava epiphaniæ dni.«

[Orig. Senere i Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 128. [5572

— Jeg Wiffardh Jonssøn har voldgivet paa mine Venner Nis Somer, Palni Jensß, Mws af Brwsgardh og lillæ Mwnk af Twngælwndh, a. w., alle Dele og Trætte, som Lass Lwno, Dynws Pethersß og Jes Pethersß, a. w., og mig er og har været imellem, og skal jeg møde paa hellig Torsdag, næst kommer, paa Wibestrop Kirkegaard med forskrevne mine Venner, og Lass Lwno, Dynws Pethersß og Jes Pethersß skal møde samme Dag paa samme Sted med deres Venner Hr. Jens Provst i Børlom, Lauris Jeghepsß, Nis Griis og Malti Nielsß, a. w., for velbaaren Hr. Bwnde Dwe R. til overværende, og hvad de 8 gode Mænd siger for Minde og Rette mellem os, binder jeg mig til at holde, med saa Skel, at faar Hr. Bonde noget Forfald, hvilken god Mand som han tilbyder der nær være, da skal han være i alle disse Artikler saa mægtig, som Hr. Bonde selv nær var. Er nogle af disse 8 Mænd borte, paa hvilke Vegne det helst er, da skal den nævne en god Mand i samme Sted, og være den eller de saa mægtig i alle disse Ærender som den eller de, der før var tilnævnte. Faar alle disse gode Mænd Bud, at de skal i Herskabs Udbud, skal alle disse Dele stande til 3 Uger, efter de er hjemkomne af Udbud, og Hr. Bonde eller den, som tilnævnes i hans Sted, skal lade vare Wifferdh og Lasse Lwno; da skal de møde paa samme Sted med disse 8 gode Mænd og være da om alle Artikler som før. Kan disse 8 gode Mænd ikke drage til ens, hvilke af dem som Hr. Bondhe Dwe eller den, som han sætter i sit Sted, siger med eller mod, da skal det være stadfæstet. Medb. af Hr. Pether Provst af Halker og Lawe Rødh a. w. Datum in placito Hornwm H. in oct. epyphanie dni.

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Personalh. Saml., Viffert.) [5573

— *Reg. *4348.* Se 5570.

Jan. 23. Mauens Hemmingsß Foged i Slauelssæ H., Broder Hæmmingh Prior i Andwordscow, Thorbørn Nielsß Pr[ovst ved] vor Frue Kirke i Slauelssæ, Niælss Boosß, Pæthær Ørssløff, Jæip Pæthersß, Clæmænt Ingorsß, Bymænd i Slauelssæ. Torsdag efter Fabiani og Sebastiani Dag var paa Slauælssæ H.s Thing Hr. Æwærth Jæypsß »kællæræ« i Roskildæ og Niæls Jensß, som kaldes Sosathæll, og havde

Trætte om Gods i Gerleff i forskr. Herred. Niels Jensß Sosathæll sagde, at Jæyp Kragæ, Hr. Æwærts Fader, havde skødet ham samme Gods paa samme Thing; Hr. Æ. sagde, at det aldrig var skødet ham. Da lod Hr. Æ. sig til Things og til et Stokkevidne, som Landsthingsmænd sagde, at Landsdommer havde ham for Rette fundet. Da vilde N. J. S. ej lade sig til Things, med mindre de 12 Mænd skulde sværge, og de vilde ej sværge, uden det blev de[*m*] for Rette fundet, men de vilde vidne, som de sandest for Gud vidste. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 7 Segl: 3, 6-7. Nævnte i LDipl.; dertil et løst Segl]. Senere (jfr. 1441 31/5) til Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 7). LDipl. (*Reg. *4350.*) [5574

Jan. 23. Vi Erick Konge hilser alle i Winding H. og beder og byder, at I søger Thing og Torv i Nyborg, som I af Alder har gjort og vore Forfædre eder tilforn har budt; og lader det ingenlunde *osv.* Datum Nyborg crast. Vincentii nostro sub secreto tergo impresso.

[Orig. Nyborg Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Andre Afskr.: Resens Atlas IV, 317, Ny kgl. Saml. 4to, 736k og 733c. [5575

Febr. 15. Lasse Worke Foged i Broskow H., Johan Thomeß R., Peder Bertelß i Tawlæhøgh Præst, Hermen Yuerß, Ebbe Galt og Esge Bryningh, VV., Nisse Thomeß Friis og Torsten Kyd, Bønder. Vi har set paa Thingdagen efter Valentini Dag paa Broskow H.s Thing, at 12 beskedne gode Mænd: Villæ Pethersß af Hartæ, Wiis Pederß, Per Ebbeß og Nisse Knudß sstds., Ostred af Skibdorp, Jens Brun af Bistop Hødrop, Per Hardbo af Wiff, Maghens i Stodorp og Nisse Top i Dalby, Bønder, Jep Jeipß, der kaldes Skade, og Nissæ Yuerß, der kaldes Ræff, Bymænd i Koldinge, gav og skødede til Sognepræstens Bord i Koldinge al den Rettighed og Ejendom, som de havde i Pridæker Lycke i Hartæ S. mellem Spidelsk lycke og Koldingebergh, som er Agerjord og Mosejord, for deres Sjæles Helsen og deres Venners Sjæle, der døde er og dø skal, og med saadant Vilkaar, som Riddere og Svende deres Vilkaar staar med forsagte Sognepræst og deres aabne Brev udviser. Vore Indsegl. Givet og skrevet *osv.*

[Perg. med Segl. Kolding Kirkes Arkiv.] Optaget i Stadfæstelse, se 5533. Udtog uden Dag: *Fyhn*, *Kolding 86* (*Reg. *4391*). [5576

Febr. 25. Ik Vereslaff Bonowe[1] hebbe vorkoft deme heren biscop Petere unde deme capittele tho Roskylde al myn ghut tho Raleswik myt aller vrygheyt, alse de Myreslaue dat vor beseten hebben unde ik na, vor 200 mk. sundescher pennynghe, de my syn wol beret, unde schal dyt ghut myt alle den ghenen, de dar len ane

hebben, wen wy dar tho gheeschet werden, van der hant vor laten tho der hant des byscop Petere unde deme capittele, unde scholent en waren vor uns unde vor Hans van deme Bughe[a]. Dat alle desse dynck vaste gheholden werden, loue ik myt mynen medeloueren her Heningh Jasmund[2] R., Rauen Barnekowe[3], Tetze Cermyn[4], olde Heningh Sabetitze[5], Jacob Bonowe[6] unde junghe Heningh Zabetitze[7] myt ener sameden hant. Unse ingheseghele. Screuen in deme daghe Mathies.

Perg. med 7 Segl. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen t. Rosk. Stift 45). — Jfr. 3587. [5577

a) Hans van deme Bughe sælger sin Søstermand Vereslaf Bonowe sit Gods i Ralswyk, 1415 Sept. 21 (in deme daghe Mathewes). Perg. med [4] Segl: 1. RA. Rygen til Rosk. Stift 43.

Febr. 25. Chanutus Andree[1] de Suaneholm A. Discr. Petro Feling A. in 100 mr. argenti sum obligatus, pro quibus Petro omnia bona mea in Jørlundæ provincie Jørlundæ et 2 curias in Sundbylillæ et 1 curiam pronunc desolatam in Schinchelsø provincie prefate impignero, tali conditione quod predicta bona ad dies suos et consortis sue Citzæ possideat. Petro F. et consorte sua defunctis bona de eorum heredibus per me festo Martini proximo redimantur, et festum Martini habeatur omni anno pro termino redemptionis. Redditus de bonis sublevet annuatim, donec bona redimantur; quocumque anno bona redempta fuerint, omnes redditus summam capitalis pecunie consequantur. Sig. meum cum sig. nobilium Erici Aggesß de Snedhningæ, Petri Laurencii[3] de Fieletsløff et Alberti Hemingi[4] de Kindby, AA. Datum die Mathie.

Perg. med 4 Segl: 1. Bxij 6 (Panter); 2. Utydeligt; 3. Liv 1; 4. Dvj 6 (Krag). Senere (jfr. 1460 Juni 28) til Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Lynge-Frederiksborg H. 11 a). LDipl. [5578

Marts 24. Afladsbrev af Bispen af Odenses Vikar Severinus. [Orig. Orte Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 322.* [5579

Marts 29. Splyt A. in terra Borendeholm. Discr. Petro Boecii A. 1 fundum in par. omnium sanctorum in Aby in orientali parte curie Henichini Benedicti situatum pro 5 mr. argenti et 1 lagena ceruisie alemanice vendidi et obligo me sibi fundum scotare. Sig. meum cum sig. discretorum Petri Wf, Martini Mortensß, Magni Magnusß et Nicholai Jepsß, AA. Datum dnica. letare.

Perg. [med 5 Segl]. (RA., afgivet fra Oldnordisk Musæum.) [5580

Apr. 1. Bispen af Odenses Vikar Severinus indvier Altre. [Orig. Haarby Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 322.* [5581

— Jeg Jes Pelæ den ældre af Bendorp a. w. har skødet hæderlig og velbaaren Hr. Erik Nielß R. af Demstorpælwnd 2 Gaarde i Wthby

nædhræ, den ene Gaard hedder Blathælwndh (Jes Pæderß, 2 Øre Korn), og i den anden bor Jes Rodgerß (2 Øre Korn), og oppebaaret fuldt Værd derfor. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Ywari [Cr]abbæ[2] M., Erici Petri de Agardh, Loghenker et Nicholai Swenß. Scriptum Demstorp fer. 4. post dnicam. letare.

Perg. med [5] Segl: 2. Lv 64; [3-4. Nævnte i LDipl.]. (RA. Gerlev H. 22; fra Trudsholms Arkiv.) LDipl. [5582

Apr. 29. Johannes Gørsting justitiarius ac rector placiti generalis terre Selendie, frater Petrus Nicholai abbas Ringstadensis, Hartwicus Tralow de Jælinge, Tedz Rosengard in Querkeby, Johannes Erici de Nordorpp, Welatus Kat de Meenstorp, Johannes Olaui previsor claustri sanctimonialium in Gabenø, AA., et Johannes Bryn. Fer. 4. post dnicam. quasimodogeniti coram nobis et aliis predictum placitum visitantibus Dn. Effrardus Jacobi dictus Kraghe protunc officialis Dn. episcopi Roskildensis, perpetuus vicarius ecclesie ejusdem, 2 curias in Geerløff in Slauelse H., quarum unam inhabitat Hemmingus Naber (10 sol. terrarum in censu), secundam vero quondam inhabitavit Ascerus Litlæ (6 sol. terr. in c.), a nobili Johanne Jensß dicto Sosathel de Winninge A. pro tanta summa pecunie in litteris patentibus contenta sibi vel suis parentibus datis vel alio modo obtentis, de impignerationi videl. dictorum bonorum confectis, redemit, qui Sosathel prescripta bona ei resignavit, ita quod nulle littere predicta bona tangentes, per quas Dn. Effrardus in eis poterit impediri, sint alicujus vigoris. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. [med 8 Segl]. Senere (jfr. 1441 $^{31}/_{5}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 8). [5583

Maj 2. Jeg Pæther Steen R. boende i Hwællingæ har skødet beskedelig Ingwar Karlsøn Bymand i Roskildæ min Stenhusgaard i vor Frue Kirkesogn i Roskildæ, i hvilken fordum Møntmesteren boede, og oppebaaret fuldt Værd for Gaarden. Medb. af Ingwaar Anderssøn og Hans Mattessøn, Borgemestre i Roskildæ, Jep Pætherssøn[4] og Aghæ Rawn, Raadmænd sstds. Givet Lørd. for hellig Korsdag efter Paaske.

Perg. med [5] Segl: 4. Lvj 2; Paaskrift: Littera scotationis et alienationis Dn. Petri Sten, cum qua scotavit Ingvaro Karuli 2 partes cujusdam curie Roskildis. (RA. Roskilde 54.) [5584

Maj 4. Afladsbrev af Bispen af Odenses Vikar Severinus.
[Orig. Balslev Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 322.* [5585

Maj 5. Jeg Cristinæ Bodotter, Hr. [Æu]ert Møltikks af Wixsiø Efterleve, er skyldig velbaaren Hr. Anders Jeyæpß Lunge R., min

Svoger, 13 lødige Mk. i gode Penge, som i Siæland er gænge, hvilke 13 lødige Mk. jeg gjaldt min Svoger Knut Andersß af Swaneholm paa mine Døtres Vegne, som er Beritte Æuertzdotter og Marine Æuertzdotter, for hvilke 13 lødige Mk. jeg pantsætter Hr. A. J. fornævnte mine Døtres Gods i Attorp (5 Pd. Korn) med saadant Skel, at Hr. A. J. skal indløse af Jens Gyrstinge 1 Gaard i Attorp (5 Pund Korn) for 20 lødige Mk., og naar han fanger den fornævnte Gaard indløst, hvilken Gaard min Datter Marine til Skifte kom efter hendes Fader, skal han have den til et brugeligt Pant saa vel for de 13 lødige Mk. som for de 20 og skal bruge det Gods i alle Maader, som det Brev indeholder, som Hr. A. indløser af J. G., saa længe til Gaarden ved mig eller mine Døtre af Hr. Anders for 13 og 20 lødige Mk. løses. Ydermere skal Hr. Anders oppebære Frugt og Landgilde af Gaarden. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Olaui Boß presbiteri, Hartwici Tralow, Magni Gøye et Olaui Longe, AA. Datum fer. 3. post f. invent. crucis.

Perg. [med 5 Segl]. (RA. Tybjærg H. 82.) — Jfr. 1423 Marts 24. [5586

Maj 15. Bispen af Odenses Vikar Severinus indvier et Alter.

[Orig. Brenderup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 322* [5587

Maj 21. Katherina Knutzdatter, relicta Nicholai Laurissen de Wodeschogh A. Ad sustentationem monasterii ordinis s. salvatoris in Dacia fundandi ad laudem dei, matris ejus et b. Birgitte necnon remedium omnium animarum fidelium et presertim conjugis mei predicti, progenitorum suorum atque meorum do atque scoto curiam meam in villa Øøm in par. Arnyngæ et provincia Arnynge H. Lalandie (Esbernus Kool), que michi hereditatis titulo post mortem filii mei Laurentii Nielssun existit advoluta. Sig. meum cum sig. nobilium et discr. DDn. Andree Jacobi, Hemmingi Kabeld, Jacobi Lwngæ, MM., Nicholai Wensterman, Stighoti Porsæ, Hinrici Jeipssun, AA., et Jacobi Danielis presbiteri. Datum Schemminge 5. fer. ante f. ascens. dni.

[Orig. Maribo Kl. Arkiv; *ÆA. III, 285* med Aar 1412.] Afskr.: Bartholin K, 204. LDipl. [5588

Maj 29. Petrus episcopus Ripensis[1] ac consulatus ibid. Noveritis, quod dudum Hwide Oggi civis Ripensis Dn. Nicolaum Syøbo canonicum ecclesie Ripensis pro quadam curia, in qua idem Dn. Nicolaus pronunc ex parte Dn. magistri Ottonis prepositi in Warithsysel residet, coram Dn. Erico rege ac nobis pluries impetiit, asserens, curiam ad se ex parte uxoris sue Gerthrudis de jure spectare, nos tandem ipsius Hwide Oggi querelis multiplicibus requisiti, Dn. Nicolaum ejus

querelis legittime responsurum peremptorie convocavimus ad diem et locum inferius annotatos, in qua die ambe partes coram nobis in consistorio Ripensi comparuerunt et in nos tanquam in eorum veros judices consenserunt, ipseque Hwide Oggi primo surrexit et curiam ad se spectare asseruit ex parte uxoris sue Gerthrudis tamquam ad ipsam hereditario jure advolutam addiditque, quod Conradus Stage, ipsius Gerthrudis pater, in eadem curia habitasset et eam magistro Laurencio condam preposito in Warsysel pro quadam pecunie summa pignori obligasset. Dn. Nicolaus Syøbo respondit, quod ipse ex parte mag. Ottonis predicti in curia resideret, et quod pertineret ad mag. Ottonem, capitulum Ripense et ecclesiam pleno jure, ipsique ac alie persone ecclesiastice capituli et ecclesie nomine eam a 60 annis ac supra possedissent, prout adhuc possident, salva controversia presenti quiete. Quibus propositis nos partium testes et testimonia et litteras mandavimus exhiberi, et ad statim Dn. Nicolaus quasdam litteras apertas ibid. produxit; Hwide Oggi vero asseruit, se super propositis per eum nullum litteratorium vel vocale posse producere documentum, set solum, ut asseruerat, ab antiquis audivisse. Nos vero litteris coram nobis productis perlectis habitaque super eis cum legis peritis deliberatione, invenimus curiam in possessione capituli Ripensis et ecclesie a 100 annis ac supra fuisse et esse, ac capitulum et ecclesiam de hujusmodi possessione prescribere posse et debere de jure, et ideo de legisperitorum nobis pronunc assidentium concilio decernimus, curiam ad capitulum Ripense et ecclesiam pertinere, ipsamque capitulo et ecclesie adjudicamus et impetitiones Dn. Nicolao per Hwide Oggi super ea factas fuisse et esse injustas ipsumque Dn. Nicolaum pro parte capituli Ripensis et ecclesie ab instantia judicii nostri et impetitione dicti Hwide Oggi absolvimus dictoque Hwide Oggi et uxori sue super curia perpetuum silentium imponentes. Secreta nostra. Datum crast. ascens. dni.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 814; Paaskrift fra o. 1500: [curia] in platea Pugardtgade, ubi dudum habitavit magister Nicolaus Marquardi. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 38). [5589

Juni 1. *Reg. *4365.* Perg. med [8] Segl: 1. Clxiv4; 2, 8. Bomærker[a]. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Matzen, Panteret 479-80*; *Harsyssels Dipl. 22.* [5590

a) Dertil 2 løse Segl, det ene gejstligt, det andet med Bomærke.

Juni 12. Jeg Pæther Jenß, Guldsmed og Bymand i Kalundburg, har opladt Kong Erik 5 Ørtug Skyld i Kiæræby i Ars H.; dem har jeg sat Kong Erik i Pant for 5 lødige Mk. i gode Penge, som i Siæland ganger, med al Rettighed, som mit Brev paa samme Gods ud-

viser. Kong Erik skal oppebære Frugt og Landgilde og al Bede af Godset, saa længe at det vorder opløst af Niæls Pætherß, som man kalder Gris, der satte mig det i Pant; og naar det igenløses ved Køndilmøssæ, skal al Grøde følge Pengene. Sig. meum cum sig. nobilium et discr. Dn. Nicolai Grvpendale[2] M., Mølichini, Geardi wan der Lanken[4] et Hennichini Babbæ, AA. Datum Kalundburgis fer. 6. ante dnicam. trinitatis.

Perg. med [5] Segl: 2. A. 1138; 4. Cxxxix 1[a]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 36* (RA. Arts H. 69). LDipl. — Hertil 5127. [5591

a) LDipl.: Sigilla 3 adsunt.

Juni 14. ‚Anno 1416 Trefoldigheds Søndag købte Biskop Lauge [af Viborg] af Jacob Kirth alt hans Gods i Losby S. i Aars Stift samt Næs i Hellum. Skødet havde Hr. Jens Nielsøn R. af Avendsberg, Landsdommer, Niels Jenson Skadeland og Tord Didrichsøn forseglet‘.

[Orig. Viborg Bisps Arkiv.] Udtog efter Bircherod: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242 e 4. [5592

Juli 2. Lunde Bythingsvidne, at Petrus Andersson Borger i Lund solgte Kanniken Sewidus Bwtzæ en Gaard sstds.

[**A.** Perg. med 7 Segl.] Senere (jfr. 1432 $^{10}/_{2}$) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. III, 168.* — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 98. [5593

Juli 28. Andreas Jenß[1] dictus Brwn in Næwestebølæ. Dn. Johanni Fynß preposito in Asnæs in 20 mr. lubic. in denariis in Feonia et terra Langlandie pro pleno currentibus sum obligatus, pro quibus sibi curiam meam in Pæderstorp in par. Lywngelsæ (Andreas Pætherß) inpignero tali conditione, quod omnes redditus sublevet, donec curia redimatur. In quocunque anno terminus redemptionis curie evenerit post f. Michaelis, et tunc in eodem anno redditus principale debitum consequantur, extunc astringo me ipsum in 3 placitis Nørrehærith, in 2 ante f. Johannis bapt. et in uno postea prox. subsequenti, precautum observare. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Jone Most curati ecclesie Bøstorpæ, Nicolai Jacobi[3] in Nedhergard et Ketilli Jacobi de curia Fæbekchæ, AA. Datum in profesto Olaui.

Perg. med [4] Segl: 1. Lxxxj 4; 3. Gxv 3 (Algudsen). (RA. Langeland Nørre H. 5.) LDipl. — Jfr. 5210. [5594

Aug. 9. *Reg. 3307.* Perg. med Hertug Henriks Segl. Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Noodt, Beiträge I, 182.* [5595

Aug. 10. Bispen af Odenses Vikar Severinus indvier Altre.

[Orig. »Halstorp« Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I. 322.* [5596

Aug. 14. Bispen af Odenses Vikar Severinus indvier Altre.

[Orig. Ellested Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 523,* og *SRD. I, 322* (med Datum: Aug. 24 og Kirken kaldet: »Elvastrio«), jfr. *VII, 234.* [5597

— Ik vrouwe Abele, wandaghes Gherdes wyf van der Herberghe, hebbe upgheboret van her Reymer Sesteden 100 lubesche mark, de he my schuldich was, unde late hern R. S. leddich unde syne borghen, de dar vore louet hebben, alze her Erike Krummedike, her Otten Zesteden, her Luder Storm, hern Syuerd Zesteden, her Otten van deme Knape, RR., unde Syuerd Leembeke knape. Myn inghezeghel. Ghegheuen in deme auende unser vrouwen der krutwyenghe.

Perg. [med 1 Segl]. (Gem. Arch. XXXII, Gældsbreve Fasc. 2 b.) [5598

Aug. 17. Lunde Bythingsvidne, at Raadmand Thrugillus Pætersson solgte Kannik Sewidus Bwtzæ en Grund i Lund.

A. Perg. [med 6 Segl]. Senere (jfr. 1421 $^{18}/_{8}$) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. III, 172.* — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 99. [5599

Aug. 18. *Reg. *4379.* Perg. med Lübecks Segl. Kongens Arkiv (RA. Lübeck og Hansestæd. 30). *UB. d. Stadt Lübeck V, 675; Svenskt Dipl. III, 173; Hanserec. VI, 256.* [5600

Aug. 23. Wy Peter Tramme unde Hans Tramme[2], knapen, hebben myt vulbort unser eruen vorkoft to rechteme eruekope unde vorschotet up deme dynghen to Arndes herde to Schuby unse ghut an deme dorpe to Husby, dar up ghewonet hadde Reymer to Husbu, dat to jarliker rente gheuen mach 6 heitschepel rogghen unde zes houre, deme her Johanne Ghuse kerkheren der kerken der hilleghen dreualdicheit to Sleswic, vor drutteynde halue lubesche mk., de he uns betalet heft, unde vorbynden uns darto, dar wy her Johanne dat ghut untfryen wyllen van allerleye ansprake. Dyt loue wy unde vor uns Busch Stubbestorp[3], Erik Bundison unde Yuen Asgydß to Suluerstedede myt ener sameden hant stede unde vast to holdende. Unse ingheseghele myt den ingheseghelen unser medelouers. Ghegheuen unde gheschreuen an Bartolomeus auende.

Perg. med [4] Segl: 2. Skjold med Murtinder; 3. Skjold med Hestehoved. Slesvig Domkirkes Vikarers (eller Trinitatis Gildes) Arkiv? (Slesvig Statsarkiv, Urkunden Domkirche Schleswig 6). — Jfr. 5627. [5601

Aug. 24. *SRD. I, 322.* Se 5597.

Sept. 7. Bispen af Odenses Vikar Severinus indvier Alter.

[Orig. Allerup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 322.* [5602

Sept. 11. Boecius Arusiensis[1], Petrus Rypensis[2] episcopi, Algotus Magni, Benedictus Nicolai, Iwarus Nicolai[5], Sweno Stwre, Kanu-

tus Odzsß, Nicolaus Gøstafß[8] et Benedictus Steensß, MM. Fer. 6. infra oct. nativit. virginis in civitate Flensborgensi quandam literam imperialem pendenti sigillo majestatis Cesaree Dn. Sigismundi Romanorum regis semper Augusti et Vngarie regis *etc.* sigillatam coram nobis legi fecimus: 5522. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [9] Segl: 1. G. 733; 2. G. 814 (Bille); 5, 8. Svenske[a]. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 71* (RA. Slesvig 48). LDipl. [5603

a) LDipl.: quinque adsunt sigilla.

Sept. 16. *Reg. *4327.* Perg. med [8] Segl: 1. Lxxxiv 35; 2. G. 919; 3. Fxliij 7 (Lange); 4. Hxx 1 (Fasti); 5. Bomærke; 6. Fxliij 9 (Lange); 7. Bomærke. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Nielsen, Sysselinddel. 96.* [5604

Sept. 21. Vi Pæther Biskop i Ribæ[1] kundgør, at hæderlig Alik Erlandis Matheus Dag i Domkirken i Ribæ vederkendtes, at hun havde givet sin Moder Kathrin Jenskonæ Fuldbyrd til at sælge, give eller pantsætte deres Gaard mellem Grønær Gade og Norman Gade i Ribæ, og gav hun sin Vilje til, at hun maatte sælge eller pantsætte den til Hr. Jenss Pæthersß Kannik i Ribæ. Secretum nostrum. Datum die Mathei.

Perg. med 1 Segl: G. 814. Senere (jfr. 1419 $^{8}/_{9}$) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [5605

Sept. 27. Vi Erik Konge kundgør, at vi, Gud, vor Frue og s. Birgittæ til Lov, efter vort Rigens Raads Raad giver vor Gaard Kywsæ og Kywsefang i Sieland med al kongelig Ret til et Kloster, som skal bygges i Schemynge i Laland, af den Orden, som er i Watzstenæ i Swerighe, hvilket Gods Dronning Margretæ og vi har købt og betalt fuldt Værd for. Medb. af vor Husfrue Dronning Philippæ og Pether Biskop i Roskilde, Naffne Biskop i Wæstræ Arws, Hr. Anders Jechopsøn, Hr. Waldemar Bydelsbagh, Endred af Lossen, Iwen Bryske, RR., og Jenis Andherssøn Provst i Othensæ og vor Kansler. Datum in castro nostro Wordingborgensi dnica. ante Michaelis.

[Perg. med 9 Segl, alle bevarede. Maribo Kl. Arkiv; vistnok = *ÆA. III, 254*, her uden Aar; senere i Sorø Akademi.] Afskr. af Langebek 1747: LDipl. — [Vidisse: *ÆA. III, 269.*] [5606

— Vi Erik Konge kundgør, at vi for »bæste oc bestandelse scyld closters byggesculendis« i Schemmynge under, at i Schemmynge maa bygges en Købstad, hvilken nyde skal alle Privilegier og Frihed at købe og sælge og alle andre, som andre Købstæder nyder i Laland, vor Rettighed uforsømmet. Datum in castro nostro Worthingborgensi dnica. ante f. Michaelis nostro sub secreto[1].

Perg. med Unionssekretet. Maribo Bys Arkiv (RA.). [5607

Sept. 30. *Reg. *4385.* [Perg., medtaget. Senere til København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. I, 136.* [5608

Sept. 30. Crast. Michaelis Petrus episcopus Ripensis quadam commutatione bonorum infrascriptorum cum fratre Nicolao abbate Sorens. et toto conventu ibid. in hunc modum contraxisse: omnia bona mea in Salttofte in Mærløse H., videl. curiam principalem (Olaus Johannis), curiam dictam Egegardh, curiam (Petrus Foget), et curiam (Boecius Pauli) cum eorum inquilinis, item omnia bona mea in Eigby in Valtbirg H. scil. 3 curias dimittimus; in recompensam Dn. frater Nicolaus abbas etc. bona omnia, que habent in Solberg in Løve H. etc. »Cum sig.« nobilium virr. Dn. Nicolai Bilde archidiaconi Roschildensis, Benedicti Bilde A., fratrum meorum, et Nicolai Bylde de Haldeloue A., patruelis nostri.

[Orig. med . . Segl: 1. G. 814; 2. G. 247. Sorø Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 493.*] Ufuldstændig Afskr. med Seglbeskrivelse: Ny kgl. Saml. 4to, 634, S. 13. [5609

Okt. 9. Hans Hampelman kvitterer for 90 Mk. lybsk for taget Gods. Perg. [med 6 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Reg. 51, Kvitt. 18). *Svenskt Dipl. III, 186.* [5610

Okt. 10. Bispen af Odenses Vikar Severinus indvier Alter. [Orig. Gadbjærg Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 322.* [5611

— Magnus Baat[1] advocatus placiti Scanie generalis, Folquinus[2] prepositus, Johannes Pauli[3] archidiaconus, Laurencius Akonis canonicus Lundensis, Thrugotus Haas M., Nicolaus Jenß de Arwarsløff et Steno Nighelß, AA. In placito Scanie predicto vidimus: 1731, 1960. Sig. nostra. Datum Lundis crast. Dyonisii.

Perg. med [7] Segl: 1. Kiij 6; 2. G. 57; 3. G. 51. (RA. Ljunits H.; anført: *Adel. Brevkister 178.*) [5612

Okt. 14. Ærkebisp Peder stadfæster Kannik Jakob Pedersøns Indstiftelse af et Alter.

Perg. med [6] Segl: 1. Stumper; 3. G. 58; [4. Nævnt i LDipl.]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. III, 188.* — Hertil 5487? [5613

Nov. 2. Afladsbrev af Bispen af Odenses Vikar Severinus. [Orig. Hundstrup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 322.* [5614

— Afladsbrev af samme.

[Orig. ~~Stenstrup~~ Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 524,* og *SRD. I, 322* (»Fendorp«). [5615 — Fiu...

— *Vidensk. Selsk. Skr. IX, 659* (*Reg. *4386*). Se 5616.

Nov. 3. Wy Jenes Niclessone[1] ratman to Slaghlos unde Ludeke Luneborgh borghere dar sulues, Hannes Swanehals unde Johan van

Weyen [3], borghere to Skelschøør, Claues Brwn en kopman van Skelschøør unde Lodwik Lose van Dantzik bekennen, dat her Erik konyng heft na unser begherunge desse hering uns aff ghekoft: van my Jenes Niclesß 12 tunnen, van my Ludeke L. 6 tunnen, van my Hannes S. 5 tunnen, van my J. van W. 4½ tunne, van my C. B. 8 tunnen unde van my Lodwik Lose 9 tunne, unde desser heringes, also ys 3½ last unde 2½ tunne, heft uns Jenes Jacobsß van vorben. unses heres weghene betalet, alse 6 skiling grot vor islik tunne, alse de hering hyr nu meenliken ghelt; de summa vor all de hering lopt vppe 147 mr. 6 skilinge lubische. J. N., H. S., J. v. W. unde C. B. unse ingeseghele, de wy altosamene bruken in dessen werfue. Datum Worthingborgh in crast. commemor. animarum.

Perg. med [4] Segl: 1-3. Bomærker; Paaskrift: quittants aff wrach, som myn herræ hauer ladhit betale nogræ køpmæn. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. — Udtog med fejl Datum: *Vidensk. Selsk. Skr. IX, 659.* [5616

Nov. 5. *Reg. *4387.* Perg. med Notarmærke. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 38). *Kbhvns. Dipl. I, 136.* [5617

Nov. 6. Jeg Niels Mowensß af Grydorpp hørte aldrig eller saa eller nærværende var, at Jæiepp Kraghe skødede So[s]athel sit Gods i Geerløff mere end 1 Øre Skyld Jord og nogle Penninge Skyld dertil. Skrevet under mit Indsegl Fred. før Mortens Dag.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1441 ³¹/₅) til Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 10). [5618

Nov. 8. *Reg. *4388.* **A.** Perg. med 3 Segl: 1. Unionssekretet; 2. G. 196; 3. G. 193. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 38). *Kbhvns. Dipl. I, 138.* — **Aa.** Vidisse 1417 Jan. 21. [5619

— Bispen af Odenses Vikar Severinus indvier Altre.

[Orig. Svanninge Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 519,* og *SRD. I, 322.* [5620

Nov. 13. *Reg. 3310*.* Perg. med 1 Segl: G. 544 (Lodehat). Kongens Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 145). *Kbhvns. Dipl. I, 141.* [5621

Nov. 18. Jens Gørsting Landsdommer i Siælind, Jens Gripsß af Riissløff, Erik Aggæsß af Swedhingæ, Hænnikkæ Bolzendalæ af Nowby, Jens Oloffß af Hybridzholm, Jeppæ Andersß af Særssløff, Tyghæ af Hwsby og Mukke [8] af Roskilde a. w. Det skal vitterligt være, at 1416 8. Dag Mortins Dag var [*osv. se Matzen, Panteret 434ᵃ*] sammesteds, Albrekt Hæningxß af Kindby, Claus B[oth . . . .], Thuræ Jensß, Jens Glarmesteræ, Søluæ, Niæls Fynbo og Gerekæ [*osv.*]. Vore Indsegl. Givet Aar og Dag og Sted, som før er sagt.

Perg. med [8] Segl: [1-2. Nævnte i LDipl.]; 8. Hxlj 1. (S' BERTOLDI HERICI DCI MVKKE). Senere (jfr. 1441 $^{31}/_{5}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 9). LDipl. (*Reg. *4390.*) [5622

a) De firkantede Klammer antyder et Hul i Orig.

Nov. 22. Bispen af Odenses Vikar Severinus indvier Altre.

[Orig. S. Broby Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 322*, jfr. *VII, 234.* [5623

— Afladsbrev af Bispen af Odenses Vikar Severinus.

[Orig. Hellerup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 322*, jfr. *VII, 234.* [5624

Nov. 25. Jeg Jæns Gørstingæ Landsdommer i Siælænd har opladet til velbaaren og skellig Hr. Andærs Jeipsß Lungæ R. en Gaard (Æsbærn) nordest inden [Attorp] ligger ved Søen, som jeg fik i Pant for 20 Mk. Sølv af Hr. Æwært Møltikæ fordum R. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Mathei Bosß curatus[!] ecclesie Glumsio et Johannes[!] Brøøn. Datum die Katerine.

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Tybjærg H.) LDipl. — Jfr. 1423 Marts 24. [5625

Nov. 26. Jeg Elsoff Petherssdater[1], Hr. Harthich Bryskes Husfrue, har oppebaaret af Biskop Pether af Ribæ 300 lyb. Mk., som Dronning Margrete undte mig at løse mit Gods med og bad Biskop Pether love mig for de 300 Mk., og takker jeg Kongen, at han undte Biskop Pether at betale mig de Penge, og maner nogen af mine Venner Biskop Pether for Pengene, da gør de ham Guds Uret, thi han gik mig aldrig fra med Uminde. Medb. af gode Mænd Hænike Rewenklo, Pawel Dosenrodhæ[3] og Thordh Ywersß. Datum Hatherssløf crast. Katerine.

Perg. med [4] Segl: 1. Lxxij 46; 3. Lxlix 84[a]. Kongens Arkiv (RA. Personalh. Saml., Bille). LDipl. [5626

a) LDipl.: 3 sigilla adsunt.

Nov. 27. Wy Hans Tramme unde Busch Stubbestorp, knapen, hebben myt vulbort unser eruen geschotet vor deme capittele to Sleswic deme her Johanne Guse unse gut to Husbu, dat wy eme vorkoft hebben unde he uns wol betalet heft, unde vorbynden uns darto, dat wy her Johanne dat gut schoten willen up deme herdesdinghe to Schubu, dar dat gut inne beleghen is, dat alder irste, dat dar vrede in den landen is. Unse ingheseghele. Ghegheuen unde geschreuen des vrydages vor Andreas daghe.

Perg. [med 2 Segl]. Slesvig Domkirkes Vikarers (eller Trinitatis Gildes) Arkiv? (Slesvig Statsarkiv, Urkunden Domkirche Schleswig 7). — Jfr. 5601. [5627

Dec. 7. Johannes Skyttæ advocatus in Køghæ, Johannes Petri et [Johannes] ....., proconsules. Fer. 2. post diem Andree in placito .... ville Køghæ vidimus et audivimus discr. m[ulier]em Margaretam relictam Nicholai Smith [nostri] convillani honesto viro[a].

[Orig.] Optaget i (Koncept? til) Notarialinstrument 1456 Febr. 26: RA. Køge 27. LDipl. [5628

a) Her afbrydes Gengivelsen i Notarialinstrumentet.

Dec. 14. »Archiepiscop Jens i Upsala, biscop Jöns i Roskilde och Nafne i Westeråhs, Thruget Haas, Nils Swenson och Jon Swenson, riddare, attestere, det de hafwa hördt, att wälb. män hr. Hind: Gertz och Herman von Örsen hafwa i deras närwaro uti Lunde domkyrkia tilltahlt archiepiscopen därsammastädes Peter om det arf, som dem tillkom eftter deras broder sal. archiepiscopen i Lund hr. Jacob, hwartill han swarade, att han intet wille gifwa dem af berörde arf, och att de kunde sökia honom för sin domare påfwen, dat. måndagen eftter Luciæ«.

[Orig. Lunde Ærkebisps Arkiv?] Specifikation, Acta privata Nr. 205. [5629

Uden Dag. *Fyhn, Kolding 86* (*Reg. *4391*). Se 5576.

— *Matzen, Panteret 434.* Se 5622.

— *Testrup, Om Tingene 32* (*Reg. *4392*). Se 1418 Aug. 27.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 503* (Jan. 30), *474* (Marts 25), *497* (Marts 28).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 35* (Nov. 8); se ogsaa 5591, 5603. — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 129*(?), *130*(?). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 215* (Maj 4), *244*. — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 89*. — Antvorskov: *ÆA. IV, 67, 85, 112, 143, 215, 229, 237* (jfr. 5571), *266, 266*. — Sorø: *SRD. IV, 494* (2 Breve); se ogsaa: 5609. — Maribo: *ÆA. III, 262, 269* (jfr. 5606), *284, 286, 291, 296*. — Vestervig: *ÆA. III, 134, 146*. — Vor: *ÆA. I, 206*. — Øm: *ÆA. I, 212, 222, 235*. — *Eline Gøyes Jordebog 307* (Jan. 27), *173* (April 23), *307* (Aug. 10). — *Adel. Brevkister*: se 5612.

1417.

Jan. 2. Eric Konge. Vi tror, at det er Gud og Mennesker tækkeligt *osv.* Af »vnderstandelse oc samthucke« af Biskoppen i Othens og alt vort menige Raads Vilje tager vi alle Præster, vort Land Falster paaboende, under vor Fred og Værn, og lader vi hver af dem en Gaard liggende paa Kirkens Grund, som med Rette er til Kirken kommet, i hvilke Gaarde de udvælger deres Boliger, ganske frelse for al kongelig Tynge, »bønlige pasætte eller noghre andre lunde pasætte sculende ære«; og under vi, at hvo, som af de Præster afgaar, skal have Magt at give sit Gods, til hvem ham tækkes, til sin Sjæls Frelse, og af Kirkens Afgrøde og Rente og andet deres Gods

fra hans Dødsdag saa et helt Aar omkring, deres Arvinger og deres »testamentis fulfølghere, hwilke the ytherst met willie faa skicket, helige oc ubrothelige wighe scule fore testament oc ander theris sculd utgialde sculendis. Oc hwethen aff amoth« slig Naade, som vi nu har undt dem, skal alle forskr. Præster »tiswer« om Aaret i Nykøping have vore »forælderis amynne«, saa vel levende som døde, og hver Sted, som de Gudstjeneste holder, baade i Vigilier og Sjælemesser, og særdeles i de fornævnte 2 »tyme«, en Tid om Sommeren og anden om Vinteren, i Nykøping og i andre gode Gerninger, hvor de helst gøres i Landet. Hvorfor forbyder vi *osv.* Vort Sekret. Datum Worthingburch crast. circumcis. dni.

Perg. med Unionssekretet, sigillatorisk forbundet med Stadfæstelser 1456, 1496 og 1515. Falsters Præsteskabs Arkiv (RA. Danske Selsk. Membr.). LDipl. [5630

Jan. 13. Jens Gørstinge Landsdommer i Syæland, Broder Niels Abbed i Soræ, Broder Pæther[3] Abbed i Ringstæthæ, Cristiern Hemminsøn Provst i Roskylde, Welates Kat a. w., Pær Arfast Borgemester i Ringstæthæ, Gereke Diegn og Pær Jæcopß, Bymænd sstds. 8. Dag ephyphanie dni. saa vi paa vort Landsthing, at velbaaren Steen Basse af Thythæbiergh lod læse: 5570. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: [1-2. Nævnt i LDipl.]; 3. G. 474. (RA. Skam H. 55; anført: *Adel. Brevkister 94.*) LDipl. under 1416 $^{6}/_{1}$. [5631

Jan. 17. Privilegium af Kongen.

[Orig. Gavnø Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 322*; jfr. *Hvitfeld IV, 272, Fol. 668*, hvor dog Bisp Jens Anderssøn anføres som Udsteder. [5632

Jan. 21. *Reg. *4395.* Perg. [med 1 Segl]. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 12). *Rørdam, Kbhvns. Kirker, Till. 24*; *Kbhvns. Dipl. IV, 20.* [5633

— *Reg. *4396.* Perg. med [3] Segl: 2. G. 442; 3. G. 443. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 4). *Kbhvns. Dipl. I, 141* (Indskyd i sidste Linie: In quarum litterarum productionis, lectionis et publicationis testimonium sigilla nostra presentibus sunt appensa). [5634

— Vidisse (som 5634) af 709. Perg. med [3] Segl: 1. Bisp Jakobs af Gardar; 2. G. 442. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 40). [5635

— Jacobus episcopus Gardensis [*osv. som* 5634, *dog*] litteras Dn. Waldemari regis sub salvis sigillis: 1906.

Perg. med 3 Segl: 1. Bisp Jakobs af Gardar; 2. G. 442; 3. G. 443. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 39). [5636

— Vidisse (som 5636) af 3073.

Perg. med Segl som 5636. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 42). [5637

Jan. 21. Nos Jacobus episcopus Gardensis [*osv. som* 5634, *dog*] litteras DDn. Olaui quondam regis Danorum et Erici moderni regis eorundem sub salvis sigillis pendentibus: 3379, 4569.

Perg. med Segl som 5636. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 142). [5638

— *Reg. *4397.* Perg. med Segl som 5636. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 89). *Kbhvns. Dipl. I, 142.* [5639

Jan. 25. Jeg Knut Andersß[1] a Swaneholm er skyldig beskeden Pæther Trowelß i Gerløfue 4 lødige Mk. i gode Penninge, som i Siæland er gænge, for hvilke jeg sætter ham mit Gods i Pant, og giver jeg ham Fuldmagt at bruge det efter alle de Artikler, mit aabne Brev indeholder, som jeg har givet Hr. Anders Jeyæpß Lunge R. paa forskrevne Gods i Gerlofue i Horns H., saa længe det løses ham af. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Jacobi[2] de Skiby presbiteri, Alberti Henningß[3] de Kindby et Alsander[4] de Thørsløf, AA. Datum die convers. Pauli.

Perg. med 4 Segl: 1. Bxij 6 (Panter); 2. G. 392 ([S' IACO]BI MANGNI . . . . .); 3. Dvj 6 (Krag); 4. Cxlv 2 (S' ALESANDRI IENS-; Gris). (AM. II, 10.) LDipl. — Jfr. 1435 Febr. 2. [5640

Jan. 27. Se 5324.

Febr. 2. Jeg Anders Jeepsß, man kalder Styggæ, har opladet velbaaren Hr. Axell Pæthersß R. al Rettighed, om mig nogen tilfaldet er med Arv i det Gods, som Jes Esskilssøn, man kaldte Falk, af Walløff havde i Værge og hans Fader før ham. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Nicholai Swensß M. necnon Johannis Laurencii[3] A. Datum die purific. Marie.

Perg. med [3] Segl: 3. Lxxxiv 1 (Gere). (RA. Vallø 1.) LDipl.

a) LDipl.: Sigilla adsunt. [5641

Febr. 3. *Reg. 3311*.* **A.** Perg. med [12] Segl: 4. Oslo Bisps; 5. Vesteraas Bisps (Gyrstinge); 6. G. 494; 7. Lxviij 4 (Thot); 10. Lj 6[a]. Roskilde Bisps Arkiv? (RA. Sjæll.-Møn 146). *Kbhvns. Dipl. I, 142.* — [**B.** Perg. med Segl. Kongens Arkiv.] Vidisse 1418 Jan. 7. [5642

a) LDipl.: Ex 12 sigillis sex adsunt.

Febr. 7. Vi Jeyæp Jensß[1] af Ortherop og Elnæ Palnæsdotter[2], fordum Jens Grubbes Husfrue af Orthærop og nu Jeyæp Jenssøns Husfrue, skøder til velbaaren og ærlige Hr. Anders Jeyæpsß Lunge R. Gerdorppe[a] Hovedgaard i Flakkebergx H. (Jesse Nielsß, 5 Pund Korn); i Boselunde 2 Gaarde (Hermend, 3 Pund Korn og 10 Skp. Havre; Niels Jensß, 1 Øre Korn) og 1 øde Gaard sstds., som skulde skylde 1 Pund Korn, i Æggitsløffmaghlæ i Flakkeberghs H. 3 Gaarde (Lasse Hæglæ, 3 Pund Korn; Per Tydisk, 2 Pund Korn, og disse

2 Gaarde var fordum 1 Gaard: Jeyæp Bosß, 1 Pund Korn); i Liwngby i Æggitsløff S. 1 Gaard (Anders Ruske, 1 Øre Korn og 10 Skp. Havre) og 1 øde Gaard sstds., som Morten iboede og skulde skylde 3 Pund Korn og 20 Skp. Havre, 2 Gaarde ibid. (Anders Spræckman, 6 Pund Korn og 20 Skp. Havre; Niels Qwænter, 1 Øre Korn og 10 Skp. Havre), 1 Gaard ibid. (Jeyæp Hagenß), som skulde skylde 4 Pund Korn og 20 Skp. Havre, med saadant Vilkaar, at Hr. A. J. skal fri os, saalænge vi lever eller »et woris« efter det andet, 15 Pund Korn og »twyæ« Pund Korn, som er al Gwnnerstørppe By i Otz H., der skulde skylde 30 Pund, og 1 Gaard i Thørkilstørppe i Wolborg H., der skal skylde 6 Pund Korn. Og hvilken af os som overlever den anden, da løse Hr. Anders Gwnnerstørppe By og den Gaard i Thørkilstørppe af den længst levendes Arvinger for 150 ængilske Nobler, som da er gænge i Siæland og Skanør. Sigilla nostra cum sig. nobilium DDn. Jacobi Lunge, Olaui Stigsøn, MM., Johannis Jensß[5] fratris mei, Nicholai Agesøn[6], AA., et Boecii Møltike A. Datum dnica. post f. purific. Marie.

Perg. med [7] Segl: 1. Clviij 8 (Godov); 2. Lxix 1; 5. Clviij 9 (Godov); 6. Bxiij 3 (Ulfeld). (RA. Vester Flakkebjærg H. 69; anført: *Adel. Brevkister 95.*) LDipl. [5643

a; Arkivpaaskrift fra 15. Aarh.: Gerthorp, fra 16. Aarh.: Ortherop.

Febr. 19. *Reg. *4398.* Perg. med [19] Segl: 1. Unionssekretet; 2. Upsala Ærkebisps; 3. Oslo Bisps; 4. Bergen Bisps; 5. Vesteraas Bisps (Gyrstinge); 6. Aabo Bisps; 7. G. 494; 8. Bergen Provsts; 9. A. 932; 11. Svensk; 14. Norsk; 15. Dxij 2; 16. Clj 19; 18. Hxlvij 2; 19. Clxviij 3[a]. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 41). *Kbhvns. Dipl. I, 144.* [5644

a) LDipl.: Omnia sigilla integra adpendent.

Febr. 22. »Magistraten i Malmöe meddheler borgaren Petro Exing fasta på een gård i Malmöe och s. Peders gata, som borgerena Harald Johanson och Johan Bagge honom såldt, dat. fer. 2. ante carnispriviun[!]«. [Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 206. [5645

Febr. 24. Jeg Laurentz Jenssøn[1] Degn i Roskilde har oppebaaret 4 lødige Mk. af hæderlig og ærlig Nielss Esbernssøn, der kaldes Byllæ, for en Gaard, som jeg havde i Pant af ham i Glosthorp i Smørums H., hvorfor jeg mæler det Pantebrev dødt, som jeg fik paa Gaarden, i hvor det kan findes, og Gaarden at være fri til Nielss Esbernssøns Haand. Sig. meum cum sig. honorabilium Ingwari Andersson et Jacobi Petri, civium Roskildensium. Datum Haffnis die Mathie.

Perg. med [3] Segl: 1. G. 253. København Kapitels Arkiv (RA. Smørum H. 52). LDipl. [5646

Febr. 28. Jeg Jessæ Ebbeß, Mænd kalder Slææth, har siddet paa ret Skifte med min Svoger Niels Jæiopß i Nedergard og opladt

ham al min Rettighed i Roghelwnd, som er tilfaldet mig efter Faders og Moders Død, og fanget fuld Gengæld i Skifte derfor, og jeg lader ham aldeles kvit for al Skifte imellem os. Sig. meum cum sig. veredicorum Dn. Jone Most curati ecclesie Bøstorpæ, Ketilli Jacobi in curia Fæbech, Andree Brwns in Næwestæbølæ et Johannis Olaffsøn ibid. Datum dnica. invocavit.

Perg. [med 5 Segl]. Senere i Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 211* (AM. II, 11). LDipl. [5647

Marts 1. Proconsules et consules ceterique villani in Aleburgh. Fer. 2. post dnicam. invocavit in placito nostre ville discr. Petrus Haquini noster convillanus Nicholao Foghelsß convillano suo quendam fundum sibi jure hereditario advolutum in par. b. Botulphi apud nos juxta plateam australem inter curias Hermanni Duwelsers et monasterii Wythskiwle situm, 8 cubitis latum juxta plateam et 7 cubitis in infima parte et eque longum cum fundo predicti H. D., vendidit et scotavit, recognoscens se plenum pretium sublevasse. Sig. communitatis nostre ville omnium nostrum cum consensu. Datum *etc.*

Perg. [med 1 Segl]. Senere i Aalborg Helligaandshus' Arkiv (RA.). [5648

Marts 7. Abbeden af Næstved m. fl. om Bisp Peders Gave.
[Orig. Gavnø Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 322.* [5649

— Privilegier af Kongen.
Perg. [med 1 Segl]. Halmstad Bys Arkiv. *Svenskt Dipl. III, 220.* — Den i Orig. nu ulæselige Datum ses af Afskriften i Stadens Privilegiebog S. 35. [5650

Marts 23. Jeg Jacop Tughesß[1] Borger i Hathersleff gør vitterligt om det Skib, som Gudhmund var Skipper paa og nu i Vinter forgik i Søen »hænder« Worthingborgh, men en stor Del af Godset blev bjærget, blandt hvilket Gods baade jeg og andre Borgere af Hathersleff havde Gods, da har jeg vel forstandet, at Jens Jacobsß, Kongens Klerk og Tjener, købte for rede Penge en Del af det Gods, som da blev bjærget af Købmændene, som da var hos deres Gods, efterdi det da menligen gjaldt der, og efter det, at vi af Hathersleff da ikke selv var der nær, da annammede Jens Jacobsß og en Del af det Gods, som vi da havde med deri, som er 15 Td. Sild og 3 Læster og 1½ Td. Smør og ikke mere, i saa Maade, at han vilde betale os eller vore visse Bud hver Td. Smør for 9 Skill. og hver Td. Sild for 6 Skill., som sligt Gods da menligen gjaldt der. Da har Jens Jacobsß nu her i Køpendhaffn paa Kongens Vegne gjort en ganske Ende om dette Gods med mig, der mig vel nøjer paa alles vores Vegne af Hathersleff i saa Maade, at Hr. Anders Martensß, Borge-

mester af Malmøghe, skal betale os i Høst næst tilkommende 244 lubische Mk. i saadanne Penge, som da i Scone er gænge, for alt dette Gods. Thi lader jeg Kongen og Jens Jacobsß og alle andre kvit for mig og alle andre af Hathersleff, som havde Lod deri, og er jeg eller de noget pligtig for Bjærgeløn eller til Fragt, vil vi det gerne betale; og det lover vi alle med en samlet Haand. Mit Indsegl, og har jeg bedet hæderlige Anders Laurentsß[2] og Henrik wan Berghen[3], Borgemestre i Køpendhaffn, lade deres Indsegl *osv.* Datum Haffnie 3. fer. ante f. annunt. Marie.

Perg. med 3 Segl: 1. Bomærke; 2. Hxxxiij 1; 3. Lv 7. Kongens Arkiv (Gem. Arch. XXII, 3b). LDipl. (*Reg. *4401.*) [5651

Marts 24. *Reg. *4400.* Perg. med 1 Segl: M 90. København Kapitels Arkiv (Konsistoriums Arkiv, Pk. 161). *Rørdam, Kbhvns. Kirker, Till. 25*; *Kbhvns. Dipl. IV, 20.* — Jfr. 1423 Juni 2. [5652

Marts 28. Wy Albrecht hertoge to Meklenburg[1] *etc.* hebben uns gesatet to hern Hinric hertogen to Slesz[wik] etc. unde hern Hinric greuen to Holsten etc., unsen oemen, yegen hern Erike koninge van Dennemarken in sondaner wys, dat wy en scolen behulpen wesen myt aller macht und ze uns, unde wy scolen uns nummer van en sønen, ane wy hebben an beyden syden unses kryges enen ende, sunder it were myt unser oeme wyllen. Welk unser en dem andern volget, dem gennen, dem de volge scut, scal deme anderen fuder unde kokenspyse scikken. Were dat wy vromen nemen to samende, den scole wy delen na lude tale. Weret dat wy slote wunnen, de an dat hertogdum van Slesz[wik] horden, dar wy unsen oemen tohulpen, zo scolen unse oeme uns vor kosten unde scaden stan. Were dat wy dem konig tosamende slote affwunnen, de an syne rike horden, wyl wy dy beholden, zo scole wy unsen oemen wedderlage dun; des gelik scolen ze uns dun. Were dat unse oeme myt jenigen heren edder steden to unwillen quemen, dar scole wy by erer hulpe blyuen, alze verne wy ouer en rechtes mechtich mogen wesen, utgenomen unse vedderen de Meklenburgesken heren unde unse oeme de Sassesken heren; unde des gelik scolen ze uns wedder dun, utgenomen de Lunenburger heren unde de greuen van Scowenburg und de Wendesken heren. Alle de wyle dat wy myt unsen oemen in vorbunde syn, scolen ze ere man up uns efte up unse manne ergeste nicht riden laden efte dar up lenen; des gelik scolen wy en wedder dun. Screuen des sundages vor palmen. Unse ingesegel.

Perg. med Hertugens Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. IX, 25). LDipl. [5653

Marts 29. Nis Jensson af Hamar oplader Axil Pæthersson Brawthe Gods, som han har haft i Pant af ham.

Perg. med [6] Segl: 3. Gejstligt; 4. Bogstavet P; 5. Bomærke. (RA. Personalhist. Saml., Brahe.) *Svenskt Dipl. III, 225.* [5654

Apr. 23. *Reg. 3314.* Perg. [med 1 Segl]. Taars Kirkes Arkiv; senere i Berridsgaards Arkiv, nu paa Orebygaard. LDipl. Efter en Bircherodsk Afskr.: *Pontoppidan, Ann. II, 518* (Seuerinus - Tranquilliensis - in *pontificalibus* - Ottoniensis *generalis* salutem - delet oblivio - dei *omnipotentis* et - Nicholai episcopi et confessoris - Thornæssæ - cupientes *igitur* domino populum ipsam - remissionibus *invitamus* quia - ecclesiam *antedictam* seu - vestitis *ac* aliis - ornamentorum - melioracionem - vel *in* minimo - sacro - portatur - mortuorum *vel* aliis - cimiterium - circuierint - istorum trium regnorum - aliquid - totiens - dei *misericordia* - beatorum *Petri et Pauli apostolorum ejus* auctoritate - Nota ista litera viro - Pyoskæ - apostoli - omnium *parentum* suorum). [5655

Apr. 24. Vi Jess Jwl[1], Wiborgh Landthingshører, Jens Brwn, Kannik og Biskops Official i Wiborgh, Jess Owærgardh[3] og Pether Riighæ[4], Borgemestre sstds., Pether Nielsß[5] af Hooberg, Jess Nielsß[6], Thomes Magnesß[7] og Pether Wilmesß af Føwlæm saa Lørd. efter Sønd. quasimodogeniti paa Wiborgh Landsthing, at Lass Piik beviste med aabne Breve og Thingsvidner baade af Landsthing og Bygdething og med gode Mænds levende Røst, at han og hans Vorned havde taget Skade paa deres Eng mer end 400 »lass« Eng for den Bygning og Dæmning, Biskop Boo har ladet bygge og dæmme hos Flwdebroo, og det kundgjorde L. P., at Biskop Boos Fogeder og Tjenere saasom Pether Ericsß Foged paa Skandelborgh, Myckil Æbæsß paa Bywgholm og Jess Palnsß Foged paa Akiær, Andærs Møllær og Nis Jønsß Tømmermand, Bymænd i Randærs, og »ther til følgher ware høwøzmænnæ« der til, at han og hans Vornede finge den Skade. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1. Gxvij 2; 3. Utydeligt Skjold; 4. Bomærke (Brudst.); 5. Llxix 2; 6. Skjold med en Hjortevie?, ulæselig Omskr.; 7. Bomærke. (Ark. paa Sirhagen.) [5656

Apr. 26. *Reg. *4403.* Perg. [med 3 Segl: 3. Nævnt i LDipl.]. København Kapitels Arkiv? (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 11). *Rørdam, Kbhvns. Kirker, Till. 26*; *Kbhvns. Dipl. IV, 21.* [5657

Apr. 28. *Reg. 3315.* [Orig. Maribo Kl. Arkiv; *ÆA. III, 268* med Aar 1442.] Afskr.: Bartholin C, 580. — Dansk Oversætt.: [Kopi i Fyns Stiftsarkiv]; herefter Afskr. af Jakob Bircherod for Gram: LDipl.; Afskr.: Thott Fol. 736, S. 571 og Fol. 809; *Rhode, Saml. t. Laal. og Falst. Hist. I, 424.* — Tysk Oversætt.: *Pontoppidan, Ann. II, 514.* [5658

Maj 16. Johannes dictus Bondæ civis Roskildensis. A Dn. sorore Cecilia Skythebiærghsdoter, moniale ordinis s. Clare Roskildis, ex licentia matris sue abbatisse claustri quandam curiam ad occidentalem

partem ab ecclesia b. Dionisii Roskildis sitam, aliqualiter se ad aquilonarem partem platee habentem, conductive acceptavi ita, quod ego et mea consors Jvttæ curiam habeamus ad dies nostros pro 1 sol. gross., solvendo in festo pasche $^1/_2$ sol. et in f. Michaelis $^1/_2$ sol., pro pensione annuali tali conditione, quod curiam edificemus et meliorabimus et in bono statu observabimus, adjecto quod si in solvendo defecerimus, etiam me moriente vel uxore, curia ad monasterium cum edificiis et meliorationibus quibuscumque rediat[!]. Sig. meum cum sig. Ingwari Anderß[2] proconsulis Roskildensis. Datum Roskildis dnica. ante ascens. dni.

Perg. med [2] Segl: 2. Bomærke. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 1). [5659

Juni 3. Dagtingning mellem Riber Bisp og Kapitel og Hr. Morten Jensen R. om Mygeltunder Slot.

Perg. med 4 Segl: 1. G. 814; 2. G. 837; 3. Hxv 6 (Gyrstinge); 4. Hxv 2 (Gyrstinge). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Danske Mag. 3 R. VI, 93.* [5660

Juni 10. Jenes Hiærnæ pantsætter Gods til Hr. Niels Swensson i Ællinge.

Perg. [med 3 Segl]. (SvRA.) *Svenskt Dipl. III, 251.* [5661

Juni 14. Ingemarus Qvist advocatus ville Hafniensis, Henricus van Bergen proconsul, Jonas Wat consul, Jacobus Svendsøn, Johannes Ingvari, Sonne Bagere et Johannes Petri, villani ibid. Profesto Viti et Modesti in placito ville nostre discr. Thyge Jenszen noster convillanus curiam suam, videl. fundum cum edificiis in par. ecclesie s. Nicolai apud magnam communem plateam orientaliter Hafniæ sitam, in quibus ipsemet habitat, fabrice ecclesie predicte, affectu et consensu uxoris sue Christinæ, dummodo vixit, ad hoc suadente, in remedium animarum, sui scilicet et uxoris atque parentum suorum, scotavit, Johanne Petri tutore dicte ecclesie scotationem acceptante, ita tamen, quod tutores ecclesie anniversarium ipsius et uxoris sue cum vigiliis et missa de 1 sol. gross. annuatim faciant celebrari. Sig. nostra. Datum *etc.*

[Orig. Kbhvns. Nicolai Kirkes Arkiv.] Afskr. i Jens Bircherods Dagbog 1680 Febr. [5662

Juni 16. Vi Jens Gø[rsting Lands]dommer i Siælind, Broder Pæther Abbed i Ringstæthæ, Jens Brwn Præst i Brengstrop, ... af Walsyø, Jens Glarmæstære Formand i »spithel« i Ringstæthæ, Pauil Jensß og Jens Niels[ß][7], Bymænd sstds., kundgør, at Wiliems Dag var paa Siælindfaræs Landsthing skellig Mathes Jensß, som kaldes Røth, Skriver i Biskops Gaard i Roskilde, og annammede et

aabent Brev paa en hæderlig Mands Vegne Hr. Æwærd Jægopsøn Kragæ, Official og Kannik i Roskilde, af Jens Jensß Sosadel, med hvilket Brev Hr. Æwærds Fader Jagop Kragæ havde pantsat J. J. S. en Gaard i Gerlef i Slauelsæ H., til hvilken ligger $10^1/_2$ Ørtug Skyld Jord og med en Gaardsædestavn, og J. J. S. oppebar lødigt Sølv og Penninge efter det Brevs Lydelse. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [7] Segl: [4-5. Bomærker: LDipl.]; 7. Bomærke. Senere (jfr. $1441\,^{31}/_5$) til Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 11). LDipl. [5663

Juni 23. Johannes Clementis[1] advocatus, Nicolaus Boecii, Clemens Clementis[3], Euerardus Jacobi, canonici, Andreas Bondæ perpetuus vicarius, Inguarus Andree proconsul et Jacobus Skyttæ consul Roskildenses. Vig. nativit. Johannis bapt. in placito nostro civili vidimus, Dn. Michaelem Clementis canonicum et tutorem ecclesie Roskildensis kathedralis Dn. Johanni Jacobi perpetuo vicario in ecclesia predicta quendam fundum desolatum de austro a fossura civitatis, de occidente a curia, quam pronunc inhabitat Bertoldus Pibæræ, de parte aquilonari a terris dictis Byshawæ, de oriente a vico dicto Ælskwstigh situm, se extendentem pro pretio sufficiente, prout in nostra presentia fatebatur se habuisse ex parte ecclesie tytulo venditionis, scotasse. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke; 3. G. 257. (RA. Roskilde 57.) [5664

Juni 27. Vi Erik Konge har undt Abbedissen og alt Konvent i Schemminge Kloster, at deres Embedsmænd maa rette i Klostrets Gaard efter vor Gaardsret over deres egen Hjon og Tjenere og at deres Gods, som de behøver til deres egen Kost og Spisning i deres Kloster og til deres Klæder og Klosters Bygning, skal være toldfrit alle Vegne i vort Rige. Thi forbyder vi *osv.* Datum Schemminge dnica. infra oct. nativit. Johannis bapt. nostro sub secreto apposito in pendenti.

[Orig. Maribo Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin H, 548. LDipl. [5665

Juli 18. Hertug Albrecht af Meklenburg udsoner sig med Kong Erik.

Perg. med [8] Segl: 1. Hertugens; 2, 4-8. Meklenburgske Adelsmænds. Kongens Arkiv (RA. Meklenburg 21). *Svenskt Dipl. III, 264*; *Rydberg III, 30*; dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 273, Fol. 669.* [5666

— *Reg. *4409.* Perg. med 2 holstenske Segl. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 49). *Staatsbürg. Mag. VIII, 100*; dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 273, Fol. 669.* [5667

Juli 28. Joon Hyærne tillader Hr. Niclas Swensson at indløse pantsat Gods.

Perg. med [4] Segl: 4. Dxvij 3 (Due). (SvRA.) *Svenskt Dipl. III, 266.* [5668

Aug. 2. Petrus episcopus Ripensis. Dudum nobis in consilio Constanciensi et alias in remotis agentibus, ut accepimus, quidam Petrus Keelbech laicus DDn. Johannem Helt archidyaconum et nonnullos alios canonicos et clericos nostros coram Dn. Erico rege traxit in causam, rex vero causam Dn. Boecio episcopo Arusiensi necnon venerabilibus viris et strennuis DDn. Erico Crummedikæ justitiario Jucie, Johanni Duuæ, Andree Jacobi Lungh, Johanni Nicolai de Ansbergh et Martino Johannis, MM. et consiliariis suis, commisit audiendam et decidendam, qui causam de Dn. regis mandato ad se assumentes ac partibus convocatis, auditis hinc inde propositis litterisque productis visis, ad utriusque partis instantiam concorditer pronuntiarunt, curiam, quam Dn. Nicolaus Johannis alias dictus Kalliß bone memorie in civitate Ripensi in vita sua secundum suarum continentiam litterarum donaverat ad capittulum Ripense pertinuisse et pertinere de jure predictoque Petro Keelbech nullum jus in ea competiisse neque competere de jure molestationesque per Petrum in curia factas fuisse et esse injustas, perpetuum sibi silentium imponentes. Nos igitur de prefato consilio revertentes predictis partibus iterum convocatis coram nobis, auditis hinc inde propositis et cause meritis inspectis sententiam prefatorum confirmamus. Presentes litteras per notarium publicum subscribi et publicari mandavimus nostrique sigilli munitione jussimus communiri. Datum die lune, que fuit 2. augusti, indict. 9., sede apostolica vacante pastore, presentibus honorabilibus et discretis Dn. Johanne Nicolai plebano in Wilszløuæ, Dn. Jacobo Gherlaui sacerdotibus, Jacobo Wilß, Johanne Andree, Andrea Iuari, AA. nostri dyocisis, et aliis testibus.

[*Notarmærke.*] Et ego Adam Petri clericus Ripensis, publicus imperiali auctoritate notarius *etc.*

Perg. [med 1 Segl]; Paaskr.: »Super jure curie noviter reedificate versus domum Eegil Smedz«. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 39). [5669

Aug. 14. *Reg. 3319.* [Perg. Svenborg Kirkes, senere Byens Arkiv.] Afskr. af Th. Br. Bircherod: Ny kgl. Saml. Fol. 402. Andre Bircherodske Afskr.: Gml. kgl. Saml. 4to, 2349, Ny kgl. Saml. 4to 729 S. 359 o. fl. St.; LDipl. *Pontoppidan, Ann. II, 519*; *Nyrop, Gildeskraaer I, 177.* [5670

Aug. 20. *Reg. 3320.* Perg. med Unionssekretet. Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Noodt, Beiträge I, 183.* [5671

Sept. 11. *Reg. 3321.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 112.* [5672

— Vi Erick Konge har for Troskab og Tjeneste, os elskelige Iwer Fallesen Riget og os gjort har og Riget og os og Dronning

Philippi og vor Faderbroder Hertug Buggislaffs ægte Søn af Pomen, om vi ikke selv efterlader Børn, herefter skal gøre, givet ham saadan Frihed og Frelse, som andre vore Riddere og Svende har i Judtland, paa hans Gaard Mestedt med alt, som der nu tilligger og af Alder har tilligget, og forbyder vi *osv.* Datum ... nsborch sabb. infra oct. nativit. Marie nostro sub secreto.

[Orig.] Afskr. af N. M. Petersen [efter gammel Kopi i Gem. Arch.]: LDipl. [5673

Sept. 20. »Ludovicus domisellus[!] de Ballionibus Perusien: qvitterar archiediacono Joh. Pauli tyo marker silfwer till honom å Perus: cameræ wägnar lefwererade, dat. vig. Mathei«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Acta privata Nr. 207. [5674

Sept. 29. *Reg. *4412.* [Perg. med 7 Segl. Senere København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 42* (med Seglbeskrivelse efter Langebek). — Jfr. 1422 Sept. 13. [5675

— Pantebrev af Clawes Lembeke.

[Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Vidisse Okt. 4. Udtog (efter Voss og *Danske Atlas VII, 140*): *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 12.* [5676

Okt. 4. Haderslev H.s Thingsvidne om 5676.

[Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Vidisse 1440 Febr. 8. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 12.* [5677

Okt. 12. *Reg. *4413.* Perg. med [5] Segl: 2, 4. Bomærker. (RA. Reg. 10, Bornholm Nr. 22.) *Hübertz, Bornholm 24.* [5678

Nov. 12. *Reg. *4417.* Perg. med 47 Segl: 1. Hertug Henriks; 2. Grev Henrik af Holstens; 3. Fyrst Baltasar af Werles; 4-43. Holstenske Adelsmænds (8. Flvij 59; 19. Cxxij 7; 21. Ivij 25; 28. Lxviij 63; 29. Lxviij 64; 31. Lxxxiv 44; 32. Lxxxiv 41; 43. Clj 27); 44-47. Holstenske Byers. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 50). *Staatsbürg. Mag. VIII, 104* (Varianter i Forhold til 5680: *Rydberg III, 31*); dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 277, Fol. 671.* [5679

Nov. 14. *Reg. *4418.* Perg. med [46] Segl: 2. Hertug Johan af Meklenburgs; 3. Cxxxiv 1 (Løvenbalk); 4. Bxiij 2 (Ulfeld); 5. Lj 5; 6. Dxij 2; 8. A. 994 (Urup); 11. Bxiij 6 (Ulfeld); 12. Lxxxvij 1 (Ulfstand); 13. Dxxxvij 1 (Krognos); 14. Dxvij 15; 15. Dxvij 4 (Due); 16. Lij 2; 17. (Clxviij 3; 18. Dxvj 1; 19. jfr. Lxx 9 (Bille); 20. Cxxxix 2[a]; 21. Fxliij 15 (Lange); 22. Lxxxiv 20 (Brok); [23. Lxxxiv 21 (Brok)]; 24. Ivij 23; 25. Gxvj 12 (Gyldenstjerne); 26. Lxxiij 26 (Rosenkrans); 27. Lxxxiv 45; 28. Lxij 2; 29. Cxlvij 1; 30. Lxxij 6 (Banner); 31. Lxxvij 2 (S' IEPPE BRVMEL); [32. Fxliij 14 (Lange)]; 33. Cxxij 6; 34. Bxiij 3 (Ulfeld); 35. Clviij 9 (s' ienes ioe ....sen; Godov); [36. Clxx 14]; 37. M 7; 38. Clviij 35 (Hardenberg); 39. Aiv 3; 40. Lxxij 3 (Banner); 41. Fxxxj 6 (S TIMME VITTE KOP; Krumedige); 42. Lxxxiv 2 (Gere); 43. Lunds By-

segl; 44. Ribe; 45. København; 46. Malmø. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 44). *Staatsbürg. Mag. VIII, 108*; *Rydberg III, 31.* [5680

a) Seglsamlingen i RA.

Nov. 14. Wy Jenis Duue[1], Axel Petersß[2], Erik Krummendiik[3], Erik Nielsß, Benedictus Pogwisch[5], Ywan Brusche[6], Hinrik Knutsß[8], Eler Runowe, Marten Jensß, RR., unde Vicke van Viitzen knape louen vor heren Erik koninge vor enen vrede vor ene, sine nakomelinge, der riike unde inwoneren unde alle den gennen, de mit em in desseme kriige begrepen synt unde to der veyde gekomen synt, deme heren Hinrike, de sik nomet hertoge to Sleswiik, unde sinen broderen unde heren Hinrike greuen to Holsten, eren eruen, landen un[*de*] inwoneren unde alle den gennem [*osv. som ovfr.*], sunder arch to holdende. Weret, dat dar jemant wedder deede edder den vrede breke alse unse vorscr. here koning edder de synen, dat schal unse here koning richten na vredes rechte unde den schaden vorbøten sunder vortoch, wen em dat witlik gedaen wert edder uns. Weret, dat dat nichten schege, schole wy inriiden to Lubeke van stunt an, wen uns dat witlik gedaen wert, unde holden dar en witlik inleger unde dar nicht ut, de vredebroke sy vorbot. Ok schal unse here koning enen breff bezegelen unde vorantworden bynnen 4 weeken in alre wiis, alse tusschen em unde den vorscr. Holsten heren gedeghedinget is, dar se an beyden siiden scrifte upp hebben. Weret dat dat nichten schege, schole wy [*osv. som ovfr.*]. Wert ouer desse vrede geholden unde ok de breff vultogen, syn wy unses inlegers unde loftes quid, unde man schal uns unsen breff wedder antworden. Alle desse stucke loue wy mit ener samenden hant den vorscr. heren vast to holdende. Unse ingesegele. Gegeuen des sondages na Martens dage.

Perg. med [10] Segl: 1. A. 710; 2. Lxviij 4 (Thot); 3. Fxxx 4; 5. Clj 19; 6. Dxxj 2; 8. Gxvj 11 (Gyldenstjerne). Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 52). [5681

Nov. 23. *Reg. 3322.* Perg. med 1 Segl: G. 336. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Mageskifter 1). *Kbhvns. Dipl. IV, 21.* [5682

Nov. 27. Wii Erik[1], hertoghe to Sassen, Engheren und Westualen, kurfurste und marschalk bekennen, dat her Erik der riike Dennemarken *etc.* koning *etc.* uns heft an sinen vrede genomen, den he angeghan heft mid den heren, landen und luden to Holsten; alse loue wii vor uns und unse brodere, unse manne und undersaten den vorbenomeden vrede holden. Were dat de vrede van uns gebroken wurde, schole wii myd 10 unser mannen, also myd Hinrike Schacken, Heyneken van Czule, Vicken Schacken, Otten Schacken, Detleue van Stoue, Vicken Blucher, Detleff Scharpenberghe, Hans van Rytzerowe,

Otten van Crummesse unde Ludeken Schorleken, unde wii 10 vorwillekoren uns myd unseme heren van Sassen myd unsen anhangenden ingesegelen denne to Lubeke in to riidende und dar nicht wedder ut to schedende, de schade sii wedderlecht und de vredebrake vorbod und den koning myd den Holsten heren schadelos geholden. Were sake, dat de vrede van uns gebroken wurde tusschen nu und Michaelis daghe tokomende, und de koning unseme amptmanne to Razeborch dat verkundigen lete edder andersweme uppe deme slote to Razeborch wesende mit boden effte breue, so wille wii Erik myd dessen 10 mannen, und wii 10 mid unseme heren willen to Lubeke bynnen den achte daghen neest volgende in riiden und dat eyn witlik inlegher to holdende und dar nicht wedder ut, de vredebrake sii vorbot und de koning schadelos geholden. Unse ingesegele. Geuen und gescreuen to Lubeke des sonauendes na Katherinen dage.

Perg. med [11] Segl: 1. Hertug Eriks; 2-8, 10. Tyske. Kongens Arkiv (RA. Sachsen-Lauenburg). Udtog med Datum: Sønd. efter Katrine Dag: *Hvitfeld IV, 280, Fol. 672* (*Reg. *4421*). [5683

Nov. 27. Laurencius Wort[2] advocatus, Johannes Jwl de Peestet, Petrus Bertoldi de Tawløf, presbiteri, Ebbo Golt[5], Hennickinus Gondrop[6], Claws Rapban[7], Petrus Nicolai de Peestet, AA., Petrus Skammelß[9] et Thorstannus Kyt. Sabb. ante f. Andree in placito Broskw H. nobilis Hermanus Iuari Pennoo A. Dn. Jacobo Iuari cantori Ripensi ex parte capituli Ripensis omnia bona sua in par. Erixhøg in Elnd, scil. 4 curias edificatas cum 8 atting terrarum, item curiam suam in par. et villa Vldrup, per Nicolaum Johannis Tinnik pie memorie ecclesie Ripensi prius inpignoratam, ad anniversarium ipsius Hermanni uxorisque sue Lucie pie memorie in ecclesia Ripensi, prout moris est, annuatim celebrandum, tradidit et scotavit. Sig. nostra cum sig. Hermanni Iuari[1]. Datum *etc.*

A. Perg. med [10] Segl: 1. Lxlvj 2 (Pennov); 2. S' LAVREC HANS om Bomærke; 3. G. 920 (S' ESGI LAGONIS?); 4. Bogstav p (ulæselig Omskrift); 5. Lxxiv 3; 6. Clxiij 1; 7. Dix 1; 9. Bomærke. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — **Aa.** Dansk Oversætt. i Vidisse 1562 Juli 29. Papir. Samme Arkiv (RA. Stiftskisten 166). [5684

Nov. 28. *Hvitfeld IV, 280, Fol. 672.* Se 5683.

Dec. 1. Johannes Gørsting[1], rector placiti generalis terre Sielandie, Johannes Mws[2], Tetzo Rosengordh[3], Hermannus de Ørtz[4], Thorbernus Jenß[5], Johannes Krumpen[6] et Petrus Martini[7], AA. Fer. 4. post f. Andree in placito generali predicto vidimus, quod Dn. Johannes episcopus Roskildensis literas apertas produxit sub suis salvis sigillis: **3843.** Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1. Hxv 1; 2. Bix 1; [3. Cxxxviij 1]; 4. Axv 1; 5. Llxviij 23 (Sparre); 6. Ivij 5 (S' IOHANNIS ESBERNI); 7. A. 1076 (Sparre); Paaskrift: Hic deficit sigillum Hermanni Øørtz. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Skøder 5a). [5685

Dec. 11. Vidne om Lavhævd paa Gods i Sazarp.

Perg. med [7] Segl: 2. Bogstavet L; 3. Liij 1; [6-7. Nævnte i LDipl.]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. III, 290.* [5686

Dec. 15. Johannes Gørsting[1] rector placiti generalis terre Sielendie, Petrus[2] abbas Ringstadensis, Johannes Brwn[3] rector ecclesie Brengstorp, Hartwicus Tralow[4] in Søndræ Jælingæ, Johannes Petri[5] in Kæthilstorp, Ericus Jacobi[6] in Spongagræ, Petrus Bæyere[7] in Tokswærthæ et Laurencius dictus Fyænd[8] in Syærstadhæ, AA., et Petrus Arfast[9] proconsul Ringstadensis. Fer. 4. quatuor temporum ante natale dni. Ringstadis in placito generali terre Sielendie ex parte Dn. Johannis episcopi Roskildensis Dn. Johannes Brynichini cantor ecclesie Roskildensis apertam litteram sub magno sigillo dicto klæmmæ pendente cum filis sericis Dn. Erici quondam regis Danorum sigillatam, cujus sigilli impressio in uno latere in clipeo 3 leopardos coronatos, in alio latere ymaginem regiam coronatam in throno sedentem et sceptrum in manu tenentem continebat, legi fecit: 639. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med 9 Segl: 1. Hxv 1; 2. G. 474; 3. G. 389; 4. A. 1134; 5. Iiij 1; 6. Dxvij 6 (Due); 7. Fvij 10 (s' petri thorſtani); 8. Hix 2; 9. Bomærke. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 23). [5687

— Johannes Gørsting[1] [*osv. som* 5687]. Fer. 4. ante f. Thome in placito generali terre Sielendie Ringstadis ex parte Dn. Johannis episcopi Roskildensis Dn. Johannes Brynichini cantor ecclesie Roskildensis produxit: 3379. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med Segl som 5687. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 137). LDipl. [5688

Dec. 20. Jeg Henneke Gyorz V. har opbaaret af de gode Mænd Borgemestre og Raadmænd og Menigheden i Arws 100 lybske Mk. paa Kong Eriks Vegne af deres Skat, som de skulde nu i Aar udgive om Mortens Dag. Mit Indsegl. Skrevet i Arws Mandag før Jul.

Papir [med 1 Segl paatrykt Bagsiden]. Aarhus Bys Arkiv (RA.). [5689

— »Magistraten i Malmöe gifwer borgaren Petro Exing fasta på en gård i Malmöe, som rådm. Peer Olofson honom såldt, datum vig. Thomæ«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 208. [5690

Dec. 31. *Reg. 3324.* Perg. med [15] Segl: 2. G. 169; 3. G. 474; 5. G. 253; 6. G. 254; 8. A. 710; 9. A. 932 (Lunge); 10. Svensk; 11.

Fxxxj 4; 13. Hxv 1; 14. Clj 25[a]. Maribo Kl. Arkiv (RA. Maribo 1). *Danske Mag. I, 367.* — Ofte afskrevet i Dombøger. [5691

a) LDipl.: 11 adsunt sigilla.

Dag? ‚1417 var Fobis Borgemester i Slagelse'.
[Orig. Slagelse Helligaandshus' Arkiv?] Notits: Ny kgl. Saml. 4to, 647, Afsnit 18. [5692

— Gavebrev af Otto Tedynhusen o. fl.
[Orig. Gadbjærg Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 323.* [5693

Brevbøger: Æbelholt: *SRD. VI, 177* (Dec. 21).
Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. IV, 5.* — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 334, 361.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 55* (Apr. 30), *127.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 83, 116, 162, 211, 231, 231, 247, 253*; se ogsaa 5647. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 354, 355, 355, 359, 359, 359, 360, 372, 377.* — Sorø: *SRD. IV, 517* (Jan. 14), *476 = 486* (Maj 19). — Maribo: *ÆA. III, 262, 268, 286, 289, 297,* 1417?: *265.* — Mariager: *Danske Mag. VI, 69* (B 10). — Vestervig: *ÆA. III; 141, 158, 168, 168.* — *Eline Gøyes Jordebog 204* (Apr. 1), *97* (Apr. 5), *97* (Apr. 6), *122* (Juni 10). — *Adel. Brevkister 96, 104*; se ogsaa 5631, 5643.

1418.

Jan. 7. *Reg. *4424.* Perg. med 2 Segl: 1. A. 710; 2. Svensk. Kongens Arkiv (RA. Kbhvns. Købstad og Slot 37). *Kbhvns. Dipl. I, 145.* [5694

— Raymundus, Provincialprior for Prædikeordenen, tilstaar Johannes Krøpelin og hans Hustru Katherina Del i Ordenens gode Gerninger.
Perg. med 1 Segl: G. 1017. (RA. Personalh. Saml., Krøpelin; købt paa Justitsraad Muncks Auktion 1787; siden Adelsbreve XXXV, 219.) *Dipl. Norv. XI, 121* (= *Svenskt Dipl. III, 295*). [5695

Jan. 20. *Reg. *4425.* Perg. med 1 Segl: G. 814. (RA. Bøvling 1.) *Molbech o. P. 74* (med fejlt Aar 1398). [5696

Jan. 26. Bosø Kloster gør Hr. Absolon Petri og hans Hustru Ingeburg delagtige i Klostrets og Ordenens gode Gerninger.
Perg. med 1 Segl: G. 124 (jfr. S. 87). (SvRA.) *Svenskt Dipl. III, 297.* [5697

Jan. 30. *Reg. 3326.* Perg. med Edom Herreds Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XIX, 5). *Michelsen, Nordfriesland 206.* [5698

— *Reg. 3325.* Perg. [med 1 Segl]. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XIX, 6). *Michelsen, Nordfriesland 206.* [5699

Febr. 15. Jeg Pædher Nielsß[1], som man kalder Pædher Lææt, Bymand i Arws, har skødet og solgt Lassæ Jænsß min Gaard, liggende næst udenfor den nørre Port og vesten næst Gydæ Jænssæs Gaard, med al Tilliggelse, som er Huse, Jord, Kældere, Abildgaard og en halv »kældæ«, liggende mellem Michæl Bændsøns Gaard og

forn. Gaard, hvilken Gaard jeg fik til Arv efter min Husfrues Søster Kirstinæ Michæls, og jeg købte af min Husfrues Broder Hr. Anders Pædhersß hans Del, og har oppebaaret fuldt Værd derfor. Medb. af gode Mænd Hr. Anders Pædhersß Præst, Ostært Tygesß Kongens Foged i Arws, Eskæl Magensß, Bertolt Gørwal, Borgemestre, Jæssæ Pædhersß[5], Nissæ Thwræsß, Pædher Lillæ[8] og Pædher Ascersß[9]. Skrevet i Arws første Tirsd. i Faste.

Perg. med [9] Segl: 1, 4, 5, 8, 9. Bomærker (5. . . . . . . PETRI; 8. S PETER NIGELSON). (RA. Aarhus 13.) [5700

Febr. 19. Wy borghermester unde radman der stad to Ripen hebben ghedeghedinget mit eyner erliken wedewen geheten Katrine Jenskune, unse medebørghersche, also dat se uns heft gegheuen to unser stad nutte dat hus mit der grunt, dar Pawel Tidemansøne erer broder inne ghewonet hadde, deme got ghenedich sy, dat beleghen is in der grøner straten westen neghest by der straten; desse grunt, de is 37 elen lank unde 17 elen up beiden enden allike breed, unde eyn stucke erde, dar Clawes Oluessøne up ghewonet hadde, dat Katrine ok eruede nach Pawel Tidemansøne, de ok beleghen is in desser straten osten neghest by desser straten, alse se dat beide erueden Pawel unde Katrine nach Jeppen Roden dode, unde eyn stucke erden, dat Herman Aderlater bebuwet heft, dat beleghen is in der Schomaker straten, de erde is 73 elen in de lenge unde 15 elen up islikem ende allike breed, dit hus mit dessen grunden unde erden heft Katrine to unser stad gegheuen mit alsodanem underschede, dat wy Katrinen scholen holden vrigh vor allen schad, deenst unde arbeit, des se plichtich were to unser stad to dønde, de wile se leuet, unde dar to schal se dit vorben. eres broder hus vrigh in eren weren hebben, de wile se leuet, unde nach ereme dode schulle wy gheuen deme capittele to Ripen alle jar up Michels dach 12 schill. pennynge vor Pawel Tidemanssones jartiid, de wile dat uns desse grunt nicht weder afgewunnen wert. Alle desse stucke loue wy mit eyndracht unser ghantzen ghemenicheit vast to holdende. Desser stad grote inghe-seghel[1]. Screuen unde ghegheuen des sonauendes vore deme 2. sundaghe in der vasten.

Perg. med Byens Segl. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe 107). [5701

Marts 7. Ik Frille Kersß hebbe erden van Wixsleue kerken tho hure vor 1 punt korne des jares dar af tho gheuende, unde de ersten 3 jar schal ik dar nicht af gheuen, umme des willen dar is nu nicht uppe buwet. Disse erden schal ik hebben myne leuedaghe unde myn husvrowe Vde. Na unseme dode, were dat sake, dat Wixslefe kerke

suluen desse ghodes nicht wolde seghen, schal nement des ghodes neghest to hurende wesen wen een van mynen eruen. Na myneme dode unde myner husvrowen dode schal dat ghøt de kerke frii wedder hebben mit der buwet, de ik dar uppe buwet hebbe. Myn inghesegel; to tyghe ander ghoder lude inghesegel, de dar ouer hebben wesen, also is Otte Schinkel houetman uppe Rudegharde, her Johan Bralstorp kerhere tho Hadesleff. Gheuen unde schreuen des mandaghes na mitvasten.

Perg. [med 3 Segl[a]]. Vigerslev Kirkes Arkiv (RA. Fyns Stiftsarkiv, Skovby H.). LDipl. [5702

a) LDipl.: Trium sigillorum fragmenta.

Marts 10. Bisp Peder af Ribe afstaar Gods til Bispebordet i Stedet for en Gaard, der er overladt Kapitlet.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 814; 2. G. 836. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 20* (Aaret er: mcdxviij). [5703

Marts 12. Jeg Hemmyng Smeth Bymand i Kalundeburgh har med min Husfrues Vilje givet og skødet en min Gaard i Kalundeburgh paa den sønderste Gade næst Præstegaarden paa den østre Side, til s. Gertrede Lav i samme Stad, hvilken Gaard er tilfaldet mig af ret Arv, med saadant Skel, at der skal hvert Aar holdes om Fasten 2 Messer og 2 »wigilies« af det forsagte Lav i vor »lywæ« for alle kristne Sjæle og efter vor Død for vore og alle kristne Sjæle. Medb. af gode Mænd Hr. Pær Jacobsß Biskoppens officialis in Ars H., Gynter, Per Jeiepsß, Borgemestre sstds., Pawel Braantsß, Per Thordsß og Per Gwllsmeth, Raadmænd sstds. Datum die Gregorii pape[a].

Perg. [med 7 Segl: 1. Bomærke; 3. Bomærke; 4-5, 7. »synes adelige«: LDipl.]. Kalundborg Gertrudsgildes Arkiv (RA. Danske Selsk. Membr.). LDipl. [5704

a) Aarstallet er nu ulæseligt.

— *Reg. 3327**. Afskr.: Dueholmbogen (*Dueh. Dipl. 32*). [Herefter: Afskr. i Arkivet paa Rosenholm:] LDipl.

Marts 21. Testamente af Dekan Johannes Jacobi.

A. Perg., medtaget (den venstre Tredjedel fattes), [med 3 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — **Aa.** Lundebogen S. 237. — *Svenskt Dipl. III. 306*; *Erslev, Testamenter Nr. 82.* — Hertil 4059. [5705

Apr. 6. Pæther Biskop i Børlum[1], Jens Nielß Provst[2] sstds., Jens Asgitß Provst i Wendesysel, Niels Oweß Prior i Øø[4], Joon Jenß Prior i Wregløff[5], Laurenz Prior i Hwndzlwnd[6], Hans Bekker af Saltum Præst, Woldemaar Albretß[8] R., Matis Thorstenß[9], Nisse Thomeß[10], Thomas Thomeß[11], VV., Pedher Lokkeß[12] og Thomes Mowenß[13]. Onsd. efter Søndag quasimodogeniti paa Wendelbo Bygdething i Høringe har vi set og hørt, at Jens Erichß og Brwn Erik fik

8 skellige Mænds Vidne, som er Woghen Jeepß, Nis Joonß, VV., Pether Jenß Thusendhierte, Pether Tidhichß, Therbern Smid, Marquard Maghe, Nis Wigilß i Bøghested og Jesse Hwidh sstds., hvilke vidnede, at det Gods, som Jens Erikß og Brwn Erik kærede paa og dem til Arv falder med Rette efter deres Broder Nisse Gazxß, var i ingen Maade forbrudt at komme i Herskabs Værge, men Hr. Wendelbo tog det med Vælde fra Gaazx Nielß, Nisse Gazxeß Fader, og havde ingen Ret deri enten paa Herskabs eller paa sine egne Vegne. Med vore Indsegl. Skrevet *osv.*

Perg. med [13] Segl: 1. G. 618; 2. G. 628; 3. Gejstligt; 4. G. 658**; 5. G. 653; 6. G. 658*; 8. Cxxxj 5 (Eberstein); 9. Aix 1 (Vognsen); 10 og 11. Flvij 16; 12. I Sigilfeltet 2 Halvmaaner; 13. Llxiv 1. (RA. Fjends H. 33.) LDipl. (*Reg. *4431.*) [5706

Apr. 10. Senatori ceterisque convivis convivii b. Marie virg. in Arus dicti kopsuene laag frater Raymundus ordinis predicatorum provincie Dacie prior provincialis. Exigente vestre, ut audivi, erga fratres nostri ordinis devotionis affectione vestris satisfacere cupiens desideriis, vobis omnium missarum, orationum, jejuniorum, vigiliarum, abstinentiarum, laborum ceterorumque bonorum, que per fratres nostre provincie videl. regnorum Dacie, Swecie et Norvegie fieri donaverit copiosa clementia salvatoris, participationem concedo, ut mereamini vite eterne premium possidere. Sig. nostrum. Datum Arusie dnica. 1. quadragesime.

[Orig. med 1 Segl: G. 1017. Aarhus Købsvendelavs Arkiv.] Facsimileafskr. samt en anden Afskr. fra 18. Aarh.: Ny kgl. Saml. Fol. 415 b. [5707

Apr. 23. In nomine patris et filii et spiritus sancti amen. Omnibus in Christo renatis et maxime reverendis in Christo patribus et personis regulam s. Augustini profitentibus, nos frater Magnus Ingwari prior, Palno Johannis supprior, Hinzæ Petri sacrista et Johannes Andree, sacerdotes, Petrus Johannis subdyaconus ceterique conventuales monasterii s. Thome et Villelmi de Paraclito regni Dacie, dyocesis Roskildensis. Sacris canonibus novimus esse cautum, ut ultra 3 menses pastore proprio non vacet ecclesia collegiata, ne dominicam gregem lupus rapax invadat aut viduata ecclesia in suis facultatibus grave dispendium patiatur. Eapropter Dn. Benedicto Esberni abbate et pastore nostri monasterii anno 1418 4. die mensis aprilis, quod non sine grandi mentis amaritudine referimus, nature debitum solvente spiritum suo reddid .... nos ipsius corpore tradito sepulture, ne ecclesia nostra gravem patiatur non solum in spiritualibus, set in temporalibus lesionem, nos conventuentes in unum die Georgii et considerantes

protractiones diversorum ordinis libertatem impedire volentium super electione libera facienda nobis hucusque [in] non modicum gravamen factas, timentes etiam verisimiliter majora damna posse evenire ex ulteriori vacatione, ideo Dn. Mathiam Martini sacerdotem domus nostre professum postulavimus et postulatione admissa elegimus unanimiter in nostrum et ecclesie nostre pastorem et prelatum, virum sufficientem et idoneum, de matrimonio legittimo susceptum, vita et moribus commendatum, licet mediocris litterature, magne tamen utilitatis et industrie secularis ac in temporalibus et spiritualibus circumspectum. Idem vero electionem hujusmodi sibi presentatam, licet ex humilitate se insufficientem asserens multipliciter excusaret, nobis vehementer instantibus humiliter votis fratrum assentiendum duxit non tam timide quam devote electionem ipsam officium onusque impositum, ut prodesse valeat, suscipiens. Reverentiis illorum, ad quos spectat electionem confirmare, duximus supplicandum, ut electionem dignentur confirmare. Sig. conventus nostri[1]. Datum in monasterio nostro die Georgii.

Perg. med 1 Segl: G. 480. (AM. LXI, 2.) [5708

Apr. 25. Vi Broder Peter Tuwaszon, Abbed i Aås Kloster og Konvent sstds. er skyldige at betale beskedelig og ærlig Anders Knutzson 30 lødige Mk. for en Gaard, som hedder Frødhadal i Ølmerualla Sogn, i saadan Maade, at han skal beholde Gaarden, til Pengene betales, og naar de er betalte, skal han antvorde den til os og Aås Kloster. Scriptum in Widhøya die Marcii nostro sub secreto.

[Perg. med 1 Segl: Gejstligt.] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 62 v. (SvRA.). [5709

Apr. 26. Jeg Michel Olafsøn, der kaldes Høwebryn, Foged i Litlæ H., kundgør, at den Dag næst efter Marcus Dag ewang. i min og flere gode Mænds Nærværelse paa Litlæ H.'s Thing var hæderlige Jens Clementsß, Byfoged i Roskilde, paa Kongens Vegne og Hr. Hermæn Andersß, Præst og Vicarius i Roskilde Kirke, paa s. Magnussæ Alters Vegne om en Gaard i Ysøw i samme Herred, i hvilken da boede Niels Nielsß, der kaldtes Gothæ Niels, hvilken Gaard paa den Tid med en Herredsnævnd, som var 12 skellige og gode Mænd, var svoret og vidnet at høre til s. Magnussæ Alter, og at Kongen havde ingen Ret i den, og efter deres Vidne var den tildømt s. Magnussæ Alter. Mit Indsegl. Her var kaldte til Vidne Jens Jonsß og Joon Nielsß af Writhzløsæ, Jæcob Thrughilsß af Walby, Jens Thrugillsß af Trangildæ, Pether Eleffß, Jæcob Magnusß og Joon Jensß af Ysøw. Datum *etc.*

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (Magni Alter) (AM. XLII, 11). LDipl. [5710

Apr. 30. *Reg. 3328.* Perg. med [4] Segl: 2-4. Tyske. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen t. Rosk. Stift 46 a). *Danske Mag. V, 293.* [5711

Maj 5. Jeg Borqward Lembegh[1] a. w. har med min Husfru Anne, Arnwed Swensß Datters, Vilje solgt og skødet til Hr. Pæther, Biskop i Ripæ og archipostalatus i Lund, alt Gods, som jeg har og fik med min fornævnte Husfrue i Wby i Bors H. i Syelend (Pæther Nielsß), lovlig lovbudet, for hvilket Gods jeg har oppebaaret fuldt Værd. Skrevet i Odensæ die ascens. dni., medb. af gode Mænd Provst Hermen[2] i Odense, Bernike Skinkel[3] R., Clawes Skinkel[4] a. w., Robert Borgemester, Hans Eggerdsß[6] Raadmand og Beyent Eggerdsß[7] Bymand i Odensæ.

Perg. med [7] Segl: 1. Lxxv 13; 2. G. 542; 3. A. 849; 4. Flvij 42; 6. Bomærke (Brudst.); 7. Bomærke i Skjold, holdt af en Engel. (RA. Baarse H. 17.) LDipl. — Jfr. 5713, 1421 Jan. 18. [5712

Maj 7. Vi Jesse Nielsß Kragh Landsthingshører i Odenze, Hr. Jens Findß Provst i Asnes, Hr. Vrias Forstander i s. Hans Kloster i Odenze, Hr. Cristiern Friis R., Claws Skinkel og Henric Hefnstridh, a. w., Robert Ricquordß Borgemester i Odenze, Hans Eggerdß og Claws Jensß, Raadmænd sstds., kundgør, at Lørd. efter hellig Kors Dag paa Fiynbo Landsthing i Odenze skødede en ærlig god Mand Borquord Lembek V. sin Husfrue Anne, Arwid Swensß Datter, en Gaard i Dreyby (Ebbi Mattisß og Pouel Mattisß, Brødre; 3 Øre Korn) i Mwnkkæbothæ S. i Biæri H., til fuld Gengæld for en Gaard i Wby (Pæther Nielsß) i Siælend i Borz H., hvilken Gaard B. L. tilforn havde skødet Hr. Pæther Biskop i Ribæ og udkaaret til Ærkebiskop i Lund [*se* 5712], og Anne stod nærværende og annammede fornævnte Skøde og sagde, at det var hendes gode Vilje, at Borquord havde skødet Biskop Pæther det Gods i Wby, og sagde ydermere, at hun undte det ingen bedre end Biskop Pæther. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. [med 9 Segl: 1, 3, 4, 7. Nævnte i LDipl.]. (RA. Danske Selsk. Membr.) LDipl. (*Reg. *4434.*) [5713

Maj 12. *Reg. *4435.* Perg. [med 5 Segl]. (RA. Nørrejyll. 190 b.) *Matzen, Panteret 222.* — Jfr. 5323, 5715, 1447 Maj 19. [5714

Maj 13. *Reg. *4436.* Perg. [med 5 Segl]. (RA. Nørrejyll. 190 c.) *Matzen, Panteret 223* (Tilføj: Medb. af Provst Jens af Børlwm, Provst Niels af Thyrholm, Hr. Jens Duwe og Hr. Martyn Jenß, RR. Datum Tysthet in Thyth 6. fer. ante f. pentecostes). — Jfr. 5714. [5715

Maj 26. *Hvitfeld IV, 284, Fol. 674.* Se 1419 Maj 26.

Maj 31. Vi Per Torkilß Foged i Saling H., Broder Inggemæær Abbed i Holmæ Kloster, Byl R., Eler Ransou, Hænikæ Hwitkop[5],

Jep Tuæß, Pagh[7], Brynikæ, VV., og Nes Laurenß Bonde kundgør, at vi Tirsd. efter Vrbanus Dag har set paa Saling H. Thing, at ærlig og skellig Nes Perß, der kaldes oldæ Neiels, inden 4 Stokke fik et Thingsvidne med 8 skellige Mænd: Per Brun af Wontinggæ, Anders Bundæ af Foborgh, Anders Jensß af Salinggæ, Jes Algitß af Alistæth, Fin Saxß af Hødorp, Nes Hord af Gesterløu, Per Neielß af Schærninggæ og Anders Neielß af Kradorp, hvilke vidnede, at Nes Perß var en ærlig Mand og skellig og fribaaren Mand baade paa Faders Side og Moders, og kan ingen Magt have at lægge ham andet til end ærligt og skelligt hverken paa Faders Side eller Moders eller paa hans egne Vegne, fordi han er ægte og ret baade paa Faders Side og Moders. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [9] Segl: [1. Brudst.; 2. Forslidt;] 3-4. Ukendelige Brudst.; 5. Fxxxj 7 (s..... frumedif); [6. Brudst.]; 7. Fxij 9. (RA. Reg. 69, Fasc. 15b, 22.) LDipl. (Afskr. 1750 efter Kbhvns. Frue Kirkes Arkiv). [5716

Juni 17. Boonde Jeppß i Krageholms Mageskifte med Lunde Domkirke.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 87. *Svenskt Dipl. III, 339.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 146* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Tiiij, Fol. 75*). [5717

Juni 22. *Reg. *4443.* Perg. med [8] Segl: 1. Bomærke; 2. Llviii 2; 5. Bogstavet g; 7. Bomærke. København Kapitels Arkiv (Konsistoriums Arkiv, Pk. 161). *Rørdam, Kbhvns. Kirker, Till. 27*; *Kbhvns. Dipl. IV, 22.* — Jfr. 5535, 5538. [5718

Juni 24. *Reg. 3331.* Perg. med [3] Segl: 2. Grev Henriks; 3. (Bülow). Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 75). *Noodt, Beyträge II, 426.* [5719

Juni 28. Petrus Torkillsøn advocatus in Salling H., frater Ingemarus abbas in Holm, Thomas Henrichsøn M., Elerus Rantzow, Eggardus Knogæ, Ericus Mathisøn, Ericus Jensøn et Hennikenus Witkop, AA. Fer. 3. infra oct. Johannis baptiste in placito Salling H. vidimus literam integris sigillis signatam: **1594.** Loco signato sigilli [!]. Datum *etc.*

[Orig. S. Broby Kirkes Arkiv.] Bircherodske Afskr.: Rostgaard 4to 107; Odensehaandskr. S. 188 og 231; LDipl. under 1330 $^{1}/_{10}$. [5720

— *Reg. 3332.* [Orig. med 9 Segl.] *Testrup, Om Tingene 15.* [5721

Juli 11. *Reg. *4446.* Perg. med 4 Segl: 1. Erik af Sachsens; 2. Otto af Stettins; 3. Cxxxj 2; 4. Vartislav af Stettins. Kongens Arkiv (RA. Holsten 18). Dansk Oversætt., dog ret unøjagtig: *Hvitfeld IV, 280, Fol. 672* (Udstederne kom til Slesvig Dagen efter

St. Hans. Holstenerne udtalte, at de fandt ingen [Hvitf.: igien] paa Kongens Vegne, og æskede derfor Stæderne »by erer hulpe toblyuende«; det sidste gentog de, da Stæderne bragte dem de kgl. Raaders Hverv. Blandt Kongens Voldgiftsmænd er Visby paa Gotland [Hvitf.: Wismar]. Ogsaa de kgl. Raader paastod, at Stæderne var pligtige »bi eres heren hulpe toblyuende na der vorsegginge [Hvitf.: at sige dem imellem], ... wente se deden unde hadden deme rechtgange unde deme vrede voller daen wen de Holtzsten heren mit deme, dat se sik in dat recht geuen van eres heren wegen«. Paa Raadernes sidste Spørgsmaal svarer Udstederne: »Do vorneme wy dar nemande, de se hoger dar ane underwisen konde, wen se gedaen hadden sik in dat recht togeuende unde to vorbedende van eres heren wegen des koninges«. Vidnesbyrdet er medudstedt af Hertug Wartzlaff, der dog tilføjer, at han først kom Dagen efter de andre, men saa hørte, at alt var sket som anført). [5722

Juli 11. Æsger Thorbiørnsons Morgengavebrev for hans Hustru.

[Perg. med 2 Segl: 1. I Skjoldet et Blad (jfr. Flii 1); 2. Et Tyrehoved i Skjoldet; S BIORN . . ORN . M . DS.] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 386 v. (SvRA.). *Svenskt Dipl. III, 351.* [5723

Juli 12. Eskil Jeipß lover Jens Gunnæß (og efter dennes Død) Viborg Mariæ Kloster en Afgift.

Perg. [med 3 Segl]. Senere i Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 23.* [5724

Juli 13. *Reg. *4449.* Perg. [med 7 Segl[a]]. (RA. Skippinge H. 83.) *Matzen, Panteret 480.* [5725

a) LDipl.: Sigilla 3 adsunt.

Juli 18. Ericus rex Selandiam inhabitantibus. Mandamus Petro Taa, Billæ Esbernssøn, Johanni Andersß de Bilzæ et Hinzikino Portman, quod assumpto secum advocato nostro Benedictum Billæ de Solbiergh in corporalem possessionem bonorum in Sønderuth in Løwæ H., sibi per Dn. Gertrudem Pæthersdoter relictam Dn. Erici Barnumsß venditorum et per 4 litteras nostras adjudicatorum, introducant. Datum Nestwidis mensis julii die 18. nostro sub sig. ad causas, teste Petro Falster justitiario nostro.

Papir med [Retterthingsseglet] paatrykt Bagsiden. (RA. Løve H. 12.) LDipl. (under $^{13}/_{7}$). [5726

Aug. 17. »Andreæ Martini till jungf. Gera Hinrichzdotter gifne obligation på 28 marker silfwer, hwarföre han pandtsätter sin gård belägen mitt uti Malmöö, dat. fer. 4. post diem Tiburtii«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 209. — Jfr. 4746. [5727

Aug. 18. Pether Jensøn, Thruæls Strot, Niels Mikilsøn Barfoeth, Jesse .....wed, Jesse Jonsøn, Jesse Nielsøn Grand og Anders Griis, Bymænd i Randers. Torsd. efter assumpt. Marie var vi i vort Raadhus i Randers for vor Borgemester og Raad og saa, at en, der kaldes

»stakkethæ« Morten .... hælsted norden Randers i Stæfring H. om »skælingh«, som han havde med nogle vore Bymænd ..... »skælingh« med en af vore Bymænd, der kaldes Jesse Clemetsøn, hvilket de fornævnte ..... flyede med andre Dandemænds Raad, at al »skælingh« og Vedermod skulde stande i gode mellem Morten og vore Bymænd og besynderlig mellem Jesse Clemetsøn og Morten, indtil Morten kommer for vore Borgemestre med dem af vore Bymænd, med hvem han havde noget udestaaende. Ydermere kundgør vi, at i den samme Fælighed, som Morten sagde vore Borgemestre paa god Tro og de ham igen, i den samme gode Tro gjorde Morten Jesse Clemetsøn, vor Bymand da blev, Saar paa rette farende Veje, som J. C. red paa et Øg uden Spyd, uden Sværd og uden Spore og vidste sig ingen Fare af Morten. Vore Indsegl. Givet *osv.*

[Perg. [med 7(?) Segl]. Randers Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl., og af Fr. Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to, 742b. [5728

Aug. 27. Peder Nielszen, Viburg Landsthingshører, Albrith Jeginß, Thamis Morthenß, Præster, Stie Munck, Niels Krabe, RR., Broen Erich, Nis Jenß Skattheland, Jesze Krusze, VV. Lørd. efter Bortholomei Dag skødte paa Viburg Landsthing skellig Jep Kirth[a] af Løndrup, V., Biskop Lauge af Viburg Sønder Thuedskov og Nør Tuedskov og 3 bygte Gaarde og 1 øde Gaard i Solbierig S. i Hiellum H. Vore Indsegl. Givet *osv.*

[Perg. med 4 Segl. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 275* (= *III, 73?*).] Vidisse af Viborg Landsthing 1567 Marts 30. Papir: RA. Topogr. Saml., Hellum H. (fra Kancelliraad Olsens Bo). — Udtog (efter Orig.?) med Aar 1416: *Testrup, Om Tingene 32.* [5729

a) Vidissen: Katth.

Sept. 21. *Reg. *4453.* Perg. med Wismars Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXIII, 1g). *UB. d. Stadt Lübeck VI, 90*; *Hanserec. VI, 594.* [5730

Sept. 26. *Reg. 3333.* [Orig.] *Testrup, Om Tingene 10.* [5731

Okt. 2. Petrus Fæling advocatus castri Drawxholm. A Dn. Johanne Hemmingi sacrista, perpetuo vicario in ecclesia Roskildensi, omnia bona in Borudh in Lyvngæ H. ad altare s. Nicholai in dicta ecclesia spectantia ad dies suos conductive recepi tali conditione, quod infra f. purific. virg. inclusive cujuslibet anni Dn. Johanni 6 talenta anone cum 4 lagenis avene solvere tenear; insuper bona edificem et instaurem ac edificia pro posse meo in bono statu conservem, que sub libera ordinatione una cum familiis, colonis et inquilinis teneam necnon familiam, inquilinos et colonos interim instituendi et destituendi habeam facultatem. Sig. meum. Datum dnica. post f. Michaelis.

Perg. [med 1 Segl, nævnt i LDipl.; »ikke adeligt«]; gennemskaaret. Roskilde Kapitels Arkiv (Nicolai Alter) (AM. XLIV, 15). [5732

Okt. 12. *Reg. *4456.* Perg. med [7] Segl: 4. Cxxxviij 1; 5. A. 1134; 6. Bogstavet g. (RA. Voldborg H. 83.) *Matzen, Panteret 481.* — Jfr. 1421 Febr. 5, Apr. 2, 1425 Sept. 8. [5733

Okt. 13. Frater Nicolaus[1] abbas in Sora. Nobilis ac honestus Johannes Krøppæliin nobis omnes pensiones de bonis nostris sibi conductive dimissis usque in diem datarum presentium persolverat, pro quibus ipsum quittum dimittimus. Datum fer. 5. post f. Dionisii nostro sub sig.

Perg. med 1 Segl: G. 494. (SvRA.) [5734

Okt. 26. Johannes de Kolne Borger i Malmø sælger sin Medborger Regnekinus de Bøgelen en Bod i Malmø.

[Orig. Senere (jfr. 1428 $^{1}/_{11}$) til Lunde Kapitels Arkiv; siden i SvRA.; Specifikation, Acta privata Nr. 210 med fer. 5. (for: fer. 4.) i Datum.] Afskr.: Lundebogen S. 102. *Svenskt Dipl. III, 382.* [5735

Okt. 30. »Ingwar Strangesons uthgifne obligation eller handskrifft på 15 lödiga mr. sölff, som förnefnde skyldigh war Swartbrödra closter i Lund för een sielemäszo, the skulle uthi clostret siunga, dat. söndagen för helgona mæszo dagh«.

[Orig. Lunds Dominikanerkl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 129. [5736

Okt. 31. Jeg Kyrstine Pædersdotter sælger og skøder velbaarne Eric Jeipsß af Spanpagher alt det Gods, jeg har i Liungorp i Horns H., som jeg arvede efter min Fader Pæder ..... hß og efter min Broder Eric Pædersß, og kendes mig fuldt at have oppebaaret derfor. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Johannis Brynikini cantoris Roskildensis et Dn. Nicholai Laonis canonici ibid., Petri Martini de Wiby, Ingwari Andree proconsulis. Datum vig. omnium sanctorum.

[Orig. Senere i Maribo Kl. Arkiv; jfr. *ÆA. III, 285.*] Vidisse 1430 Dag? LDipl. — Jfr. 1424 før Juni 11. [5737

Nov. 9. Sjællands Landsthingsvidne om Lavhævd paa Gundtvedt.

[**A.** Perg. med 5 Segl.] — [**Aa.** Vidisse af Frederik I 1528 Juli 11 (die Kitelli).] *Resen, Vederlagsret 566* (= *Hvass IV, 272*) med Aar 1368. — Vistnok Falskneri. [5738

Dec. 6. Overdragelse af Gods til Nonner.

[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 323.* [5739

Dec. 7. Se 1419 Apr. 12.

Dec. 13. Cristernus Petri, Borger i Lund, skøder Johannes Jacobi, Dekan, en Gaard i Lund.

[Orig. Senere (jfr. 1419 $^{3}/_{2}$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 141. *Svenskt Dipl. III, 396.* [5740

Dec. 13. Jeg Fru Annæ Pætersdotær[1] af Wanswrp, Hr. Michæl Rwds Efterlevere, har opladt hæderlig og ærlig Bæiænd Billæ af Solbiærgæ alt mit Gods i Skyppingæ med al Ret, som det Gods er paakommet mig og mine Forældre. Medb. af gode Mænd min Søn Jens Rwdh og Sølwæ Nielsß af Løwæ. Datum die Lucie.

Perg. med [3] Segl: 1. Exvj 4 (Jernskæg)[a]. (RA. Skippinge H. 9.)
a) LDipl.: Sigilla adsunt. [5741

Dec. 22. Petrus Nagele officialis in Saling H. Facta convocatione ecclesie Foburgensis vidimus, quod viri discreti et honesti de senioribus et melioribus Foburgi inhabitantibus, videl. Petrus Jensen dictus Bulger, Tuco Struch et Petrus [a]Ni justa[!][a] Kogaard testimonium proferebant, quod quidam fundus in orientali parte juxta Stegelbjerg situatus a tutoribus ecclesie Foburgensis cum consensu omnium parochianorum necnon Dn. Henrici rectoris ibid. Andrea Lawesen fuit venditus et scotatus, addentes, quod idem A. L. ecclesie in pecunia et valore pro fundo secundum conditionem inter ipsum et parochianos ex parte ecclesie factam satisfecit. Sig. nostrum, quod ad causas utimur, cum sig. discretorum Dn. Henrici plebani Foburgensis et Erici Matthiæ A. necnon Esgeri Jenssins proconsulis Foburgensis. Datum fer. 5. ante nativit. Christi.

[Orig. Faaborg Kirkes Arkiv?] Bircherodske Afskr.: Rostgaard 4to, 107; Ny kgl. Saml. Fol. 402; LDipl. [5742
a) LDipl.: ni juxta.

Dag? Jeg Anders Brwn af Næwestæbølæ a. w. er skyldig hæderlig Hr. Laurens Fynß R. i Løghetwedt 20 lub. Mk. i Penninge gænge i Langland, for hvilke jeg pantsætter ham min Gaard i Kolzebølæ i Tranækers S., der nu sidst inden boede Nissæ Skrædher, med saadant Vilkaar, at jeg skal aarlig give Hr. L. F. af samme Gaard til Skyld 1 Pund Korn og 1 Skæppe Smør (uden dette Aar, nu er inde, da intet af at give), at betale inden Jul. Betales Skylden ikke, skal Hr. L. F. have Magt at annamme Gaarden i sit Værge. Naar jeg vil løse Gaarden, skal jeg [tilsige Hr. L. F.] 2 Thing før s. Hans Dag om Midsommer og eet efter paa Nørre H.s Thing og [løse den] Michelsmesse derefter; Skylden skal følge Hovedpengene. [Sig. meum cum sig.] Dn. Jone Most curati ecclesie Bøstorpæ, Nicolai Jacobi in Nedergard, Ketilli Jacobi [de curia Fæbekchæ], ... AA. Datum in profe[sto] . . . .

Perg. [med 5 Segl]. (RA. Langeland Nørre H. 6.) LDipl. [5743

— Skaansk Brev.

[Orig.] Et Navn anført af Hamsfort: *SRD. I, 323.* [5744

Uden Dag. Udtog [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 41. Se 1419 Apr. 12.

Brevbøger: Dueholm: *Dueh. Dipl. 32* (Marts 12), *34* (Marts 15), *7* (Okt. 22; *ÆA. III, 195*), *12* (Nov. 13; *ÆA. III, 176*).
Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 64; IV, 17* (Aaret urigtigt). — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 324, 326, 326.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 74* (Maj 1), *15* (Maj 24), *56* (Juni 23), *7* (Juli 26), *4* (Aug. 15), *87* (Okt. 13), *130*(?), *141.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 304* (Juni 20), *300* (Dec. 8; eller 1518), *230*; se ogsaa 5729. — Børglum Bisp: *ÆA. III, 53, 54, 73* (jfr. 5729). — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 102.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 83, 134, 211, 236.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 351, 359, 386, 386, 393, 393, 402.* — Sorø: *SRD. IV, 492.* — Maribo: *ÆA. III, 262, 269, 273, 277, 288, 293, 296, 299.* — Alling: *ÆA. II, 174, 187.* — Dueholm: *ÆA. III, 204.* — Mariager: *Danske Mag. II, 141* (D 29), *141* (D 31), *VI, 69* (FF 22). — Vestervig: *ÆA. III, 147, 147.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 372, 372.* — Øm: *ÆA. I, 209* (= *III, 65*, her 1423 Marts 22). — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 244.* — *Eline Gøyes Jordebog 324* (Apr. 10), *99* (Juni 23). — *Adel. Brevkister 43.*

1419.

Jan. 23. Lunde Bythingsvidne om Skødet 5740.
A. Perg. [med 9 Segl]. Senere (jfr. 1419 $^{3}/_{2}$) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. III, 404.* — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 142. [5745

Jan. 25? Vi Erick Konge tillader, paa det vor og Kronens Købsted Suennborg maa desydermere forbedres og opholde Skat og Tynge, at Borgerne maa nyde en vor og Kronens Jord liggende langs op og ned paa begge Sider, indtil Strømmen tager paa vor og Kronens Mølledam, til deres Græsgang og Behov, efterdi vi har Møllen til Kronen igen, dog vor og Kronens Strøm til vor Mølle dermed uforkrænket. Thi forbyder vi alle *osv.* Givet paa vort Slot Nyborg Pouels Dag under vort Sekret.
[Orig. Svenborg Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Vistnok herefter: Resens Atlas IV, 424. [5746

Jan. 28. Reygnekinus de Bøghelen, Borger i Malmø, sælger Johannes Johannis, Præst i Borgheby, en Bod i Malmø.
[Orig. Senere (jfr. 1428 $^{1}/_{11}$) til Lunde Kapitels Arkiv; siden i SvRA.; Specifikation, Acta privata Nr. 211.] Afskr.: Lundebogen S. 103. *Svenskt Dipl. III, 409.* [5747

Febr. 1. *Reg. 3335**. Perg. med [10] Segl: 1. Hxv 1; 2. Cxxx 2; 8. Lxx 3. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 35* (RA. Sjæll.-Møn 43). *Kbhvns. Dipl. I, 146.* [5748

Febr. 3. Dekanus Johannes Jacobi sælger Kapitlet en Gaard i Lund.
A. Perg. [med 8 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. III, 411.* — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 139. — Hertil 3294, 3318, 3324, 4730, 5740, 5745. [5749

Febr. 5. Pether Saxtorp i Halmstadhe a. w. mageskifter Gods med Lunde Kapitel.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 128. *Svenskt Dipl. III, 412.* [5750

Febr. 6. Laanebrev af Malmø Borgemestre og Raad paa 300 Mk. Sølv.

[Orig. Malmø Peters Kirkes Arkiv.] Afskr.: Malmøbogen Bl. 34. *Svenskt Dipl. III, 414.* [5751

Febr. 23. ‚1419 23. Febr. gav Fr. Grete Jens Pedersens Landsdommers i Fyn Enke en stor Del Gods til samme Kloster for Messer at holde for hendes, hendes Husbondes, Forældres samt og for Henrich Brochdorfs og Fru Ingers hendes Sønners Laurids Jensen og Peder Jensens Sjæle‘.

[Orig. Odense Dominikanerkl. Arkiv.] Notits af Brandt: Ny kgl. Saml. 4to, 1185, Bl. 9 v. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 323.* [5752

Febr. 26. *Reg. 3336**. Perg. med 1 Segl: G. 26 (Bille). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 35* (RA. Kbhvns. Købstad og Slot 38). *Kbhvns. Dipl. I, 147.* [5753

Marts 3. Olavus Jenssøn, presbyter et officialis Dn. archidiaconi Roschildis in Slaulose H. Tutores ecclesiarum s. Micaelis, b. virg., domus s. spiritus Slaulosie et Nordrop coram me [a]fer. 6. ante dnicam invocavit[a] in ecclesia ejusdem s. Micaelis, presentibus DDn. Johanne Jone, Johanne Eggardi et Johanne Jacobi, presbyteris, omne jus, quod habent in bonis Holsløff, appropriaverunt usque in hunc diem. Sig. meum cum sig. suprascriptorum. Datum et actum *etc.*

[Orig.] Afskr.: Resens Atlas, Ringsted m. m. (Arnemagn. Saml. Fol. 361, S. 126), Peder Syvs Collectanea (Rostgaard Fol. 53), Ny kgl. Saml. 4to, 647, Afsnit 18. [5754

a) Overstreget i Resens Atlas og udeladt i de andre Afskrifter.

Marts 7. Martin V nedsætter det Beløb, som skal erlægges til Kurien ved Besættelsen af Ærkebispesædet i Lund, fra 4000 til 2000 Gylden.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 5[a]. *Svenskt Dipl. III, 425.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 179* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Xiiij, Fol. 83*). Registrant 1425: Hee[!] littere sunt duplate, quarum alie sunt inter litteras Dn. archiepiscopi. — Jfr. 5768. [5756

a) Nederst paa Siden staar: hec bulla distaxationis registrata est in camera apostolica in libro secundo et in secundo quaterno, qui quidem liber nondum est ligatus.

— Johannes episcopus Roskildensis Dn. Laurentio Nicholai, decano ecclesie Roskildensis. Vacante nuperrime post obitum Dn. Laurentii Johannis, condam ecclesie Roskildensis decani, decanatu, qui in ipsa dignitas major post pontificalem existit, capitulum ejusdem ecclesie, ad quos decani electio de antiqua et approbata consuetudine pertinet, vocatis omnibus, qui debuerunt et voluerunt electioni interesse, die ad eligendum prefixa, ut moris est, convenientes in unum, te in de-

canum concorditer elegerunt. Tuque electioni hujusmodi, illius tibi presentato decreto, consentiens eandem electionem de te canonice factam dilecti filii capitulum ecclesie memorate petierunt nostra auctoritate confirmari ejusdemque decanatus possessionem pacificam fuisti rite et canonice assecutus. Eapropter electionem et quecunque inde secuta confirmamus, possessionemque decanatus approbamus, teque instituimus in eadem. Secretum nostrum. Datum Roskildis mensis 1419 martii die 7.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F, VI, 114. [5757

Marts 11. *Reg. *4476.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 13.* [5758

Marts 16. *Reg. *4478.* Papir [med 1 Segl]. Aarhus Bys Arkiv. *Hübertz, Aarhus I, 7* (= *Dipl. Flensborg. I, 231*). [5759

Apr. 1. Privilegier af Ærkebisp Peder Lykke.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 46. *Svenskt Dipl. III, 433.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 179* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Xiiij, Fol. 83*). [5760

Apr. 12. Vi Gereke Diægn, som Siælandsfarer Landsthing holdt i Landsdommers Sted, Jens Biskop i Roskilde, Hr. Prebiørn, Hr. Niels Swensß, Hr. Hinrik Geritsß, RR., Iwæn Marcman, Grubbæ i Thersløsæ, a. w., vedkender os Aar 1418 Onsd. efter Nicholaus Dag [*Dec. 7*] paa Siælandsfarer Landsthing at have set, at velbaaren Hr. Axel Pæthersß R. lod læse aabne Breve med hele Indsegl, lydende paa Ejendomsgods i Strøby, som er 3 Gaarde, og bad Thinghøringer at føre ham eller hans Svend paa hans Vegne i det Gods. Da meldtes ham til Jens Mattesß af Byælkrøp og Jon Lafrensß af Fretzløff. [a]Vore Indsegl. Skrevet Onsd. efter Palmesøndag.

Perg. [med 7 Segl]. (AM. II, 12.) LDipl. Udtog med Aar 1418 [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 41. [5761

a) Herfra med anden Haand eller i alt Fald nyt Blæk.

Apr. 19. Johannes Petri[3] tutor fabrice ecclesie s. Lu[cii] Roskildis. De consensu Dn. Johannis episcopi Roskildensis suique capituli discr. viro Esgero Andersß et uxori sue Botildi ...... doter quandam curiam ad fabricam dicte ecclesie spectantem in par. s. Dionisii, habentem residentiam sacerdotalem ecclesie s. Botu[*l*]phi ad occidens contiguam, in qua curia Dn. Benedictus Beronis presbiter pie memorie residebat, prout Dn. Benedictus ipsam curiam a me et predecessoribus meis in conductum habuit, vendidi et scotavi, recognoscens me plenum pretium in usum dicte ecclesie conversum pro curia sublevasse. Sig. Dn. mei

episcopi Roskildensis cum sig. capituli necnon mei. Datum fer. 4. pasche.

Perg. med [3] Segl: [2. Nævnt i LDipl.]; 3. G. 258; Paaskrift: littera super curiam in par. s. Dyonisii, quam Dn. Jens Jønsß de Køge dedit altari s. Yuonis. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv (Ivonis Alter) (AM. XL, 2). LDipl. (*Reg. *4481.*) [5762

Apr. 22. Magnus Boodh vidner, at Beynth Bille har budt sig til Skifte med Hr. Jep Bille.

Papir med Segl paatrykt Bagsiden: Kiij 7. (RA. Personalh. Saml., Bent Bille.) *Svenskt Dipl. III, 442.* [5763

Apr. 24. Lunde Bythingsvidne, at Kannik Laurens Akasson lod læse et Skødebrev paa en Bod.

Perg. med [8] Segl: 1. A. Kiij 7; 3. Bomærke; 6. Bomærke i Skjold; 7. [S' N]ICOLAI PET . . . om Bomærke. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. III, 442.* [5764

Apr. 26. Gerkæ Dyegn[1] Landsdommer i Syæland, Bæyend Billæ i Solbyrgæ, Erik Jæyæpsß af Sponageræ, Tezo[4] i Querkæby, Jo Skyttæ[5] i Gøtersløff, Karl Nielsß i Syødrop og Jens Nielsß Bymand i Ringstæthæ. Paa Landsthing Onsd. for Walburgs Dag saa vi, at velbaaren Billæ Esbernß af Haldeløff bad os om et Stokkevidne, om Hr. Hermand Andersß Vicarius i Roskyldæ havde været paa Landsthing tilforn og lod læse et aabent Brev, som var Claues Gynzækæsß paarørende paa $^1/_2$ Bol Jord i Torslundæ, som 10 Mark Sølv tilsagde, og det Brev bad Billæ Esbernsß Hr. Hermand om og maatte ej fange det, om disse Stykker var saa eller ej. Da tilmeldte jeg Gerkæ Dyegn paa Kong Eriks Vegne Søluæ Nielsß af Løwæ, at han skulde tage til sig 11 gode Mænd og prøve, om det Brev var læst der saaledes eller ej. Efter det da indkom de 12 gode Mænd paa Landsthing inden 4 Stokke og vidnede, at fornævnte Brev var læst der saaledes og sagde Claues Gynzækæsß til. Givet *osv.*

Perg. med [7] Segl: 1. Et kronet G; 4. Cxxxviij 1 (s' tefe van rofengart); 5. Hviij 3. Senere (jfr. 1436 $^1/_5$) til Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 15). LDipl. [5765

Apr. 30. »Jep Måwensons rådmans i Lund medh helig geisthuus dher sammestades håldne hyre contract på een gård liggiandes i Lund östan nest s. Andreæ kyrckia, dat. andre sondagen effter påska, som är misericordia dni.«

[Orig. Lunds Helligaandshus' Arkiv.] Specifikation (Bl. 349) Nr. 7. [5766

Maj 1. »Jöns Pärson boman sällier Knut Nilson sin gård liggendes på Breda gatan i Lund, dat. die Philippi et Jacobi«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 213. — Jfr. 3637? [5767

Maj 4. Reverendissime pater et amice noster carissime. Scitis, quod ad promotionem vestram et ad honorem et statum vestrum cum sanctissimo Dn. nostro papa nec non cum nostrorum DDn. cardinalium collegio omni instantia laboravimus, quod etiam facere semper parati sumus. Nam ut ad vestram notitiam omnia deducamus, pridie cum sentiremus, paternitatem vestram ad summam 4000 ducatorum per cameram apostolicam esse taxatam et ex eo non modicum esse gravatam, adeo cum eodem domino nostro interposuimus partes nostras, quod ab ipso dictam summam 4000 florinorum ad summam 2000 reducendam obtinuimus, et ipse idem sanctissimus dominus noster liberaliter gratiam ipsam fecit. Quare cum per nos aliquid in Romana curia fieri cupitis, rogamus paternitatem vestram eandem, quod de nobis eam confidentiam capiat tamquam de omnium vestrarum rerum defensore, et infallenter personam nostram ad omnia vestra invenietis[?] promptam atque sollicitam. Per has insuper rogamus paternitatem vestram, quod Dn. Johanni de Dazia, cui nonnulla vestræ paternitati nostri parte hæc oretenus commisimus explicanda, placeat tamquam nobis plenariam exhibere fidem. Valete. Datum Florentie die 4. madii, indictione XII.

[Orig.; paa Bagsiden: Reuerendissimo in Christo patri Dn. P. dei . . . sedis gratia archiepiscopo Lundensi amico n . . . - Cardinalis Aquilegiensis. Lunde Ærkebisps Arkiv; Specifikation, Domkapitlet Nr. 38: »Cardinalens i Rom till archiebiscop Pädher insände missive angaende någon pänninge post, som biscopen hans uthskickade wille unsättia medh, nembligen 2000 florener, dat. d. 4. mai«.] Samtidig Afskr.: SvRA. Ovfr. gengivet fuldstændig. — Jfr. 5756. [5768

Maj 6. Lejebrev til Borgemester Gynter paa en Jord i Kalundborg, tilhørende S. Gertruds Gilde.

Perg. med [7] Segl: 1. Hxxvij l; 2, 4, 6. Bomærker. Kalundborg Bys Arkiv (RA.). *Nyrop, Gildeskraaer I, 179.* [5769

Maj 14. Bispen af Odenses Vikar Severinus indvier Kirken og tildeler den Aflad.

[Orig. Kværndrup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 323,* jfr. *VII, 234.* [5770

Maj 18. Jens Laurensß[1] Herredsfoged, Nielss Næb Borgemester, Pær Griis Byfoged, Niæls Boosß[4], Kaarll Nielsß, Swen Jonsß, Jens Næb, Niels Knwtsß, som kaldes Bygh, Skrædder, Bymænd i Slauelssæ. Torsd. før vor Herres Opfarelsesdag saa vi paa Slauelssæ H.s Thing, at en god Kvinde Cecilia Galmæns Efterlevere i Skyrpinghæ afhændte Hr. Hemmyngh Prior i Andwortscow alle Breve og Bevisning, som hun og forskrevne Galman havde af Jens Jensß Sosathel paa en Gaard

i Gerleff i Slauelssæ H. Med vore Indsegl. Givet *osv.* under vore Indsegl.

Perg. med [8] Segl: 1. Bomærke; 4. Skjold med en Bjælke[a]. Senere (jfr. 1441 $^{31}/_{5}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIII, 18; nu RA. Danske Selsk. Membr.). LDipl. — Jfr. 1420 Febr. 3. [5771

a) I den ældre Registratur over AM. Diplomsamling nævnes som bevarede: 1, 3-5, 7.

Maj 21. Jeg Kathrinæ Hr. Jøns Ruths Datter og Hr. Jøns Lykkes Efterlevere har givet velbaaren og skellige Hr. Yrien Rwth i Skyoldænes, min Frænde, fuld Magt ind at dele al min Rettighed paa alt Gods, som er mig paarørende i Sielin, hvad heller det er Pantegods eller Arvegods. Medb. af velbaarne Pæther Grubbæ min Søstersøn og Teez[3] af Kwerkæby og Jep Knwtß[4] i Wolby, a. w. Givet Sønd. før vor Herres Opfarelsesdag.

Perg. med [4] Segl: 3. Cxxxviij 1 (s' tefe van rofengart); 4. Fiij 1; Paaskrift fra 16. Aarh.: Goedtz i Skoldeeris. LDipl. (Tilhørte Amtmand Pritzbuer; RA. Sjælland, unævnt Gods 8.) [5772

Maj 26. *Reg. 3337**. Perg. med Martin V's Bulle. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 73* (RA. Sjæll.-Møn 115a). *Hvitfeld IV, 284, Fol. 674* med Tilføjelse af det urigtige Kalenderaar 1418. [5773

Maj 28. Afladsbrev af Bispen af Ribes Vikar Severinus.

[Orig. Gaarslev Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 323*, jfr. *VII, 234.* [5774

— Frater Galmundus prior fratrum predicatorum[1] Nestwedis totusque conventus ibid.[2] Discr. Thrugoto Magni sutori, civi Nestwedensi, 2 terras nostras cum edificio superinposito in curia, quam Nicholaus Thome dudum possidebat, Nestwedis situatas, quarum una in dicta curia australiter situata est, habens longitudinem 24 ulnarum et latitudinem $8^1/_2$ ulnarum, altera situata est in eadem curia prope communem vicum, qui ducit versus claustrum, habens longitudinem 22 ulnarum a parte australi ad partem septentrionalem necnon latitudinem $8^1/_2$ ulnarum a parte occidentali ad partem orientalem, pro competenti pretio nobis exsoluto vendidimus. Sig. nostra. Datum dnica. ante f. pentecostes.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 464; 2. G. 465. (RA. Næstved 6.) LDipl. [5775

Juni 11. Syndæ Esbernsson a. w. oplader sin Søn Anders Gods.

Perg. med 5 Segl: 1. Liij 2; 2. Udslidt Skjold; 3. Dxviij 1; 4. Iviij 2 (s holingeri iohannis; Hollunger); 5. Udslidt Skjold. (RA. Malmø.) *Svenskt Dipl. III, 455.* [5776

— Gældsbrev af Syndæ Esbernsson til hans Søn Anders.

Perg. med Segl som 5776. (RA. Reg. 69, Fasc. 21c, 122.) *Svenskt Dipl. III, 455-56.* [5777

Juni 17. Peder Nielß af Hæberygh, Viborg Landsthingshører, Jens Bruen, Kannik, Jes Juuel a. v., Tames Præst, Peder Rigæ, Nis Owergord, Borgemester i Viborgh, Michil Diegn og Jes Nielß af Spidal. Paa Bodils Dag paa Viborg Landsthing fik beskedne Eskyl Jebß et Thingsvidne med 8 Dannemænd: Michyl i Lyndum, Tamys Magneß, Anders Laurenß, Jep Nielß, Matis Smydh, Matis Dyegenß, Jes Pederß og Jes Nielß af Fyøwlom, at han og hans Forældre har haft det Gods i Nørlyn H. i deres Værge i 70 Aar ukæret, før i Fjor, Nis Jensß Skadeland kærede derpaa, da Kansler var i Viboregh. Vore Indsegl. Givet *osv.*

[Perg. med Segl, ukendelige eller borte undtagen det sidste. (Arkivet p. Tjele.)] Afskr. fra 18. Aarh. med Forkortelser: LDipl., Uldall 4to, 360. [5778

Juni 22. »Roskilde bytingswitnæ, at Ingæburgh Jænesis Knudsß æfthæleuæ kyændhæs sek i pant at hawæ sæth Jenes Clæmensß en sin goord paa s. Pawæls kirke grun for 43 lødeke mark. Dhen thorsdaw foræ Johannes bapt. daw«.

[Perg. Siden AM. XXIII, 19.] Udtog i den ældre Registratur over AM. [5779

Juni 23. *Reg. *4486.* (Orig. Polens, nu Ruslands Rigsarkiv. *Rydberg III, 57.*) Afskr. meddelt Kristjern II efter en Kopi, sendt Svante Sture af Kongen af Polen: RA. Polen. Udtog: *Hvitfeld IV, 291, Fol. 677.*

Juni 26. *Reg. 3338.* [Orig. med 5 Segl. Ribe Bisps Arkiv.] Dansk Oversætt. i Vidisse 1544 Dec. 20 (Lørd. for Jul) af Viborg Landsthing. Ribe Bispearkiv (RA.). *Danske Mag. III, 268.* [5781

Juni 28. Axel Anderssøn R.s Sikkerhedsbrev til Bo Dyvra R., der er hans Borgen for 50 Læster Jern.

[Orig. med 3 Segl: 1. jfr. Dxix 1; 2. A. 710; 3. jfr. Dxvij 15.] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 45 (SvRA.). *Svenskt Dipl. III, 463.* [5782

Juni 29. Petrus archiepiscopus Lundensis, Johannes[2] Sleswicensis, Kanutus Lincopensis, Boecius Arusiensis, Johannes Ottoniensis[5], Lagho Wiborgensis, Petrus Burglanensis, Johannes Roskildensis[8], Nawno Arosiensis et Cristiernus Ripensis ecclesiarum episcopi. Omnibus vere penitentibus et confessis, qui claustrum s. Clare Roskildensis dyocesis causa devotionis, orationis seu peregrinationis visitaverint, ac quoties ejus cimiterium pro animabus fidelium exorando circuerint seu aliis divinis officiis ibid. interfuerint, eis etiam, qui ad fabricam claustri manus adjutrices porrexerint seu qui ad claustrum aliquid legaverint et pro nostro, ecclesiarum nostrarum harumque litterarum impetratorum statu deum exoraverint, quotiens premissa adimpleverint, totiens 40 dierum indulgentias de injunctis eis penitentiis singuli nostrum relaxamus, consensu dyocesani episcopi supradicti ad hoc accedente. Datum Haffnis die Petri et Pauli nostris sub secretis.

Perg. med [9] Segl: 2. Brudst.; 3. Udslidt; 5. G. 525; 7. Forsiden fattes; 8. G. 169. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 3). [5783

Juni 29. *Reg. *4489.* Perg. med [12] Segl: 1. G. 26; 2. Ærkebispen af Upsalas; 4. G. 677; 9. Bispen af Orkenøernes; 10. jfr. G. 527. Kbhvns. Klemens Kirkes Arkiv (AM. LXI, 4). *Kbhvns. Dipl. IV, 23.* [5784

— Jeg Gregorius Jecopß Kirkepræst i Hwsby i Wends H. er skyldig hæderlig og velbaaren Jecob Otteß i Heslager 80 lubeske Mk., saadanne Penninge, som er gæve i Fyn, for hvilke jeg oplader ham alt det Pantegods og alle de Pantebreve, jeg har paa Gods i Fyn, og giver jeg ham fuld Magt at bruge det forskrevne Gods, som Brevene udviser, til det afløses ham. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Petri prepositi in Heslager, Henrici Heynzeß in Brudhager, Nicolai Johannis consulis in Nyborgh, Petri Andree in Wordemarke. Datum die Petri et Pauli.

Perg. med [5] Segl: 1. Forsiden fattes; 4. Bomærke i Skjold. (AM. II, 13.) LDipl. [5785

— Paual Fælaxsson pantsætter Suen Stwre R. Sorby.

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Aarstad H.) *Svenskt Dipl. III, 463.* [5786

Juli 1. *Reg. 3339* (urigtig under Juli 4). Perg. [med 1 Segl]. (RA. Reg. 69, Fasc. 20, 27.) *Danske Mag. V, 296.* [5787

Juli 2. Jeg Bondo Dwæ[1] R. og Hr. Anders Jeyæpsß Lunge R. er saa blevet overens om Gods i Wendesyslæ i Jutland, hvilket Gods Hr. Niels Offesß af Asdale og Fru Johannæ aatte, hvis Sjæle Gud have, at af dette Gods er 2 Dele med ret Arv tilfaldet Hr. Lyder Kabel R. og mig Bondæ Dwæ efter Anders Nielsøns Død paa begges vore Husfruers Vegne, og mig er Hr. Lyder Kabels Husfrues Del opladet af Hr. Lyder med hans aabne Brev, som er 2 Dele i Asdale Gaard og 2 Dele i Scowsgord og alt andet Gods, som herefter staar skrevet: i Hornæ Sogn Mekel Andersß (6 Pund Korn), Jesse Portze (3 Pd.), Lasse Halworsß (3 Pd.), i Hornaby Jesse Boß (3 Pd.), Per Diegn (3 Pd.), Truet Bondo (4[?] Pd.), ... agesß (5 Pd.), Mattis Pædersß 1 Bol med 1 Pd., Morten Hath (3 Pd.), Nis Kulter (1 Pd.), Nis Hath (6 Pd.), Atscer Palneß (3 Pd.), item Fallebrex Bol er øde, Kyle Mølle (9 Pd. Mel), Høgedorp Knut Smyd ($1^1/_2$ Pd.), Per [E]sga . . . . Pd., en øde, Kæel i boede, skulde skylde 3 Pd., en øde, Clemend i boede, skyldte 3 Pd., Thornby Sogn Fredegæst (6 Pd. Korn), Bo Laurensß (6 Pd.), Per Andersß (4 Pd.), Rawendorp (6 Pd.), Nis Kær (3 Pd.), Truwel[s] . . .elß (3 Pd.), Mattis Pædersß (3 Pd.), Nis Kragh (3 Pd.), Jes Palneß (5 Pd.), Truwels Nielsß 1 Gaard for

3 Pd. og 1 Gaard for 2 Pd., Jon Galen (6 Pd.), Swen Ebbeß (3 Pd.), Jesse Clausß (4 Pd.), Jes Mekelsß (3 Pd.), Truwels . . . ., Anders Pædersß (3 Pd.), 1 øde Bol ibid. for 1 Pd., Per Bonde ibid. (3 Pd.), Per Jensß (3 Pd.), Mawens Mekelsß (1 Pd. og 1 Løb Smør), Jes Pædersß (3 Pd.), i Køpstæd Lasse Nielsß (6 Pd.), Per Trymsß (4 Pd.), Oloff P . . . . Jensß (3 Pd.), Bertil (3 Pd.), Jes Ingworsß (4 Pd.), Thorkil Longæ (4 Pd.), item er 3 ød[e Bo]l i Køpstæd og 3 øde Bol i Thornby, i Wigelstorp Sogn Nis Jensß (5 Pd.), Oloff Anders (1 Pd.), Swen Bondo (1 Pd. og 1 Løb Smør), . . del . . . . . . abæ (3 Pd.), Thorsten Trætsß (4 Pd.), Kersgard (8 Pd.), Kersgords Mølle (15 Pd. . . . . . .), i Bierby Sogn Heneke Thomesß (3 Pd.), i Bierbydal Jon Nielsß (4 Pd.), Anders Mawensß ($1^1/_2$ Pd.), i Syndale Sogn i Fiælstæde . . . . . . Pd., i Syndale Truels Skyttæ (3 Pd.), i Bintsløff Nis Thomesß ($1^1/_2$ Pd.), Beint ($1^1/_2$ Pd.), [i Tvær]stæde Sogn i Hornsnab Swen Barn (3 Skill. Grot) og en øde Bolig ibid., i Robergh Jon Thorstensß (1 Løb Smør), Ytty Nielsß (1 Løb Smør), i Ell . . . . torp Staphen (1 Løb Smør), 1 øde Bol, i Musbergæ Sogn i Worn Nic. Laur. (3 Pd.), ... Nic. Pædersß (1 Løb Smør), i Astæde Sogn i Skortholt Nic. Mekelß (4 Pd.), Per Jensß (3 Pd.), Per Jensß (3 Pd.), 1 øde Bol ibid., L . . . . lsß (3 Pd.), Per Nielß Husfrues Fader ($1^1/_2$ Pd.), Atscer (4 Byskæpper), i Calm 3 Pd. . . . . Og Hr. Anders Jeyæpsß er til ret Arv tilfaldet en [Trediedel i Asdale] Gaard og Trediedelen i Skowsgord og alt andet Gods, som herefter staar skrevet: Knyfholtæ Gaard (Lasse Boumws, 6 . . . .), i Fladen Lasse Powelsß (3 Pd.), Bo Rægh (3 Pd.), Jesse Pædersß Rumbasse (1 Tønde . . . .) . . . . (1 Tønde Salt), Pelli (1 Tønde Salt), Jesse Pædersß (1 Tønde Salt), Per Oloffß (1 Tønde Salt), [Per?] Ranesß (16 Skp. Salt), Yde . . . . Oloffß (3 Pd.), Bondæ (16 Skp. Salt), Tyge (3 Pd. Korn), Twæ Sta . . . . elsß (6 Pd.), Jon Smed (6 Pd.), Niels Reg (3 Pd.), Bekman Jes Atscersß (6 Pd.), Per Wiiß (1 Pd.), Lasse . . . ., Rwntwed Thomas (3 Pd.), Skordorp Asmund (3 Pd.), Dywrtwed . . . . xhed Jac. Thorsß (3 Pd.), 1 Gaard i Garbode (Jens Williomß, 1 Løb Smør), Gradorp Tyge (2 Pd.), Mustorp Ander[s] . . . ., der gav 2 Pd. Smør, Twerstæde Thorkil Jonß (1 Løb Smør), ... [Lø]b Smør, Skræderen (1 Løb Smør), Syndale Mekel Stigß (3 Pd.), Jesse Jac. (3 Pd.), Per Thorbernß (2 Pd.), Niels . . . . (. . Løb Smør), i Astorp Swen Jensß (3 Pd.), den Gaard, Mattis i boede (3 Pd.), øde . . . . . ., Skytten (1 Pd.), Solberge Gaard (Anders Clausß, 6 Pd.), Bogistæde Jac. Skyttæ (3 Pd.), Nic. Jensß (1 Pd.), La . . . . . . Niel . . . ., Per Tuuesß, Nic. Wigelsß (6 Pd.), Mattis (1 Pd.), Hwid (3 Pd.), Jesse . . . . (3 Pd.), i Klaxstorp Nis Boß (3 Pd.), 1 øde

Gaard, skyldte 3 Pd., i Wigelstorp Morten (6 Pd.), Joh. Thorkilß (3 Pd.), i Th. . . . . . .sß (3 Pd.), i Bierby Sogn i Sne . . ræ Worm (3 Pd.), Thomes Wigelsß (3 Pd.), Lasse Nielsß (3 Pd.), 1 øde Gaard ibid., Saxstorp Jesse Boß (3 Pd.), i Bierby Knut (3 Pd.), Oloff Wendebo (1 Løb Smør), i Rabeg. . . . . boho[lt] Per Powelsß (3 Pd.), Mekel Skynnere (3 Pd.), Køgstørp Oloff Krog (1 Løb Smør). — Dog saa, at er dette fornævnte Gods mere end 2 Dele . . . . som forskrevet staar, i ret Skyld, da skal 2 vore Venner paa baade Sider tagne være mægtige at tage af mit Gods og lægge til Hr. Andersse Del, og det skal [være af det Gods], som længst ligger fra Asdale og Knyfholt næst er. Men er Hr. Anders Jeyæpsøns Del bedre end en Trediedel, da skal vore Venner være mægtige at tage af hans Trediedel og lægge til mine 2 Dele af det Gods, som Knyfholt ligger længst fra og Asdale næst er. Hr. A. skal vederlægge mig Gods i K . . . . af det Gods, han har næst Asdale liggende, efter vore Venners Sigelse for de 2 Dele, jeg har i Togorp i Skonæ. Kan vi opspørge noget Gods, som Hr. Niels Offeß eller Fru Johannæ aatte, som til Pant s[taar e]ller nogen Mand forholder os med Urette, som vi kan igen løse eller dele, skal vi være hverandre behjælpelige dertil, og det Gods skal kommes [til Skifte]. Er og noget andet Gods uskiftet, som man kan spørge, at Hr. N. O. eller Fru Johannæ aatte, skal det og kommes til Skiftes. Naar vo[re] V[enn]er paa begge Sider faa »likt thesse delæ«, som før staar skrevet, mig 2 Dele og Hr. A. J. Trediedelen, skal vi gøre ny Skiftebreve mellem os og rive disse Breve sønder. Alle disse Stykker lover vi hverandre holde, saa at det er fuldkommet inden Mekels Dag, næst kommer. Medb. af gode Mænd Hr. Jens Dwe, min Fader, Hr. Axil Anderssøn, min Svoger, Hr. Lyder Kabel og Hr. Niels Strangessøn, RR., Hr. Jens Nielsøn[6] Provst i Børlum og Hr. Jens Pædersß Provst i Westræ Wiigh. Givet vor Frue Dag visitationis.

Perg. med [7] Segl: 1. Dxviij 15; 6. G. 628*. (RA. Asdal 1.) LDipl. [5788

Juli 4. *Reg. 3339.* Se 5787.

Juli 9. Jeg Bonde Duæ R. er skyldig til velbaaren Hr. Anders Jeipß Lunge R. i Egedæ 400 ængelske Nobler, for hvilke jeg sætter ham til Pant: Skafftorpe Gaard med al Skaftrope By, 1 Gaard i Bisorp (Mattis Bruus, 3 Skill. Grot), i Nyorp 6 Gaarde (Per Swenß, 2 Skill. Grot; Hemmingh Jensß, 32 Grot; Niels Jensß, 15 Grot; Per Skact, 1 Skill. Grot; Hildring, 1 Skill. Grot; Henrich, 1 Skill. Grot), ibid. »kellebøderen«, (1 Skill. Grot), i Høwe 1 Gaard (Atzer, 2 Pund Korn), i Fardorp 1 Gaard (Winter, 3 Pund Korn), i Gimlinge 1 Gaard

(Bo Jonß, 3 Pund Korn), Tord. ibid. (3 Pund Korn), Per Jenß ibid. (1½ lødig Mk.), i Jellingge 1 Gaard (Jep Nielß, 3 Pund Korn), 1 Gaard i Lundby (Jesse Jeipß, ½ mr. argenti), i Tornemarke Per Olß med sine Gaardsæder og giver 9 Pund Korn, 1 Gaard ibid. (Oluff Hiort, 6 Pund Korn), 1 Gaard i Agørp (½ lødig Mk.). Løsningsdagen skal være vor Frue Dag før Michels, og hvad Aar Godset løses, skal Landgilden følge Godset. Naar jeg faar dette Gods opløst, skal jeg udlægge Hr. A. J. ⅙ af alt det Gods, Hr. Ficke Møltike af Skaftrop ejede baade i forskr. Gods og alt andet Gods i Siæland. Medb. af gode Mænd Hr. Jens Duæ, min Fader, Hr. Bo Diwre, Hr. Axel Andersß, Hr. Niels Strangeß og Hr. Lyder Kabel, RR. Givet 8. Dag efter vor Frue Dag visitat.

[Orig. med Segl.] Vidisse af Kong Hans 1487 Marts 16 (Fred. Gertrudis Aften). Perg. [med 1 Segl]: RA. Øster Flakkebjærg H. 1. LDipl. [5789

Juli 10. *Reg. 3340.* **A.** Perg. med [5] Segl: 1. Svensk[a]. (SvRA.) *Svenskt Dipl. III, 480.* — **Aa.** Vidisse Juli 22. [5790

a) Vidissen nævner 4 Segl.

Juli 15. Polens Forbundstraktat med de tre nordiske Riger.

Perg. med 9 polske Segl. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 72* (RA. Polen 4). *Rydberg III, 41.* [5791

— Jess Pæthersß Landsthingshører i Fyn, Hans Hænnichæsß Præst, Prior i Dalom, Robert Ricquardsß[3] Borgemester i Othonie, Kell Tuesß, Jess Tøysß[5], a. w., Claus Jensß, Niss Jensß[7], Raadmænd i Othonie, Jess Vnchersß[8] af Lunde og Niss Pæthersß[9] af Todorp. Lørd. efter Knut Konges Dag paa Fiwnboo Landsthing har vi set, at Pæther Pauwellsß af Egensæ og Jess Martinsß af Gryndersslöss kendtes, at Anders Nielß af Eghensæ havde lovlig afløst dem en Gaard i Grynderloss næst Højen østen Vejen, hvilken Niels Sonæsß pantsatte Pæther Mattesß, og vedkendte sig at have oppebaaret fuldt Værd for det Pant. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [9] Segl: 3. Cxlj 1 (Grott); 5. Gij 5 (Ny); 7. Bomærke i Skjold; 8. Bomærke; 9. Fxij 18. (RA. Skam H. 5.) LDipl. [5792

Juli 22. Ericus rex. Litteras apertas, veris sigillis, capitali videl. et 3 aliis sigillatas, [*vidimus*]: 5790. Sig. nostrum ad causas. Datum Køpenhaffn die Marie Magdalene, teste Petro Falster justitiario nostro.

[Orig.] Samtidig Afskr.: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Vognø. [5793

Juli 24. Sankt Ørgæns Kloster ved Tummathorp mageskifter med s. Pæthers Kloster i Tummathorp.

Perg. [med 1 Segl]. Tommerup Kl. Arkiv; vistnok = *ÆA. IV, 368* med Aar 1409 (RA. Tommerup Kl.). *Svenskt Dipl. III, 486.* [5794

Aug. 1. Johannes Andree [in loco] advocati in placito Saling H. sedens, Andreas rector ecclesie Nyrrebroby, Elerus Rantzow, Nicolaus Skynkel, Ericus Mathie, Jacobus [Johanni]s, Cristernus Nicolai, AA., Asmundus in Broby, Johannes Nicolai in Espe. Fer. 3., videl. die Petri ad vincula, in placito Saling H. vidimus, quod discr. et honestus Dn. Pet[*r*]us Naule rector ecclesie Aby placitale testimonium per 8 viros produxit, videl. per Petrum Brun in Wantinge, Nicolaum Laurencii in Nybøle, Henricum Petri in ..... nge, Johannem Jwl in Degernes, Petrum Olaui in Ostrop, Magnum Nicolai in Ostrop, Paulum Michaelis in Horne et Johannem Olaui in . . . den, quod nunquam aliud audiverant, nisi quod curia Grøndropgord[a] dicta jacet in par. ecclesie Aaby. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. [med 8 Segl]. V. Aaby Kirkes Arkiv (RA. Danske Selsk. Membr.). — Afskr.: Rostgaard 4to, 107 (herefter udfyldt); LDipl. [5795

a) Paaskrift fra 16. Aarh.: Nachebølle.

Aug. 8. *Reg. 3341.* [Orig.] — [Vidisse af Kristian IV 1631 Dec. 16. Perg.: Einsiedelsborg Godsarkiv.] *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 194*[a]. Kopi: Fynske Reg. III, 494. [5796

a) Herefter skulde det vel være Orig. af 1419, der fandtes i Godsarkivet; men Aftrykkets Stavemaade peger paa en yngre Afskrift.

Aug. 9. Vi Eric Konge gør vitterligt, at om [alt det], som Ærkebiskop Pæther af Lund havde af os i Jutland, da han var Biskop i Ripe, som er Land, Slot, Købstæder og Len, af alt det, som han deraf paa vore Vegne har [oppe]baaret og udgivet, har han gjort os Regnskab. Vort Sekret. Givet i Køpendhaffn Laurencii Aften.

[Orig.] Vidisse Aug. 11. LDipl. [5797

Aug. 11. Ericus rex. Vidimus: 5797. Sig. nostrum ad causas. Datum Køpendhaffn crast. Laurencii, teste Petro Falster justitiario nostro.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Ribe Købstad 35.) LDipl. — Anført i Specifikation, Acta privata Nr. 214 [efter en anden Udfærdigelse?]. [5798

Aug. 28. Jeg Otte Skinkel[1] a. w. har skødet min »aam« Hr. Clawes Cristiernsß Kannik i Riibæ al den Jord, som ligger i Ribæ østen ved den Gaard, som Cristiern Frellafffß fordum i boede, hvis Sjæl Gud have, sønden ved Gaden, som mig af ret Arv er paakommet efter min Fader Hr. Bærnik Skinkels og min Moder Fru Hildeborghs Død. Medb. af Frellaff Cristiernsß[2], Borquard Skarpenbærg[3], Cristiern Tamsß, Lass Karlsß, Godik Baage, Hænik Pixsten. Skrevet Agustinus Dag.

Perg. med [6] Segl: 1. Flvij 40; 2. Flxiij 2 (Frille); 3. Hxiv 2. (RA. Ribe Købstad 25.) LDipl. [5799

Sept. 7. Ericus rex Selandiam inhabitantibus. Si Steno Bassæ docere poterit, quod Dn. Bero Olaui M. litteras nostras contra ipsum super bonis in Tholstorp, Næsby, Størbødhæ et Skowhusæ receperat minus juste, nos dictas litteras cassamus, donec hec causa in placito nostro justitiario fuerit terminata. Datum in Sora vig. nativit. virg. nostro sub sig. ad causas[1], teste Petro Falster justitiario nostro.

Papir med Spor af Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Baarse H. 5.) [5800

Sept. 8. *Reg. *4497.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 112.* — Hertil 5605. [5801

Sept. før 21. »Faste breef på een gård i Malmö, som Henechinus Louman såldt åth Bengt Skerping, dat. fer. [!] ante f. Mathei«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 212. [5802

[Okt.?] Afladsbrev af Ærkebispen og 7 Bisper.

[Orig. Fraude Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 323.* [5803

Okt. 2. Wy gemeynen rittere unde knechte der lande Haryen und Wirlande bethugen, dat 1414 des mandages vor pinxsten [ɔ: *Maj 21*] her Syfrid Lander van Spanheym, to der tyd cumpthur to Vellin, nu meister dutsches ordens to Lyfflande, gesand wart to Reuale to uns in bodeschafft van heren Dyderike Tork, da tortyd meister des ordens, umme to vortellende vor uns de zake, warumme her Johan van Dolen gedodet were in Pruszen, welke bodeschafft schach in Hinriks Scherenbeken erue uppme groten husen to Reuale, so en wart in der bodeschafft van heren Syfride nu wort gesproken, dat sich mochte theyn to smaheit des konigs van Dennemarken, syner cronen offte den synen. Diderik van dem Vytinchoue[1], Bertold van Lextess[2], rittere, Herman Soye[3], Claws Soye[4], des landes rath, Otto Soye[5] und Bertold Tod[6] van der gemeynheit der ritterschafft to Haryen, Otte van Brakell[7] ritter, Henneke Asserie[8], Woldemar Wrangell[9], Hinrich Tube[10] und Jordan Wacke[11], des landes rath to Wirlande, unse ingesegell. Gegeuen to Reuale des mandages na Michelis dag.

Perg. med 11 Segl. Kongens Arkiv; jfr. *ÆA. I, 71* (RA. Lifland 12). LDipl. [5804

Okt. 4. Bonde Jacobsøn og Jacob Axilson om Arveskifte efter Hr. Jacob Axilson.

[Orig.] Vidisse 1443 Sept. 2. *Svenskt Dipl. III, 511.* [5805

Okt. 25. Afladsbrev af Ærkebispen og 6 Bisper.

[Orig. Egense Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 323.* [5806

— *Reg. *4500.* Perg. med [6] Segl: 2. G. 343; 3. A. Fxxix 1 (S' LAVRENCII NICOLAI); 4. Bomærke; 5. Dxxxij 1; 6. Bomærke i

Skjold. (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 14.) *Kbhvns. Dipl. I, 147.* — Jfr. 1420 Dag? [5807

Okt. 27. *Reg. *4502.* Perg. [med 4 Segl: 1. Lv 8]. (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 13.) *Kbhvns. Dipl. I, 148.* [5808

Okt. 29. Jeg Henning van Podbusch[1] R. af Schærne er skyldig til velbaarne Hr. Axel Pæthersß R. af Hærtløff 800 gamle ænghælschæ Nobler, 3 lybske Mk. i siælandsche ænghelschæ for hver Nobel, for de Penge og Gods, som jeg fik paa Walloff af Hr. A. P. og hans Svende, og som tilhørte dem. For fornævnte Pengesum pantsætter jeg ham den Halvdel af Walløff, som kommer i min Del paa min Husfrue Kirstines Vegne, med 8 Mk. Korn eller 8 lødige Mk. til Landgilde for hver Mk. Korn, hvilket ham er lejligst. Og vil jeg lægge Walløff med alt tilliggende Gods i Siæland, Møn og Falstær i 2 Halvdele, hver til sin Hælvt af Gaarden, og skal Hr. A. have Kaar at kejse, hvilken Del han helst vil have paa sin Søns Vegne, og skal jeg intet annamme af den Del af Godset, der kan tilfalde mig, før jeg har gjort ham saadan Forvaring, som han er fuldelig forvaret med, med Gods, som forskrevet staar. Og skal han ikke bygge paa den Del, der tilfalder mig, højere end 200 lybske Mk., og hvad han bygger derpaa, skal jeg gøre ham fuldt for. Naar jeg vil løse Godset, skal jeg advare ham et Aar tilforn med mit aabne Brev paa Martens Dag, og naar jeg da løser det, skal jeg for den Aarsæd, som er saaet paa den Del, som tilfalder mig, gøre ham saa meget, som 2 af hans og 2 af mine Venner tykkes. Vil Hr. A. heller have sine Penge end Godset, skal han kundgøre mig det med sit aabne Brev paa Martens Dag, og Aarsdagen derefter skal jeg udgive ham Pengene paa et for ham belejligt Sted i Siæland. Og skal Hr. A. P. være kvit for alt, hvad han har oppebaaret af Walløff og tilliggende Gods, og skal jeg være kvit for alt, hvad jeg har oppebaaret af Bestorp og tilliggende Gods i Fiun og Judland. Og vil jeg lægge Gaarden Bistorp med tilliggende Gods i Fiwn og Judland i 2 Halvdele, og skal Hr. A. P. kejse, hvilken Del han helst vil have paa sin Søns Vegne, og hvilke Dele han kejser af begge Godserne i Siæland, Fiwn og Judland, skal følge ham paa hans Søns Vegne uden al Gensigelse. Afhænder jeg noget af forskrevne Gods, skal jeg ingen anden unde det end Olaff Axelsß for saa meget, som en anden vil give derfor, og skal Olaff gøre mig deslige igen. Medb. af velbaarne Hr. Pretbørn van Podebusk[2], Hr. Claus van Vitzen og Hr. Tr[uweth] Hass[4], RR. Datum Othonie dnica. post f. Simonis et Jude.

Perg. med [4] Segl: 1. Dxxx 1; 2. Dxxx 3; 4. Lj 6. (RA. Bjeverskov H. 43.) LDipl. — Jfr. 1421 Nov. 13. [5809

Nov. 1. Niels Hagensson i Othenstrø giver Hr. Niels Swensson i Ællinge Fuldmagt til at indløse 1 Gaard i Winarp.
Perg. med 1 Segl: M. 69. (SvRA.) *Svenskt Dipl. III, 515.* [5810

Nov. 2. *Reg. 3342*.* [Orig. Nykøbing (Falster)'s Franciskanerkl. Arkiv.] Afskr. af Peder Olssøn: Hist. ord. fratr. minorum: *SRD. V, 517.* [5811

Nov. 5. *Reg. 3343.* [Perg. med 1 Segl: G. 26. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 44 med Overskrift: ...... sancti Laurencii infra .... ymago episcopi geniculati, infulati et pontificalibus induti, et ab ejus tergo .... trabes schulptus apparuit depictus cum hac scriptura circumferentiali: Secretum Petri Lykke .... archiepiscopi Lundensis. *Pontoppidan, Ann. II, 527* (L*u*cke - S*u*ecie - salutem. *Quoniam* - nostra *Dacie* - prem*un*tur - Ot*to*niensis - coram *nobis* personaliter - me*ntis* - sa*cr*e - quamplurima*s* - autem hujus*ce*modi - nequaquam - mandamus, *quatinus* de cetero - defendendis - beatis. — Der tilføjes her: inferius in plica de eadem manu scriptum fuit: Joh. Math.). — Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 323.* [5812

Nov. 11. »Håkon Swenson borgare i Malmöe sällier en fierdedehl af sin gård i Malmö strax wid klädeboder belägin, dat. Martini dag«.
[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 215. [5813

Nov. 12. Johannes episcopus Roskildensis. A capitulo nostro Roskildensi propter magnam necessitatem nobis et ecclesie nostre non mediocriter modernis presertim temporibus incumbentem 40 mr. lybic. monete lubicensis, que pecunia deputata erat pro bonis emendis per Dn. Margaretam quondam reginam pro quibusdam missis cotidianis secundum dispositionem capituli, una videl. ante altare magne ymaginis virginis in medio pavimenti ecclesie nostre, alia vero in quadam capella in ecclesia s. Petri Slaulosie, que capella hælie Anderss capellæ vulgariter nuncupatur, in remedium animarum Dn. regine et suorum progenitorum perpetuis temporibus celebrandis, ex integro in pecunia numerata mutuo sublevavimus, infra f. pasche prox. in eadem moneta persolvendas, pro quibus capitulo nostro recompensam sufficientem facere volentes, pro eisdem missis in locis supradictis tenendis capitulo decimas episcopales in parochiis Kundby et Biærgby provincie Tuze H. tradimus, donec dicta summa fuerit persoluta. Sig. nostrum cum sig. capituli nostri Hafnensis[2] necnon DDn. Petri Ringstadensis[3], Jacobi Nestwedensis et Mathie de Paraclito abbatum. Datum crast. Martini.
Perg. med [5] Segl: 2. G. 336; 3. G. 474. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LXI, 5). [5814

Nov. 13. »Magistraten i Malmöe meddhelar borgaren Bengdt Skerping fasta på een gård i Malmöe, som rådmannen därsammastädes Offo Ageson honom såldt, dat. fer. 2. post f. Martini«.
[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 216. [5815

Nov. 19. Gavebrev af Ælsæf Cristiernsdottir, Axsal Jacobssons Efterleverske.

Perg. med [4] Segl: 1. Brudst. med Skjold (Vendelbo?): 2. Exviij 1 (Rotfeld); 3. Udslidt Skjold. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. III, 520.* [5816

Dec. 2. Jeg Hennyng af Podbosk R. er skyldig Jess Terbernsß Bymand i Randærs 24 lødige Mk. i »landganx« Penninge at berede inden Pinsedag næstkommende; beredes de ikke inden den Tid, pantsætter jeg ham alt mit Gods i Hwithsteen Sogn i Omærsysæl, baade øde og bygt, saa at han skal have det i sit fribrugende Pant. Naar jeg vil løse Godset ved Myckils Dag, skal jeg advare J. T. 3 Thing næst før Midsommer, og naar det løses, skal Skylden følge Hovedpengene. Beredes Pengene ikke inden den forskrevne Tid, og vil J. T. ej længer undvære sine Penge, skal han have Fuldmagt at udsætte Godset andensteds med saadanne Vilkaar, som forskr. staar, og tage sine Penge, ihvor ham lyster. Medb. af skellige Mænd Jess Wolsß[2], min Foged paa Skiærnæ, Jepp Heggedal, Lowænkær, Willær Foged i Randærs, Swke Skelæ, Jon og Lefferd[8] Skriuere. Datum sabato post f. Andree.

Perg. med [8] Segl: 2. M. 36; 8. . . . ARDI IONIS . . om Bomærke i Skjold[a]. (RA. Slet H. 2.) — Jfr. 1446 Juni 27. [5817

a) LDipl.: Duo priora sigilla adsunt.

Dec. 13. *Reg. *4506.* [Perg. med [7] Segl: 1, 3, 6, 7. uadelige. Senere til Kbhvns. Nicolai Kirkes Arkiv.] Afskr. af Langebek: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 43.* [5818

— *Reg. *4505.* Papir [med 1 Segl]. Aarhus Bys Arkiv. *Hübertz. Aarhus I, 8.* [5819

Dec. 21. Jeg Niels Bywgh Bymand i Slauelssæ oplader Hr. Hemming Prior i Anduorskow al den Ret, som Galmans Børn, hvilke jeg nu er Værge for, tilfaldende er, i et aabent Brev, som Jenes Jenessøn Sosathel har beseglet Galman paa en Gaard i Gerlewæ, for 9 lødige Mk. i Pant. Sig. meum cum sig. discretorum Swenonis Jonssøn et Olaui Sartoris, civium Slaulosie. Datum die Thome.

Perg. [med 3 Segl]. Senere (jfr. 1441 $^{31}/_{5}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XXIII, 20). LDipl. — Jfr. 1420 Febr. 3. [5820

Dec. 29. Vi Erich Konge gør vitterligt, at for Troskab og Tjeneste, som vi af vore Bymænd, Borgere og Menighed i Roeschilde har befundet og tilhaabes, naar Behov gøres fremdeles, tager vi dem og deres i vor Naade og Hegn og under dem alle de Privilegier, som de kan bevise, at de af vore Forfædre har haft, hvilke vi stadfæster, og dertil under vi dem saadan Fordel og Naade: [*1. = Rosenvinge V,*

203, § 1, dog:] for Rigens paaliggende Tarv eller Værn eller for andre vore og Rigens mærkelige Ærenders Skyld. [*2. = Rosenvinge V, 203, § 2.*] [*3.*] Under vi dem denne Frihed, at hvor de med deres Købmandskab kommer i Danmarch, skal de være toldfri og købslaa frit uden paa vore Markeder Skaanør, Falsterboede, Dragør eller paa andre Sildelejer i Danmarch, at de der giver Told og andre Stykker, som andre i vore Lande gør. [*4. = Rosenvinge V, 204, § 3.*] [*5. = Rosenvinge V, 204, § 4, med ændret Slutning:*] vor Byfoged, som vi har der nu eller herefter vil have, efterdi som vore Borgere i Slaugelsze gør om deres Skyldner og mod andre, som dem Uret gør. [*6. = Rosenvinge V, 204, § 5.*] Fremdeles under vi forskr. vore Bymænd og Menighed saadan Frihed og Lov, som vore Bymænd i Slaugelse har, om deres Gods og Ting at købe og sælge. Thi forbyder vi *osv.* Vort Sekret. Datum in castro nostro Sølffuedsborg 5. Dag efter Jul.

[Orig. Roskilde Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [5821

Dag? ‚Forstanderen i Helliggejsthus i Slagelse gav Mogens Jacobsøn og hans Hustru Livsbrev paa en fornævnt Helliggejstes Gaard liggende paa Bredegade‘.

[Orig. Tilbagegivet til Slagelse Helligaandshus' Arkiv.] Udtog: Ny kgl. Saml. 4to, 647, Afsnit 18. [5823

— »Thingswindtne, at Jon Wiffertzen wor thend første, ther paalagde och opthog saltskat i Alnszsogen, 1419«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur SS 20. [5824

Uden Dag. Peder Syvs Collectanea (Rostgaard Fol. 53), Ny kgl. Saml. 4to, 647, Afsnit 18. Se 5754.

Brevbøger: Dueholm: *Dueholms Dipl. 14* (Jan. 8 = *ÆA. III, 175* med Aar 1439).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 36* (Aug. 10), *31* (Nov. 11), *36* (Nov. 28), *36 L. 30*; se ogsaa 5748, 5753, 5773, 5791. — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 86* (Apr. 8), *87* (Apr. 9), *87* (Apr. 19), *86* (Apr. 20), *86* (Maj 1), *128*(?), *158, 159.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 134, 172, 182, 182, 193, 215, 242, 244, 251, 255.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 370, 382.* — Maribo: *ÆA. III, 259, 262, 271, 275, 278, 282, 291, 294, 297, 299, 303.* — Alling: *ÆA. II, 187.* — Essenbæk: *ÆA. II, 95* (Maj 1). — Mariager: se 5824. — Ring: *ÆA. I, 181.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 372.* — Vissing: *ÆA. I, 207.* — Vor: *ÆA. I, 195.* — Øm: *ÆA. I, 174, 241, 258.* — *Eline Gøyes Jordebog 312* (Juli 9), *125* (Sept. 5). — *Adel. Brevkister 41, 104.*

1420.

Jan. 2. Jeg Albrycht Hemmingß i Kinby a. w. er skyldig til beskeden Nyæls Jænß i Sanby a. w. 18 ængelskæ Nobler, for hvilke jeg pantsætter ham min Gaard i Dalby i Faxæ H. (Bo Riis Søn, 3 Pund Korn til Landgilde og 3 Skill. Grot), i saa Maade, at N. J.

skal oppebære Landgilde og Frugt til den Dag, Gaarden indløses, og Løsningsdagen skal være Morthe[*n*]s Dag. Naar Gaarden indløses, skal Frugt og Landgilde følge Hovedpengene. Sig. meum cum sig. Nicolai abatis Sorensis[2], Dn. Herlogi M. et Petri Griis A. Datum in oct. Stefani.

Perg. med [4] Segl: 2. G. 494[a]. (RA. Fakse H. 78.) LDipl.

a) LDipl.: Sigilla adsunt [5825

Jan. 4. Ingeburgh Kæthælsdoter af Filkestathe giver Eline, Hr. Axel Pæthersons Datter af Hærdløff, sit Gods i Filkestathæ.

Perg. med [4] Segl: 1. Dxxxvij 3 (Krognos); [4. Nævnt i LDipl.]. (RA. Villands H. 24; anført: *Adel. Brevkister 180*, *184*.) *Svenskt Dipl. III, 530.* [5826

Jan. 13. Johannes Jacobi[1] perpetuus vicarius ecclesie Roskildensis, previsor monasterii s. Agnetis Roskildis. Habita computatione mea et ratiocinio de pensionibus, pecunia et rebus perceptis et erogatis omnibus monasterii, que sub regimine meo ad presentem diem ex parte sororum tenueram, presentibus cum sororibus DDn. Laurencio Nicholai decano, Andrea Gerichini canonico, fratre Nicholao Laurencii vicario provincialis fratrum predicatorum et Ingwaro Andree proconsule Roskildensi, sorores predicti conventus tenebantur michi in aliqua summa pecunie obligate, quam summam ad petitionem dictorum virorum bonorum quittam dimisi. Sig. meum. Datum octava epyphanie dni.

Perg. med 1 Segl: G. 259. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 58). LDipl. [5827

Jan. 14. »Twänne präster och 4 andre gode män bewitna, att ingen är närmare att ärfwa det godz, som fru Catharina aff Kiuse ägde, än fru Ingefred af Fierdclööf, hwilket godz är belägit i Skåne, Giäreshäradt, och heeter Skybärslööf och Ysgrandrup, Biergholt, Ymensdal etc., dat. die Felicis«.

[Orig. Senere til Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Acta privata Nr. 221. — Vistnok = 5868. [5828

Febr. 3. Jeg Broder Hemmingh Prior i Anduorskow oplader velbaaren Teetz af Querkeby et aabent Brev, hvilket Brev Jenes Jenessøn Sosathel har givet Galmand paa 9 lødige Mk., og pantsat ham en Gaard i Gerlewæ for dem, med al Ret og Følgebrev, som det er mig paakommet af Galmans rette Arvinger, og har oppebaaret 4 lødige Mk. af Teetz for en Mk. Korn, hvilken igen stod af 4 Aars Skyld af den Skyld, som Hovedbrevet udviser. Sig. meum cum sig. Gerekini Landzdomeræ, Cristerni Holk[3] et Petri Griis[4] advocati Slauosensis, virr. discr. Datum die Blasii.

Perg. med [4] Segl: 3. Aiv 2; 4. Bomærke. Senere (jfr. 1441 $^{31}/_{5}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIII, 21; nu RA. Danske Selsk. Membr.). LDipl. — Hertil 5771, 5820. [5829

Febr. 10. Gavebrev af Æwart Moltike paa Gaard i Sunder Thoodh.
[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 85. *Svenskt Dipl. III, 543.* [5830

Febr. 25. »Pehr Lyckes archiebiscopz i Lund uthgifne åth closter nunnerna i Bosiö privilegium eller friiheetz breef på biscopz tyonden, dat. Fulltoffta dnica. quadragesimæ«.
[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 130. [5831

— »Jäp Päderson borgaren i Ystad sällier prästen hr. Pär Jönson een dhel af sin gård för femb lödig mr., förbindandes sig till evictionen, som jembte honom andre gode män underskrifwit dnica. invocavit«.
[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 217. [5832

Febr. 26. »Ludovicus episcopus Magalonensis qvitterar archiepiscopen Päder i Lund 200 florenos, han för sitt gebör till episcop. Senens. Antonium, sambt 80 florenos å under betienternes wägnar till samptl. clericiet genom mag. Olavum Jacobi uti Rom låtit lefwerera, dat. 26. februarii«.
[Orig. Lunde Ærkebisps Arkiv?] Specifikation, Acta privata Nr. 218. [5833

Marts 3. Andbiørn Esping, Kirkeherre i Thøle, afstaar Hr. Thura Stensson R. Gods i Halland og Wesbo H.
Perg. [med 3 Segl]. (Upsala Universitetsbibliothek; fra Arkivet paa Eka.) *Svenskt Dipl. III, 547.* [5834

Marts 4. Johannes Scøtte[1] advocatus in Køghe, Petrus Friis[3] et Johannes Knag[2], proconsules, Johannes Petri[4], Johannes Olaui[5], Petrus Jacobi, consules, et Nicholaus Clementis[7] ibid. villanus. Fer. 2. post dnicam. reminiscere in placito nostro vidimus, quod discr. Nicholaus Slippe scotavit Jacobo Kyndbo, senatori consortii s. Erasmi in Køghe, ex parte ejusdem consortii domum sitam prope domum Hinrici Hessen cum fundo in longitudine 20 ulnarum selendensium a communi platea et ad finem orientem in curia Lucie Beints et in latitudine 7 ulnarum selendensium, quam domum prescripta Lucia Beints, bone memorie, eidem consortio contulit. Actum et datum *etc.* nostris sub sigillis.
Perg. med [7] Segl: 1. Kv 1 (S' IOHANN VAN W . . . L); 2. S' GESSE IACOB S . . om Bomærke; 3. S' PETRI IOHANNIS om Bomærke; 4, 5, 7. Bomærker. Køge Erasmus Gildes, senere Byens Arkiv (RA.). [5835

Marts 8. Ericus rex. Litteras Dn. regine Margarete inspeximus, ipsius et aliorum nobilium dominorum sigillis sigillatas: 3827. Sig. nostrum ad causas[1]. Datum Nyburgis fer. 6. ante diem Gregorii, teste Petro Falster justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet. (RA. Vinding H. 1; anført: *Adel. Brevkister 94.*) LDipl. under 1391 $^{6}/_{12}$. [5836

Marts 11. Jeg Kirstinæ, Jesse Matsons Efterlever, skøder Vor Frue Kirke i Ripe min Gaard i Warthsysyl i Grimpstrop S. og By, som Nisse Sudær ibor, med halv Griisbek Mark for min Sjæl og mine Forældres Sjæles Helsens Skyld. Medb. af gode Mænd Esgy Brynningh, Nisse Jeipß og Claws Raphan, VV. Datum profesto Gregorii.

Perg. med [4] Segl: 2. Brudst. (Siden af et Skjold). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [5837

Marts 16. Hermannus prepositus Othoniensis. Significamus vobis, quod sabb. ante dnicam. lætare [*coram*] nobis . . . . . . de domo leprosorum Othoniæ donationem 12 marcarum argenti in campo Glandrup ecclesie s. Nicolai in Skamby per parentes et amicos qualitercunque factam approbavit. Datum nostro sub sig. cum sig. Dn. Johannis Nielsen, officialis Othoniensis, anno *etc.*

[Orig. Skamby Kirkes, senere Odense Jørgens Hospitals Arkiv.] Afskr. af Brandt: Ny kgl. Saml. 4to, 1185, Bl. 8v., efter Bircherod(?): Gml. kgl. Saml. 4to, 2350. [5838

Marts 17. Nicles Jegepsson i Haasløff sælger Hr. Niels Suensson Gods i Claustorp.

Perg. med [3] Segl: 1. Axj 1; 2. Kiij 7. (SvRA.) *Svenskt Dipl. III, 551.* [5839

Marts 23. Frater Trugillus abbas Loci dei Cisterciensis ordinis, Johannes Kragh de Randorp, Jacobus Johannis de Haritz, Petrus Bingh ibid., Nicholaus Kanuti de Dyerburgh, Morten Trvetß de Aspæ, Jes Knutß ibid., Nicholaus Johannis de Brewath et Kally Iverß ibid. Sabb. sicientes in placito Lyg H. discr. Laurencius Agonis omnes agros, prata, paludes et pascua in campo Wynum, quos et que pater suus omni jure possidebat, capitulo Ripensi ob remedium anime sue ac parentum suorum contulerat, cuidam Dn. Nicholao Syøbo canonico Ripensi ex parte capituli conjunctis manibus assignavit et donationem patris sui confirmavit. Nos frater Trugillus[1] sig. nostrum duximus appendendum.

Perg. med 1 Segl: G. 960. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [5840

Apr. 6. *Reg. 3348.* [Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Efter [samtidig Afskr., tilhørende Danske Selskab:] *Danske Mag. V, 297.* [5841

Apr. 10. Skødebrev af Malmø By paa en Jord sstds.

Perg. med 3 Segl: 1. Lunde Bys Sekret; 2. Kiij 7; 3. Bomærke. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Svenskt Dipl. III, 554.* [5842

Apr. 19. »Jon Jönsons af Giszlebergh wäpnares bekiænnelse skrifft sig hafva till leiies bekommit af Spithele closter hoos Lund twå ödegårdar

i Rydhe i Bosarpe sochn i Odenshäradt, dat. fer. 6. post dnicam. quasi modo geniti«.

[Orig. Lunds Hospitals Arkiv.] Specifikation (Bl. 343) Nr. 2. [5843

Apr. 22. Johannes episcopus Othoniensis. Pium et gratum *etc.* Cupientes, ut altare in ecclesia b. Pauli in Saxækøping, sub anno 1420 2. fer. post dnicam. misericordia dni. per nos in honore dei, s. crucis, b. Marie virginis et b. Olaui regis omniumque sanctorum rite consecratum, congruis habeatur in divinis honore, omnibus vere poenitentibus et confessis, qui ad dictum altare accesserint aut ibidem missas audierint, seu qui altari ad ornamenta vel lumina aut alia necessaria elemosinas et subsidia fuerint elargiti, quotiens premissa vel aliquod premissorum fecerint, totiens 40 dierum indulgentias de injunctis eis poenitentiis relaxamus. Sig. nostrum. Datum *etc.*

[Perg. med 1 Segl. Sakskøbing Kirkes Arkiv.] Afskr. af Gram og Langebek: LDipl., efter Langebek: Ny kgl. Saml. 4to, 727d. [5844

Apr. 23. Vi Nes Finß af Hødorp, der Thing holdt i Fogedens Sted, Hr. Inggæmeer Abbed i Holmæ Kloster, Hænnikæ Hwitkop, Temmæ Hwitkop, Mattes Anderß, Brynikæ, Jes Tommæß, VV., og Jes Anderß af Hødorp kundgør, at Jyriæns Dag inden 4 Stokke paa Saling H.s Thing var skikket Hr. Pæthær Naulæ Præst i Oby med et Sognevidne af de ældste og bedste i Oby Sogn, hvilke vidnede, at den Jord, som Hr. Pæther har østen til Oby Præstegaard, som Per Torkilß paatalede, havde været til Oby Præstegaard i 80 Vintre og mere ukæret, og at de aldrig havde spurgt, at Per Torkilsøns Kone eller hendes Moder skulde have nogen Ret i den; efter hvilket Sognevidne fik han et Thingsvidne med gilde Mænd saasom Nes Jensß af Oldrop, Jes Tuæß af Mondrop, Jes Kulbeen, Jes Hauræ, Per Brun, Jes Køøgh og Per Twn, at de ej kunde spørge i Oby Sogn eller andensteds andet, end at den Jord, som P. T. paatalede, har ligget til Oby Præstegaard i 80 Vintre og mere ukæret, eller P. T.s Kone eller hendes Moder skulde have nogen Ret i den. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 8 Segl]; Paaskr. fra 16. Aarh.: Et Thingsvidne paa Langetofft med de andre Stykker. Aaby Kirkes Arkiv (RA. Danske Selsk. Membr.; skænket af Sekretær v. Bergen 1745). LDipl. [5845

Apr. 25. Eskillus archiepiscopus Nidrosiensis ac Bertoldus episcopus Gardensis. Quoniam vota Christi fidelium *etc.*, omnibus vere penitentibus et confessis, qui ad altare b. Olaui in ecclesia s. Pauli de Saskøpingh Othoniensis dyocesis in festivitatibus nativitatis dni., circumcisionis, epiphanie, resurrectionis, ascensionis ac pentecostes, trinitatis, corporis Christi, in utroque f. s. crucis, in omnibus festivi-

tatibus apostolorum et evangelistarum, in nativitate Johannis bapt., in singulis diebus Marie virginis, in utroque f. Olaui, Laurentii, Nicholai et Martini, Katerine et Margarete, nec non in omnibus diebus dominicis accesserint, vel qui in divinis officiis ibid. interfuerint, seu qui altari manus porrexerint adjutrices, quotiens premissa vel aliquod premissorum adimpleverint, toties 40 dierum indulgentias de injunctis sibi penitentiis relaxamus, dummodo dyocesanus predicte dyocesis ad hoc prebuerit consensum. Sig. nostra. Datum Nidrosie die Marci.

[Perg. [med 2 Segl]. Sakskøbing Kirkes Arkiv.] Afskr. af Gram og Langebek: LDipl.; efter Langebek: Ny kgl. Saml. 4to, 727 d. [5846

Maj 6. Malmø Bythingsvidne om Haquin Swenssons Skøde til Kannik Jakob Petri.

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke i Skjold; 3. S' ANDREE NICOLAI om Bomærke; 7. Bomærke. (SvRA.) *Svenskt Dipl. III, 562.* [5847

— Saxe Karlsß pantsætter Skelm Josopsß en Gaard i Hesleolt.

Perg. med [5] Segl: 4. Utydeligt; 5. Gejstligt (IOHANNIS PET . . .). (Upsala Universitetsbibl.) *Svenskt Dipl. III, 563.* [5848

Maj 11. Petrus Esgeri A. Dn. Cristierno episcopo Ripensi curiam meam Dysling dictam, quam in pignore habent heredes Dn. Johannis Olaui M. pro 14 mr. argenti, in par. Brynild et prov. Jælingsysel situatam, cum molendineto et quadam sepe, in qua anguillas cum aliis piscibus capere est consuetum ab antiquo, pro meis notoriis excessibus, scil. quendam virum in ecclesia fratrum minorum [in Kolding, heu] dulor interficiendo, cum complicibus meis perpetratis, de assensu patris mei et aliorum consanguineorum meorum scotavi ac scoto. Astringo me ad scotandum Dn. episcopo curiam in placito Jælingsysel, cum fuero requisitus. Obligo me Dn. episcopo Ripensi ad mensam suam episcopalem dictam curiam, per Dn. episcopum pro prefata pecunie summa redimendam, ad appropriandum. Sig. meum cum sig. nobilium Esgeri Brynig patris mei, Petri Bryning, Johannis Lagonis de Tyrsbek, Johannis Andree, Nicolai Andersß, Jacobi Willesß et Nicolai Jeipsß, AA. Datum sabb. ante ascens. dni.

Perg. [med 8 Segl]; Paaskr.: Super bonis in Døselingh pro capella episcopi Cristierni *etc.* Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [5849

Maj 25. »Nils Wästenson af wapn betygar, det hans moder Elna hafwer med hans råd och willia uppå Lunda landzting såldt till riddaren hr. Thrut Haas af Örtofta all sin rättigheet uti Harebärga i Tornahärad, som henne war erftteligen tillfallen eftter sin moder och mohrbröder, förbindandes sig till evictionen. Underskrifwit jembte honom af andre gode män Urbani dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 219. — »Dupplet af det förriga«: Sstds. Nr. 220. [5850

Maj 26. »Jöns Magnuszons med dhet tillnampnet Pæpar wäpnares åth Bosiö closter uthgifne donationsbreef på een gård i Glimminge liggiandes i Ingelsta häradt, dat. pingesdagh«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 131. [5851

Maj 29. *Reg. *4530.* Perg. [med 1 Segl]. Haderslev Kapitels Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 16). *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 13.* [5852

Juni 8. Jeg Grete Broktorps, Jesse Pædersß Efterleve af Louitzmose, er skyldig velbyrdig Hr. Jens Fyntzen Provst i Assnes og hans Brødre 30 lybske Mk. engilske Sølvmønt, for hvilke jeg pantsætter ham og hans Brødre mit Gods i Lilla Løgetweth (Nesse Pæderß) og 1 Gaard i Honetoffte (Nesse Jonsß) i Stenstorpe Sogn, Suntz H., Frugt .... Tjeneste at optage aarlig saavel det Aar, Godset løses, som andre Aar. Naar Godset skal løses, skal jeg kundgøre Hr. J. F. det 3 Thing paa Suntz H.s Thing før Johannis bapt. Dag Midsommer, og det skal da løses Mortens Dag næst efter for rede Penge Sølvmønt i Fynn gænge. Sig. meum cum sig. honorabilium Laurencii Jensß, filii mei de Løuetzmose, Hinrici Jacobi rectoris ecclesie Dreyslæte et Wilhelmi Sinkke civis Assnes. Datum sabb. infra oct. corporis Christi.

Perg. [med 4 Segl]. (RA. Sunds H. 2.) [5853

Juni 10. Johannes Roskildensis, Aslacus Bergensis, Thomas Orchadensis, Arnerus Scaloltensis et Andbernus Hamerensis ecclesiarum episcopi. Pium et gratum omnipotenti deo obsequium *etc.* Cupientes, ut altare b. Olaui in ecclesia b. Pauli in Saxkøping Ottoniensis diocesis congruis habeatur honoribus et jugiter frequentetur, omnibus vere penitentibus et confessis nostrarum dyocesium, qui ad altare predictum accesserint aut ibid. missas audierint, seu qui altari ad ornamenta vel lumina aut alia necessaria elemosinas fuerint largiti, quotiens premissa vel aliquod premissorum fecerint, toties 40 dierum indulgentias de injunctis eis penitentiis singuli nostrum relaxamus. Datum Saxkøping fer. 2. infra oct. corporis Christi nostris sub sig.

[Perg.; 1 Segl bevaret. Sakskøbing Kirkes Arkiv.] Afskr. af Gram og Langebek: LDipl.; efter Langebek: Ny kgl. Saml. 4to, 727 d. [5854

Juni 18. »Ericus Pomeranus sororum et fratrum cenobii Mariebo querelis motus vetat, ne quis bona a regina Margareta et se cenobio data, que ad castrum Grimstorpslot pertinuerunt, invadere presumat, usque dum ex itinere, quod meditetur, redeat. Datum prope ecclesiam Westenschowgh in crast. Botulphi«.

[Orig. Maribo Klosters Arkiv; *ÆA. III, 263.*] Udtog: Bartholin K, 212. [5855

Juni 30. *Reg. *4535 = 3351.* Perg. med [15] Segl: 1. Dronning Filippas; 2. G. 733; 3. Fxvij 5; 4. Fxxxj 4; 6. Dxxj 3; 7. Clj 19; 8. Dxij 2; 10. Lxxvij 3; 11. Lxxij 6 (Banner); 12. Hxxviij 2; 13. Llxviij 23 (Sparre). Kongens Arkiv (RA. Danmark 3). *Hvitfeld IV, 295, Fol. 679; Svenskt Dipl. III, 583.* [5856

Juli 3. Jeg Jacop Nielsß ..... i Loland [skøder] .... og ærlig Claus Wensterman [Gods i Houby[a]] .. tilbinder jeg mig at hjemle ham forskrevne Gaard eller holde ham skadesløs inden 1/4 Aar. Sig. meum cum sig. nobilium .... Landsdommer, Hr. Hennikæ i Gluslunde, Hr. Henning i Sølvstede, Præster, Gereth Kætylhoith, Syvert Nielsen, VV. Dat. fer. 4. infra oct. visitat. Mariæ.

[Perg., medtaget af Fugtighed. Senere i Laalands Sønderherreds Provstearkiv.] Afskr. af Povl Rogert 1747: Thott Fol. 730, Bl. 358, jfr. Bl. 482. [5857

a) Navnet efter Brevets Paategning.

Juli 13. *Reg. 3350.* [Orig. Senere (jfr. 1436 1/5) til Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter).] Afskr. af Langebek 1756: LDipl. *Nye danske Mag. VI, 239.* [5858

Juli 21. Jeg Hendrich Nielszen a. w. af Sandager er skyldig beskeden Poffuell Degen 8 Skill. engelsche Penge, som i Fyn er gænge, for hvilke jeg pantsatte Pouell 2 Mk. Sølv Skov til Elnelansgaard til Tingshindes i Schaatterup (Søffren Nielszen), saavidt som Kerbygrund er, der Skov staar paa, med saadant Skel, at naar jeg eller mine Arvinger de 2 Mk. Sølv Skov for de 8 Skill. igenløser, skal de være rede uden nogen Hinder. Medb. af gode Mænd Hr. Erich Prætesøn Baghomb, Jesse Pederszen Borgemester sstds., Jesse Lind Raadmand sstds. Givet in profesto Marie Magdalene under vore Indsegl.

[Orig.] Afskr. fra 18. Aarh. [»ex copia«]: LDipl. [5859

Aug. 11. Petrus Lukkæ archiepiscopus Lundensis. Leges et statuta villanorum nostrorum apud Aakirkiæ, ipsis a predecessoribus nostris concessa et confirmata, prout in eorum [litteris[a]], quibus has literas nostras affigi fecimus, plenarie continetur, ex gratia nostra confirmamus, inhibentes *etc.* Datum in villa nostra Aakirkiæby crast. Laurencii, nostro sub secreto.

[Perg. [med 1 Segl]. Aakirkeby Bys Arkiv.] Afskr. (ufuldstændige?) af Langebek: LDipl. (1742) og Ny kgl. Saml. Fol. 398e, hvor ogsaa en Afskr. med anden Haand. [5860

a) Ordet fattes i de 2 Langebekske Afskrifter.

Aug. 28. Gerichinus Diegn[1] rector placiti generalis Selendie, Georgius Rwdh[2] M. in Skiollænes, Tezæ Rosængord[3] de Kuerkæby, Andreas Jensß de Oos, Krvmpen[5] de Raunstrop, Johannes Skyttæ[6] de Godersløff et Johannes And[7] de Lowetoftæ. Fer. 4. post f. Bar-

tholomei in placito generali Selendie vidimus, quod nobilis Esbernus Billæ de Hallæløwæ apertas literas legi fecit sub salvo sigillo: 1698. Cum sigillis nostris.

Perg. med [7] Segl: 1. Kronet g; 2. Llviij 2; 3. Cxxxviij 1; 5. Ivij 5 (jfr. 5685); 6. Hviij 3 (IOHANNIS IENSSON); 7. Dj 1 (s her ies ant?). Senere (jfr. 1436 $^{1}/_{5}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 16). [5861

Sept. 2. Ik Hans Røuer unde myne eruen synt schuldich Tord Iwerson 50 mk. penninghe, also to Lubeke unde to Hamborch ghenge synt. Vor dessen summen sette ik T. I. tho eneme brukliken pandhe myn ghud, dat ik hebbe tho Heesakker, en gut, dat het Gammelbyker, Smedegarde unde en gut, dar Josse Mikkelson uppe wanet, bet so langhe, dat ik edder myne eruen dat gut losen. De losinghe scole wii kyndighen uppe Hadersleueherd dynghe des dyngdages vor Johannis daghe to myddensomer unde losen dat gut Mertens daghe dar na unde de pennynghe gheuen to Hadersleue in T. I.s huse, unde wanner wii diit gut losen, schal de rente volghen deme houetstole des gudes. Myn inghesegel myt desser guden luden inghesegele alse Tuke Røuer unde Peter Røuer. Screuen unde gheuen des mandaghes vor vrouwen daghe, alse ze gheboren wart.

[Orig. Senere i Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. [5862

Sept. 4. Vi Gereke Diegn Landsdommer i Syæland, Yrien Rwth af Skioldenes R., Esbørn Billæ af Halleløff, Hinse Portman, Lasse Fend[5] af Syærstæthæ, Oleff Folmerß[6], a. w., Hemming Smeth Borgemester i Ringstæthæ, Pawel Jensß og Jens Nielsß[9], Bymænd sstds., saa Onsd. før vor Frue Dag nativit. paa vort Landsthing, at skellige Oleff Billæ af Æblæthuedh paa sin Moder Cecilies Vegne skødede Nis Inguerß af Nesby 2 Gaarde i Wæthlæby i Skippings H., den Jens Nielsß i bor og giver 2 Pund Korn med andre Bede, den anden Gaard, som Pær Pauelß fordum i boede. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [9] Segl: 5. Hix 2; 6. Fxvij 19 (Lunge?); 9. Bomærke i Skjold. (RA. Skippinge H. 84.) LDipl. — Jfr. 1421 Apr. 13. [5863

Sept. 7. Jeg Nis Bille af Hall[elø]ffua a. w. skøder Hr. Pether Lukkæ Ærkebiskop i Lund, min Frænde, 1 Gaard i Odzsthorp i Th[or]storpa S. i Myerløsa H., hvilken Gaard Ærkebiskop Pether havde skødet mig tilforn i samme Maade. Sig. meum cum sig. discretorum Johannis Esberni[2] de Sculdeløffuæ et Siluestri Nielsß[3] de Løwæ, AA. Datum Haffnis profesto nativit. Marie.

Perg. med [3] Segl: 2. Clviij 7 (Godov); 3. Hxlvj 1. (RA. Merløse H. 145.) LDipl. [5864

Sept. 24. Jeg Iwæn Bruschæ[1] R. har undt og »læt« Fru Æthlæ, Hr. Barnom Erikßns Efterleve, en min Gaard i Siælænd i Horby østligst i Byen, som nu [a] bor i, hvilket Gods hun skal have i Værge, saa længe hun lever, og oppebære alt, hvad det kan rente. Medb. af Hænningh Brostorp, Werner Bole og Jæp Knutßn[3] i Wolby. Givet Tirsd. efter Mathei.

Perg. med [4] Segl: 1. Dxxj 3; 3. Fiij 1[b]. (RA. Tudse H. 87.) LDipl. [5865

a) Plads ladt aaben til Navnet. b) LDipl.: 3 sigilla adsunt.

Okt. 14. Nicolaus Martini advocatus Landeskrone, Johannes Petri, Petrus Langæ[3], Henningus Skildeforth, consules, Bertholdus Skønewedder, Swerko Olaui et Haquinus Gothoni, cives ibid. Die Kalixti in nostro placito civili discr. Johannes Manscowe, noster concivis et consul, famoso Tørkillo Bradhæ A. curiam suam, quam pronunc inhabitat, scotavit, excepta una domo dicta vulgariter gathehus cum suis pertinentiis in parte occidentali prox. a dicta curia sita. Sig. nostra. Datum etc.

Perg. med [7] Segl: 3. Bomærke; [7. Bomærke; nævnt i LDipl.]. (RA. Landskrone.) LDipl. — Jfr. 1422 Nov. 24. [5866

Okt. 27. Jeg Nis Bille[1] af Hallaløuæ a. w. under og »læær« Hr. Pether Lukka Ærkebiskop i Lund [og] Hr. Niels Bille Ærkedegn i Roskilde hans Broder, mine Frænder, min Gaard [i Swaghers]løff liggende næst Højen med min Mølle sstds., hvilken Gaard og Mølle [Ærke]biskop Pether skødede mig; og antvorder jeg dem [Gaarden og Møl]len i saadan Maade, at de skal beholde dem til deres Nytte .... Naar Gud har kaldet dem begge af denne Verden, da skal [Gaarden og Møllen komme igen til mig og] mine Arvinger. [Sig. meum] cum sig. discretorum Johannis Esberni de Sculdeløffuæ et Siluestri .... Datum Roskildis vig. [Simonis] et Jude.

Perg. med [3] Segl: 1. Lxx 3 (S' NICOLAI ESBERNI DCS BYYLD). (RA. Sømme H. 27.) LDipl. [5867

Nov. 16. Iwen Henriksson o. fl. om Fru Ingefreedh af Fiærdhaloofs Arveret efter Fru Katerine af Kiuze.

[Orig. Senere til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 187. *Svenskt Dipl. III, 618.* — Jfr. 3972, 5828. [5868

Nov. 22. Jeg Ottæ Snafs[1] a. w. har oppebaaret 400 lüb. Mk. af velbaarne Hr. Morten Jensß R. i Penge gæve i Lubke og Hamborg »uden the hole penninge«, for hvilke 400 lubsche Mk. jeg pantsætter ham alt mit Arvegods i Hødhers H., som er Kerrægardh med $2^1/_2$ Mk. 6 Ørtug Land, i Emmerloff Sogn 6 Gaarde (Nis Grummesson, 7 Ørtug Korn, Jes Ebbesß, 4 Ørtug Korn, Bonde Litlæ, 6 Ørtug Korn, Pær Lawesß, 6 Ørtug Korn, Nis Cristernsß, 6 Ørtug Korn, Pæther Jensß,

5 Ørtug Korn), i Hødher S. 4 Gaarde (Cristern Knutß, 7 Ørtug Korn, Banike, 5 Ørtug Korn, Joon Pæthersß, 5 Ørtug Korn, Brodher Oddesß[2], 1 Skill. Grot), item alle Fru Cicilies »hemme« og alle Enge paa Emmerloff og Hødher Mark; alt mit Gods i Tunder H., som er 2 Gaarde i Abel S. (Per Jeppesson, 5 Ørtug Korn, og Nis Olefson, 3 Ørtug Korn) og et øde Gods, som plejede at give 3 Ørtug Korn. Jeg skal løse Godset paa Mortens Dag, nu næst kommer, og betale de 400 Mk. paa Mogletunder Slot eller et andet »feligh« Sted i Sundre Jutland, som Hr. Morten er belejligt, og da skal al Afgiften af Godset det Aar følge Hovedpengene. Løses Godset ikke paa nævnte Dag, skal det være Hr. Morten Jensß rette Arvekøb og skødet og solgt; afvindes det ham eller noget deraf, tilbinder jeg mig at vederlægge ham saa meget godt Gods igen i Sundre Jutland, der er ham belejligt, inden et Fjerdingaar. Medb. af Biskop Cristern i Ripe og velbaarne og beskedne Hr. Tunne Rwnnowe[3], R., Albrecht Snafs, min Broder, Jæp Nielsß, Iuer Jul[6], Erik Pæthersß og Matiis Giortz[8], VV. Datum die Cicilie.

A. Perg. med [8] Segl: 1. Ax 4; 3. Lj 58; 6. Lxxij 44; 8. Lij 17. Senere (jfr. 1436 $^{14}/_{4}$) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — **Aa.** Vidisse 1439 Aug. 13. — Jfr. 5870. [5869

Nov. 23. Jeg Ottæ Snafs[1] a. w. har pantsat velbaaren Hr. Morten Jensß R. alt mit Arvegods i Hødhers H. og Tunder H. for 400 lub. Mk. Stæderpenge i saadan Mønt, som det Brev udviser, som han har derpaa [ɔ: 5869]. Godset skal løses næstkommende Mortens Dag; løses det ikke, skal det være hans Arvekøb, og skal jeg skøde ham det paa Hodhers og Tunder H.s Thing. At dette saa skal holdes, lover jeg med mine Medlovere Jæp Nielsß og Matiis Giortz med en samlet Haand. Medb. af mine fornævnte Medlovere. Givet Clementis Dag.

Perg. med [3] Segl: 1. Ax 4. Senere (jfr. 1436 $^{14}/_{4}$) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [5870

Nov. 26. Ericus rex Daciam inhabitantibus. Mandamus omnibus, qui se proprietatem aut aliquid jus habere pretendunt ad bona in Sunderuth in Løwæ H. in Selandia, que Dn. Gertrudis, quondam relicta Dn. Erici Barnumsß, Benedicto Billæ dedit, quod assumptis secum documentis suis ad dies 6 septimanarum a publicatione presentium in placito nostro justitiario compareant eidem Benedicto responsuri, qui super predictis bonis agit et in quorum possessionem introductus est legitime. Datum Nestwet fer. 3. post diem Katerine nostro sub sig. ad causas[1], teste Petro Falster justitiario nostro.

Papir med Rester af Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Løve H. 13.) LDipl. — Jfr. 5328. [5871

Nov. 27. Gerekinus rector placiti generalis Sielandie, Herlogus Nicholai, Georgius Rwth, MM., Johannes Petri de Kædelstorp, Krwmpen, Silffuæ Nielsß, Laurencius Fiænd et Jacobus Johannis. Audivimus fer. 4. post f. Katerine in predicto placito nobilis Olauus Absolonis apertas literas sub integris sigillis legi fecit: 3392. Nostris sub sigillis. Datum *etc.*

Perg. [med 8 Segl]. (RA. Reg. 86 A, 5; anført: *Adel. Brevkister 137.*) [5872

Nov. 28. *Reg. *4544.* Papir [med 1 Segl]. Aarhus Bys Arkiv. *Hübertz, Aarhus I, 9* (= *Dipl. Flensborg. I, 232*). [5873

Dec. 4. Hertugerne Johan af Meklenburgs og Wartslaff af Stettins Forløfte for Kong Erik.

Perg. [med 2 Segl]. Slesvig Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 53). *Rydberg III, 47.* [5874

Dec. 5(?). Ericus rex Syælandiam inhabitantibus. Mandamus [Ja]cobo Thorkil[li] et Jon Pætherß, qui de bonis Stenonis Basse illegaliter rec[es]serant, quod ad eadem bona cum utensilibus suis infra 15 dies se transferant commora[turi] et dicto Stenoni de jure suo responsuri, prout per tria laudaghe [sunt] requisiti[a]. Datum Nestuedis [pro?]festo Nicolai [nostro ad causas[1] sub sig., teste] Petro Falster nostro justitiario.

Papir med Spor af Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Slagelse H. 2.) [5875

a) Orig.: responsuri.

Dec. 6. *Reg. *4545.* Perg. med Grev Adolf af Schauenburgs og Fyrst Baltasar af Werles Segl. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 51). *Stemann III, 37*; *Rydberg III, 49*; Udtog: *Hvitfeld IV, 294, Fol. 679.* [5876

Dec. 20. Wii Paulus Oldenborch[1], der heren des rades der stad Lubeke prothonotarius, unde Ludeke Flensborch borger darsulues, hebben van des breues wegen, den uns here Alff hertoge to Sleswik unde here Hinrik greue to Holsten etc. bezegeld hebben uppe 312 mk. lubesch 6 schillinge, uppe datum desses breues entfangen 300 mk., doch also dat de vorscr. breff in sinen anderen stucken by macht bliue. Unse ingezegele. Datum in vig. Thome.

Perg. med [2] Segl: 1. Slesvig Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXII, Gældsbr. Fasc. 2b). [5877

Dag? Jakob Andersen Lunge modtager Halvdelen af Øen Leenig.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv?] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 324.* [5878

— »Borgemesther och raadtz theris skødebref paa myntheregaarden, kallendis y fuordoms tidt bulhus, epther skødebreffuens lydende, 1420«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 80. [5879

Dag? (fer. 2. post dnicam. . . . .). *Reg. *4549.* Perg. [med 7 Segl]. (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 15.) *Kbhvns. Dipl. II, 44.* — Jfr. 5807. [5880

— »Jep Hegedals bref, at hand udi laan under Thuri Bonde hans lifs thid en thredie del udi et boel i Nodenesz 1420«.
[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur H 23. [5881

— »Laughefd, som Christen Rod giorde paa noget godtz udi Hedenstedherrit 1420«.
[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur TT 34. [5882

— ‚Anders Skøtte Høvedsmand paa Corsøer, Jones Clawsen etc. Thingsvidne af Aar 1420 om Hjemmel og Frihed til Henrich Ivensen paa en Gaard'.
[Orig.] Udtog i Registr. fra 18. Aarh. blandt Langebeks Indices dipl. (RA.). [5883

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 515* (Maj 26). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 24* (Maj 8), *54* (Juni 26), *55* (Juni 26).
Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 63, 67* (er af 1430?); *IV, 22, 30, 30.* — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 332, 336, 370.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 86* (Febr. 8), *70* (Febr. 27), *122*(?), *135*(?), *141*(?), *146, 161, 163.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 352* (o. Maj 25), *342* (Sept. 26). — Børglum Bisp: *ÆA. III, 55, 57.* — Tommerup: *ÆA. IV, 370.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 143, 156, 177, 177, 218, 232, 232, 242, 242.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 370.* — Maribo: *ÆA. III, 262, 262, 264, 268, 295, 302*; se ogsaa 5855. — Dueholm: se *Dueholms Dipl.* Aar 1424. — Essenbæk: *ÆA. II, 100* (Apr. 23). — Mariager: *Danske Mag. II, 142,* Note m. (C 25), *141* (HH 2); se ogsaa 5881-82. — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 377, 385, 386.* — Ø: *ÆA, III, 122.* — Øm: *ÆA. I, 171, 172, 246.* — *Eline Gøyes Jordebog 92* (Febr. 28), *97* (Juli 29), *324* (Aug. 30), *203* (Sept. 7). — *Adel. Brevkister 68* (Maj 18), *71*; se ogsaa 5826, 5836, 5872.

1421.

Jan. 18. Vi Pedher Lukkæ, Ærkebiskop i Lund, har solgt Hr. Niels Tykesß, perpetuus Vicarius i Roskildæ, alt vort Gods i Vby, Bors H., som vi købte af en god Mand Borquard Lembek i Fiwn, og oppebaaret fuldt Værd derfor. Secretum nostrum cum sig. DDn. Laurencii Nicolai decani et Nicolai Bille archidyaconi Roskildensis, fratris nostri, necnon Inguari Andersß proconsulis ibid. Datum et actum Haffnis die Prisce.
Perg. [med 4 Segl]. (AM. II, 14.) LDipl. — Hertil 5712. [5884

Jan. 25. Jeg Anders Jeyæpsß Lungæ[1] R. i Egede paa mine Broderbørns Vegne Sophia Folmerssdoter og Arinæ Folmersdoter og jeg Henike Grubendalæ[2] paa min Husfrues Vegne Elnæ Folmersdoter

har efter Samfrænders Raad udlagt Jomfru Ceciliæ Folmersdoter i s. Clare Kloster i Roskilde 5 Gaarde i Roltæ i Faxe H. (Olof Nielß, 6 Skill. Grot; Jeyæp Nielsß, 6 Skill. Grot; Nis Knudß, 6 Skill. Grot; Nis Stynk, 6 Skill. Grot; Oloff Hællidagæ, 1 lødig Mk.), 1 Gaard i Lwnd i Steffns H. (Jesse Oloffß, 1 lødig Mk.), 1 Gaard i Møn i Hiælm (Jesse Oloffß, 7 Skill. Grot). Forskr. Gods og Skyld af dem skal Jomfru Ceciliæ oppebære til sin Nytte, saa længe hun lever, og naar hun afgaar, skal Godset igen frit komme til Hr. Folmer Jeyæpsøns Arvinger at skiftes, Gaarden i Møn i Hiælm undtaget; den skal hun have fuld Magt at give, naar hun afgaar, hvem hun vil; vil hun afhænde den før, skal hun og have Magt dertil. Sig. nostra cum sig. nobilium Dn. Jacobi Lungæ M., Awonis Lunge, Andree Jensß[5] et Olaui Folmersß[6]. Datum die convers. Pauli.

Perg. med [6] Segl: 1. Udslidt; 2. Lxxxj 8; 3. Udslidt; 5. Hxv 4 (Gyrstinge); 6. Fxvij 19 (Lunge?). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 6). [5885

Febr. Skifte mellem Bondo Ipson af Kragholm og Andreas Nielsson af Dronningholm.

[Orig.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 324*; jfr. *VII, 234*. [5886

Febr. 2. *Reg. *4557.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 14.* [5887

Febr. 5. *Reg. *4558.* [Orig. med Segl.] Vidisse Apr. 2. *Matzen, Panteret 481.* — Jfr. 5733. [5888

— *Reg. *4559.* Perg. med [12] Segl: 3. Hix 2; 4. Dvj 5 (Krag); 12. Udslidt. (RA. Voldborg H. 84.) *Matzen, Panteret 483.* — Jfr. 1447 Febr. 22. [5889

Febr. 11. Vi Nawne Biskop i Westararos[1] [!], som nu kaaret er til Biskop i Othens, kundgør, at velbaarne Mænd Hr. Anders Niclsß, R. og Høvedsmand over Køpenhafn, og Jæppe Herloffß a. w. paa deres og begges deres Søstres Vegne, der er Biskops Jens af Othens rette Samarvinger, hvis Sjæl Gud naade, har gjort vor Nøje for alt Guld, Sølv, Penninge og Klenodier, som os tilfaldet var efter fornævnte Biskops Død, med saadanne Vilkaar, at de fornævnte Arvinger skal lade os beholde paa Stiftets Slotte og Gaarde Boskab, Værge, Spisning og alt andet, uden 5 Læster Malt, 30 »swinæ flesk« og 10 »arbørst«, og antvorde os alle de Breve, som de har og Stiftet er paarørende, og alle andre Breve uden det Pantebrev, som Biskop Jens har af velbaarne Hr. Axell Andersß R. paa hans Gods i Lalandh og Falster, og skal hans forskrevne Arvinger »affnama« alt Biskops Jens Guld, Sølv, Klenodia og Penninge og vende alle Stykker os og Biskops-

dømmet til Gode, hvor de kan, som de os har lovet. Medb. af Capitulum af Odhens[2] og Hr. Herman Rinkeby[3] Provst sstds. Datum Ottonie fer. 3. post dnicam. invocavit.

Perg. med 3 Segl: 1. G. 527; 2. G. foran 536; 3. Gejstligt med Vaabenskjold, hvori en Sol m. m. (SvRA.) — Jfr. 5891. [5890

Febr. 11. Vi Niæls Prior i Othens og alt Kapitel sstds. har med Biskop Naffnes, som vi nu har kaaret til vor Biskop, Raad og Vilje opladet velbaaren Hr. Anders Niælsß R. i Drotningeholm det Brev og al den Rettighed, som vi har i Sunts H., efterdi som Kong Erik satte Biskop Jens af Othens, hvis Sjæl Gud have, og s. Knwts Kirke i Othens det samme Herred til et brugeligt Pant for 1500 lubiske Mk. og 100 ængilske Nobler, som Brevet udviser, og antvorder vi nu Hr. A. N. fornævnte Brev og Sunts H. Item oplader vi Hr. A. N. al den Rettighed, som vi har med det Brev, som Biskop Jens har givet os paa de 3000 lubiske Mk., som han var os og Kirken skyldig, og takker vi ham for god Betaling, thi han har vel gjort vor Nøje baade for Herredet og for det andet Brev. Vort Priordømmes og Kapitels Indsegl med Biskop Naffnes og Hr. Hærmens, der Provst er i Othens, Indsegl. Datum Ottonie 3. fer. post dnicam. invocavit.

Perg. [med 4 Segl]. (SvRA.) — Jfr. 5890. [5891

Febr. 16. Jeg Johan Skelle V. har oppebaaret 32 lyb. Mk. af Ærkedegn og alt Kapitel i Ripe, hvorfor jeg skøder Kapitlet mit Gods i Ymdrop By og S., Gramme H., som er 2 Byggesteder med 5[a] Otting Jord og med Todyslund. Sig. meum cum sig. discretorum Godikini Baghe proconsulis Ripensis, Laurencii Michaelis[3] et Josep Johannis[4], civium ibid. Datum Ripis dnica reminiscere.

Perg. med [4] Segl: 3. Bomærke; 4. Llxv 43. Ribe Kapitels Arkiv (RA.) [5892

a) Stedet er raderet; et „fyræ“ synes rettet til „fæm“.

— Jeg Jøsze Påwelson[1] a. w. og min Husfrue Ingegerd Arwidzdotter[2] har skødet med Thingsvidner paa Wårdbergx Landsthing hæderlig og ærlig Hr. Swarta Jønson R. alt vort Gods i Norra Hålland, som er den store Gaard i Tryningiaby og en liden Gaard sstds., min Hustrus rette Arvegods, 1 Gaard i Limberga Kirkeby, 2 Gaarde i Lundby i Hwalunga S., 1 Gaard i Krakatorp i samme Sogn, 1 Gaard i Grymmatwnaby[a] i saadan Maade, at Hr. Swarta Jønis skal føde og klæde os i vore Livdage, og kendes vi, at han har gjort vort Minde, saa at os vel nøjer, og haabes os til Gud og ham, at han skal »bättrat« saa vel efter Døden som i Livet stadigt at holde, og først Gud vil kalde os af denne Verden, antvorder vi ham alt fornævnte Gods til evindelig Eje. Medb. af hæderlige Mænd Hr. Pedher Twaszon Abbed

i Åsz Kloster, Bænkt Twrason[4], Michiel Stoffisk, Swen Toraszon, VV., Hr. Aubiørn Præst i Siøråsz. Scriptum et datum dnica. reminiscere meo sub sig. [!] in manerio meo Tryningie næsz.

[Perg. med [7] Segl: 1, 2, 4. Svenske.] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 456 (SvRA.). — Jfr. 4707, 1422 Febr. 14. [5893

a) Afskr.: Heymmatwraby.

Febr. 19. Dem heren Eryke koninghe Johannes der kerke to Rige ertzbisscop[1] unde Dyderik bisscop to Darpte. Wy don kunt, dat here Zyuert Lander van Spanheym, meister des dutschen ordens to Lyfflande, in jegenwardicheit unser, unser capittele, ritterscap unde stede desses landes geweset is, dar he hefft to dirkennende geuen, dat he tegen juwe majestat sulle belut sin, in welker mathe he van juwer majestat als van heren Johannis wegene van Dolen zeliger dechtnisse sulle wort gesproken hebben, de juwe grotmechticheit to myshage sulle genomen hebben. Myt sodaner beludinghe hefft sik de here meister hoge bekummert unde uns, unsen capitelen *etc.* unde velen anderen sinen untschult tosprekende so ernstliken vorantwardet, dat wy em des gentzliken to belouen unde to belouende steit ane alle twyuel, dat sodane wort ny ud sinem munde geganghen sin, unde nicht hogers en ghert, men dat he den under ogen seen mochte, de em sodane rede ouergeburet heft; tegen den welde he sik myd sodaner antworde stellen, dat men sine unschult dirkennen solde. Worumme, wente wy an dem heren meistere vornomen hebben, dat he etzwas beuoren sine boden by juwer majestat gehat hefft ene to entschuldigende, so bidde wy juwe gnade, dat gi sodaner beludinghe wedder den heren meister nicht gelouen unde em juwer unhulde vorlaten willen, wente wy ny an em hebben diruaren kont, den dat he is begherende wesen juwer luttersamicheit unde juwen riken to denende to willen nach sinem unde sines ordens vormoge. Unse secreta. Gegeuen to dem Walke up den mydweke vor dem sondage oculi.

Perg. med [2] Segl: 1. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 71* (RA. Lifland 13). [5894

— ..... Hinricus bysschop to Reuel[1] [*osv. som* 5894] yeginwordicheit her Johans ertzbysschopes to der Ryge, her Dyderikes bysschopes to Darpte, erer capyttele, rytterschop unde rade, unser, unses capyttels, rytterschop unde stede desses landes [*osv.*].

Perg. med Bispens Sekret. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 71* (RA. Lifland 14). [5895

Febr. 23. Petrus Andree dictus . . . kky, villanus in Hobroo. Discreto Johanni Swenonis dicto Lang villano Randrwsiensi meam tabernam dictam both in occidens a semiterio b. virginis in Randrws

inter alias tabernas bothernæ parochia in eadem situatam vendidi et scotavi, unde recognosco me plenum pretium sublevasse. Sig. meum cum sig. discretorum Nicolai Wille advocati in Randrws, Petri Munk, Johannis Skrædere, proconsulum, Michaelis Petri, Tuuonis Palson, villanorum ibid. Datum in profesto Mathie.

[Perg. [med 6 Segl]. Senere i Randers Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl., og af Fr. Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to, 742 b. [5896

Febr. 24 eller **Sept. 21.** »Hr. Wäste Jacobson och hr. Peer präster i Lunde försambling fullmechtige Petter Nillson höfwitzman på Trälleborg att inlösa 8 st. gårdar eller hemman, som hr. Åke Axelson riddare i pant hade för 54 mr. lödig, hvilka hemman hr. Abram till Lunde kyrka skiänkt, dat. die Matt. ap.«

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv?] Specifikation, Acta privata Nr. 224. [5897

Febr. 28. *Reg. 3354.* Perg. med 2 Segl: 1. Helgen i en Portal; 2. G. 193. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Mageskifter 2). *Danske Mag. V, 299.* [5898

Marts 5. *Reg. 3355.* Perg. med [23] Segl: 1. I Skjoldet et kronet g; 3. G. 494; 5. Fxxxj 4; 6. Clj 19; 7. Clxx 1 (Urup); 8. Lxiv 1 (Snekken); 9. Lxxxiv 45; 10. Lxxij 11 (Banner); 11. Iiij 1 (Kjeldstrup Slægten); 12. Llxviij 23 (Sparre); 13. Cxxxviij 1; 14. Clxiv 5 (Dyre); 15. Hxlvj 1; 16. Iiij 2 (Kjeldstrup Slægten); 17. Hix 2; 18. Kj 12 (Neb); 19. Llxviij 24 (Sparre); 20. Bomærke; 21. Bomærke (S PETRI OLAVI); 22. Bomærke; 23. Bomærke (s heminggi nicolai)[a]. Kongens Arkiv: *ÆA. I, 24* (RA. Danmark 4). *Danske Mag. V, 300.* [5899

a) Har været affaldet og er nu knyttet urigtig paa Plads 4.

Marts 8. Ik Mathias Guritze hebbe utgesettet den erebaren strengen ridder heren Erik Krummedike vor my to louende vor 1000 lubesche mk. sodanen munte, alse to Lubeke unde to Hamborgh ghenge ys, to sulken tiiden, alse de breue utwisen, dar he inne louet heft. Desses lofftes schal ik heren Erik notlos holden unde benemen van allem schaden; were ouer, dat ik vorstorue, er dyt gheld betalet wurde, so sette ik em al myn gud, dat ik hebbe in Sunderjutlande, vor allen schaden, den he van des lofftes weghen neme, unde vor wat he darup rekenen wil. Myn ingeseghel. Datum Kopenhauen sabb. ante dnicam. passionis dni.

Perg. [med 1 Segl]. (Gem. Arch. XXXII, Gældsbreve Fasc. 2 b.) LDipl. [5900

Marts 17. In nomine dni. amen. Die lune 17. mensis martii, hora completorii vel quasi, indict. 14., pontific. Dn. Martini pape V anno 4., in mei notarii publici presentia nobilis ac strennuus M. Benedictus Poggewisch, camerarius et consiliarius Dn. Erici regis,

apertam literam in pergameno scriptam cum condam Dn. Addolfi comitis Holsacie vero sigillo[a], de prefati regis mandato legi fecit: 2720. Acta opido Haffnensi *etc.*, presentibus Dn. Alberto comite de Euersten et domino Nougardie, ac strennuo M. Dn. Gheriit de Witze cum DDn. magistro Olauo Jacobi dicto Knop, preposito ecclesie Roskildensis, et Johanne Petri rectore ecclesie opidi Stokholm Upsalensis dyocesis.

[*Notarmærke.*] Et ego Thuco Johannis clericus Roskildensis diocesis, publicus imperiali auctoritate notarius *etc.*

Perg. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 20). LDipl. [5901

a) Seglet beskrives.

Apr. 2. *Reg. *4570.* Perg. med [10] Segl: 1. Et kronet g; 2. Axv 1; 6. Dxxxix 1; 9. Bomærke. (RA. Voldborg H. 85.) *Matzen, Panteret 481.* — Jfr. 1447 Febr. 22. [5902

Apr. 5. Lawe Jensen af Kældorp og Hannes Raphan om Stævning af Clawes Lembek.

Perg. med [2] Segl: 1. Hxl 10 (Udsøn). Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). *Danske Mag. 5 R. II, 109.* [5903

Apr. 13. Jeg Nis Inguersøn af Nesby a. w. oplader velbaaren Sten Basse et aabent Brev [ɔ: 5863], som lyder paa 2 Gaarde i Wæthlæby i Skippings H., som Oleff Bille skødede mig paa Landsthinget. Sig. meum. Datum dnica. jubilate.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Skippinge H.) LDipl. [5904

Apr. 14. Cristiernus episcopus Ripensis. Discr. Jacobo Olavi proconsuli Slaulosie totam terram in Biscops likkæ aquilonariter contra Slaulosiam sitam, nobis post mortem patris nostri Henningi Cristiernsson advolutam, vendidimus et scotavimus, et plenum pretium pro eadem sublevavimus. Sig. nostrum cum sig. discretorum Dn. Olavi Jensson, persone ecclesie s. Micaelis Slaulosiensis, Nicolai Neb proconsulis, Johannis Vriueræ et Mathei Ørn, consulum ibid. Datum die Tiburtii et Valeriani.

[Orig.] Afskr. fra 18. Aarh.: LDipl. [5905

Apr. 16. Petrus Brwn advocatus, Clemens Clementis, Effrardus Jacobi[3], canonici Roskildenses, Inguarus Andree, Johannes Mattisß, proconsules, Jonas Smeth et Johannes Kræmeræ, cives ibid. Fer. 4. post f. Tyburcii et Valeriani in placito nostro civili discr. Bertoldus Olaui noster concivis legi fecit: 3706. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 3. G. 238 (her med fejlt Aar 1389); 7. Bomærke. Senere (jfr. 1450 $^{29}/_{4}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Roskilde 42). [5906

Apr. 22. *Reg. *4572.* Perg. med 1 Segl: Dxxx 3. Kongens Arkiv? (RA. Odense H. 1). *Dipl. Flensborg. I, 259.* [5907

Maj 1. Jeg Jesse Lwnge a. w. i Skaffthorp har solgt og skødet til velbyrdig og hæderlig Hr. Jwrien Rwth i Skiollenæs R. en Gaard i Hanrop i Mierløse H. med 4 Gaardsædestavne, som nu ligger øde, hvilken Gaard med Gaardsæder skal skylde aarlig 5 Pund Korn, hvilket Gods mig er tilfaldet med ret Arv efter min Fader Hr. Oleff Lwnges Død, og har jeg oppebaaret fuldt for forskr. Gods. Og blev fornævnte Gods afvundet Hr. J. R., tilbinder jeg mig at give ham saa meget Gods igen efter saadan Afgift, som forskrevet staar, inden 14 Dage. Medb. af Hr. Abbed Pæther i Ringstet, Hr Jens Olaffß min Broder, Awe Lwnghe min Fætter, Krumpen af Ramsthorp, Gerike Diægn Landsdommer i Sielend. Givet 1400 »tiwe aar oc pane th[et først?]he« Philippi og Jeips Dag.

Perg. [med 6 Segl]. (RA. Merløse H. 179.) [5907a

Maj 3. Laurencius Nicholai[1] decanus ecclesie Roskildensis, Johannes Brunikini[2] cantor, Nicholaus Boecii[3], Johannes Pauli, Petrus Nicholai, Johannes Welæ[6], canonici, Laurencius Bagheeld[7] et Johannes Bonde[8], perpetui vicarii ibid. Die invent. crucis, hora 8. vel quasi, in superiori choro ecclesie monasterii s. Clare Roskildis, in nostra et dicti monasterii abbatisse et sororum presentia Dn. soror Elena, Dn. Benedicti Biwgh M. relicta, ob remedium animarum sue et parentum suorum omnia bona sua, que tunc habuit et quiete possedit in Bawelse et Stigsnæs, item 1 curiam in Hyllinge, 1 curiam in Reghorp et 1 curiam in Helløghe maghlæ dicto monasterio donavit, scotavit et, quantum in ipsa fuit, realiter assignavit, addita conditione quod abbatissa ipsorum bonorum obventiones post mortem Elene percipiat et de ipsis cuilibet sorori omni anno 1 sol. gross. dare debeat, pars vero residua ad utilitatem monasterii disponatur. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1. G. 194; 2. G. 251; 3. G. 264; 6. G. 261; 7. G. 263 (jfr. 388); 8. G. 265 (*s' nicolai iacobi prbiteri*). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 17; nu RA. Danske Selsk. Membr.). LDipl. — Jfr. 5191. [5908

— »Hr. Jacob Nilson präst i Landscrona pandtsätter till hr. Nils Swenson een gård i Landscrona för 18 mark lödig, dat. die invent. crucis«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 222. [5909

Maj 9. »Lasse Thorson låntagit af Jacob Jonson borgare i Malmö 16 lödig mark och pandtsatt honom halfdeelen af den jord, som Matthias Pastow då åbodt, dat. fredagen för pingesdagen«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 223. [5910

Maj 23. *Reg. *4578.* **A.** 5 sammensyede Ark Papir med Rester af Unionssekretet paatrykt ndfr.; Paaskrift med samtidig Haand: »Des konings antwerde teghen unser heren tosprake«, og med Wolfgang Uten-

hofs Haand: »Hyr findest du des koniges antwort uff der Holsten herrn thosprake unde klage. Hyr findestu auch vil smehe und scheltwort, szo dy hern gegen einander gehat, vornemlich wy dy milch beschoren was und wy der vosz im krautepede lagk. Item wy konig Cristoffer von dem Holsten hern vorretliche, alss der konig sagt, sey umbkommen, das fyndest du auch hyrinne«. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 9 a). *Antislesvigh. Fragm. XIII, 92*; *Dipl. Flensborg. I, 260.* — **Aa.** Samtidig Afskr. (et Læg paa 4 Ark), endende: bi viif arkes papyrs unde veer nede, og med en lignende Paaskrift af W. Utenhof. Samme Arkiv (Gem. Arch. XII, 9 b). [5911

Maj 23. Dom i Ægteskabssag af Broder Laurentius.

[Orig. med »Sigillum officialis Othoniensis«. Senere i Svanninge Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 520*; jfr. *SRD. I, 324.* [5912

Maj 25. Hanss Raphan o. fl. om Stævning af Claus Lembek.

Perg. med 6 Segl: 1. Dix 2; 2. Bv 19 (Skram); 3. Dxv 1 (LAVRENCI NICO.); 4. En Okse i en femkantet Ramme; 5. Bogstav p; 6. Bomærke. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 5). *Danske Mag. 5 R. II, 109.* [5913

Maj 26. *Reg. 3357**. Papir med Spor af 3 Segl paatrykte ndfr. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 108 a). *Antislesvigh. Fragm. XIV, 32.* [5914

Maj 28. *Reg. 3358**. Papir med Spor af 3 Segl paatrykte ndfr. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 108 b). *Antislesvigh. Fragm. XIV, 38*; *Dipl. Flensborg. I, 273.* [5915

Maj 30. *Reg. *4579.* Papir, 7 sammensyede Ark; forneden de tre Voldgiftsmænds Segl, og desuden over hver Sammensyning Hertug Johan af Meklenburgs mindre Segl; Paaskrift: Um then rætgang i Femerssund, som hertug Johan besighlde uti Rostok. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 52). *Antislesvigh. Fragm. XIV, 43*; *Dipl. Flensborg. I, 277.* [5916

Juni 2. Jeg Rauold Ascerson a. w. er hæderlig og ærlig Hr. Olaff Stixson R. skyldig 11 lødige Mk. i scanische ængilsche, Dynis Dag »geldescolendis«, for hvilke jeg pantsætter ham 4 Gaarde i Bonerum (Fyersing, $1/2$ lødig Mk.; Mychiel, 21 Grot; Par Jenson, 13 Grot; Jes Hagunson, 21 Grot), hvilke jeg fik med min Husfrue Elne Benktzdotther. Tilbinder jeg mig Hr. Olaff Skat, Landgilde og al Frugt op at bære, i at sætte, ud at sætte efter sin Vilje, til Godset afløses ham paa Dynis Dag og ej anden. Medb. af gode Mænd Hr. Jon Swenß R., Anders Hac, Hr. Nicholaus i Glemynge, Hr. Jens Paterson Præst i Bullarp. [*Datum*] die Marcellini.

Perg. [med 5 Segl]. (RA. Albo H.; anført *Adel. Brevkister 173.*) [5917

Juni 4. Petrus archiepiscopus Lundensis, Kanutus Lyncopiensis et Johannes Asloensis ecclesiarum episcopi. Pium et gratum *etc.* Cu-

pientes [*osv. som* 5854]. Datum Saxkøping fer. 4. post diem Marcellini et Petri nostris sub secretis.

[Perg. [med 3 Segl]. Sakskøbing Kirkes Arkiv.] Afskr. af Langebek: LDipl., efter Langebek: Ny kgl. Saml. 4to, 727d. [5918

Juni 12. *Reg. *4580.* Perg. med de tre holstenske Fyrsters Segl; gennemskaaret. Senere til Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXVI, 42). *Stemann III, 38.* [5919

Juni 17. Vi Magnus Baath Landsthingssaghører i Scaane, Laurens Achesß Kannik i Lund, Pether Sognepræst i Norræhwitinge, Nis Jeypsß[4] af Skarolta a. w., Jenis Pethersß[5] og Beint Jensß, Raadmænd i Lund, paahørte paa Botulps Dag i en Gaard i Norhwitinge, som Pether Jensß paaboede, at Hr. Folqwin Provst i Lund »waarthe« den Gaard ind til s. Laurenzs Kirke, som ham var fundet for Rette paa Lunda Landsthing, hvilken Gaard en Bonde Erlend Pauelsß da havde ildet paa, og »van« Provsten og »warthe« Gaarden med en ret Lavhævds Nævnd, som var 12 Odelbønder og lovfaste Bønder, hvilke svor og gjorde, efterdi som Magnus Baath Landsdommer dem viste. Sig. nostra. Datum *etc.*

A. Perg. med [6] Segl: 4. Fxlvij 2 (S IOH.. IACOBI; Rosensparre); 5. Bomærke. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — **Aa.** Vidisse 1433 Okt. 19. [5920

Juni 23. Erik Konge. For vort siddende Raad i Kopenhaffn for Biskop Jens i Sieland, Biskop [!] i Arws, Hr. Anders Jeypsß, Hr. Biørn Olafß, Hr. Iffuen Bryske, Hr. Jens Nielsß af Awensbiære, RR., Iffuen Foss vor Kansler var paa den ene Side Hr. Niels Mandropp og paa den anden Hr. Awe Haze og Jesse Palnsß, Marss Pallis Søn. Da udlagde disse Hr. N. M. alt Marss Pallis Gods og Møllegods i Almesysel, i Jelingsysel, i Wardsysel, i Lowersysel og i Horsens og i Købstæderne i de 4 Sysler og lod ham kvit for al Skøde, Salg og Køb, som har været dem imellem. Vort Indsegl. Datum a. dni. mcdxxviij[a] fer. 2. ante f. Johannis bapt.

[Orig.?] Vidisse 1446 Aug. 27. Afskr. af Plesner: LDipl. [5921

a) Saaledes synes der at staa, men Slutningen er dog utydelig; og Aaret kan ikke være 1428, heller ikke Brevet være 37 Aar gammelt, da Vidissen toges, saaledes som det staar i denne. Da Iven Bryske døde i 1421, og Iven Fos blev Kansler i dette Aar, synes Brevet at maatte være udstedt i dette Aar; men derimod taler, at S. Hans' Aften saa skulde være betegnet ved: Mand. før s. Hans. „Skulde der ikke være Falsk med i Spillet?“ (Saaledes Plesner i LDipl.) — Jfr. 4595.

Juni 25. Nicholaus Thordß advocatus in Scowby H., Nicholaus in Seerslefh sacerdos, Olauus Laurenß advocatus in Ruthægard, Otto Skinkel in Witottæ, Johannes Kyep in Swnders, Petrus Dockæ in Belkæ, Jacobus Mus in Keldæby et Nicholaus Karæ in Østerseerslefh. Placito Skowby H. post f. Johannis bapt. vidimus, quod Dn. Andreas de Wixlefh sacerdos testimonium placitale per 8 viros discretos: Jo-

hannem Jordß de Farstorp, Bondonem Matisß de Agard, Petrum Ranß de Bocnes, Johannem Martenß de Lundæ, Olef Mus de Wixlefh, Jacobum Dan de Thwerskow, Jacobum Erici de Morwth et Petrum Nicholai de Hadeslefh [*produxit*], qui infra 4 limina protestabantur super silvam Stiernbere in par. Wixlefh, quod quarta pars illius silve Stiernæbyere cum quarta parte in piscinis Langsyo ad medium, quod mitstrømæ dicitur, ad piscaturam ad mensam spectat sacerdotis. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. [med 8 Segl]. Vigerslev Kirkes Arkiv (RA. Fyns Stiftsarkiv. Skovby H. 10a). LDipl. [5922

Juni 28. *Reg. *4581.* Perg. med [38] Segl: 1. G. 26 (Bille); 2. G. 57; 3. G. 60* (S. 6) (Qvitzov); 4. G. 60**; 5. G. 39; 6. Bxiij 5 (Ulfeld); 7. Svensk; 8. A 1109 (Galt); 9. Lj 3; 10. Dxxxvij 2 (Krognos); 11. Llxvij 3 (Sparre); 12. Lxxxvij 1 (Ulfstand); 13. Lij 2; 14. Lviij 4 (Galen; S IOHANNIS NICOLAISØN); 15. Lxviij 5 (Thot); 16. Hxxiv 2 (s. johannis petri); 17. Lxxxiv 3 (Gere); 18. Lxj 1; 19. Ciij 1 (s nicolai strangonis); 20. Dxvij 16; 21. Seglrem med Paaskrift: Bonde Jacobsß; 22. Seglrem med Paaskrift: P. Tuwesß; 23. Lviij 3 (Galen); 24. Seglrem med Paaskrift: Thruet Jacobsß; 25. Flx 1; 26. Flx 2 (s anders aggeff); 27. Iij 1 (Bing); 28. Av 2 (Skytte); 29. Hxxxv 1 (niglis gagghe); 30. Gxxvj 2; 31. Cxxvij 1; 32-37. Lund, Malmø, Ystad, Skanør, Falsterbo og Trælleborg Byers Segl; 38. Kiij 7. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 54). *Antislesvigh. Fragm. XIII, 110*; jfr. *Hvitfeld IV, 302, Fol. 682.* [5923

Juli 2. Jens Biskop i Roskilde[1] og alt Kapitel sstds.[2], Abbed Niels af Soræ[3] og Abbed Jacob af Schowcloster[4], Ywan Bryseke[5] og Jurghen Rwt[6], RR., Jenes Mattisß af Holløse, Jenes Skytte[8] af Godersløff, Syuwende Beyentssøn[9] af Kyghringe, Herman van Ørdtz af Ælinge, Clawes Bothulffssøn[11] af Oolstorp, Niels Grubbe[12] af Therslose, Anders Jenssøn[13] af Aass, Niels Ericssøn[14] af Asløff, Saxe[15] af Gæshøwgh, Jacob Anderssøn[16] af Quamløse, Beynt Neegh[17] af Dywrlunde og Hanness Foss af Kruborp, a. w., Ingwar Andersß Borgemester og Gudmund Kremere Raadmand i Roskilde, Jenes Jacobssøn Raadmand i Køpendhaffn, Symen Baghere og Hemming Laurentzsß, Raadmænd i Nestwidh, Jenes Frendesß, Raadmand i Kalundburgh, Jenes Kyndich Borgemester, Pether Jacobsß, Jenes Jacobsß og Pawel Jensß, Raadmænd i Ringstedhe, Bo Ebbessøn, Borgemester, Jacob Andersß, Pether Olaffssøn og Hemming Bossøn, Raadmænd i Schielskøør, Jenes And og Naffne Bossøn, Borgere i Køghe. Onsd. efter Pethers og Pawels Dag, paa hvilken Onsdag da kom vor Frue Dag visitat., var Hr. Erik Konge paa Siælands Landsthing i Ringstede paa ret Thingtid for os og mange andre gode Mænd, Prælater, Riddere og Svende, Købstadmænd, Bønder og Bokarle og ganske Menigheden i Siæland [*osv. af Indhold*

som 5923]. Vore og vore Byers Indsegl, og jeg Gerike Diekn [26], Landsdommer i Sieland, som nu paa Siælands Landsthing hos og over har været, mit Indsegl. Givet og skrevet *osv.*

Perg. med [26] Segl: 1. G. 169 (Lodehat); 2. G. 192; 3. G. 494; 4. G. 469; 5. Dxxj 3; 6. Llviij 2; 8. Hviij 3 (IOHANNIS IENSSON); 9. Kj 12 (Neb); 11. Av 1 (Skytte); 12. Lxxxvij 25; 13. Hxv 4 (Gyrstinge); 14. Dxvij 1 (Due); 15. M 92 (s sara othgerson); 16. Clxxij 1 (Basse); 17. Fxj 1; 19-25. Roskilde, København, Næstved, Kalundborg, Ringsted, Skelskør og Køge Byers Segl; 26. Et kronet g. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 55). Dansk Udtog med Datum: 4. Juli: *Hvitfeld IV, 302. Fol. 682.* [5924

— *Reg. *4582.* Perg. med to Notarmærker. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 53). *Antislesvigh. Fragm. XIII, 114.* [5925

Juli 4. *Hvitfeld IV, 302, Fol. 682.* Se 5924.

Juli 5. Magnus Booth causarum auditor placiti generalis Scanie, Acho Nielsß M., Laurencius Achonis, Johannes Nicolai, canonici Lundenses, Nicolaus Jacobi de Swensthop, Tulo Tygesß et Kanutus Laurensß, AA. Sabb. ante oct. Petri et Pauli in placito generali Skanie discr. Benedictus Jønsß consul Lundis Dn. Folquino preposito Lundensi quandam curiam ex mandato Karuli Ebbesß, veri possessoris ejusdem, sitam in Kagarop in parr. Færingetoffte scotavit. Sig. nostra. Datum Lundis *etc.*

[Orig. Siden til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 73. LDipl. [5926

— Vi Erik Konge [1] under vore Borgere i Malmøghe for deres og Byens bedste den Gaard, Jord og Grund Henriksstorpp, sønden Malmøghe liggende i Oxie H., saa meget som os deri er tilfaldet af »brøde wæghne« efter Anders Martenssøns Død, som vor Foged var i Malmoghe. Vort Sekret. Datum in castro nostro Worthingburgh [a]sabb.[a] infra oct. visitat. Marie.

Perg. med Unionssekretet. Malmø Bys Arkiv. [5927

a) Glemt i *Hist. Tidsskr. IV, 549.*

Juli 9. *Reg. 3361.* Perg. med [2] Segl: 1. G. 169 (Lodehat). Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 278* (AM. Suppl. I, 33). *Danske Mag. V, 302.* [5928

Juli 10. *Reg. 3362.* [Orig. Ondløse Kirkes Arkiv.] Afskr. i Fr. Drejer, Ondlosa (Arnemagn. Saml. 4to, 872, S. 39, o. fl. St.). *Estrup. Tygestrup 161.* [5929

Juli 15. Testamente af Petrus Steegh, Kannik i Roskilde.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 260; 2. Lxlv 1 (S' KIRSTINE PEDERS DOTER). Roskilde Kapitels Arkiv (Bartholomæi Alter) (AM. XXXVI, 15). *Erslev, Testamenter Nr. 83.* — Hertil 2546, 4052, 4246, 4261, 4353-54, 4622; — 3441, 3557, 3559-60, 3614, 3919, 4429. [5930

Juli 24. Mathias Johannis de Vrengstorp advocatus in placito provincie Ramsiø H. electus in hanc causam, Herlogus de Ortuith, Esbernus Gad[3], Jacobus Vilhelmi[4] et Johannes Nicholai[5] de Køghe, Esbernus Øndari de Ascerdorp et Johannes Laurencii[7] de Ølby. In vig. Jacobi in placito Ramsiø H. vidimus, quod 13 viri discreti ad hoc denominati et electi de Ramsiø H. testificabantur, quod Ingeburgh Jeeps vidua condam i Ølsiemaghlæ nunquam vendidit neque alienavit curiam suam patrimonialem in Ølsiemaghlæ, cui adjacet $^1/_2$ bool terrarum cum uno pomerio, quam curiam Awo Steegh condam inhabitavit, sed Ingeburgh causa sue necessitatis Nicholao Haquini dicto Snøfoot pro 14 mr. argenti curiam impignerasset. Ceterumque vidimus eodem die, quod vir discr. Petrus Stalæ de Ølsiemaghlæ tradidit DDn. Johanni Brynechini cantori Roskildis et Nicholao Boecii canonico ibid. predictas 14 mr., qui statim resignaverunt Petro Stalæ omnia jura ecclesie b. Lucii Roskildis in eadem curia spectantia, dimittentes sibi viros discretos de eodem placito nominatos, vulgariter dictos thinghøringe, qui Petrum S. ducerent in curiam supradictam. Actum et datum *etc.*, nostris sub sig.

Perg. med [7] Segl: 3, 4, 5, 7. Bomærker. (RA. Ramsø H. 10.) [5931

Aug. 4. *Reg. *4584.* Perg. med [72] Segl: 1. G. 972; 2. G. 815; 3. G. 733; 4. G. 676 (Glob); 5. G. 618; 6. G. 836; 7. G. 745; 8. G. 687; 9. G. 627; 10. G. 1012; 11. G. 960 (s. fratris trogilli abbatis loci dei); 12. G. 956; 13. G. 787; 14. G. 792; 15. G. 785; 16. G. 784; 17. G. 721; 18. G. 628; 19. G. 633; 21. G. 629 (Bagge); 22. Fxxxj 4; 23. Cxxxiv 2 (Løvenbalk); 24. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 25. Hxv 7 (Gyrstinge); 26. Clj 15 (s. ottonis wlf militis, justiciarii sonderjusie); 28. Gxvj 11 (Gyldenstjerne); 29. Lj 59; 30. Liv 4; 31. Bv 2 (Skram); 32. Dxvij 4 (Due); 33. Cxxxj 5 (Eberstein); 34. Llxvij 16; 35. Bv 1; 36. Lv 63; 37. Lv 11; 38. Lv 82 (S HER PALGE NEGLIS); 39. Lxxij 6 (Banner); 40. Lv 38; 41. Fxliij 15 (Lange); 42. Eviij 8; 43. Lxlix 27 (s. kersten do); 44. Lj 41; 45. Cxj 3 (Fris); 46. Clxiv 8 (Dyre); 47. Llx 1 (Ferke); 48. Lij 17; 49. Hxxvj 1; 50. Gxvj 69; 52. Cj 5; 53. Lxxiij 27 (Rosenkrans); 55. Lxxij 44; 57. Fxxxij 2 (Lindenov); 58. Gxxvj 8; 59. Exviij 1 (Rotfeld); 60. Lxlvij 2 (S ERIK NEGHELSON); 62-72. Ribe, Flensborg, Haderslev, Aabenraa, Viborg, Aarhus, Aalborg, Randers, Horsens, Vejle og Kolding Byers Segl[a]. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 56). *Antislesvigh. Fragm. XIII, 118*; dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 302, Fol. 682.* [5932

a) LDipl.: Sigilla 66 integra adpendent.

Aug. 6. *Reg. 3364.* Perg. med [7] Segl: [1. G. 169; 5. Fxliij 15 (Lange)]; 7. Lxxij 6 (Banner). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 1* (RA. Ning H.). *Danske Mag. V, 303.* [5933

Aug. 14. Dom af Nicolaus Mørk, Prior.
[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv?] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 324.* [5934

Aug. 18. Magnus Baath consul et advocatus Lundensis, Johannes Belkow[3], Larencius Nicolai, etiam consules, Johannes Bondæ, Johannes van Lyden, Øndarus[7] et Suorte Areld, cives ibid. Fer. 2. infra oct. assumpt. Marie in placito nostro civili Dn. Seuidus Busce[a] canonicus in eodem loco procuratori capituli Lundensis nomine capituli quandam curiam suam, quam emptionis titulo optinuit de Trvgillo Petri quondam consuli[!] ibid., vicinam curie, quam Petrus Anderß inhabitat, ad austrum in par. s. Jacobi sitam, una cum parte pomerii ipsis canonicis demonstrati et assignati contigui ipsi curie ad occidentem, scotavit tali conditione, quod anniversarium in summo choro ecclesie Lundensis in remedium anime sue et parentum suorum secundum dispositionem ipsius Dn. Seuidi cum capitulo supradicto habeatur. Sig. nostra cum sig. Dn. Seuidi. Datum *etc.*

A. Perg. med [8] Segl: 3. Bomærke; 7. ...YNDAR PET.. om Bomærke. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 99. LDipl. — Hertil 5599. [5935

a) Afskr.: Bwtze.

Aug. 27. In gades namen amen. Wi Erick koninck don witlick, dat wi mit unsen radtgeueren, de hir na schreuen stan, hebben sehen dre breffe, twe bosegelt mit ingesegele des fursten Wartislaff, de drudde mit ingesegelen der her Pridber van Putbusch, Andersz Jepessen, Clawesz Grabendale, Vicke Schmekel, Erick Tamesson, Hinrick Daa und Peter Negelssen van Waldorpe, riddere: 5163, 5262, 5081. Na desser breue lesinge hefft unsz here Johannesz bischop tho Roschilde beden, dat wi und unse radtgeuere, also bischoff Naffno, her Iwen Brisick und her Andersz Jepessenn, riddere, unse ingesegele tho witschop wolden hengen vor dessen breff. Geuen und schreuen des midwekens na Bartholomeus dage.

[Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Afskr. meddelt Frederik II af Hertug Bugislaus 1566 Marts 20: RA. Rygen til Rosk. Stift 41a. [5936

Sept. 15. Jeg Anders Ericsß af Koxbølæ a. w. har lovet velbaarne Steen Bassæ og alle hans Frænder og Venner og Svende en fuld, stadig Sone og Fred baade for mig og for alle mine Frænder og Venner for al den Sag, som mig til ham har været til denne Dag. Dette lover jeg med mine Forlovere Hr. Nyels Ericsß min Broder, Henric Pæthersß af Egsmosæ, Claws Frændesß af Mesingæ og Ness Vnkersß med en samlet Haand. Var det saa, at der herover skete Steen Bassæ eller hans Frænder eller Venner eller Svende nogen

Skade, binder jeg mig til med forskr. mine Forlovere dem af at tage af al den Skade. Vore Indsegl. Givet Mand. mellem hellig Kors Dag og Matheus Dag.

Perg. [med 5 Segl]. (RA. Reg. 69, Fasc. 12, 4.) [5937

Sept. 21. Se 5897.

Sept. 22. Jeg Ceciliæ Tyghesdoter[1], Niels Jæiepsøns Efterleve, som kaldes Bille, fordum af Eblæthuedh, sælger og skøder med mine Samfrænders Raad til velbaarne Hr. Iwen Bryseke R. 1 Gaard i Ølby i Ramsø H. (Anders, 4 Pund Korn med andre Beder), Øffrægardh i Buttørp i Mierløse H., som fordum skyldte 6 Pund Korn med anden Tjeneste, og nu er der af den Gaard bygt 3 Gaarde, i hvilke Pær Pætherß, Mawens Gunnerß og gamle Nis Jæiepß bor, Springstorp eller Stubberuthe Fang, hvad det helst kaldes, mellem Allørp og Bothørp i Søstørp S. i Mierløse H., hvilket Gods min Husbonde »mæktethe« til sig for mit fædrene og mødrene Gods, item Bøsemusæ paa Søstøps Mark, 1 Gaard i Judørp i Tutze H., som plejer at give $^1/_2$ Tønde Smør med anden Tjeneste. Og kendes jeg at have faaet fuldt Værd derfor. Sig. meum cum sig. virr. discr. Dn. Herlogi Nielsß rectoris placiti generalis Selandie, Thorberni Jensß, Laurencii Fend, Nicholai Inguerß de Nesby, Nicolai Jensß[6] de Sandby et Andree Johannis de Aas, AA. Datum die Mauricii.

Perg. med [7] Segl: 1. Lxvj 1; 6. Llxviij 24 (Sparre). (RA. Merløse H. 30.) LDipl. — Jfr. 5939, 1431 Dec. 20. [5938

— Jeg Oleff Bille[1] af Æblethuedh a. w. kundgør, at saasom min Moder Cecilie Tyghesdoter har solgt og skødet Hr. Iwen Bryseke alt sit fædrene og mødrene Gods, det holder jeg stadigt, og kendes jeg ingen Ret at have til det Gods, som Hr. Iwens »breff sta«. Sig. meum cum sig. virr. discr. Ni[cholai I]nguerß de Nesby, Ottonis Foss, Gerekini Diegn et Jacobi Nicolai de Orestorp. Datum die Mauricii.

Perg. med [5] Segl: 1. Lxx 14. (RA. Reg. 69, Fasc. 8, 10.) — Jfr. 5938. [5939

Okt. 1. Onsd. efter Michels Dag mødte for Hengh[!] Nielsen, R. og Landsdommer i Siæland, Steen Basse, Knud Andersen af Suanholm, Torben Jensen af Ørsløff, Laurens Fiand af Siærstæthe, Niels Jensen af Sandby, Alberth Henninghsen af Kinby, Jens Skyttæ af Gødssløff, Hening Pariis, Thorbern Pæthersen af Vucthorp, Jeyp Schriver af Øtesthorp, a. v., Hans Brothersen og Jens Nielsen, Raadmænd i Ringstathe »etc.«, paa Siælensfaræ Landsthing, og gik en skellig Nævnd, at de bad dem Gud til Hjælp og alle Helgene »oc bogh the paa holdæ«, at Abbeden af Soræ havde god Ret at drage i

den Dræt, som skyder paa Egbysfangh i Walburs H., saa som Henrich Staurskov »etc.« om trættede.

[A. Orig. med .. Segl, hvoraf bevarede Laurens Fiands (jfr. Hix 2), Niels Jensens (jfr. Llxviij 24), Alberth Henninghsens (jfr. Dvj 6), Jens Skyttes (jfr. Hviij 3) og Jeyp Schrivers (Bomærke i Skjold). Sorø Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 493.*] Ufuldstændig Afskr. med Seglbeskrivelse: Ny kgl. Saml. 4to, 634, S. 5. [5940

Okt. 14. *Reg. *4591.* Perg. med 3 Segl: Bomærker. (Ark. paa Vik [ikke undersøgt].) *Saml. t. Skånes Hist. 1873, S. 102.* [5941

Okt. 21. Jeg Cristinæ Erikxdotter[1] i Lywngby, Hr. Gæwært Bydelsbak R.s Efterlevende, giver og skøder Hr. Pæther Ærkebiskop i Lund alt mit Gods i Alenda maglæ i Ringxstatha H. i Syælænd. Medb. af velbaarne og skellige Hr. Herlwgh Nielsß i Ænglarp Landsdommer i Syæland, Hr. Jwryæn Rwt[3] i Skyoldenes R., Magnus Baad Landsdommer i Schanæ, Twæ Kæmpæ Borgemester i Lund og Wyllæ Jæepß[6] a. w. Givet paa 11000 Jomfruers Dag.

Perg. med [6] Segl: 1. Cxxxij 2; 3. Llviij 2; 4. Forsiden fattes; 6. Lxxiij 84 (Friis). (RA. Ringsted H. 87.) LDipl. — Jfr. 1424 Apr. 2. [5942

Okt. 28. Jeg Axel Pætherß i Herdløff R. har gjort en Ende og Endragt med Hr. Olaff Stighß paa hans Børns Vegne, som er mine Datterbørn, Fru Mæretæ Thrwghetzdotter paa hendes Barns Vegne, som er mit Sønnebarn, Hr. Pæther, Olaff, Aaghe og Kæthil Axelß, mine Sønner, om al den Rettighed, som mig med dem i deres mødrene tilfaldet er, som er en »Myndeløth« og 2 Sønnelodder, saa at jeg skal beholde for den Arv alt det Gods, som deres Morfader Axel Kæthilß og deres Mormoder Fru Katerinæ, Marsk Erichs Datter, aatte i Halland og i Willandz H. og Øndesædhe hos Helsingborgh, med alt det Gods, som deres Morfader aatte i Ludhguthe H., og alt det Gods, som deres Mormoder aatte i Swerighe, Gud deres Sjæle naade; og dertil skal jeg være kvit for de 200 lødige Mk., som Willandz H. stod deres Morfader og Mormoder i Pant for ydermere, end det nu staar. Og naar jeg afgaar, skal fornævnte mine Sønner og Arvinger frit nyde alt deres mødrene igjen. Datum die Symonis et Jude meo sub sig. cum sig. Dn. Nicolai Swenonis in Ellinge M. et Dn. Jacobi curati in Landzkrone.

Perg. med [3] Segl: 3. Kristushoved i firbladet Ramme[a]. (RA. Personalh. Saml., Thot; anført *Adel. Brevkister 183?*) LDipl. [5943

a) LDipl.: Sigilla adsunt.

Nov. 13. Vi Henningh Putbusch[1] af Skærnæ R. og Cristinæ Jenssædother, Hr. Hennings Husfrue, har skiftet med velbaarne Hr. Axel Pæthersß R. i Hærdeløff paa hans Søn Olaff Axelsß.s Vegne

Walloffs Gaard i 2 Dele og Forborgen, Ladegaarden og Abildgaarden, saa at Hr. A. P. har taget den østre Del af disse, og den vestre er tilfaldet os, og skal vi give O. A. 25 lødige Mk. for hans Halvdel af det Hus, som staar paa vor Del og er tækket med Tegl. Item skal vi Henning og Cristinæ skifte i 2 Dele Skove, Marker, Fiskevand, vaadt og tørt og Vandmøller og alt andet Gods, som Hr. Jens Falk ejede i Siælandh, Møen og Falster, og Bistorp Gaard med alt det Gods, som jeg annammede med den i Fiøn og Jwland, og Hr. A. P. eller hans Søn skal have Kaar at kejse, hvilken Del de helst vil have, hvad heller jeg vil skifte hver Gaard for sig i 2 Dele eller hele Gaarde i hver Del. Og det skal jeg eller min Husfrue gøre senest $^1/_2$ Aar før, end vi indløser vor Del, som vi har sat Hr. Axel i Pant for 800 gamle ængelskæ Nobler, eftersom de Breve lyder, der er givne derpaa [ↄ: 5945]. Hr. Axel skal være kvit for al Indtægt, som han har oppebaaret af Walløffs Gaard, og jeg for al Indtægt, som jeg har oppebaaret af Bistorp Gaard. Medb. af gode Mænd Hr. Olaff Stigsß[3] R., Vickæ van Vizen[4], Erich Jepsß af Sponghagre, Jens Olafß af Hæslæ, Cerlin og Succow[8]. Givet Briccii Dag.

Perg. med [8] Segl: 1. Dxxx 1; 3. Dxxxvij 2 (Krognos); 4. Clj 25; 8. Clxij 1 (S POST SVKOW). (RA. Bjeverskov H. 44; anført *Adel. Brevkister 129.*) LDipl. — Jfr. 5809, 5945. [5944

Nov. 13. Vi Henning Putbusch af Skærnæ R. og Cristinæ Jonssædother, Hr. Hennings Husfrue, er skyldig velbaarne Hr. Axel Pæthersß R. i Hærdeløff 800 gamle ængilskæ Nobler eller og 3 lubeskæ Mk. i siælandz ængilskæ for hver, at betale paa næste Martens Dag, for hvilke vi pantsætter ham al vor Del i Walløffs Gaard og i efterskr. Gods, som er Halvdelen af Gaarden og Halvdelen af efterskr. Gods: Kaxtorp (24 Skill. Grot, 3 Pund Korn), Brothorp (9 Pund Korn), Thærsløff (4 Pund Korn), Thiæræby (3 Pund Korn), Orthwit (13 Pund Korn), Slimingæ (18 Pund Korn), Kylorp (8 Pund Korn), Gummersmarkæ (8 Pund Korn), Barnorp (12 Pund Korn), Swansbergh (2 Pund Korn), Børstwit (18 Skill. Grot 8 Grot), Hærføglæ ($10^1/_2$ Skill. Grot), Clementstorp (1 lødig Mk.), Bøgæ (2 lødig Mk.), Haftorp ($^1/_2$ lødig Mk), Eghøwæ (27 Skill. Grot), Oelstorp (12 Skill. Grot), Witskywflæ (42 Skill. Grot), Gunnorp (1 lødig Mk.), Ringzbergh (3 Skill. Grot 3 Grot), Wroby (7 lødig Mk., 4 Grot mindre), Yædensløff (19 Skill. Grot 4 Grot), Aggrop (2 lødig Mk.), Walløff ($25^1/_2$ Skill. Grot), Himlingøwæ ($28^1/_2$ Skill. Grot), Tornby ($26^1/_2$ Skill. Grot), Hoby (9 Skill. Grot), Madestow (2 Skill. Grot), Strandhowit (1 Skill. Grot), Elmøwæ lillæ (1 Skill. Grot), Ælmøwæ meræ (1 Skill. Grot), Wallebode (6 Skill. Grot), Bothorp

(9 Skill. Grot), Orthorp (5 Skill. Grot), Hyllæde (1 lødig Mk.), Roltæ (1 Skill. Grot), Kungstæde ($4^1/_2$ Skill. Grot), Ryndit (2 Skill. Grot), Jwdorp (10 Skill. Grot), Thywfftorp (10 Skill. Grot), med saa Skel, at Hr. A. P. skal have fuld Magt at bruge dette Gods til sin Nytte, i at sætte og af at sætte, Frugt at opbære. Naar vi vil løse Godset, skal vi lade vare ham ad et Aar tilforn en Martens Dag og løse det den anden Martens Dag dernæst; vil Hr. A. have sine Penge før, skal han vare os ad tilforn et Aar paa Martens Dag. Faar han ikke Pengene næste Martens Dag, vil vi oprette, hvad Skade han deraf faar, efter 4 vore Venners Sigelse paa baade Sider. Pengene skal betales paa et Sted, som er dem belejligt, som skal opbære dem, i Sieland. Vil vi afhænde noget af det Gods, som jeg fik med forn. min Husfru, skal ingen være nærmere end Olaff Axelsß, og desligeste skal han gøre os igen. Hr. Axel eller hans Arvinger skal ej bygge »øffræ« paa forn. vor Del af Walløffs Gaard, som er den vestre Del, end paa 200 lubeskæ Mk., og de skal betales, før end Hovedpengene udgives. Medb. af gode Mænd Hr. Olaff Stigsß R., Vicke van Vitzen[4], Eric Jepsß af Sponghagræ, Jes Olafß af Heeslæ, Cerlin[7] oc Succow[8]. Givet Briccii [*Dag*].

Perg. med [8] Segl: 4. Clj 25; 7. A. 931; 8. Clxij 1 (jfr. 5944). (Norske RA., fra Kristiania Universitetsbibl.; anført *Adel. Brevkister 128.*) — Jfr. 5944. [5945

Nov. 25. Jeg Jenes Scullasß[1] a. w. er velbaarne Hr. Niels Suensß i Ellinge R. skyldig 60 lødige Mk., for hvilke jeg pantsætter ham alt mit Gods paa Gø og i Liister, som er Hovedgaarden i Gardhstorp i Liisterby Sogn, af hvilken Gaard gives 5 sconiska Mk. og $^1/_2$ Tønde Aal til Landgilde, 2 Gaarde i Kulhøya og 1 Gaard i Hammundahøy i samme Sogn, af hvilke 3 Gaarde gives 5 sconiska Mk. og $^1/_2$ Tønde Aal til Landgilde, i Agharum i Gamalstorpa Sogn 4 bygte Gaarde og 3 øde, med saadant Skel, at han skal have Godset frit i sin Værge, Vornede deri og udaf at sætte og oppebære, hvad Godset skylder, saalænge til det afløses ham paa 12. Dag Jul og ingen anden Løsningsdag. Sig. meum cum sig. virr. bonorum DDn. Jacobi Petri[2] et Nicolai Ysaksß, canonicorum Lundensium, necnon Magni Badh[4] advocati placiti generalis Scanie. Datum die Katerine.

Perg. med [4] Segl: 1. Lxxiij 1; 2. G. 60; 4. Kiij 7. (SvRA.) [5946

Nov. 28. Ik Jereon Hekele[1] hebbe untfanghen dysse stucke mynes erues na mynes vaders dode Jacob Hekele, de Gunter Godersß deme borghermestere van Kalundborgh beuelen weren to bewarende van mynere vrowe weghene Margarete konynghinne: 4 taslaken 16 alne langh, 2 hantduele, 5 puder, 5 sparlake, de dar weren an ener kyste,

unde 2 benklaken, 8 kussen, en poghersklede, 8 par laken ud dar andere kyste, 2 salunsklede, en ledderlaken, ene dekene, en howede, 2 howetdunen ud dar drudde kyste. en benklakendune, en kanne, 5 pole in dar 4. kyste unde ene ledheghe kyste, dat her Berneke Schinkele upborde van unser kyndere weghene, en suluer gurdel van 20 stucken unde 52 klocken van zuluere, enen vergulten gurdel van 14 stycke unde 8 schalen, enen zulueren stop; ok hebbe ich untfangen 6 sulueren schalen, enen vorgulten nap unde enen zulueren nap, 2 guldene span, enen vrowen beslaghen gurdel vorguldet. Van desse stucke unde alle andre stucke, de deme vorscreuen Gunter van myner vrowen vegen antword weren, late ich konyngh Erik unde Gunter quid. Myn inghezegel unde mer ghuder lude alse her Areld[2] cantor tho Kopenhafn, her Dyderich[3] den kerkeheren to Kalundenborgh, Per Jepsson[4], Jacob Glashagen[5] vnde Pauel Brandesson[6]. Gegheuen unde ghescreuen die quatuor coronatorum.

Perg. med 6 Segl: 1. Gxxvj 1 (S. GEORGII HEKEL); 2. G. 344 (s. arno . . . . . metis psbri); 3. G. 393*; 4. Hxxvij 1; 5. Bomærke; 6. Hxxxj 1 (s pauli petri). Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. [5947

Dec. 13. *Reg. *4594.* Papir med Spor af 1 Segl. Aarhus Bys Arkiv (RA). *Hübertz, Aarhus I, 10.* [5948

Dec. 23. Martinus episcopus servus servorum dei Nicolao Sach[*ow*] canonico Lubicensi, bacallario in decretis. Litterarum scientia, vite [ac] morum honestas aliaque laudabilia probitatis et virtutum merita, super qui[bus] apud nos fidedigno comendaris testimonio, nos inducunt, ut tibi redd[am]ur [ad gra]tiam [liber]ales. Nuper siquidem electionem pridem de person[a] Henrici electi Sleswicensis, tunc canonici et prepositi ecclesie Sleswicensis, ad eandem ecclesiam pastore [vaca]ntem per capitulum ecclesie celebratum auctoritate apostolica confirmavimus preficiendo Henricum eidem ecclesie in episcopum. Cum itaque canonicatus et prebenda [ac] prepositura ipsius ecclesie, quos dictus Henricus tempore electionis et confirmationis ac prefectionis obtinebat, prout obtinet, per confirmationem et prefectionem et munus consecrationis impendendum [eidem electo] sperentur in brevi vacare, nos volentes tibi, qui, ut asseris, in decretis bacallarius existis, meritorum tuorum intuitu gratiam facere specialem, preposituram, que dignitas major post pontificalem in eadem ecclesia existit, et ad quam quis per electionem consuevit assumi cuique cura imminet animarum, ac canonicatum et prebendam predictos, quorum omnium fructus et redditus 12 mr. [argenti p]uri secundum communem extimationem valorem annuum, ut asseris, non excedunt. cum

ipsos, ut prefertur, vel p[ost lapsu]m [tem]poris de consecrandis episcopis a canonibus di[ffinitur vel alias] quovis modo preterquam per ipsius electi obitum vacare contigerit, conferendos tibi [donationi] apostolice reservamus, inhibendo episcopo Sleswicensi et capitulo ac illi vel illis, ad quem vel ad quos canonicatus, prebende ac prepositure predictorum collatio communiter vel divisim pertinet, ne de eisdem contra reservationem nostram hujusmodi disponere presumant, ac decer[nentes, extunc irritum, si secus super] hiis, a qu[oquam quavis auctoritate] scienter vel ignoranter contigerit attemptari, non obstantibus quibuscumque statutis et consuetudinibus [ipsius] ecclesie [contrariis juramento con]fir[matione apostolica] robor[atis]. Si aliqui apostolica vel alia auctoritate in dicta ecclesia in canonicos [si]nt recepti vel ut rec[ipiantur] in[sistant seu si] super pr[ovisionibus sibi] faciendis de dignitatibus ac canonicatibus et prebendis ipsius ecclesie specialem vel aliis beneficiis ecclesiasticis in illis [partibus] generales apostolice sedis vel legatorum [ejus literas] impetrarint, etiam super eas ad inhibitionem, [reserva]tionem et decretum vel alias, quomodo libet sit processum, quibus omnibus te in assecutione prepositure, canonicatus et prebende volumus anteferri, sed nullum per hoc eis quoad assecutionem dignitatum necnon canonicatuum et prebendarum aut beneficiorum aliorum [prejudi]cium generari. S[eu] si episcopo et capitulo predictis vel quibusvis aliis ab eadem sit sede indultum, quod ad receptionem vel provisionem ali[cujus minim]e teneantur et ad id compelli non possint, quodque de dignitatibus ac canonicatibus et prebendis ipsius ecclesie aut aliis beneficiis ecclesiasticis ad eorum collationem, conjunctum vel sepa[ratim] spectantibus, nulli valeat provideri per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam de indulto hujusmodi mentionem et qualibet alia dicte sedis indulgentia generali vel speciali, per quam presentibus non expressam vel totaliter [non] insertam [effectus] hujusmodi gratie impediri valeat vel differri, et de qua cujusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis. [Aut si] presens non fueris ad prestandum de observandis statutis et consuetudinibus predicte ecclesie solitum juramentum, dummodo in absentia tua per procuratorem ydoneum et, cum ad ecclesiam ipsam accesseris corporaliter illud prestes, seu quod, ut asseris, canonicatum et prebendam in Lubicensi cum parrochiali in Gennyn ipsi prebende annexa ecclesi[is] ac unam in Swartow et aliam b. Marie in Bardewik Lubicensis et Verdensis diocesium sine cura capellas, quorum omnium fructus et redditus 26 mr. argenti similis secundum extimationem predictam valorem annuum non excedunt, nosceris obtinere, volumus autem, quod quam primum prepositeram

necnon canonicatum et prebendam fueris pacifice assecutus, predictam capellam in Swartow, quam extunc vacare decernimus, ut ad id etiam te sponte obtulisti, dim[ittere tenearis]. Nulli ergo omnino *etc.* Datum Rome apud s. Petrum 10. [ka]l. januarias, pontific. nostri anno 5.

Perg. med Pavens Bulle. Slesvig Kapitels Arkiv? (Slesvig Statsarkiv, Urkunden Bisthum Schleswig 8). LDipl. (herefter udfyldt ovfr.). [5949

Dec. Afladsbrev af Bisp Nafno af Odense.
[Orig. Indslev Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 324.* [5950

Dag? »Thingswindtne, at ther icke wor skiel emellum Ebdrup och Kaszbierg mark uden thet, som wor herritzskiel, 1421«.
[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur D 47. [5951

Uden Dag. Afskr. af Bircherod: Gml. kgl. Saml. Fol. 402; LDipl. Se 1433 Febr. 23.

— *Nye danske Mag. VI, 266* (*Reg. *4597*). Efter *ÆA. IV, 206.*

Brevbøger: Dueholm: *Dueholms Dipl. 39* (Febr. 11), *48* (Okt. 6).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 36* (Apr. 22, = *IV, 40*), *24* (Juni 11, = *1*), *31*; se ogsaa 5894-5, 5899, 5933. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 328, 348.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 43* (Apr. 24), *161.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 214* (Nov. 1), *228, 300.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 146, 186, 204, 206, 206, 214, 244.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 351, 370, 389, 395.* — Roskilde Agnete Kl. Arkiv: se 5928. — Sorø: *SRD. IV, 523* (Okt. 8); se ogsaa 5940. — Maribo: *ÆA. III, 265, 273, 274, 275, 279, 282, 289, 290, 301, 301.* — Alling: *ÆA. II, 187.* — Essenbæk: *ÆA. II, 106* (Sept. 15), *106* (Sept. 19). — Mariager: *Danske Mag. VI, 69* (A 39), *II, 141* (C 11), *141* (D 3), *141* (D 30), *141* (D 32), *141* (D 35), *141* (E 18), *141* (H 22), *VI, 98* (RR 22), *II, 141* (𝔚 6); se ogsaa 5951. — Vestervig: *ÆA. III, 148, 151.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 369, 374.* — Øm: *ÆA. I, 232.* — *Eline Gøyes Jordebog 409* (Okt. 14), *172* (Nov. 11). — *Adel. Brevkister*: se 5917, 5943-45.

1422.

Jan. 7. »Archiebiscop Pädhers i Lund wettnesskrifft, innehållandes det Catharina Rerentz gaf eller bortskiötte till Bosiö closter een gård liggiandes i Malmöe wäster i staden, dat. in stuba conventuali monasterii Bosiö prænominati die natalis Canuti ducis«.

»Åhn dito archiebiscop Padhers skrifft, det forbemelde closter systers broder vid nampn Tideke Brandeborgh skiötte eller gaf halfdelen till forbemelde gård liggiandes i waster i Malmoe Tiideman Danskes gård, dat. die natalis Canuti ducis in stuba conventuali monasteri Bosiö«.

[Origg. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø (Bl. 341) Nr. 15-16. [5952-53

Jan. 22. Jeg Jenes Hagensß i Othenstrø a. w. er skyldig velbaarne Hr. Niels Suensß i Ellinge R. 30 lødige Mk., for hvilke jeg pantsætter ham mit Gods, som er 4 Gaarde, 2 bygte og 2 øde, i

Holmsrydh i Billinga S. i Othens H., i een bor Stirkkar Moensß (2 Skill. Grot), i den anden bor Anders Thrwetsß (2 Skill. Grot), i den tredie boede Nis Achasß og gav 2 Skill. Grot, i den fjerde boede Thrwedh og gav 1 sconesk Mk., med saadant Skel, at jeg skal ej Magt have at unde nogen Løsning paa Godset, uden jeg løser det selv med egne Penge til eget Behov. Kyndelmyssa Dag skal være Løsningsdagen, og ingen anden Dag; Hr. N. S. skal have Godset frit i sit Værge, Vornede i og udaf sætte, oppebære Landgilde, Tjeneste, Tæjer og hvad Godset skylder, til det afløses ham. Sig. meum cum sig. bonorum Erici Nielsß[2] in Løthistatha A., Magni Badh[3] advocati placiti generalis Scanie et Dn. Olaui presbiteri. Datum die Vincencii.

Perg. med [4] Segl: 2. Iij 3 (Bing); 3. Kiij 7. (SvRA.) [5954

Febr. 2. Frater Petrus abbas Ringstadensis. A honesto et discr. Araldo . . . . . 9[?] pund annone, 2 lagenas alecum pro 6 et 3 mr. argenti in prompta pecunia pro pensione istius anni percepimus, in quibus nobis annue tenetur de bonis nostris Vinthorp, Thordrop, Dragherop et Brethetwet sibi conductive dimissis. Sig. nostrum. Datum Ringstadis die purific. Marie.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Merløse H. 1.) LDipl. v. 1422 sidst. — Jfr. 1449 Marts 31. [5955

Febr. 6. Jeg Ingegerd Arwidzdotter[1] har oppebaaret af hæderlig og ærlig Hr. Swarta Jønis R. 300 lødige Mk. i gamle hvide Penninge og kronede ængliska, for hvilke jeg pantsætter ham, efter det at jeg ham sine Penge give kan[!], Kråkotorp i Hwalinge Sogn, 2 Gaarde i Lundby i samme Sogn, 1 Gaard i Grymmatwna By, 2 Gaarde i Tryninge, 1 Gaard i Limbergom, og var min Bonde Jøsze Pawalson i Live, Gud hans Sjæl have, med begge vort Samtykke skødede jeg ham og »skaffor« alt fornævnte Gods, og tilegner jeg Hr. Swarta Jønis til evindelig Eje. Og den Tid Godset blev skødet og »skaftfarin« paa Wardbergx Landsthing, var derover hæderlige Mænd Hr. Axel Pedheszon Høvedsmand paa Wardberg, Borgar Tykeszon Landsdommer i Norra Hålland, Bænkt Twasonn, Gunnar Gylta, VV. Om Godset kunde afgaa Hr. Swarta Jønis med nogen Ret, tilbinder jeg mig ham saa godt Gods i Stedet lægge inden 6 Uger derefter. Medb. af hæderlige Mænd Hr. Pedher Twason[2] Abbed i Åsz Kloster, Benkt Turason[3], Lasze Piik[4], Michael Stoffisk[5], Swen Torason[6], Hr. Anbiørn i Siøråsz[7]. Scriptum Næsz die Dorotheæ.

[Perg. med 7 Segl: 1. Skjold med Søblad under Sparre; 2. G. 147; 3. Skjold som 1; 4. jfr. Exvj 2; 5. Skjold med Keddelkrog(?) mellem 2 Stjerner; 6. jfr. Cxlix 3; 7. Kalk.] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 457 v. (SvRA.). — Jfr. 4606. [5956

Febr. 14. Vi Broder Pedher[1] i Åsz Kloster og alt Konventet[2] sstds. er saa overens komne med hæderlig og ærlig Hr. Swarta Jøns, vor Broder, at vi har undt ham Hovedgaarden i Tryningenes, som Jøsze Pawalson, Gud hans Sjæl have, gav vort Kloster for sit Lejersted og Sjælerygts Skyld med sin Hustrus Minde, sine Livsdage at beholde, med saadan »förskäll«, at han skal give Klostret hvert Aar 1 Tønde Smør om Oloffs Dag, og naar han det Landgilde[a] ej udgiver, som forskrevet staar, eller 14 Dage eller 3 Uger næstefter, skal Klostret have Magt at genkalde baade Gods og Brev. Vi skal nyde vor Udmark til vore Hors, Svin og Fæ, og Jagt uhindret, som vi hidtil har gjort. Naar Gud vil kalde Hr. Swarta Jønis af denne Verden, skal Klostret have Gaarden igen, som vi oplod ham den. Vore Indsegl. Datum monasterio[b] Asylo in sabb. septuagesime.

[Perg. med 2 Segl: 1. G. 147; 2. G. 144(?).] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 418 (SvRA.). — Jfr. 5893. [5957

a) Afskr.: laugille. b) Afskr.: monsteros.

Febr. 15. *Reg. 3368**. **A.** Papir med Rester af Unionssekretet paatrykt Bagsiden. København Bys Arkiv. *Kbhvns. Dipl. I, 149*; *Aarsb. fra Geheimearch. V, 57* (Kancellipaategningen lyder: Ad jussum dni. et ad relationem E. Kru[medige], Jo[hannes] Pe[tri]). — **Aa.** Stadfæstelse af Kong Kristjern I 1461 Maj 18. *Kbhvns. Dipl. I, 198.* — **Ab.** Ufuldstændigt optaget i Stadfæstelse af Kristjern I 1468 Nov. 30 (die Andree). Køge Bys Arkiv (RA.). [5958

Febr. 24. Johannes episcopus Roskildensis[1]. Cum dudum felicis recordationis Dn. Petrus condam episcopus Roskildensis quasdam tabernas in par. s. Olaui Roskildis sitas, juste emptionis titulo sine diminutione mense episcopalis Roskildensis acquisitas, prout in litteris donationis super hoc confectis continetur, perpetuis vicariis in ecclesia nostra Roskildensi residentibus pro cotidianis distributionibus, accedente ad hoc consensu capituli nostri Roskildensis, donaverit et scotaverit, nos justis supradictorum filiorum petitionibus inclinati necnon et intuitu indefessi laboris eorundem in ecclesia Roskildensi, de cujus prosperitate utique prosperamur, predictam donationem cum cautionibus et documentis nobis super eisdem tabernis confectis approbamus. Secretum nostrum cum sig. capituli Roskildensis. Datum die Mathie.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 169; Paaskrift: Super 4 bodis circa cemiterium b. Olaui regis situatis, quarum inhabitatores sunt Oluff Schradere, Joachim Fyricken[?], Per Jensß etc. Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Roskilde 61). [5959

Febr. 27. *Reg. 3369.* [Orig. Viborg Bisps Arkiv.] Udtog med Aar 1442 i Testrup, Om Klostrene i Viborg Stift (Ny kgl. Saml. 4to, 1192b o. fl. St.). Med Aar 1422: *Testrup, Krigsarmatur 267* (= *Dipl. Viberg. 344*). [5960

Marts 5. Jeg Jæypp Jonssøn[1] Bymand i Malmøghe oplader beskedne Mathies Pastow Bymand sstds. et aabent Brev, hvilket lyder paa 16 lødige Mk., med alle Artikler og al Ret, som det mig bebrevet var af Lassæ Thordhssøn, og kendes, at mig fuldt er gjort for de 16 lødige Mk. og Brevet. Medb. af gode Mænd Jens Dænæ[2] Borgemester i Malmøghe og Strangæ Jæcopsøn Raadmand sstds. Datum Malmøgis 5. fer. ante dnicam. reminiscere.

Perg. med [3] Segl: 1. Bomærke; 2. Llxv 8. (SvRA.) [5961

Marts 11. Jeg Henric Nielß er skyldig velbaarne Tulæ Tygæß a. w. en lødig Mk. hvide Penninge, 4 Skill. Grot i Strolsunds og Gribswols Mønt og 1 Skill. Grot i lybeskæ danskæ Penninge, at betale vor Frue Dag, nu kommer næst for Michels Messe, for hvilke Penge jeg pantsætter ham min Gaard i Øffræby, som han før har til Pant af mig, med alle Artikler, som det Hovedbrev lyder, og med saa Skel, at jeg maa løse dette Brev fra hint, som jeg dette fra hint sætter; naar Hovedbrevet løses med sine Artikler, da skal dette først løses. Sig. meum cum sig. discr. Hartwici advocati et villani ville Trelleborgensis. Datum fer. 4. post dnicam. reminiscere.

Perg. [med 2 Segl]. (RA. Ingelstad H.) LDipl. [5962

Marts 12. Gedyng H.s Thingsvidne om Skøde paa Rythæhawæ til Fru Karinæ, Aghæ Pwddærs Efterleverske.

[Perg. med [12] Segl: 5. tværdelt med 1 Stjerne i hvert Felt; 9. jfr. Hxx 1 (Fasti). (Arkivet paa Rydhave.)] Afskr. af Abildgaard 1773 med Segltegninger: LDipl. *Harsyssels Dipl. 23.* [5963

Marts 22? »Erich Nilson af Byerghusaholm sällier hr. Jääp Pederson canik i Lund 2 sine gårdar i Hyrtsaas, Kniszlinge sochn og Gydinge härad belägne, datum andre midfaste söndag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 225. [5964

Marts 26. Petrus Aurifaber dictus Swortekopp civis Lundensis. Accedente ad hoc consensu Inghæ [consortis mee, quendam fundum in parrochia] habitationis mee prope Bolæbodhe ad aquilonem in par. ecclesie beate virg. minoris Lundis situm, 13 uln[as in longitudine et 10 ulnas in] latitudine habentem, cum erecta in eo domo dicta gadehwss, in remedium animarum mee ac ejusdem uxoris [mee ad capitulum ecclesie] Lundensis in placito civium Lundensium donavi ac scotavi sub conditionibus, [ut anniversarium meum] ac uxoris mee predicte semel singulis annis in summo choro Lundensis ecclesie cum missa et vigiliis teneatur pro pensione exinde proveniente taliter dividenda: canonici, qui presentes fuerint, medietatem habebunt, altera medietas in 3 partes equaliter dividatur, quarum primam habebunt vicarii in choro tunc presentes, aliam missas inferius celebrantes,

tertia vero pauperibus erogetur, de quibus omnibus 1 ora pro pulsantibus deducatur. Ego et uxor mea predicta fundum sub ordinatione nostra tenebimus, in structuris competentibus, nostris propriis sumptibus conservandum, altero vero nostrum decedente superstes dabit exinde 3 mr. scanienses singulis annis loco pensionis; nobis autem ambobus de medio sublatis fundus cum edificiis ad ordinationem capituli libere cedat. Sig. meum cum sig. discretorum Magni Baad prefecti Lundensis, Johannis Belekow, Laurencii Nielsß, proconsulum, Twonis Pethersß et Benedicti Jensß, consulum Lundensium. Datum et actum Lundis fer. 5. post dnicam. letare.

A. Perg. [med 6 Segl]; højre Hjørne for oven fattes. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 101. LDipl. [5965

Marts 30. Boecius Hampæ[1] de Swærthbyrthæ, Petrus Andree[2] de Eghæspør, Johannes Tydichini[3] de Lyndby, sacerdotes et ecclesiarum rectores, Johannes Kanuti[4] de Snææertingæ, Petrus Nicolai[5] de Lyndby, AA., Hemmingus Johannis advocatus provincialis Hammers H., Nicolaus Køyngæ, Petrus Olaui, Magnus Jeensß, villani in Worthingburg, Nicolaus Æbbesß de Thoorthorp, Nicolaus Olaui[11] de Thoorp et Sweno Bryysthing de Lyndby. Notum facimus, Dn. Nicolaum dictum Boondæ, presbiterum parrochialem in Hammer, quedam bona in Lyndby prout nunc desolata, in quibus Laurencius Petri ab ultimo residebat, de manibus eadem bona injuste detinentium in placitis tam generali Selendie quam provinciali Hammers H., ubi bona sita dinoscuntur, sufficientibus testibus in placito provinciali die placiti productis, evicisse, ipsumque Dn. Nicolaum in ipsa bona, que ad ipsum materna spectant hereditate, introductum. Protestamur insuper Ciciliam Pædhersdater matrem Dn. Nicolai ipsa bona in placito justitiario dicto rætæræthiing novissime celebrato in Slaulosia de injuste bona detinentibus impetratis litteris regalibus dictis doombref legaliter evicta comprobasse, quamvis ipsa Cicilia de placito Hamme[*r*]s H., ut pluribus constat, cum ipsis litteris suis, ne ibi legerentur, per servos Dn. Michaelis Rydh protunc capitanii castri Worthingburg ipsa bona violenter tunc detinentis per ipsum ad hoc directos potentialiter est depulsa nec aliquem juris progressum ibi habere potuit vi concussa. Insuper protestamur, quod omnes fidedigni provincie Hammers H. hoc proferunt, se nunquam audivisse, bona a Dn. Nicolao vel a matre sua sive a suis progenitoribus unquam alienata perstitisse, set bona per Dn. Nicolaum per 20 annos et ultra annuatim sunt placitotenus impetita et bonorum injusta detentio est irritata. Sig. nostra. Datum 2. fer. post dnicam. judica et post f. annunt. dominice[a].

Perg. med [13!] Segl: 1. Bomærke; 2. G. 390; 3. Hij 1 (s her iohan

van emrade); 4. Fxij 5 (jfr. G. 391); 5. Clj 1; 6-11, 13. Bomærker. (AM. XXIV, 2.) [5966

a) Aaret er maaske 1417 (mcdxvij), snarest dog 1422 (mcdxxij).

Maj 12. Jeg Paual Fælaksß har pantsat ærlig og velbyrdig Hr. Swen Sture R. 1 Gaard i Sudherby i Hallandh i Wæseghis S. for 8 lødige Mk. rede saadant »mith«[a], som er ænghliske og hvide lybiiske. Genløses Godset ej paa Johannes Dag nativit., som nu næst kommer, skal det staa til den anden Johannes Dag næst efter og saaledes Aar fra Aar, til det vorder løst. Medb. af ærlige Mænd Thwe Gummasß og Jønis Henriksß, VV. Scriptum Flænsborgh fer. 3. ante f. Erici.

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Aarstad H.) [5967

a) Vel Fejlskrift for: Mønt.

Maj 13. Jes Olaffsß[1] af Hæsle, Otte Myøth[2], Hinrik Tydinghws, Jes Job[4], Thetleff Pæthersß, Pæther Woghnsß[6], a. w., Hr. Pæther Jeyopsß[7] Præst, Pæther Ywersß[8] Borgemester i Hathersleff, Ebbe Skytte[9], Pæther Mikelsß[10], Clawes Andersß[11], Raadmænd sstds., Pæther Laghesß, Gvnsteen Ywersß, Knvt Pæthersß, Bymænd, og Pæther Finksß Foged i Hathersleff H. Onsd. efter Sønd. Cantate i den Gaard, som Otte Myøth nu i bor i Hathersleff, solgte Elsøff, Ebbe Skreders fordumdags Bymand i Hathersleff Efterleve, og Thorkill hendes Søster og Pæther Finksß paa Eskils, begges Broders, Vegne til velbaarne Niels Aghesß a. w. al den Arv, som er tilfaldet dem efter Pæther Jeyopssøns Død, som man kalder gamle Pæther Smidh, som Bymand var i Hathersleff, som er en Gaard i Søndre Porten i Hathersleff vesten ved Gaden mellem Jep Smidhs Gaard og Nis Ebbessøns Gaard og dertil alt andet Gods efter Pæther Smidh, og vederkendtes dem at have oppebaaret fuldt Værd. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [15] Segl: 1. Clviij 10 (sigillvm iohannis ionsson; Godov); 2. Hxxvj 2; 4. Lxlix 25 (S IES IEP . . SEN); 6. Lxxij 38; 7. Gejstligt; 8. Bomærke; 9. Cliv 12 (S' EBBI IEPPE); 10. Bomærke; 11. Cxj 9; 13, 15. Bomærker. (SvRA., Pergamentsbref rörande Danmark.) [5968

Maj 21. Jeg Hinryk Jensß a. w. pantsætter velbaarne Hanes Spoldænær a. w. en min Gaard i Østhræ Thorløsæ i Othens H. (Jenes Offæsß) for 10 lødige Mk. Penge med saadant Skel, at H. S. skal af sætte og i sætte, hvem han vil, og oppebære Landgilde, Tjeneste og Tæjer, saa længe til Gaarden afløses ham, men naar Hinrik Jensß har det igenløst for saadanne Penge, som da er gænge i Landet, skal han have sit Gods igen. Var det saa, at H. J. skulde ydermere pantsætte Gaarden eller sælges eller afhændes i nogen Maade, da skulde ingen anden nærmere være end Hanes Spoldæner. Medb. af

skellige Hr. Jacob[2] Abbed i Allehelgens Kloster, Hr. Seyær[3] Prior i »mønnæ« Kloster i Lundh, Bæint Jenssen[4] Raadmand sstds. Datum Lundis die assensionis dni.

Perg. med 4 Segl: 1. Bomærke; 2. G. 104; 3. Bogstavet S; 4. Bomærke. (SvRA.) — Jfr. 1424 Apr. 30. [5969

Juni 8. »Stränge Jäpson rådman i Malmöe sällier bymannen Bork een jord liggendes wid s. Mårtens gata i Lund, dat. dagen näst eftter trinitatis söndag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 226. [5970

Juni 27. Mathes Mulæ Foged over Wonsil H.s Thing, Broder Niels Rafn Abbed i Nørræcloster, Jes Tommesß, Jon Nielsß, Jep Nielsß, Sti af Gaswm, Ebby Clawesß, Nis Pæthersß af Enwm, Hwit og Per Frakki, Tomes Mawensß og Daniæl i Hobro. Den Thingdag paa Pæthers og Pawels Aften paa Wonsil H.s Thing saa vi, at beskedne Jes Pawelsß af Hornwm opkrævede et Thingsvidne og fremledte 8 beskedne Mænd: Per Frakki, Jes Hørby, Arkil og Las Bøgh, Cristiern, Nis Jensß, Nis Michelsß og Oleff Jensß, hvilke vidnede, at Sandemænd »tøgthæ« fuldt Tog, at den Aa, som løber af Clægthorps Sø, er ret Skel mellem Himmersysl og Omersysl og Markeskel mellem Hornwm Mark og Clegthorps Mark. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [12] Segl: 7. Udslidt; 10. Bomærke. (RA. Onsild H. 17.) LDipl. Jfr. *Dipl. Viberg. 345.* [5971

Juli 3. *Reg. *4617.* Perg. med [4] Segl: 1. Bomærke; 2. Clviij 4. (AM. II, 15.) *Ann. for nord. Oldkynd. 1851, 319.* [5972

Juli 29. Afladsbrev af Bisp Arnerus af Skalholt.

[Orig. Brenderup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 324.* [5973

Aug. 24. »Otte Petterson sällier och uplåter wälborne hr. Holger Jonson all den rättigheet, han eftter sin broder ärftt i then gård, hr. Holger thå inne bodt i södra Vigerstade, dat. die Bartholomei«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 227. [5974

Sept. 5. Sigmund romischer kunig[1]. Wir senden zu dir Heinrichen genant Rompolt hertzogen zu Grossenglogaw unsze begerung und meynung an dyne liebe zu brengen von der kriege wegen, die czwischen dir, dem kunig von Dennemarken und den henssteten ufferstanden sind, und wir begeren von dyner liebe, was dir derselb hertzog Heinrich von unsen wegen sagen wirdet, das du im des als uns selber glouben wollest und dich ouch derynn willig finden. Geben czu Nuremberg am sampsztag vor unser frowen tag nativit. unser riche des ungerischen in dem 36., des romischen in dem 12. und des behemischen im 3. jaren.

Ad mandatum dni. regis Franciscus prepositus Strigoniensis.

Papir med Kejserens Segl paatrykt Bagsiden og Udskrift: Dem hochgebornen Henrichen hertzogen zu Sleszwig und grauen zu Holsten. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 78). [5975

Sept. 5. *Reg. *4621.* [Orig. Kongens Arkiv.] Samtidig Afskr. paa 4 sammensyede Papirark, sammen med 5995 A, 5996 B, 5996 A, 5997 A, 5997 B. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 61). *Antislesvigh. Fragm. XIV, 107.* [5976

— Hochgeborner furste. Als her Sygmundt romischer *etc.* koning zu uwer liebe hern Henrich genant Rumpolt hertzog in der Slesien *etc.* als von solicher kriege und zweytracht wegen, so zwuschen dem koninge von Dennemarcke und uch sint, gesant und ime an uch zuwerben beuolhen hat dieselben zu eynem frydden eine gerume ziit zu stellen, und want ir nu wol wiszent, wie grosze irrunge ytzund in den landen sin und nemlich in dem koningrich zu Beheim mit bosen ketzerien, darumb uff dar man solichen ketzern desta follenkommelicher widdersteen mogen, dartzu man uwer wol bedarff, so bitten wir uch, daz ir uch in solicher uwer zweytracht friddelich finden laszen wollet und also bewisen, als hertzog Henrich mit uch reden wirdet. Datum Nuremberge nostris sub sig. Conradi et Friederici, quibus nos alii utimur ad presens, sabb. post diem Egidii.

Conradt zu Mentze, Dederich zu Colne und Otte zu Triere, ertzbischoffe, Ludewig paltzgraue bii Rine und hertzog in Beyern, Albrecht hertzog zu Sachsen und zu Luneburg und Friederich marggraue zu Brandenburg und burggraue zu Nuremberg, alle des heiligen richs kurfursten.

Papir med Spor af to Segl paa Bagsiden og Udskrift: Dem hern Henrich hertzogen von Sliesewecke *etc.* Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 54). LDipl. [5977

Sept. 10. Wir Sigmund romischer kung[1] *etc.* embieten hern Ericken zu Dennemarken *etc.* kung bruderliche liebe und tun kunt, daz Conrat herre zu Winsperg, des heiligen richs erbkamerer, unser rat, von unsern wegen uff die burgermeistere, ratmanne und burgere der stat zu Hamburg an unserm hofgerichte geclagt hat, dat sy in soliche achte und aberacht geurteilt sin, als die, die man nannt den newen rat zu Lubecke, vorcziiten verfallen waren, als daz die urteilbrieue under des hofgerichts insigel innhalden, und das wir dorumb dieselben burgermeistere, ratmanne und burgere, mannsgeslechte und uber 14 jare alte, in solich a[*c*]hte und aberacht gesprochen haben, als daz soliche brieue uszwiisen. Dorumb gebieten wir uch, das ir uns und dem riche zu eren und dem vorgenanten Conrad und den sinen von unsern wegen zu hilff, mit den vorgenanten von Hamburg nach

lut der achte und aberachte brieue tun und ewern mannen, dienern und underseszen daz zutunde gebieten sollet, den wir daz auch gebieten mit disem brief. Geben zu Nuremberg under unserm hofgerichts ufgedrucktem insigel des donrstags nach unser frawen tag nativit., unser riche des ungerischen in dem 36., des romischen in dem 12. und des behemischen in dem 3. jaren.

Perg. med Sigismunds Retssegl paatrykt Bagsiden; paa Plica: Petrus Wacker. Kongens Arkiv (RA. Hamburg 19). LDipl. [5978

Sept. 13. *Reg. *4622.* [Perg. med 4 Segl: 1. (Væbner); 2. Gejstligt; 3. Skjold med Bomærke; 4. Delt Skjold: 1. et halvt Møllehjul, 2. tværdelt, nederste Felt skaktavlet. Vistnok 1486, jfr. *Kbhvns. Dipl. II, 153,* til København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750 med Seglbeskrivelse: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 44.* [5979

Sept. 29. *Reg. *4624.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 15.* [5980

Okt. 9. ‚Anno 1422 købte Biskop Lage [af Viborg] af Niels Ousøn af »Drag. forstaae Dragxgaard« al den Rettighed, hans Hustru Fru Inger Andersdatter havde i Nes S. og i Blinchstrup S. samt Oxenvand Mølle, hvilket han betalte Niels Ofvesøn efter sin Vilje og Skødets Formeldning‘.

[Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 289,* her med Datum: sabb. post Francisci.] Udtog efter Bircherod: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242 e 1. [5981

— »Anno 1424[a] gjorde Bisp Lauge [af Viborg] et Mageskifte med Niels Ovesøn af Drag og gav Biskoppen ham en Gaard i [Freer[b]] Sogn, som laa til et Alter i Skiørping Kirke, for en Gaard kaldet Gierholm i Belom Sogn. Mageskiftebrevet havde Niels Nielsøn af Nør Kongis lof og Niels Jensøn Skadeland forseglet. [Sabbato post f. Francisci[c]]«.

[Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 277.*] Udtog efter Bircherod: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242 e 3 og LDipl. sidst ved 1422. [5982

a) Aarstallet i *ÆA.* er 1422. b) Navnet, der fattes i Udtoget, er indsat efter *ÆA.* c) Saaledes *ÆA.* Om en hertil hørende Datum ved det foregaaende Brev hos Bircherod se 5139.

— Jeg Hennikæ Bossendalæ a. w. har i Leje af Fruer og Søstre i s. Agnetis Kloster i Roskilde alt deres Gods i Snesør, som er en Hovedgaard med sine Gaardsædestavne og 3 Landbostavne, frit at nyde i mine Dage, med saadant Skel, at jeg skal holde Godset bygt og besat og give dem hvert Aar 20 lubiskæ Mk. i Penge, som gænge er i Siælend, inden Nicolai Dag at betale hvert Aar i vort Kloster i Roskilde. Holder jeg ikke disse Vilkaar, da skal de have Fuldmagt at genkalde deres Gods og Brev. Naar jeg afganger, da skal Godset med Bygning og Vornede igen komme til deres Kloster. Sig. meum cum sig. honorabilium Dn. Michaelis Clementis canonici in ecclesia Roskildensi et Inguari Andree proconsulis Roskildensis. Datum die Dionisii.

Perg. [med 3 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 277* (RA. Roskilde 60). LDipl. [5983

Okt. 11. Jeg Cecil Esgisdater, Hr. Tage Nielsß Efterlever, oplader min Søstersøn, ærlig og beskeden Jos Frøst V. alt mit Arvegods i Morsæ og i Thivth eller ihvor det ligger i Nørjutland, uden saa meget, som jeg har givet og skødet til Kirke og Kloster for min Sjæl eller jeg har afhændet, til sin Nytte at bruge med saadant Vilkaar, at han hvert Aar skal skikke mig deraf 1 Læst Korn, halv inden Jul og halv inden Paaske, der næst kommer, og hvert Aar 1 Fjærdings Tønde Smør, 1 Fjærdings Tønde Aal, 1 Svin, og 30 Læs Tørv og 10 Læs Lyng hvert Aar inden Olufs Dag. Jeg tilbinder mig herefter ej at afhænde mere af mit Gods og ej at kejse nogen anden til min Værge, mens jeg lever, uden Jos Frost. Derover tilbinder jeg mig ej at igenkalde forsagte Gods i mine Levedage, uden han ikke holder mig, som før er skrevet. Givet Sønd. efter Dionisii Dag under mit Indsegl og flere gode Mænds, Hr. Niels Strogß[2] R., Hr. Hans Prior i Dwholm, Hr. Niels Owß Prior i Øo[4], Hr. Niels Pedersß Præst i Freslof, Henric Magnesß[6] og Swening Andersß, VV.

Perg. med [7] Segl: 2. Liv 4; 4. G. 658*; 6. Dxlv 16. (RA. Jylland, unævnt og uvist Gods 15.) LDipl. [5984

Okt. 18. Jacobus Nicolai dictus Reentaff de Reinstrup. Noveritis, me cum conjuge mea Ellsaff Andersdaather a fratre Jacobo abbate Nestvedensi ordinis s. Benedicti ejusque conventu fraternitatem seu sororitatem in domino recipisse, qui quidem viri religiosi pro calefactura dicta ildebrandt, pro victu et vestitu, føde och klæde, loco proventus nostri de redditibus nobis ad dies nostrorum utriusque per literas suas apertas se astrinxerant provisuros. Nos vero in recompensam ob salutem animarum nostrarum nostrorumque parentum et amicorum eisdem bona nostra, videl. 1 curiam villicalem in Reinstrup, cui adjacent 8 sol. terrarum in censu, cum suis areis, videl. venge Bøgehaffue et Egehaffue, 1 curiam villicalem in Tockerup (4 sol. terr. in censu) cum sua curia inquilinaria, scotamus. Sig. meum cum sig. honorabilium Dn. Petri Mathiæ plebani Nestuedensis, Dn. Petri Pederszøn plebani in Gunderszløff, sacerdotum, Andreæ Petri de Holme, Mathiæ Petri de Lillenestuidt, AA., Nicolai Petri dicti Griis, fratruelis mei, Petri Daring proconsulis Nestuedensis et Inguari Tyconis civis ibid. Datum die Lucæ.

[Orig. med Segl. Næstved Peders Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 381.*] Vidisse Dec. 16. — Hertil 4654. [5985

Okt. 28. *Reg. 3372*.* Perg. med Unionssekretet. København Bys Arkiv. *Kbhvns. Dipl. I, 151.* [5986

Okt. 31. *Reg. *4630.* [Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 16.* [5987

Nov. 7(?). Jens Nielsen af Avensberg R. og Landsdommer i Nørre Jylland, Thomas Wilde Landsthingshører, Niels af Vadrom Præst, Jes Juul a. w., Per Rige Borgemester i Viborg, Eenvold Matzen, Niels Eudersen Woghysch, Nis Jesszen, Raadmænd sstds., og Liffert Stuer. Lørd. paa Willads Dag[a] paa Wiborg Landsthing hørte vi læse to aabne Breve, hvilke hæderlig og velbyrdig Erich Nielsen af Brautskov med retfærdige Indsegl havde sendt; det første var 7 gode Mænds Indsegl for hængende: 853; det andet: 1175. Da de var læste, vorde vi adspurgte paa Erich Nielsens Vegne, om nogen maatte gøre ham Hinder mod disse Bevisninger med nogle Bygninger, der var ham skadelige, eller om nogen maatte dele sig ind til ham med nogen Lavhævd mod disse Breve. Da svarede vi og alle de gode Mænd, paa Landsthing var, og sagde vi der for Retten, at Erich Nielsen bør disse Breve fuldkommelig at nyde og ingen maa gøre ham Hinder og ingen Lavhævd gives mod dem. Datum *etc.* nostris sub sig.

[Orig. med Segl.] Vidisse se ved 4038. [5988

a) S. Villads Dag (Nov. 8) faldt 1422 paa en Søndag.

Nov. 24. Sweno Nicolai advocatus Landeskronæ, Henningus Schildesord[2], Nicolaus Schacht[3], consules, Hinricus Ricquardi, Swerko Olaui, Johannes Smidh necnon Magnus Nicolai, cives ibid. Fer. 3. post diem Clementis in placito nostro civili discr. vir Didericus Hase noster concivis discr. viro Johanni Manskowe consuli ibid. ex parte nobilis viri Torkilli Bradhe A. totam curiam suam infra curiam Dn. Magni Gøtsß presbiteri Lundensis necnon Johannis van Boctem sitam pro pleno pretio, sicut se contentum reddidit sublevasse, scotavit. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 2. Hxxix 1; 3. Bomærke i Skjold; 4-7. Bomærker. (RA. Landskrone.) LDipl. — Jfr. 5866. [5989

Dec. 16. Herlogus Nicolai M., rector placiti generalis Sielandiæ, Jensz Knutzenn de Snertinge, Petrus Niellszøn de Lundtby, Jenns Schytte de Gedersløff, Mathes Jenszøn de Wrangstrup. AA., Gerichinus Dyegn[a] civis Ringstadiensis et Aage Jacobi de Asehøø. Fer. 4. quatuor temporum ante natalem dni. coram nobis in placito generali Sielandiæ lecte fuerunt litere Jacobi Nicolai dicti Reentaff sub integris sigillis: 5985. Hac peracta affuit Jacobus R., qui ut in predictis literis continetur, sic veraciter esse protestatus est, unde et tunc

eadem bona in Reenstrup et in Tockerup monasterio s. Petri Nestvedensis scotavit. Sig. nostra. Datum *etc.*

[A. Perg. med Segl. Næstved Peders Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 381.*] — [Aa. Vidisse af Kristian IV 1599 Juni 24.] Kopi: Rigens Forfølgningsbog 1598—1601 (RA.). [5990

a) Afskr.: Dyegy.

Dec. før 25. Jeg . . . . drop vederkender mig . . . . . Hr. Henrik Abbed i Withsch . . . . Kloster og alt Konventet sstds. har Pant for . . . lødig Mk. rede Penge, hvilken Jord, som er . . . . . strop i . . . . S. med alle sine Marker med saadant Vilkaar, at naar forskr. Penge er rede og . . . . Medb. af skellige Mænd Bo Tomeß af Brytorp . . . . af Ørbæk. Givet . . . . næst for Jul.

Perg. [med 3 Segl]; Skriften meget udslidt. (AM. II, 16.) [5991

Dag? »Sandemendtz bref paa Ebdrup mark 1422«.

[Orig. Glenstrup, senere Mariager Kl. Arkiv.] Udtog i Mariager Kl. Registratur D 34. [5992

— »Thingswindtne, at Taphede haffuer altid liggit til Ebdrup och Sem, undtagen en eng eller tho til Kaszebierg kirke, før nyligen ther er klaffuet paa, 1422«.

[Orig. Glenstrup, senere Mariager Kl. Arkiv.] Udtog i Mariager Kl. Registratur D 36. [5993

Uden Dag. Jeg Knut Jonsß[1] i Dætherstorp a. w. er skyldig velbaarne Hr. Niels Swensß i Ællinge R. 8 ængilske Nobler, at betale næstkommende Martens Dag, for hvilke jeg pantsætter ham mit Gods, som jeg arvede efter min Morfader, som er Biergby garth og $3^1/_2$ andre Gaarde liggende paa Gøø i Listerby Sogn, af hvilket Gods 10 skaneske Mk. gives hvert Aar til Landgilde, med saadant Vilkaar, at han skal have Fuldmagt at oppebære, hvad af Godset gives, saa længe til det igenløses paa Marthens Dag, hvilken altid skal være Løsningsdagen. Sig. meum cum sig. Dn. Johannis Pauli[2] archidiaconi Lundensis et Magni Bath rectoris placiti generalis Skanie. Datum 1422.

Perg. med [3] Segl: 1. Svensk (»Tre Roser«); 2. G. 51. (SvRA.) [5994

— RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242 e 1. Se 5981.

— *Nye danske Mag. VI, 265* (*Reg.* *4632). Efter *ÆA. IV, 309.*

Brevbøger: Æbelholt: *SRD. VI, 177* (Okt. 9). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 103* (Febr. 10), *109* (Febr. 18), *57* (Marts 17), *12* (Okt. 1; *ÆA. III, 175*), *13* (Okt. 5; *ÆA. III, 190*), *15* (Okt. 6), *16* (Okt. 11; *ÆA. III, 190*).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. IV, 29.* — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 332, 360, 364.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 160.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 341* (Apr. 30), *225*; se ogsaa 5981-82. — Antvorskov: *ÆA. IV, 142, 203, 206, 206, 209, 224.*

— Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 369, 369, 392*; se ogsaa 5985. 5990. — Roskilde Agnete Kl.: se 5983. — Sorø: *SRD. IV, 501* (Juli 25). *524* (Sept. 29). — Maribo: *ÆA. III, 277, 279, 281, 295.* — Dueholm: *ÆA. III, 189*; 1422?: *189.* — Mariager: *Danske Mag. II, 141* (C 26). *141* (D 43); se ogsaa 5992-93. — Øm: *ÆA. I, 166* (fejlt Aar; vist = *Suhms Nye Saml. III, 338* med fejlt Aar 1222). — Vestervig: *ÆA. III, 142, 144, 149.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 377.* — *Adel. Brevkister 97.*

1423.

Jan. 1. *Reg. 3374**. **A.** Perg. med Hertug Rumpolds Sekret. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 57). *Antislesvigh. Fragm. XIV, 110*; *Rydberg III, 53.* — **Aa.** Samtidig Afskr., se ved 5976. — **Ab.** Optaget i 5996. — **Ac.** Optaget i latinsk Oversætt. i Notarialinstrument 1426 Nov. 17.

B. Perg. med Hertug Rumpolds Sekret. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 77). — **Ba.** Optaget i 5997. [5995

— *Reg. 3375**. **A.** Udfærdigelse for Hertug Rumpold. [Plattysk Orig., overgivet Hertugen.] Herefter optaget i latinsk Oversætt. i Kejser Sigismunds Dom (6125), sluttende: Datum a. D. 1423 die circumcisionis dni. — **Aa.** Samtidig Afskr., sluttende: Der geben ist zu Flensborgh (men uden Tidsangivelse); se 5976. Kongens Arkiv. *Antislesvigholst. Fragm. XIV, 108*; *Rydberg III, 60.*

B. Udfærdigelse for Holstenerne.

Perg. med [24] Segl: 1. Unionssekretet; 2. Hertug Kasimirs; 3. Hertug Vartislavs'; 4. Fxvij 5 (Lunge); 5. Fxxxj 4; 6. Dxxx 3; 7. Cxxxiv 2 (Løvenbalk); 8. Svensk; 9. Lj 3; 10. Gxvj 11 (Gyldenstjerne); 11. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 12. Hxv 7 (Gyrstinge); 13. Dxvij 4 (Due); 14. Dxij 3; 16. Lxxij 6 (Banner); 17. Clxviij 3; 18. Cxxxix 2; 19. Fxliij 15 (Lange); 21. Forsiden fattes; 22. Lxxij 12 (Banner); 23. Bxiij 4 (Ulfeld); 24. Clviij 10 ([sigi]llvm iohannis iønsson). Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 79). — **Ba.** Samtidig Afskr., se 5976. Kongens Arkiv. *Antislesvigholst. Fragm. XIV, 116.* [5996

— *Reg. 3376**. **A.** Udfærdigelse for Hertug Rumpold. [Plattysk Orig., overgivet Hertugen.] Herefter optaget i latinsk Oversætt. i Kejser Sigismunds Dom (6125), dateret: Flensborg in die circumcisionis dni. 1423. — **Aa.** Samtidig Afskr., dateret: Flensborch 1423 an der driger koninge dage, se 5976. Kongens Arkiv. *Antislesvigholst. Fragm. XIV, 121*; *Rydberg III, 64.*

B. Udfærdigelse for Kong Erik, dateret: Flensborch 1423 an der hillighen drier koningh auende.

Perg. med [27] Segl: 1-3. Hertugerne Henriks, Adolfs og Gerhards; 4. Ærkebispen af Bremens; 5. Hertug Vilhelm af Brunsvigs; 6-14, 16-27. holstenske Adelsmænds (7. Flvij 29[a]; 8. Cxxij 8; 10. Dxlj 13; 21. Lxxxiv 42; 23. Cxxxj 13; 25. Lj 60). Kongens Arkiv (RA. Slesvig 59). *Antislesvigh. Fragm. XIV, 118*; *Rydberg III, 62.* — **Ba.** Samtidig Afskr., dog bl. a. med: dage (for auende) i Dateringen; se 5976. — **Bb.** Optaget i latinsk Oversættelse i Notarialinstrument 1426 Nov. 17.

a) Herefter et ubenyttet Seglhul. [5997

Jan. 5. Se 5997 under **B**.

Jan. 6. Forbund med Stæderne Lübeck, Rostock o. fl.
Perg. med [Kong Eriks], Lübecks, [Rostocks], Stralsunds, Wismars, Lüneburgs, Greifswalds og Anclams Segl. Kongens Arkiv (RA. Lübeck og Hansestæd. 31). *Hanserecesse VII, 364.* [5998

— Se 5997 under **Aa** og **Ba**.

Jan. 8. *Reg. 3377.* **A.** Perg. med Hertug Vilhelm af Brunsvigs Segl; paa Bagsiden er skrevet Notarialinstrumentet af 1424 Maj 10-11 (*SRD. VII, 358*). Slesvigs Hertugs Arkiv; senere (før o. 1600) indkommet i Kongens Arkiv (RA. Slesvig 6). — **Aa.** [Afskr. i Kejserprocessen]: *SRD. VII, 354.* [5999

Jan. 17. Jeg Lasse Piig a. w. i Norrehalland har opladt al Rettighed, som jeg fik med min Hustru, som hendes rette mødrene er og rette Arv, og jeg fik af min Hustrus Moder, Hustru Karine, hvis Sjæl Gud have, med aabne Breve, som er en Lod i Rosseryt og de Godser, som Hr. Æbbe Piic havde i Norrehalland i Fiæroz S., til hæderlig Knuth Knuthß, som er Hr. Benkz Piigz Arving paa sin Hustrus Vegne, og Fru Ceciliæ i Harebergh, Per Tuweß, Heneke Lembek, som er Hr. Bæknz[!] Piigz Datters Arvinger, hvis Sjæl Gud have, og til deres Arvinger. Sig. meum bonorum cum sig., scilicet Sven Thoreß[2] A., Dn. Anberni plebani Fiæroz. Datum dnica. post octavam epiphanie.
Perg. med [3] Segl: 2. Cxlix 3. (Upsala Universitetsbibl.; fra Arkivet paa Eka.) [6000

Jan. 29. »Et skødebref af en enke her uthi Otthens kallendis Booell, Ariill Kremers eptherleffuerske, paa en gaardt liggendis her uthi Otthens, som her Poffuel Ascke ibode, udgiffit 1423 fredagen nest for kyndermysze dag«.
[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 77v. [6001

Febr. 2. Jeg NielIs Pederszenn, man kalder Griisz, har annammet i Leje af Abbeden og Konvent i s. Peders Kloster i Nestuidt en deres Gaard i Reenstrup, som de finge af min Faderbroder Jacop Reenthaff, med 8 Ørtug Skyld Jord i 3 Marker og end 2 Vænge, som er Egehaffue og Bøgehaffue, i mine Levedage med Vilkaar, at jeg skal aarlig inden Kyndelmisse udgive 2 Pund Rug og 2 Pund Byg, bygge og bedre Godset og ingen Magt have at pantsætte eller afhænde Gaarden uden Abbeds og Konvents Vilje, ej forhugge Gaardens Skovslod, som er Egehaffue og Bøgehaffue, men Abbeden maa Magt have at hugge forskr. Have til Møllebygning efter Mulighed. Vil Abbeden hugge i almindelig Skov, skal jeg ej have Magt at hindre ham deri. Item skøder jeg Klostret al min Rettighed i det Gods i Thockerup, som Jacop Rentaff tilforn skødte Klostret, og i forn. Gods i Reinstrup.

Naar jeg afgaar, skal Gaarden frit komme til Klostret. Sig. meum cum sig. nobilium Nicolai Erici de Vinstrup, Iuari Hendrici de Harrested, Erici Nicolai de Wedtfulebierge. Datum die purific. virg.

[**A.** Perg. med ... Segl, hvoraf 2 bevarede. Næstved Peders Kl. Arkiv.] — [**Aa.** Vidisse af Kristian IV 1599 Juni 24.] Kopi: Rigens Forfølgningsbog 1598—1601 (RA.). — Jfr. 5988. [6002

Febr. 11. Gunii Perszen Foged i Roxø, Lyder Esckeszen Præst i Ørsted, Hr. Otti Nielszen af Heffringholm[a], Anders Jenszen af Orre, Nis Tuszen af Siorup, Otte Nielszen af Ingisløff, Lasz Siuordtszen af Hollandzbierig. Torsd. før Flæskesøndag fik paa Roxø H.s Thing beskeden Lasz Mus af Stienalt ét Thingsvidne af 8 Dannemænd: Hagen Nielszen af Ingisløff, Nis Jenszen, Øtti Nielszen, [b]Boæ[b] sstds., Eskildt Jenszen af Kaarde, Per Tøriszen af Hollandzbierig, Lasz Siuordtszen ibid., Joen Mortenszen af Ørstedt, hvilke vidnede, at Louge Jens var inden 4 Stokke paa Roxø H.s Thing og stadfæstede det Skøde, Buol Legell skødte Jens Mus, der han skødte[c] ham Stienalt [ɔ: 3056], og hans Hustru fik et Stykke grønt Klæde til »giørsom«, og var der brune »noper« paa. Vore Indsegl. [Givet] *osv.*

[Orig.] Afskr. i Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 152. Herefter(?): Afskr. fra 18. Aarh. (efter Dyrskøt?): LDipl. [6003

a) Dyrskøt udelader Hr., men indskyder her: Ridder. b) Fattes hos Dyrskøt. c) Dyrskøt: solgte.

Febr. 21. Jeg Fru Ceciliæ[1], Jens Vfs Datter i Harabyærghe, Hr. Hartwik Limbeks Efterlevere, [*har*] skødet og undt min Datter Bothild, Hr. Beyns Piks Datter, nu Knuth Knuthß Husfrue, alt mit Gods i Nørræ Hallend i Fyæræ H. i Fyæræasa S. og det Gods, som mig faldt til Lod i de Godser, som Hr. Beinth Piik købte, den Stund vi »bathe hyon waræ«, som herefter nævnes: en Gaard, man kalder Kappæ Kulle, som han købte af Hr. Swarthe Skanigh, en Hovedgaard i Alafoors med en Mølle, som han købte af Maens Haghe a. w. Item skøder jeg min Datter Bothild al den Rettighed, som tilfaldt mig og min Søn Hæneke Limbek, som er i Fællig med mig, i ret Arv efter min Datter Kyirstine, Swen Thors Husfrue var, og hende faldt til ret Arv efter hendes Faders Hr. Beinth Piiks Død, som er Gods i Fyæræasa S. Dette Gods skøder jeg paa mine og paa min Søns Vegne. Binder jeg mig til at fri og hjemle for den store Rettighed, som denne Brevfører havde inde med mig, baade for Bolpenge og for anden Rettighed. Sig. meum cum sig. nobilium Petri Tuonis[2] af Vælinghe, Jon Jønß de Gyslebyærghe, Magni Badh[4] legislatoris Lundensis civitatis et Laurencii Piik i Gasævadh. Datum Harabyærghe dnica. quadragesime.

Perg. med [5] Segl: 1. Llxv 4; 2. Cxxix 1 (Rani); 4. Kiij 7. (Upsala Universitetsbibl.; fra Arkivet paa Eka.) [6004

Febr. 22. Johannes Skøtte[1] advocatus in Køghe, Petrus Friis proconsul, Johannes Petri et Petrus Jacobi, consules, Esbernus Gad, Johannes Jacobi et Andreas Wlff, ibid. villani. Fer. 2. post dnicam. invocavit vidimus in placito nostro civili, quod honestus Petrus Stale de Ølsiemaghlæ scotavit discr. Tyconi Jensß fundum suum in Køghe situm in borientali parte a fundo, quem prius vendiderat Johanni Scredere, ita quod Tyco habeat borientalem partem et equalem in mensura, sicut habet prescriptus Johannes, recognoscens se plenum pretium habuisse pro eodem. Actum et datum *etc.* nostris sub sigillis.

Perg. med [7] Segl: 1. Kv 1. Senere i Koge Bys Arkiv (RA.). [6005

Febr. 26. Petrus archiepiscopus Lundensis. Fer. 6. ante dnicam. secundam quadragesime, qua cantatur reminiscere, Ottonie in domo habitationis Benedicti Æggærdsß coram nobis et DDn. Olauo Jacobi perpetuo vicario Lundensi, Johanne Spaan canonico Lubicensi, Benedicto Æggærdsß civi Ottoniensi, Johanne Scullasß, Wille Friis et Jacobo Agesß, AA., Dn. Reynekinus Riquardsß curatus ecclesie Giisla Ottoniensis dyocesis fatebatur, se 1381 fer. 2. ante nativit. Marie [ɔ: *Sept. 2*] in placito civili Ottonie vidisse, quod intimatum erat per quendam discretum virum bona, videl. 1 tabernam ad occidentem juxta tabernam suam Ottonie sitam, emptam per patrem suum de Hillebrand Robertsß, 1 fundum situm inter cimiterium s. Albani et curiam Johannis Dyægn, quem Jacobus Mynter olim p[os]sidebat, et extra civitatem 1 predium Aalykkæ dictum, sorori sue Katerine per mortem patris sui jure hereditario fuisse devoluta, matre sua Aleka Robertzdoter presente et consentiente nulloque alio reclamante, et quod eadem Aleka eisdem die et placito de propria parte sibi ratione hereditatis cadente inter se et pueros suos juste distribute terras Wlfækilsrydh dictas et 2 tabernas ad occidentem juxta curiam, in qua protunc Henricus Beledemæster residebat, quas post mortem Margarete Hillebrandzdater tytulo hereditatis habuit, eidem Katerine scotavit. Insuper Dn. Reynekinus promisit, se premissas intimationem et scotationem ratas habiturum. Secretum nostrum. Datum *etc.*

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Odense 52.) [6006

Marts 4. Afladsbrev af Bisp Naffno af Odense.
[Orig. Dalby Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 325.* [6007

Marts 7. *Reg. 3379.* [Orig. med Hertug Gerhards Segl. Sønderborg Hospitals Arkiv.] Afskr. fra o. 1740: Slesvig Statsark., Mskr. Nr. 133. *Pontoppidan, Ann. II, 532*; *Falck, Samml. III, 350.* [6008

Marts 17. Afladsbrev af Ærkebispen og 3 Bisper.

[Orig. Allerup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 325* (= *Hvitfeld IV, 333, Fol. 695*). [6009

Marts 21. *Reg. *4646.* Perg. med [4] Segl: 1. G. 266; [2. Nævnt i LDipl.]. Roskilde Kapitels Arkiv (Agathæ Alter) (AM. XXXIV, 9). *Kbhvns. Dipl. II, 45.* [6010

Marts 24. Jeg Asa Thyrghilsadotter har med min Maags Anders Karlsons og min Datters, hans Hustrus, Samtykke opladt min Maag Olaff Henrikß den østerste Gaard i Ræfeke i Okemme S., som Ødhger nu paa sidder, for de 10 lødige Mk., som han igenløste Ræfeke af ærlig Hr. Thure Stenson, som hans eget Hovedbrev udviser. Jeg bedes gode Mænds Indsegl, som er Anders Karlß, min Maag, Hr. Thyrghels Kirkeherre i Alynxaas, Thyrghels Olafß Borgemester i Lødhosom og Arwidh Jensons V., hænges for dette Brev. Scriptum Oyarydh in profesto anunt. Marie.

Perg. med 4 Segl: 1-4. Svenske. (Upsala Universitetsbibl.; fra Arkivet paa Eka.) [6011

— Jeg And[er]s Jeepsß Lunge[1] R. har opladt velbaaren og ærlig Hr. Erik Nielsß af Tiim R. det Gods i Attrup som i Baghel Sogn i Thythberg H., hvilket jeg til Pant f[ik] af min Husfrues Moder Fru Kirstine i Vixø, og jeg indløste af Jens Gyrstinge, der Landsdommer var, med alle Breve, som jeg har derpaa. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Herlogi Nielsß M., auditoris placiti generalis, Dn. Jacobi Lunge M. et Olaui Lunge[4] A. Datum fer. 4. post f. Benedicti.

Perg. med [4] Segl: 1. Fxvij 5; 4. Fxvij 22. (RA. Tybjærg H. 60.) — Hertil 5125, 5586, 5625. [6012

Marts 26. Jeg Nis Abysøn, man kalder Bay, har solgt Jes Andersøn, man kalder Nyip, alt det Gods, som jeg fik efter min Moders Cristina Thurisdatters og min Broders Pæther Andersøns Død til ret Arv, hvilket Gods ligger i Balw og i Balw Fang, og det Gods, jeg arvede efter deres Død paa Kuwedh Mark, og al den Jord, de efterlod mig paa Attorp Mark; item en Gaard i Fiældorp (Esgerdh) og al den Jord, mig tilhører paa Torsyø Mark (Michel). Og vedkender jeg mig, at han har gjort i mit Nøje for alle Godserne. Sig. meum cum sig. discretorum Johannis Thorberni proconsulis in Randrws et Nicolai Thorberni villani ibid. Datum fer. 6. ante dnicam. palmarum.

[Perg. med [3] Segl: 1. 3. »plebeja«. Arkivet paa Rosenholm.] Afskr. af Langebek 1761: LDipl. — Jfr. 1428 Febr. 29. [6013

Marts 27. Afladsbrev af Bisp Naffno af Odense.

[Orig. Haastrup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 325.* [6014

Apr. 16. Anders Gied, Jep Friis, Jens Nielssen, Trogelss Stiigsøn, VV., Michel Isachsøn, Værkmester var paa Calløe, Michel Thordsen, lille Michel Kieldssen af Astorp og Astrut af Lygisbech, Bønder. Fred. efter quasimodogeniti var for os østen for Bregneds Kirkegaard hæderlig Hr. Peder Mogenssen R. selvtolvte med Jørgen Hassekop, Barbitz Pederssen, Adtzer Michelsøn, Oluf Pederssen, Anders Felix, Ingvard Nielssen, Peder Nielssen, Jens Espersøn, Jens Gundessen, Christen Lassen og Peder Jenssen og gjorde den Ret, som ham var forefundet af gode Mænd Jep Olufssen af Hessel, Muss af Bruisgaard[a], Lass Muss af Stienalt, Jens Pouelssen af Reve og for andre gode Mænd og Bønder, der hos var i Hornslett paa Mødet om Peder Marqvorssens Død med Hr. Marcus Marqvordssen; som de skyldte Hr. Peder Mogenssen for Drabet, blev ham denne Ret tilfundet, for han nægtede den Gerning. Og denne Ret blev saa gjort for os af Hr. P. M. selvtolvte, og lovligen »aarsaget« for forn. Peder Marqvorssens Drab, og han blev ihjelslaget af Jesper Jenssen. Vore Indsegl. Datum *etc.*

[Orig.]. Afskr. [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 102; LDipl. [6015

a) Afskr. tilføjer: eller Munch af Brusgaard.

Apr. 21. Jæiop Helghesß Foged i Swndz H., Erik Jensß[2] Præst i Swinneborgh, Jesse Krumpen Foged paa Ørkil, Jæppe Herlousß af Skousbo, Henrich Walkendorp[5], Matis Nielsß af Siobo, Jesse Hind[7] Foged paa Kærstorp, Iwer Nielsß og Anders Pæthersß, Raadmænd i Swinneborgh. Onsd. før Jøriens Dag paa Sundz H.s Thing saa vi, at hæderlig og skellig Jæiop Basse af Nielstorp fik et Thingsvidne ved 8 Dannemænd: Per Haw, Jesse Æsbernsß, Per Jensß, Matis Falk, Anders Odh, Per Smeth, Lasse Tykeschow og Jesse Bang, hvilke alle vidnede, at de saa, at Jæiop Bassi havde og fremledte et fuldt Sognevidne af Oldorp Sogn ved Dannemænd og skellige, hvilke alle vidnede, at den Svend, som Jæp Bassi slog ihjel, blev slaget i J. B.'s egen Gaard, og den Svend, som saar blev gjort, kom rendende med et spændt Armbørst imod J. B. Item vidnede de, at det fornævnte Sognevidne ogsaa vidnede, at de havde hørt af dem, som der hos var, der dette skete, at J. B. blev ganske haanlig og »smæligh« fortalet, før end han gjorde dem noget imod. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [9] Segl: 1. Bomærke; 2. G. 557*; 4. Udslidt Skjold; 5. Dxliv 1; 7. Hxl 19; 8. Udslidt; 9. Udslidt Skjold. (RA. Reg. 69, Fasc. 12, 5.) LDipl. [6016

Apr. 28. *Reg. *4650.* Perg. med [8] Segl: 1. Delt Skjold (Rantzau?); 4. jfr. Cxxvj 2; 7. jfr. Llij 2. (SvRA.) Efter Afskr. i LDipl: *Matzen, Panteret 484.* [6017

Apr. 28. Henricus Grubbæ advocatus in Wynningæ H., Petrus Diegn et Math. Ørn, villani Nyburgenses, Ness Petri de Kuldorp, Johannes Petri de Hæritstædh, Tuwo ibid., Magnus Kragh de Koxbølæ, Ynguarus de Wluersløff et Johannes Jensß. Fer. 4. ante diem Walburgis in placito Wynningæ H. vidimus, quod Ness Aggesß de Mordhwæ Jess Pæthersß dicto Judhæ curiam suam, quam personaliter inhabitavit, in Mordhwæ pro pleno pretio per ipsum sublevato ingremiavit et scotavit, que curia prius 3 diebus placitalibus cognatis et amicis exhibita, vulgariter laughbodhen, ad emendam, licet nullus eorum interim venit, qui eam voluit comparare. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [9] Segl: 1, 2, 5. Bomærker. (Ark. paa Ravnholt.) [6018

Maj 1. Privilegium af Kongen.

[Orig. Gavnø Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 325.* [6019

— Jeg Pether Jepß Præst og Biskoppens Officialis i Kalundburg har opladt Twe Anderß Bymand i Kalundburg en Jord i Kordel paa Smedegade østen næst hos Jep Pethersøn, hvilken Jord Hr. Hannes Gerekeß Kannik i Roskilde i Pant havde af Twes Hustrus Morfader, og kendes jeg mig fuldt at have oppebaaret af Twe efter Hr. Hans Gerekesøns Vilje og min til Nøje for alt det, den fornævnte Jord stod i Pant for. Medb. af gode Mænd Mans Krabbe Byfoged i Kalundburg, Gynther Borgemester sstds., Pether Gulsmeth[4], Kristofer, Anders Rask, Raadmænd sstds., og Jes Brwn Bymand sstds. Datum Kalundburg die Philippi et Jacobi.

Perg. [med 7 Segl: 4. Nævnt i LDipl.]. Senere i Kalundborg Bys Arkiv (RA.). LDipl. [6020

Maj 19. Iwarus Thordonis canonicus Ripensis. Dn. Nicholao Syøbo canonico Ripensi in 52½ nobulis anglicanis antiquis sum obligatus, pro quibus sibi omnia bona mea constructa et desolata in par. Emerloff inpignero, obligans me bonorum fructus et redditus sine Dn. Nicholai consensu nullatenus sublevare. Sig. meum cum sig. discretorum Joseph Jensß proconsulis, Lydikini Hartlefß[3] et Petri Faderß[4], consulum Ripensium. Datum fer. 4. infra oct. ascens. dni.

Perg, med [4] Segl: 3-4. Bomærker. Senere (jfr. 1432 $^{10}/_{9}$) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 4735. [6021

Maj før 23. RA. Maribo 2. Se 1424 Juni før 11.

Maj 26. Vi Borgemester, Raadmænd og al Almue i Saxkøpinge bekender, at vi vil give hver Martini Dag velbaarne Herman wan Siilen 50 lubesche Mk. af vor aarlige Skat i saadan Penge, som gænge er i Laland, som Kongens Vilje er og os har tilskrevet, som Herman

wan Siilens Brev lyder, som Kongen har undt og givet ham. Sig. ville nostre. Datum fer. 4. pentecostes.

Perg. [med 1 Segl]. Senere i Jønkøping Bys Arkiv. Afskr. af Langebek: LDipl. (*Reg. *4652.*) [6022

Juni 2. *Reg. *4654.* [Orig. København Kapitels Arkiv.] Afskr. fra o. 1500: RA. Reg. 30, 2. Afd., Fasc. I, Art. 1, Nr. 5. *Rørdam, Kbhvns. Kirker, Till. 29*; *Kbhvns. Dipl. IV, 24.* — Hertil 1717, 1824, 1958, 2216, 2222; jfr. 5652, 6024, 1441 Sept. 28, 1445 Marts 7. [6023

— *Reg. *4655.* [Orig. med Kapitlets Segl. Senere i København Kapitels Arkiv.] Vidisse af Borgemester og Raad i København 1481 Juli 30 (Mand. efter Olaff Dag). RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 289. *Kbhvns. Dipl. IV, 26.* — Jfr. 6023. [6024

Juni 4-9. Johannes Laxman decanus ecclesie Lundensis. Ex Dn. Johanne Pauli archidiacono Lundensis ecclesie et tutore ejusdem necnon capitulo ecclesie prenotate 2 curias in Flethiæ, quas Dn. Petrus Laxman M. bone memorie, pater meus, pro anniversario suo in ecclesia Lundensi quolibet anno tenendo ad fabricam ecclesie legavit in extremis [*se* 4672], ad dies meos pro annua pensione 8 sol. annone et 1 sol. gross., infra f. Andree exsolvenda, in conductum recepi sub conditionibus, ut pro dicta annona singulis annis solvam pensionem pecuniariam secundum modum taxationis, prout annona in capitulo Lundensis ecclesie fuerit estimata, et quod curias edificem et familiam in eisdem habitantem servari faciam indestructam. Me vero de medio sublato bona ad usus fabrice libere revertantur. Sig. meum cum sig. fratris mei Pauli Laxman A. Datum Lundis infra octavam corporis Christi.

Perg. [med 2 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [6025

Juni 15. *Reg. 3380*.* [Perg. med Hansestædernes Segl. Kongens Arkiv; udleveret Hansestæderne efter Vordingborgfreden 1435[a].] Optaget i Notarialinstrument 1426 Okt. 27. *Rydberg III, 66*; *Hanserecesse VI, 408*; højtysk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 322, Fol. 690.* [6026

a) Samtidig Afskr. i Lübeck: *UB. d. Stadt Lübeck VI, 522.*

— Vi Eric Laurenß Ærkedegn i Oors og Oleff Laurenß a. w., Brødre, er skyldig velbaarne Hr. Anders Nielssøn R. i Drotningholm 60 gamle ængilsche Nobler, for hvilke vi pantsætter ham 5 Gaarde i Livngby maghle i Strø H. (Jæpp Brydhiæ, Ascer, Pether Olsß, Guner, hver 2 Pund Korn; Sven Cristernß, 3 Pund Korn). Løsning skal tilsiges om Midsommeren tilforn, og Løsningsdagen skal være om Mortensmesse, og Landgilden skal følge Hovedpengene. Medb. af velbaarne Mænd Tymme Jonsß, Oleff Friis og Eric Jonsß. Datum die Viti et Modesti.

[Orig.] Afskr. fra 15 Aarh.: RA. Personalhist. Saml., Jernskæg. [6027

Juni 23. *Reg. *4656.* Perg. med [5] Segl: 2. Dxix l; 4. s nicolai iacobi om Bomærke; 5. Bomærke[a]. (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 17.) *Kbhvns. Dipl. II, 46.* — Jfr. 1448 Marts 28. [6028

a) LDipl.: 4 sigilla adsunt.

Juni 24. Jeg [Fru Ælne[a]] lader mig efter min Moders og mine Frænders og [Venners Raad] nøje med det Godses »lænelse«, som min Herre Hr. Anders Jeipson Lungæ R. har »lænt« mig i mine Dage, som er hans Hovedgaard Eghethæ med By og Mølle og alt hans Gods i Liutstorp, Astorp, Tordorp, Nielstorp, Olstorp, Wlsiø, Frendorp, Rothæ, Dalby, Høstene, Bodorp, Jenstorp, Kælstorp, Kædorp, Drusdorp, Togorp, Wynorp, Aas, Tottorp, Attorp, Heythæ, Faxe, Hyllethæ, Lestorp, Axelshowid og Hyllethæ mølne og Luntzmølne. Alt fornævnte Gods skal jeg have i mine Dage efter hans Død, oppebære Frugt og Landgilde, og naar jeg afgaar, skal det komme frit til Hr. Anderses Arvinger. Og faar Hr. A. herefter Gods eller Rettighed i forskrevne Byer, skal jeg ogsaa have det i mine Dage. For det Gods, Hr. A. har afhændet af mit fædrene og mødrene og min afdøde Broders Gods, lader jeg mig nøje med den Gengæld, som han har lyst mig, og som er alt hans Gods norden Wærebro, nemlig i Grønolte, i Lønolte og i Tholstorp med Møllen, og alt det Gods, han har og herefter kan faa i Langeland; alt dette Gods skal jeg og mine Arvinger have til evindelig Eje. For fornævnte Gods, som han har undt mig i mine Dage, kendes jeg mig ingen ydermere Rettighed at have i noget af hans Gods. Naar Hr. A. afgaar, tilbinder jeg mig at komme inden 6 Uger derefter til Siælentzfars Landsthing og opfylde alle forskr. Artikler. Naar Hr. A. afgaar, hvad jeg da har af gjort Guld og gjort Sølv og skaarne Klæder, som til mit Liv er gjorte, det skal jeg have uden Skifte, men af andet rørende Boskab, som er Dyner, Bleer, Sengklæder, Hoveddyner, »hiøwende«, Heste, Foler, Hors, Øksen, Køer, Geder, Faar, Gryder, Kedler, Kander og Bryggerede og andet Boskab, deraf tage jeg saa meget, som mig bør, og hans Arvinger saa meget, som dem bør. Hvad gjort Guld eller gjort Sølv og Fløjls- eller Silkeklæder Hr. A. har efter sig ved sin Død, skal komme til Guds Tjeneste. Hvad Gæld der er efter ham ved hans Død, deraf betale jeg saa meget, som mig bør, og hans Arvinger det andet. Alle forskr. Artikler lover jeg, og med mig og for mig lover min Moder Fru Kyrstyne af Wichsiø for sig og sine Børn, som hun nu er Værge for, Euerd Møltike af Helsinge, Knwd Anderson af Swaneholm, Jes Olsøn af Hesle, Euerd Møltike og Maties Møltike, Brødre i Bawelse. Vore Indsegl. Givet og skrevet Johannes Dag Midsommer.

Perg. [med 7 Segl[b]]. (RA. Fakse H. 79.) LDipl. [6029

a) Saaledes efter Brevets Paaskrift. b) LDipl.: Sigilla avulsa sunt uno excepto.

Juni 24. Jeg Æthlæ Jønsædother[1], Hennykæ Bossendale Efterlevere, har solgt og skødet velbaarne Gøthykæ Gryphson min Farbroder a. w. den Rettighed, som mig er tilfaldet af ret Arv efter min Broder Grubbe og min Søster Boeld i Rysløf. Afgaar Godset ham med Landslov, tilbinder jeg mig at give ham 2 lødige Mark Penninge, som gænge er i Landet. Medb. af gode Mænd Yngwer Tyghæsøn Raadmand, Matis Karlson og Yngwer Gulsmet, Bymænd i Næstwet. Givet Johannes Dag baptiste.

Perg. med [4] Segl: 1. Bviij 2 (Grip); 2. Bomærke i Skjold; 3. Bomærke (Brudstykke). (RA. Tybjærg H. 1.) LDipl. — Jfr. 3355, 1443 Okt. 13. [6030

Juli 3. Wii Magnus Boot[1] landrichter in Schone, Jacobus[2] to Heritzswatcloster, Petrus[3] to Aasscloster, Jacobus[4] to Allehilghen closter to Lunden, Johannes[5] to Tomdorp, Agho[7] to Ouedecloster, Olaff[6] to Bekeschow ebbete, Kanutus[9] prior to Dalbu, Johannes Laxman[8] deken to Lunden, Johannes[10] archidiaken dar sulues, Agho Nielssøn[12], Niels Swenssoen[13], Jonas Swenssoen, Jon Bing, Jepp Bille[14], Tuwe Nielssøn[16], Byorn Swensson, RR., Jens Peterssøn[18] to Lunden, Jens Dene[19] tom Elboghen, Anders Gagge[20] to Vstede, Laurents Rauen to Helsingborgh, Jens Peterssoen to Landeskrone, Hinric Brandeshaghen[23] to Trelleborgh, Hildebrand Ysacssoen[25] to Ahuss unde Clawes Stromendorp[26] to Schanøør borghermestere hebben geweset uppe Lunden landesdinge in Schone, dar de andre kore na rechte ghan schal, wen man koninge tom riike kesen schal. Dar hadde koning Eric syne bodeschop an schriften unde an mundighen boden unde leet uns vraghen unde esschede de warheit to seggende, uft dar jenich koning gekoren were by koning Cristoffers tiiden ufte sodder anders wen koning Woldemar sin sone unde dar na koning Olaff unde dar neghest unse vorben. gnedighe here, de nu koning is. Hiir segge wi aldus to, dat nen koning gekoren is tom rike Dennemarken unde hiir to dessem landesdinge by koning Cristoffers tiiden uft dar na sunder koning Woldemar unde koning Oleff unde koning Eric. Unse ingeseghele. Gheuen to Lunden des sonnauendes na unser vrouwen daghe visitat.

Perg. med [26] Segl: 1. Kiij 7; 2. G. 135; 3. G. 147; 4. G. 103; 5. G. 139; 6. G. 123; 7. G. 142; 8. G. 61; 9. G. 128; 10. G. 51; 12. Bxiij 5 (Ulfeld); 13. Llxvij 2 (Sparre); 14. Lxx 2; 16. Cxix 1; 18. Bomærke; 19. Llxv 8; 20. Llxv 6 (s' anders iebson); 21. Bomærke; 22. Bomærke i Skjold; 23, 25. Bomærker; 26. Lxxiij 4. Kongens Arkiv (RA. Hyldinger 8). LDipl. [6031

Juli 7. Wy Erland Nielssøn[1] ridder, landrichter in Seland, Nicolaus[2] to Sore, Peter[3] to Ringstede, Jacobus[4] to Schoucloster, Ma-

theus[5] to Ebelholt, Johannes[6] to Knardorp ebbete, Hemming[7] prior to Andwortschow, Johannes prouest to Roschilde, Johannes[8] deken to Kopenhauen, Vicke Smekel[10] ridder, Thorbern Jenssøn[11], Solue Nielssoen[12], Goos van Hetzacker[14], Peter Jenssøn[15], Peter Oxe[17], Niels Galt[16], Peter Truwelssøn[19], knapen, Ingwar Anderssøn to Roschilde, Hinric van dem Berghe[20] to Kopenhauen, Jens Olafssoen[22] to Koeke, Niels Nebbe[23] to Slawelsse, Niels Knutssøn[24] to Nestwede, Peter Gunter to Kalundborgh, Peter Anderssøn to Werdingborgh unde Hemming Nielssoen[27] to Ringstede borghermestere hebben geweset uppe Ringstede landesdinge in Seland, dar de drudde kore na rechte ghan schal, wen men koninge tom rike to Dennemarken kesen schal. Dar hadde koning Erik [*osv. som* 6031 *indtil*] dat nen koning gekoren ys to dem rike Dennemarken mit rechte na des rykes rechte unde hiir to dessem landesdinge by koning Cristofers tyden uft dar na sunder koning Woldemar unde koning Olaff unde koning Erik. Unse ingeseghe[*le*]. Gheuen unde schreuen to Ringstede innen den achtedaghen des festes visitat. Marie des midwekens.

Perg. med [27] Segl: 1. Lxiv 1 (S' HERLV NICOLAI; Snekken); 2. G. 494; 3. G. 474; 4. G. 469; 5. G. 481; 6. G. 477; 7. G. 507; 8. G. 337*; 9. G. 394 (s' olavi boicii presbiteri); 10. Dxxj 25 (S. FICKONIS SMEKER); 11. Llxviij 23 (Sparre); 12. Hxlvj 1; 14. Cxxxj 10; 15. M. 83; 16. Clxvj 1; 17. Cxlvij 2; 18. Bomærke; 19. M 90; 20. Lv 7; 22, 23. Bomærker; 24. Clxiv 40 (IOHIS KANVTI); 25. Bomærke i Skjold; 27. Bomærke; samtidig Paaskrift: quod dux Woldemarus non fuit rex. Kongens Arkiv (RA. Hyldinger 9a). LDipl. [6032

Juli 9. Johannes episcopus Roskildensis. DDn. decano totique capitulo Roskildensi pro sumptibus et expensis per nos versus partes Alemannie et remotius, si contingat, in negotiis regni et ecclesie cum Erico rege pronunc faciendis in 500 mr. lybic. nobis per capitulum mutuatis in albis sterlingis bonis et ita legalibus et dativis, sicut fuerunt albi sterlingi, antequam cuprei sterlingi moderni cudebantur, computando, videl. 4 sterlingos pro 1 solido lybic., aut in albis sundensibus bonis, moneta sundensi concava hinc excepta, sumus obligati infra f. Martini, computando a festo Martini prox. futuro ad sequens f. Martini post 1 annum, per nos integraliter persolvendis. Pro quibus 500 mr. capitulo omnia bona nostra in Tuza cum molendino ibid. necnon bona nostra in Ællorp impigneramus tali conditione, quod si dicte 500 mr. infra prenotatum terminum in prescripta moneta non fuerint persolute, capitulum prefata bona sub sua ordinatione recipiat et redditus inde levet, sed ratione dampni et interesse pro bonis capituli alibi pro premissa summa impigneratis, pensio et redditus dictorum bonorum cedant, donec bona pro 500 mr. redimantur. Secretum

nostrum cum sig. capituli nostri Hafnensis necnon DDn. Jacobi de Schoucloster et Mathei de Æblholt abbatum. Datum octava visitat. Marie.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F VI, 105. [6033

Juli 17. Wy Jens Nielssoen[1] ryttær, landrichter in Norjuthlande, Henricus[2] to Withscoffle, Magnues[3] to Oemecloster, Michael[4] to Esenbeckcloster, Magnus[5] to Alwinge closter, Nicolaus[6] to Norrecloster ebbete, Johannes to Burlum, Johannes[8] to Wibergh, Olauus[9] to Arhusen proueste, Ericus Jonsson[10] archidiaken to Ripen, Stighe Mwnk[14], Niels Stranghessoen, Niels Krabbe[13], Jens Skram, Ywer Krabbe[16], Waldemar Albrechtson[15], Laurentz Hwas[17], rittere, Jens Kaas[18], Powel Stighesson[19], Olef Jensson[20], Pether Skram[21], Pether Hase[24], Jesse Jwl[22], Lass Mws[25], Jeppe Hegdal[27], Thorde Tymmesson[28], Jesse Kanne[30], Sommer[31] unde Eskel Jeypesson[32], knapen, Godeke Bage borgermester unde gantze menicheyt to Ripen[23], Pether Rike borgermester to Wibergh unde de gantze menicheyt dar sulues[26], Jesse Schroedere[44] borgermester to Randerhusen unde de gantze menicheyt dar sulues[29]. Jens Nielsson[34] borgermester to Alborgh unde de gantze menicheyt dar sulues[33], Jens Petersson[35] borgermester to Arhusen unde de gantze menicheyt dar sulues[36], Mychil Nielsson[41] borgermester to Horssnes unde de gantze menicheyt dar sulues[40], Niels Jensson[46] borgermester to Wedele unde de gantze menicheyt dar zulues[43], Thomas Nighelsson borgermester to Koldinghe unde de gantze menicheyt dar zulues hebben ghewesen uppe Wiberghe landesdinghe in Nortjwthlande, dar de erste kore na rechte gan schal [*osv. som* 6032]. Gheuen unde schreuen to Wibergh uppe den sonauend vor Marie Magdalenen daghe.

Perg. med [48?] Segl: 1. Cxxxiv 2 (Løvenbalk); 2. G. 725; 3. G. 789; 4. G. 786; 5. G. 795; 6. G. 784; 8. G. 690; 9. G. 748; 10. G. 858*; 13. Lv 63; 14. Lv 11; 15. Cxxxj 5 (Eberstein); 16. Lv 64; 17. Llxvij 16; 18. Llxv 24; 19. Gxvj 56 (Hvide); 20. Ivij 23 (Krumpen); 21. Bv 4; 22. Gxvij 2; 23. Ribe Bysegl; 24. Cxvij 2; 25. Ivij 13 (S' LAVRENCII IOHANNIS); 26. Viborg Bysegl; 27. Cxxj 17; 28. Flxvj 2 (Abildgaard); 29. Randers Bysegl; 30. Lv 96 (s ienſ anderſ'); 31. Lv 92 (S NECLVS SOME); 32. Cvij 2 (S EKEL EISENS; Basse); 33. Aalborg Bysegl; 34. I Sigilfeltet en Hjort; 35. s ieſſe pederſon frogneſ[?] om Bomærke; 36. Aarhus Bysegl; 40. Horsens Bysegl; 41-42. Bomærker; 43. Vejle Bysegl; 44, 46. Bomærker; samtidig Paaskrift: littera Jutorum, quod dux Woldemarus non fuit rex. Kongens Arkiv (RA. Hyldinger 7). LDipl. [6034

Juli 19. Clawes Gyntersß tam ex parte sui quam ex parte fratris sui minoris Thome Gyntersß, Libbertus Gyntersß et Johannes Gyn-

tersß. Ex quo Dn. Folquinus bone memorie, patruus noster, prepositus Lundensis altare ob remedium animarum [*sue*] ac parentum propinquorumque suorum, in honorem corporis Jhesu Christi in ecclesia Lundensi erexerat et dotaverat, scotatis ad hoc, licet non manutraditis, omnibus bonis suis immobilibus, et quia bona, quoad possessionis usum et fructum. usque ad obitum suum sibi retinuit nec ea persone dicti altaris, sicut in scotatione moris est, ad manus tradidit, nos, quod dicta scotatio non potest secundum leges patrie vigore subsistere, cum ex ea non fuerit bonorum subsequta traditio manualis, coram Dn. Petro archiepiscopo Lundensi, capitulo suo necnon in placitis generali ac alias municipalibus terre Scanie, desuper evictione dictorum bonorum intentantibus ac sepius moventibus questionem, idem Dn. archiepiscopus considerato, quod bona per pretactum modum de altari verisimiliter possemus evincere, assumptis ad hoc secum aliquibus de capitulo. intendebat taliter disponere, ut et prepositus prefatus jam post mortem suam per demolitionem suo pio proposito totaliter non frustraretur, nos igitur heredes ejusdem portionibus nobis debitis, quoad immobilia tamquam exhereditati totaliter non fraudemur, quare inter nos et personam altaris per amicabilem compositionem duxit taliter paciscendum, ut nos jure hereditario 1 curiam in Arløff, 1 in Høstæsløff et 1 in Wirkye cum curia, quam quondam habuit Johannes Benechini Lundis, ac ceteris bonis in Falsterboodhe et Skanør, que prepositus possidebat, recipiamus perpetuo possidenda. Bona vero, videl. 1 curia lapidea in Malmøgis, contigua domui fratrum minorum ad partem occidentalem ibid., 1 curia in Tornæ H. in Nøbele prope Lundis cum 3 bodis, quas idem prepositus de Magno Baad et Trugillo Beyntsß presbitero emit, in par. ecclesie minoris b. virginis situatas, apud altare remaneant, per personam altaris libere ordinanda, salvo semper nobis et heredibus nostris. recta linea descendentibus, jure patronatus personam ydoneam ad altare presentandi. Nos vero hujusmodi compositioni consentimus. Sig. nostra cum sig. nobilium Dn. Johannis Griim M., Magni Baad justitiarii placiti generalis Scanie et Petri Nicolai de Ascerthorp A. Datum Lundis in profesto Margarete.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 204. LDipl. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 177* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Xiiij, Fol. 83*). — Jfr. 5199, 5513. [6035

Juli 20. Iwer Springh Foged i Wendz H., Ascer Brun, Per Ostredß, Hans Scriuere i Aspedorp, Anders Jensß i Harrendorp, Clawes Marswin, Daniel i Hyndorp og Bertell Brun. Tirsd. efter divis. apost. paa Wendz H.'s Thing fik beskedne Anders Brun af Esderp et Thingsvidne ved 8 Mænd: Jeppe Drukken, Jeppe Springh,

Clawes Matteß, Bæiendh i Koberbøle, Iwer Clawesß, Per Nielß i Rodersløff, Anders Saxen og Tyge Burre, hvilke vidnede, at Nisse Brun, forn. Anders Bruns Broder, samme Dag inden 4 Stokke pantsatte Anders Brun halv sin Del af al den Jord, der hører til Esdorp Mark, og halv sin Del i den Jord, som han har paa Gamelborgh Mark, for 6 Øre Byg og 5 lubeske Mk. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 2. Bomærke. (RA. Vends H. 1.) [6036

Juli 20. Michill Jensß Herredsfoged i Galtenn H., Niels Thordsß, Niels Persß, Præster, Jens Pouelsß af Røffue, Palli Huass, Per Jacopsß og Esbern Sebbisß i Øthum. Tirsd. før Marie Magdalene Dag fik paa Galtenn H.s Thing inden 4 Stokke velbaaren Lagge Jensß af Claxholm et Thingsvidne af 8 Dannemænd: Olluff Olsß, Per Pouelsß, Symen Jønsß, Niels Esbernsß, Michill Jensß, Niels Michilsß, C[*r*]isten Nielsß og Fraast i Lierberg, hvilke vidnede, at Nielstrup Mølle med Dam og Damsbond tilhørte L. J. med flere Godser, som stod i hans aabne Brev, som blev læst den samme Dag. Vore Indsegl. Givet *osv.*

[Perg. med [7] Segl, hvoraf 2 bevarede.] Vidisse af Galten H.s Thing 1533 Juni 17, givet Kristoffer Gø til Avnsbjerg. Orig.: Hevringholms Godsarkiv (RA.). [6037

Juli 22. *Reg. *4657.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 16.* [6038

Juli 24. Petrus[1] archiepiscopus Lundensis. Vig. Jacobi in camera nostra Lundis in nostra et plurium discretorum presentia discr. Johannes Olaui de Arendala curiam quandam, Lundis in lata platea in par. s. Olaui septentrionaliter a curia Nicolai Brodhersß situatam, in remedium animarum sue, uxoris sue et parentum suorum utrorumque ad fabricam ecclesie metropolitane Lundensis legavit et in sinum Dn. Johannis Pauli archidyaconi et tutoris unici ejusdem fabrice scotavit cum conditione, quod anniversarium pro animabus Johannis Olaui, uxoris sue atque parentum in summo choro ecclesie perpetuo celebretur. Secretum nostrum. Datum et actum *etc.*

Perg. med 1 Segl: G. 26 (Bille). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [6039

Juli 27. Johannes episcopus Roskildensis. Prelatorum et canonicorum ecclesie Roskildensis, ut ex cura pastoralis officii tenemur, precibus inclinati eorumque utilitate providere cupientes, omnia privilegia, que episcopi Roskildenses predecessores nostri DDn. prelatis et canonicis ac fabrice ecclesie ejusdem dederunt, concedimus et ipsa privilegia necnon consuetudines capituli approbatas confirmamus.

Quare inhibemus *etc.* Nostrum secretum. Actum et datum Roskildis fer. 3. post f. Jacobi.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin F VI, 115. LDipl. [6040

Aug. 5. In nomine dni. amen. Johannes episcopus Roskildensis[1]. Cum teste scriptura vita hominis militia est *etc.* Canonicatui et prebende Stenløse in ecclesia nostra Roskildensi, quos Dn. Ingemarus Tuuonis canonicus ibid. jam actu tenet, propter ipsorum canonicatus et prebende obventionum tenuitatem, cum urgens necessitas id exposcat, capellam nuper per nos in dicta ecclesia nostra versus occidentem, capelle Dn. Abrahe condam M. ad latus aquilonare contiguam, in honorem dei et decem milium militum martirum pro salute anime nostre et animarum parentum et heredum nostrorum fundatam ac de bonis nobis jure hereditario advolutis dotatam, capituli nostri Roskildensis consensu accedente annectimus et unimus, ordinationibus tamen, conditionibus et modis in originalibus litteris fundationis dicte capelle expressis semper salvis. Nostrum ac capituli nostri Roskildensis sig. Datum in curia nostra Leckinge die Oswaldi.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 169 (Lodehat). Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LXI, 8). [6041

Aug. 12. Wii Johan bischop to Raszeborg[1] bekennet, dat here Hinriik, hertoghe to Sleszewig *etc.* vor uns ghebrocht hefft 3 breue up permynt geschreuen, der een myd enem ingheseghele was vorsegelt, in welkeme sat en belde up enem stule in scaltnisse enes kroneden koninghes *etc.* (Waldemarus dei gratia Danorum Sclauorumque rex), unde up der anderen siiden stund en helm (Galea Waldemari dei gratia Danorum Sclauorumque regis); de andere mid 11 ingheseghelen, unde de drudde myt 36 ingheseghelen. Des leet uns de hertoge vorstan, dat he der breue in vromden jeghenen behouede, dar he dar umme vare willen nicht bringen dor, begerende van uns, dat wii em van den breuen en vidimus geuen wolden: **1439**, **1446**, **1447**. Screuen to Rey[*ne*]uelde des donerdaghes vor unser vrowen daghe erer hemmeluart.

Perg. med Bispens Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv; senere indkommet i Kongens Arkiv (RA. Slesvig 6). [6042

— *Reg. *4659.* **A.** Perg. med Bispen af Ratzeburgs Segl; paa Bagsiden Notarialattest af 1424 Maj 10. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 71). — **Aa.** [Afskr.: Kejserprocessen]: *SRD. VII, 364-68.* [6043

— *Reg. 3382*.* **A.** Notarialinstrument med Notarmærket og med Lübeck Kapitels Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv; senere indkommet i

Kongens Arkiv (RA. Slesvig 62). — **Aa.** [Afskr.: Kejserprocessen]: *SRD. VII, 368.* [6044

Aug. 12. Magwns Baat[1] Foged og Raadmand i Lund, Hannes Belkow[2] og Lasse Niclisß, Borgemestre, Knut Matisß[1], Beint Jenß, Twe Pæthirß og Pawel Thorstinß[7], Raadmænd sstds. Torsd. efter Laurenz Dag skødede paa vort Bything skellig Ærnist Brodde, Raadmand i Lund, Hr. Jens Pawelß, Ærkedegn i Lund, sin Jord i Lund i Nwnno Sogn, hvilken rækker fra »nwnno borlith« og saa sønder mellem »grobin« og Østragaden og indtil Aghæ Timbirmanz Gaard, med den Jord, han fik af fornævnte Aghe Timbirman og med Hus og Bygning og al den Jords Tilliggelse, og kendtes sig at have oppebaaret fuldt derfor. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1. Kiij 7; 2, 4, 7. Bomærker; Paaskrift: scotatio Ærnisti Budde super fundo, ubi postea edificata fuit Rosengard. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [6045

Aug. 23. Wir Sigmund[1] Romischer kunig *etc.* embieten allen unsern und des heiligen romischen richs und unser kunigriche zu Vngern und zu Behem undertanen und getruen unser gnad. Wann herre Erich zu Dennemark, Sweden, Norweyen *etc.* kunig, unser lieber bruder und oheim, zu uns komet, befelhen wir euch, das ir in gutlich empfahet und in ouch mitsampt synen grauen, banyrherren, edeln, rittern, knechten, amptluten, dienern, pferden, wagen, habe und gute durch ewer und unser lande hin und wider sicher faren lasset und sie ouch mit ewer macht durch ewer gebiete zu uns geleitet, wo des not ist und das an euch begert wirt, uns zu liebe. Geben zu Ofen an Bartholomeus abend unser riche des Vngrischen in dem 37., des Romischen in dem 13. und des Behemischen im 4. jaren.

Perg. med Sigismunds Sekret; paa Plicaen: Ad mandatum Dn. regis Franciscus prepositus Strigoniensis; Paategning: Salvus conductus a rege Romanorum pro Dn. rege Heric[?] in Landesbergh Mathei. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 63). LDipl. [6046

Aug. 26. Mattes Herredsfoged i Medelsom H., Jens Myckilssøn Præst og Eric Jønssøn Foged paa Skærnæ, Palli Smyth af Skawær, Esbern Woghenssøn, Lass Jenssøn, Pether Wendelbo, Pether Petherssøn og Niss Petherssøn af Branzthorp. Torsd. efter Bartholomeus paa Medelsom Herredsthing fik Thyrgi Wolssøn et Thingsvidne af 8 Dannemænd: Lass Jenssøn, Pether Wendelbo, Jess Eghioskytte, Jess Griipp, Pether Swenssøn, Pether Nielssøn, Øyti Jenssøn og Pether Petherssøn, som vidnede, at Niss Petherssøn af Thaffwæl paa Medelsom H.s Thing skødede Thyrgi Wolssøn hans Gods Thaffwæl og Thaffwæl Fang og dertil saa meget han havde i Hiærmæn Sogn

baade det, hans Broderdatter Gyde Esbernsdatter havde skødet, og alt det, han ellers havde, og dertil den Rettighed, han havde i Hiorthhædhæ Sogn, det skødede han Thyrgi til evindelig Eje; item vidnede de, at Niss Pætherssøn kendtes, at han havde opbaaret fuldt Værd for Godset. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [9] Segl, hvoraf 3 bevarede. (Arkivet paa Ulstrup [ikke undersøgt].) Afskr. af Becker 1851: LDipl. [6047

Sept. 8. Kanutus prior monasterii Dalbyensis. A nobili et discr. Thørberno Benedicti A. 5 lagenas butiri cum 2 mr. argenti in f. nativit. Marie sublevavimus, pro qua pensione eum quittum dimittimus. Sig. nostri prioratus. Datum die nativit. Marie.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Personalh. Saml. p. Perg., Bille.) [6048

Sept. 15. *Reg. *4663.* Højtysk Udfærdigelse. Perg. med [36] Segl: 1. Kong Eriks Unionssekret; 2-5. Hertugerne Otto, Kasimir, Vartislav og Barnim af Pommerns; 7. Højmesterens; 12. Fxxxj 4; 15. Clj 19; 29-36. preussiske Ordensridderes. Kongens Arkiv (RA. Lifland 15). *Rydberg III, 74.*

Plattyske Udfærdigelser. **A.** Perg. med [31] Segl: 18-21, 23-26. pommerske Raaders. Kongens Arkiv (RA. Lifland 16). — **B.** Perg. med [31] Segl: 18-19, 21, 23-26. pommerske Raaders. Kongens Arkiv (RA. Lifland 17). [6049

— Den tyske Ordens Højmester erklærer inden Aar og Dag at ville udfærdige Forbundsbrevet **6049** med sit store Segl.

Perg. med Højmesterens Segl. Kongens Arkiv (RA. Lifland 18). *Rydberg III, 80.* [6050

Sept. 22. In nomine dni. amen. Indict. 1, mensis sept. die 22, hora vesperorum vel quasi, pontific. Dn. Martini pape V anno 6., in DDn. Johannis archiepiscopi Vpsalensis et Johannis episcopi Roschildensis presentia Dn. Ericus rex quasdam litteras pergameneas, unam DDn. Hinrici et Nicolai comitum Holsacie et aliam Dn. Hinrici ducis Sleszwicensis ac archiepiscopi, episcoporum et militum infrascriptorum sigillis sigillatas monstravit easque transsumi petiit: **1877, 3027.** Super quibus Dn. rex me notarium publicum requisivit, ut sibi super premissis unum publicum instrumentum conficerem. Acta Landesbergh Caminensis diocesis in hospitio Dn. regis *etc.*, presentibus milite Dn. Benedicto Pogwisch, Dn. Johanne Petri Dn. regis cancellario et Cristofero de Rotenburgh A., testibus.

[*Notarmærke.*] Et ego Hinricus Romer clericus Cammynensis dioc., publicus imperiali auctoritate notarius *etc.*

Perg. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 64). (*Reg. *4664.*) [6051

Sept. 28. *Reg. 3383.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 113.* [6052

Okt. 18. »Pädher Göthsons i Åås uthgifne åth Bosiö closter testementz- eller donations breef på een gård liggiandes i Malmöe med 2 klädeboder der sammastedes, dat. Lukæs dagh«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 132. [6053

Okt. 27. Petrus Mattisß dictus Saxtorp in Halmstadhe, A. Curiam meam in Rynnorp, par. Ottorp, Ludgudhe H. (1 mr. argenti) capitulo Lundensi donavi necnon in placito terre Scanie scotavi sub conditionibus, ut anniversarium meum, Benedicte consortis mee necnon parentum et liberorum meorum omni anno statim post octavas nativit. virg. in ecclesia metropolitana Lundensi teneatur de pensione predicte curie taliter dividenda, ut canonicis, qui vigiliis et misse interfuerint, 20 grossi, vicariis et pro missis 15 grossi, fabrice et pauperibus 20 grossi cedant, ita tamen quod de 2 ultimis partibus 5 sterlingi in turri pro pulsantibus deducantur. Sig. meum cum sig. discr. et providorum Dn. Laurencii Achonis canonici Lundensis, Jone Saxtorp, Petri Hachonsß in Syrekøpinge et Jone Nielsß in Swaleff, AA. Datum Lundis vig. Symonis et Jude.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 79. LDipl. [6054

Okt. 28. Skødebrev af Thames Magnessøn R. til Biskop Lawe af Wyborgh.

Perg. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 341*, hvor dog staar: Laurentii for: Seuerini (RA.). *Dipl. Viberg. 24.* [6055

Okt. 30. Ottæ Skinkel[1], man Tidehws kalder, Landsdommer i Fyn, Claus Schinkel[2] i Lambehawe, Jes Michelsß[3] i Schiby, Kiæl Twesß[4] i Andorppæ, Jens Clæmentsß[5], Nyels Jensß[6], Pæther Lillæ[7] og Hennekæ Tøyæsß[8], Raadmænd og Bymænd i Odensæ. Lørd. før Allehelgens Dag paa vort Landsthing inden 4 Stokke skødede velbyrdige Hr. Axel Andersß R. Pæther Diegn af Nyburgh til Sten Basses Haand af Thydebergh en Hovedgaard i Rosendorp med 4 Brydiegaarde sstds. i Schamme H., 6 Brydiegaarde i Hødorppæ, en Gaard i Klintæ, 2 Gaarde i Væsterby, 2 Gaarde i Todorppæ i Schamby Sogn med en Mølle i Rædingæ i Nærdighæ S. i samme Herred, 2 Gaarde i Osum H. i Roghelund og dertil al den Arv, som var tilfaldet Hr. Axel efter hans Søns Død Jens Axelsß, og som tilforn var tilfaldet Jens Axelsß af ret Arv efter hans Mormoders Død Fru Ingeborch, Hr. Johan Olofsøns Husfrue, som er i Siøholm i Schwldorppæ i Siæland og i Løckesholm, med alt forn. Godses Tillydelse enten i Pantegods eller i Skødegods, ihvor det var tilfaldet ham i Danmark. Og vedkendte Hr. Axel sig at have oppebaaret fuldt for Godset. Vore Indsegl. Datum *etc.*

A. Perg. med 8 Segl: 1. Cxxj 1; 2. Flvij 42; 3. Llij 2; 4. Cxxvj 2 (»Rantzau«); 5. Lxxiij 22; 6. Udslidt Skjold; 7. S PETRI DETLEF SON

om Bomærke; 8. Cxlj 2 (Grott). (RA. Skam H. 31 b.) LDipl. — Aa. Vidisse 1446 Nov. 2. [6056

Nov. 1. Wir Sigmund Romischer kunig[1] *etc.* tun kunt, als umb die czweytracht und kriege, die czwischen hern Erichen der reiche Denemarken *etc.* kunig und Heynrichen, Adolffen und Gerarden gebrudern, grauen zu Holzeden, aufferstanden seyn, und seliger gedechtnusse hertzog Rumpold von unsern und des heilichen reichs wegen fride, sune und richtunge doran getedinget hat, so das beide teill volles rechten umb alle zuspruche und anclage, so sie die an uns von beiden teilen schrifftlichen haben gesant, und der gantz bey uns gebliben seyn, nach laute hertzog R.s anlaszbrieffe, also seyn nu hie bey uns und in unsem houe umb desselben rechtes vertunge volmechticlichen gewesen des obgenanten unsers bruders und ohemes von Denemarken senteboten und rete und haben des ausspruchs alhie mit vollermacht gewartet und den gefordert. Ouch waren hie bey uns derselben grauen botschafft mit namen der bischoff von Lubek und ettliche irer rete; die sprachen, das sy nicht macht hetten, das sie den auszspruch mechtig weren auffczunemen. Mit unsem kuniglichen insigel. Geben zu Ofen an allerheiligen tag, unser riche des Vngrischen in dem 37., des Romischen in dem 14. und des Behemischen im 4. jaren.

Perg. med Sigismunds Sekret; paa Plicaen: Ad mandatum Dn. regis Franciscus prepositus Strigoniensis; paa Bagsiden: R[egistratum] Henricus Ffye. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 65). LDipl. [6057

— Jeg Nyels Andersß, der kaldes Rws, Bymand i Nyborgh, har skødet Pæther Diegn Byfoged i Nyborg min Gaard, som jeg nu selv i bor, hvilken jeg købte af Jæpp Porteneræ, med alle Breve, baade Kongebreve og Thingsvidnebreve, som jeg har derpaa, og kendes jeg, at han har betalt mig Gaarden vel. Medb. af gode Mænd Pær Kremer Borgemester i Nyborgh, Clemynd Ostradsøn Raadmand sstds. og Drews Schræder Bymand i Othensæ. Datum festo omnium sanctorum.

Perg. med [4] Segl: 1. Bomærke i Skjold; 2, 3. Bomærker. (RA. Nyborg 2.) LDipl. — Hertil 5117; jfr. 1424 Febr. 2. [6058

Nov. 8. Frater Nicolaus abbas Sorensis. Ex quo nobilis Johannes Krøppælyn nobis omnes pensiones de bonis nostris sibi conductive dimissis usque in diem datarum presentium persolverat, unde ipsum quittum dimittimus. Datum Sore fer. 2. ante f. Martini nostro sub sig.

Perg. [med 1 Segl]. (SvRA.) [6059

Nov. 12. Jeg Niels Galt[1] a. w. er skyldig til Priorissa og alt Konvent i Agnesse Kloster i Roskilde hvert Aar, saa længe jeg lever, 5 lødige Mk. med 1/2 [?] Fjærding Smør af deres Gods i Lundby i Winninge og i Stoby i Hamers H., som de har ladet mig til Leje i mine og min Husfrue Inghers Dage for forskr. lødige Mark og Smør, at udgive hvert Aar inden tolvte Dag Jul i deres Kloster i Roskilde. Forsømmer jeg at betale, har de straks Magt at tage deres Gods igen i alle Maade, som de da findes med Vornede. Medb. af beskeden Ingwer Andersß[2] Borgemester i Roskilde. Datum Roskildis crast. Martini.

Perg. med [2] Segl: [1. Clxvj 1]; 2. Bomærke. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 287* (RA. Roskilde 62). LDipl. [6060

Nov. 23. *Reg. *4669.* Perg. med Grev Diderik af Oldenburgs Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXV, 7). *Michelsen, Polem. Erört. 95.* [6061

Nov. 24. Nicolaus Lyberti officialis Dn. episcopi Roskildensis, Ingemarus Tuonis canonicus, Laurencius Michaelis alias dic[tus] Bagheld perpetuus vicarius, Johannes Petri consul, Tycho Baghere, Andreas Eskilli, Nicolaus Høgh, cives ibid. Fer. 4. ante f. Katerine in judicio hora causarum Nicolaus Olaui, Johannes Nielß de Flædiæ in Stæfens H., Esbernus Nicolai de Reynge versus Wordhingborgh et Nicolaus Fugl de Herføglæ, heredes Andree Andree alias dicti Skiold pie memorie ex una parte, necnon honesta Gydhæ relicta Andree Skiold ex altera par[te] fatebantur, se bona post mortem Andree Skiold, videl. pecora, utensilia, bolepenningæ et omnia alia bona, excepta curia villicali in Hersleff, quam Andreas inhabitavit, cum aliis fundis terre, si quos habuit, in bona concordia divisisse, unde Nicolaus Olaui, Johannes Nielß, E[*s*]bernus Nielß et Nicolaus Fughl ipsam Gydhe pro hujusmodi hereditate quittam dimiserunt. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. [med 7 Segl]. Senere (jfr. 1428 11/4) til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 280* (RA. Sømme H. 28). LDipl. — Jfr. 3977. [6062

Dec. 4. Magnus Baad Landsdommer i Scane, Biørn Olsß R., Hanes Laxman Degn, Jens Pawelsß Ærkedegn, Jens Jensß Kannik og Officialis i Lund, Hans Sammar, Gamal Pæthirsß, Jens Thrwetsß, a. w. Lørd. før Nichlaws Dag skødede paa Lundæ Landsthing velbyrdige Husfru Kirstinæ, Lasse Olssons af Qwernby i Hoby Sogn Efterlevende, som nu er Søster i Bøsø Kloster, Hr. Jens Nielsß, Kannik og Prior i forn. Kloster paa dets Vegne alt sit Gods i Bothæryth i Tranes Sogn, som er 4 Gaarde og et Fæste, hvilket Gods hun med rette Arv fik efter sin Moder Fru Kirstina Jecopsdotter, saadant Vilkaar forehaft, at den fornævnte Hustru Kirstinas Forældre skal

have hvert Aar en Aartid med Vigiliis og Sjælemesser af Godset i Klostret, saa længe hun lever, og naar hun er død, skal baade hun og hendes Forældre hvert Aar have Aartid i Klostret. S[kreve]t *osv.* Vore Indsegl.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv, senere i SvRA.; jfr. Wesmans Hdskr. (Upsala E 163) S. 179.] Samtidig Afskr.: SvRA., Pappersdokument. LDipl. 6063]

Dec. 13. »Hans Wadelz åth s. Pädhers kyrckia i Malmöe uthgifne skiöte eller säljobref på een 1/2 badstufva med halfva gården der till liggiande i berörde stad, hvilken badstugu kallas Kuntzes badstugu, dat. die Luciæ«.

[Orig. Malmø Peders Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 25. [6064

Dec. 16. Sigmund Romischer kunig *etc.* dem herrn Erichen zu Denmarken *etc.* kunig. Von solicher zweitracht wegen, die zwischen euch und Heinrichen, Adolffen und Gerharden gebrudern, hertzogen zu Sleszwig und grauen zu Holsten *etc.* langezeit verlauffen haben und noch sind, und ir der sach beider teil mechtiklich an uns gegangen seit nach ewerer anlaszbrieff auszweisung, also laden wir euch mit crafft diszes briefs, das ir oder die ewern mit ewer voller macht der nechsten tags uber drey monet nach dem tag, als dises unser brief in ewer behawsung geantwurt ist, zu Ofen gesteen sollet rechtes durch unsselber oder die unsern, oder unser brief zwischen euch beiden teilen zupflegen nach lautt ewer anlasz und machtbrief, die uns daruber under ewerm insigel geschickt sind, und wollet auch mit euch auf denselben tag bringen brief, kuntschaft und anders, wes ir mainet zugemessen. Und ob ir auf den vorgen. tag und in vorgeschriben masze nicht komet, so wolden wir dennoch dem anlasz zwischen euch nach geen und genug tun, als wir das dem andern teil zu geleicher weisz auch verkundet haben. Geben zu Totans, versigelt mit unser kuniglichen maiestat aufgedrucktem insigel, am donerstag vor Thomas tag, unser riche [*osv. som* 6057].

Perg. med Rester af Sigismunds Majestætssegl, trykt paa Bagsiden; ved Foden: Ad mandatum Dn. regis Franciscus prepositus Strigoniensis; Paategning: 2a citacio Holsatorum cum Dn. Absolone, her E. P.[?] oc E. Ericß ad Calliis[?] Polonie. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 66). LDipl. [6065

Dec. 17. Sigmund Romischer kunig *etc.* allen unsern und des Romischen richs und unser kunigriche zu Vngern und zu Behem undertanen und getruen. Wann die strengen Axel von Herdeloff, Erik von Agarden und Erik Erikssun von Winsdorff, czeiger dises briefs, in herren Erichen zu Denmarken etc. kunigs botschafft bey uns in unserm

houe gewesen seyn und ytzund wider heym cziehen, und wann sy oder andere an ire stat von demselben wider zu uns komen sollen, empfelhen wir euch dieselben und gebieten euch, das ir sy mitsampt iren dienern, knechten, pferden, habe und gute sicher, czolfrii und ungeirret cziehen lasset und sie ouch geleitet. Geben zu Tottans am fritag vor Thomas tag, unser riche [*osv. som* 6057].

Perg. med Rester af det bag paa trykte Segl; ved Foden: Ad mandatum Dn. regis Franciscus prepositus Strigoniensis. Kongens Arkiv (RA. Kejseren 11). [6066

Dec. 21. Bisp Ulriks Statuter om Korvikarernes Stipendier.

[Orig. Aarhus Kapitels Arkiv.] Afskr. fra 17. Aarh.: Ny kgl. Saml. Fol. 754. *Kirkehist. Saml. 3 R. V, 325.* [6067

Dag? Bisp Henrik af Slesvig sælger Satropholm til Henrik v. Alefeld.

[Orig. Senere i Ark. paa Svavsted.] Udtog af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 163 v (= *J. A. Cypræus, Ann. 367*). [6068

»Thingswindne af Mowbirk, Stredbeck at were ret herritzskiel och marckeschiel, 1423«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur SS 10. [6069

— ‚Madz Thorstenszens af Bollers Mageskifte med Bisp Peder af Børlum, til Vitterlighed underseglet Hr. Erich Erichszen Høvedsmand i Venszyszel og Jesze Erichszen af Asdahl, dato 1423‘.

[Orig.] Udtog [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 14. [6070

Uden Dag. *Hvitfeld IV, 339, Fol. 697.* Se 6183.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 249* (Febr. 22). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 47* (Aug. 14), *26* (Sept. 23).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 319, 322, 322.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 44* (Dec. 7), *159* (65 se Aar 1418 Øm Kl.). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 344* (Apr. 5), *347* (Apr. 5); se ogsaa 6055. — Børglum Bisp: *ÆA. III, 53.* — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 87.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 66, 80, 94, 125, 183, 183, 184, 184, 185, 195, 195, 195, 213, 233, 241.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 372, 372, 381, 385, 393, 402.* — Roskilde Agnete Kl.: se 6060, 6062. — Maribo: *ÆA. III, 272, 273, 274, 291, 300, 303.* — Alling: *ÆA. II, 170.* — Essenbæk: *ÆA. II, 65* (Marts 22). — Mariager: *Danske Mag. II. 141* (C 22), *141* (D 10), *141* (𝔖 1); se ogsaa 6069. — Vor: *ÆA. I, 199.* — Øm: *ÆA. I, 270.* — *Eline Gøyes Jordebog 125* (Jan. 25), *101* (Maj 1), *86* (Juni 17), *245* (Juli 27), *125* (Okt. 3).

1424.

Jan. 6. Lassæ Brodæ Foged paa Ars H.s Thing, Jens Pætherß a. w. i Forsingæ, Jens Frendæsß Borgemester i Calundborg, Jacop Glashaghen Bymand sstds., Jens Orm i Ørstørp, Trowæt i Andas og Anders Brodæ i Thumørp. Torsd. efter 12. Dag efter Jul gav og skødede hæderlig og ærlig Powæl Brandsß Bymand i Calundborg paa Ars H.s Thing en Gaard i Asmundørp paa den søndre Gade i Ars H., hvilken Jeyp Rode iboede (1 Pund Skyld), til s. Gertrud Alter i

Calundborgz Kirke med det Vilkaar, at han har i Leje alt det Gods, som s. Gertrud Alter nu har i Assmundørp for 1 Pund Korn i sine Levedage og Cristine hans Husfrue med ham, og naar han og Cristine afgaar, skal alt Godset ubehindret ligge til s. Gertrud Alter evindelig. Givet i Calundborg *osv.*

Perg. med [7] Segl: 4. Bomærke i Skjold; 5-7. Bomærker. Kalundborg Gertrudsgildes Arkiv, senere i Byens Arkiv (RA.). LDipl. [6071

Jan. 25. *Reg. 3384.* Perg. med 5 Segl (tyske). Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen t. Rosk. Stift 47). *Danske Mag. V, 322.* [6072

Febr. 2. Jeg Pæther Dieghn, Sten Bassæs Svend, har opladt til Sten Bassæ en Gaard i Nyborgh i det Hjørne hos »grawernæ«, som man farer ud til Arnakkæ, hvilken jeg købte af Rws, baade med Kongebreve og alle andre Breve, som jeg har paa Gaarden; item et aabent Brev, som Jess Haardh har givet mig paa 8 lub. Mk., oplader jeg ham og med al Ret, item et andet aabent Brev, hvilket Claws Lembek af Næbbæ har givet mig paa 28 lub. Mark. Medb. af gode Mænd Hr. Jæiopp Wølæ Præst i Wynningæ, Jessæ Amyndesøn[3] og Hans Bundessøn. Datum f. purific. Marie.

Perg. med [4] Segl: 3. Bomærke[a]. (RA. Nyborg 3.) LDipl. — Hertil 5117, 6058; jfr. 1432 Marts 4. [6073

a) LDipl.: Sigilla adsunt.

Febr. 6. *Reg. *4680.* Perg. med [2] Segl: 2. Lij 18. Aarhus Bys Arkiv (RA.). *Hübertz, Aarhus I, 10.* [6074

Febr. 7. *Reg. 3385.* Perg. med [12] Segl: 1. Fxlij 1; 2, 4-8, 10-11. Bomærker. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 180). *Neckelmann I, 85.* [6075

Febr. 12. Jeg Ingeburgh Hr. Jæns Strangæsß Efterleve har af Kong Eric og af Dronning Philippa til Laan, saalænge deres Naade tækkes, Smæterop og alt det Gods i Thywdh og Morsæ, hvilket min Herre Hr. J. S. skødede Dronning Margretæ paa Retterthing og gav aabne Breve paa, i saadan Maade, at jeg ikke skal arge det, men bedre det efter min Formue, og naar Kong Eric eller Dronning Philippa vil æske det igen af mig eller mine Arvinger enten med Brev eller med levende Røst, skal jeg igen antvorde dem det; item afgaar Kong Erik og Dronning Philippa, førend de kræver det igen, skal jeg holde det til deres Efterkommeres tro Haand i alle Maade, som Slottene i Rigerne forantvordes. Medb. af Magnus Petherß[2], der har min Datter, Hr. Andærs Jeipß[3] og Hr. Eric Nielß[4], RR. Datum Arws sabb. ante f. Valentini.

Perg. med 4 Segl: 1. Forsiden fattes; 2. Dxvij 12 (Due); 3. Fxvij 5 (Lunge); 4. Gxvj 8 (Gyldenstjerne). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 29* (RA. Mors 5). LDipl. [6076

Febr. 13. Jeg Eric Laurensß[1] Ærkedegn i Arws har annammet af Dronning Philippa Rinde Kloster, saa længe til min naadige Herre eller hun igen æsker det af mig enten med Mund eller med deres Brev. Saa længe jeg har det i Værge, skal jeg forestaa Klosterfruerne, bygge Klostret efter min Magt, holde deres Gods ved Rette og gøre Regnskab deraf for min naadige Herre eller Frue, saa længe jeg har det af dem eller saa længe til der kommer en »munnigh« Bisp, og min Herre eller Frue da overens vorder, hvem jeg da skal svare. Sig. meum cum sig. DDn. Naffnonis Ottoniensis et Johannis[3] Asloensis episcoporum necnon DDn. Andree Jacobi Lunge, Johannis Nicolai de Andzbergh et Erici Nicolai[6], MM. Datum Arusie profesto Valentini.

Perg. med [6] Segl: 1. G. 752 (Blaa); 3. Bispen af Oslos; [4-5. Nævnte i LDipl.]; 6. Gxvj 8 (Gyldenstjerne). Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 179). LDipl. (*Reg. *4681.*) [6077

Febr. 14. »Jäp Petterson byman i Ystedt sällier beskedelig man Åke Petterson all den rättigheet, han ägde i den gård, som han ärftt eftter sin fader Petter Jegepson, dat. die Valentini«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 228. [6078

Febr. 18. *Reg. *4682.* Perg. med [7] Segl: 1. G. 751; 2. Clviij 26; 5. Fxvij 5 (Lunge); 6. Cxxxiv 2 (Løvenbalk). Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 184). *Danske Mag. 4 R. I, 354.* [6079

Febr. 19. Jeg Awæ Petherß, man kalder lillæ Awæ, wapn, har skødet ærlig Hr. Eric Nielß af Tiim R. en Gaard i Vdbynædhræ i Wdbynædhræ S., og oppebaaret fuldt Værd derfor. Medb. af gode Mænd Hr. Niels Raaffn Abbed i Nørklostær, Lowænkiær og Jesse Powelß af Hwoornum. Datum sabb. post f. Valentini.

Perg. [med 4 Segl]. (RA. Gerlev H. 23; fra Arkivet p. Trudsholm.) LDipl. [6080

Febr. 25. Jeg Cristina Clemenzstotter, Albridh Hennekæsß Efterlevere, har skødet velbaarne Hr. Niels Suensß i Ellingæ R. 1 min Gaard (Frende, 1 Øre Korn) i Æwerthæ norden ved Aaen og 1 Møllested i samme By, hvilket Gods er mit rette fædrene, og har oppebaaret fuldt Værd for Godset. Sig. meum cum sig. virr. bonorum Magni Baad[2] advocati placiti generalis Scanie, Johannis Stigsß[3] in Nææs A. et Nicholai Suensß in Orneberghæ et Mathie Petri presbiteri. Datum die Mathie.

Perg. med [5] Segl: 2. Kiij 7; 3. Lxviij 5 (Thot); 4. udslidt Skjold. (SvRA.) [6081

Febr. 27. *Reg. *4684.* Perg. med [6] Segl: 1. G. 751; 2. Bispen af Oslos; 3. G. 733*; 4. Fxvij 5 (Lunge); 5. Lxxvj 1. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 181). *Danske Mag. 4 R. I, 354.* [6082

Febr. 29. Afladsbrev af Bisp Naffno af Odense.

[Orig. Haarslev Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 325.* [6083

Marts 8. *Reg. *4685.* Perg. med 5 Segl: 1. I Sigilfeltet et Menneskehoved; 2. A. Fviij 1; 3. S' ACHONIS NICOLAI om Bomærke i Skjold; 4-5. Bomærker. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 182). *Danske Mag. 4 R. I, 355.* [6084

— *Reg. *4686.* Perg. med 7 Segl: 1. Bomærke; 2. Fviij 1; 3. S' ACHONIS NICOLAI om Bomærke i Skjold; 4. s ions iacobi om Bomærke; 5-6. Bomærker; 7. s anders iepſon om Bomærke. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 183). *Danske Mag. 4 R. I, 355.* [6085

Marts 12. Wy Aleff hartoge tho Schleiszwigh *etc.* bekennen, datt wy unser armen luden, de va[n dem] köning Erich van Dennemarcken van uns[ern lande] Fehmern vordreuen worden, georlouet hebben, datt de jennen, de darnoch af [leven], ein jeder up sin erue unde up datt sine wedder bouwen moge, unde willen wy unde unse eruen einen jeglichen by older gerechticheitt unde gewanheidt tho lathende, unde willen ehm ock gerne van nu tho Michaelis dagh an forth auer 5 jahren freyheidt geuen, datt se unß unde unsen eruen darnha, wenn de 5 jahre ummekahmen sin, schatt, rente, pacht, beede, tins unde gelde daruan geuen. Unse insegel. Gegeuen des ersten sondages in der fasten.

[Orig. med Hertugens Segl. Femerns Arkiv.] Vidisse 1435 Jan. 22. Afskr. fra 17-18. Aarh.: se ved 2766. Trykt: *Kortholt, Femaria desolata (1673) 25.* — Stadfæstelse af Kristjern I 1465 Maj 15: *SHL. Urkundensamml. IV, 69,* og af Kong Hans 1489 Sept. 13: *sstds. III, 2. S. 13.* [6086

Marts 13. Burgermeistere, schepen ende raet der stat van Zutphen. Vor ons in gerichte ende in schependom is gekomen Derick Ficke die junge, onse medeburger, ende bekande, dat her Erich koning hem wal vernoget heft van eynen dirdendeel alse vor den irsten termyne in afkurtinge alsulcker 810 arnhemscher guldene, die syne gnaden Derike Ficken schuldich syn, welck derdendeel ende irste termiin Derike veruallen ende verschinen sal nu op onser vrouwen dage assumpt. neist comende, ende heft den fursten vurscr. van den irsten derdendeel quiit gelaten. Onser stat secreet[1]. Gegeuen des manendages na invocavit.

Perg. med Byens Sekret. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). LDipl. [6087

Marts 18. Specifikation, Bosø Kl. Nr. 134. Se 1425 Marts 18.

Marts 21. Vi Pæther Ostrædhß og Arwidh Ostrædhß, a. w., Brødre, har opladt Nis Esbæernsøn vor Søstersøn en Gaard (Pæther

Fughæl) i Brwnæstadhæ i Claustorpæ S. i Wæmyndæhøghz H. for sit mødrene med sligt Vilkaar, at skal han afhænde Gaarden, skal han os aller først tilbyde den. Medb. af gode Mænd Hr. Abbed Aaghæ i Øwithæ Kloster, Nis Bing, Ingwar Strongæsß, Pæther Ysacsß. Givet Benedicti Dag.

Perg. [med 6 Segl]. (RA. Vemmenhøg H.; købt paa Justitsraad Muncks Auktion 1787.) [6088

Apr. 2. *Reg. *4688.* Perg. med [4] Segl: 2. G. 345; 3. Fxxix 1 (S' LAVRENCII NICOLAI); 4. Bomærke. (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 16.) *Kbhvns. Dipl. II, 47.* — Jfr. 1443 Juni 3. [6089

— Jeg Cristine Ericsdotter, Hr. Gewert Bydelbak R.s Efterlevend, har af Hr. Pether Lucke, Ærkebiskop i Lund, til Leje alt det Gods i Alende i Ringstathe H. i Sieland, som jeg tilforn har skødet ham med mit aabne Brev. Og tilbinder jeg mig at betale Ærkebiskop Pether, saa længe jeg lever, 2 lødig Mk. hvert Aar inden Kyndelmøsse. Mit Indsegl. Givet og skrevet Midfaste Søndag.

Perg. [med 1 Segl, nævnt i LDipl.]. (RA. Ringsted H. 88.) LDipl. — Jfr. 5942 og 1430 Aug. 10. [6090

Apr. 15. Afladsbrev af Bisp Naffno af Odense.
[Orig. Svanninge Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 520*, og *SRD. I, 325.* [6091

Apr. 16. Senatori ceterisque singulis societatis sutorum Hatherslöw frater Raymundus fratrum ordinis predicatorum provincie Dacie prior provincialis. Existente vestre, ut audivi, erga fratres nostri ordinis devotionis affectione, vestris satisfacere cupiens desideriis, vobis omnium missarum, orationum, predicationum, vigiliarum, jejuniorum, abstinentiarum, laborum ceterorumque bonorum, que per fratres nostre provincie scil. regnorum Dacie, Svecie et Noruegie fieri donaverit clementia salvatorum[!], participationem concedo specialem. Volo insuper, ut anime vestre post decessus vestros fratrum totius provincie suffragiis et orationibus recommendentur in nostro provinciali capitulo, cum vestri obitus ibid. fuerint nuntiati. Sig. nostrum. Datum Hatherløw dnica. palmarum.

[Orig. Haderslev Skomagerlavs Arkiv.] Afskr. fra 18. Aarh.: »Copiale von Privilegien betr. Stadt und Amt Hadersleben« (Statsark. i Slesv.) S. 4. [6092

Apr. 17. *Reg. 3392*.* [Orig.] [Afskr.: Kejserprocessen 1424]: *SRD. VII, 304.* — Udkast paa Papir; Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 6 e). Varianter: *Dipl. Flensborg. I, 346.* [6093

Apr. 18. *Reg. 3393*.* **A.** Papir med Kejserkommissariens brevlukkende Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 6 f). *Dipl. Flensborg. I, 347.* — **Aa.** [Afskr.: Kejserprocessen 1424]: *SRD. VII, 305.* [6094

Apr. 20. »It pergementes schiftebref mellom Morten Jepszøn oc Lauge Mogenszøn[a] efter fru Kiersten, som vaar Laffue Mogensønsz søster oc Morthen Jepszensz husfrue, under dato 1424 thorsdagen for paasche«.

[Perg. (Ark. p. Refsnæs.)] Omtalt i Axel Urnes Skrift om Viffert Sefelds Aner: Thott 4to 1888.

a) „som af vaabenet siunes at haffue veret en Galtt". [6095

Apr. 21. *Reg. 3395.* **A.** Papir med Kejserkommissariens brevlukkende Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 6c). — **Aa.** [Afskr.: Kejserprocessen]: *SRD. VII, 306.* [6096

Apr. 26. *Reg. *4716.* [Perg. med 4 Segl: 2-4. Bomærker. Senere i København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 48.* [6097

— Vi Boo Høgh et Andærs Frøst sad Onsd. i Paaskeuge over Skifte med Lawæ Røth vor Broder om Gods, os paakommet er efter vor Faders Død Kræstiærn Høgh, i saadan Maade, at L. R. skal have Tandropgaard, et Landbosæde i Bilzstet (Jæssæ Diækæn), et øde Landbosæde i Spangbiærgh, i Hyrdhom et Gods, Andærs Niælsß paa bor, i sin Del imod Gods, som B. H. og A. F. fik til deres Del, hver paa sit Sted, som deres aabne Breve udviser. Item lader vi hver andre kvit for alt det Gods og Skifte, vi har haft mellem os. Medb. af gode Mænd Hr. Pæther af Wisby Præst og Jæssæ Nist V. Givet *osv.*

Perg. [med 4 Segl]. (RA. Tandrup; afleveret fra Oldnordisk Museum.) [6098

Apr. 30. Jeg Hans Spoldener[1] a. w. har opladt velbaarne Hr. Niels Suensß i Ellinge R. et Brev, som jeg har paa en Gaard i Østra Thorløsæ i Othens H., hvilken Gaard jeg fik til Pant af Hinric Jensß a. w. Item lader jeg ham op al den Rettighed, som jeg har til ham, fordi at han havde sat Gaarden til Pant i 8 Aar, og han ej igen kunde løse, og jeg »ombar« al min Oppebørsel af Gaarden for hans Vanhjemmel. Sig. meum cum sig. bonorum virr. Johanni [!] Stigsß de Nes, Erici Nicholai de Kattisnabæ et Johanni [!] Haquini[4] de Strø, AA. Datum dnica. quasimodogeniti.

Perg. med [4] Segl: 1. Hxxiv 2 (s iohannis petri); 4. M 69. (SvRA.). [6099

Maj 2. *Reg. 3399*.* **A.** Papir med Kejserkommissariens brevlukkende Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 6b). *Dipl. Flensborg. I, 348.* — **Aa.** [Afskr.: Kejserprocessen]: *SRD. VII, 313.* [6100

Maj 8. *Reg. 3403*.* [Orig.] [Afskr.: Kejserprocessen]: *SRD. VII, 314.* — Udkast paa Papir: Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 6d). Varianter: *Dipl. Flensborg. I, 350.* [6101

Maj 9. *Reg. 3404**. **A.** Papir med Kejserkommissariens brevlukkende Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 6a). *Dipl. Flensborg. I, 350-51.* — **Aa.** [Afskr.: Kejserprocessen]: *SRD. VII, 315.* [6102

— *Reg. 3406**. [Orig.] [Afskr.: Kejserprocessen]: *SRD. VII, 317.* — Udkast paa Papir, paa Bagsiden af **6101**. Varianter: *Dipl. Flensborg. I, 351.* [6103

Maj 10. *Reg. 3408.* **A.** Perg. med Notarmærke og 1 Segl: G. 973. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 56). — **Aa.** [Afskr.: Kejserprocessen]: *SRD. VII, 351-54.* [6104

— *Reg. 3409.* Perg. med Notarmærke, se **6043**. *SRD. VII, 367-68.* [6105

Maj 11. *Reg. 3410**. **A.** Perg. med Notarmærke og 1 Segl: G. 973. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 10). *Dipl. Flensborg. I, 353.* — **Aa.** [Afskr.: Kejserprocessen]: *SRD. VII, 349.* — **Ab.** Vidisse af Lübecks Borgemester og Raad 1546 Maj 10 (mantags nach de sondage misericordias dni.). Samme Arkiv (Gem. Arch. XVII, 9). [6106

Maj 14. »Päder Bastofveres i Landzcrone åth föreskrefne kyrckia gifne skiöte eller säljobreef på dhen andra halfdelen till for[ne] Kuntzes badstugu och bygning liggiande i Malmöe, dat. dnica. jubilate«.

[Orig. Malmø Peders Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 26. [6107

Maj 21. De holstenske Byers Vidnesbyrd under Kejserprocessen (*Reg. 3414-18, 3420-24* og **4694*). **A.** Perg. med Byseglet, henholdsvis af Wilster, Rendsborg, Itzeho, Oldenburg, Lütjenburg, Kiel, Plön, Segeberg, Eutin, Krempe, Neustadt[a]. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 8), jfr. *Dipl. Flensborg. I, 357.* — **Aa.** [Afskr.: Kejserprocessen]: *SRD. VII, 373-80*[b]]. — **Ab.** Kiels Vidnesbyrd er optaget og de andre Byers omtalte i [Brev af Slesvigs Kapitel 1566 Okt. 25 (freitages nach Ursulæ)]. Afskr.: Gem. Arch. XVII, 16 og RA. Hansborg XVII, 47-48a. [6108-19

a) Dette sidste er ikke optaget i Kejserprocessen; trykt i *Dipl. Flensborg. I, 357.* b) Her findes desuden et Vidnesbyrd af Heiligenhafen.

Juni 1. *Reg. 3426**. **A.** Perg. med Winsen Bys Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 8m). *Dipl. Flensborg. I, 359.* — **Aa.** [Afskr.: Kejserprocessen]: *SRD. VII, 372.* [6120

Juni 4. *Reg. 3427.* **A.** Perg. [med Ulsen Bys Segl]. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 7). — **Aa.** [Afskr.: Kejserprocessen]: *SRD. VII, 381.* [6121

Juni før 11. Vi Jens Olofflß og Henning van der Osten, Brødre, og Oloff Grubbe af Spangagheræ, a. w., Eric Jeipsøns rette Arvinger, har opladt Mariebo Kloster alt det Gods i Liungorp i Horns H. som E. J. [havde], hvilket han gav Klostret i sit Testament for [sit Lejersted?]. Sig. nostra cum sig. discretorum Dn. Johannis Lagonis et

Dn. Effrardi, canonicorum Roskildensium. Datum . . fer. ante f. pentecostes[a].

[Orig. Maribo Kl. Arkiv; *ÆA. III, 285.*] Vidisse 1430 Dag? LDipl. 1423 Maj. [6122

a) Aaret er utydeligt i Vidissen; man synes at læse: mcdxxiii..; 1424 i *ÆA.* gælder dog vistnok dette Brev. Erik Jepssøn døde i Jan. 1423 (*SRD. I, 325*).

Juni 17. Wii Gherd[1] hertoghe to Sleswiik, greue to Holsten *etc.* laten Aboren quid der vengnisse, de he unseme bolen hertoghen Hinrike van Sleswiik unde uns ghelouet hadde, unde he heft sine vengnisse holden, alse eme gude manne bort. Unse inghezeghel. Screuen des sonauendes na pinxsten.

Perg. med Hertugens Segl. (SvRA., Pergamentsbref rörande Danmark.) [6123

Juni 27. *Reg. *4698.* [Orig.] — [Kopi, paategnet: Copia testium examinatorum in partibus pro parte Dn. regis. Kongens Arkiv.] [Efter Afskr. af Langebek 1771]: *SRD. VII, 399-426.* — Samtidig Afskr.[a] Kongens Arkiv (RA. Slesvig 67). *Dipl. Flensborg. I, 360-75* (ufuldstændig). [6124

a) Heri fattes Notarens Underskrift (*SRD. VII, 426*).

Juni 28. *Reg. 3429*.* **A.** Perg. med Sigismunds Majestætssegl (nu løst). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 17* (RA. Slesvig 68a). *Hvitfeld IV, 340, Fol. 698*; *Antislesvigh. Fragm. XIV, 66*; *Rydberg III, 81.* — **Aa.** [Afskr.: Kejserprocessen]: *SRD. VII, 397.* — **Ab.** Optaget i 1426 Nov. 27. — **Ac.** Samtidig Afskr. af den første Halvdel af Dommen. RA. Slesvig 68b.

B. Perg. med Majestætsseglet; ved Brevets Fod staar: (*Notarmærke.*) Et ego Antonius Bartholomey Franchi de Pisis, publicus apostolica et imperiali auctoritate notarius et judex ordinarius ac curie et cancellarie imperialis prothonotarius dicteque cause coram serenissimo Dn. nostro Dn. Romanorum rege prefato notarius et scriba, quia predictis pronuntiationi dicte sententie et arbitrii et promulgationi *etc.* presens fui eaque sic fieri vidi, audivi et in notam suscepi et registravi, has inde literas *etc.* alterius manu, me aliis occupato negotiis, fideliter hic scriptas de mei licentia concepi, et ideo de mandato ejusdem Dn. nostri regis ea publicavi et me subscripsi et una cum appensione sigilli majestatis sue signum meum et nomen apposui consueta in fidem et testimonium eorundem etiam rogatus et requisitus. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 17-18* (RA. Slesvig ved 69). — **C** og **D.** Notarialudfærdigelser (som **B**). Kongens Arkiv (RA. Slesvig 69). [6125

— Jeg Cordt van Vrden[1] har oppebaaret af Fru Philippe Dronning 749 sundische Mk. og 5 sund. Skill. i vbermundische hvide Penge og 102 arnische Gylden og 5 sund. Skill. paa Hr. Symon van Vrdens Vegne, for hvilke Penge jeg kvit lader baade Kong Eric oc Dronning Philippe paa Hr. Symon van Vrdens Vegne. Mit Indsegl. Datum in castro Haffnensi vig. Petri et Pauli.

Perg. med 1 Segl: Cxxxvi 1. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve og Kvitt.). LDipl. [6126

Juni 29. *Reg. *4699.* [Orig. København Kapitels Arkiv.] Afskr. fra 15. Aarh.: RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 290. *Rørdam, Kbhvns. Kirker, Till. 32*; *Kbhvns. Dipl. IV, 27.* — En anden Afskr. fra 15. Aarh.: RA. Personalh. Saml., Lunge. [6127

Juli 10. Jeg Joon Lillæ[1] R. giver velbaaren Johanne Skelle V. Magt at sælge og skøde, hvem han vil, al min Rettighed i en Gaard i Hødrvp By og S. (Anders Jenß). Sig. meum cum sig. Dn. Jacobi Iuari cantoris et Dn. Nicholai Cristernß[3] canonici Ripensium. Datum die Kanuti regis.

Perg. med [3] Segl: 1. Bv 2 (Skram); 3. G. 862 (Frille). Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 6129, 1426 Marts 4. [6128

Juli 20. Jeg Johannæ Skelle[1] V. har oppebaaret af Hr. Anders Brok, Kannik i Rype, 24 Lod Sølv i godt purt Sølv og i fuld kolnes Vægt, 2 gode ængelske Nobler, 2 gode rynske Gylden, for hvilket Sølv og Guld jeg sælger og skøder ham en Gaard i Hødrvp By og S. i Hwyding H. (Anders Jenß, 1 Øre Korn) med tilhørende 5 Ottinge Jord, og tilbinder jeg mig at skøde ham den paa Hwyding H.s Thing, naar jeg vorder tilkrævet. Sig. meum cum sig. DDn. Nicholai Cristierni[2], Andree Falster[3], canonicorum ecclesie Ripensis, Mathie Gyordß et Kanuti Æyeß[5], AA. Datum die Mar[gare]te.

Perg. med [5] Segl: 1. Dxlv 22; 2. G. 862 (Frille); 3. G. 864; 5. Fxiij 2. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 6128, 6144. [6129

Juli 23. *Reg. 3432.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 59* (= *Erslev, Testamenter Nr. 84*). [6130

Juli 27. Burgermeesteren, scepen ende raet der stad van Bruessele doen te wetende, dat opten dach van heden voir ons comen siin onse gemynde medepoirteren Jan de Vrient ende Jan van Linthout, kennende, dat sii hebben ontfangen van den coeninc van Denmercken 245 arnhemsche guldene ende een derdendeel, die henvallen ende verschinen selen op onser vrouwen dach assumptio nu naestcomende ende in afslage van 736 arnhemsche guldene, die hen de voirscr. vurst sculdich es ende met siinre genaden opene brieue te 3 paymenten geloeft heeft te betalende voer alselken goet, als Henricke Vrient ende Godeurede van den Boschouen hueren knapen onder den voirscr. prince tanderen tiden genomen is, ende hebben dair om van der voirscr. sommen van 245 arnhemsche guldene ende van den yersten paymente der 3 paymenten quiit geschonden den voirscr. vurst ende alle andere des quitancie behouende. Der stad zegel van Bruessel ten zaken. Gegeuen opten 27. dach der maent julii.

[Perg. med Byens Segl, nævnt i LDipl.] Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). [6131

Aug. 1. Nobili Benedicto Jonson cum conjuge sua Ingerdi Thorbernsdotter Lundensis diocesis soror Benedicta abbatissa et frater Vlpho confessor generalis ac uterque conventus monasterii ss. Marie virg. et Birgitte in Watzsteno. Exigente affectu, quo deum et monasterium nostrum ac ordinem diligitis, vos in nostram confraternitatem colligimus, concedentes vobis participationem bonorum omnium, videl. missarum, horarum, orationum, vigiliarum, jejuniorum, elemosinarum et predicationum ceterorumque piorum operum, que in monasterio nostro fieri concesserit clementia salvatoris. Volumus etiam, ut cum domino placuerit de seculi hujus exilio ad patriam vos vocare, et obitus alterius vestrum vel amborum conventui fuerit nuntiatus, idem fiet pro vobis officium, quod pro singularibus amicis et benefactoribus nostris facere consuevimus. Sig. nostrum. Datum Watzstena in f. Petri ad vincula.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Personalh. Saml., Bille.) LDipl. [6132

— Jeg Karl Nielsß er gældskyldig 12 lødige Mk. til ærlig Pæder Nielson af Skedædalæ, for hvilke Penge jeg op[lader] ham alt mit Gods, som er halvt Birkiøø og halv Øiæ Kværn, som jeg før havde pant[sat Pæd]er Nielson for 8 lødige Mk., og det fornævnte Gods hørte mig ej til uden halvt, i saadan Maade, at vil .... »ællæ ætleuis men« min Halvdel af Godset løse inden Nat og Aar, da skal de fuld Magt .... ingen dem deri hindre. Vorder det og ej løst inden Nat og Aar, da skal [Pæd]er Nielß det fornævnte Gods min Halvdel beholde til evindelig Eje, og hvo som den anden Halvdel vil løse af mine »ætleuis« Mænd, da skal de løse den for 4 lødige Mk., som mit aabne Brev udviser; og løses fornævnte Halvdel mit Gods ej inden Nat og Aar, tilbinder jeg mig at fri og frelse og »ordgrant« gøre P. N. for alle dem, derpaa kan tale. Medb. af gode Mænd Broder Bii og Hr. Swen og Jep Sacersson. Datum die avincula Petri.

Perg. [med 4 Segl]. (SvRA.) [6133

Aug. 23. Jeg Joon Lille[1] R. giver velbaaren Mand min »oom« Johan Skelle V. Fuldmagt at sælge og skøde eller pantsætte al min Rettighed i det Gods i Søndernes By i Brødnes S., paa hvilket Brod boede. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Andree Brok[2] canonici Ripensis, Josep Jenß[3] proconsulis et Slaueker[4] civis Ripensis Datum vig. Bartholomei.

Perg. med 4 Segl: 1. Bv 2 (Skram); 2. G. 859; 3. Llxv 43; 4. M. 94 (S IACOBI S .... ER). Senere (jfr. 1442 $^7/_4$) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.) — Jfr. 6143. [6134

Aug. 28. Vi Pæther Thørkilsß[1], Hr. Abbedens Byfoged i Næstvith, Jesse Kampære[2], Matis Jøsæpsß[3], Jesse Smeth[4] og Esgæ Pæthersß, Raadmænd sstds., Jessæ Jeæpsß[5] Skrædder, Olæff Drengh[6] og Pæther Høgh, Bymænd sstds. saa Mand. efter Bartholomei Dag paa vort Bything, at Hr. Boo Hampæ Præst i Swærthbyræ skødede Jeæp Bromle af Wanph Høvedsmand paa Woringburh en halv Del af en Gaard i Næstwith norden ved Swartæbrøthrestrædæ, som er den søndre Del af den Gaard, som Nielss Hampæ fordum boede i, og liggende østen ved Ascer Skanings Gaard og saa til Koningisstrædæ, og som tilfaldt Hr. Boo Hampæ i ret Arv efter hans Fader Niels Hampæs Død. Datum nostris sub sig. *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke i Skjold; 2. S NICOLAVS CONARI[?] om Bomærke; 3. Bomærke; 4. S IOHANNIS N . . . . . om Bomærke; 5. Bomærke i Skjold; 6. S OLAVVS LAVRENCI om Bomærke. (RA. Næstved 7.) LDipl. — Jfr. 1434 Juli 3. [6135

Sept. 4. Vi Michael Jæiupß Herredsfoged i Halle H., Lawe Jenß af Koldrvp V., Jesse Marquardß Foged paa Essendrvp, Jesse Perß paa Assendrup, Twli Perß, Pær Ræynerß[6], Jesse Perß[7] af Ørstet og Lythebrand Herredsfoged paa Roxø Thing saa Mand. før vor Frue Dag nativit., at Hr. Abbed Mikel af Essenbæk Kloster paa Hal H.s Thing fik et Thingsvidne af 8 beskedne Mænd: Pæder Mænikß af Gæsingh, Nissæ Børnß, Jessæ Nielß af Wedelby, Nisse Thordß af Hwilsager, Hæli Magnß af Daustrop, Pæder Nilß af Hwilsager, Esbern Thorkilß af Krogsager og Thomas Perß, at Wirigh Kirke i fornævnte Herred i Arws Biskopdom er Essenbæks Klosters rette Kirke med alle Gaardsted og Byggested i samme Sogn, saa som Hr. Abbed Lauris, Hr. Abbed Jens og Hr. Abbed Mikel har lovlig bevist med Klosters aabne Breve her inden 4 Stokke og skellige gode Mænds levende Røst. Item vidnede de 8 gode Mænd, at Flenstrvp Kirke er Essenbæks Klosters rette Kirke med 1 Gaard (Jes Fowd), som er Præstens rette Sædegaard, og 1 Gaard i Mosækiær (Acer Smith) er Flenstrvp Kirkes Bygningsgaard. Item vidnede de, at Essenbæk Kirke, som man kalder gammel Essenbæk, er Klosters rette Kirke med alle Gaarde og Byggested i samme Sogn, og at Klostret har 7 Gaarde i Faxingh i fornævnte Herred (Kiel Cristernß, Jes Perß, Jes Pip, Jes Suder, Wlff, Anders Nilß og Nis Hiort) og 2 Gaarde i Gæsingh (Pawl Perß og stoor Jens). Item har Klostret 1 Gaard i Limbærd. Item vidnede de, at Klostret har 8 Gaarde i Herningh (Anders Matß, Magnus Perß, Hwas, Jæp Frakkerß, Ørn, Hermin Kielß, Bool Bongs, Nis Perß) og 1 Bol, som Jens Acerß paa boede, og 2 Gaarde i Gwnderstrvp, som Joon Thordß nu paa bor, og en, Jens Lærki paa boede, item 2 Gaarde

i Lwnd (Owi Swenß og Jes Nilß) med Halle Sø. Item vidnede de, at 2 Gaarde i Arsløff (Tigi Anderß og Per Jenß) hører til Klostret, og at Kolstrvp og Bi . . tingskiær i Fiæld er Klostrets rette Gods, og at dette forn. Gods er Eskinbæk Klosters rette Gods, og ingen Mand har givet der Last og Kære paa, det de kunde høre eller spørge. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [8] Segl: 1, 3. 4. Klumper af nyere Voks; 6-7. Bomærker. Essenbæk Kl. Arkiv (RA. Hist.-geneal. Arkiv, Gl. Estrup). [6136

Sept. 7. *Reg. 3433**. [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 161.* [6137

Sept. 19. Erik Konge. For vort Retterthing i Helsinburg, nærværende Ærkebiskop Pether i Lund, Laghe i Wiburgh, Biskop Naffne i Othens, Biskop Cristern i Ribe og velbaarne Hr. Jacob Bille og Hr. Niels Swensß, RR., var Hr. Hans Willemsß Kantor i Lund med sin Bevisning, efterdi han stævnet var med Bonde Jacobsß om Gods i Balkare, hvilken B. J. ej mødte eller lovligt Forfald for ham kom. Da tildømmer vi nu Hr. H. W. Godset og forbyder *osv.* Sig. nostrum ad causas. Datum et actum ut supra, Helsinburgh 3. fer. ante f. Mathei, teste Iuaro Fos justitiario nostro.

[Orig. Senere Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 214. LDipl. — Jfr. 1426 Maj 22. [6138

Sept. 21. »Eidem ecclesiæ [*se* 4124] similes indulgentias Petrus archiepiscopus Lundensis, Kanutus Lincopensis, Petrus Burglanensis. Lagho Wibergensis, Nafno Ottoniensis, Johannes Roskildensis, Christiernus Ripensis, Johannes Asloensis, Ulricus Arosiensis et Severinus Tranqviliensis concesserunt. Helsinburgh die Mathei evang.«

[Orig. Aarhus Frue Kirkes Arkiv.] Udtog: Bartholin F VI, 189. [6139

Okt. 8. *Reg. 3435**. Udskaaret Papir med Dronning Filippas og de to Hanseudsendinges Segl. Kongens Arkiv (AM. II, 17). *Vidensk. Selsk. Skr. IX, 703 (= UB. d. Stadt Lübeck VI, 603)*; *Rydberg III, 86.* [6140

Nov. 1. Jeg Cristern Thomesß[1] a. w. har undt beskeden Eggert Cristernß en Ager paa Østerwetstet Mark, der er 1/2 Ørtug Land, liggende paa Spiallæ norden for den Toft, der ligger mellem vor Frue Kirkes Jord og s. Pethers og s. Pawels Kapels Jord, hvilken Toft jeg har igen til Mageskifte af ham. Sig. meum cum sig. discretorum Lydekini Hartlefß[2] et Haquini Wolterß[3], consulum Ripensium. Datum die omnium sanctorum.

Perg. med 3 Segl: 1. M 18; 2, 3. Bomærker. (RA. Hvidding H. 2.) LDipl. [6141

— *Reg. *4708.* Perg. med [4] Segl: 1. Clviij 10 (Godov; sigillvm iohannis ienſſon); 3. Exvj 27 (. . . . annis o . . .); 4. Hj 2. (RA. Voldborg H. 86.) *Matzen, Panteret 484.* [6142

Nov. 6. Vi al Almue i Hwidinge H. kundgør, at Mand. før Martens Dag lod Hr. Anders Brok, Kannik i Ribe, læse et Brev, som Jehan Skællæ havde udgivet under sit og andre gode Mænds Indsegl, med hvilket han gav ham Fuldmagt at skøde Hr. Jon Pætherß Præst i Riisby alt sit Gods i Syndernes By, Brødnes S., paa hvilket Jens Brod boede. Da stod Hr. Anders Brok op inden 4 Stokke og skødede Godset med Jord og Stok, »som sithelicht ær«. Paa den samme Tid blev læst et Brev, som lyder, at Hr. Jon Lillæ R. giver Jehan Skællæ sim Oom Fuldmagt at sælge og skøde al sin Rettighed i fornævnte Gods [ɔ: 6134]. Vort Herreds Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1442 $^{7}/_{4}$) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [6143

— Vi al Almue i Hwiding H. kundgør, at beskeden Hr. Jeyb Swensß af Rothagger Mand. før Martens Dag inden 4 Stokke paa Hwiding H.s Thing lod læse et Brev, som Jahan Schiellæ havde udgivet under sit Indsegl, i hvilket Brev han gav Hr. Jeyb Fuldmagt at skøde Hr. Anderss Brok Kannik i Ribæ 1 sin Gaard (Anders Jensß, 1 Øre Korn) i Høthrup By og Sogn, til hvilken ligger 5 Ottinger Jord. Da skødede Hr. Jeyb Hr. Anders Brok Gaarden. Item læste Hr. Jeyb for os paa Thinget samme Dag Hr. Joon Lilles aabne Brev, med hvilket han gav Jahan Schellæ Fuldmagt at skøde al sin Rettighed i fornævnte Gaard. Vort Herreds Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 1 Segl]. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 40). — Jfr. 6128-29. [6144

Nov. 10. *Reg. *4710.* [Orig. Kongens Arkiv.] Udtog: *Hvitfeld IV, 372, Fol. 712.* [6145

Nov. 15. Hardbo Bythingsvidne givet Lage Rød om Hr. Bo Høgs Arvegods.

Perg. [med 8 Segl]. (RA. Ulvborg H. 28.) *Saml. t. jydsk Hist. VII, 258.* [6146

Nov. 20. *Reg. 3437.* Perg. med [8] Segl: 1, 3-5. Bomærker; 6. S OLRICI TØCICHINI om Bomærke; 7. I Sigilfeltet et enmastet Fartøj (s langhe bent). Kongens Arkiv (RA. Samsø 3). *Danske Mag. III, 181.* [6147

Nov. 21. Vi Pæther Thordszen af Farthu, Herredsfoged i Giernd H., Andærs Provst af Twilom Kloster, Pæther Andærsszen Præst og Kannik sstds., Mats Guthmyndsen af Jærnvith, Jens Magenszen af Wolby, Pæther Rolby og Jens Folby af Moldorp saa paa Giernd H.s Thing Tirsd. for Clemens Dag, at Jens Gøødsen af Moldorp fik et Thingsvidne af 8 Dannemænd: Knud Willomszen, Poul Dyægæn af Skalndorp, Jens Pætherszen af Moldorp, Jes Pætherszen sstds., Jes

Lauræendsen af Moldorp, Lawy Poulszen, Pæther Jensszen af Skældorp og Jens Pætherszen af Alyngh, hvilke vidnede, at Andærs Jensszen af Syøbally og Gythæ Popæs og Osæ Frædricksæ og Mættæ Ræket af Randærs lovbød deres Gods i Moldorp og siden skødte det til J. G. og kendtes deri fuldt Værd at have oppebaaret af samme. Sig. nostra. Datum *etc.*

[Orig.] Afskr. i Jens Bircherods Dagbog 1677 Novbr. [6148

Nov. 24. *Reg. 3438.* [Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 277.*] *Testrup, Om Thingene 40* (= *Dipl. Viberg. 345*). Udtog: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242 e 6. [6149

Nov. 27. Vi Oleff Grubbe af Spangager og Laghe Magnesß, Hr. Magnes Laghessøns Søn, kundgør, at efter at Fru Kirstine, Morten Jeipssøns afdøde Husfrue, havde givet en Gaard i Hærstæthe wester til s. Agnes Kloster for sit Lejersted og for sin Sjæl, da under vi og al vor Rettighed i samme Gaard til Klostret i saa Maade, at hendes Aartid skal holdes deraf og at hendes Arvinger skal være des nærmere deres Lejersted og de gode Gerninger, som gøres i Klostret. Og skøder vi Gaarden ind til Klostret for Biskop Jens i Roskilde. Medb. af Biskop Jens[1] i Roskilde, Biskop Cristiern i Ripe, Hr. Hans Brynikesß[3] Kantor i Roskilde, Hr. Niels Laghesß Kannik sstds. og Jens Mattesß af Holløse. Datum Thølløse 2. fer. ante f. Andree.

Perg. med [7] Segl: 1. G. 170; [3. G. 251]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 280* (RA. Roskilde 63). LDipl. [6150

Dec. 1. Testamente af Ærkebiskop Peder Lyckæ.

Papir med [6?] Segl: 1. G. 26 (Bille); 2. G. 1023*(?); 3. G. 51; 4. utydeligt; 6. G. 64. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Erslev. Testamenter Nr. 85.* [6151

Dec. 5. *Reg. 3439.* Perg. med Sigismunds Sekret. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 71). LDipl.; herefter: *Jahn, Unionshist. 503.* [6152

Dag? »Axell Andersen[1] R., Iuarus Fos justiciarius Daciæ, Johannis Biornsen[3], Johannis Slææt[4] A. — Bursioe, Maribo Cl. (Fugelsang)«.

[Orig. med [4?] Segl: 1. jfr. Dxix 1; 3. jfr. Civ 3 el. 5; 4. Skjold med Sparre (jfr. Llxv 17). Maribo Kl. Arkiv; *ÆA. III, 264*]. Notitser og Segltegninger: Ny kgl. Saml. 4to, 634, S. 18. [6153

— »Bref paa en gaardt y Østhergaade uden Pienttheporth, som Niels Bøcker nu ibor, huilken gaardt som jomfrue Margrete Perszdatther gaf til s. Knutz Kloster, 1424«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 79. [6154

— »Landtzthingswindne, at Eskild Jepszen sende Musz i Bruszgaard bud, naar hand wille indwore hans godtz Farstrup med laughefd, 1424«.

»Eskild Jepszens laughefdt paa Farstrup, som hand arffuede efther hans foreldre, 1424«.

»Thingswindtne, at Farstrup haffuer fuld Elskild[!] Jepszen och hans foreldre mere end 70 aar, 1424«.

»Landtzthingswindne, at Eskild Jepszen haffuer 3 samfelde thing werit til landtzthing och bødet sig udi rette for Faderstrup, 1424«.

»Landzthingswindne, at thend thid Musz i Bruszgaardt lod ther bryde thet thredie laugdags bref paa Farstrup godtz, tha bodt Eske Jepszen loug paa laughefdt, 1424«.

»Landzthingswindtne, at Farstrup hør Eskild Jepszen til, 1424«.

[Origg.] Udtog i Mariager Kl. Registratur EE 13-15, 17-18, 21. [6155-60

Dag? »En Pouil Jensen y Werestorp hans udgifuen skiøde thil her Oge Nielsen rider y Allerup paa en gaard y Torsekelde y Knerød sogen y Høygs herrid, under dato 1424«.

[Orig.]. Udtog i Fortegnelse over Breve, optagne af fælles Brevkiste i Viborg Domkirke 11 Juni 1614 (Ark. paa Ravnholt) Nr. 14. [6161

— ‚Besse Lungis Skøde til Hr. Jørgen Rud paa en Gaard i Hanrop med fire Gaardsæder dertil etc., dat. 1424'.

[Orig.] Udtog i Registr. fra 18. Aarh. blandt Langebeks Indices dipl. (RA.). [6162

Uden Dag. RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242e 3. Se 5982.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 464* (Febr. 15). — Ribe Kapitel: *Oldemoder 43* (Apr. 14). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 36* (Jan. 22; *ÆA. III, 187*), 58 (Maj 3; *ÆA. III, 200*), *65* (Juni 1; *ÆA. III, 196* med Aar 1420), *21* (Sept. 4), *20* (Sept. 12), *19* (Sept. 29).

Registraturer: Kongens Arkiv: se 6076, 6125. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 339, 347, 360.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 117, 160.* — Viborg Bisp: se 6149. — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 99.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 116, 126, 151, 185, 185, 185, 186, 186, 203, 211, 222, 222, 254, 257, 259.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 352, 365.* — Roskilde Agnete Kl. Arkiv: se 6150. — Sorø: *SRD. IV, 523* (Juli 24). — Maribo: *ÆA. III, 272, 276, 279, 282, 285, 290, 293, 296, 297, 299, 299, 302, 303*; se ogsaa 6122, 6153. — Alling: *ÆA. II, 175, 175.* — Essenbæk: *ÆA. II, 92* (Sept. 4), *104* (?) (Nov. 20), *104* (Nov. 22). — Mariager: *Danske Mag. II, 142* (C 6), *142* (H 13), *142* (H 19); se ogsaa 6155-60. — Vestervig: *ÆA. III, 169.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 367, 370, 375.* — Vor: *ÆA. I, 198.* — Vrejlev: *ÆA. III, 37, 39.* — Øm: *ÆA. I, 172, 172, 270.* — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 223.* — *Eline Gøyes Jordebog 246* (Marts 23), *100* (Juni 13), *119* (Juni 29), *111* (Nov. 26). — *Adel. Brevkister 35.*

1425.

Jan. 2. »Wettnesskrifft af förnähme man uthgifwet innehållande, dhet Pädher Håkonson af Horna gaf sigh med alt sitt godz till Bosiö closter, dat. crast. circumcis. dni.«

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 133. [6163

Jan. 20. *Reg. *4718.* Perg. [med 3 Segl]. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 291). *Kbhvns. Dipl. I, 153.* [6164

Jan. 25. Vi Andris Skøttæ Høvedsmand paa Korssør, Jønes Clawæsß Kirkepræst i Høwæ, Jønes Clæmendssøn, Pether Ebbæssøn, Aghæ Jeppssøn[5], Paweld Jeppssøn, Pæther Nic. og Nic. Pætherssøn saa Pawells Omvendelsesdag paa Flakæbierghx H.s Thing i Sielænd, at der udginge af Thinget 12 Mænd inden et Stokkevidne og vidnede og svor, at velbaaren og ærlig Mærdhæ Mattessæ inden 4 Thingstokke paa Thinget skødede Henrek Iwenssøn, »boendes man« i Harethzstethæ, sin Gaard i Aghrøpp i Høllinghæ S. i Flakæbierghx H. med 13 Øre Skyld Jord. Vore Indsegl. Givet og skrevet *osv.*

Perg. med [8] Segl: 5. Dvj 3 (Krag); 7. Bomærke i Skjold. (RA. Øster Flakkebjærg H. 84.) LDipl. [6165

Jan. 31. Jeg Lasse Clauesß[1] er skyldig velbaaren Jes Bossøn 40 lub. Mk. i Penge, gæve i Lubke og Hamborgh, halvt i gode Varer, halvt i rede Penge, for hvilke jeg pantsætter ham 3 mine Gaarde i Hwidinge H., 1 i Rudhagher, 1 i Westerbek og 1 i Risby med saadant Vilkaar, at han skal oppebære Frugt og Afgrøde deraf, og naar jeg vil løse dette Gods, skal jeg kundgøre ham Løsningen paa Hwidinge H.s Thing Thinget næst før Johannis Dag ad Midsommer, og Godset løses Thinget næst før Mechels Dag næst efter, og da skal Afgiften følge Hovedsummen. Sig. meum cum sig. discretorum Tidikini Kokkis in Openra proconsulis, Thome Jul, Andree Jacobi Knaps[4] et Henrici Kellerswen, consulum. Datum fer. 4. ante f. purific. Mariæ.

Perg. med [5] Segl: 1. Giij 6; 2-4. Bomærker (4. i Skjold). Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [6166

Febr. 2. Jeg Pær Dieghn[1], Sten Bassæs Svend, har pantet med Sten Basses Penge 1 Gaard i Wynningæ af Kwldorpæ Kirke for 20 lub. Mk., 1 Gaard i Kyrsingæ af Hr. Axel Andersß for 70 lub. Mk., 1 Gaard i Wixløffrudhæ af Jess Bassæ af Wgersløff for 20 lub. Mk., af samme Jess Bassæ en Hovedgaard, som kaldes Lindschow, for 80 lub. Mk., en Gaard i Haghendorp af Henric Hincesß for 4 Skill. lub. og 4 lub. Mk. mindre end 100 lub. Mk., som de aabne Breve udviser, derpaa givne er; baade Breve og Godset paa Pants Vis hører Sten Bassæ til, og om mig nogen Rettighed deri tilhøre maa, oplader jeg ham den. Sig. meum cum sig. Dn. Jacobi Wølæ[2], Johannis Amundi[3] et Hans Bundesß[4]. Datum festo purific. Marie.

Perg. med 4 Segl: 1. Bogstaverne pp i Skjold (Omskriften afstødt); 2. En Ibskal i en dobbelt, trebladet Ramme; 3. Bomærke; 4. Johannes den Døbers Hoved i en Skaal. (RA. Vinding H. 2 b.) LDipl. (*Reg.* 4720.) [6167

Febr. 6. Magns Abbed i Øm Kloster, Jess Olssøn Foged paa Skandelborgh, Jess Nielssøn Præst sstds., Nielss Præst i Wynnyngh,

Jess Gwnissøn og Henric Nielssøn. Tirsd. efter Kyndelmisse paa Tyrstyng H.s Thing krævede velbaaren Lasse Røth et Thingsvidne med 8 Mænd: Per Jenssøn, Jess Abssøn, Yssek Swder, Niss Jenssøn. Yssek Perssøn, Jess Michelssøn af Wu, Jess Jenssøn af Wyssyngh og Jess Perssøn af Brørop, hvilke vidnede, at Jess Lofferyngh var inden 4 Stokke og kendte sig ingen Ret at have i den Gaard i Wynnyngh, som Lydeke nu ibor, og Per Lofferyngh, Jess Lofferynghs Efterkommer, nu paataler. Vore Indsegl. Datum *etc.*

[Perg. [med 6 Segl]. Viborg Landsthings Arkiv.] Afskr. af Langebek: LDipl. [6168

Febr. 13. *Reg. 3445**. **A.** Perg. med [11] Segl: 1. G. 26 (Bille); 2. G. 527 (Gyrsting); 3. Fxvij 5 (Lunge); 4. Fxxxj 4; 5. Lxviij 4 (Thot); 6. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 8. Clj 15; 9. Clj 5. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 185). *Hvitfeld IV, 373, Fol. 713*; *Danske Mag. 4 R. I, 356.* — **Aa.** Afskr.: Aarhusbogen: *SRD. VI, 513.* [6169

Febr. 14. *Reg. *4721.* Perg. med 1 Segl: G. 26 (Bille). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 27* (RA. Nørrejyll. 184b). *Danske Mag. 4 R. I, 357.* [6170

Febr. 16. Vi Erik Konge hilser eder, der bor i Scone. Vi byder capitularibus af Lund og Nis Jensß af Hamer, at de med dem tager deres Bevisning om Trætte og Dele, som de har om 8 Gaarde i Fælgels Aass i Frøste H., og om[?] en Dag efter Johannis Dag for vort Retterthing kommer i Kopendehaffn, saa at den Sag maatte der vorde endt. Datum Alnorp fer. 6. ante dnicam. quadragesime, nostro ad causas sub sig., teste Iwao[!] Foss justitiario nostro.

Papir med [Retterthingsseglet] paatrykt Bagsiden. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [6171

Febr. 21. Petrus archiepiscopus Lundensis fratribus nostris Burglanensis, Viburgensis, Roskildensis[2], Ripensis, Ottoniensis, Sleswicensis et Arusiensis ecclesiarum provincie nostre Dacie coepiscopis necnon honorabilibus inferio[*ri*]bus prelatis, videl. abbatibus, prepositis, decanis, archidiaconis, cantoribus et archipresbiteris ac aliis clericis. Ex quo sub senescentis mundi malitia *etc.* Nos igitur vos per modum edicti, quod in albo pretoris scribebatur antiquitus, sub pena aiadversationis[!] ecclesiastice discipline majori in personali presentia per scripturam nostram publicam ad [v]alvas ecclesie nostre metropolitane affixam sic citamus, ut 25. die mensis junii, que est crastina dies Johannis bapt., proxime affutura in villa Hafnensi nostre personali presentie personaliter compareatis ad ibid. provinciale concilium celebrandum, ut pro reformatione insimul cleri et populi congregemur, temporalibus quoque sepius et publice in vestris territoriis intimando, quod si aliquid adversus ecclesiasticos habuerint questionis, ibid. pro-

tunc conveniant pro acceptando plenarium complementum, etiam proviso, quod ad instantiam querulari proponentium in hoc instanti concilio vobis ma[*n*]data citatoria plenarie sint commissa. Datum Lundis die cinerum nostro sub secreto. In signum certificationis de mandato nostro presentes litteras vestris sigillis remittite sigillatas.

Perg. med [2] Segl: 2. G. 169 (Lodehat). Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIV, 3). [6172

Febr. 24. Ik vruwe Gherdrud, de Bertelt Wilden[1] des børghermesters to Rendesborch wyf ghewesen hadde, vorkope mit vuller schøtinge Laghe Knutesß alle dat ghud, dat my angheeruet is na Jesse Nigelsß Prentzes dode, dat beleghen is in Molt herede in deme kerspel to Føghelinge in deme dorpe to Aghet. Myn ingeseghel mit den ingeseghelen der erbaren her Hinrik van Aleuelde[2] R., Clawes Lembecke[3], Nisse Iwersß to Høkelund unde Otte Holste[5], knapen. Screuen unde gheuen an Mattyes daghe.

Perg. med [5] Segl: 1. S BERTHEL WILDEN om Bomærke; 2. Dxlj 13; 3. Lxxv 14; 5. Exj 1. Senere (jfr. 1448 $^{21}/_{5}$) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [6173

Febr. 25—Marts 3. »Petter Axelson prost, Jöns Påwelson archidieken och Hans Willamson canik i Lund betyga, det åhr 1425 i första weckan i fastan hafwa de hördt uti Gråbrödre clöstret i Lund, att drotning Philippa skiänkte hr. Jäpp Magnuson canik i Lund och hans eftterkommande den gård, som cronan war tillfallen eftter Derggardts guldsmedens död uti saakfall, dat. ut supra«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 231. [6174

Febr. 26. *Reg. *4722.* Perg. med 1 Segl: G. 26 (Bille). Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 185). *Danske Mag. 4 R. I, 357.* [6175

Marts 4. Jeg Eric Jenß, Præst »at« vor Frue Kirke i Swineborgh og Oldermand i Kalandsgilde sstds. og Alterværge til det samme Gilde, har med Kalentebrødres Vilje skødet hæderlige Mænd Borgemester, Raadmænd og ganske Almuen i Swineborgh en vor Kalentes og fornævnte Alters Jord liggende hos Høyebøghe, for en deres Bys Jord liggende vesten næst den Gaard, som Claus Brø[y]er nu i bor, og saa »in til umlobet«. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Johannis Clementis rectoris ecclesie Kirkeby, Absolonis Krughelund A. et Johannis Anderß civis Swineburgensis et predicti convivii convivarum. Datum die Lucii.

Perg. [med 4 Segl]. Svenborg Bys Arkiv (siden Danske Selskab, derefter Oldnordisk Museum, hvorfra til RA.). LDipl. [6176

Marts 7. »Jacob Jothe borgare i Lund bekänner och tillstår sig hafwa bekommit af archieepiscopen hr. Peder Lübkä och archiedieknen hr. Johan Pauli sin fulla betahlning för een klocke och annat, han till Lunde kyrkia giutit, dat. d. 7. martii«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Acta privata Nr. 230. [6177

Marts 8. *Reg. *4724.* Perg. med Dronning Filippas Segl. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 186). *Danske Mag. 4 R. I, 359.* [6178

Marts 9. Jesse Nielsß[1] Byfoged i Medelffar, Iwer Jensß[2] Borgemester sstds., Jesse Fos[3], Jesse Tosß[4], Mates Wærkmester, Tygi, Palli Skamelsß og Jesse Brwn. Fred. efter 2. Søndag i Faste fik Asser Brwn paa Mædelffar Bything inden 4 Stokke et Thingsvidne ved 8 Mænd: Mikel Skamelsß, Tygi Nielsß i Stawerby, Jesse Twæsß, Mates Brwn, Peder Friis, Peder Bwndesß, Lawæ Twsß og Mates Dwe i Stawerby, hvilke vidnede, at det Gods, som Asser Brwn har i Skrilling, er frit Gods af Arild, hvilket Toke Rød, Asser Brwns Morfader, inden boede. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1-4, 6-8. Bomærker. (RA. Vends H. 2.) LDipl. [6179

Marts 11. Wir Sigmund[1] romischer kunig *etc.* embieten Bernharten, Otten und Erichen, hertzogen zu Brunswick [*osv. som* 6181 **A**].

Papir med Sigismunds Sekret paatrykt Bagsiden, og forneden Paaskrift som 6181. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 74). LDipl. [6180

Marts 11-12. *Reg. 3446.* **A.** Tysk Udfærdigelse, dateret: Suntag oculi. Perg. med Sigismunds Majestætssegl; paa Plica: Ad mandatum Dn. regis Johannes episcopus Zagabriensis, cancellarius. Kongens Arkiv, *ÆA. I, 17* (RA. Slesvig 76). — **B.** Latinsk Udfærdigelse, dateret: die 12. mensis martii. Perg. som **A.** *Noodt, Beiträge II, 438.* [6181

— Wir Sigmund[1] Romischer kunig *etc.* embieten Henrichen, Adolffen und Gerhart, greuen zu Holsten, unser gnad. Wir haben vernomen, wie das ir wider solichen anlasz, als ir an uns als eynen obristen richter in der sache, die zwyschen herrn Eryk kunig und euch gewesen sind, getan habt, und wider soliche eyde, als ir an beyden teylen verheyssen habt, uff unsern uszspruch, den wir doruff tun wurden und nu getan haben, vesticlich zuhalten, unsern hoff und gerichte, von dem ir euch in keynerley wyse zyehen oder beruffen moget, versmaht und andere uszwege in smeecheit unser und des heiligen richs wirdikeit gesucht und die sache zu dem geistlicken gedinge geczogen habt. Wan wir nu solich unrecht und smacheit mit nichte lyden wollen, gebieten wir euch, daz ir furbasz ablasset von solichem gedinge, als ir mit unrecht gesucht habt und unsern uszspruch, als ir pflichtig seyt, haldet, und wollet ir ichts dawider sagen, daz ir das alsdann das recht uszwiset, zu uns und in unserm hoffe suchet, daz

ir uns nicht notiget wider euch als wider die besereger unser majestat mit hertikeit uns zukeren. Geben [*osv. som* 6181].

A. Tysk Udfærdigelse. Perg. med Sigismunds Sekret; paa Plica som 6181. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 17* (RA. Slesvig 73). LDipl. — **B.** Latinsk Udfærdigelse, dateret: die 12. mensis martii. Perg som **A.** Samme Arkiv (RA. Slesvig 72). LDipl. [6182

Marts 14. Kong Sigismund giver Kong Erik Ret til at udnævne Tabellioner og Notarer.

Perg. med Kong Sigismunds Majestætssegl; paa Plica som 6181. Kongens Arkiv (RA. Kejseren 12). Dansk Udtog med Aar 1423: *Hvitfeld IV, 339, Fol. 697.* [6183

Marts 18. »Jahan Nilszons canickz i Lund åth Bosiö closter gifne obligation eller handskrifft sigh hafwa for sin giorde och föröfwad tienst bekommit af bemelte jungfruer satisfaction och fornöiielse, dat. crast. Gertrudis 1425[a]«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 134. [6184

a) Ved Siden staar dog 1424.

Marts 28. Jeg Jes Mattesß Swerfæyere, Bymand i Randers, er skyldig Nis Asscerß, man kalder Hwyd, Bymand i Randers, $6^1/_2$ Skill. Grot Stæderpenninge, for hvilke jeg pantsætter ham mit Hus og Jord, som jeg nu selv ibor, i s. Clæmens Sogn i Randers i Rabanzgywde, oven næst som Tughy Kræmbere nu bor, ikke at løse i et Aar fra Paaske næstkommende, med saadanne Vilkaar, at naar det Aar er gaaet og mig da lyster at løse Huset og Jorden, skal jeg advare N. A. om Midsommer, naar jeg vil løse til s. Michels Dag, og om Kønnermøssen, naar mig lyster at løse til Paasken. Over alle disse Stykker har jeg sat ham til »wyssen« 2 beskedne Dannemænd, Nis Bonde og Cristiern Sporæsmeth, som skal holde ham skadesløs, om nogen med Rette kunde tale paa Huset og Jorden. Medb. af Hr. Pæther Swenß Provst i Randers og fornævnte Nis Bonde og Cristiern Sporæsmeth, Bymænd sstds. Datum fer. 4. ante dnicam. palmarum.

Perg. [med 4 Segl]. (RA. Randers 5.) [6185

Marts 29. Vi Prior Niels i s. Knvtz Kloster i Othens og Kapitel sstds. har oppebaaret af Dronning Philippa 1000 swenske Mark, som vi laante hende, saa at vi lader hende og hendes Forlovere løs og aarsage for den Sum Penge. Vort Priordoms Indsegl[1]. Datum fer. 5. post judica.

Perg. med 1 Segl: G. 537. Kongens Arkiv (RA. Odense 1). LDipl. [6186

Apr. 30. Wy Trwt Has[1] R. und voget up Wisborgh unde Herman Munter[2] dar selues up der vørborgh hebben gheseen: *1411 Sept. 2. Privilegium for Visby (Svenskt Dipl. 11, 422).* Unse in-

gesegele. Gescreuen in der stad Wisbu an dem auende Philippi unde Jacobi.

Perg. med 2 Segl: 1. Lj 7; 2. Delt Skjold, i 1. Felt 3 halve Løver over hinanden, i 2. et halvt Taarn. Senere i Kongens Arkiv (RA. Gulland 9). LDipl. under 1411 $^{2}/_{9}$. [6187

Apr. 30. Nielss Mickelß Herredsfoged i Bog H., Eller Hardenberg, Henrik Perß[3] i Egssmoos, Hennigh Qwatz[4], Jepp Knapp[5], Morten Nørby[6] Byfoged i Assnes, Olleff Asscerß, Lass Tweß i Kradorpp. Mand. før Walborgh Dag fik velbyrdig Ricman van der Lancken Høvedsmand paa Hakenskow et Thingsvidne, hvilket han fremledte med Marquard Smydh, Jess Smyd i Datdorpp, Jess Bride i Herbi, Anders Deghen i Damsboo, Mickel Borre i Waltofte, Per Asscerß i Sinderbi, Anders Jeibß i Odorpp, Jepp Hammetß, hvilke vidnede, at Fru Mette, Scelli[?] Laasses Efterleve, inden Bog Herredsthings 4 Stokke lovbød en Hovedgaard i Ebdorpp med en Landbostavn 3 samfælde Thing og derefter skødede til Ricman van der Lancken den Hovedgaard med en Landbostavn og al hendes Rettighed i Jord i Bog H. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl; 1. Bomærke; 3. Exij 3; 4. Dxxiij 1; 5. Lliv 1; 6. . . . ORTEN NEGHELS . . om Bomærke; 7. Forsiden fattes; 8. Bomærke. (RA. Baag H. 15.) LDipl. [6188

Maj 5. Jeg Esbern Pill har solgt med min Husfrues Raad og Vilje til beskeden Knut Hwitß i Holbec en Gaard i Høtvet[a], som hans Fader, hvis Sjæl Gud have, havde i Vær[ge], hvilken skylder 1 Pund Korn og 1 sol. gross. Medb. af gode Mænd Hr. Jeiop Jensß Præst i Holbec, Jens Hord, Jac. Smit, Nic. Laur. ynger, Trwels Smit og Olwff Stwd, Raadmænd sstds. Datum Holbec sabato post invent. crucis.

Perg. med [7] Segl: 1, 3. Udslidte. Senere i Roskilde Kapitels Arkiv (Olavi Alter) (AM. XLV, 1). LDipl. [6189

a) Gammel Paaskr.: Høfdyth.

Maj 17. Jeg Niels Haqwnsß[1] i Strøø a. w. har solgt for fuldt Værd til hæderlig og ærlig Hr. Niels Suensß R. i Ellinghe alt mit Gods, som er 3 Gaarde i Wywarp (Nis Holmgirsß, 2 Øre Korn; Jes Holmgirsß, 2 Pund Korn; den tredie ligger øde) i samme By i Hersløff S. i Rønebergha H.; 1 Gaard i Kindilstadha i Ottorpa S. i Ludgudha H. (Jon Timbirman, 15 Grot); 4 Gaarde i Holmsryth i Billinghe S. i samme Herred (Stirkær Magnisson, 2 sconiska Mk.; Andirs Trugotsß, 2 Skill. Grot; i den tredie boede Nis Awesß og gav 18 Grot til Landgilde, og nu øde er; den fjerde og øde, i hvilken boede Trugith og gav 1 Skill. Grot), hvilket mit rette mødrene er, og binder

jeg mig til at skøde Hr. N. S. Godset. Medb. af gode Mænd Hr. Jenis Jensß[2] Kannik i Lund, Pethir Nyelsß[3] af Ascerathorp, Erik Nielsß af Kattasnape, Brantzwyk, a. w. Datum die ascens. dni.

Perg. med [5] Segl: 1. M 69; 2. Gejstligt; 3. Iij 2 (Bing). (SvRA.) [6190

Maj 23. *Reg. 3452.* **A.** Perg. med Pavens Bulle; paa Plicaen: R[escrip?]ta gratis. Jo. de Nursia. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 17* (RA. Slesvig ved Nr. 77). *SRD. VII, 450.* — **B.** Som **A**, men paa Plica desuden: Duplicata. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 77). — **C.** Udfærdigelse, hvori efter: dicitur processisse, indskydes: Cum autem, sicut eadem petitio subjungebat, causa, que occasione ducatus hujusmodi partes contingit easdem, mere prophana et coram dicto Romanorum rege, qui in ministrando partibus ipsis justitie complimento negligens vel remissus non fuit, potius ventilanda existat, pro parte ipsius regis nobis fuit humiliter supplicatum *etc.* Perg. uden Bulle eller Hul til Snoren; paa Plicaen: R[egistra]ta gratis. M. de Guadagnie. — **D.** Udfærdigelse som **C**; øverst til venstre: D; paa Plicaen: Dupplicata per N. de Valle. M. de Guadagnie. — **E.** Udfærdigelse, brugt til Koncept; ved adskillige Rettelser er frembragt Ordlyd som **C**. Perg. som **C**; paa Plica: M. de Guadagnie. — **F.** Stærkt afvigende Udfærdigelse, hvori Kong Eriks Supplik slet ikke nævnes. Perg. som **C**; paa Plica: Rescripta gratis. Jo. Creyt; helt til venstre: Idem. **C**—**F** alle i Kongens Arkiv (RA. anf. St.). [6191

Maj 24. Vi Mattes Inguarsß Herredsfoged i Byæwerscows H., Hinric Løwæ Sognepræst i Herføghle, Olaff Tygeß Raadmand i Køghe, Hemming Smedh Bymand sstds., Jens Schøtte i Gødersløff, Olaff Drøgh af Herlustorp og Jens Mattisß af Byercharp a. w. saa Torsd. før Pinsedag paa Byæwerscows H.s Thing, at Jens Pæthersß af Ringsbiærghe solgte og skødede beskeden Mand Jens Olæfß Bryde i Sæder Halvdelen af Rariis Gaard i Sæders S. og en Gaard paa 5 Ørtug Skyld i Sæder (fordum Nyels Flint) med al den Ret, som J. J. havde fanget af forskr. N. F. paa den Tid, han solgte ham forskr. Gods, og vederkendtes at have oppebaaret fuldt Værd derfor. Gjort og givet *osv.* under vore Indsegl.

Perg. [med 7 Segl]. (Vallø Stifts Arkiv.) [6192

Maj 26. Forlig mellem Gerart Ketelhot o. fl.
[Orig.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 325.* [6193

Juni 2. *Reg. 3454*.* **A.** Perg. med [2] Segl: 1. G. 815. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 156). (Herefter eller efter **Aa.**?:) *Terpager 172.* — **Aa.** Afskr.: *Ribe Oldemoder 92.* [6194

Juni 3. Ide Lydersdotter uxor Dn. Lyderi Kabel M. de Torp. Nuper Dn. Lagho episcopus Vibergensis cum consensu sui capituli parochiam Kreiberg ad mensam episcopalem ecclesie sue spectantem, ad dies Lyderi Kabel et meos concessit et per apertas suas literas

astrinxit se et suos successores unam perpetuam missam facere celebrari in ecclesia cathedrali Vibergensi in remedium anime mee parentumque meorum et aliorum amicorum meorum. Idcirco ego ad mensam episcopalem ecclesie Vibergensis curiam meam principalem Gudum Lund cum aliis bonis meis omnibus in parochiis Guding, Gugh et Fersløf in Fleskum H., sicut sequitur: in par. Guding curiam meam Gudum Lund cum molendino, dam et damsbond cum 2 aalegaarde meis; item 11 curias (Michael Dyngen, 2 oras annone ad reditum annuatim cum 2 oris annone ad holskorn et 2 jumentis; Jens Nielsen, 1 oram annone ad reditum et tantum ad holskorn cum jumento; Jens Lauritsøn, [*ligesaa meget*]; Nis Swensøn, 2 oras annone ad reditum et tantum holskorn cum 2 jumentis; Niels Jensøn, 1 oram annone et tantum ad holskorn cum 1 jumento; Oluf Baggy, Knud Aslofsøn, Petrus Burth, Jens Salemonsøn, [*ligesaa meget*]; Laurents Jepsøn, 1 oram annone ad reditum; Canutus Smid, 1 oram annone cum 1 lagena butyri; in villa Vese 2 curias (Jens Nafnsøn, 2 oras annone et tantum ad holskorn cum 2 jumentis; Michel Pedersøn, 4 sol. annone ad reditum et tantum ad holskorn cum 1 jumento); bona desolata ad curiam Gudinglund spectantia, primo curiam Kieldgaard; item 2 Bol in Gudding; 2 curias in Vese desolatas; item Bastgaard et Østergaard; 1 landbofæste in Vese desolatum; 4 curias edificatas in Egeberg in par. Oxning Gydding H., 12 sol. annone ad redditum valentem[!]; 1 curiam desolatam ibid., ex consensu mariti mei et aliorum cognatorum et amicorum meorum dono et scoto. Obligo me ad scotandum Dn. Laghoni in generali placito Vibergensi bona predicta, quocunque die petierit; obligo me et meos heredes, si supervixero marito meo, statim post mortem meam parochiam Kreiberg cum decimis et utensilibus ac omnibus suis pomeriis, exceptis meis auro et argento et vestimentis, armis et equis, que erunt pro voluntate episcopi Vibergensis, reducere et restituere. Datum dnica. trinitatis, meo sub sig. cum sig. Dn. Lyderi Kabel M., mariti mei, discretorumque DDn. Johannis Canuti[a], Nicolai Krabbe de Nesum M., Nicolai Erichsøn de Asdal, Johannis Kale, Johannis Kaas, Pauli Stigsøn et Laurentii Thomæsøn, AA.

[Perg. Viborg Bisps Arkiv; = ? *ÆA. II, 327, L 184.*] Afskr. efter Bircherod: LDipl og RA.: Topogr. Saml. p. Papir, Viborg. 242 b[b]. Udtog af Thestrup: *Dipl. Viberg. 345.* [6195

a) Thestrup: Johannis Laurentii. b) Her ledsaget af en genealogisk Notits.

Juni 6. *Reg. *4735.* Perg. med [8] Segl: 1. Lxiv 1 (Snekken); 2. Ivij 5 (Krumpen; S' IOHANNIS ESBERNI); 3. Hxv 4 (Gyrsting); 4. Dvj 6 (Krag); 7. Hxlij 1; 8. S' PETRI . ALH' om Bomærke. (RA. Voldborg H. 87.) *Matzen, Panteret 485.* — Jfr. 1447 Febr. 22. [6196

Juni 17. Jeg Jæpp Axellsß[1] a. w. kundgør, at jeg med Venners Raad for falskelig Bebrevelse, som jeg tilforn udgivet har, mig til »longhførligh« Skade, hvilke Breve Nisse Jensß af Hammar og Siwnde Esbernsß svigelig i god Tro fik af mig, det veed Gud bedst og gode Mænd, »æ nar« det vorder omtalet, hvilke Breve lyder paa mit Gods; thi gør jeg mig herefter »umæktighen« at sælge eller frapante eller »lænæ« eller i anden Maade at afhænde mit Gods uden med Hr. Axell Persß Raad og Vilje, hvilket Gods mig nu tilfaldet er efter min Fader og Forældre, og saa de mig herefter tilfalde kan. Og skal jeg fra denne Dag ej Magt have nogen »sæmmiæ« eller Bebrevelse at gøre uden med Hr. A. P.'s Samtykke til den Dag, ham tykker nyttigt mig dette Brev igen at give; og tilbinder jeg mig hans Vilje og Raad efter at følge i alle Maader. Og var det saa, at jeg noget Brev udgav paa mit Gods, skal de Breve eller jeg ingen Magt have dette mit Brev mod at staa. Medb. af gode Mænd Clauus Nielsß[2] Foged paa Wordbergh, Beynt Gunnæsß, Beynt Tho[rstensß], Orm Hakonsß, VV., Beynt Jonsß Raadmand i Wordbergh og Pæther Suensß Byfoged sstds. Datum Wordbergh oct. ante f. Johannis bapt.

Perg. med [7] Segl: 1. Lxviij 7 (Thot); 2. Llxvij 4 (Sparre); 3. Lxviij 62 (s bent flavs); 4-5. Utydelige Skjolde; 7. Bomærke. (RA. Personalh. Saml., Thot.) LDipl. [6197

Juni 25. *Reg. *4736* (*Sach, Schleswig 122*). En Notits efter en Retsprotokol, ikke et Brev.

Juli 12. *Reg. 3455**. [**A.** Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 250. Vel herefter i Ærkebisp Birgers *Statuta provinc. 1514* (atter udg. af *Thorkelin 1778*). Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 180* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Xiiij, Fol. 83*). Afskr. fra 16. Aarh. [efter de trykte Statuter?] i Haandskr.: Gml. kgl. Saml. 4to 3124, Bl. 233. — **B.** Perg. med [7] Segl: 1. G. 26 (Bille); 5. G. 527 (Gyrsting); 6. G. 815; 7. Forsiden fattes. Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Danske gejstl. Sager 10). *Hvitfeld IV, 376, Fol. 714.* — [**C.** Orig. Aarhus Kapitels Arkiv.] Afskr.: Aarhusbogen: *SRD. VI, 451.* — [**D.** Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Gengivet ufuldstændig i Ribe Bispekrønike: *SRD. VII, 198.* — [**E.** Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Indført i Biskop Eggerds *Statuta synod. et provinc. 1496* (atter udg. i *Noodt, Beiträge II, 67*). Vel herefter Udtog af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 164 (= *J. A. Cypræus, Ann. 367*). [6198

Juli 17. Ribe Bythingsvidne om Arveskifte efter Hans Bagæ.

Perg. med [8] Segl: 1. G. 862 (Frille); 3. Udslidt, Skjold(?); 4-6. Bomærker. Senere (vistnok 1459, jfr. *Kinch I, 347*) til Ribe Kapitels Arkiv (RA. Hind H. 61). *Harsyssels Dipl. 24.* — Jfr. 6200. [6199

Juli 18. Vidne om Skifte efter Hans Bagæ.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 862 (Frille). Senere (jfr. 6199) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 25.* [6200

Juli 22. Vi Per Thørbørnæß og Paul Thørbørnasß stadfæster Brother By al den Rettighed, som Thørbørn, vor Fader, solgte Hustru Ingerdh, saa meget som han aatte i Skedhædal. Beder vi hæderlige Mænds Indsegl, som er Jes Asscerß[1] Landsdommer i Søndra Halland, Clauus Ywerß i Claustorp, Aruid Vnaß[3] Raadmand i Halmstadæ, hængende for dette Brev, fordi vi har ej selv Indsegl. Scriptum Halmstadis die Marie Magdalene.

Perg. med [3] Segl: 1. Cxlix 10 (s. nicolai afferson); 3. Bomærke. (Upsala Universitetsbibliothek.) [6201

Juli 26. Afladsbrev af Ærkebispen og flere Bisper.
[Orig. Aasum Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 326.* [6202

Aug. 3. Afladsbrev af Ærkebispen og flere Bisper.
[Orig. Dalum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 326.* [6203

Aug. 10. Jeg Hans Grubændal a. w. lader kvit min Broder Hennike Grubændal for alt Regnskab, det han har været min Værge til denne Dag, siden vor Fader Hr. Claws Grubændal og Katerina vor Moder døde. Medb. af Jesse Jensøn af Bællinge, Hartwich Nielsøn i Møøn, Lasse Falster af Kosselisse og Mathis Falster af Lillæ Breging. Datum die Laurencii.

[Perg. med [5] Segl: 4, 5. Brudstykker. (Arkivet paa Rosenholm.)] Afskr. af Langebek 1761: LDipl. [6204

— Heming Meyenstorp[1] og Tue Meyenstorp[2], Sambrødre. Dette er den venlige Dagtingen, som gjort er mellem Pether Ageszon af Jætzholm[a] og os om al Arv, som ham kunde tilfalde efter vor Moder Beynte Tuwesdotters Død og vore Søskendes, som Pether Ageszons Børn var, Gud deres Sjæl have, i Jordegods og aabne Breve og al anden Arv. Først at vi Heming og Tuwe skal indløse alt det Gods, som Pæther Agheszon har pantsat Gert[b] Brymle, som er Swenstorp Lindsmølle i Swenstorpe S. og Dale i Sturtharpe S. i Wæmundehox H. og 2 Gaarde i Øye i Herwitstathe H., hvilke til Pant staar for 200 lødige Mk. i hvide Engelska, som gænge var i Scone og Siæland nu over 4 Vintre, og dertil skal Pether Ageszon binde sig til med sit aabne Brev at fri os alt forskr. Gods, naar vore Penge er rede, det at beholde for vort Arvegods. Og ydermere skal vi Hemming og Tuwe have al Arv og Rettighed, som Pether Agheszon tilfaldet er eller tilfalde kunde efter vor Moders og vore Søskendes Død[c], hans Børn var, baade i Jordegods og aabne Breve og al anden Arv, hvor den falde kan efter deres Død. Alle de Breve, som han har fanget eller var efter vor Fader eller vor Moder, som os paarørende er, skal han antvorde os uskadte paa sin gode Tro. Item lader vi Hening og

Tuwe ham kvit for al Arv, Oppebæring og alt Krav efter vor Moders og vore Søskendes Død, og med denne Dagtingen er al Ting mellem ham og os vel sluttet efter vore Venners Raad og Samtykke. Medb. af gode Mænd Hr. Thrwet Hasz[3] af Ørtoffte, Hr. Jens Grym af Tostorp, RR., Hr. Hannes Laxman Degn i Lund, Pawel Laxman af Wallen og Anders Hak[7] af Øtharum[d] a. w. Givet og skrevet i Kopendehamfn Laurentii Dag.

[A. Perg. med [7] Segl: 1. (Mejnstorp); 2. (Mejnstorp); 3. jfr. Lj 7; 7. (Hak).] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 65 (SvRA.). — [Aa. Vidisse af Laurens Haralszon m. fl., 1478 Juni 16 (Botolffs Aften).] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 218 v (SvRA.). [6205

a) Aa: Watzholm. b) Aa: Jeppe. c) Afskr. af A har fejlagtig: dotther. d) Aa: Øthørp.

Aug. 12. Jeg Ingeborch[1], Hr. Niels Strangessons Efterleve, har af Kong Eriks Naade annammet som et ret Laan, saa længe han tilsiger, efterskr. Gods, som min Husbond og jeg fordum skødede under Dronning Margrete og min naadige Herre og Riget, nemlig i Thøwing, i Byerby, i Schallorp og i Flæthe i Morssæ og paa Thyurholm i Thyydh, i saa Maade at jeg hvert Aar om Pinsedage skal betale hans Naade 22 lødige Mk.; uden af dette Aar, som nu er inde, skal jeg kun give hans Naade 11 lødige Mark om Mikkelsmesse. Mit Indsegl. Datum Haffnis dnica. infra oct. Laurencii.

Perg. med 1 Segl: Lxlix 85 (Dosenrode). Kongens Arkiv; *ÆA. I, I, 7* og *30* (RA. Nørrejyll. 187). LDipl. — Jfr. 4949, 4951. [6206

Aug. 15. Dn. Petro in Lundis sacerdoti frater Esgerus, ordinis fratrum minorum provincie Dacie minister et servus. Inter celestium insignia gratiarum, quibus divina beningnitas[!] vestram personam respexit, affectus vester gratuitus ad nos Christi pauperes non infimum, ut arbitror, operosi meriti locum sibi vendicat aput deum. Idcirco vos ad gremium confraternitatis nostre et consequenter ad universa fratrum nostre provincie, videl. Dacie, Swecie ac Noruegie, suffragia in vita recipio et in morte, plenam vobis bonorum omnium participationem indulgendo, que per ipsos fratres operari dignabitur clementia salvatoris. Datum Stocholmis in f. assumpt. virg., tempore capituli nostri provincialis, ministeriatus officii sub sigillo.

Perg. [med 1 Segl]. (SvRA.) LDipl. [6207

Aug. 23. Lydbranth Yttszen Foged i Roxø H., Knud Provst ibid., Tord Brunszen af Boede, Niels Tuszen af Siorup, Gundi af Tørsløff, Terkild Gundiszen, Gundi af Karde. Torsd. før Bartholomei Dag paa Roxø H.s Thing fik velbaarne Las Musz af Steinholt[a] et Thingsvidne af 8 Dannemænd: Tord Brunszen af Boede, Per Jenszen, Jens Perszen, Mattis Palliszen af Karde, Per Nielszen, Niels Hagenszen af

Boede, Eskild Jenszen, Jep Mortensen af Karde, hvilke vidnede, at de hørte og saa, som Jens Hagenszen [og[b]] Anders Michelszen vandt før[c], at de[d] hørte og saa, at Peder Nielszen af Tamdrupgaardt var i Stenalt for Biskop Peder i Aars, Hr. Jens Pederszen af Affuindtzberg og flere gode Mænd og gav Fru Mette sit Kvittebrev og lod alle Jes Muszis Arvinger kvit for al den Del, dem var imellem, og gav Fru Mette ham en Guldring til Vennegave. Datum *etc.*

[Orig.] Afskr. i Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 153; [herefter?] Afskr. fra 18. Aarh. (efter Dyrskøt?): LDipl. [6208

a) Dyrskøt: Stienalt. *b*) fattes hos Anne Krabbe. *c*) ɔ: vidnede før. *d*) Dyrskøt: vant aa for det, de.

Aug. 23 el. 24. Peder Haesses Gavebrev til Lybye Kirke paa Søndergaardt.

[Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II*, *359*, her dateret Bartolomei Aften.] Vidisse 1557 Nov. 6. RA. Viborg Stiftsarkiv. *Dipl. Viberg. 24.* [6209

Sept. 5. Jeg Palne Jensß a. w. har givet Hr. Jørgen Rud af Skioldenes R., som nu har min Faders Søsterdatter til Husfrue, fuld Magt at indløse og ind at dele alt det Gods, som tilhørte Hr. Marsk Palne og »bekymrethe« er i Judland og i Fyn, i saadan Maade, at hvad han indløser eller inddeler deraf, deraf skal jeg betale 2 Dele eller saa meget, som mig af Rette bør, før end [jeg] noget skal bevare mig dermed, og hvad han fortærer derover, det mulig Tæring er, derom skal jeg da gøre saa meget, som 2 mine Venner og 2 hans Venner tykker, og skal vi møde paa et venligt Skifte i Roskilde Michels Dag, nu kommer over 2 Aar, og have alle vore Breve med, som rører derpaa, og vore Venner med paa begge Sider, som fuldmægtige skal være at gøre en Ende os imellem om dette Skifte. Inden den Tid skal jeg indløse, hvad min Fader har udsat af dette Gods, det meste jeg kan, og hvad jeg ikke kan indfri inden denne Tid, det skal jeg annamme i mit Skifte, naar vi skal skifte, og er der mere udsat, end der kan komme i min Del, skal jeg gøre ham saa meget derom, som det 2 mine Venner og 2 hans Venner tykker, og skal jeg ej inden denne Tid afhænde eller forsætte noget af dette Gods uden Hr. Jørgens Vilje. Medb. af Biskop Jens af Roskilde, Biskop Cristiern af Ribe og Peder Taa. Datum Slaulosie fer. 4. ante f. nativit. Marie.

[Orig.] Vidisse af Kong Hans 1495 Maj 13 (crast. Nerei et Achillei). Perg. med Segl: RA. Fyn unævnt Gods 8. LDipl. [6210

Sept. 8. Jeg Klawes Winsterman[1] i Søthørp skøder og stadfæster det Skøde, som jeg og min Husfrue Ingeborch før har skødet velbaaren Hr. Anders Jeipsøn alt vort Gods og Rettighed i Ordorp

i Siælend og i det Gods, som dertil ligger og staar i det Brev, som det før er skødet ham, hvilket Gods min Husfrue arvede efter Fru Elne Palnesdotter, som var Jep Jensons Husfrue, og skal han have Fuldmagt at skikke forskr. Skøde efter sin Vilje. Har Bendicte, Hr. Jens Olefsøns Datter, nogen Rettighed i det Gods, skal dette Skøde ikke komme hende til Skade. Og kendes jeg mig at have oppebaaret fuldt for Godset. Staar der noget ude til Pant eller i Dele, skal han selv indløse og inddele det igen. Medb. af Hr. Jeip Lwnge, Owe Lwnge, Jes Jeipsøn af Tilitze[4], Albrecht Nielsøn[5] og Anders Asmendsøn[6]. Givet og skrevet vor Frue Dag nativitatis.

Perg. med [6] Segl: 1. Lxiv 6; 4. Kiv 2; 5. Lxxxj 10 (Grubendal); 6. Fxl 1. (RA. Voldborg H. 88.) — Jfr. 5733, 1447 Febr. 22. [6211

Sept. 10. *Reg. *4741.* Udskaaret Perg. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 78). *Dipl. Flensborg. I, 375*; dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 374, Fol. 713.* [6212

— . . . .

qwit van myner . . . . upsaken ofte myne eruen unde danke synen gn . . . . betalinghe . . . . de my geschen is, unde hebbe ghebeden her . . . . aer unde Bertolt . . . . se vor my louen, dat ik efte de myne efte nement, de hir . . . . hefft, upmanen ofte upsaken schal to nener tyd. Des loue wy her Hermen unde Buramer[3] myt samender hant, dat Peter dat truweliken holden schal unde schal mynes heren unde myner vrowen gnade alle tyd danken vor ghude betalinghe. Ik Peter Scherer[1] hebbe myn ingheseghel unde myne medelouers ere ingheseghel ghehenghet an dessen breff. Ghegheuen unde screuen to Helsingborch des mandaghes infra oct. nativit. Marie.

Perg. med [3] Segl: 1. Bomærke; 3. Skjold, hvori en Tine; Brevets øverste Del er bortbrændt. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). [6213

Sept. 11. *Reg. *4742.* Perg. med [7] Segl: 1. G. 171 (Lodehat); [2. Nævnt i LDipl.]; 3. Cxxxj 4; 5. Lxxxiv 45; 6. Lvij 20. Kongens Arkiv (RA. Danmark 2). *Paludan-Müller, De foedere 53*; *Rydberg, Om det fr. unionsmötet i Kalmar bevar. dokum. 97.* [6214

Sept. 14. Jørien Rwt af Schioldenæs R. og Palne Jensß a. w. Det Gods i Fyn er saaledes skiftet mellem os efter vore Samfrænders Raad, som derover var: Jeg Jørien Rwt skal have paa min Husfrue Ingeborgis Hr. Awe Hases Datters Vegne i Roselde Roselde Gaard, som Pær Hinriksß boede i og giver 10 Ørtuger Korn, 5 Gaarde sstds. (Mattis Kragh, 1/2 Ørtug Korn; Nis Smeth, 2 Pund Korn; Nis Brwn, 2 Pund Korn; Lang, 1 Ørtug Korn; Mattis Jensß, 4 Pund Korn), i

Solkendorp Solkendorpe Mølle (8 Pund Korn), sstds. 3 Gaarde (Jep Brwn, 3 Pund Korn; Nis Hinriksß, 1 Skæppe Smør; Knwt Nielsß, 1 Skæppe Smør). Og jeg Palne Jensß skal have i Wantinge 4 Gaarde (Esbern Æwethere, 1 Ørtug Korn; Jes Dang, 1 Pund Korn; Anders Ghas, 5 Ørtug Korn; Jes Feed[?], 1 Pund Korn), Østorpe Gaard (1 Pund Korn), 5 Gaarde sstds. (Cristern Pethersß, 2 Pund Korn; Gregorius, 2 Pund Korn; Jes Thomesß, 1 Øre Korn; Jes Ghaas, $^1/_2$ Øre Korn; Cristern Nielsß, 1 Pund Korn), 2 øde Gaarde sstds., skylder begge $^1/_2$ Øre Korn, 1 Gaard sstds. (Tyghe Kiølsß, 2 Pund Korn), 2 Gaarde i Hostrup (Anne, 1 Ørtug Korn; Sweb, 2 Pund Korn); i Solkendorp 1 Gaard (Hans Clawesß, $4^1/_2$ Pund Korn), i Gummendorp 1 Gaard (Anders Tuesß, 3 Skill. Grot), i Aarby 1 Gaard (Anders Nielsß, 1 Skæppe Smør), i Strandby 4 Gaarde (Vnger Biergh, 1 Skæppe Smør; Swen Nielsß, 2 Pund Korn; Jes Beyere, 1 Ørtug Korn; Nis Jensß, 1 Pund Korn), 1 Gaard, hedder Ryngsfeste sstds. (1 Ørtug Korn), 1 Gaard sstds. (Elseff Ølkone, 1 Ørtug Korn), Høgs Gaard (Lasse Sommer, 5 Ørtug Korn), i Lunde H. 1 Gaard i Gythurp (7 Ørtug Korn), 1 Gaard i Stræthurp (Mattis, 3 Pund Korn), i Høtwith 1 Gaard (Lasse Storm, 5 Ørtug Korn), Anders Nielsß i Attorp (giver 2 Pund Korn af 1 Gaard), 1 øde Møllested ved Høgs Gaard (1 Øre Korn), 1 Gaard i Strandby (Mawens Jeipsß, 2 sol. gross.), 1 Gaard i Askendorp (4 sol. gross.; disse 6 sol. gross. skal stande for 2 Pund Korn), i Harby 2 Gaarde (Jes Smeth, giver 3 Skill. Grot for 1 Pund Korn; Jes Andersß, 7 Skill. engelsche), 1 Gaard i Hareby (Jep Mall, 2 lub. Mk., de skal begge stande for 2 Pund Korn), 1 Gaard i Strandby (Hornbo, skal give 3 sol. gross.). Hermed tilbinder vi os begge, om noget af Godset afgik nogen af os, at den anden skal vederlægge ham saa meget Gods igen, som ham vederbør. Medb. af hæderlige og velbyrdige Biskop Jens i Roskilde, Hermen van Ørtzen, Wilhelm Rwt og Clawes Hinriksß. Datum Mosegarth die exaltat. crucis.

Perg. [med 6 Segl[a]]. (RA. Vinding H. 91.) [6215

a) LDipl.: 2 sigilla adsunt.

Sept. 15. Jeg Haghen Christiernsß har givet min Broder Hr. Claues Cristiernsß Fuldmagt af mi[ne Vegne at skifte] med mine Søskende Gaard og Gods, som os tilfaldet er efter Fader og Moder, og give Afkald paa Thinge som . . . . og hvad fornævnte min Broder gør herudi paa mine Vegne, holder jeg fast og stadigt, og befaler jeg og »læær« . . . . Hr. Claues, som jeg før har befalet og »lent« al den Del, mig kan tilkomme af fornævnte fædrene og . . . . . [beholde baade Gaard og] Hus med uden alt Regnskab,

saa længe jeg igenkalder dette Brev. [Medb.] af gode Mænd Otte Skynkell af Rudga[rd], ...[en] Thomesß og Lydiche Hardlofß. Datum Ottonie oct. nativit. Marie.

[Orig.] Indført sammen med 1438 Febr. 22 i Vidisse af Odense Magistrat 1460 Marts 24 (Frue Aften annunt. i Faste): RA. Skiftebreve 4. LDipl. [6216

Sept. 26. Jeg Jenss Grym R. har ladet kvit beskeden Per Thuesß a. w. i Solberge for al den Skyld, som mellem ham og mig har været til denne Dag, og kan noget aabent Brev findes, som Jenss Ollsß, Weste Ollsß og Per Ollsß har udgivet, som Per Thuesß noget til Skade kunde være, eller nogle andre Breve, som kunde komme ham til Hinder, som mig paarørende er, da lyser jeg dem døde, saa meget som Pether Thuesß og hans Arvinger kan tilfalde i de Breve. Medb. af hæderlige Hr. Hanss Laxman Degn i Lund, Ostrætt Jensß, Jenss Dænæ, Borgemestre i Mallmøy, og Jæcop Mogensß Raadmand ibid. Datum Malmogie fer. 4. ante f. Michaelis.

[Orig.] Afskr. i Kopibog fra 16. Aarh.: Arnemagn. Saml. Fol. 293, Bl. 59 v. LDipl. [6217

Okt. 25. Vi Magnus Baad Landsdommer i Skane, Hans wan Riin Foged paa Lindholm, Arill Mattesß af Hickebiergæ, Twe Tygesß af Hasløse, Niels Gagge af Faarebach a. w., Haaghen Gummesß af Alistathe og Magnus Eriksß. Torsd. før Symonis og Jude Dag var skikkede for os beskedne og velbaarne Nis Jensß af Kiwinge og Henrik Most af Wæsterstadhe paa den vesterste Gaard i Odhinsware norden Gaden liggende og vidnede i »hælgen« med »handtach« og svoren Ed, at den fornævnte Gaard i Odhinsware med et halvt Bol Jord, som dertil ligger, var Pether Nielsß af Ascerthorp rette Gods, og at han og hans Husfrues Fader Jønis Lund havde haft det Gods i deres Værge i fulde 30 Aar og mere ukæret af nogen. Og dermed gik Pether Nielsß af Ascerthorp frem selvtolvte, Odelsbønder og velbaarne Mænd, som er først ham selv og siden Trueth Jecopsß af Katzløse, Jenss Twesß af Øwarp, Nis Haakensß af Strø, Anders Agesß af Storstorp, Erick Nielsß af Holmøø, Nis Jecopsß af Ebbarp, Clawes Gyntersß af Asarp, Arwith Andersß af Gordstange, Niels Albricsß, Clawes Riwebrøødh og Strange Jecopsß, og »wordhe« Gaarden i Odhinsware til sig med et halvt Bol Jord, som Landslov udviser. Vore Indsegl. Givet *osv.*

[Orig. Senere (jfr. 1427 $^{26}/_{7}$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 68. LDipl. [6218

Nov. 5. Vy broder Hinrik, prior der predikerbrodere s. Nicolawesz klostere[1], broder Godschalk gardian der minrebrodere sunte

Katherinen klostere[2] in der stad Wisbu unde Herman Munther[3] up der vorborgh to Wisborgh hebben ghezeen: *1361 Juli 29. Privilegium for Visby*[a]. Unse inghezegele. Ghegeuen unde screuen to Wisbu des mandages vor Mertens daghe.

Perg. med 3 Segl: 1-2. gejstlige Embedssegl; 3. se 6187, 2. Sener i Kongens Arkiv (RA. Gulland 2). LDipl. [621

a) Suhm XIII, 839; jfr. Hvitfeld III, 556, Fol. 525.

Nov. 5. Vi al Almue i Hwidinge H. kundgør, at beskedne Eggert Cristiernsß a. w. har været paa Hwiding H.s Thing inden 4 Stokke og kæret og delt med Lavdage paa Byghermose paa Wistetmark, og der kom ingen og »worthe« Mosen, som dem af Rette burde. Vort Herredssegl. Datum fer. 2. ante fest. Willehadi.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. maaske 1428 $^{24}/_{9}$ el. 1441 $^{10}/_{8}$) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.) [6220

Nov. 11. Vor uns olderluden des kopmans tho deme Melbaghen is ghewesen schypher Hans Gleyseman myt kopluden van Lubeke, de em schepet hadden, unde heft uns gheklaghet, dat he is berouet synes schepes myt deme ghude der koplude an nachtslapender tiid van der reyde tho deme Melbaghen. Des heft Hans unde de koplude vor uns vullenkamen mechtych ghemaket tho eme hoftmanne Gobele Bolemanne deme schepe unde ghude tho wolghende, id an tho tastende, myt rechte dar by tho dunde unde tho latende in aller macht, oft se suluen jeghenwardych weren. Hir umme bydde wii alle vrame lude, den desse breff jeghenwardych is edder tho kamende is, unde al de jenen, den recht lef is unde unrecht leyt, dat se behulpen syn desme hoftmanne an dessen saken, dat he moghe wedder kamen by dat schyp unde ghud. Desse berouynghe ghescheen is des vryghdaghe nachtes vor Symon unde Juden daghe [*ɔ: Okt. 26*]. Wii olderlude des kopmans tho deme Melbaghen, Hermen Hoppenner van Lubeke, Hinryk Butzow van Rostzok, Euert Groteek van der Wysmer, unse inghezeghele. Gheuen unde screuen die Martini.

Perg. (Plica fattes). (RA. Domme og Thingsv. 3 c.) [6221

Nov. 26. Vi Eric Konge under vore Bymænd i Korssør saadanne Privilegier og Bys Ret: [*1*]. Under vi dem saadan Stadsret, som vore Borgere og Bymænd i Roskille og i Calunburgh har. [*2*]. Til Ildebrand og Fægang og Bys Fortaa under vi dem det Rum, som hedder Klaskow fra Kirkegaarden og indtil Steengordhs Led i den søndre Strand. [*3*]. Item at lade deres Heste og andet smaa Fæ[a] gaa paa Sprowe, som andre vore Fogeders Heste og Fæ, saa og at de maa lade deres Heste, Fæ og Kalve gaa paa Halseskov, undtaget, at de ikke hugger Skoven eller Træer ned, og vil de lade deres

Svin der op, det under vi og, dog saa at de giver deres Oldengæld af som andre. [4.] Særdeles under vi dem Rørtag paa Halseskov, eftersom de behøver til deres Huse og Bygning i Korssør. [5.] Item at de har Torv og Marked som andre Købstæder, og der skal Almuen af Thornburghs Sogn, Wemmerleff Sogn og Hymmershøye Sogn søge til Købsted og Torv og ikke andensteds, og det byder vi Almuen i disse Sogne at gøre. [6.] De maa fare og vandre og købslaa i vore Riger og Lande med saadan Frihed, som vore Borgere i Roskilde og Calunburgh gør. [7.] Hvo, som vil indfare til dem at bygge og bo med dem eller og ellers, fare derind og ud frit og uhindret af vore Fogeder og Embedsmænd og af hver Mand, de, som sig skellig og ærlig vil berge og sig med Ære vil og kan forsvare. [8.] Paa det at Byen maa desbedre bygges og bedres, giver vi alle dem, som der allerede bor eller herefter boende vorder, fri for Skat og saadan Tynge, som dem af vore og Kronens Fogeder og Embedsmænd til maatte lægges til evig Tid, uden om nogen Mand, udlændsk eller indlændsk, Tvedragt eller »umagh«[b] indførte, gjorde eller ellers opstod i vore Lande eller Riger, os ej nærværende, at de der vore Fogeder og Embedsmænd fuldelig[c] tilfulgte at hjælpe det at styre med Troskab. Dermed tager vi dem med deres Folk, Gods og Hjon i vort Værn og forbyder alle herimod at gøre, uden vi eller vore Efterkommere Konger vilde have noget særdeles af dem og »anseende worthe« for saadan Nyttigheds Skyld, der os og Riget Magt paalaa, og de der da villige til var, efter det os da gjordes Behov dem til at sige. [9.] Hvad der falder [d]for Brøde eller[d] af Brødepenninge, at de der bedre deres By med. [10.] Borgemestre og Byfoged vælger[e] de af sig selv og præsenterer dem, saa og sender til os og vore Efterkommere dem at stadfæste, om os dem tykker dem Nytte og »felde« til være. Vort Sekret. Datum in castro nostro Korssør [f]crast. Katherine[f].

[**A.** Orig. Korsør Bys Arkiv.] **Aa.** Vidisse 1441 Juli 20. — Afskr. [efter **A**?] fra 17. Aarh., dels særskilt, dels i en Afskriftsamling: RA. Korsør Bys Arkiv. [6222

a) Første Afskr. tilføjer: og Kalve. *b)* Første Afskr.: Trætte, Uenighed; anden Afskr.: Trætte. *c)* Første Afskr.: frivillig. *d)* Fattes i anden Afskr. *e)* Første Afskr.: forbedrer. *f)* Fattes i første Afskr.

Dec. 3. Peter Jenßß Byfog[ed i] Køpendhafn, Anders Laurenßß, Hinric van Borghe, Borgemestre, Hinric Haumester, Areldh Krwse, Jæcøb Sv . . . . og Niels Ingwarsß, Raadmænd sstds. Thingdag før Niglaus Dag paa vort Bything i Køpendhafn oplod vor Bymand Hinric Jensß . . yling beskedne Margaretæ Henneke Fiændz Datter, som fordum var Jes . . . . Wærkmæster i Køpendhafn, hvis Sjæl

Gud have, en Jord og Grund i Køpendhafn i vor Frue [Sogn] . . . en ved Graabrødre Kloster i Køpendhafn imellem Biørnnæbrostræde, og . . . . nu i bor Botheld Ascrædhe, i Længden og i Bredden, som Hinrik Jensß Hovedbrev ud[viser] . . . . . ., og var forskr. Jord og Grund lovbuden tilforn. Item ved[kendte] Hinric Jensß sig at have oppebaaret fuldt Værd for Jorden og Grunden. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 7 Segl]. (AM. XXIV, 4.) [6223

Dec. 6. *Reg. *4748.* Perg. med Nybel Herreds Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 103). *Zeitschr. f. SHL. Gesch. III, 101.* [6224

Dec. 13. *Reg. *4749.* Perg. med 5 Segl: 1. Bomærke; 2. s niclai ionson ſe om Bomærke; 3. S SONE NIGELS om Bomærke; 4, 5. Bomærker i Skjolde. Senere i Kongens Arkiv; *ÆA. IV, 6* (RA. Sokkelunds H. 38). *Kbhvns. Dipl. I, 155.* [6225

Dec. 19. Vi Erick Konge gør vitterligt, at vi tager vore Borgere og Bymænd i Bokenes i Fywn og deres Folk, Tjenere og Gods i vort kongelige Værn; dertil under vi dem saadan Bys Ret, som de af vore Forfædre Konger i Danmark og særdeles af Kong Valdemar har haft. Thi forbyder vi *osv.* Datum in castro nostro Hintzegawel fer. 4. circa [ɔ: ante] f. Thome ap., nostro secreto [!].

[Orig. Bogense Bys Arkiv.] Afskr.: Resens Atlas IV, 560. Udtog med Datum: s. Tommas Apostels Dag 1425: Kopi af Byens Privilegier, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Anført med Aar 1426 af *Vedel Simonsen, Rugaard I, 2, S. 112.* [6226

Dec. 29. *Reg. *4712.* Perg. med 1 Segl: Fxxxvij 1. (RA. Bornholm 11.) *Hübertz, Bornholm 15.* [6227

Dag? ,Kong Eriches Dom paa Dansk, at ingen Præst skal sværges fredløs til Landsthing, men staa til Rette for sin Biskop, datum udi Slagelsse a. d. 1425'.

[Orig. Aarhus Kapitels Arkiv.] Udtog i Registratur 1555: Ny kgl. Saml. Fol. 754. *Kirkeh. Saml. 3 R. V, 330.* [6228

— ,1425 var Niels Neb Borgemester i Slagelse'.

[Orig. Slagelse Helligaandshus' Arkiv?] Notits: Ny kgl. Saml. 4to, 647, Afsnit 18. [6229

— »Landtzthingswinde, at Farstrup hafuer werit Eskild Jespersens i 70 aar, 1425«.

»En stockenefn af Wiiborg landtzthing om Farstrup 1425«.

»Thingswindtne, at Eskilld Jepszens oldefader kiøpte Farstrup godtz, som Musz i Bruszgaardt paa thrette, 1425«.

[Origg.] Udtog i Mariager Kl. Registratur EE 8, 12, 19. [6230-32

Dag? »Ett windne paa Jens Persens gaardt i Randers 1425«.
[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur 𝔎 7. [6233

— Gerart Brysk forliger sig med Sivard og Albert Nielson for Drabet paa deres Broder Jakob.
[Orig.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 326.* [6234

Uden Dag. Margrethe Knwdzdaather Abbedisse i Clare Kloster i Roskyldhe. Aar 1425 var skikket for mig og for alle Konvents Søstre fornumstig Mand Paal Badstwman og hans Hustru Anne og talte mig til arvelig om et Bytte, som han og hans Hustru vilde gøre mellem os her i Klostret og dem. Da tilbød de at unde Klostret deres Bygning og Forbedring, som de havde bygget paa Klostrets Jord, som de havde givet 2 Skill. Grot til Jordskyld, saa med Skel, at de skulde igen have et af Klostrets Huse, som ligger paa vor Kirkegaard ved den søndre »stætthe« at bruge uden Landgilde eller Tynge i begges Livstid, hvilken som længst lever, og deres Søn Lawrys Paaelsß at nyde efter deres Død; item saa, at kom Huset fra dem med Overvold, da skulde Paail og hans Hustru komme til deres Bygning og Hus igen og Jordskyld, som de havde af Klostret etc. Da svarede jeg med alle Søstres Samtykke, at saa skulde være i alle Maader. Mit Embeds Indsegl.
[Orig.] Kun lidt yngre Afskr.: Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 9). [6235

— Udtog af Thestrup: *Dipl. Viberg. 345.* Se 6195.

— Udtog i Registratur: Ny kgl. Saml. 4to, 2091 S. 11. Se 6204.

— Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 162 (= *J. A. Cypræus, Ann. 363*). Se 1426 Apr. 23.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 503* (Apr. 24), *480* (Juni 1); se ogsaa 6169, 6198. — Ribe Kapitel: *Oldemoder 116* (Maj 11), *116*, *116*; se ogsaa 6194. — Esrom: *Cod. Esrom. 249* (Febr. 13). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 77* (Marts 25; ikke i Regesta). — Løgum: *SRD. VIII, 225* (Dec. 21).

Registraturer: Kongens Arkiv: se 6170, 6181-82, 6191, 6206, 6225. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 363.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 45* (Febr. 20), *79* (Marts 25), *86* (Maj 7), *86* (Maj 24), *122* (?). *144*, *145*, *147*. — Viborg Bisp: se 6195, 6209. — Antvorskov: *ÆA. IV, 195, 213, 229, 251, 254, 256.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 382.* — Maribo: *ÆA. III, 260, 277, 284, 293, 293, 295, 295, 297, 299, 300, 301, 302.* — Alling: *ÆA. II, 170, 172, 178, 183, 190, 192.* — Dueholm: *ÆA. III, 197.* — Essenbæk: *ÆA. II, 98* (Jan. 9), *102* (Sept. 27). — Mariager: *Danske Mag. II, 142* (D 14), *142* (D 16), *142* (D 38), *142* (E 71), *142* (HH 1); se ogsaa 6230-33. — Vestervig: *ÆA. III, 142.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 385.* — Vor: *ÆA. I, 198, 198.* — Vrejlev: *ÆA. III, 42.* — Øm: *ÆA. I, 165, 169, 173, 226.* — *Eline Gøyes Jordebog 113*, *116* (Apr. 13), *243* (Maj 1), *121* (Juni 29), *259* (Okt. 4). — *Adel. Brevkister 35, 96.*

1426.

Jan. 10. *Reg. *4755.* [Perg. med Kongens Sekret. Arkivet paa Rosenholm.] Afskr. [efter Afskr. af Langebek 1761]: LDipl. Afskr.: Ny kgl. Saml. 4to, 2091 S. 55. *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 59.* [6237

Febr. 2. Jeg Brodher Bii a. w. har givet min Hustru Johanne Pethersdotter til Morgengave efter Venners og Frænders Samtykke 200 Mk. Penninge i »swenst tal« og saadanne Penninge, som i Lynkøpingx Biskopsdømme er gæve, for hvilke jeg pantsætter hende min Hovedgaard Boolstadh i Bolms øø, 2 Gaarde i Lidhe, 1 Gaard i Hæmmislæf under Hallandz Aas i Sindra Halland, som jeg igenløste for 3 lødige Mk. i gamle hvide Penninge, og 1 Gaard i Wirkesnes i Oodhensrydh Sogn i Synderboo, hvilke 2 Gaarde jeg indløste af Hr. Thure Steensß R., Gud hans Sjæl naade, som min Fader havde udsat, og Wirkesnes løste jeg for 4 Tønder Smør; med saadant Skel pantsætter jeg min Hustru fornævnte 2 Gaarde, at naar min Maag Hoquon Balk eller min Broderdatter Elin Jønissedotter giver min Hustru Hælvten igen af denne forskr. Værd, som jeg udlagt har for disse 2 Gaarde Hæmmislæf og Wirkesnæs, da skal Hoquon Bolk eller min Broderdatter oppebære halv Landgilde af dem. Faar jeg og min Hustru Børn og baarne Arvinger sammen, skal forskr. Morgengave være Børnenes mødrene og ej fædrene; adskilles vi uden Børn, skal den have Morgengaven, som lever efter den anden. Medb. af ærlige og velbaarne Steen Thureß[2] Høvedsmand paa Pixborgh, Anund Hemmingß, Arfuid Suaan[4], VV., og Olaf Jønsß Herredshøvding i Synderbo. Datum in die purific. Marie.

Perg. med [5] Segl: 2, 4. Svenske. (SvRA.) [6238

— »Jöns Däna borgm. i Malmöe sällier till rådmannen Åke Michelson all sin rättigheet, han haftt i een half jord och bygning uppå bode i Malmöe, dat. Mariæ renselses dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 232 (B). [6239

Febr. 14. Vi Claus Nilsen Foged i Aasdorp, Henrich Henrich[!] Smalstethe, Thomes Thordß[3] og Chresten Jensen kundgør, at Valentini Dag indførte vi Frue Ingiærd, Nis Vogenß Efterlever, i en Gaard i Vesterbrimisløff[a], som Kongen os havde tilskrevet. Vore Indsegl. Aar ut[!].

[Orig. med [4] Segl: 3. En Fugleklo i Skjold (jfr. Dxlv 13-15); 4. Delt Skjold, 1 Felt 3 Gange tværdelt.] Afskr. med Seglbeskrivelse: Ny kgl. Saml. 4to, 634 S. 10. [6240

a) Paaskrift paa Orig.: Vester Brøndersløff.

Febr. 26. *Reg. *4761.* Perg. [med 1 Segl]. Flensborg Helligaandshus' Arkiv (ikke fundet 1891). *Dipl. Flensborg. I, 378.* [6241

Marts 3. Erick Konge. Onsd. for 3. Søndag i Faste for vort Retterthing i Otthensze i Sakristiet i Sortebrødrekloster, nærværende Ærkebiskop Peder Bilde af Lundt, Biskop Jenns af Raaskylde, Biskop Naffne af Othensze, Biskop Christian af Ribe, Biskop Ølrich af Aarsz og velbyrdige Hr. Morthenn Jenszøn og Hr. Eyller Rønnou, RR., var gode Mænd Matthiis Anderszøn, Erik Anderszønn, Thue Thueszon, Hardenberg[a], Peder Marckmandt, Knudt Palleszøn, Matthiis Huiis, Jenns Stolm og lovede Hr. Axell Pederszøn Tott[b] og Hr. Erick Nielszøn Gyldenstern[b] [*af*] A[*a*]gaar[*d*], Hr. Hendrick Knudsszen Gyldensternn[b] af Restrop, Steen Basze [c]af Bassznessz af Suanhollem[c], [*Niels*] Erickszen Banner[b] af Aszdal for en Mø, som hed Margrette Vlfeldt af Kockszbølle, at hun eller nogen paa hendes Vegne skal aldrig føre Hr. Axell i nogen Skade for den Sag, at han havde hende med Landslov overvundet, saa han var hendes Liv mægtig at aflive. Var det saa, at hun eller nogen paa hendes Vegne gjorde Hr. Axell nogen Skade, skal disse forskr. Forlovere indkomme i samme Ret, som hun nu er, hvor Hr. Axell dem æsker, og de skal da undgælde den samme Ret, som hende skulde overgaa. Vore Signeter[!]. Givet og gjort *osv.* paa vort Retterthing.

[Orig.] Afskr. fra 18. Aarh.: LDipl. Udtog: *Hvitfeld IV, 416, Fol. 732.* [6242

a) Snarest fejllæst for: Thue Thueszon af Harebierg. b) Slægtnavnene er sikkert senere Indskud. c) Vistnok Fejllæsning.

Marts 4. Jeg Jehan Skællæ[1] V. har solgt og skødet Hr. Anders Brok Kannik i Ribe mit Gods i Høthorp (Anders Jenß), til hvilket ligger 5 Otting Jord, og har oppebaaret fuldt Værd derfor, som de Breve udviser, som Hr. A. B. har af mig paa det samme Gods. Item havde Hr. A. B. undt mig Genkøb paa Godset; det Genkøb overgiver jeg, og mæler jeg det aabne Brev dødt, som A. B. har givet mig derpaa. Sig. meum cum sig. honorabilium Dn. Andree Falster canonici Ripensis et Josep Johannis[3] proconsulis ibid. Datum in die Lucii.

Perg. med [3] Segl: 1. Dxlv 22; 3. Llxv 43. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 6129. [6243

Apr. 7. Jeg Lyder Kabel R. kundgør, at min Husfrue Fru Ide Lydersdatter har givet sit Gods til Viborg Biskopdom med min Vilje, som er Gudinglund med alt andet Gods, som hun har i Fleskum H., hendes Sjæl til Gavn; for den samme Skyld giver [*jeg*] Fuldmagt at skøde Godset til Viborg Biskopdom, fordi jeg kan ej selv være hos »for Helskabs[!] Forfald«. Datum dnica. quasimodogeniti meo sub sig.

[Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 323.*] Vidisse Maj 25. [6244

Apr. 10. Herlugh Nielsß[1], R. i Englethorp og Landsdommer i Sieland, Jens Mathesß[2] i Wrangstethorp, Grvbbe i Asleff, Laurens Fiend[3] i Syerstæthe, Niels Jensß[4] i Sandby, Karl Nic. i Holstorp, Jens Skytte[5] i Godersleff og Gerike Diegn[8], Bymand i Ringstæthæ. Onsd. efter Søndag quasimodogeniti blev læst for os paa Sielandzfare Landsthing: 5515. Sig. nostris. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1. Lxiv 1 (Snekken); [2. Bxiij 7 (Ulfeld)]; 3. Hix 2; 4. Llxviij 24 (Sparre); 5. Hviij 3 (IOHANNIS IENSSON); 8. Et kronet g. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. V. Flakkebjærg H. 72). LDipl. under 1415 $^1/_5$. [6245

Apr. 23. Jeg Erich Erichsøn, Høvedsmand paa Aalborg, har givet til et s. Annæ Alter i Vor Frue Kirke i Aalborg 300 lybsch Mk. gode Penge, som nu gaar i Danmark, og saa gode som et Lod Sølv af gælder 7 Skilling, af mit eget Gods skyldig at være, hvilke Penge jeg tog med mig [*og*] »ænnu ingen« har i min Værge. Udaf de Penge tilbinder jeg mig og mine Arvinger 26 lybsch Mk. at betale hvert Aar om Kyndelmesse Tid den Præst og Kapellan, hvilken mig eller mine Arvinger tykkes nyttig at være og af os tilsættes forskr. Alter at forestaa med Gudstjeneste og Messen for at holde i saadan Maade: en daglig Messe i Guds Hæder og alle Helgenes, mig og min Husfrue Maren Hartvigsdatter, der nu er død, alle vore Forældre og Efterkommere til Trøst og Salighed i Live, vore og alle Kristnes Sjæle til Fred efter Døden. Den første Messe skal holdes Søndag af den hellig Trefoldigheds officium og Embede til Messen, som paa Søndag kommer om Middagen, af alle kristne Sjæle og særdeles for vore Sjæle, om Onsdagen tjene til en [a]Messe, sungen[a] af s. Anna, om Fredagen af vor Herres Pine og om Lørdagen sunget af Vor Frue, og om han trænger til, da være Præsten fri med de andre 2 Dage, som er Tirsdag og Torsdag. Disse Penge skal denne Præst oppebære med det Vilkaar, at han skal give alle Klosterfruerne af Vor Frue Kirke hvert Aar paa forbemeldte Tid 6 lybsch Mk. med saadant Skel, at Klosterfruerne skal hver Onsdag . . . . til en Messe, sungen af s. Anna, som synges for det forbemeldte s. Anne Alter, og fordi deres Forsvarer, Biskop, Prior og de selv for Guds Skyld des snarere udgives af mig den forbemeldte Rente [*sic*], da giver jeg mig og mine Arvinger og dette vort aabne Brev, beseglet med underdanig Vilje, til hæderlig Fader, nu er, og ham, som da Biskop er, at om denne Rente ej indkommer hvert Aar om Kyndelmesse, at han aleneste Magt skal have at udmane den inden Paaske næst efter med Guds Lov og ej i nogen andre Sager Magt at have over mig og ej noget har uden at forbryde med Band eller Dom, om Renten ej ud-

kommer, og Tjenesten stadig og evig blive. Naar jeg afgaar, skal min ældste Søn eller Sønnesøn eller deres rette Formynder tilgaa i Steden, før noget Skifte gaar af noget Stykke, og udtage af mit Gods, hvad dem bedst tykkes nytteligt være og »val tilfelles«, saa meget som er værd de 3 andre lybsch Mk., og [*ingen*] andre det skal gøre uden Søn eller deres Formynder, om Søn er til, men er Søn ej til, og det vorder min Arving eller Datterdatter, da skal tilgaa den Mand, der mig næst »tillyder« paa Skjoldsiden og annamme Godset af Datters Formynder og gøre Forvaring og »vese«, at han eller hvo Godset i Værge har, at det skal være frit for alt uden det til Altret og give Renten deraf, som før er sagt. Tilbinder[b] jeg mig og mine Arvinger den Præst, som Altret af os i Værge har, at ære og begave hvert Aar med særdeles Høviskhed over de forbemeldte Penge, saa godt og saadant, som os tykkes og alene stande til os. Tilbinder[b] jeg mig Altret færdigt at holde foruden Brøst. Alle disse Stykker binder jeg mig til og mine Arvinger at holde evindelig eller og saa længe, til jeg eller mine Arvinger stifter en uforgængelig Rente, der evig bliver, og med hvilken forbemeldte Artikler skal holdes. At alle disse Artikler skal holdes, lover jeg Erich Erichsøn, og lover vi Nisse Erichsøn, Gert Bryn og Peter Havenskild at holde dem evindelig. Vore Indsegl. Aalborg paa J[ørgens[c]] den hellige Martyrs[d] Dag[e].

[Orig. Viborg Bisps Arkiv.] Vidisse Juni 5. [6246

a) Afskr.: Messesangen. *b*) Afskr.: tilbyder. *c*) Udfyldt efter Vidissens Overskrift. *d*) Afskr.: Mortens [!]. *e*) Til Afskr. er føjet: Denne Erich Erichsøn havde en Søn Hr. Erich Erichson, R., som fik Afvindsberg efter Hr. Jens Neelsøn R. af Vfvindsberg Landsdommer og levede 1460.

Apr. 23. *Reg. *4763.* Perg. [med 1 Segl: G. 26[a]]. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 5 a). *Dipl. Flensborg. I, 378.* Udtog hos Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 162 (= *J. A. Cypræus, Ann. 363*). [6247

a) Seglet beskrives i Protokol 1558, Bl. 317 og i Tratzigers Protokol.

Apr. 29. Jeg Esge Jensß[1], man kalder Brok, R. af Esendorp, er skyldig hæderlig og velbyrdig Hr. Pether Axilsß Provst i Lund 60 gamle ængilske Nobler af Guld og 51 lødig Mk. i lødigt Sølv og i kolniske Vægt og 2 Lod, for hvilke jeg pantsætter ham alt det Gods, som mig og min Broder Lawe Jensß af Claxholm og min Søster Fru Sile, Jepp Basses Husfrue, til Arv faldt efter vor Faderfader, som er en Kirkeby Kerstorp og 8 Gaarde i Hyllie i Oxie H. i Skane, med Vilkaar at han skal have Godset i sin Værge at bruge som sit eget, i at sætte og ud af at sætte og Landgilde op at bære, til det vorder ham afløst. Løsningsdagen skal være hvert Aar paa Martens Dag. Vil han heller have sine Penge igen end Godset, skal han vare mig ad

et Aar tilforn; faar han dem da ikke i saadant Guld og Sølv, som forskrevet staar, tilbinder jeg mig ham skadesløs at holde. Medb. af gode og velbaarne Anders Pezs[2], Iwar Prip[3], Jens Palsß[4], Pether Hwass[5], a. w., Anders Lawsß[6] og Arend Krwse, Borgemestre i Købendehafn. Givet i Købendehafn Mand. for Philippi og Jacobi Dag.

Perg. med 7 Segl: 1. Lxxxiv 22; 2. Clxvij 6; 3. Ivij 16; 4. Dxxv 1 (s nis . . . . soen); 5. Cxxx 4; 6. Hxxxiij 2; 7. Udslidt. (SvRA.) LDipl. [6248

Maj 3. Jeg Jes Andersß[1] i Egælyckæ har solgt og skødet hæderlig og velbyrdig Hr. Esgy Jensß i Æsendørp al min Ret i Woueth og oppebaaret Fæ og fuldt Værd efter mit Nøje. Medb. af gode Mænd Nes Jæipsß i Næthergardh, Lassæ Booth[3] i Ertelyckæ, Jes Olsß[4] i Kasebølæ, Mathes Jensß[5], a. w. Datum die invent. crucis.

Perg. med [5] Segl: 1. Clxiv 41 (Mylting); 3. Hxvj 1; 4. Clxiv 42 (Mylting); 5. Clj 8. (RA. Fyn ved 2.) [6249

Maj 5. »Jacob Jenson rådman i Malmö bekänner sig wara skyldig sin fosterdotter jungfru Anna Pethersdotter 200 lödige mark gängse pgr. och pandtförskrifwer henne sin gård wästan i Malmöe liggendes, dat. dnica. ante f. ascens. dni.«

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 233. [6250

Maj 9. »Bruderi episcopi Libariensis, som war archiebiscopens i Lund Dn. Petri Lykkæ in pontificalibus vicarius, uthgifne indulgentz breef åth them, som flitigt besöckte ecclesiam bb. Johannis ap. et evang., Georgii mart. et Egidii abb., dat. die ascensionis dni.«

[Orig. Lunde Johannes Kirkes(?) Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 27. [6251

Maj 22. »Förliikning emillan Hans Willamson i Lund och Bonde Jepson i Krugeholm, bemedlad af archieepiscop Pether och andre förnähme män i Lund, datum 4. dag pinges«.

[Orig. Senere i Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Acta privata Nr. 234. — Jfr. 6138. [6252

— Bertoldus Olaui[1] civis Roskildensis. Discr. et honesto Konrado Gulsmeth omne jus et proprietatem curie mee, in qua exnunc resideo, in par. b. Olaui Roskildis ad australem partem fori et platee regie et communis situate, michi jure hereditario post mortem patris mei Olaui Lund quondam consulis Roskildensis advolute, cujus longitudo ad spatium lxxxxx[!] quatuor ulnarum, latitudo ad spatium 15 ulnarum Selendensium minus uno quartali[a] se extendit, et quam curiam dudum discr. Nicolao Wlff sutori quondam civi Roskildensi[b] pro 32 mr. argenti pignori obligavi, et quam curiam idem Konradus Gulsmeth ab N. W. sutore redemit, una cum totali fundo necnon

cum 2 tabernis, quarum unam Wilhelmus Remæsnider, alteram Johannes Kannæstøber pronunc inhabitant, vendidi et scotavi, recognoscens me plenum pretium pro eadem curia sublevasse. Sig. meum cum sig. discretorum Hans Mathie[2] proconsulis necnon Jone Smeth[3], Ingwari Karoli[4] et Nicolai Laurencii[5], consulum civitatis Roskildensis. Datum Roskildis fer. 4. pentecostes.

Perg. med 5 Segl: 1. Bomærke; 2. Fviij 1; 3. s' ione iacobi om Bomærke; 4. Bomærke; 5. I Sigilfeltet en Haand. Senere (jfr. 1450 $^{29}/_4$) til Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Roskilde 64). Hertil 5906; jfr. 6254.

a) 6254 tilføjer: secus forum. *b*) 6254 tilføjer: exnunc villano in Skelskør. [6253

Maj 22. Two Porsse[1] advocatus civitatis Roskildensis, Hans Mattisß[2] proconsul, Jonas Smeth[3], Johannes Kremere, Ingwarus Karlsß[5], Nicolaus Laurencii, consules, Andreas Esberni[7] civis ibid. Fer. 4. pentecostes in placito nostro civili hora debita discr. et honestus Bertoldus Olaui [*osv. svarende til* 6253]. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke; 2. Fviij 1; 3. s' ione iacobi om Bomærke; 5, 7. Bomærker. Senere (jfr. 1450 $^{29}/_4$) til Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Roskilde 65). [6254

— Jeg Beynt Nielsß Bymand i Køghe har solgt Hr. Niels Jønsß Sognepræst i Køghe et Stykke Jord i Bredde norden fra min Gaard, hvilken jeg selv ibor i Køghe, og indtil s. Gertruds Boder og Jord og i Længde fra Præstegaarden paa den østre Side og indtil det Stræde, som ligger vesten næst op dertil. Af denne Jord er en Del tilfaldet mig i Arv efter min Husfrues Fader og en Del i ret Køb, og vedkender jeg mig at have oppebaaret fuldt Værd derfor. Medb. af gode Mænd Beynt Kæmppe, Raadmand i Køghe, Esbern Gad[3] og Jens And[4], Bymænd sstds. Givet fjerde Dag Pinse.

Perg. med 4 Segl: 1-4. Bomærker. Senere i Køge Bys Arkiv (RA.). [6255

Maj 25. Jens Neelsøn af Afvindsberg, R. og Landsdommer i Nørrejydland, Jesse Jul, Iver Jul, VV., Neels Overgaard og Peter Rige, Borgemestre i Viborg, Tord Didrichsøn, Enval, Mathis Nielsøn, Jens Lauridsøn, Peter Mikelsøn, Neels Jensøn og Peter Didricksøn, Raadmænd sstds. Lørd. før Trinitatis Søndag paa Viborg Landsthing lod hæderlig og velbyrdig Fru Iide, Hr. Lyde[*r*] Kabels Husfrue, læse inden 4 Stokke et aabent Brev med hendes Husbonds rette [*Segl*]: 6244. Og var Fru Ide Lydersdatter selv paa Landsthinget samme Dag og gav Biskop Lave, som og var paa Landsthinget, Skøde paa Gudumlund. [*Givet osv.*]

[Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 315.*] Afskr. efter Bircherod: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242 h 1 og LDipl. under 1426 $^{7}/_4$. Jfr. *Dipl. Viberg. 345-46.* [6256

Maj 29. Vi Symon og Jens Henrichsøner, som kaldes Prep, Brødre, kundgør, at efter de Dagtingen, som Dronning Margrethe havde med vor Fader Henrich Prep og vor Morbroder Niels Erichson a. v., Gud naade alle deres Sjæle, om Kiwsægaard og det Gods, dertil ligger i Siælændh, kendes vi, at fornævnte solgte Kiwsegaard til Dronning M. for 1500 lybs Mk. i swndeskæ Penninge, Straale og Grif, og dette Salg, som de vilde have fulddraget, fulddrager vi for os og vore Brødre Erich og Niels Henrichsøner i saa Maade, som efterfølger: Først Gud, Jomfru Maria og s. Birgitthe til Hæder, saa som Dronning M. og efter hendes Død Kong Erich paa fornævnte Køb og Dagtingen har givet og skødet Kiwsægaard til Maribo Kloster i Lolandh, dette stadfæster vi og skøder med vore Brødre som H. P.s og N. E.s Arvinger med Samtykke af vore Medarvinger Ywen Henrichsøn, som kaldes Markman, og Knudh Nielsøn af Wedfwlebergh, a. v., og paa deres Moders Vegne til Klostret Kiwsægaard og Gods, som er i Kiwsæ Hovedgaarden og 11 Gaarde (Bo Regnersøn, Jes Nielsøn, Jep Matissøn, Jep Hanssøn, Jes Æskelsøn, Jep Clausøn, Jes Mawensøn, Ingemar, Hemingh Hwidh, Henrich Hinzæsøn, Jes Hæminghsøn), Kiwsæ Mølle og to øde »wære«, som kaldes Kraues wære og Bodues wære, i Stubrup 5 bygte Gaarde (Lassæ, Jep Jenssøn, Jes Persøn, Hæmingh Matissøn, Matis Jepsøn) og 3 øde »wære«, som kaldes Skeminghe wæren, Alsinges wæren og en anden »wære«, i Lyndh 2 Gaarde (Oleff Regnersøn og Per Smeth), i Ølrup Hæmingh Olefsøn, i Hælluæmaglæ Jes Knudsøn, i Wolingwed 17 Gaarde (Per Hæminghsøn, Hæming Powelsøn, Swen Kiwsæ, Jepe Kiwsæ, Jon Oleffsøn, Jens Olefsøn, Per Oleffsøn, Per Knudhsøn, Oleff Hwidh, Oleff Jepsøn, Niels Jensøn, Jens Nielsøn, Jens Hæminghsøn, Per Nielsøn, Ingwor Hamær, Per Jensøn, Jep Iworsøn) og 3 øde »wære«, som kaldes Æbbes, Drockens og Niels Nidens »wære«, paa Lindhholm 2 Gaarde (Morthen Hansøn, Jes Persøn), i Mænstrup 2 Gaarde (Æsbern Hæmingsøn, Lomans Gaard), Agerup, ligger øde, Hylinghe 2 Gaarde (Niels Homan, Per Jensøn), i Høø Jens Saxsøn, Førsløff, ligger øde, Torstrupe 3 Gaarde (Per Nielsøn, Oleff Bron, Jes Thyghesøn), og 1 øde »wærn«, i Qwislæmarkæ 1 øde Toft, med al Tilliggelse, ..., Abildgaard, Lægaard og Fægaard, og antvorder vi nu Søstre og Brødre i Klostret alle aabne Breve, som vi har derpaa, og binder vi os og vore Brødre som deres rette Lavværge at hjemle Klostret alt forskr. Gods; afgaar Klostret noget af Godset for vor Hjemmels Skyld, binder vi os at gøre Klostret det, os vorder fundet til Rette, inden $^1/_2$ Aar. Item kender vi os af Søstre og Brødre i Klostret at have oppebaaret 1500 Mk. Penge som 5 Dele deraf; den sjette Del skal Iwen Henrichsøn og Knwd Nielsøn have paa deres Moders Vegne, og

de skal gøre Søstre og Brødre »there nøghe« derfor. Findes noget vor Faders eller Moders Brev, at de har oppebaaret noget af forn. 1500 Mk., binder vi os til at igen give Søstre og Brødre »til fillingh« det, som saa er oppebaaret. Item skal Søstre og Brødre en Tid hvert Aar begange vor Fader og Morbroder og alle vore Forældre med Vigilier og Messer. Sig. nostra cum sig. nobilium et discr. Erici Henrichsøn fratris nostri, Iwen Henrichsøn alias Markman, Kanuti Nielsøn, coheredum nostrorum, DDn. Hemmige Kabulth, Jheorgii Rudh, Eskerii Brok, Erlaci Nielsøn, MM., Iwani Foss justitiarii regni Dacie, Torberni Jensøn, Henrici Stawerskow, Andreas Stauerskow, Otthonis Kabulth, Nicolai Matsøn i Geltoffte, Johannis Nielsøn i Wlffsløff, Johannis Biørsøn et Erici Matsøn, AA. Datum apud monasterium Maribo in profesto corporis dni.

[**A.** Perg. med 12 Segl. Maribo Kl. Arkiv; *ÆA. III, 264.*] — [**Aa.** Vidisse af Kristjern I 1457 Nov. 12 (sabb. post Martini). Samme Arkiv, siden i Sorø Akademi.] Afskr. af Langebek 1747: LDipl. [6257

Maj 31. Nis Lawsß »a« Nielsby pantsætter Gods i Ostrup S. til Andærs Jenß Skiæl.

Perg. med [8] Segl: 1. A. 884 (Rudbek); 2. G. 868 (Lange); 3. Brudst.; 4. Exvj 28; 6. S . . . THERMENS . . om Bomærke; 7. Llx 4: 8. Bomærke. Senere (1459, jfr. *Kinch I, 342*) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — **Aa.** Vidisse af Borgemester og Raad i Ribe 1483 Jan. 18 (die Prisce). Samme Arkiv (RA. Gjørding H. 61). — **Ab.** Optaget i Dom af Landsdommer og Landsthingshører 1487 Aug. 18 (Lørd. efter Frue Dag assumpt.). Samme Arkiv (RA. Stiftskisten 386). Efter Grønlunds Afskr.: *Matzen, Retshist., Privatret II, 75.* [6258

Juni 2. *Reg. *4766.* Perg. med Unionssekretet. Helsingør Bys Arkiv (RA.). *Aarsb. fra Geheimearch. III, Till. 5.* [6259

— Erick Konge. Paa det vor nye Købstad paa Ørekraag des bedre bygges og »koffras« maa, under vi dem, som derind flytter og Træhus bygger, skattefri at sidde i 5 Aar. men hvo der Stenhus inde bygge vil, dem under vi 10 Aar fri for Skat, eftersom de indflytter til. Item under vi dem til Ildebrand at bruge alle Haande Skov uden Eg og Bøg, og at de maa bygge Risboder omkring deres Torskegarn ved Stranden foruden særdeles Skat undtagen vort Sildefiske; og under vi dem, at de ingen svarer uden os selv eller vort Brev eller hvem vi dem særdeles befaler. Vort Sekret. Datum in castro nostro Wordingborig dnica. infra oct. corporis Christi.

[Orig. Helsingør Bys Arkiv.] — Efter [Kopi 1639] afskr. i Gml. kgl. Saml. 4to, 3161 Bl. 47 v og 4to, 3160 Bl. 10 v i Læg C. Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Jfr. *Hvitfeld IV, 404, Fol. 727.* [6260

Juni 5. Vi Lave Biskop i Viborg, Ritgert Henricksøn Præst i Voxløf, Jens Trudsøn, Præst og Provst i Næes, Hans Knudsøn, Hans

Tuesøn, Hans Reinebov, Anders Kampy og Laurents Jensøn, Præster, har Onsd. efter Guds Legems Dag i Aalborg i Vor Frue Kirke set ædelig Høvding Erich Erichsøns Brev, beseglet med hele Indsegl, var og selv nærværende og det samme Brev stadfæstede med sin egen Røst: 6246. Vore Indsegl. Skrevet og forseglet *osv.*

[Orig. Viborg Bisps Arkiv.] Afskr. efter Bircherod: LDipl. og RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242 g 1; af Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to, 747 b. [6261

Juni 6. Vi Pæther Ærkebiskop i Lund saa med vort Kapitel i Lund 8. Dag efter hellig Legems Dag en gammel Jordebog, som s. Laurencii Kirkes Gods i skrevet staar, baade det, som til Kannikedømme ligger, og andet, som Kirkens Forstandere og Klærkeriet sstds. i mange Vintre i Værge har haft og har; og iblandt andet Gods, som ligger til det Kannikedømme, som Hr. Jens Powelsß vor Ærkedegn nu har, er skrevet en Gaard i Æsløf (Jepp Pæthersß), som Ærkedegnen siger, at Kirkeværgerne i Saxildorp hindrer for ham. Da fandt vi i Bogen, at af den Gaard skal gives 2 skaniske Mk. til Landgilde i saadan Maade, at Saxildorpe Kirke skal have 12 Øre deraf, og de 4 Øre og alt andet, som Gaarden skylde kan, skal Kanniken nyde. Thi forbyder vi Kirkeværgerne at bevare sig med Gaarden; og »til dyrwes« nogen at gøre mod dette Forbud, uden han bedre Bevisning fører for os og vort Kapitel, end vi nu har set, skal han være faldet i den hellige Kirkes Bandsmaal. Givet i Lund *osv.* under vort Sekret og vort Kapitels Sekret.

A. Perg. [med 2 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 23. LDipl. [6262

— Kong Erick. Vore Borgere og Bymænd i Nestuidt har ofte bedt os om at stadfæste de Privilegier, som de har af vore Forfædre Konger i Danmarck; da har vi dem benaadet som herefter følger: først at for Troskab og Tjeneste, som de os og Riget hertil har gjort og herefter skal gøre os og Riget og vor kære Hustru og vor Faderbrodersøn Hertug Bugesleff af Pomeren med vore Efterkommere Konger evindelig, tager vi dem og deres i vor Fred og stadfæster saadanne Privilegier, som herefter følger: *1.* Først at ingen have Magt eller Bud over dem uden vi selv eller hvem [*vi*] dem særdeles befaler, men til Rigens Værn og Tørft skal de være redebonne og vore Breve og Bud staa efter deres yderste Formue. *2.* Hvo der verdslig Skylding til dem har, tale dem til derom i deres By for deres Borgemester og Raad eller og paa Bythinget og ej andensteds, og at dem derom ingen uden Bys for Rette drager, nøder[a] eller stævner, uden de vorder med vore Breve stævnede. *3.* Hvor de eller deres Folk

farer og vandrer til Marked i vore Lande, at de være uhindrede og bruge der saadan Frihed og Fordele som andre vore Borgere og Bymænd, dog at de deraf og særdeles paa vore Fiskerlejer og Skaanemarked gør til vor Rettighed som hertil. *4.* Hvo der bryder i deres By eller paa Byens Mark, vorder han grebet ved fersk Gerning eller lovlig forvundet, skal han bøde Raadet Byens Ret, uforsømt os i vor Ret. *5.* Hvo der har Gaard eller Gods og Ejendom i Byen med dem, at de gør og skatter med Byen. Thi forbyder vi *osv.* Datum in castro nostro Vordingburg octava corporis Christi nostro sub secreto.

[**A.** Orig. Næstved Bys Arkiv.] — [**Aa.** Stadfæstelse af Kristjern I 1481 Jan. 22 (fer. 2. in f. convers. Pauli). Samme Arkiv.] [Vidisse af Kristian IV 1596 Sept. 26.] Kopi: Rigens Forfølgningsbog 1596 (RA.). Afskr. med udeladt Dagsangivelse: Arnemagn. Saml. Fol. 361 S. 353.

a) Afskr.: møder. [6263

Juni 10. Se 6264.

Juni 17(?). *Reg. 3469**. [Orig.] Afskr. med Datum: des mandages na s. Vith, i Heimreichs Samlinger (Ny kgl. Saml. 8vo, 304) Bl. 14; fra 17. Aarh.: Thott 4to, 2073; fra 18. Aarh.: Ny kgl. Saml. 4to. 1515. — Afskr. med Datum: des mandages vor s. Vith, fra 16. Aarh.: Gml. kgl. Saml. Fol. 1148; fra 17. Aarh.: Ny kgl. Saml. 4to. 1499. — Med Datum: des mandages [sic]: *Camerer, Nachrichten I, 362.* — Afskr. med Datum: des anderen dages na Vith, fra 16. Aarh.: Ny kgl. Saml. 4to. 1503 og 1514. Med samme Datum: *Dreyer, Abhandl. I, 475.* [6264

Juni 18(?). Brev om Gods, overladt Sognepræsten i Rodby.

[Perg. Ringsebølle Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730. Bl. 323: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 280.* [6265

Juni 21. Vi Erik [Konge. Fre]dag [før] Johannis [bapt. Fødselsdag] for vor [Ret i] Albu[ghe haffn ved] Lalan[d, nærværende velbyrdige] Hr. Anders Jeipsß Lunge, Hr. [Erik Krummedike], Hr. Henning Cabelt, Hr. Otte van [Knepen[a]], RR.. Hermen van Haghen, [b]Frithbiorn van Haghen[b], Erik Mattesß, a. w., var Hr. Jens Jensß og Hr. Niss Hansß, Kanniker i Lund, paa Lunde Kapitels Vegne med deres Bevisning paa Gods i Othensware i Bare H. i Scone, hvilket [Hr. Jeep Jens]ß fordum R. i Markie gav og [undte] fornævnte Capitularibus i Lund [*se* 2732]. Da var dem saa for Rette sagt, [at fornævnte Capitulares] bor nyde saa meget Gods i Othensware, som Hr. Jeip Je[*n*]sß i Markie deri aate og dem gav og skødede, som hans aabne Brev udviser. Derover tildømmer vi nu Capitularibus i Lund fornævnte Gods, og forbyder vi *osv.* Sig. nostrum ad causas. Datum *etc.*, teste Iwano[c] Foss justitiario nostro.

A. Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 83 (herefter udfyldt ovfr.). [6266

a) 6267: Knopen. *b)* Fattes i Lundebogen. *c)* Lundebogen: Iwaro.

Juni 21. Erik Konge. Fredag [*osv. som* 6266 *indtil*] var Pether Nielsß af Ascerthorp paa den ene »waygn« og Hr. Jenss Jensß og Hr. Niss Hansß, Kanniker i Lund, paa den anden »wæygn« om en Gaard i Othensware i Baræ H. i Scone vesten i Byen norden Gaden liggende (Twe). Da blev efter den Bevisning, som P. N. der for Rette havde, Gaarden tilfundet P. N., saa at vil nogen tale paa den, maa P. N. den til sig værge med sin »hefftere heeth«, som Landsloven udviser, som han tilforn gjort har, som hans Bevisning udviser. Thi tildømmer vi P. N. Gaarden, saa længe at den vorder ham afvundet med Landslov. Thi forbyder vi *osv.* Sig. nostrum ad causas. Datum *etc.*, teste Iwaro Foss justitiario nostro.

[Orig. Senere (jfr. 1427 $^{26}/_{7}$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 84. LDipl. [6267

Juli 15. Jeg Jenis Grim[1] i Tasthorp R. har undt min Broder Hr. Anders Nielsß R. al min Rettighed i Dranningheholm og al anden min Rettighed, mig tilfaldet er med ret Arv eller kan tilfalde efter vor Moders Død eller vore Søskende, i hans Levedage uden nogen Afgift og hans Husfrue Fru Margaretæ Hennekæ Bækmans Datter, om hun længer lever end han, saa længe hun sidder ugift, for 223 lødige Mk., som Hr. Anders har laant mig, med saadant Vilkaar, at naar han afgaar eller hans Husfrue giftes, da skal al fornævnte Rettighed og Gods igen komme til mig uden Penge derfor. Medb. af min Herre Biskop Jenis i Roskilde, Hr. Benedictus Poggheuisk[3] R. og Hr. Jenis Clemetsß Degn i Køpendhafn[4]. Givet Mandag før Margaretis Dag.

Perg. med [4] Segl: 1. Lj 4; 3. Clj 19; 4. G. 337*(?). (SvRA.) [6268

Aug. 19. Jeg Jahan Skellæ[1] er skyldig Jess Iwærsß af Høgælund 20 lybæsk Mk. saadanne Penge, som i Lybek og Hamborgh er gænge, for hvilke jeg sætter ham til et brugeligt Pant mit Gods, som jeg har til Pant af Hr. Joon Lillæ, i Frøs H. i Hygum, som kaldes Æskær Gods og nu ligger øde, og dertil 4 Atting Jord. Løsning skal forkyndes før Hans Dag om Midsommer paa Frøs H.s Thing og Pengene gives det næste Thing før Marthens Dag samme Aar paa samme Thing eller et andet Sted, hvor hans Penge er ham »uforfærth«. Medb. af gode Mænd Hr. Jeyp[2] Sognepræst i Rudagger, Æsbærn Mickelsß[3], Borger i Ripæ. Skrevet og givet Mand. efter Vor Frue Dag, som hun for til Himmels.

Perg. med 3 Segl: 1. Dxlv 22; 2. Gejstligt; 3. Bomærke i Skjold. (RA. Frøs H. 15.) [6269

Sept. 28. Jeg Jenis Bransvigh har lejet af Hr. Jenis Pawelß. Ærkedegn og ene Kirkeværge til s. Laurencii Kirke i Lund, i mine Dage og min Husfrues Ingebwrgh alt det Gods i Agarp i Redersløff S., som til Lunde Kirke »ombonet« ligger, med 1 Møllested for hvert Aars Landgilde, som er $9^1/_2$ Pund Korn, og for Tjeneste 1 Nød og 1 fedt Svin og til Tiende 1 Pund Havre, hvert Aar ud at give inden tolvte Dag Jul, med saadant Vilkaar, at vi skal det Gods og Mølle bygge efter vor Formue og bygt holde; og naar vi er baade døde, har vi noget Barn, som nyttigt er til det Gods, da skal det Barn beholde Godset i sine Dage; og naar jeg og min Husfrue og vort Barn afgaar, da skal det komme frit igen til s. Laurens Kirke. Medb. af gode Mænd Jon Jensß af Gyselbergh, Offa Saxstirp[3], Twe Geeth[4], a. w., og Hr. Pather Jensß[5], Degn i Haragers H. og Præst i Nørrehwidighe. Datum profesto Michaelis.

Perg. med [5] Segl: 3. Lxj 2; 4. Gxij 1 (s . . . . olaui); 5. Bomærke. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [6270

Okt. 6. Lübecks Fejdebrev.

Perg. med Rester af det paatrykte Segl og Paategning: Untsighe breff aff Lubec, Rozstok, Wismer, Luneburgh etc. venerunt Hathersleff 11 milium virginum anno 26 [ↄ: Okt. 21]. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserecesse VIII, 73*; jfr. *Hvitfeld IV, 405, Fol. 727* (hvor ogsaa nævnes **6272**, **6274**, **6293-6310**). [6271

— Lüneburgs Fejdebrev.

Papir med Byens Segl. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserecesse VIII, 73*; jfr. **6271**. [6272

Okt. 13. *Reg. *4772.* Perg. med Wismars paatrykte Segl. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserecesse VIII, 73*; Udtog med Aar 1427: *Hvitfeld IV, 427, Fol. 736.* [6273

Okt. 15. Stralsunds Fejdebrev.

Perg. med Stadens paatrykte Segl og Paategning: Untsighe breff aff Stralssund, venit 6. fer. ante Symonis et Jude [ↄ: Okt. 25]. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne.) *Hanserecesse VIII, 74*; jfr. **6271**. [6274

Okt. 20. Jeg Niss Jensß Skadeland[1] oplader Eskil Jeypsß Ejendom paa den vesterste Gaard i Sørind, Lyndæm S., som mig med Rette er paakommet efter Iwær Nielsß, og giver ham Fuldmagt at indløse den af Myckil Krwsæ og har oppebaaret fuldt Værd for den. Medb. af skellige Mænd Jess Jwl V., Jess Myckilsß Foged i Wiborg og Lefferd Skriuere[4]. Datum profesto 11000 virginum.

Perg. med [4] Segl: 1. Lv 107; [3. Nævnt i LDipl.]; 4. S LEFFARTH ION (?) om Bomærke. (RA. Nørlyng H. 17.) LDipl. [6275

Okt. 27. In nomine dni. Anno 1426, indict. 4., die mensis octobris 27., hora nona vel quasi, pontific. Martini pape V. anno 9.,

in camera regia castri Callingenborchg in mei notarii publici testiumque infrascriptorum presentia Dn. Philippa regina, tenens in manibus quandam patentem litteram in pergameno scriptam, infrascriptorum Dn. regis suorumque consiliariorum ex una ac civitatum maritimarum ex altera partibus sigillis inpendentibus sigillatam, quam michi notario tradidit meque requisivit, ut eandem exemplarem et in publicam redigerem formam: 6026. Super quibus Dn. regina me requisivit, ut sibi super hiis unum vel plura conficerem instrumenta. Acta *etc.*, presentibus Dn. Johanni episcopo Roschildensis ecclesie, Henningho de Vsden, M., Roschildensis diocesis, Petro Munk beati Martini in Randerhus et Laurencio Suenonis beate Gerdrudis in Grindu ecclesiarum rectoribus Arusiensis diocesis, testibus.

[*Notarmærke.*] Et ego Jacobus Blodow, clericus Warmiensis diocesis, publicus imperiali auctoritate notarius, *etc.*

Perg. Kongens Arkiv (RA. Hansestæd.). LDipl. under 1423 $^{15}/_{6}$. [6276

Okt. 28. Ingeman Martinson Thinghører i Gythinge H., Pæther Hennekaß Præst i Myæthilby paa Gythingeholm, Pæther Mattisß[2] Præst i Hiærzaas, Olaf Gudserksß Præst i Gumløsa, Pæther Laurenß Præst i Æmyslef, Tydrik Præst i Broby, Clemmyt Skaldra[7] af Hofdala a. w. og Jønis Olafß Biskopsfoged i Strø. Hr. Laurens Akasß Kannik i Lund beviste Mand. før alle Helgens Dag paa Gythinge Thing, hvorledes hans Moders Fader Magnus Raboc, som boede i Hofdala, a. w., [købte] en Gaard i Nystala i Brwnnestadha S., i hvilken Tholf Jensß nu ibor, af Tholf Tostasß hans Faders Fader, hvis Sjæl Gud have, langt før den store Folkedød, og var skødet paa Gythinga Thing. Da tilstod Tholf Jensß, at det var saa, og at hans Faders Fader Tholf Tostasß oppebar fuldt for samme Gaard foruden en Vennegave, som stod igen, og den oppebar Jønes Tholfß hans Fader efter sin Faders Død. Givet *osv.* Vore Indsegl.

Perg. med [8] Segl: 2. Bogstavet P; 7. Fxxxiij 1; [3, 5, 8. Nævnte i LDipl.]. (RA. V. Gønge H.) LDipl. [6277

Nov. 17. In nomine dni. Anno 1426, indict. 4., 17. die mensis novembris, hora vesperorum vel quasi, pontific. Martini pape V. anno 9., in camera regia castri Callenborgh Roskildensis diocesis in mei notarii publici ac testium infrascriptorum presentia Dn. Philippa regina patentem litteram Dn. Hinrici dicti Rompolt ducis Slesie, ejus vero sigillo[a] sigillatam, exibuit inspectamque et auscultatam exemplar transsumere me rogavit: 5995. Acta *etc.*, presentibus honorabilibus et nobilibus DDn. Johanne Petri Lundensis et Roskildensis ecclesie[b] canonico, Thoma Symonis Strengnensis ecclesie preposito, Thorberno Johannis castri

Callenborgh advocato, Ottone Meynstorpp, Conrado Massowen, MM., Jacob Glasshagen civi Callenborgensi, laycis, testibus.

[*Notarmærke.*] Et ego Johannes Kyndigh, clericus Sleswicensis dyocesis, publicus imperiali autoritate notarius, *etc.*

Perg. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 58). [6278

a) Seglet beskrives. *b*) 6279: ecclesiarum.

Nov. 17. In nomine dni. [*osv. som* 6278 *indtil*] regina exhibuit litteram DDn. Hinrici, Adolphi et Gherardi Holzatie *etc.* comitum, eorumque una cum Dn. Nicholai ecclesie Bremensis archiepiscopi secreto et Dn. Wilhelmi ducis in Lyneborgh et Brwnswiig ac aliorum militum et militarium sigillis sigillatam[a], inspectamque et auscultatam transsumere me requisivit, cujus tenor in latinum translatus sequitur: 5997 B. Acta [*osv.*]

Perg. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 60). [6279

a) Fyrsteseglene beskrives.

Nov. 27. In nomine dni. Anno 1426, indict. 4., 27. die mensis novembris, hora nona vel quasi, pontific. Dn. Martino V. anno 9., in camera regia castri Hafnensis Dn. Philippa regina litteram Dn. Sigismundi Romanorum regis[a] *etc.*, majestatis sue sigillo sigillatam, michi exhibuit: 6125. Acta *etc.*, presentibus honorabilibus et nobilibus DDn. Arnoldo Clementis Lyncopensis ecclesie decano, Thoma Symonis Strengnensis[b] ecclesie preposito, Laurencio Arosiensis[c] ecclesie decano, Aghone Absolonis Lundensis dyocesis, Mathia Kottelbergh Sleszwicensis dyocesis, militaribus [d]et laicis[d], testibus.

[*Notarmærke.*] Et ego Johannes Kyndych, clericus Sleswicensis dyocesis, publicus imperiali auctoritate notarius, *etc.*

A. Perg. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 70). — **B**, **C**. To andre Udfærdigelser, hvori Notaren gør opmærksom paa Skrivfejl i den første, Rasur i den anden. Samme Arkiv (RA. anf. St.). [6280

a) A: rex. *b*) A: Strennensis. *c*) B: Arusiensis. *d*) Fattes i A.

Dec. 5. *Reg. *4778.* Perg. med [11] Segl: 5. Skjold, hvori 2 Bjælker?; 7, 8. Bomærker. (Holbækgaards Arkiv [ikke undersøgt].) *Saml. t. jydsk Hist. V, 62.* [6281

Dec. 18. *Vedel Simonsen, Borgruiner 1, 2 S. 112* (*Reg. *4781*). Se 6226.

Dag? Bisp Nafno indvier et Alter.

[Orig. Barløse Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD, I, 326.* [6282

— ‚A. 1426 har en Adelsfrue Kirsten Ebbesdatter, Olde Nielses Efterleverske, givet to Dele af et Bolsjord i Herlof i Gladsaxe S. i Smorrum H. til Hellig Giestes i Kiøbenhavn‘.

[Orig. Kbhvns. Helligaandshus' Arkiv.] Udtog i »Beretning om Hospitalet i Kbhvn.«: Ny kgl. Saml. 4to, 687; jfr. *Rørdam, Kbhvns. Kirker 300* (med urigtigt Aar 1425). [6283

Dag? ‚Jens Nielsen, Forstander i Helliggejsthus i Slagelse, gav Niels Jensøn Borger Livsbrev paa en Toft i Fruerlykke'.

[Orig. Slagelse Helligaands Hus' Arkiv.] Udtog: Ny kgl. Saml. 4to, 647, Afsnit 18. [6284

Uden Dag. Arnemagn. Saml. Fol. 361, S. 353. Se 6263.

— *Hvitfeld IV, 416, Fol. 732.* Se 6242.

— *Dipl. Viberg. 345-46.* Se 6256.

— Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 162 (= *J. A. Cypræus, Ann. 363*). Se 6247.

— *Nye danske Mag. VI, 266* (*Reg. *4785*). Efter *ÆA. IV, 185.*

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 505* (Jan. 7), *505* (Jan. 7). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 77* (Apr. 21), *25* (Dec. 17).

Registraturer: Aarhus Bisp: *ÆA. II, 7* (Maj 21), *9* (Maj 21), *119, 122, 141*(?), *147, 160, 161, 165.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 237*; se ogsaa 6244, 6256. — Tommerup: *ÆA. IV, 369 = 380.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 71, 185, 186, 213, 252.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 363.* — Sorø: *SRD. IV, 496* (Juni 18?). — Maribo: *ÆA. III, 279, 279, 281, 282, 287, 295, 297, 304*; se ogsaa 6257. — Essenbæk: *ÆA. II, 104* (Jan. 24), *103* (Febr. 25). — Mariager: *Danske Mag. II, 142* (E 60). — Vestervig: *ÆA. III, 149, 151, 151.* — Øm: *ÆA. I, 218, 233.* — — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 178.* — *Eline Gøyes Jordebog 247* (Apr. 3), *174* (Juli 22), *164* (Nov. 23).

1427.

Jan. 23. Vi Lydbrandt Erickszen Foged i Roxøe, Mogens Jonszen, Tuordt Bruszen, Jep Skøtte, Gundi Perszen, Nisze Thuszen til Bode og Gutti Nielszen af Ingisløff saa Torsd. før Pouels Dag convers. paa Roxøe H.s Thing, at hæderlig Lasze Mus af Stienholt fik et Thingsvidne af 8 Dannemænd: Petter Anderszen af Vdtby, Petter Darii ibid., Nisz Jenszen af Ingisleff, Jesse Mickilszen, Tordt Jenszen, Atser af Kaarde, Mattes Palliszen ibid. og Thyge Huidt af Wore, hvilke vidnede, at Jesze Mus og hans Arvinger havde haft Stienholt i Værge ukæret i 40 Aar, før Petter Henrichszen gav der først Kære paa. Item stod Lasze Mus op inden 4 Stokke paa Roxøe H.s Thing til Vedermaalsthing med Bo Legels Arvinger og bød sig til med de Mænd; da rykkede de bort og vilde ej blive ved Rette med ham. Vore Indsegl. Givet *osv.*

[Orig.] Afskr.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 154. [6286

Febr. 3. Vi Ciciliæ[1] Hartwiigh Lembeks Efterlevende, Jæp Knutsøn[2], Jess Henrikson, Kirkeværger i Haræbiærgæ, og Andærs Jensß Præst sstds. har med alle Sognemænds Raad solgt en Eng,

som ligger »innæ met« Hr. Niss Swenssøn inden Søndræ thodh, som er Ager, Eng med al Tilliggelse, til velbyrdige Hr. Nielss Swensß R. i Ællingæ for fuldt Værd og har oppebaaret af ham efter vor Nøje. Vore Indsegl. Datum Haræbierghe die Blasii.

Perg. med [3] Segl: 1. Llxv 4 (Uf); 2. I Sigilfeltet en Lilje. (SvRA.) [6287

Febr. 5. Jeg Wlff Gothow[1] har pantsat beskeden Anders Nielsß Borger i Nakskow et mit Gods i Lathæ gordh, paa hvilket Olaff Andersß fordum paa sad, for 20 lubiskæ Mk. i Stæderpenninge, med saadant Skel, at naar jeg vil Godset genløse om Mortens Dag, skal jeg kundgøre ham det om Johannes Dag tilforn; Aarets Skyld skal da følge de 20 Mk., og Pengene kun betales med lubkær Mønt. Medb. af Gereth Kætilhowit[2] a. w. og Jæppæ Jenssøn Raadmand i Nakskow. Scriptum Nakskow die Agathe.

Perg. med [3] Segl: 1. Clviij 5; 2. Hvij 6. (AM. II, 18.) [6288

Febr. 25. *Reg. 3470.* Perg. med 2 Segl: 1. G. 169 (Lodehat); 2. G. 193. Roskilde Kapitels Arkiv (S. Nicolai Alter) (AM. XLIV, 16). *Danske Mag. V, 325.* [6289

Marts 7. *Reg. 3471.* Perg. med 1 Segl: Bomærke. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). *Jahn, Unionshist. 304.* [6290

— Ik Steen Laurensen[1] hebbe gelent van vrowe Phylippen 10 lodige mark, myn schyp mede ut to reden in konink Erikes krige. So vorbinde ik mi dar to eren gnaden dit gelt wedder to geuen edder konink Erike to Johans dage negest to komende, ofte ere gnade uns desser betalinge nicht lenger vordregen wolde. Myn ingezegel. Geuen unde screuen to Copmanhauen des ersten vrigdages in der vasten.

Perg. med 1 Segl: Bomærke; Paaskrift: Breff aff Losethese om 10 lodhige marc aff en schipper. Kongens Arkiv (RA. Gældsbreve o. Kvitt.). [6291

Marts 23-24. *Reg. *4793.* Perg. med Notarmærke og [11] Segl: 3-8. pommerske. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserecesse VIII, 111*; dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 417, Fol. 732.* — Et andet Expl. omtales i Registranten 1664 (RA.) Læg 20. [6292

Marts 24. Uelzens Fejdebrev.

Papir med Byens Segl paatrykt Bagsiden. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserecesse VIII, 105.* [6293

Marts 26. Fejdebreve af tyske Byer (*Reg. 3472**).

Papir med Helmstedts Segl. — Papir med Goslars Segl. — Papir med Halberstadts Segl. — Papir med Hannovers Segl. — Papir med Göttingens Segl paatrykt Bagsiden. — Papir med Einbeckes Segl paatrykt Bagsiden. — Papir med Northeims Segl paatrykt Bagsiden. — Papir med

Quedlinburgs Segl[a]. — Papir med Ascherslebens Segl. — Papir med Brunsvigs Segl. — Papir med Hamelns Segl. — Papir med Hildesheims Segl. — Papir med Alfelds Segl. — Papir med Merseburgs Segl. — Perg. med Halles Segl. — Perg. med Magdeburg Altstadts Segl. — Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne)[b]. *Hanserecesse VIII, 105*; jfr. *Hvitfeld IV, 405, Fol. 727* (under 1426). [6294-6309

a) I *Regesta* anføres urigtig, at Quedlinburgs Fejdebrev er dateret Marts 24, i *Hanserec*, at det er gaaet tabt. b) Alle Fejdebrevene af Marts 1427 anføres som modtagne Apr. 14 (Mand. efter palmarum) i en vedlagt Kancellioptegnelse. *Hanserecesse VIII, 106.*

Marts 30. Buxtehudes Fejdebrev.

Papir med Byens Segl. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserecesse VIII, 106.* [6310

Apr. 17. Jeg Jenis Pawelsß, Ærkedegn i Lundh og ene Kirkeværge til s. Laurencii Kirke, er skellig Klawes Smith skyldig 6 lødige Mk. i gilde Penge paa Ærkebiskop Pedhers Lykka i Lund Vegne, for hvilke jeg efter Ærkebiskop Pedhers Vilje pantsætter ham en s. Laurencii Kirkes Gaard i s. Nicolaes Sogn i Lund, i hvilken Suether Smith boede, med saadant Skel, at Klawes Smith skal oppebære Landgilde og hvad Gaarden kan rente, til Gaarden afløses ham for 6 lødige Mk., »ællas« for Penge, som før er sagt, »ælla« i gode Varer, som os baade nøjer med efter vore Venners Sigende. Hr. Pedher Ærkebiskops Indsegl med mit Indsegl. Datum in cena dni.

Perg. [med 2 Segl]. Tilbagegivet til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [6311

Apr. 29. Ericus rex. Vi byder eder, kære Venner, at I »ware« nu med Troskab behjælpelige til det Ærende om Kost og Spisen at finde Veje til, til det fremmede Folks Behov, som vi os nu hver Dag venter, efterdi som vi nu har befalet Ærkebispen, Hr. Jens Griim, Bragdhe og Ricebek med vort aabne Brev til Landsthinget at røgte [og] paa Rigets Vegne frem at sætte efter det samme Brevs Lyd. Og har I vel at mærke, at det rører om Bestand og Fordærv »righens oc alles wore«. Scriptum Roskildis fer. 3. post dnicam. quasimodogeniti sub secreto nostro.

Papir med Rester af Unionssekretet paatrykt Bagsiden og Udskrift: Dn. preposito et capitulo ecclesie Lundensis. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [6312

Maj 26. Jeg Anders Pædherssøn Bymand i Malmøghe skødede Mand. før Vor Herres Opfarelse Dag paa Bythinget i Malmøghe i Nærværelse af Anders Amundssøn Underfoged, Claws Riwebrøth Raadmand, Thomas Wæstæssøn, Jens Bywg[5], Nys Basse, Olaff Tygessøn og Jæypp Henkil[8], Bymænd sstds., beskeden Jæypp Mattissøn af Baræ en Fjerding af den Gaard, som ligger østen næst den Gaard,

som Hr. Jæypp Scharholtæ gav til en evig Messe i Lund, sønden ved Almenningx Gaden vester i Malmøghe, hvilken Fjerdedel holder i Længden sønder og nør 49 Alen og 19 Alen i Bredden øster og vester; mig er gjort fuldt derfor, saa at mig vel nøjer. Sig. meum cum sig. virorum discr. prescriptorum. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 5, 8. Bomærker. (RA. Malmø.) LDipl. [6313

Maj 30. Ik Hans Hylleman hebbe ghelouet deme wolbornen rittere her Axsele van Herdelef, houetman op Wardberge, ene witlike venknusse to mines heren des koninges hant to holdende; item so heft he mi dach ghegeuen to Olaues dage to tende edder to varende, war mi lustet, doch binnen der tid jo wedder to komende. Were dat sake, dat her Axsels to kort worde binnen der tid, so schal ik in komen deme koninge, ofte war mi sine gnade hebben wil; worde siner to kort, so schal ik in komen der koninginen, ofte war mi ere gnade hebben wil; worde erer to kort, so schal ik in komen des rikes rade van Denemarken. Vor desse vorgenante stukke to holdende bin ik Peter Valke gud vore; ofte Hans siner venknusse truwelos worde, wil ik in sine stede gan, her Axsele bi mi to donde, wat sin wille es; doch so en schal Hans Hilleman siner venknusse dar nicht mede los wesen, ofte he truwelos worde, so schal her Axsel allike grot recht hebben de venknusse to manende van Hannese. Ik Hermen Vikke van Rostoke hebbe min ingesegel mit Hans Hillemans unde Peter Valken ghehenget an dessen bref. Ghescreuen to Wardberge des vridages na unses heren hemelvart.

Perg. med 3 Segl: Bomærker. (RA. Domme og Thingsv. 3 d.) LDipl. [6314

Juni 5. Lasse Brode[1] Foged paa Ars H.s Thing, Broder Niels Gardian i Graabrødrekloster ved Calundborg, F[?]iendæ Hosthensøn[3] Præst i Faxæ, Tymmæ Botzendale[4] a. w., Powæl Brandsß[5], Bertil, Olaff Niælß[7], Bymænd i Calundborg, og Anders Brode[8], som nu bor i Thunærp. Hæderlige Torbern Jenß Foged paa Calundborg og Olaff Pætherß, som nu bor i Rakløff i Calundborgs S., var Torsd. før Pinsedag paa Ars H.s Thing inden 4 Stokke, og O. P. skødede til Kronen en Otting Jord og mer i en Gaard i Assmundørp, kaldet Æskægard, hvilket Skøde T. J. annammede paa Kronens Vegne. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [8] Segl: 1. Bomærke i Skjold; 3. G. S. 31; 4. Dxlj 3; 5. Clxiv 38 (. . ablas pet. .); 7, 8. Bomærker. Kongens Arkiv (RA. Skippinge H. 85). LDipl. [6315

Juni 19. Ik vruwe Jutte Clawes Lembecken [a]moder[a] bin schuldich der stad to Koldinghe 80 lubesche mk., alse to Lubeke unde to

Hamborch ghinge synt. Vor desse sette ik to pande alle myne rechticheyt uppe Brendekerre marke. Doch scholen se nycht eken edder buken hauwen laten uppe dessem holte, dat uppe dessem ghude lycht, edder in jenigherleyghe wys vorderuen laten. De losinghe schal ik kundinghen uppe Tustorppe dinghe des ersten daghes vor Johannes daghe mydensomer edder ere unde gheuen dar na de 80 mk. der stad in den achten daghen na Merten to Koldinghe. Ik unde vrowe Eybe use ingheseghele myt erbaren luden ingheseghelen also Por Stych, Erick Petersß, Emeke Esebernsß unde Henneke Godendorp. Gheuen unde screuen in des hilghen lichames daghe.

Perg. [med 6 Segl]. Kolding Bys Arkiv (RA.). Udtog uden Dag: *Fyhn, Kolding 186, 241 (Reg. *4811).* [6316

a) Tilføjet over Linjen.

Juni 19. *Reg. *4797.* Perg. med [5] Segl: 2. Flvij 41; 3. Flvij 40; 4. Flvij 43. (RA. Odense H. 38.) *Danske Mag. 4 R. I, 365.* [6317

Juli 2. *Hvitfeld IV, 425, Fol. 735 (Reg. 3475*).* Se 6320.

Juli 4. *Reg. *4799.* (Orig. i Lübeck Bys Arkiv. *UB. d. Stadt Lübeck VII, 27.*) Optaget i Notarialinstrument 1428 Maj 24. Herefter nævnt af *Hvitfeld IV, 428, Fol. 737.* [6318

— Kong Sigismunds Lejde for Nils Stock.
[Orig.] Optaget i Notarialinstrument 1428 Maj 24. Udtog: *Hanserecesse VIII, 195.* [6319

— *Hvitfeld IV, 426, Fol. 736 (Reg. *4800).* Se 6321.

Juli 7. *Reg. 3475*.* (**A.** Orig. i Lübeck Bys Arkiv. *UB. d. Stadt Lübeck VII, 29.*) [Kopi, meddelt Kong Erik med **6321**. Kongens Arkiv.] Optaget i Notarialinstrument 1428 Apr. 17. — (**B.** (uden Opfordring til at møde for Kejseren). Orig. i Lübeck Bys Arkiv. Varianter: *anf. St.*) Optaget [efter Kopi] i Notarialinstrumenterne 1428 Maj 24 og 29. Oversætt. med Datum: Vor Frue visit.: *Hvitfeld IV, 426, Fol. 735.* [6320

Juli 8. *Reg. *4800.* [Orig. med Kejserens Segl. Kongens Arkiv.] Optaget i Notarialinstrument 1428 Maj 28. *Hanserecesse VIII, 197*; Oversætt. med Datum: S. Ulrichs Dag: *Hvitfeld IV, 426, Fol. 736.* [6321

Juli 26. Jeg Pether Nielsß i Ascerathorp a. w. har efter mine Venners og Frænders Vilje givet og skødet Kapitel i Lund en Gaard i Øthenswaræ i Næweshøghe S. i Bara H. med saadant Vilkaar, at Kapitlet lader hvert Aar i Ugen før Fastelavn højtideligholde en Aartid for mig og min Husfru Cristine, Gud hendes Sjæl naade, med Vigiliis og Messer i høje Kor og Messer nede i Kirken, og lader Landgildet af Gaarden hvert Aar i den Aartid skiftes blandt Kanniker, Vicariis, fattigt Folk, til Kirkens »ombonath«, for Messer og de, som i Taarnet ringer. Medb. af velbaarne Niels Jepsß i Scaroltæ, Lands-

dommer, Eric Nielsß min Broder, Pether Scaning i Foletofftæ, Clawos Gyntersß, Hanes Nielsß min Søstersøn og Magnus Ericsß min Brodersøn, a. w. Datum Lundis in crast. Jacobi.

A. Perg. [med 7 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 83. LDipl. — Hertil 6218, 6267. [6322

Juli 27. Significatur presentibus, quod .. abbatissa totusque conventus monasterii s. Clare Roskildensis DDn. Marcello et Vrso de Vrsinis, commissariis et officialibus terre sancte, de suis bonis opem tribuerant in subsidium et pro redemptione captivorum christianorum. Quare juxta tenorem apostolice bulle in dyocesi Roskildensi publicate possunt semel in vita et in mortis articulo sibi eligere confessores ydoneos, qui eas ab omnibus suis peccatis absolvant. Datum dnica. post f. Jacobi. Sub sigillo, quo utimur pro presente.

Perg. med 1 Segl: Brudst. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 10). LDipl. [6323

Omtr. Aug. 1. Dombrev.

[Orig.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 326.* [6324

Aug. 1. *Kinch, Ribe I, 293* (*Reg. *4802*). Se 1429 Maj 6 (*Erslev, Testamenter Nr. 86*).

Aug. 24. Kanutus prior Dalbyensis. A discr. viro Benedicto Bille pensiones et debitum pecuniarum, in quibus nobis tenebatur obligatus [nomine] conductus bonorum nostrorum ubicumque sitorum, sublevavimus. Sig. nostri prioratus. Datum die Bartholomei.

Perg. [med 1 Segl[a]]. (RA. Personalh. Saml., Bille.) LDipl. [6325

a) Nævnes i LDipl. som beskadiget.

Sept. 3. Den tyske Ordens Marskalk meddeler Udfaldet af sine Underhandlinger i Stralsund.

[Papir med Segl. Kongens Arkiv.] Optaget i Notarialinstrument 1428 Maj 28. — Efter udaterede Afskrifter (af Koncepten): *Hanserecesse VIII, 181* (Datum er: Gegeben tzum Griffswalde am mitwoche vor nativit. Marie im 27. jore, og Underskrift: Euwer gnoden andechtiger bruder Walrauen von Hunsbach, duchszkes ordens obirster[a] marszchalk). [6326

a) Afskr.: allirster.

Sept. 6. Henrik Stangebergh, Kannik i Ripæ og Bispens Officialis sstds.[1] Lørd. før Vor Frue Dag nativit. kundgjorde en god Kvinde Sabyæns Hanskone for os, at hun havde skødet og solgt Kapitlet i Ripæ al sin Jord i s. Johannis Gade, paa hvilken Hr. Hans Ryghe boede, som var tilfaldet hende efter hendes Forældre; hvilket Skøde hun stadfæstede for os. Sig. meum cum sig. discretorum Clawes Swensß[2], Hennikini Pixsten[3], AA., Poppy Ricsøn[4], Johannis Petri[5] et Bertoldi Stok. Datum *etc.*

Perg. med [6] Segl: 1. G. 832; 2. Fxlv 3 (Brostrup); 3. Lxj 16; 4, 5. Bomærker. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Hertil 4647. [6327

Sept. 8. Wi Werner van der Heide unde Hans Hilleman, Hermen Mente hebbet ghelouet Clawes Nigelson, voget op Wardberge, ene witlike venknusse to des wolgebornen ritters hant her Axsels van Herdeleff to holdende; des heft uns Clawes dach ghegeuen wente 1 maent na Michels dage, dat wi binnen der tid scholen varen to her Axsele; kunne wi van eme enen lengeren dach krigen, des moge wi gheneiten, ene kunne wi ok nicht, so wille wi wedder in komen to her Axsele to Wardberge. Were dat sake [*osv. som* 6314 *indtil*] Denemarken. Vor desse venknusse to holdende, dar sint wi gud vore, also es Asmunt Jønsß[1] vor We[rner van] der Heide, Peter Gadde vor Hermen Menten, Peter Valke vor Hans Hillemanne. Ofte desse drey vorbenanten erer venknusse truwelos worden [*osv. svarende til* 6314]. Wi drey medelouers mit den vangenen unse ingesegele. Ghegeuen unde ghescreuen to Wardberge op unser leuen vrowen dach vor Michele.

Perg. [med 6 Segl]. (RA. Domme og Thingsvidner 3 e.) LDipl. [6328

Sept. 17. Jeg Jønes Griim R. af Tostorp har i Leje af Abbed Jønes i Tummarps Kloster Præstegaarden i Glazsax, for hvilken jeg skal give 4 Pund Korn til Landgilde, og Munkkagaaarthin i Jerlestatha, af hvilken jeg skal give 8 Skill. Grot til Landgilde. Dette Gods havde jeg tilforn i Leje af Abbed Hannes fra den Tid, jeg fik Glazsax i Værge, og til han døde; med saadant Vilkaar, at naar Abbed Jønes eller hans Efterkommere ej fanger Landgildet eller jeg afgaar, skal de have fuld Magt at kalde Godset til Klostret igen. Medb. af gode Mænd Hr. Henric Geritzsß[3] R., Theetløøf, Jes Tuasß og Thryghils Karskar, a. v. Givet paa Lamberti Dag.

Perg. med [5] Segl: 3. Lxxxvij 2 (Ulfstand). Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 372,* maaske = *380* (RA. Tommerup Kl.). [6329

Sept. 25. *Reg. *4806.* Perg. [med 8 Segl]. (RA. Skads H. 70; fra Endrupholms Arkiv). *Saml. t. jydsk Hist. VI, 24.* — Jfr. 6334, 1429 Nov. 16. [6330

Sept. 27. Strennuo viro Arnoldo Mathie in insula Hikkebergh cum conthorali sue Ingeborgh frater Johannes Conradi, prior fratrum ordinis b. Marie de monte Carmeli in conventu Landeskron. Exigente vestre devotionis affectu, quam fratrum relatione ad nostrum ordinem intelleximus vos habere, igitur omnium missarum, orationum, predicationum, jejuniorum, abstinentiarum ceterorumque bonorum operum, que per nos et fratres nobis commissos operari dignabitur clementia salvatoris, participes vos facimus in vita et post mortem, adicientes, ut cum obitus vestri memoria in nostro capitulo fuerit recitata, idem pro vobis fiat, quod pro nostris defunctis fratribus fieri est consuetum;

et animam Dn. Nicholai Brok M. ad quevis beneficia conventus recipio. Sig. mei prioratus officii. Datum sabb. ante f. Michaelis.

Perg. [med 1 Segl[a]]. (RA. Danske Selsk. Membr.; skænket af Rostgaard 1745.) LDipl. [6331

a) Nævnt i LDipl.

Okt. 12. *Hvitfeld IV, 427, Fol. 736.* Se 6273.

Okt. 14. »Trulz Märtensons åth Bosiö closter uthgifne donations skrifft på een gård i Glimminge i Ingelstahäradt, dat. fer. 3. ante f. Dionysii et soc. ejus«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 135. [6332

Okt. 30. ....[1], Høvedsmand paa Korsør, Per Ebbesß[2] i Yællingæ og Æward Halwæggæ[3] i Førslæuæ, a. w., Pawl Jæypsß i Yællingæ, Jes Pæthersß i Wæmeløse, Per Nielsß i Hoslæff og Anders Swensß[7] i Ræyenstorp. 3. Dagen før alle Helgens Dag var udnævnte paa Flackebiærgs H.s Thing hæderlige Mænd til et Stokkevidne. Da de indkom, vidnede de, at Jes Grippsß i Rislæff var paa dette Thing og pantsatte sin Datter Edele Bolzendales alt sit Gods i Krumborpp i forn. Herred for 200 lub. Mark i gode Sølvpenge for hendes Medgave. Vore Indsegl. [*Givet*] *osv.*

Perg. med [7] Segl: 1. Utydeligt Skjold; 2. Lxiij 2; 3. Hvj 1; 4. 5. Utydeligt; 7. Dvj 8 (Krag). Senere (jfr. 1434 $^{8}/_{7}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIV, 5). [6333

Nov. 11. *Reg. *4807.* Perg. [med 9 Segl]. (Endrupholms Arkiv, senere hos Dr. Oluf Nielsen; nu . . . .?) *Saml. t. jydsk Hist. VI, 25.* — Jfr. 6330. [6334

Nov. 17. »Magistraten i Lund meddhelar Twe Jenson fasta på een jord liggendes i s. Staffens sochn, som Jöns Knutzson honom sålt, dat. måndagen eftter Mårtens dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 235. [6335

Dec. 13. *Reg. 3477.* Perg. med 7 Segl (tyske). Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen t. Rosk. Stift 48). *Danske Mag. V, 327.* [6336

Dec. 21. *Reg. *4810.* Perg. med 1 Segl: Lxxiij 97. Aarhus Bys Arkiv (RA.). *Hübertz, Aarhus I, 11.* [6337

Dag? »Skødebref paa en gaardt y Østhergade, som Hyntze Grotthe solde och skøtthe til s. Knutz kloster, som Jørgen Jensszen nu ibor, 1427«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548. Bl. 80. [6338

— Johannes Simonis forordnes til Prædikant.

[Orig. Gavnø Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 326.* [6339

— »Windtne, att kirkewergene til Christrup kirke hafde soldt och skiøt til Peder Esbenszen forne kirkis jordt paa Wiszing mark, 1427«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur L 32. [6340

Dag? »Et konning Erich af Pommeren hans bref, daterit 1427, liudendis at haffue giffuit Per Jonsøn y Worløff i Horns herrit frihed for Peder Oxsies bøn skyld«.

[Orig.] Udtog i Skifteprotokol efter Peder Okse (RA. Personalh. Saml.) Bl. 201. [6341

— Henricus vam See [episcopus Sleswicensis] contulit thesauriam cuidam canonico Nicolao. Idem pecuniolam aliquam dedit pro memoria sua in Hackstede, viginti nimirum marcas.

[Origg.] Udtog af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 164 v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 367*). [6341 a-b

Uden Dag. Severinus episcopus Tranquiliensis vidimerer Pavebulle 1409 Okt. 12 om Minoriterne.

[Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv. Afskr.: Nich. Jordanis' Privilegiesamling.] Afskr.: Bartholin D, 84. *Dipl. Norv. IX, 236.* [6342

— *Fyhn, Kolding 186, 241 (Reg. *4811).* Se 6316.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 468* (Aug. 23). — Esrom: *Cod. Esrom. 240* (Juni 9). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 73* (Marts 24), *35* (Maj 25), *50* (Aug. 15; *ÆA. III, 204*).

Registraturer: Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV, 331.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 120, 141, 141, 146*(?). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 342* (Nov. 30), *208.* — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 88.* — Tommerup: se 6329. — Antvorskov: *ÆA. IV, 80, 104, 207.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 349, 363.* — Maribo: *ÆA. III, 259, 264, 281, 300.* — Dueholm: *ÆA. III, 178.* — Mariager: *Danske Mag. II, 142* (E44); se ogsaa 6340. — Vor: *ÆA. I, 165.* — Vrejlev: *ÆA. III, 36.* — Øm?: *ÆA. I, 165.* — *Eline Gøyes Jordebog 86* (Maj 1), *87* (Juni 28), *164.*

1428.

Jan. 23. *Reg. *4825.* Perg. med Notarmærket. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Grönblad, Nya källor I, 42*; *Liv-, Est- u. Kurländ. UB. VII, 465.* [6343

Jan. 31. *Reg. *4826.* (Orig. i Lübecks Arkiv. *UB. d. Stadt Lübeck VII, 89.*) Optaget i Notarialinstrumenter 1428 Apr. 17 og Maj 24. *Hanserecesse VIII, 236*; dansk Oversætt. med Datum: vor Frue Kyndelmisse: *Hvitfeld IV, 434, Fol. 739.* [6344

Febr. 2. *Hvitfeld IV, 434, Fol. 739.* Se 6344.

Febr. 29. Jeg Sewith Butze Kannik i Lund har solgt og skødet Hr. Anders Strangesß Kannik i Lund min Stenhusgaard i s. Jeyps Sogn i Lund vesten næst Erik Mynteris Gaard, Gaden imellem, med Stenhus, Kælder og Abildgaard, hvilken Gaard jeg fik i ret Køb af Per Andersß fordum Bymand i Lund, og kendes jeg mig op at have baaret fuldt Værd for den. Medb. af gode Mænd Hr. Jeep Pethersß, Hr. Niels Ysaacsß, Hr. Jens Jensß, Kanniker i Lund, Beint Jensß Raadmand og Jens Bonde og Arwith Beyntsß, Bymænd sstds. Givet Tampersøndag i Faste.

[Orig. Senere (jfr. 1432 10/2) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 98. LDipl. — Hertil 3931, 4514, 5593. [6345

Febr. 29. Vi Erik Konge tildømmer Jesse Andersøn kaldet Niyb Gods i Balw og i Balw Fang, Gods og Jord paa Kweth Mark og Jord og Rettighed paa Athorpe Mark, en Gaard i Fieldorp (Esgerdh) og al den Jord paa Thorsiø Mark, som Michel nu har i Værge, hvilken Jord og Gods Nis Awesøn kaldet Bay arvede efter sin Moder Kerstine Thøriesdotter og sin Broder Pæther Andersøn, til evindelig Eje med al de Godsers Rettighed og Tilliggelse, som det aabne Brev udviser, fornævnte Jess Anderssøn har derpaa [ɔ: 6013]. Og forbyder vi *osv.* Datum Alstorp dnica. post f. Mathie nostro ad causas sub sig., teste Yuone Fos justitiario nostro.

[Perg. med 1 Segl. (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr. af Langebek 1761: LDipl. [6346

Marts 7. Vi Eric Konge tager, Gud og s. Augustino til Tjeneste, Abbeden og Brødrene af Tummarps Kloster i Scane og Klostrets Tjenere, Folk, Bønder og Vornede og Gods i vor Fred og Beskærming og forbyder alle Fogeder, Embedsmænd med andre Riddere og Svende og alle andre dem at uforrette; hvo herimod »dyruis«[a] at gøre, da vore Fogeder og Embedsmænd »de« hjælpe, naar de der om sagte vorder, og at man Abbeden og Klostret og dets Tjenere, Folk og Gods »forthe oc tilwende« i deres rette Ærende og skellige Sager, det bedste var. Datum Hafnis dnica. oculi nostro sub secreto.

[Orig. Tommerup Kl. Arkiv.] Vidisse 1430 Sept. 15. LDipl.

a) Vidissen: dryuis. [6347

Marts 13. »Skånes Lunda landztingz attestatum att hafwa sedt och hördt upläsas ett gammelt latinsk breef, därutinnen Thuro Niclaszon sällier Nils Thuueson i Klapetorp 3/4 delar uti Musahaddinge med all de godz, hans fader ägdt i Lundby, dat. midfaste lögerdag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 236. [6348

Marts 19. *Reg. *4829.* (Orig. i Lübecks Arkiv. *UB. d. Stadt Lübeck VII, 113.*) Optaget i Notarialinstrumenter 1428 Apr. 17 og Maj 24. *Hanserecesse VIII, 252;* dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 434, Fol. 739.* [6349

Marts 25. Jes Oloffß Foged i Skammæ H., Hinrik Nielß af Sandhagher, Keel Twæß af Andhrop, VV., Morten Nieælß i Aghernes, Jens Nielß i Scamby, Jep Laurenß i Nærdhiughe Præster, Andhers Jensß i Bedhesløf og Per Jensß i Hødhorp. Torsd. før Palmesøndag var for os paa Scammæ H.s Thing beskedne Hr. Niæls af Hunstorp og havde med sig af sin By og sit Sogn skellige Nis Pædherß Bredhowæt, Anders Jædhen, gamle Michel, Per Lassæß, Jens Andersß,

Jens Nielß og Morten Hafræ og den største Almue i det samme Sogn, som alle vidnede, at det Jordsmon i Bordhssæ, som Hr. Niels nu paabor, har i 100 Aar og mere hørt ukært til Vor Frue Alter i Hunstorpæ Kirke. Derefter fik Hr. Niels et Thingsvidne med 8 skellige Mænd: Per Sonæ, Jens Tankæ i Bastorph, Hinrik Smensß[!], Jens Lasß, Jep Hordh i Rossløf, Mates Andersß, Jens Mathß i Rædhinghe og Mates Nielß i Stenssæby, som alle vidnede saaledes som Sognevidnet. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 8 Segl]. (Tilhørte 1756 Klevenfeld; RA. Skam H. 30.) LDipl. [6350

Marts 26. *Reg. *4830.* [Perg., stærkt medtaget, [med 5 Segl]. København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 50.* [6351

Marts 27. *Reg. *4831.* [Perg., stærkt medtaget. København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 50.* [6352

Apr. 11. Jeg Gydæ Inggwærssdottær[1], Anders Skioldzs Efterleve af Hærssløff, oplader al min Rettighed i Hærssløff, som er den Hovedgaard, vi iboede og som min Husbond lyste mig til Gengæld for mit Gods, han solgte, til s. Awænssæ Kloster i Roskyldæ med al Ret, Breve og Vilkaar, som den er mig paakommet, for gode Gerninger, de har os gjort, og for min Husbonds og min og flere vore Forældres Sjæls Skyld. Holdes ej det, som de har sagt mig, skal jeg være fuldmægtig til at tage den igen. Sig. meum cum sig. nobilium Torberni Jensß de Ørsløff[2] et Magni Jensß civis Rosky[*l*]densis. Datum dnica. quasimodogeniti.

Perg. med [3] Segl: 1. Lv 4; 2. Llxviij 23 (Sparre). Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 280* (RA. Roskilde 66). LDipl. — Hertil 3977, 5515, 6062. [6353

Apr. 13. Henric Stangebiergh, Kannik i Ripæ og Bispens Officialis sstds. Tirsd. efter Paaskeuge i Omgangen hos Vor Frue Kirke var »støfftedh« for os beskeden Svend Pæther, Anders Swenssøns Søn af Wardhe, og beviste med hans Faders aabne Brev og Indsegl, at han havde givet ham Fuldmagt at skøde Hr. Anders Brok Kannik i Ripe hans Gaard i Grønergade i Ripæ, hvilken P. A. der for os skødede Hr. A. B. med Stenhus, Træhus og Jord fra Gaden og indtil Aaen, saaledes som hans Fader købte den af Thomes Anderssøns Arvinger, og kendtes P. A. sig paa sin Faders Vegne derfor at have oppebaaret 114 Mk. lybesch i Guld, Sølv og Penninge gænge i Hamburgh. Sig. nostrum cum sig. virr. honorabilium et discr. DDn. Iuari Thordonis archidyaconi Ripensis, Jacobi Iuari cantoris ibid.,

Gødikini Baghe proconsulis, Janekini consulis et Laurencii Thome civis ibid. Datum *etc.*

Perg. [med 6 Segl]; Paaskrift: Disse Breve er paa den Gaard i Grønergade, som Iver gav til de fattig Folk. (AM. II, 19.) [6354

Apr. 17. Notarialinstrument om Niels Stoks Forhandlinger (heri optaget 6320, 6344, 6349).

Perg. med Notarmærke. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserecesse VIII, 277.* [6355

Apr. 18. Nils Stoks Beretning om sine Mæglingsforsøg.

[Orig.] Optaget i Notarialinstrument 1428 Maj 24. *Hanserecesse VIII, 267*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 428-34, Fol. 737-39.* [6356

Maj 3. *Reg. 3480.* Perg. med [4] Segl: 1-3. (tyske). Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen t. Rosk. Stift 49). *Danske Mag. V, 328.* [6357

Maj 7. Biskop Johan af Ratzeburgs Vidnesbyrd om Hansestædernes Protest.

Perg. med Notarmærke og Bispens Sekret. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserecesse VIII, 285* (jfr. *282*); Udtog: *Hvitfeld IV, 436, Fol. 740.* [6358

Maj 24. Notarialinstrument om 6356, 6319, 6320, 6318, 6344, 6349.

A. Perg. med to Notarmærker, udstedte af Paulus Gumbrecht de Nysra, clericus Wratislaviensis diocecis, apostolica et imperiali auctoritate publicus notarius, og af Two Petri, clericus Lundensis dyoc., publicus imperiali auctoritate notarius. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserecesse VIII, 287.* — **B.** Perg. med Notarmærke, udstedt at Johannes Kyndigh, clericus Sleswicensis dyoc., publicus imperiali auctoritate notarius. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). [6359

Maj 26. Pave Martins Bulle om Aflad paa Kristi Legemsfest.

Perg. med Bulle i Silkesnor. Lunde Ærkebisps Arkiv? (RA. Danske gejstlige Sager 10 b; afleveret fra Oldnordisk Museum). [6360

— Dronning Philippa dommer mellem Magnus Gøje og Martin Jenson.

[Orig.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 327* (= *Hvitfeld IV, 440, Fol. 742*). [6361

Maj 28. In nomine dni. amen. Anno 1428, indict. 6., 28. die mensis maji, hora vesperorum vel quasi, pontific. Dn. Martini pape V. anno 11., in ecclesia b. Marie virg. Haffnis Dn. Johannes Petri archidyaconus ecclesie Roskildensis ex parte Dn. Erici regis legit: 6321. Super quibus me requisivit, ut sibi super hoc unum vel plura conficerem instrumenta. Acta *etc.*, Petro Boecii preposito Bergensi Otto-

niensis dyocesis, Thoma Nicholai [a]plebano Vstedensi[a] et Olauo Absolonis[b] testibus.

[*Notarmærke.*] Et ego Henricus Eybe, clericus Bremensis dyocesis, publicus imperiali auctoritate notarius *etc.*

Perg. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). LDipl. under 1427 $^{8}/_{7}$.

a) 6363-64: Ripensis diocesis. b) 6364 tilføjer: Lundensis dyocesis, militari laico. [6362

Maj 28. Notarialinstrument som 6362 om 6326.

Perg. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 79). LDipl. under 1427 $^{3}/_{9}$. [6363

Maj 29. Notarialinstrument som 6362 om 6320.

Perg. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). LDipl. under 1427 $^{7}/_{7}$. [6364

Juni 3. *Reg. 3481**. [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 310.* [6365

Juli 7. *Reg. 3482.* **A.** Perg. med [9] Segl: 1. Dxx 3 (Arenfeld); 2. Llvij 10; 4. Clvij 22 (Godov); 5. Bomærke[a]. Kongens Arkiv (RA. Domme 4). — **Aa.** Vidisse 1517 Jan. 14: RA. anf. St. *Danske Mag. V, 319.* [6366

a) Er ikke Hans Villumsens, men Oluf Madsens Sigil.

Juli 26. Jeg Jep Nielß[1] a. w. er skyldig velbaarne Twlæ Tygeß 5 lødige Mk. i Stædermønt at betale Michels Dag nu om et Aar, for hvilke jeg pantsætter ham min Gaard i Daberstrøø i Frostæ H.; om »han« ej løses, som sagt er, da skal Tulæ have Gaarden under sin Vilje, Landgilde op at bære, i at sætte og af at sætte, saa længe han ham afløses; paa Michels Dag skal altid Løsningsdagen være. Sig. meum cum sig. discretorum Hartwici advocati et villani Trelleborgensis, Henrici Kruls consulis ibid. et Pe[*t*]ri Johannis notarii. Datum crastino Jacobi.

Perg. med [4] Segl: 1. Cvij 5 (nu i RA. Seglsaml.). (RA. Froste H.) LDipl. [6367

Juli 29. Vi Jacob Maghensß og Jacob Pethersß, Kirkeværger til s. Pethers Kirke i Malmøghe, har efter Raadets Raad i Malmøghe lejet en Jord, som ligger til s. Knuts Alter i s. Laurens Kirke i Lund, i 100 Aar til s. Pethers Kirke i Malmøghe af Hr. Per Thoordß evig Vicarius i Lund; hvilken Jord ligger sønder i Malmøghe østen næst som Jacob Herkil bor, Strædet imellem, og norden næst som Hans Wlff bor, Strædet imellem, og sønden næst som Tranæ bor, Strædet imellem, og vesten næst den Jord, som Gynters Børn tilhører; hvilken Jord kaldes Provstejorden og Ærkebiskop Jacob af Lund købte af Provsten og gav til s. Knuts Alter i Lund, som Hr. Per Thoordsß nu ejer; saa at vi skal hvert Aar give til Landgilde 1 lødig Mk. paa hellig Kors Dag i Høsten, dette Aars Landgilde undtaget. Udgives

Landgilden ej paa fornævnte Dag, om der Bud efter kommer, da tilbinder vi os at give 3 scanske Mk. med Landgilden. Kommer der ej Bud paa fornævnte Dag, da skal vi være der uforsømmede i, og naar Bud da kommer efter Landgilde og blev det ej da betalt, da staa under fornævnte Brøde. Item første de 100 Aar er fremledne, skal forskr. Gaard[!] med Bygning til Altret igenkomme, dog saa at Kirkeværgerne til s. Pethers Kirke skal være næst at beholde den Gaard med Bygning til Kirkens Nytte for skellig Landgilde fremfor nogen anden efter 2 gode Mænds af Lunde Kapitel og 2 gode Mænds af Malmøgis Raad Sigelse. Vor Bys Indsegl og vore Indsegl. Datum die Olaui.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 199. LDipl. [6368

Aug. 5. Biskoppen af Aarhus overdrager Kartheuserne Nørrekloster og Nonneklostret i Randers.

[Perg. med Aarhus Biskops og Kapitels Segl. Senere i Mariager Kl. Arkiv.] Indført i Notarialinstrument 1445 Okt. 8. *Kirkehist. Saml. 3 R. III, 181.* [6369

Aug. 14. *Reg. *4839.* **A.** Perg. med de to Hertugers Segl, gennemskaaret. Senere til Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXVI, 42). *Stemann III, 40.* — **Aa.** Afskr.: Registrum Christierni Imi, *ed. Hille, 112*; efter en her tilføjet Notits dødede (invalidavit) Hertugen dette Brev 1445 Jan. 3, da det afløstes af et nyt Pantebrev. [6370

Aug. 29. *Reg. *4842.* **A.** Perg. [med 1 Segl]. (RA. Kbhvns. Gaarde 292.) *Kbhvns. Dipl. I, 156.* — **Aa.** Vidisse 1431 Juli 23. — Jfr. 1431 Apr. 15. [6371

Sept. 21. *Reg. 3483.* [Orig. Store Fuglede Kirkes Arkiv.] *Hofman, Fund. VIII, 220.* [6372

Sept. 24. Jeg Joon Petherß[1] Kannik i Rype giver for min Sjæls Helsens Skyld til en evig daglig Messe og mine Forældres Aartid at holde i Ryper Kirke til Kapitlet i Rype alt det Gods, som jeg har købt af velbaarne Eggerdh Cristiernß V. og hans Søskende for 300 lyb. Mk. i Guld, som er Westerwestet Gaard og alt andet deres Gods i W. By med alle Breves Bevisning, som jeg og min Broder har derpaa. Genkøbes Godset, som det Brev udviser, jeg har givet dem, skal Kapitlet oppebære de 300 Mk. og dermed købe andet Gods til fornævnte Messe og Aartid at holde. Hvad Godset kan skylde, skal jeg oppebære, imedens jeg lever, og selv holde Messen, og skal jeg give Kapitlet af Skylden 2 Skill. Grot til at holde Aartiden med. Sig. meum cum sig. fratris mei Dn. Petri[2] concanonici Ripensis, Janikini Jeiopß et Nicholai Fris[4], consulum Ripensium. Datum 6. fer. ante f. Michaelis.

Perg. med 4 Segl: 1. G. 866; 2. G. 865; 3. Bomærke; 4. S NIS PETERSON VRISSE om Bomærke. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [6373

Okt. 5. Gavebrev af Jens Bonde.

[Perg. Hillested Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 321: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 274.* [6374

Okt. 6. Jess Jwls Opladelsesbrev paa Gods i Salæ S. i Gedinge H.

Perg. med [2] Segl: 1. Gxvij 2; 2. Gxvij 3[a]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 27.* [6375

a) RA. Seglsamling.

Nov. 1. In nomine dni. amen. Johannes Johannis[1] canonicus Lundensis. In remedium animarum mee et parentum meorum do ad altare b. Stephani in choro aquilonari metropolitane ecclesie Lundensis tabernam meam institoriam Malmøgis inter tabernas institorum situatam, de Reyneke fan Bøiel emptionis titulo acquisitam, sub conditionibus, ut rector altaris anniversarium meum ac parentum meorum de redditibus ex taberna provenientibus in summo choro tenere sit astrictus cum 1 mr. argenti taliter dividenda: canonicis, qui misse et vigiliis interfuerint, 20 grossi, vicariis 10 grossi, fabrice 8 grossi, pro missis 10 grossi, pauperibus 10 grossi et in turri pulsantibus 2 grossi assignentur; residuum vero pensionis de taberna provenientis retinebit persona altaris, pro quo in singulis ebdomadis celebrabit 1 missam specialiter pro defunctis. Si persona altaris in hujusmodi anniversariis et missis tenendis negligens reperta fuerit, capitulum tabernam sub sua recipiat et retineat ordinatione, donec ipsa persona juxta capituli moderationem ad plenum satisfecerit de retentis. Sig. meum cum sig. honorabilium et discr. virr. DDn. Jacobi Petri[2] archidyaconi, Vinoldi[3] cantoris, Nicolai Vsaac[4] canonici ecclesie Lundensis, Aruidi Benedicti[5], Ebbonis Trvgoti[6], proconsulum, et Johannis Twonis[7] consulis Lundensis. Datum die omnium sanctorum.

A. Perg. med 7 Segl: 1. G. 63; 2. G. 60; 3. G. 65 (s' winoldus iohannis psbi); 4. G. 64 (Lodehat); 5. Lxxxiv 19; 6. Hxxxij 1; 7. Bomærke i Skjold. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). LDipl. — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 104. LDipl. — Hertil 5233, 5735, 5747. [6376

Nov. 16. Ywer Krabbe R., Eskil Jæypsß af Thyæle, Lasse Piigh, Mattes Jensß af Wææsborgh, Michel Nielsß af Køye, Malty Nielsß, Michel Nielsß af Roghæby, Jes Pæthersß af Kaarskow og Nis Jensß af Awe, VV. Tirsd. efter Mortens Dag var for os i Brøthræ Kirke i Randers velbaaren Mand Laghe Jensß af Klaxholm og lod læse 3 aabne Breve med hele, hængende Indsegl, paa Latin skrevne: 3514-15, 4359. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. [med 9 Segl]. (Arkivet paa Benzon.) LDipl. under 1386 $^{27}/_{3}$. [6377

Nov. 16. Vi Jes Bonde Foged i Randers, Pæther Mwnk, Laghe Brattesß, Borgemestre, og Thorkil Magnesß Raadmand sstds. kundgør, at Tirsd. efter Mortens Dag var for os i Thorkil Totkis Stue i Randers velbaaren Mand [*osv. som* 6377].

Perg. [med 4 Segl]. (Arkivet paa Benzon.) LDipl. under 1386 $^{27}/_{3}$. [6378

Dec. 6. Hannes Spaldener[1] af Kloparp a. w. og Arløff Pædhersdotter, Jon Saxthorps Efterlevende. Vi vedkender os Hr. Jenis Pawelß Ærkedegn og s. Laurentz Kirkeværge i Lund, al den Del, som vi har i Gods i Mwsheddinghe i Heddinghe S. i Baræ H. med alle de Breve og Bevisninger, som vi har derpaa, at have solgt og skødet paa s. Laurentz Kirkes Vegne, og kendes vi os derfor fuldt at have oppebaaret. Medb. af velbaarne og skellige Per Neglisß af Ascerthorp a. w., Osstrath Jenß, Jes Dene[5], Borgemestre i Malmøghe, Claws Riwebrøth, Jeppæ Magnisß[7], Aghe Mikelsß og Negles Diækn[9], Raadmænd sstds. Datum die Nicolai.

Perg. med [9] Segl: 1. Hxxiv 2 (s' iohannis pet. . .); 5. Llxv 8; 7. Liij 3; 9. Skjold med en Rose (sigillum nicolai ascerſøn). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — Jfr. 6380. [6379

Dec. 11. Niels Jepß af Skarwltæ, Landsthingssaghører i Skonæ, Hr. Jeop af Høby, Hr. Jens Jenß, Kanniker i Lund, Lasse Dwæ af Thorssiø a. w., Claws Soneß Prior i Byrthinge, Beynth Jenß Borgemester i Lund og Joon Anderß Bymand sstds. Lørd. før Lucie Dag skødede paa Lundæ Landsthing velbaarne Hannes Spoldener af Klaparp a. w. Hr. Jenis Pawelß, Ærkedegn og s. Laurentz Kirkeværge i Lund, paa s. Laurentz Kirkes Vegne al den Del, som han og hans Søster Husfrue Arløff Pedhersdotter, Jon Saxthorps Efterlevende, havde i Gods i Mwsheddinghe i Heddinghe S. i Baræ H., og kendtes, at han og hans Søster havde oppebaaret fuldt derfor. Datum *etc.*

Perg. [med 7 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — Jfr. 6379. [6380

Dec. 13. [Erik Konge] hilser alle i Fiyn boende. Vi byder hos eder Hr. Biørn Olafß anden Gang, at han inden 10 Dage fra sig antvorder 1 Gaard i Kroghsbøle, som han har til tro Haand af Fru Silæ Kiødhs, og 2 Gaarde til Løsen lader, en i Bethisløff og en i Ruthe, som han har til Pant af hende, og gør denne Brevviser Thomes Jul Ret, som han er lovlig tilforn paamindet med Landslov. Datum Alstorp die Lucie nostro ad causas[1] sub sig., teste Yuone Wos justitiario nostro.

Papir med Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Skam H. 53.) [6381

Dag? »Thingswindtne, at en gaard liggendis sønden kirken i Stabye hører til kirken af ret, 1428«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur AA 5. [6382

— Biskop Nafno indvier et Alter.

[Orig. Nyborg Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 327.* [6383

— Landemodebrev om Gods, forhen overladt Præsten Hr. Henrik.

[Perg. Ringsebølle Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 323: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 280.* [6384

Uden Dag. Jeg Anna Arnvitsdotter[1], Borchard Lembechs a. w. Efterleve, antvorder, Gud, Jomfru Marie og s. Birgitte til Hæder, alle kristne Sjæle og synderlig Arvid Suendsen min Faders og Ilone Rantzovsd. min Moders Sjæle til Lise og mig til Sjæletarv, Maribo Kloster alle mine Gaarde og Gods i Kippinge, i Vithby, i Guntzlefmagle og i Schiærnæ i Falster med alle aabne Breve, jeg har derpaa, som hun arvede efter Fader og Moder. Søstre og Brødre i Klostret skal selv løse Godset af Hr. Folmer Jeipssøn R.s Arvinger for 100 lub. Mk. i Penge, som de Breve lyder, de har derpaa. Cum sig. virr. nobilium et discr. Ivani Fos[2] justitiarii r[egis] Daciæ, Heningi Kabeld M., Nicolai Laurentii A., Andreæ Falster[6] canonici Ripensis, Johannis Michaelis in Væthlæ, Andreæ Karsemosæ in Horberløff terræ Falstriæ och . . virorum, Hennekini Marquardi presbyteri etc.

[Orig. med . . Segl: 1. Skjold, hvori et Ørnehoved; 2. Skjold, hvori en Ræv (jfr. Clj 5); 5. En Kalk; 6. (Falster, jfr. G. 864); 7.; 8. En Præst med en Kalk. Maribo Kl. Arkiv; *ÆA, III, 259.*] Afskr. efter Dyrskøt med Seglbeskrivelse: Ny kgl. Saml. 4to, 634 S. 12. [6385

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 504* (Marts 13), *504* (Okt. 3), *507* (Dec. 1), *506* (Dec. 20), *506* (Dec. 20). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 6* (Juni 11).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 360.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 90* (Jan. 14), *81* (Maj 27), *90* (Maj 27), *59* (Sept. 15), *135* (?), *137.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 218.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 168, 180, 181, 214, 220.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 373.* — Roskilde Agnete Kl.: se 6353. — Maribo: *ÆA. III, 291, 298, 300*; se ogsaa 6385. — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 28.* — Mariager: *Danske Mag. VI, 69* (HH 4); se ogsaa 6382. — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 368, 379.* — Vor: *ÆA. I, 193.* — Vrejlev: *ÆA. III, 34.* — *Eline Gøyes Jordebog 251* (Marts 8 el. Dec. 20), *139* (Marts 18), *89* (Marts 25), *251* (Nov. 2), *264, 264* (Nov. 16). — *Adel. Brevkister 56* (Juni 24).

1429.

Jan. 9. Biskop Nafno indvier et Alter.

[Orig. Fraude Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 327.* [6386

Jan. 13. *Reg. *4846.* Perg. med [7] Segl: 7. Bomærke. (RA. Kbhvns. Gaarde 293.) *Kbhvns. Dipl. II, 51.* [6387

Marts 7. Petrus archiepiscopus Lundensis. Curiam nostram in Væstre Meleberghæ Bara H. (Magnus Ysaacß) in recompensam pro bonis in Luddekøpinge, que Dn. Nicolaus predecessor noster ad tenendum in ecclesia nostra Lundensi suum aniversarium deputaverat, capitulo nostro sub permutationis titulo dimittimus, ut exinde aniversarium teneatur. Datum Lundis fer. 2. post dnicam. letare nostro sub secreto.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 67. LDipl. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 182* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Y, Fol. 84*). [6388

Marts 17. Erik Konge[1]. For Troskab og Tjeneste, som vor Mand og Raad Herman vamme Haghen har bevist os, vor Husfrue og Rigerne og herefter skal bevise os, hende, Rigerne og vor Farbrodersøn Hertug Buggetslaff af Pomern, om vi afganger uden ægte Børn eller Barn, og vore Efterkommere, Konger, sætter vi ham og hans Husfrue Kirstine Hartwiksdotter til Pant for 600 lubiske Mk. efterskr. Kronens Gods i Laland, som er de Gods og Gaarde i Thoreby S. og Radhestædhe S., hvilke vi tilforn havde forlent Raffn Barnekouw og Herman nu har i Værge af os, item Lang og Enehøwe i Nørre H. i Laland, et Gods i Røtheby (Jes Pæthersß), et i Buckehaue (Pether Houeth), et i Thorslunde (Thorkil), et i Asmyndebøle, et i Schowby i Jærindeleffue S. og to i Ingestoffte. Forskr. Gods skal ej af dem løses, saalænge nogen af dem lever; men naar de dør, skal det løses af hans Børn og af begges Børn eller af deres Børns Arvinger; lader Herman og Kirstine ej Børn levende efter sig, skal det »genist« efter begges Død komme frit til Kronen uden Penge. Fremdeles kendes vi, at H. med hans Medarvinger, som er Raffn Barnekowes Børn, havde 400 lubiske Mk. tilforn i Pant af os i forskr. Gods, hvilke vi nu har fornøjet H. Vort Sekret. Datum in castro nostro Calundborch fer. 5. ante dnicam. palmarum.

Perg. med Unionssekretet. (RA. Fyn 3.) [6389

Apr. 10. *Reg. *4848.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 383.* [6390

Apr. 11. »Byfougdens i Malmöe Hans Päderson Spoldenær a wapn medh desz rådhmänners der sammastedes uthgifne wettnesskrifft anlangende Lars Tordsons åth Bosiö closter uthgifne skiötebreef på een gård liggiandes i Malmöe bland gambla Klædeboderna, dat. måndagæn effter annan söndagen effter påska, som siunges misericordia dni.«

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 136. [6391

Maj 6. Notarialinstrument om Testamente af Otto Boetii (med Stadfæstelser Dec. 9 og Kodicil 1436 Maj 15).

Perg. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Erslev, Testamenter Nr. 86.* [6392

Maj 18. Vi Kirstine, Awe Steeghs Efterleve[1], Pæther Steegh Kannik i Roskilde samt Cort Massow[3] og Jes Olsß[4] paa vore Husfruers Vegne har skødet Kong Erik vor Gaard [i] Køghæ med Boder og Bygning. Medb. af Bisp Jens i Roskilde[5], Jes Olsß[6] og Jes Pæthersß[7], Borgemestre i Køghæ. Datum Haffnis 4. fer. penthecostes.

Perg. med [7] Segl: 1. Lxlv 1 (S. KIRSTINE PEDERSDOTER); 3. Lvij 20; 4. Axj 2 (Halvegge); 5. G. 171; 6, 7. Bomærker. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 55 = IV, 8* (RA. Køge 3). LDipl. — Jfr. 6416. [6393

Maj 20. Vi Erik Konge[1] gør vitterligt, at for tro Tjenestes Skyld, som Kong Waldemar og Dronning Margarete og vi efter dem altid har befundet af vor Købstad i Malmøyæ, og vi os og vor Husfrue og vor Faderbrodersøn Hertug Buggeslaff af Pomern, om vi ej ægte Barn efter os levende lader, og vore Efterkommere Konger og Riget, vi alle os til fornævnte Købstad, dens Raad og indeboende Borgere og Menighed forser, at de herefter bevise skal, da under vi efter vort Raads Raad, at Borgemestrene i Malmøyæ maa Guld og forgyldt bære, dem og vor By til særdeles Ære og Værdighed, og stadfæster vi denne Gave med dette Brev. Datum in castro nostro Haffnensi fer. 6. infra oct. pentecostes, nostro sub secreto.

Ad mandatum Dn. regis speciale in presentia consiliariorum Jo. P. canc.

Perg. med Unionssekretet. Malmø Bys Arkiv. — Afskr. af Falkman 1846: Ny kgl. Saml. Fol. 594b. LDipl. [6394

Maj 21. Vi Claues Niellsß og Per Ouesß, a. w., har gjort en Dagtinge med Per Thuesß over de aabne Breve, som han har givet Hr. Axell Pæt[erß] om 2 Gaarde i Wellinge, hvilke Jess Owesß og Andhers Pæt. siger sig at have [Lod] i; kan Per Thuesß ej fuldelig hjemle Hr. Axell Pæt. den Lod, som de siger sig i at have, tilbinder vi os Per Thuesß skadesløs at holde for den Lod, dem i de 2 Gaarde af Rette tilhører, dog med saadanne Vilkaar, at fornævnte Per Thuesß ikke skal »stærcke« dem med dette Brev mod hans aabne Brev eller nogen Hjælperede, som kan komme dem til Hjælp, men trolig bevise sig at hjælpe Hr. Axell Pæt., som hans aabne Brev udviser. Vore Indsegl. Givet i Kiøbn. sabb. trinitatis.

[Orig.] Afskr. i Kopibog fra 16. Aarh.: Arnemagn. Saml. Fol. 293, Bl. 52. LDipl. [6395

Maj 23. Jeg Stronge Jepsß, Raadmand i Malmøghe, har solgt skellige Borwor Wlff Bymand i Lund en Jord sønden hos s. Mortensgadhe i Lund i vor Frue Kirke magle Sogn, det tredie Gaardsted vester fra s. Mortens Port, som kaldes Burlith, hvilken Jord jeg

arvede efter min Frænke Agnes Tryelsß; for hvilken Jord jeg kendes mig op at have baaret Værd. Medb. af ærlige og skellige Jens Dæne Borgemester i Malmøghe, Niels Albrichsß, Maghens Pawelsß, Pawel Stænkelsß, Raadmænd, Manne Jeepsß, Thomes Hanisß og Swerke Swerkesß, Bymænd sstds. Givet Mand. efter Trinitatis Søndag.

[Orig. Senere (jfr. 1454 $^{7}/_{11}$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 115. LDipl. [6396

Maj 26. Vi Nes Jæipsß[1] i Næthergardh og Henric Nielsß[2] i Wettoffthæ har solgt og skødet Cicilliæ Jensdother al vor Rettighed i Pusselyckæ. Medb. af gode Mænd Hr. Jon Mosth[3] Præst i Bestrop, Jes Olsß[4] i Kassæbølæ og Matis Jensß[5] i Lillæsnodet. Datum die corporis Christi.

Perg. med 5 Segl: 1. Gxv 3 (Algudsen); 2. Lxxiij 15 (Hvitfeld); 3. G. 558; 4. Clxiv 42 (Mylting); 5. Cij 8. (RA. Nørre H. Langeland 20.) LDipl. [6397

Maj 28. *Reg. *4849.* Perg. med [6] Segl: 2. Bv 20. (Arkivet paa Benzon.) *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 60.* [6398

Juni 2. Vi Eric Konge hilser alle Siælland indenboende og byder Hr. Anders Jeipß Lungis Arvinger, at de inden 10 Dage giver Bæint Bille den Afgrøde af Brythiorps Møller og af en Gaard i Siølte[a] i Snesøre S., Barse H., som de og tilforn er paamindede med 3 Lovdage. Datum Alstorp die Marcelini et Petri nostro ad causas[1] sub sig., teste Yuano Foss justitiario nostro.

Papir med Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Baarse H. 6.) — Jfr. 6408, 6411. [6399

a) 6408: Siøolte.

Juni 5. *Reg. *4850.* Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke; 4. Lxv 10; 5. Iij 4; 7. Bomærke. (RA. Bornholm 13.) *Hübertz, Bornholm 15.* [6400

Juni 11. Afladsbrev af Ærkebispen og 10 Bisper.

[Orig. Orte Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 327.* [6401

Juni 13. Paulus sacerdos, officialis Dn. episcopi in Swineborgh, frater Iwarus gardianus claustri fratrum minorum ibid., Ericus b. Marie virginis et Johannes s. Nicolai ibid. ecclesiarum rectores, Johannes de Sedhorp, Stheffanus de Lundæ et Henricus de Fooslætæ ecclesiarum curati et Hans Hundrithemarc balistarius in castro Ørkell. Fer. 2. ante f. Botulphi vidimus: 5059. Sig. nostra. Datum et actum *etc.*

Perg. [med 8 Segl]. Kærteminde Bys Arkiv (RA.). Fejlfuldt gengivet: *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 145 Anm.* (*Reg. *4851.*) [6402

Juni 15. *Reg. *4852.* Perg. [med 9 Segl]. Kjeldby Kirkes Arkiv (RA. Møn 63). LDipl. Dansk Oversætt.: *Paludan, Møn I, 262.* [6403

Juni 24. Vi Thorbern Jensß[1], Sølue og Jens Pæthersß af Kyæthelstorp sad med Borgemestre i Roskilde Ingwer Andersß og Hans Mattesß, Pæther Morthensß af Wyby, Hr. Æwort Jæiepsß Kannik i Roskilde og andre gode Mænd over et venligt Skifte mellem Kerstine Jons og Ænders Eskilsß, hendes Husbonds Broder, som var Værge til det Barn, som Jon Eskilsß havde efter sig; da forligte vi dem om Gaard, Gods og Boder, Boskab og andre Ting, og Gæld, som hun skulde betale, og vederlagde hun ham saa meget med Boder, Bryggepande og Sølvskaal og en stor Gryde, saa han lod sig vel lige for den Arv. Vore Indsegl. Datum die Johannis bapt.

Perg. med [3] Segl: 1. Llxviij 23 (Sparre). (RA. Reg. 69, Skiftebreve 20, 23.) LDipl. — Jfr. **6405**. [6404

— Vi Niels Clemetsß Abbed i Sore[1], Thorbern Jensß, Alexander sad med andre gode Mænd Pæther Morthensß, Ingwer Andersß, Jens Clemensß, Hr. Æwert Jæiepß Kannik i Roskilde over et Skifte mellem Kerstine Jons og Anders Eskilsß, hendes Husbonds Broder, som var Værge for Jon Eskelsß efterladte Barn, der skulde arve sin døde Broder, hendes Barn. Da forligte vi dem saaledes, at Anders paa Barnets Vegne fik en Jord paa Wyndersgade i Roskilde, som da var saaet med Byg, og et Hus af 7 Bjælkerum, som da var sammen hugget, 2 Gryder, 1 Kande, 2 »hovende«. Vore Indsegl. Datum die Johannis bapt.

Perg. med [3] Segl: 1. G. 494. (RA. Roskilde 67.) — Jfr. 5327, 5364, **6404** og maaske 1439 Marts 4. [6405

Juni 25. Jeg [Jøryen Rwth][1] R. har [med min Moders, Brødres og Samfrænders Raad gjort »mæcht«] og Skifte med Kong Eriic [i saada]n Maade, at denne [skal have] Skioldenes og Skioldenes Fang i Ringstet H., Næs og Næs Fang, en Vand[mølle hos S]kioldenes, Lindebierg og Liindebierg Fang, Høghebierg og Høghebiergs Fang, 2 Gaarde i Tosthorp i Jørstorpe[a] S. (begge 1 Td. Smør), 1 Gaard i Høthwith (3 Pund Korn) og 8 Gaarde i Walsiolillæ[b] (Smør og Korn for 14½ Pund Korn), for hvilket Gods jeg skal have af Kongens og Rigens Gods i Lowe H. Wethby[c] og Wethby[c] Fang med en Skov, som kaldes Cragheskow, en øde Mark, som kaldes Gethewith[d] og Gethewits Fang med Stompæskow[e], Nørreagre og Nørreagre Fang i Sæby S., Hæslebiergh og Heslæbiergs Fang i Retherslewæ S. og 5 Gaarde i Hærsleff i Fynnerorps S. (Jepp Pawelsß, 4 Pund Korn; Pæther Awesß, 2 Pund Korn 2 Skæpper mindre; Jepp Awesß, 4 Pund Korn 4 Skp. mindre; Awæ, 2 Pund Korn 2 Skp. mindre; Svndweth[f] (2 Pund

Korn). Medb. af min Moder[2], mine Brødre og Samfrænder, som er Hr. Jeip Lwngæ[3] R., Jes Rwth[4], Wilhelm Rwth[5], Beiend Biillæ[6], Jes Thorbernsß[7], Albrecht Hemmigsß[8], Pæter Griis[9] og Clæmend Griis[10], a. w. Givet anden Dag efter Johannis bapt. Dag.

A. Perg. med 10 Segl: 1. Llviij 2; 2. Exvj 4 (Jernskæg; S ANNA [PÆTHÆR]SDOTER); 3. Fxvij 11; 4. Llviij 4; 5. Llviij 3; 6. A. 1046 (s' benedicti ionis bille); 7. Llxviij 25 (Sparre); 8. Dvj 7 (Krag); 9. Cxlv 3; 10. Cxlv 4; delvis ødelagt ved Ild. LDipl. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 55 = IV, 44* (RA. Ringsted H. 90). — **Aa.** Vidisse 1430 Juli 5. LDipl. — Jfr. 6407, 6410. [6406

Af afvigende Læsemaader i 6407 anføres: *a)* Jorsthorp. *b)* Walsiølillæ. *c)* Wythby. *d)* Gedæwid. *e)* Stampeschow. *f)* Swndwith.

Juni 25. Vi Erik Konge[1] har efter vort Raads Raad gjort »mæcht« og Skifte med skellig Hr. Jurghen Ruwt R. [*osv. svarende til* 6406]. Vort Indsegl med vore gode Mænds Hr. Jenss Haggensß Ærkebisp i Vpsale[2], Hr. Arendt Clementsß[3] electus i Berghen, Grev Hans, Hr. Abbed Niels i Soor, Hr. Abbed Pether i Ringstedhekloster og Hr. Anders Nielsß[7] af Drotningholm, som vort Raad er og her over var. Givet [*osv.*].

Perg. med [7] Segl: 1. Unionssekretet; 2. Brudst.; 3. Gejstligt; 7. Exvj 7 (Jernskæg). (RA. Vedbygaard; fra Danske Selskab; afleveret fra Universitetsbibl. 1894.) LDipl. [6407

Juni 29. Vi Eric [*osv. som* 6399] inden 5 Dage [*osv.*] paamindede. Datum Hafnis die Petri et Pauli nostro ad causas[1] sub sig., teste Yuano Foss justitiario nostro.

Papir med Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Baarse H. 7.) [6408

Juli 1. *Reg. *4855.* **A.** Perg. med de 3 preussiske Udsendinges Segl. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). — **B.** Perg. med samme [3] Segl: 1. Samme Arkiv (RA. sstds.). *Hansereccesse VIII, 411*; Oversætt. med Datum: Mariæ visitationis: *Hvitfeld IV, 442, Fol. 742.* [6409

Juli 2. *Hvitfeld IV, 442, Fol. 742.* Se 6409.

Juli 6. Herlugh Nielsß, R. i Englerup og Landsdommer i Syælend, Hans Krøppælin[2] Høvedsmand paa Stokholm, Pather Løckæ[3] Høvedsmand paa Thordorp, Albrecth Bydelsbagh[4] Høvedsmand paa Bauehws, Pæther Nielsß af Broholm, Knwth Nielsß[6] af Wethfulæbiergh, Lauris Fyend[7] af Siærstæthe. Jens Pæthersß[8] af Kæthelstorp og Jeip Jensß[9] af Siøthorp a. w. Velbyrdige Hr. Yrien Rwth R. var den Onsdag, som Pæthers og Pawels Ottendedag var, paa Sielentzfare Landsthing og skødede i ret »mækt« og Skifte Kong Eric efterskrevne Gods i Ringstæthe H. [*se* 6406]. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [9] Segl: 2. Lxxxiij 4; 3. Lv 38; 4. Clxx 15; 6. Clxiv 6 (Dyre); 7. Hix 2; 8. Iiij 1; 9. Iiij 3. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 55* (RA. Ringsted H. 91). LDipl. [6410

Juli 9. Eric Konge. Dagen før Knut Konges Dag var for vort Retterthing i Kiøbendehaffn, nærværende Ærkebiskop Pæther af Lund, Hr. Eric Krummedighe R., Hinric Stawerscow, skikket Owe Lunge paa den ene Side og Bæint Bille paa den anden om Trætte om Godset Sioøhulte og Brythiorps Møller. Da frembar B. B. et aabent Brev paa samme Gods, som blev læst, og for Rette fundet, at det bør at blive ved sin Magt; og blev O. L. tilfundet, at han skulde igengive den Afgrøde inden 6 Uger, som Hr. Anders Jeipß havde oppebaaret, eller det afværge, som ham af Rette bør. Vort Indsegl til Sager[1]. Datum *etc.*, teste Yuano Foss justitiario nostro.

Papir med Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Baarse H. 8.) — Jfr. 6399, 6408. [6411

Juli 11. Vi Eric Konge hilser alle, som bor i Siælland. Vi tildømmer fjerde Sinde Bæint Bille en Gaard i Karleby i Walburghs H. (Mørk), og forbyder vi *osv.* Datum Hafnis fer. 2. post f. Kanuti regis nostro ad causas[1] sub sig., teste Yuano Foss justitiario nostro.

Papir med Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Voldborg H. 2.) [6412

Juli 13 el. 20. *Reg. *4857.* Perg. med 7 Segl: 1. Fxij 1; 2. G. 99*; 3. Lxv 10; 4. Forsiden afsprunget; 5. M 80 (s worm herlichsone); 6. Kj 1 (s gudmund nicols(?)); 7. Fxvij 1. (RA. Bornholm 12.) *Hübertz, Bornholm 16.* [6413

Juli 16. Jeg Per Hinryksß[1] har solgt og skødet hæderlig Hr. Eryk Nielsß af Tiim R. Øthleholmsgardh i Jæling Syssel, Nørre H., Langeschogh S., med saadant Vilkaar, at han skal selv indfri den af Cristiern Willæ, efter som det Brev udviser, som han har derpaa, og kendes jeg mig at have oppebaaret fuldt Værd for den. Medb. af gode Mænd Jes Lawesß af Tyrsbek, Jes Andersß og Nys Andersß af Laghæ. Datum sabb. post f. Kanuti regis.

Perg. med [4] Segl: 1. Ivij 17 (Prip). (RA. Nørvang H. 53.) [6414

Juli 18. Pether Nisß Foged i Hwiding H., Thomas Jensß[2] Kannik i Ribæ, Pether Skram[3] og Laghæ Røth[4], a. w., Ascer Nielsß og Niss Jonsß, Bønder, og Jess Nielsß Bryd. Mand. før Marie Magdalene Dag paa Hwydyng H.s Thing fremledte Hr. Iwær Thordsß Ærkedegn i Ribæ et Thingsvidne med 8 skellige Mænd: Jess Nielsß Bryd, Laghe Nielsß, Pether Thermetsß, Jess Pethersß, Ebby Eskilsß, Swend Nielsß, Niss Eskilsß og Iwer Kreysß, hvilke vidnede, at Hr. Jenss Laghsß af Høther[a], Præst, paa Thinget inden 4 Stokke skødede Hr. Iwer Thorthsß Ærkedegn i Ribæ paa Kapitlets Vegne i Ribæ en Gaard i Kærbøll i Risby S., som hedder Syndergarth (Mikel Ebsß),

med saadant Skel, at Kapitlet skal holde hans Aartid med Messe og Vigili[er] og bede for hans og hans Forældres Sjæle. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 2. Hxlv 9 (S' HINRICI BARDEWIIK); 3. Bv 4; 4. Fvj 8; 7. Bomærke. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 1431 Maj 6 og 1438 Nov. 3. [6415

a) I Paaskriften: Johannis Laghonis de Æmerloff.

Juli 28. Sone Jepssøn[1] Byfoged i Køghe, Jens Pethersß[2], Jep Gise[3], Borgemestre, Pether Friis[4], Jens Olafß[5], Clawes Arendsß[6], Raadmænd, Hinrik Nykøpingh[7] Borger sstds. Olaffs Aften var skikket paa vort Bything i Køghe Dronning Philippa paa den ene Side og velbaarne Kirstine Aghe Stegs Efterleve, Kort Massow og Jens Olafß, hendes Maager, og alle tre skødede forskr. vor naadige Frue paa Kong Eriks Vegne en Gaard hos Vestre Port og kendtes at have oppebaaret fuldt Værd derfor. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med 7 Segl: 1-2. Bomærker; 3. ſuellum iacobi nicolai om Bomærke; 4. S PETRI IOHANNIS om Bomærke; 5-6. Bomærker; 7. S HINRICI NIGEKØPER om Bomærke. Kongens Arkiv; *ÆA. IV, 8* (RA. Køge 4). LDipl. — Jfr. 6393. [6416

Aug. 4. Jeg Wlff Staffansøn[1] har solgt alt mit Gods, som jeg har arvet efter min Moder Fru Iliana Akædotter, til ærlig Bengt Wdzsøn, hvilket Gods ligger i Skane i Qwidinghe S. og i Færald S. i Ghydinghe H., for 400 Mk. suenßt Penge Stokholms Mønt, saa at 1 lødig Mk. gælder $8^1/_2$ Mk., hvilke Penge jeg kendes mig at have oppebaaret. Afgaar Godset ham, tilbinder jeg mig at fri og opfylde ham sit visse »widhergæl i sua godha, swa mykit skyldher som than« eller og sine rede Penge igen inden 6 Uger, efter det var afdømt. Medb. af Biskop Niclis i Wexøø, Niclis Gøtzstaff[3] og Gøtzstaff Magnussøn, RR., og Bengt Thomassøn a. w. Datum Wastenis fer. 5. post Petri ad vincula.

Perg. med [5] Segl: 1. Svensk (Ulf); 3. Brudst. (Baad). (SvRA.) [6417

Aug. 11. Wi Lutken Schriuere[1] unde Nisse Benctsß[2], borgers binnen Wardberge, hebben ghelouet deme wolghebornen rittere her Axsele Pedersß, houetman op Wardberge, vor Hans Robrinke, de sin ghevangene es to des koninges hant, wente her Axsel heft eme dach ghegeuen to tende sin werff ener to dudesche lande tusschen dit unde Olaues dage, war eme lustet, doch binnen der tid jo wedder in to komende. Wert sake, dat Robrynk siner vengnusse worde truwelos unde nicht wedder in ene qweme, so loue wi her Axsele to geuende 70 rinsche guldenen van deme besten slage; doch so en schal he allike grod recht hebben de vengnusse to manende. Unse ingesegele. Ghegeuen unde screuen to Wardberge op Tyburcius dach.

Perg. med 2 Segl: 1. s lodeken nihof(?) om Bomærke; 2. Bomærke. (RA. Domme og Thingsv. 4b.) LDipl. under 14/4. [6418

Aug. 24. »Else Jons aff Nørrehals[1], Fru Kirstine aff Sauholt, Fru Lucie i Vrtoftæ, Stygo Nicolai A.[4], Ivan Fos cancellarius r. Daciæ, Joha[*nn*]es Michaelis curator ecclesie Vædhel, Esgerus presbyter in Thovstrop, Tuco in Olgaard presbyter. — Vøvestrup i Saling H. i Fyn. Venestrup log paa Nørrebroby Sogn. — Maribo Cl. Mynt obs. 1429 b. Barth. ap. gloriosi«.

[Perg. med . . Segl: 1. jfr. Lxxiij 31; 2. jfr. Lxv 21; 4. jfr. Lxxiij 35. Maribo Kl. Arkiv; *ÆA. III, 265*]. Notitser: Ny kgl. Saml. 4to, 634 S. 18[a]. [6419

a) Ved det andet Segl staar: „Om seglet stod S. ANDERSI TANGBl, om ret". Ved de 3 sidste Personer staar: „iche adell", sidst: „om iche de øfverste ere Rosenkrantzer".

Sept. 8. *Reg. *4858.* Perg. med 3[!] Segl: 1. Forsiden fattes; 3. Bomærke. Haderslev Kapitels Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 16). *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 17.* [6420

Sept. 21. Vi Jens Rwth[1] og Øriæn Rwdh[2], RR., og Wilhiælm Rwdh[3] har [siddet] over et Brødreskifte om vort fædrene og mødrene Gods med vore Samfrænders og Venners Raad, saa at Hr. Ø. skal have Skiøldænæs og Skioldænæsæfangh, Næs og Næsæfangh med Kiiols Mølle ved Skioldænees, Liindæbergæ og Liindæbergæfang, Hogæbergæ og Hogæbergæfang, item i Tostwrp i Jørstwrpæ S. 2 Gaarde (1 Td. Smør), i Walsyølilæ 11 Pund Korn med Tilliggende, i Høtweth 1 Gaard (3 Pund Korn) i Walsiolilæ S., alt i Riingstadæ H.; i Miarlosæ H. i Sodhorpæ S. i Bwkkorp 5 Gaarde (11 Pund Korn), i Tiingwrp 2 Gaarde (3 Pund Korn), i Esgeestwrpæ S. i Storstwrp 2[?] Gaarde (4 Pund Korn), i Esgestwrp 1 Gaard (3 Pund Korn); item Brannæmøllæstorp. Jens R. skal have i Walbwrs H. i Lyngby S. i Karlæby 4 Gaarde (1 Mk. Korn); i Tuzæ H. i [H]agæstædæ S. Tadwrp og Tadwrpæfang ($^1/_2$[?] Mk. Korn), i Kwnby S. i Thorslwndæ 1 Gaard (3 Pund Korn), i Biærby 1 Gaard (2 Pund Korn); i Ars H. i Fwglædalilæ 1 Gaard ($2^1/_2$ Pund Korn); i Løwæ H. i Kiirkyæhelsingæ 18 Pund Korn med Tilliggende, i Gerløwæ 1 Gaard (6 Pund Korn), i Sæby S. i Halæby 2 Gaarde (4 Pund Korn), i Finwrpæ S. i Hiøngæ 2 Gaarde (10 Pund Korn); i Byæwærscaws H. i Sædærs S. i Hiannwrp 1 Td. Smør. Wilhiælm R. skal have i Tyzæ H. i Kwnby S. Waunsorp og Waunswrpæfang, i Try.iingæ 2 Gaarde (Jac. Jenß og Jo. Torß, hver 3 Pund Korn), i Thorslwndæ Sa.æ S. . . . . . ($2^1/_2$ Pund Korn) og Jens Paterß (1 Pund Korn), i K . . by Per Laur. og Jo. Perß (hver 3 Pund Korn), i Jwdurpæ S. i Høtwet Jac. Giold (4 Pund Korn), i Grislingæ Jo. Lilæbyidyæ (2 Pund Korn) og Jens Esberß (1 Øre Korn); i Miærlosæ H. i Thostwrpæ S. i Bo . . orp Jens Brwn og Jac. Paterß (hver 2 Pund Korn) og 1 Gaard (2 Pund Korn).

Medb. af Albriit Hæmingsß, Jo. Thorbersß, Per Griis[6] og Clemend Griis, a. w. Datum die Mathei.

Perg.[a] med [7] Segl: 1. Llviij 4; 2. Llviij 2; 3. Llviij 3; 6. Cxlv 3[b]. (RA. Ringsted H. 89.) [6421

a) Brevet er paa flere Steder meget utydeligt og Læsningen ikke helt sikker. b) LDipl.: 5 sigilla adsunt.

Sept. 22. Henrik Eriksß Gavebrev paa Gods i Salæ S. i Gedyng H. Perg. med [4] Segl: 1. Lxxiij 30 (Rosenkrans); 3. Hxx 2. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 27.* [6422

Okt. 25. *Reg. 3492.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 37.* [6423

Nov. 11. Nicholaus Erici[1] in Aasleff A. Nobili Petro Andree dicto Griis A. in 24 mr. argenti in bonis argenteis Nestwedensium sterlingis, ita quod quilibet sterlingus 3 argenteos lybicenses ponderatur, teneor obligatus, festo Martini jam affuturo persolvendis, tali conditione quod si predicta summa denariorum sibi infra prefixum terminum non fuerit persoluta, extunc sibi unam meam curiam in Gerløwe in Løwe H. (Olauus Røøth, $2^1/_2$ talenta annone cum 2 sol. gross.) inpignero sub tali conditione, quod fructus et pensiones de ea sublevet annuatim, donec redimatur. Sig. meum cum sig. nobilium [*et*] discr. Thorberni Johannis[2] in Brengsthorp, Johannis Andree in Biltzæ, Johannis Thorberni[4] et Johannis Laalæ in Alstethæ, AA. Datum die Martini.

Perg. med [5] Segl: 1. Dxvij 1 (Due); 2. Llxviij 23 (Sparre); 4. Llxviij 26 (Sparre). (RA. Løve H. 133.) LDipl. (*Reg. *4861.*) [6424

Nov. 16. *Reg. *4863.* Perg. [med 6 Segl]. (RA. Skads H. 71; fra Endrupholms Arkiv.) *Saml. t. jydsk Hist. VI, 26.* — Jfr. 6330, 6334. [6425

Dec. 2. Jep Thuesß i Claustor. Om det Gods, Fru Ingerd Pedersdatter, Bothell Agesß Efterlevere, har solgt Hr. Thrughet Haass, er vi »alltingist« forligte, for det var ikke lovbudet, da binder jeg mig til hende kvit og fri for alt Gods »oc kraue« for mig og mine Arvinger hende og hendes Arvinger[!]. Skrevet »tuszinde er fiire hundrethe aar tyw aar pae thett ni[*n*]dæ[a]« Fredag efter Andree Dag. Medb. af gode Mænd Per Thuesß a. w., Andhers Yuersß a. w. og Hr. Peder i Skipparp Kirkeherre.

[Orig.] Afskr. i Kopibog fra 16 Aarh.: Arnemagn. Saml. Fol. 293, Bl. 52 v. LDipl. [6426

a) Bogstaverne: ni er ikke helt sikre.

Dec. 9. Se 6392 (*Erslev, Testamenter Nr. 86*).

Dag? »Hans Grotis skodebref paa then gaardt, som Anne Veyløfs nu ibor, liggendis emellom Per Kremers och Per Fusts gaard, 1443.

Borgmesther och raadts theris bref paa eth stycke jordt, som ligger til forne gaardt, for aarlige leye, som er 4 ß huert aar, 1429.

Konning Eriicks stadfestels paa forne gaardt, 1433«.

[Origg. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 79. [6427

Dag? ,[Brev] om samme Sag [som **6374**], udgiven af Fuglse Herreds Thing 1429'.

[Perg. Hillested Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 321: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 274.* [6428

— ,1429 har en Adelsfrue Elsebe Hartvigsdatter givet til den Hellig Aands Kloster i Kiøbenhavn en stor Almisse i noget Gods paa Møen i Pested, Hovemark, Tostenes, Koxebye, Brams Venge, hvorpaa Johan Oxe gav Prioren Hr. Christen Torkelsen Skøde for Kongens højeste Ret'.

[Orig. Kbhvns. Helligaandshus' Arkiv.] Udtog i »Beretning om Hospitalet i Kbhvn.«: Ny kgl. Saml. 4to, 687. — Kristen Torkildsen levede først i Slutningen af 15. Aarh. [6429

Uden Dag. *Reg. *4866.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 384.* [6430

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 248* (Juli 27). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 67* (Febr. 24).

Registraturer: Kongens Arkiv: se 6393, 6406, 6410, 6416 (*ÆA. I, 55, L. 20,* se 6448). — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 371.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 90* (Okt. 31), *136, 151.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 214* (Okt. 16), *212* (Nov. 1), *224, 301* (el. 1420?). — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 89.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 86, 91, 156, 185, 186, 228.* — Sorø: *SRD. IV, 492, 494.* — Maribo: *ÆA. III, 272, 277, 277, 282, 302*; se ogsaa 6419. — Alling: *ÆA. II, 174, 186, 186.* — Ring: *ÆA. I, 236, 236.* — Vestervig: *ÆA. III, 150, 155*; 1429?: *147.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 385.* — Vrejlev: *ÆA. III, 34, 37, 37.* — Øm: *ÆA. I, 233, 246, 268.* — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 179.* — *Eline Gøyes Jordebog 246* (Juni 21).

1430.

Jan. 16. »Swen Anderson borgare i Lund sällier hr. Hinrich Hermanson probst i Höyby sin gård i s. Jacobs sochn sunnan om Lunde kyrkia liggendes för 18 mr. löd., dat. fer. 2. post oct. epiphaniæ«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 237. [6431

Febr. 14. Wy Nicolaus bisschop tho Schleszwigh loben, dat der hilligenn kercken schlott Schwaffstede schall hertogen Alves unnd hertogenn Gerdes tho Schleszwigh opene schlott wesenn in krighe, dahr dat schlott unnsen gnedigen herrn erbenømbd tho behoeff erer lannde unnd lüde tho denen mach. Och schole wy hebben enen gudenn man, de den hertogen vor unns unnde mit unns loue, dat van den vorschreuen schlate en van der Denen wegen, de wile dat disze kriegh is twiszchen dem konige van Dennemarcken unnd unnsen herrn vorschreuen, neen schade schulle scheen, den were dat dat schlott bestallet unnd unns mit macht affgewuhnnen würde wedder

unnsen willen. Were ock, dat unnser tho kort worde, schall de gude man, de unnse borch denne heft, unsen gnedigen herrn holden ene truwe hannd. Vortmer schole wy unnse gnedigen herrn holden leddigh vor alle insprake, de de vann Hamborch mit rechte hebben uppe dat schlott. Unnse ingesegel. Geuen an dem dahge Valentini.

[Perg. med 1 Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Afskr., verificeret af Notaren Ludwig Wippermann 1619 Sept. 16: Slesvig Statsarkiv, Urkunden Bisthum Schleswig 9. [6432

Febr. 14. Jeg Jæppæ Heggidall[1] af Kelropp er skyldig Gesæ Hamædropsdoter min Husfrue 140 libskæ Mk. Sølvpenge, for hvilke jeg pantsætter hende i hendes Dage at have min Gaard i Gerloff H. i Gerloff S., som hedder Winbærlwnd (Jesse Swæningsß, 2 Øre Korn og $^1/_2$ Td. Smør), mit Gods i Spintropp »bøy« i Hal H., som er 1 Gaard vesten Bækken (Cristern Pibær, 2 Øre Korn og $^1/_2$ Td. Smør), 1 Gaard norden næst ved Kirkegaarden (Jeppæ Skaningh, 2 Øre Korn og 1 sol. gross.), 1 Gaard østen Gaden (Laghæ, 2 Øre Korn og 2 sol. gross.), 1 Gaard østen Gaden sønden næst fornævnte Laghæ (Nissæ Jænsß Lundman, 2 Øre Korn og 2 sol. gross.) og 1 Gaard, som Cristiærn Biergh ibor (1 Øre Korn og 6 Grot), med saa mange Huse, som staar østen mit Led i Kelropp, og det store Loft med den Kælder derunder, med saadan Vilkaar, at hun skal ej afhænde det Gods uden til mine Børn, om de hende overlever. Medb. af gode Mænd Hr. Hæning af Skærnæ R., Hr. Pether Lywng[3] Præst, Michel Krwsæ af Baligh, Pether Heggidall[5] min Søn og Niels Jeipssøn[6] af Dyærby min Søstersøn. Datum die Valentini.

Perg. med [6] Segl: 1. Cxxj 17; 3. P og 3 Roser i Sigilfeltet (. . . . ri andree psbit); 5. Cxxj 18; 6. M 71. (RA. Gjerlev H. 24.) LDipl. [6433

Febr. 21. Jeg Karin Jeopsdother, Claws Grips Efterleve, har opladt min Søstersøn Jep Hæghel al den Rettighed, jeg har i det Pantebrev, som min Brooer Ywrghen Hæghel havde af Thyælwff Skinkel paa Ænghæghard og paa Bøghælwnd. Mit Indsegl. Givet i Odensæ Petri Aften i Faste.*

Papir med 1 ndfr. paatrykt Segl: utydeligt. (RA. Personalh. Saml., Hegle.) LDipl. [6434

Febr. 22. *Reg. 3493.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 161.* [6435

Marts 6. Jeg Ottæ Jensß, som kaldes Lwngæ[1], er skyldig Hans Grubendale 80 lybske Mk. i saadanne Penge, at 7 Skill. er 1 Lod Sølv, for hvilke jeg pantsætter ham mit Gods i Syæland: 1 Gaard i Nørræ Jærløsæ i Myerløsæ H. (Jesse Mawensß, 2 Pund Korn) og

1 Gaard i Giislinge i Tuze H. (Jesse Henningß, 2 Pund Korn). Afgaar Godset ham med Lands Lov, tilbinder jeg mig at holde ham skadesløs inden Michels Dag næst efter. Naar Godset skal opløses, skal det tilsiges to Thing før og et Thing efter Midsommer paa Falsters Landsthing, og Løsningsdagen skal være Mikels dag. Frugt og Landgilde skal følge Hovedpengene. Medb. af Hennikke Grubendale[2], Hr. Jeyop Falster[3] Præst, Pether Lang[4] af Haleskow og Mawens Falster[5] af Wirke. Datum fer. 2. post dnicam. invocavit.

Perg. med 5 Segl: 1. Fxvij 18; 2. Lxxxj 9; 3. Cxlij 3; 4. Lj 17; 5. Cxlij 4. (RA. Merløse H. 31.) LDipl. [6436

Marts 8. Jeg Eric Hælyæsß, som kaldes Næbbe, i Raunzsø er skyldig Clauus Nielsß 30 lødige Mk., gæve Penge, betalende skullende om Midfaste Søndag næstkommende. Og om mig da vansker at betale dem, pantsætter jeg ham mit Gods i Byæræ H., som er 3 Gaarde med 2 Fæster i Reblebyærghæ By, i hvilken en Hovedgaard nu bor Jep Velekinsß og giver 1 Tønde Smør til Landgilde, og af de 2 Gaarde, der næst ligger, gives af hver 2 Skæpper Smør til Landgilde, fri af at sætte og udi, aarlig Landgilde, Skat, Tæye og Tjeneste op at bære; og Løsningsdagen skal altid være om Midfaste Søndag, og naar Godset skal løses, skal ingen anden Mand mægtig være at løse det uden jeg selv med mine egne Penge, og det Aars Landgilde skal følge Hovedpengene. Om jeg skal afhænde Godset, skal Clauus Nielsß for sine Penge næst være og ingen anden. Medb. af gode Mænd Jens Stigsß i Næs, Niels Jepsß[3] i Skarholtha, Landsdommer i Skane, og Pæther Brun Sognepræst i Saxilthorp. Scriptum Ellinge fer. 4. quatuor temporum in quadragesima.

Perg. med [4] Segl: 3. Fxlvij 3 (Rosensparre; iohann . . . .); 4. Udslidt. (SvRA.) [6437

Marts 15. Petrus archiepiscopus Lundensis[1]. Ako Nielsß, advocatus noster in castro nostro Hamarensi et terra Borndeholm, de omnibus ex parte ecclesie nostre atque nostra [a]per ipsum[a] levatis [b]a primo die, quo sibi prefatum castrum et terram commisimus[b], usque in hodiernum diem sufficiens ratiocinium nobis fecit. Eapropter *etc.* Secretum nostrum. Datum in monasterio Tomarp fer. 4. post dnicam. reminiscere.

Perg. med 1 Segl: G. 26. (RA. Bornholm 14.) LDipl. [6438

a) Fattes 1431 Juni 2. *b)* Ligeledes.

Marts 27. *Reg. *4870 = 3024.* [Orig.] Afskr. med: Anno dni. M quadringentesimo [efter Langebeks Afskr. 1763 af en Kopi fra Frederik II's Tid, da i Tyske Kancellis Arkiv]: LDipl. Afskr. af N. M. Petersen med: Anno dni. quatricesimo [efter en gammel Kopi i Geheimearkivet]; herefter: *Molbech o. P. I, 102.* [6439

Marts 29. Niæls Hordh Foged i Foborgh, Hinrik Hansszon Sognepræst sstds., Alert Fykkesson Borgemester i Foborgh, Jens Bulgersszon, Jens Jeppsszon, Jens Smyt, Thomæs Hinriksszon og Biørn Lauritsszon, Raadmænd og Bymænd sstds. Onsd. efter Midfaste Søndag paa Foborgh Thing fik beskeden Mikel Smyt paa Vor Frue Lags Vegne i Foborgh et Thingsvidne med 8 skellige Dannemænd: Næssze Mortensszon, Oloff Pethersszon, Tytheman Hansszon, Nesse Josepsszon, Mikel Persszon, Lasszæ Bondesszon og Hans Haffre, Borgere og Bymænd i Foborgh, hvilke vidnede, at de saa paa Thinget, at Eggardh Niælsszon Bymand i Foborgh inden 4 Stokke baade paa Herredsthing og Bything gav Ja og Vilje til, at hans Moders Søster Gretæ Esgis, Esgi Jensszons Efterleverske af Foborgh, gav til Vor Frue Lag i Foborgh efter sin Død sin Gaard i Dighernæs kaldet Mosægardh, som begges Brev udviser, og fordi Eggard var næst Arving og gav Ja og Vilje dertil, derfor undte Mikel Smyt paa Vor Frues Vegne til evindelig Eje med Brødrenes Raad Eggardh Nielsszon 3 Stykker Jord og 1 Stykke Eng i Siwiæ Mathæ af Vor Frues liggende paa Dighernæs Mark, som er 1 Stykke paa Strudebiergh 3 Skæpper Land, 1 Stykke hos Ruthegab 5 Skæpper Land og paa Møllæhøghen $^1/_2$ Ørtug Land og dertil af Mosægards Skov til sin egen Husbygning og Ildebrand frit at hugge og ej til »uplæghæ« og ej andre Mænd at love, med saadant Skel, at skulde den Jord eller Eng pantsættes eller afhændes i nogen Maade, skal ingen være nærmere end Vor Frue Lag i Foborgh. Vore Indsegl. Givet og skrevet *osv.*

[Perg. Senere i Faaborg Bys Arkiv.] Afskr. 1753: LDipl. Udtog i Bircherods Haandskrift i Odense S. 270; herefter: *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 128 (Reg. 3496).* — Jfr. 6441. [6440

— Niæls Hordh Foged [*osv. som* 6440] beskeden Eggard Niælsszon et Thingsvidne [*osv.*] vidnede, at de saa, at Michel Smyt paa Vor Frue Lags Vegne var inden 4 Stokke og oplod Eggard Niælsszon en Eng i Siwiæ Mathæ og 3 Stykker Jord [*osv.*] i Foborgh, fordi den hørte før Vor Frue til. Vore Indsegl. Givet og skrevet *osv.*

[Perg. Senere i Faaborg Bys Arkiv.] Afskr. 1753: LDipl. Udtog i Bircherods Haandskrift i Odense S. 269; herefter: *Aktst. udg. af Fyens Selskab I, 128 (Reg. 3497).* [6441

Apr. 23. *Reg. *4872.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 385.* [6442

— *Reg. *4873.* Perg. med [7] Segl: 1. Forsiden fattes; 2. Hxxxiij 2; 3. HANS IENSSON WAT om Bomærke; 4. Bomærke i Skjold; 5. S IONE IOHANNIS om Bomærke; 6. Bomærke i Skjold. (RA. Kbhvns. Gaarde 19.) *Kbhvns. Dipl. II, 56.* — Jfr. 6444. [6443

Maj 3. Specifikation, Acta privata Nr. 238. Se 4582.

Maj 8. *Reg. *4875.* Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke i Skjold; 3. HANS IENSSON WAT om Bomærke; 4. Bomærke. (RA. Kbhvns. Gaarde 18.) *Kbhvns. Dipl. II, 57.* — Jfr. 6443. [6444

Juni 7. Jonas in Kirtimynnæ, Johannes Bøytin in Kølnstorpæ, Symon in Mesinge, Petrus Magni in Ræffuinge, Johannes Martini in Viby et Laurentius in Dalby, ecclesiarum curati, Palno Kanuti A. et Johannes Scriwer. Noverint universi, nos fer. 4. pentecostes inspexisse litteras in danico ydeomate: 5308. Item hørte vi samme Dag andre Breve læste paa den Bevisning, som de Borgere af Swineburgh har velbeseglede med gode Mænds [!] Indsegl: 5059. Sig. nostra. Datum et actum *etc.*

Perg. [med 8 Segl]. Kærteminde Bys Arkiv (RA.). (*Reg. *4877.*) [6445

Juni 9. *Reg. 3498*.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 386.* [6446

Juni 24. [Jeg Effuertt Moltike skøder min Moderbroder] Magnus Gøye halve Krenkorpegordh med Mølle og Abildgaard, som [min Broder] Hr. Mathias Moltke og jeg købte af Jess Olafsøn [af Hesle og hans Husfrue Fru Metthe, og] 3 Pund Korn til Indgæld, som min Moders Moder[a] havde [til Laans af Hr. Oluff Axelß], og har oppebaaret fuldt Værd derfor. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. . . . søn, Iwani Foss, Nicolai Laurenssøn, Henrici Gøye de Kæ . . . Datum Haffnis . . Johannis bapt.

Perg.; Brudstykke med 4 Ridser til Seglremmene. (RA. Krenkerup.) Udtog i *Eline Gøyes Jordebog 88* (herefter udfyldt ovfr.). [6447

a) Udtoget: Broder.

Juli 5. Vi Herlugh Nielsß[1], R. i Ænglerup og Landsdommer i Sieland, Abbed Pæther i Ringstethæ Kloster, Thorbørn Jensß[3] Høvedsmand paa Kalingburgh, Jes Mattisß[4] Høvedsmand paa Skioldenæs, Niels Jensß i Sandby, Lassæ Henricsß Foged i Fretsgarth, Lassæ Fiend[7] i Sygherstethæ, a. w., og Throwels Præst i Brengsthorp, hørte Onsd. efter Vor Frue Dag visitat.[a] paa Sielandzfare Landsthing, at Kong Erik lod læse: 6406. Sig. nostra. Datum et actum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1. Lxiv 1 (Snekken); 3. Llxviij 23 (Sparre); 4. Bxiij 8 (Ulfeld); 7. Hix 2. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 55* (med Aar 1429) = *IV, 44* (RA. Ringsted H. 92). LDipl. [6448

a) Aaret angives som „1420 paa det tiende“, hvilket maaske er fejlskrevet for 1429. Sml, 6410.

Juli 9. Ik Erik Jensson[1] van Halqwy byn schuldich Jacop Glashagen, den men het Langhe Jacop, borgher to Kalundeburgh, 16 lodighe mark gudes geldes edder 16 vate osemundes bynnen dessen negesten Mertins dagh to betalen. Vordermer so hebbe ik gebeden vor my to louende Erik Nielsson van Broschow vor dit vorscreuen.

Vordermer so bekenne ik Erik Nielsson[2] van Broschow, dat ik hebbe gelouet vor 16 lødige mark *etc.* Vordermer so loue wy Erik Jensson van Halqwy unde Erik Nielsson van Broschow dyt vorscreuen myt sameder hant, unde weret sake, dat dyt also nicht en worde betalt, loue wy Jacop vorbenomet alle den schaden, de hir aff komen kan, so up to richtende. Unse ingesegel. Datum Haffnis octava visitat. Marie.

Perg. med 2 Segl: 1. Hxlvij 3; 2. Exviij 1 (Rotfeld). (Upsala Universitetsbibliothek.) [6449

Juli 29. Jeg Olaff Pethersß, Domprovst i s. Clementis Kirke i Arus[1], kundgør, at jeg og min afdøde Søster Ingierdh Pethersdatter med vore Arvingers, Venners og Frænders Raad og Vilje har funderet af vort fædrene Gods et Alter i forskr. Domkirke i Vor Frue Hæder visitationis for vore, vore Forældres og alle kristne Sjæles Hjælp med en daglig, evig sungen Messe af Vor Frue. Til forn. Alters og Messes Bestandelse under jeg med forn. Arvingers og Frænders Raad Kong Erick og hans Efterkommere at forlene forskr. Alter og Gods og præsentere til Domprovsten i Arus en hæderlig Person efter min Død og Hr. Pether Olafß Død, som er forskr. Konges Kapellan, og som jeg og min Søster har undt det, og nu lovlig har det i Værge. Sig. meum cum sig. honorabilium et nobilium virr. DDn. Erici Laurencii[2] archidiaconi ecclesie Arusiensis, Marqwardi Skernow canonici ibid.[3] necnon Andree Swenonis[4] presbiteri. Datum die Olaui.

Perg. med 4 Segl: 1. G. 748 (Udsøn); 2. G. 752 (Blaa); 3. G. 753; 4. G. 769 (Udsøn). (RA. Danske gejstl. Sager 11.) LDipl. [6450

Aug. 1. Afladsbrev af Ærkebispen og 4 Bisper.

[Orig. Hellerup(?) Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 327* (Holdorp), jfr. *Hvitfeld IV, 483, Fol. 759* (»Heldrup«). [6451

Aug. 2. *Reg. 3499.* Udtog: *Richardson, Hallandia 175.* Brevet, der kendes fra en Afskr. i Halmstad Stads Privilegiebog S. 562 (Halmstad Bys Arkiv), tilhører 1530.

Aug. 8. *Reg. *4880.* [Orig. Kongens Arkiv.] Optaget i udateret Beretning (*Reg. *4878*). *Hanserecesse VIII, 510*; Oversætt.: *Hvitfeld IV, 456, Fol. 748* med Datum: S. Laurentii. [6452

Aug. 10. Eric Konge. Efterdi Ærkebiskop Pæther Lykke af Lund ved 4 skellige Mænd er indført i og siden med vort Brev tildømt alt det Gods i Alendemagle i Ringstæt H. i Siæland, som han fik af Kerstine Eriksdotter, Hr. Gæwerth Bydelbacs Efterlever, og derefter almindelig Stævning er taget og intet Brev eller Bevis imod kommet, da tildømmer vi ham Godset og sætter den Sag evindelig Tielse paa. Sig. nostrum ad causas. Datum Nykiøbing die Laurencii, teste Yuano Foss justitiario nostro.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Ringsted H. 93.) LDipl. — Jfr. 6090. [6453

Aug. 10. *Hvitfeld IV, 456, Fol. 748.* Se 6452.

Aug. 11. Petrus archiepiscopus Lundensis. Sacrorum canonum decreta statuunt, ut in parrochialium ecclesiarum fundatione deputentur aree, in quibus sacerdotes, curati et eorum ministri residentias habeant personales. Nam et sacerdos sine ministro offerre sacrificium non consuevit. Sed quia in fundatione ecclesie Wæsby nostre diocesis hujusmodi aree deputatio pro residentia ministri est omissa, nos fundum dictum Holagardh in platea juxta ecclesiam Wæsby ad occidentem, ad austrum vero curie nostre principalis ibid. situm, una cum 1 sol. terre de agro Hulatofft eidem fundo ad occidentem contiguo, necnon cum camporum pascuis ac silvarum, humidorum atque siccorum usibus, sicut ceteri incole inibi utuntur, de consensu capituli nostri donamus. Secretum nostrum cum sig. capituli nostri. Datum Lundis crast. Laurencii.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 132. LDipl. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 182* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Y, Fol. 84*). [6454

Aug. 14. *Reg. 3500* = *4881.* **A.** Udskaaret Papir. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserecesse VIII, 511*; Oversætt. med Datum: Mariæ virg. assumpt. Dag: *Hvitfeld IV, 453, Fol. 747.* — **Aa.** Optaget i Notarialinstrum. Dec. 1. [6455

Aug. 15. *Hvitfeld IV, 453, Fol. 747.* Se 6455.

Aug. 20. *Reg. *4882.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille 386.* [6456

Aug. 22. Jeg Thorben Æsgisß af Rymsøø har solgt og skødet velbaaren Mand Jessæ Owiß, som Langæ Jenss kaldes, af Groæløt al min Ret i Sters Bol i Skoven, som ej nu er Agerjord, item har jeg solgt og skødet Langæ min Gaard Tholstrop i Rymsø S. i Nørre H. Dyrs (Nissæ Bywg, 1 Pund Korn), og kendes jeg mig fuldt Værd op at have baaret. Medb. af Hr. Marqwart Skærnow Kannik i Aars[2], Owæ Owæsß af Ommestorp, Therkel Tokkæ, Pæther Michælß[5] og Clawes Scriuer. Givet og skrevet Tirsd. efter vor Frue Dag assumpt.

Perg. med [6] Segl: 2. G. 753; 5. Bomærke. (Arkivet paa Benzon.) LDipl. [6457

Sept. 7. *Reg. *4884.* [Orig. Kongens Arkiv?] Optaget i Notarialinstr. Dec. 1. *Hanserecesse VIII, 514*; Oversætt., dateret: Vor Frue nativit. Dag: *Hvitfeld IV, 474, Fol. 755.* [6458

Sept. 8. *Hvitfeld IV, 474, Fol. 755.* Se 6458.

Sept. 15. Petrus Nicolai decanus provincie Jerlestathe et plebanus ecclesie in Borby, Nicolaus Michaelis decanus provincie Ingilstathe et plebanus ecclesie Glæminge, Laurencius Andree decanus in Albo H. et plebanus ecclesie Andratharum, Andreas Jacobi plebanus ecclesie Hærestathe, Mathias Nicolai plebanus ecclesie Othinslunda, Johannes Hænikini plebanus ecclesie Styby et Laurencius Nicolai plebanus ecclesie Raflunda. Die Veneris post f. nativit. Marie in monasterio Tummathorp Premonstratensis ordinis Lundensis dyocesis vidimus: 17, *1254 Juli 23 (Pavebrev til Præmonstratenserordenen)*, 95, 20, 1335, 1527, 1657, 2544, 2191, 2140, 6347. Sig. nostra. Datum *etc.*

A. Perg. [med 7 Segl]. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 379* (RA. Tommerup Kl.). LDipl. — **B.** Perg. [med 7 Segl]. Samme Arkiv (Norske RA., fra Kristiania Universitetsbibl.). [6459

Sept. 21. *Reg. *4885.* Perg. med [5] Segl: 4. Utydeligt Skjold. (RA. Skippinge H. 77.) *Vidensk. Selsk. Skr. 5 R. I, 124.* [6460

Sept. 25. Afladsbrev af Bisp Herman af Viborg.

[Orig. Allerup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD, I, 327*, jfr. *Hvitfeld IV, 483, Fol. 759.* [6461

Sept. 28. Erik Konge. Michels Aften var skikket Cice Billis og Olaff Bille hendes Søn for vort Retterthing i Nærværelse af gode, velbaarne og beskedne Mænd Mattis Jenß af Ballinge, Ottæ Foss, Michel Laurisß, Yuæn Oldeland, Jep Laurisß af Systorp, Lasse Pætherß af Thørkilstorp og skødede velbaarne Hr. Sten Basse R. al deres Rettighed i Bothorp og i Thingthwet, Systorp S., Miærløse H. i Siæland, i Bothorp 4 Gaarde (Mattis Jeipß, 1 Øre Korn; de 3 ligger øde) og i Thingthwet 4 (Olaff Nielß, Pæther Anderß, Niss Pætherß og Pæther Grubbe, 1 Øre Korn hver). Sig. nostrum ad causas[1]. Datum Sculdorp *etc.*, teste Yuano Foss justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet. (RA. Merløse H. 146.) LDipl. — Jfr. 5555. [6462

Okt. 1. *Reg. *4887.* [Orig. Slesvig Bisps Arkiv?] Afskr. i Heimreichs Samlinger (Ny kgl. Saml. 8vo, 384) Bl. 87; efter Afskr. heraf: *Westphalen IV, 1502.* [6463

Okt. 4. Afladsbrev af Bisp Herman af Viborg.

[Orig. Fraude Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 327*, jfr. *Hvitfeld IV, 483, Fol. 759.* [6464

Okt. 6. Jacobus Petri cantor Lundensis. Ex consensu capituli Lundensis Johanni Nicolai A. et uxori sue Helene omnia bona mea in Hesleberghe ad dies suos in conductum dimisi tali conditione, ut 18 sol. gross. die nativit. Marie ratione pensionis annuatim exsolvant ipsaque bona sine destructione familie retinebunt; ipsis vero ambobus

de medio sublatis bona cum edificiis, prout tunc inventa fuerint, ad manus meas sive successoris mei revertentur. Sig. capituli Lundensis cum sig. meo. Datum Lundis fer. 6. post f. Michaelis.

Perg. [med 2 Segl]. Senere tilbagegivet til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [6465

Okt. 12. *Reg. *4889.* [Kopi. Kongens Arkiv.] Optaget i Notarialinstrument Dec. 1. *Hvitfeld IV, 477, Fol. 757* (med Udeladelse af Datum); *Hanserecesse VIII, 521*[a]. [6466

a) *S. 543* skal: Nr. 803 rettes til: Nr. 823.

Okt. 23. »Catharina Nils Jönszonz hustru af Bilteberg sällier borgaren i Ystedt Age Petterson een gård wid kyrkan i Ystedt, dat. die Severini«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 239. [6467

Nov. 14. Vi Peder Grøn, »Forsprecker« for Aastrup Gaard og almindelig Wedelbythings[a] Thinghører, Hans Nielszen Provst i Burglum, Joen Prior i Wregløff, Anders Mogenszen, [b]Hans Bagge[b], Niels Bleg[c], Præster, Wogen Jepszen, Matz Torstenszen, [d]Hans Bager[d], Thames Hanszen, Peder Berg, Niels Giiszen, Chlaus Nielszen [e]og Peder Nielszen[e], VV., hørte 4. Dag efter Martini Dag paa almindelig Wedelthing[f], at ærlig og velbyrdig Niels Erichszen til Aszdall lod læse et Brev med hele Indsegl: **2343**.

[Orig.] Afskr.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 421 v.; (herefter?) [Dyrskøt], hvorefter: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 89; LDipl. [6468

a) Dyrskøt: Vendelboe Byetings. *b*) Fattes hos Anne Krabbe (jfr. *d*). *c*) Rettet fra: Beeg; Dyrskøt: Berg. *d*) Fattes hos Dyrskøt (jfr. *b*). *e*) Fattes hos Dyrskøt. *f*) Dyrskøt: Vendelboe byeting.

Dec. 1-5. *Reg. *4890.* **A—D.** Perg. med to Notarmærker. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserecesse VIII, 542*; Oversætt. med Datum: 14. Decemb.: *Hvitfeld IV, 475, Fol. 756.* [6469

Dec. 6. Ottoni Nicholai A. et consorti sue Dn. Elizabet frater Esgerus ordinis fratrum minorum provincie Dacie minister salutem. Devotionem vestram, qua nos Cristi pauperes diligitis, satagens pia spiritualium beneficiorum vicissitudine gratanter compensari, vestras personas ex auctoritate magistri Anthonii de Massa, theologie doctoris, ordinis minorum generalis ministri, ad omnia fratrum totius ordinis b. Francisci et sororum ordinis s. Clare meritorum suffragia recipio in vita et in morte, plenam vobis participationem bonorum omnium concedens, que per utriusque ordinis fratres et sorores die noctuque in missis, vigiliis, jejuniis, orationibus, predicationibus, laboribus ac aliis piis exercitiis per totum orbem operari dignabitur clementia nostri salvatoris, superaddens ex gratia, ut cum obitus vestri nostro provinciali capitulo fuerint insinuati, idem exequiale officium fiet pro vobis, quod

pro fratribus nostris defunctis fieri est consuetum. Vestras personas conservet Jhesus Cristus. Datum Randrusie die Nicholai ministeriatus sub sig.

[Perg. med 1 Segl. Arkivet paa Rosenholm.] Afskr. af Langebek 1762: LDipl. Afskr. 1790: Uldall 4to, 443. [6470

Dec. 10. Jeg Broder By a. v. har solgt hæderlige og ærlige Borgemester og Raadmænd i Halmstad under Byens evindelige Eje og al Almues 1 Gaard, som hedder Mannarp, i Harpliunga Sogn for 10 lødige Mk. Stæderpenge. Medb. af hæderlige Mænd Jes Asserson, Foged i Halmstad og Landsdommer i Syndrahalland, Jes Henrikson[2] af Føllingæ, Syueth Barkæ, Clawus Ywarson. [*Datum*] dnica. 2. adventus.

Perg. med [5] Segl:, 1. (Forsiden fattes); 2. jfr. Llxv 13[a]. Halmstad Bys Arkiv. (*Reg. 3504.*) [6471

a) 4 Segl antydes som bevarede i Afskriften i Halmstad Stads Privilegiebok S. 36.

— Jeg Moghæns Nielsson Bymand i Slawelsæ er gældskyldig velbaaren Hans Krepelin, Høvedsmand paa Stokholm, 10 lødig Mk. Stæderpenninge, for hvilke jeg pantsætter ham min Gaard i Slawelsæ paa Brethegade norden for Hælighestes Kirkegaard. Sig. meum cum sig. nobilium et discr. Dn. Benedicti Pogwisch M., Ottonis Pogwisch et Hartwich Krvmedik, AA., Jacobi Olafß et Johannis Næb, proconsulum Slaulosie. Datum Hælsingburgh dnica. post concept. Marie.

[Orig. Siden i Slagelse Mikkels Kirkes Arkiv.] Udtog af Voss, Excerpter i 8vo (RA.). (*Reg. *4891.*) [6472

Dec. 14. *Hvitfeld IV, 475, Fol. 756.* Se 6469.

Dec. 16. Viborg Landsthingsvidne, givet Jens Kande om hans Forhold til Ring Kloster.

[Orig.] Afskr. efter Dyrskøt: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 86. *Kirkeh. Saml. 4 R. I, 497.* [6473

Dec. 17. »Pär Saxstorp i Halmstad bekänner sig wara skyldig Eskill Clementszonz enkia hustru Elna 2 halftunnor smör, dat. dnica. 3. adventus«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 240. [6474

Dag? [Vi Erik Konge har set:] 5737, 6122. Sig. nostrum ad causas. Datum *etc.*, teste Ywano Fos justitiario nostro.

Perg. [med 1 Segl]; Begyndelsen ulæselig; Paaskrift fra 16. Aarh.: »Kong Erichs certificatie om vidisser. at Erich Jespersen Liungorp louligen kiobt haffuer oc for sit lægersted til testament giffuit til Maribo closter oc confirmerit af hans brødre oc rette arffuinger«; desuden Aaret 1430. Maribo Kl. Arkiv (RA. Maribo 2). [6475

— »Thingswindtne af Wonsilherrit, at Jes Pouelszen hafuer hafdt eygendomme paa Ebdrup mark alle wegne til markemode, 1430«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur D 40. [6476

Dag? »Thingswindtne, at Deynes liggendis synden Breckholm i Lille sogen er alle eyers fellet samestedtz och aldrig werit holdit for enemerke, 1430«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur YY 22. [6477

— Odensebrev.

[Orig.] Navne anførte af Hamsfort: *SRD. I, 327.* [6478

Uden Dag. *Reg. *4895.* [Orig.] *Mag. t. dansk Adelshist. I, 243.* [6479

— »Anno 1430 Marine Otthis cum Laurentio Smid dederunt ad mensam sacerdotis in Westerborg en toffte i Vesterborg vocatur Tockerud«.

Notits: Thott Fol. 730, Bl. 410, vistnok efter en Kirkebogsoptegnelse.

— *Hvitfeld IV, 483, Fol. 759.* Se 6451, 6461, 6464.

— »Anno 1430 episcopatum Sleswicensem ab Hemingo Meinstorp, cui is a ducibus Sleswicensibus anno .... pignori oppositus erat, redemit [episcopus Nicolaus] 980 mr. lubec«.

Notits af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 165v. (= *J. A. Cypræus. Ann. 369*). Beror, som et Citat viser, paa et Brev i Svavestedbogen Bl. 65, ɔ: 1466 Aug. 28: *Stemann III, 94.*

Brevbøger: Dueholm: *Dueholms Dipl. 10* (Apr. 4), *52* (Juni 2 el. Sept. 4; *ÆA. III, 204* med Aar 1450), *39* (Juli 20 (13); *ÆA. III, 182*), *52* (Dec. 24; *ÆA. III, 204*).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 29* (Juli 29), *IV, 29*; se ogsaa 6448. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 342.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 45* (Aug. 15), *69* (Okt. 16), *17* (Dec. 18), *117, 122, 124, 124, 124, 136*(?), *136*(?), *144*(?), *144, 160.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 265* (Apr. 3), *215* (Maj 29), *216* (Okt. 2), *237, 247*; se ogsaa Aar 1405. — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 103.* — Tommerup: se 6459. — Antvorskov: *ÆA. IV, 81, 86, 94, 169, 184.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 347, 367, 396.* — Maribo: *ÆA. III, 269, 272, 281, 283, 284, 287, 296, 301*; 1430?: *285* (*258* se 1431 Okt. 18). — Alling: *ÆA. II, 181, 189.* — Dueholm: *ÆA. III, 194*; se *Dueholms Dipl. 2 = 119* med Aar 1435. — Gudum: *ÆA. III, 229.* — Mariager: se 6476-77. — Ring: *ÆA. I, 179, 237.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 370.* — Vrejlev: *ÆA. III, 37.* — Øm: *ÆA. I, 265.* — *Eline Gøyes Jordebog 88* (Apr. 26), *250* (Maj 4); se ogsaa 6447. — *Adel. Brevkister 105.*

1431.

Jan. 12. Jeg Benedictæ Cristerndatter i Kowsthorp har givet til Synderhaa Kirke og Præstebord en Gaard i Jesthorp (Matthis Nielß, med 3 Pund Korn til Hoolskorn og 3 Pund til Afgift). Kirken skal hvert Aar oppebære $1^1/_2$ Pund, og Sognepræsten skal holde 4 Præster og 4 Fattigfolk for de $1^1/_2$ Pund af de 3, som han skal have til sit Bord. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Nicholai prepositi Wæsterwigcensis et heredum eorum Æddæl Cristernsdatter, Grummi Jeipß et Nicolai Petri de Haagaardh, AA. Datum fer. 6. post festum epyphanie dni.

Perg. med [5] Segl: 2. Udslidt. Sønderhaa Kirkes Arkiv (AM. II, 20). [6480

Jan. 15. Sane Jeipß[1] Byfoged i Køghe, Jens Pætherß, Pæther Friss[3], Borgemestre, Oleff Boß[4], Pæther Jeipß[5], Jens Skyttæ[6], Raadmænd, og Henric Nykøping[7] Bymand sstds. Mand. efter 20. Dag Jul paa vort Bything i Køghe skødte Truels Krogh, vor Bymand, Egbreth sin Gaard, som han iboede, som er 16 siælenske Alen i Bredden baade ved Gaden og i Gaarden og lige lang ved Welands Gaard, som ligger norden næst ham, og vederkendte sig at have faaet fuldt Værd derfor. Datum *etc.*, nostris sub sigillis.

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke; 3. S' PETRI IOHANNIS om Bomærke; 4-7. Bomærker. Siden i Køge Bys Arkiv (RA.). [6481

Jan. 25. Vi Laurentz Nielsß Præst i Enesløff, Oldermand i Kalentegilde i Halmstathe paa Klerkeris Vegne, og Jens Ascersß Landsthingssaghører i Sundrahalland, Oldermand i samme Gilde paa »lekmanne« Vegne, Michel Cruse, Sognepræst i Halmstathe, Henric Rekne og Pether Helyesß, Borgemestre sstds., og alle Brødre baade Klerke og Lægmænd i samme Gilde har med alle vore Samtykke gjort et Skifte med Hr. Pether Lucke, Ærkebisp i Lund, om en Gaard, vort Gilde tilhører, i Grinderyth i Apulde S. i Arestat H., som Smøfoot iboede, hvilken vi skøder ham til hans Ærkebiskops Bord for en Gaard i Knepilstorp i Sundrams S. i Halmstathe H., hvilken han har skødet igen til vort Gilde med sit og sit Kapitels aabne Brev. Vort Kalendes Indsegl og vore forn. Indsegl. Givet og skrevet Pawils Dagh convers.

Perg. [med 6 Segl: 1, 4[a]]. Halmstad Bys Arkiv[b]. (*Reg. 3507.*) [6482

a) Disse to Segl antydes som bevarede i en Afskr. i Halmstad Stads Privilegiebok S. 564.
b) Ovfr. meddelt efter en Afskr. i Stockholm.

Febr. 14. *Reg. *4899.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 387.* [6483

Febr. 19. Vi Jes Skullæß[1] Foged paa Aosehws, Hr. Jens Lund[2] Præst i Købingæ, Broder Hans Grotte[3] i Aose Kloster, Kort Sæwenbærg[4], Per Nielß[5], Borgemestre i Aoss, Hillebrand Ysacß[6], Jes Gødmarß[7], Jon Hwith[8], Olaff Hinzsesß[9], Raadmænd i Aoss, og Almuen sstds. vidner, at velbaaren Nis Jenß af Hammer a. w. første Mandag i Faste var paa vort Raadhus for vort Raad og »tedhe« det, at Olaff, Hr. Axils Svend, som før tjente Jep Axelß, sagde paa Villandzs H.s Thing i Hr. Axel Pæthersøns Nærværelse, at Nis Jenß skulde ladet »skinhughæ« fornævnte Olaff om Nattetid og taget Jep Axelsøns Indsegl fra ham og beseglet det Brev med, som Nis Jenß har paa det Pantegods, som han har af Jep Axelsøn. Da kom beskedne to Jes Skullesøns Svende, Samsimg og Mayns, som tjente Jep Axelß paa samme Tid, der det »skurlith« var imellem ham og hans Svende, og bød vi dem, at de skulde sige Sandhed. Da sagde de, at det »skur-

lith« skete, siden Nis Jenß og Jes Stixen var gangne i Seng, og at Sampsimg havde Jep Axelsøns Indsegl og ikke Olaff, og fik ham det igen om Morgenen, og da besegledes det Brev, som Nis Jenß har paa fornævnte Pantegods. Vore Indsegl. Datum *etc.*, som Swerke Ydbiørß[10] Byfoged sstds. og vitterligt er og med os vidne vil, hvis Indsegl er hængt for dette Brev.

Perg. med 10 Segl: 1. Lxxiij 1(?); 2. Bomærke (udslidt); 3. Gejstligt (udslidt); 4-9. Bomærker; 10. Brudst. (Skjold?). (RA. Personalh. Saml., Thot.) LDipl. [6484

Febr. 27. Vi Nyels Peesß og Anders Peesß[2], Brødre, under Hr. Æsgy Brok af Æsundorp vor Vilje at købe af vor Moder Fru Metthe af Holmæ en øde Mark, som kaldes Borop Mark, som Henrik Prypsß Arvinger har i Pant, »woret saghe«, at forskr. Hr. Æsgy kunde fange vor Moders Vilje og i hendes Nøje der for gøre. Medb. af hæderlige og velbaarne Niels Erikß, Lawæ Magnusß og Jæssæ Palnæß[5], VV. Skrevet og givet Tirsd. efter Mattias Dag ap.

Perg. med [5] Segl: 2. Clxvij 7; 5. Dxxv 1 (s nis . . . ſoen). (RA. Gl. Estrup). LDipl. [6485

Marts 2. Laurencius Nicolai decanus totumque capitulum ecclesie Roskildensis[1]. Petro Fæling et uxori sue Cecilie omnia bona nostra in Swynynge Otz H. sita, videl. 1 curiam de medio bool, pro anniversario Dn. Johannis Øndari deput[atam], ad dies suos in conductum dimisimus sub conditionibus, quod eandem edificet [et edificatam] in bono statu teneat et nobis seu procuratori nostro anniversariorum quolibet anno 2 talenta annone infra festum purific. Marie Roskildis exsolvat. Si dictos articulos non servaverint, nobis curiam resumendi libera sit facultas. Ipsis P. F. et C. de medio sublatis, curia ad nos libere revertatur. Sig. nostrum. Datum Roskildis 6. fer. ante dnicam. oculi dni.

Perg. med 1 Segl: G. 193. Senere i Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Ods H. 56). LDipl. [6486

Marts 4. *Reg. 3508**. [Orig. Husum Kirkes eller Kapels Arkiv.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 326.* [6487

— *Reg. *4901.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille. 115.* [6488

Marts 12. *Reg. *4902.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 116.* [6489

Marts 16. *Reg. 3510**. **A.** Perg. med 2 Segl: 1. Hertug Adolfs (nu løst); [2. Hertug Gerhards[a]]. Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *SHL. Urkundensamml. IV, 22.* — **Aa.** Afskr.: Registrum Chr. Imi (jfr. *anf. St.*). [6490

a) Nævnt i LDipl.

Apr. 8. Dn. Johanni episcopo Roschildensi Barnim junior dux Stetinensis *etc.* Ad ecclesiam parochialem ville Rambim cum ejus filia in terra Rugie, cujus jus patronatus ad nos dinoscatur pertinere, vacantem per obitum Vichonis de Lancken, ultimi possessoris ejusdem, discretum Dn. Nicolaum, virum probum, vestre paternitati duximus presentandum, supplicantes cum et pro eo, quatinus sibi eandem ecclesiam conferre dignemini cum administratione spiritualium et temporalium committere sibique de reditibus ejusdem responderi. Datum in castro nostro Lözen Caminensis dioecesis dnica. quasimodogeniti nostro sub sig.

[Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Afskr. se **4844**. LDipl. [6491

Apr. 15. Jens Biskop i Roskilde. For Tjeneste og Troskab, som Eggert Schulte, Borger i Kopendhafn, gjorde vor »forfadher« og Farbroder Biskop Pether og den hellige Kirke, da undte Biskop Pether Eggert til Eje en Gaard i Kopendhafn, hvis Længde var fra Stranden til Lædherstrædet og Bredden $12^1/_2$ sælensce Alen, østen næst den Grund, som Hinric Kibow da paaboede, i s. Niclaus Sogn, hvilken Gaard Biskop Pether var paakommet af ret Køb, og nu har vi spurgt, at det Brev, som Eggert havde af Biskop Pether herpaa, blev ham afbrændt med mere hans Gods. Thi stadfæster vi nu denne Gave. Datum Haffnis dnica. misericordia dni. nostro sub sigillo.

[Perg. med Segl.] Vidisse Juli 23. [6492

Apr. 24. Petrus archiepiscopus Lundensis. Vide maa I, kære Venner, at Anders Pethersß vor Køgemester har tjent os og Kirken som en tro Dannesvend. Thi har vi undt ham 2 vore Gaarde og vor Biskopstiende i Fosye efter det Brevs »lud«, vi har givet ham derpaa. Beder vi eder, at I under eders Samtykke dertil og lader hænge eders Kapitels Indsegl for det samme Brev. Scriptum Hafnis crast. Georgii, nostro sub secreto.

Papir med Rester af Seglet paa Bagsiden og Udskrift: Capitulo nostro Lundensi detur hoc. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [6493

Apr. 25. P[etrus] archiepiscopus [Lundensis]. Kære [Venner. I] veed vel, at vi gav Hr. Eric Pethersß den Prebendam, v[or] Br[oder]søn aatte. Thi beder vi eder og vil, at I steder ham til hende at fange, mest fordi, at saa længe vort Liv varer, da staar vi ham hende til. Scriptum Hafnis festo Marci, nostro sub secreto.

Papir med Rester af Seglet paa Bagsiden og Udskrift: Capitulo nostro Lundensi detur hoc. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [6494

— Jeg Tomes Jwl V. har skødet velbyrdige Eggerd Fritle Høvedsmand paa Orebyerk al min Skov i Wraskoff og paa Bordese

Mark, foruden saa meget Skov, som en Vorned i Kroxbole behøver til Gærdsel og Ildebrand, og oppebaaret fuldt derfor. Vil jeg pante eller sælge de Godser i Kroxbole og i Bordese, skal E. F. være næst dertil. Medb. af gode Mænd Basse og Claues Zikker i Vghersloff og Henric Nielsß i Sandagere. Datum die Marci[a].

[Orig.] Optaget i Dombrev af Kristoffer af Bayern (ud. Aar) Maj 1. LDipl. under 1432 $^{25}/_{4}$. [6496

a) Brevets Aarstal er allerede i 16. Aarh. fejllæst som 1432 (endnu i *Adel. Brevkister 104*).

Maj 6. *Reg. *4909.* Perg. med [6] Segl: 1. Giij 6; 2. Lxxiij 28 (Rosenkrans); 3. Lxlvij 3; 4. Cxxj 20. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 62.* Jfr. 6415 og 1438 Nov. 3. [6497

Maj 18. *Reg. 3512 = *4912.* [Orig. med Eugenius IV's Bulle i Hampesnor. Viborg Bisps Arkiv.] Optaget i 6516. *Dipl. Norv. IX, 241.* [6498

Maj 25. »Jens Paulsons erchidiægnes, Jep Padersons cantoris och Vinoldi canickz i Lund uthgifne wettnesbörd, det kyrckioverderne till s. Mårtens kyrckia sålde på s. Päders kyrckios weigna canicken i Lund Jens Jenson be[d] een bodestæt liggiandes östan för rådhuuset, dat. Urbanus daw«.

[Orig. Lunde(?) Peders Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 29. [6499

Maj 27. *Reg. *4913.* [**A.** Orig. Mildsted Kirkes Arkiv.] Afskr., indført i Procesakter 1514 Bl. 86 (Slesvig Statsarkiv, Mskr. Nr. 30). Afskr. fra 16. Aarh.: Thott Fol. 1232, Bl. 67 v. Afskr. meddelt Overretten i Slesvig 1738-40: Slesvig Statsarkiv, Mskr. Nr. 149. *Beccau, Husum 237.* — [**Aa.** Stadfæstelse af Hertug Frederik 1497 Jan. 13 (donredaghe in der dryer koninge achtedage).] Afskr. i de anførte Procesakter Bl. 103 og i Thott Fol. 1232, Bl. 74 (hvor Stadfæstelsen er dateret: sondage *osv.*). [6500

Juni 2. Vi Jens Biskop i Roskilde kundgør, at var skikket for os i Køpendehafn Lørd. efter hellig Legems Dag og flere gode Mænd, som er Hr. Degn, Hr. Kantor af Køpendehafn og Mester Knwt Kannik sstds., Awe Lunge og Oløs[!] Axelsß a. w., hæderlig Hr. Niels Ysacsß, Hr. Wæstæs Prokurator, og bød sig til Rette om Gods i Æmitzsløff, hvilket Hr. Abram Brothersß R. gav til vor Frue Alter i Lunde Kirke, hvilket han selv stiftede [*se* 4895]. Da svarede Oløf Axelsß, at hans Faders Breve og Bevisning var her ikke, og fordi kunde han ikke »bliwæs« ved Rette paa denne Tid, men »beddes et tu« der om 8 Dage. Datum *etc.*, nostro sub sigillo tergotenus impresso.

Papir med Rester af Seglet paa Bagsiden. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [6501

— Petrus archiepiscopus Lundensis[1]. Ako Nicolai, advocatus noster [*osv. som* 6438]. Secretum nostrum. Datum Lundis sabb. infra oct. corporis Christi.

Perg. med Brudst. af 1 Segl: G. 26. (RA. Bornholm 15.) [6502

Juni 2. Jeg Morten Harthwigsß[1] Bymand i Køghe har paa mine Broderdøtres Vegne, Katherine Henriksdotter og hendes Børn, lejet beskeden Jens Clemensß Raadmand i Roskilde de forskrevnes Gaard i Roskilde i s. Pauli S. norden Torffgaden og til østen næst hos Jens Ottesß Gaard og til vesten næst forn. Jens Clementsß Gaard, med saadanne Vilkaar, at Jens, hans Husfrue og Arvinger skal have Gaarden i 12 Aar mod aarligt Landgilde 3 Skill. Grot, at betale om Paasken; han skal friholde Gaarden for Byskatter og [*bygge*] det Hus, som stander til Torffgaden, med Tag og Vægge. Han skal ikke bygge stor drabelig Bygning paa Gaarden hverken med Stenkælder eller Stentag, og hvad han ellers bygger paa Gaarden, skal afløses efter 4 gode Mænds Sigelse paa begge Sider efter de 12 Aar. Medb. af gode Mænd Twe Porsse[2] Byfoged i Roskilde, Jens Mattisß og Inguer Karlsß, Borgemestre sstds. Datum Roskildis sabb. infra oct. corporis Christi.

Perg. med [4] Segl: 1-2. Bomærker; 3. Forsiden afsprunget. (AM. XXIV, 6.) — Jfr. 1435 Marts 22. [6503

Juni 11. »Hans Spoldener i Klakorp sällier archieepiscopen Petter een sin gård benämbd Kärregård i Sletagra sochn i södra Halland liggendes, dat. Barnabæ dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 241. [6504

Juni 17. *Reg. 3513.* [Perg. med 1 Segl.] (RA. Selsø 1.) *Danske Mag. V, 330.* [6505

Juni 20. Vi Erik Konge hilser Eder, som bor i Laland. Byder hos Eder Stigh Porse af Ølingsøø, at han inden 5 Dage vederlægger til Mariebo Kloster i Laland »fulduet« for »the goths« i Røthby, som Pawel Stighsøn til Klostret har bebrevet, som Stigh Porse med det samme Brev har lovet, at han gør Brødre og Søstre og Klostrets Forstander Ret derpaa, som han har sig selv tilbundet. Datum Alstorp fer. 4. ante f. Johannis bapt. nostro sub sig. ad causas, teste Ywano Foss justitiario nostro.

[Papir med Seglet paatrykt Bagsiden. Maribo Kl. Arkiv; *ÆA. III, 309*; siden paa Sorø Akademi.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. [6506

Juni 24. Jeg Gydhet Andersse. Anders Skyold Efterleverske fordum af Hersleff, har for min og min Husbonds og begges vore Forældres Sjæls Skyld givet al min Rettighed af en Fjerding af et Bol Jord i Hersleff i Sæmæ H., som min Husbond købte af Per Nielsß af Lundby, til s. Auenssæ Kloster i Roskylde. Sig. [*meum*] cum sig. honorabilium Karuli Nicholai, Laurencii Fynd et Henrici Gammels[4]. Datum die Johannis bapt.

Perg. med [4] Segl: 4. Fl 1. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 280* (RA. Roskilde 68). LDipl. [6507

Juni 25. Vi Jesse Pæthersß Munk, Byfoged i Nestwet, Broder Jens Olefß Prior i Sortebrødre Kloster sstds., Oleff Laurentsß Præst i Helløff, Jens Nielsß Præst i Riisløff, Jeip Jensß Dyaconus, havende S. Petherss Kirke i Nestwet, Hemming Laurentsß Borgemester, Heming Sappe, Mawens Smet, Pether Gulsmet, Jesse Nielsß, Pether Herlugsß, Jeppe Smet, Oleff Krogh og Jens Lang kundgør, at Mand. efter Midsommer paa vort Bything æskede Abbed Niels Raffn i Schowkloster et Stokkevidne, om det var nogen vitterligt, om hans Forfædre Abbeder i Schowkloster havde forlenet i Laan Prioren, som da var i Sortebrødre Kloster, Pether Areldsß, og Hr. Woldemar Bydelbach R. en Jord, som nu kaldes Huswallen i Venskab og god Tro, og ydermere om de vidste andet for Rette, end forskr. Jord er ret Klosters Jord og »om wel« hører til Udmarkejorden derhos, som Bymændene i Nestwet har til Leje af Kloster. Da jeg Jesse Pethersß Munk med gode Mænds Raad, som da paa Thinget var, tilmeldte en uvillig Mand, som skulde tage til sig 11 gode Mænd og randsage og sige, hvad dem vitterligt var, hvilke 12 Mænd ginge ud af Thinget og igen ind inden 4 Thingbænke og fremsagde, at de havde hørt og spurgt og var dem vel vitterligt, at Abbeden i forskr. Kloster i »halning«, Venskab og god Tro ved nogen Tid i Laan havde forlenet forn. Prior af Sortebrødre Pæther Areldsß og Hr. Waldemar Huswallen, og ydermere vidnede forskr. 12 Mænd, at Huswallen er Schowklosters rette egen Jord og lyder til den Udmarkejord, som »hun« hos ligger og Bymændene har til Leje. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. [med 14 Segl]. Næstved Peders Kl. Arkiv; registr. *SRD. IV, 378* (nu Herlufsholms Arkiv[a]). LDipl. [6508

a) Var en Tid i AM. II, 21 (efter den ældre Registratur).

Juli 2. Ostrith Jensß, Foged og Borgemester i Malmøghe, Jens Dænæ Borgemester sstds., Hannis Nielsß a. w., Niels Albritsß Raadmand, Manne Jæypsß, Tomas Hanisß og Swerke Swerkesß, Bymænd sstds. Mandagen, som var vor Frue Dag visit., paa vort Bything i Malmøghe vederkendte velbaaren Hanis Pæthersß kaldet Spoldenær af Klaparop a. w. sig at have solgt velbaaren Thrwæt Nielsß af Skapærsæ a. w. en sin Gaard mellem Strædet østen hosligger og Æwært Sudaris Gaard og norden fra s. Pæthers Gade og saa nør ud holdende indtil Bys Vandløb i Malmøghe liggende, og skødede han ham den paa samme Thing og kendte sig at have oppebaaret fuldt Værd for den. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 7 Segl]. (RA. Malmø.) [6509

Juli 2. »Pär Christernson borgare i Lund sällier wälborne Jens Rutbek sin gård liggandes i sudwäst hoos Gråbrödre clöstret i Lund i s. Clement sochn för 30 lödige mark, dat. Mariæ besökelse dag«.
[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 243. [6510

Juli 17. In nomine patris, filii et spiritus sancti amen. Quia presentis vite *etc.* Nos Kristina Pæthersdotter[1], relicta Awonis Steegh A., et Petrus Steegh[2] canonicus Roskildensis, filius eorundem, volentes animabus nostris et animabus parentum et propinquorum nostrorum providere, ad honorem s. trinitatis, virginis Marie necnon Bartholomei apostoli de consensu capituli ecclesie Roskildensis, sede ejusdem per mortem Dn. Johannis episcopi vacante, fundamus 1 vicariam perpetuam in quodam altari jam constructo in capella majori Marie virg. in ecclesia Roskildensi ad partem australem, de bonis nostris in Vglestorp Walburgs H. in par. Lywngby, videl. 2 curiis (Magnus Johannis, 3 pund annone cum 3 sol. gross.; Johannes Olaui, 3 pund annone cum 3 sol. gross.), item de 5 curiis in Gamleby Faxe H. in par. Kalriis (Hans Kortsß, Olauus Laurencii, Thorstanus, Laurencius Skynnere et Petrus Andree, dantes omnes 6 pund annone, 2 mr. lubic. monete currentis, 2 porcos alias boleswiin, 4 agnos, aucas et gallinas), que bona tam michi Kristine quam liberis meis Dn. Petro Steegh, Dn. Mætte conthorali Conradi Massow A. et Helene relicte Johannis Olaui A., post mortem mariti mei, patris eorundem, fuerunt advoluta, que bona, consensu Conradi Massow, Dn. Mætte uxoris sue et Helene ad hoc adhibito, quatinus ipsi missarum et aliorum officiorum ibid. in posterum celebrandorum participes fieri mereantur, ad proprietatem vicarie et altaris exnunc damus, et ego Kristina nomine meo et filii mei Dn. Petri Steegh scoto Dn. Jacobo Hemmi[*n*]gi presbitero, quem etiam primum presento ad altare seu vicariam obtinendum, proviso quod rector seu persona vicarie et altaris 3 missas in singulis septimanis celebrare debeat coram altari; ac me superstite, die obitus Dn. Petri Steegh anniversarium suum per canonicos in choro ecclesie Roskildensis de 2 sol. gross., me vero de medio sublata, meum etiam anniversarium similiter de 2 sol. in die obitus mei faciat celebrari. Volumus insuper, ut quotiens altare seu vicariam vacare contigerit, collatio ipsius ad capitulum, jus vero patronatus seu presentandi ad nos et nostros heredes spectabit, secundum canonicas sanctiones. Si possessor altaris servitia adimplere obmiserit et monitus illa supplere noluerit, extunc capitulum ipsum destituendi et alium instituendi, salvo semper patronis jure presentandi, habeant potestatem. Sig. meum cum sig. Conradi Massow[3] et Helene[4]. Datum Roskildis fer. 3. ante f. Marie Magdalene.

Perg. med 4 Segl: 1. Lxlv 1 (jfr. 5930); 2. G. 260; 3. Lvij 20; 4. Lxxxv 1 (s helene awis dotter (?); Steeg). Roskilde Kapitels Arkiv (Bartholomei Alter) (AM. XXXVI, 16). LDipl. [6511

Juli 23. Jæcob Jensß Skrædder, Byfoged i Køpendhafn, Claws Lubertsß Kantor sstds., Areld Kruse Borgemester sstds., Jæcob Swensß, Per Jensß, Niels Jyde, Raadmænd, og Ingemar . . . . sstds. Thingdag for Jacobi Dag paa vort Bything lod beskeden Eggert Schulte Bymand i Køpendhafn læse Breve paa Pergament skrevne med Indsegl: **6371**, **6492**. Givet *osv.*

Perg. [med 7 Segl]. (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse; afleveret fra Universitetsbibl.) [6512

Aug. 1. Vi Erik Konge tildømmer Tummarppe Kloster i Scane en Gaard i Gadderyth, som er Klostret og tilforn tildømt med 4 vore Breve, og siden Klostrets Forstander Hr. Abbed Jens er indført i den med 4 skellige Mænd, som er Hr. Hinric Gertß R., Nisse Tueß af Glimminge, Esbern af Gnaffueløff og Thrvels Karsker af Luddorp, og forbyder vi *osv.* Datum Mariebo die Petri ad vincula. Sig. nostrum ad causas, teste Ywano Foss justitiario nostro.

Perg. [med 1 Segl]. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 374 = 381* (SvRA.). LDipl. — Jfr. 1432 Sept. 26. [6513

Aug. 27. »Gunnur Andersdotters åth Bosiö closter uthgifne donationsskrifft på een gård liggiandes i Wææ nordan för broon östan för gaatan, dat. 2. fer. ante f. Ægidii«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 137. [6514

Aug. 31. *Reg. *4923.* Perg. med de 3 preussiske Sendemænds Segl. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 80). *Hanserec. 1431-76 I, 41.* [6515

— *Reg. *4924.* [Orig. Franciskanerordenens Provincialarkiv. Afskr.: Nich. Jordani's Privilegiesamling.] Afskr.: Bartholin D, 45. *Dipl. Norv. IX, 243.* [6516

Sept. 1. Rybæ Kapitels Lejebrev paa Rybergarth m. m.

Perg. med 1 Segl: G. 836. Tilbagegivet til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 28.* [6917

Sept. 2. *Reg. 3514*.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 388.* [6518

Sept. 15. Pave Eugenius IV befaler »episcopo Electensi«, Abbeden i Esrom og Ærkedegnen i Rostok at skaffe Magnus Gotonis det ham tilkommende Kanonikat i Lund, hvori Olauus Dro og Paulus Brun havde indtrængt sig.

[Orig.] Optaget i 1432 Nov. 12. *Weibull, Dipl. dioc. Lund. II.* [6519

Sept. 20. *Reg. *4929.* Perg. med de tre preussiske Sendemænds Segl. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 81). *Hanserec. 1431-76 I, 44.* [6520

Sept. 23. *Reg. *4930.* Perg. med [7] Segl: 1. G. 187; 3. G. 262; 4-6. Bomærker; 7. Lxxiv 1. Roskilde Kapitels Arkiv (Lucii Alter) (AM. XLI, 2). *Aarb. f. nord. Oldkynd. 1874, 421.* [6521

Sept. 26. »Arfdehlningz instrument emillan Age Michelson rådman i Malmöge och Claes von Bergens barn, framl. borgarens i samma stad, förrättadt af Wynold Brokman präst och canick i Lund och underskrifwet af andra gode man, dat. onszdag för Michaelis dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 245. [6522

Sept. 29. Trogotus Johannis[1] canonicus Lundensis et Gregorius Johannis[2], fratres. A Dn. Johanne Pauli archidiacono et procuratore fabrice ecclesie Lundis unico omnia bona in Mushedinghe situata et ad fabricam predicte ecclesie pertinentia pro annua pensione 6 sol. gross., infra f. nativit. virg. Lundis solvendorum, ad dies nostros in conductum habemus tali conditione, quod bona de novo edificemus pro posse nostro et edificata in bono statu teneamus nec cuiquam de dictis bonis vel terris injuriam inferamus. Et si in solutionis termino in solvendo defecerimus, archidiaconus bona revocandi habeat potestatem. Sig. nostra cum sig. nobilium Johannis Jacobi[3] justitiarii placiti generalis Skanee et Trogoti Jacobi[4], fratrum. Datum Lundis die Michaelis.

Perg. med 4 Segl: 1. Dxvij 9 (Due); 2. Dxvij 10 (Due); 3. Fxlvij 3 (Rosensparre); 4. Fxlvij 4 (Rosensparre). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [6523

Okt. 18. *Reg. *4933.* [Papir med 2 Segl: 1. jfr. Lxxiij 31 (Rosenkrans); 2. jfr. Lxxiij 35 (Rosenkrans). Maribo Kl. Arkiv; vistnok = *ÆA. III, 258* med Aar 1430.] Afskr. med Seglbeskrivelse: Ny kgl. Saml. 4to, 634, S. 3. [Efter Afskr. i RA. »ex libro chartaceo«]: *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 63.* [6524

— *Reg. *4934.* [Orig. Mildsted Kirkes Arkiv.] Afskr. indført i Procesakter 1514 Bl. 89 v. (Slesvig Statsarkiv, Mskr. Nr. 30). Afskr. fra 16. Aarh.: Thott Fol. 1232, Bl. 69 v. Afskr., meddelt Overretten i Slesvig 1738-40: Slesvig Statsarkiv, Mskr. Nr. 149. *Beccau, Husum 235.* [6525

Nov. 9. Jeg Jes Nielsß, som kaldes Bransswigh, er skyldig hæderlig Clawes Nielsß a. w. 10 lødige Mk., og hver regnes for 5 Skill. Grot, betale skullende paa Tomus Dag næst før Jul. Vansker mig at betale Pengene, pantsætter jeg ham mit Gods i Norrehalland i Hemmelle H., som er 1 Gaard i Galtabek og giver $^{1}/_{2}$ Tønde Smør hvert Aar til Landgilde, fri af at sætte og udi og Landgilde og Skat og »thæia« og Tjeneste at oppebære, og Løsningsdagen skal altid være om

Tomus Dag næst før Jul, og naar Godset genløses, skal det Aars Landgilde følge Hovedpengene. Medb. af gode Mænd Jens Stygsß af Næs og Erik Geeth[3]. Skrevet Fred. før Mortens Dag.

Perg. med [3] Segl: 1. Utydeligt; 3. Gxij 2. (SvRA.) [6526

Nov. 18. *Reg. 3516**. Perg. med [9] Segl: 1. Hertugens Domssegl; 2. G. 974; 3. G. 1012; 4. G. 987; 5. G. 988; 6. (Dosenrode); 7. (v. d. Hagen); 9. Bomærke. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 76). *Dipl. Flensborg. I, 387.* [6527

Dec. 2. Jeg Jep Pæthirsson i Giisløff har undt til Tommarps Kloster en Eng norden ved Gnaueløfs Mark og sønden ved Munkabrødith; vesten rækker hun til Skælbekkin og østen til Steen orthin; med saadant Skel, at de skal opskrive min Fader Per Jønsson og Ylliæna, min Moder, og mig og min Husfrue i deres Bøger og gøre saa for os, som de gør for andre, der deres Kloster har udstyret med sin Almisse. Medb. af gode Mænd Hr. Pæthir Gra Degn i Jerlestatha H., Jes Twasson a. w., Hanis Ørlicsson og Claus Telogh. Datum dnica. prima adventus.

[Perg. med [5] Segl: 4 »ignobile«. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 375 = 380*; senere i Geheimeark.] Afskr. af Langebek 1762: LDipl. [6528

Dec. 10. *Reg. *4937.* Papir med Retterthingsseglet paa Bagsiden og Udskrift: Selandiam inhabitantibus. (RA. Ramsø H. 6.) *Vidensk. Selsk. Skr. 5 R. I, 124.* [6529

Dec. 31. *Reg. 3517 = *4894.* **A.** Perg. [med 2 Segl]. Flensborg Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Dipl. Flensb. I, 383.* — **Aa.** Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 21.* [6530

Dag? »Lasze Duæs af vapn pantebreef gifvet s. Olafz kyrckia i Lunckande på een gard Brosarp be[d], som pantsattes till förbemelde kyrckia for 8 gyllena, dat. 1431«.

[Orig. St. Olofs (Albo H.) Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 28. [6531

— ‚Lauritz Aiskilsens i Knubbelyche Brev, hvorudi han bekender, at han har skødet fra sig og sine sande Arvinger til s. Annæ Alter i Nachschous Kirke en sin Ager og frie Jord, 8 Skpr. Land, liggende i Synder Letrøe Mark vesten hos Sunde Engen, under Dat. 1431‘.

[Perg. Nakskov Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 422 v. [6532

— »Magistraten i Lund meddhelar Carl Tydekeson borgare i Lund fasta på een gård i Lund, som borgaren därsammastädes Hansz Tynneson honom såldt, dat. torszdagen näst eftter wår frue dag, d. 2. julii [*sic*]«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 244. [6533

— ‚Boo Stenssons paa Berghumme Ridders Obligationsskrift paa 40 lybske Mk. i hvide Engelske, givet til Hr. Anders Nilszon paa Drot-

ningeholm, for hvilken Pengesum han til Hr. Anders Nilson, hans Hustru og Barn pantsætter sine Gods, nemlig Rawestoffte samt andre i Sorteroppe Sogn liggende. Forseglet af Erich Jønszon, Henrich Bilow samt ovennævnte Hr. Boo Stenson. Dateret Kiøpenhamn Aar 1431'.

[Orig.] Udtog af Peringsköld: Vitterhets-Akademien i Stockh. E 53, Bl. 31, Nr. 40. [6534

Dag? ,Wogn Jensens Skøde paa Gods i Svingelberg By og Sogn til Erich Ottsen, Ridder, 1431'.

[Orig.] Udtog i Registr. fra 18. Aarh. blandt Langebeks Indices dipl. (RA.). — Aaret maa være urigtigt, maaske for 1481. [6535

— »Olborg byes skiøde til Gerecke kremmer paa en jord i scti Bodels sogen sønden til raadhusit 1431«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur ₰ 10. [6536

— »Anno 1431 Anders Asminsen dedit ad altare divæ virginis in Westerborg en toffte jacentem in Widby mark, vocatum Duk toffte, tali conditione, ut tutores ecclesiæ teneant unum lumen in honorem virg. Mariæ«.

Notits: Thott Fol. 730, Bl. 410, vistnok efter en Kirkebogsoptegnelse.

Uden Dag. *Reg. *4939* (*Nye danske Mag. V*, *266*) er efter *ÆA. IV*, *206.*

Brevbøger: Dueholm: *Dueholms Dipl. 28* (Juni 23).

Registraturer: Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV*, *362.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II*, *138*, *152.* — Viborg Bisp: *ÆA. II*, *340* (Apr. 23—27). — Tommerup: se 6513, 6528. — Antvorskov: *ÆA. IV*, *81*, *189*, *206*, *207*, *224*, *244.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV*, *354*, *374*, *375*, *378*; se ogsaa 6508. — Roskilde Agnete Kl.: se 6507. — Maribo: *ÆA. III*, *265*, *282*, *283*, *294*, *295*, *303*, *303*; se ogsaa 6506. — Alling: *ÆA. II*, *177*, *193.* — Dueholm: *ÆA. III*, *182.* — Hundslund: *ÆA. III*, *13.* — Mariager: se 6536. — Vestervig: *ÆA. III*, *143.* — Vrejlev: *ÆA. III*, *37*, *37*, *37*, *41.* — Øm: *ÆA. I*, *255*, *255*, *255.* — *Eline Gøyes Jordebog 271* (Jan. 24), *248* (Apr. 8).

1432.

Jan. 13. *Reg. *4942.* [Perg. med 3 Segl: 1-3. Kongens Arkiv (RA.)] Afskr. af Gram og Langebek: LDipl. *Kbhvns. Dipl. IV*, *29.* [6537

Jan. 21. Jeip Anderßß Byfoged i Køghe, Jens Pætherß[2], Pæther Friss[3], Borgemestre, Jens Olß[4], Jep Nielß, der kaldes Gize[5], Oleff Tygeß og Beyent Kempe[7], Raadmænd sstds. Mand. før Pauels Omvendelses Dag paa vort Bything kendtes Pæther Bruske sig at have skiftet med sin Svoger Hans Laurensß og skødte ham en Grund i Køge, liggende mellem Lasse Tymbres Gaard og Tyges Jord, lige bred ved Tyges Jord. Datum *etc.*, nostris sub sigillis.

Perg. med [7] Segl: 2. Bomærke; 3. S' PETRI IOHANNIS om Bomærke; 4-5. Bomærker; 7. Bomærke i Skjold. Koge Bys Arkiv (RA.) — Jfr. 6547. [6538

Jan. 21. Jep Andersß Byfoged i Køghe, Jens Pætherß, Pæther Friiss, Borgemestre, Jens Olß[4], Jep Nielsß, Gize kaldes, Oleff Tygeß og Beyent Kempe, Raadmænd sstds. Mand. før Pauels Omvendelses Dag paa vort Bything skødede Thygæ Jensß Hr. Niels Broersß, Præst i Egby, sin Grund i Køghe mellem Jes Smytz Gaard og Ha[ns Lau]-rensß Jord, som var ham skødet samme Dag, og som er lige bred med hans, og vedkendte sig at have oppebaaret fuldt Værd derfor. Datum *etc.* nostris sub sigillis.

Perg. med [7] Segl: 1, 4, 6, 7. Bomærker (1. og 7. i Skjold). Siden i Køge Bys Arkiv (RA.). [6539

Jan. 29. Nels Løckii af Skoftboo. Kommer min Datter Karine ind i Mariagers Kloster, skal Klostret have en min Gaard i Kolte (3 Ørtug Korn, 1 Skp. Smør, Høns og Gaas) til hendes Proventis Opholdelse; dør hun, før hun kommer i Klostret, skal den være kvit igen til mig. Mit Indsegl. Datum Mariagher fer. 3. post f. convers. Pauli.

[Orig. med 1 Segl. (Geheimeark.)] Meddelt af Gram til Frans Testrup og afskr. i dennes Samlinger om Mariager S. 420 (RA. Topogr. Saml.). [6540

Febr. 3. *Reg. *4943.* [Papir med Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. Maribo Kl. Arkiv; senere i Sorø Akademi.] Afskr. af Langebek 1749: LDipl. *Matzen, Panteret 486.* [6541

Febr. 10. Testamente af Andreas Strangonis, Kannik i Lund.

Perg. med 1 Segl[a]: s' andree stranonis om Skjold, hvori Bjørnehoved, under Hjelm. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Erslev, Testamenter Nr. 87.* — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 227. — Hertil 6345 (med 3931, 4514, 5593). [6542

a) Til Exekutorernes Segl er der end ikke Seglhuller.

Febr. 14. Jeg Pether Nielsß[1] i Ascerathorp a. w. har efter mine Venners Samtykke solgt og skødet velbaaren Hr. Niels Suensß i Ellinge R. min Gaard i Wærmæ (Billeberghe S., Røneberghe H.), af hvilken plejer at gives 1 Øre Korn til aarligt Landgilde, og oppebaaret fuldt Værd derfor. Medb. af Hr. Hans Laxman Degn, Hr. Winold[3] Kantor, Hr. Laurens Aghesß, Hr. Jenis Jensß, Kanniker i Lund, Jess Pethersß og Tuwe Pethersß, Raadmænd sstds. Skrevet i Lund die Valentini.

Perg. med [7] Segl: 1. Iij 2 (Bing); 3. G. 65 (s' winoldus iohannis psbi. (SvRA.) — Jfr. 6544. [6543

— Jeg Pether Nielsß[1] i Ascerathorp a. w. har efter mine Venners Samtykke solgt velbaaren Hr. Niels Suensß i Ellinge R. min Gaard i Wærmæ (Bylleberghe S., Røneberghe H.), af hvilken [*osv. som* 6543 *indtil*] derfor. Thi tilbinder jeg mig at hjemle ham Gaarden

for hver Mands Tiltale, dog saa, at han skal genløse Gaarden af Yven Kumhar Bymand i Malmøgis fra Pant for 9 engelskæ Nobelæ. Medb. af Hr. Hans Laxman[2] Degn, Hr. Jeepp Pethersß[3] Kantor, Hr. Laurens Aghesß[4], Hr. Niels Ysaacsß, Kanniker i Lund, Jenis Pethersß[6] og Twe Pethersß[7], Raadmænd sstds. Givet i Lund paa Valentini Dag.

Perg. med [7] Segl: 1. Iij 2 (Bing); 2. G. 62; 3. G. 60; 4. G. 60*; 6, 7. Bomærker i Skjold. (SvRA.) [6544

Febr. 22. *Reg. *4944.* Perg. [med 5 Segl]. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 294). *Kbhvns. Dipl. IV, 30.* [6545

Marts 4. Erik Konge. Efterdi Hr. Sten Basse R. er med 4 vore Breve tildømt og derefter af Pæther Tueß Borgemester i Nyborgh, Jess Kræmere, Jess Anderß og Pæther Kræmere, Bymænd sstds., indført i Gods i Nyborgh, som er 1 Gaard sønden vor Frue Kirkegaard, som han købte af Hinric Hinceß, 1 Gaard i Søndragade, som Hr. Jehan Olloffß, R. var, købte af Per Anderß, 1 Gaard hos Gravene, som han købte af Bothild Rothepaphes, og 1 Gaard i Grawegade, som han købte af Rusis Arvinger og Jæiop Portenær fordum aatte, og intet Genmæle er herimod kommet, tildømmer vi ham det, til nogen kommer med bedre Bevisninger for os derpaa. Sig. nostrum ad causas[1]. Datum Olstorp fer. 3. carnisprivii, teste Ywano Foss justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet. (RA. Nyborg 4.) — Jfr. 6073, 1436 Apr. 4. [6546

Marts 10. Jeip Andersß[1] Byfoged i Køghe, Jens Pætersß, Oleff Tygeß, Borgemestre, Jens Olß[4], Jep Nielsß[5], Gyze kaldes, Henric Nyköping og Laurens Rodhe, Raadmænd sstds. Første Mand. i Faste paa vort Bything skødede Hans Laurenß Hr. Niels af Egby, Præst, en Jord i Køge norden næst Lasse Tymbres Gaard, hvilken Pæther Bruske skødede ham, som ligger sønden næst hans Jord og er lige bred med den, og vedkendte sig at have oppebaaret fuldt Værd derfor. Datum *etc.*, nostris sub sigillis.

Perg. med [7] Segl: 1, 4, 5. Bomærker (1. i Skjold). Siden i Køge Bys Arkiv (RA.). — Hertil 6538. [6547

Marts 14 el. 21. Jeg Esghæ Thorbernsß i Forsteen har givet velbaaren Aghæ Axelsß af Hiwlæbergh en min Gaard [i] Nædhult (Kinnærydz S., Halmstadhæ H.) og al min Rettighed i samme By til Ejendom. Medb. af Hr. Pawel[2] Kirkeherre i Edhræby, Jens Pædhersß, Tulæ Swensß[4], »borghæm . . . . . . mæ stadh«, og Olaff Howensß a. w. Datum Sol . . bergh fer. 6. . . dnicam. reminiscere, nostris sub sig.

Perg. med [5] Segl: 2. s dni pauli lav ref pbri (?) om en Kalk; 4. Bomærke. (RA. Halmstad H.) [6548

Marts 31. *Reg. *4951.* Perg. med 4 Segl: 1. Dxlv 12; 2. G. 345; 3. Bomærke i Skjold; 4. Bomærke. Senere (jfr. 1454: *Kbhvns. Dipl. III, 3*) til Kbhvns. Petri Kirkes Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 20). *Kbhvns. Dipl. II, 58.* — Jfr. 6550. [6549

— *Reg. *4952.* Perg. med [7] Segl, 2. G. 346; 3. Hxxxiij 2; 4. SIGIL HANS IENSSEN WAT om Bomærke; 5. Cxlvij 16; 6. Bomærke; 7. s niegels oteson om Bomærke. Senere (jfr. 6549) til Kbhvns. Petri Kirkes Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 21). *Kbhvns. Dipl. I, 157.* [6550

Apr. 3. Lübeck til Burg om Johan Bertoldes Raadmandsstilling.
Perg. med Udskrift og Spor af Staden Lübecks brevlukkende Sekret. Burg Bys Arkiv (Statsark. i Slesvig). *SHL. Urkundensamml. III, 2 Th., 3.* [6551

Apr. 17. Jeg Hans Spoldener i Clabarp a. w. skylder velbyrdig Pether Sconing i Foltofftæ a. w. 12 lødig Mk. i Stæderpenge, gænge her i Landet, og 1 Td. Smør, for hvilke Penge og Smør jeg pantsætter ham to mine Gaarde i Thorløsæ (Jess Nielsß, 1 lødig Mk.; Olaff Knwtzsß, 3 Skill. Grot) i Othens H. Hvad Aar de igenløses, skal Landgilden følge Hovedpengene, og Løsningsdagen skal være Frue Dag nativit. Medb. af velbyrdige Hase, Andirs Andirsß a. w., Arwidh Benctsß Borgemester i Lund, Jess Pethersß, Twe Pethersß, Raadmænd, og Boo Jensß Bymand sstds. Skrevet i Lund paa Skærtorsdag.
Perg. [med 7 Segl]. (RA. Onsø H.) [6552

Apr. 19. Jeg Jenis Grym[1] af Tostarop R. har af Hr. Jenis Pauilsß Ærkedegn i Lund og af »forsynæman« i Helegesthws i Lund og af Konventet sstds. til Leje i vore Dage, jeg og min Husfrue Fru Katerinæ Rwtzdotter, alt fornævnte Helegesthws Gods i Meleberge Sogn for Landgilde 4 lødig Mk. og 1 Td. Smør at betale inden hellig Kors Dag i Høsten og 14 Pund Korn at betale inden Jul i Helegesthws i Lund. Naar dette Landgilde ej »warer« da betalt, skal Godset komme frit igen til Helegesthws; item skal vi Godset bygge og »besediæ«. Sig. meum cum sig. honorabilium et nobilium DDn. Johannis Laxman decani et Jacobi Petri cantoris ecclesie Lundensis, Niculai Jacobi de Scarolt justitiarii placiti generalis Scanie et Petri Sconing, AA. Datum vig. pasce.
Perg. med [5] Segl: 1. Lj 4. Lunds Helligaandshus' Arkiv (SvRA.). LDipl. [6553

Apr. 21. Jeg Hænnike Mwle[1] V. er skyldig velbaaren Byllæ Æsbernsß i Hallælæwe 16 lødig Mk. saadan Mønt, som Almuen køber og sælger med i Sielandh, for hvilke jeg pantsætter ham Halvdelen af min Gaard i Thræleburgh i Skonæ liggende baade i Bredden og i Længden sønden hos Bykirken og norden ved Torffgaden (Hartwich),

og skal han fuld Magt have Landgilde og Rente at oppebære. Løsningsdagen skal være »at« Paasken, og i det Aar, den Gaard løses, skal Huslejen følge Hovedpengene. Medb. af gode Mænd Anders Duwe og Hans Nielsß, Raadmænd i Roskylde, og Lasse Grydestøbær Bymand sstds. Datum fer. 2. pasche.

Perg. med [4] Segl: 1. Dxlvj 1 (S' HENNEKE GHVNSELLINSØN); 3. Bomærke; 4. .... MVNDI om Bomærke. Senere (jfr. 1436 $^{1}/_{5}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 17). LDipl. [6554

Apr. 25. Se 6496.

Apr. 27. *Reg. *4958.* [Orig. København Bys Arkiv.] Afskr.: Resens Haandskr. i Kbhvns. Raadstuearkiv S. 223; herefter Afskr. fra 18. Aarh.: Kall Fol. 41. *Kbhvns. Dipl. I, 157.* [6555

Maj 11. Wy Nicolaus biszchop tho Schleszwigh don witlich, alszo unnse lannsten unde de bunden, de dar hebben deel an der mersch twiszchen Husem unnd unseme dorpe Rodemesz, de se willen averdiken von Husem an auer tho Rodemesz, weret dat disze dyck den herrn Alve unnd Gerde, hertogen tho Schleswigh, tho schaden queme, so dat de erbenømede unse herrn wolldenn, dat me den dick edder denn dam scholde uthsteken, so love wy vor unns unnd unse lannsten, de den acker inn der marsch hebbenn, datt se mit denn bunden erbenømpd schølen den dieck uthgrauen unnde uthsteken, wor it denen nüttest düncket wesenn. Unnse inngesehgel. Gevenn unnd schreuen des 3. sondages nah paschenn.

[Perg. med 1 Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Afskr., verificeret af Notaren Ludwigh Wippermann 1619 Sept. 16: Slesvig Statsarkiv, Urkunden Bisthum Schleswig 10. Afskr. i Haandskr.: Gem. Arch. XVII, 1c, S. 328. [6556

Maj 17. »Nilsz Gagges i Wintrie wapnares breef honom hafva gifvet Buncheflo kyrckia 4 sina gårdar liggiandes i Malmöe for ett altare, som i berörde kyrckia skulle opbyggias, och dee 4 gårdar skulle prasten hafva för 2 mäszehåldningar i hvarje wecka, dat. prof. Erici regis«.

[Orig. Bunkaflo Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 31. [6557

Juni 2. Wir Jacob marggraue zu Baden etc. bekennen, als wiir unserm swager von Sleszwik 8000 rinschir guldin in trugelts unde ee sture wiise verheisen haben zu geben zu unser swester frawe Agnesen marggrafin van Baden, die wir ime vergemahelt haben, dieselben sollen wir ime bezalen zu disen zilen[!]: van disem tage an ouer em jare 2000 guldin und dar nach von demselben dage an alle jare 2000 guldin, biz daz de 8000 guldin bezald worden sint, oder zu jeglichem zile in 8 dagen ungeuerlichen da vor oder dar nach, unde

zulche bezalinghe sullen alle male scheen zu Frankfurt in sinen sichern gewalt, also das er uns sine quitanz gebe, unde wann de leste bezalinghe gescheen ist, sol er uns diesen brieff wider geben, doch auch also, daz er daz gelte zu eynen jeglichen ziit, so ime bezalinghe da von gescheen sol, zuuorn vorsorget habe mit unserm willen auzuleggen, dar wiir des widerfalles der 8000 guldin, ob es zufalle qweme nach lute der widembrife, sicher sin mogen. Und habin wiir ime zu borgen gesetzt den fursten graue Wilhelmen zu Hennenberg, unsern vettern, hern Eberharten von Salbirszheim, meister dudschens ordens in dutschen und welschen landen, graff Gerich von Hennenberg, unsern oheim, marggraffe Wilhelm zu Hochberg, heren zu Roteln und zu Susenberg, graff Johansen von Lininghen, grauen zu Ruxnien, unsern vettern, graff Bernharten zu Eberstein, unsern oheim, Jacoben heren zu Lichtenburg, unsern vettern, unde hern Conraten zu Winsperg erbkamerer[a]. Unse ingesegel. Unde wir de vorgenante burgen globen alles veste zo haldende. Unse ingesegele. [b]Fer. 2. post f. ascens. dni.[b]

[Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Samtidig Afskr.: Gem. Arch. XXXV, 9. LDipl. — Jfr. 6559-61. [6558

a) Herefter nærmere Bestemmelser om deres Forpligtelser. b) Tilføjet med anden Haand.

Juni 2. Wir Gerhardt hertzog to Sleszwig *etc.* bekennen, daz wir unser gemaheln frowe Agnesen, margrefinn van Baden unde hertzogin zu Sleszwig, mit willen des hern Adolphs hertzogen to Sleswiig *etc.*, unsern bruter, 400 rynsscher guldin van gelde, alse sie zu Franknfurt genge sind, zu ener morgengabe vorgeben, also dat sie die solben ire leptage alle jar van unserm zollen zu Gottorpe innemen sol, van allem gefalle, daz an den solben zollen gefellet, ungehindert; unde heissen wir unsen amptluten und zollener zu Gottorpe, daz sie unser gemaheln mit den 400 gulden alle jare, wann sie der begert, gewertich sin sollent. Die solben 400 gulden mag unser gemaheln nutzen nach morgengabe rechtze nach iren willen. Wir habe unsen insigel tun henckent an disen brieff unde haben gebetden hertzogen Adolphen, daz er zu diser morgengab sinen vorhengnisse geton und sin insigel hat tu hentken on die brieff. Wir Adolph hertzog zu Sleszwig *etc.* vorsprachen bii unsern furstlichen eren die obgenant fruwe Agnese by diser morgengabe zu hanthaben. Unser insigel. Unde wir hertzog Gherard und hertzog Adolp hebben ghebeten unsere manne her Johan Staken, hern Laurens Heesten, hern Detleff van Aluelde, hern Dietherich Blome, hern Marquart van Siggem und hern Johan van Aleuelde, RR., Vollard Hesten, Johan Hummetsbuttel, Borchard Crummedick der jungher, Breydeke Rantzowe, Schele Detleff van Bocwolde unde Woldemar Rantzowe, eddelknechte, das sie ire insigele

anchghehenck haben, des wir die irzgenanten riddere und knechte geton haben und globen, daz wir die obgenant fruwe Agnese bii diser morgengabe hanthaben willen. Geben an dem mantag nach dem heiligen uffart dag, ascensio dni. zu latin genant.

[Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Samtidig Áfskr. sammen med 6560-61: Gem. Arch. XXXV, 9. — Jfr. 6558. [6559

Juni 2. Wir Gherhard hertzog zu Sleszwig *etc.* unde wir Agnese marggreffin van Baden, sine huszfrauwe, bekennen, daz wir uf dez heren Jacobs marchgrauen zu Baden, unsen swager unde bruders, lande unde sine marggraueschaffte vorzihen, also daz wir an die selbe marggraueschaffte, lande, lute und gute keyn ansprache nyemer me haben sollen, es sii vån erben anffalles oder ander sache wegen, ez geschee danne mit sinem gunst und guten willen. Gienge aber unser swager und bruder ab und liesz nit libszerben hinder ime, so sol uns Agnese unsze rehte daran behalten sin. Dez zu urkunde hat unser yegelichs sin eigen insigel tun hencken an disen brieff und haben gebetden den heren Adolffen hertzogen zu Sleszwig *etc.*, unsern bruder und swager, und hern Dietrich Blomen R., Wirichen von Hohemburg und Abrehten von Zutun, daz sie ire insigele zu den unsern gehenckt haben, des wir die izgenanten getan han. Geben am mantag nach dem hiligen uffart dag, zu latin genant ascensio dni.

[Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Afskr. se ved 6559. [6560

[— ?] Wii amptlude, voghede, schulten unde borghere to Plone, dem slote unde der stad, mit den steden Lutbekenborch und Hilgenhauene, dat kerspel to Nyemunster, dat slot Stenborch myt der stad Crempen und Crempermersch, vortmer dat slot und stad to dem Kiile myt voghedien und gherichten bekennen, alse de here Gherd hertoghe to Sleswiik *etc.*, unse here, de vrowen Agneten margreuinnen van Baden und hertoginnen to Slesz[*wik*] up de ergenomeden slote, stede unde kerspele 2000 gulden bewedemet heft na lude der wedeme breue, de er der vrowen dar up ghegeuen heft, des loue wii, weret dat unse here ere van dodes wegene aff gynge, den de vorgenante vrowe sin husvrowe, dat wii denne der suluen vrowe desse vorscreuene slote *etc.* van stunde an inantworden schullen in aller mate, alse de wedeme breff uthwiset. Des to orkunde gheue wii de erghenomeden amptlude, voghede, schulten unde borghere der stede to Plone unde to der Crempen der ergenanten unser vrowen dessen breff myt unser stede unde gherichtes inghezeghel bezeghelt van unser unde der erbenanten slote, stede, kerspele unde tobehoringe alder wegene, umme dat se suluen egene inghezeghel nicht en hebben. Wii amptlude,

voghede, schulten, burgere der slote, stede, kerspele und tobehoringe, dede egene ingezeghele nicht en hebben, bekennen aller vorscreuene sake, unde wii hebben ghebeden de .....[a]

[Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Afskr. se ved 6559. [6561

a) Her slutter Afskr. nederst paa et Folioark.

Juni 5. *Reg. *4961.* Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1435$^{20}/_{6}$) til Slesvig Bisps Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 16). *Stemann III, 46.* [6562

— Jeg Torkill Perß i Føyling skøder hæderlig og velbaarne Hr. Esgi Jenß af Esentorp R., som kaldes Brock, mit Gods i Vratz H. i Aall S., som er et Byggested, som hedder Dundrup og al Dundrup Fang og Hawbiergh. Medb. af gode Mænd Nis[?] Palìß, Anders Yuerß, Erich Lünow, Barfod, Per Bille. Datum Esentorp in octav. ascens. dni.

[Perg.] Vidisse, givet Hr. Lage Brock af Kong Hans 1501 Febr. 6 (Dorothee Dag): RA. Vrads H. 57. Afskr. med udeladt Dagsangivelse: LDipl. [6563

Juni 12. Jeg Cristina, Hr. Erik Barnamsß Datter fordum af Skarsholm R. og Hr. Thorbørn Pæthersß Efterlevende R., hilser Eder alle, gode Mænd, som bor i Allande, der mine Vornede har været og jeg har skødet min kære Ven Hr. Pether Lycke Ærkebiskop i Lund, saa som de Breve, som jeg har givet ham derpaa, udviser, og beder Eder, at I herefter hører og svarer ham, som I mig hertil har gjort. Scriptum Aosie fer. 5. ante dnicam. trinitatis, meo sub sig.

Papir med 1 Segl paa Bagsiden: Cxxxij 2. (RA. Ringsted H. 143.) [6564

Juni 17. Nicolaus episcopus Sleswicensis. Quoniam absurdum non debet reputari *etc.* Cum prelati ecclesie nostre non tamen antiquiores canonici existentes aliquoties ad optionem meliorum prebendarum sive corporum ab antiquioribus canonicis et capitulo pro eorum reverentia sint admissi; ne hoc in consequentiam pro jure trahatur in futurum de consensu capituli nostri volentes declaramus, quod statutum de prebendarum optionibus meliorum, dudum inter alia nostre ecclesie statuta editum per amplius debet in suo tenore per omnia, ut jacet, in prebendarum sive corporum meliorum optionibus per ecclesie nostre prelatos et canonicos inviolabiliter observari, et ipsum presentibus duximus inserendum, cujus tenor est talis: Secundum consuetudinem diutius observatam antiquiores canonici Sleswicensis ecclesie gradatim meliores, si voluerint, possunt, cum vacant, optare prebendas. Datum in ecclesia nostra Slesuicensi, ubi eramus cum capitulo nostro, die 17. mensis junii. Nostrum et capituli sig.

A. Perg. [med 2 Segl]; Skriften næsten udslettet. Slesvig Kapitels Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 16). — Aa. Afskr., verificeret af Johan Kilman: Slesvig Statsarkiv, Urk. Bisthum Schleswig 11. LDipl. [6565

Juni 23. »Bytingetz i Vä attestatum angående något arf, som Anders Nilson i Araslöf i Villantzhärad tillfallit eftter hr. Jes Laurentson, hwilket Lasz Petterson tillbandt sig att uthgifwa innan 4 tingzstokka, dat. profesto s. Johannis bapt.«

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 242. [6566

Juli 2. Hamsfort: Kall 8vo, 668 (*Rørdam, Monum. 2 R. II, 525*) og *SRD. I, 328.* Se 5246.

Juli 3. »Sacrosancta generalis synodus Basiliensis confirmerar dhe indulgentias, som af papa Eugenio och papa Martino äre uthgifne åth dhem, som åthskillige kyrckior med devotion frequenterade både seent och betida, dat. Basilee 5. nonarum julii 1432«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv?] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 30. — Muligvis = 1434 Juli 3. [6567

Juli 7. Mogens Nanßß Herredsfoged i Hasløff H., Anders Suenß Domprovst i Aars, Jep Nielß, Marquardt Skernow, Kanniker i Aars, Niels Hoffman perpetuus vicarius sstds., Niels Palnß, Per Palnß, VV., Matis Perß og Iuer Iuerß. Mand. efter vor Frue Dag visitat. var paa Hasløff Herredsthing hæderlige og velbyrdige Hr. Esge Jenß af Essendrup, der kaldes Broch, R., og Hr. Arnd, Kannik og Official i Aars, om Dele og Trætte om Gods i Gramegardt[?] paa Sindrop Mark i Brabrand Sogn, hvilket Gods Hr. Esge sagde, at Per Krempis rette Gods var, og Hr. Arndt, at det var Brabrant Kirkes rette Pantegods. Da fik Hr. Esgy et fuldt Thingsvidne af 8 beskedne Dannemænd, hvilke Laue Jenß af Clausholm, Hr. Eske Brocs Broder, havde tilkrævet. Og de 8 Dannemænd: Jes Vindt i Iigdrop, Magens Jonß i True, Seuerin Nielß i Tilst, Nis Jenß sstds., Palli Tomeß i Orsløff, Stii Jenß i Tilst, Jes Aserß i Hasløff og Nis Bundi i Bierstrop vidnede, at Gramegardt[?] var Per Kempis rette Gods og aldrig afhændet fra ham; item vidnede de, at Per Kempe skulde have pantet det Præsten af Brabrant, som da kaldtes Hr. Jens Huidt. Givet *osv.*

[Orig.] Afskr. fra o. 1500: RA. Danske Selskabs Papirer. LDipl. [6568

— *Hvitfeld IV, 491, Fol. 763 (Reg. *4965).* Se 5246.

Juli 9. Jeg Awe Lwngæ af Bastnes tilbinder mig at holde Hr. Swen Twesß, Hr. Jens Wølæ og Mester Hennikke, Kanniker i Roskilde, skadesløs i 36 lødige Mk. i saadan Maade, at jeg skal betale dem de 12 Mk. om Martens Dag næstkommende til at holde det Testament, som Hr. Pether Clawsß har troet dem til paa sin sidste Tid;

item 12 lødige Mk. skal jeg betale perpetuis vicariis i Roskilde om 6 Aar og indtil da give dem 1 Pund Korn aarlig af mit Gods i Ladaghræ eller andetsteds, om jeg det afhænder, til at holde Jepp Ebbesß »beganlse« med Vigilias og Messe; bliver de 12 Mk. ikke betalte om 6 Aar, skal jeg øge dem derefter med 1 Ørtug Korn hvert Aar, til de bliver betalt. Item tilbinder jeg mig at betage forinden Martens Dag de fornævnte Testamentarios til Hr. Pether Clawsß Arvinger med 12 lødige Mk. paa en Tid at fornøje med Penge og Varer, saa at de bliver ukrævede. Sig. meum cum sig. discretorum Andree Jensß[2] advocati Borby et Cristierni Bryning. Datum octav. visitat. Marie.

Perg. med [3] Segl: 2. Lj 12 (Passow). Roskilde Kapitels Arkiv? (RA. Roskilde 69). [6569

Juli 9. Vi Ølrich Biskop i Aarhus, Oluf Jenszenn Præst og Pether Broch ibid., Jes Lageszenn af Tyr[*s*]beck, Pether Holck af Møgelkiard, Mogens Ebbeszenn, Thimme Christenszenn, Henrich Matszenn, Marquor Haszefoed, VV., og Nis Jenszenn ibid. kundgør, at Onsd. for Knudtz Dag Konge var hos Graabrødre-Kirkegaard i Horsnes velbaaren Henrich Sandberg, hvilken sig lovlig »wardhe« og gjorde dem Ret for Matthis Adtzerszøns Død, som Rigens Raad havde ham for Rette fundet, som Henning Pors og forn. M. A.'s Frænder beskyldte ham for at have været i Raad og Gerning med, der han blev slaget, og der over sagde Henrich[!] Pors og M. A.s Frænder og Venner, som da nærværende var, Henrich Sandberg et tro Venskab at holde. Vore Indsegl. Givet *osv.*

[Orig.] Afskr.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 162; [herefter Dyrskøt], hvorefter: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 100; LDipl. (under $^{2}/_{1}$). [6570

Juli 20. In nomine dni. amen. Ut altare beate virginis, per felicis recordationis Dn. Abraham Brodhersß M. in ecclesia Lundensi fundatum et dotatum, quoad divini cultus ampliationem in manibus alterius magistri quam in meis valeat prosperari, ego Westo Pauli presbiter in Røtnaby necnon rector altaris ejusdem constituo in meum procuratorem discr. Tuwonem Posæ, Lundensis ecclesie perpetuum vicarium, ad permutandum de consensu Dn. Petri archiepiscopi Lundensis cum Dn. Nicolao Ysaacsß canonico Lundensi de dicto altari ad quoddam aliud altare b. virginis, quod idem Dn. Nicolaus in ecclesia Lundensi ad prebendam suam habet annexam, necnon ipsum altare, quod jam teneo, nomine meo petendum et more solito obtinendum etiamque ad omnia gerendum, que in ipsius permutationis causa necessaria sunt seu oportuna. Protestor denique, ut si in assequtione seu possessione dicti altaris, ad quod jam permutationem faciam, turbatus

fuero seu impeditus, extunc ad altare, quod adhuc teneo, habeam reaccessum, ac deinde hujusmodi permutatio nullius sit roboris. Datum Rotnaby die Margarethe meo sub sig. cum sig. DDn. Jacobi Starling canonici Vexionensis et Kanuti Johannis presbiteri.

Perg. [med 3 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — Jfr. 6573. [6571

Juli 22. *Reg. *4968.* [Perg. med 3 Segl: 1. Bomærke; 2. »adeligt« (jfr. Cxlvii 16); 3. Bomærke. København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 59.* [6572

Juli 25. Petrus archiepiscopus Lundensis Dn. Nicolao Ysaac canonico nostro Lundensi. Virtutum tuarum exigentibus meritis altare b. virginis, quod felicis recordationis Dn. Abraham Brothersß M. in ecclesia Lundensi fundavit et dotavit, per liberam resignationem Dn. Westonis Pauli presbiteri immediati rectoris ejusdem sub modo permutationis inter te et ipsum rite facte ad presens vacans, prebende tue canonicali, quam in dicta ecclesia nostra obtines, ob paupertatem et tenuitatem reddituum ejusdem de consensu patronorum altaris supradicte, quoad vixeris, anectimus, ita tamen ut onera ipsius altaris supplere per te vel per alium tenearis. Secretum nostrum. Datum Lundis die Jacobi.

Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — Jfr. 6571. [6573

Juli 27. *Reg. *4969.* Perg. med 1 Segl: Bomærke. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXIX, 3). *Dipl. Flensborg. I, 733.* [6574

Juli 29. Frater Nicolaus abbas Sorensis. Nobilis Petrus Oxe nobis omnes pensiones nostras presentis anni de bonis nostris sibi conductive dimissis persolvit. Sig. nostrum. Datum die Olaui regis.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Sorø 3.) [6575

Aug. 1. »Margretæ Månsdotters priorissæ till Bosiö closter åth Jöns Jonszon uthgifne leyobreef på twenne gårdar i Norra Hååslöf i Skiötzhäradt liggiandes, dat. Padhers dagh ad vincula«.

[Orig. Senere i Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 138. [6576

Aug. 10. Jeg Tames Esbernsß Bymand i Arus har af Borgemester, Raadmænd og Almuen sstds. lejet Byens Jord i s. Olæffs S., som jeg selv paabor, norden næst Nissæ Sporsmyth, med Vilkaar, at jeg og mine Arvinger skal nyde den til evig Tid og give Byen hvert Aar til Jordskyld 10 Grot ad Andree Dag og 10 Grot ad Johannis Dag Midsommer. Sig. meum cum sig. discretorum Henrici Kortsß et Hermanni Michaelis scriptoris Arusiensis. Datum die Laurencii.

Perg. med [3] Segl: 2. Utyd. (Skjold, hvori en Plante med 3 Blomster?); 3. Bomærke. Aarhus Bys Arkiv (RA. Aarhus 14). [6577

Aug. 12. Johannes episcopus Roskildensis [*osv. som* 6040]. Datum et actum Roskildis fer. 3. ante f. assumptionis Marie.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Ufuldstændig Afskr.: Bartholin F VI, 115. [6578

Aug. 18. »Paul Liskous kyrckioverdes i Landzcrone åth Magnes Pädherson gifne säljobreef på een s. Johannis kyrckios gård liggiandes i Landzcrone mällom Bertill Bryggares gård och biscopzgården, dat. fer. 2. post assumpt. virg. och med 5 sigiller verificerat, som voro Hermanni Stephani proconsulis, Petri Nicolai advocati, Svenonis Nicolai consulis«.

[Orig.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 32. [6579

Aug. 22. Hertugerne Adolfs og Gerhards Brev om Stilstanden (svarende til 6582).

Perg. med [12] Segl: 1. Hertug Adolfs Sekret; 2. (Stake); 4. (Blome); 5. (Siggem); 6. (Rigstorp); 8. Flvii 30; 9. (Sehested); 10. Lj 61; 11. Lxlix 70; 12. (v. d. Hagen). Kongens Arkiv (RA. Slesvig 82). [6580

— *Reg. 3529**. Udskaaret Perg. med [18] Segl: 1. G. 816; 2. G. 735; [3. paa Remmen: biscop Gerd]; 4. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 5. Hxv 7 (Gyrsting); 6. Gxvj 14 (s niels erif ſon; Gyldenstjerne); [7. paa Remmen: h. Sten Basse]; 8. Lxxxiv 23 (Brok); 9. Dxxj 6; 10-18. hanseatiske Udsendinges. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserec. 1431—76 I, 92*; *Rydberg III, 110*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 492, Fol. 763.* — En anden Udfærdigelse (vistnok fra Lübecks Arkiv) er nu i RA. (før Thotts Samling). [6581

— *Reg. 3528**. Perg. med 12 Segl: 1. G. 816; 2. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 3. Hxv 7 (Gyrsting); 4. Gxvj 11 (Gyldenstjerne); 5. Lj 59; 6. Lv 38; 7. Lxxij 12 (Banner); 8. Lxxj 4; 9. Bv 4; 10. (Stump); 11. Lxxiij 28 (Rosenkrans); 12. Civ 4 (Bjørn). Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 55). *Jahn 504*; *Rydberg III, 104.* [6582

Aug. 23. *Reg. *4973.* **A.** Notarialinstrument paa Perg. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserec. 1431—76 I, 89*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 495, Fol. 764.* — **B.** Notarialinstrument paa Perg. af samme Indhold, udstedt af Iwanus Fos, clericus conjugatus [?] Ottoniensis diocesis, publicus inperiali autoritate notarius. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). [6583

Sept. 4. Vi Grete Hinrigisdotær[1], Laurentz Jenssøns Moder af Løwetzmosæ, og Mette Pethersdoter[2], hans Efterleving, skylder beskeden Bertold Jæiipson Raadmand i Asnes 30 lub. Mk. rede Penge, gænge i Lubeke og Hamborgh, for hvilke vi pantsætter ham en god Gaard i Salingh H. i Sønderbroby (Anders Jæiipson) med alt Tilliggende undtagen Skoven; den skal han ikke nyde uden saa meget, som Vorneden, der i bor, behøver til sin Husbygning og Ildebrand, og al sin Oldengæld, Rente, Skat og Bede skal han oppebære. Godsets

Løsning skal kundgøres paa Salingh H.s Thing et Thing for Johannis Dag Midsommer, og det skal løses Martens Dag næstefter; Giften skal følge Pengene ogsaa det Aar. Sig. nostra cum sig. discr. et honorabilium Dn. Johannis Fynnonis prepositi Tofftensis, Dn. Johannis Nicolai officialis in Bog H., Hans Brynike et Hans Pulæ, consulum Asnes. Datum fer. 5. ante f. nativit. Marie.

Perg. med [6] Segl: 1. Bxij 10; 2. Llvj 8 (Present); 4. Udslidt. (RA. Salling H. 1.) [6584

Sept. 4. Jep Skøtt Herredsfoged i Roxø Herred, Tu Jenszenn af Roby, Per Knudszenn Foged paa Heffringholm. Torsd. for vor Frue Dag nativit. inden 4 Stokke paa Roxø H.s Thing fik velbaarne Las Musz af Stiennalt et Thingsvidne af 8 Dannemænd, som var etc., hvilke vidnede, at Strange Jenszenn, man kalder Musz, var inden 4 Stokke paa Roxø H.s Thing og skødede sin Broder Las Musz al sin Rettighed i Stiennalt og i alt det andet Gods, som ham var tilfaldet efter hans Fader Jens Musz og hans Moder Fru Mette, og vedkendte sig fuld Værd at have oppebaaret for forskr. Gaarde. Givet *osv.* Vore Indsegl.

[Orig. (Arkivet paa Stenalt.)] Afskr. i Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 153 v. LDipl. [6585

Sept. 10. Vi Hinric Stangeberg, Kannik og Bispens Officialis[1] i Ripe, kundgør, at Onsd. efter Vor Frue Dag nativit. var for os i Omgangen hos Vor Frue Kirke, mange flere gode Mænd nærværende: Hr. Eric Nielß[2] af Tiim, R., Hinrik Rantzow[3], Nesse Friis af Skibet, Cristern Fasy, VV., Lydic Hardlefß[6], Nesse Friis[7], Borgemestre, og Esbern Mikelß[8], Raadmand i Rype, beskeden Anders Persß, Bymand i Horsnes, Hr. Iwer Thordß Arving, som Ærkedegn var i Ribe, og skødede al den Rettighed, der var tilfaldet ham efter Hr. Iwer Thordß Død i Emerløffgard og alt andet hans Gods i Emerløff S. (Høthers H.) til Kapitlet i Rype, og vedkendtes sig at have oppebaaret Penge, Guld og Sølv og Fyldest derfor. Sig. officialatus nostri cum sig. predictorum nobilium virr. et discr. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1. G. 832; 2. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 3. Lj 42; 6, 7. Bomærker; 8. Bomærke i Skjold. Ribe Kapitels Arkiv; jfr. *Ribe Oldemoder 52* (RA.). — Jfr. 6021. [6586

— Jeg Ælsæ Nielsdaatter, Hr. Woldemar Albritsßøns Efterleverske, har opladt til evindelig Eje til s. Nilufs Kirke i Tranom, min Sognekirke, for min Husbonds, min Søn Albrit Woldemarsszøns og min egen Sjæls Trøst og for vitterlig Gæld, min Husbond, min Søn og jeg er Kirken skyldig, 1 min Gaard i Tranom (Paaul Germænsszen) med 1 Øg og 3 Pund Korn til Holdskorn, giver 3 Pund

Korn til Afgift hvert Aar. Medb. af gode Mænd Hr. Jens Nielsszen Provst i Børlom, Erik Nielsszen af Brothskow, Gotskalk Andærssen af Kaakædal. Datum Børlum fer. 2. in octavis virg. nativit.

[Orig. Tranum Kirkes Arkiv.] Afskr., mærket: J. Rw. [ɔ: Rosenvinge]: LDipl. [6586 a

Sept. 26. Eric Konge. Efterdi Tummarpe Kloster i Scane med 4 vore Breve en Gaard i Gadderyth i Gers H. i Scane (Offe Heffneß) er tildømt og siden Klostrets Forstander Hr. Abbed Jens paa Klostrets Vegne af 4 Dannemænd, som er Hr. Hinric Geritß R., Nisse Tueß af Glymminge, Esbern af Gnaffweløff og Thrvels Karsker af Lwddorp, i den er indført og derefter almindelig Stævning givet og taget og efter sin Tid lovlig fremganget og ingen Bevisning der imod kommet, da dømmer vi Gaarden til Klostret, og forbyder vi *osv.* og sætter vi den Sag evindelig Tielse paa. Sig. nostrum ad causas[1]. Datum Olstorp fer. 6. ante f. Michaelis, teste Ywano Foss justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 374 = 381* (SvRA.). LDipl. — Jfr. 6513. [6587

Sept. 29. *Reg. *4977.* Perg. [med 4 Segl]. (RA. Danske Selsk. Membr.) *Kbhvns. Dipl. II, 59.* [6588

Okt. 23. »Arwid Jönson guldsmed och borgare i Lund sällier wälborne hr. Trwt Haas af Ortoftta sin gård i s. Botholffs kyrkio sochn, dat. s. Severini dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 246. [6589

Okt. 28. Jeg Annæ Pæthersdoter[1], Hr. Michel Rud R.s Efterlevere, har givet en Gaard i Dalby til Claræ Kloster i Roskilde, hvilken nu ligger øde og skulde skylde 2 Pund Korn aarlig, at styrke Gudstjeneste og begaa mig og mine Sønner, som Gud kalder dem, hvert Aar med Vigilie og Messe og andre Bønner. Medb. af mine Sønner Jens Rud[2] og Wilhelm Rud a. w. Givet Symonis et Judæ Dag.

Perg. med [3] Segl: 1. Exvj 4 (Jernskæg); 2. Lviij 4. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 11). [6590

Nov. 5. Vi Kong Eric hilser Eder, som bor i Siæland. Vi byder hos Eder Frædrich Wordenbergh, at han inden 15[a] Dage udlægger den Opbøring, som Hr. Anders Jeipß R. oppebar paa Hr. Folmer Jeipsøns Børns Vegne, den Tid han var deres Værge, og Hennike Grubendale der Ret paa gør, som han er tilforn lovlig paamindet med 3 Lovdage. Datum Hafnie fer. 4. post f. omnium sanctorum, nostro sub sig. ad causas, teste Ywano Foss justitiario nostro.

Papir med Spor af [Retterthingsseglet] paa Bagsiden. (RA. Personalh. Saml., Grubendal.) LDipl. — Jfr. 1433 Febr. 16. [6591

a) xv; LDipl. har: xl.

Nov. 12. Ærkedegn Johannes Meynesti[?] i Rostok kundgør, at Magnus Gotonis nu har faaet det ham tilkommende Kanonikat i Lund, og befuldmægtiger Dekanen Johannes Laxman til at absolvere Ærkebisp Petrus og Paulus Brun.

Perg. med Notarmærke [og 1 Segl]. (SvRA.) *Weibull, Dipl. dioc. Lund.* — Jfr. 6519, 1434 Okt. 23. [6592

Dec. 24. *Reg. 3531*.* Udskaaret Perg. med de to engelske Udsendinges Segl. Kongens Arkiv (RA. England A). *Dipl. Norv. VI, 466*; *Rydberg III, 114*; dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 499, Fol. 766*; *Macray, I report S. 4.* [6593

Dag? »Konning Eriicks dombref paa samme gaardt [*se* 2908], at for[ne] gaardt er dømpt til laaes, 1432«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 78v. [6594

Uden Dag. LDipl. Se 6563.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 518* (Juni 10). — Dueholm: *Dueh. Dipl. 47* (Marts 11; *ÆA. III, 188*), *38* (*ÆA. III, 182*). — Løgum: *SRD. VIII, 224* (Juni 4), *241.*

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 60.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 88* (Apr. 2), *60* (Maj 3), *44* (Okt. 18), *119, 119, 148, 160, 162.* — Tommerup: se 6587. — Antvorskov: *ÆA. IV, 81, 87, 155, 155, 184, 209, 213, 213, 223, 245.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 362, 366, 375, 375, 375, 385, 399.* — Maribo: *ÆA. III, 266.* — Alling: *ÆA. II, 170, 186.* — Vestervig: *ÆA. III, 157, 165.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 377, 377, 387, 387.* — Vrejlev: *ÆA. III, 37, 39.* — Øm: *ÆA. I, 255, 255, 255.* — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 216.* — *Eline Gøyes Jordebog 91* (Apr. 16), *260* (Juli 7), *210* (Juli 10), *122* (Nov. 1). — *Adel. Brevkister 106.*

1433.

Jan. 5. *Reg. *4986.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 389.* [6595

Jan. 11. *Reg. *4987.* [Orig. Ryd Kl. Arkiv.] *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 327.* [6596

Jan. 14. *Reg. 3533.* Perg. med [10] Segl: 2. Cxxxix 2; 3. Clxviij 5; 8. Bomærke. (RA. Vinding H. 3.) *Nye danske Mag. VI, 269.* [6597

Jan. 29. Jeg Anders Swenssøn[1], Bymand i Wardhe, har givet Kapitlet i Ripæ min Mølle Iisbiergh Mølle i s. Jepps S. i Wardhe med Dam, Damsted og Grund og et øde Byggested, til hvilket ligger 12 Ørtug Land med Eng, liggende oven hos Møllen, til at holde Gudstjeneste med for Stykes Død og hans Sjæls Helse, hvilken min Søn Pether Anderssøn[2] »thy wær« ihjelslog, i saa Maade, at to Messer hver Uge skal holdes i vor Frue Kirke og een Begængelse om Aaret. Jeg tilbinder mig at skøde Kapitlet Godset paa Wardsysel Thing

næste Onsdag, efter jeg vorder derom tilsagt. Medb. af fornævnte Søn og beskedne Mænd Hinric Ranzowe[3] Høvedsmand paa Wardhws, Janic Bymand i Ripæ, Joen Bakenssøn[5], Jes Bakenssøn[6] og Hans Jepsß[7], Bymænd i Wardhe. Datum fer. 5. post f. convers. Pauli.

Perg. med [7] Segl: 1. utyd. Skjold; 2. Bomærke i Skjold; 3. Lj 42; 5-7. Bomærker. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [6598

Febr. 2. *Reg. *4989.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 390.* [6599

Febr. 4. Hærlugh Nielsß[1] inden Ænglærop R., Landsdommer inden Siælend, Olæff Axelsß[2], Thrwels Thorbernsß[3], Sognepræst inden Brengstrop, Clawes Henricsß[4], Offe Næb[5], a. w., Gerike Deghn[6], Hermend Kremere af Ringstæthe og Laurens Rothe[8] af Kiøghe. Onsd. efter Vor Frue Dag Kyndelmesse paa vort Siælendzfar Landsthing var velbaaren Svend Yriæn Vrnæ paa den ene og Biskops Jensß inden Roskilde visse Bud paa den anden Side. Y. V. talede paa Hørby og Hørbyfang, som han sagde, at Hr. Zabel Kerkendrop aatte, og sagde at være sit fædrene, og Bispens Bud sagde derimod, at det hører Bispen til med Rette. Det satte de for os og flere gode Mænd, som da paa Landsthinget var, inden Retten at skilles ad efter Landslov. Da efter begges Tiltale, Svar og Bevisning og »opænbaræ bekiæning for^ne^ Yrien Vrnes«, at Hr. Zabel og hans Husfrue Fru Cicilie havde ægte Barn sammen, hvilket Barn overlevede Moderen og døde før end Hr. Zabel, da fandt vi saa for Ret, efterdi som Siælendzfar Lov fuldeligt udviser inden første Kapitel inden Arveloven, at det Barn arvede sin Moder, og fandtes og saa efter Loven, at Hr. Zabel arvede forskr. sit Barn, og hans Brødre arvede siden ham, fordi at han havde ej Barn efter sig. Thi kunde vi ej med Rette efter Landslov sige de Godser at være Yrien Vrnes og han dem ej at eje, uden han kommer med bedre Bevisning. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med 8 Segl: 1. Lxiv 1 (Snekken); 2. Lxviij 12 (Thot); 3. G. 1029 (Sparre); 4. Gx 2 (Skade); 5. Kj 6; 6. Et kronet g i Skjold; 7-8. Bomærker. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Skøder 5d). [6600

Febr. 16. Vi Kong Eric hilser Eder, som bor i Siæland. Vi byder hos Eder Frædric Wordenbergh paa den ene Side og Hennike Grubendale paa den anden, at de med dem tager deres Bevisninger om Oppebørsel paa Hr. Folmers Børns Vegne, som de har Trætte om, og inden 6 Uger kommer for vort Retterthing. Datum Olstorp fer. 2. ante dnicam. carnisprivii nostro sub sig. ad causas[1], teste Ywano Foss justitiario nostro.

Papir med Rester af Retterthingsseglet paatrykt Bagsiden. (RA. Personalh. Saml., Grubendal.) — Jfr. 6591. [6601

Febr. 23. Owe Lwnge. Velbaaren Niels Gagge og hans Husfrue Fru Ingeborgh har givet mig Fuldmagt op at løse deres Rettighed i Ordorp med saa Skel, at naar de den vil igenløse for fornævnte [*sic*] 100 lub. Mk. og saadan Mønt, som jeg det fornævnte Gods af Hr. Axel med indløser, da skal jeg dem deres Gods »fulwe« lade uden Hinder eller ydermere Dele eller Thingkald. Medb. af gode Mænd Powel Bylle og Jeip Lwnge. Givet og skrevet Maties Aften.

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Sjælland, uvist Gods 12; tidligere hos Amtmand Pritzbuer.) LDipl. u. 1421 ud. Dag. — Jfr. 1433 Maj 30, 1447 Febr. 22. [6602

Marts 8. *Reg. 3534.* Perg. med Unionssekretet. (RA. Danske Selsk. Membraner; foræret af Provst Terpager[a].) *Danske Mag. II, 35.* [6603

a) Til en Afskrift i Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 841) Bl. 130 føjes: Dette Brev havde Sofie Sehested laant Axel Urne 9/2 1652, hvilket han sendte hende igen med Erik Jul.

Marts 11. »Klämet Skaldra af Hofdala hafwer giordt ett wänligit skiftte med borgm. i Malmöe Jens Dänä på Nils Trylszons barns wägnar och med Ifwen Kunhar deras fosterfader, dat. onszdagen för Gregorii dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 248. [6604

Marts 12. Jeg Olaff Rudh a. w., som nylig boede i Helghorp, har gjort et Mageskifte med Hr. Pether Ærkebiskop i Lund i saadan Maade, at jeg giver og skøder ham til Lunde Ærkebiskopsbord Helghorpe gardh (Jens Thorsß) og 1 Gaard i Fiælgømme (Pether Jensß) i Enesleffue S. i Søndrahalland, for 2 Gaarde, hvilken en kaldes Reffdale og den anden Weggarp i Quitbille S. i Søndrahalland, hvilke han har mig igen skødet. Og takker jeg hans Naade for megen Gunst og Kærlighed og besynderlig, at han har mig »læt« sin Tiende til »bethring«, om det saa var, at de 2 Gods, som han fik af mig, er bedre end de Gods, som jeg fik igen. Medb. af velbyrdige og skellige Aghe Axelsß Høvedsmand paa Fa[lk]enberghe, Thorkil Br[ad]he, Jens Ascersß Landsdommer i Søndrahalland, Jens [....]sß og Seuidh [B]ar[ke] a. w. Givet og skrevet die Greg[orii].

Perg. [med 6 Segl]. Senere til Lunde Kapitels Arkiv; Specifikation, Domkapitlet 41 med Aar 1430 (SvRA.). [6605

— »Jon Saxtorps eftterlefwerska Arlw Petersdotter sällier wälborne hr. Truut Haas af Ortoftta sin gård belägen i Bunkeflotz sochn i Oxiähäredt, dat. Gregorii dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 249. — Jfr. 6614. [6606

Marts 17. Jeg Claws Steen Bymand i Ribæ og min Husfrue Bekæ skylder Borgemestre og Raadmænd i Ribæ 4 Skill. og 2 Mark Penninge for det Hus og Jord, jeg nu bor paa, vesten i Grønergadhe mellem Jahan Erlandsß og norden næst, som Marqward Screder nu

bor, og skal vi eller vore Arvinger udgive forskr. Penninge til to Tider om Aaret, 18 Skill. om Johannis bapt. Dag og 18 Skill. om Andrees Dag, item give hvert Aar 6 Skill. til Huspenninge, om der ganger Huspenninge af andre Huse i Ribæ. Alle disse forskr. Stykke lover vi at holde Borgemestre og Raad til evig Tid med saadant Skel, at de skal fri os forskr. Hus og Jord for alles Paatale. Mit Segl og gode Mænds, som dette med vitterligt er: Haghen Woltersß, Hans Stok, Hermen Stok, Henneke Hardhenak, Bymænd i Ribæ. Datum die Gertrudis.

Perg. [med 5 Segl]. Ribe Bys Arkiv. [6607

Marts 21. »Magnus Götormson canonicus Lundensis blifwer excommunicerat och ab officio suspenderat för det öfwerwåld och orätt, han tillfogadt sin collegæ Petro Nicolai, dat. die Benedicti«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv?] Specifikation, Acta privata Nr. 250. [6608

Marts 22. Capitulum ecclesie Lundensis. Notum facimus, nos Dn. Johanni Laxman decano Lundensi omnia bona nostra in Filuarp in Fuglæsagn cum omni nostro jure, quam diu decanus noster manserit, pro annua pensione 6 mr. argenti, quolibet anno nobis infra f. purific. Marie persolvendis, in conductum [a]dimisisse tali[a] conditione, quod nemini indulgeat ibi in terris nostris lapides fodere cementales sine nostra licentia, nisi quantum ad usum capituli et ecclesie nostre fuerit speciale; ipso vero de medio sublato seu de suo decanato[b] canonice amoto bona ad ordinationem capituli revertantur. Sig. capituli nostri. Datum Lundis dnica. letare.

[Orig.] Afskr. fra o. 1500: Gml. kgl. Saml. 4to, 3124 Bl. 244. LDipl. [6609

a) Afskr.: diuulsisse tale. b) Afskr.: decannentu.

Marts 23. *Reg. *4990.* Perg. med [7] Segl: 1, 3. Voksklumper; 2. Hxxxiij 2; 5. s niclai iostſone om Bomærke; 6. Bomærke; 7. s iesse groetenſtoper om Bomærke. Senere (1466: *Kbhvns. Dipl. IV, 92*) til København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 22). *Kbhvns. Dipl. II, 60.* [6610

— *Reg. *4991.* [Perg. Senere (med **6610**) til København Kapitels Arkiv.] Afskr.: Gml. kgl. Saml. Fol. 727, I, Afdel. 5. *Kbhvns. Dipl. I, 159.* [6611

Apr. 3. Kong Erick har givet Hr. Axell Pederß af Herdløff R. en Gaard i Malmø, liggende østen sønden over Gaden fra Szworttebrødre Kloster, med al kongelig Rettighed, hvilken Gaard er hos »sex oc siusindtyuge« Alen lang sønder ud fra Adelgaden og langs ud med det vestre Tværstræde, og 90 Alen bred og noget mer øster ud fra det vestre Tværstræde og langs ud med Adelgaden, Stenhuset, som

staar paa Hjørnet mellem begge Gaderne, medregnet, og bag i Gaarden indtil begge Tværstræderne. Udgivet og beseglet Fred. før Palmesøndag.

[Perg. med Segl.] Udtog i Stadfæstelse af Kristian III 1557 Jan. 8: RA. Registre over alle Lande VI, 506. [6612

Apr. 20. Jeip Anderßß Byfoged i Køghe, Jep Nielsß, der kaldes Gize, Laurens Rodhe, Borgemestre, Jens Olß, Pæther Friss[5], Jens Knagh og Hemmyngh Smyt, Raadmænd sstds. Mand. efter Paaske Uge paa vort Bything i Køghe kendtes vor Borger Esbern Gadh, at ham var Fuldmagt givet at skøde vor Borger Pauel Pæterß den Gaard, Mawens Bruze aatte og iboede, liggende i Køghe mellem Lasse Timbres Gaard og Mathes Skyttes Jord, og er bred til baade Ender $16^1/_4$ siælenske Alen og lige lang med Lasses Gaard. Denne Gaard havde Mawens Bruzes Husfrue Geze solgt, og var hun til Takke betalt, og havde hun givet Esbern Magt at skøde, hvilket han og gjorde. Datum *etc.* nostris sub sig.

Perg. med [7] Segl: 5. se **6481**, 3; 6. Bomærke. Senere i Køge Bys Arkiv (RA.). [6613

Apr. 22 (?). »Hans Spoldenär af Klakkorp sällier sin syster Arlw Pettersdotter, Jon Saxstorpz eftterlefwerska, en gård i Wintriä i Bunkeflotz sochn och Oxiä häradt, dat. profesto Georgii[a]«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 251. — Jfr. 6606. [6614

a) Rimeligvis Fejl for: Gregorii.

Apr. 25. Jøsze Michelszon[1] Landsdommer[a] i Fiwn, Ottæ Smeker[2], Baszæ af Wgerszsløff, Claues Ransouff, Claues Siiker, Robort[6] af Kæthorp, a. w., Jønsz Clæmmitszon[7] og Nisz Jønszon, Borgemestre i Othensz, Jøsze Pætherszon, Hansz Eggerdszon, Jæppæ Påbæ[9] og Hænnika Tykæszon, Raadmænd sstds. Marci Dag var paa Fynbo Landsthing Hr. Hans i Gnekaby, Prior[b] i Dalom og Jomfru Gretæ Finkeszdotter paa den ene Side og Hennika Skinkell paa den anden Side, mellem hvem Trætte og Dele var om 1 Gaard i Stauffby (Andersz Iwarszon og Iwar), 2 Gaarde i Thoffte (i den ene boede Jæppe Skytte, og den anden er øde), og derom »bleffussz« de ved Rette for os og for saa mange gode Mænd, da paa Thinge var. Da blev bevist med levende Røst, at Godset var Henich Finkes, fornævnte Jomfru Gretes Faders, rette eget Gods og ikke hendes Moders Gods, og Jomfru Grethe arvede det efter sin Faders Død vel 3 Aar, før hun sig i Kloster gav. Thi blev det saa for Rette fundet, at Jomfru Gretha bør at nyde og beholde fornævnte Gods i Stauffby, saa længe der nogen kommer med bedre Bevisning derpaa. Vore Indsegl. Datum *etc.*

[Perg. med [9!] Segl: 1. jfr. Llij 2; 2. (Smeker); 6. jfr. Cxlj 4 (Grott); 7. jfr. Lxxiij 22; 9. jfr. Dxlij 4.] Afskr.: Sparre J 6, Bl. 223r. (SvRA.). [6615

a) Afskr.: Laureus domare. b) Afskr.: pear.

Maj 21. Afladsbrev af 6 Bisper.

[Orig. Dalby Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 328*; jfr. *Hvitfeld IV, 503, Fol. 767.* [6616

Maj 24. *Reg. *4995.* Perg. med 2 Segl: 1. G. 1012; 2. G. 1011 Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. VI, 7). *Dipl. Flensborg. I, 414.* [6617

— Afladsbrev af 6 Bisper (*Reg. *4994*).

[Perg. med delvis bevarede Segl. Kverndrup Kirkes Arkiv; tilhørte senere Th. Bircherod.] Afskr. i Bircherods Dagbøger 1677 Febr.: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 530.*. Andre Bircherodske Afskr.: Ny kgl. Saml. Fol. 402, Rostgaard 4to, 107, Odensehaandskr. S. 289g o. fl. St. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 328.* [6618

— Afladsbreve af 6 Bisper.

[Origg. Allerup, Hørby og Kjølstrup Kirkes Arkiver.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 328.* [6619-21

Maj 25. *Reg. *4996.* [Orig. København Kapitels Arkiv.] Udtog: *Vidensk. Selsk. Skr. IX, 627.* [6622

— Pether Magnß[1] paa Kalfføø R., Jens[2] i Fæweyl, Laurens i Farendorp, Præst, Therbern Esgiß[4] V., Esbern Nielß[5], Foged, Ingwar Bassi[6] paa Biørnholm, Pether Knwtß og Thord Knwtß i Grindw, Raadmænd. Mand. før Pinsedag paa Nør H.s Thing Dyrs fik beskeden Anders Jonsøn et Thingsvidne af 8 Dannemænd Nis Owæß i Ømeløf, Claus Jonß, Sti Magnß, Michel Esbernß i Kuæ [*el.* Knæ], Nis Palnß, Olaf Peterß i Ænsløf, Gwnder i Asdorp og Peter Swenß i Sangstorp, hvilke vidnede, at Michel Hænnicß i Ænsløf inden 4 Stokke paa fornævnte Thing skødede forn. Andærs Jonß sin Gaard i Ænsløf og vedkendte sig fuldt Værd op at have baaret af ham. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1. Dxvij 4 (Due); 2. Kalk; 3. Stump; 4. Hxl 13 (Udsøn); 5-6. Bomærker. (Arkivet paa Benzon.) [6623

Maj 26. Se 1434 Juli 3.

Maj 30. Vi Areld Swensß[1] og Niss Andersß, VV., har i »mæchth« antvordet velbaaren Awæ Lunghe af Bastnes, V., alt vort Gods i Ordropp med Møllen og al Rettighed, som er tilfaldet os i Sieland med vore Husfruer, for alt hans Gods i Yrtingh S. i Bilzbek, Hartz H. i Nørrejutland, i saa Maade, at A. L. skal indløse forskr. Gods af Hr. Axel Pethersß for 2 Dele af 100 lybske Mk. Er Godset i Yrtingh bedre med de Penge, som han skal give Hr. Axel paa vore Vegne,

skal vi vederlægge ham derfor efter begge vore Venners Sigelse; kan vi ej til en fuld Ende drages om denne »mecht«, skal A. L. beholde Godset i et brugeligt Pant, til vi igengiver ham forskr. Sum i saadan Mønt, som han Hr. Axel giver paa vore Vegne. Naar 4 Aar er fremgangne og vi ej til en fuld Ende dragne, skal Godset i Yrtingh frit komme til A. L. igen. Sig. nostra cum sig. nobilium Marquardi Stisß et Magni Ebbesß, AA. Datum vig. pentecostis.

Perg. med [4] Segl: 1. Lxix 2. (RA. Voldborg H. 89.) LDipl. — Jfr. 6602, 1447 Febr. 22. [6624

Juni 9. Landemodevidne om Pudevaars Jord.

[Perg. Fuglse Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 321 v.: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 276.* [6625

Juni 10. Eric Konge. Som vi tilforn har tildømt Hans Mwle af Odense den Gaard, som han nu selv ibor i Odense, og som række fra den almindelige Gade og til Swartebrødrekloster, for Østen næst Swartebrødreklosters Stræde liggende[a], med Stenhus og Træhus og alt Tilliggende undtagen det Byggested mellem Jens Clæmitß Borgemesters Gaard og Hans Mwlis Port, som Jess Haysøn nu har i Værge, i hvilken Gaard H. M. er indført med 4 skellige Mænd, og han siden har taget Stævning af vort Retterthing, og der er ingen Gensvar imod kommet, tildømmer vi ham Gaarden og sætter den Sag evindelig Tielse paa. Sig. nostrum ad causas. Datum Fæbec in prof. corporis Cristi, teste Ywano Foss justitiario nostro.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Odense 51.) LDipl. (*Reg. *4997.*)

a) Yngre Arkivpaaskrift: paa Offuergade østfor Sortebrødrestræde. [6626

Juni 11. Jeg Biørn Olufsen R. har givet alt mit Gods i Thorppe, Liwngby S., Lunde H., til Forstanderen og alle Messebrødrenes Behov, som er Præster i s. Johannis Kloster i Odensse, til en evig Messe for Dronning Margarete Sjæl og min og mine Husfruers, Børns og Forældres Sjæle, om Mandagen for alle kristne Sjæle, om Torsdagen af Guds Legem, om Fredagen af de hellige 5 Vunder og de andre Dage om Ugen af vor Frue. Messerne skal holdes for s. Andree Alter i mit Kapel, som jeg lod bygge i s. Michaelis Kirke i Odensse. I Godset bor nu Hans Jensß, Per Jenssen og Rade, som giver hver 5 Ørtug Korn, 1 Skæppe Smør, 2 Gæs, 4 Høns, 1 Lam og 1 lybsk Mk.; den Gaard, som Michel iboede, og en øde Bolig norden næst Nis Gasy giver hver lige saa meget; Nis Gasy giver 1 Pund Korn, 1 Gaas og 2 Høns. Item forbyder jeg mine Arvinger at hindre Brødrene i fornævnte Gods; men holde Brødrene ikke Messerne, skal mine Arvinger tage Godset igen og »forlæ« en Præst, der vil holde dem, indtil Brødrene vil annamme det igen og holde Messerne.

Medb. af mine Sønner Jachim og Jahan og af Naffne, Biskop i Othensse, Gerith Bryske, Otte Smeger, Gwnne Jenssen, VV., Nis Jenssen, Borgemester i Othensse, Hans Mwle og Oluff Michelß, Raadmænd og Bymænd sstds. Datum in Ottonia in f. corporis Christi.

Perg. [med 10 Segl]. Odense Johannes Kl. Arkiv (RA. Odense 54). [6627

Juni 16. Jeg Pether Beyntsß Bymand i Malmøie har givet en min Gaard i Malmøie vester i Byen, vesten næst Bransswiks Gaard, holder i Længden fra Almenningsgaden ned til Stranden 60 Alen og i Bredden 17 Alen, til Klare Kloster i Rosskilde med min Datter Karyne. Medb. af gode Mænd Jepp Moensß Raadmand i Malmøie, Jes Thrwuesß og Mates Pethersß, Bymænd sstds. Givet og skrevet Bodels Aften.

A. Perg. [med 4 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 12). — **Aa.** Kopi, »auscultata per me Johannem Luche, clericum Ottoniensis dyocesis, publicum sacris apostolica et imperiali auctoritatibus notarium *etc.*« Papir. Samme Arkiv (AM. LXI, 13). — Hertil 4522-23. [6628

Juni 21. Jeg Paweld Laxman[1] a. w. har skødet og solgt velbaaren Pæther Oxe a. w. to Gaarde i Walby øøstre (Slaghels H., s. Michels S.), hvilke skylder 4 Pund Korn og 2 Skill. Grot til Landgilde og mig tilfaldt af Arv efter min Morfader Gotscalk Dyegn, og har oppebaaret fuldt Værd derfor. Medb. af velbaarne og skellige Marqwarth Bwk[2], Pæther Næb[3], Æbbe Jeppsß[4], a. w., Niels Andersß Borgemester i Hælssinghør og Laurens Jwde Byfoged sstds. Datum dnica. ante f. Johannis bapt.

Perg. med 6 Segl: 1. Dxij 4; 2. Cvij 8; 3. Dj 2; 4. Lxiij 3; 5-6. Bomærker. (AM. II, 22.) [6629

Juni 22. *Reg. *4998.* Perg. med [7] Segl: 3. Bomærke. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 3). *Kbhvns. Dipl. II, 61.* [6630

Juli 13. Baselerkoneiliets Bulle om Prælaters frie Valg.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv?] Notarialinstrument 1434 Aug. 29. *Pontoppidan, Ann. II, 557*; *Thorkelin, Kirkelove 125* (efter andre Kilder: *Mansi, Concil. collect. XXIX, 56*). [6631

Juli 24. Johannes episcopus Roskildensis. A provido Jacobo Glashagen proconsule in Kalundborgh de consensu capituli nostri 50 nobilianos auri de Anglia pleni ponderis propter utilitatem et necessitatem ecclesie nostre, videlicet pro antiqua taxa solvenda in curia Romana restante, in qua ecclesia nostra per longa tempora fuerat et adhuc exstat obligata, concessive recepimus, pro quibus Jacobo etiam de consensu capituli decimas nostras episcopales de parochia

Kalundburgh in annona inpigneramus tali conditione, quod dictas decimas sublevet, donec prefata summa auri in eadem moneta vel equivalenti fuerit persoluta. Datum Roskildis vig. Jacobi nostro sub secreto necnon sub sig. capituli.

Perg. [med 2 Segl]. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv? (AM. XXIV, 7). LDipl. [6632

Juli 29. *Reg. *5001.* **A.** Perg. med [6] Segl: 1. Lxxiij 31 (Rosenkrans); 2. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 3. Lxxxiij 32 (Rosenkrans); 6. Bv 4. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 64.* — **Aa.** Vidisse 1435 Marts 24. — I Registr. 1553 Bl. 232 v. anføres umiddelbart efter **A.** og **Aa**: »Eth andet for[ne] frue Elszes skiøde och stadfestelse paa alth for[ne] gotze och breffue, som forschreffuit staar«. [6633

Aug. 1. *Reg. *5002.* Perg. med 3 Segl: 1. Dxiij 1; 2. G. 173; 3. G. 346. Kongens Arkiv (RA. Gældsbr. o. Kvitt.). *Dipl. Norv. I, 536.* [6634

Aug. 5. *Reg. 3537*.* Notarialinstrument paa Perg. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserec. 1431-76 I, 124;* dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 504, Fol. 768.* [6635

Aug. 7. *Reg. *5003.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 390.* [6636

Aug. 11. *Reg. 3538.* Perg. [med 1 Segl]. (RA. Danske Selsk. Membr.; skænket af Assessor Thestrup 1745.) *Danske Mag. I, 99.* [6637

Aug. 12. Petrus archiepiscopus Lundensis. Oblata nobis Dn. Johannis abbatis in Tommarp petitio continebat, quomodo ipse ecclesiam et monasterium restaurare inceperat, quod quidem propter paupertatem monasterii consumare non poterit, nisi elemosinis fuerit coadjutus; admittimus, quod tabula conventus dicti monasterii per Lundensem dyocesem in omnibus ecclesiis et parrochiis tam in villis forensibus quam ruralibus pro corrogandis elemosinis valeat circuire, mandantes ecclesiarum rectoribus ibid., quatinus presentes litteras nostras in suis ecclesiis insinuent, parrochianos suos ad dictum opus inducentibus. Omnibus insuper penitentibus et confessis, qui ad restaurationem ac fabricam monasterii elemosinas suas donaverint, de injunctis sibi penitentiis 40 dies indulgentiarum unacum indulgentiis dictis ecclesie et monasterio a summis pontificibus, cardinalibus, archiepiscopis et episcopis datis relaxamus. Datum Lundis fer. 4. infra oct. Laurencii nostro sub secreto.

[Perg. med 1 Segl. Tommerup Kl. Arkiv.] Vidisse 6639. [6638

Aug. 13. Omnibus presbiteris per et infra dyocesem Lundensem Vinoldus Johannis cantor necnon Dn. Lundensis archiepiscopi vicarius

in spiritualibus generalis. Vidimus litteras Dn. archiepiscopi sub vero ejus secreto appenso sigillatas: 6638. Sig. curie Lundensis. Datum Lundis die Ypoliti.

Perg. [med 1 Segl]. Tommerup Kl. Arkiv (RA. Tommerup Kl.). [6639

Aug. 27. *Reg. *5006.* [Orig. Ryd Kl. Arkiv.] Afskr. fra 15. Aarh.: Statsark. i Slesv. *Zeitschr. f. SHL. Gesch. III, 101.* [6640

Sept. 1. Vi Erick Konge kundgør, at Egidii Dag paa Haritsborgh for vort Raad og Retterthing i Nærværelse af Hr. Abbed af Sore, Hr. Abbed af Ringstæde, Hr. Axel Pethersen, Hr. Esge Brock, Hr. Herlugh Nielsen, RR., Thorbern Jenssen, Clawes Cerlin, Per Too og flere gode Mænd var [a]Biskop Jens[a] af Roskild og Fru Margrethe Feckesdotter[b] om Trætte, som de havde om Gods i Siæland, som Hans Reymerssen fordum aatte, og frembar begge deres Breve og Bevisninger og gav dem dermed i Retten. Da blev de saa adskilte, at Biskop Jens bør beholde efter sin Bevisning en Broderdel og en Søsterdel i Hans Reymerssens Gods, og Fru Margrete blev tilfundet 3 Broderdele og 1 Søsterdel med saadanne Vilkaar, at Godserne skal »gensten« opledes, hvor de er, og skiftes i saa Maade, at de 3 Broderdele og 1 Søsterdel skal udskiftes, som hende er tilvist, og staa Dag og Aar i »quarstade« med saadant Skel, at kan Biskop Jens ydermere Bevisning fange inden den Tid, som ham kan i de 3 Broderdele og den ene Søsterdel til Hjælp komme, at han dem da nyde saa meget, som Ret er; kan han ikke, bør Fru Margrete derefter »gensten« nyde de 3 Broderdele og 1 Søsterdel. Datum *etc.* nostro sub sig. ad causas, teste Ywano Foss justitiario nostro.

[**A.** Orig. med Retterthingsseglet.] — **Aa.** Vidisse 1436 Juli 20. Afskr. [ex apographo Frankenovii«]: Kall 4to, 409; LDipl. — Jfr. 1434 Juli 15. [6641

a) Saaledes LDipl.; Kall: „biscopens“. *b)* I Randen: Molteke.

Sept. 8. Thomas episcopus Orcadensis. Pium et gratum obsequium *etc.* Omnibus vere penitentibus et confessis, qui claustrum s. Clare monialium Roskildis visitaverint et qui ejus cimiterium [*circuierint et*] pie deum exoraverint et qui in festo patrone seu dedicationis ipsius ecclesie et aliis precipue festivitatibus, missis et aliis officiis ibid. interfuerint, et qui ad fabricam ipsius claustri et ecclesie vel ornamenta ejus melioranda et monialibus manus porrexerint adjutrices, necnon et qui ob reverentiam sacrorum 5 vulnerum Christi quinquies orationem divinam et totiens salutationem angelicam dixerint, quotiens hæc adimpleverint, totiens 40 dierum indulgentias de in-

junctis sibi penitentiis relaxamus, dummodo voluntas dycesani fuerit. Sig. nostrum. Datum Hafnis die nativit. virg.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 14). (*Reg. *5007.*) [6642

Sept. 8. Jeg Haghen Friis Prior i Dalby[1] har oppebaaret af velbyrdige Thorbørn Bilie 2 lødige Mk. og 5 Tønder Smør til Landgilde af det Gods, som han har til Leje af Da[*l*]by Kloster, for hvilke Penge og Smør jeg lader ham kvit. Datum in monasterio nostro Dalbyensi die nativit. Marie, meo sub sig.

Papir med 1 Segl paa Bagsiden: Gejstligt. (RA. Personalh. Saml., Torben Bille.) [6643

Sept. 11. Dekret af Baseler-Konciliet mod Eugenius IV.

Perg. med Konciliets Bulle i Hampesnor. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). (*Harduin*), *Conciliorum collectio VIII*, *1165*. [6644

Okt. 4. *Reg. *5010.* [Perg., medtaget. København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II*, *61*. [6645

Okt. 8. Vi Marquardh Skernow Domprovst i Arusz kundgør, at om den Dele, som var begyndt i vor Forfader, Hr. Anders Swensß Domprovsts Dage mellem velbyrdig og hæderlig Hr. Erik Laurenß Ærkedegn i Arusz og Mikel Storm Bymand sstds. om en Gaard sønden næst s. Oleffs Kirkegaard hos Havet, hvilken M. S. hindrede og endnu hindrer for Ærkedegnen paa Guds Legemes Vegne, som Hr. Jens Magnsß, Biskop Boes Broder, fik Skøde paa paa Arws Bything for en anden Gaard, som tilhørte Guds Legeme, liggende østen ved Domkirken og norden ved Skolen, som de Breve under deres Stads Indsegl udviser; og havde Hr. Anders Swensß ofte stævnet Mikel Storm for Dom og lovlig forelagt ham Dag, at han skulde møde og hænde, hvad Retten sig gav. Derefter at vi vorde Domprovst, kom Ærkedegnen til Kapitlet og kærede sig retløs over M. S. og bad om Hjælp af Kapitlet paa Guds Legemes Vegne. Da befalede Kapitlet os at stævne den Sag for os; derefter lod vi M. S. stævne og krævede hans Bevisning, om han havde nogen imod Ærkedegnens. Da kunde han ingen Bevisning for føre, som kunde komme Ærkedegnen til Skade, og Ærkedegnen bad højlig om Retten. Da beraadte vi os med hæderlige Mænd af Kapitlet og andre Klærke og gode Mænd, som sad paa Dom med os. Da tyktes de med os, at Ærkedegnen havde Ret til fornævnte Gaard, efterdi de havde aldrig spurgt, at den nogen Tid var afhændet Guds Legemes Præbende, og M. S. ingen skellig Bevisning fremførte. Da tildømmer vi Ærkedegnen den paa Guds Legemes Vegne, saa længe at nogen kommer for os med bedre Bevisning. Sig. nostrum. Datum Arusie profesto Dyonisii sociorumque ejus.

Perg. [med 1 Segl]. Aarhus Kapitels Arkiv (RA. Danske Selsk. Membr.). LDipl. [6646

Okt. 15. *Reg. *5011.* Perg. med 5 Segl: 1. Bomærke; 2. Bomærke i Skjold; 3. Bomærke; 4. s lamberti iohannis om tre spidse Huer i Sigilfeltet; 5. Bomærke. (RA. Kbhvns. Gaarde 23.) *Kbhvns. Dipl. I, 159.* [6647

Okt. 19. Vi Arwidh Benctß, »Byrge .... then samme staddenzs« vidner, at vi har set [Breve] med deres hele hængende Indseg[*l*]: 3644, 5920. Vore Indsegl. Givet anden Dagen »æffther næsth« Luce Dag.

Papir med Rester af 2 forneden paatrykte Segl. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [6648

Okt. 27. Jeg Aabram Gædde[1] har solgt hæderlig og velbyrdig Age Axelsß af Hywlebærgh 2 Gaarde i Sørby i Væsiæ S. i Arestade H. og oppebaaret Fæ og fuldt Værd. Medb. af gode Mænd Per Aawesß, Morthen Swan[3] og Jes Peresß[4]. Scriptum Hæ[*l*]singborgh vig. Symonis et Jude.

Perg. med [4] Segl: 1. Flj 1; 3. M 96; 4. Clxx 2 (Urup); Paaskrift: ‚Paa to Gaarde i Sørby, som jeg løste af Jes Felaxsß'. (RA. Aarstad H.) [6649

Okt. 28. Jeg Pether Saxtorp i Halmstadhe er skyldig hæderlig Husfru Ellna Maenssadather, Eskil Clemitsøns Efterlevende, 6 lødig Mk. efter hendes Død betale skullende inden 8 Ugersdag, først til Wasthena Kloster 1 lødig Mk., og 3 Mk. skal udgives i Lund, 1 til Graabrødre Kloster, 1 til Sortebrødre Kloster og 1 til Nonneklostret, 1 til vor Frue Kloster i Landeskronæ og den 6te til Helsingbargs Kloster; hvilke 6 Mk. igen staar for de 3 Gaarde, jeg af hende løste i Ottarp. Udgiver jeg ikke de 6 Mk. inden forskrevne Dag, sætter jeg min Gaard til Pant i Tidarp i Rønabyergha H. (Pether Benctß, 1 Øre Byg); og hvad den skylde kan, skal Fruerne i Bosøø Kloster oppebære for vigiliis og »saltare«. Om de 3 Gaarde i Ottarp fravindes mig, skal dette Brev dødt være. Medb. af gode Mænd Hr. Maens Petherß Sognepræst i Asmundorp, Hermen Stafinsøn[3] Borgemester i Landeskrona, Bertil Scønawæther Bymand sstds. Givet paa Symonis et Jwde Dag.

Perg. med [4] Segl: 1. Udslidt; 3. Cxlix 15. Bosø Kl. Arkiv; anført i Specifikation, Acta privata Nr. 286 med Aar 1440 (SvRA.). LDipl. — Jfr. 6651. [6650

— »Petter Saxstorp i Halmstad bekänner sig wara skyldig hustru Elna Markusdotter, Eskil Clemetzonz effterlefwerska, 10 lödig mark, att betahla till Bosiö Closter och ingen annan, 80 dagar effter hennes död, dat. Simonis [*et*] Judæ dag«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Acta privata Nr. 253. — Jfr. 6650. [6651

Okt. 29. Nicolaus episcopus Sleswicensis universis div[inorum rectoribus ceterisque presbiteris et clericis] per diocesim nostram constitutis. Nuper, videl. die data presentium, cappellam [parochialem b.] Wyllehadi in Vlsnees nostre diocesis, quam per liberam resignationem Dn. Johannis de Swesen vacavisse reperimus, ad presentationem DDn. Johannis Nosseke prepositi ecclesie Sleswicensis totiusque capittuli ejusdam ecclesie discr. Johanni Ludolphi presbitero coram nobis personaliter constituto et id flexis genibus petenti humiliter contulimus ipsumque per caputii sui traditionem et capiti impositionem investivimus de eadem idemque [promittens] bona prefate ecclesie, libros, calices et ornamenta conservare, aliena juxta posse et [noscere] recuperaturus, sponsione adjuncta, quod in ea residens publicam non tenebit concubinam. Que omnia vobis supradictis insinuamus sub excommunicationis pena, trina tamen et canonica monitione previa, mandantes, quatenus accedatis, quo propterea merito fuerit accedendum, infra 3 dierum spatium, postquam presentibus requisiti fuerit, immediate sequentium vobis pro omni dilatione trina et canonica monitione assignatorum, dictum Dn. Johannem in corporalem possessionem prefate ecclesie cum solempnitatibus debitis introducatis, omnibus dicte ecclesie parrochianis auctoritate nostra firmiter detis in manda . . .. quatenus dictum Dn. Johannem tamquam suum verum pastorem audiant sibique pareant, de omnibus ecclesie fructibus responsuri cum certificatione, quod contra rebelles . . . . artius de jure poterimus, procedemus. Datum in castro nostro [episcopali Swa]fstede die Jovis 29. mensis octobris nostro sub sig.

Perg. [med 1 Segl]. (Slesvig Statsarkiv, Urkunden Bisthum Schleswig 12.) LDipl. [6652

Nov. 5. *Reg. *5013.* Papir [med 1 Segl, paatrykt Bagsiden]. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gejstlighed og Kap. 3). *Kbhvns. Dipl. II, 62.* [6653

— »Påwel Torstenson rådman i Lund sköthe till Mattis Jenson, som är klärk, på Anders Pettersons wägnar af Skabersze hans gård, som ligger i Helige gästhuus sochn i Lund, som bewitna magistraten i Lund, dat. torsdagen för Mårtensdag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 254. [6654

Nov. 7. *Reg. 3540.* Perg. med [12] Segl: 1. Lxv 10; 2. M 67; 3. M 65; 4-5. Bomærker. (RA. Bornholm 16.) *Danske Mag. III, 229.* [6655

Nov. 11. Petrus Boecii[1] canonicus ecclesie Roskildensis, quondam possessor altaris s. Georgii in eadem. A nobili Dn. Andrea Nicolai

M. de Drothningholm plenam pensionem de bonis antedicti altaris in Krægemmæ usque in hunc diem sublevavi. Sig. meum. Datum Roskildis die Martini.

Perg. med 1 Segl: Gejstligt. (SvRA.) [6656

Dec. 6. [Vy Schypper Gryzæ][a], Gotscha[*l*]k S[ny]phorn[2], Hans Hoyer[3], Hans aff [Gywllenborgh][4], Hinric Brunert[5], Godyrt[b] van Hywt[6], Hans van Brogghyn[7], Hans Robbert[?], Hinric Hellyngh, Hinric Schildher[10], Hinric Weltzgolt[11] unde [Hans] van Assen[12] bekennen, dat . . . . unzeme holck . . . ., dat vy unzeme lyff unde goth zere vor vrokthede, ... an dat land[?] neghere komen kondhen . . . . satthedhe vy unzeme ankere unde begheredhe . . . . den hyok bouen vatyrzs hadde, doen makedhe vy en endrakth myth den eruerdyghen [Ake Nielß vogit] oppe Borneholm, dat wy em gunth hebben de helfthe van deme godhe, dat he . . . . bergen kondyn unde des berghedis . . . . . den holck in den grunt . . . . . en tyerlyngh g . . . . ingheuerzs unde nicht meer. Item hebbe vi en endracth makyt myth Ake Nielß houitman oppe Borneholm, dat vy unbedyunghyn em gunth hebben . . . . . parthe van deme godhe, dat . . . . . zyn volk berghen kan van deme godhe dar van in dem grwnd . . . . ., myth deme holcke dat unze nicht to reddyndhe schl. . . . Dat dyth al dyws thogan is, byndhe vy unzs tho, dat vy deme erzebischop van Lywndyn, A. N. unde ere denere vry holdyn welen vor al namanynghe. Unze inghezeghle. Gheuen unde screuen to Sanduygh in Nicolaus daghe.

Perg. med [12] Segl: 1. Bomærke; 2. Tredelt Skjold, i 1. Felt Bjælke, i 2. Hjort; nederste Felt to Gange tværdelt; 3-7, 10-12. Bomærker. (RA. Bornholm 16 b.) [6657

a) Navnene udfyldte efter deres Gentagelse ved Seglene. *b)* Længer nede: Gyodyrth.

Dec. 8. »Magistraten i Malmöe meddhelar Thure Janszon fasta på een gård sunnan hoos strädit öster i Malmöe, som Lasze Thorson wederkändes sig hafwa såldt honom, dat. die concept. Mariæ«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 252. [6658

Dec. 10. *Reg. 3541.* Perg. (hvoraf det nederste Stykke er bortskaaret). (RA. Stævns H. 59.) *Weinwich, Stevns H. 69.* [6659

Dec. 12. *Reg. *5017.* Perg. med 3 Segl: 1. Stump; 2. Bomærke i Skjold; 3. Bomærke. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 24). *Kbhvns. Dipl. I, 160.* [6660

Dec. 15. Se 1434 Febr. 5.

Dec. 26. Jeg Bo Hemmingssøn, Kong Eriks Kapellan, har oppebaaret af Nis Gagges Lensmand 31 Gylden, 4 lub. Mk., [a]2 Skill. mindre[a], for 37 Td. Mel og 1 Budde Voks, der vog $6^1/_2$ Lispund, og

1 Td. med Smør, hun var lidt mer end halv, og slaaet i Stykker »dn̄n viser«. Vig. Johannis apostoli, meo sub sigillo.

[Papir med 1 Segl, udslidt. (Tilhørte Jakob Th. Bircherod.)] Afskr. af Gram: LDipl. Bircherodske Afskr.: LDipl.; Ny kgl. Saml. Fol. 402.

a) Bircherodske Afskr.: 1 Skill. mindre. [6661

Dag? ,Brev lydende, at Domprovsten med Nørre H.'s Provst dømmer den Jord, som ligger i Torpe Mark, og den Eng, som kaldes Snaures Mad, at blive til Skovlænge Kirke, dat. 1433'.

[Perg. Skovlænge Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 412. [6662

— Kr. Povlsens Registr. 1548 Bl. 79. Se ved 6427. [6663

— »Sixti papæ qvittentz 1433«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 247. — Aaret maa være urigtigt. [6664

— »Et windtne formellendis om et stycke jordt wed scti Clemens kirke udi Randers 1433«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur 𝔎 15. [6665

— ,Skøde givet Jørgen Rud paa en Gaard, hedder Nørregaard i Søllinge Sogn i Fyen, af Niels Belows Arvinger paa Nestved Bything Aar 1433'.

[Orig.] Udtog i Registr. fra 18. Aarh. blandt Langebeks Indices dipl. (RA.). [6666

— *Reg. *5020.* [Orig.] Udtog i Hdskr. af Jydske Lov (Arnemagn. Saml. 4to, 11) Bl. 138. *Danske Mag. 3 R. III, 171.* [6667

Uden Dag. *Reg. *5018.* [Orig.] Afskr. [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 102 (og Klevenfelds Dokum. ved Familien Mus). *Matzen, Panteret 364.* [6668

Brevbøger: Dueholm: *Dueholms Dipl. 18* (Dec. 1), *43* (Dec. 1; *ÆA. III, 180*), *104* (Dec. 1).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 323.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 90* (Maj 7), *58* (Juli 30), *18* (Sept. 27?), *3* (Nov. 29), *3* (Nov. 29), *136*(?), *138.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 81, 184, 203, 210, 210, 217.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 376, 376, 383, 384, 394.* — Maribo: *ÆA. III, 275, 283, 290, 299, 301.* — Alling: *ÆA. II, 170.* — Hundslund: *ÆA. III, 11.* — Essenbæk: *ÆA. II, 97* (Aug. 18). — Mariager: se 6665. — Vestervig: *ÆA. III, 151, 151.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 388.* — Vor: *ÆA. I, 181, 200.* — Vrejlev: *ÆA. III, 34, 36.* — Øm: *ÆA. I, 224.* — *Eline Gøyes Jordebog 251* (Juni 9), *217* (Juli 8). — *Adel. Brevkister 97, 98.*

1434.

Jan. 11. Vi Oleff Pæthersß kaldet [Fathabur, Mattis Pethersß og Mette Oleffs]datter, Hærmand Tomassøns Efterlevende, har [med] vore Frænders og Venners [Samtyk]ke givet [Henrich Thegelstorp med Anne Oleffsdather, Hen]rik Bresches Efterlevende, hvilken skal

være Henrik Teylstorps Husfrue, en [Stenbod og en Kælder derunder norden hos] Athelgadhen, østen næst [Laagen i den Gaard,] Hermand Tomasß fordum aatte og ibo[ede, i Malmøge, med Grund, Jord] og al Tilliggelse, [med fri Indgang og Udgang, kvit og fri uden alt Arveskifte] til evindelig [Eje, dog saa, at døde Anne før Henrik Teilstorp] og de ej da Barn tilsammen levende havde, da skal [saa meget af Stenboden og Kælderen igen komme] til os, som Annes Arvinger havde burdet efter hendes [Død at arve.] Medb. af hæ[derlige Mænd Hr. Jens Dænæ Borgemester] i Malmøge, Jæyp Maghensß, Strange Jæypsß, Ditmer Vurborn, Raadmænd, Jens Olsß, Henri[k Nywerc og Swærke Swærkaß, Bymænd] sstds. D[atum 2. fer. infra] oct. epyphanie dni.

A. Perg.; Plica ødelagt; Paaskrift: Littera super domo lapidea, quam comparavit capitulum ab Henrico Thegelstorp Malmøgis. Senere (jfr. 1434 $^4/_{10}$) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 259 (herefter udfyldt ovfr.). LDipl. [6669

Jan. 18. »Hr. Jacob Påwelson skötte uppå bytinget i Lund på sin sösterz wägnar Kirstinä Påwelsdotters hennes gård på Breda gatan i s. Peders sochn till Petter Sewitson, som bewitna magistraten i Lund, måndagen före Vincentii dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 255. [6670

Jan. 25. *Reg. 3544.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 94. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 182* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Y, Fol. 84*); jfr. M. Matthiæ, Reg. Dan. Series: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 150*; *Lagerbring IV, 574.* — [Kopi fra 15. (?) Aarh. (Auscultata, lecta et collationata est presens copia per me Michaelem Petri clericum Roskildensis diocesis, publicum apostolica et imperiali auctoritate notarium *etc.*). Papir: SvRA.] Afskr. af Langebek 1754: LDipl. [6671

Jan. 26. Jeg Jæyp Pæthersß, Raadmand i Malmøye, har solgt og skødet Kong Erik min Gaard, jeg selv ibor, holdende fra Mætta Hermans Gaard og øster ud til s. Symonis et Jude Kirkegaard og fra Athelgaden og nør ud til Byens Jord ved Stranden i Malmøye liggende, og dertil al min Rettighed i det Taarn, som staar i det vestre nørre Hjørne ved Stranden i Malmøye, og oppebaaret Penge og fuldt Værd for alt det forskrevne. Medb. af ærlige Hr. Ostrith Jensß, Hr. Jens Dene, Borgemestre i Malmøye, Niels Albritsß [4], Aghe Mekelsß [5], Stronge Jæypsß, Anders Pæthersß og Powel Stænkelsß, Raadmænd sstds. Givet Tirsd. efter Powels Dag convers.

Perg. med [8] Segl: 4. Fxlvij 19 (Rosensparre); 5. Fxlviij 1. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 67* (RA. Malmø). [6672

— Jeg Mætta Olaffsdatter, Hermand Tomassøns Efterlevend, Raadmand i Malmøye, kendes mig at have solgt og skødet Kong Erik

en min Gaard, holdende fra Bys Mur og saa øster ud indtil Jæyp Pætherssøns Gaard og fra Athelgaden og saa nør ud indtil Bys Jord ved Stranden norden hos Athelgaden vester i Malmøye liggende, og kendes jeg mig at have oppebaaret Penge og fuldt Værd for den. Medb. af ærlige Hr. Ostrith Jensß, Hr. Jens Dæne[3], Borgemestre i Malmøye, Aghe Mekelsß[4], Stronge Jæypsß, Anders Pæthersß, Raadmænd, Mattis Pæthersß[7] og Henrik Teylstorp, Bymænd sstds. Givet Tirsd. efter Powels Dag convers.

Perg. med [8] Segl: 3. Llxv 8; 4. Fxlviij 1; 5. Utydeligt Skjold; 6. Utydeligt Skjold; 7. Axviij 2; 8. Bomærke. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 67* (RA. Malmø). [6673

Jan. 27. Ik Hartech Leow do witlick, dat here Alff hertoge to Sleßwick, myn gnedige here, my van gnaden unde umme mynes denstes willen hefft togeuen 100 mk. penninge, de ick hadde in Saterpholm, de ick mynem erbenomeden heren vorlaten hadde, unde de he my weddergeuen hefft. Hiir up hebbe ick mynem erbenomeden heren, syne eruen unde alle de syne, de he myd rechte to vorbiddende hefft, vororueydet bi swornen staueden ede, also dat ick nummermeer en unde de syne schal veiden edder beschedegen unde ock nummer under ogen to denende myd rade edder myd der daat. Unde wii Hinrick Rixstorp[2] rittere, Reymar Sestede[3], Hans Breyde[4] unde Hartegh Hardenbergh louen myd Hartege Leowen unde vor ene, dat desse orueyde unuorbroken schal werden holden. Unse ingesegele myd Hartegh Leowen ingesegel. Des midwekens vor unser vrowen dage to lichtmissen.

Perg. med [5] Segl: 1. Utydeligt Skjold; 2. (Rixstorp); 3. (Sehested); 4. (Breide). Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXIX, Nr. 30, 4). [6674

Febr. 5. Baselerconciliet kundgør: 1433 Dec. 15. Pave Eugenius IV anerkender Konciliet.

A. Perg., stærkt medtaget. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — **Aa:** Afskr.: Lundebogen S. 11[a]. *(Harduin), Conciliorum collectio VIII, 1172*; *Mansi, Sacrorum conciliorum collectio XXIX, 78.* [6675

a) I Afskr. fattes dog de 3 af Paven tilbagekaldte Breve, der var indførte i Konciliets Brev.

Febr. 9. Pedher Nielsß Foged i Wæns H., Anders Olsß[2] Præst i Asperop, Pedher Iwersß[3] Præst i Fiælstedh, Jwriæn Prødbyørnsß, Kristern Lawsß, Reymer Powelsß og Jessæ Jeppsß[6]. Hvide Tirsdag var Hans Jensß, Husfoged paa Hinzegawel, paa Wæns H.s Thing paa Henrik Porssæs Vegne og fik et Thingsvidne inden 4 Stokke ved 12 Mænd: Bærtel Brwn, Jessæ Jeypsß, Claues Marswin, Jessæ Nielsß, Liwæ Bwndæ, Pedher Matesß, Morten Tokesß, Jessæ Clausß, Claues Matesß, Pedher Fowel, Anders Mawensß og Bertel Swdher, hvilke vidnede med eet Mundhov, at de 2 Marsels Jord paa Kowerbøl Mark,

som blev solgte Biskop Ølriik, er Kongens rette Kronjord til Hinzegawel, og ingen har Ret til at afhænde den Jord uden Kongens Vilje. Med vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1. Utydeligt; 2. Helgenfigur over Skjold med Bomærke; 3. Helgenfigur; 6. Bomærke. (RA. Vends H. 3.) LDipl. [6676

Febr. 10. Vi Kong Erik beder og byder alle dem, som har Jordegods i Malmøge, læge eller lærde, at de hjælper til at fæste og mure fornævnte By, hver efterdi som han der har Gods og Hus og Jord, saa fremt de ej vil, at deres Hus og Jord skal komme i Kongens og Byens Værge. Scriptum in curia nostra Seritzsløff die Scolastice nostro sub secreto.

[Orig. Malmø Bys Arkiv.] Udtog: Malmøbogen Bl. 19. [6677

— *Reg. *5023.* Perg. [med 1 Segl]. Flensborg Helligaandshus' Arkiv (ikke fundet 1891). *Dipl. Flensborg. I, 417.* [6678

Marts 9. *Reg. *5027.* Perg. med [7] Segl: 1-2. Bomærker; 3. Utydeligt Skjold; 5-6. Bomærker. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 369 = 382* (RA. Bornholm 17). *Hübertz, Bornholm 17.* [6679

Marts 15. Per Griis Foged i Slauelsse, Niels Næb, Hermen fan Lippen, Borgemestre sstds., Hans Mildehowet, Jepp Køpman, Oleff Jonsß og Jes Pædersß ved Fiskeskamlæ, Bymænd. Mand. efter Gregorius Dag skødede paa vort Bything beskeden Svend Mattes Mattisß Per Jensß, kaldes Skipper, en Jord paa Mærkemark i Kuntby S. i Thuse H., som han og Kerstine Mattesædotter, hans Søster, arvede efter deres Fader Mattes Twæsß, med saadant Vilkaar, at Skipper Pædher selv skal »uppløse« Gaarden af Kwndby Kirke for 2 lødige Mk. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1-6. Bomærker; Paaskrift fra 15. Aarh.: Soror Cristina Petri. Senere (jfr. 1449 $^{17}/_{4}$) til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 15). [6680

Marts 18. *Reg. 3545.* Perg. med 4 Segl: 1-4. Bomærker. (AM. II, 23.) *Suhms Saml. I, 2, S. 41.* [6681

Marts 23. *Reg. *5030.* Perg. [med 10 Segl]. (Viborg Landsthings Arkiv, jfr. LDipl., siden Universitetsbibl.; nu RA. Jerlev H.) *Saml. t. jydsk Hist. VI, 27.* — Jfr. 6730. [6682

Marts 24. Vi Erik Konge[1] har givet vore Borgemestre i Malmøye Hr. Ostradh Jenssøn, Hr. Jens Dæne, Aghe Nielsß og Anders Pedhersß, Raadmænd sstds., fuld Magt at sælge paa vore Vegne vore og Kronens Gaarde og Jordegods i Malmøye, som er tilfaldne os og Kronen efter Anders Mortenssøn, og andre flere vore og Kronens Gaarde og Gods sstds. til vor og Rigens Nytte og vor Gaards Bygning i Malmøye, og

alt hvad de fire gode Mænd sælger eller skøder af forn. vore Gaarde og Gods, skal blive til evindelig Eje, ligervis som vi selv havde gjort det i vor egen Nærværelse. Vort Sekret Indsegl. Givet og skrevet paa vort Slot i Calundborch fer. 4. post dnicam. palmarum.

Perg. med Unionssekretet. Malmø Bys Arkiv. [6683

Marts 31. Vi Pedh[er] Ærkebiskop i Lund er af ret Laan til vor Lunde Kirke .... Rigens Tjeneste skyldig vort Kapitel i Lund 200 [arnesche[a]] Gylden, som nu er gænge i Landet, tagne af de 1200 lybesche Mk., som Kong Eric har undt vort Kapitel til Psalterlæsning i Lund, betale skullende inden Mikkels Dag næstkommende, for hvilke 200 Gylden vi pantsætter og i Haand antvorder Kapitlet vort Len Halleryth i Froste H. med saadant Vilkaar, at betales de 200 Gylden ej igen vort Kapitel i Guld inden Mikkels Dag, skal de have Fuldmagt at oppebære alt det, som Lenet kan rente, til det afløses dem; betales de 200 Gylden paa den Dag, som forskrevet staar, skal Lenet være vort frit og »ubeworthet« igen, og dermed skal al Renten af det blive paa Godset standende til Mikkels Dag, saa at hvo, som det da bør, han bærer det da op, om det ikke løses, og hvad Kapitlet siden oppebærer af Lenet, skal ikke afslaas i Hovedpengene, men [vi] under dem det i en kærlig Gave til fornævnte Psalterlæsning at opholde med, til det genløses, og Løsningsdagen skal altid være paa Mikkels Dag. Secretum nostrum cum sig. discretorum Petri Sconing in Foltoffte nostri in temporal[*i*]bus officialis necnon Johannis Sculdeß familiaris nostri, AA. Datum Lundis fer. 4. pasche.

Perg. [med 3 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [6684

a) Saaledes efter Paaskrift.

Apr. 4. *Reg. 3546.* Perg. med [3] Segl: 2. Lxiij 3; 3. Bomærke. (RA. Reg. 69, Fasc. 20, 11.) *Ryge, P. Oxe 4.* [6685

Apr. 6. *Reg. 3547.* Perg. med [5] Segl: 4. Stump; 5. Llxiij 1 (Dotting). (RA. Tudse H. 96.) *Mag. t. d. danske Adelshist. I, 39.* [6686

— *Reg. 3548.* [Orig.] Vidisse af Kong Hans 1491 Juli 9: RA. Personalh. Saml., Bille. *Mag. t. d. danske Adelshist. I, 36.* [6687

Apr. 14. Jeg Albriith Barefot af Alstet, V., er skyldig Hr. Jeib Iuerß, Kantor i Riib, 30 lybske Mk. i Mønt, som nu er gænge i Riib, for hvilke jeg pantsætter ham alt mit Gods i Mollum S. (Ly H.). Naar jeg vil genløse Godset, skal jeg advare ham paa Ly H.s Thing Thingdagen næst før Jahans Dag om Midsommer og betale Pengene i Riib paa Mikels Dag næst efter. Sig. meum cum sig. discretorum

DDn. Andree Skeil canonici Ripensis, Olaui Petri de Hwolgard, sacerdotis, Johannis Andree, Nicolai Andree et Nicolai Friis de Harildkerr, AA. Datum die Tyburcii et Valeriani.

Perg. [med 6 Segl]. Senere (jfr. 1440 $^{1}/_{8}$) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 1444 Marts 2. [6688

Apr. 16. Jeg Henneke Mwlæ[1] a. w. har med Samtykke af velbaaren Byllæ Esbernß i Halleløff, som min Arving er, undt og »lent« min Husfrue Cristine min Gaard i Serkløsæ (4 Pund Korn) i hendes Levedage med saadanne Vilkaar, at hun skal oppebære alt det, den Gaard skylde kan, og ej afhænde sin Ret deri uden mine Arvingers Vilje, og naar hun død er, skal den Gaard komme fri til mine Arvinger. Medb. af velbaaren Byllæ Esbernß[2] i Halleløff a. w., Hr. Jens Wele[3] Kannik i Roskild, Hr. Niels Bonde[4] Sognepræst »ad« s. Michaelis Kirke og Laurens Grydestøber. Givet fer. 6. post f. Tyburcii et Valeriani.

Perg. med 5 Segl: 1. Dxlvj 1; 2. Lxx 3 (Bille); 3. G. 262; 4. Gejstligt; 5. Bomærke. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 18). LDipl. — Jfr. **4957**. [6689

Apr. 22. Jeg Nielzs Swenß[1] R. i Ællynghe har af velbaaren Age Nielß oppebaaret 20 arnoldische Gylden, for hvilke jeg har haft en Gaard i Pant i Kabberp. Da tilbinder jeg mig at oplade ham Gaarden. Mit Indsegl. Scriptum Ellynghe vig. Georgii.

Perg. med 1 Segl: Llxvij 2. (RA. Bare H. 4.) [6690

Apr. 23. Peder Ærkebiskop i Lund. Efter Kong Eriks Vilje, Riget til Værn og især hans Naades Gaard, som han nu bygge lader i Malmøge, til Gavn og Malmøge By til Fasthed, har vi med vort Kapitels Samtykke gjort et Skifte med ham i saa Maade, at han og Riget skal have af os og vor Kirke i Lund »bordegodz« 1 Vandmølle, som kaldes Seye Mølle i Burløwæ S. i Baræ H., og en hel By, som kaldes Bultofftæ, sønden ved samme Mølle i Skreblinge S. i Oxiæ H. liggende, med al Tilliggelse undtagen vore aandelige Sager, og hvad Gods i Bultofftæ, som ikke til vort Ærkebiskopsbord nu hører, skal vi hans Naade og Riget fri; for hvilken Mølle og By vi af Kong Erik igen skal have til vort Ærkebiskopsbord i Lund 2 Gaarde i Malmøge, den ene, som Henrik Teylslagere fordum aatte østen næst Feskestredet norden hos Attelgathen, holdende fra Strædet og ind til Gerike Stens Jord ved Attelgathen og norden ind i Gaarden fra Strædet og saa øster til Kapitlets Jord af Lund i Bredden og i Længden fra Attelgathen og saa nord ud ind til Bys Jord ved Stranden; den anden Gaard (Olaff Tygesß) ligger og norden hos Atelgathen mellem den Gaard, som Gothskalk Lobek fordum aatte, og den Gaard, som kaldes

Skultesgardh, holdende fra Attelgathen og saa nord ud ind til Bys Jord ved Stranden, med al Tillydelse uden Bygningen, som Olaff Tygesß tilhører. Vort Sekret med vort Kapitels Indsegl. Givet og skrevet i Køpenhawen Jøriens Dag.

[Orig. Kongens Arkiv?] Afskr.: Malmøbogen Bl. 3v. LDipl. Jfr. M. Matthiæ, Reg. Dan. Series: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 151.* [6691

Maj 6. Alle, særdeles vore Vornede og Tjenere i Kiwsæ Len, hilser vi Abbedisse og Konfessor i Mariebo Kloster i Laland og kundgør, at Paven har taget vor Orden og alle vore Klosterspersoner og alle de Ting, dem tilhører, under sit Værn og givet dem saadanne Privilegier, at ingen skal beskatte, tvinge, forurette dem paa Person, Rettighed og Gods, ej røve fra dem Penge eller Gods eller noget andet, som i Vægt, »madæ« eller Tal staar saa godt som 1 Gylden til Værd, under Kirkens Dom og Pavens Band. Thi byder vi under Kirkens Dom og Pavens Band, at I freder vore Skove og ikke hugger, uden som eders aabne Brev lyder. Sig. conventus nostri dorsotinus impressum. Datum in die ascensionis dni., nostro sub sig.

[Papir. Maribo Kl. Arkiv, senere i Sorø Akademi.] Afskr. af Langebek 1749: LDipl. [6692

Maj 10. Vi Almue, som bygger og bor i Hwyding H., kundgør, at Hr. Claws Cristernß Ærkedegn og Hr. Anders Brok Kannik i Rype Mandag efter Helligtorsdag inden 4 Stokke paa Hwyding H.s Thing fik et Thingsvidne med 8 beskedne Mænd: Knwt Marß, Ascer Nielß, Lass Nielß, Pær Matisß, Jess Petherß, Anderss Pætherß, Ness Anderß, Jeppe Munk og Lass Jensß, hvilke vidnede, at Lawæ Dyæghen, hvis Sjæl Gud have, fik af Nesse Ælsøn det Gods, i Wæsterwitzstet ligger, og gav ham en graa Hest; hvad han gav ham mere i Penge eller Varer, vidste de ikke. Med vort Herreds Indsegl[1]. Givet *osv.*

Perg. med Herredsseglet. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [6693

Maj 25. Petrus archiepiscopus Lundensis. Sane rationi non censemus dissonum *etc.* Dudum pie memorie Dn. Abraham Brothersß M. a felicis recordationis Dn. Jacobo archiepiscopo Lundensi predecessore nostro de consensu capituli Lundensis pro erigendo altari ad honorem Marie virginis in ecclesia nostra Lundensi locum sibi ad hoc eligendum obtinuit deputari, sed ipsius militis procuratores et commissarii minus provide agentes altare in area medii pavimenti, ubi communis transitus ac alias processionum faciendarum nimis prepeditur incessus, erigere decreverunt. Nos vero ob zelum decoris domus domini et honorem virginis beatissime cupientes, quoad hoc statum nostre Lundensis ecclesie reformari, de consensu capituli nostri man-

damus, quatinus altare supradictum in capella b. Thome Cantuariensis intra eandem ecclesiam supra gradus cripte juxta australem chorum ecclesie transferatur sub ea conditione, ut in altari translato juxta modum fundationis et institutionis ejusdem divina celebrentur officia, prout altaris pro tempore valeant suppetere facultates. Datum Lundis die Vrbani nostro sub secreto necnon sig. capituli nostri.

Perg. [med 2 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — Jfr. 6698. [6694

Juni 5? Naffno[1] episcopus Ottoniensis. Confessoris generalis et fratrum monasterii s. Marie et Birgitte in Mariebo ordinis s. Augustini s. salvatoris nuncupati nostre dyocesis, cujus disponente sede apostolica judex et visitator existimus, supplicatione significamus, quod ipsi mensis junii die 2., que fuit 4. fer., hora quasi vesperorum, Basiliensis sinodi super citationibus et generalium ordinis sui confessorum vocationibus per fratrem Conradum van den Bornen laycum, monasterii Mariencrone prope Stralesundis conventualem, sibi directas litteras susceperunt, 5. vero feria confessor ipse legi omnibus monasterii utriusque sexus personis fecit, 6. feria de nuntio juxta dicti Conradi dirigentis informationem disposuit et sabbato immediate sequentibus [!] eum, ut ad monasterium in Dantzke ordinis antedicti sub festinatione, qua posset celerius, portaret easdem, et ob id tantum a se dimisit expeditum. Secretum nostrum. Datum anno, die et loco supradictis.

Perg. med 1 Segl: G. 527. (SvRA.) LDipl. [6695

Juni 15. *Reg. 3551.* Perg. [med Biskop Navnes Segl]. Fuglse Herreds Præstekalentes Arkiv[a]; tilhørte 1689 Joh. Lorentzen, »som fordum var i Kaspar Schöllers Tjeneste«[b], blev af Povl Rogert indklæbet i hans Samlinger: Thott Fol. 730, Bl. 634. Efter Afskr. i Bartholin H, 976: *Danske Mag. III, 264.* [6696

a) Var 1626 i „Knubkisten" i Stokkemarke Kirke: Thott Fol. 730, Bl. 452, jfr. 451. b) Saaledes efter Bartholin H, 976.

Juni 21. Jeg Karl Hake[1] har givet min Hustru Ingærdho Laurensadotther til Morgengave »a ræth hyndirs daagh« 3 Gaarde i Valabergh i Gøkeme Sogn, som skylder 1 Tønde Smør, og 1 Gaard i Hallandh i Thrwdhinge i Vymbærgha Sogn, som skylder $^1/_2$ Tønde Smør, i saa Maade, at »hwlkit wara« længere lever, da beholde Morgengaver og blive Børnenes mødrene og ej fædrene, som swensk Lov udviser. Bortgaar dette Gods med nogen Ret, da bebinder jeg mig til saa godt Gods igen at lægge inden 6 Ugers Dag, som disse 12 »withna, a skapt hølo«, som er Hr. Abbed Pædher af Ooz Kloster, velbaarne Mænd Bænkt Odß, Swen Tordhsß a. v., Magnus Hake, Hr. Anbyørn i Fyærrooz, Bænkt Piik, Gøstaf Bænktß, Bonde Twnaß, Knwth Pædherß, Lasse Rawaldß, Clæmyt Langh. Medb. af Hr. Abbed Pædhar[2] af

Ooz Kloster, Bænkt Odhsson, Swen Thordsß[4], Magnus Hake[5], Hr. Anbyørn i Fyærooz[6]. Scriptum Gaaza vaadh fer. 2. ante f. Johannis bapt.

Perg. med [6] Segl: 1. Llxv 11 (s farll padharf'); 2. G. 147; 4. Cxlix 3; 5. Llxv 12; 6. Kalk. (SvRA.) [6697

Juni 24. Petrus[1] archiepiscopus Lundensis. Sane [*osv. som* 6694] de consensu capituli nostri propter sepius iteratam instantiam Dn. Nicholai Ysaacsß, canonici nostri ac possessoris altaris ejusdem, mandamus, quatinus altare ad locum aptiorem intra ecclesiam transferatur [*osv.*]. Datum Worthingburgh die nativit. Johannis bapt. nostro sub secreto necnon capituli nostri ac nobilium Dn. Absolonis Petri M. et Olaui Absolonis A. sig.

Perg. med [4] Segl: 1. G. 26 (Bille). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). LDipl. [6698

— *Reg. *5041.* [**A.** Perg. med Notarmærke. Tvis Klosters Arkiv.] — [**Aa.** Dansk Oversætt. i Vidisse 1544 Nov. 15 (Lørd. efter Martini).] Afskr. i Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 78. *Danske Saml. IV, 348.* Andre Afskrifter fra 17. Aarh.: Ny kgl. Saml. Fol. 594b og 4to, 1197; i Christen Testrup, Om Klostrene i Viborg Stift (Autograf: Ny kgl. Saml. 4to, 1192b), hvor dog Begyndelsen af Vidisseformularen er udeladt. [6699

— Afladsbrev af Ærkebisperne af Lund og Nidaros og 12 Bisper. [Orig. Svanninge Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 520,* og *SRD. I, 328*; jfr. *Hvitfeld IV, 510, Fol. 770.* [6700

Juni 28. Petrus Lundensis, Aslacus Nidrosiensis ecclesiarum archiepiscopi, Naffno Ottoniensis, Johannes Roskildensis, Johannes Verdensis, Pardamus Ratzeburgensis, Siggo Skarensis, Audoenus Stawangrensis, Johannes Asloensis, Thomas Strengnensis, Hermannus Wibergensis, Petrus Hamerensis et Seuerinus Farensis ecclesiarum episcopi. Cupientes, ut ecclesia parochi[al]is in Thornes Lalandie Ottoniensis dyocesis congruis habeatur reverentia et honore, omnibus, qui ecclesiam causa devotionis, orationis seu peregrinationis visitaverint, [di]vina officia ibidem audierint, cimiterium ejus pro defunctis exorantes circuierint, corpus dominicum aut extremam unctionem secuti fuerint, sepulturis ibid. interfuerint, seu qui ad fabrice conservationem ac ornamentorum meliorationem manus porrexerint adjutrices, vel qui ad pulsum campane serotinum more Romane ecclesie ter Ave Maria flexis genibus dixerint seu pro nostro, ecclesie nostre totiusque christianitatis statu deum deprecati fuerint, quotiens premissa vel aliquod premissorum devote adimpleverint, totiens quilibet nostrum 40 dierum indulgentias

de injunctis eis penitentiis relaxamus. Datum Wardingeburgh in vigilia Petri et Pauli nostris sub secretis.

Perg. [med 13 Segl[a]]. Taars Kirkes Arkiv (senere i Berridsgaards Arkiv, nu paa Orebygaard). LDipl. under 1362 $^{28}/_{8}$. [6701

a) Bircherod bemærker (Rostgaard 4to, 107), at „alle Sigilla ere mestendel uskadte derhos".

Juni 28. Haderslev H.s Thingsvidne om Indløsning af en Gaard i Hesagger.

[Orig.] Efter Udtog af Voss: *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 19.* [6702

Juni 30. Afladsbrev af Ærkebisperne af Lund og Nidaros og 12 Bisper.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 328.* [6703

— Laurencius Fiendh rector causarum placiti generalis terre Sielendie, Benedictus Byllæ in Alend maglæ, Petrus Johannis capitaneus castri Skioldenes, Jacobus Andree advocatus Køghe, Jacobus Scriwere in Thoorp, AA., Johannes Hemmyngi proconsul Ryngstæthæ et Gerekinus Diegn notarius ibid. Fer. 4. infra oct. nativit. Johannis bapt. in placito generali terre Sielendie vidimus, quod Hinricus Nykøping, consul Køghe, litteras sub veris sigillis legi fecit: 1558, 5319. Datum *etc.* nostris sub sig.

Perg. [med 7 Segl]. Køge Bys Arkiv (RA.). Lidet nøjagtig oversat i *Petersen, Kjøge, Aktst. S. 2.* [6704

Juli 2. Afladsbrev af Ærkebisperne af Lund og Nidaros og 12 Bisper.

[Orig. Dalby Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 328.* [6705

— *Hvitfeld IV, 512, Fol. 772.* Se 6709.

Juli 3. Baselerconciliet stadfæster: 1433 Maj 26. Pave Eugenius IV's Afladsbrev for dem, der viser Ærefrygt mod sacramentum corporis Christi.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 9. *(Harduin), Conciliorum collectio VIII, 1489; Mansi, Sacrorum conciliorum collectio XXIX, 436.* Herom staar i Registratur 1425: Indulgentie Eugenii pape date ad festum corporis Christi; copia hujus pendet in ecclesia. [6706

— Hænnicke Botzendale a. w., boende i Snesør, Æsge Pædersß, Wilyom Swort, Raadmænd i Nestwit, Jess Skrædere, Jess Smedh, Jens Pædersß paa Møllegadhæ, Ingwor Guldsmet, Jæp Skobhe og Per Judhæ, Bymænd sstds. Saasom Hr. Boo Hamppæ, fordum Sognepræst i Swerbyrdhæ, paa Nestwede Bything skødede velbaaren Jæp Bremlæ, da Høvedsmand paa Wordingborgh, $^{1}/_{2}$ Gaard i Nestwet hart ved den Gaard, som Ascer Skoning aatte, for Østen og Norden ved det snævre Stræde, som løber hart ud med Sortæbrødres Kirkegaard, som det Thingsvidne udviser, som J. B. fik derpaa af afdøde Hr. Boo, saa er os og

vitterligt, at J. B. skødede Henric Jensß fornævnte halve Gaard. Med vore Indsegl. Datum crast. visitat. Marie.

[Orig.] Vidisse 1453 Aug. 20 (Mand. efter Frue assumpt.): RA. Næstved 8. LDipl. — Jfr. 6135. [6707

Juli 8. Testamente af Laurencius Nicolai, Dekan i Roskilde.

Perg. [med 6 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIV, 8). *Erslev, Testamenter Nr. 88.* [6708

Juli 9. *Reg. 3552* = *5049.* Perg. med de 4 Voldgiftsmænds Segl. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserec. 1431-76 I, 268*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 512, Fol. 772* (begyndende: Ydermeere bekiende vi Bisp Magnus[a]) med Datum: vor Frue visitationis. [6709

a) I umiddelbar Forbindelse hermed er stillet en Oversættelse af 6717, med Datum udeladt.

— Petrus archiepiscopus Lundensis[1]. Nuper nobis innotuit vocibus querulosis, quomodo ecclesia b. Kanuti regis Ottonie, mater et caput ecclesiarum ejusdem dyocesis, maxime in summis festis per plebanorum, vicariorum, altaristarum et scolarium ejusdem Ottoniensis civitatis absentiam et harum personarum retractionem contumacem ejus debitis honoribus et reverentiis impendendis ad plures annos fuerit spoliata. Sed quia bonis moribus rationique consonum arbitramur, ut honor matris ecclesie in membris competentius reformetur, ut et numerus deo servientium augmentetur, vobis omnibus plebanis, altaristis et vicariis, Ottonie commorantibus, auctoritate metropolitana ac pretextu legationis sedis apostolice mandamus, habitis super hiis dyocesani vestri consiliis ac consensu, quatinus ad predicta[m ecclesiam cathedralem super[a]]pelliciis induti hora consueta venire et summe m[isse adesse] ad [reddendas] deo debitas gratiarum actiones, precipuis saltem festis et solennitatibus, mi[nime post]ponatis, prout consuetum fuerat ab antiquo, nisi in arduis ecclesiarum negotiis fueri[tis] prepediti. Insuper inhibemus, ne quis aliquas scolas infra dictam civitatem preter scolam unicam communem apud ecclesiam cathedralem ibid. et scolam dictam pughæscolæ incipere presumat. Si quis hanc constitutionem violare presumpserit, extunc trina monitione canonica precedente ipsum talem volumus excommunicationis sententiam incidisse. Secretum nostrum cum sig. Dn. Nauffnonis Ottoniensis episcopi[2]. Datum Wordingburgis in octava visitat. Marie.

[Orig. med 2 Segl: 1. G. 26 (Bille); 2. G. 527 (Gyrsting). Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 49 med Overskrift: Sequitur littera quondam Petri archiepiscopi Lundensis et Naffnonis episcopi Ottoniensis cum sigillis rotundis in pressulis pergamineis; primo Petri archiepiscopi prius superius descripto; secundum domini Naffnonis similiter cum sigillo rotundo de cera viridi albe in modum capsule formate impressa impendente, in cujus medio tabernaculum quoddam et in tabernaculo sanctus Kanutus rex et marthir et subtus tabernaculo duo clipei; in uno

crux stans, et in alio tres ymbres et super ymbres duo pila apparuerunt, et in circumferentia apparuit hec scriptura: Secretum Naffnonis dei gratia episcopi Ottoniensis. LDipl. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 328* (*Reg. *5050*).

a) Her og i det følgende udfyldt efter Hamsfort (Kall 8vo, 668).

[6710

Juli 11. Værnebrev af Ærkebiskop Peder.
[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 328.* [6711

— *Reg. *5053.* Perg. med 13 (?) Segl, hvoraf bevaret Brudst. af 3, 4, 5 og 9. Køge Kirkes Arkiv (nu hos Videnskab. Selsk. i Trondhjem). *Dipl. Norv. VI, 485.* [6712

Juli 15. *Reg. 3556.* Perg. med [17] Segl: 2, 8. (Utydelige). Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 157). *Terpager 88.* [6713

— *Reg. 3555.* [Orig. Ribe Mikkels Kirkes Arkiv.] *Terpager 389*; *Pontoppidan, Ann. II, 554.* [6714

— Vi Jens Biskop i Roskild har gjort en Dagtingning med velbaaren Fru Margrete Ficke Moltekes Datter, Matthis Lauritzens[a] Efterleve af Bornøø, om Hans Remerssens Gods, som os og hende er tilfundet for Rigens Raad, som her efter følger: Fru Margrete skal beholde 4 Gaarde i Wynete, som er de 2 Gaarde, som hun nu har i Værge, og dertil 2 Gaarde sønden Gaden (Anders Olæssen og Olaff Mattis), 3 Gaarde i Kærsendorp, 1 Gaard i Ebeskow (Pær Porsæ), et øde Gods, hedder Kærtewadh, 2 Gaarde i Hwærløsæ (Per Sudt og Nys T . . . . .) og 1 Gaard i Æuærteth, og kendes vi os ingen Rettighed at have i dette Gods. Og mod dette Gods skal vi beholde 2 Gaarde i Wynete (Jeppe og Christine), 1 Gaard i Fawerborig, 1 Gaard i Biæreth og 1 Gaard i Gunnereth til os og vore Efterkommere Bisper i Roskild. Medb. af velbaarne Hr. Erick Nielsen af Ripe og Hr. Esge Brock, RR., og Hr. Thyghe Jenssen og Hr. Jac. Pæthersen, vore Kanniker i Roskilde. Datum Worthingborgh die divisionis apost.
[Orig.] Afskr.: Kall 4to, 404. — Fru Margretes Modbrev i Orig. og i Vidisse 1436: Roskilde Bisps Arkiv; *ÆA. III, 332.* — Jfr. 6641.

a) Afskr.: Lautt. [6715

Juli 20. *Reg. *5055.* Papir med Spor af 3 ndfr. paatrykte Segl. (RA. Personalh. Saml., Grubendal; før Adelsbreve XXIV, 140.) *Dipl. Norv. VI, 488.* [6716

Juli 21. *Reg. *5058.* Perg. med de 6 Voldgiftsmænds Segl. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserec. 1431-76 I, 267*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 511, Fol. 770* (med Datum udeladt, jfr. ved 6709). [6717

Juli 22. Senatori totique societati sutorum in civitate Hadherslefwen frater Henricus ordinis fratrum predicatorum provincie Dacie

vicarius generalis. Exist[!]ente vestre [*osv. som* 6092]. Sig. meum personale. Datum Halmstadi die Magdalene in nostro provinciali capitulo ibid. celebrato.

[Orig. Haderslev Skomagerlavs Arkiv.] Afskr. fra 18. Aarh.: »Copiale von Privilegien betr. Stadt und Amt Hadersleben« (Statsark. i Slesv.) S. 3. [6718

Aug. 1. Johannes Asloensis, Thomas Orchadensis et Olauus Bergensis ecclesiarum episcopi. Pium et gratum obsequium deo [*osv. som* 6712 *indtil*] et epiphanie, cene domini, parasceues, resurrectionis, ascensionis, pentecostes, trinitatis, corporis Christi, inventionis et exaltationis s. crucis, nativitatis et decollationis Johannis bapt., Petri et Pauli [*osv.*] omnium sanctorum, commemorationis animarum et in die dedicationis ipsius ecclesie, Nicholai, Martini confessorum, Katerine, Margarete, Barbare, Anne, Marie Magdalene, Byrgitte necnon in omnibus sextis feriis et diebus dominicis [*osv.*] appensa. Datum Hafn. die ad vincula Petri.

Perg. [med 3 Segl]. Køge Kirkes, siden Byens Arkiv (RA.). [6719

Aug. 2. *Reg. 3557.* Papir. Ark. paa Hardenberg [ikke undersøgt]. *Rhode, Saml. II, 297.* Afskr. af T. A. Becker: LDipl. [6720

Aug. 5. Wy Hinrik Rixstorp, ritter unde droste ouer Sunderjutlande, wy bunden unde gantse menheyt in Sundergusherde bekennen, dat in deme dage Oswaldes up unseme dinge bynnen Huseme stunden biscop Clawes to Sleswiik unde her Alf to Sleswiik hertoge, segen unde horeden, dat hertoge Alf deme biscop schotede alle sine bunden unde ghudere in deme dorpe to Ramstede vor deme slote to Swafstede. Wii her Hinrik Rixstorp hebbe unses amptes inghesegel[1] unde wii bunden unde menheyt in Sundergusherde unses herdes inghesegel *etc.*

A. Perg. med 2 Segl: 1. Det sønderjydske Drostsegl; 2. Udslidt. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A 5 b). LDipl. — **Aa.** Afskr.: Svavstedbog Bl. 35 v. Udtog af Povl Cypræus, Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 169 v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 369-70*). (*Reg. 3558.*) [6721

Aug. 12. Knud Jenß Foged i Skammæ H., Æggææt Frillæ[2] paa Vræbiærk, Bassæ i Vgersloff, VV., Jeghop Laurenß i Nærthingæ Præst, Anders Jenß i Bedæsløff, Lassæ Nielß og Jes Olofß i Grindeløsæ. Torsd. før vor Frue Dag assumpt. fik Pædær Jenß af Hødørp inden 4 Stokke paa Skammæ H.s Thing et Thingsvidne med 8 Dannemænd: Bertil Mortinß, Jæp Perß, Anders Perß, Jes Hinrikß af Skamby, Pæder Skræder af Clintæ, Matæs Smedænß, Hans Friis og Pæder Olaffß af Norræby, hvilke vidnede, at Anders Sonæß tilforn paa fornævnte Thing skødede Anders Hwid den Gaard, der ligger østerst og sønderst i Grindæløsæ. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [7] Segl: 2. Flxiij 3. (RA. Skam H. 32.) LDipl. [6722

Aug. 15. »Frater Johannes ordinis fratrum minorum med closterjungfruerna i Bosiö uthgifne och håldne indulgentz breef på alle andeliga och lekombliga gåfver, som uthi clostret föröfwades och hölles wid macht, dat. Jonacopie in f. assumpt. virg.«

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] ·Specifikation, Bosø (Bl. 342) Nr. 17. [6723

Aug. 16. »Jöns Mörk i Nöckebromölle boendes afhände sig och skötte på Lunde bytinget till Hans Pärson borgmästare i Lund sin gård i s. Staffanszochn, hwarpå bytingets attest gafz måndagen efter Laurentii dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 256. [6724

Aug. 25. »Petrus archiepiscop i Lund, Severinus piscop [!] i Färöy, Johannes Laxman diäken och Jacob af Högby archiediekn attestere sig hafwa sedt och läsit konung Erichz bref, gifwet piscopen [!] i Nidros Aslak, hwarutinnen honom efftergafs 2100 nobler, hans fader [!] archiepiscop Eskil cronan skyldig war, dat. G[ɔ: S]eritzlöf [*4.*] feria post festum Bartolomei«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 257. Datum hører til Kongens Brev, ikke til Vidissen, se *Dipl. Norv. V, 457.* [6725

Aug. 29. *Reg. 3561**. [Perg. med Notarmærke. Roskilde Kapitels Arkiv; tilhørte senere Præsten Morten [Aarby] i Vallekilde, Andreas Kellinghusen i Flensborg (1704) og P. Lucoppidan (1715).] Afskr. af Lucoppidan 1704: Ny kgl. Saml. Fol. 561, S. 147 (herefter: LDipl.). [Afskr. af samme 1715]; herefter: LDipl. Afskr. fra o. 1700: Gml. kgl. Saml. 4to, 3176, hvorefter: Ny kgl. Saml. 4to, 1134. Afskr.: Gml. kgl. Saml. 4to, 3175. *Pontoppidan, Ann. II, 556*; *Thorkelin, Kirkelove 124.* [6726

Sept. 1. Vi Pedher Ærkebiskop i Lund vederkender os af ret Laan til vor Lunde Kirkes Beskærmelse og vor Herre Konges Udbud mod hans aabenbare Fjende af Suerige, hans Lande oc Slotte der at undsætte, skyldig at være vort Kapitel i Lund 100 ny Arnoldis Gylden, tagne af de 1200 lub. Mk., som Kongen gav til Psalterlæsning i Lunde Kirke, for hvilke 100 Gld. vi pantsætter dem vort Len Hasløff i Skøtz H. i saadan Maade, at genløses det ej paa Johannis bapt. Dag næstkommende, skal Kapitlet have Fuldmagt at oppebære Landgilde og hvad Lenet skylde kan; dog skal Husfru Mærete, Olaffs Becstorp Efterlevende, have og nyde sit Lejemaal paa Lenet og ingen Uskel af dem ske, saa længe hun lever; afgaar hun før, end Lenet genløses, skal Kapitlet have Lenet for et brugeligt Pant, til det genløses, og oppebære Landgilde og hvad det skylder .... vi dem under i en Kærligheds Gave til fornævnte Psalterlæsning, og Løsningsdagen skal være, naar fornævnte 100 Gylden er rede. Secretum nostrum cum sig. dis[cretorum] Petri Sconing officialis nostri, Jacobi Henrici et Gøtz ......, AA. Datum die Egidii.

Perg. [med 4 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [6727

Sept. 9. Jeg Yngierd Hermensdotter[1], Jes Wogensß Efterlever, har oppebaaret 16 ryns Gld. i Guld af Hr. Jon Pethersß, Kannik i Ribe, for hvilke jeg pantsætter ham min Gaard Grauengardh i Myrkeholt i Garslef S. i Almunsysæl i saa Maade, at giver jeg ham ikke de 16 Gld. igen inden næstkommende Katerine Dag, sælger og skøder jeg ham Gaarden. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Henrici Stangbergh[2] canonici Ripensis, Nicolai Friis proconsulis et Esberni Michaelis consulis ibid. Datum crast. nativit. Marie.

Perg. med [4] Segl: 1. Lxlvj 3 (Pennow); 2. G. 867; 3. Bomærke. Senere (jfr. 1437 $^5/_4$) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [6728

Sept. 12. »Fratris Johannis Boisson visitatoris generalis pro ordine s. Johannis Jherosolymitani in regnis Dacie, Svecie et Norvegiæ literæ quitanciarum super acceptis a fratre Benedicto Petri bajulo bajuliæ dictorum regnorum 140 florenis renensibus ratione responsionum preceptoriarum et domorum dictæ religionis. Datæ Slavlosiæ die dominico post f. nativit. Mariæ«.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv.] Udtog: Bartholin K 159. [6729

Sept. 16. *Reg. *5068.* [Perg. med . . Segl.] Viborg Landsthings Arkiv.] Afskr. af Langebek: LDipl. *Saml. t. jydsk Hist. VI, 27.* — Jfr. 6682. [6730

Sept. 30. »Et pergementes quitantze, her Niels Krabbe R. til Morten Jepszenn af Reffsnesz udgiffuet haffuer anno 1434 torsdagen efter dnicam. salus populi, huor udi hand quitterer forskr. M. J. for al huis arffuelod, som hannem kunde vere tilfalden efter sin daatter, som forskr. M. J. hafde«.

[Perg. (Ark. paa Refsnæs.)] Omtalt i Axel Urnes Skrift om Viffert Sefelds Aner: Thott 4to, 1888. [6731

Okt. 4. Jeg Henrik Teylstorp Bymand i Malmøghe pantsætter med min Husfrues Samtykke Kapitlet i Lund al min Del i den Gaard i Malmøghe, som jeg selv ibor, som er det vestre Stenhus paa Gaarden med Kælder derunder og et Hus inde i Gaarden, som nu kaldes Steegerehuseth, som er $6^1/_4$ Alen paa Længden og 9 Alen i Bredden, liggende norden ved fornævnte østre Stenhus paa Gaarden, et Hus imellem Stenhuset og samme Hus, med Udgang og Indgang sønden og østen i fornævnte Gaard, hvilken Gaard Oleff Andersß fordum iboede, for sexsindstyve rinske Gylden eller for saa mange Penninge, som fuldt gør for 60 rinske Gylden, med saadant Vilkaar, at jeg skal hvert Aar inden 12. Dag Jul give til Leje af den Gaard og Bolig 5 lødige Mk. i Mønt gænge i Skane til Gudstjenestes Opholdelse, som er Psalterlæsning i Lund, og Løsningsdagen skal altid være om Julen. Hvilket Aar jeg de Huse løse vil, skal det Aars Landgilde, som da er fremganget, følge Hovedpengene. Kan jeg ej betale de

5 lødige Mark paa fornævnte Tid, skal Kapitlet »gensten« annamme Husene og bruge dem, til de løses for Hovedpengene og Landgilden, som da igen stod. Medb. af hæderlige Jepp Magnesß og Ake Mekelsß, Raadmænd i Malmøghe, Haghen Jensß, Hr. Kongens Klærk og Tolder, og Mattis Petherß Bymand sstds. Datum in civitate Lundensi die Francisci conf.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 260. LDipl. — Hertil 6669; jfr. 1439 Aug. 31. [6732

Okt. 4. Jeg Yngierth Hermensdotter[1], Jes Woghenß Efterlever, sælger og skøder Ærkedegn og Kapitel i Ripæ en min Gaard i [Gar]slef (Anders Ploghß) med tilliggende Otting Jord paa Garsleff Mark og har oppebaaret Fyldest derfor. Sig. meum cum sig. honorabilium DDn. Johannis Michaelis[2] in Wethel, Johannis Taghß[3] de Høthum, ecclesiarum rectorum, Nicholai Friis[4] de Harildkier et Nicholai Stanghebergh[5] de Lerbek, AA. Datum die Francisci.

Perg. med [5] Segl: [1. Lxlvj 3 (Pennow)]; 2. G. 922; 3. G. 923; 4. Lxxiij 85; 5. Lxv 22 (s nis sanbergh). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 1435 Okt. 10. [6733

— *Reg. 3564.* [Orig. Antvorskov Kl. Arkiv.] Afskr.: Bartholin K 159. *Lünig, Reichsarch. XVI, Spic. eccl. I, Cont. 111.* [6734

Okt. 11. Ik vrowe Ghrete[1] van Louesmose, Jesse Petersons husvrouwe was, em got gnedich si, byn schuldich Henneke Wittekop van Santholt 26 mk. lubesch suluerpennynge, to Wne[a] unde Lubeke unde Hamborch gengghe; vor desse pennynghe sette ik em mynen hoff to pande to Sünderbrobü (Bertilt, 1 ore korns, 1 schepel botteren, 12 schillynk, 1 gos, 2 hore). Wan ik dat gut losen wil, so schal ik em de losynghe kundighen up Salyngh heret dyngh, twe dynk vor Johans dach unde en darna, unde loset Mertens dach dar neghest to komende; so schal vrucht unde rente volghet den pennynghe. Myn ingesegel myt erboren luden Tymme Wittekop van Santholt, vrowe Mette van Louysmose unde her Nyghels[4], kerkhere to Horebü. Screuen des mand. na Dyonycius dage.

Perg. med [4] Segl: 1. Bxij 10; 4. I Sigilfeltet Bogstavet N; gennemskaaret. (RA. Salling H. 2.) [6735

a) ɔ: Vune (= Fyn).

Okt. 23. »Johannes Clementis decanus Haffniensis, förordnad domare utaf capitlet i Basel, tilliika med hr. Rösenbohm canonico och hr. Laurentio Johannis vicario ecclesiæ Haffn. dömer och friierkänner archieepiscopen Petrum och canonicos Lundenses för all prästens sal. Magni Gotonis arfwingars tilltahl, som här med skulle wara dödadt och uphäfwen, dat. d. 23. octob.«

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Acta privata Nr. 258. — Jfr. 6592. [6736

Okt. 25. Ik Paul Berman bekyenne, dat ik vor Sandwig reth myth mynime schepe, storem an my quam unde dreff my an dat land mang den stenen, nuwe dat vy unzsseme lyff berghen kondyn, unde myn schip brak dar ganzs intwey unde dat got in deme schepe vessende dreff vech unde vordarff das nicth me tobeuerende[?], doch dreff an dat land mank den stenen unde vart dar bergit unde ræddyt van alle deme godhe twe bodme vasser, 13 hundyrt vaghenschottis, 16 kleyne hundyrt klapholtis, 1 skok delen broken unde unghebroken unde nicht mer. Dar oppe hebbe ik my vor mechtiget van des kopmanz vegne unde hebbe en endrackth makyth myth deme eruerdyghe Ake Nielßone vogit oppe Borneholm, dat ik unbedunghen A. N. gunt hebbe des helffthe des bergedes godes, unde thobynde ik my deme erzebischop van Lywndyn, Ake Nielson houetman unde ere denere vry holdyn vil vor al namaningh, de dar van komen kan beyde van myner vegne unde van ere uegne, de her nu nicht jegenuerdigh synt. Myn inghezeghel. Geuen unde screuen to Hammershws des mandag vor[?] Simonis et Jwde.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Bornholm 17 b.) [6737

Nov. 8. »Palnæ Nilson byfougdes i Malmöe, Nilsz Albrächtson, Offe Owesson, Powel Stenkelson och Tytmer Wiirbom, rådmän sammestedz, wettnesskrifft, det Jepp Päderson rådman och kyrckiovärde åth s. Päders kyrckia skytte eller sålde Tyge Påhlson byman i Landzcrone een fornefnde kyrckios jord liggiandes i Malmöge sunnan till, nordan nest bemelte kyrkies teylgård, dat. then måndag effter alle helgone dag«.

[Orig.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 33. [6738

Nov. 14. Generalis synodus Basiliensis filiis monasterii in Bordesholm per prepositum soliti gubernari et Sleswicensis prepositis ac decano b. Marie Hamburgensis Bremensis diocesis ecclesiarum. Ad compescendos *etc.* Cum, sicut querela archidiaconi et capituli ecclesie necnon cleri civitatis et diocesis Ripensium nuper accepimus, nonnulli principes, duces, comites, barones et alii seculares potestates ab eis tallias et gabellas ac alias exactiones illicitas extorserunt ac etiam bona eorum occupaverunt, nos discretioni vestre mandamus, quatinus vos vel duo aut unus vestrum archidiacono et capitulo necnon clero predictis contra quoscunque transgressores assistentes non permittatis eos contra canonicas et legales sanctiones molestari, necnon easdem constitutiones publicantes faciatis transgressores excommunicatos nuntiari, donec a talliarum extorsione et bonorum occupatione desistant necnon tallias *etc.* ac bona a se relaxent ac in manibus vestris juraverint, quod de cetero talia non committant, contradictores per censuram ecclesiasticam compescendo, invocato etiam, si opus fuerit, auxilio brachii secularis. Si transgressorum presentia pro monitionibus et

requisitionibus per vos de ipsis faciendis tute vel commode haberi nequiret, nos vobis citationes per edicta publica, locis affigenda publicis, faciendi concedimus potestatem, volentes, quod citationes hujusmodi ipsos citatos arctent, ac si eis facte personaliter extitissent, dummodo ultra 2 dietas aliquis non trahatur ac de personis ultra certum numerum ad judicium non vocandis. Datum Basilee 18. kal. decembris.

Perg. med Synodens Bulle. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [6739

Nov. 30. Jeg Arild Matteß af Hekkebergh a. w. skylder velbyrdig [Niss Jensß] . . . . rynische Gylden, hver Gylden saa god som . . . . Gylden, hver Gylden saa god som 16 Grot og . . . . . i Stæderpenge og er . . lybische og andre Stæder lybische, som i Stæderne fuldt . . . for hvilke Penge og Guld jeg pantsætter ham alt mit Gods i Willens H., som er først . . . $4^1/_2$ Pund Korn til Landgilde, i den ene bor Thruels Twsøn og . . . 2 Gaarde (Jessæ Bagghæ, 1 Øre Korn, Beint, 2 Skill. Grot), i Felkyn 4 Gaarde (Per Foollæ, 35 Skpr. Korn, Fader Matteß, 35 Skpr., Per Hiort, 20 Skpr., Oleff Jensß, 20 Skpr.), 1 Gaard i Gvdeløff (Lassæ Ebbæß, 3 Pund). Løsningsdagen er Knust Dag efter Jul, og naar det løses, skal Skat og Landgilde følge hjem. Medb. af gode Mænd Herrer Hans Laxman, Kørninge Kedelsøn, Thorbern Billæ, Anders Styssøn, Holger Most, Monns Vernikß, a. w. Datum die Andree.

Perg. [med 7? Segl]. (RA. Villands H.) [6740

Dec. 6. *Reg. *5074.* Perg. med [6] Segl: 2. G. 336; 3. Kbhvn. Bys; 4. I Sigilfeltet Bogstavet I; 5. Bomærke; 6. I Sigilfeltet Bogstavet ꝑ. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 25). *Kbhvns. Dipl. IV, 31.* [6741

Dec. 26. *Reg. *5021.* Perg. med [3] Segl: 1. Skjold med en Skraabjælke; 3. (Pogwisch). Slesvig Trefoldighedsgildes Arkiv (Statsark. i Slesvig). *Zeitschr. f. SHL. Gesch. III, 103.* [6742

Dag? »Sognewindne af Staby soggen om en eng, som efther Peder Mogenszens och hans høstruis [*død*] skal egien falde til Staby kirkisgaardt, 1434«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur AA 7. [6743

Uden Dag. Ik Hans Sume betughe, dat ik myth myneme skepe in der se schorede unde brach dar ganz in tywey, dat vy unzeme lyff nich berghen konden. Den queme des eruerdigen manzs denere unde undhersate Ake Nielsons, berghede unsme lyff unde got van alle deme goder in deme schepe vesende 4 laste melzs, 5 t. berzs, 1 tunne honeges unde nicth mer. Dar oppe hebbe ik my vormectiget van des kopmanzs vegne unde hebbe en endracth makyt mith Ake Nielß houit-

man oppe Borneholm, dat ik eme unbedyunghen gunt hebben des helffthe des bergeden godes, unde tho bynde ik my deme erzebischop van Lunden, Ake Nielsone unde eren denere vry holden vor al namaning, de dar aff komen kan. Myn inghesegle. Gyeuen unde schreuen oppe Hamers hws.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Bornholm 18.) LDipl. [6744

Uden Dag. *Hübertz, Aarhus I, 12 (Reg. *5072).* Se 1437 Nov. 25.

Brevbøger: Ribe Kapitel: *Oldemoder 43* (Marts 19), *117.* — Dueholm: *Dueholms Dipl. 44* (*ÆA. III, 180*).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 67, 67; IV, 22;* se ogsaa 6672-73. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 322, 323, 332, 332, 339, 373.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 135, 136*(?). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 309* (Juni 22), *221* (Juli 6), *264* (Okt. 6), *277* (Okt. 17; el. 1437 Okt. 17), *242, 303.* — Børglum Bisp: *ÆA. III, 50.* — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 89.* — Tommerup: se 6679. — Antvorskov: *ÆA. IV, 81, 86, 119, 203, 207, 214, 215.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 374, 386, 397, 404.* — Sorø: *SRD. IV, 492.* — Maribo: *ÆA. III, 303.* — Alling: *ÆA. II, 170.* — Dueholm: *ÆA. III, 179.* — Mariager: *Danske Mag. VI, 70* (A 35), *II, 142, Note m* (C 23); se ogsaa 6743. — Vestervig: *ÆA. III, 140.* — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II, 376.* — Vor: *ÆA. I, 208.* — Vrejlev: *ÆA. III, 34, 36, 37, 40, 42.* — (Skanderborgske Registr.): *ÆA, I, 179* — *Eline Gøyes Jordebog 88* (Sept. 1), *119* (Sept 12). — *Adel. Brevkister 43.*

1435.

Jan. 22. Wy börgermeistere unde rathmanne der stadt Lubeck hebben gesehen: 6086[a]. Unser stadt secret insegell. Gegeuen unde schreuen in s. Vincentii dage.

[Orig. med Lübecks Sekret. Femerns Arkiv.] Afskr. fra 17—18. Aarh.: se ved 2766. [6745

a) Kun Begyndelsen af dette Brev er indført i Afskr. ved denne Vidisse.

Jan. 31. »Herman Staffanson borgm. i Land[*z*]crona skötte på bytinget i Landzcrona uppå konungens wägnar till hr. Hans Laxman diekn i Lund een öde gård och grund, som cronan tillfallit eftter Claws Liggeneyor för hans stora brått skull, som war halsgärning, som bewitna magistraten i Landzcrona, måndagen för kyndermeszo dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 259. [6746

Febr. 2. Jeg Pæther Thrvelsß[1] i Gerleff a. w. oplader velbaaren Pæther Oxæ en Gaard i Gerleff i Horns H. med Pantebrev, som jeg derpaa havde, hvilken Gaard jeg havde i Pant af Knwt Andersß i Swaneholm, og har derfor oppebaaret fuldt Værd. Sig. meum cum sig. discretorum Petri Næb in Lethewe, Lydikini Johannis[3] in Frethersleff, Barwydi Petri[4] in Gerleff et Johannis Andree proconsulis in Hælsingør[5]. Datum die purific. virg.

Perg. med [5] Segl: 1. Cxlv 17; 3. Giij 2; 4. Hxl 2 (Barritsen); 5. Bomærke. (AM. II, 25.) — Hertil 5640. [6747

Febr. 10. Vi Pether Ærkebiskop i Lund, Jenis Biskop i Roschilde, Eric Krumedike[3], Anders Nielsß, RR., Otte Nielsß af Biørnholm, Niels Jensß af Hammer og Pether Bille af Lywngby, a. w., kundgør, at i Roschilde paa Scolastice Dag, »effter thes« at Kong Eric havde os befalet en Ret at sidde mellem Kapitel i Lund og Bonde Jeiepsß af Kragheholm a. w. om en Gaard i Malmøghe, hvilken Gaard for os bevist er, at Hr. Jeiep Axelsß R., hvis Sjæl Gud naade, til Lunde Domkirke givet og skødet har, da har vi tildømt Lunde Domkirke Gaarden i »the madhe«, som Skødningsbrevet udviser. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [7] Segl: 3. Fxxxj 5. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — Jfr. **3644.** [6748

— Jeg Jens Thorbørnsß[1] a. w. har annammet i Leje efter Kapitels i Roskilde Samtykke af Biskop Jens i Roskilde Byrkynghe Gaard og Byrkynghe By, saalænge jeg lever, Biskopstienden og aandelige Sager undtagne, med saadan Skel, at jeg skal give Bispen deraf 21 Pund Korn, halvt Rug og halvt Byg, og yde det i Roskilde hvert Aar inden Kyndelmøsse; item skal jeg ej være Biskop Jensse Kirke eller hans Klerkeri imod i nogen uret Sag, holde Godset bygt og besat, og ingen mægtig Mand skal jeg det lade uden Bispens Minde. Naar jeg er død, skal mine Arvinger beholde forn. Gods til næste Paaske og betale Landgilden og føre deres af og antvorde da fra dem Gaard og Gods med Bygning og Bedring, som det da findes. Holder jeg ikke disse Artikler, skal Bispen have fuld Magt igen at tage Gaard og Gods. Sig. meum cum sig. nobilium Petri Taa[2] et Andree Petri[3], AA. Datum die Scolastice.

Perg. med 3 Segl: 1. Llxviij 26 (Sparre); 2. Clxiv 37; 3. Exvj 5 (Jernskæg). Roskilde Bisps Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 45). [6749

Febr. 15. Vi Karl Bonde Thordzsß a. w. og min Husfrue Cecilia, Hr. Bo Dywras Datter, er skyldige velbaaren Hannus Krøpelin 200 Mk. i Guld og rede svenske Ørtuger saa godt Mønt, som nu gænge er i Stocholm, at $8^1/_2$ Mk. gør 1 lødig Mk., og har oppebaaret de 200 Mk., for hvilke vi pantsætter ham al vor Arvedel og »myndaløt« i alt det Jordegods, som os er tilfaldet og end tilfalde kan i Syelendh baade i Odz H. og andensteds efter Hr. Bo Tykesß R., som kaldes Dywræ, og hans Søn Erik Bosß, min Cecilie Fader og Broder, Gud deres Sjæle naade, til et brugeligt Pant at beholde til den Dag, at vi igenløser Godset for forskr. 200 Mk., alt redeligt i een Sum. Vil H. K. købe Godset, skal ingen være nærmere at købe det for mulige Penge, som vore Venner paa baade Sider tykker skelligt være. Medb. af

velbaarne Karl Knwtsß[4], min Karl Bonda Brodersøn, og Otte Vlffsß, a. w. Datum Stokholm die Sifridi ep.

Perg. med [5!] Segl: 4. (Bonde). (SvRA.) [6750

Febr. 24. »Pär Jenszon och Pär Mårtenszon sällia Påwel Laxman sitt godz och rättigheet i Alsterup liggendes i Randeslöffe sochn och Höxhäredt, datum Matthiæ dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 262. [6751

Marts 5. *Reg. *5082.* **A.** Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Kapitels Arkiv (Statsark. i Slesvig). LDipl. — **Aa.** Samtidig Afskr.: Statsark. i Slesv. — **Ab.** Afskr. i Registrum Chr. Imi, *ed. Hille, 23.* Udtog af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 171 (= *J. A. Cypræus, Ann. 373*). [6752

Marts 7. *Reg. 3569*.* **A.** Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86, A 7). *Stemann III, 47.* — **Aa.** Afskr.: Svavstedbogen Bl. 10. [6753

Marts 12. »Påwel Torstenson rådman i Lund med sine wänners samtycko sällier och upläter Nils Isakson Bank [ɔ: canik?] i Lund sin gård i Lund och Botolfz sochn, skriffwet i Lund på Gregorii dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 260. [6754

Marts 22. Jeg Morten Harthwigsß Bymand i Køghe skylder beskeden Jens Clemendsß Raadmand i Roskilde 2 lødige Mk. Stæderpenninge, for hvilke jeg pantsætter ham en Gaard i Roskilde i s. Powels Sogn, norden næst hos Torfgaden, i hvilken Hen[ric] Dugheswen fordum iboede, at beholde uafløst i 4 Aar, vornede i at sætte og at afsætte og oppebære Landgilde deraf. Sig. meum cum sig. discretorum Jacobi Andree[3] et Ingvari Karlsß[2], consulum Roskildensium, Johannis M[le] villani ibid. Datum fer. 3. ante annuntiat. Marie.

Perg. med [4] Segl: 2-3. Bomærker; 4. Bomærke i Skjold. (AM. XXIV, 9.) — Hertil **4114, 4142, 4495, 6503.** [6755

Marts 24. Jacobus Iuari[1] cantor Ripensis, Lydikinus Hartleffß[2], Nicolaus Friis, proconsules, Roo Thomesß consul et Haquinus Wolterß civis ibid. Litteras apertas, sigillis Dn. Elizabeth de Nørholm, Dn. Erici Nicolai de Tiim M., Ottonis Nicolai et Petri Skraam, AA., sigillatas, nobis presentatas a Dn. Henrico Stangebergh canonico ecclesie Ripensis, perlegi fecimus: **6633.** Sig. nostra. Acta sunt hec 24. die mensis marcii.

Perg. med 5 Segl: 1. G. 868; 2-5. Bomærker. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [6756

Apr. 8. Jeg Marten Jensß[1] Official og Kannik i Roskilde har ladet Pri[o]risse og Konvent i s. Agnesse Kloster i Roskilde kvit for alt det, jeg udlagde for dem, den Tid jeg var deres Formand, om jeg

udlagde mere, end jeg oppebar paa deres Vegne. Sig. meum. Datum 6. fer. ante dnicam. palmarum.

Perg. med 1 Segl: G. 270. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 70). LDipl. [6757

Apr. 11. Vi Borgemestre og Raadmænd i Malmøghe har med vore Borgeres Samtykke til vort Herskabs og vor Bys og menige Landets Hjælp gjort en Endrægt med Ærkebiskop Peder Løkke i Lund og Kapitlet i Lund og Kirkeværgerne til s. Laurenze Kirke sstds., at de skal have efterskrevne Gods, som de nu har i Malmoge, frit for al Muring om Byen, Plankning og Gravning om Byen. dog de, som paa Gaardene bor, gøre som andre Borgere hver efter sin Magt: først det Gods, Ærkebiskoppen tilhører: 1 Gaard østen Kirken (Lasse Pederssøn) og 2 Gaarde norden Gaden, hvilke Biskoppen fik af Kong Erik. Item Kapitlets Gods: 1 Gaard norden Gaden ved Thinget (Ewert Skomaghere), 1 Gaard vesten næst Fiskestrædet (Twæ Swdære), 1 Gaard sønden Klædebotherstredet imellem, som Hr. Jens Dæne har nu, 1 Klædebod med en hel Kælder i Høye Klædebother, som Jepp Maghenssøn nu har, 3 smaa Gaarde østen Kirken, en Kræmmerbod i Store Kremberebother i Albrikt Hotz Gaard, 1 Gaard sønden Gaden hos Kremberæboother, som Bywgh boede i, 1 Gaard vester i Byen sønden Gaden, som Mangens Mwrere iboede, 1 øde Gaard hos Korrægardh vesten Byen. Item s. Laurenze Kirkes Gods: 2 Suderboder med Gaardsrum [til] Stranden østen næst Hennike Aghessøns Gaard, 1 Gaard næst Botzmanzstrædhe, som kaldes Iwer Nielssøns Gaard, 1 Gaard vester i Byen norden Gaden, som Jep Mangneßß nu har, 1 Gaard der »hart« hos sønden Gaden, som kaldes Hermen Stubbes Gaard, 1 Gaard og sønden Gaden lidt østen for, som Hr. Jeop Axelssøn aatte, 1 Stenbod med Gaardsrum østen næst Radike Parchentins Gaard, 1 Gaard østen næst (Henrik Kødmangere), 1 Klædebod med Gaardsrum i Høye Klædebother (Aghe Michilssøn), 1 liden Gaard sønden Kirken, som Powel Stenkilssøn nu har. For denne fornævnte Frihed har Ærkebispen, Kapitlet og Kirkeværgerne ladet mure en Mur norden næst det østre Porthus i Malmøge, 16 Favne lang og 9 Alen høj og 3 Stene tyk. Faar de noget mere Gods i Malmøge, da skal det gøre, som andet Gods gør. Vor Bys Indsegl. Datum Malmogis fer. 2. post dnicam. palmarum.

A. Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 107. LDipl. [6758

Apr. 23. Jessæ Mikelsß[1] Landsdommer i Fyn, Hartigh Hesten, Gødy Finsß[3], Anders Jensß i Birkinge, Paagh VV., Olef Tagesß i Marsløf, Jeppæ Pabe, Henneke Tygeß, Per Nyelsß, Raadmænd i

Othense, Matis Jenß i Korpedroppæ og Tidkæ Schræder i Nyborch. Inden 4 Stokke paa vort Landsthing skødede skellig Jessæ Sommer, boende inden Ørieslоff i Lunde H. i Ottorppæ S., den Lørdag, som var Georgius Dag, velbyrdig Hr. Sten Basse R. al sin Arv efter sin Moder Gretæ Sommers, som var tilfaldet hende efter hendes Moder Ceciliæ Knuts, og al den Arv, som Joen Styørn og var tilfaldet, som er en Hovedgaard, der kaldes Pugholm, 1 Gaard i Hwællingæ i Schamme H., som Per Thordß iboede, og 3 aabne Breve paa 1 Gaard i Wynninge i Wynninge H., i hvilken Jeiop Goos boede, 1 Gaard i Lambsthorp, 1 Gaard i Swlkedorppæ, i hvilke boede Nes Røth og Aggy Tygesß, 1 Gaard i Rofswynninge, i hvilken Vnker Armß boede, 1 Gaard i Scowstorp i Scouby S., hvilken Jens Springop boede i, og Jord paa Scouby Mark, som Thruels Æseß havde i Værge. Med vore Indsegl. Item havde Jæs Sommer lovbudet Godset, som Landslov tilsiger.

Perg. med [11] Segl: 1. Llij 2; 3. Clj 7; 11. Bomærke. (RA. Skam H. 33.) LDipl. (*Reg. *5118.*) [6759

Apr. 27. Udtog: Ny kgl. Saml. 4to, 646c, Nr. 14. Se 1436 Aug. 22.

Maj 3. *Reg. 3570**. Perg. med [20] Segl: 1. G. 173; 3. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 4. Clxviij 3; 5. Hxv 7 (Gyrsting); 6. G. 62 (Laksmand); 7. Ærkebisp Olaf af Upsalas; 8. Bisp Knud af Linköpings; 9. Bisp Sigge af Skaras; 10. Niels Erengislessons; 11. Knut Jonssons; 12. Magnus Greens; 13. G. 26 (Bille); 14. Lxxxiij 4; 15. Bo Stenssons; 16. Henrik Snakenborgs; 17. Karl Knutssons; 18. Knut Karlssons; 19. Odder Ulfssons; 20. Arvid Svans. Kongens Arkiv (RA. Sverige). *Hvitfeld IV, 532, Fol. 779*; *Rydberg III, 126.* [6760

Maj 16. *Reg. *5093.* [Perg. [med 7 Segl], medtaget. Senere (jfr. vistnok 1436 $^{26}/_{2}$) til København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 63.* [6761

— *Hvitfeld IV, 535, Fol. 780.* Se Aug. 7.

Maj 19. Jep Beyensß Foged i Stewens H. i Syelend, Jep Andersß Foged paa Høghstorp, Werner Bole[3] i Skirppinge, Anders Swenß i Hawenløwe a. w., Swen Claweß[5], Jes Petherß, Raadmænd i Heddinge, og Ascer Abramß i Skirppinge. Thingdagen efter 4. Søndag efter Poske Dag »beddis« beskeden Mand Niels Jensß i Hawenløwe et Stokkevidne om en Arv, som ham hindredes for med Urette paa hans Husfrues Vegne Bothild. Da udmeldtes 12 Dannemænd: Knwt Bosß i Hawenløwe, stamme Moons, Jens Pileman, Jep Andersß boende sstds., Iryes i Leghestoffte, Jens Inguarsß i Lithersløff, Jens Ascersß i Skirppinge, Pether Smeth i Thorstorp, Per Brems sstds., Knwt Pethersß, som kaldes Wrong, i Arnwe, Boo Ostrithsß sstds. og Oleff Jensß af

Lund, hvilke vidnede, at Niels Jensß Husfrue og Kyrstine Nandels i Othens i Fyn er ægte og rette Søskende paa deres mødrene, og hver af dem havde en Dannemand til Fader i Ægteskab, og de fornævnte Søstre er med Rette Beyentis Arvinger, som døde i Othens i Fyn og var deres Modersøster ...., hvis Sjæle Gud naade; item hvo som fornævnte Bothild Nielse »tillegger och straffer hende« af Byrd eller af Ægteskab, saa at hun maatte ej arve eller i Arv gaa som sin Søster, da har han hende det over sagt, som ingen Dannemand og har hende det tillagt, som en ret Skalk, hvo han er, som By og Bygd vel bevise maa. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [7] Segl: 1. Udslidt; 3. Fxlix 2; 4. Udslidt Skjold; 5. Bomærke; 7. Forsiden fattes. (SvRA., Pergamentsbref rörande Danmark, 1. Karton.) [6762

Maj 24. Pedher Nielsß[1] Foged i Wæns H., Hr. Clausß Lüwesß Præst i Aby, Reymer Powelsß, Hr. Jens Præst i Balsløff, Bærtel Brwn, Nis Brwn og Hans Næb[8]. Tirsd. før Guds Himmelfartsdag paa Wæns H.s Thing fik Henrik Pors et Thingsvidne inden 4 Stokke ved 8 Mænd: Nisse Jeypsß, Bertel Swænsß, Claues Matesß, Nissæ Bangsß, Lassæ Jonsß, Jessæ Algetsß, Jeppæ Jensß og Jessæ Jeypsß, hvilke vidnede med eet Mundhov, at af den Bondejord, som Lassæ Jensß af Harendrop har paa Lywngæ Mark, 6 Marsel Bondejord, er ganget hverken Skat eller Skyld, Innæ eller Winnæ til Hinzegawel i mange Aar, og er det Kongens rette Bondegods; og har han en Bondejord paa Harendrop Mark, 6 Marsel Jord, der kaldes Skrwges Jord, og har han 6 Marsel Bondejord, som Hwidæ Iwer har Del i med, item har han en Halvdel af en Bondegaard i Gradrop, hvor Kayæ Jenssæ nu er, hvortil ligger 4 Marsel Jord. Med vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1. I Sigilfeltet en Fisk; 2. I Sigilfeltet en Stjerne; 4. Skjold med en Lilje; 5. Skjold med en Fugl; 6, 8. Bomærker. (RA. Vends H. 4.) LDipl. [6763

Juni 8. Johannes episcopus Roskildensis[1]. Diem dedicationis altaris b. Bartholomei in capella b. Marie virg. ecclesie Roskildensis noviter fundati, que hucusque dnica. infra octavam corporis Christi celebrari singulis annis est consueta, ab ipsa dnica. in dnicam. infra octavam visitationis b. Marie transmutavimus celebrandam. Omnibus igitur penitentibus et confessis, qui missas aut alia divina officia in dicto altari audierint, seu qui ad ejus ornamenta melioranda aliquid boni donaverint, 40 dierum indulgentias de injunctis eis penitentiis relaxamus. Datum Roskildis 4. fer. pentecostes, nostro sub secreto.

Perg. med 1 Segl: G. 173. Roskilde Kapitels Arkiv (Bartholomæi Alter) (AM. XXXVI, 17). LDipl. [6764

Juni 9. Notarialinstrument om Forlig indgaaet mellem Ærkebisp Petrus samt Lunde Kapitel og Klerken Johannes Nicolai.

Perg. [med 7 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Weibull, Dipl. dioc. Lund.* [6765

Juni 11. »Måns Erikson i Lödestade sällier wälborne Olof Truutson sin gård liggandes i Lilla Redinge och Waimendehöy häradt. Skrifwet Barnabæ dag«.

[Orig. Senere (jfr. Udat.) til Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Acta privata Nr. 261. [6766

Juni 19. Forkyndelse af Aflad.

[Orig. Maribo Kl. Arkiv?] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 329*; jfr. *Hvitfeld IV, 561, Fol. 791.* [6767

Juni 20. *Reg. *5096.* Perg. [med 8 Segl]. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 17). *Stemann III, 48.* — Hertil 6562. [6768

Juli 15. *Reg. 3573*.* Perg. med [48] Segl: 1. Unionssekretet; 2. G. 1034 (Gyrsting); 3. Lxviij 12 (Thot); 4. G. 1037 (Gyldenstjerne); 5. G. 816; 6. G. 735 (Styke); 8. Brudst. (Hjelm med to Vesselhorn); 9. Llvj 5 (Present); 10. Fxxxj 5; 11. Lxxij 12 (Banner); 13. Gxvj 11 (Gyldenstjerne); 14. Utydeligt; 15. Dxvij 4 (Due); 16. Exvj 8 (Jernskæg); 17. Lxxxiv 23; 18. Hxv 7 (Gyrsting); 19. Gxvj 15 (Gyldenstjerne); 20. Dxxx 2; 21. Forsiden fattes; 22. Lxxiij 32 (Rosenkrans); 23. Flvij 40; 25. Fxvij 6; 26. G. 28; 27. G. 173 (Jernskæg); 28. Lxlix 22; 29. Cxlvij 2; 31. Gxvj 8 (Gyldenstjerne); 32. Hvij 1; 34. Lxxxiv 23; 35. Hxxviij 3; 36. Clxviij 5; 37. Bxiij 12 (Ulfeld); 38. Lxxiij 11; 39. Bv 4; 40. Eviij 1; 43. Lxxij 12 (Banner); 44. Clviij 10 (Godov); 45. Fxvij 6; 46. Lj 62. Om udleveret[a]?; siden i Kongens Arkiv (RA. Slesvig 83). *Stemann III, 51*; *Rydberg III, 135*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 554, Fol. 788.*

a) En tysk Paaskrift tyder dog paa, at Brevet har været i Slesvigs Hertugs Arkiv. [6769

Juli 17. *Reg. *5102.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 392.* [6770

Juli 17 el. 24. *Reg. *5101.* Perg. med Lübecks, Hamburgs, Lüneburgs og Wismars Segl. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Hanserec. 1431-76 I, 401;* Udtog: *Hvitfeld IV, 558, Fol. 790.* [6771

Juli 22. Rigsraadets Erklæring angaaende Fredslutningen.

Perg. med [14] Segl: 1. G. 173; 2. Bispen af Oslos; 3. Llvj 5 (Present); 4. Fxxxj 5; 5. Clxviij 3; 6. Dxvij 4 (Due); 7. Exvj 8 (Jernskæg); 8. Lxxxiv 23; 9. Fxvij 6; 10. Lxviij 12 (Thot); 11. Hvij 1; 12. Clxviij 5; 13. Hxxviij 3. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 84). *Danske Mag. 5 R. IV,* [6772

— Johannes episcopus Roskildensis. Rationi congruit *etc.* Petrus Stegh quondam ecclesie Roskildensis canonicus, prout coram nobis

asseruit, terrena pro eternis commutare desiderans, vicariam quandam perpetuam in capella b. virginis in ecclesia Roskildensi de quibusdam bonis suis in anime sue et parentum suorum remedium fundandam decrevit, prout in littera fundationis plenius continetur, petens hujusmodi vicarie fundationi bonorumque donationi nostre confirmationis auctoritatem sibi adhiberi, nos vicarie fundationem bonorumque donationem approbamus atque confirmamus, hoc proviso, quod vicarius, qui processu temporis ad ipsam vicariam per patronos presentandus fuerit, capitulo Roskildensi pro institutione et collatione canonica habenda presentetur. Secretum nostrum. Datum Roskildis die Marie Magdalene.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (Bartholomæi Alter) (AM. XXXVI, 18). LDipl. [6773

Juli 26. Jeg Niels Anderssøn af Thwede har med min Husfrue Ceciliæ og hendes Frænders Samtykke solgt og skødet hæderlig og velbaaren Hr. Axil Persß Ridder i Herløff Gods i Sielandh i Walburgx H., som er i Grubba Ordrops Hovedgaard og i Byen og i Godset, i Sawbyvestræ og i Nyeropp og i Hwynemølle, hvilket Gods min Husfrue til ret Arv faldet er efter hendes Farbroder Hr. Jens Knutß, Kannik i Aars, og Hr. A. P. tilforn i Pant ha[vde] for 125 lubixe Mk., og har oppebaaret fuldt Værd paa min Husfrues Vegne. Medb. af hæderlige og velbaarne Biskop Ølrich i Aars, Otto Nielsß, Jess Olsß af Heslæ, Magnus Ebessøn, Longa Awo, Claus Jensß, Tyma Cristiernssøn. Datum crast. Jacobi.

A. Perg. [med 8 Segl]. (RA. Danske Selsk. Membr.; anført: *Adel. Brevkister 141.*) LDipl. — **Aa.** Vidisse 1440 Maj 18. — Jfr. 6775, 1437 Aug. 11, 1438 Marts 13. [6774

— Jeg Areld Swensß Foged paa Silkæburg har med min Husfrue Elnæs og hendes Frænders Samtykke solgt [*osv. som* 6774].

[Orig. med Segl. Anført: *Adel. Brevkister 141.*] Vidisse 1440 Maj 18. [6775

Juli 29. Johannes episcopus Roskildensis. Rationi congruit *etc.* Dn. Nicolaus Tuconis, prout coram nobis asseruit, terrena pro eternis commutare desiderans, altare b. Petri in ecclesia nostra Roskildis de quibusdam bonis suis in anime sue et parentum suorum remedium dotandum decrevit, prout in litteris suis super hoc confectis plenius continetur, petens hujusmodi donationi nostre confirmationis auctoritatem sibi adhiberi. Nos igitur donationem approbamus atque confirmamus. Datum Hafnis die Olaui regis nostro sub sig.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (Petri Alter) (RA. Roskilde 71). [6776

Juli 30. »Erich Nilszons wäpnares i Löfstada i Färshäradt och Skåne uthgifne [*quittantz*] åth prioren i Svartbrödra closter i Lund sigh hafwa bekommit några sölfftopar, skålar, guld- sampt solfbälte, dat. crast. Olavi regis«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 139. [6777

Aug. 7. Bisp Oluf af Bergens o. fl. Forløfte for Kong Erik.

[Orig.] [Afskr. i Kongens Arkiv.] Udtog (uden Dag): *Hvitfeld IV, 535, Fol. 780.* — Efter svenske Afskr.: *Rydberg III, 131.* [6778

— Svenskernes Modbrev til foregaaende.

[Orig. Kongens Arkiv.] Efter [Afskr.?]: Udtog (uden Dag): *Hvitfeld IV, 535, Fol. 780.* [6779

Aug. 9. Jeg Knwt Nielsß Borger i Swyneburgh er skyldig beskeden Svend Pæther Andersß 70 Stædermark, gænge til Lybek, for hvilke jeg ham til et brugeligt Pant sætter min Gaard i Bagergadæ mellem Per Anderssøns Gaard og Bækken, med saadant Vilkaar, at min Hustru Jehannæ skal selv den østre Gadebod fri besidde og bruge, saa længe hun lever; hvad Per Andersß bygger eller bedrer i »mæyenshwsit«, eller om han bygger et Tværhus ved Gaden og et »bagherberghe, thet møgheligh bygning ær, han skal sættis« paa 4 Dannemænds Sigelse, begges vore Venner, hvilke vi dertil tror, og de Penge skal følge Hovedsummen, naar Gaarden skal genløses. Saa længe Gaarden skal i Pant staa for disse Penge eller for flere, skal han og i Leje gaa eller og sælges og afhændes, da skal Per Andersß ham næst være for »nogher for lighe« Penge. Naar jeg vil genløse Gaarden, eller naar Per Andersß vil have sine Penge igen, skal den ene kundgøre den anden det $^{1}/_{2}$ Aar tilforn. Item tilbinder jeg mig at hjemle, fri og frelse ham Gaarden for hver Hinder og Tiltale uden for Byskat og for anden Bys Tynge, saa længe han afløses ham. Sig. meum cum sig. discretorum Hans Hundretmarks de Ørkil, Clawes Stwdz, Niels Kaltzes et Andree Olafß, civium Swynburgensium. Datum vig. Laurencii.

Perg. [med 5 Segl]. Senere i Svenborg Bys Arkiv. [6780

Aug. 10. Lübeck, Lüneburg og Wismar døder Forbundet af 1423 Juni 15.

Perg. med de tre Byers Sekreter. Kongens Arkiv (RA. Hansestæderne). *Rydberg III, 142.* [6781

Aug. 17. (RA. Roskilde 72.) Se 1436 Aug. 22.

Aug. 24. Petrus archiepiscopus Lundensis. Cum consensu capituli nostri, attento tam utilitate mense archiepiscopalis quam mense canonicalis Dn. Jacobi Magni canonici Lundensis, talem cum eodem Dn. Jacobo sub titulo permutationis fecimus conventionem, quod 2

curias nostras in Maglorp in Skøtz H. (una 4 sol. gross., altera 2 sol. gross.) Dn. Jacobo pro bonis suis, videl. 2 curiis in Boltoffte in Oxie H., assignamus. Secretum nostrum cum sig. capituli nostri. Datum Lundis die Bartholomei.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 129. LDipl. [6782

Sept. 4. Petrus archiepiscopus Lundensis. Pridem ad gloriam trinitatis necnon in laudem virginis Marie capellam et altare in ecclesia nostra Lundensi prope australem turrim erigi fecimus et dotavimus, accedente capituli nostri consensu. Deinde vero pro conservatione edificiorum ac sustentatione persone capelle ejusdem bona nostra in Landzkrone, videl. 1 curiam, quam a Johanne Smidh, et unam juxta monasterium ordinis Carmelitarum ad orientem sitam, quam a Radikino emptionis titulo acquisivimus, in consistorio oppidi Landzkrone per discretum Dn. Gotzscalcum, decanum nostrum in Ludguthe H., ad sinum et manus Dn. Martini, possessoris capelle memorate, scotari jussimus. Nos denique hujusmodi scotationem ratificamus. Acta sunt hec in Landzkrone dnica. post diem Egidii, presentibus nobili et discretis viris Petro Oxæ capitaneo castri Helsingborgh, Hermanno Stephani proconsule in Landzkronæ et Bertoldo Schoenewedder villano ibid., quorum sigilla unacum secreto nostro sunt appensa. Datum *etc.*

A. Perg. [med 4 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 194. LDipl. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 183* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Y, Fol. 84*). [6783

Sept. 5. Jeg Niels Mws V. boende i Norghe i Rigge S. i en Gaard hedder Nora, har solgt s. Oluffs Kirke i Lwnckende i Albo H. i Lunde Biskopsdømme, hvilken Kirkes Værge er Morthen Swsth, alt mit mødrene Gods i Albo H. i Fwlstoffte S. i Bonrwm By, saa meget som 5 Gaarde (en god Mand, hedder Fiærsing Degn, Nisse Jensß, hver $^1/_2$ lødig Mk.; Michel Nielsß, 21 Grot; Trwelss, 2 Skill. Grot; Jeness Hagenssøn, 21 Grot) og 2 Fæster, fremdeles 1 Gaard i Ingelstæde H. i Onslunde (en god Mand Fader Jensson, 3 Skill. Grot) og 1 Fæste nør tvært op til. Medb. af gode Mænd Hr. Laurenss Dægn i Albo H., Hr. Henrick Gerisß R. i Glæmyngæ, Hr. Jon Bing i Smestztorp, Saxæ Karlsß V. i Gyrsness. Datum Lwnckene fer. 2. ante festum nativit. Marie.

[Perg. Lunkende Kirkes Arkiv.] Vidisse 1506 Jan. 2.: Perg. SvRA. under Sept. 1435. LDipl. — Jfr. 6785. [6784

Sept. 6. Beder jeg Eder kære Venner Hr. Henrick Geræsß, Hr. Jon Bing, Saxæ Karlsß, at I hænger Eders Indsegle med mit for dette Brev [ɔ: 6784], som Morthen Swst har af [*mig*] paa s. Oluffs

Kirkes Vegne paa det Gods, som jeg har ham solgt og skødet paa Albo H.s Thing. Scriptum Lunckende fer. 3. ante f. nativit. Marie proprio sub sig. Ego Nicolaus Mwss A. in Norwegia habitans in par. Riggæ in curia Nora, vester amicus intimus.

[Papir. Lunkende Kirkes Arkiv.] Vidisse som 6784. LDipl. [6785

Sept. 28. Vi Jones Biskop i Oslo og Hans Kroppeliin, Kong Eriks Foged og Embedsmand paa Stokholm, a. w., kundgør, at efter det at nogle af Hr. Magnus Munkx Arvinger talte til Kong Erik om Gods og Penge, som Dronning Margreta havde bevaret sig med efter Hr. M. M.s Død, besynderlig i hans Gaard Boluer hos Horsnes, da sagde Kong Erik til os: Efter det at I var i Dronning Margretes Gaard og fulgte hende daglig paa den Tid, Hr. M. M. blev død, beretter os, hvad Eder herom vitterligt er. Dertil svarede vi, at da Hr. M. var slagen, da fór Dronning M. til Byugholm og derpaa til Boluer og annammede baade Gods og Penge i sit Værge, og siden kom hun igen til Byugholm og antvordede Hr. Stygh Munk, Hr. M. M.s Broder, en god Del Gods igen, baade Klæder og Smitseri, til Hr. M. M.s Arvingers Nytte, som vi forstaar, og det skete paa forskrevne Slot Byugholm i vor og mange andre gode Mænds Nærværelse. Vore Indsegl. Datum [Sto]kholm profesto Michaelis.

Perg. [med 2 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Boller 2). (*Reg. *5119.*) LDipl. [6786

Okt. 10. Therkil Jenß[1] Foged paa Holbomoths H.s Thing, Jens Michælß[2] af Wethæl, Jens Laghß i Gauerslund og Pether Yuerß[4] i Winning, Præster, Therkil Jenß[5] i Winning og Per Ruggel[6] i Hwilsbergh. Hr. Henric Stangebergh Provst i Jelings[yssel] fik anden Dag efter Dyonisii Dag paa fornævnte Thing et fuldt Thingsvidne med 8 beskedne Mænd: Plogh Michelß, Jes Laghß i Wæling, Jes Mattisß sstds., Hans Henricß, Jes Thyriß, Jes Jenß i Selderup, Aghæ Suther og Hans Myller, hvilke vidnede, at de havde set, at velbaaren Fru Ynghierd af Hødergardh paa fornævnte Thing havde skødet forn. Therkil Jenß i Wining paa Kapitlets Vegne i Ripæ en hendes Gaard i Garsleff S. (Anders Ploghß), som det Hovedbrev udviser, hun har givet derpaa, og vederkendte sig at have oppebaaret Fyldest derfor. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med 6 Segl: 1. Bomærke; 2. G. 922; 3. Bomærke; 4. En Ramme, hvori et P; 5. Lxxv 20 (Limbek); 6. M. 88. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 6733. [6787

Okt. 14. *Reg. 3577**. Udfærdiget i to enslydende Ekspl. [**A.** Kongens Arkiv.] Efter [Afskr.?]: *Hvitfeld IV, 541, Fol. 783.* — [**B.** Svensk Rigsarkiv.] Efter flere Afskrifter: *Rydberg III, 147.* [6788

Okt. 18. *Reg. 3578*.* Perg. med 12 Segl: 1. G. 173; 2. Bisp Sigge af Skaras; 3. Bisp Magnus af Aabos; 4. Bisp Olaf af Bergens; 5. Endrid Erlandssons; 6. Fxxxj 5 (Krumedige); 7. Kristjern Nilssons; 8. Clxviij 3; 9. Hxv 7 (Gyrsting); 10. Lxxxiij 4; 11. Olaf Hakonssons; 12. Sigurd Jonssons. Kongens Arkiv (RA. Sverige). *Hvitfeld IV, 547, Fol. 786; Rydberg III, 152.* [6789

Nov. 1. Jeg Karl Bonde Thordsß a. w., Lagmand i Wesmænnalande, er skyldig velbaaren Hannus Krøpelin 100 Mk. svenske Penge saa godt Stocholms Mønt, at $8^1/_2$ Mk. gør 1 lødig Mk., som han mig har udredet i saadanne Varer, som mig vel nøjer, for hvilke 100 Mk. jeg og min Husfrue Cecilia Bodotter pantsætter ham alt vort Arvegods i Syelend i alle Maade, efterdi som dette vort vedfæstede Brev [ↄ: 6750?] udviser. Mit Indsegl. Datum Stocholm die omnium sanctorum.

Perg. [med 1 Segl]. (SvRA.) [6790

Nov. 11. Erick Konge. Det skal I vide, at som vi tilforn har tildømt Nyeborrigs By, Raadet og al Almue, med vore 4 kongelige Dombreve Wllemoesze og Fleskholm, Dreysheszle, fri Græsgang, Ildebrand og »oredreff« og indtil Holthebøge med fri Kaalhaverum at have paa Øen, i hvilke Skove og Aasteder Borgemester, Raad og al Almue paa Byens Vegne er indførte af Niels Pederszen, Peder Jepszen[a], Nisz Pederszen[b] og Mag[c] Jenszen, som de kendes med deres Brev, og vi derefter har givet dem Dombrev med hængende Indsegl, og de derefter har taget almindelig Stævning af vort Retterthing, om nogen i Danmarck kendes sig at have nogen Ejendom, Pant eller Ret i forskr., at de skulde komme for vort Retterthing, hvilken Stævning en Tid, anden Tid og tredie Tid ved Aar og Dag lovlig er fremganget, og ingen Bevisning, Brev eller Gensvar imod kommet er, thi tildømmer vi nu Byen det forskrevne og forbyder *osv.*, og sætter vi denne Sag evindelig Tielse paa. Sig. nostrum ad causas. Datum die Martini, teste Iuano Foss justitiario nostro.

[Perg. med 1 Segl. Nyborg Bys Arkiv.] — [Vidisse af Kristian IV 1591 Juli 10.] Kopi: Rigens Forfølgningsbog 1586—92. Afskr. (efter den orig. Vidisse?): Resens Atlas IV, 318, Ny kgl. Saml. 4to 736k og 733c (de sidste nævner ikke Vidissen.) [6791

a) Resen og de 2 Afskr. i Ny kgl. Saml.: Ibsøn (Ibsen, Ibszen). *b)* Ny kgl. Saml. 4to 733c: Niels Pedersøn; 736k: Jens Pedersen. *c)* De andre Afskr.: Mads (Matz).

Nov. 22. Jeg Jens Griim R. har »forstandet«, at nogen taler til Kong Erik om Gods og Penge, som Dronning Margrete bevarede sig med efter Hr. Mognus Munk, da han var død; da efterdi jeg den Tid var i hendes Gaard, bad Kongen mig berette, hvad mig derom vitterligt var; dertil svarer jeg, at da Dronningen forstod, at Hr. M. M. var død, fór hun til Bywgholm og saa derhos til Boller og annammede

i sit Værge noget Gods og Penge, og siden kom hun igen til Bywgholm og antvordede Hr. Stygh Munk til Hr. M. M.s Arvingers Behov i min og mange andre gode Mænds Nærværelse forskrevne Gods, som var baade Smitseri og kostelige Klæder og sligt. Mit Indsegl. Scriptum Calmarne die Cecilie.

Perg. [med 1 Segl[a]]. Kongens Arkiv (RA. Boller 1). LDipl.

a) LDipl.: Sigillum adest. [6792

Dec. 9. Jeg Bold Gwnnisdotter, Knogmoss Efterlever, har af hæderlig og velbyrdig Niels Ericsß a. w. oppebaaret fuldt Værd efter mit Brevs Lyd, hvilket jeg havde af hans Hustrus Fader, for 1 Gaard i Morss i Eyærsleff og 2 i Thyd, 1 i Skioldborgh og 1 i Hørstedh. med Vilkaar, at N. E. skal indfri en Gaard i Thydh af Provst Niels i Thyrholm for 6 Nobler, hvilken Gaard jeg fremdeles satte fornævnte Provst for 6 Nobler. Den anden Gaard i Thydh skal fornævnte Niels straks fri igen have. Gaarden i Morsse skal jeg nyde i mine Levedage uden Afgift; naar jeg afganger, skal den fri komme igen til ham og hans Hustru eller hendes Arvinger. Medb. af gode Mænd Mag[*n*]us Persß[2] af Damsgardh, Niss Frøst af Frøstløff og Pedher Mag[*n*]ussß[4] af Goylropp. Datum fer. 6. post f. concept. Marie.

Perg. med [4] Segl: 2. Dxvij 13 (Due); 4. Dxvij 14 (Due). (RA. Hundborg H. 20.) [6793

Dec. 10. Jesse Mikelß Landsdommer i Fywn, Nis Jensß Borgemester i Othens, Hennikæ Tykesß[3], Nis Hayesß, Swen Skrædere, Anders Vglæ og Anders Lasseß[8], Bymænd sstds., Olaff Tageß og Jesse Vnkerß i Frammerløff. Lørdag efter vor Frue Dag concept. fik Mattes Knutsß paa Fynbo Landsthing et Thingsvidne ved 8 Dannemænd: Ascer Huithowet og Swen Pætherß af Kæreby, Anders Pætersß og Pær Matisß i Glømsbergh, Lass Tykeß i Hogorp, Pær Jenß i Sandrom, Morten Beindsß i Hæringhe og Hans Friis i Kordorp, hvilke alle vidnede, intet Vidne mod gangende, at de 7 Sandemænd af Wynninghe H. var tilforn paa dette forskr. Thing, de 4 een Dag og de 3 en anden, og svor alle til Helgen paa Bog, at Nis Gislingh aflivede Knuth Brwn med Urette imod Lands Lov, og svor de ham til en fuld Manddød at bedre baade ved Bonden og ved Kongen. Med vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [9] Segl: 3. Cxlj 2 (Grott); 8. Bomærke; 9. Brudst. (RA. Vinding H. 9.) [6794

Dec. 14. Henrik Jensß[1] Byfoged i Roskilde, Ingwer Karlsß[2] og Anders Aghesß[3], Borgemestre, Jens Mattisß[4], Jens Kremere[5], Thomas Thrughelsß[6] og Jens Nielsß[7], Raadmænd sstds. Onsd. efter vor Frue Dag concept. paa vort Bything skødede velbaaren Morten Tuwesß a. w.

beskeden Ascer Nielsß Foged paa Haraldzborgh sin Gaard, kaldet Norregarth, i Roskilde i s. Jacobi Sogn norderst i Windebothe, i hvilken afdøde Jens Mickelsß Steghere boede, og bekendte sig derfor at have oppebaaret fuld Værd. Med vore Indsegl. Givet og skrevet *osv.*

Perg. med 7 Segl: 1. Fxxix 3; 2-6. Bomærker; 7. Bomærke i Skjold. Senere (jfr. 1456 $^{18}/_{5}$: RA. Roskilde 98) til Kongens Arkiv; *ÆA. IV, 7* (RA. Roskilde 73). LDipl. [6795

Dec. 21. Jeg Trosten Perß[1] V. har solgt Truut Perß og straks i Haand antvordet en min Gaard i Vestorph i Ingelstadæ H. (1 lødig Mk. til Landgilde) og oppebaaret fuldt for den. Medb. af gode Mænd Hr. Ep i Tømmar Kloster electus[2] og Holgær Henrikß i Gleminge, Jes Gyorß i Gersnes og Hr. Truut Sognepræst i Glasax. Skrevet i Glasax paa Tomus Dag.

Perg. med [5] Segl: 1. Llxv 3; 2. G. 140. (RA. Ingelstad H.) [6796

Dag? Odensebreve.

[Origg. Odense Dominikaner- og Franciskanerkl. Arkiver.] Navne anførte af Hamsfort: *SRD. I, 329.* [6797-98

Uden Dag. Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 171 (= *J. A. Cypræus, Ann. 373*). Se 6752.

— Udtog: *Westphalen IV, 3119* (*Reg. 5579*). Aaret skal være 1453 (Orig.: RA. Reg. 86 A, 24 b).

— *Hvitfeld IV, 561, Fol. 791.* Se 6767.

— *Hvitfeld IV, 535, Fol. 780.* Se 6778-79.

— *Ny danske Mag. VI, 267* (*Reg. *5118*). Se 6759.

Brevbøger: *Cod. Esrom. 155* (Maj 31). — Æbelholt: *SRD. VI, 178* (Okt. 9). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 42* (Marts 26), *67* (Apr. 20; *ÆA. III, 198*), *119* (Juli 11), *119 = 2* (Juli 22; *ÆA. III, 194* med Aar 1430), *45* (Juli 26).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. IV, 20*; se ogsaa 6795. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 339, 370.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 44* (Febr. 8), *118, 129, 147, 148.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 205* (Dec. 10), *232?, 275-76?, 277?* — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 86, 102.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 74, 94, 245, 245, 259, 267.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 363, 375, 398, 398.* — Sorø: *SRD. IV, 525* (Aug. 8). — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 25.* — Alling: *ÆA. II, 182.* — Vestervig: *ÆA. III, 141, 146, 147, 147.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 370*; 1435?: *367.* — Øm: *ÆA. I, 262.* — *Eline Gøyes Jordebog 88* (Jan. 6). — *Adel. Brevkister*: se 6774-75.

1436.

Jan. 6. *Reg. *5121.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 392.* [6799

Jan. 7-12. Jeg Bror Bii a. v. har lagt et Jordeskifte med ærlig Olaff Henrikson a. v. en Gaard i Gunnarp i Norra Hallandh, min Hustrus rette Arv, for en Gaard i Thorskinge i Kirkiobynom i Væsbo

H., og der gør jeg ham mægtig over og gøre og lade ligervis som mig selv til den Dag, jeg dette Brev igenkalder. Medb. af gode Mænd Hr. Anders Nielß Provst i Vesbo, Aruidh Swan Lagmand i Tii H. Scriptum Hammar imfra[!] oct. epyphanie.

Papir [med 3 Segl]. (RA. Topogr. Saml. p. Pap., Aarstad H.) [6800

Febr. 2. Jeg Hærthwg Heysthæn a. w. af Ølwedæ har »læth« Hr. Lwdher Kabel R. 200 lybskæ Mk., som i Lupkæ er gænge, for hvilke jeg har hans aabne Brev og har forlagt det og kan ej finde det. Derfor giver jeg ham dette mit aabne Brev, og med dette døder jeg det andet Brev, at det skal ej komme ham til Skade af mig, og takker jeg ham; thi han har betalt mig baade Rente og Hovedstolen. Sig. meum cum sig. discretorum Claws Ranssow[2] A. et Nicholai Jensß proconsulis Ottoniensis. Datum die purific. Marie.

Perg. med [3] Segl: 2. Lj 43. (RA. Reg. 69, Fasc. 21 a, 29.) LDipl. [6801

Febr. 10. *Reg. 3584.* Perg. med Unionssekretet. Randers Bys Arkiv (nu i Byens Museum). Afskr. af Langebek 1749: LDipl.; Afskr. er 1893 konfereret med Orig.[a] Efter en Afskr. herefter(?): *Stadfeldt 21 (jfr. S. 43, Anm. 3).* Afskr. af T. Hee 1735: RA. Topogr. Saml. paa Papir, Randers 1. Afskr. af Frans Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to, 742 b. Kopi, med udeladt Dagsangivelse, indleveret 1648: RA. Danske Kanc.

a) Heraf fremgaar, at de i Stadfeldts Afskrift understregede Ord (om Hertug Bugislavs som Tronfølger) var understregede i Originalen, dog i forholdsvis moderne Tid. [6802

Febr. 14. Martinus Johannis[1] M. A DDn. archidiacono totoque capitulo Ripensi 268 florenos renenses et 40 florenos lubicenses boni auri, michi numeratos, et 25 mr. puri argenti ponderis coloniensis, michi ponderatas, percepi, pro quibus iis omnia bona mea emptionis titulo a nobili Dn. Ottone Snaffs M. acquisita in par. et villa Emerloff, videl. Kerrægard (Jesse Tughiß); fundum quendam, de quo dat Knap 2 sol. annone; curiam, quam Jesse Grummeß inhabitavit (7 sol. annone); curiam, quam Ricman inhabitavit (4 sol. annone); 5 curias (Botilda Pederskone, 6 sol. annone; Bundi Brincke, 7 sol. ann.; Bundi Lagheß, 3 sol. ann. cum medio; Andreas Petri, 7 sol. ann.; Kalli Knutß, 2 sol. ann.); item in par. et villa Høder 4 curias (Andreas Vgel, 7 sol. annone; Thord, 5 sol. ann.; Kanutus Cristiernß, 5 sol. ann.; Magnus, 1 sol. grossorum); item omnia prata et hemme Dn. Cecilie pie memorie et omnia prata mea in campis Emerloff et Hoder in Hoders H.; item omnia bona mea in Tunder H. in par. et villa Abeld, videl. 2 curias (Petrus Jacobi, 5 sol. annone; Jesse Oloffß, 3 sol. annone); item curiam, quam Bundi Lille inhabitavit (3 sol. annone), cum omnibus litteris michi a Dn. Ottone datis vendo et scoto. Insuper obligo me DDn. archidiacono et capitulo omnia bona

prescripta in placitis Hoders et Tunder H. ad scotandum, cum fuero requisitus. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Ottonis Snaffs[2] M., Alberti Snaffs[3], Petri Hinrici[4] de Hasdrup, Johannis Boecii[5], AA., Ludekini Hartleui[6] et Bertoldi Broderi[7], proconsulum Ripensium. Datum die Valentini.

A. Perg. med 7 Segl: 1. Hxv 7 (Gyrsting); 2. Ax 4; 3. Ax 5; 4. Ivii 17 (Prip)[a]; 5. Hxv 2 (Gyrsting); 6-7. Bomærker. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Aa. Vidisse 1439 Aug. 13. — Hertil 5869-70; jfr. 1445 Sept. 27. [6803

a) Nu i Rigsark. Seglsamling.

Febr. 19. Nis Harelß Foged i Synder H. Morssæ, Mathes Nielß Præst, Cresten Borry, Pether Nielß Bomøwæ V., Nis Swenningß, Anders Poskæ og Keld af Høwæriis. Den Thingdag før Askeonsdag paa fornævnte Thing fik velbaaren og beskeden Magns Petersß af Dampsgardh et fuldt Thingsvidne med 8 Mænd: Pether Nielß Bomowæ, Nis Swenningß, Anders Poskæ, Keld af Høwæriis, Thyri Smytß, Pether Ymmersß, Staphen af Thysæ og Swenningh Nordhenhws, hvilke vidnede, at fornævnte M. P. og hans Forældre har haft Lyønggards Mark i rolig Hævd i 73 Aar. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 7 Segl]. (RA. Sønder H. Aalborg Stift 3.) LDipl. [6804

Febr. 25. . . . . [tilbinder] mig at fri Pawel Laxman den forn. Gaard for hver Mands Tiltale; afvindes den ham med Landslov, vil jeg give lige godt Gods igen inden 6 Uger derefter. Forn. Je . . . Josepß hænger mit Indsegl for og beder om [gode] Mænds Indsegl, som er Torkel Bradhe af [Ren]denæs, Jes Laurenß i Skottorp og Jes Nielß i Dostorp og Pær Pawelß i Weristorp. Skrevet Mattias Dag.

Perg. [med 5 Segl]; øverste Halvdel fattes. (AM. LXI, 16). [6805

Febr. 26. *Reg. *5123.* [Perg., stærkt medtaget, med [5] Segl: 2. Bispens (Ibskal) (jfr. G. S. 172-73). København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. IV, 33.* — Hertil 6761. [6806

Marts 2. Vi Mester Laurens Biskops Officialis i Roskilde kundgør, at beskeden Mand Nielss Olefsøn Tamperfredag i Fasten var for os i Roskilde Domkirke paa Dom, nærværende hæderlige Mænd Jeypp Olefß Degn i Roskilde, Jeypp Jensß i Syødherdrop, Saxæ, Foged i Frytzgardh, o. fl., og lod beskeden Kvinde Gydhe, Anders Skyoldhs Efterleverske, kvit for Skifte efter Anders Skyold, Niels Olefsøns Morbroder, saa at han lader sig vel nøje for Hus, Jord og Afgrøde. Med vort og Niels Olefß Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 2 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 280* (RA. Roskilde 74). LDipl. — Jfr. 6810. [6807

Marts 19. »Vandsnidare embetet i Malmöe sälla sin embetzbroder Jakop Magnuson rådmannen en klätheboth af steen bygdt, som är den fierde af de höge klätebother i Malmöe, som de fådt af Hinrik Duus, datum Malmöe fer. 2. post dnicam. lætare«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 264. [6808

Marts 20. »Conradi von Lippin rådhmans i Malmöe åth Bosiö closter gifne gienbreef, sig hafwa af förbemelte closter till leiies bekommit een gård i Malmöe liggiandes wæster i stadhen, sunnan wedh Adelgaatan dhen östre nordeste deel af skieppar Jacobz gård, dat. fer. 3. post dnicam. lætare«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 140. [6809

Marts 25. Nis Olsß og Henric Tydkeß. Jeg N. O. kendes mig paa min Søster Cristina Nielssædothers, hendes Børn Katrine Esbernnedathers og Margreta Esbernnedothers, min Søstersøn Lasse Diegns og hans Børn Niels Laurenß og L.ce Laurenssisdothers Vegne, og jeg H. T. paa min Husfrue Mettes og paa Oleff Petherß Vegne i Skroxbergh, som har min Husfrues Søster Bodel til Husfrue, vi med deres Samtykke har »mectit« os endrægtelig om den Arv, der tilfaldt dem efter Anders Skiold, med hans Efterleverske Gydhe Anderssæ for Landgilde og Afgrøde, hun indehavde, og om Hus og Jord at skiftet have, at vi nyder vort og hun sit; og dermed lader vi hende kvit. Medb. af gode Mænd, som er velbaaren Mand Pæther Jensß[3] a. w. i Hersløff og Henric Nykøping Raadmand i Køghe. Datum die annunt. Marie.

Perg. med [4] Segl: 3. Evj 9 (Jernskæg). Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 280* (RA. Roskilde 75). LDipl. — Jfr. 6807. [6810

Marts 27. Anders Nielssøn af Asdal forlener Hans Baggi med Gaarden Vorn.

[Orig.] Afskr. fra 1683: Ark. paa Baggesvogn [ikke undersøgt]. *Berlingske Tidende 1890 Nov. 6.* [6811

Apr. 2. »Ache Pärson sköte på Lunde bytinget frå sig och till Petter Jenszon bonde i Byältorp sin jord, som han hade i Lund i s. Staffans sochn, som betyga magistraten i Lund, måndagen efter palm söndag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 263. [6812

Apr. 4. Vi Kong Erik hilser alle, som bor i Danmark. Som vi tilforn har tildømt med vore Breve hæderlig og velbyrdig Hr. Sten Bassæ R., og som han af 4 Mænd er indført i Gods i Nyborgh, som er 1 Gaard sønden næst vor Frue Kirkegaard og vesten næst Præstegaarden, som han købte af Hinrik Hinzæsß og som Jess Pædersß og Oloff Orm fordum iboede, og den halve Jord med, som han købte af Nyborgh Borgere og de havde købt af Niss Jeipsß, fra Præstegaarden og ned til Skeppbroen med fri »forto« Udgang; 1 Gaard i Søndræ-

gadæ, som Hr. Jehan Olloffß R. købte af Per Andersß, og som Per Dægn nu ibor; 1 Gaard i Grawægadhe, som Hr. Sten købte af Rwssæs Arvinger og Jeipp Portænær fordum aatte og iboede; 1 Gaard i Nørregadhe til Graverne, som han købte af Bodildh Rodepawys og Hans Mwremester ibor, og almindelig Stævning fremganget er, og ingen Bevisning er imod kommet, tildømmer vi ham Gaardene og sætter denne Sag evindelig Tielse paa. Datum Olstorp fer. 4. post dnicam. palmarum. Sig. nostrum ad causas[1], teste Iwano Foss justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet. (RA. Nyborg 5.) LDipl. — Jfr. 6546. [6813

Apr. 4. Vi Kong Erik [*osv. som* 6813] Gods i Jerlsore, som Hr. Steen Basse købte af Claues Lønbek baade i Hovedgaarden og i Byen, Ræthinge Mølle med Dam og »damsbond«, og alt hans Gods i Scamme H., Scowby H. og Lunde H. og Gods i Roghelunde 3 Gaarde (Jæppe Brydie, Nis Man og Erik), og siden med almindelig Stævning fremganget er [*osv.*].

[Orig. Senere i Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 197.*] Vidisse 1447 Aug. 26. [6814

Apr. 14. Baselerkonciliets Afladsbulle.

Perg., stærkt medtaget, med Synodens Bulle i Silkesnor; Begyndelsen fattes ligesom Datum. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). (*Harduin*), *Conciliorum collectio VIII, 1217.* [6815

Apr. 16. ‚Peder Nielsß Rødh gav 2. fer. post dnicam. quasimodogeniti til Alborg Helliggejsthus en Jord i Aalborg i s. Peders Sogn imellem s. Peders Jord, hvilken Claus Bierig paaboede, og Niels Erichsens Jord. Item gav han til Klostrets fattiges Ophold for sin egen, sine Forældres og Søskendes Sjæle al den Jord, som ham arvelig var tilfaldet paa Hasseriis Mark, at Helligaandshuset maatte nyde den i Leje i 140 Aar, for 1 Skill. Grot hvert Aar, hvilken Skill. Grot han ogsaa aarlig vilde give til Klostrets Bygning og Messer at styrke. Vilde de efter de 140 Aars Forløb beholde Jorden i Leje, skulde det staa dem frit, dog saa at de selv skulde udgive deraf Ledingen og »bispgiæfven«. Forseglet af Detmar Hendriksen og Matthis Bork, Raadmænd, Hr. Hans Reimbo, Hr. Lokke af Woxløf, Hr. Hennicke Hemmingsen, Hr. Peder Jeibsen, Hr. Claus Hemmingssen, Præster‘.

[Orig. Aalborg Helligaandshus' Arkiv.] Udtog af Jens Bircherod: Topogr. Saml. p. Pap., Aalborg e 1, og LDipl. [6816

Apr. 26. Vi Erik Konge[1] undte Fru Abele, Rikman van der Lankis Efterlever, 100 lub. Mk. i Swineborgh af vor aarlige Byskat; thi forbyder vi Rikmans Arvinger og alle andre at bevare sig med forskrevne Penge. Datum in castro nostro Calundeborgh crast. Marci nostro sub secreto.

Perg. med Unionssekretet; under Plica: Dominus per se; Laur. Brand cancellarius. (RA. Svenborg 1.) LDipl. [6817

Apr. 30. *Reg. 3585**. [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 357.* [6818

— *Reg. 3586**. [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 393.* [6819

Maj 1. Nicholaus Esberni dictus Byllæ[1] in Haldeløff A. Quoniam vite presentis *etc.*; idcirco anime mee et uxoris animarumque parentum nostrorum et heredum in remedium pro uno altari per me fundando, in ecclesia s. trinitatis et b. Lucii Roskildis construendo, dotando et in honorem b. Katerine ex consensu capituli Roskildensis consecrando, bona infrascripta, michi hereditario jure advoluta, videl. 1 curiam in Wdlerde in Jørlunde H. ($4^1/_2$ pund annone et 2 sol. gross.), 1 curiam in Sterkyngæ in Thune H. (3 pund ordei cum 2 sol. gross.), 1 curiam in Ølstykkæ in Jørlunde H. (2 pund annone cum 1 sol. gross.), 1 curiam in Thorslundemagle in Lylle H. (3 pund annone cum 2 sol. gross.), 1 curiam in Træleburff in Skania (6 sol. gross.), assigno ad dictum altare cum conditionibus, quod possessor altaris de bonorum redditibus 4 missas in septimana in eodem altari cum uno aniversario in choro ecclesie Roskildensis de 2 solidis gross. die obitus mei faciat celebrari. Jus vero patronatus dicti altaris michi in vita mea, set post mortem meam heredibus meis, ipsorum seniori, volo reservari, me autem et heredibus meis de medio sublatis, altaris collatio ad capitulum ecclesie Roskildensis decetero expectabit sine presentatione cujuscunque. Sig. meum cum sig. venerabilium et nobilium ac cognatorum meorum Dn. Petri archiepiscopi Lundensis[2], Benedicti Bylle[3] in Alende, Nicolai Erici[4] in Asløff, Inguari Karuli[5] proconsulis Roskildensis, Petri Sueye[6] civis Hafnensis et Petri Griis advocati Slaulosie. Datum in curia mea Haldeløff die Philippi et Jacobi.

Perg. med [7] Segl: 1. Lxx 3 (Bille); [2. (Bille), nævnt i LDipl.]; 3. Lxx 1 (Bille; s. benedicti ions bille); 4. Dxvij 1 (Due); 5. Bomærke; 6. Lxxiv 1. Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 19). LDipl. — Hertil **1698**, **1727-28**, 3227, **5861**, **6554**; jfr. **6821-22**, **6831**, 1437 Apr. 4, Okt. 25, 1439 Juli 22, 1440 Febr. 15. [6820

— DDn. capitularibus ecclesie Roskildensis Nicholaus Esberni dictus Bylle[1] in Haldeløff A. Cum ad vacationem pronunc de jure et de facto altari[*s*] b. Katerine per novam fundationem meam in ecclesia Roskildensi michi jus competit patronatus et quod latorem presentis Dn. Johannem Krabbe propter deum invenio prosequendum, ipsum venerabilitati vestre ad dictum altare obtinendum presento instanter, quatinus sibi idem altare conferatis. Sig. meum. Datum die Philippi et Jachobi.

Perg. med 1 Segl: Lxx 3. Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 21). — Jfr. 6820, 6843. [6821

Maj 1. Jeg Nyels Esbørnß, man kalder Byllæ, a. w. i Haldeloff har opladt al den Rettighed, som jeg har paa den halve Gaard i Træleburff, som jeg har i Pant af Hennekæ Mwlæ, Bymand i Roskilde, for 16 lødig Mk., til Hr. Jens Krabbe til s. Karinæ Alter, som jeg vil lade bygge i s. Lucius Kirke i Roskilde. Sig. meum. Datum die Philippi et Jacobi.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 20). — Jfr. 6820. [6822

Maj 2. *Reg. *5137.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 393.* [6823

Maj 3. Jeg Hinza Nielsß[1] Bymand i Tommarp har solgt Tommarps Kloster en Bod, 12 Alen lang, norden ved s. Pæthers Kirke (Hannis Franke) og derfor oppebaaret Værd og Penge, hvilken Bod jeg tilbinder mig at skøde Klostret. Medb. af gode Mænd Jes Thrygilsß, Hannis Gropa, Jørghen Sasse og Clauus Tylogh, Borgere i Tommarp. Datum et scriptum in die invent. crucis.

Perg. med [5] Segl: 1-3. Bomærker. Tommerup Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 374* (RA. Tommerup Kl.). LDipl. [6824

Maj 7. Jep Wiliømß, Borger i Køghe. Mig var givet Fuldmagt paa Køghe Bything at gøre Forvaring paa Pæther Nielsß Sønners Vegne, Bo, Niels og Beynt Pætherß, med deres Fostermoder, Michel Saneß Husfrue Bodeld. Da er de og Bodeld saa forligte om Arv og Skifte efter forn. Pæther Nielsß, først om Jordegodset: Da skal Bodeld have 5 siælenske Alen Hus og Jord tværs over Gaarden næst Hemmyng Clemetß Jordegods, og hendes Datter Cice 4 Alen Hus og Jord næst sin Moders Del; alt det andet Jordegods ned til Aaen uden fri Indgang og Udgang til alle forskrevne »parthæ som Bodellis oc Cices«, det hører forskrevne Brødre til, dem til lige Skifte. »Om boskaben wed mallighæ sith«, og Michel Saneß skal betale al Pæther Nielsß Gæld. Og dermed har jeg ladet Oleff Porssæ paa Michel Saneß Vegne fri for ydermere Skifte at gøre paa sin Husfrues Vegne efter Pæther Nielsß. Medb. af gode Mænd Jens Nielsß Foged paa Thinget, Jep Nielsß, Gize kaldes[3], Laurens Rodhe[4], Borgemestre i Køghe, Høwe Jens Pætherß[5], Pæther Frisis og Sane Jeipß, Raadmænd sstds. Datum fer. 2. post diem Johannis ante portam latinam.

Perg. med [7] Segl: 1-3, 5-7. Bomærker. Siden i Køge Bys Arkiv (RA.). [6825

Maj 9. Petrus Johannis[1] de Skiollenæs, rector placiti generalis terre Selandie, Johannes Welæ canonicus Roskildensis, Laurencius

Fiend [3] in Sierstæde, Jacobus Jenß in Kiæthelsthorp, Gerekinus Dieghn. Jacobus Scriwere [6] in Toworp, Jacobus Gise, Laurencius Rodhe, proconsules in Kiøghe, et Jacobus Skrædere proconsul Ringstadensis. Fer. 4. post f. Johannis ante portam latinam discretus Petrus Nicolai, provisor monasterii s. Clare Roskildis, in placito generali terre Selandie Ringstadis apertas litteras cum salvis sigillis legi fecit: 3831. Datum *etc.* nostris sub sig.

Perg. med [9] Segl: 1. Biv 1; 3. Hix 2; 6. Lxiv 3 (ſigillum iacobi iohannis); 7-8. Bomærker. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LIX, 12 b). [6826

Maj 15. Se 6392 (*Erslev, Testamenter Nr. 86*).

Maj 21. Vi Priorisse og alt Konvent i s. Agnes Kloster i Roskilde har efter Biskop Jenses i Roskilde Samtykke kejst og undfanget Anders Jensß af Hawelse til vor Forstander til vort Kloster og vort Gods, saa længe han lever, med saadant Skel, at han skal [s]kibe os aarlig alle de Stykker, som os bør at have, ind i Klostret af vor Rente, som vi hertil har fanget af vore Embedsmænd, item holde vort Gods bygt og besæt og forsvare det til Rette efter sin yderste Magt. Vor Priorisses og vort Konvents Indsegl med Biskop Jenses i Roskilde Indsegl. Datum Roskildis 2. fer. infra oct. ascens. dni.

Perg. [med 3 Segl [a]]. Senere tilbagegivet til Roskilde Agnete Kl. Arkiv (AM. Suppl. I, 34). LDipl. [6827

a) I LDipl. nævnes Bispens og Konventets Segl som bevarede.

— Thingsvidne af Fleskum H. om Gudumlund.

[Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 316*, her med Dagsangivelse.] Udtog uden Dag: Chr. Testrup, Om Klostrene i Viborg (Ny kgl. Saml. 4to, 1192 b o. fl. St.; trykt: *Dipl. Viberg. 346*). — Jfr. 6195. [6828

Maj 26. Jeg Jeib Pætherssøn [1] Kannik i Roskil Domkirke skøder velbyrdige Eggert Cresternsß, der kaldes Frillæff, alt mit Jordegods, hvilket mig af ret Arv tilfaldet er i Fyæn i Wændz H. i Gælsteth S., som er i Lywngh og andensteds i samme Sogn, og har oppebaaret fuldt Værd derfor. Alle disse forskrevne Artikler tilstander jeg Gødy Fintzøn V. at holdes og fuldbyrdes med mit Indsegl. Sig. meum cum sig. Dn. Jacobi Mangni [2] prepositi Ottoniensis, Dn. Jone Tulonis [3] canonici Ripensis, Gødy Fynnonis [4] prescripti, Johannis Petri, Johannis Eggardi [6] et Eggardi Johannis [7], consulum Ottoniensium, et Johannis Frilleff A. Datum et actum in vig. penthecostes.

Perg. med [8] Segl: 1. G. 267; 2. G. 545; 3. G. 871 (Viffert); 4. Clj 7; 5-6. Bomærker; 7. Dxiij 2. (RA. Vends H. 5.) LDipl. [6829

Juni 7. Jeg Lawe Rudbek [1] a. w. har givet hæderlig og velbyrdig Hr. Steen Basse R. Fuldmagt til at indløse mit Gods i Langlandh,

som er Bønlikke, som min Svoger Jesse Trwessen pantsatte Jachem Skæpelz, og i Fyæn Paderstrop i Osome H., som Teme Hwitkop har i Pant, og naar han har indløst det, skal han bruge det efter sin Vilje i alle Maader, som de derpaa givne aabne Breve udviser, til de vorder ham afløst. Den Løsning, som jeg havde undt Jachem Schepelz paa Paderstrop, kalder jeg igen med dette Brev. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Nicholai Erici rectoris ecclesie Øræ, Petri Nicholai in Broholm, Andree Erici[4] in Kobzbølæ et Conradi Bærindh[5] A. Datum Niborgh in die corporis Christi.

Perg. med [5] Segl: 1. Lxlix 23; 4. Bxiij 10 (Ulfeld); 5. Fix 1. (RA. Sønder H. Langeland 1.) [6830

Juli 2. Jeg Niels Esbørnß, som man kalder Bylle[1], i Haldeløff a. w. har Fuldmagt givet beskeden Gereke Dyegn i Ryngstæde at skøde fra sig til mit Alter, som jeg har ladet bygge i s. Lucius Kirke i Roskylde, 1 Gaard i Wdlærde i Jørlunde H. [*osv. svarende til* 6820[a]]. Dette Gods giver jeg Gereke Dyegn Fuldmagt paa mine Vegne at afhænde paa Syælensfars Landsthing til mit Alter. Medbeseglet af en anden velbaaren Mand Nyels Erykß[2] af Asløff. Datum die visitationis Marie.

Papir med 2 ndfr. paatrykte Segl: 1. Lxx 3; 2. Dxvij 1 (Due). Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVIII, 12). LDipl.

a) Gaarden i Thorslundemagle angives som iboet af Per Mauenß. [6831

— *Reg.* *5145. **A.** Perg. med [6] Segl: 2. Lxxiij 29; 3. Eviij 9. Haderslev Kapitels Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 17). *Aarsb. fra Geheimearch. II, Tillæg 18.* — **Aa.** [Afskr.: Haderslevbogen.] Afskr. af Langebek 1762: LDipl. [6832

Juli 7. In nomine dni. amen. Ik Hinrik Thechedarghe[1] hebbe ghekoft van deme heren bischopp Johannes unde syneme cappittele to Roskilde de mole to dem Choltzem vor 100 mk. sundesch, de ik wol berett hebbe, alse dat ik schal dar aff gheuen pacht 10 mk. sundesch unde en verdendell ales alle jar to ener jewelken hochtiid s. Mertens. Were dat ik nicht en dede, so beholde de vader Johannes syne pandinge dar ane unde syne official to Ruyen, unde de pacht to pandende, alze pacht recht ys. Dar mede schall ik desse mole myt dem aellvange unde myt vischerige upp deme zee besitten, doch also dat de here Johannes beholde in dem zee den henertoghe, wen en des behuff ys. Hirbouen heft de here Johannes en endracht myt my, also dat ik em den wedderkop gheghunt hebbe upp enem wynachten vor 100 mk., also dat de here Johannes my en jar schal to vorn to seggen, unde wes ik vorbuwet hebbe, des scholen myne twe unde ere twe vrunde mechtich wesen to werdende; wes se werdighen,

schall de here Johannes my weddergheuen myt deme summen uppe de sulue tiid. Myn inghezeghell unde her Johan Vantz Perner[2] to Berghe, Henning Sabetzitze[3] unde Clawes Bonow[4] ere ingezegele. Scriptum Ralswiik sabb. infra oct. visitat. Marie.

Perg. med 4 Segl: 1. Bomærke; 2-4. Adelige. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Rygen t. Rosk. Stift 50). [6833

Juli 20. Vi Twle Tygesen, Jep Tuesen og Gostoff Lalesen har hørt læst et Brev under Kongens Indsegl: 6641. Har vi trykt vore Indsegl nedenfor Skriften paa dette Brev. Datum Threlborgh die Margarete.

[Orig.] Afskr. [»ex apographo Frankenovii«]: Kall 4to, 404; LDipl. ved 1433 $^1/_9$. [6834

Juli 30. Wy broder Hinric pryor in s. Nicolaus cloester bynnen der stad Wysbu unde broder Dauid gardyan in s. Katherinen cloester der vorbenomeden stad hebben ghesen enen breff in perment gescreuen, ungeseriget an scryfften unde an ingesegelen: *1342 Juni 9. Kong Magnus' Dom: Dipl. Svec. V, 114.* Unse ingesegele, des mandages na Oloues daghe.

Perg. [med 2 Segl]; paa Bagsiden: »Vidisse aff nokre priuilegier aff Wisby in Gotland, presente domino circa Laurentii anno etc. 37«: Kongens Arkiv (Statsark. i Stettin [ikke undersøgt]). Afskr. af Langebek 1754: LDipl. [6835

Aug. 11. Johannes archielectus Lundensis confirmatus. Ex quo DDn. prepositus, decanus totumque capitulum [*osv. som* 3840]. [*9.*] Item quod privilegia canonicorum hucusque habita non infringamus. [*10.*] Item quod in castris advocatos ponamus secundum consilium capituli vel sanioris partis. [*11.*] Item quod ponamus officiales in curia Lundensi secundum consilium capituli, clericos et nullo modo laicos. Non solum autem premissos articulos [*osv. som* 3255]. Sig. nostrum. Datum Lundis crast. Laurencii.

A. Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 47. LDipl. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 184 (= Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Y, Fol. 84).* [6836

Aug. 22. Pæther Jensß[1] »oppæ« Skioldenæs, Landsdommer i Siæland . . . . . . Broder Peder [Prior] i [Ringsted][3], Knwt Andersß i Swaneholm, Laurens Fiænd[5] i Sigherstæthæ, Krumpen[6][?] [i Raffnstorp, Ewert] Møltike[7] i Wi[xsiø], Jep Jensß af Siøthorp, Jæns Tetzæ »a« Quærkæby, Niels Snubbæ, Jens Snubbæ, Jæ[p M]ws, Jeip Scriw[ere] af Towrp[?] og Saxæ Pæthersß af Fretzgarth. Aar mcdxxxv[j?] Onsdag for Ba[rtol]omei Dag paa [Siælandsfars Landsthing skødte Gyøde Anders Anders] Jænsß Forstander i s. Agnesse Kloster i Roskilde $7^1/_2$ [Ørtug Jord] i Hersleff [for sin Sjæls Skyld] . . . . Sig. nostra. Datum etc.

Perg. med [15] Segl: 1. Biv 1; 3. G. 474 (utydeligt); 5. Hix 2; 6. Ivij 5 (Krumpen); 7. Dxvj 2; 15. Utyd. Bomærke; Skriften meget utydelig. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 280 Bf* med Aar 1436 (RA. Roskilde 72). Udtog fra o. 1800: Ny kgl. Saml. 4to, 646 c, Nr. 14 (med Datum: Onsd. før Walburgs Dag 1435[a]). [6837

a) Samme Aar er paategnet Brevet i 18. Aarh.; men i Orig. selv synes snarest at maatte læses 1436.

Sept. 9. *Reg. 3590.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 279.* [6838

Sept. 27. Niels Anderß[1], Kannik i Ribe og Præst i Vldropp, Cristiern Anderß af Hødhropp, Brødre. Det maa alle Mænd vide, at vor Broder, Hr. Pedher Anderß, Kannik i Ribe og Præst tilforn i Vldropp, gav Biskop Cristiern i Ribe en sin Gaard i Hødhne i Jerløff H. (Pedher Iwerß) selv at nyde, som blev læst over hans Grav i hans Testament, hvilken Gave vi stadfæster, og kendes vi os ingen ydermere Ret at have i Gaarden. Og hvad Breve vor Broder havde paa Gaarden, vil vi antvorde Biskop Cristiern. Medb. af hæderlige Hr. Jens Mikelß af Wedhle[3], Hr. Areld[4] af Stadhropp, Hr. Thomas[5] af Brestropp, Thordh Pedherß af Vldropp og Jes Petherß af Stoffstropp. Datum die Cosme et Damiani.

Perg. med [7] Segl: 1. G. 869; 3. G. 922; 4. G. 925; 5. G. 924 (s' thome nicolai p.); Paaskrift: Super bonis Dn. Petri de Pughdaal in Hønsoghn. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [6839

Okt. 9. »Grils Jenson i Brode i Seeland sällier sin och sin systers dhel och Jens Petterson sin hustrus och swägerskers dhel och rättigheet uti en half gård belägin i Träleborg sunnan hoos kyrkian åth wälboren man Tuhle Tygeszon i Haglöse i Skåne, dat. Dioniisii dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 265. [6840

Okt. 13. Henricus Stangebergh canonicus, Dn. Cristierni episcopi Ripensis officialis generalis[1]. 13. die octobris coram nobis et aliis una cum notario infrascripto nobilis Elsoff Swænss, relicta Swenonis Johannis A. de Riissby, capitulo Ripensi curiam suam in par. Riissby, in qua residebat, ob salutem animarum sue, parentum et filiorum suorum propter anniversarium suum in ecclesia Ripensi cum missis et vigiliis tenendum dedit et cum humo et ligno, ut moris est, super summum altare ponens scotavit, demum coram nobis pro tribunali sedentibus scotationem ratificavit et in signum hujusmodi, humum et lignum in manu tenens, in sinum Dn. Jone canonici Ripensis nomine capituli dedit, nihil juris sibi reservans tamen, ut eam inhabitaret, vitam quousque duceret. Sig. officialatus memorati cum subscriptione notarii et sig. honorabilium et discretorum testium, DDn. Nicolai Petri[2], Nicolai Mathei[3], sacerdotum, perpetuorum vicari-

orum in ecclesia Ripensi, Craass[4] consulis et Nicolai Tydekini[5], civium Ripensium. Datum *etc.*

[*Notarmærke*]. Et ego Petrus Johannis publicus auctoritate imperiali notarius *etc.*

Perg. med 5 Segl: 1. G. 832; 2. G. 857; 3. G. 870; 4. Flxiv 2 (s ies cras); 5. Bomærke. Ribe Kapitels Arkiv (RA.) [6841

Okt. 25. *Reg. *5154.* Perg. med Spor af 1 Segl. Kongens Arkiv (Statsark. i Stettin). *Hanserec. 1431—76, II, 11.* [6842

Okt. 28. Jeg [*osv. som* 6821]. Datum die Symonis et Jude.

Perg. med 1 Segl: Lxx 3 (Bille). Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 22). [6843

Nov. 22. Anders Persß Foged over Henstet H.s Thing, Hans Hansß Præst i Awæ, Morten Jæppeß [V.], Cristiern Hørby, Pawel Jensß af Hørum, Pawel Jæppesß i Alnes, Per Jønsß i Rold og Pawel Perß i [Dø]s[dø]rpp. Torsd. før Clemens Dag paa Henstet H.s Thing fik Jess Tamnsß af Dalsgard et »ofrænd« Thingsvidne med 8 Mænd: Marten Jeppesß af Refsnes, Cristiern Hørby, Per Pedersß i Widum, Per Jønsß i Døsdørpp, Anders Knutesß ibid., Niss Jønsß i Wines, Niss Bundh i Stenwedel og Powel Jæppesß i Alns, som vidnede, at Fru Merrit af Mylhagh paa fornævnte Thing inden 4 Stokke skødede Jhønss Tommesß Dalsgard og Dalsgardesfangh. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 8 Segl]. (RA. Dalsgaard 1.) [6844

Nov. 30. *Reg. *5155.* Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 17). *Stemann III, 57.* — Jfr. 6846-47. [6845

— *Reg. *5156.* Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 17). *Stemann III, 55.* — Jfr. 6845. [6846

— Nos Johanne[s Nosseke prepositus, Johannes Weghener canto]r ac totum capitulum ecclesie Sleswicensis capitulariter congregati unanimi consensu [. . . . reddere?] volumus indempnes Dn. Nicolaum episcopum Sleswicensem et ejus su[ccessores ab omni onere et] ulteriori solutione, quod et quam via juris passi fuerint et fecerint exnunc et in futurum exi[gentur facere ab Andrea Iwe]rssone et ejus uxore Oden, occasione ista quod idem ep[iscopus bona quedam(?)], videl. Gammelbughart cum villis Gammelbu, Wynderath et colonis Satorpholm, Vlasbu, Ouxacker, Call[ebu et Stenberghe in] Anghelen constitutis a prefatis Andrea et Oden ad utilitatem nostram emit . . . . . . successoribus suis episcopis restituere quecumque dampna et solvenda prefata realiter; ita tamen [quod Dn.] Nicolaus episcopus et ejus successores sextam partem dampnorum et solvendorum sine nostra

sustineant restitutione et quod sexta pars bonorum, videl. sola curia Gammelbughart cum suis attinentiis citra tamen prefatas villas, ad Dn. Nicolaum episcopum pro 10 marcarum redditibus in villa Brodersbu ad distributionem in festivitate Bartolomei Dn. Nicolai episcopi et memoria sollemni ejus progenitorum et genealoyge ac certum alium cultum divinum, in litteris desuper confectis [ɔ: 6845] contentum, pro 200 mr. lubic., quas Dn. Nicolaus episcopus exsolvit, pertinentibus, quos pro illa curia permutando refudit, devenit. Et rursum, si juxta promissa, que Dn. Nicolaus Dn. Adolpho duci Sleswicensi et heredibus ejus de consensu nostro fecit exactus haberet tradere et sigillare litteram, in qua Dn. duci prefata bona in Gammelbughart, villas et colonos, nomine nostro emptos pro 1400 mr. in civitatibus Lubicensi et Hamburgensi currentibus, exclusis tamen denariis concavis ac qui graves dicuntur, cum edificiorum pretio reemendi daretur potestas, hoc quia dudum consentimus, etiam presentibus consentimus, ita tamen quod de 1400 mr. nichil penitus Dn. Nicolao episcopo solvatur, sed summa tota, imo 10 mr. redditus in villa Brodersbu ad mensam episcopalem redient, nobis . . . . solvatur, atque edificia in curia Gammelbughart erigens et solvens pretium edificiorum . . . . . . ejus successor . . portet. Sig. nostri capituli. Datum Sleswic die Andree.

Perg. [med 1 Segl]. Slesvigs Bisps Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 17). LDipl. — Jfr. 6845. [6847

Dec. 5. *Reg. 3594.* [Orig.] Efter [Afskr. i Sunds Herreds Kopibog[a]:] *Aktst. udg. af Fyens litt. Selsk. I, 102.* Afskr.: AM. Afskr. XI, hvorefter LDipl. [6848

a) Afskr. herefter [efter Lucoppidan]: Ny kgl. Saml. Fol. 792.

Dec. 6. *Reg. *5157.* **A.** Perg. [med Hertug Adolfs Segl]. Tønder Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Westph. IV, 3222.* — **Aa.** Kopi ved Notar Johannes Grundt, clericus Osnabürgensis diocesis, fra 15. Aarh. Perg. (uden Notarmærke). Samme Arkiv. — **Ab.** Kopi ved Notar Joannes Boukius. Gem. Arch. XXII, 84. [6849

Dec. 20. »Petter Nilszon byman innan Ystedt bekänner sig wara skyldig Age Jepson i Bedinge tree lödig mr. gängse pänningar innan nästkommande s. Martini dag att betahla, förskrifwandes i pant sitt huus wid gatan med alla des lägenheeter, dat. vig. Thomæ«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 266. [6850

Dag? Fuglse H.'s Thingsvidne om Kirkens Gods.

[Perg. Ringsebølle Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 323: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 281.* [6851

— »Erich Pederszens och Lasz Perszens skiøde til Lasz Nielszen paa et theris godtz i Nerdt mark 1436«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur N 3. [6852

Dag? ‚Johan Jensens og Christen Jenszens Kontrakt om Skifte paa Arv efter deres sal. Forældre, og Johan Jenszen afstaar til sin Broder Christen Jenszen Linderomsgaard med Møllen, item Smørkrogen, Peder Mogenszens Gaard med 1 Ørte Korn, Budke Larszens Gaard 2 Pund Korn, Peder Nielszens Gaard 3 Pund Korn, Smørkrogen, Biørn ibor, 3 Pund Korn, Aszers Gaard 3 Pund Korn, Niels Mogenszens Gaard i Vester Vidstrup 1 Pund Korn, i Skikbye 3 Pund Korn, Syntrandes Niels Ais 4 Pund Korn og 2 Gaarde i Thordrup, 1 Læst Korn, som Niels Paaske og Anders Paaske iboede, og Johan Jenszen skøder og giver sin Broder Afkald udi det samme, nemlig forskr. Christen Jenszen. Til Vitterlighed Hr. Jens Nielszen Provst i Børlum, Hr. Mads Prior i Hundslund, Hr. Peder Præst i Skalderup, Hr. Peder i Uggilt, Lasz Lunov, Hendrich Smalsted, Thomisz Thordszen og Anders Palliszen. Datum 1436‘.

[Orig.] Udtog efter Dyrskøt: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 14. [6853

Uden Dag. Gavebrev af Nis Eriksøn i Aalborg.

Perg. med [5] Segl: 4. Bomærke[a]; 5. Bomærke. Aalborg Helligaandshus' Arkiv (RA.). *Danske Mag. 5 R. II, 182.* [6854

a) Nu i Rigsark. Seglsamling.

— Testrup: Om Klostrene i Viborg (= *Dipl. Viberg. 346*). Se 6828.

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 332.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 3* (Febr. 14), *54* (Juli 30), *84* (Okt. 29), *123*, *127* (?), *145*, *161*. — Viborg Bisp: *ÆA. II, 355* (Marts 22), *290*; se ogsaa 6828. — Tommerup: se 6824. — Antvorskov: *ÆA. IV, 156, 184, 186, 224, 232, 260, 267*; se ogsaa 6814. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 352, 376, 386.* — Roskilde Agnete Kl.: se 6807, 6810, 6837. — Sorø: *SRD. IV, 518* (o. Juni 24). — Maribo: *ÆA. III, 260, 266, 267, 267, 275, 282, 301.* — Alling: *ÆA. II, 170, 189.* — Mariager: se 6852. — Vestervig: *ÆA. III, 137, 139, 147*; 1436?: *144.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 377.* — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 216.* — *Eline Gøyes Jordebog 267* (Maj 21), *213* (Maj 28), *174* (Aug. 24), *89* (Sept. 15).

1437.

Jan. 1. Anno 1437, indict. 12, pontific. Dn. Evgenii pape IV. anno 5., mensis januarii die primo, hora tertiarum vel quasi in capella Johannis evang. in castro Kalundburg in mei notarii publici testiumque infrascriptorum presentia Thorlauus Olaui magister, preceptor omnium capellarum regalium regni Noruegie et prepositus ecclesie 12 apostolorum Bergis, 4 litteras, una cum Dn. Alberti regis Swecie, alias vero proconsulum et consulum civitatis Lubeke ac Dn. Johannis Bentlaghe cancellarii regis Alberti sigillis sigillatas, produxit: 4754, 4755, 4759b, 4759a. Super quibus me requisivit, ut sibi unum vel plura cum sui sigilli appensione ac Dn. Johannis episcopi Asloensis necnon nobilium Magni Gøyen camerarii Dn. Erici regis et Johannis Thorberni capitanei castri Kalundburg conficerem instrumentum seu

instrumenta. Acta *etc.*, presentibus nobilibus Petro Griis, Clemente Griis, Laurencio Hinrici, Johanne Petri et Nicolao Johannis.

[*Notarmærke.*] Et ego Johannes Hartwici clericus Ottoniensis diocesis, imperiali auctoritate notarius, *etc.*

Perg. Kongens Arkiv; medført af Erik af Pommern (Statsark. i Stettin [ikke undersøgt]). LDipl. under 1406 $^{22}/_{4}$. [6855

Jan. 14. Palnæ Nielsß Byfoged i Malmøge, Aghæ Michelsß, Konradus af Lippen, Dytmer Vierbom, Raadmænd, Henricus Wase, Niels Ønderssøn og Niels Swenssøn, Bymænd sstds. Mand. efter 20. Dag Jul var paa vort Bything Hr. Jeop Ærkedegn i Lwnd, Hr. Winold Kantor sstds. og Morten Wlff vor Sambymand, og han solgte og skødte de to fornævnte paa deres Kapitels Vegne den Gaard, Jeop Jenssøn fordum Raadmand i Malmøge aatte og Morthen Wlff fik med sin Husfru Anna, hvilken Gaard ligger vester i Malmøge, sønden næst Attelgathen, næsten tværs over fra Grabrødræ Kloster, holdende i Længden ud med Attelgathen 28$^{7}/_{8}$ Alen, af øster fra Anders Anderssøns Gaard og saa vester ud maalende, item holdende fra Attelgathen østen til og saa sønder ud 62$^{1}/_{2}$ Alen, item vesten til fra Attelga[then] og saa sønder ud 62$^{3}/_{8}$ Alen, og sønden til af øster og i vester 27$^{3}/_{8}$ Alen; og vederkendte han sig at have fuldt oppebaaret derfor. Item var efterskrevne beskedne Mænd udnævnte paa vort Bything: Jachob Mangenssøn Raadmand i Malmoge, Niels Anderssøn, Michel Semitssøn og Olaff Nielssøn, Bymænd, at de skulde maale Gaardens Længde og Bredde, hvilket de gjorde, som forskrevet staar. Vore Indsegl med Morthen Wlffs Indsegl. Datum *etc.*

A. Perg. [med 8 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 105. LDipl. — Jfr. 1447 Febr. 18. [6856

Jan. 22. Naffno episcopus Ottoniensis. 22. die mensis januarii coram nobis in Wethorp pro tribunali sedentibus cum aliis assessoribus DDn. Nicolaus Cristierni archidyaconus Ripensis et Hinricus Stangebergh canonicus ibid. nomine capituli Ripensis quosdam testes fideles super 2 curiis, 1 in Wæthlæby et alia in Eryesøø Ripensis dyocesis situatis, ecclesie Ripensi per nobilem Tuwonem Gummesß A. de Skowsbo pie memorie, prout in testamento suo coram nobis per eosdem producto patet, ob salutem anime sue parentumque suorum datis produxerunt, allegantes se merito timere absentiam testium eorundem ipsosque per nos citari et examinari super hoc petierunt. Demum pretacti testes, scil. Bassæ, Esbernus Esberni et Michael Andree, per nos legitime citati, jurati et singulatim examinati concorditer deposuerunt, se presentes fuisse ad hoc in testimonium specialiter vocatos et audivisse, Tuwonem in testamento suo ore et in scriptis ecclesie

Ripensi antedictas curias dedisse et legasse; insuper testati sunt, quod Tuwo heredibus suis prohibuit, ne testamentum suum quo ad hoc impugnarent. Datum *etc.*, nostro sub secreto, presentibus DDn. Kanuto Fogede canonico Arusiensi et Boecio Somer presbitero.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 41). [6857

Jan. 24. Lydbrandt Erichsøn Foged i Roxør, Mogens Joensen, Thoerd Burssen, Jep Skøtte, Gunde Pedersen, Niels Thuesen af Boede og Gutti Nielsen af Ingesleff. Torsd. for Pouels Dag conversionis paa Roxør H.s Thing fik hæderlige Las Mus til Stienalt et Thingsvidne af 8 Dannemænd: Peder Andersen af Wdbye, Peder Darii ibid., Nis Jensen af Ingesleff, Jesse Michelsen, Thord Jensen, Adser af Kaarde, Matthis Pallesen ibid. og Thyge Huidt af Wore, hvilke alle vidnede, at Jese Mus og hans Arvinger havde haft Stienalt i deres Hovedgaards Værge i 40 Aar, fri for alle Mands Tiltale, før Petter Henningsen gav den første Kære derpaa. Item stod Las Mus op inden 4 Stokke paa Thinget til Vedermaalsthing med Boe Leigels Arvinger og bød sig til Rette mod dem om forskr. Gaard; da rømte de bort og vilde ej i Rette med ham. Vore Indsegl. Datum [*etc.*].

[Orig. (Arkivet paa Stenalt.)] Afskr. [efter Dyrskøt?]: LDipl. [6858

Febr. 21. Jæppæ Skyttæ Foged i Rwghsøø H., Lassæ Mws[2] i Stenholt, Erik Lunow Foged i Æsendrup, VV., Pæther Knutß Foged i Hæfringæholm, Jessæ Haagh i Ørstæthæ, Øyti Nyelß i Wtby, Therkil Gummyß i Thorsløff og Nissæ Tuæß i Sødhrupp. Torsd. før s. Mathias Dag Apostel fik paa Rwghsøø H.s Thing beskeden Jessæ Kannæ i Ørbæk et Thingsvidne paa Jæppæ Clæmethsøns Vegne af 8 Mænd: Olæff Stighß i Ænsændrup, Haghen Nyelß i Ingisløff, Nissæ Jensß, Nissæ Esbernß, Pæther Dany sstds., Pæther Gyøtß i Wtby, Øyty Pætherß sstds. og Asmund Nyelsß i Kardhæ, hvilke vidnede, at Hr. Nyels Pætherß, i Hærføylæ boede, som man kaldte Judekællære i Syæland, hvis Sjæl Gud have, var uskyldig i Thruels Olæffsøns Død i Woore. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [8] Segl: [1. Nævnt i LDipl.]; 2. Ivii 13 (S' LAVRENCII IOHANNIS); Paaskrift: Littere capituli super curia occidentaliter sita ab ecclesie b. virginis apud pretorium [*sic*]. (RA. Reg. 69, Fasc. 12, 6.) LDipl. [6859

Febr. 25. *Reg. *5161.* [Orig. Sønderborg Hospitals Arkiv.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 24.* [6860

Febr. 27. Nicolaus episcopus Sleswicensis. Pridem ad Dn. Erici Bundonis canonici ecclesie nostre instantiam citavimus atque peremptorie citari mandavimus per nostras litteras speciales, in valvis cathe-

dralis ecclesie nostre debite publicatas, omnes, quos infrascriptum tangit negotium, eorumque procuratores, si qui essent in civitate nostra Sleswicensi, quatenus certo statuto termino in Swauestede comparerent coram nobis ad audiendum per nos judicem ordinarium mandari judicialiter transsumi privilegium per pie memorie [a]Ericum ducem Jutziæ[a] preposito et capitulo nostre ecclesie datum, necnon ad videndum et audiendum sigillum dicto privilegio appensum per testes recognosci vel causam, quare predicta fieri non deberent, allegandum; alioquin procederemus, prout juris foret, citatorum absentia seu contumacia non obstante. In quo termino comparuit in judicio coram nobis dictus Dn. E. B. et citatorum non comparentium contumaciam accusavit ipsosque ad actum hujusmodi contumaces reputari per nos obtinuit pronuntiari et in eorum contumaciam nonnullos testes idoneos ad ipsius instantiam et de mandato nostro citatos comparentes de recognitione sigilli dicti privilegii produxit, quos recepimus et medio eorum juramento examinavimus et deinde privilegium hujusmodi diligenter inspeximus, et quia post inspectionem et testium depositionem comperimus privilegium atque sigillum fore integra licet inveterata ac sigillum fore vero sigillum illius, cui asscribitur, idcirco nos pro tribunali sedentes sigillum pro recognito habuimus, et certis de causis et ne aliquis contra nos de nimia precipitatione suspicaretur, distulimus ulteriora, sed postmodum ad actus ulteriores in hujusmodi negotio procedendo denuo et ex superabundanti peremptorie citari mandavimus per nostras litteras speciales in valvis ecclesie oppidi Swauestede debite publicatas omnes, quos infrascriptum tangit negotium, eorumque procuratores, si qui essent in oppido Swauestede, quatenus certo statuto termino competenti ad transsumendum transsumi decretumque nostrum interponi ac litteras desuper decerni videndum vel causam, quare hoc minime fieri debeat, allegandum comparerent coram nobis. Quo adveniente termino comparuit iterum in judicio coram nobis dictus Dn. E. B. et citatorum non comparentium contumaciam accusavit, quos per nos ad actum hujusmodi contumaces reputari sigillumque predictum iterato pro recognito haberi ac privilegium transsumi decretumque nostrum ordinarium interponi instanter postulavit. Idcirco nos pro tribunali sedentes et citatos non comparentes merito reputavimus contumaces et in eorum contumaciam privilegii sigillum habuimus pro sufficienter recognito ac privilegium per Tymmonem notarium publicum scribamque nostrum, cui de actu premisso fidem et relationem fecimus et in eodem primo actu notarium, ut eidem Tymmoni relationem de premissis faceret et prothocollum suum ipsi traderet, jussimus transsumi: 307. Post que omnia nos

Nicolaus presens transsumptum cum originali diligenter collationari fecimus, et quia post collationem comperimus transsumptum cum originali in omnibus concordare, decernimus, quod presenti transsumpto tanquam ipsi originali ubique locorum debeat fides adhiberi. Sig nostrum. Acta fuerunt hec indict. 15., mensis februarii die penultima, hora tertiarum vel quasi in castro nostro Swauestede, pontific. Eugenii pape IV. anno 6., presentibus discretis DDn. Wlfardo Blomen ad s. Laurencium in Fore et Ottone Draken in Horne rectoribus, testibus.

[*Notarmærke.*] Et ego Tymmo Reymari clericus Bremensis dioecesis, publicus imperiali auctoritate notarius, quia predicti primi termini observantiam et sigilli recognitionem Dn. Nicolaus episcopus mihi judicialiter retulit, prout etiam de prothocollo Dn. Detleui Mellinghusen notarii publici communiter legalis reputati judicialiter extraxi et omnibus premissis interfui, *etc.*

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Afskr. i Protokoller 1579 (RA. Slesvig Stift 16 Bl. 1 og Gott. Arch. Cam. III, Capsa XL Nr. 2, Bl. 1)[b]. [6861

a) 6863-64: Waldemarum regem; 6865: Olauum regem et Waldemarum Jutiæ ducem (desuden Flertal: privilegia osv.). *b*) Navneformene er ovfr. berigtigede efter 6862, der er bevaret i Orig.

Febr. 27. Nicolaus [*osv. som* 6861, *men indeholdende:*] 1014.

Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Kapitels Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 10). [6862

— Nicolaus [*osv. som* 6861, *men indeholdende:*] 1448.

Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Kapitels Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 11). LDipl. [6863

— Nicolaus [*osv. som* 6861, *men indeholdende:*] 1459.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Afskr. i Protokoller 1579 (RA. Slesvig Stift 16, Bl. 7 og Gott. Arch. III, XL Nr. 2, Bl. 6 v). [6864

— Nicolaus [*osv. som* 6861, *men indeholdende:*] 3522, 1830.

[Orig. med 1 Segl: G. 974. Slesvig Kapitels Arkiv.] Afskr. i Protokoller 1579 (RA. Slesvig Stift 16, Bl. 10, og Gott. Arch. III, XL Nr. 2, Bl. 9 v). Benyttet i Protokol 1558, Bl. 292, hvor Seglet beskrives, og hvor de 2 Breve (men ikke Vidissen) kopieres. [6865

Marts 11. *Hvitfeld IV, 631, Fol. 820.* Se 1439 Nov. 3, Anmærkn.

Marts 21. »Twe Åkeson Skäning sällier, sköter och i händer antwardar Clemet Skaldson i Hofdala ½ gård i Jularp i Harg sochn och Frösta härad, som åthskillige gode män bewitna, på Bengts dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 267 (B). — Jfr. 1438 Aug. 6. [6866

Marts 25. Johannes episcopus Roskildensis[1]. Pium et gratum obsequium *etc.* Omnibus vere penitentibus et confessis, qui claustri b. Agnetis Roskildis ambitum pro defunctis exorando seu alias orati-

ones effundendo circuierint, 40 dies indulgentiarum totiens, quotiens hoc devote adimpleverint, de injunctis eis penitentiis relaxamus. Datum Roskildis fer. 2. post dnicam. palmarum, nostro sig. appenso.

Perg. med 1 Segl: G. 173. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 76). LDipl. [6867

Apr. 3. Ik Hinrick Rixstorp R., droste ouer Sunder Jutlande[1], bekenne, dat dalling vor my was to Rapstede, dar ik zath in gerichte, de strenge her Otto Snafs R. unde vorschotede dem vromen knapen Luder Ghortzen to truwer hand des heren Alues hertogen to Sleszwig *etc.* zyn dorp Nülde to Slox H. in Burkal kerspel unde en gud to Stody in dem suluen H. unde kerspel unde 3 gudere to Perbul to Rise H. in Byoldorp kerspel unde 3 lansten to Ghammelgap to Nubul H. in Broackerspel unde syne rechticheit in Stenmelt marke to Slox H. in dem kerspel to Burkal, welke gudere, lansten unde rechticheide Luder Ghortze hefft angenamet to truwer hand hertogen Alues, also dat her Otto Snafs, syne eruen edder nemand van erer wegene up dat vorbenomede gud spreken scholen. Hiir weren ouer de vromen knapen junghe Wulff Rixtorp[2], Benedictus van Aneuelde[3], heren Detleues sone, Henneke Schinckel[4] unde Clawes Schinckel[5], brodere, Claues van Aneuelde[6], ok heren Detleuessone. Mynes drosten amptes ingesegel myd den ingesegelen der vorscreuenen knapen. Des midwekens in deme paschen.

Perg. med 6 Segl: 1. Drostseglet; 2. (Rixtorp); 3. (Alefeld); 4. (Schinkel); 5. = Nr. 4; 6. = Nr. 3. Slesvigs Hertugs Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 17). LDipl. [6868

— Jeg Laffrens Nielsß[2] Præst og perpetuus vicarius i Roskilde Kirke har med Kapitlets Samtykke lejet beskeden Pether Jeopsß og hans Husfrue Elsæbe og efter deres Død eet deres Barn, hvilket de vil unde det, en øde Grund, som hører til Trinitatis Alter i Roskilde Kirke, hvilket jeg nu ejer, østen næst ved en Grund, som ogsaa hører til fornævnte Alter, som Henrik Jensß nu bor paa, for norden ved Torffgadhen i s. Olaffs S., med saadan Vilkaar, at de skal bygge og bedre den med god' Bygning og give mig til Leje 1 lødig Mk. aarlig gode Penge, som almindelig gives af andre Boder ved samme Gade, Halvdelen om Paaske og Halvdelen om Michelsmæsse. Holdes ej fornævnte Artikler, skal jeg have fuld Magt at igenkalde dette Brev. Naar Per Jeopsß, Elsæbe og Barn er døde, skal Grunden med Bygning komme til mig igen. Sig. capituli Roskildensis[1] cum sig. meo. Datum fer. 4. pasche.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 193; 2. G. 268. Senere tilbage til Roskilde Kapitels Arkiv (Trinitatis Alter) (RA. Roskilde 78). (*Reg. *5162.*) — Jfr. 1438 Maj 29. [6869

Apr. 4. Jeg Henneke Mwle[1] a. w., Bymand i Roskylde, har solgt og skødet velbaaren Bylle Esbernß i Haldeløff, min Frænde, alt mit Gods, som er Mwsæbøle og Axelshowed i Kongstede S. i Faxæ H. og oppebaaret fuldt Værd derfor. Sig. meum cum sig. discretorum Inguari Karlß[2], Johannis Mathei[3], Johanis Clementis[4] et Michaelis Jacobi, consolum [!] Roskildensium. Datum die Ambrosii.

Perg. med 5 Segl: 1. Dxlvi 1 (S. HENNEKE GHVNSELLINSØN); 2-5. Bomærker. Med **6871** til Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXXVII, 23). LDipl. [**6870**

— Jeg Bylle Esbernß[1] a. w. i Halleløff har givet og skødet alt mit Gods i Mwsæbøle og i Axelshowed i Kongstæde S. i Faxæ H. til s. Kærine Alter, hvilket jeg har bygt af ny i s. Lucii Kirke i Roskylde. Item oplader jeg til mit Alter alle Breve og Bevisninger paa de fornævnte Godser. Sig. meum cum sig. discretorum Andree Aconis[2] proconsulis Roskildensis, Inguari Karlß[3] et Johannis Laurencii, consulum ibid. Datum die Ambrosii.

Perg. med 4 Segl: 1. Lxx 3 (S NICOLAI ESBERNI DCS BYYLD; Bille); 2, 3. Bomærker; 4. Forsiden fattes. Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 25). LDipl. — Hertil **6870**. [**6871**

— Jeg Henneke Mwle a. w., Bymand i Roskylde, skøder velbaaren Bylle Esbernß i Haldeløff, min Frænde, al min arvede Ret i min Gaard i Træleburff i Skane, som ligger norden ved Torvet og sønden ved Kirken, og har oppebaaret fuld Værd derfor. Medb. af gode Mænd Ingwor Karlß[2] Borgemester i Roskylde, Jæns Mathesß, Raadmand, Jens Clemenß[4], Mychel Jæiepß[5], Raadmænd sstds. Datum die Ambrosii.

Perg. med 5 Segl: 1. Forsiden fattes; 2-4. Bomærker; 5. Forsiden fattes. Senere, jfr. **6820**, i Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 24). LDipl. [**6872**

Apr. 5. Jeg Ingierdh Hermensdatter[1], Nissæ Woghensß Efterlever, har oppebaaret af Ærkedegn og Kapitel i Ripæ 150 lub. Mk. efterfølgende Mønt: 50 Lybeks Gylden, 15 Ryns Gylden, 12 Lybeks Gylden, 8 Ryns Gylden, 20 lub. Mk. og 8 Sk. lybsk i Stæderpenge, for hvilken Sum jeg sælger og skøder Kapitlet mit Gods i Garsløff S., som er Grauenghard (Per Bagher, 6 Ørtug Korn), 1 Gaard i Myrkeholt (Jessæ Nielß, 4 Ørtug Korn), Vrnæ gardh (Pether Jensß, 5 Ørtug Korn) og 1 Møllested, 1 Gaard (Per Røth, 1 Ørte Korn). Sig. meum cum sig. discretorum Lydechini Hartløffß[2], Bertoldi Brodherß[3], proconsulum Ripensium, Petri Nicholai[4] et Gødhy Staphenß[5], consulum ibid. Datum fer. 6. pasche.

Perg. med 5 Segl: 1. Lxlvj 3 (Pennow); 2. Bomærke; 3. Bomærke i Skjold; 4. Lxliv 6; 5. Bomærke i Skjold. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Hertil **4336**, **6728**, jfr. **6874**. [**6873**

Apr. 5. Jeg Ingierdh Hermensdatter[1], Nissæ Woghensß Efterlever, har oppebaaret af Ærkedegn og Kapitel i Ripæ 203 lub. Mk. i Mønt, gænge i Lybeke og Hamburgh, for hvilke jeg [*osv. som* 6873]. Sig. meum cum sig. honorabilium DDn. Andree Skeel[2] canonici Ripensis, Johannis Michaelis[3] rectoris ecclesie Wadeel, Johannis Tagheß[4] in Jerlløff, sacerdotum, Nicholai Stangebergh[5], Thuconis Dam, AA., Petri Loffringh advocati et Olaui Johannis proconsulis in Wædeel. Datum fer. 6. pasche.

Perg. med 8 Segl: 1. Lxlvj 3 (Pennow); 2. G. 873; 3. G. 922; 4. G. 923; 5. Lxv 22 (s nis sanbergh); 6-8. utydelige Bomærker. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [6874

Apr. 22. *Reg. *5163.* [Orig. København Bys Arkiv.] Afskr. [efter ‚Raadstuens gamle Pergamentsbog'] i Resens Haandskr.: »Kbhvns. Raadstue, Bything osv.« S. 11 (Kbhvns. Raadstuearkiv). *Kbhvns. Dipl. I, 161.* [6875

Apr. 23. Vi Erick Konge gør vitterligt, at vi for Troskab og villig Tjenestes Skyld, som vore Borgemestre, Raad og ganske Menighed i Malmøye os og »rikin« har gjort og de skal bevise os og vor Farbrodersøn Hertug Bugsclaff af Pomeren, om vi uden ægte Barn vorder afgangende, og vore Arvinger og Efterkommere Konger af vor fædrene Slægt og »rikin«, giver dem »thesse underscreffne wapn oc clenodia« udi Indsegl og Skjold at føre, som er et rødt Grifs Hoved med rød Hals og røde Øren og oven paa Hovedet en forgyldt Krone, i et hvidt Felt, og paa Hjælmen sammeledes et rødt Grifs Hoved med en forgyldt Krone med en Busk Strudsfjedre midt paa Kronen, hvide og røde, som de her for neden stander malede. Vort Sekret Indsegl. Datum Gotlandie in castro nostro Wisborgh die Georgii.

Dns. per se ore proprio, presente et testimonium gerente Laurencio Brand cancellario.

Perg. med Tegning af Vaabnet [og med 1 Segl]. Malmø Bys Arkiv. — Afskr. af Falkman 1846: Ny kgl. Saml. Fol. 594 b. [6876

Maj 1. *Reg. *5164.* Perg. med [3] Segl: 2. Brudst. (RA. Sokkelunds H. 39.) *Kbhvns. Dipl. II, 65.* [6877

Maj 25. Cristiernus episcopus Ripensis. Gratum deo servitium *etc.* Omnibus vere confessis, qui missas et alia divina obsequia in monasterio b. Agnetis Roskildis audierint, necnon qui ambitum dicti monasterii circumierint et tempore serotine pulsationis flexis genibus salutationem angelicam devote dixerint, verum etiam qui ornamenta sive legata monasterio donaverint seu quovis alio modo sibi manus porrexerint adjutrices, quotiens premissa et aliquid premissorum impleverint, totiens, accedente ad hoc consensu episcopi dyocesani, 40 dierum

indulgentias de injunctis eis penitentiis relaxamus. Datum sabb. dnice. trinitatis nostro sub secreto.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 77). LDipl. [6878

Maj 25. *Reg. 3600*. Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 151.* Aaret 1437 i Overskriften er Trykfejl for 1487, som der staar i selve Texten.

Maj 30. Jeg Hostret Kep af Wigstrop pantsætter velbyrdig Krabbe af Glinstrop a. w. min Toft i Wigstrop sønden ved Torsten Olsß Gaard og et Pæretræ tilmed for 2 lybske Mk. gæve i Fyn; naar den løses, skal Frugten følge Hovedpengene; Løsningsdagen er Michilsß Dag. Medb. af gode Mænd Hr. Hans Lasß perpetuus vicarius i Lundhe Kirke og Anderss Pethersß af Br[w]tagher. Scriptum Kinstrop die corporis Christi.

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Gudme H.) [6879

Juni? Afladsbrev af Kannik Martin Johannis »ex auctoritate concilii Basiliensis«.

[Orig. Gavnø Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 329* (»æstate«), jfr. *Hvitfeld IV, 587, Fol. 802* (»mense Junio«). [6880

Juni 6. Johannes episcopus Roskildensis. Rationi congruit *etc.* Nicolaus Esberni dictus Bille in Halleløff vicariam perpetuam in ecclesia nostra Roskildensi de quibusdam bonis suis in anime sue, parentum suorum et heredum remedium fundandam decrevit et dotandam, prout in litteris super hoc confectis [ɔ: 6820] plenius continetur, instarique fecit hujusmodi vicarie fundationi et dotationi bonorumque ac reddituum donationi et dimissioni nostre confirmationis auctoritatem sibi adhiberi. Nos igitur dicte vicarie fundationem et dotationem confirmamus. Sig. nostrum. Datum curia nostra Bistorp octav. corporis Christi.

Perg. med 1 Segl (Forsiden nu afsprunget)[a]. Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 26). LDipl. [6880a

a) Efter LDipl.: Skjold med Ibskal.

Juni 11. Ego Martinus Johannis canonicus Roskildensis, auctoritate sacri Basiliensis concilii a Dn. Nicholao episcopo Wexiønensi ad executionem indulgentiarum pro reductione Grecorum concessarum per dyocesim Roskildensem commissarius deputatus, notum facio, quod sanctimoniales in monasterio s. Clare Roskildis ordinis s. Francisci, sorores videl. Cecilia Boecii abbatissa, Margareta Rudzdoter, Gertrud Martini, Mærdæ Petri, Ethle Grubbesdoter, Cristina Skythebersdoter, Margareta Thome, Cecilia Ebbonis, Anna Grubes, Mættæ Petri, Gesæ Petri. Anna Mandorps, Botild Johannis, Anna Jacobi. Margareta Johannis, Katerina Ebbonis. Ingardis Nicholai, Elena Nicholai. Lyth-

gerth Kønnikesdoter, Katerina Petri, Elizabeth Erici, Cristina Tydekini, Marina Johannis, Cecilia Folmari, Johanna Petri, Cecilia Petri, Byrgita Alberti, Byrgita Axolonis, Gerwor Petri, Cecilia Nicholai, Cecilia Arelzdoter, Katerina Petri, Mættæ Johannis, Cristina Olaui, Cristina Andree, Torvæ Magni, Cristina Bruns, Lucia Hennikini, Cristina Olaui, Margareta Yriens ad promerendas hujusmodi indulgentias contributionem legittime erogaverint. Quapropter quicunque sacerdos, quem in confessorem elegerint, ipsas semel in vita et semel in morte ab omnibus peccatis et censuris absolvendi facultatem habeant sub hac forma: Dominus noster Jesus Christus per meritum sue passionis dignetur te absolvere, et ego auctoritate s. matris ecclesie et sacrosancte Basiliensis synodi te absolvo ab omni sententia excommunicationis, suspensionis et interdicti, a jure vel generaliter ab homine prolata, etiam sedi apostolice specialiter reservata, et plene te restituo sacramentis ecclesie et communioni fidelium. Et eadem auctoritate absolvo te ab omnibus peccatis, culpis et negligentiis mortalibus et venialibus, de quibus corde contrita es et ore confessa et de quibus libenter confitereris, si tibi ad memoriam venirent, et remitto omnem penam tibi pro eis debitam, ac illam plenariam remissionem, quam ecclesia solet concedere omnibus Romam tempore jubilei vel cruce signatis ad recuperationem terre sancte tempore passagii generalis euntibus, hac vice tibi impertior. Datum Roskildis in die Barnabe sub sig. officii mei. Item instruat eam confessor, ut jejunet unum diem in qualibet ebdomada per annum; quo die alias non jejunasset, ut in ipso die dicat 7 Pater noster et 7 Ave Maria. Si jejunare non potest, jejunium illud commutet alia pietatis opera ad judicium sui confessoris. Item ut pretextu hujus gratie non delinquat. Item ut male acquisita restituat infra terminum prefigendum.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 17). LDipl. [6881

Juni 13. Vi Borgemestre og Raadmænd i Malmøge[1] gør vitterligt, at Domherrerne i Roskildæ Kapitel har ladet mure en Ringmur udmed Stranden nedenfor deres Gaard her i Malmøge, som ligger norden for Adelgaden og kaldes Strandgaarden og Reinike van Bøghel nu ibor, hvilken Mur holder 18 Favne i Længden, saa bred som Gaarden »tilseier«, 9 Alen høj og 3 Murstene tyk. Dertil skal de have til Laan »fortaaen« paa baade Sider ved Vejen, saa at Vejen bliver 10 Alen bred. Paa den søndre Side ved Vejen maa de bygge Stejlerum, Skur og Styrterum »alenstige«[a] om Høsten og ej anden Bygning; paa den nørre Side ved Vejen maa de bygge op til Ringmuren skellig Bygning, som dem bedst til Nytte komme kan, med

saadanne Vilkaar, at først os vel belejligt er, skal vi løse Ringmuren fra Kapitlet til vor By, hver Favn for 5 lødige Mark (5 Skill. Grot for hver Mk.) i Mønt, som da er gænge i Skonæ, og hvad Bygning de bygger paa forskr. »fortaa«, skal vi indløse efter 2 gode Mænds Sigelse fra hver Side. Vor Bys Indsegl. Datum Malmogis fer. 5. ante f. Botulphi.

A. Perg. med Byens Segl. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. VI, 24). — **Aa.** Afskr.: Malmøbogen Bl. 34v. LDipl. [6882

a) Malmøbogen: all eneste.

Juni 15. Esrom Kloster fæster Gods til Hr. Anders Nielsson af Droningholm.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 484*; 2. G. 483. (SvRA., Pergamentsbref rörande Danmark.) *Codex Esrom. 281.* [6883

Juni 24. *Reg. *5168.* [Perg. [med 3 Segl]. København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750 og 1763: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 65.* [6884

Juli 2. *Hvitfeld IV, 631, Fol. 820* (visit. Mariæ). Se 1439 Nov. 3, Anmærkn.

Juli 5. Jeg Sone Jacobsß, boende i Gøderløff norden Aa, har solgt Hr. Niels Pethersß Kannik i Lund en Jord i Lund paa s. Mortens Gade næst Porten, som man kalder Burleeth, norden Gaden, hvilken Jord jeg købte af beskeden Morten Bille, for hvilken Jord jeg kender mig op at have baaret fuldt Værd. Medb. af ærlige og beskedne Oleff Awesß og Niels Awesß a. w., Hr. Niels Pethersß Præst i hellig Kors Sogn, Niels Bonde og Jens Twesß, Raadmænd i Lund, Hannes wan Klewen og Mattis Pethersß, Bymænd sstds. Datum Lundis fer. 6. infra oct. visit. Marie.

[Orig. Senere (jfr. 1454 $^{7}/_{11}$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 116. LDipl. [6885

Juli 8. Pether Nielß[1], Foged i Hwyding H., Claws Cristernß[2] Ærkedegn i Ripe, Jess Wlff, Claws Swønß[3], VV., og Ascer Nielß, Bonde. Mand. før Knwdss Dag Konge paa Huiding H.s Thing inden 4 Stokke fik Hr. Jens Martenß Kannik i Ripe et Thingsvidne med 8 Mænd: Tyge Petherß i Rutager, Matis Bundß, Pether Thermyndß, Ness Æyeß, Ness Anderß i Spanuith, Jepp Dyeghen i Skerbek, unge Hans og Jepp Litle, hvilke vidnede, at den Gaard i Rutager, som Tyge Bundeß ibor, har været til vor Frues Kirkes Bygning i Ripe over 40 Aar ulastet og ukæret. Med vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [5] Segl: 1. Bomærke; 2. G. 862 (Frille); 3. Fxlv 3. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [6886

Juli 11. Jensz Skræder Herredsfoged i Slagelse, Peder Griisz Byfoged sstds., Karl Nielsøn a. v., Nielsz Ølman, Jensz Laurenszøn

Raadmand, Jacob Høpman og Eske Biornszøn, Bymænd sstds. Torsd. efter Knudsz Konges Dag solgte og skødede paa Slagelse H.s Thing skellig Peder Jensøn, som kaldes Loghe, a. v. med Samtykke af sine Modersøstersønner Peder Jacobsøn og Oluff Jacobsøn, som nærværende var, Hr. Matthiisz Matthiiszøn, Sognepræst ved s. Peders Kirke i Slagelse, en sin Gaard i Holstrop i Slagelse H. i s. Pedersz Kirkesogn og kendtes at have oppebaaret fuldt for den. Samme Dag frembar han et aabent Brev med hele Indsegl:

Jeg Biorn Oluffsøn R. har lejet en Gaard i Holstrop af Jensz Hemmingszøn og Jacob Nielsøn i 8 Aar med saadant Skel, at jeg skal hvert Aar give dem 2 Pund Korn. Sig. meum. Datum 1400 dnica. rogationum [ɔ: *Maj 23*].

Vore Indsegl. Givet og »stæd« *osv.*

[Orig. Senere i Slagelse Peders Kirkes Arkiv.] Afskr. i Indberetn. indsendt efter aab. Br. 1666 $^{25}/_{1}$: RA. [6887

Juli 16. Jon Olafson i Berghwin stadfæster en Gave af sin Farbroder.

Perg. [med 3 Segl]. Aalborg Helligaandshus' Arkiv (RA.). *Danske Mag. 5 R. II, 183.* [6888

Aug. 2? Jeg Fru Kadrin, Hr. Swen Sturo Datter og Hr. Boo Stensß Hustru, har pantsat ærlig og velbyrdig Arwidh Bath af Mykkiadal 2 Gaarde i Akirbæk i Kwidbilla S. i Halmstada H. for 10 lødige Mk. rede Penge og 1 Td. Smør for min Trangs Skyld, for den Skyld, at min Herre er ej i Landet og kan ej komme for sit Herskabs Ærende, og har jeg ingen »til siia« uden ham, der mig nu hjælpe vil, hvilket ham Gud lønne. Thi sætter jeg ham forskrevne Gods til et brugeligt Pant; afgaar det ham med nogen Ret, tilbinder jeg mig at vederlægge ham saa godt Gods, som det er og »i swa godhe lægo«, som det ligger, inden 6 Uger derefter. Item lover jeg, at saa brat Gud vil, at min Herre kommer i Landet, bebinder jeg mig til, at A. B. skal faa sine »ombewarna« rede Penge igen eller og den Forvaring, som han er bedre forvaret med. Mit Indsegl, og bedes jeg ærlige Mænds Indsegl, som er Thorkil Braghde, Sanbæk, Nigels Broke og Arwidh Ødafß hænge for dette Brev med mit. Givet i Halmstada Ottedage efter Anno[!] Dag.

Perg. [med 4 Segl]. (Upsala Universitetsbibl.; fra Arkivet paa Eka.) [6889

Aug. 10. Testamente af Henneke Mule.

Perg. [med 3 Segl[a]]. Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 27). *Erslev, Testamenter Nr. 89.* — Jfr. 6906. [6890

a) LDipl.: Tria adsunt sigilla.

Aug. 11. Jeg Kristern Bryning a. w. har solgt velbyrdige Hr. Axel Pæthersß R. i Hærloff i Skonæ en Tredjedel i Hovedgaarden i Ørthorp og i Byen og min Rettighed i Sawæby, i Nyrop og i Møllen, hvilket er mig tilfaldet i Arv efter Fru Elnæ Pallensdatter og Hr. Jens Knutsß min Morbroder, som var Kannik i Aars, fornævnte Hr. Axel til Eje foruden den Del, som han havde deri tilforn, og kendes jeg mig fuldt Værd at have oppebaaret for det. Sig. meum cum sig. nobilium Petri Grubbe de Alssleff, Krumpen de Gamelkøghæ, Werneri Bole de Schyrpingæ, Kanuti Jacobi de Walby, Andree Swenonis de Hawenlowæ et Johannis Tiderici rectoris ecclesie Spielthorp. Datum Wæmetoffte dnica. post f. Laurencii.

[Orig. med Segl.] Vidisse 1440 Maj 18. — Jfr. 6774, 6892, 1438 Marts 13. [6891

— Jeg Oleff Axelsß[1] af Walløff skylder velbyrdig Cristiern B[ryning] 225 rynske Gylden af de 4 Kurfyrsters [Slag], at betale Martens Dag om et Aar; sker det ej, pantsætter jeg ham Gods, som 1 Mk. Korn skylder aarlig, som er i Mørkøghe 5 Pund, i Gladsaxe 3, i Snolleløffue 3 og i Awethøre 1 Pund, til jeg det afløser for forskrevne Sum. Kan Oleff Axelsß ej faa rinske Gylden af de 4 Kurfyrsters Slag, maa han løse dette Brev med alle Haande Guld og Penge. Løsningsdagen skal være Mortens Dag og ingen anden. Medb. af velbyrdige Pæther Grubbæ af Alsløff, Werner Bole[3], Knwt Jæcobsß[4] i Walby, a. w., og Hr. Hans, Sognepræst i Spielleropp. Datum Wemmetofte dnica. post f. Laurencii.

Perg. med [5] Segl: 1. Lxviij 12 (Thot); 3. Fxlix 2; 4. Fiij 2. (RA. Smørum H. 14.) — Jfr. 6891. [6892

Aug. 12. Vi Jess Fellaxß[1] og Pouel Fellaxß[2] har solgt velbaaren Agæ Axelß i Hivlebergh vort Gods, som han havde til Pant af os, som er 1 Gaard i Sørby (Niels Lassæß, 1 Td. Smør), 1 Gaard i Væsiæ (Bent, 4 Pund Smør, og er 2 Bolsteder sammenlagte), 1 Gaard i Albergh (Niels Kore, $^1/_2$ Td. Smør, er og 2 Gaarde sammenlagte), alle i Orstadæ H., 1 Gaard i Frølivnge (Per Anderß, 4 Pund Smør) i Gedinge S. i Halmstadæ H., og oppebaaret Guld og Penge, Fæ og fuldt Værd. Medb. af gode Mænd Olaf Rud Landsthingshører i Søndræ Halland, Lassæ Pig, Bent Finkenow, Jepp Jenß a. v. og Hr. Paær Kirkeherre i Harpælivngæ. Datum Vordbergis fer. 2. post f. Laurencii.

Perg. med [7] Segl: 1. Hxxviij 4; 2. Hxxviij 5; 7. Utydeligt, Skjold, hvori en Kugle under en Sparre. (RA. Aarstad H.) [6893

Aug. 16. »Gråbröderne Petter Henningszon custos och Jens Bärtilson gardiän sällia på sitt conventz wägnar $^1/_2$ gård i s. Johannis sochn i

Lund, som Bengt Pätherson gaf till deras clöster för sin sons siähl, till Jens Päderson timberman i Lund, dat. 6. fer. post f. assumpt. Mariæ«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 267. [6894

Aug. 27. Otæ Foss af Wong[stru]p. Hr. Sten Bassæ havde undt mig et aabent Brev paa Suensterupæ lydende, at var det saa, at nogen fandt det eller det forekom mig eller mine, da døder jeg det forskrevne Brev med dette og kendes mig ingen Ret at have i forskrevne, mig til Hjælp eller Gavn og Hr. Sten, eller hvem han vil unde Godset, til Skade. Sig. meum cum sig. discretorum Jacubi et Petri Dyen[3]. Die Ruffii.

Perg. med [3] Segl: 3. Skjold, hvori Bogstav P; [4. Nævnt i LDipl.]. (RA. Svenstrup 1.) LDipl. [6895

Aug. 28. Jeg Gerike Kræmere Bymand i Otthens har undt og opladt Hans Raffnstorp Bymand sstds. og Barbara, min Datter, som hans Husfrue nu er, og deres Arvinger et aabent Brev paa den Jord, jeg har i Leje af Byen, liggende østen Raadhusgaarden i Væstregade i Otthens, hvilken Jord Hans Raffnstorp nu selv »apaa« lader bygge. Sig. meum cum sig. discretorum Hennikini Tuchonis proconsulis Ottoniensis, Jacobi Pabhe consulis, Henrici Trost et Johannis Michaelis, civium ibidem. Datum die Augustini conf.

Perg. med [5] Segl: 4. Bomærke i Skjold. Senere i Odense Bys Arkiv. [6896

Sept. 20. *Reg. 3602.* Perg. med Retterthingsseglet. (RA. Voldborg H. 111.) *Suhm XIII, 873.* [6897

Okt. 7. Vi Lafrentz Araldsß og Dauid Araldß[2] har oversiddet med vor Moder Fru Ingeborgh og med flere vore Venner og med deres Raad og Samtykke, at afgaar vor Moder før vor Fader Arald Mattesß, da har vi undt ham i sine Dage Øthrop og al vor Rettighed i Benitzstathe og Tommorp lille og dertil Sqwattemølle. Medb. af hæderlige Jepp Jensß i Deyebergh a. w., Anders Jepß Borgemester i Ysteth, Niels Hagenß Foged og Pether Jonsß Raadmand sstds. Datum die Birgitte.

Perg. med [6?[a]] Segl: 2. Gxix 3 (Qvitzow). (RA. Ørup.) LDipl.

a) Plica delvis bortrevet. [6898

Okt. 16. Vi Erik Konge hilser Eder, som bor i Sæland. Vi tildømmer anden Sinde Hr. Sten Basse R. 3 [Gaar]de i Krømplinge (Borse H., Eferdrop S.), som Lasse Jeipsß fordum [aatt]e, til legemlig Eje at nyde, og forbyder enhver at bevare [si]g med dem, til nogen kommer for vort Retterthing med bedre Bevisning paa den Sag. Datum Olstorp die Gallii[!] nostro sub sig. ad causas[1], teste Viaro[!] Foss justitiario nostro.

Papir med Spor af Retterthingsseglet paa Bagsiden og Udskrift. (RA. Baarse H. 9.) LDipl. — Jfr. Dec. 12. [6899

Okt. 18. Johannes episcopus Roskildensis[1]. Ex consensu capituli nostri Dn. Johanni Thøriesß, perpetuo vicario in ecclesia nostra Roskildensi, 1 curiam in Rethersleff in Tune H. (Petrus Mathei, 3 pund anone), ad mensam nostram episcopalem spectantem, ad vicariam altaris b. Nicholai, quod pronunc possidet in ecclesia nostra Roskildensi, scotavimus in recompensam unius opidi, videl. Skowrydh in par. Birkerydh in Liunge H., quod nobis scotaverat, prout in litteris suis apertis continetur. Secretum nostrum cum sig. capituli nostri[2]. Datum fer. 6. quatuor temporum post exaltat. crucis.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 173 (Brudst.); 2. G. 193. Roskilde Kapitels Arkiv (Nicolai Alter) (AM. XXIV, 10). [6900

Okt. 23. Jeg Henrik Teghenhwsæ har sagt paa Tro og Sandhed for Borgemester, Raad og Almue i Kollingh, at jeg ej skal købe eller pante den halve Mark Brenker, som de har i Pant af Fru Jwttæ og Claus Lembek, uden med deres Vilje. Var det saa, at jeg købte eller pantede forskr. Jord, tilbinder jeg mig, at Borgemester, Raad og Almue nyder Køb og Pant med mig, med saadant Skel, at de betaler halvt i Pant og halvt i Køb. Medb. af gode Mænd Hr. Morten Jenß, R. og Høvedsmand paa Kollinghhws, og Hr. Jens Byghæs. Sognepræst i Skandropp, Pauel Jeypß og Jes Pedherß i Stadheropp. Datum die Seuerini.

A. Perg. med [5] Segl: 4. Stump. Kolding Bys Arkiv (RA.). — **Aa.** Vidisse af Bispens Official i Kolding m. fl., 1481 Maj 7 (fer. 2. post f. Johannis ante portam latinam). Perg.: Samme Arkiv. — (*Reg. *5174.*) [6901

Okt. 25. Jeg Niels Esbernß, man kalder Bylle[1], i Haldeløff a. w. har opladt til mit Alter s. Karine Alter, som jeg har ladet bygge af ny i s. Lucii Kirke i Roskilde, al min Rettighed i de Godser i Skafteløff i Slauelsæ H. i Norder S., hvilke jeg har i Pant for 10 »stæderæ« lødige Mark af Knwd Nyelß, min Frænde, med alle mine Breve og Bevisninger. Sig. meum cum sig. discretorum Karuli Nicolai[2] et Johannis Myldhøuedh[3], civium Slaulosiensium. Die Crispini et Crispiniani.

Perg. med [3] Segl: 1. Lxx 3 (Bille); 2. Lv 5; [3. Bomærke i Skjold: LDipl.]. Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 31). LDipl. [6902

— Jeg Nyels Esbernß, som man kalder Bylle[1], i Haldeløff hilser dig, min kære Vorned i Wdlærde, og byder dig, at du herefter svarer og er lydig Hr. Jæns Krabbe om Landgilde og Penge og alle andre Stykker, som du hidtil har gjort mig, thi jeg har lagt den

Gaard til mit Alter, som jeg har bygt i s. Lucii Kirke i Roskilde. Scriptum Haldeløff die Crispini et Crispiniani, meo sub sig. inferius impresso.

Papir med 1 ndfr. paatrykt Segl: Lxx 3. Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 32). — Jfr. 6820. [6903

Okt. 25. Jeg Niels Esbernß, som man kalder Bylle[1], i Haldeløff a. w. har undt hæderlig Cristine Nyelsædather, Henneke Mwles Efterlever, Jonsterop i 6 næst kommende Aar, hvilket Jonsterop ligger i Ostede S. i Walburff H. og er tilfaldet mig med ret Arv efter Henneke Mwles Død. Item skal Cristine have Jonsterop i sit eget havende Værge i samme 6 Aar og oppebære, hvad deraf skal gives, og skal ingen anden fange Jonsterop i Værge, i Pant eller Salg og ej i nogen anden Maade afhænde. Naar samme 6 Aar er fremfarne, skal Jonsterup genest frit komme til mit Alter s. Karine Alter til evindelig Eje, hvilket Alter jeg har ladet bygge af ny i s. Lucii Kirke i Roskilde. Døde Cristine Nielsædater inden de 6 Aar, skal Jonsterup genest komme til mit Alter. Sig. meum cum sig. discretorum Jacobi Johannis proconsulis Roskildensis, Inguari Karuli et Johannis Mathei[4], consulum ibid. Datum die Crispini et Crispiniani.

Perg. med [4] Segl: 1. Lxx 3; 4. Bomærke[a]. Senere i Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 30). LDipl. [6904

a) LDipl.: Tria adsunt sigilla.

— Jeg Cristine Nyelsædatther, Henneke Mwles Efterleve, har af velbaarne Nyels Esbernß, som man kalder Bylle, i Haldeløff til Laans i 6 Aar en Gaard, som hedder Jonstrop [*osv. svarende til* 6904, *dog*:] Sig. discretorum Jacobi Johannis[1] [*osv.*].

Perg. med 3 Segl: 1-3. Bomærker. Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 29). [6905

— Jeg Cristine Nyelsædather, Henneke Mwles Efterleve, har til mig taget al ret Gæld at gælde, Testament at fuldkomme og Udgærd at gøre efter Henneke Mwle, hvilken min Husbond var, og har ingen Ret i nogen Maade med Nyels Esberß, som man kalder Bylle, i Haldeløff efter Henneke Mwles Død, hvilken N. E. Henneke Mwles rette Arving er. Jeg lader N. E. kvit for al Gæld, Testament og Udgærd efter Henneke Mwles Død. Sig. discretorum Dn. Johannis Krabbe[1], Jacobi Johannis[2] proconsulis Roskildensis et Inguari Karuli[3] consulis ibid. Datum die Crispini et Crispiniani.

Perg. med 3 Segl: 1. Dxliij 1 (s iohais michael dicti krabbe); 2, 3. Bomærker. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 28). LDipl. [6906

Nov. 6. Jeg Agneta Eriksdotter[1], fordum Steen Thuresß Husfru, har 2 Breve af velbaarne Mand Hanns Krøpelin, af hvilke hvert lyder

paa 200 Mk. svenske Penninge Stokholms Mønt og er skrevne Aar 1436. Nu har H. K. givet mig et Brev, som lyder paa 400 Mk.; thi døder jeg de to andre Breve. Medb. af ærlige Hr. Cristiern Nielsß[2] Drost i Sverige og Pawel Laxman[3] a. w. Scriptum Lundis fer. 4. post f. omnium sanctorum.

Perg. med 3 Segl: 1. Fxxxi 12 (Krumedige); 2. (Vasa); 3. Dxij 4. (SvRA.) [6907

Nov. 13. Wii borgermeistere unde ratmanne der stat Lubeke hebben, umme unser borgere menen nutticheit willen, van hern Alue, hertogen to Sleswick *etc.*, unsem heren, gekofft dat land Vemeren mit deme slote Glambeke na inneholde des kopbreues darup gegheuen. Wan hertoge Alff edder syne eruen na 10 jaren dem rade to Lubeke vorkundigen de losinge unde de betalinge darna bynnen rechten tiiden don na utwisinghe des kopbreues, schole wii land unde slott en wedder antworden. Unser stat secret[1]. Gegheuen unde screuen des midwekens na Mertens dage.

Perg. med Stadens Sekret. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVIII, 4). LDipl. [6908

Nov. 24. Erick Konge[1]. For Troskab og villig Tjenestes Skyld, som Claus Nielssøn, vor Tjener og »houesin«, os og Rigerne har gjort og herefter gøre skal, under vi ham alle 40 Marks Sager og derforneden over alt hans Gods og Vornede og Tjenere i Schane eller andensteds i Danmark, saa længe vor Naade tilsiger. Thi forbyder vi *osv.* Datum in castro nostro Wordingborg die Crisogoni nostro sub secreto.

Perg. med Unionssekretet; under Plica: Dns. per se, presentibus Dn. Thor. preposito Bergensi, Laur. Brand canc[ellario]. (SvRA.) [6909

Nov. 25. *Reg. *5072.* Perg. med 3 Segl: 1. Lxxiij 32 (Rosenkrans); 2. Lxlix 3 (Galskyt); 3. I Sigilfeltet en Fisk. Aarhus Bys Arkiv (RA.). *Hübertz, Aarhus I,* 12 (anno dni. mcdxxx*vij die s. Katerine virg. et mart.*). [6910

Dec. 12. Vi Erik [*osv som* 6899, *dog*:] tredje Sinde. Datum Nykiøping fer. 5. ante f. Lucie nostro sub sig. ad causas[1], teste Iwaro Foss justitiario nostro.

Papir med Spor af Retterthingsseglet paa Bagsiden og Udskrift. (RA. Baarse H. 10.) [6911

Dec. 16. Jep Andersß Byfoged i Køge, Jep Nielsß, Gyze kaldes, Laurens Rothe, Borgemestre, Høwe Jens Pætherß, Henric Nykøping, Hemmyng Smyt, Raadmænd, og Eric Mathisß Borger sstds. Mand. efter Lucie Dag paa Køge Bything var kundgjort, at velbaaren Johan Biornsß havde været paa Thinget den tredje Thingdag tilforn og

kæret, at ham var frataget 2 Gaarde i Køge, og vilde straks have Ret. Da ingen Mand var nærværende, som vilde forsvare Gaardene, lagde Kongens Foged Lavdage for baade Johan og vor Frue Alters Gods i Køge og s. Gertredis Kapels Forstandere, hvilke havde Gaardene i Værge, at de skulde møde paa Thinget Halvmaanedsdagen derefter. Da den Mødedag kom, mødte Altrets og Kapellets Forstandere, og Johan mødte ikke. Dermed »fremlengdis« de Lavdage ydermere i 8 Dage for Johans Tilkommelse, og han vilde da ej heller komme. Da lod Altrets og Kapellets Forstandere læse et Brev med hele Indsegl: 3936. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. [med 7 Segl]. Køge Kirkes, senere Byens Arkiv (RA.). [6912

Dag? *Reg. 3603.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin K, 515. *Terpager 366.* [6913

— ,Et Skødebrev paa en Jord, ligger i Gloslunde Fang, som kaldes Illings Gods, og Hans Smid skødte samme Jord til Kirken til evindelig Ejendom, dat. 1437'.

[Perg. Gloslunde Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 397. [6914

— Brev om en Ager ved Grymmers Kilde.

[Perg. Hillested Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 321: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 274.* [6915

— Nævn-Brev paa 2 Gaarde i Jærendelev.

[Perg. Olstrup Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 322v.: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 279.* [6916

— Bisp Nafnes Brev om Kirkens Ejendom.

[Perg. Ringsebølle Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 323: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 280.* [6917

— *Reg. *5182.* [Orig.] Udtog uden Dagsangivelse: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 394.* [6918

Uden Dag. *Reg. *5180 (Staatsbürg. Mag. IX, 451).* Er intet Brev.

Brevbøger: Dueholm: *Dueholms Dipl. 35* (Juli 3), *22* (Okt. 14).
Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 336.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 24* (Jan. 7 el. Juli 10), *124, 146, 160, 160.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 277* (Okt. 17; 1434?), *225, 226* (el. 1487), *228, 232, 291.* — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 90, 98.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 69, 242, 249, 256.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 346, 347, 347, 374.* — Sorø: *SRD. IV, 519* (Apr. 3). — Maribo: *ÆA. III, 273.* — Alling: *ÆA. II, 189.* — Vestervig: *ÆA. III, 150.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 388.* — Vor: *ÆA. I, 181, 185.* — *Eline Gøyes Jordebog 267* (Febr. 25), *409* (Juni 24).

1438.

Jan. 4. Notarialinstrument om Domprovst Thorlav Olavi Løfte til Ærkebispen angaaende Afgifterne ved hans Udnævnelse til Bisp i Viborg.

Perg. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 193.* — Jfr. 6920. [6919

Jan. 7. Salutem in domino premissam. Kære Venner, jeg takker Eder for meget godt, hvilket jeg og gerne forskylde vil; og som Eder vel vitterligt er, det min naadige Herre sendte mig til Ærkebispen etc., da skriver jeg nu hans Naade til, hvad der udi hvervet er, som mig haabes, at I fanger at høre. Thi beder jeg Eder, at I vel gøre og hjælper til, at jeg fanger fareløst Svar, og om min naadige Herre saa tykte, at jeg straks for til Viborgh at forsøge, om jeg finge Kannikernes og Klerkenes Samtykke og gode Vilje efter min Herres Begæring og annammede og skikkede[?] Bispedømmet, som det burde at være og jeg bedst[?] kunde, og kom siden til min Herre igen i Nyborgh, der min Herre Ærkebispen og menige Prælater i Danmark tilsammen kommende vorder, da haabes mig til Gud og med min naadige Herres Hjælp, at jeg maatte da der fange saadan Ende[?] paa mine Ærender, som min Herre, der mig til først skikket har, uforsømmet bliver, og jeg og Vibergs Kirke maa med bestandende være og uden tilkommende Fare af den Forvaring, som min Herre Ærkebispen nu af mig fanget har [ɔ: 6919]. Her om, kære Venner, gører, som min gode Tro er til Eder og jeg gerne forskylde vil med alt godt. Dermed befaler jeg Eder Gud; byder over mig som Eders synderlig gode Ven. Scriptum Malmøge die Kanuti ducis nostro sub sigillo.

Thorlauus Olaui amicus vester.

Papir med Spor af Segl paa Bagsiden og Udskrift: Nobilibus viris DDn. Johanni et Vethslauo, comitibus, amicis suis sinceris. (RA. Viborg Stift 1.) Ovfr. gengivet ordret. [6920

— »Måns Padhersons sockneprästz i Asmuntorp uthgifne åth Bosiö closter donation på een jord eller grund liggian[*des*] i Landzcrone wästan s. Johannis kyrckia mällom archiebiscopzgården och Bertill bryggares gård, dat. dagen effter 12. dagh juul«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 141. [6921

Jan. 13. Københavns Bythingsvidne om Skøde til Mawns Smit.

Perg. [med 7 Segl]. Senere (1466) til Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 224* (AM. II, 27). *Kbhvns. Dipl. IV, 34* (mcd*xxx* ar). [6922

Jan. 16. »Pär Nielszon bekänner sig wara giäldskyldig Jesz Petterszon af Kröpp 12 lödig mark, pandtsättiandes därföre sin gård, som han sielf uti boor, dat. fer. 5. post oct. epiphaniæ dni.«

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 268. [6923

Jan. 30. Vi Søster Cerstinæ Jenssædoter Priorisse[2] i s. Agnessæ Kloster i Roskilde og Konventet[1] sstds. lader vor Forstander Anders Jensß og hans Husfrue kvit for alt Regnskab af vort Gods' Indtægt og Udgift, fra han annammede det og til hellig Kors' Dag næstkommende, og takker ham, at han har forstandet os og vort Kloster

og vort Gods vel som en hæderlig Dannemand. Medb. af hæderlig Fader Jens Biskop i Roskilde[3]. Givet i Roskilde Torsd. før Køndelmøsse.

Perg. med 3 Segl: 1. G. 431; 2. G. 432; 3. G. 173. Senere til Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 82). LDipl. [6924

Febr. 6. *Reg. *5185.* Perg. med [7] Segl: [3. Nævnt i LDipl.]; 4, 6. Bomærker. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 26). *Kbhvns. Dipl. II, 66.* [6925

Febr. 8. Hærum H.s Thingsvidne om Skøde til Niels Eriksøn af Langhtynæ paa Gods i Hærum og Hyngæ Herred.

Perg. med [8] Segl: 3. Lxliv 2 (Saltensee); 4. Flxvj 3 (Abildgaard?); 5, 7, 8. Bomærker. (RA. Hjerm H. 43.) *Nielsen, Jydske Thingsvidner 16.* — Jfr. 1441 Marts 18, 1443 Sept. 1. [6926

Febr. 11. Des dingesdages vor Valentini dage weren wii kerspellude van Gerdingen, Katherinenherede[3], Tetenbul[4], Poppenbul unde Osterheuer to Husem vor hertogen Alue to Sleszwig unde vor zinem rade, den he myd zik hadde, umme twidracht, de wii 5 kerspele tosamende hadden umme den diik in der Osterheuer, unde wii brachten to Husem vor unses heren jegenwardicheit 24 zeker bedderue lude Vresen uth unsen 5 kerspelen: Reddocke Tetensone, Here Ouensone, Bo Atynghe, Sywel Peterssone, Herding Peterssone, Auch Zibens, Peter Attensone, Backen Bundi, Broder Bonssone, Ade Menwerdessone, Broder Zigingh, Broder Ploghes, Bo Wennekensone, Tete Smyth, Jons Hemmensone, Fedde Hanßß, Bøye Eckenssone, Tyrt Alens, Saxe Wynnekens, Bo Eygningh, Diderick Bonssone, Luddelf Bonssone, Diderick Luddenß, Tyrt Hayenß; wes desse 24 man slete twuschen unsen 5 kerspelen uthspreken, dat wolde wii samtliken holden. Unde desse 24 wurden ouer enes unde spreken af vor unses heren gnade in Hans Dunekes hus bynnen Husem desse schede: Tom ersten alle dat vrye land twuschen Hemminghorne unde der Merne, twuschen Tetenbul koch unde Gardinge gheest, schal buten vaten in den Osterheuer diik, deymede deymet gelik. Ywarsbulling koch schal ok vaten buten deymedes gelik. Klarenbullinge koch schal ok vaten deymedes geliik buten an der Osterheuer diik. Scheckebul koch, dar schullet 200 deymet landes helpen to Reynesbul koghe, unde alle dat andere land in dem koghe schal ok mede buten vaten in der Osterheuer deymedes geliik. Alle andere koghe schullen bliuen bi erem egenen diike. De Mernekoch, was dar ane is belegen in Euerkesschippes rechte, schal vaten in Weret koch. Alle dat frie land in dat zuden der ghest to Gerdingen schal ok mede vaten in den Wart koch. Unde desse 5 kerspele willen bliuen bi erem egenen rechte unde willen zik myd

dem Holmer lande efte myd Eyderstede nicht bekummern. Vortmer makede wii 5 kerspele dar sulues vor unsem gnedigen heren unde zineme rade van desses diikes wegene eyne ewige zone myd allen den yennen, de in der sake vordacht weren. Unde dit, alse vorscreuen is, hebbe wii 5 kerspele unser eyn myd dem anderen unsem heren gelouet to holdende. Unses landes Euerkeschip ingesegel[1] myd den ingesegelen unser erbenompden 5 kerspele. In tid, stede unde stunde, alse vorscreuen is.

Perg. med [6] Segl: 1. Skib; 2. Brudst.; 3. S. PARRO . . . KATHERINE om Helgeninde; 4. S. PERROCHIA THETENBVL om utydeligt Felt; 6. Utydeligt (staaende Bisp?). (Slesvig Statsarkiv, Urkunden Schleswig 1.) LDipl. [6927

Febr. 22. Jeg Esbern Jenß Borger i Swyneburg oplader for 60 lybske Mk. Niels Frost mit Pant i Hwalsit i Wentz H., som er 4 Gaarde, som jeg har i Pant af Hr. Henning van Podbusch og hans Arvinger, og oplader jeg N. F. tvende Aars Skyld, som jeg skulde have deraf, og forbyder jeg ham at antvorde Hovedbrevet fra sig, før han faar al Skylden. Sig. meum cum sig. discretorum Jacobi Giselers et Petri Jædens[3], civium Swynburgensium. Datum die cathedre Petri.

Perg. med [3] Segl: 1. Bomærke i Skjold; 3. Bomærke. (RA. Vends H. 6.) [6928

— *Reg. 3607.* **A.** Perg. med [8] Segl: 2-4, 6-7. Bomærker. (RA. Personalh. Saml., Frille; anført: *Adel. Brevkister 110.*) *Mag. f. dansk Adelshist. I, 124.* — **Aa.** Vidisse se ved 6216. [6929

Febr. 24. Vidnesbyrd om Kapitlets Karakter m. m.
Perg. [med 14 Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 25.* [6930

Marts 2. *Reg. *5186.* [Orig. Slesvig Hertugs Arkiv.] Afskr.: Gem. Arch. XVII, 1c, S. 342. Afskr.: Ulrik Petersens Collect. XIII. *Stemann III, 59*; *Dipl. Flensborg. I, 472.* [6931

Marts 11. Vi Erik Konge er vorden til Raade med vort Raad nu nærværende for gode hæderlige Mænds Børn, Munke og Præsters, i Æsenbeks Kloster i Nørre Jutland, at Guds Tjeneste maatte øges og de Sjæle, hvis Kroppe hviles der, som har givet Gods og Indgæld dertil, maatte ydermere husvales, alt det Gods, Klostret har i Halle H. i Abe Syssel i Nørræ Jutland, som Hr. Abbed Michel, fornævnte Klosters Abbed, tilforn for os og for flere af vort Raad da nærværende i Kalingeborgh med aabne Bevisninger, hæderlige Mænds Indsegl forhængende, beviste at være Klostrets rette Gods, tilkommet det med Ja og Vilje, saa tildømmer vi det at blive til Klostret, forbydende *osv.*

Datum castro nostro Nykøbing fer. 3. post dnicam. quatuor temporum nostro sub secreto.

Perg. [med 1 Segl]. Essenbæk Kl. Àrkiv (RA. Hist.-geneal. Arkiv, Gl. Estrup). [6932

Marts 13. Vi Jes Pædhersß og Oleff Andhersß, Bymænd i Slauelssæ, kundgør, at anden Dag efter Gregorii Dag i Gerleff i Slauelssæ H., eftersom vi var til [Th]inghøringe tagne af Landsthing i Sæland ind at føre hæderlig Hr. Niels Laurensß paa Hr. Æwærth Jepß Vegne, som kaldes Kraghæ, Kannik i Roskildhæ, i 2 Gaarde i Gerløff (Hemmingh Andersß, 3 Pund Korn med anden Rede; en Kvinde K . . . Jensß, 3 Pund Korn); i disse Gaarde indførte vi Hr. Niels Laurensß paa Hr. Æwærths Vegne og ham paa Bænk satte og Bøderne af ham fæstede, som Landslov udviser. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 3 Segl]. Senere (jfr. 1441 $^{31}/_{5}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 12). [6933

— Jeg Ingheburg Aghesdotter, Nyels Gagghes Efterlever, har med min Søn Mickæls Rutz Samtykke solgt velbaaren Hr. Axel Pæthersß R. i Hærløff al min Rettighed, som er en Fjerdedel, i Orthorps Hovedgaard og i det Gods, som nu tilligger i Orthorps By og i Nyrop og i Sawæby og i en Mølle i Walburghs H., hvilken Del han havde i Pant for 125 lybeskæ Mk., og har oppebaaret fuldt derfor. Medb. af gode Mænd, min Søn Mickæl Rut, Per Thaa a. w., Anders Laurensß, Arnd Krusæ, Borgemester i Københaffn, Hans Hwath og Hinrik Waghen, Raadmænd sstds. Datum Haffnie fer. 5. ante dnicam. oculi.

[Orig. med Segl. Anført: *Adel. Brevkister 141.*] Vidisse 1440 Maj 18. — Jfr. 6774, 6891-92. [6934

Marts 18. Michil Laurisß[1] Herskabsfoged i Fiænl H., Nis Lææth Thingholder paa Fiænl H.s Thing, Brazæ V., Niss Rask i Flø, Jep Owsß og Nis Jepsß i Kobroph. Tirsd. før Midfaste æskede velbaarne Lavæ Jepsß af Stadorphgardh et Thingsvidne paa Niels Erichsß Vegne; han fik et fuldt Thingsvidne, som var Jæph Smyth, Tyghi Qvist, Jes Persß i Syndhergardh, Trovels Persß, Cristiærn Matissß, Jess Morsingh, Jes Matissß, Anders Rafn, hvilke vidnede, at de havde hørt og spurgt, at Nørhædenæss og Korræ var Niss Goskæsøns rette Gods, og aldrig han skødede eller solgte det bort til Thing. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [8] Segl: 1. Lxliv 3 (Saltensee); 2. Utydeligt Brudst.; 6. Bomærke. (RA. Fjends H. 34.) [6935

Marts 26. Ericus rex. Kære Fætter og Venner! Premisso *etc.* Som I os nu tilskriver om Eggert Frylle, at Jesse Matisß har ham »set« i Taarnet etc., derom maa I for sandt vide, at det os uvitterligt var, at

han i Taarnet kom, og der ej af før vidste, at saa var, førend Jes Matisß og Henric Pors os det tilskrev, af hvilke Breve vi sender Eder en Udskrift af her udi lukte og saa Udskrift af de Svar, som vi dem derom tilskrev efter vort Raads Raad, som da hos os var. Thi maa I der paa være fortænkte, hvad I os deri raade vil, som os staar at gøre, som os og Eder alle Magt paaligger. Derom skriver os nu Eders Godtykke til. Valete in Christo. Scriptum in castro nostro Nikøping crast. annunt. Marie, nostro sub secreto.

Papir (uden Spor af Segl) med Udskrift: Vore elskelige Raad og gode Mænd, som nu til sammen er i Nyburg . . . . . (RA. Personalh. Saml., Frille.). — Ovfr. gengivet ordret. [6936

Apr. 3. Hing H.'s Thingsvidne om Pantsættelse af Østergaard i Obstorp (Stadhæl S.) til Graærs Clawæß.

Perg. med [9] Segl: 1-2, 4-8. Bomærker. Senere (jfr. 1443 $^{10}/_{9}$) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 29.* [6937

Apr. 21. Vi Knut Steen og Thomas Jenssøn lader kvit og angerløs Gunni Jenssøn for al den Arv, der mig Knut Steen er tilfaldet paa min Husfrues Vegne efter Fader og Moder og efter hendes Broder Hr. Olaff, og den Arv, der mig Thomas Jenssøn er tilfaldet efter Fader og Moder og efter min Broder Hr. Olaff. Og takker vi Gunni Jenssøn for godt Skifte. Medb. af gode Mænd Jesse Stisøn i Wormsløff, Anders Baggi og Jon Nielssøn, Bymænd i Horsnes. Givet og skrevet Mand. efter quasimodogeniti.

[Perg. med 5 Segl: 2, 4. (Brudstykker). (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr. af Langebek 1761: LDipl. [6938

Apr. 23. Jeg Søster Cristina Jænssedotter, Priorisse i s. Agnesse Kloster i Roskilde, og Konventet sstds. har lejet hæderlig og beskeden Knwt Klæmendsß og hans Husfrue Ingærth og eet deres Barn, hvilket de dertil kejser, en Gaard paa Hirsegade, hvori der fordum stod et Stenhus, og som vi fik med vor afdøde Søster Swenike, i deres Dage med saadant Skel, at han skal bygge den og have den i 2 Aar uden Afgift og siden give aarlig 2 Skill. Grot, Halvdelen til Paaske og Halvdelen til Mychelmysse. Fremkommer Pengene ej i fornævnte Tid, skal vi have fuld Magt til at igenkalde vort Brev. Naar K. C. og hans Husfrue og Barnet dør, skal Gaarden med Bygning være Klostrets igen. Sig. meum cum sig. mei conventus. Datum die Georgii.

Perg. [med 2 Segl]. Senere tilbagegivet til Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 83). LDipl. [6939

Apr. 24. *Reg. *5187.* Papir (Koncept?) med Eggerd Frilles egen Haand(?). (RA. Personalh. Saml., Frille.) *Dipl. Flensborg. I, 473.* — Jfr. 6943. [6940

Apr. 28. Jeg Siluester Andersß i Hathersleff a. w. har annammet Henric Jenssøns i Brandeløffue Gods i Thystorpe H. i god Tro til at vide hans bedste og ej i Pant ladet og ej solgt. Hr. Jeiop Jenssøns Præst i Nestwet [*Segl*], mit eget ej nærværende, Jens Pedherssøns og Hemming Laurenssøns, Raadmand sstds., paatrykte. Datum die Vitalis.

[Orig. med Segl.] Vidisse meddelt Anders Jeiopsß i Nestwedhe 1455 Juli 10: AM. II, 26. [6941

Maj 2. *Reg. *5188.* Papir med 1 Segl paatrykt Bagsiden: Gxvi 8 (Gyldenstjerne). Aarhus Bys Arkiv (RA.). *Hübertz, Aarhus I, 12.* [6942

Maj 4. *Reg. *5189.* Papir med Hertug Adolfs Sekret. (RA. Personalh. Saml., Frille.) *Dipl. Flensborg. I, 474.* — Jfr. 6940. [6943

Maj 5. *Reg. *5190.* Papir med Spor af Segl. (RA. Personalh. Saml., Frille.) *Dipl. Flensborg. I, 475.* [6944

Maj 10. Jens Michelsß[1] Landsdommer i Fywn, Jæiep Geed Prior for s. Knwdz Kloster i Othens, Jæiep Mowensß Provst i Othens, Jæiep[4] Kommender i s. Hians Kloster i Othens, Anders Ywersß[5], Hans Foued, Kæll Tuesß, Mathis Swatz, Raabert af Kæderop, VV., Hennike Tyghesß[10] Borgemester i Othens, Jens Pæthersß og Jæp Pabe[12], Raadmænd sstds. Lørd. efter Hians Dag ante portam latinam var paa Fiwnbo Landsthing velbaaren Æggerd Cristiersß, som man kalder Frylle, som lod os forstaa, at ham var til Vidende vordet, at ham skulde være oversagt og overskrevet, at han skulde have været paa Kongens værste i alle de Maader, han kunde, og skulde have gjort Kongen stor Overfang. Og bad han Prælater, Præster, Ridderskabet, Borgemester og Raad og menige Borgere, Bønder, Bokarle og menige Almue, som paa Thinge var, at de skulde sige dertil, hvad dem derom vitterligt var. Da svarede de alle samdrægtelig dertil, at de aldrig havde hørt, at Æggerd nogensinde havde gjort imod Kongen nogen Overfang eller været i nogen Maade paa Kongens værste paa dette Landsthing eller andet Stævne hemmelig eller aabenbart med Raad eller med Gerning; og sagde de, at de havde fundet Æggerd Frylle for Kongens og Rigens tro Tjener i alle Maader, som en Dannemand bør at være, til denne Dag. Derefter opstod Æggerd paa Landsthinget inden 4 Stokke og fremledte inden 4 Thingbænke et fuldt Thingsvidne ved 8 Mænd: Hans Æggerdsß, Hans Mwle, Oleff Michelsß, Anders Lasß og Per Nielsß Raafod, Raadmænd og Bymænd Othens, Per Andersß af Høyome, Oleff Pæthersß af Bramstrop og Jens Somer af Yriessløff, hvilke vidnede, at saasom de gode Herrer, Ridderskabet og den menige Almue vidnede, at Æggerd Frille aldrig

havde gjort Kongen nogen Overfang og aldrig været paa hans værste eller paa Rigens i nogen Maade, det dem vitterligt var, saa vidnede og de 8 Dannemænd, og besynderlig vidnede de, at da Kongen var ude af Riget, hjalp han til Kongens bedste paa dette Landsthing, og hvor han kunde, saa at ham Tak bør af Kongen og hver Dannemand. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [12] Segl: 1. Llij 2; 4. G. 579; 5. A. xvijj 4; 10. Cxli 2 (Grott); 12. Dxlij 4. (RA. Personalh. Saml., Frille.) (*Reg.* *5191.) LDipl. [6945

Maj 28. Jeg Pæther Jeepß Bymand i Roskilde har med Samtykke af Kapitlet sstds. faaet til Leje af Hr. Laurens Nielß, perpetuo vicario i Roskilde Kirke, i mine og min Husfrue Elsøffs og eet vort Barns Dage, som vi vil unde det efter vor Død, en Grund, som hører til s. Trinitatis Alter i Roskilde Kirke, hvilket Alter han nu ejer, hvilken Grund ligger vesten næst ved en Grund, som hører til s. Annæ i samme Kirke, hvilken Grund ligger norden ved Torffgaden i s. Olaui S., med saadant Skel, at [*osv. svarende til* 6869, *dog:*] 5 Skill. Grot aarlig. Sig. meum cum sig. discretorum Hinrici Johannis et Hollgeri Tyconis, concivium meorum. Datum Roskildis fer. 4. post f. ascens. dni.

Perg. med [3] Segl: 1. Stump. Roskilde Kapitels Arkiv (Trinitatis Alter) (RA. Roskilde 79). (*Reg.* *5192.) [6946

Juni 4. Vi Erik Konge hilser Eder, som bor i Syæland. Vi tildømmer tredje Sinde Hr. Sten Basse R. en Hovedgaard i Oorsloff i Sondrop S. i Slauelse H., kaldet Høwsgard, med Bryde og Landbo, og forbyder vi *osv.*, og dertil en Jordskyld i Slauelse, kaldet Tywdebergs Penge, som skal oppebæres aarlig. Datum Olstorp fer. 4. post pentecosten, nostro sub sig. ad causas[1], teste Ywano Foss justitiario nostro.

Papir med Spor af Retterthingsseglet paa Bagsiden og Udskrift. (RA. Slagelse 4.) [6947

Juni 5. Vi Hinrik Sleet Foged i Saling H., Anders Perß af Æspæ, Jes Asmynß af Sønderbrofby, Nis Laurenß af Lunløzæ, Per Nielß af Nybølæ og Nis Laurenß af Hødorp har Tirsd. for Bonefacius Dag paa Saling H.s Thing set, at Hr. Tygæ Sognepræst og Kirkeværger i Sønderbrofby fik et fuldt Thingsvidne med 8 Mænd: Mathes Æbæß af Lydinggæ, Jes Boosß sstds., Per Jwl af Æspæ, Mortin Benditß af Hæringgæ, Matis Persøn af Nybølæ, Nis Perß af Pedorppæ, Jep Poskæ af Hordroppæ og Anders Perß sstds., hvilke vidnede, at de hørte og saa inden 4 Stokke paa fornævnte Thing, at Hr. Tygæ og Kirkeværger af Søndræbrofby fremledte et Sognevidne med 8 Mænd: Per Nielß, Matis Bundæ, Jes Perß af Gamlæbogorth, Matis Jensß af Øl-

stæth, Jes Ostrætß, Marquart Matß, Jes Nielß i Tøringgæ og Jep Jensß af Ølstæth, hvilke vidnede, at de aldrig spurgte andet, end at Kirkæholm, der ligger »aa« Stofby Mark hos Sybløsæledh, hører til Sønderbroffby Kirke. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 6 Segl]. S. Broby Kirkes Arkiv (RA. Danske Selsk. Membr.). LDipl. [6948

Juni 5. Ilyænæ, Hans Ransaws Datter og Otæ Mæiænstorpæ Efterlevere, skylder hæderlig og ærlig Michiel Rwdh af Wetby a. w. 20 lødige Mk., gænge i Syæland, Kobberpenge undtagne, om de vorder gængse, at gælde til s. Mortæns næstkommende, hvorfor jeg pantsætter ham en Gaard i Isøwæ i Lillæ H. (Jens Tamæß, 3 Pund Korn). Vorder Pengene gældne paa den samme Dag, skal Landgilden følge Hovedpengene, og hvert Aar, det i Pant staar, skal han oppebære Landgilden. Medb. af gode Mænd min Søn Otæ Mæiænstorp, Eriic Biillæ[3] af Solberge, a. w., Jecob[?] Yægære af Sæby og Hr. Niels, Præst i R[*e*]dersløøff. Datum 5. die pentecostis.

Perg. med [5] Segl: 3. Lxx 5[a]. (RA. Smørum H. 1.) LDipl. (*Reg. *5173.*) [6949

a) LDipl.: Duo sigilla, NB. bona.

Juni 7. *Reg. 3608.* Perg. med [2] Segl: 1. G. 815. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Terpager 287* (det her udeladte er: intermediante platea communi sito, 47 ulnarum continente a parte orientali, protendente vero se ad aliam communem plateam a parte sua occidentali cum sua vera et justa latitudine, nil excepto; quem etiam fundum nos titulo juste permutationis acquisivimus in recompensam pro bonis in Seem, pronunc mense episcopali deputatis, videlicet pro curia principali Seemgarth et aliis bonis, quorum proprietatem justo emptionis titulo acquisivimus ab Helena relicta Erici Jone armigeri et aliis heredibus ipsius Erici Jone, in parochia antedicta Seem situatis, pro 160 mr. lybic. per nostram industriam acquisitis, prout in litteris super hiis confectis satis claret. Item una curia cum suo fundo in parochia s. Clementis Ripis ex opposito ecclesie fratrum minorum in occidens situata, in qua condam residebant Dn. Esgerus canonicus Ripensis et Johannes Olaui post eum. Item cum omnibus et singulis bonis nostris in parochia Moltæ in Moltæ hæreth sitis, videlicet Abskowgarth, que est curia principalis; item una curia ibidem, in qua Jacobus Gødhß inhabitat; item una curia in Estropp, in qua inhabitat quidam Eleff; item una curia in Eskelund, quam inhabitat Nis Horth; item una curia in villa Ploustropp, quam quidam Stephanus inhabitat; cum omnibus bonis nostris desolatis in Molt hæreth sitis, emptis a Dn. Berta relicta Laghonis Kanuti; cum aliis bonis pignoraticiis, edificatis seu desolatis, in Nørjucia et Sønnerjucia ubique situatis, que etiam juste acquisimus a Dn. Berta prenotata, prout in litteris super hiis confectis plenius continetur. Item una curia in parochia Høthen in Jærleff hæreth, quam inhabitat Petrus Iuari, quam acquisivimus a Dn. Petro Andree in Pughdall. Item una curia in Dyssling in parochia Brunlæ in Jæling sysell cum desolato molendino ibidem

et cum jure in ampne pro anguillis capiendis, videlicet algarth. Item una curia in Ænghbergh in Wandfalk hæreth in Harth sysell, que nobis in pignore obligatur pro 15 nobilianis pleni ponderis a Dn. Ingheburgh relicta Dn. Pridbiørn Podbusk militis; cum omnibus litteris et documentis super hiis bonis omnibus conjunctim et divisim confectis et omni jure in alto et basso nobis in hiis competenti). [6950

Juni 14. Jeg Peer Tuæß[1] a. v. har solgt og skødet velbaaren Lawæ Gøstafß, min Svoger, al den Rettighed, som mig faldt til Arv efter min Søster Cirstinæ i det Gods, som hun aatte i Nørræhalland og i Fyæræ H. Medb. af gode Mænd min Sognepræst i Skiberop Hr. Pæthir[2], Hr. Knut[3], som i Quithing bor, Anders Iuirß, Jes Truitsøn og Olaf Awæsøn[6], a. v. Givet og skrevet Lørd. efter Hellig Legeme Dag.

Perg. med [6] Segl: 1. Cxxix 2 (Rani); 2. Kristushoved; 3. s. sanctus michaelis om K; 6. Cxlix 11 (Baad). (Upsala Universitetsbibl. (under 1428); fra Arkivet paa Eka.) — Aaret (»paa thet attindæ til tyuæ«) er maaske 1428. [6951

Juni 15. *Reg. *5211.* Perg. [med 5 Segl]. (RA. Løve H. 170.) *Matzen, Panteret 391* (tilføj: Og haver jeg bedet flere gode velbyrdige Mænd, Pæther Grubbæ i Alssløff, Werner Bole, Knwt Jæcobsß og Swen Lolesß, a. w., om deres Indsegl at hænge for dette Brev. Datum Wæmetofftæ die b. mart. Viti et Modesti). [6952

Juni 17. »It pergementes gaffuebref, huor udi Poffuel Stiiszen thil Wilsted giffuer sin daattermand Morten Jepszøn til Reffsnesz alt sit guodts. som hand haffuer udi Warsøszell, oc findes samme bref til vitterlighed forseiglet af hans broder Hendrich Stiiszøn[a]. under dato 1438 die Botolfi«.

[Perg. (Ark. paa Refsnæs).] Omtalt i Axel Urnes Skrift om Viffert Sefelds Aner: Thott 4to, 1888. [6953

a) „af Myllerop, som jeg men[*er*]".

Juni 23. Matis Jeipß[1] Konningsfoged i Hartz H., Henric Sanbergh[2], Jepp Anderß[3] af Seersloff, Las Jonß[4] af Honestropp, Jes Palnß[5] af Rudhe, Tymma Cristernß[6], Nis Mikelß[7], Las Palnß[8] af Dygnbyy, VV., Bassi Rab og Jes Lasß[10], Bønder. Johannis bapt. Aften for os og andre flere gode Mænd, Riddere og Svende, Bønder og Bokarle paa Hartz H.s Thing fik velbaaren Anders Hopp af Thyrestropp et Thingsvidne af 8 Dannemænd: Jes Lasß i Thorild, Nis Pauelß i Aalstropp, Bendicts i Finsteen, Jes Magnß i Ryrthæ, Bertil Bentß i Oderth, Magns Steenß i Skoblingh, Jes Tygß i Ryrthæ og Jes Mikelß i Fiildropp, hvilke vidnede, at Anders Hopp samme Dag adspurgte menige Thing, Riddere og Svende etc., om de kendte hans »ecthigh« Søstersøn Law Dws, som nu tjener Niels Steenß i Swerike; da opstod og sammengik 12 af de bedste Riddermændsmænd og agteste Bønder, som da nærværende var, sagde, at de kendte Law Dwses Fader og Moder, og at han havde en beskeden velbaaren Danne-

mand til Fader og en hæderlig velbaaren Kvinde til Moder, og var selv ægt og ret, og hans Fader og Moder »theynæ« og viede og med Ære sammenkomne baade paa Verdens Vegne og den hellige Kirkes Vegne. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med 10 Segl: 1. Bomærke; 2. Cxxxi 21; 3. Clxvi 2 (Grubbe); 4. M 56; 5. Clviij 39 (S ASTREN WINGH); 6. Gxi 1; 7. Ai 1; 8. Clviij 40; 9-10. Bomærker. (SvRA.) — Jfr. 6955. [6954

Juni 24. Vi Borgemestre, Foged, Raadmænd og menige Almue i Horsnes kundgør, at for os kærede velbaaren Anders Hopp, at ham er til Vidende vordet, at hans ægte Søstersøn Laghe Dws, som tjener Niels Stenß i Swerighe, at ham skulde være paatalet, at han skulde være et Slegfredbarn eller og et Præstebarn. Da er os vitterligt, at Laghe Dws er født i en Ægtekoneseng og havde en Dannemand til Fader og en Dannekone til Moder og er baade ægte og ret og er født af gode Forældre. Vort Bys Indsegl. Givet og skrevet paa Johannis bapt. Dag.

Perg. [med 1 Segl]. (SvRA.) — Jfr. 6954. [6955

Juli 6. *Reg. *5195.* [Perg. [med 4 (?) Segl]; medtaget. København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 67.* — Jfr. 1440 Apr. 20. [6956

Juli 7. Thorkil Stolswen[1] Foged paa Holbomotz H.s Thing, Laurens[2] i Smisthorp, Per Ywerß[3] i Winningh, Præster, Hennik Lembek[4] af Nebbæ, Cristiern Andersß[5] af Hørwp, Therkil Jensß[6] af Winningh, Offer Picsten[7] og Per Regelß[8] i Hwilsbergh, VV. Mand. efter Vor Frue Dag visitationis paa Holbomotz H.s Thing saa vi, at 8 Mænd: Plogh Michelß i Skæthervpp, Nissæ Thorkilß sstds., Jessæ Laghesß i Wælingh, Jessæ Mattisß sstds., Tyghi Troghelß og Ywer Trogelsß i Pestedh, Henrik i Gawerslwnd og Pæther Tøghersß sstds., inden 4 Stokke vidnede, at velbaaren Fru Ingiærdh, Nissæ Woghensß Efterlever, af Høwithgaard Midsommers Aften samme Aar paa forskr. Thing skødede Kapitlet i Ripæ sit Gods i Gaarsleff S., som var Grawengaard, Vrnægaard, 1 Gaard i Mørcholt (Jessæ Nielß) og 1 Gaard i Garsleff (Pæther Roth) med 4 Otting Jord paa Garsleff Mark, og vederkendte hun sig at have oppebaaret Fyldest i Guld og rede Penge derfor, og Skødet annammede Hr. Henrik Stangebergh, Provst i Jælingsyssel, paa Kapitlets Vegne. Item vederkendte hun sig inden 4 Stokke at have skødet tilforn Hr. Henrik til Kapitlets Haand 1 Gaard i Garsleff S. (Per Bloghß). Item vidnede de 8 Mænd, at Godset blev lovlig lovbudet paa Thinget. Med vore Indsegl. Datum fer. 2. infra octavas visitat. Marie.

Perg. med 8 Segl: 1. Bomærke; 2. G. 926; 3. G. 927; 4. Lxxv 15; 5. Lxv 23 (Sandberg); 6. Lxxv 20; 7. Lxi 17; 8. M 88. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [6957

Juli 9. *Reg. 3610**. Perg. med [24] Segl: 2. Bisp Nils af Vexiøs; 3. Kristiern Nilssons; 4. Karl Knutssons; 5. Fxxxi 5; 6. Hxv 7 (Gyrsting); 7. Nils Erengislessons; 8. Laurens Ulfssons; 9. Bengt Stenssons; 10. Bo Stenssons; 12. Bengt Jönssons; 13. Lxviij 12 (Thott); 14. Karl Kristiernssons; 17. Nils Stenssons[?]; 18. Jon Karlssons; 19. Claus Plates; 20. Bi 1; 22. Marqvard Prekes; 23. Anders Isakssons; 24. Erik Turessons[a]. Kongens Arkiv (RA. Sverige). *Aarsberetn. fra Geheimearch. II, 38*; *Rydberg III, 181.* [6958

a) 1736 fattedes kun 2 af Seglene, 1769 3, nemlig 11., 15 og 20.[!] (LDipl.).

Juli 10. Jeg Cecilie Kragssdotter[1] har efter min Husbond Anders Jensß Raad og med mine Arvingers Samtykke givet en Gaard i Swærbyrthe i Hamers H. (6 Skp. mindre end 4 Pund Korn og $3^1/_2$ Skill. Grot) til s. Agnese Kloster i Roskilde for min, min Husbond Niels Ingwarsß og min Søn Eric Nielsß og alle mine Forældres Sjæles Skyld i saadan Maade, at Priorissen og Søstre skal oppebære Frugt og Landgilde og begange deres Sjæle, som for staar skrevne, 3 Gange aarlig, om Mikelmøsse, Kyndenmøsse og Midsommer, hver Gang med 1 Vigilia og 3 Messer. Sig. meum cum sig. nobilium et discretorum Andree Jensß[2] mariti mei, Johannis Torberni[3], Petri Griis[4], Clementis Griis[6], Johannis Kragh[5], Laurentii Henrici[9], Nicolai Erici, Krumppen[8] i Rafnstorp et Petri Jensß, heredum meorum. Datum die Kanuti regis.

Perg. med [10] Segl: 1. Dvi 9; 2. Axi 3 (Halvegge); 3. Llxviij 27 (Sparre); 4. Cxlv 3; 5. Dvi 10; 6. Cxlv 4; 8. Ivij 5 (S'. IOHANNIS ESBERNI); 9. Cxxviij 1 (Fikkesen). Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 289* (RA. Roskilde 80). LDipl. — Jfr. 6963. [6959

Juli 14. Matz Lauritzen Byfoged i Svenborrig, Claus Rigvardszen Borgemester, Jens Anderszen, Claus Nøle, Matz Smed, Raadmænd, Morten Jensszen, Lauritz Nielszen og Hans Guldsmed, Borgere sstds. Mand. efter Knuds Dag Konge paa vort Bything i Suenborrig fik beskeden Peter Tidemandszen et Thingsvidne med 8 Dannemænd: Niels Smed, Jens Kløøff, Tomis Rab, Laue Peterszen, Peter Jæder, Henrick Knøppel, Hans Sverdfegger og Jacob Skar, Borgere i Svenborrig, hvilke vidnede, at de saa, at Peter Tiidemandszen var paa Bythinget inden 4 Stokke og lod læse et aabent Brev, ham udgivet af Bertel Hennickszen, beseglet med hans og fleres Indsegl, saa lydende, at Bertel Hennickssen kendes at have skødet Peter Tidemandszen og hans Hustru Gertrud Jensdatter en Bod, liggende i Sveneborrig mellem Matz hans Bod og Jacob Baszis, med saadant Vilkaar, at Peter Tidemandszen og hans Hustru skal opholde Bertel Hennickszen med fri Kost, fri Sko og Klæder hans Livstid. Disse Artikler tilstod Bertil Hennicszen selv paa Bythinget inden 4 Stokke. Nostris sub sig. Datum *etc.*

[Orig.] Afskr.: AM. Afskr. XI, hvorefter LDipl. [6960

Juli 22. »Köne Nüntenbrog sällier med sin hustros Dorotheæ willia åth gulsmeden i Lund Staffen Jenson sin gård med huus och grund belägen i Landzcröne norden till torget, dat. M. Magdalenæ dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 269. — Jfr. 1439 Juli 20. [6961

Juli 23. Laurencius Scriffuere viceadvocatus civitatis Roskildensis, Andreas Aghesß et [Jacobus] Johannis, proconsules, Inguarus Karoli, Hans Andersß, Michael Jacobi et ... Johannis, consules ibid. Notum facimus, quod ... post f. Marie Magdalene in placito nostro civili discr. Magnus [Jacobi] ... Katherine Henriksdotter ..... Johanni Clementsß consuli Roskildensi curiam sibi Roskildis ... platea forensi sitam ... predicta Katherina Henriksdotter post mortem ... Sig. nostra cum sig. sepenominati Magni Johannis. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1. Bogstavet L; 4-5. Bomærker; 7-8. Bomærker i Skjold. (AM. XXIV, 11.) [6962

Juli 25. Jeg Søster Kerstine Priorisse[2] og Konventet i s. Agnetis Kloster i Roskilde har med Biskop Jænsß i Roskildes Raad lejet hæderlig Cecilie Kragsdoter, som fordum boede i Næsby og nu er Andærs Jænsß Hustru, og hendes Husbond alt vort Gods i Jærnløsesyndre i begges Dage, særdeles fordi hun har givet sit Arvegods, som er en Gaard i Swærtbyrthe i Hammers H. (4 Pund Korn 6 Skpr. mindre og $3^1/_2$ Skill. Grot) til vort Kloster. De skal deraf give os 12 Pund Korn til aarlig Landgilde, at yde hvert Aar inden Kynnemysse i Roskilde, for 3 Aartider om Aaret, hver Gang med 3 Messer og 1 Vigilie, til evig Tid, som det Brev udviser, hun har givet os derpaa [ɔ: 6959]. Naar de begge er døde, skal Godset komme til vort Kloster igen. Medb. af Biskop Jænsß i Roskilde. Datum die Jacobi.

Perg. med [3] Segl: 2. G. 432 (løst Brudst.). Senere tilbagegivet til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 281* (RA. Roskilde 81). LDipl. [6963

Juli 28. Nissæ Jensß[1] i Linwet, V., sælger og skøder Kapitlet i Ripæ al den Rettighed og Del, der er tilfaldet mig til Arv efter min Moder i Æmerløffgaard og det Gods, dertil ligger i Æmerløff S. i Høthers H., og tilbinder jeg mig at komme til Høthers H.s Thing og at skøde Kapitlet Godset, naar jeg tilkræves. Medb. af gode Mænd Hr. Henrich Stangebergh[2] Kannik i Ripæ, Steenfeldh, Jessæ Boß[4], Laghe Jensß i Seem og Stagherskogh[6], VV. Datum profesto Olaui regis.

Perg. med [6] Segl: 1. Lxlvij 3; 2. G. 867; 4. Hxv 2 (Gyrsting); 6. Cxxi 20 (S IEPPE STAV ...). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [6964

Aug. 5. Notarialvidnesbyrd om Fru Abels Gave af Gods i Harrien og Virland.

Perg. med 1 Segl: G. 832. Ribe Kapitels Arkiv (RA.) *Liv-, Esth- u. Curländ. UB. IX, 214.* [6965

Aug. 6. »Thwe Ageson Skaning sköthe på Fröstahäredz ting till Clement Skaldre $^1/_2$ gård i Jularp i Härg sochn, som bewitna Dawid Anderszon sochnapräst i Höyby och Måns Petherson af Øszby, dat. onszdagen för Laurentz dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 270. — Jfr. 6866. [6966

Aug. 10. Jeg Broon Eric[1] i Hethegardh skøder velbaaren Niels Ericß af Longhtiin al min Rettighed i Nørheddhenesgardh og Korræ i Kolls S. i Fels H., og har oppebaaret fuldt Værd derfor. Medb. af gode Mænd Jep Pwsill a. w. og Lass Staffenß. Givet Laurencii Dag.

Perg. med 3 Segl: 1. Lxxij 7 (Banner); 2. Utydeligt; 3. Bomærke. (RA. Fjends H. 35.) [6967

Aug. 16. Jens Michelsß[1] Landsdommer i Fiwn. Per Jensß Præst og den Helligaands Hus' Forstander i Othens[2], Henniche Tyghesß[3] Borgemester, Hans Æggerdsß[4] og Per Nielsß[5], Raadmænd, Anders Laurensß[6] og Inguor Werkmester[7], Bymænd sstds., og Oleff Taghesß af Marssløff. Lørd. efter vor Frue Dag assumpt. fik velbaaren Æggerd Frylle af Vrbierk paa Fiwnbo Landsthing inden 4 Thingbænke Thingsvidne ved 8 Dannemænd: Mathis Wæth af Brenkill, Æssge Swin af Othens, Jæppe Laurensß af Løtherop, Per Tyghesß af Beringe, Mathis Ræmp af Gislæ, Laue Hare af Lunde, Per Høgh af Byrkinge og Thomes Kyle af Æspe, hvilke vidnede, intet Vidne imod, at Thomes Jwll af Krogsbøle tilforn paa Fiwnbo Landsthing lidt før Kyndensmøsse havde skødet E. F. alt sit Gods i Fiwn og derfor oppebaaret fuldt Værd. Med vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1. Llij 2; 2. G. 590; 3. Cxli 2 (Grott); 4. Bomærke; 5. Hviij 5; 6. Bomærke i Skjold; 7. Bomærke. (RA. Skam H. 7.) LDipl. (*Reg. *5199.*) [6968

Sept. 5. RA. Maribo. Se 1439 Maj 27.

Okt. 4. »Borghmästare och rådhmäns i Malmöe wettnesskrifft innehållandes, dhet Bosiö closter haade 4 fambnar muur att upmuura för något ägande godz, dhe haade i Malmöe, dat. sabb. ante f. Birgittæ«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 142. [6970

Okt. 14. In nomine dni. amen. Per presens transsumptum pateat, quod nos Nicolaus episcopus Sleswicensis[1] ad Dn. Nicolai Michaelis, canonici Sleswicensis, procuratoris Dn. Adolphi ducis Sleswicensis *etc.* petitionem citari fecimus per nostras litteras speciales, in valvis seu portis australibus dicte nostre ecclesie debite publicatas, generaliter omnes, quos infrascriptum tangit negotium, ad audiendum per nos tamquam judicem ordinarium mandari judicialiter transsumi exemplari quasdam litteras necnon ad audiendum sigilla dictis litteris

appensa et apposita per testes ydoneos recognosci vel causam, si quam rationabilem haberent, cur predicta fieri non deberent, allegandum; alioquin in predicto procederemus negotio, dictorum citatorum absentia seu contumacia in aliquo non obstante. In quo quidem termino comparuit in judicio coram nobis dictus Dn. Nicolaus, nomine quo supra, et citatorum prefatorum non comparentium contumaciam accusavit, et ulterius in eorum contumaciam nonnullos testes ad ipsius instantiam et de mandato nostro citatos de et super recognitione sigillorum produxit, quos medio eorum juramento super premissis examinavimus, et deinde litteras et privilegia examinavimus, et quia comperimus litteras, privilegia et sigilla fore integra ac sigilla fore vera sigilla illorum, quibus asscribuntur, idcirco nos Nicolaus pro tribunali sedentes in contumaciam dictorum citatorum litteras hujusmodi per Tymmonem notarium publicum scribamque nostrum transsumi mandavimus: *Michelsen, Ditmars. UB. 21, 13, 15, 26.* Post que omnia supradicta nos Nicolaus presens transsumptum cum originalibus collationari fecimus, et quia comperimus transsumptum in omnibus concordare, idcirco decrevimus, quod presenti transsumpto ubique possit plena fides adhiberi. In testimonium presens transsumptum per notarium publicum infrascriptum subscribi et publicari mandavimus sigillique nostri jussimus appensione communiri. Acta Sleswiik in curia nostra episcopali mensis octobris die 14., hora vesperorum vel quasi, indict. 1., pontific. Eugenii pape IV anno 7., presentibus DDn. Ludero Lund canonico Sleswicensi et Wolmaro Wolmers clerico Bremensis diocesis, testibus.

[*Notarmærke*]. Et ego Tymmo Reymari clericus Bremensis diocesis, publicus imperiali auctoritate notarius *etc.*

Perg. med 1 Segl: G. 974. Slesvigs Hertugs Arkiv (RA. Ditmarsken 1 b). [6971

Okt. 18. Afladsbrev af 6 Bisper.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 330,* jfr. *VII, 200.* [6972

Okt. 27. *Reg. 3613*.* [**A.** Plattysk Orig. Kongens Arkiv.] — **Aa.** Samtidig Oversætt., indført i et Papirhæfte af 3 Folioark: RA. Danmark 5 b. *Hude, Erik af P.s Afsættelse 3.* — **Ab.** Plattysk Afskr., indført i samme Hæfte. Herefter oversat paa Dansk: *Hvitfeld IV, 594, Fol. 805.* — **Ac.** Forkortet Oversætt. paa Latin: LDipl. [6973

Okt. 28. *Reg. *5206.* Perg. med 2 Segl: 1. G. S. 66; 2. G. S. 66. Aarhus Bys Arkiv (RA. Aarhus 51). *Hübertz, Aarhus I, 13.* [6974

Okt. 29. Erik Konge. Onsdag før Allehelgensdag var i Korsør for vort Raad og Retterthing i Nærværelse af Biskop Naffne, Biskop

Cristiern, Hr. Eric Nielsß, Hr. Mortin Jensß, RR., Per Løcke Landsdommer i Jutland, Auæ Lunge, Gerit Bruske, Eggerd Frille o. fl. hæderlige og velbyrdige Oloff Axelsß, Fekke Laurensß og Jess Hwas paa den ene Side og Oloff Pætherssøn af Høduit paa den anden om Trætte, de havde om Gods i Lystorp (Faxe H., Kungstade S.). Da blev deres Bevisninger ransaget og for Rette fundet, at Oloff Pætersß bør at beholde Godset; thi tildømmer vi ham det og forbyder *osv.* Datum *etc.* nostro sub sig. ad causas[1], teste Ywano Foss justitiario nostro.

Papir med Spor af Retterthingsseglet paa Bagsiden. (RA. Fakse H. 89.) LDipl. [6975

Nov. 3. Vi Lydder Gyrdh[1] Foged paa Tørningh, Gotz van Aleweld[2], Pether Nisß[3] Foged i Hwiding H., Jeipp[4] Præst i Rodagher, Jessæ Wlff[5] af Westherbek, Tool af Godenssagher, Ascer Nielsß i Hwidingh, Lassæ Jensß i Spanwet og Nighels Nighelsß[9] i Arild kundgør, at Mand. efter Helmisse var paa Hwiding H.s Thing Hr. Anders Brok, Hr. Jens Mortensß og Hr. Pæther Jensß, Domherrer i Ripæ, paa den ene Side paa Kapitlets Vegne og Pæther Clausß paa den anden om Søndhergaardh i Risæby S., som P. C. sagde sig at have Rettighed i, og lod han med Drostens Brev tilkræve en Stokkenævning med 12 gode Mænd: Jeppæ Smith i Rodagher, Mattis Bwndsß sstds., Lassæ Jensß i Spanwet, Esgi Bosß i Gasi, Esgi Toksß sstds., Cristiern Jeippsß i Brødenss, Pæther Swensß, Pæther Jensß sstds., Nissæ Andersß i Brødens, Cristiern Powelsß i Hwidingh, Jessæ Bwndsß sstds. og Lassæ Trvghelsß i Hawerordh, hvilke blev opkrævede af Herredsfogden og inden 4 Stokke vidnede, at de havde hørt og spurgt, at Hr. Jens Laghesß af Høther, hvis Sjæl Gud have, paa Hwiding H.s Thing skødede og gav Hr. Iwer Tordhsß paa Kapitlets Vegne fornævnte Gaard. Med vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [9] Segl: 1. Lij 19 (Gjordsen); 2. Dxli 14; 3. I Sigilfeltet en Ørn(?); 4. Utydeligt (ikke G. 921); 5. Lxv 58; 7. Et kronet I (. . . . RAABI PRA?); 9. Bogstavet n. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 6415, 6497. [6976

Nov. 9. Erick Konge. Skal I vide, at som vi tilforn har tildømt Hr. Stien Bassæ R. med 4 Dombreve alt det Gods, som Hr. Axiil Anderß solgte og skødede ham, som er Hovedgaarden i Boldorpe og al Byen foruden 1 Gaard (Anders Nielß), 4 Gaarde i Kæreby i Aggedorpe S., 1 i Ladby (Jep Hiortt), 1 i Kørsßinge (Anderss Webnere) i Køllenstorp S. i Biære H., 4 i Rastrop, 6 i Hoorsløff med Classkowfssz Gaard og 1 Gaard i Rogelwndt (Jes Perß), hvilket Gods han er indført i af Coort Bærend i Rørbeck, Anders Erickß i Kogsbølle, Per Jepß

i Wlwersløff og Jes Perß i Hiæriesthet, som de kendes med deres aabne Brev, og vi derefter har givet ham Dombrev med hænge[*nde*] Indsegl og han derefter har taget almindelig Stævning af vort Retterthing, om nogen i Danmarck kendes sig nogen Ejendom, Pant eller Ret i dette Gods, at de skulde komme for Retterthinget, og ingen er kommet, saa tildømmer vi ham alt forn. Gods og forbyder *osv.*, og sætter vi den Sag evindelig Tielse paa. Sig. nostrum ad causas[1]. Datum Olstorp dnica. ante f. Martini, teste Iwano Foss, justitiario nostro.

[Perg. med »Rigens Segl«. Senere i Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 186.*] Vidisse af Frederik I 1528 Juli 10 (die Kanutis regis), givet Prior Eskiildt Thameß i Antwordskowff. Samme Arkiv; *ÆA. IV, 187* (RA. Bjerge H. Fyn 59). [6977

Nov. 22. *Reg. *5209.* Perg. med [15] Segl: 4. Forsiden fattes; 5. Llij 2; 6. Eviij 3; 7. Eviij 3; 9. Dxlv 3. (RA. Personalh. Saml., Frille.) *Dipl. Flensborg. I, 495.* [6978

Nov. 25. Jeg Gretæ, Jens Pæthersøns Efterleve af Lowetmosæ, skylder hæderlig Bertold Jæipsß Raadmand i Asnes 24 lub. Mk., for hvilke jeg pantsætter ham min Gaard i Flemlosæ By, Flemlosæ S. i Bog H. (Per Hansß, kaldet Lydikesß); hvad Tømmer Vorneden behøver til sin Husbygning, skal han have i Grydenæs og i Strandskoven, og B. skal have Fuldmagt Vorneden i og af at sætte og Skylden at oppebære saa vel Løsningsaaret som de andre Aar. Løsningen skal kundgøres paa Bog H.s Thing 2 Thing før Johannis Dag Midsommer og 1 Thing efter, og Gaarden løses Martens Dag næstefter. Sig. meum cum sig. Dn. Jaspar Johannis prepositi Toftensis, Dn. Johannis Ebbonis curati ecclesie Zandager, Laurencii Johannis, Johannis Brynike et Mathie Petri, consulum Asnes. Datum die Katherine.

Perg. [med 6 Segl]; Paaskrift: Disse Breve løste jeg alle ind af Bærtell Jeopsß. (RA. Baag H. 16.) [6979

Dec. 18. Johannes episcopus Roskildensis[1]. Ex consensu capituli nostri Dn. Laurencio Nicolai perpetuo vicario in ecclesia Roskildensi bona ad mensam episcopalem spectantia, videl. 1 curiam in par. s. Olaui Roskildis juxta plateam communem Oleffsgade ad orientem, ad boream vero curie, quam inhabitat Johannes Skrædere, etiam ad vicariam altaris s. Anne, quod altare idem Dn. Laurencius pronunc possidet in ecclesia Roskildensi, scotavimus in recompensam unius fundi a cymiterio s. Olaui Roskildis ad partem occidentalem siti inter curias, in qua quondam residebat Johannes . . . tgen . . . . bat quondam Michael sutor a cymiterio ad curiam episcopalem se extend . . . .

civis Roskildensis sibi per Jacobum Skræderæ impignera .... donavit cum omnibus litteris et omni jure ...., prout in litteris apertis super hoc confectis continetur, quem q ...... soribus nostris in eodem episcopatu Dn. Laurencius Nicolai scota .... Sig. nostrum cum sig. capituli nostri. Datum fer. 5. ante f. Thome.

Perg., stærkt medtaget, med [2] Segl: 1. G. 173. Roskilde Kapitels Arkiv (Annæ Alter) (AM. XXXIV, 10). LDipl. [6980

Dec. 19. Hertug Adolf overdrager Raadet i Slesvig Patronatsret til Trinitatis Kirke. (*Reg. 3798.*)

Perg. med Notarmærket og Hertugens Segl, hvoraf Forsiden afsprunget. Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Noodt, Beiträge II, 110* (med urigtigt Aar 1448); samme Fejl i Afskr. af Ulrik Petersen, Beschreib. d. Stadt Schleswig 180 og Collect. IX, Bl. 150; ligeledes *Westph. IV, 3187 Nr. 60.* Afskr. i Lorentz Laarsens Samling (Ny kgl. Saml. Fol. 886) Bl. 25 med Aar 1408. [6981

Dec. 20. *Reg. 3614.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 288.* [6982

— *Reg. 3615.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 289.* [6983

Dec. 27. »Thostä Nielson prest sällier Jacob Fald een half gård belägen i s. Johannis sochn i Lund, dat. Lundis Johannis evang. dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 271. [6984

Dag? »Henicke Wibrødz pergaments schiøde paa 2 gaarde i Raabye udi Hørbysogen i Frosteherredt, dat. 1438«.

[Perg.] Udtog i Brudst. af Registratur fra o. 1620: Upsala Universitetsbibl. S, 51 (Engestrøms Samlinger). [6985

— Odensebrev.

[Orig.] Et Navn anført af Hamsfort: *SRD. I, 330.* Om = 6968? [6986

— *Reg. *5216.* [Orig.] Udtog uden Dagsangivelse: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 357.* [6987

Uden Dag. *Nye danske Mag. VI, 267* (*Reg. *5210*). Efter *ÆA. IV, 186.* Se 6977.

— *Matzen, Panteret 391* (*Reg. *5211*). Se 6952.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 508* (Juni 17). — Ribe Kapitel: *Oldemoder 117.* — Dueholm: *Dueholms Dipl. 38* (Aug. 17; *ÆA. III, 182*), *110* (Juli 1).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 342.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 8* (Febr. 14), *36* (Febr. 14), *79* (Maj 21), *76* (Juni 18), *87* (Sept. 9), *136, 141, 144, 144*(?), *144, 145.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 273* (Febr. 7), *284* (Maj 2), *263* (Maj 25: el. Aar 1488), *220* (Okt. 2). — Børglum Bisp: *ÆA. III, 50.* — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 91, 92, 103.* — Tommerup: *ÆA. IV, 376.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 125, 226*; se ogsaa 6922, 6977. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 345, 356, 375, 375, 375, 397.* — Roskilde Agnete Kl.: se 6959, 6963. — Maribo: *ÆA. III, 261, 261, 262, 267, 283, 283, 290, 292, 292, 298, 301.* — Alling: *ÆA. II, 170.* — Essenbæk: *ÆA. II, 92.* — Vestervig: *ÆA. III, 147.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 372, 378, 388.* — Vor: *ÆA. I, 200.* — Øm: *ÆA. I, 173, 250.* — *Eline Gøyes Jordebog 164* (Marts 12), *89* (Marts 25, Aar?), *211* (Juli 22), *213* (Nov. 2).

1439.

Jan. 7. *Reg. 3619.* [Orig. Senere (jfr. 1460 $^{16}/_{5}$: *Terpager 546*) til Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 545.* [6988

Jan. 10. Roør Matissß Foged paa Hannes Thing, Jes Pedersß, Rolsonæ Osmwnsß, Jes Trvgelsß, Anders Nilsß, Swend Bosß, Trvgils Skawind og Nis Wolsß. Lørd. efter Thøldag paa Hannes Thing fik beskeden Esgy Swendsß et »upstanden« Thingsvidne med 8 Dannemænd: Jes Pedersß, Rolsonæ Osmwnsß, Las Børnsß, Matis Thørbernsß, Swend Bosß, Peder Sonsß, Greers Matissß, Crister Andersß, som inden 4 Stokke med samlede Hænder vidnede, at gamle Nis Glob i Wesløsgaar med Urette trængte Jes Thorsthinsß en Gaard af i Øsløs, hvilken Gaard Bodel bor udi, og aldrig fik han Penge eller Penges Værd derfor, og har det tidt og ofte været lastet og kæret Vold og Vælde, der den forskr. J. T. ham skete med Urette. Vore Indsegl.

Perg. med afskaaret Plica. (RA. Han H. 18.) [6989

Jan. 20. »Jepp Nielszon sällier Thwe Petterson een gård i s. Päders sochn, som han en dhel köpt af Michel Jenszon, een dhel ärftt med sin hustro Cicilia, dat. die Fabiani et Sebastiani«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 272. — Jfr. Okt. 5. [6990

Febr. 3 og **Marts 29.** Kong Erich tit. Kongens retterting om Søndagen formiddag. De gothe men ɔ: RRaad. — Hr. Boe Jensen, præst. adell., Ingierd Hermandsdatter, Nichels Voghænsøn, Knud Steen, Ivan Fooss, illustris Erici regis Danorum justiciarii, Olavi Axelsen AA., Henrici Staverschov, Nicholai Laurenß de Tostrup, Alberti Nielsen, Olai Laurentzen, Laurentius Jehansen de Pathorp, Andrea Jensß, Petro Nielsen de Broholm, Erico Nielsen de Brodschov et[c]. etc. — Laland. Maribo, vor R. der. Jællingesogn. Høthorp. 1439 die s. Blasii ep. et conf.; it. palmesyndag«.

[Origg. Maribo Kl. Arkiv; det første: *ÆA. III, 294.*] Notitser: Ny kgl. Saml. 4to, 634, S. 19, med Tilføjelse: »Obs., at dette breff er giffuet aff de vedkommende samme aar, det er vidimeret aff kongen. It. modus confirmandi eller affirmandi s. en vidisse gansche ny«. [6991

Febr. 6. Henrik VI af England beder Kong Erik tillade Robert Chapman fra York at købe Korn i Danmark.

Missive paa Perg. med Udskrift, men uden Spor af Forsegling. Da der i Texten er flere Rettelser, og da Brevet efter en Paategning har været i England i forrige Aarh., er det rimeligvis en ikke-afsendt, kasseret Orig., der o. 1800 (af Thorkelin?) er erhvervet til Arkivet. (RA. England A.) LDipl. Udtog: *Macray, I report 4.* [6992

Febr. 14. Vi Eric Konge hilser Eder, som bor i Syæland. Vi tildømmer fjerde Sinde Hr. Sten Basse R. Gods, som er Thingtwed og Boorpe i Tutze H., som han købte af Cecilliæ Billis og hendes Søn Oloff Bille, og forbyder [*osv. som* 6899]. Datum Olstorp die

Walentini nostro sub sig. ad causas[1], teste Ywano Foss justitiario nostro.

Papir med Retterthingsseglet paa Bagsiden og Udskrift; paa Bagsiden med samtidig Haand: Rydæmen Claus Cerlin i Rydæ. . . . gæ Erigsß i Sloe [?] . . . . Særsleff, Torbørn Billa i Byærby. (RA. Merløse H. 3.) — Jfr. 5555. [6993

Febr. 15. Vi Jens Biskop i Roskild[1] har givet vort Kapitel Fuldmagt ind at løse 1 Gaard i Ølsyemagle og 2 i Schæntzwethmaglæ, som vor »forfather« Biskop Pæther pantsatte en god Kvinde Kirstine Awes, Awe Steghes Efterleve [*se* 5198], og under vi Kapitlet samme Gods i Pant at have, som Brevet udviser. Sig. nostrum. Datum Roskildis dnica. esto mihi.

Perg. med 1 Segl: G. 173. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LXI, 18). [6994

Marts 4. Laurencius Scriffuere[1] viceadvocatus civitatis Roskildensis, Andreas Aghesß et Jacobus Johannis[3], proconsules, Johannes Mathie, Inguarus Karoli, Thomas Thrugilli[6] et Hans Andersß[7], consules ibid. Fer. 4. post dnicam. reminiscere in placito nostro civili discr. Andreas Eskilli noster concivis honesto Nicholao Asgoti, etiam nostro concivi, curiam suam, quam idem A. inhabitat, Roskildis in par. b. Botulphi ad partem aquilonarem a communi platea forensi sitam, sibi jure hereditario post mortem fratris sui Jone Eskilli advolutam, scotavit, recognoscens se plenum pretium percepisse. Sig. nostra cum sig. Andree Eskilli. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1. s. laurencii olaui om Bogstavet L; 3, 6, 7. Bomærker. (AM. XXIV, 12.) — Jfr. maaske 5327, 5364, 6405. [6995

Marts 8. *Reg. 3621.* Papir med Indsnit til Seglet. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XIX, 19 f). *Michelsen*, *Nordfriesland 213.* [6996

Marts 10 og **11.** Bisp Nafno af Odense indvier Altre.

[Origg. Haarby Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 330.* [6997

Marts 25. »Johanna Jenszdotter, Jens Frölikz eftterlefwerska, sällier Peder Nielszon borgare i Malmöge sin gård och grund i bemelte stad belägen, dat. Mariæ bebådelse dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 273. [6998

Marts 29. Notitser: Ny kgl. Saml. 4to, 634 S. 19. Se ved 6991. [6999

Apr. 10. »Per Nilsons af wapn i Arvedzlöf till s. Michels kyrckia i Arvedzlöf, som var förbemelde wäpnares sochnekyrckio, uthgifne donations breef på effterföliande godz och gårdar, nembl. een gård i Diurödtz sogn

räntar 1 lödig mr., een gård i samme sogn gifver 2 β grot, een fästa dito gifver 10 grot, een öde gård i samme sogn, item een gård i Tholszrydt giffver 1 skieppo smör, Högaholt 1 gård, i Herdlöf een gård, i Olsöde een gård, i Skiperslöf een gård, dat. fer. 6. paschæ«.

[Orig. Araslöf Kirkes Arkiv; *ÆA. IV, 349.*] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 35. [7000

Apr. 12. Jeg Esghæ Torbiornß[1] i Forsten har solgt velbaaren Aghe Axelson i Hiwlebergh 1 Gaard i Sørby (Arwidh Jensß) og 1 Gaard i samme By, som kaldes Nackægordh, og et Bolsted, som er lagt til Nackægordh (Veziæ S.), 1 Gaard i Alberghe (Oluff Swenß) og en øde Gaard i Torestorp (Årstadhæ S.), 1 Gaard i Arulth i Kruxrødhe S., alt i Arstadhe H., item 2 Gaardsteder i Caluakeer i Quithbillæ S., 1 Gaard i Dael og en Kværn i Ghetinghæ S., alt i Halmstadhæ H., item 1 Gaard i Frackabodum og 1 Gaard, som kaldes Følbensbacka og en Kværn, baade i Kyndh i Kaal S., hvilket alt dette Gods min Broder Aghe Torbiornsß arvede efter sine Børn og de efter deres Moder og jeg efter ham, og har oppebaaret Fæ og fuldt Værd. Afgaar Godset Aghe Axselß med Landslov, tilbinder jeg mig at give ham igen Guld eller gode Penge eller og saa godt Gods inden 6 Uger. Medb. af gode Mænd Oluff Rwt[2] Landsdommer i Syndra Hallandh, Stigh Olufß[3] a. w., Hr. Niels Andersß[4] Sognepræst i Arstadhæ, Bencht Fynkenoghe[5] i Hellarp, Anders Gunnarsß[6] i Selora, Jeppe Jensß i Walby[7] og Tosthe Vidhersß i Alberghe. Datum Hiwleberghis dnica. quasimodogeniti.

Perg. med 8 Segl: 1. Flij 1; 2. Fi 1; 3. Dxxxvij 4 (Krognos); 4. G. 100; 5. M 22; 6. Bomærke (løst); 7. M 32; 8. Bomærke. (RA. Aarstad H.) [7001

Apr. 23. Wey Vicke Meydink unde Hans Hagemester, kopmanne von Lubeke, synt sculdich dem wolgeboren her Sten Bassen R. to Tudeberghe 110 lub. mr. to betalende up vastelauent neyst to komende in lub. golt eff rinsche golt. Eff dusse betalinge so nicht en velle, wat hinder eff scade hir up keme von unser beyden wegen, den wille wey beyde uprichten lik dem houet gude. Unse ingesegel, unde de ersemen manne Anders Tuckson, borgemester, unde Clawes Scryuer, Jesse Arnson, ratmanne in Nuborch, or ingesegel. Screuen up Jurgens dach.

Perg. [med 5 Segl]. (RA. Personalh. Saml., Basse.) [7002

Apr. 24. *Reg. 3623**. **A.** Perg. med [2] Segl: 2. Forsiden fattes. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 9). *Stemann III, 60.* — **Aa.** Afskr.: Svavestedbogen Bl. 37. [7003

Apr. 30. Jeg Karinæ, Oleff Frises Efterleverske, boende i Øthersløff i Ryngstæthe H., har solgt al min Ejendom i en Gaard sstds.,

som Oleff Jensß iboede og jeg arvede efter min Søn Oleff Fris med $2^1/_2$ Ørtug Skyld til Ager, til beskeden Henric Tydkeß for den Kærlighed, hans Husfrue Mette, Tyghe Frisæs Datter, gjorde mig, at hun undte og solgte mig sin fædrene Ejendom i den Gaard, jeg nu ibor; Henric har betalt mig Fæ og fuldt Værd. Medb. af gode Mænd Laurens Saxøn[2] min Søstersøn, Jens Andersß[3] i Wæthersløff, Oleff Grubbe[4] i Spongagher, Pæther Neb[5] i Søllerop, Berthel van Bøken i Jonstorp, a. w., Laurens Rothe Borgemester i Køge, og Henric Nykiøpings Raadmand sstds. Datum in profesto Philippi et Jacobi.

Perg. med [8] Segl; 2. Clxxij 2 (Basse); 3. Clxxij 4 (Basse); 4. Lxxxvij 26; 5. Ki 7. (AM. II, 28.) [7004

Apr. 30. Esbern Thorkilsß Foged paa Byscippere Thing, Jens Prest i Søwtum, Øytti Ruggy i Grunfer, Knut Bonde sstds., Nis Andersß i Spørynge, Jes Michelsß i Hæærst og Jes Pæthersß i Ælstethæ. Valborgmesse Aften paa fornævnte Thing fik Nis Lasß et Thingsvidne af 8 Mænd: Bæyend Æsscersß i Lysebergh, Michel Nielsß i Søwtum, Nis Bonde i Ølstæthe, Thorkil Esbernsß i Thryggy, Pæther Henningsß i Thruwæ, Nis Tughysß i Ælstet, Jes Nielsß sstds. og Nis Magnesß i Ætheløff; disse vidnede, at 5 Mænd: Pæther Øyttisß i Spørynge, Lasse Eskilsß sstds., Olaff Mattesß i Ølstet, Nis Mattesß Søwtum og Kyæl Michelsß i Lysebergh, samme Dag paa Thinget havde vidnet, at de havde været hos og hørt, at Gunner Gerkesdatter for Hr. Arnd, Officialis, og andre gode Mænd i s. Clæmenz Kirke i Arus gjorde fornævnte Nis Lasz aarsage og sagde, at han intet Ægteskab havde sagt hende. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med 7 Segl: 1-7. Utydelige Bomærker. (RA. V. Lisbjærg H. 11.) LDipl. [7005

Maj 1. Yk bekenne, dat ik des erbaren mannes her Sten Bassen R. to Tudeberge syn knecht bin unde syne guder syn, dar ik mede kop slage, unde ik wil sy beste weten unde sin ergeste keren, wor ik kan. Myn ingesegel. Screuen up Walburgii.

Hans Hagemester.

Papir med 1 Segl: Bomærke. (RA. Personalh. Saml., Basse.) [7006

Maj 11. Ærkebisp Johannes til Kapitlet om Hammarshus Slot.

Papir [med 1 Segl] paa Bagsiden og Udskrift. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 201.* [7007

Maj 14. *Reg. *5224.* Perg. med 3 Segl: 1. Bomærke; 2. Helgenbillede; 3. Bomærke. (Ark. paa Vik [ikke undersøgt].) *Saml. t. Skånes Hist. 1873, S. 103.* [7008

Maj 27. [N. N. Biskop erklærer, at han har modtaget et Pavebrev, lydende] . . . . . . at Kong [Erik] havde oprettet Klostret i Mariebo og bedt

Paven stadfæste dette, hvad denne nu overdrager Bispen at gøre, 1438 nonis septembris [ɔ: Sept. 5]. I Henhold hertil stadfæster han Indstiftelsen og lader dette Instrument udfærdige ved Notar, indict. 2. mensis maji die 27. hora 10. vel quasi, DDn. Erico Laurencii archidyacono Arusiensi, Nicolao Hennichini officiali Dn. episcopi Ottoniensis ...... aliisque testibus.

[*Notarmærke.*] Et ego Johannes Foringbergh clericus ......

Perg., stort Brudst. Maribo Kl. Arkiv (RA. Maribo). LDipl. [7009

Juni 1. Udtog: *Terpager 167* (*Reg. *5226*). Se 1441 Aug. 17.

Juni 5. »Chirstina Stixdotters till Arfvedzlöf kyrckios prestebohl gifne donations breef på een gård liggiandes i Arveslöf, rentendes 3 pund korn, 2 ß grot, 1 gås, 1 lamb, 11 [*ɔ: 2*] höns, hvilken gård ligger näst kyrckian, dat. fer. 6. post f. corporis Christi«.

[Orig. Araslöf Kirkes Arkiv; *ÆA. IV, 349.*] Specification, Adskillige Kirker Nr. 36. [7010

Juni 8. Wii Egghert Wnsfleet, Kersten Hak, knapen, Jahan Zarow, Clawes Steker, radmanne, Detleff Knokenhouwer, Jacob Goldsmyt, borghere, unde Jesse Lasß bunde wonaftich in dem kerspele Stedorp bekennen, dat des mand. vor pinxsten uppe deme dinghe to Struxtorpe bad de erlike prester her Kord Ghos van des kalandes weghen der hilghen dreualdicheit der vicarien to Sleswiik ene witlicheit uppe de besittinghe des ghudes, dat de kaland heft in deme dorpe Scheggeruth. Des stot de herdes voghet op unde nomede enen bedderuen un[*de*] vordachten man, unde de upnomede 12 bedderue lude, dat en stoknefninghe het. De 12 lude nemen hiir verteyndaghe toch up de warde to vorvarende. Des quemen ouer de 14 daghe des dynghdaghes darna de prestere her Clemens, her Johan Mellinghusen, her Luder Koningh van des kalandes weghen unde beden umme desse witlicheit in to bringhende. Des stot de voghet op unde esschede desse 12 lude de warheit to segghende. Des stoden se up unde nemen mer erlike bedderue lude to sik, dat se de warde enkede segghen wolden. Des quemen se in in ghesittende heghedeme gerichte des voghedes unde seden, dat se in liiftiden anders nicht vraghen konden, men dat desse kaland dat ghud rouweliken beseten hadde, unde ne bispraket wart, er nu her Erik Bundesß, domphere to Sleswiik, vrage umme ghedan heft. Unse ingheseghel. Ghescreuen des mandages vor Vite.

A. Perg. [med 7 Segl]. Slesvig Domkirkes Vikarers (eller Trinitatis Gildes) Arkiv (Slesvig Statsarkiv). — **Aa.** Afskr. paa Perg. fra 15. Aarh. Samme Arkiv. — Anført af *Westphalen IV, 3186, Nr. 52* med Datum: die Viti. [7011

Juni 12. Jeg Anders Jeipß, der kaldes Mønbo, var Hellig Legems Dag [*4. Juni*] i Flok og Følge paagrebet og sat i Jærn og Hægte for den Sag, Anders Femerling og hans [Medfø]lgere, Hartwigh

Krumedighs Svende var paagrebne. For den Sag »meth upa stodh, th[er] nytte jech« gode Folks Bøn, som var Bisp Jens i Siælend, Fru Johannes, Fru Abeles og flere gode Mænds, at jeg ikke vorde undlivet, men frigivet af Sagvolderen for gode Mænds Bøns Skyld, som var Foged, Borgemester, Raad og Almue i Køghe. For deres Miskundhed og Bøns Beviselse lover jeg, at jeg og mine Venner aldrig skal gøre Køghe Borgere, deres Bud eller Tjenere Skade, Hindring, »hoffard«, »plaz« eller Delemaal til Gods eller Personer med Ord eller Gerning, at jeg med de andre var sat i Jærn og Hægte. Holder jeg eller mine ikke forn. Dagthingning, binder jeg mig i denne Sag at fuldmægtige mine Forlovere: Bisp Jens i Siælend, Oleff Grubbe i Spongager, Pæter Grubbe i Alzløff, Pæter Neb, Knut Jeipß i Wolby og Cristiern Michelsß, a. w., alle og hver at rette over mig ligervis som den, Sagvolder var over, de andre forskrevne lod rette. Mit og mine Forloveres Indsegl. Datum loco quibus supra fer. 6. post oct. corporis Christi.

Perg. [med 6 Segl]. Køge Bys Arkiv (RA.). [7012

Juni 23. *Reg. 3626**. [**A.** Dansk Orig. paa Papir med 24[!] ndfr. paatrykte Segl i 4 Rader. Kongens Arkiv; medført af Erik af Pommern; senere i Statsark. i Stettin.] Afskr. af Langebek 1738 og 1739: LDipl. *Hude, Erik af P.s Afsættelse 9.* — **Aa.** Samtidig plattysk Oversætt., indført i et Papirshæfte, se ved 6973. *Danske Mag. 3 R. I, 223.* Oversat af Svaning: Gml. kgl. Saml. 4to, 2443; vist herefter: *Hvitfeld IV, 600, Fol. 807.* [7013

Juni 24. Jeg Søster Kerstine Jænsedotter, Priorisse i s. Agnesse Kloster i Roskilde, og Konventet sstds.[2] lader vor Forstander Anders Jænsß og hans Husfrue kvit for alt ydermere Regnskab for alt det, han har været eller herefter skal være vor Forstander, og takker ham, fordi han har forestandet os og vort Kloster og vort Gods vel som en hæderlig Dannemand. Mit og mit Konvents Indsegl med Jens Biskop i Roskilde, Hr. Æffært, Hr. Ingemer, Hr. Martin, Kanniker, og Broder Pæther Laurenssøn, Prior i Sortebrødreklostret sstds., Indsegl. Datum die nativit. Johannis bapt.

Perg. med [7] Segl: 1. Forsiden fattes; 2. G. 432. Senere til Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 84). LDipl. [7014

Juni 26. *Reg. *5230.* Perg. med [4] Segl: 1. Eviij 5; 2. Bomærke. (RA. Merløse H. 148.) *Videnskab. Selsk. Skr. 5 R. I, 125.* — Jfr. 5555. [7015

Juni 28. »Matthias Dägn och Köne Muntenbrog förliktes med hwar andra om det dhelemåhl, som them emillan warit af ett huus i Landzkrone, hwarpå bemelte Matthias Dägn aldrig skulle tahla, dat. söndagen för Petri och Pauli dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 274. [7016

Juli 2. *Reg. 3627.* **A.** Perg. med 10 Segl: 1. G. 28 (Laksmand); 2. Hertug Adolfs Sekret; 3. Gxvi 8 (Gyldenstjerne); 4. Hxv 7 (Gyrsting); 5. Gxvi 11 (Gyldenstjerne); 6. Lxxxiv 23; 7. Lxviij 12 (Thott); 8. Dxxi 6; 9. Lxxiij 32 (Rosenkrans); 10. Li 63. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 31 a). *Jahn, Unionshist. 509.* [7017

Juli 5. Wii deken, capittel, canonicke ind vicarii s. Martiins kiirke tot Embrick[1] dis stichts van Vttricht hebben in tegenwordicheit der eerbaren Sweders van den Steen, burgermeisters des neesten voirledenen jairs, ind Henricx Hazen burgher der stat Embrick ontfanghen van den eerberen Euerde Nyekerke van Campen 100 ouerlensche riinsche gulden as van weghen des heren Adolffs hertzoughen van Sleeswiick *etc.*, die wii belegghen sullen an jairlixsche erffrenten alle jair te deylen onder die geprauende canonicke voir tweedeel ind die vicarire ter tiit wesende voir dat dardedeel op vyr memorien, die wii ind onse nakomelinge ten ewighen daghen hailden sullen mit vigilien ind zyelmyssen voir die zyell wylueer des heren Geriids hertzoughen van Sleeswiick etc., dis hertzougen Adolffs broeder, in onser kiirken begrauen, ind ziinre voirvaderen, dair van die yrste memorie wesen sall op auent s. Jacobs, up welken auent die seluer Geriit gestoruen was, en die ander drye memorien op daighe der drier quatertemperen dair neest volgende. Voirtmeer bekennen wii, dat Euert bauen dat altair, dair Geriit begrauen is, hefft doen setten een tafelken mit onser vrouwen belde mit figuren des seluen Geriids ind synre wapene ind mit schryfften synre gehogenisse in harden steen gehouwen ind vermailt, ind voirt gelacht enen steenen zarck op syn graff oick mit synre figuren ind schryfften. Ons capittels segel. Op den 5. dach julii, dat is des anderen daeghs nae translat. Martiins onser kiirken patroyn.

Perg. med Kapitlets Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. VI, 9). LDipl. [7018

Juli 6. *Reg. 3638*.* [Orig. Kongens Arkiv; medført af Erik af Pommern.] Samtidig Afskr.: RA. (før Thott Fol. 822). *Hude, Erik af P.s Afsættelse 12.* — Samtidig Afskr.: Statsark. i Stettin. — Dansk Oversættelse [efter en lidt afvigende Udfærdigelse] (med Udeladelse af Begyndelse og Slutning) af Svaning?: Gml. kgl. Saml. 4to, 2443; herefter: *Hvitfeld IV, 633, Fol. 821.* [7019

Juli 13. Rigsraadets Dagtingning med Hr. Claus [ɔ: Niels] Ericsen angaaende Erræ Hus, i Stedet for hvilket han faar Foborgh og Lydøø i Pant.

[Orig.] Udtog [efter Koncept?] i en Kancellioptegnelse fra 1474: *Danske Mag. 5 R. II, 121*; jfr. *Christensen, Unionskg. 36.* [7020

Juli 20. »Köne Muntenbrog sällier och sköter på bytinget i Landzcrone till Staffen Jenson guldsmed och byman i Lund sin gård och grund

nedan till torget i Landzcrone belägen, datum måndagen för Mariæ Magdelenæ dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 275. — Jfr. 6961. [7021

Juli 22. Vi Knwd Nyelß[1] i Wydfuglebyergh, Anders Jænß i Bareby, Henryc Daa[3] i Geelstorp og Boo Dywre[4] i Haldeløff a. w. vedkender os, K. N., A. J., H. D. paa vore Husfruers Vegne og jeg Boo Dywre paa mine egne Vegne, at have stadfæstet alt Gods og Gave, hvilke velbaaren Nyels Esbernß, man kalder Bylle, i Haldeløff gav til s. Katerine Alter, som han funderede af ny i s. Lucii Kirke i Roskilde, med alle Vilkaar, som de Breve beviser, Altret var funderet med [*se* 6820], den Gaard undtaget i Sterkynge i Thune H. (Jens Jeiepß, 3 Pund Korn), hvilken skal blive ved Bylle Esbernß Arvinger; item det tillagt, at vi, den Stund vi lever, og vore Efterkommere, som Bylle Esbernß Arvinger er, skal Magt have det samme Alter at forlene, saa ofte det løst vorder. Sig. nostra. Datum die Marie Magdalene.

Perg. med 4 Segl: 1. Clxiv 7 (Dyre); 2. Forsiden fattes; 3. Lxlix 28; 4. Hxxv 1. Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVIII, 14). LDipl. [7022

Juli 25. *Reg. 3628.* [Orig. Kongens Arkiv.] Samtidig Afskr. i et Papirshæfte, se ved 6973. *Hude, Erik af P.s Afsættelse 21*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 605, Fol. 809.* [7023

— [**A.** Orig. Kongens Arkiv.] **Aa.** Indført med udeladt Datum i Vidisse 1442 Sept. 14. *Hude, Erik af P.s Afsættelse 23.* — **Ab.** Optaget i 7037. Dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 611, Fol. 811.* [7024

— *Reg. 3629**. [Plattysk Orig. Kongens Arkiv?] Samtidig Afskr. i et Papirshæfte, se ved 6973. *Hude, Erik af P.s Afsættelse 39*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 606, Fol. 810.* [7025

Juli 29. »Bude Anderson präst i Ystedt, Jens Anderson och Jens Olofszon sällia och skööta all sin rättigheet, de hafwe i den gård i Ystedt, som de eftter sin mohrbroder Nisz Gudkeson ärftt, till bymannen i Ystedt Aghe Petterson, dat. die Olavi«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 276. [7026

Aug. 5. Ærkebiskop Johannes stadfæster en Dom af Bisp Nafno.

[Orig. Revninge(?) Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 331.* [7027

Aug. 8. *Reg. 3631.* Afskr. fra o. 1550: Gml. kgl. Saml. 4to, 2432. *Hvitfeld IV, 640, Fol. 824.* Afskr. [»ex copia veteri, sed minus accurata« og »ex copia Frankenavii«]: LDipl. [7028

Aug. 13. Vi Borgemestre og ganske Raad i Ribæ[1] kundgør, at for os har været Brev paa vort Raadhus med alle sine Indsegl forhængte: 5869. Med vor Stads Sekret. Datum die Ypoliti.

Perg. med Byens Sekret. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7029

Aug. 13. Proconsul et consules civitatis Ripensis. Litteram appertam sub veris sigillis subscriptorum sigillatam [*vidimus*]: 6803. Datum die Ypoliti et soc. ejus, sigillo nostre civitatis appenso.

Perg. [med 1 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7030

Aug. 15. *Reg. 3632**. Perg. med Kejser Albrechts Majestætssegl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 63). *Jahn, Unionshist. 547.* [7031

Aug. 17. Cristoforus comes Pfallantinus Reni, dux Bauarie ac gubernator regni Dacie[1] [abbatisse ceterisque sororibus ordinis s. Clare Roskildis]. Vestrorum affectuum litteras recepimus, in quibus vos reperimus tuitionibus regiis hucusque premuniri. Nos igitur vos et vestra sub nostro munimine recipimus. Scriptum Haffnis die oct. Laurentii, nostro sub secreto.

Papir med Rester af Segl, paatrykt Bagsiden, og Udskrift. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 20). [7032

Aug. 25. Jeg Griipp Jensß af Olstrøp V. har lejet af Abbedisse og Konvent i Clare Kloster i Roskilde en Gaard i Høwe i Flakkeberghs H. (Jepp Olsß, 2 Pund Korn) for mine og min Husfrue Mættes Levedage og skal yde deraf hvert Aar inden Kyndelmisse i Klostret 2 Pund Korn eller og saa mange Penge, som Kornet der gælder. Medb. af gode Mænd Hr. Mats Jensß Kannik i Roskilde, Hr. Niels Oleffsøn Kannik i Køpnehaffn og Powell Jensß[4] af Frøsløff. Datum Haffnis die translationis Lucii.

Perg. med [4] Segl: 4. Exvi 12 (Jernskæg). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 19). [7033

Aug. 31. Malmø Bythingsvidne om Skøde fra Henrik Teylstorp.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 260. *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 205.* — Jfr. 6732. [7034

Sept. 1. *Reg. *5237.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 18.* [7035

Sept. 12. *Reg. *5238.* [Orig. (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr.: Ny kgl. Saml. 4to 2091, S. 55; herefter: *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 66.* Afskr. [»ex apographo Frankenavii«] med Datum: 1433 Lørd. før vor Herres Himmelfart: LDipl. [7036

Sept. 14. Kong Erik til Fynboerne.

[Plattysk Orig. Kongens Arkiv?] Samtidig Afskr. i et Papirshæfte, se ved 6973. *Hude, Erik af P.s Afsættelse 42*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 610, Fol. 811.* [7037

[—] *Reg. 3635**. [Plattysk Orig. Kongens Arkiv.] Samtidig Afskr. (uden Dagsangivelse) i et Papirshæfte, se ved 6973. *Hude, Erik af P.s*

Afsættelse 44; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 610, Fol. 811* (med Tilføjelse af Dagen, vistnok hentet fra 7037). [7038

Sept. 17. Christoffer Danmarks Riges Forstander. Hr. Jeppe Peter .. Ærkedegn i Lund har bevist for os og vort Raad, at ingen anden bør for at staa og i Værge at have Spitalet og Helliggiestishuset i Lund, uden ham og hans Efterkommere, Ærkedegne sstds. Thi forbyder vi osv. Dat. Hafniæ die Lamberti, nostro sub secreto.

[Orig. Lunds Hospitals Arkiv. Siden SvRA., anført i Specifikation Bl. 349, Nr. 8.] Efter Afskr. i Lund: LDipl. [7039

Sept. 22. Testamente af Johan Peter, Borger i Burg paa Femern. Perg., udskaaret for oven. Burg Bys Arkiv (Statsark. i Slesvig). *SHL. Urkundensamml. III, 2 Th., 50.* [7040

Okt. 5. »Jeäp Nielson byman i Lund, Jeäp Jienson byman i Landzcrone och Päther Jenson i Lakkelange sällia och uplåta een deras gård i s. Päthers sochn i Lund till Thwe Pätherson präst, dat. måndagen eftter Michaelis dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 277. — Jfr. 6990. [7041

Okt. 26. Jeg Steen Basse[1] R. har med Jomfruerne i s. Agnes Kloster i Roskilde skiftet en Gaard med Gaardsæden i Nørræjærløsæ, Mierlø H. (Seuerin), for en Gaard i Hielmsølillæ, Thydebers S., Thydebers H., som Jep Jensß fordum iboede. Afgaar Gaarden i Jerløsæ dem med Lands Lov, skal jeg vederlægge dem en anden Gaard lige saa god af Rente eller skikke dem deres egen igen. Sig. meum cum sig. nobilium Olaui[2] et Andree Petri, fratrum, Petri Grubbe[4] in Alsleff et Jahan Biornsß. Datum Roskildis fer. 2 ante f. Symonis et Jude.

Perg. med [5] Segl: 1. Clxviij 3; [2. Clviij 15 (Godov); 4. (Grubbe)[a]]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 286* med Aar 1449 (RA. Merløse H. 147). LDipl. (*Reg. *5242.*) [7042

a) LDipl.

Okt. 28. *Reg. *5244.* [Perg. med borgerlige Segl. Senere til København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 67.* [7043

— Skøde til Henningh vamme Haghn paa Gaard i Kbhvn.

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke; 2. Forsiden fattes; 3. Hxxxiij 2. Senere til Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 224* (AM. II, 29). *Kbhvns. Dipl. IV, 35.* [7044

Nov. 3. *Reg. 3637**. Perg. med [12] Segl: 1. G. 27 (Laksmand); 2. Ærkebisp Nils af Upsalas; 4. G. 173; 5. Exvi 8; 6. Svarte Jens's; 7. Lxli 1; 8. Lxviij 12 (Thott); 9. Otto Ulfssons; 11. Brudstykke. Kongens Arkiv (RA. Sverige). *Hvitfeld IV, 630, Fol. 819[a]*; *Rydberg III, 185.* [7045

a) Hvor der i Orig. henvises til 1438 in oct. visit. Mariæ [ɔ: 6958], indsætter Hv. i Stedet: den 11. Martii Aar 1437, visitationis Mariæ: Vi Hans Laxmand udi Lund (saa skulle alle staa som Brefwet etc. fuldbyrde) [ɔ: Begyndelsen af den saakaldte fornyede Unionsakt].

Nov. 6. Wy Cecilia, her Esbern Tagiß dochter priorissa. Heylewich Stormes, Elisabet Prekels, Marina Kotelberghes, Kristina Duuenuletes, Kristina Mestorpes, Sophia Stampen, Armegart Leembeken, Anna Sturen unde dat gantze mene kouent des closters s. Johannis vor der stad Slesewic don witlik, dat vrowe Katherina Dozenroden unse medesuster mid unsem volborde heft ghestichtet an unses closters kerken in de ere godes, juncvrowen Marien unde s. Nicolai an unses closters kerken ene ewighe almissen to enemme altar, dat me noch legghen schal an unses closters kerken, mid 200 mk. lubesch, also to Lubeke unde to Hamborch ghenghe sint, de er moder vrowe Marine saligher dechtenisse, hern Siuerdes Dozenrade husvrowe wesen hadde, dar to gheuen heft, unde heft mechtich maket den bo[!]scheden scholer Nicolaum van Bucken, deme vrouwe Katherina to deme ersten male de almissen lenet heft, up to borende unde to boleggheude to der almissen, unde wat an den 200 mk. rede bolecht is, dat de also bliuen also langhe, dat de jarlike rente wedder koft wert van den, dar se by bolecht sint, mid desseme underschede, dat desse Nicolaus edder sine nakomelinghe, deme desse almissen van vrowe Katherinen leent werden, schal gheuen van der renthe, de van den 200 mk. komen mach, vrowe Katherinen de wile, dat se leuet, 10 lubesche mk. penninghe, also to Lubeke unde to Hamborch ghenghe sint, alle jar to Martens daghe an unseme closter. Unde wan vrowe Katherina van desser werld ghescheden is, schal de rente wesen Nicolao van Bucken edder sinen nakomelinghen. Vortmer schal vrowe Katherina desse almissen, wilken tiid dat se los werd, wedder vorlenen, unde wanner se auer van deme leuende ghescheden is, schal de leenware desser almissen bliuen an unses couentes macht. Weret das desse renthe wedderkoft worde, schal Nicolaus van Bucken edder sine nakomelinghen na unses closters willen wedder bolegghen den houetstol, also dat de houetstol mid der renthe nicht entferet worde unde dat dit godes denste nicht vorstoret worde. Vortmer schal Nicolaus edder eyn ander van siner weghen unde sine nakomelinghe vor deme altar in juweliker weken holden edder holden laten 2 missen by vor Katherinen leuende, unde wan se afgan is, ...[a] missen unde bidden vor vrowe Katherinen sele unde erer moder sele unde alle der selen, de ere almissen darto gheuen hebben unde noch gheuen. Wy hebben unses couentes ingheseghel[1] und vrowe Katherinen ingheseghel ghehenghet laten vor dessen breff, unde wy Gotschalcus Rixstorp[3] archidiacon der domkerken to Slesewic bekennen unde Tydericus Woltorcke domhere der vorscreuen kerken, dat desse stucke ghescheen sint, dar wy an unde ouer wesen hebben; des umme bede willen vor Katherinen hebbe wy unse ingheseghel henghet

laten vor dessen breff. Ghegheuen unde scheen des vrigdaghes vor Martini.

Perg. med [4] Segl: 1. Klostrets aflange Segl (G. S. 83*); 3. (Rixstorp). Slesvig Johannes Kl. Arkiv. (*Reg. *5248.*) [7046

a) Rasur.

Nov. 25. *Reg. *5249.* Perg. med 2 Segl: 1. Lxxij 40 (s wendt hinrcson); 2. Lxxij 39 (S HINRIK . RSONE[?]). Senere til Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 10). *Dipl. Flensborg. I, 501.* [7047

Nov. 30. »Hinrick Vaste byman i Malmöge låter upläsa på Malmöe byting Mårten Vlfz bymannenz i samma stad honom gifne obligation på fyrahundrade reinske gylden, för hwilka pandtforskrifwit war bemelte Vlfz gård belägin sunnan näst Attelgatan nästan mitt i byen, dat. Andreæ dag«.
[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 278. [7048

Dec. 16. Jeg Pær Brathe a. w. har annammet Gods, hvilket min Moder indsatte til Gemme i s. Clare Kloster i Roskilde, som er een Kiste med Breve, 3 Sølv »nappæ«, 11 Sølvskaale, 10 Sølvstobe, for hvilket jeg lader Jomfruerne kvit. Sig. meum cum sig. Dn. Johannis Roskildensis episcopi[2], Dn. Oluf Da[3] prepositi Roskildensis et Bonde Jepß A. Datum Roskildis fer. 4. quatuor temporum ante nativit. dni.

Perg. med [4] Segl: 2. G. 173; 3. G. 269. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 21). [7049

Dec. 23. Nicholaus Laurencii[1] viceadvocatus civitatis Roskildensis, Andreas Aghesß et Michael Jacobi, proconsules, Jacobus Johannis, Johannes Andree et Magnus Johannis[6], consules, et Wilhelmus Remæsnidhere civis ibid. Fer. 4. post f. Thome in placito nostro civili discr. Johannes Myro noster concivis discreto Jacobo Thyconis etiam nostro concivi fundum suum per incendium desolatum Roskildis in par. s. Botulphi ad partem aquilonarem platee regie et communis inter fundos altaris s. Magni et domus hospitalis s. spiritus dicte Dwebrøthre situm scotavit, recognoscens se plenum valorem sublevasse, Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1. Haand; 3-5. Bomærker; 6. Eix 1; 7. Bomærke. (AM. XXIV, 13.) [7050

Dag? Fuglse H.s Thingsvidne om et Bol i Hafverløche By.
[Perg. Hillested Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 321: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 274.* [7051

— Nicolaus episcopus Slesvicensis prelatis et capitulo Slesvic. Cum major prepositura ecclesie Slesvicensis dignitas existens per mortem Johannis Nolsseken vacavisset et ad eandem persone idonee electio seu postulatio ad dictos DDn. prepositum, archidiaconum, cantorem et capitulum pertinet, DDn. Gotschalcus Rixtorp archidiaconus, Johannes Wegener cantor et capitulum coram nobis in ecclesia con-

gregati omnem potestatem eligendi in nos transtulerunt. Nos vero, deliberatione cum cantore et capitulo super hoc habita, deliberavimus dicto Dn. Gotschalco Rixtorp archidiacono de prepositura velle providere. Ipso ad nos vocato injunximus sibi, ut onus acceptaret. Proprio motu Dn. Gotschalco coram nobis genu flexo preposituram contulimus ipsumque per annuli nostri traditionem ac digiti sui impositionem investientes. Quibus peractis ipse Dn. G. collationem ratificavit et acceptavit, promittens nobis obedientiam. Nos igitur Dn. Johanni Vegenar cantori mandavimus, ut stallum in choro et locum in capitulo Dn. Gotschalco tanquam preposito assignaret et ipsum ad possessionem induceret. In quorum omnium fidem instrumentum publicum exinde fieri mandavimus. Nostrum sig. Acta Slesvik anno 1439.

Et ego Nicolaus Rose Slesvicensis etc.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Afskr. af Ulrik Petersen, Collect. XIV; LDipl. [7052

Dag? Jeg Jens Olufsen, man kalder Friis, kender, at Gaarden Grundorph og alt det andet Gods, som min Hustrus Fader Jens Kande har undt mig, har han befalet mig i god Tro, med slig Vilkaar, at naar han lyster dette Brev igen at kalde, han har givet mig derpaa, skal det være ham frit og frelst. Medb. af skellige Mænd Jens Henningssen, man kalder Skauv, Borgemester i Randers, Peder Michelssen Raadmand, Las Hendrichssen Bymand og Oluf Skriver ibid. Datum anno 1439.

[Orig.] Afskr. [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 85; LDipl. [7053

Uden Dag. Se 7038.

Brevbøger: Ribe Kapitel: *Oldemoder 84* (Juni 1—5), *113* (Juli 24), *113* (Juli 24). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 27* (Febr. 23), *19* (Maj 26), *16* (Juni 5), *17* (Aug. 9), *6* (Sept. 25; *ÆA. III. 191*), *2* (Okt. 21; *ÆA. III, 185*), *3* (Okt. 21; *ÆA. III, 185*), *26* (Okt. 28), *33* (Nov. 5; *ÆA. III, 184*).

Registraturer: Lunde Ærkebisp: se 7000, 7010. — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 46* (Febr. 2), *8* (Sept. 5), *8* (Nov. 13), *10* (Nov. 29), *146*(?) *148*. — Viborg Bisp: *ÆA. II, 252* (Apr. 4 el. 11?), *251, 292*. — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 96*. — Tommerup: *ÆA. IV, 368, 369*. — Antvorskov: *ÆA. IV, 86, 185, 185, 227, 228, 237*; se ogsaa 7044. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 398*. — Sorø: *SRD. IV, 503* (Apr. 23), *494*. — Maribo: *ÆA. III, 270, 280, 282, 298, 298*; se ogsaa 6991. — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 28*. — Dueholm: se *Dueholms Dipl.* Aar 1419. — Gudum: *ÆA. III, 210*. — Mariager: *Danske Mag. VI, 98* (E 43). — Vor: *ÆA. I, 193, 199, 209*. — Ø: *ÆA. III, 130*. — *Eline Gøyes Jordebog 374* (Marts 9), *412* (Juli 29).

1440.

Jan. 14. Aghe Parisß, som den Dag holdt Ramsiø H.s Thing, Niels[2] Sognepræst i Egby, Niels Laur.[3] og Jep Jensß[4], Borgere i Ros-

kilde, Jep Andersß i Borop, Hemming Scaale[6] i Ølsighemaghle og Lasse Pawelsß[7]. Torsd. efter 20. Dag Jul var skikket for os velbaaren Claus Henr. og bades et Thingsvidne paa den Dele mellem ham og Bæyent Bille om Gods i Thrwetzstorp. Da tilmeldte jeg Aghe Parisß beskeden Jes Laur. i Ølby dertil, at han skulde tage til sig 11 gode Mænd og sige, hvad dem derom vitterligt var. Da tog han til sig Jes Mikelsß, Jep Jensß og Hans Dopper af Dalby, Jes Olsß af Salby, Olaff Twesß af Wiby, Pedher Laur. af Dorstorp, Anders Nielsß af Ræynmarke, Anders Pædhersß af Ølsighe, Marthen Laur. og Boo Gotøøl aff Kløffuestethe, og Marthen Thorbørnsß, hvilke udginge og velberaadte indkom igen, og Jes Laur. sagde paa alles Vegne, at dem alle vitterligt var, at Bæyent Bille red ind i Thrwestorp og tog der 2 Aars Landgilde, og at Claus Henr. siden var indført med sine Thinghøringe Sywnde Bæyentzsß af Køylinge og Henrik Gammell af Farendeløse, Kongens Foged overværende. Skrevet *osv.* Med vore Indsegl.

Perg. med [7] Segl: 2. G. 395 (s . . . i broderi presbiter); 3. I Sigilfeltet: en Haand; 4, 6. Bomærker; 7. I Sigilfeltet: Bogstavet L; gennemskaaret. (RA. Ramsø H. 56.) LDipl. — Jfr. 1442 Marts 14, 16. [7054

Jan. 17. Jeg Jens Olsß Raadmand i Køghe vederkendes mig, at jeg ved 22 Aar siden med min Husfrues Samtykke gav en Jord til s. Karine Alter i s. Gertredhe Kapel, i Køge bygt er, liggende i det Stræde, der ligger vesten s. Nicholai Kirkegaard nør ind til Graven østen Gaden, 28 siælendske Alen bred baade ved Gaden og østen paa Jorden, med Vilkaar, at Kapellets Værger skulde bygge Jorden og oppebære Landgilde og Rente af Hus og Jord til Kapellets og Altrets Nytte og lade hvert Aar læse eller synge hver Onsdag en Messe for Altret til Jesu Christi, hans Moder Marie og s. Karines Hæder for min, min Husfrue Merdes, vore Forældres og Børns Sjæle. Synges eller læses Messen ikke, har mine Arvinger Magt at oppebære Renten, eller Borgemestre i Køge at indlægge og gemme den efter Raadets Raad, indtil Kapellets Værger vil holde Messen. Sig. meum cum sig. discretorum Høwe Johannis Petri consulis in Køge, Michaelis Johannis et Petri Johannis notarii, villanorum ibid. Datum Køge dnica. prima post oct. epyphanie dni.

Perg. [med 4 Segl]. Køge Kirkes, senere Byens Arkiv (RA.). [7055

Jan. 21. »Adkombst paa en gaard nest synden s^te^ Clemens kierche. anno 1440 die Agnet. virg. et mart.«

[Orig. Aarhus Bispearkiv.] Udtog i 1. Reversal over Bispearkivet, Bl. 120, Nr. 10. [7056

Jan. 25. Frater Petrus abbas Ringstadensis. A belligeroso Dn. Steen Basse M. de Tydebærghe plenariam solutionem pensionis de

bonis nostris in Sørop sibi conductive dimissis a tempore, quo eadem habuit, usque in presens sublevavimus. Sig. nostrum. Datum die convers. Pauli.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Ringsted 3.) (*Reg. *5283.*) [7057

Jan. 29. *Reg. *5254* (*Vidensk. Selsk. Skr. IX, 692*). Se 1446 Jan. 28.

Febr. 1. Pæther Bugge Foged i Lund, Arweth Bænctsß; Ebbæ Thrwetsß, Borgemestre i Lund, Niels Thwmesß, Olaff Gwnnersß, Raadmænd, Jægopp Finsß, Staffen Gulsmit og Essbern Thryelsß, Bymænd sstds. Mand. før Kyndelmisse Dag skødede paa vort Bything beskeden Niels Thursß Bymand i Lund 1 Gaard i s. Thomessæ S. i Lund paa Jomfru Jehannæ Ossthrædhædatters Vegne og paa hendes Formynderes Vegne og Forstanderes Pæther Hiæliæsß og Pæther Nielsß, som »bondes mæn« er i Sønræ Assbo H., til skellig Bænct Magnusß Bymand i Lund. Item kendtes Pether Heliæsß og Pæther Nielsß paa Jomfruens Vegne dem at have oppebaaret fuldt derfor. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [8] Segl: 5. Utydeligt Skjold. (SvRA.) [7058

Febr. 3. Eric Nielß i Løverstatha V. sælger Kannik Niels Ysacsß Bøger.

Perg. [med 4 Segl]. (SvRA.) *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 207.* [7059

Febr. 8. *Reg. *5256.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. under 1417 $^{4}/_{10}$. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 12.* [7060

Febr. 14. Jeg Boo Tholffsøn[1] af Brødaghræ skylder velbyrdig Clawes Niælsß af Ællingæ 20 rinskæ Gylden af Guld af de 4 »køræ førstæ slagh«, at betale inden Paaske næstkommende; betales de ej, pantsætter jeg ham mit Gods, som er 2 Gaarde i Snarvpp i Glimaghræ S. i Gythingæ H. (Jens Pæthærsß, 4 Pund Smør; Pæthær Skøttæ 4 Pund Smør). Skal C. N. nu straks annamme disse 2 Gaarde i sit Værge, Landgilde og hvad de rente kan, op at bære, Vornede udi at sætte og udaf; Løsningsdagen skal være Mikkæ[*l*]s Dag. Medb. af gode Mænd Æskild Aghæsß af Watnaass, Pæthær Aghæsß af Olingæ, Gøøzstaff Lalæsß, a. w., og Hr. Arffwidh Bæyntsß[5] Borgemester i Lund. Datum Lundis dnica. prima quadragesime.

Perg. med [5] Segl: 1. Dxxiv 1; 5. Lxxxiv 19; paa Bagsiden: »... lxxxviii sabbato infra oct. Martini redempta sunt hec bona ab Hinrico Persß familiari et prefecto Nicolaus Clausß in Ellinge per reverendum in Christo patrem dominum Jo. Brostorp etc.« og »Mattis Tag. breff po Snarderop. Aruid Trolle haffuer ett[?] vederlaght fore Skabersyø«. (SvRA.) LDipl. [7061

Febr. 14. *Reg. *5257.* [Perg. med 7 Segl.] Vidisse af Kristjern I 1465 Aug. 17: RA. Reg. 69, Fasc. 20, 22. *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 118.* [7062

Febr. 15. Jeg Knwd Nyelß[1] a. w., i Wydfuglebyergh, har i Leje af Hr. Jens Krabbe en Gaard i Thorslundemagle i Lylle H. (Per Mawens), saa længe han og jeg og min Husfrue Ingerd alle lever, med det Vilkaar, at vi skal give ham hvert Aar inden Kønnermøsse 3 Pund Korn, at yde i Roskilde. Betales de ham ej, skal han have fuld Magt til at genkalde Gaarden. Sig. meum cum sig. Dn. Martini[2] canonici Roskildensis. Datum crast. Valentini.

Papir med 2 Segl: 1. Clxiv 7; 2. G. 270 (s' martini iohannis prest=biteri). Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter) (AM. XXXVII, 33). LDipl. — Jfr. 6820. [7063

Febr. 17. Anders Jensß Landsdommer i Sieland, Beyent Prior i Antwordskow, Jens Andersß af Wetersløff, Saxe af Fretzgard, Jep Scriffuere af Toghrop, Anders Jensß af Ortwedh og Per Nielsß Bymand i Ringstæde. Anden Onsdag først i Fasten var paa Sielandzfare Landsthing 4 velbaarne Mænd: Skawe af Eskelstrop, Claws Griiff af Riisløff, Niels Snwbbe af Gerderop og Jens Snubbe af Riisløff, som var tagne til Thinghøringe af Landsthinget til et Nævnd, som var tilnævnt at udride et Markeskel og Skovskel mellem Holme Fang paa den ene og Raffnstrope Fang og Nyrope Fang paa den anden Side; hvilke vidnede, at forskr. Nævnd havde været sammen ved Porsmosen og vidnet, at de ej rettere havde hørt eller spurgt, end at den Aastrøm, som løber [fr]a Griips Mølle af Olstrop, gør Markeskel saa langt, »som han kenne kand«, og at hvad Skov eller Mark, som ligger vesten derfor, ligger til Holme, og hvad som ligger østen derfor, hører til Raffnstrop og til Nyrop. Vore Indsegl. Givet *osv.*

[Orig. Senere i Roskilde Bisps Arkiv?; *ÆA. III, 341.*] Afskr. fra 15. Aarh.: RA. Topogr. Saml. paa Papir, Ravnstrup 8. [7064

Marts 2. Jeg Pedher Tubbason har opladet ærlig og velbaaren Hr. Swarta Jønis R. det samme Gods i Gællinge, som min Oldefader Tubbe Biørnason tilforn havde solgt Hr. Niklis Swarta Skåning R., Gud hans Sjæl naade, Hr. Swarta Jønisza Fader, og hvad som da igenstod af den Pengesum, som Hr. Skonung skulde have givet min Oldefader derfor, har mig nu Hr. Swarte Jønis betalt. Thi afhænder jeg forskr. Gaard i Gællinge til Hr. Swarta Jønis. Fragaar noget af forskr. Gaard ham med nogen Ret, tilbinder jeg mig at vederlægge ham saa godt Gods igen og i saa godt Leje, som dette ligger, inden næste 6 Uger derefter. Bedes jeg beskedelige Mænds Indsegl, som er Lasze Piik a. w., Hr. Anbiørn[2] Kirkepræst i Fiæråász og Clæmet

Laurenszon[4], »medan« jeg selv ej Indsegl har. Datum parochia Fiærååås fer. 4. ante dnicam lætare.

[Perg. med [4] Segl: 2. Kalk; 3. Udslidt; 4. Skjold, tværdelt, i øverste Felt en opstaaende Spids.] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 460 v. (SvRA.). [7065

Marts 8. Jeg Nissæ Mortensß Dymeke[1] i Rodingh sælger Kapitlet i Ripæ Skyld og Rente af en min Gaard i Rodingh (Nissæ Jeipsß), som er 1 Ørtug Korn i Rug, 5 Skill. ængels og 1 Skp. Smør aarlig, hvilken jeg tilbinder mig at give Kapitlet hvert Aar inden Andree Dag for en evig Messe at holde en Dag i hver Uge for Nissæ Mattissß Sjæls Helsens Skyld[a]. Item har Kapitlet undt mig, at naar jeg varer Kapitlet ad $^1/_2$ Aar tilforn, da skal jeg have fuld Magt at igenkøbe Renten for 40 lybske Mk. gænge i Ripe. Advarer jeg dem om Michels Dags Tid, skal Skylden følge Pengene. Sig. meum cum sig. discr. Lydekini Hartløffß[2] proconsulis Ripensis, Seuerini Kanuti[3] in Rodingh, Lagonis Jensß[4] in Sem, AA., et Esberni Michaelis civis Ripensis. Datum fer. 3. ante f. Gregorii pape.

Perg. med [5] Segl: 1. Jix 1; 2. Bomærke; 3. Cl 1; 4. Dxlv 18 (Glambæk). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 1448 Nov. 15. [7066

a) Samtidig Paaskrift: .. pro morte Nisse Matissß occisi.

Apr. 3. Jeg Jens Wele[1] Kannik i Roskilde har ladet til Løsen ærlig Pæther Ogxe, a. w., en Gaard i Nørre Hwalsiø (Litle Hemmingh), som Hr. Laurens, fordum Degn i Roskilde, tilpantede sig af velbaarne Stigh Haghe og lagde til mit Kannikedømme, som han funderede, og faaet fulde Penge derfor. Thi kendes jeg mig ingen ydermere Rettighed at have i Gaarden og mæler jeg det Pantebrev, som var givet derpaa af Stigh Haghe, magtesløst. Medb. af Hr. Jeyep[2] Degn, Hr. Oleff Daa[3] Provst, Hr. Hannes Kantor og Hr. Niels Lagesß Kannik i Roskilde Kirke. Datum dnica. quasimod.

Perg. med [5] Segl: 1. G. 262; 2. G. 194; 3. G. 269. (RA. Voldborg H. 90.) LDipl. [7067

Apr. 7. Jepp Kare[1] Herredsfoged i Mosse H., Henning vame Haghen Høvedsmand paa Aaleholm, Claues vame Haghen Kannik i Lund, Jess Matiß[4] af Geltofft, Jess Nielß[5] af Wlsløff, Jepp Schawe, Fickæ Mawenß[7], a. w. Torsd. efter Søndag quasimodogeniti gav paa Thinget beskeden Mand Jacob, som bor i Slymmynghe, Afkald paa en Gaard i Bramstorpp, i hvilken han nu selv skal bo, og kendtes ingen Ret at have deri, men fæstede den for os af hæderlig og velbaaren Wlff Godhow for beskeden Skyld og Landgilde. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [7] Segl: 1. M 49; 2. Forsiden fattes; 4. Exix 10 (Gøye); 5. Lxxxvi 1; 7. Lxxviij 1. (AM. II, 30.) [7068

Apr. 9. *Reg. 3642**. **A.** Perg. med Kristoffer af Bayerns Pfalzgrevesegl. Senere i Kongens Arkiv (RA. Haandfæstninger 4a). *Hvitfeld IV, 641, Fol. 824.* — **Aa.** Optaget i 7070. *Aarsb. fra Geheimearch. II, 41.* [7069

— Ærkebispen af Lund om Kristoffers Ed.

A. Notarialinstrument af Petrus Johannis. Perg. med Notarmærke og [5] Segl: 1. G. 27; 3. Forsiden fattes. Senere i Kongens Arkiv (RA. Haandfæstninger 4 b). *Aarsb. fra Geheimearch. II, 40.* — **B.** Notarialinstrument af Johannes Nicholai, clericus Roschildensis dyocesis. Perg. med Notarmærke [og 5 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA. Danica). — Afskr. af Eden alene med Tilføjelse: Et hoc juramentum etiam publica manu subscriptum est: Lundebogen S. 19. Jfr. M. Matthiæ, Reg. Dan. Series: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 153.* — **C.** Notarialinstrument af samme. Perg. med Notarmærke og [5] Segl: 2. G. 815; 3. Forsiden fattes; 4. G. 619; 5. G. 679. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten, Suppl. 42). [7070

Apr. 11. *Reg. 3643.* **A.** Perg. [med 1 Segl]. Viborg Bys Arkiv (RA. Viborg 17). *Dipl. Viberg. 27.* — Afskr., attesteret 1618 Juli 5: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 1a. Afskr. af Fr. Thestrup »af en Copia«: Ny kgl. Saml. 4to, 742 b. Afskr. fra 18. Aarh.: Gml. kgl. Saml. 4to, 3169 (Voss). — **Aa.** [Dansk Oversætt. fra 16. Aarh., ved Jens Grydestøber, fordum Sognepræst i Sortebrødre Sogn i Viborg.] Afskr. af Christopher Jacobszen, Skriver i Viborg, o. 1660: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 248 a 2. Afskr. fra 17. Aarh.: Uldall 4to, 241, S. 341. Afskr. af Langebek af de første 11 Artikler: Ny kgl. Saml. 4to, 761. — **Ab.** Oversættelse fra o. 1600; Rigtigheden af Oversætt. attesteret 1668 Apr. 18[a]. RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 1 b. Afskr. herefter: Kall Fol. 59, Fol. 60, 4to, 380, Gml. kgl. Saml. 4to, 3169 (Voss), Ny kgl. Saml. 4to, 742 b (Fr. Thestrup), 4to, 761 (samme), Thott Fol. 1176; RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 248 a. *Rosenvinge V, 267.* — **Ac.** Afskr. af den latinske Text fra 16. Aarh. paa 3 sammensyede Pergamentsblade; ovenover Brevet staar: Vi Borgemester og Raadmænd i Viborig gør vitterligt, at vi af fremfarne Konger har slige Privilegier som her efter følger; efter Stadsretten af 1440 følger Privilegierne af 1505 Nov. 28 (Fred. efter Katerine Dag) og 1442 Juni 11. Sæby Bys Arkiv (RA.). — **Ad.** Afskr. af samme Privilegier som i **Ac.** i Oversættelse, 1640 Febr. 24. Orig.: Kolding Bys Arkiv, jfr. Rosenvinge V, xxxviij-ix. Afskr. 1773: Kall Fol. 60. — **Ae.** [Oversætt., omformet til en Stadsret for Varde (jfr. 1442 Aug. 16—22). Varde Bys Arkiv.] Kopi indleveret 1648: RA. Danske Kanc. [7071

a) Attesten er trykt hos Rosenvinge V, xxxviij (hvor dog er udeladt et Komma mellem: Copie og: udi.

Apr. 12. Jens Basse Foged i Hellum H., Greger Andersen Provst og Præst i Bellum S., Morten Svane V., Bertel Pallesen i Lyngbye, Jens Nielsen ibid., Peder Jensen af Rold, Moggens Nielsen, Niels Tordsen, Michel Laurdsen og Michel Smed, Bønder. Tirsd. efter 2. Søndag efter Paaske fik Morten Jepsen inden 4 Stokke paa Hellum H.s Thing et Thingsvidne med 8 Dannemænd: Morten Svan, Jens

Nielsen af Lyngbye, Bertel Pallesen, Moggens Nielsen, Michel Laurdsen, Peder Jensen, Michel Smed og Bradsen[?], hvilke vidnede, at Refsnes rette Aalegaard fuldkommelig til begge Lande har ligget til Refsnes ukæret i 50 Vintre og længer. Vore Indsegl. Scriptum Bellum *etc.*

[Perg. Ark. paa Ræys.] Afskr. i Thingbog for Lindenborg Birk Nr. 14, Bl. 145 (1747). Herefter Afskr. af Gjerding: Ny kgl. Saml. 4to, 868 p. [7072

Apr. 16. *Reg. 3644.* [Orig. Viborg Kapitels Arkiv.] Optaget i 7086. *Pontoppidan, Ann. II, 573.* [7073

Apr. 20. *Reg. *5264 = *5698.* Koncept paa Papir med Aar mcdxl. Københavns Kapitels Arkiv; skænket 1752 af Harder til Danske Selskab (RA.). *Kbhvns. Dipl. I, 162.* — [Perg., stærkt medtaget. Samme Kirkes Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750 med Aar mcdl: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 93.* — Hertil 6956. [7074

Apr. 30. *Reg. 3645*.* **A.** Perg. med 38 Segl. Det slesvig-holst. Ridderskabs Arkiv (ikke undersøgt). *Hvitfeld IV, 644, Fol. 825; Priv. d. Ritterschaft 5* (= *Antislesvigholst. Fragm. VII, 77*). — **Aa.** Vidisse af Kapitlet i Slesvig 1569 Maj 9. Perg. [med 1 Segl]. RA. Gottorpske Membr. Fasc. 17. Udtog af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 172 v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 373*). — Jfr. 1442 Dec. 29. [7075

Maj 7. Privilegium for Odense. Se 1441 Maj 7.

Maj 7 el. **Sept. 17.** *Reg. 3647.* [Perg. Mariager Kl. Arkiv.] *Danske Mag. VI, 70.* [7076

Maj 14. Jes Gregersß Kongens Foged i Randers, Jes Kanne a. w., Pæther Michelsß Borgemester, Jon Andersß, Jæp Homan, Nis Symensß, Raadmænd, og Jes Lawesß Bymand sstds. Pinseaften lod i Randers Raadhus hæderlig og velbyrdig Fru Ælsuff af Steffrynge læse et Brev paa Latin, lydende paa Dansk som følger: **1514.** Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. [med 7 Segl]. (Trudsholms Arkiv; nu RA. Gerlev H. 25.) LDipl. u. 1328 $^6/_2$. [7077

Maj 18. Jeep Scriuere[1] siddende i Landsdommers Sted i Siæland, Broder Pæther Abbed i Ringstædh, Hr. Martin Kannik i Roskildhæ, Olaff Grwbbæ af Spangaggræ, Erik Billæ[6] i Allandhæ, Anders Jensß[5] af Borby, Saxæ af Fritzgard, a. w. 4. Dag Pinse lod paa Sialandanzfar[!] Landsthing beskeden Per Sweyæ, Hr. Axels Svend, læse Breve under hele Indsegl: **6774-75, 6891, 6934.** Vore Indsegl *osv.*

Perg. med [7] Segl: 1. Lxiv 3 (sigillvm iacobi iohannis); 5. Li 12 (s. ande . . . . nis; Passow); 6. Lxx 5 (s. erici benedicti bille). (Norske Rigsarkiv; fra Kristiania Universitetsbibliothek.) [7078

Maj 21 (sabb. ante trinit.). Privil. for Vordingborg. Se 1445 Maj 22.

Maj 22. »Jöns Gryms riddares i Tostorp åth s. Olafz kyrckia gifne donations breef på een gård liggiandes i Tumby i Smedzsterp sochn i Ingelsta häradt, dat. trinitatis dagh«.

[Orig. Lunkende Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 38. [7079

Maj 23. *Reg. 3648**. Perg. [med Konciliets Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Lifland 11 f). *Terpager 108*; *Liv-, Esth- u. Curländ. UB. IX, 434.* [7080

Maj 24. Jeg Woldemor Æwertsß, Møltikæ kaldet, af Hælsingæ, vederkender mig at holde det Brev, som min afdøde Fader Æwert Møltike gav s. Agnetis Kloster i Roskilde paa en Gaard i Ryghæ, Gerløffe S., Løwæ H. (Pæther Boyæ), og oplader Klostret al Rettighed, som min Broder Hans Møltike eller jeg til denne Dag har haft i den. Findes der noget Brev paa denne Gaard ved mig eller andre, som kan skade Klostret, skal det være magtesløst. Medb. af min Broder Hans Møltike, Jeip Halwægge, min Moders Søstersøn, Therbern Bille og Erik Bille. Datum fer. 3 post dnicam. trinitatis.

Perg. [med 5 Segl]. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 287* (RA. Løve H. 134). LDipl. — Jfr. 7082. [7081

— Jeg Woldemor Æwertsß[1], Møltike kaldet, af Hælsinge, har af s. Agnetis Kloster i Roskilde taget i Leje i mine Dage en Gaard i Ryghæ, Løwe H., Gerløffæ S. (Pæther Boyæ), under Vilkaar, at jeg aarlig inden Wolburghmøssæ Dag skal betale Klostret 2 Pund Korn, halvt Rug og halvt Byg, og 2 Skill. Grot i gæve Penge; forsømmer jeg det, skal Klostret have fuld Magt til at tage Gaarden med Vorned og Bygning tilbage. Naar jeg er død, kommer den til Klostret igen uden Hinder fra mine Arvingers Side. Sig. meum cum sig. Dn. Jacobi Johannis officialis Dn. episcopi Roskildensis, Dn. Martini Jensß canonici ibid. et Jacobi Jensß dicti Scriwere[4] de Towerop. Datum fer. 3 post dnicam. trinitatis.

Perg. med [4] Segl: 1. Dxvi 4; 4. Lxiv 3. Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 287* (RA. Løve H. 135). LDipl. — Jfr. 7081. [7082

Maj 26. Jeg Hæmming Nielsß kaldet Høns, Bymand i Næstwet, har skødet Jens Juthe min Medborger en Bod med Gaardsrum vesten s. Mortens Kirke, norden ved den Bolig, Lassæ Baghere ibor, og faaet fuldt Værd derfor. Sig. meum cum sig. discretorum Andree Tydbo, Jacobi Skobhe[3] et Olaui Remesnitheris, concivium meorum. Datum die corporis Christi.

Perg. med [4?] Segl: 1-2. Bomærker; 3. Bomærke (S' IACOBI LAWRENCII). (RA. Næstved 9.) — Jfr. 7084, 1441 Febr. 2, 6. [7083

Maj 30. Mikil Pæthersß[1] Byfoged i Næstwet, Lassæ Mortensß[2] Raadmand, Anders Tydbo[3], Jæp Skobhe[4], Ingwor Jeopsß, Oleff Reme-

snithere[6] og Hæmming Skolling[7], Bymænd sstds. Skellig Hæmming Nielsß kaldet Høns, Borger sstds., skødede Mand. efter hellig Legems Dag paa vort Bything sin Medborger Jens Juthe en Bod vesten s. Mortens Kirke, norden ved den Bolig, Lasse Baghere ibor. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med 7 Segl: Bomærker. (RA. Næstved 10.) — Jfr. 7083. [7084

Juni 6. In nomine dni. amen. Indict. 3., die lune 6. mensis junii hora tertiarum vel quasi summo pontifice electo in mei notarii publici testiumque infrascriptorum presentia, Dn. Nicolao episcopo Sleswicense [!] suam sinodam episcopalem in habitu pontificali in presentia DDn. Gotschalci Rixtorpe prepositi et capituli sui ac totius cleri civitatis et diocesis Sleswicensium ad citationem et convocationem executioni debite demandatam ibidem congregatorum, idem Dn. N. synodo suo finito coram me et testibus infrascriptis omnibus presbiteris et beneficiatis civitatis et diocesis supradictarum mandavit, quod quilibet eorum proprium librum horarum habere deberet secundum ordinem Sleswicensem in termino, infra quem hujusmodi liber competenter scribi possit aut alias procurari, quodque secundum dictum ordinem quilibet predictorum in antea horas suas legere et dicere debeat cum observatione observande in eadem sinodo publicate pro anno presenti. Insuper sub pena suspensionis a divinis mandavit, ut nullus presbiterorum civitatis Sleswicensis legat in antea horas suas aut legendas de libris chori Sleswicensis, nisi proprium librum horarum secundum ordinem predictum jam habuerit. Deinde mandavit firmiter observari ab omnibus supradictis statuta provincialia ac sinodalia, quo annis preteritis in sinodis episcopalibus fuerunt publicata. Post . . . mandavit michi, ut legerem decretum sinodi Basiliensis clericis concubinariis publicis certas penas per ordinarios locorum infligi disponens, quo per me alta voce lecto Dn. Nicolaus requisivit secundum tenorem ejusdem decreti omnes presbiteros beneficiatos, ut premittitur, et clericos fornicarios publicos civitatis et diocesis predictarum, ut infra 30 dies suas concubinas realiter a se suaque cura dimitterent, quos 30 dies unicuique eorum pro trina et canonica monitione assignavit, protestans, quod lapso dicto termino contra hujusmodi concubinarios juxta formam dicti decreti procedere vellet ad penas in eodem contentas, nisi causam dicerent rationabilem, quare ad premissa non tenerentur. Super quibus Dn. Nicolaus me unum vel plura petiit instrumenta. Acta *etc.* in ecclesia cathedrale Sleswicense, presentibus Ludero Lund canonico Sleswicense et Petro Detleui clerico Sleswicense necnon Jacobo Petronille clerico Lubicense.

[*Notarmærke.*] Et ego Theodericus Herstede clericus Verdensis diocesis, publicus imperiali auctoritate notarius *etc.*

Perg. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86, A 11). [7085

Juni 8. *Reg. 3649.* [Orig. Viborg Kapitels Arkiv[a].] Afskr.: Resens Atlas VI, 181; herefter Bartholin K, 73, hvorefter: *Pontoppidan, Ann. II, 571.* Andre Afskrifter: Thott Fol. 737, S. 419; 4to, 1452. 2028; Gml. kgl. Saml. 4to, 3177. LDipl. [7086

a) Tilhørte siden Resen (sml. Thott Fol. 732, 4to, 1450).

Juni 15. Jeg Jens Branswiigh af Aghorpp a. w. skylder velbyrdig Clawes Nic. af Ellinge 20 svære fuldvægtige engilske Nobeler; er de ej saa fuldvægtige, skal de saa vægtige være, at de kan fuldvægtige være med 1 Nobel og 20 og ej med flere og intet andet Værd. Om de ej betales inden Johannis Midsommers Dag, som nu næst kommer om 1 Aar, pantsætter jeg ham straks 2 Gaarde i Alrome (Jens Andersß, 3 Skill. Grot; Jon Magensß, 2 Skill. Grot), 1 Gaard i Ryth (Peder Suensß, 4 Skill. Grot), 1 Gaard i Brøde (2 Skill. Grot), min Gaard i Gwmmorpp (4 Skill. Grot), alle i Ludgvde H. i Alrome S.; og skal C. N. straks frit i sin havende Værge annamme alt, hvad Godset kan rente, at oppebære, til det igenløses paa Micaelis Dag og ingen anden om Aaret, og skal han være fuldmægtig til Vornede i at sætte og af og aldeles at bruge til sin Nytte. Medb. af gode Mænd Peder Saxtorp af Halmstade, Hr. Peder Præst i Nordwidinghe, Thwe Geedh af Rønebierge og Offee Saxtorp af Boosgarden, a. w. Datum Ellinge in festo Viti et Modesti.

[Orig.] Afskr. i Nils Klavsøns Kopibog (Upsala Universitetsbibl. E. 213). [7087

Juni 17. »Severini episcopi Pharensis ac vicarii reverendissimi archiepiscopi Lundensis in pontificalibus generalis uthgifne indulgentz breef åth dhem, som idkesamligen frequenterade s. Botulphi kyrckia i Lund, dat. die Botulphi«.

[Orig. Lunds Botulphi Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 37. [7088

Juni 24. *Reg. *5266.* [Perg. [med 3 Segl]. Senere til København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 68.* [7089

Juni 28. *Reg. 3651.* [Orig.] *Testrup, Om Tingene 15.* [7090

Juli 1. I Jhesu Christi Navn Amen. Ingiærdh Jeibsdottær af Thwd, [Hr.?] Nissæ Palsøns af forn. Thwd Efterleve. Efterdi det Helligaandshus i Aleborgh, som er stiftet inden faa Aar her tilforn og der holdes dog daglige Messer, Gudstjeneste og mange miskundelige Gerninger gøres med de fattige, vanføre Mennesker, at dette maatte øges og at jeg og min Søn Martin Niælß og hans Husfrue Fru Mættæ Eriksdottær og Marinæ Niælsdottær, min Datter, og min Husbondes Sjæl og alle mine Forældres Sjæle og alle deres, som jeg er godt skyldig, og alle kristne Sjæle maatte ydermere lodtagne vorde af

forn. Messer, Gudstjeneste og Almissegerninger, da skøder jeg med min Søn M. N.s Samtykke til forn. Helligaandshus 1 mit Gaardsted i Længiem i Winnæberi H., hvilket ligger vester og nør i Længion og skylder 3 Pund Korn og Nissæ Mikkilß »sidh[erst]« paaboede. Skete det, at andre havde Tiltale dertil og finge det fra Helligaandshuset, skal jeg udlægge et andet Gods her i Wænnæsysel, som skylder 3 Pund Korn. Medb. af hæderlige Mænd, som jeg og min Søn har bedt dertil: Biskop Gerts i Børlom med min Søns Indsegl Martin Niælsøns V., Erik Niælß af Brodskow, Jessæ Baggis af Ælinggardh, Pædher Mattisß af Bolw, Krestiærn Jenß af Linnærom, Pædhær Stiiß, VV. Datum T.weden profesto visitat. Marie.

[Perg. med 8 Segl.] Aalborg Helligaandshus' Arkiv (AM. II, 31). [7091

Juli 1. Jes Nielson[1] a. w., Borgemester i Nakschow, Per Kopman Borgemester sstds., Anders Owelson, Olwff Nielson, Hemmyng Owelson og Mortin Jeopß. Matis Jeopson og Niels Jeopson og flere af deres Samfrænder var venligen mødte paa en Dagtingen i Nakschow med Jes Skræderæ, Per Jeopson i Skelsetoftæ, Jep Farson, Hans Pætherß og Lassæ Kalsæ, Borgere i Nakschow, og med flere af deres Samfrænder paa Hemmyng Jeopsons Vegne, hvis Sjæl Gud have, hvilken Hemming Jeopson, »som wth fyllæ for Kragør aff en bothe, ter boten sankæ fra fornewnde Matis Jeoson, oc droknetæ«; og gjorde de her i Nakschow en evig Fred mellem begge Slægter for H. J.'s Død. Vore Indsegl. Givet i Nakschow Fred. efter Pæther og Powels Dag.

Perg. med [6] Segl: 1. Clxxvi 1; 2. 3. 5-6. Bomærker. (SvRA., Pergamentsbref rörande Danmark, 1. Kartong.; Specifikation, Acta privata Nr. 285.) [7092

Juli 8. *Reg. 3653**. [Orig.] Udtog: *Registrum Chr. Imi. ed. Hille, 358.* [7093

Juli 17. *Reg. *5257.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 19.* [7094

Juli 20. Skøde af Maye Jensdatter.

Perg. med [8] Segl: 1, 2, 4, 7-8. Bomærker (4. i Skjold). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 30.* — Jfr. 1441 Jan. 11. [7095

Aug. 1. *Reg. *5269.* Perg. med [8] Segl: 1. G. 868 (Lange); 2. G. 754 (Lange); 5. Fxliij 10 (Lange)[a]; 7. Fxliij 16 (Lange). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Kinch, Ribe I, 309* (blandt Vidnerne er: Gwnni Johannis og Gwnni Esgeri, ikke, som K. har, Iven). [7096

a) Sigilsaml. i RA.

Aug. 8. Udtog i *Danske Mag. I, 183* (*Reg. *5270*) efter en Bircherodsk Afskr. (RA. Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 2421). Se 1445 Aug. 9.

Aug. 8. *Reg. 3662.* [Orig. (Tilhørte 1648 Erik Lunov.)] Afskr.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 253; herefter: LDipl. [ex apographo Franckenavii] og Ny kgl. Saml. Fol. 598 q. *Mag. f. dansk Adelshist. I, 244* (tilføj efter Aaret: fer. 2. ante f. Laurentii nostro sub secreto. Ad instantiam et rogationem Dn. Erici Nicolai M.). [7097

Aug. 16. Adelsbrev for Hans Mule. Se 1444 Aug. 18.

Aug. 24. *Reg. 3656*.* Perg. med Kongens Sekret. (RA. Helsingør 6.) *Aarsb. fra Geheimearch. III, Till. 6.* [7098

Aug. 27. Wii Alff hertoghe to Sleszwick synd deme vromen knapen Benedictus van Anevelde hern Niclawessone schuldich 6065 lubesche marc pennynge, alse to Lubeke unde to Hamborgh genge sind unde dar eyn islik gud man dem anderen vul mede doen mach in deme lande to Holsten, ane hole pennynge unde ane sware. Vor dessen summen pennynge vorpanden wii Benedictus erbenomed unse herede Luntoft herede, alse unse vader unde vorelderen dat vriest hebben unde wii na en vriest hebben mochten, myd alleme rechte unde gherichte, hoghest, myddelst unde sydest, uns dar ane to beholdende vryg mandenst, gheistlike leenware unde wes dat mene land deit. Jodoch hebben wii uns ok beholden dat herede alle jar bynnen den achtedagen Mertens wedder to losende, unde wanner wii dat wedderlosen willen, dat scholen wii 1 jar tovoren in den achtedagen Mertens vorkundigen to Segarden myd unsem openen besegelden breue edder myd 2 unsen guden mannen; to deme negesten Mertens dage edder in den achtedagen Mertens na der vorkundighinge scholen wii de vorscreuenen summen pennynge betalen myd reden pennyngen edder mit so velen vorvolgeden, nochaftigen panden, dar Benedictus den summen des vorscreuenen reden gheldes mach mede nemen, to ener tiid unde uppe ener steder bynnen deme Kiile in vrome Hanses huse, dar de nu innewoned, edder in ener anderen sekeren stede in dem lande to Holsten, dar deme Benedictus bequeme [is]. Unde wanner Benedictus de summen pennynge entfangen hebbet, schal dat herede vrig wedderkomen to uns. He schal ock den houetsummen an uns nicht vorbreken konen, unde he schal de armenlude des heredes nicht vorunrechten. Ok wil Benedictus unde sine eruen scholen uppe Segarden myt witschoep uns, unsen landen unde dem lantrechte tovorevange nemende entholden. Unse ingesegel. Geuen an unseme slote Rendesborgh uppe den dagh Johannis bapt., alse em sin houed wart afgheslagen.

A. [Perg. med 1 Segl[a]]; samtidig Paaskrift bagpaa: 1440 in die decollationis Johannis bapt. uppe deme slote to Rend[es]borgh sede de vrome knape Benedictus van Aleuelde heren Niclawessone, wonafftigh to Segarden, unde louede heren Alue hertogen to vorantwernde des sondages na unser

vruwen dage erer bord do negest volgende uppe Gottorpe 3 breue [ɔ: 2006, 2530, 4191], de he hadde van sineme vader uppe Luntoft herede, upp dat he dat sulue herede to eneme underpande mochte beholden, dar eme dosulues wedder upp vorantwerdet wart eyn nye pantbreff ludende alse desse breff, ok sede he do doet alle breue, ift he welke hadde van sineme vader ifte van sinen vorvaren uppe dat herede, de deme hertogen Alue mochten schaden, uth bescheden, ift he breue hadde uppe gudere in deme herede, dar he mede bewisen mochte, dat de gudere sin erflike eghene sin. Dat loueden ock dosulues myt eme her Johan Stake, her Johan unde Gotsick van Alevelde sine brodere unde Benedictus van Alevelde heren Detleuessone; dar do ouer weren Otto Poggewisch droste, Hartich Reuentlouw, Jachim Kuren, Wulff van der Wisch, Hartigh Seedorp, Benedictus van Alevelde her Benedictussone, Luder Rumor, Volrad van Bockwolde Schele Detleuessone unde vele ander guder lude, hofghesindes hertogen Alues unde Benedictus vrunde. Dosulues swor ok Benedictus hertogen Alue manschoep, unde den eed stauede eme her Johan Stake; en anden samtidig Paaskrift: Littera inpignorationis provincie wulgariter upp dat herede Luntofft herede, et concordat in omnibus cum illa, quam Benedictus habet, exceptis hinc a tergo scriptis. Slesvig Hertugs Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 17). — [**B.** Udleveret Benedikt Alefeld; jfr. ovfr.] [7099

a) Paaskrift: Sigillum depictum.

Aug. 29. Jeg Magnus Paulsß a. w. er skyldig velbyrdige Claus Nielsß af Ællingæ 8 lødige Mk. rede Penge, 6 Grosser i hver Skilling og 45 Skilling i hver lødig Mk., inden Mikkæls Dag næstkommende betale skullende; men vansker mig noget i Betalingen, pantsætter jeg ham straks for et brugeligt Pant en min Gaard i Starby, som kaldes Stamphøyægardh i Søndræasbo H. (Thrvet, 4 Skill. Grot), og skal C. N. straks annamme Gaarden i sit havende Værge, al Afgift op at bære, til »han« afløses C. N. paa Mikkels Dag, som altid skal være Løsningsdagen. Medb. af gode Mænd Aghe Axelsß[2] af Hivlæbiærghe, Per Sweyæ[3] Bymand i Københaffn og Dauid Arilsß a. w. Datum Haffnis in festo decollat. Johannis bapt.

Perg. med [4] Segl: 2. Lxviij 15 (Thott); 3. Lxxiv 1. (SvRA.; skænket hertil af Baron A. E. Ribbing 1856.) [7100

Aug. 31. *Reg. *5273.* [Perg. med [6] Segl: 2-4. (deriblandt Bertel Quatz, adeligt). (Tilhørte 1763 Grev Holstein.)] Afskr. af Langebek: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 69* (hvor urigtigt tales om en Orig. i RA.). [7101

Sept. 1. Specifikation over Lunde Kirkes Breve, Domkirken Nr. 194. Se 5481.

Sept. 2. *Reg. *5274.* Papir med 2 Segl: 1. G. 27; 2. G. 396. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gejstlighed og Kap. 4). *Kbhvns. Dipl. IV, 36.* [7102

Sept. 7. Jeg Gunnild Mattissedotther har pantsat velbaaren Arwidh Baat en min Gaard i Halmstade næst vesten ved Raadhuset

og norden ved Bykirkegaarden og 1 Gaard i Knæpilstorp, som Nis Swenß iboede, for 14 lødige Mk. i Guld og i Penge og 3 Td. Smør. Løsningsdagen skal være om vor Frue Dag nativit. Jeg har med min Datter Kathrinæ Swensdotther hængt vore Indsegl for dette Brev, og har jeg bedet Hr. Lale Vicarius i Lundh og velbaarne Torkildh Brade og Sewidh Barko[5], at de hænger deres Indsegl her med for. Datum Halmstad anno dni. mcxl [*sic*] in profesto nativit. Marie.

Perg. med [5] Segl: 5. Flvij 3 (S. SEVIIT ARWITSON). Senere i Halmstad Bys Arkiv. [7103

Sept. 14. Kannik Niels Ysaacsß lejer Jeppe Nielsß en Gaard i Lund.

Perg. med [7] Segl: 1. G. 64 (Lodehat-Vaaben); 3. I Skjoldet en Sparre, paa Hjælmen 2 Vesselhorn hvert med 3 Paafuglefjer; 4. En Baad i Skjoldet og paa Hjælmen. Senere i Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 210.* [7104

Sept. 17. Wii Thomas Kunberll, Robbert Stocker, Johan Branton, Simkim Horne, Rikard Lowolyn, Johan Tormton, Richardh Bonne, Robert Kock, Thomas Brant, Robert Greue, kopmanne unde redere van Lunden uth Encgheland, Johan Anderby, Johan Warym, Johan Daniel, Richard Ascon, Johan Corneich, Richard Scowe, Rotghard Nicolaus, Johan Selbii, Richard Bonne, meisters schippers unde bursors der schepe ghenomet Jhesus Maria van Dormethe, Maria van Lunden, Peter unde Jorgen van Lunden betughen, dat wii 1440 des 3. daghes des mantes augusti mit unsen vorbenomeden 5 schepen quemen in den Øressunt, [*osv. som Lübeck. UB. VII, 859, dog:*] guderen in den marcket to seghelende [*og*] des sonnauendes vor Mathei to Kopenhauen.

Perg. med 15 Seglhuller; deraf engelske Segl, næsten alle Bomærker i 1, 6, 8-15. Kongens Arkiv (RA. England A). [7105

— »Otto Schinkel donation unser leuen fruwen capelle alle sines gudes und guder tho Terborch in Schatsherde belegen. Die Lamberti. — Ejusdem donation der kerken Haderschleben up ein stenhus, hof und egendom und aller siner gerechtigkeit binnen Ripen. De dato eodem«.

[Origg. Haderslev Kapitels Arkiv.] Udtog [i Haderslevbogen], afskr. af Voss. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 25.* [7106-07

— Se 7076.

Sept. 28. Bisp Henniches Forbudsbrev om St. Laurentii Toft i Bøserup.

[Papir. Fuglse Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 322: *Kirheh. Saml. 4 R. II, 277.* [7108

Sept. 29 (fer. 5. post Mauricii). Afskr.: Nordins Saml. i Upsala Universitetsbibl. Se 1450 Sept. 24.

Okt. 2. Jeg Oghe Axelson[1] af Hyøwlæbergh har oppebaaret af hæderlig og velbaaren Hr. Henrik Knutß R. af Reffstorp Nobler, rinste Guld og lubesche Guld, saa meget som jeg laante ham i Hælsingborg og han satte mig sit Gods i Skonæ i Pant for; derfor »mæler« jeg hans Pantebrev magtesløst. Medb. af gode Mænd Æwært Mølkæ[2], Jachom Flæmming[3], Anders Ericß[4], Slæt[5] og Per Sweyæ[6]. Skrevet dnica. post f. Michaelis.

Perg. med 6 Segl: 1. Lxviij 15 (Thott); 2. Dxvi 2; 3. Llv 2; 4. Gxvi 19 (Gyldenstjerne); 5. Llxv 17 (s . . . m nis slet); 6. Lxxiv 1. (RA. Personalh. Saml., Gyldenstjerne.) LDipl. [7109

Okt. 13. Hennikinus episcopus Ottoniensis[1] nobili Johanni comiti de Euersteen. [Pe]titionibus ejus nobis oblatis favorabiliter annuentes, ut presbyter quilibet ydoneus per ipsum et per conjugem suam Dn. Elnæ requisitus in curia sua et alias, ubi moram traxerit infra limites nostre dyocesis, missam et alia divina officia in loco decenti, excomunicatis tamen et interdictis exclusis, usque ad presentis revocationem licite valeat celebrari auctoritate ordinaria concedimus facultatem; ita tamen quod plebano inde prejudicium minime gravetur. Secretum nostrum. Datum in profesto Calixti.

Papir med 1 Segl paa Bagsiden: G. 528. (RA. Fyn, unævnt Gods 1.) [7110

Okt. 15. Vi Bønder, Bomænd og menige Almue i Westerhworns H. kundgør, at velbyrdige Oleff Longæ a. w. Lørd. før Luce Dag paa Wester H.s Thing fik et Thingsvidne med 8 gode Mænd: Splydh, Michel Cnudß, Jes Petherß, Tige Nyelß, Jwl Nyelß, Jes Calliß, Nis Ebß og Nis Petherß, hvilke vidnede, at Fru Ingyerdh, fornævnte Oleff Langes Modersøster, paa Vester H.s Thing inden 4 Stokke skødede ham alt sit Gods i Oll S. og i Oxæby S. i Wester H. og bekendte hun sig at have oppebaaret Penge og fuldt Værd derfor. Under vort Herreds Indsegl. Skrevet og givet, som før staar.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (vistnok 1471, jfr. *Kinch I, 369*) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7111

Okt. 20. Pæther Michelsß, Pæther Nielsß, Borgemestre i Randers, Jes Hennekesß, man kalder Skw, Esbern Thomesß, Nis Symænsß og Jæp Homan, Raadmænd sstds. De 11000 Jomfruers Aften lod i vort Raadhus i Randers velbaaren Fru Ælsuff af Steffrynge læse et Brev paa Latin, lydende paa Dansk som følger: **1515**. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. [med 6 Segl]. (Trudsholms Arkiv; nu RA. Gerlev H. 26.) LDipl. under $1328^{27}/_{2}$. [7112

Okt. 31. *Reg. 3657.* Perg. med [16] Segl: 5. Helgenbillede; 6. G. 562; 7. G. 561; 9. G. 560; 16. Bomærke. Kongens Arkiv (RA. Vends H. 7). *Jahn, Unionshist. 511.* [7113

Nov. 7. Vi Pæther Nisß[1] Foged i Hwiding H., Claus Swensß[2] V., Nis Jonsß[3] Sandemand, Nis Ebbæsß og Jes Swolmsß. Kirkeværger i Hwidingh S., og al Almue i samme Sogn kundgør, at Hr. Claus Cristiernsß Ærkedegn i Ripe med Sognemænds Vilje Mandag før Wilhadi Dag skødede Hr. Andhers Brok Kannik i Ripe, Sognepræst i Hwidingh, en bygt Toft i Rohedheby (Nis Jensß), som hørte til Hwidingh Kirke, for hvilken Toft Hr. A. B. gav og skødede Kirken en Eng i Hwidingh Enge, som han købte af Cristiern Powelsß, som det derpaa givne Brev udviser, og dertil gav han 2 evige Køer. Sig. nostra cum sig. virr. discr. Esberni Michaelis[4], Thome Petri[5] et Johannis Petri[6], civium Ripensium. Datum *etc.*

Perg. med 6 Segl: 1. Bomærke; 2. Fxlv 3; 3-6. Bomærker (4. i Skjold). Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7114

Nov. 10. Privilegiestadfæstelse.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 20. *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 219.* Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 184* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Y, Fol. 84*). [7115

Nov. 11. Jeg Knwt Andersß[1] af Swanæholm, V., har skødet mine Børn Niels Knwtsß, Boo Knwtsß og Elseff den Arv og »myndeghelot«, som tilfaldt mig efter deres afdøde Moder Ceciliæ Æwertzdother og deres afgangne Søskende til Gengæld for deres Mødrenegods i Sønderherløff, som jeg solgte. Medb. af Albrecht Bydelsbagh[2], Oloff Grubbæ af Spangagher, Hans Grubbendal af Egholm, Grubbæ[5] af Alsløff, Pær Twesß af S[o]neropp og Mowens Clawesß af Slangeropp. Datum Roskildis die Martini.

Perg. med [7] Segl: 1. Bxij 7 (Panter); 2. Clxx 15; 5. Lxxviij 27. (RA. Nørrejyll. 188.) LDipl. [7116

Nov. 13. *Reg. 3658.* Perg. med Kongens Segl. Malmø Bys Arkiv. — Afskr.: Malmøbogen Bl. 31. LDipl. — Efter Afskr. i Lovhaandskrifter: *Rosenvinge, Love V, 92* (menichet, *som bygge oc boo i* - oc *brughe* alle - oc haue[a] i for[ne] wor køpstædh Malmøge leydes, oc nogher, som ær modh - [§. 3.] *Item* schall *eller maa* ængen - swedelagh - [§. 6.] effter *wor* foghedis oc for[ne] *wore* burghemesteris oc radh*mends* - [§ 7.] jarmarckneth - Pauels afften - wor frwæ dagh *um middagh* visitacionis - foghede *oc* æmbitzmæn *forscreffne wore* burghemestere, radhmæn, *burghere* oc). — Jfr. 7118. [7117

a) Ordet: macht fattes.

Nov. 14. Vi Cristoffer Konge[1] hilser vore Borgere og Menighed i Malmøgis. Vider, kære Venner, at eders Borgemestre og Raad har

været her hos os med eders Privilegier, og dem har vi stadfæstet og undt Eder nogle flere Artikler for eders »bestandelsse« Skyld, som I fanger at høre i vort aabne Brev [ɔ: 7117], og har vi undt forskr. Borgemestre og Raad at nyde saadan Frihed, som Kong Erik havde undt dem, saa længe vor Naade tilsiger. Thi byder vi Eder at være dem lydige paa vore Vegne. Scriptum in castro nostro Helssingburgh fer. 2. post f. Martini, nostro sub secreto.

Perg. med Kongens Sekret. Malmø Bys Arkiv. [7118

— LDipl. Se 1892.

Nov. 21. Jeg Jens Sommer[1] af Pugheholm skylder velbaarne Æggerd Cristiernsß, man kalder Frille, 60 lub. Mk. i Stæderpenge gænge i Lubike, Hamborgh og Wismer, for hvilke jeg til brugeligt Pant sætter ham 1 min Gaard i Hwælwinge (Northerop S., Schame H.) i alle Maader, som min Broder Per Sommer har den i Værge, med fuld Magt til i og af at sætte Vornede og oppebære Frugt og Landgilde saavel Løsningsaaret som de andre. Gaarden skal hvert Aar give 2 Øre Korn, 1 lub. Mk., 1 Skp. Smør, 1 Lam, 2 Gæs og 4 Høns. Løsning skal kundgøres paa Schamme H.s Thing 2 Thing før Midsommer og 1 Thing efter, og Gaarden løses Mortens Dag der næst efter. Sig. meum cum sig. nobilium Claues Sieker, Johannis Michaelis[3] judicis generalis terre Pheonie et Henrici Gwmmesß. Datum festo presentat. Marie.

Perg. med [4] Segl: 1. Giv 1; 3. Llij 2. (RA. Skam H. 35.) [7119

Dec. 6. *Reg. *5281.* [Perg. med [2] Segl: 1. Hertug Adolfs. Slesvig Bisps Arkiv?] *Westph. IV, 1957* (= *Dipl. Flensborg. I, 503*). [7120

Dec. 7. ‚Kong Christophers Konfirmats paa Papir paa Mariboe Klosters Privilegier, dat. Hafnie profesto concept. Marie 1440‘.

[Papir. Maribo Kl. Arkiv.] Udtog i [Registr. over Breve paa Sorø Akademi 1687]: Afskr. blandt Langebeks Indices diplomatum (RA.). [7121

Dec. 8. Jeg Pæter Holk af Møgleker a. w. har skødet velbyrdige Gereth Brysche al min Rettighed, som er en Søsterdel, i det Gods Huffuen paa Hintzholm, som min Morfader Jens Holk arvede med sin Ægtehusfrue og jeg efter ham, og derfor oppebaaret fuldt Værd. Sig. meum cum sig. Dn. Jacobi Geed[2] prioris apud s. Kanutum Ottoniensem, Dn. Jacobi[3] commendatoris Jherusolymitani ordinis s. Johannis bapt. ibid., Johannis Mwle proconsulis ibid. et Petri Nielsß consulis ibid. Datum die concept. Marie.

Perg. med [5] Segl: 1. Utydeligt Skjold; 2. G. 537; 3. G. 579. (RA. Bjerge H. p. Fyn 5.) [7122

Dec. 20. *Reg. 3659.* [Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr. i Roskilde Domkirkes Nekrologium: *SRD. VI, 598.* [7123

— Jeg Jes Perß Hiwll af Tangsgardh oplader velbyrdige Grib af Olstroppe alle aabne Breve og Rettighed, som er tilfaldet mig i Casmosegarth paa min Hustru Margretes Vegne efter hendes Fader Per Hord, og har oppebaaret fuldt derfor. Item skal Griib eller Jes Mattisß af Holløse ej regne mig eller min Hustru nogen Gæld til, som Per Hord var skyldig eller de udgav paa hans Vegne efter den Tid, de fik Gaarden. Sig. meum cum sig. Dn. Cristierni episcopi Ripensis ac nobilium Nicolai Henrici et Andree Spend. Datum Suenstropp vig. Thome ap.

Perg. [med 4 Segl]. (RA. Hist.-geneal. Arkiv, Gl. Estrup.) [7124

Dag? Aage og Povl Laxmand funderer et Helliggejsthus.

[Orig. Landskrone Helligaandshus' Arkiv.] Notits hos *Hvitfeld IV, 647, Fol. 827.* [7125

— ‚Brev paa en Skovsdel i Magleskou, som Peder Nielsen Borger i Nachschou har givet til Kirken, dat. 1440'.

[Perg. Gloslunde Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 397. [7126

— ‚Et Pergamentsbrev under Datum 1440 paa samme Ager'.

[Perg. Utterslev Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 435. Det foregaaende Brev er: ‚Perg. brev u. D. 1469 paa en Ager i Kieldslycke, 15 Skpr. Land'. [7127

— »Bispens af Wiiborg collatz bref giffuit her Hans Nielszen paa Hornbeck sogen efther koning Christoffers præsentatz 1440«.

»Findis her hoesz same præsentatz bref under dato 1440«.

[Origg.] Udtog i Mariager Kl. Registratur CC 5. [7128-29

— »Forligelszemaal emellum Jens Nielszen och Thrunde Jensdatter om theris arf udi jord och gaarde 1440«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur X 12. [7130

— »Koning Christoffers dombref paa Hundtzhoffuitt godtz i Wradtzherrit, tildømpt her Jens Brock och Barfodt 1440«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur V 11. [7131

— ‚Marcus Dywer, siddende i Landsdommers Sted etc., Landsthingsvidne, at Peder Degn havde gjort en evig Sone og Tryg for for[!] dem og alle dere Venner, fødte og ufødte, for Niels Asgutzens Død, dat. 1440'.

[Orig.] Udtog i Registr. fra 18. Aarh. blandt Langebeks Indices dipl. (RA.). [7132

— Vi Christopher Konge kundgør »vor synderlige breff« [*osv. som* 5498]. Datum castro nostro Helsingborig die beati suæ virginis matris[!], nostro sub secreto.

[Orig. Helsingborg Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc., her med en Overskrift, hvori Datum: Kiøbenhaffn Ludtzie Dag 1440, dog synes at bero paa Forveksling med et Privilegium af 1514. [7133

Dag? Vi Christoffer Danmarchis Konge tager vore Borgemestre, Raadmænd og Borgere og al Menighed i vor Købstad Lantcronne i vort Værn, og stadfæster vi dem alle Privilegier, som Kong Erich[a] har undt og givet dem, i alle Maader som hans[b] aabne Brev lyder med hans[c] hængende Indsegl. Dog vil vi selv have Magt Borgemestre at sætte i og af, naar os tykker og Behov gøres. Item vil vi og Magt have Lejde at give, og saa skal og vor Foged have i forskrevne vor Købstad; vorder der nogen lejdet, som er mod nogen vor Borger, skal det berettes vor Foged, og han skal da sige ham hans Lejde op uden Arg. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Helsingborg anno dni. millesimo quadragesimo [!].

[Orig. Landskrone Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: Danske Kanc.

a) Privilegiet 1449 tilføjer: og Kong Christoffeer. *b*) Sstds.: deres. *c*) Sstds.: deres. [7134

— ‚Kong Christoffers »previlegie« dateret Kiøbenhaffn 1440 iblandt andet, om nogen af Grænaa Borgere lider Skibbrud dér for Landet, skulde det være dem frit for, selv deres Gods at bjerge indtil Saltbecken sønden for Haffknud. Item fri Fægang ud med Stranden hen til Saltbeck. Item Grænaa Borgere at skulle have deres fri Ildebrand i Haffknud'.

[Orig. Grenaa Bys Arkiv.] Udtog i Kopi, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [7135

— ‚Kopi af Hr. Oluf Axelszens Kontrakt med sin Broder Hr. Aage Axelszen (forstaas heraf de til Moderen ikkun Halvbrødre), at Hr. Oluf skøder det Gods, han efter sin Moder Frue Cathrine har arvet, til Hr. Aage, dat. Aaleholm 1440; til Vitterlighed Peder Axelszen Provst i Lund, Hr. Claus Nielszen, Hr. Kield Axelszen, Hr. Stig Olufszen, Riddere, Jens Stigszen og Bradelich Albain [ɔ: Brandsvig(?) a vapn]'.

[Orig.] Udtog i »Revers paa gamle Papirsbreve og Vidisser af velb. Niels Juul Axelsens Documenter«, afskr. efter Dyrskøt: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 3, med Tilføjelse: ‚Deraf forstaas, hans Moder Cathrine har været hans Faders første Hustru; thi han ældst og i Raadet for han andre hans Brødre nævnes 1420, og hun, hvis tyske Slægt vises af Vaabens røde Spidser i Guldfelt og hendes Moders Vaaben en sort Hvalfiskryg i Guldfelt, saa har Faderen været trende Gange gift, agtes fuldkommen'. [7136

Uden Dag. *Reg. *5283 (Nye Danske Mag. VI, 267).* Se 7057.

— *Reg. *5285 (Matzen, Panteret 4).* Se 7095.

— *Hofman, Efterretn. II, 218 (Reg. 3661*).* Se Udaterede.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 513* (Juni 23). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 29* (Marts 21), *2* (*ÆA. III, 187*).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. IV, 10, 21.* — Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV, 344-45* (AQ 1, 4). — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 341, 341, 342, 345, 346, 347,* se ogsaa 7064. — Aarhus Bisp: *ÆA. II. 65* (Juni 23), *122, 150*(?), *165.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 205* (Apr. 16), *321* (Maj 15), *274* (Juli 4), *210, 316, 326, 327.* — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 92, 98.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 94, 141, 185, 224, 240, 240, 246.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 365, 365, 369, 369, 374, 374, 398.* — Roskilde Agnete Kl.: se 7081-82. — Sorø: *SRD. IV, 527.* — Maribo: *ÆA. III, 263, 276, 278, 279, 282, 284, 286, 289, 289, 290, 293, 294, 296, 300, 304;* 1440?: *257.* — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III. 25.* — Hundslund: *ÆA. III. 10, 15, 18.* — Mariager: *Danske Mag. II, 142* (D 5); se ogsaa 7128-31. — Vestervig: *ÆA. III, 138, 153, 165.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 367, 368, 380, 390.* — Vor: *ÆA. I, 188, 193.* — Vrejlev: *ÆA. III, 34, 43.* — Øm: *ÆA. I. 209, 212.* — Ø: *ÆA. III. 117.* — *Eline Gøyes Jordebog 409* (Febr. 11), *410* (Febr. 14), *153* (Apr. 27).

1441.

Jan. 2. Vi Christoffer Konge tager vore Borgemestre, Raadmænd, Borgere og Menighed i Korsøør i vort Værn, og stadfæster vi dem alle Privilegier, som Kong Erich har undt dem i alle Maader, som hans aabne Brev lyder med sit hængende Indsegl. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Haun. crast. circumcis. dni., nostro sub secreto.

[Orig. Korsør Bys Arkiv.] Afskr. fra 17. Aarh. i et Hæfte: RA. Byens Arkiv. [7137

— Vi Christoffer Konge. Alle de Privilegier, som vore Forfædre Konger i Danmarch har givet vore Borgemestre, Raadmænd og Menighed i vor Købstad Nestuidt [*osv. som* 7141 = *Rosenvinge V, 196, dog med Udeladelse af §. 3 og Tilføjelse sidst:*] [*7.*] Hvo som kaster Barlast eller Urensle i deres Havn, bøde Kongen 3 Mk. og Byen 3.

[**A.** Orig. Næstved Bys Arkiv.] — [**Aa.** Stadfæstelse 1481.] Kopi og Afskr. som 6263. [7138

— Cristoffer Konge. Alle de Privilegier, som Konger i Danmarck har givet Borgemestre, Raadmænd, Borgere og al Menighed i vor Købstad Prestøø, stadfæster vi dem, og dertil giver vi dem disse Artikler: Først under vi dem toldfri at være, hvor de kommer i Danmarck uden paa Skone Marked og andensteds paa vore Fiskerlejer om Høsten. [*2-8.*] = 7141 ɔ: *Rosenvinge V, 196 §. 1-7.* [*9.*] Under vi dem, at de maa med vor Byfogeds Raad og Hjælp »besette« deres Skyldnere og andre, som dem har gjort Uret, hvor de dem bekommer i Byen med sig, saa at de gør dem Skel og Ret. Og disse Artikler har vi givet vore Borgemestre, Raad og Menighed i Prestøø, paa det vor Købstad deraf forbedres maa; dog vil vi have fuld Magt dem at forbedre og til eller af at sætte. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Haffnensi crast. circumcis. dni., nostro sub secreto.

[Perg. [med 1 Segl]. Præstø Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1744: LDipl. — Afskr. 1773 [af en af Byfoged N. Benter verificeret Afskr.] med udeladt Dagsangivelse: Kall Fol. 52. [7139

Jan. 2. Privilegium for Ringsted, enslydende med **7145**.
[Orig. Ringsted Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Afskr.: Resen, Atlas, Ringsted m. m. (Arnemagn. Saml. Fol. 361) S. 23. [7140

— *Reg. 3665.* [**A.** Orig. Roskilde Bys Arkiv.] Afskr. af Jørgen Sefeld: Ny kgl. Saml. 4to, 1327. Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. — **Aa.** Indført i en Afskrift 1506 Marts 16-21 (Ugen før Midfastesønd.) sammen med Roskildes yngre Privilegier, meddelt Holbæk By af Roskilde Magistrat og stadfæstet af Kong Hans 1506 Apr. 30 (Torsd. efter Marci Dag). Hdskr. paa Pergament (forhen gennemdraget og forseglet): Holbæk Bys Arkiv (RA.). [Efter Afskr. herefter]: *Rosenvinge, Love V, 196.* [7141

— *Reg. 3666.* [Perg. med Kongens Sekret, nævnt i LDipl. Skelskør Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1743 og 1747: LDipl. *Friis. Skjelskør 379.* [7142

— Privilegium for Slagelse, enslydende med **7141** (Datum castro nostro Haffniæ crast. circumcis. dni., nostro sub sigillo).
[Orig. Slagelse Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Afskr.: Resens Atlas, Ringsted m. m. (Arnemagn. Saml. Fol. 361) S. 96. Afskr.: Rostgaard Fol. 53. Afskr. i Sevels Kopibog (Ny kgl. Saml. 4to, 647); herefter Kall 4to, 562, hvorefter Kall Fol. 94. [7143

— Privilegium for Slangerop, enslydende med **7141**.
Perg. [med 1 Segl]. Slangerup Bys Arkiv (RA. Slangerup 5). [7144

— *Reg. 3664.* [Orig. Storeheddinge Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc.; lignende Kopi: Ny kgl. Saml. Fol. 368 b. Afskr. fra 18. Aarh.: Gml. kgl. Saml. 4to, 3164; herefter: *Rosenvinge, Love V. 203*; *Weinwich 86.* [7145

— Privilegium for Vordingborg, enslydende med **7141**.
[Orig. Vordingborg Bys Arkiv.] Afskr. fra 18. Aarh.: RA. (før Thott Fol. 721); herefter(?) Afskr.: Kall Fol. 52. [7146

Jan. 7. *Reg. *5288.* [Orig. Ondløse Kirkes Arkiv.] Afskr. i Fr. Drejer, Ondlosa (Arnemagn. Saml. 4to, 872, S. 43, o. fl. St.). *Estrup, Tygestrup 163.* [7147

— *Reg. *5289.* [Orig. Ondløse Kirkes Arkiv.] Afskr. i Fr. Drejer, Ondlosa (Arnemagn. Saml. 4to, 872, S. 41, o. fl. St.). *Estrup, Tygestrup 162.* [7148

Jan. 9. *Reg. *5290.* [Orig. Slesvig Bisps Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II. Till. 20.* [7149

Jan. 11. Hardbo Bythingsvidne om Skøde paa Anders Ooms Gods.
Perg. med [8] Segl: 1. Bomærke (S IOHANNIS FVGICKVIICH[?]); 2. S ESGERI IOHANIS[?] om Bogstavet E; 5-8. Bomærker. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 32.* — Jfr. **7095**. [7150

Jan. 17. Jeg Esbiørn Krusæ Borger i Halmstade solgte Hr. Hinric Qwekil i Stralsund 1 Læst Smør paa Skanør paa velbyrdig Mands Vegne Claues Nic. af Ellinge for 22 fuldvægtige svære engelske Nobler med saadant Skel, at Hr. H. Q. skulde betale C. N. eller mig paa hans Vegne Noblerne inden næste Høst, som hans aabne Brev derpaa udviser, og hvad Skade deri sket er, at Noblerne ej var redelig betalte, da er det sket C. N., og er han mægtig op at bære og ind at kræve, hvad Skade som han derpaa regne kan, med Hovedsummen af Hr. H. Q.'s Arvinger, helst fordi det var C. N.'s rette Gods, som jeg solgte, og naar Hr. H. Q.'s Arvinger har fornøjet C. N. Noblerne og al Skade, som han derpaa regne kan og jeg paa hans Vegne deri taget har, skal de være kvit for alle Krav, som jeg har til dem efter det Brevs Lydelse, som Hr. H. Q. har givet derpaa. C. N. er fuldmægtig at gøre og lade, hvad han deri gøre vil, mod min eller nogen Mands Igensigelse. Medb. af gode Mænd Age Axilsß af Hiwlleberge, Peder Gudmuntsß og Magens Hagensß, Borgemestre i Halmstade. Datum Halmstade in profesto Prisce.

[Orig.] Afskr. i Niels Klaussøns Kopibog (Upsala Universitetsbibliothek, E 213). [7151

Jan. 18. Vi Cristoffer Konge har efter vort Raads Raad forenet os med velbaaren Hr. Axell Pæthersß R. i saa Maade: Først, af Gunst og for hans Skade forlener vi ham vort og Kronens Slot Wordhbergh med al Tilliggelse og kongelig Ret, saalænge han lever, og skal en af hans Sønner, hvilken han det unde vil, have Slottet i 6 Aar efter hans Dødsdag og forene sig om Slotsloven og alle Stykker med os og vi med ham efter Mulighed og Raadelighed. [*2.*] Hr. A. skal i sine Dage have de 2 Herreder, som laa til Falckenbergh, med al kgl. Ret og efter hans Død hans Søn Aaghæ, saa længe han lever. [*3.*] Hr. A. skal ogsaa have Gærs H. og Wææ i Schone i sine Dage med al kgl. Ret. Og derfor skal Hr. Axell og Aaghe Axelsß tjene os og vore Efterkommere, Konger i Danmarck, trolig og villig. Datum opido nostro Halmstadhe die Prisce, nostro sub secreto.

Perg. [med 1 Segl]. (AM. III, 1.) [7152

Febr. 2. Jeg Jens Juthe[1] Bymand i Næstwet har skødet Henrick Jensß af Brandeløff en Bod med Gaardsrum vesten s. Mortens Kirke, norden ved den Bolig, Lassæ Baghere ibor, og faaet fuldt Værd derfor. Sig. meum cum sig. discretorum Jacobi Skobhe[2], Hemmingi Nicolau [!][3], civium Næstwedensium, et Henrici Gotscalci[4] notarii ibid. Datum die purific. Marie.

Perg. med 4 Segl: 1-3. Bomærker; 4. Hjærte i Skjold. (RA. Næstved 11.) — Jfr. 7083-84, 7154. [7153

Febr. 6. Mickil Pæthersß[1] Byfoged i Næstwet, Wiliom Sort[2] Borgemester, Hemming Sappe[3], Oleff Skathe[4], Jes Clemendsß[5], Raadmænd, Jæp Skobhe[6] og Hæmming Nielsß[7], Bymænd sstds. Skellig Jens Juthe skødede Mand. efter Kynilmysse paa vort Bything Henrick Jensß af Brandeløffwe en Bod, som han fik af Hæmming Nielsß kaldet Høns. vesten s. Mortens Kirke, norden ved den Bolig, Lassæ Baghere ibor. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med 7 Segl: 1-2. Bomærker; 3. Bomærke (. . . . ing olef son); 4. Skjold med Blomst (S OLAVI HEMMINGI); 5. Bomærke (S. NIS CLEMENSON); 6-7. Bomærker. (RA. Næstved 12.) — Jfr. 7153. [7154

Febr. 17. Cristoferus rex[1]. Omnia privilegia episcopis Roskildensibus et suis subditis a regibus Dacie data Dn. Johanni episcopo Roskildensi et subditis suis necnon successoribus confirmamus, inhibentes *etc.* Secretum nostrum. Datum castro nostro Haffnensi fer. 6. ante dnicam. sexagesime.

Perg. med Kongens Sekret. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Roskilde 84 b). [7155

Febr. 24. *Reg. *5297.* [Orig.] Udtog: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 359.* [7156

Marts 2. Ick Otto Rantzowe knape hebbe verkofft und verschotet tho erffkope der erbahren frowen Payens, nalatenen huszfrouwen Paye Jepßen borgers tho Flensborgh, dat drudden deel des gudes des dörpes Lütkenhorn, dar nu eine wedewe uppe wohnet, vor einen summen pennige guder lübsch müntte, de mie de frowe in einen summen sunder hole penninge wol bethalde; wente dusse gudt hefft de frowe Payenß gegeuen tho einer ewigen miszen tho s. Ewaldus altar in unsser fruwen kercken tho Flenszborgh umb erer vorolderen, nakömling, eres schlechtes und eres werdes Payen sehlen salicheit. Min ingesegel mit den ingesegelen der ersamen Wedigen Platen borgemeisters und Henninck Kockes rathmanss tho Flensborgh, des ersten donnerdages in der vasten.

[Perg. med 3 Segl.] Kopi af Notar Martin Hansen i et Læg sammen med Breve af 1551 og 1602 og en forseglet Kvittering af Johan von der Wisch, hvorefter han 1650 Apr. 5 har faaet udleveret de 3 originale Breve af Statholder Kristian Rantzau. Statsark. i Slesv., Flensborg 99. [7157

Marts 3. Kgl. Gavebrev paa en Grund i Helsingør.

Perg. med Kongens Segl. Helsingør Dominikanerkl. Arkiv (nu Kristianstad Bys Arkiv). *Kirkeh. Saml. 4 R. I, 58* (ved Foden staar: Ad relationem Dn. Erici Nicolai Olauus Martini archidiaconus Roskildensis cancellarius). [7158

Marts 12. »Pädher Bugges fougdes i Lund och Arwid Bengtsons och Ebbæ Truetsons, borgmästares, Nilsz Twesons, Olaf Gunnerson, Herman klockestöbere rådmäns der sammastädes uthgifne wittnesbörd, det Herman klåckestebere sålde een sin gårstäad, som han fick af s. Michelz kyrckia för een klåcka, han sålde till bemelte kyrckia, dat. Gregorii dagh«.

[Orig.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 39. [7159

Marts 13. *Reg. *5300.* [Orig. Helsingør Bys Arkiv.] Afskr. 1588: Samme Arkiv (RA.); herefter: *Aarsb. fra Geheimearch. III, Till. 7.* Afskr. 1639: Gml. kgl. Saml. 4to, 3161, Bl. 52 v.; jfr. 4to, 3160, Bl. 2. Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Afskr. fra 18. Aarh.: Kall Fol. 50 og 52. [7160

Marts 14. *Aktst. udg. af Fyens litt. Selsk. I, 144 (Reg. *5301).* Se 1447 Marts 7.

Marts 18. Thorsten Perß[1] Foged paa Jherum H.s Thing, Nyels[2] Abbed i Wydskøuel Kloster, Esge Acerß i Bwrgord, Grawers Perß i Dylrup, Nys Tomeß i Ho[*l*]stebro, Wille Mikkelß sstds., Krestern Jeepß[7] sstds., Suen Galn[8] i Risum. Paa Jherum H.s Thing æskede Lørd. efter Gertruds Dag velbyrdig Nyels Erykß i Longtynd et Thingsvidne lovlig tre Thing, hvilket han fremledte og en uvildig Mand opnævnte, som var Nys Tomeß i Holstebro, Wil Mykkelß sstds., Kristern Jeepß sstds., Anders Thøryß i Bordberg, Jep Jenß i Werum, Suen Galn i Rysum, Owe Nyelß i Merup og Per Tomeß i Werum. Disse 8 Mænd vidnede, at det var dem fuldt vitterligt, at Hr. Nyels Jeepß af Elker, R. pantsatte Bordberg Mølle til Per Fønbo, Hr. Erland Kalfs Foged i Wyndrop, for en Hest, og at den var Hr. Nyels Jepß's rette Gods, og aldrig solgt eller skødet fra hans Arvinger til denne Dag. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [8] Segl: 1. Bomærke; 2. G. 725*; 3, 5-8. Bomærker. (RA. Hjerm H. 58.) — Jfr. 6926. [7161

Marts 26. *Reg. 3687 = *5302.* Perg. med [5] Segl: 1. G. 998: 2, 3. Bomærker; 4. Bomærke (S' NISSE PEDERSON). Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 12). *Stemann III, 62* (foruden mange mindre Urigtigheder mærkes: we*r*en wragende - Bar*u*chsusel - deme er*benomed*en - konden *men* dat - Nis *Kedelsson*, Jesse - Ma*ttes Jebenso*n); jfr. *Westph. IV, 3186* (54). [7162

Apr. 2. Vi Lasse Pethersß og Sonæ Pethersß lader beskeden Per Andersß kvit og fri for al Tiltale, som røre kan paa vor Fader Per Thrvwelssøns Døds Vegne, efterdi P. A. var aldrig i Raad eller i Gerning med, at vor Fader var os afslagen, og forbyder vi vore Arvinger at befejde P. A. eller hans Arvinger for forskr. »mandøthæ«. Efterdi vi ej selv har Indsegl, bedes vi hæderlige Mænds Indsegl Hr. Niels Petherssøn[1] Degn i Willandz H., Lasse Jonssøn[2] Herreds-

foged i samme Herred og Claues Gulsmith[3] Borgemester i Aoss. Givet Sønd. før Palmesøndag.

Perg. med 3 Segl: 1. s' nicolai pe . . . . . om Helgenfigur (?); 2-3. Bomærker. (Kristianstad Bys Arkiv.) LDipl. [7163

Apr. 8. Ik Pawel Dozenrade knape bekenne, dat ik alszo vormunder der kindere mynes doden broders Henneken Dozenraden mit vulborde der erbaren vrouwen Tzilen Dozenraden, wedewen Henneken mynes broders, unde myt vulbord alle derjenen, der ik eres vulbordendes tobehouede, to behoff der vorgerorden kindere vorpande heren Alue hertogen to Sleswik dat dorp unde gud Vlsbu in Strucstorp herede myt lansten unde myd aller vryheid, alsz de myn broder Henneke unde sine vorvaren je vriest beseten hebben, vor 800 lubesche marc penninge, de ik van deme hertogen in reden suluer penningen, alsz to Lubeke unde to Hamborg genge sind, upgeboret hebbe unde de vort in der kindere nütticheid na rade vor Tzilen Dozenraden unde der ik eres vulbordendes darto behoff hadde, gekeret hebbe. Wanner ik ifte mynes broders kindere dat gud willen wedderlosen, dat scholen wii deme hertogen in den achtedagen Mertens to Gottorpe witliken vorkundigen; to deme negesten Mertens dage ifte in den achtedagen Mertens na der vorkundighinge scholen wii dem hertogen de 800 marc betalen bynnen deme Kiile ifte in ener anderen sekeren stede in deme lande to Holsten, dar deme hertoge behegelik is. Were auer, dat ik, mynes broders kindere ifte jemand van erer wegene de penninge in eneme summen nicht betaleden uppe de beschedenen tiid, alsz wii de losinge gekundiget hadden, wat schaden de hertoge dar umme neme, scholen wii eme wedderleggen myd deme houedsummen. Wii Pawel unde vrouwe Tzile[2] hebbe unse ingesegele an dessen breff gehenget, den wii Eggerd Wonsflet[3], Hartig Kule[4] voged to Gottorpe, Minrick Menkel borgermester to Sleswik unde Johan Michelke alsz degedinges lude mede besegeld hebben. Gescheen unde geendet vor deme kerkhoue to Strucstorpe in palme auende.

Perg. med 6 Segl: 1. Utydeligt; 2. (Dosenrode); 3. (Wohnsfleth); 4. (Kule); 5-6. Utydelige. Slesvigs Hertugs Arkiv (Statsark. i Slesvig, Urkunden Schleswig 2). LDipl. [7164

Apr. 9. Witlik sy, dat vor uns Thete Anderson herdesvoghet unde meynen bunden in Sunderghusherde up deme hegheden dinghe to Husem de vorsichtighe Frederik Hundeghel hefft bekant des donnedaghes na mytuasten, dat to ener ewighen vicarie to unser vrowen altar in der cappellen to Husem to bodinghe des vicarii 7 mr. ewighe renthe alle jar scholen uth synen huse, beleghen bynnen Husem by deme badestouen, de Hans Wittekoghel zeligher dechtenisse . . . der

suluen vicarie gheuen hadde; vortmer de erlike Gosman myt vulbort Taleken syner werdinnen hefft in synem huse, beleghen twisschen Hinrik Mollers huse unde Hermen Meygers, to der vorscr. vicarie in unser jeghenwardicheyt vorkofft unde vorschotet den swaren der vorscr. cappellen Husem des donnerdaghes neghest . . . palmezondaghe in dem naghescreuen jar 4 mr. lub. ewighe renthe. Unde in likerwise hebben desse nascreuen lude vorschotet unde gheuen ewighe renthe: Hans Dunke 1 mr. renthe, de he kofft hefft an Tile Smedes huse, beleghen twisschen Volken Dunckes huse unde Hinrik Wulfes; Ekloff 1 mr. renthe in synem huse, beleghen twisschen Tideken Molre unde Boo Tammesß huse; Ketel Smyt zeligher dechnisse in Boo Tammesß huse, beleghen in der Halenstraten twisschen Ekloffue unde Mattes »vor uppe den weghes moder« 2 marc; Peter Knutson 1 mr. in 2 tofften, up der enen wont Hans Murman, beleghen twisschen Clawes Vormanne unde Gude Gulemeker, up der anderen wont Hinrik Hermenß, beleghen twisschen Amon Broder unde Nyckels Tymmerman; Hans Dunck 2 mr.. kofft van Nigenborghes weghen, guder dechnisse, in Jons Tammesß huse, beleghen twisschen Wilhelm Scroder unde Hans Koke; Hans Mestmeker unde Ludeke Ko . . et 3 mr., kofft in Luder Beckers huse, beleghen twisschen Hans Butzowen unde Hans Kedingh; Hans Dunck 1 mr. in synem huse, dar he nu ynne wonet, beleghen twisschen Hinrik Schulten unde Hinrike van der Widen; Jons Zeldorpe 1 mr. an synem huse, beleghen in der Badestrate teghen Franken ouer; Anders Topesß zeligher dechnisse unde syn bole Anders Topesß van syner weghen 1 mr. in alle eren ligghenden grunden to Osterhusem. Alle desse renthe hebben syk vorplichtet de vorscr. lude alle jar uth to gheuende deme vicario in den achtedaghen to passchen in guder munte, alse to Hamborch unde Lubeke ghenghe ys, unde weret, dat dem zo nicht en scheghe, mach de vicarius de renthe, dar em vortoch ynne schut, myt schaden unde teringhe uthmanen myt ghestlikem edder werlikem rechte. Doch hebben de lude siik beholden de renthe wedder uth eren husen to kopende, se edder ere kindere allene, wanner ze en halff jar vor passchen den sworen der cappellen unde deme vicario tovoren kundighen; so moghen ze dar neghest to paschen de renthe uthlosen, vor jewelike mr. rhente to gheuende 15 lub. mr. an munte, also to Hamborch unde Lubeke ghenghe ys, sunder dat hole ghelt. Dit ghelt moghen upboren de swaren der cappellen unde vicarius, zo dat ze dat ghelt wedder an legghen vor paschen. Weret dat ze dat nicht deden, scholen ze an den achte daghen des paschedaghes komen to deme hern bisschope to Sleswick edder to synem officiale unde vorwissen em, dat dat ghelt

nerghen wech kome, me[n] dat men dat wedder anlegghe na syneme rade. Weret ok, dat de lude desse renthe [ni]cht uthloseden edder losinghe kundigheden unde allikewol den houetsummen darna in den achtedaghen to paschen nicht uth en gheuen, scholde nement mer macht hebben de renthe uth to losende. Unses herdes ingesegel. Ghegheuen an palme zondaghe.

Perg. [med 1 Segl]. Husum Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). [7165

Apr. 21. Nicolaus tituli sanctorum 12 apostolorum presbiter cardinalis, Panormitanus vulgariter nuncupatus, major primarius per sacrosanctam generalem synodum Basiliensem, universalem ecclesiam representantem, deputatus, nobili Otto Nicolai et Else[a] ejus uxori, Arusiensis diocesis. Solet annuere *etc.* Nos vestris votis annuentes, auctoritate synodi nobis super hoc commissa, devotionibus vestris concedimus, quatenus liceat vobis presbiterum in confessorem eligere, qui super peccatis, nisi talia sint, propter que sedes apostolica consulenda, vobis provideat de absolutionis beneficio et penitentia salutari. Vota vero perigrinationis et abstinentie, si qua emisistis, que commodo servare non potestis ultramarino, Petri et Pauli atque Jacobi apost. votis dumtaxat exceptis, commutet vobis in alia opera pietatis. Datum Basilee 11. kal. maji.

Perg. med 1 Segl (Brudst.); paa Bagsiden: A. de Tolabellis. (Ark. paa Rosenholm; nu RA. Personalh. Saml., Rosenkrans.) LDipl. [7166

a) Dette Navn er tilføjet med anden Haand.

Apr. 23. Aos Kloster sælger Gods i Alefors til Aghæ Axelsß af Hiwleberghe.

Perg. [med 2 Segl: 1. »Sig. abbatis læsum«[a]]. (RA. Fjære H.) *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 220.* [7167

a) LDipl.

Apr. 24. Vi Borgemestre, Raad og menige Almue i Alborgh kundgør, at Mand. efter Quasimodogeniti vederkendte Jæppæ Tordsß sig for os paa vort Bything at være forligt med sin Svoger Gødeke Scredere om det Skifte, som dem imellem var, i saa Maade at G. skal have den Jord østen Aaen, som han nu har, 36 Alen lang paa den nordre Side ud med Huset og 38$^1/_4$ Alen lang paa den søndre Side, og saa bred som hun forefundet er fra den Rende, midt løber gennem Gaarden, og sønder ind til Søwræn Æskilsßs Jord; og af den forskrevne Længde skal G. eller hvo Jorden i Værge har, lægge 2 Alen ud til Gang mellem Bygningen og Aaen, og Bolværket ej ydermere at sætte i Aaen, end som nu er, G. at bygge Jorden til sin og sin Husfrues Gavn. Og Jæppæ Tordsß skal beholde alle andre Dele vesten Aaen; dermed lod han G. kvit for sig og alle sine Søskende, uden for

hans Broder Bænek; der sagde han for det menige Thing, at hvad heller han faar Bænekæs Del eller ej, vil han aldrig gøre G. eller sin Søster Inghæ Hinder paa forskrevne Jord. Sig. communitatis nostre ville[1]. Actum et datum *etc.*

Perg. med Byens Segl. (RA. Aalborg 26.) [7168

Apr. 24(?). Henrich Stwt[a] Foged i Saling H., Broder Symon Abbed i Holme Kloster, Hansz Jensen Sognepræst i Foborgh, Mikil Persøn Præst i Knadrvp[b], Hendrich Pors, Mathis Jensen, VV., Tygge Bruun Borgemester i Foborgh og Iwer Somet Borger og Bymand sstds. Thingdagen efter Quasimodogeniti paa Salinghe H.s Thing fik hæderlig Matz Præbiornsen i Egszmosæ et Thingsvidne med 8 Mænd: Mathes Nielson af Heden, Lasz Skyttæ af Kradorp, Per Juul sstds., Jung Matheß af Struszgaard[c], Per Nielson af Biærnet, Per Vextorp af Foburg, Per Jenson af Gæsteløv og Tygge Nielß af Kradorp, hvilke vidnede, at de hørte inden 4 Stokke paa fornævnte Thing, at Matthes Præbiørnsen delte Lands Lov paa Pallii Jensen, da »for vel beræthe« Palli sig den samme Dag at komme paa Thinget at gøre Matz Prædbiornsen det, Ret var; da kom [d]Matz[d] og æskede Ret, som ham sagt var, og Palli kom der ej og ej hans Bevisning. Vore Indsegl. Datum *etc.*

[Orig.] Afskr. [efter Th. Br. Bircherod]: LDipl.; Ny kgl. Saml. Fol. 402 (to Steder). [7169

a) Ny kgl. Saml. Fol. 402: Stook. *b)* Sstds.: Kradorp. *c)* Sstds.: Jesz Matzen af Stenstgaard. *d)* Fattes i LDipl.

Maj 6. Niels Jensen Wiborg Landsthingshører, Jens Pallisen, Christen Krabbe, VV., Enevold Jensen, Peder Samsing, Borgemestre i Wiborg, Thomes Belde, Peder Lasszen, Euer Wognsøn, Raadmænd, Morten Steffensen og P. Pettersen, Borger[*e*] sstds. Thingdagen efter Woldborgs Dag paa Wiborg Landsthing kundgjorde Hendrich Sandbierg, at han havde lejet sin Svend Jens Joensen sin Gaard Quelstrup for tro Tjenestes Skyld, og siden J. J. fik samme Gaard, lejede han Bondejord for beskeden Skyld, og for den samme Jord da lovsøgte Peder Lasszen Herredsfoged i Mols H. Hendrich Sandbierg paa Mols H.s Thing og ej antvordet ham til hans Brofjæl Acker, som baade han og hans Husfrue og Børn bor, og forskr. S. har der søgt Disk og Dug i 15 Aar, og ej til hans Sognekirke og ej til hans Herredsthing, og spurgte og ej andre gode Mænd, hvor han skulde advares, om han med Rette skulde fordeles. Da tykte os alle, at han burde at advares til hans Brofjæl Acker, som han søger Dug og Disk, eller til hans Sognekirke eller til hans Herredsthing. Ydermere tykte os og andre gode Mænd, at H. S. bør ej være fordelt for den Jord, J. J. lejede

af Bønder til sit eget Behov, som han selv bekendte for os og havde god Bevisning paa, og tykte os derfor, at H. S. er søgt imod Landslov og derfor den Dele magtesløs at være. Dat. etc.

[Orig.] Afskr. [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 100; LDipl. [7170

Maj 7. *Reg. *5305.* **A.** Perg. med Kongens Segl (Brudst.). Odense Bys Arkiv. *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 24.* — **Aa.** Vidisse 1482 Marts 8 (fer. 6. ante Gregorii) af Odense Kapitel. [Perg. Odense Bys Arkiv. Tabt?] Afskr. af Langebek 1735: LDipl. — Afskr. med Aar 1440: Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. og Resens Atlas IV, 44. Afskr. med Dagsangivelse: die Johannis: Ny kgl. Saml. 4to, 737, Gml. kgl. Saml. 4to, 3166-67; LDipl. [7171

Maj 31. Jeg Effuert Jewpsß Kraghe, Kannik i Roskilde, giver og skøder til Guds, s. Lucii og s. Wilioms Hæder, til min og mine Forældres Sjæles Tarv, s. Willioms Alter i s. Lucii Kirke i Roskilde mit efterskr. Gods, som er 2 Gaarde i Hodhwet i Tutze H. i Jwderop S. (16 Ørtug Skyld Jord, giver 3 Pund Korn og 3 sol. gross. for Smaaredsel[a]), hvilke jeg arvede efter min Moder; alt mit Gods i Gorleffue[b] i Slawelsse H., hvis Ejendom jeg arvede efter min Fader og jeg selv har indløst, som er 2 Gaarde (Hemming og Jes Skytte, hver 3 Pund Korn og 1 lub. Mk.[c]) og en liden Grund med 1 Øre Skyld og 3 Penninge Skyld Jorder; item al den Ret, jeg har i den fjerde Gaard, som Jes Pædhersß ibor og Abildgaarden staar i (3 Pund Korn, 1 lub. Mk.), med saadan Skel, at Præsten ved forskr. Alter hver Uge skal holde de to Messer, en om Onsdagen og den anden om Fredagen, for mig og mine Forældres Sjæle, hvilke Messer begge skal skrives in ordine perpetuorum, og skal siden hvert Aar lade gøre min Begængelse i Roskilde Kor af 3 sol. gross., af hvilke Kannikerne skal have 2 og perpetui vicarii 1. Sig. meum cum sig. discretorum Andree Achonis et Michaelis Jacobi, proconsulum, Ingwari Karlsß, Henrici Jensß, Jacobi Stickere et Kanuti Nicolai, consulum Roskildensium. Datum Roskildis fer. 4. infra octavas ascensionis dni.

Perg. [med 7 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 14). — Hertil 1680, 1912, Udat. 302, 2927, 4683, 5274, 5532, 5574, 5583, 5618, 5622, 5663, 5771, 5820, 5829, 6933; jfr. 7173, 1445 Jan. 8, Febr. 12. [7172

a) 7173: pro minutis. b) 7173: Gerloffue. c) 7173: $2^1/_2$ pund annone cum 1 mr. lub. pro minutis.

— In nomine dni. amen. Cum presentis vite conditio *etc.* Effrardus Jacobi dictus Kraghe, canonicus ecclesie Roskildensis, in honorem s. trinitatis, virg. Marie necnon s. Villelmi conf. de consensu domini mei episcopi Roskildensis et capituli sui do ad altare s. Villelmi conf. in ecclesia Roskildensi constructum bona mea infrascripta, videl.

[*se* 7172], proviso quod possessor dicti altaris 2 missas, videl. 4. et 6. feria, celebret vel celebrari faciat, anniversarium meum etiam omni anno die obitus mei in choro Roskildensi de 3 solidis gross., 2 solidis gross. canonicis, tertio vero solido perpetuo vicario distribuendis, faciat celebrari. Patronatus seu presentandi tempore vite mee michi, me autem de medio sublato jus conferendi Dn. dyocesano reservatur. Sig. meum cum sig. Dn. mei episcopi et capituli. Datum fer. 4. infra oct. ascens. dni.

[Perg. med 3 Segl.] Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 13). [7173

Juni 3. Jeg Knuth Nielsß[1] i Bossiø a. w. lader Jeghopp Long kvit for al Gæld og Tiltale, som jeg har til ham for en Sag eller anden. Medb. af velbaarne Hr. Jenis Grim R. i Tostorp, Hr. Jon Bing R. i Smitzstorpp, Kørning Kæthilsz i Færilde a. w. og Pether Bragdhe i Wethskøyle a. w. Datum in vig. penthecostes.

Perg. med [5] Segl: 1. Dxviij 2. (RA. Personalh. Saml., Lang.) [7174

Juni 14. *Reg. *5309.* [Orig. Aalborg Bys Arkiv.] Afskr. fra 16. Aarh.: Arnemagn. Saml. 8vo, 21, Bl. 121 v. *Saml. t. jydsk Hist. II, 163.* [7175

Juni 16. Privilegiestadfæstelse af Kongen.

Perg. med Kongens Sekret. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 30.* [7176

Juni 18. *Reg. 3674.* [Perg. med Kongens Sekret, nævnt i LDipl. Randers Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1749: LDipl. *Stadfeldt 26.* — Afskr. af T. Hee 1735: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Randers 2; af Frans Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to, 742 b. Kopi med udeladt Dagsangivelse. indsendt 1648: RA. Danske Kancelli.]7177

Juni 19. Sacrosancta generalis synodus Basiliensis, universalem ecclesiam representans. Ecclesiarum fabrice manum porrigere *etc.* Cum itaque, sicut accepimus, ecclesia Schlesuicensis, que inter alias ecclesias regni Dacie una de primis esse consvevit, sumptuosis muris edificata fuerit, postmodum vero casu fortuito ignis voragine concremata fuit, ita quod ex illius tecturis devastatis et penitus collapsis, muri et alia ejus edificia magne ruine et scissurarum deformitatem patiuntur, et ad quorum reparationem ac ornamentorum recuperationem, causantibus guerris, que in illis partibus jam retrofluxis temporibus viguerunt, ac aquarum inundationibus, per quas etiam loca 60 parochialium ecclesiarum, in quibus plusquam medietas fructuum et proventuum dicte ecclesie consistebat, in mare salsum sunt redacta, facultates fabrice ipsius ecclesie nullatenus sufficiunt, nos igitur omnibus vere penitentibus, qui in Petri ac Pauli apostolorum ac dedicationis ejusdem ecclesie necnon die Jouis sancta in cœna domini prefatam ecclesiam visitave-

rint et ad reparationem edificiorum ac ipsius ecclesie fabricam manus adjutrices porrexerint, pro quolibet dierum hujusmodi plenariam omnium peccaminum remissionem de thesauro militantis ecclesie elargimur, presentibus post 20 annos minime valituris. Volumus autem, quod si alias dictam ecclesiam visitantibus seu ad reparationem et conservationem ac fabricam et divini cultus augmentationem manus adjutrices porrigentibus aut alias inibi pias eleemosynas erogantibus seu alias aliqua indulgentia in perpetuum vel ad certum tempus nondum elapsum duratura per nos concessa fuerit, presentes litere nullius existant roboris. Datum Basileæ 13. kal. julii.

[Orig. med Bulle. Slesvig Kapitels Arkiv.] Vidisse 1442 Apr. 27. LDipl. Udtog uden Dag af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 171 v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 373*). — Citat med Datum 1442 27/4: Hist. Tidsskr. 6 R. V, 195. [7178

Juni 24. Privilegier for Odense, Afskrift. Se 7171.

Juni 27. *Reg. *5310.* Perg. med [10] Segl: 3. Hxl 13 (Udsøn); [6-7. Nævnte i LDipl.]. (RA. Danske Selsk. Membr.) *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 67.* — Jfr. 1444 Juni 19. [7179

Juni 28. Jeg Clawes Cristiernsß Ærkedegn i Ribe giver og skøder Kapitlet sstds. et mit Arvegods i lille Darrum (Kield Twisß), som er tilfaldet mig af ret Arv efter min Faders Død Cristiern Frilleffsß, af hvilket Gods Kapitlet skal holde mine Forældres Aartid næste Mandag efter Trinitatis Søndag med Vigilie om Aftenen og Sjælemesser anden Dag, som Sædvane er, saa længe som jeg lever, og naar jeg afganger, skal de gøre for min Sjæl, som før er sagt. Medb. af mine Brødre Eggert Cristiernsß[2] og Jahan Cristiernsß, som man kalder Frille; Jahan Frilleffsß[4] af Hothørp min Brodersøn, Lydicke Hartwigsß Borgemester i Ribe, Bertil Brothersß og Jahan Erlandsß, Raadmænd sstds. Datum vig. Petri et Pauli.

Perg. med [7] Segl: 2. Flxiij 3; 4. Flxiij 7. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7180

Juni 29. Vi Christopher Danmarkes, Norges Konge [*osv. som 1447 Marts 7 = Aktst. udg. af Fyens litt. Selsk. I, 144, hvor urigtigt Aar 1441*]. Datum Nyeborg Petri [*et*] Pauli Dag.

[Orig. Kærteminde Bys Arkiv.] Afskr. fra 1773: Kall Fol. 57. Nævnt med Aar 1433: Uldall Fol. 5. [7181

Juli 2. *Reg. 3677*.* **A.** Perg. med Kongens Segl. Aarhus Bys Arkiv (RA.). *Hübertz, Aarhus I, 14.* — **Aa.** Udateret Vidisse af Kannik Owæ Nielssen og Jes Palnessen af Rwdægardh. Samme Arkiv (RA.). Jfr. *anf. St. 16 Anm.* [7181a

Juli 6. Vi Gretæ Henricsdoter i Løuitsmosæ, Jens Pæthersß Efterlevere, og Mettæ Pæthersdoter, Lauris Jensß Efterlevere sstds.,

har stiftet en evig Messe i Predikæbrødræcloster i Otthensø for Jens Pætherssøns af Løuitsmosæ, hans Sønner Laurents Jensß og Pær Jensß og deres Søster Jomfru Bekæs Sjæle, hvilken Messe skal holdes hver Dag for Hellig Kors' Alter om Helligdage, som Dagen tilhører, og om Søgnedage Requiem, for hvilken Messe Brødrene skal have 150 lub. Mk. i »firley mynt«. End fordi at vi ej nu har rede Penge og dog vil, at Messen skal blive stadfæst, under vi dem af vort Gods 2 Gaarde i Thorpæ (Ingerd, Jep Nielsøns Efterlevere, 2 Pund Korn, 1 Skp. Smør, 12 Skill., 2 Gæs og 4 Høns; Kerstinæ Pæthers, 1/2 Øre Korn, 1 Skill. Grot og 1 Skp. Smør) og 3 Gaarde i Aldrop (Jep Skrædære og Jep Hillæ, hver 1 Øre Korn, 1 Skp. Smør, 1 Skill. Grot, 1 Lam, 1 Gaas og 2 Høns; Mattes Bondæ, 1 Pund Korn, 1/2 Skp. Smør, 1 Lam, 1 Skill. Grot, 1 Gaas og 2 Høns) at have i deres Værge og at oppebære Afgiften. Medb. af Ottæ Skinkel af Rudhgard, Tomæ Hwitkop af Sandolt og Claues Rantzo af Agardh. Datum in Løuitsmosæ in oct Petri et Pauli.

Perg. [med 5 Segl]; Paaskrift: Dette er Brev, som jeg løste af Sortebrødre i Odense. (RA. Baag H. 17.) LDipl. [7182

Juli 9. Christoforus rex. Die 8. visitationis Marie in castro nostro Haffniensi in nostra et nostrorum consiliariorum presentia frater Benedictus prior in Antwordschow postulavit, ut literas privilegiorum monasterio a regibus Dacie indultas confirmare dignaremur, quarum tenores sequuntur: 159, 1945, 1943. Nos itaque Dn. priorem et fratres in Antwordschow cum eorum bonis et familia sub nostra protectione suscipimus ac concedimus iis omnes easdem libertates supra expressas, prohibendo *etc.* Datum *etc.*, nostro sub secreto, anno regni nostri Dacie 2.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 64.*] Afskr. af Resen i hans Atlas, Ringsted m. m.: Arnemagn. Saml. Fol. 361, efter S. 174. [7183

Juli 20. Vi Borgemestre, Byfoged, Raadmænd og ganske Menighed i Korssør kundgør med vor Stads Indsegl, at Hr. Kong Eric, som Konge var i Danmark den Tid, vi brød Thornburgh op og skulde bygge Korssør, som vi gjorde og end gør, gav os Privilegier: 6222. Skrevet i Korssør Margarete Dag under vor Stads Indsegl.

Perg. [med 1 Segl]. Korsør Bys Arkiv (RA.). [7184

Juli 22. *Reg. 3680.* Perg. med Kongens Sekret. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bisp 158). *Terpager 186.* [7185

Juli 24. Hannes Nielssøn Underfoged i Malmøge, Aghe Michelssøn Raadmand, Olaff Tygessøn Othenkarl, Manne Jeopssøn[6], Henrik Løwe, Jwrien Hanssøn, Bymænd sstds. Mand. før Olaffs Dag skødede

paa vort Bything Clawes Nielsß kaldet Wænd, vor Sambymand, velbaaren Knwt Saxtorp i Wurom 1 Jord og Grund, Hus og Bygning, som han nu selv ibor, hvilket Jordegods ligger vester i Malmøge og norden i den Gaard, Hr. Jachop Magensß Borgemester i Malmøge har meste Part i, og holder af øster fra det Gods, Hr. Jachop købte af Bo Bossøn i Køghe, $9^1/_2$ Alen vester ud, og vederkendte C. W. sig at have oppebaaret fuldt derfor og tilbandt sig at hjemle K. S. Godset, med fri Indgang og Udgang at gange, age og ride, med Gaardsrum og med det lille Hus, som staar sønden næst dette Gods paa Gaardens Rum, og med alt andet Godsets Tilliggelse. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [9] Segl: 6. Bomærke. (SvRA.) — Jfr. 7196. [7186

Juli 28. Afladsbrev af Ærkebispen og 5 Bisper.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 331* (= *Hvitfeld IV, 650, Fol. 827*). [7187

Juli 29. Vi Søster Citze Bodotter, Abbedisse, og alt Konvent i s. Clare Kloster i Roskilde har lejet Mickell Laurentzsß en øde Gaard i Gæshøw paa 2 Pund Korn, saa længe han lever, med saa Skel, at han skal bygge og bedre Gaarden; han skal sidde fri deri i de første 3 Aar, siden give 2 Pund Korn deraf aarlig, at yde inden Kyndelmisse her i Klostret, og dertil yde andre Smaaredsler deraf, som deraf tilforn plejede at gaa, som hans Nabo gør, men for »erwethet« skal han være fri. Gør nogen vor Embedsmand ham nogen mærkelig Uret, det bevisligt er, maa han fare saa fri ud deraf, som han nu kommer derpaa, men at han sidder til sin rette Faredag og da gør fuldt, som ham bør. Sig. nostri conventus cum sig. provisoris nostri Dn. Olaui Boecii[2], canonici Roskildensis. Datum Roskildis die Olaui regis.

Perg. med [2] Segl: 2. G. S. 22*. Senere tilbagegivet til Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 22). [7188

Aug. 1. Vicarius Dn. Lundensis archiepiscopi in spiritualibus generalis[1] necnon judex ad infrascripta per archiepiscopum Lundensem specialiter deputatus omnibus prelatis, canonicis, perpetuis vicariis, presbiteris, ecclesiarum rectoribus seu eorum locatenentibus per dyocesim Roskildensem constitutis, presentibus requirendis, precipue tamen DDn. custodi chori ecclesie Roskildensis et presbitero ecclesie b. Jacobi ibid. Ex quo Fredericus Wardengbergh A. per litteras nostras per Dn. officialem curie Roskildensis exsecutas est citatus, ut coram nobis hic Lundis in judicio ecclesiastico cum documentis super quibusdam bonis vicarie Dn. Nicolai Cristierni presbiteri Haffnis spectantibus compareret ad standum juri necnon objectionibus ejusdem Dn. N. C. responsurus, qui Fredericus minime comparuit, set in hoc contumax

factus in [con]temptum clavium ecclesie, vobis sub excommunicationis pena, quam in vos, si presenti mandato non parueritis, trina tamen monitione canonica premissa, ferimus, mandamus, quatenus in ecclesiis vestris necnon in placitis provincialibus ac alibi, ubi expediens fuerit, prefatum F. W., quem majoris excommunicationis vinculo innodamus, excommunicatum fore denuntietis, non cessantes ab hiis, donec juri stare voluerit et a nobis vel superiore nostro aliud habueritis in mandatis. Datum Lundis ad vincula Petri, Lundensis curie sub sig.

Papir med 1 Segl paatrykt Bagsiden: G. 37; bagpaa med en anden samtidig Haand: Executum est presens mandatum per me Benedictum Trugoti die Sixti mart. publice de ambone in ecclesia b. virginis Haffnis, presente multitudine copiosa, quod hac scriptura et sig. meo declaratur; herunder Brudst. af 1 Segl: G. 396. København Kapitels Arkiv? (RA. Topogr. Saml. p. Papir, Roskilde 28). [7189

Aug. 5. *Reg. *5416.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II. Till. 23.* [7190

— Hennichinus episcopus Ottoniensis[1]. In salutem anime nostre legamus hospitali Roskildensi domum cum sua adjacenti curia in par. s. Laurencii Roskildis orientaliter sita in illa curia, quam Petrus Sweye civis Haffnensis nuper nobis ex parte prefati hospitalis apud s. Laurencium Roskildis, quando habuimus ibid. locum previsoris, in placito civili Roskildensi scotavit, quam quidem domum Henricus van Berghen civis Haffnensis nobis vendidit et pronunc Sigherus pellifex inhabitat, predicti hospitalis previsori, qui pro tempore fuerit, inde ratione pensionis responsurus, cum tali conditione, quod previsor anniversarium nostrum in ecclesia b. Lucii de $2^1/_2$ sol. gross. circa medium quadragesime celebrari faciat, sic quod 2 sol. inter canonicos et 6 grossi inter perpetuos vicarios, qui anniversario interfuerint, distribuantur, et si quid residuum fuerit de pensione, cedat pauperibus scholaribus in hospitali degentibus. Secretum nostrum cum sig. discretorum Arnoldi Kruse proconsulis Haffnensis et Petri Sweye[3] civis ibid. Datum Haffnis die Dominici conf.

Perg. med 3 Segl: 1. G. 528; 2. Bomærke; 3. Lxxiv 1. Roskilde Hospitals Arkiv (AM. XXIV, 14). [7191

Aug. 17. Jonas Petri canonicus Ripensis. Ne que rite gesta sunt oblivioni successu temporis involvantur, necesse est, ut literali testimonio perhennantur. Hinc est, quod ad notitiam cupio devenire me saluti anime mee previdendo lego et do capitulo Ripensi omnia bona mea in par. Westerwystet in Hwydingh H., videl. curiam principalem, Westerwystetgaardh vulgariter nuncupatam, cum aliis 3 curiis edificatis ibid., quas a nobili et famoso Egardo Cristerni dicto Frele A. emi,

prout literis super hoc confectis continetur; item bona in par. Gardzleff empta de Dn. Yngerth, de quorum pretio exposui 124 mr. lyb., valentia annuatim 8 sol. annone, cum omnibus ipsorum bonorum munimentis; de quorum bonorum redditibus capitulum peto, quatenus post mortem meam unam perpetuam missam ante altare s. Olaui pro salute anime mee meorumque benefactorum velit cotidie facere celebrari. Sig. meum cum sig. venerabilium Petri Petri canonici Ripensis fratris mei, Lydichini Hartleui proconsulis et Nicolai Elsß consulis ibid. Datum oct. Laurencii.

Perg. [med 4 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.) Gaven omtales i *Ribe Oldemoder 84* (= *Terpager 167*) som givet 1439 Juni 1. [7192

Aug. 30. Claues Cristernsß Ærkedegn i Rybæ[1], Peder Nisß[2] Foged i Hwyding H., Claues Swænssøn V. og Nis Jonssøn[4] Sandemand. Beskeden Nissæ Swolmsß var Onsd. efter Johannis Dag bapt. decollat. skikket for os og for Almuen i Hwydingh hos Hwydingh Kirkegaard og skødede Hr. Anders Brok Kannik i Rybæ alle sine Enge i Raahed Enge i Hwydingh S. med Ager, og kendtes han sig at have faaet Penge og Værd derfor. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [4] Segl: 1. G. 863; 2. I Sigilfeltet en Ørn; 4. Bomærke. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7193

Sept. 3. Vi Broder Pæther Laurentzsß Prior i Sortebrødre Kloster i Roskilde og alt Konvent sstds.[1] har med vor Provincialis Samtykke skødet Mester Laurentz Kannik i Roskildæ en Stenhusgaard i Roskildæ østen næst s. Olaffs Kirke, norden næst ved Torfgaden og sønden næst ved den Præstebolig, som nu ligger til s. Ol[affs Kirk]e med al den Ret, vi har derpaa efter de derpaa givne Breve, [med saa Skel, at den] skal annekteres til det Præbende, som han nu har og kaldes Auerboldam, for hvilken Gaard [han nu med] Biskop Jenses og Kapitlets i Roskilde Samtykke har skødet os en Jord norden næst ved vort Kloster og [. . . . . Kan]nikedømme, som er paa den vestre Ende 82½ syælenskæ Alen lang [fra] det østre nørre Hjørne ud af den Gaard, som Hr. Beyænt af Sneesøræ, perpetuus vicarius i Roskilde, nu ibor, hvilken Gaard ligger vesten næst vort Kloster, og saa i Nør indtil det Hegn, som ganger mellem M. Laurentzs[es B]olig og Jorden, og paa den søndre Side række Jorden fra Hr. Beyæntz Gaards Hjørne og indtil Munkægabet, som ligger hos vor Tegllade; paa den nørre Side rækker hun sønden og østen næst ved M. Laurentzses Bolig, som han nu ibor, og saa indtil Burghædighet og saa frem »aa leeth« indtil Munkægabet igen. Vort Konvents Indsegl med Broder Jensses, Provincialis over Sortebrødreorden i Danmark, Swerighe og Norghe[2],

og Priors Embedsindsegl af forn. vort Kloster[3]. Datum Roskildis dnica. ante nativit. virg.

Perg. med 3 Segl: 1. G. 444; 2. G. 1017; 3. G. 446. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIV, 15). [7194

Sept. 5. *Reg. *5317.* [Perg. med Kongens Sekret. (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr. af Langebek 1761: LDipl.; Afskr.: Ny kgl. Saml. 4to, 2091, I, 56. *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 68*[a]. [7195

a) Her tales ved Misforstaaelse om „den mutilerede Original".

Sept. 20. Jeg Knwt Saxtorp a. w. boende i Wrom har solgt og skødet hæderlig Hr. Jachopp Magensß Borgemester i Malmøge dette vedhængende Brev[a] og det Jordegods, det paarører, og oppebaaret fuldt derfor. Medb. af beskedne Aghe Michelsß og Dytmer Vurbom[3], Raadmænd i Malmøge, Othenkarl og Magens Hanssøn, Bymænd sstds. Datum Malmogis vig. Mathei.

Perg. med [5] Segl: 3. Bomærke i Skjold. (SvRA.) [7196

a) Et saadant vedhænger nu ikke, men det har været 7186.

Sept. 21. *Reg. *5323.* Perg. [med 6 Segl]. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 295). *Kbhvns. Dipl. II, 70.* — Jfr. 1445 Apr. 7. [7197

— Jeg Roo Nielß[1] Raadmand i Ripe giver og skøder af min og min Husfru Mayes Vilje for vore Sjæles Helsens Skyld Kapitel i Ripe en bygt Toft i Jestet By i Wilsleff S. (1 Ørtug Byg, Nisse Pethersß), Agre og Enge i Darum S., som Henric Æyß nu har i Leje for $1/2$ Ørtug Byg, item 1 Marks Rente i Marquardh Nielß Hus og Jord [a]paa Damæth[a], som det Brev udviser, som jeg har indløst af Hr. Anders Brok, Kannik i Ripe; for hvilket Godses Rente og Skyld Kapitlet skal holde hvert Aar min Hustru Mayes Aartid og dertil min Begængelse, naar jeg afganger, med Messer og Vigilie hvert Aar, som »sethelicth« er i Vor Frue Kirke for andre gode Mænd. Sig. meum cum sig. discretorum DDn. sacerdotum Esgeri Laurencii[2] et Tykonis[3], curati altaris parochie b. virginis, Dytleui Tydekini[4] et Nicholai Friis[5], civium Ripensium. Datum die Mathei.

A. Perg. med 5 Segl: 1. Bomærke(?); 2. G. S. 77; 3. Brudst. (Jfr. Maria); 4, 5. Bomærker. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — **Aa**: Vidisse 1543 Marts 10 (sabb. judica). Papir. Samme Arkiv (RA. Stiftskisten 225).

a) Aa.: oppe dam. [7198

Sept. 28. *Reg. *5324.* Perg. med [7] Segl: 1. G. 346*; 2, 3, 5, 6. Bomærker (5. i Skjold). København Kapitels Arkiv (Konsistoriums Arkiv, Pk. 161). *Rørdam, Kbhvns. Kirker og Klostre, Till. 43; Kbhvns. Dipl. IV, 37.* — Jfr. 6023. [7199

Okt. 14. Cristoferus rex[1]. DDn. decanum, prepositum, archidyaconum, cantorem ceterosque canonicos Roskildenses una cum bonis

eorum ecclesiasticis et mundanis ac tota familia et colonis eorum sub nostra protectione suscipientes omnia privilegia eis ac fabrice ejusdem ecclesie a progenitoribus nostris indulta confirmamus; unde prohibemus *etc.* Datum in castro nostro Stokholm die Kalixti sub sigillo nostre majestatis, anno regnorum nostrorum Dacie II et Svecie I.

Perg. med Majestætsseglet. Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Roskilde 85). LDipl. [7200

Okt. 18. *Reg.* *5327. [Orig. paa Latin. (Ark. paa Skarholt.)] Dansk Oversætt.: Klevenfelds Stamtavler, Rosensparre. *Friis, Rosensparre 38.* [7201

Nov. 27. Hennike Biskop i Othens. Mand. efter Karine Dag i »then hilghens capella« hos Helliggestes i Nakschow var for os og flere gode Mænd: Hr. Olaff Prior i Hallstædhe, Hr. Cort Sognepræst i Nakschow og Hr. Anders Krogh Vikar sstds., Pæther Køpman Borgemester, Jesse Rugh Raadmand og Pæther Lang Bymand sstds., beskeden Henrik Danielsß Raadmand i Nakschow og Karine hans Husfrue, hvilke gav og skødede til forskr. Kapel alt deres Gods og særdeles den Gaard, som de iboede, før de gav sig ind til forskr. Helliggestes Kapel, som ligger sydvest hos Torvet og skyder ned paa Stranden, og de antvordede med samlet Haand os paa Helliggestes Vegne alt deres Gods, overværende Hr. Cort Sognepræst i Nakschow og forskr. Borgemester og Raadmand, undtagen alene begge deres Testament, efterdi som det Brev lyder, vi før gav dem den Tid, vi befalede dem Helliggestes, og lagde de saadant Vilkaar paa denne Gave, at Bispen i Othens skal forestaa alt det Gods til forskr. Helliggestes og Kapels Bygning og Gudstjeneste, naar de er baade afgangne. Datum *etc.* nostro sub secreto cum sig. Henrici Danielis necnon antedictorum clericorum et laycorum.

Perg. [med 8 Segl]. (RA. Nakskov; afleveret fra Universitetsbibl. 1894.) [7202

Nov. 29. *Reg.* *5330. Papir med 1 Segl: Lv 13. Aarhus Bys Arkiv (RA.). *Hübertz, Aarhus I, 17.* [7203

Dec. 6. Wii Alff hertoge to Sleszwiigk[1] *etc.* ouergeuen den heren proueste unde gantzeme capittel der domkercken to Sleszwiigk to behoff eres godesdenstes 21 lubesche mk. penninge jarliker ewigen renthe, de unsse borgermestere unde radmanne unsser stad Ekerenuorde enen van unser wegene scholen betalen bynnen den achtedagen Mertens van aller unsser jarliken plicht, de uns de borgermestere, radmanne unde menheyt plichtich zind, welke ewige renthe se van uns kofft hebben vor 300 lub. mk. penninge, de wii in golde unde in grouen siluerpennigen entfangen hebben. Jodogh hebbe wii uns unde unssen

nakomelingen hertogen de macht beholden, datt wii de 21 mk. rente alle jar in den achtedagen Mertens wedderkopen mogen vor 300 lub. mk., unde wanner wii dat don willen, scholen wii den wedderköpp witlick don mid 2 unssen mannen edder vorkundigen dat mid unsseme breue bezeghelt mid unsseme anhangeden ingesegele bynnen den achtedagen tho pynxsten bynnen der stad Sleszwiig; tom negesten Mertensdage edder bynnen den achtedagen Mertens scholen wii den heren proueste unde capittel 300 lub. mk. und aller nastanden unde des jares plichtigen renthen bynnen Sleszwiigk edder in ener andern sikeren stede in Holsten bereden, en nene hole penninghe in betalinge des houetsummen to bidende. Alle desse stucke loue wii Alff *etc.*, unde wii borgermestere unde radmanne der stad Ekerenuorde[2] *etc.* Unsse ingeszegele. Geuen unde screuen Nicolaus dage.

Perg. med 2 Segl: 1. Hertugens Sekret; 2. Ekernførde Bys Segl; gennemskaaret. Slesvig Kapitels Arkiv; indløst til Slesvig Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXII, IV, 26). [7204

Dec. 13. Jeg Jep Halffuegge[1] a. w. har i Leje af Hr. Jæiep Hemmingsß, perpetuo vicario i Roskilde, 2 Gaarde, som hører til hans Alter i Roskilde, der er indviet til s. Bartholomeus, i Vglestorp i Lywngby S. i Walburghs H. (Jens Oleffsøn og Jens Tyghesß), med saadanne Vilkaar, at jeg skal aarlig, saalænge jeg har Gaardene i Værge, give ham inden Michils Dag i Roskilde $3^1/_2$ sol. gross. i saadanne Penge, som i Sieland er gæve, og 6 Pund Byg, som godt og ydeført er, inden Kyndelmøssen; item skal jeg holde dem vel bygte og besætte og selv have dem i Værge at forsvare, og skal jeg ikke forhøje Landgilden eller paalægge Bønderne nogen uvant Tynge og ej gæste dem uskelligen. Naar han eller jeg afgaar, eller om jeg ikke holder fornævnte Artikler, skal Gaardene komme straks igen til s. Bartholomei Alter. Medb. af fribaaren Mand Arent Ralike[2] og beskeden Michill Jepsson[3] Borgemester i Roskilde. Datum Roskildis die Lucie.

Papir med 3 paatrykte Segl: 1. Hvi 2; 2. Clxxv 1; 3. Bomærke. Roskilde Kapitels Arkiv (Bartholomei Alter) (AM. XXXVI, 19). LDipl. [7205

Dec. 28. *Reg.* *5333. Se 1442 Dec. 28.

Dag? ‚Vor Frue Kirke i Slagelse skødte Herman von Lippen en Toft liggende sønden næst den Have, som han købte af Jens Pedersen, og vesten Anders Ibsøns Have‘.

‚1441 Jens Neb Raadmand i Slagelse‘.

‚Boe Jacobsøn paa sin og Søskendes Vegne gav Helliggejstes i Slagelse Følgebrev paa noget Jordegods i Kielstrop Mark, som skylder aarlig 1 Ørte Korn, hvilket Gods Peder Hansøn havde givet fornævnte Helliggejstes til Sjælegave‘.

[Origg. Slagelse Helligaandshus' Arkiv.] Udtog: Ny kgl. Saml. 4to, 647, Afsnit 18. [7206-08

Dag? ‚Et Thingsvidne om Ostergaard i Svenstrup og Møllen, som tilhører Niels Vikersøn, dat. 1441‘.

[Orig. Senere (jfr. 1446 Dag?) i Aalborg Helligaandshus' Arkiv.] Udtog i Registratur: RA. Aalborg Bispearkiv, Fasc. 2, Nr. 10. [7209

— ‚Anno 1541 [!] Copiæ af Kong Christoffers Danmarckes, Wendes och Gottes Konge, Pfalzgreve paa Rein og Hertug i Beyern, hans Maj.s Privilegiæ, givet Lunde Borgemestre og Raad, Borgere og al Menighed, indeholdende først, om nogen Tysk eller udenlandsk dør i Lund, da skal gives af hans Gods hver 10de Penge, halvt Kongen og halvt Byen, og har den, som døde, ingen Arving, da gaa om hans Gods, som gammel Ret og Sædvane er; item skal eller maa ingen gange eller ride i forskr. vor Købstad Lund med spændte Armbørst Dag eller Nat; »durgis« det nogen at gøre og fange Skade derover, han beholde Skaden ubødet; item skal eller maa ingen gøre Sambindelse imod nogen Mand og synderlig imod Borgemestre og Raad, under Livs Straf og Gods', med vidtløftigere efter samme Brev‘.

[Orig. Lunde Bys Arkiv.] Udtog i Kopi af Byens Privilegier 1648 (RA. Danske Kanc.). [7210

— (Privilegium for Køge.) [§. 1-2.] = *Rosenvinge V, 203-04.* [*3.*] Kongen under dem at være toldfri og komme og fare og købslaa frit uden paa Sckaanør, Falsterbode, Dragøer eller paa andre Sildelejer i Høstmarked, der de gør og giver Told og andre Stykker, som andre i Kongens Lande gør. [*4.*] = *Rosenv. V, 204 §. 3.* [5.] = *sstds. §. 4, dog med Tilføjelse:* efterdi som Borgerne i Slaugelse gør i deres By med deres Skyldnere og mod andre, som dem »wertt« gør. [*6.*] = *sstds. §. 5.* [*7.*] Kongen under forskr. By og Menighed saadan Frihed og Lov, som Slaugellsze har og nyder, om deres Gods og Ting at købe og sælge. [*8.*] Kongen under Borgerne i Kiøge, at de maa nyde Græsgang til deres Fæ paa baade Sider ved Aaen til deres By, som altid har været. [*9-13.*] = *Rosenvinge V, 196-97 §. 1-5.* [*14.*] Deres Havn paa baade Sider ved Aaen skal være dem fri i saa Maade, at de maa redde deres eget rette Gods, naar det dem Behov gøres. [15.] = *Rosenv. anf. St. §. 6-7.*

[Orig. Køge Bys Arkiv.] Ufuldstændig Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [7211

— Odensebrev.

[Orig.] Navne anførte af Hamsfort: *SRD. I, 331.* [7212

Uden Dag. *Reg. 3675.* [Papir; Paaskrift: Hr. Axel Perssen sigher up radh oc manscap um s. Joh. dagh. Erik af Pommerns Arkiv (Ark. i Stettin.)] To Afskr. af Langebek: LDipl. efter $^{13}/_{1}$ og før $^{24}/_{6}$. *Jahn, Unionshist. 520.* [7213

— Vi Broder Jens Mogenszenn Gardian i Randers Kloster og Konventet ibid. har at holde en Messe for velbyrdig Hr. Anders Ja-

cobszenn, R. paa Woergaardt, og hans Husfrue Fru Anne Laurentiidatters, deres Børns og Forældres Sjæle, levende og døde, og for alle kristne Sjæle, at holde for Guds Legems Alter i vor Kirke norden vor Korsdør hver Dag indtil Dommen, dertil 4 Begængelser hvert Aar. den første paa den anden Dag Guds Legems Dag, og hver Begængelse om Aftenen med vigiliis, paa anden Dagen Messer med epistelen, den anden Begængelse paa anden Dagen s. Laurentii Dag, den tredje paa anden Sjæle Dag og den fjerde paa Blasii Dag, og Kirkens Vokslys at brænde over Baaren. Den Messe paa Søndagen skal synges de s. unitate, collecta de s. Erasmo, paa Mandagen syngende Messe for alle kristne Sjæle, for Hr. Anderszis og hans Hustrus Sjæle, paa Tirsd. de b. Anna, paa Onsd. syngende Messe de s. spiritus, paa Torsd. de s. Gregorio, paa Fred. de quinque vulneribus, paa Lørd. de domina etc. Vi kender os derfor at have oppebaaret Penge og fuldt Værd. Vort Konvents Indsegl. Datum Randrus MCDXLI.

[Orig.] Afskr. i Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 115. [7214

Uden Dag. Poul Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 171v. (= *J. A. Cypræus*, *Ann. 373*). Se 7178.

— Privilegium for Næstved: Arnemagn. Saml. Fol. 361, S. 354. Se 7138.

— Privilegium for Præstø: Kall Fol. 52. Se 7139.

— Privilegium for Randers: RA. Danske Kanc. Se 7177.

— *Hvitfeld IV, 650, Fol. 827.* Se 7187.

— »Kong Christophers Privilegii i lige Maade dat. Brunsböttel 1441, teste Georgio Qvitzou justitiario nostro dilecto«.

Udtog i »Revers paa gamle Papirsbreve og Viditzer af welb. Niels Juul Axelszens Documenter«, afskr. af Dyrskøt og derefter atter: Ny kgl. Sml. Fol. 558, Bl. 2, jfr. Bl. 14 og 43. Se 1292.

Brevbøger: Ribe Kapitel: *Oldemoder 118* (o. Febr. 2), *117*. — Æbelholt: *SRD. VI, 178* (Febr. 10). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 53* (Juni 11; *ÆA. III, 201*), *49* (Nov. 24). — Vitskøl: *Dän. Bibl. VI, 141* (Jan. 29), *163* (Juli 8).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. IV, 21.* — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 333.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 11* (Nov. 25), *135.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 302* (Juni 6 el. 13), *207, 238, 354.* — Børglum Bisp: *ÆA. III, 54.* — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 85.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 86, 150, 150?, 160, 216* (og i Vidisse *217*), *217, 246, 248, 251, 258, 261*; se ogsaa 7183. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 367, 386, 386, 398.* — Sorø: *SRD. IV, 528.* — Maribo: *ÆA. III, 265, 284, 289, 292, 294, 295, 297, 297, 301.* — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 24.* — Mariager: *Danske Mag. VI, 98* (FF13). — Vestervig: *ÆA. III, 162.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 387.* — Øm: *ÆA. I, 270.* — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 244.*

1442.

Jan. 7. *Reg. 3688.* [Orig. Viborg Bisps Arkiv; *ÆA. II, 323.*] Afskr.: Testrup, Om Klostrene i Viborg Stift (Ny kgl. Saml. 4to, 1192b o. fl. St.). *Testrup, Om Tingene 32* (= *Dipl. Viberg. 346*). [7215

Jan. 7 el. **Juli 10.** ‚Et aabent beseglet Pergamentsbrev, bemeldende at Kirstinne Peder Nielsens Rølsøø Efterleverske af Breddinng af Adel under Datum 1442 s. Knudtz Dag, at hun har givet til s. Canuti Gilde i Roeskilde en hendes Gaard i Gerløff i Hornns H., som hun har arvet efter sin Fader Per Nielsenn og Moder Fru Inngiborge Pers, som skylder $1^1/_2$ Pund Korn, for sin Sjæls Lædskelse, med Vilkaar, at hun skulde være Gildesøster i forn. Gilde og delagtig i Messer og andre gode Gerninger‘.

[Perg. med Segl. Roskilde Knudsgildes Arkiv.] Anført som fremlagt af Roskilde Borgemester og Raad i Dom af Frederik II 1568 Sept. 15. Papir med Retterthingsseglet: RA., Topogr. Saml. paa Papir, Roskilde 6 a-b. [7216

Jan. 22. Hennikinus episcopus Ottoniensis. Cupientes, ut altare s. Olaui in parochiali ecclesia Saskøping jugiter veneretur, omnibus vere poenitentibus et confessis, qui dictum altare precipue in festivitatibus dedicationis et patroni visitaverint, missas, predicationes et alia officia ibidem audierint, celebraverint vel celebrari fecerint, seu qui ad conservationem altaris et misse aurum, argentum, libros, calices, ceram pro candelis faciendis, vestimenta necessaria [?[a]] in suis testamentis vel extra donaverint, illis etiam, qui coram ymagine s. Olaui devotas orationes flexis genubus pro tranquillitate pacis fuderint, quotiens premissa vel aliquid premissorum adimpleverint, totiens de Dei misericordia et Petri et Pauli auctoritate confisi 40 dies indulgentiarum de injuncfis eis poenitentiis relaxamus. Datum die Vincentii, nostro sub secreto.

[Perg. Sakskøbing Kirkes Arkiv.] Afskr. af Gram og Langebek: LDipl.; efter Langebek: Ny kgl. Saml. 4to, 727 d. [7217

a) Afskr.: ac'taria.

Jan. 29. Ærkebisp Johannes stadfæster Privilegier.

Perg. med 1 Segl: G. 27 (Laksmand). Lunds Dominikanerkl. Arkiv (SvRA.). *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 232.* [7218

— Per Michilsß [Byfog]ed i Kalundburg, Claues Bageræ, Niels Teylslar, Jeppe Nielsß, Michild Nielsß og Lasse ....., Bymænd sstds. Mand. før Kyndelmisse bekendtes paa vort Bything Per Sporsm[it] vor Medborger sig skyldig at være Hr. Jens Beyntsß Sognepræst i Grewinge 6 lødige Mk. [i saa]danne Penge, Lod Sølv købes for 1 Skill. Grot; for hvilken Sum Penge han pantsatte til Thingsvidne sin Gaard, som han selv nu ibor, i Kalundburgh, med saadant Skel, at Per Sporsmit for synderligt Venskab og Frændskab skal have den Gaard fri i at bo i sine og sin Husfrue Ellnes Dage uden nogen Leje, og naar begge afgaar, skal Hr. Jenssæ eller hans Arvinger have den i et brugeligt Pant, saalænge til den igenløses. Per Sporsmits Indsegl og vore med hans.

Perg. med [7] Segl: 7. Bomærke. Siden i Kalundborg Bys Arkiv (RA.). LDipl. [7219

Febr. 19. Proconsules et consules ceterique villani in Aleburgh. Fer. 2. post dnicam. invocavit in placito nostre ville discretus Petrus Haquini noster convillanus Nicholao Fogelssen convillano suo quendam fundum sibi jure hereditario advolutum, in par. s. Botulphi apud nos juxta plateam australem inter curias Hermani Duwelsens et monasterii Wothschiule situm, 8 cubitos latum juxta plateam et 7 cubitos in infima parte et eque longum cum fundo predicti Hermanni, vendidit et scotavit, recognoscens se plenum pretium pro fundo sublevasse. Sig. civitatis nostre ville. Datum *etc.*

[Orig. med Byens Segl.] Afskr. af Frans Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to. 747 b. — Afskr. har i Texten Aar 1442, men i Randen staar 1443. [7220

Febr. 23. Jeg Andærs Niælsß af Toghorpp a. w. er skyldig velbyrdig og ærlig Hr. Clawæs Niælsß af Ellinge 21 lødige Mk. rede Penge, gilde og gæve af den bedste danskær Mønt, som gaar i Skanæ, for hvilke jeg pantsætter ham 2 Gaarde i Skanæ i Villandz H., den ene i Fiælkin i Kirkebyen, og deri boede Olaff Lawrænzsß, gav 1 lødig Mk., og den anden i Øøstadhe i Næseme S. (Jens Oddesß, 32 Grot), og skal han nu straks annamme disse 2 Gaarde at oppebære Landgilde og al anden Afgift, og skal han være fuldmægtig Vornede i og af at sætte og skal aldeles »brughet« til sin Nytte, indtil det indløses paa Pinsedag, som hvert Aar skal være Løsningsdagen. Medb. af gode Mænd Hr. Niæls Hansß, Hr. Olaff Jeippsß, Kanniker i Lwnd, Branzviigh af Aghorpp og Offæ Saxstorpp af Boosgardhen a. w. Datum Lwndis in vig. Mathie.

Perg. med [4(sic)] Segl: 1. Forsiden fattes. (SvRA.) [7221

Febr. 27. Jeg Anders Andersß a. w. i Sandby har solgt og oplader hæderlig Mand Hr. Jachop Magensß Borgemester i Malmøge en »bruden« Kælder med Grund, som den staar paa, paa hvilken Kælder der fordum stod en Stenbod, liggende mellem begge Klostrene i Malmøge norden Almeningxgaden i den Gaard, som Lasse Skytte fordum ejede og boede i, hvilken Kælder er den østre af de 2 øde Kældere, som ligger i fornævnte Gaard næst »lughen«, som min Morfader Jens Esbernsß, Gud hans Sjæl naade, fik af Lasse Skytte, og kendes jeg, at Hr. J. M. har gjort mig fuldt derfor. Kan der findes Breve, som lyder paa denne Kælder, skal de alle lyde til og hjælpe Hr. J. M. Jeg tilbinder mig at hjemle ham Kælderen med fri Indgang og Udgang. Medb. af hæderlige Hr. Stronge Jeopssøn Borgemester i Malmøge, Niels Albriktsß, Pawel Stenkilsß, Peder Smed, Raadmænd, Lybrikt Gynthersß og Magens Hansß, Bymænd sstds. Datum Malmogis fer. 3. post dnicam. reminiscere.

Perg. [med 7 Segl]. (SvRA.) [7222

Marts 2. Jeg Gunne Nielsß[1] af Lydom V. har annammet i god Tro og Slotslove af Hr. Cristiern Bisp i Ribe Kirkens Slot Troyeburgh med andet Gods, som jeg nu har i Værge og Henric Rantzsowe tilforn havde, og med alt Boskab, som H. R. annammede, i saadan Maade at jeg skal have det til Paaske et Aar og bygge paa Slottet paa det ny Hus, nu begyndt er, med Sten og Lim og godt Tømmer for 150 lyb. Mk. af den Rente og Indgæld, som ligger til Slottet; og bygger jeg derpaa over denne Sum inden 60 lyb. Mk., skal Bisp Cristiern gøre mig Fyldest derfor efter 4 Mænds Sigelse, tiltagne paa baade Sider. Item skal jeg holde Godset bygt og besat og ej beskatte eller forurette Vornede over lovlig Sædvane, og skal Slottet altid være Bispen og Kapitlet aabent, dog uden min mærkelige Skade paa Tærings Vegne. Sig. meum cum sig. DDn. Nicholai Cristierni[2] archidiaconi, Jacobi Iuari[3] cantoris, Andree Brok[4] et Henrici Stanghebergh[5], canonicorum Ripensium. Datum fer. 6. ante dnicam. oculi.

Perg. med 5 Segl: 1. Fxliij 12 (Lange); 2. G. 863 (Frille); 3. G. 868 (Lange); 4. G. 859; 5. G. 867. Ribe Bisps Arkiv (RA. Nørrejyll. 213, 1). LDipl. [7223

— Testrup: Om Klostrene i Viborg Stift. Se 5960.

Marts 4. *Reg. *5339.* [Orig. Tilbagegivet til Kbhvns. Bys Arkiv?] Afskr.: Resens Haandskr. i Kbhvns. Raadstuearkiv; herefter: *Kbhvns. Dipl. I, 163.* Afskr. fra 18. Aarh.: Kall Fol. 41. [7224

Marts 7. Stygh Olsß' Gavebrev ved Leje af Gods i Girsnes.

Perg. med [5] Segl: 1. Dxxxvij 5; 4. Bomærke. Tommerup Kl. Arkiv (RA. Tommerup Kl.). *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 233.* [7225

Marts 8. Morten Wlff sælger Ærkebisp Johan Laxman en Gaard i Malmøghe.

Perg. med [9] Segl: 4. (Rosensparre); 5. Utydeligt Skjold; 7. M 53; 8. Lxlij 2. (SvRA.) *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 234.* [7226

Marts 12. Jeg Hans Gerkesß Kannik i Roskilde kundgør, at Biskop Jens i Roskilde og jeg har nu været for begges Venner om Tiltale og Ærende, som vi havde os imellem. Da er vi nu derom forenede, saa at jeg lader mig nøje paa min Side; thi lader jeg Biskop Jens og hans Kirkes Efterkommere og Arvinger løs for alle Krav og kendes jeg mig ingen Rettighed at have i nogle af de Godser, som han har i Værge paa sin Kirkes Vegne, undtagen min Rettighed paa Jordegods i Kalundeborgh. Sig. meum cum sig. DDn. Olaui Daa prepositi, Mathie Johannis, Tetzonis Tetzsøn et Jacobi Johannis, canonicorum Roskildensium. Datum Roskildis die Gregorii.

Perg., brugt til Bogbind og derfor uden Segl. Roskilde Bisps Arkiv? (RA. Roskilde; foræret af T. Rothe 1750 (til ....); afleveret fra Universitetsbibl. 1894). LDipl. [7227

Marts 12. Jeg Jeipp Knwdsß[1] Præst i Ripæ giver mit Hus, som jeg nu ibor, vesten Vor Frue Kirke i Ripæ, til Kirkens Bygning, om Gud kalder mig inden de næste 70 Aar, og da skal Kirkens Værger lade mig komme til Jorde og begange med Messer og Vigilie til en Maaneds Tid, som »sedhelicht« er i Ripæ; dør jeg andensteds, skal de ogsaa lade mig begange, som forskrevet staar. Lever jeg over de næste 70 Aar, skal dette Brev være dødt og ingen Magt have. Sig. meum cum sig. DDn. Henrici Stangebergh[2], Nicholai Petri[3], canonicorum ecclesie Ripensis necnon prepositorum, Thuconis Jacobi[4] plebani et Esgeri Jacobi sacriste ecclesie ejusdem. Datum die Gregorii.

Perg. med [5] Segl: 1. Bomærke i 6-bladet Ramme; 2. G. 867; 3. G. 874; 4. Brudst. (Jfr. Marie i en Halvmaane?); Paaskrift: Super domo circa scolas, in qua Dn. Ludickinus residet. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7228

Marts 14. Jens Biskop i Roskilde, Beyent Pedhersß[2] Prior i Andwordskow, Marthen Jensß[3] og Olaff Axelsß, RR., Awo Lunge og Maghens Gøye[6], Knabe. Onsd. efter Midfaste Søndag var for os i Roskilde velbyrdig Claus Henr. i Ramløsæ, som talte saa til Anders Jensß, Landsdommer her i Landet: Drager Eder ej til Minde, at jeg var for Rette i Wordingborgh for Rigens Raad med mine Bevisninger paa mit Gods Trvestorp, Ramsyø H., mod Beyent Bille af Alende, hvis Sjæl Gud have? Da beder jeg Eder, at I siger derom, hvad Eder vitterligt er. Til hvilket A. J. svarede: Jeg var der og hørte, at B. B. frembar et Dombrev, som Pædher Falster havde givet ham paa Trvestorp, og Claus Henr. frembar et gammelt Laasebrev derpaa; da fandt de for Ret, at Laasebrevet burde at blive ved sin Magt og Dombrevet dødt at være. Da gav sig afdøde Biskop Jens og Beyent Bille i Retten for Rigens Raad om den Ret, som Biskop Jens havde tilforn fundet i forrørte Sag; da fandtes det saa for Rette, at hvad Biskop Jens havde gjort, havde han gjort med Rette. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [6] Segl: 2. G. 508 (Present); 3. Hxv 7 (Gyrsting); 5. Fxvij 6; 6. Exix 4; gennemskaaret. (RA. Ramsø H. 57.) LDipl. — Jfr. 7054, 7230. [7229

Marts 16. Vidnesbyrd af Bisp Jens o. fl.

Perg. med [8] Segl: 1. G. 173; 2. G. 508 (Present); 3. Hxv 7 (Gyrsting); 4. Lxviij 12 (Thot); 6. Hxv 5 (Gyrsting); 7. Exix 4 (Gøye); gennemskaaret. (RA. Ramsø H. 58.) *Matzen, Panteret 394.* — Jfr. 7229. [7230

Marts 20. Gavebrev af Elssa Cresternsdater af Steffringh.

Perg. [med 8 Segl: 1. (Vendelbo)[a]; 2. (Banner)[a]; 4. Bomærke]. Aalborg Helligaandshus' Arkiv (RA.). *Danske Mag. 5 R. II, 183.*

a) LDipl. [7231

Marts 21. Jeg Olaff Axelß R., Høvedsmand paa Wordingborgh, har skødet Husfrue Marine, Jens Widers Efterlever, alt mit Gods i Gwnderøth, Karlebodh S. (½ Læst Korn aarlig), og 2 Gaarde i Myrkwæ, Gladsaxæ S., til Helligtrekongers Alter [i Vor Frue Kirke i Køpnehaghen] nord for Højalteret; ingen skal bevare sig med Godset uden den, som er perpetuus [vicarius] til Altret og Tjenesten opholder. For Godset købte jeg af forskr. Marine en Gaard i Køpnehaghen, som hun end ibor. Afgaar Godset førnævnte Alter med Lands Lov, skal jeg holde det skadesløst uden Rettergang, eller inden 6 Uger vederlægge saa godt belejligt Gods og Rente. Medb. af Biskop Jens i Roschilde[2] og velbyrdige Griipp af Olstorppe, Pauell Bille i Roldorppe, Claues Henricksß i Ramlosse, Beyndh Krabbe og Anders Jensß i Roschilde. Datum Ringstadis fer. 4. ante dnicam. palmarum.

Perg. med [7] Segl: 2. G. 173 (nu løst); stærkt medtaget. København Kapitels Arkiv (RA. Lynge-Kronborg H. 36). — Jfr. 7233, 1445 Apr. 23. [7232

— Anders Jensøn Landsdommer i Siæland, Thorbern Billæ R. i Alende, Awe Lunge i Bastness, Jæp Lunge i Nesby, Knut Nielß i Withfughlebergh, Micheld Rwdh i Wedhby og Mowens Clausß, a. w. Onsd. næst for Palmesøndag paa Siælandzfare Landsthing skødede velbaaren Hr. Oleff Agxilß R. i Walleff Hr. Hans Hermæntzß, perpetuo vicario Haffnensi, til Helligtrekongers Alter i Vor Frue Kirke i Kiøpnehafn alt sit Gods i Gunnerwdh, Karlebodhæ S. (6 Pund Korn), og 2 Gaarde i Mørkøwe, Glatzsakse S. (3 Pund Korn). Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 7 Segl]. København Kapitels Arkiv (RA. Lynge-Kronborg H. 37). LDipl. — Jfr. 7332. [7233

Marts 26. Jeg Elseff Cristernsdatter af Steffrynge giver til hellig Kors Lav i Randers til at styrke den hellige Korsmesse, som nu daglig lades holde af fornævnte Lav først om Morgenen i Brothre Kloster, en min Gaard i Gerleff H. i Kasebregh (Pether Eskelß, 1 or. Korn og 1 Skill. Grot), hvad heller jeg dør eller lever. Holdes hellig Korsmessen ej, som den nu stiftet er, skal jeg have Magt dette Brev igen at kalde. Medb. af skellige Michel Dwæ af Thorp, Pether Eleffß, Olaff Andersson, Olaff Petherß, Raadmand [!] i Randers, og Michel Persß Bymand sstds. Datum fer. 2. post dnicam. palmarum.

A. Perg. [med 6 Segl]. Randers Franciskanerkl. Arkiv (RA. Gerlev H. 27). — **Aa.** Vidisse af Randers Bything 1504 Apr. 23, givet Jens Prong paa Graabrødre Klosters Vegne. RA. Gerlev H. 81. LDipl. [7234

Marts 28. Vi Nis Mattissß[1] Byfoged i Asnes, Bertill Jeipß[2] Borgemester, Henneke Teyæmath a. w., Mattis Andersß[4], Tuwe Nielß[5],

Pether Nielß[6], Radike Hansß og Jens Jeipß, Raadmænd og Bymænd sstds., har Klocker Onsdag paa Asnes Bything set, at Pether Andersß og Ascer Saxseß inden 4 Thingstokke takkede ærlig og velbyrdig Hr. Eggert Frytle R., Fogeden, Borgemester og hele Raadet i Asnes, fordi de hjalp dem Ret af Mattis Pethersß, fordi han slog fornævnte Pether Anderß's Fader, som var fornævnte Ascer Saxß's Morbroder, ihjel. Og bad de Mattis Andersß, Hr. Eggerts Foged, Henneke Teyæmath og Henric Gallen, at de skulde velgøre for Guds og Jomfru Marie Skyld og være fornævnte Mattis Petherß et godt Bud til Hr. E., at han skulde tage ham til Naade. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1-2. Bomærker; 4. M60; 5. Utydeligt Skjold; 6. Bomærke. (RA. Assens 1.) LDipl. [7235

Apr. 7. Testamente af Jonas Petri, Kannik i Ribe.
Perg. med 4 Segl: 1. G. 866; 2. Samme Segl; 3. G. 859; 4. G. 874. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Erslev*, *Testamenter Nr. 90.* [7236

Apr. 8. *Reg. *5344.* Perg. [med 1 Segl]. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gejstlighed 36). *Kbhvns. Dipl. II, 72.* [7237

— Ærkebisp Johannes Laxman lejer Morten Vlff en Gaard i Malmø.
Perg. [med 1 Segl]. (SvRA.) *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III*, *236.* [7238

Apr. 17. *Reg. *5348.* Perg. med [8] Segl: 1. Li 62; 2. Eviij 2; 4. G. 545; 5. Civ 5; 7. Lxxij 48; 8. Eviij 3. (RA. Skam H. 36.) *Matzen*, *Panteret 241.* [7239

Apr. 27. In nomine dni. amen. Nos Nicolaus episcopus Schleswicensis vidimus synodi Basiliensis literas, ejus vera bulla plumbea cum cordula cerei rubei croceique coloris more curie ejusdem synodi impendentibus bullatas, nobis per Dn. Gothschalcum Rixstorp nostre ecclesie prepositum et pro parte fabrice ejusdem ecclesie presentatas, quas cum ea qua decuit reverentia recepimus: **7178.** Quibus literis visis ad petitionem prepositi literas per notarium publicum infrascriptum transsumi mandavimus, volentes et auctoritate nostra ordinaria decernentes, quod hujusmodi transsumpto ubique locorum adhibeatur tanta fides, quanta ipsi originali daretur, si in medium produceretur. Sig. nostrum. Datum Schlesuich in curia seu domo habitationis nostre die Veneris 27. mensis aprilis hora tertiarum vel quasi, Dn. Frederico Romanorum rege tunc regnante, presentibus Dn. Theodorico Woltercken canonico ecclesie Schlesuicensis et Jacobo Peternelle clerico Lubecensi testibus.

Et ego Marquardus Bass clericus Bremensis diocesis, publicus imperiali auctoritate notarius, *etc.*

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Afskr. i Protokoller 1579 (Slesvig Stift 16, Bl. 30 v., og Gottorpske Arkiv III, XL, Nr. 2, Bl. 36 v.). LDipl. under 1441 $^{19}/_{6}$. [7240

Apr. 30. Malmø Bythingsvidne om Morthen Wlffs Gaard.
Perg. med [8] Segl: 3. Axiij 1; 4. (Rosensparre); 6. Gxxvij 1. (SvRA.) *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 236.* [7241

Maj 3. *Reg. *5350.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 206. *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 238.* — I Lundebogen bemærkes: De hac permutatione est etiam unum instrumentum; herom i Registranten 1425, T 10: Instrumentum publicum super permutatione cujusdam curie in Gøtzstorp pro quodam prato dicto Kyædhemad contiguo Hæstahaghen. In scrinio T. [7242

— Jeg Cecilie[1], Pæther Krags Datter, har med min Husbondes Anders Jenssons Samtykke og flere mine Venners og Arvingers Vilje givet til s. Clare Kloster i Roskilde en Gaard Thorkilstorp (Nis Marth, 2 Pund Korn og 2 sol. gross.) og en liden Gaard sstds. (Anders Marth, 1 Skill. Grot) med saa Skel, at de i s. Clare Kloster skal hvert Aar yde til Graabrødre Kloster sstds. inden Kyndelmisse 2 Pund Korn til at holde Messerede, Alterklæde og anden Redskab med til s. Anne Alter i Klostret, som min Husbonde og jeg har stiftet til vore og vore Forældres og Frænders Sjæles Nytte, foran hvilket Alter jeg har valgt mit Lejersted. De 3 Skill. Grot, som Godset skylder mere, skal Jomfruerne og Søstrene i Clare Kloster skifte mellem sig og bede Gud for min Sjæl. Ydes de 2 Pund Korn ikke, saa at Messen ikke holdes for deres Forsyndelses Skyld, skal jeg eller mine Arvinger have Magt at igenkalde de 2 Gaarde. Medb. af mine Frænder og Venner Jens Kragh, min Broder, Jens Thorbensß[3], Clement Griis[4], Lasse Hinricsß og Fru Kirstine, min Søsterdatter. Datum Roskildis die invent. crucis.
Perg. med [6] Segl: 1. Dvi 9; 3. Llxviij 27 (Sparre); 4. Cxlv 4. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 23). [7243

Maj 14. Vi Jens Nielsß Byfoged i Othense, Anders Nør Bymand sstds., Hans Mwle Borgemester sstds., Oleff Michelsß, Anders Lauris, Jæiep Jensß, Claues Werkmester og Otte Grote, Raadmænd og Bymænd sstds., har Mand. før Pintsedag paa Othense Bything set, at beskeden Anders Nør, vor Medbymand, inden 4 Stokke skødede velbaaren Johan Biørnsß sin Gaard og Grund paa Horssetorvet sønden Aaen i Othens, liggende imellem den Gaard, som Hr. Mathias Iwari har, og den, som Bæyent paabor, som Daløme Kloster tillyder, i Øster liggende; i Længden er hun fra Aaen og op til Athellgaden, og ud med Gaden er hun i Bredden 19 Alen, og neden ud med Aaen er hun saa bred som mellem den Jord, Hr. M. I. har, og den Jord, Bæyent, Anders Nørs Svoger, paabor. Og Anders Nør vederkender sig fuldt Værd derfor at have oppebaaret til sin og sin Husfrues Nøje. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 4. Brudst.; 7. Bomærke; 8. Utydeligt Bomærke. (RA. Odense 55.) [7244

Maj 21. *Reg. 3693*.* [Orig. Viborg Bisps Arkiv.] Afskr. i Testrup: Om Klostrene i Viborg Stift (Ny kgl. Saml. 4to, 1192 b o. fl. St.). *Testrup, Krigsarmatur 269* (= *Daugaard 378*, = *Ny kirkehist. Saml. I, 531*). [7245

Maj 27. Vi Claues Rønnow R., Høvedsmand paa Nyborgh, Jahan Ransow af Helderop, Mathis Ammendesß Sognepræst i Nyborgh, Hennike Smælt Sognepræst i Ællinge, Hans Tomesß Sognepræst i Ræffwinne, Knwd Sognepræst i Awenssløff, Henniche Beyenslet og Jens Amendesß, Raadmænd i Nyborgh, kundgør, at velbyrdig Hr. Steen Basse R. paa den ene Side og Claues Ywersß, som i 6 Aar havde været hans Foged paa Løkkesholm, paa den anden var for os i vor Frue Kirke i Nyborgh. Da spurgte Hr. S. B., om C. Y. vilde gøre ham sit Regnskab for os. C. Y. sagde, at han ej kunde gøre andet Regnskab, end han havde »fonget« ham. Hr. S. spurgte, om han vilde blive ved det Regnskab, og om han ej havde oppebaaret mere. Han sagde nej. Da blev det Regnskab lagt for os, og Hr. S. bød sig i Rette, om det Regnskab var saa ærligt, at ham burde at nyde eller undgælde; da vilde han gøre efter vor Sigelse. Da svarede C. Y., at han vilde bortride og kese sig en Husbonde og beraade sig med ham og sine Venner, og derefter vilde han byde Hr. Claues Rønnow til, hvad han ydermere vilde gøre; andet vilde han ikke svare ham paa den Tid. Da gav Hr. S. sig saa i Rette for os, at om han havde gjort ham nogen Uret, da vilde han gøre ham alt det, os tykte. Og kunde vi ej finde andet, end Hr. S. gjorde imod ham som en Dannemand, og raadede vi C. Y. til, at han skulde betænke sig. Det vilde han ikke. Da sagde Jahan Ransow: Kære Hr. Steen, vi kan vel prøve, at var C. Y. Eder 1 lubisch og 1000 Mk. skyldig, da var det alt ligemeget. Da bad Hr. S. os mindes, at han vilde saa bortride og ej gøre ham Ret. Med vore Indsegl. Scriptum Nyborgh dnica. trinitatis.

[Papir med 7 Segl.] Vidisse Juni 16. LDipl. [7246

Juni 11. Privilegium paa Toldfrihed.

A. Perg. [med 1 Segl]. Viborg Bys Arkiv (RA. Viborg 18). *Dipl. Viberg. 31.* — **Aa.** Afskr., meddelt Sæby, se ved 7071 **Ac.** — **Ab.** [Afskr., meddelt Kolding.] Afskr. 1773: Kall Fol. 60. [7247

— Vi Cristoffer Konge[1] hilser vore og Kronens Bønder og Almue i Skinkelsborghs Len. Vider, kære Almue, at vi har forlenet Hr. Eggert Frille R., vor Mand og Raad, Skinkelsborghs Len at have til Hintzgawell med al Rente og kongelig Rettighed, saa længe vor

Naade tilsiger. Thi byder vi Eder at være ham hørige og gøre ham til gode Rede eders Landgilde, Skat og Tjeneste, som I os aarlig paa Kronens Vegne pligtige er, og forbyder vi alle ham eller hans Embedsmand i nogen Maade at hindre. Datum Ludosie fer. 2. post oct. corporis Christi, nostro sub secreto tergotinus impresso.

Papir med Spor af Sekretet paa Bagsiden. (RA. Personalh. Saml., Egg. Frille.) [7248

Juni 15. Vi Cristoffer Konge[1] [*osv. som* 5240]. Datum castro nostro Bawæhws die Viti et Modesti, nostro sub secreto.

Perg. med Kongens Sekret. Skagen Bys Arkiv (RA. Skagen 5). LDipl. [7249

— Jeg Mawens Hansß[1] Præst, perpetuus vicarius i Roskilde, har solgt Hr. Niels Jonsß Sognepræst i Køghe, al Ejendomsret, Hr. Gudhmund købte af Jens Mawensß, som det Skødebrev udviser, derpaa givet er; det antvorder jeg Hr. Niels, og har jeg derfor oppebaaret fuldt Værd. Sig. meum cum sig. discretorum Olaui Tychonis, Hermanni Bryntels, Kanuti Bertholdi[4], consulum Køgensium, et Petri Johannis[5] notarii ibid. Datum Køghe die Viti et Modesti.

Perg. med 5 Segl: 1. G. 273; 2-4. Bomærker; 5. I Sigilfeltet Bogstav P. Siden i Køge Bys Arkiv (RA.). [7250

Juni 16. Jens Michelsß[1] Landsdommer i Fiwn, Per Jensß Præst og den Helligaands Hus' Forstander i Othense[2], Jachim Henr.[3] af Siøbo V., Hans Mwle[4] Borgemester i Othens, Jæppe Raffn[5] Foged paa Nesbyhouet, Anders Laur.[6] Bymand i Othens og Oleff Taghesß Foged i Aasøme H. Lørd. før Bothels Dag fik Hr. Jæiep, Kommender »at« s. Hians Kloster i Othens, inden 4 Stokke paa Fiwnbo Landsthing paa Hr. Steen Bassis R. Vegne et fuldt Landsthingsvidne inden 4 Thingbænke ved 8 Dannemænd: Anders Henr. og Per Brwn, Bymænd i Othens, Mathis Jensß af Damsbo, Gregorius Tyghesß af Gamleborgh, Niels Brwn af Salinge, Anders Gaas af Wantinge, Mathis Finsß af Nybøle og Jæp Jensß af Reyendoll, som vidnede, at de paa samme Thing og Dag havde hørt læse et Brev med 7 Indsegl »forethruikket«: **7246.** Med vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1. Llij 2; 2. G. S. 47; 3. Lxlix 59 (Reventlow); 4. Ll 1; 5. Cix 3; 6. Fxl 2. (RA. Vinding H. 4.) LDipl. under $^{27}/_{5}$. [7251

Juni 17. Jeg Jes Matisß Borger i Kalundburg er skyldig vor Frue Kirke i Kalundburg 6 lødige Mk. i rede Penninge og ingen andre Varer, for hvilke jeg pantsætter den min Gaard i Kordel i Møllestrædet mellem Clemet Hemingß Gaard og den Gaard, Jeppe Jonsß ibor, med saadant Skel, at jeg selv og mine Arvinger skal

have den Gaard i Værge og give hvert Aar til Leje 2 Skill. Grot om Paasken i saadanne Penge, som gæve er i Kalundburg. Udgiver jeg eller mine Arvinger i to Aar Lejen ej, tilbinder jeg mig fri at antvorde vor Frue Kirke Gaarden i et brugeligt Pant, færdig med saa god Bygning, at Kirken har fuldt for sine Penge efter 4 Dannemænds Sigelse, 2 paa hver Side, indtil Gaarden indløses for saadanne Penge, Lod Sølv købes for 1 Skill. Grot og 1 arnumske Gylden for 12 Skill. lybsche. Medb. af velbyrdig Hr. Jachem Flemingæ R., Høvedsmand paa Kalundburg, og Niels Persß Borgemester sstds. Datum Kalundburg die Botulphi.

Perg. [med 3 Segl]. Kalundborg Kirkes, senere Byens Arkiv (RA.). LDipl. [7352

Juni 23. *Reg. *5360.* Perg. med 2 Segl: 1. Bomærke med ulæselig Omskrift; 2. Ærø Indbyggeres Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXI, 23). *Stemann III, 63.* [7253

Juli 1. Jeg Niels Jensß Borger i Køghe, før boede i Cløwestæthe, er gældskyldig Jens Olsß i Sædher 6 lødige Mk. gæve Penninge i Siælendh Sølvmønt, for hvilke jeg pantsætter ham $1/2$ Øre Jord Skyld liggende i Sædher mellem Jens Bondis og Jens Knwtsøns Gaarde og Jorder i alle Skifte, at beholde uden Landgilde i 20 samfælde Aar fra næste Mortens Dag, ligesom han hidtil har haft det i 10 »førmer« Aar. »The hwile« det ham staar til Pant, skal han fri det for al kongelig Tynge i alle Redsler. Naar de 20 Aar er gangne, har jeg Magt at genløse Pantet alle Aar siden Mortens Dag inden Middag. Min Søns Lasse Nielsß Indsegl med flere gode Mænds, som er Laurens Rothis Byfoged i Køge, Henric Nykøping Borgemester. Oleff Tygesß, Knwt Bertilsß, Raadmænd, og Pæther Jensß Byskriver sstds. Datum Køge octava Johannis bapt.

Perg. [med 6 Segl]. (Vallø Stifts Arkiv.) [7254

Juli 5. *Reg. 3699.* Perg. med Ejdersteds Landssegl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XIX, 7). *Michelsen, Nordfriesland 213.* [7255

Juli 10. Gavebrev af Kirstine, Peder Nielsen Rølsøøs Enke.

[Orig. Roskilde Knudsgildes Arkiv.] Udtog i Dom af Frederik II 1568 Sept. 15: RA. Roskilde. *Nyrop, Gildeskraaer I, 192.* [7255 a

— Se 7216.

Juli 18. Laurens Scriuere Byfoged i Roskilde, Mickell Jepsß[2] Borgemester, Hans Andersß, Kanwth Nielsß, Jeppe Albrictsß[5], Raadmænd, Pæther Pawelsß[6] Skomager og Pæther Tuwesß, Borgere sstds. Beskedne Jeppe Pæthersß Tømmermand, Magnus Jensß, Mattes Nielsß kaldet Kymbere, Jens Nielsß og Magnus Raffn var Onsd. før Marie

Magdalene Dag paa vort Bything, vidnede og svor, at da Corth Gulsmeth byggede de Huse paa den østre Side i sin Gaard, som han selv ibor, udlagde han af sin Jord paa samme Side saa meget som en god halv Bænkerum for ej at bygge sin Nabo til Umage. Næste Thingdag kom vor Medborger Ascer Jonsß paa vort Bything og svor det samme og at han tilhjalp at opsætte Husene. Med vore Indsegl. Givet og skrevet i Roskilde *osv.*

Perg. med [7] Segl: 2. Bomærke (Brudst.); 5. Gxv 1; 6. Bomærke. Senere (jfr. 1450 $^{29}/_{4}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Roskilde 86). [7256

Juli 26. *Reg. *5368.* Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXIX, 2). *Dipl. Flensborg. I, 734.* [7257

Aug. 3. I Navn Faders, Søns og den hell. Aands Navn Amen. Vi Pæther Axelsß[1] Provst i Lund, Olaf Axelsß R., Age Axelsß[3], Kæthil Axelsß[4], Erik Axelsß[5], Iver Axelsß[6], Andirs Axelsß, Philpus Axelsß og Lafrens Axelsß har over ens været med vor Fader Hr. Axel Pæthersß af Hærdløff om Vortbergh, som han har af Kong Cristafer og skal beholde, saa længe han lever, for den tro Tjeneste og store Livsfare, som han har ofte taalt, og stor Bekostning derfor gjort; og skal vi hans Sønner beholde Vortbergh i 6 Aar efter hans Død. Da har vi tilladt, at hvem han det antvorder af os, skal have det 6 Aar; blev det ham, [som V]ortbergh have skulde, forstakket inden den Tid, skal han antvorde en af os det, i saadan Maade som han har annammet det. Dog skal den, det i Værge har, hvert Aar give alle de andre hver i sit Sted $1/2$ Læst Smør og en »øonxøg« [?] og bevise dem ydermere Venskab, om dem trænger. Vil nogen [foru]rette ham eller Lenet, skal de være ham behjælp[elige]. Og ihvo det har, skal det holdes [til] Kong Cristafers Haand efter den Tid, som før staar skrevet, naar [han] det æsker. Vore Indsegl; Andirs, Philpus og Lafrens, som »fulmæle« for dem lover vor Fader for os og hænger sit Indsegl [paa det St]ed, som vore skulde hænge, om det til os kommer. Datum Wort[bergh] fer. 6. post f. vincula Petri.

Perg. med [7] Segl: 1. Lxviij 11 (Thot); 3. Lxviij 15 (Thot); 4. Lxviij 16 (Thot); 5. Lxviij 17 (Thot); 6. Lxviij 19 (Thot). (RA. Personalh. Saml., Thot.) LDipl. — Jfr. Nov. 11. [7258

Aug. 16-22. Vi Christoffer Konge tager vore Borgere og Menighed i vor Købstad Warde og alt deres Hjon, Gods og Tjenere i vort Værn, og giver vi dem saadanne Privilegier, som vi har givet vore Borgere og Menighed i Wiburgh undtagen vor Told, hvor »kand« os af Rette pligtig er at give. Item paa det at vore Borgere i Wahrde maa des ydermere forbedre[*s*], vil vi, at ingen maa købslaa i Wardhe

uden med Borgere anden Tid end i rette Jarmarked. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Haffnen[*si*] feria die[!] infra octo[!] assumpt. Marie, nostro sub secreto.

[Orig. Varde Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. — Jfr. 7071 **Ae.** [7259

Aug. 20. Vi Cristofer Konge[1] har taget vore Borgere af Saxkøping i Laland med deres Tjenere og Hjon under vort Værn, og stadfæster vi dem saa stor Frelse og Naade, som de har haft af andre Konger i Danmark og Hertuger i Lalande, og forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Haffnensi fer. 2. infra octavas assumpt. Marie, nostro sub secreto.

[Perg. med Kongens Sekret. Sakskøbing Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek: LDipl., og herefter: Ny kgl. Saml. 4to, 727 d. Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [7260

Aug. 21. *Reg. 3702.* [Orig.] *Testrup, Om Tingene 10.* [7261

Aug. 23. Ærkebispen til Kapitlet om Provst Petrus Absolonis.

Perg. med 1 Segl: G. 27 (Laksmand). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 239.* [7262

Sept. 1. Jens Pethersß[1], perpetuus vicarius i Lunde Kirke og Sognepræst i Holumby, lejer Clawes Nielsß i Ellinge R. en Gaard i Scharolte.

Perg. med 1 Segl: Kalk. (SvRA.) *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 241.* [7263

[**Sept. 7-11.**] Jes Pedersß Hywl[1] stadfæster Skødet paa Anders Orms Gods.

Perg. med 3 Segl: 1. Hxxxiv 1; 2. Gxvi 82; 3. Bomærke. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 33.* — Jfr. 7150. [7264

Sept. 11. Jeg Ingelbrekt Albrektß i Thorbørnefælle har annammet til Leje af Kapitel i Roskilde en Gaard i Bierneropp i Gymlinge S. i mine og min Husfrue Mettes Dage mod aarlig at give i Roskilde 1 Pund Rug og 1 Pund Byg med 1 Skill. Grot inden Kyndelmisse. Naar vi er afgangne, skal Gaarden med Vorned og Bygning, som han da findes, frit komme til Kapitlet igen. Sig. meum. Datum fer. 3. infra oct. nativit. virg.

Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIV, 16).
[7265

— Gotschalcus Rixstorpp prepositus totumque capitulum ecclesie Sleswicensis recognoscimus, quod Dn. Nicolaus Michaelis concanonicus noster ad honorem dei et Marie virg. in promptis denariis exposuit 100 mr. in bono auro monete lubic. preteritis temporibus in subsidium emptionis omnium bonorum ad emenda singula bona in Gamelbugarde, Brodersbu et Gamelbu et in aliis villis ad eandem curiam spectantibus, ab Andrea Iwersson ad ecclesiam Sleswicensem

emptis, sicut apparet in litteris super hoc confectis et sigillatis, de quibus omnibus redditibus assignavimus eidem Dn. Nicolao Michaelis 6 marcarum redditus annuatim de eisdem bonis et specialiter de villis Wynderat et Brodersbu de primis redditibus de eisdem villis provenientibus infra octavas Andree sublevandos. Pro quibus procurator capituli nostri predicto tempore eidem et suis successoribus respondebit. De quibus 6 mr. redditibus Dn. N. M. in honorem dei et ob reverentiam resurrexionis Jhesu Christi et in augmentum divini cultus 3 marcarum redditus perpetuis temporibus pro panibus triticeis emendis et distribuendis in choro ecclesie Sleswicensis canonicis, vicariis et aliis presbiteris presentibus in 5 dominicis diebus infra festum pasche et ascensionem domini concurrentibus consueto modo in missa post elevationem distribuendis propter deum donavit et pro speciali consolatione deputavit . . . . cant . . tur regina celi et per summam missam et non absentibus nisi except . . . ., qui in negotiis ecclesie per capitulum sint deputati, ita tamen quod canonicus cantans summam missam habebit panes pro solido, et 2 de canonicis sint regentes per circuitum et per totam summam missam secundum ordinem, et 2 de vicariis perpetuis per vices suas sint . . . . es. Residuum vero, scil. 3 marcarum redditus, Dn. N. M. ad honorem dei et virg. Marie, Mathie, Anthonii et Katherine et ob salutem anime sue et animarum suorum progenitorum assignavit ad perpetuam vicariam instauratam, fundatam et confirmatam de novo in ecclesia Sleswicensi cum aliis redditibus per eundem Dn. ad eandem vicariam deputatis, in presentia Dn. Nicolai episcopi Sleswicensis in curia habitationis sue, ubi fuimus capitulariter congregati, pro quibus 3 marcarum redditibus de Wynderat et Brodersbu procurator noster singulis annis infra octavas Andree Dn. Nicolao et suis successoribus perpetuis temporibus respondebit. Sig. nostrum. Datum in die Prothi et Jacincti.

Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Kapitels Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 17). LDipl. [7266

Sept. 14. *Reg. 3630 = *5374.* Perg. med Kong Eriks Unionssekret paatrykt. Kongens Arkiv (RA. Danmark 5 c). *Danske Mag. 3 R. I, 226*; *Hude, Erik af P.s Afsætt. 45.* [7267

— Jens Asgutsß og Jens Nielsß, Borgere i Roskilde. Saasom Hr. Laurens Michilsß Bagheeld, perpetuus vicarius var i Roskilde Kirke, gav perpetuis vicariis i Roskilde Kirke en Gaard i s. Martens Sogn i Roskilde østen ved Kirken[a] (Anders Pædhersß) med saadant Vilkaar, at de aarlig infra octavas Martini skulde holde Vigilier med 9 »letter« og Sjælemesse i Højkoret i Roskilde Kirke for hans og alle hans Forældres Sjæle, har vi indledt forskrevne Vikariers

Procuratores i forskrevne Gaard; og under og vi dem den paa vore Husfruers Vegne, som er Hr. Laurens Bagheelds Arvinger. Og skal de have Magt til at ind- og afsætte Vorned i samme Gaard. Sig. nostra cum sig. Dn. Nicholai Bonde canonici ecclesie Roskildensis, Andree Achonis[a] proconsulis et Henrici Johannis consulis Roskildensium. Datum Roskildis die exalt. crucis.

Perg. med [5] Segl: 1. Forsiden fattes; 4. Bomærke; 5. Forsiden fattes. Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Roskilde 87). [7268

a) Gammel Paaskrift: s. Marthens Kirke; en ældre: Super curia circa cimiterium s. Martini.

Sept. 17. Testamente af Bertold Schulte.

Perg., udskaaret for oven. Burg Bys Arkiv. Udtog i *SHL. Urkundensamml. III, 2. Th., 51.* [7269

Sept. 24. Vi Cristoffer Konge[1] tager vore Borgemestre, Raadmænd, Borgere og al Menighed i vor Købstad Stubbekøping i vort Værn, og stadfæster vi dem alle de Privilegier, som Konger i Danmarck før os har givet dem i alle Maader, som deres Privilegier lyder, som dette Brev er vedhængt, og det gør vi, paa det at forskrevne vore Borgere og Købstad maa forbedres og des ydermere være os til Tjeneste; dog vil vi have Fuldmagt forskrevne Privilegier at forbedre og til og af at sætte, om vi kan prøve, at det os og Kronen er nytteligt. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Nykøping fer. 2. ante f. Michaelis, nostro sub secreto.

[Perg. med Kongens Sekret; jfr. **3546**. Stubbekøbing Bys Arkiv.]. Afskr. af Langebek 1741: LDipl. [7270

Sept. 29. Mattes Michelß[1] Herredsfoged i Biære H., Tygi Jensß[2], Præst og Provst i samme Herred, Bertild Friis[3], Awe Skole[5] og Jahan Mønik[6], VV., Pether Andersß Foged i Boller, Jesse Bwnde i Assens, Iffuer Pethersß. Michels Dag paa Biære H.s Thing inden 4 Stokke fik velbaaren Niels Mandropp i Barritskow Thingsvidne af 8 »laghfeste« Dannemænd: Mikel Scytte i Gram, Mikel Kiidh i Assens, Thord Ræff i Biære, Nisse Cristernß i Westernybel, Lasse Dieghenß i Biære, Staffen i Stubbropp, Nisse Lasß i Biære, lille Jepp i Barithole, som vidnede, at de saa Marspallis aabne Brev inden 4 Stokke og hans Indsegl forhængt med andre Dannemænds, lydende at Marsspalli vederkendtes sig skyldig at være Hr. Niels Mandropp $4^1/_2$ Mk. Korn og med alt det, der tilhørte, aarlig at yde i Horsnes med en settinge Skæppe, og tilbandt sig at hjemle Hr. Niels M. det, saalænge han lagde ham ud en Søsterdel i alt Marsspallis Gods. Med vore Indsegl. Givet og skrevet *osv.*

Perg. med [8] Segl: 1. Bomærke; 2. G. 770; 3. Lvij 17; 5. Cli 11; 6. Llxviij 42; 7. Bomærke. (Barritskovs Arkiv; RA.) LDipl. [7271

Sept. 29. Jeg Mæthæ Jensdather[1] af L[*o*]lond, Hr. Lydher Kabel R.s Efterlever, er forent med Hr. Gert Biskop i Børlum og hans Broder velbyrdige Hr. Niels Pedherß af Agard R. paa deres og deres Broder Hr. Anders Pedherß R.s Vegne om al Arv, som mig er tilfaldet med dem efter min Husbond, deres Broder. Først har jeg oppebaaret al deres Rettighed i Bopenge, Boskab og Pantegods for 2000 lybske Mk., gænge i Libech og Hamburgh, undtagen Morse og Abeltorp; for hvilke 2000 Mk. jeg oplader dem alt mit Gods i Han H. og Hanneess, øde og bygt og Klittegods, om der noget er, hvilket Gods deres Fader Hr. Pether Nielß af Agard havde i Pant af velbaaren Hr. Per Basse R. og mig er tilkommet efter mine Forældre; jeg tilbinder mig at fri og frelse dem det forskrevne Gods for alle Mænds Tiltale, undtagen saa meget, som er afganget dem eller deres Fader paa Kongens Retterthing. Item skal Fru Mæthe have alt vort Pantegods i Loland, som er Abeltorp; vorder det hende afløst, skal hun beholde Løsningspengene. Afgaar hun uden Barn, skal det frit igen komme til os. Item skal hun beholde alt Pantegods, som Hr. Lüdher og hun havde i Jwtlandh og hun end i Værge har, foruden det at vorder Morse hende afløst, skal vi have 800 lybske Mk. af Løsningspengene; vorder det hende ej afløst, skal vi have Halvdelen i det, til det løses, og da de halve Løsningspenge. Derover lader jeg Biskop Gert, Hr. Anders og Hr. Niels Pethersß kvit for ydermere Tiltale om noget Skifte efter Hr. Lüdær Kabel. Sig. meum cum sig. bonorum DDn. Seuerini prepositi Vesteruigcensis, Palnonis Sonesß prepositi in Morse et Han H., Laghonis Røød fratris conventualis in Dwholm et Petri Nicolai Bomøghe, Marquardi Stigsß[6], Nicolai Kirt, Johannis Laurencii[9] in Vixø, Henrici Blik, Cristerni Therkilli et Martini Petri, AA. Datum die Michaelis.

Perg. med [12] Segl: 1. Dxvij 17 (Due); 6. Gxvi 57 (Hvide); 7. Brudst.; 8. Cxij 1 (s rotlef vrefe); 9. Cxi 5; 10. Utyd. Brudst. (RA. Mors 2.) LDipl. [7272

Sept. 30. Cristoffer Konge[1]. Efterdi Gud os nu tilskikket har at være ret Patron for Mariebo Kloster, har vi, Gud, Jomfru Mariæ og s. Birgittæ til Hæder, taget Abbedissen, Søstre, Confessor generalis, Brødre og alt menige Konvent og alle deres Hjon og Tjenere, Bønder og Vornede og alt deres Gods i vor kongelige Værn og under dem alle de Privilegier og Naader, Dronning Margareta og Kong Eric har givet dem i alle Maader og Artikler, som deres aabne Brev udviser, hvilke vi stadfæster i alle deres Artikler ubrydelig at skulle holde[*s*], forbydende *osv.* Datum monasterio Mariebo crast. die Michaelis sub sig. majestatis nostre, anno regni nostri Dacie 2.

[Perg. med Kongens Majestætssegl. Maribo Kl. Arkiv; senere i Sorø Akademi.] Afskr. af Langebek 1747: LDipl. Udtog med Datum: die Michaelis, i [Registr. over Breve paa Sorø Akademi 1687]: Afskr. blandt Langebeks Indices dipl. (RA.). [7273

Okt. 13. *Reg. 3705.* Perg. med Kongens Sekret. Lunde Ærkebisps Arkiv (SvRA.). *Bring, Handl. III, 248; Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 243.* [7274

Okt. 16. *Reg. *5375.* [Papir. Senere i Sorø Akademis Arkiv.] Afskr. af Langebek 1749: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 73.* [7275

Okt. 28. Cristoferus rex. Vid, kære Husfrue Ælsebe, at Hr. Olaff Axelsß har talt til os ofte om Høyby og Høybyffongh, og kan vi ej end finde saadan Bevisning derpaa, at vi ham det forholde kan paa Kronens Vegne. Thi har vi undt og antvordet ham det igen, efterdi som vort Raad det for Rette fundet har, og i saa Maade, som hans aabne Brev udviser, som han har givet os derpaa, hvorfor vi beder Eder, at I straks paa vore Vegne antvorder ham Høyby og Høybyffongh. Vi har og befalet ham at vende Eder det bedste til for vor Skyld. In Christo vale. Scriptum Antwordschow die Symonis et Jude, nostro sub secreto.

[Orig.] Optaget i Nov. 8. [7276

Nov. 6 og **9.** *Reg. *5377.* Perg. med Notarmærke og [2] Segl: 2. G. 995. Haderslev Kapitels Arkiv (RA. Reg. 86 A, 13). *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 21.* [7277

Nov. 8. Vi Anders Hack, Clawes Nielsß og Stigh Olsß, RR., Oghe Axelsß i Hiwlebergh, Olaff Thrudsß i Klabroppe, Hans Nielsß i Acerthorppe a. w. og Jeipp Sognepræst i Høyby kundgør, at Vilhadi Dag lod hæderlig og velbaaren Husfrue Ælseby Rudbæcks Efterleve læse i Høyby Kong Cristoffers Brev, at hun skulde antvorde velbaaren Hr. Olaff Axelsß R. i Walløffue Høyby og Høybyffongh, hvilket hun da gjorde efter Brevets Lydelse, som lød: **7276.** Til hvilket Brev Hr. O. A. svarede, at han vilde annamme Høyby og Høybyffongh paa den Ret, som han var ham med tilfundet, og paa den Bevisning, han derpaa har, og efter hans Breves Lydelse, som han og gjort har, uden nogen bedre Bevisning kan findes af Kong Cristoffer paa Kronens Vegne, som Hr. Olaffs Breve af Rette døde maa. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [7] Segl: 1, 2, 4. Forsiden fattes. (SvRA.) LDipl. [7278

Nov. 10. *Reg. 3706.* Perg. [med 1 Segl]. Svenborg Bys Arkiv. *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 88.* [7279

Nov. 11. Vi Per Axelsß Domprovst i Lwnd og Commender i Dalby, Olaff Axelsß[2] og Sty Olsß[3], RR., kundgør, at om vi længer lever

end vor Fader Hr. Axel Pedhersß, at hvilken sin Søn han antvorder Worberg i sit levende Liv. da skal vi ham ikke imod være eller nogen Rettighed lade os dertil have, hverken paa Slot eller paa Worbergs Len, men hjælpe ham, som Broder bør, med saa Vilkaar at hvilken vor Broder det fanger, da skal han give hver sin Broder $^1/_2$ Læst Smør deraf om Aaret, som ham det ikke fordrage vil. Om den vor Broder, som vor Fader Worberg antvordet havde, og forstakket var, hvilken vor Broder han det da efter sig antvorder, skal vi og »altingis« lade os nøje med, som for staar skrevet. Datum Lundis die Martini nostris [*sub*] sigillis.

Perg. med [3] Segl: 2. Lxviij 12 (Thot); 3. Dxxxvij 6 (Krognos); sigillatorisk forbundet med **7258**. (RA. Personalh. Saml., Thot.) LDipl. [7280

Nov. 11. Privilegium for Bogense. Se 7282.

Nov. 12. *Reg. 3707.* [Perg. med Kongens Sekret. Faaborg Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1753: LDipl. Kopi, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Afskr.: Resens Atlas IV, 479. Udtog i flere Bircherodske Samlinger; efter en saadan: *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 127.* [7281

Nov. 19. Vi Cristoffer Konge tager vore Borgere og Bymænd i Bokeness i Fiwn, deres Gods, Folk og Tjenere i vort Værn; dertil under vi dem saadan Bys Ret, som de har haft af Konger i Danmark, og stadfæster den. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Hintzegawell fer. 2. post octavas Martini, nostro sub secreto.

[Perg. [med 1 Segl]. Bogense Bys Arkiv; siden i Geheimeark.] Afskr. af Langebek 1765: LDipl. Afskr.: Resens Atlas IV, 561. Nævnt med Datum: Martini Dag. i Kopi 1648: RA. Danske Kanc. [7282

Nov. 25. Ærkebisp Johannes Laxman stifter Gudstjeneste.

Perg. med 3 Segl: 1. Majestætsseglet (Brudst.); 2. G. 27; 3. Kapitlets Sekret (Brudst.). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA., Odaterade pergamentsbref från 15. seklet). *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 244.* [7283

Nov. 27. Vi Christoffer Konge annammer vore Borgemestre, Borgere og Menighed i vor Købstad Weyle og alt deres Gods, Hjon og Tjenere i vor Værn og stadfæster vi dem alle de Privilegier, som Konger i Danmark har givet dem i alle Maader, som disse Breve udviser, som er tilhængte dette vort aabne Brev. Thi forbyder vi *osv.* Datum in Horsszens fer. 3. ante f. Andree, nostro sub secreto.

[Perg. med 1 Segl, forbundet med **1491** og **2471**. Vejle Bys Arkiv.] — [Vidisse 1553] i Vidisse 1605 og denne atter i Stadfæstelse 1635, se ved **1491**. [7284

— *Reg. *5379.* Perg. med Ribe Bys Segl. (RA. Personalh. Saml., Frille.) *Kinch, Ribe I, 285.* [7285

Nov. 29. Vi Cristoffer Konge tager vore Borgemestre, Raadmænd, Borgere og Menighed i vor Købstad Horsnes og alle deres Tjenere,

Hjon og Gods i vort Værn og under dem disse Friheder: [*1.*] Først at de maa være toldfri, hvor de kommer i Danmarck undtagen Sckonemarked og andre vore Fiskerlejer om Høsten. [*2.*] Item skal de have Besætning i Horsnes for vitterlig Gjæld, saa at hvo som lovlig der »besetter« vorder og »dyrghes« at fare overhørig bort, da skal de have Magt at »fuldfølghe« ham paa deres Bything med Vold. [*3.*] Hvo sig forbryder eller Byfred gør i H., skal saa meget have forbrudt og »bæthre« imod Byen som imod os. [*4.*] Hvo der gør ulovligt Køb, skal »bæthre« 3 Mk. lub. for hver Tid, Halvdelen Kongen og Halvdelen Byen. [*5.*] Ingen skal købe eller besidde vort Skattegods i H., uden de, som »skatte waghe« og andre kongelige Tynge opholder med vore Borgere, uden vi nogen synderlig derom »nathendis« vorder. [*6.*] Ingen skal købe eller sælge i ulovlige Havne ved H. under deres Gods' Fortabelse, som han køber eller sælger, halvt Kongen og halvt Byen. [*7.*] Vi under dem fri Mark, Skov, Fægang og Fiskeri i Saltvand, som de det af Arilds Tid har haft. [*8.*] Hvo med Rette fordelt vorder og fredløs gjort i H. og siden fredløs »kynder« paa Wiburigh Landsthing, som det sig bør, skal være fredløs over alt Riget. [*9.*] Ingen skal bygge eller Borger vorde i H., som har anden Husbonde end os eller Forsvar, uden nogen har det besynderlig af vor Naade; hvo derimod gør, skal skatte som Borger og købe som Gæst. [*10.*] Borgemester og Raadmænd have fuld Magt at regere alle Embeder i H. efter Skellighed, som de vil være bekendte for os. [*11.*] Ingen skal gøre Sambinding imod vore Borgemestre under sin Hovedlod. [*12.*] Ingen skal gange eller ride med spændt Armbrøst Dag eller Nat i H.; »dyrghes« det nogen at gøre, og fanger der Skade over, han skal beholde Skaden ubødet. [*13.*] Skal allehaande Købmandskab vejes i H., som i Stæderne vejes; hvo det ikke gør, give 3 Mk., som sælger, og 3, som køber, halvt Kongen og halvt Byen. [*14.*] Borgernes Byfred skal udstrække sig fra H. By paa den østre Side fra Byen til »Wolenes od, ther« fri Havn paa den søndre Side til en Strøm, hedder Litle Wæthle, til Midtstrøm og til Portebro og Knaggisbære, og paa den vestre Side indtil Eskeballighe hole, paa den nørre Side indtil Nunnesigh, som »areldis sidh« har været. Alle disse Artikler under vi dem, paa det vor Købstad deraf maa forbedres; dog vil vi have fuld Magt dem at forbedre og til og af sætte, om os tykkes det nytteligt være. Thi forbyder vi *osv.* Datum in Horsnes vig. Andree, nostro sub secreto.

Perg. [med 1 Segl] i grønne Silkesnore. Horsens Bys Arkiv (RA.). [7286

Dec. 11. *Reg. *5380.* Papir med 1 Segl: Cxxx 2. Aarhus Bys Arkiv (RA.). *Hübertz, Aarhus I, 17.* [7287

Dec. 13. Privilegium af Kongen.

[Orig. Aarhus Kapitels Arkiv.] Udtog i Registr. 1555: Ny kgl. Saml. Fol. 754: *Kirkeh. Saml. 3 R. V, 330.* [7288

Dec. 21. Vi Cristoffer Konge tager vore Borgere og Menighed i Koldinge og deres Gods, Hjon og Tjenere i vort Værn og under dem alle de Privilegier, som Konger i Danmarck dem før os har givet, og synderlig under vi dem toldfri at være i vort Rige uden om Høsten paa Schanøør og andre vore Fiskelejer, som Kong Waldemars Brev udviser, som er givet i Koldingæ 1327 Marie Magdalene Dag [ɔ: 1488], hvilket Brev vi stadfæster i alle dets Artikler. Og forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Koldinge die Thome, nostro sub secreto.

Perg. [med 1 Segl]. Kolding Bys Arkiv (RA.). Udtog i *Fyhn, Kolding 186 (Reg. *5381).* [7289

Dec. 24 (17?). Esbern Nyælß i Sællækiær, Herredsfoged, Johan i Rimsø, Jon Therkilß i Karleby, Præster, Olæff Pæther[!] Foged i Skiærwadh, Therkel Klint i Stokkebro Gaard og Jessæ Jeyøpß i Mastorp. Thingdagen før Jul paa Nørre H. Dywrs Thing saa vi, at Hr. Laurens i Farendorp, Hr. Biskoppens Provst i Nørre H., fik et Thingsvidne inden 4 Stokke med 8 Dannemænd: Pæther Æsbernß i Sællækiær. Michæl Bonde, Thord Jensß i Tharsyø, Nissæ Pætherß i Karlæby, Michæl Drukken i Mastorp, Mattis Bæyntß, Michæl Hænnykß og Tames Brand sstds., hvilke vidnede, at Ørbæk og Ørbæckefang i Norre H. i Ørum S. har været i Hr. Hænnyngs R. paa Skiærne og hans Husfrue Fru Kirstine i begges Værge, siden de tilsammen kom, han i hans Live og Fru Kirstine efter Hr. Hænnyngs Død, ulastet og ukæret, og ingen har paatalt Godset, det de enten hørt eller spurgt har, førend Hr. Biskop Ølrik fik Godset i Pant af Fru Kirstine. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. [med 6 Segl]. (Arkivet paa Benzon.) LDipl. [7290

Dec. 26. Cristoferus rex. DDn. archidiaconum, cantorem ceterosque canonicos ecclesie Ripensis cum bonis eorum ac tota familia eis attinente sub nostra protectione suscipientes specialiter defendendos, privilegia, que predecessores nostri eis dederunt, DDn. prenominatis concedimus, prout sonant littere DDn. regum, quorum privilegiorum tenores sunt tales: 147, 894, 1485. Nos igitur vestigiis predecessorum nostrorum inherentes, omnes libertates et privilegia a regibus Daci[e data, prou]t in supranotatis continetur litteris, confirmamus; quapropter prohibemus *etc.* Datum Ripis die Stephani sub sig. majestatis nostre, anno regni nostri Dacie 3.

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Afskr. fra 15. Aarh.: Topogr. Saml. paa Papir, Ribe 28d. Afskr. i Kopibog over Ribe Kapitels Dokumenter. indsendt 1666, Privil. Nr. 1. [7291

Dec. 28. Afladsbrev af Ærkebispen og 6 Bisper (*Reg. *5333*).

[Orig. Orte Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 332* (= *Hvitfeld IV, 651, Fol. 828*, hvor dog: Othense Kirke); herefter: *Terpager 577*. [7292

Dec. 29. Wii Anders Erkesson, Fredrich Barsbeke, riddere, unde Johan Byørnesson[3] knape betugen, alse in 1440 des sonnauendes in Philippi unde Jacobi auende [*30. Apr.*] her Cristoffer koningh alsz eyn recht leenhere des hertochdomes to Sleswiik dem heren Alue herthogen tho Sleswiik *etc.* na des rikes tho Dennemarken vulmechtigen rade lenede dat hertochdom uppe deme slote tho Koldingen, to welker belenninge witlicheid in enem unses heren des koninges leenbreue [ɔ: 7075] to vorsegelende mid anderen des riikes rade unde mannen mede benomed wurden de strengen her Steen Basse, her Luder Kabel, riddere, unde de veste Erich Bilde knape, unde went desulue leenbreff van affwesende unde van anders anvalles wegene der suluen her S. B., her L. K. unde E. B vortogerd unde nicht vullenkommen is besegeld, hebbe wii upp eschinge unses heren koninghs unse ingesegele gehenged an de stede, dar her S. B., her L. K. unde E. B. ere ingesegele wolden ghehengeth hebben. Also beleue wii van hete des koninges in erer stede de beleninge unde vulborden alle articule des leenbreues mid des rikes rade, geliik alsz ift wii do darto geeschet unde vorbodet weren. Unse ingesegele. Gheuen tho Ripen des sonnauendes vor nienjars dage.

A. Perg. med [3] Segl: 3. Civ 5. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 32a). Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Slesvig 85; herefter: LDipl. — **Aa.** [Vidisse 1566 Okt. 25 (freitages nach Vrsule) af Slesvig Kapitel.] Afskr. fra 16. Aarh.: Gem. Arch. XVII, 32b; Hansborg XVII, 47. [7293

Dag? »Jeppe Pikkebadh i Andersthorp, malszman till Aleholm etc., giffuer till Maribo en Jord paa Livngruthe«.

[Orig. Maribo Kl. Arkiv; *ÆA. III, 284*.] Notitser: Ny kgl. Saml. 4to, 634 S. 21 med de to Bemærkninger: »Vaabnene ere alle carmercher[a], kaldes dog gode mends incigle, an før de ere runde cinglede?« — »Skeppeland obs. udepaa«. [7294

a) Karmærke = Bomærke (Vidensk. Selsk. Ordb.).

— »Bref, at her Palle Soneszen lod lese paa Neszbothing et koning Erichs bref, at hans godtz skulle were fri, och at hand udi Thage Hendrichszens aarlof er bleffuen berøffuit hans breffue, hand hafde paa Kolszgaard och mere godtz paa Hannes, 1442«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur YY 9. [7295

‚Jens Lauridsens Gavebrev til Hospitalet paa alt det Gods, han ejede, 1442‘.

Et gammelt Thingsvidne om Kalstrup og en Gaard i Klaptorp, som importerer intet, dat. 1442‘.

[Orig. Aalborg Helligaandshus' Arkiv.] Udtog i Registratur: RA. Aalborg Bispearkiv Fasc. 2, Nr. 3, 11. [7296-97

Dag? »1 pergemendtz bref, udgiffuet under aars dato 1442, lydendis: Vor skickit paa Windingherritz ting her Tomes Stael sogneprest uti Fløstrup, huilke[*n*] ther fremlede et fult sognevinde meth 8 dannemendt af the elsthe och besthe, som boe uti Fløstrup sogen, huilke endrecteligen vitnede inden 4 stocke paa for[ne] ting, ath sogneprestlien uti Fløstrup haffuer haft frie aldenskouf til syne svin och frie ildebrand uti Kieszendrup fang uti 40 aar och mere foruden huer mandtz ygensigelse etc.«

[Orig. Flødstrup Kirkes Arkiv.] Udtog (ovfr. lidt forkortet): Register paa Præsternes Underhold i Vinding H. 1572 (RA.; før Addit. Fol. 144). [7298

Uden Dag. Vi Jes Nielson[1] i Klaxebøle, Herredsfoged i Nørre H. i Laugend, Braske i Øgnebøle, Matis Nielson[3] i Nedergard a. w., Per Jecobsß i Kroghager kundgør, at bekendtes for os og flere Dannemænd, som Thing havde søgt, Siluester i Liusemose inden 4 Stokke, at velbyrdig Keeld Axelß aatte ikke det Gods, som han bor paa, og ham ingen Tjeneste tilstander. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med 4 Segl: 1 Bomærke; 2. Utydeligt Skjold; 3. Gxv 4 (Algudsen); 4. Utydeligt Skjold. (SvRA., Pergamentsbref rörande Danmark, 1. Kartong.) [7299

— Joachim Flemming, R. og Høvedsmand paa Kallundborg. Min Fader Hr. Hermand Flemming R., hvis Sjæl Gud naade, stiftede en evig, daglig Messe og Amindelse i Vor Frue Kirke i Kallundborg for s. Annæ Alter, sine Forældre, sig selv og sine Efterkommere til Sjæletarv[a], og gav dertil eftern. Gods: i Kallundborg en Stenhusgaard, som ligger mellem Kongens Stenhus og Marestallen, som nu Petter Schreder og Petter Stockmand ibor (11 Skill. Grot), 1 Gaard vesten næst Raadhuset (Mogens Skreder, 16 Groter), 1 Gaard hos vor Frue Kirkegaard (Oluff Skreder, $3^1/_2$ Skill. Grot), østen næst Ib Pederszen Borgemesters Gaard, som han fik med sin Husfrue, 1 Gaard vesten næst Biskoppens (Simenn Kock, 4 Skill. Grot), 1 Gaard vesten næst Gammel Hendrich Kockis Gaard og paa Siøgaarden (Oluff, $2^1/_2$ Skill. Grot), 1 Gaard mellem Claus Smed og Peder Seste (Jep Nielszen, 2 Skill. Grot), 1 Bod ved Torvet, østen næst Claus Bagers (Giørdt Vymandt, $2^1/_2$ Skill. Grot), 1 Gaard i Haudrup i Mierløsze H. (Oluff Pederszenn, 4 Skill. Grot), 1 Gaard i Eskilstrup i samme Herred (Jepe Hemming, 3 Pund Korn, 1 Svin, 1 Faar, 1 Lam, 1 Gaas, 2 Høns). Messen skal holdes om Søndagen de s. trinitate eller af Sønd. om Mand. [!] de s. Anna, om Tirsd. de profunctis, om Onsd. om den hellige Aand, om Torsd. de corpore Christi, om Fred. de s. Elizabeta, om Lørd. de s. virgine. Item hvert Aar en Aartid med vigiliis og Sjælemesser med alle Præsterne, som er i Byen, og skal Præsten, som har forskr. Alter, give hver 1 Skill. lib. Item min Fader beholdt forskr.

Stenhus til sit eget Behov og sine Arvinger, om ham eller dem selv lystede deri at bo eller bruge; da skal ingen være nærmere, for saadan Lejesum, som nu afgaar. Item beholdt min Fader jus patronatus til forskr. Alter hos sig og sine Arvinger, den ældste Person i sin Slægt til evig Tid. Denne min Faders Gave stadfæster jeg. Den Præst, som dette Alter vorder ejende, skal bo i Kallundborg og selv gøre forskr. Tjeneste, vil han ikke bo der eller forsømmer han grovelig Tjenesten, vil jeg og mine Arvinger have fuld Magt at præsentere det en anden Præst til. Mit Indsegl; Biskop Jens i Roskyldt har det og stadfæstet med sit Indsegl, at det i alle Maader skal holdes, ligeledes Borgemester og Raad i Kallundborg med deres Stads Indsegl. Datum Kallundborge 1442.

[Orig. Kalundborg Frue Kirkes Arkiv.] Afskr.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 415. LDipl. [7300

a) Afskr.: Siele arffue.

Uden Dag. *Fyhn, Kolding 186* (*Reg. *5381*). Se 7289.

— *Hvitfeld IV, 651, Fol. 828.* Se 7292.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 437* (Dec. 7). — Æbelholt: *SRD. VI, 179* (Maj 26). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 3* (Juni 29; *ÆA. III, 185*), *72* (Juni 30), *1* (Aug. 2 el. Dec. 26; *ÆA. III, 186*), *69* (Aug. 4; *ÆA. III, 198*).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 340, 341, 359*(?). — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 46* (Marts 24), *15* (Maj 18), *56* (Juli 9), *83* (Dec 7), *117, 143*(?). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 206* (Febr. 5), *318* (Marts 5), *313* (Marts 5 el. 12), *323* (Marts 12), *325* (Apr. 17), *324* (Maj 16 el. 1444 Maj 27), *305, 315, 332*; se ogsaa 7215. — Børglum Bisp: *ÆA. III, 46.* — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 87.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 84, 126, 158, 160, 160, 218, 223, 240, 241, 248, 267.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 350, 369, 372, 372, 396.* — Sorø: *SRD. IV, 528.* — Maribo: *ÆA. III, 267, 275, 277, 278, 281, 282, 284, 287, 295, 298, 298*; se ogsaa 7294. — Alling: *ÆA. II, 176.* — Dueholm: *ÆA. III, 192.* — Hundslund: *ÆA. III, 17.* — Mariager: *Danske Mag. VI, 71* (C 19); se ogsaa 7295. — Ø: *ÆA. III, 129.* — Øm: *ÆA. I, 166, 211, 257.*

1443.

Jan. 1. *Reg. 3712*.* Perg. med Kongens Segl. Slesvig-holst. Ridderskabs Arkiv [ikke undersøgt]. *Priv. d. Ritterschaft 13* (= *Antislesvigholst. Fragm. VII, 80*). [7301

— *Reg. 3711*.* [Orig. Slesvig Bisps Arkiv.] Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 170 (= *J. A. Cypræus, Ann. 370*; hvorefter: *Terpager 594* og *Pontoppidan, Ann. II, 586*). — Findes ogsaa i Lovhaandskrifter. [7302

Jan. 5. *Reg. 3713*.* Perg. [med Kongens Dobbeltsegl[a]]. Ribe Bys Arkiv. *Resen, Nonnulla antiqua jura civitatum Daniæ 147* (hvorefter: *Rosenvinge, Love V, 216*). [7303

a) Beskrives af Resen.

Jan. 7. *Reg. 3714**. **A.** Udfærdigelse paa Latin. [Orig. Lunde Ærkebisps Arkiv?] Afskr. fra 16. Aarh.: LDipl. *Hvitfeld IV, 658, Fol. 831* og *Bispekrøn. Fol. 30.* — **Aa.** Vidisse af Biskop Ove Bille 1527 Aug. 18 (dnica. intra octavis assumpt. Marie). Perg.: AM. XXX, 3. — **B.** Udfærdigelse paa Dansk. Perg. (Seglhullerne er utydelige; om en Orig.?). Aarhus Bisps Arkiv (RA.). [7304

— *Reg. 3715.* [**A.** Perg. med Segl.] Herefter(?): *Hvitfeld IV, 661, Fol. 832.* Afskr. [efter Ol. J. Baggeri Libro privil. capit. Lund. og efter den røde Kopibog i Bibl. Acad. Lund.]: LDipl. — **Aa.** Vidisse af Kong Hans 1500 Nov. 6 (Fred. efter alle Helgens Dag). Lunde Ærkebisps Arkiv (RA. Reg. 12, Skaane 11). [7305

— Johannes Laxman Ærkebisp i Lundh. In crast. ephyphanie dni. i Kong Cristoffers Nærværelse i Graabrødre Klosters Stue i Ripe var Hr. Claws Cristiernsß Ærkedegn, Hr. Pether Jensß og Hr. Johannes Gummesß. Kanniker i Ripe, og »baddes« Ret paa deres Kapitels Vegne om Gods i Ripe og i Kalslund H., som Fru Marinæ Piksteens skulde have skødet til Kapitlet, som deres aabne Breve derpaa udviste, hvilke Godser Hr. Eric Nighelsß havde i Værge paa Kronens Vegne til Riberhws. Da svarede Kongen dertil, at havde de Ret til de Godser bedre end Hs. Naade, undte ham dem dem gerne; havde de ikke, vilde han beholde dem, som ret var, og dermed befalede Hs. Naade Hr. Eric Nighelsß at svare Kapitlets Bud dertil. Han sagde, at de var Kronens rette Gods, og v[ar] der Bevisning paa, skulde hun være i Foolen i Kalingburgh eller og paa Worthingburgh. Derefter beraadte Kongen sig med de gode Mænd, som da var nærværende, og bad os da straks sige for Rette, at den Sag skulde stande Aar og Dag; for inden skal Hr. E. N. komme de Bevisninger for, som han vil værge Godserne med paa Kongens Vegne og Kronens, om nogen er til; gør han ikke det inden Aar og Dag, skal Kapitlet have disse Godser igen efter deres Breves Lydelse, indtil nogen bedre Bevisning kan komme derimod. Vort Sekret. Givet *osv.*, nærværende gode Mænd Biskop Gerdh i Burglum, Doctor Knwt Degn i Kopmanhaffn, Hr. Henric Knwtzsß, Hr. Anders Nighelsß, Hr. Oleff Axselsß, Hr. Eggerth Frille og Hr. Claws Rynnov med flere velbaarne Mænd.

A. Perg. [med 1 Segl: G. 27]. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Suppl. til Stiftskisten 44). — **Aa.** Vidisse 1444 Nov. 3. [7306

— Cristoffer Konge. [Eftersom G]ud det saa har »foræseet«, at vi er ret Patron til [Mariebo Kloster], vil vi ej tilstede nogen at bevare sig med deres Gods [mod] deres Vilje. Thi forbyder vi *osv.* D[atum Ri]pis fer. 2. infra oct. epiphanie dni., nostro sub secreto.

Ødelagt Perg. [med 1 Segl] og Paaskrift: Lass Johannsen (jfr. *ÆA. III, 304*). Maribo Kl. Arkiv (AM. III, 3). [7307

Jan. 7. Vi Christoffer Konge har laant af .... Hr. Henric Knutssen R., vor Mand og Raad, 1000 rinsche Gld. af de 4 Kurfyrsters Slag, ... pantsætter ham derfor vor og Kronens Købstad Horsens til et brugeligt Pant, — aarlig Rente af Pengene 200 lub. Mk. Naar Pantet skal løses til Michelsdag, skal det kundgøres 1 Aar [ut puto] tilforn, og Pengene betales i Boluer eller andet belejligt Sted. Datum i Ribæ fer. 2. infra [octavas?] epiphanie dni.

[Perg. [med 1 Segl]; medtaget. Siden i Geheimeark.] Ufuldstændig Afskr. af Gram: LDipl. [7308

Jan. 22. Cristoferus rex. Villanos de Skiife cum bonis suis et familia sibi attinente sub nostra protectione suscipimus, dimittentes eis omnia jura, que a progenitoribus nostris habere dinoscuntur. Dimittimus insuper eos infra regnum nostrum undique preter Schanøør et Malmoghe tempore autumpnali ab omni solutione theolonei liberos. prohibentes *etc.* Secretum nostrum. Datum castro nostro Skiffue die Vincencii.

[Perg. med [1] Segl. Skive Bys Arkiv.] Afskr. af S. Abildgaard: LDipl. ved 1326 Aug. 15; af Frans Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to, 742b; Kall Fol. 59. Kopi, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. (derefter med udeladt Dagsangivelse: Resens Atlas VI, 332). [7309

Jan. 25. Wii Otto to Brunszwig und Luneborg hertoge[1] hebben uns mid deme heren Cristoffere koninge, unsem heren und veddern, voreynet in desser wyse, dat sin gnade uns vor synen rad und dechlikes hoffgesinde entphangen hefft, und so hebbe wii siner gnade bii unsen furstliken truwen und eren in eyde stad, alz wii dem romischen riike vorplichted sin, synen rad gelouet und to den hilgen gesworen sin beste to radende und to donde und sin argeste to kerende, unde wann unse here uns in synen hoff umme rad edder hulpe mid synen breuen esschet to komende, willen wii uns darto schicken unde siner leue bistand don na unsem vermoge, und so will unse here alszdem uns mid den unsen uppe sodanner reyse und de wyle wii in synem denste syn, vorkostigen sunder unsen schaden uth und wedderumme in unse geheym. Schege ok, dat wii in syner gnade denste jenniger schaden nemen, de redelick und bewislick were, sodannen schaden will syn leue uns na rade 4 syner rede, de he denne ungeuerliken darto nemende wert, wedderleggen ane langen vortoch. Were ok, ifft jemant uns in jennigen saken tegen recht vorkorten wolde, well sin gnade uns, wann he van uns darumme irmanet wert, hulpe don. Und uppe dat wii syner gnade rades und denstes deste bat gewarden mogen, well sin leue uns desse negestkomende 2 jar langk jarlikes in den achtedagen Michahelis geuen laten 500 rinsche gld. edder so uele

lubischer penninge edder schillinger, darmede men 500 gld. vornoge bynnen der stad und uppe der wessele to Lubeke; unde wann desse 2 jare umme gekomen syn, gelusted denne unsem heren in desser voreninge mid uns nicht lenger to sittende edder ok uns syner leue to denende, mach unser eyn dem andern dat eyn jar touoren uppseggen mid synem breue, und denne schullen wii synen gnaden und he uns wedderumme dat jar langk, darinne sulk anescriuinge geschege, verbunden syn mid rade, denste, hulpe und golde. Unse ingesegell. Gegeuen to Brunszwig am dage convers. Pauli.

Perg. med Hertugens Segl; gennemskaaret. Kongens Arkiv (RA. Brunsvig-Lüneburg 1a). LDipl. [7310

Jan. 27. Vi Chrestoffer Konge tager vore Borgere og Menighed i Ringkiøbing og deres Gods, Hjon og Tjenere i vort Værn, og stadfæster vi dem alle de Privilegier, som Kong Waldemar før os har givet dem, som hans aabne Brev udviser, og under vi dem at bruge saadanne Priviligier i alle Maader, som vore Borgere har i Wiborg, saa længe vor Naade tilsiger. Thi forbyder vi *osv.* Datum Randersz dnica. post f. convers. Pauli, nostro sub secreto.

[Orig. Ringkøbing Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [7311

Febr. 6. *Reg.* *5390 = 3724. **A.** [Perg. med 2 Segl: 1. Landskabet Femerns; 2. Byen Burgs. Femern Landsarkiv.] — **Aa.** Optaget i Stadfæstelse af Kong Hans 1494 Sept. 24 (middeweken na Mauricii). Perg. med [1] Segl: Slesvig Statsarkiv. [7312

Febr. 25. Gudmund Olafsøn Underfoged i Malmøge, Niels Albriktsß, Jens Pedersß, Peder Smed, Raadmænd, Henrik Niwert, Jens Magensß og Hermen Horn, Bymænd sstds. Mand. efter Mathie Dag kundgjorde hæderlig Anders Pedersß Raadmand paa vort Bything et Skifte efter Peder Skytte mellem Kerstina hans Efterlevere og hans Arvinger Morthen Laurenzsß og Jens Nielsß hans Brodersønner, i saadan Maade, at de havde skiftet Boskabet, saa dem nøjedes, og dertil skal Kerstina have den halve søndre Gaard, der næst ligger, som hun nu bor, som er den østre Part, holdende sønden til 25 Alen og 5 Kvarter og norden til $20^3/_4$ Alen af øster og i vester, og P. S.'s Arvinger skal have den vestre Del, saa lang sønden og norden, som forskrevet staar. Dette Gods skødede de hverandre, og lod de hverandre kvit om Arven; og tilbandt forn. M. L. og Peder [!] Nielsß dem at holde fornævnte Kvinde nødløs for alle, der kunde tale paa Arven, og dermed skulde de have Gæld og Krav paa baade Sider efter P. S. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. [med 7 Segl]. (SvRA.) LDipl. [7313

Marts 11. *Reg. *5393.* **A.** Perg. med [7] Segl: 2. Hxxxiij 2; 3-7. Bomærker[a], deraf 6. i Skjold (5. s willem iep fone). Senere i København Kapitels Arkiv? (RA. Kbhvns. Gaarde 27). *Kbhvns. Dipl. II, 73*[b]. — **Aa.** Vidisse af Københavns Byfoged og 2 andre 1469 Dec. 16 (Lørd. efter Lucie): RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 297. [7314

a) LDipl.: Sigilla 7 adpendent. b) Prikkerne S. 74 L. 8 skal efter Vidissen udfyldes med: Ingeborg.

— Afskr.: Ny kgl. Saml. 4to, 747 b. Se 7220.

Marts 12. *Reg. *5394.* [Orig. med Segl. Senere i København Kapitels Arkiv.] Vidisse af Københavns Byfoged og 2 andre 1469 Dec. 16 (Lørd. efter Lucie): RA. Kbhvns. Gaarde og Huse 296. *Kbhvns. Dipl. III, 1.* [7315

Marts 28. Broder Magnus Abbed i Aluinge Kloster[1] og Konventet sstds. Kong Cristoffer har undt os Grønbeck Kirke til der at bygge vort Kloster og mageskiftet med os alt Kronens Gods, øde og bygget, i Grønbeck og et øde Bol i Ans i samme Sogn. og vi har vederlagt ham 1 Gaard i Kelderop i Hoderop S. i forskrevne [!] Liwsgardhe H. og 2 Gaarde i Rind i Mædelsomme H. i saa Maade, at de skal til evig Tid blive under Kronen og Kronens Gods i Gronbeck og Ans under Klostret. Vore Indsegl. Givet paa Køpnehaffn fer. 5. ante dnicam. letare.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 795; 2. Utydeligt. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 189). LDipl. [7316

Marts 31. Vi Cristoffer Konge har set et aabent beseglet Pergamentsbrev, som lyder, at Kong Eric gav og lod skøde Hr. Johanni Laxman, Ærkebiskop i Lund, og hans Arvinger Ejendommen af en øde Jord og Grund, som ligger i Landeskrone ved Adhilgaden mellem Pauel Liskow og Taleke Peterssøns Gaarde og siden nør ud indtil Peter Smydz Gaard og Grund, hvilken Grund tilfaldt Kong Eric efter Clawes Liggeneyer for hans Brødes Skyld, som var halsløs Gerning, som Brevet udviste, hvilket Brev vi stadfæster, og forbyder *osv.* Secretum nostrum. Datum Haffnis dnica. letare.

Perg. [med 1 Segl]. Senere (jfr. 1443 $^{15}/_{4}$) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [7317

— Vi Cristiern Biskop i Ripe[1] kundgør, at 1443 paa Midfaste Søndag var for os, flere gode Mænd nærværende, velbaaren Fru Cristina, Esge Nielsß Efterleverske, hvilken med sin Søn Mws Vilje oplod Hr. Claues Cristiernsß Ærkedegn og Kapitlet i Ripe al sin Rettighed, om hun nogen havde, i Gods i Westerwedhstedh S., hvilket Kapitlet fik af afdøde Laghe Dieghn, som de derpaa gjorte Breve udviser. Secretum nostrum cum sig. Dn. Cristine[2] ac Mws necnon

DDn. Jacobi Iuari cantoris ecclesie Ripensis et Gunnari Nicolai M. Datum *etc.*

Perg. med [5] Segl: 1. G. 816; 2. Fxliij 11 (Lange). Ribe Kapitels Arkiv (RA. Hviding H. 108). [7318

Marts 31. *Reg. *5397.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi. ed. Hille, 394.* [7319

Apr. 6. Jeg Hilla Vdzdotter og Swen Toressons Efterlevere har undt hæderlig og velbyrdig Marten Swan mit øde Gods, som hedder Prikabolet i Kelleberg i Øxnawalla S., hvilket jeg har solgt ham, og har oppebaaret fuldt derfor. Afgaar Godset ham, tilbyder jeg mig at lægge ham saa godt Gods igen i saa god Leje eller 4 lødige Mk. i Guld og rede Penge, som gænge er. Jeg bedes gode Mænds Indsegl, som er Hr. Abbed Peder[1] i Åås Kloster, Benkt Torstensson[2] Landsdommer i Norrahållandh og Bryniolf Swenson[3] Borgemester i Ny Wardhbergh. Scriptum in Asylo sabb. ante dnicam. in passiono dni.

[Orig. med 3 Segl: 1. G. 147; 2. Delt Skjold; 3. Bomærke.] Afskr.: Sparre J 7, Bl. 313 (SvRA.). [7320

Apr. 8. Afladsbrev af Bartholomæus de Montecuculo.

[Orig. Gavnø Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 332* (= *Hvitfeld IV, 666, Fol. 834*). [7321

Apr. 13. Nos Cristofferus rex[1] declaramus, quod ecclesiam Lundensem et omnes suas personas, quoad omnia privilegia sua sub nostra protectione suscepimus, dantes Dn. archiepiscopo totum jus regale cum plenaria juris nostri exsequtione in et super omnibus bonis ac familiaribus et subditis suis tam ad suam sedem spectantibus quam ad alias inferiores ecclesias sue dyocesis. Et ut eo securius valeat clerus vacare servitio divino ad exorandum deum et virginem Mariam pro nobis, nostris heredibus ac successoribus, Dacie regibus, cum omnibus amicis nostris, promittimus, si quem percepimus hujusmodi libertates infringere, illum volumus castigare, nec umquam volumus declinare ad destructionem et diminutionem bonorum ecclesie Lundensis vel ejus status ecclesiastici. Quare precipimus universis, specialiter nostris advocatis et officialibus, ne aliquod presumant gravamen inferre dicte ecclesie et ejus archiepiscopo in bonis suis, familiaribus et subditis, navigiis, villicis, inquilinis, bundonibus, in terra vel in mari, portu, theoloneo vel naufragio, in civitatibus, opidis, berk et forestrand, et volumus, quod archiepiscopus libere habeat omnes sue dyocesis ecclesias et monasteria, hospitalia et leprosaria regere ac excessus corrigere in eisdem, et quod omnes inquilini ecclesiarum parrochialium vel sacerdotum dyocesis Lundensis debent respondere archiepiscopo

tamquam suo vero domino. salvo jure prelatis et canonicis dyocesis prius per nos collato et confirmato nec non jure patronatus. Datum Haffnis sabb. palmarum, nostro sub secreto.

A. Perg. med Kongens Sekret. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — **Aa.** Vidisse 1500 Nov. 6, se ved 7305. — **Ab.** Samtidig Afskr. paa Papir. SvRA. — **Ac.** Afskr. fra 16. Aarh., attesteret (ud. Datum) af Lunde Kapitel med dets Segl. SvRA., »Strödda Afskrifter af Medeltidshandlingar«. — **Ad-Ae.** Afskr. [efter Ol. Baggeri Libro privil. Lund. og efter Lunde Academies røde Kopibog]: LDipl. [7322

Apr. 15. Knwt Aghesß Byfoged i Landiskrone, Erik Geet af Geetzholm, Pether Saxtorp[3] af Halmstadhe, Niels Jensß af Belteberghe, Jens Brandzwigh af Agharpe, Tuwe Geet og Mattis Saxtorp, VV., Øste Beynctsß og Bertil Pade, Borgemestre i Landiskrone. Mand. efter Palmesøndag paa vort Bything gav og skødede Hr. Johannes Laxman Ærkebiskop i Lund Lunde Kirke og i Hænder antvordede Doktor Tuwe Ærkedegn og Hr. Niels Hansß Kannik, Kirkeværger til Lunde Kirke, al sin Jord, bygt og ubygt. i Landiskrone, som han af beskeden Gese, Bertil Skøneweders Efterleve, og deres Børn, som til alt det Gods rette Arvinger var, købt havde, og dertil en øde Jord østen for Jacob Johansßns Stræde, som kaldes Clawes Liggeneyers Jord, hvilken Kong Erik gav og lod skøde fornævnte Ærkebisp med Herman Staffensß, som den Tid Byfoged og Borgemester var i Landiskrone, for Guds Tjeneste i Lunde Kirke op at holde, som Ærkebispens aabne Brev udviser, der han Lunde Kirke givet har, dog saa som Renten hvert Aar kan tilrække af forskrevne Gods. Sig. nostra. Datum *etc.*

A. Perg. med [9] Segl: 3. Brudst. (Hjelmens to Vesselhorn og Bogstaverne .... orp). Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). LDipl. — **B.** Perg. [med 9 Segl], mindre prydelig, med smaa Afvigelser i Navnenes Stavemaade. Samme Arkiv (SvRA.). — Hertil 7317. [7323

Apr. 16. Jeg Jesse Matissøn[1] af Blastorp er skyldig velbyrdig Hr. Eggert Frille R. 60 Mk. lub. i gode Penge, gænge i Fiwn, for hvilke jeg pantsætter ham en min Gaard i Rodherslef i Scamme H., som jeg fik med min Husfrue Gerborgh, og som Anders Staal tilforn iboede, med saadant Vilkaar, at den ej skal løses i 10 Aar. Løsning skal kyndes paa Scamme H.s Thing 2 Thing før Midsommer og 1 efter, og da skal Løsningsdagen være Maartens Dag næstefter. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Folmari Martini[2] M., Martini Schinckels[3] de Rolstedh et Jehannis Boetii[4] de Siøholme. Datum Hintzegafl fer. 3. post dnicam. palmarum.

Perg. med 4 Segl: 1. I Sigilfeltet et Hjærte: 2. Hxv 9 (Gyrstinge): 3. Cxxi 2 (Tinhus); 4. Hxv 2 (Gyrstinge). (RA. Skam H. 37: anført: *Adel. Brevkister 100.*) — Jfr. 1447 Sept. 14. [7324

Apr. 25. Cristoferus rex[1]. Omnia privilegia [*osv. som* 4561]. Sig. majestatis nostre. Datum castro Haffnensi die Marci anno regni nostri Dacie 3.

Perg. med Majestætsseglet, jfr. 4561. Sorø Kl. Arkiv (RA. Sorø 1). LDipl. [7325

Apr. 30. Vi Mogens Perssen af Damsgardh, Pether Moghenssen af Gwlderop, Anne, Mogens Mogenssens Efterleverske af Fawersløff, har Valborgis Aften i Otteborigh siddet over et Skifte med velbyrdig Hr. Eskild Nielssen i saadan Maade, at han skal have Frwgardh i Hwitberigh i Hasing H., giver 6 Pund Korn til Afgift og 6 til Holdskorn (Jes Tibo), hvilken Gaard vi skødede Hr. Eskild Nilssen, med saadant Vilkaar, at vi skal have 2 Gaarde igen i Honborgh, skylder 3 Pund Korn til Afgift og 3 til Holdskorn i Hondboreg H. (Hallen), 1 i Skindrup, skylder 3 Pund Korn til Afgift og 3 til Holdskorn (Per Gwndessen) i Honborg H. Medb. af gode Mænd Hr. Strange Nielssen, Hr. Lawæ Røth, Jes Laurissen i Vissø. Givet *osv.*

[**A.** Perg. med hele Indsegl.] — [**Aa.** Indført i Kristjern I's Dom 1469 Dec. 6 (Nicolai). Perg.: Ark. paa Lyngholm i Thy.] Afskr. for Langebek 1752: LDipl. [7326

Maj 3. Niels Pethersß, Borgemester i Kalundburg og s. Olefs Kirkeværge, har med Raad af Hr. Jahan i Sognepræstens Sted i Kalundburg og Samtykke af Raadet sstds. mageskiftet Kong Cristofer en s. Olefs Kirkejord, som Marstollen nu staar paa, sønden ved s. Olefs Kirkegaard, at bruge til Kalundburghws, for en Jord i Kordel hos Anders Kape, som Kongen igen har undt Kirken efter hans aabne Brevs Lydelse. Til Vidnesbyrd har Hr. Jahan[1] hængt sit og jeg med Raadets Vilje Kalundburgs[2] Indsegl nedenfor. Datum ibid. die invent. crucis.

Perg. med 2 Segl: 1. Kalk; 2. Kalundborg Bys Segl. Kongens Arkiv; *ÆA. IV, 5* (RA. Kalundborg 1). LDipl. [7327

Maj 18. Jeg Arwidh Andersß i Jordhberghe magle a. w. har med mine Venners Samtykke solgt Hr. Winold Hansß Kantor i Lund og hans Arvinger 1 Gaard i Arrye i Oxie H. (3 Pund Korn og Teger) og 1 Fjerding Jord i Hindby i Fosye S. i Oxie H., hvilke jeg arvede efter min Moder Husfru Katherina og hun efter sin Fader Jenss Erbernsß, og har oppebaaret fuld Betaling derfor. Afvindes Gaarden og Jorden ham, tilbinder jeg mig at give ham saa godt og belejligt Landgods igen inden 3 Maaneder derefter. Medb. af velbyrdige og beskedne Maghens Ericsß og Eskil Ericsß, Brødre, a. w., Hr. Aruidh Beyntsß og Hr. Ebbe Thruetzsß, Borgemestre i Lund, og Laurens

Buddz Raadmand og Pether Buggis Bymand sstds. Givet i Lund Ericss Dag.

Perg. [med 7 Segl]; Paaskrift: Super bonis ad festum sancti Erasmi; P. Lunde Kapitels Arkiv? (SvRA.). [7328

Maj 20. Pedher Nysß[1] Foged i Hwyding H., Klauwes Swensß[2] og Thellaw Henrikß[3], a. w., Thol Nysß, Nys Jonsß, Tøghi Eskelß, Sandemænd, og Las Jenß, Bonde i Spanwith. Næste Thing før Urbanus Dag skødte paa Hwiding H.s Thing hæderlig Jesse Pedherß sin Broder Pedher Klawesß i Westherbegh alt sit mødrene Gods i Hwiding H. og erkender at have oppebaaret Penge og fuldt Værd derfor. Under vore Indsegl. Skrevet *osv.*

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke i Skjold; 2. Fxlv 3; 3. Cxi 7; 6. Bomærke (utydeligt). Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7329

Maj 23. Privilegium for Æbeltoft.

Perg. [med 1 Segl], tidligere forbundet med 733. Æbeltoft Bys Arkiv (RA., før Hist.-geneal. Arkiv.). *Bøttiger, Æbeltoft 32* (*tilføj:* Datum castro nostro Haffnensi fer. 5. post dnicam. cantate, nostro sub secreto). [7330

Maj 30. *Reg. 3717.* [Perg. [med 8 Segl]. Randers Bys Arkiv.] *Stadfeldt 76.* [7331

Juni 3. *Reg. *5404.* Perg. med 4 Segl: Bomærker (2. s dirick osmondinch [?]). (RA. Kbhvns. Gaarde 28.) *Kbhvns. Dipl. II, 74.* — Hertil 6089. [7332

Juni 6. Vi Gotzschalk Hoghensß Degn i Borendeholm, Aghe Nielsß og Pether Bosß, Landsthingssaghørere, har Huldskab, Mandskab og Troskab uden al falsk med Ære, Tro og Tjeneste svoret velbyrdig Jens Eder paa Lunde Kapitels og s. Laurencii Kirkes Vegne, ligervis som vi tilforn havde hyldet og svoret paa vort satte Landsthing Hr. Hans Laxman Ærkebiskop i Lund, Gud hans Sjæl have; synderlig har vi annammet af Jens Eder Slotsloven paa Hammershuss og Land i den samme Tro og Ære, som Jens Eder har annammet af Hr. Hans Laxman og Lunde Kapitel; og overlever vi Jens Eder, tilbinder vi os i god Maade at holde og at antvorde fra os i Tro og Ære Hammershuss og Borendeholm Kapitlet i Lund og den, som [*vorder*] kaaret af Kapitlet og stadfæstet af rette Pave Ærkebiskop at være. Item kundgør vi alle Frelsesmænd paa Borendeholm, at vi har hyldet Jens Eder, ligervis som vi Hans Laxman gjorde, paa vort Landsthing paa Lunde Kapitels og s. Laur. Kirkes Vegne og tilbinder os Jens Eder eller hvem, som Hammershus raader paa s. Laur. Kirkes og Lunde Kapitels Vegne, lydige at være, som tro Dannemænd bør. Medb. af Split Eipsß, Matis Bing, [a]Bentt Thorsß, Esbern Pethersß[a],

Hans Nielsß, Throels Greersß, Pether Halz, Maens Thorkilsß, Pether Thorkilsß. Givet og skrevet paa Hammershus 8. Dagen efter vor Herres Himmelfarts Dag.

Perg. [med 12 Segl: 7. Nævnt i LDipl.]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). LDipl. [7333

a) Skrevet over Rasur.

Juni 15. Raadmand Per Sweyes Skøde paa Bod paa Drachør.

Perg. med [4] Segl: 1. Lxxiv 1; 2. Hxxxiij 2; 3. Bomærke. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 25). *Kbhvns. Dipl. IV, 38.* [7334

Juni 17. Kære naadige Herre og I, hæderlige Prælater og kære Kapitelsbrødre. Jeg beder ydmygelig om, at I vil skrive Husfru Elsebe til af Høiby et Brev lydende efter denne indelukte Skrift, at hun skulde ej længer have Evne at kære mig med Urette for den hellige Kirkes Rettigheds Skyld, som jeg nødig »gowe ut øwer«, om jeg kunde »bædhrit«. Scriptum Dalby fer. 2. post dnicam. trinitatis, meo sub sig. Petrvs Absolonis prepositus Lundensis.

Papir med [1 Segl] paatrykt Bagsiden og Udskrift: Dn. Twoni archielecto Lundensi totique capitulo ibid. detur hoc. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [7335

— *Reg. *5405.* Perg. med Flensborg Bys Sekret. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 14). *Dipl. Flensborg. I, 507.* [7336

Juni 24. Wii olderlude, radmanne unde gantze meinheid des kerspels Vullerwyck betugen, dat wi kerspelude vorbenomed unseme kerckheren unde gestliken vadere willen unde scollen geuen unde volgen laten alle olde rechticheit unde renthe, de van oldertid unse kerckheren gebruket unde had hebben unde na desser tid kerckher na kerkheren vortan bruken unde hebben schullen in allen tokomenden tiden, alz hir naghescreuen steit: Int erste so sind wii plichtich unseme kercheren 12 offerdage alle de jenne, de to eren jaren sind gekomen, dat is 12 jar old, to jewelker tid ein jewelk enen penningk to offerende lubescher munte in dissen nascreuenen dagen, alze passche dach, hemmeluard, pinxsten, des hilgen lichames dach, unser leuen vrouwen dach visitationis, unser leuen vrouwen dach erer hemmeluard, sunte Matheus dach, aller hilligen dach, winachten dach, drier hilligen koninge dach, lichtmissen dach unde unser vrouwen dach erer bodescop, dat is in der vasten; hir enbouen hefft he noch enen offerdach, alze kerckwiginghe dach. Item so sind to deme hogen altare to des kercheren behoff 30 deymede landes; 10 demede scal he hebben quiid unde vri sunder diick gifft, damme unde upkome, up de anderen 20 demede edder beter scal he maken sinen diick unde holden na naburs gelick; den diick, den he hefft, is belegen in 2 enden, alze

bii westen deme holke unde bii westen Spallenbul bii eneme brake, jewelker wegen 5 korte rode, de rode van 16 voten; den diick bi deme holke, alze 5 korte rode, dorff he nicht maken noch sick dar mede bekummeren, de wile de diick steid bii der Eyder; auer den diick bii der Eyder bii westen Spallenbul, de 5 korte rode scal he holden liick sine naber, so vorgerored is. Item weret sake, dat me moste diike insetten, so scal dat kerspel des kercheren diick maken to vullen werne; so scal de kerckhere den wedder antasten sinen diick unde den holden na alze vor unde suluen leken liick sineme naber. Item weret sake, dat de diick slicht aff breke edder wele offte kulen inbreken, so scal dat kerspel eme behulpliick wesen, alze sick dat behort na rechte. Item were ock sake, dat dat land des kercheren affwussche in de Eyder, den schaden schal he hebben liick sinen naber. Item so scal he hebben sine prouende, alze nascreuen steit: Int erste in den pinxsten sammelt he botteren unde eyere, de mate na vormoge der bur, unde dar to ein vlus wullen, de it vor mach. Item in Johannis dage to middensomer sameld he ock botteren, de mate is ein doze offte 6 ₰, de nene botteren hefft. Item in Michels dage offert me botteren unde brot. [a]Item in guden donredage botter unde brot[a]. Item na allen matlagen enen schepel gersten. Item is dar nein cappellan ifte koster, so nympt de kerckhere van dem matlage worst unde brot iffte 9 penninge to winachten; dar hold he win unde ablaten vor. Item steruet ein kind binnen deme jare, so boret dem kerckheren 18 ₰ vor de legerstede unde ene selemaninghe; is de mynsche bouen dat jar old, so boret deme kerckheren 3 ß vor de legerstede lub. penninge unde 3 selemaninge [b]unde de jartiid[b]. Item ein vrowe, de in kerken geid, de offert 1 ß lub. unde 3 ₰ up dat pas bret. Item ein brut gifft 4 ß; is dat ock in beslotener tid, so is id 8 schillinge lub. Alle desse artikele loue wi olderlude, radmanne unde gantze meinheit unses kerspels Vullerwiick unseme kerckheren stede unde vast to holdende, nergen[de] to vormynrend sunder to vormerende, in ewigen tokomenden tiden. Unses kerspel ingesegel. Geuen unde screuen in Johannis bapt. dage to middensomer.

Perg. [med 1 Segl]. Vullerwiks Kirkes Arkiv (RA. Reg. 86 A 15).

a) Tilføjet i Randen. b) Tilføjet over Linien. [7337

Juni 27. Vi Oghe Bosß i Hoby,[1] Thingfoged i Faxe H., Niels[2] Præst i Kwngstæde, Powel Dyning[3], Mawens Thyggesß, Per Brwske[5] a. w., Jesse Lawesß Foged i Eghede, og Jesse Andersß[7] af Høstene kundgør, at 12 beskedne Mænd var udmeldte i et Stokkevidne og vidnede, at Jens Pæthærsøn skødede Jesse Powelsß Ossægard i Faxe H. Med vore Indsegl. Datum fer. 5. ante f. Petri et Pauli.

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke; 2. G. 397 (Sigillum nicolai pe . . . .); 3. Bomærke i Skjold (S. PAWEL CLEMENTSON); 5. Lxxvij 1; 6. Forsiden borte; 7. Bomærke. (RA. Fakse H. 80.) LDipl. — Jfr. 4607. [7338

Juni 28. Cristernus Ripensis, Vlricus Arusiensis, Gerardus Burglanensis, Johannes Asloensis, Thorlauus Vibergensis et Hennichinus Ottoniensis [ecclesiarum episcopi]. Gratum deo pariter et acceptum *etc.* Cum Roskildensis ecclesia ex incendii . . . . plumbeo tectisque turrium ipsi contiguarum ac universis structuris suis ligneis totaliter conflagratis, corruentibus quoque quibusdam . . . . . . ardoris vehementia omnimode resolutis, aliis multiplici fractura destructis, ... omnibus ergo vere penitentibus. qui . . . . . huic ecclesie manus porrexerint adjutrices, hiis etiam qui . . . . . cimiterium pro fidelibus exorantes circuierint, ad pulsum campane serotinum more Romano b. Mariam . . . . . ecclesiarum nostrarum totiusque regni statu felici deprecati fuerint, quotiens premissa aut eorum [aliquid fecerint], 40 dies indulgentiarum de injunctis [eis penitentiis relaxamus]. [Ha]ffnis vig. Petri et Pauli, nostris sub secretis.

. . . . . scriptas indulgentias ratificantes ipsas secreti nostri appensione, quantum cum deo et de jure . . . . . indulgentias hiis addentes.

Perg. med [7] Segl: 7. Stump. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXIV, 17). [7339

— *Reg. *5407.* Perg. [med 1 Segl]. (RA. Sjæll.-Møn 47.) *Kbhvns. Dipl. I, 163*; *Nyrop, Gildeskraaer II, 113.* [7340

— Christopher Konge. Peders og Povels Aften var for os paa vort Retterthing i Kiøbenhaffn med hæderlige Fædre og velbaarne Mænd Biskop Jens af Roschild, Biskop Giert af Ribe, Biskop Ulrich af Aars, Biskop Thorluff af Wiborrig, Hr. Erich Nielßøn, Hr. Morten Jenßøn, Hr. Henrich Knudssøn, Hr. Otto Nielßøn, Hr. Peder Lycke, Hr. Niels Erichßøn af Aßendale, Hr. Niels Erichßøn af Lundeneß, RR., velbyrdige Mænd Hr. Olluff Axelßøn og Henrich Staffuerschow[a] a. w. om Trætte om Kierstrup i Loland og det Gods, dertil hørte. Da skældte Henrich Staffuerschow[a] Hr. Olluff Axelßøn, at han havde fordelt ham og urettelig forhindret med Vælde Kerstropgaard, og frembar en Dom givet i Kong Erichs Tid, med hvilken var ham tildømt Tredjedelen af Kerstorpe Gaard og Fang og Tredjedelen af alt det Gods, dertil hørte, frit, og var ham[b] tilfundet en Tredjedel i samme Gaard og Gods, som Hr. Axell Anderßøn havde afhændet til Hr. Iffuer Brysche med saadant Skel, at Henrich Staffuerschow[a] skulde igen give det Værd [?][c], som Hr. Axell havde oppebaaret derfor. Da svarede Hr. Olluff Axelsøn, at han var kommet hid i vor Leding, ej for nogen Rettergangs Skyld. Da satte de baade det i Rette. Da blev det saa for

Retten fundet, at inden 6 Uger, efter at denne vor Rejse vorder endt, da Hr. Olluff Axelßen forekomme med Henrich Staffuerschow[a] i Kerstorpe og sidde over ret Skifte med ham og udlægge ham Tredjedelen af Kerstorpe Gaard og Gods uden Gengæld, og dertil har vi skikket velbaarne Hr. Niels Lauritzsøn af Thosteruppe, Jens Thorbernß[d] vor Kansler, Hendrich Walckendurp, Morten Rabergh og Niels Skawe[e] Landsdommer i Sieland, at de skal derover være og skifte Kerstorpe Gaard og Gods i 3 Dele og udvise Henrich Staffuerschow[a] sin Del deraf, som han bør fri have, item forlige dem om den anden Tredjedel, som Henrich Staffuerschow[a] er tilfundet at løse, eftersom Lands Lov udviser. Scriptum Hafnie *etc.*, sig. nostrum ad causas, teste Johanne Thorbernssen justitiario nostro.

[Orig.] Afskrift fra 18. Aarh., mærket (af Langebek): ex copia: LDipl. [7341

a) Afskr.: Staffuschow. b) Afskr.: hand. c) Afskr.: vare. d) Afskr.: Thorbuß. e) Afskr.: Skolle.

Juli 9. Jeg Claus Podebusk sælger velbyrdig strenge R. Hr. Claus Rønnow al min Rettighed i Bolbroholt Gaard og Gods, som jeg har arvet efter min Fader Hr. Pridbiørn, hvis Sjæl Gud have, i Garsleff Sogn i Holmotz H. (Jess Perssøn), og 3 Gaarde i forskr. Sogn og 2 Gaarde i Egistuf i Wædelby Sogn i Brusk H., hvilket Gods Eric Perssøn af Koxbyl tilforn i Pant havde af min Fader for en brun Hest, og har faaet fuldt Værd af Claues Rønnow. Medb. af gode Mænd Hr. Hinrik Knudssøn, Hr. Ottæ Nielssøn, Hr. Eggert Frellæ, RR., Tielleff Reftlow og Marquard Teymat, a. w. Datum fer. 2. infra octavas visitat. Marie.

[Perg. [med 6 Segl]. Viborg Landsthings Arkiv.] Afskr. af Langebek: LDipl. [7342

Juli 10 (el. **17**). *Reg. *5411.* Perg. med Spor af det ndfr. paatrykte Segl. (RA. Personalh. Saml., Basse.) LDipl. Udtog: *Nye Danske Mag. VI, 267.* [7343

Juli 15. Wii herdesmanne des lenes[1], borgermestere unde radmanne der stad Luttiken Tunderen[2] bekennen, dat vor unseme ghemenen herdesdinghe heft ghewesen de duchtighe knape Wulff van der Wisch, amptman to Luttiken Tunderen, vragede, wes uns witlik were, dede kopfart dreue dor dat sulue Tunder H., wer de ok der herschop to behoff des suluen slotes tollens plichtich were edder nicht. Dar up lete wii uth gan 12 manne van den oldesten unde wisesten des herdes mid uns borgermesteren unde radmannen to Luttiken Tunderen, de wedder in quemen bynnen 4 dinghstocke unde alle seden, dat en anders nicht witlik were, sunder de dor Luttiken Tunder H. kopfart dreue, de scholde tolne gheuen der herschop to der borch to

Luttiken Tunderen. Unse inghesegele. Gheuen unde schreuen to Lüttiken Tunderen up deme herdesdinghe des mandaghes in der hilligen 12 aposteldage.

Perg. med 2 Segl: 1. Herredsseglet; 2. Byseglet. Slesvigs Hertugs Arkiv (RA. Gottorpske Membr., Fasc. 18). LDipl. [7344

Juli 15. *Reg. *5412.* [Orig.] Udtog: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 359.* [7345

— *Reg. *5413.* [Orig.] Udtog: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 360.* [7346

Juli 17. *Reg. *5414 = 3772.* **A.** Perg. med 2 Segl: 1. (Sehested); 2. SIGILLVM CIVIVM IN SWAVESTATH om Taarn mellem to Nøgler. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 16 a). *Stemann III, 64.* — **Aa.** Afskr.: Svavestedbogen Bl. 12. — **Ab.** Afskr. fra o. 1600 med Datum: mitwekens na Marienn Magdalene: Statsark. i Slesv., Urk. Bisthum Schleswig 14 a. [7347

Juli 24. Ju borgermesteren unde radmannen tor Borch uppe Vemeren don wii borgermestere unde radmanne der stad Lubeke witlik, dat vor uns zin gewesen Hans Rybbenisse, Hinrik Brunszwik unde Ludeke Hoppels, unse borgere, vormundere Boden Louwen, ok wandages unses borgers, kinderen, unde geuen uns tovorstande, wo dat schipper Tile Hintzen, juwe borger vorstoruen, des Boden Louwen kinderen 10 mk. lub. in sime testamente hebbe gegeuen unde dat de suluen kindere ok to Tylen Hintzen guderen de negesten eruen zin, alze dat vor uns Ludeke Hoppels unde Gese, Tile Hintzen husvrouwe, hebben besworen; herumme hebben de vorbn. vormundere vor uns gekoren in eren procuratorem Detleue Scroder, wiser desses breues. Worumme wii van juwen leuen zin begerende, dat gii umme unsen willen desseme Detleue behulpen willent zin, dat eme in vornoginge der 10 mk. unde wes Boden Louwen kinderen van Tylen Hintzen guderen ymme rechte mach behoren, mit juw van den, de de gudere hebben in beholde, beschee unde eme endehafftige vorderinge weddervare. Unser stad secret ruggelinges gedrucket. Gegeuen in Jacobs auende.

Perg. med Spor af det paa Bagsiden trykte Segl. Burg Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). Udtog i *SHL. Urkundensamml. III, 2 Th., 4.* [7348

— Afskr. i Statsark. i Slesvig. Se 7347.

Juli 29. Jeg Tyghe Tygesson Bymand i Halmstede har i Pant sat s. Nicholai Kirke i Køpenhaffn 1 Jord og Grund i Køpenhaffn i s. Nicholai S. vesten ved den vestre »wanloghæ«, paa hvilken Jord og Grund Henike Bonow nu bor, for 6 lødige Mk. saadan Mønt, som Købmand kan anden fuldt med gøre i Seland, med saadanne

Vilkaar, at hvo som Kirkeværge er til s. Nicholai Kirke, skal oppebære Frugt og Landgilde af Grunden paa Kirkens Vegne hvert Aar, som er 6 Skill. Grot, Halvdelen Michaelis Dag og Halvdelen om Paasken betimelig, indtil Grunden indløses af mig fra s. Nicholai Forstandere. Naar jeg vil løse Grunden, skal det kundgøres 2 samfælde Thingdage før Johannis Dag bapt. paa Køpenhaffns Bything og »løsen« Michaelis Dag næstkommende, og skal Landgilden følge Hovedpengene. Udgives Landgilden ej hvert Aar forskrevne Tid, skal jeg ej mere Magt have at indløse Grunden end, som s. Nicholai Sognefolk tykker. Medb. af gode Mænd Hans Wat[2], Williem Schoning og Andris Schul[4], Raadmænd i Køpenhaffn. Givet og skrevet i Køpenhaffn die Olaui.

Perg. med [4] Segl: 2. Bomærke (HANS JONSSON W. . . . .); 4. Bomærke; gennemskaaret. (SvRA., skænket af Baron R. Toll.) [7349

Aug. 4. *Reg. *5416.* [Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Afskr. [efter Haderslevbogen] af Langebek 1762: LDipl. *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 23.* [7350

Aug. 5. Jeg Mattis Jensß Præst i Herfføghle har solgt beskeden Niels Jensß, nu Foged paa Wemmetoffte, min Gaard i Heddingemaghle østen Gaden, hvilken min Fader købte af Nis Andersß, med al Tilliggelse inden 4 Markeskel for 102 lib. Mk., og oplader jeg ham alle mine Breve paa den. Bliver den ham afvundet med Landslov, skal jeg give ham Pengene igen i Mønt, som da er gænge i Syelend, inden $^1/_2$ Aar derefter, og hvis han lader bygge paa den, skal det staa til 4 gode Mænds Sigelse paa begge Sider. Medb. af gode Mænd Niels Beyensß, min Svoger, Borger i Køghe, Per Grubbe i Alsløff, Hans Tidricsß Præst i Spyeldorp, Knwt Jeopsß i Wolby og Knwt Mateß i Heddinge. Datum Heddinge die Oswaldi.

Perg. med [6] Segl: 3. Utydeligt Brudst. (RA. Store Hedinge 5.) [7351

Aug. 11. Vi Cristoffer Konge[1] har for Troskab og Tjeneste, som Hr. Johan Biørnsß R. os og vort Rige Danmarck har gjort og gøre skal, saa længe han lever, givet ham og hans Arvinger vor og Kronens Toft paa Horssetorghet i Otthense med Hus og Jord, som Per Bonstro hidtil har haft i Værge; dog saaledes, at de ingen Bygning skal bygge derpaa, vor Købstad Otthense til Skade. Thi forbyder vi *osv.* Datum in castro nostro Haffnensi crastino Laurentii, nostro sub secreto.

Perg. med Kongens Sekret. (RA. Odense 56.) [7352

Aug. 19. ,Peter Nielssen Røød, som var jordet i den Helligaandshus, havde førend sin Død givet til Klosteret en Jord i Haszeriis Mark, som han havde arvet efter sin Moder. Denne Jord bemægtigede Thomas Thordsen sig siden, og hans Søn skødede den derefter til Øø Kloster, endog

den hørte den Helligaandshus til med Rette. Herpaa lod Broder Anders Bork, Mester i den Helligaandshus, føre Thingsvidne i Aalborg, udstedt af velb. Christiern Styggie Foged paa Alborghuus, Thetmar Hendriksen og Thomas Giøtherichsen, Borgemestre i Aalborg, Wolff Maltisen, Matthis Bork, Sven Warni, Marten Therbenszen og Peter Nielszen, Raadmænd. Die lune post assumpt. Marie‘.

[Orig. Aalborg Helligaandshus' Arkiv.] Udtog af Jens Bircherod: Topogr. Saml. p. Pap., Aalborg e 3 og LDipl. — Jfr. 6816. [7353

Aug. 23. *Reg. *5419.* Perg. med [3] Segl: 1. Bomærke; 2. Gejstligt. (Ark. paa Vik [ikke undersøgt].) *Saml. t. Skånes Hist. 1873, S. 104.* [7354

Sept. 1. Ingierdh Nilsdotthers Skøde til Nilss Eriksson af Longhtindh paa Bordberræ Mølle.

A. Perg. med [3] Segl: 1. Lxxxij 1; 3. Utydeligt. (RA. Hjerm H. 44.) *Nielsen, Jydske Thingsvidner 17.* — **Aa.** Vidisse 1533 Apr. 26 (Lørd. før Philippi et Jac. Dag): RA. Hjerm H. 52. — Jfr. 6926, 1444 Apr. 11, Dec. 9. [7355

Sept. 2. Vi Olaff Thrugelsøn[1] Provst i Omor Syssel i Aars Biskopdom, Laurens Petherssøn[2] Sognepræst ved s. Clementis Kirke i Randers, Pether Michelsøn og Pether Nielsøn, Borgemestre i Randers, Jess Heniksøn som kaldes Skw, Olaff Pethersß[6] og Esbern Thomessøn[7], Raadmænd sstds., kundgør, at velbaaren Jepp Axelssøn Mand. før vor Frue Dag nativit. i Raadhuset i Randers lod læse: 5805. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1. G. 770*; 2. G. 770*; 5-7. Bomærker. (RA. Personalh. Saml., Thot.) LDipl. under $1419\,^{4}/_{10}$. [7356

Sept. 3. Laurentius abbas Vsenamensis monasterii in Pudgloue, a Dn. Johanne abbate Premonstratensium ejusque capitulo generali in Circariis et partibus Slauie, Dacie et Norwegie ceterisque partibus circumvicinis visitator et commissarius unicus in potestatis plenitudine deputatus DDn. Johanni Mathie de Tumetorp, Johanni Andree de Bekkeschogh et Nicolao Johannis [a]de Owith[a] monasteriorum abbatibus ceterisque fratribus canonicis ibidem ejusdem ordinis Lundensis dyocesis. Orationes in anno et ordinationibus nostris et reformationibus, quin ymmo Dni. Premonstratensium et ejus generalis capituli firmiter obedientie commissum nobis visitationis officium omni, qua possumus, diligentia ad implere affectanter predicte quandam ammonitionis et exhortationis litteram et pro reductione vestra ad ordinem vestre transmisimus caritati, in qua a vobis exegimus, ut 3 canonicos litteratos et ordinis zelatores in nostrum monasterium Pudgloue ad festum natalis s. Augustini nobis cum talliis vestris pretermissis et litteris quittanciarum ultimis mitteretis, ut cum eisdem super statu vestrorum

pertractare possemus monasteriorum; in quo quidem festo fratres DDn. Johannes Mathie de Tummetorp, Johannes Andree de Bekkeschogh et Nicolaus Johannis de Øwith, singuli monasteriorum predictorum vestrorum canonici, se nobis ut laudabiles obedientie filii pro parte vestrorum monasteriorum in eodem nostro monasterio Pudgloue presentaverint 30 florenos Renenses pro talliis vestrorum monasteriorum ordini debitos apportando, paupertates et destructiones necnon oppositiones et gravamina, que varie sustinetis, nobis exponentes, inquisitione vero cum eisdem fratribus super utroque vestrorum monasteriorum statu habita, pro vestra reformatione subsequentia duximus vobis ordinare et mandare, videlicet ut quilibet prelatus sive abbas monasteriorum vestrorum instituat priorem, cantorem et sacristam, qui suum officium secundum ordinem exequatur. Quod siquidem prior presit conventum die noctuque ac eidem alii fratres obediant, quod si aliqui (quod absit) eidem priori fuerint inobedientes et rebelles, per abbatem pena gravioris culpe secundum statuta puniantur, nullusque fratrum sive canonicorum sine licentia prioris vel abbatis exeat monasterium. Volumus etiam, ut divinum officium tam diurnum quam nocturnum distincte et tractim secundum ordinem persolvetur, a quo nullus, nisi alias obedientiam nominatam habuerit, se absentet, contrarium vero facientes pena contendi in pane tantum et aqua in conventu puniantur. Insuper ordinamus, quatinus novitios, quos ad ordinem suscipitis, professionem et tria vota, secundum quod habent statuta, facere non pretermittatis, illos etiam, qui eandem professionem solempnem non fecerint, ad eam faciendam penis ordinis et censuris ecclesiasticis compellatis. Precipimus quoque vobis abbatibus in virtute sancte obedientie et sub ordinis penis, ut refectoria vestra indilate reparari faciatis, in quibus fratres in unum commedant a secularibus segregati et legetur eis ad mensam, negligentie quoque et excessus ordinis in capitulo cotidiano corrigantur et secundum statuta emendantur. Precipimus nichilominus sub excommunicationis et suspensionis sententie pena, ut quilibet fratrum tam canonicorum quam conversorum tonsuram et habitum habeat nostre religioni competentem, quem intus et extra monasterium ostentat, nam honor et decor cujuslibet religiosi et clerici in habitu et tonsura et morum honestate videtur consistere. Insuper si qui, quod absit, vitio fornicationis fuerint turpiter infamati vel convicti, si in officiis vel ecclesiis parochialibus residerint, ab eisdem remoti et ad claustrum revocati debite pena graviori vel carceris premantur; nam propter impunitatem clericalis vitii honor et status decidit in monasteriis et locis prediversis. Preterea quoque vobis ordinando mandamus, ut nullus magnos cultellos et preacutos in mona-

steriis portet aut gladios sive alia arma in dormatoriis teneat vel conservet; contrarium facientes ipso facto decernimus secundum statuta sententiam excommunicationis incurrisse. Volumus etiam, ut postquam completorium cantatum fuerit, singuli fratres dormatorium ascendant. quod, postquam intraverint, sera usque ad matutinum firmetur. Injungimus etiam vobis prelatis, ut canonicis et fratribus vestris conventualibus, qui die noctuque divinum officium frequentaverint, in victu et vestitu sufficienter provideatis, ne propter defectum necessariorum divinum officium, cui etiam interesse, cum vacaveritis, debetis, et maxime in festis, negligatis. Hec omnia et alia singula regularia precepta et statuta cum regulari silentio tempore et loco debito, et ut quilibet prelatus audiat confessiones singulorum fratrum ter in anno et faciat excommunicationes proprietariorum, conspiratorum et aliorum, et ut unus prelatus adjuvet alium, ubi necessitas et dubius casus occurrerit, ordinetis ac reformetis, ut per sedulum divinum servitium et honestam et regularem vestram vitam et hic laudem et gloriam ab omnibus et post hanc vitam eterna premia a deo consequi valeatis. a nobis quoque vestra devotio et obedientia merito valeat diligi et commendari. Mandamus vobis domino abbati de Tummetorp predicto, ut presens nostre reformationis relictum [!] in conventu capitulariter congregato legi et exequi ac etiam in aliis vestris monasteriis ejus transsumpta penes priores observari cum effectu faciatis. Ceterum suspensionis et excommunicationis sententias, quas propter non solutionem talliarum vestrarum aut alias incurristis, tollimus, suspendimus et auctoritate nobis commissa relaxamus in nomine domini in hiis scriptis usque ad sequentis proximi anni festum assumptionis virg. Marie, ad quod festum mittetis nobis Pudgloue unum vel duos de vestris canonicis, et si perceperimus vos una cum vestris reformatos secundum prescripta et emendatos. meremini plenariam absolutionem et dispensationem optineri. Sig. nostrum. Datum et decretum in monasterio nostro Pudgloue die 3. mensis septembris.

[*Notarmærke.*] Et ego Cristianus Kedink clericus Caminensis diocesis, publicus imperiali auctoritate notarius ac venerabilis in Christo patris Dn. Laurencii abbatis, visitatoris et commissarii suprascripti et hujusmodi causarum coram eo scriba *etc.*

Perg. [med 1 Segl]. Tommerup Kl. Arkiv (RA. Tommerup Kl.). [7357

a) Tilføjet i Randen.

Sept. 4. Harbo Bythingsvidne om 3789.

Perg. med 8 Segl: Bomærker (1. ꝁe . . . en; 2. Bogstav E; 3. Bogstav ꝑ). (RA. Rydhave 1; skænket af Seidelin 1854[a].) *Harsyssels Dipl. 33.* [7358

a) Saaledes efter Ny kgl. Saml. 8vo, 223 f.

Sept. 5. Henricus Stangebergh [*osv. se Matzen, Panteret 8*] Ripensis pie memorie recognovit se capitulo dicte ecclesie Ripensis in

40 [*osv.*] quendam fundum suum, dantem annuatim pro pensione 8 sol. sterlingorum, in par. b. Nicolai prope ampnem situm, quem pronunc quidam Olauus Jacobi, Hans Stok et heredes Hermanni Stok in tres partes divisum titulo conductionis ab eadem Walburghe possident, Dn. Jacobi Iuari cantori [*osv.*]. Sig. vicariatus nostri[1] cum sig. discretorum Jaspar Nicolai A., Asceri krember, Johannis Benedicti, Johannis Hermanni, Arnoldi Henrici, Jacobi smedh et Cristierni[8] remesnyther, civium Ripensium et sigilla habentium, protunc presentium.

Perg. med [8] Segl: 1. G. 831; 4, 5, 7. Utydelige Bomærker; 8. Bomærke; Paaskrift: Super uno fundo in par. s. .... extendente se ad ampnem a via communi, diviso in tres partes, pendente annuatim 24 ß d., ɔ: 8 sol. sterlingorum. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). (*Reg. *5421.*) — Jfr. 7361. [7359

Sept. 8. Jeg Jepp Jensß, Præst »at« s. Pæthers Kirke i Nestwet, har med Biskop Jensses i Roskilde Samtykke i Leje ladet Pæther Owerskerer, Bymand i Nestwet, den Bolig, han nu ibor, med det Porthus, som ligger østen næsten ham paa Kiøpmannegadæ, i hans Livsdage og hans Husfrues Lucæ, som han nu har, og et hans Barns eller en af hans næste Arvingers, om hans Barn dør, hvilke »bothestethæ« afdøde Biskop Pæther gav til Søndre vor Frues Kapel i s. Pæthers Kirke sstds., med saadant Vilkaar, at de skal give mig eller Godsets Ejer for Leje aarlig 1 mr. argenti inden Fjerde Dag Paaske, bygge dem med godt Tømmer og holde dem med god Bygning efter Formue, udgive Byskat af dem og Toftegæld eller andre Stykker, eller Godset og Brevet skal være forbrudt. Sig. meum cum sig. Dn. Johannis episcopi Roskildensis[1] et honorabilium Wilhelmi Swort[3] et Laurencii Martini[4], proconsulum Nestwedensium, Johannis Clementis[5], Hans Petri[6] et Hemmingi Sappa[7], consulum ibid. Datum Nestwet die nativit. Marie.

Perg. med [7] Segl: 1. G. 173; 3-7. Bomærker, 3. i Skjold (7. s heming nil son). (RA. Sjæll.-Møn 46.) [7360

Sept. 10. Nos Nicolaus Cristierni[1] archidiaconus totumque capitulum ecclesie Ripensis recognoscimus, nos velle anniversarium Walburghis relicte sorte Johannis civis Ripensis, cum ipsam de medio auferri contigerit, necnon parentum suorum ex 40 mr. lub., pro quibus nobis quendam fundum tripartitum in par. b. Nicolai [inpignoravit], prout litere super hoc confecte edocent, cum missis, vigiliis et aliis orationibus semel in anno secundum consuetudinem ecclesie Ripensis perpetuo celebrare. Secretum capituli nostri. Datum fer. 3. infra oct. nativit. Marie.

Perg. med 1 Segl: G. 863. Senere til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 7359. [7361

Sept. 10. Skøde paa Østergards Eje i Ölstrup.

Perg. med [6] Segl: 1. G. 928; 2. Gxvi 81; 4. Utydeligt Skjold; 6. Bomærke i Skjold. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 36.* — Hertil 6937. [7362

Sept. 22. Tuwo archiepiscopus Lundensis, Cristiernus Ripensis, Vlricus Arusiensis, Johannes Asloensis et Thorlauus Wibergensis episcopi. Pia mater ecclesia *etc.* Cupientes ut ecclesia s. Petri in opido Fugledhe lillæ Roschildensis dyocesis congruis habeatur reverentia et honore, omnibus vere penitentibus et confessis, qui ecclesiam causa devotionis, orationis vel peregrinationis visitaverint, divina officia ibid. audierint, sepulturis interfuerint, cimiterium ejus pro defunctis exorando circuierint, corpus dominicum et oleum sacrum, dum infirmis portantur et ad ecclesiam portantur, sequti fuerint, seu qui ad fabricam ecclesie aut ad alia ejus ornamenta melioranda manus porrexerint adjutrices, vel qui pro nostro totiusque christianitatis statu ibidem deum exoraverint, aut qui in serotina pulsatione campane more Romane ecclesie trina vice Ave Maria devote dixerint, quotiens premissa vel aliquod premissorum sincero affectu fecerint, totiens 40 dies indulgentiarum de injunctis eis penitentiis relaxamus, dummodo voluntas dyocesani ad id accesserit. Datum Kalundeborgh die Mauricii et soc. ejus, nostris sub sig.

Perg. [med 5 Segl]. Lille Fuglede Kirkes Arkiv (RA. Arts H.; afleveret fra Universitetsbibl. 1894). [7363

Sept. 25. Mathes Jeipsøn Foged i Skowby H., Oluff Præst i Hadesløff, Niels Præst i Særløff, Hermin Skinlkel [!] i Engaar, Otthæ Wnkersøn Foged paa Rwdgaar, Hans Mawenson Foged i Dallund, Mawens Mws og Gregorius Tygæsøn. Onsd. før Michels Dag var paa Skowby H.s Thing skellig Hr. Pæther Præst i Wixløff, hvilken med sig havde et uldt Sognevidne af Wixløff Sogn og indledte det paa Skowby H.s Thing: Oloff Mws i Wixløff, Anders Dan, Jeip Jensøn, Anders Jenß, Jeip Jonson, Per Jonß, Nissæ Dan og Michil Nielß, hvilke vidnede, at hvad som gravet var i den Præstegaard i Wixløff, var paa Præstens egen Grund, baade Dam og Damsted, og Aaen har sit rette Løb. Derefter »bydes« han et Thingsvidne, fik og fremledte et fuldt Thingsvidne ved 8 trofaste Dannemænd: Erik Mawenß, Anders Begger, Laurens Pætherß, Jessæ Nielß, Nissæ Jenß, Per Kaary, Thord af Søndersæ og Anders Jorsøn, hvilke alle vidnede, som Sognevidnet havde vidnet. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [8] Segl: 3, 5, 7, 8. Bomærker. Vigerslev Kirkes Arkiv (RA. Fyns Stiftsarkiv, Skovby H. 10a). LDipl. [7364

Sept. 29. Jeg Soffiæ Albryxzdoter[1], Knuth Andersß Efterlevende, har solgt og skødet hæderlig velbaaren Hr. Thorbørn Bille af Alende, R., alt det Gods, som min Fader afhændede eller pantsatte af mit mødrene og mig ingen Gengæld igen lyste, og giver jeg Hr. T. fuld Magt over alt forskr. Gods ind at kræve og op at bære, ligervis som jeg selv nærværende var. Medb. af gode Mænd Awæ Lunghe af Bastnæs, Anders Jensß[3] af Boreby, Grwbendalæ af Egholm, Thorbørn Jepsß[5] af Byærby, Jon Is af Wællorp og Pauil[7] Sognepræst i Alende. Scriptum Sonorp die Michaelis.

Perg. med [7] Segl: 1. Dvi 12 (Krag); 3. Li 12 (Passow); 5. Lxx 10 (Bille); 7. G. 398. (RA. Reg. 69, unævnt Gods 11.) LDipl. [7365

Sept. 30. Vi Ølric[1] Biskop i Arus har med vort Kapitels Vilje skødet Kong Cristoffer vor og Kirkens Gaard i Fowelsiø i Westofft S. i Molnes H. (Jess Skytte) til et Mageskifte for al den Ret, som Kongen og Danmarks Krone har eller har haft i Ebbedrvppe By og »theris« Tilliggelse i Synner H. Dyrs. Vort med vort Kapitels[2] Indsegl. Datum Arus crast. Michaelis.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 735; 2 G. 745. Kongens Arkiv (RA. Mageskifter 3). LDipl. [7366

— Vi Gerth Biskop i Børlim er skyldig Henrik Blik af Nysdrup a. w. 200 lib. Mk. i libskæ og rinskæ Guld, hver libskæ Gylden til $26^1/_2$ Skill. og hver rinskæ Gylden til 22 Skill., for hvilke vi pantsætter ham efterskr. Gods paa Hannees i Tymmerby S. og i Otzlø S.: Skordrup (Jes Perß, 8 Pund Korn), 2 Gaarde i Høghstrup (Per Jensß og Per Molß, hver 5 Pund Korn), 2 Gaarde i Tymerby (Jes Kat, 4 Pund Korn; Acer, 2 Pund Korn). Løsning skal kyndes 3 Thing paa Nesbothing for Midsommer, og løses inden Michels Dag næstefter, og da skal Skylden følge Hovedpengene. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Nicolai Pet. de Agord M. et Rathlaui Friis de Nybel, Johannis Laurentii de Vixe, Cresterni Therkilli de Todbøl, AA. Datum die Jheronimi.

[Orig.] Afskr. fra 15. Aarh.: RA. Personalhist. Saml., Blik. [7367

Okt. 13. Jeg Botild Gripsdotter[1], Henning Parises Efterlever, har solgt og skødet velbyrdig Lytke Grip a. w. al min Del og Rettighed i et Gaardsrum, som mig tilfaldt efter min Faders Død, i Rixleff sønden for min Broder Gøtkes og norden for min Broder Oghe Griips Gaard, hvilket han iboede, og derfor oppebaaret Fæ og fuldt Værd. Medb. af Grip Jensson[2] af Olstorp og Paul Jensson af Frøsleff, mine Sønner. Datum dnica. post f. Dyonisii.

Perg. med [3] Segl: 1. Bviij 3; 2. Exvi 10 (Jernskæg). (RA. Tybjærg H. 61.) LDipl. [7368

Okt. 14. *Reg. 3720**. Perg. med Majestætsseglet. København Bys Arkiv. *Kbhvns. Dipl. I, 164*; jfr. *Hvitfeld IV, 657, Fol. 831.* [7369

— Stadsret for Helsingør, enslydende med 7369 (dog med afvigende Kapitelinddeling). [Orig. Helsingør Bys Arkiv.] [Kopi 1639]; herefter Afskr. 1639: Gml. kgl. Saml. 4to, 3161 Bl. 2, og fra 17. Aarh.: sstds. 3160. Afskr. fra 18. Aarh.: Kall Fol. 50. Kopi, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [7370

Okt. 15. *Reg. 3721.* Perg. [med 1 Segl]. Holbæk Bys Arkiv (RA.). *Øst, Archiv X, 259.* [7371

Okt. 16. Jeg Nielss Magnusß, boende i Quæristadhæ, har solgt hæderlig Ingwar Michelsß af Tranæbergh a. w. en liden Gaard her i Quæristadæ, som kaldes 1 Fæste, for $4^1/_2$ Skill. Grot i Penge og Værd, som mig nøjer, og det har jeg skellig oppebaaret. »Meden« jeg ej selv har Indsegl, beder jeg gode Mænds Indsegl, som er Hr. Jenissæ i Bollarpp Sognepræst og Hr. Swen Sognepræst i Quæristadhæ. Scriptum Quæristadæ die Galli.

Perg. [med 2 Segl]. (SvRA.) [7372

Okt. 20. Cristoffer Konge. Som tilforn er tildømt Hr. Sten Bassæ R. med 4 kongelige Dombreve Ænglærop og Ænglærops Mølle, som kaldes ..... quærnæn (Wolburs H., Sonærope S.), 4 Gaarde i Thingthwed (Ascer Hæmmingsß, Jæs Grubbæ, Nes Jensß og Jens Andersß) og 2 Gaarde i Bothorp (Aghæ og Pæ[r] ... næ) (Miærløsæ H., Søstæropæ S.), i hvilket Gods han lovligen er indført og ham derefter Dombrev givet er, og han derefter har taget almindelig Stævning af vort Retterthing, om nogen i Danmark kendes sig nogen Ejendom, Pant eller Rettighed at have i forskrevne Gods, at de skulde komme med deres Bevisninger for vort Retterthing, og ingen Bevisning, Brev eller Gensvar er mødt ham, saa tildømmer vi ham Godset og sætter denne Sag evindelig Tielse og forbyder *osv.* Sig. nostrum ad causas. Datum Brengstrop in profesto [11000] virginum, teste Johanne Thorbernsß nostro justitiario.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Merløse H. 140.) LDipl. — Jfr. 5555. [7373

Okt. 28. Jeg Pæther Griis Raadmand i Slauelse har givet til Lillæ Fwlæde Kirke i Ars H. og til Kirkens Præstebord en min Gaard, som ligger vester og nør i fornævnte By (Jeop Clemensß, 2 Pund Korn med andre Beder); item en Gaard giver jeg til vor Frue Alter i fornævnte Kirke til Ornamenter og Lys derfor at holde, hvilken ligger sønderst i Byen (Yrgen, 1 Pund Korn, 1 Skill. Grot med andre Beder), med saadant Vilkaar, at Forstanderen til Kirken og Altret skal hvert Aar

lade holde en Begængelse med 2 Messer og 2 Vigilier for min og mine Forældres Sjæle. Vorder denne Aartid ej holdt, skal mine Arvinger have fuld Magt at genkalde fornævnte Gaarde. Sig. meum cum sig. Dn. Olaui Johannis rectoris ecclesie s. Michaelis, Johannis Petri proconsulis Slaulosiensis, Johannis Ølmants et Andree Petri, consulum ibid. Datum die Symonis et Jude.

Perg. [med 5 Segl]. Lille Fuglede Kirkes Arkiv (RA.). LDipl. [7374

Okt. 28. Jeg Per Griis Raadmand i Slauelse kundgør, at 2 Gaarde, som jeg har givet til Lillæ Fwlædhe Kirke [*jfr.* 7374], var mig saaledes paakomne: Den lille Gaard i Fwllæt med ret Arv efter min Moders Død, og var den Tid pantsat for 3 Mk. Sølv; den løste jeg med mine egne Penge. Saa byggede jeg paa Gaarden en Stuelænge og en Ladelænge; de kostede mig 10 lødig Mk. Saa satte jeg min Broder i Gaarden, og sad han i 9 Aar igen med mit Landgilde. Den anden Gaard, som ligger oppe i Byen, den købte jeg en Otting i af Pæther Tolk i Kæreclintæ for 5 lødig Mk. og den anden Otting aatte tre Søstre, og den gav de til den hellige Kirke. Item stod min Broder Mattis Laur. og min Søster paa Fwlædhe Kirkestævne og gav til fornævnte Kirke al deres Ret i fornævnte Gods. Medb. af gode Mænd Jens Ølmant og Anders Pæthersß, Raadmænd i Slauelse. Datum die Symonis et Jude.

Perg. [med 3 Segl]. Lille Fuglede Kirkes Arkiv (RA.). LDipl. [7375

— *Reg. *5426.* Perg. med Grev Ernst af Hohensteins Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXV, 10). *Michelsen, Polem. Erört. 98.* [7376

— Jeg Pether Danmark perpetuus vicarius i Lunde Domkirke har til Leje ladet hæderlig Hans Budde, min Søstersøn, hans Husfrue Kirstine og deres Børn 1 min Gaard i Lund i Fiskerestræde i s. Clementz Kirkesogn for 3 skanische Mk. aarlig Landgilde, saa længe de lever, med saadant Vilkaar, at de skal bygge og bedre Gaarden, og Landgilden skal udgives hvert Aar paa Andreas Dag og skal ej ydermere forhøjes. Fremdeles har jeg givet denne Gaard efter min Død til Lunde Kapitel med saadant Skel, at jeg og Hr. Knut Ericsß skal have af Kapitlet een Begængelse hvert Aar, og Kapitlet skal ej ydermere forhøje Landgilden paa H. B., hans Husfrue og deres Børn efter min Død og ej udsætte dem, saa længe de giver, som forskrevet staar; naar de er afgangne, skal Gaarden med Grund og Bygning, som da er bygget derpaa, komme frit til Kapitlet. Medb. af gode Mænd Hr.

Arwid Beintß, Ebbe Trwitß, Borgemestre i Lund, Pether Bugge Byfoged sstds. Datum Lundis die Symonis et Jude.

Perg. [med 4 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [7377

Okt. 31 el. **Nov. 7.** »Åhn dito fougdes medh bemelte borgmästares och Olaf Gunnerson och Jepp Fyyn rådmäns uthgifne wettnesskrifft, dhet Sven Päderson skiötte eller sålde halfdeelen af sin gård till war frue kyrckia magla i Lund, liggiandes i then samma sochn östan nordan från kyrckian, dat. fer. 5. omnium sanctorum«.

[Orig. Lunde Store Frue Kirkes Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 40, her efter 7159. [7378

Nov. 1. Specifikation, Acta privata Nr. 298. Aaret skal være 1463 (Orig. SvRA.).

Nov. 9. Jens[1] Biskop i Roskilde, Jeiep Oleffsß Degn, Oleff Daa[3] Provst, Hans Jensß Kantor[4] og alt Kapitel sstds.[5] Efterdi Hr. Oleff Martensß Ærkedegn i vor Domkirke har opbygt residentiam archidiaconatus sui med kostelig Stenhus og anden god Bygning, da under vi, at han og hans Forældre skal have en Aartid, og tilbinder hans Efterkommere i Ærkedegnsdømmet at holde et Anniversarium hvert Aar i Lutskirkes Kor ved den Tid, at han dør, for ham og hans Forældre af 1 lødig Mk., som skal skiftes mellem dem, som er i fornævnte Aartid, som er 3 Skill. Grot Kannikerne, 1 Skill. Grot perpetuis vicariis, 4 Grot non perpetuis og Peblinge i Kor 4 Grot og fattigt Folk 4 Grot. Om nogen Ærkedegn ej vil gøre Aartiden, skal vi have fuld Magt at sætte en anden i fornævnte residentia. Item skal Hr. Olæffs Fader og Moder i deres Levedage bruge et Hus, som Hr. O. nu agter at bygge hos Fundersbroo i fornævnte residentia med Gaardsrum, som er 8 Alen paa Bredden og saa langt, som Huset er, og nyde fri Indgang til Brønden; naar de er døde, skal Huset og Gaardsrummet igenkomme til fornævnte residentiam. Sig. nostra. Datum sabbato ante f. Martini.

Perg. med [5] Segl: 1. G. 173; 3. G. 269; 4. G. 271; 5. G. 193; samtidig Paaskrift: anniversarium Martini Jacobi patris episcopi Olaui Martini. Roskilde Kapitels Arkiv (AM. LXI, 26). [7379

Nov. o. 11. Vi Niels Pædhersß og Aghe Gunnersß, Præster, Arwidh Bæintsß Borgemester, Michell Pædhersß og Olaff Gwnnersß, Raadmænd i Lwnd, Karll af Hwidarp og Swen Thrøielsß, Bymænd sstds., var »hoss« Mortensmøsso bedte og tiltroede paa Johannæ Niels Jepsß Efterleverskes Vegne om et Skifte at gøre mellem hende og Jenis Pædhersß Murmester, som er Værge paa Niels Jeepsß »barns« Vegne om 1 Gaard i s. Johannis Sogn i Lund. Da »skifftis han« saa, at først lagdes ud 1 Femtedel af Gaarden, som Haaghen Paawelsß fik og ham tilhører, og den Del faldt vesten i Gaarden; derefter

»vrdhis« de 4 Dele af Gaarden, som igen var, for 12 lødige Mk.; saa bares frem Niels Jeepsß Testamente, hvilket lød, at han gav Andirs Nielsß sit Barn 4 lødig Mk. Penge ud af Gaarden; da svarede Johannes Voldgiftsmænd paa hendes Vegne, at hun vilde intet slippe af sin Halvdel af Jorden eller af Gaardsrummet; saa svarede og Jens Pædhersß Mwrere paa »barnsins« Vegne. Thi »fwnne« vi det saa til Endragt paa baade Sider, at de 4 lødige Mk. skulde udlægges af uskiftet Del, saa at Johanna skulde bære halv Tyngen og Barnet halv Tyngen, efterdi ingen af dem vilde ombære sin Del af Gaarden. Derefter skiftedes Gaarden »mith i tu«, og bares Lodder paa; da faldt Johannes Lod østen i Gaarden baade af Hus og Jord, og hun satte »lowen« for at betale sine 2 lødige Mk. inden vor Frue Dag nativitatis, og de andre 2 lødige Mk. kom inden »barnsens« Del, og Barnet skulde beholde sin Halvdel af Jorden i den »stadhen«. Derefter skiftedes Husene, og var saa overtalet, at Johanna skal have de søndre Huse, som stander meste Delen paa hendes Jorddel og »forkællerin« og hvad der stander paa »barnens« Del, og faldt dog »bøgningen« i hendes Del; det skal hun nyde frit og ubevaret i 10 Aar. Om rørende Gods var Endragt gjort alt tilforn, saa at de lod sig nøje paa baade Sider. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

A. Perg. [med 7 Segl]. (SvRA.) — **Aa.** Samtidig Afskr. paa Papir. SvRA. [7380

Nov. 18. Tuwo archiepiscopus Lundensis. Noveritis nos et DDn. Nicolaum Ysaacsß archidyaconum et Winoldum cantorem Lundenses tempestate maris vehementer quassatos ad civitatem Gdantzk in Prutzia in profesto Martini applicuisse; nos vero civitatem intrantes a magistro ordinis Prutzie et a proconsulibus civitatis honorifice suscepti fuimus cum nostris singulis coadjunctis. Insuper prosperitatem venti aliquantulum exspectantes et non obtinentes, iter versus Rostok in octava Martini per terram arripuimus, proponendo, quantocitius poterimus, ad civitatem Lundensem venire. Quare vestras discretiones petimus, quatinus si aliquis aliquid contra deum et justitiam temptaverit, cum nostris vasallis disponere dignemini, ut usque ad adventum nostrum pacis tranquillitas habeatur. In Christo valete. Scriptum Gdantzke in octava Martini nostro sub sig.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden og Udskrift: Capitulo Lundensi detur hoc. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [7381

Nov. 25. Ik Hinrik Sture knape hebbe vorkoft deme vromen Johan Snellinge, vorstendere des hilgen ghesteshoues bynnen Flensborg, en gud to Medelby in Kerherde (Mattes Bøøk) vor 36 mk. lub. penninge, welke Johan S. my wol betalet heft. Hir umme in kraft desses

breues schøte ik Johan Snellinge to des erbenomeden hilgen ghestes houes behoff den egendom. Myn ingesegel, unde ik hebbe gebeden den duchtigen knapen Clawes Gordß unde den ersamen Eggerd Boß borgermestere to Flensborgh, dat se ere ingesegele mede hengen laten. Screuen an Katherinen dage.

Perg. [med 3 Segl]. Flensborg Helligaandshus' Arkiv. [7382

Nov. 30. Niels Jepß Landsthingssaghører i Schone, Henrik Mwst i Westrestade, Ewerd Mølteke i Lyvngby, Henningh Meyenstorp i Skurop, Jens Bingh i Dywbek, Boo Tolsß i Brøtager, Branswik i Ogorp, Maghens Wernekeß i Fierdløff, Erlend Jøsephß i Eleffsager, Axel Awesß i Broby, a. w. Lørd., som Andreas Dag var, var paa Lunde Landsthing velbyrdige Hr. Nis Jensß af Hammer og Jens Petherß af Vgorp om Trætte, som de tilsammen har om Vgorpe Skov og Mwslunde Skov. Da stod fornævnte Jens P. op og lod læse et Brev og bød sig der i Rette for os og for flere gode Mænd, da nærværende var, og han svarede, at han vilde blive i Rette for os og for de gode Mænd, som vor naadige Herre Kongen havde tilskrevet, og efter hans Naades Brevs Udviselse. Da stod fornævnte Hr. Nis J. op og spurgte, om de 12 Mænd nærværende var, hvilke Kongen havde tilskrevet. Da svarede de nej, og at der var ej uden 9 Mænd af dem. Item svarede Hr. Nis J., at der var en udaf tagen, hvilken er Tule Tygheß, som Hr. Nis J. havde tilnævnt for Kongen, og Axel Awesß var i fornævntes Sted igen sat. Item bar Jes P. et Herredsbrev frem og et andet Brev og lod dem læse. Da bar Hr. Nis J. Lyde paa de Breve, og han svarede, at de var ej saa skellig givne, som dem burde. Item spurgte Hr. Nis J., om de 12 Mænd var paa Landsthinget, og han vilde blive ved Rette med dem. Da svarede de nej, at de var der ej alle, som sagt var. Og da svarede Hr. Nis J. til de fornævnte gode Mænd: Er I nu 9 Mænd her paa Landsthinget, og tilforn var I ej uden 7 Mænd paa Gers Herredsthing; fordi skyder jeg mig for min naadige Herre Kongen og for Rigens Raad, efter de ej her er, som sagt var, baade om Brev og om alle Stykker. Det, som vi har hørt og nærværende var, vil vi vidne der, som flere gode Mænd findes, om det gøres ydermere Behov. Vore Indsegl. Givet og skrevet *osv.*

Perg. med [10] Segl: 2, 6. Utydelige Skjolde. (Upsala Universitetsbibl.) [7383

Dec. 7. Jeg Pether Skram[1] af Olbergh, R., har oppebaaret af Hr. Anderss Brock, Kannik i Ripæ, 50 Mk. lyb. i gode Stæderpenge, gæve i Lybek og Hamburgh, for hvilke jeg sælger og skøder ham min Gaard i Rahedæby i Huiding S. (Tydik Kortß). Og skal jeg lade

skøde ham den paa Huiding H.s Thing, naar han advarer mig 8 Dage tilforn. Sig. meum cum sig. DDn. Henrici Stangæberich canonici Ripensis, Nicholai Vrydæ sacerdotis, Petri Nicholai[4] advocati in Huiding H. et Nicholai Jone veridici ibid. Datum profesto concept. Marie.

Perg. med [5] Segl: 1. Bv 4; 3. G. 865 (S' PETPETPSBRI); 4. I Sigilfeltet en Ørn. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7384

Dec. 17. Vi Yuen Ingurß, Jeip Fæggeß, Cristiærn Daa[3][?], [Jens?] Jenß af Litlescow, Mattis Pætherß[5], Jeppe Pætherß og Jeip Laurisß[7] af Abildorp var tilmeldte af Landsthinget at være Aasynsmænd mellem Wlff Godow og Brændersløff Mænd paa Lundshell, om B. Mænd havde gjort der Vælde paa eller ej, og om Lundshel var et frit Enemærke eller ej. Da »schudde« vi og saa og spurgte vi af Oldinge og Dannemænd, og »thotte« os selv, at Lundshel var et frit Enemærke til Lundegardh, og var [af »oldingx] »vphæyet« for et Enemærke til Gaarden, og B. Mænd havde gjort der et fuldt Vælde paa. Vore Indsegl. Datum fer. 3. ante f. Thome.

Perg. med [8] Segl: 3. Lxlix 32; 5. Hv 1; 7. Bomærke i Skjold. (RA. Laaland Nørre H. 3.) LDipl. [7385

Dec. 21. Noverint egregie dominationes vestre, qualiter jam quasi ad biennium in universitate Lypczensi moram traxi, cupiens ignorantie nebulis obicem ponere, scientiis et virtutibus viam diu preclusam aliquantulum reserando; in qua non solum substantiam meam gravibus meis laboribus conquisitam, verum etiam paternas facultates, quibus, meis propriis exhaustis, sum fulcitus, expenderim adeo, quod jam paternis destitutus presidiis et meis exhaustis, vel in nativi mei aeris dulcedinem, postposito incepto studio, redire cogar, vel studium continuaturus debitis insolubilibus involvar, nisi dulcifluis vestrarum legalitatum suffragiis fuerim relevatus. Quapropter legalitatibus vestris, que solite fuerint eas in necessitatibus implorantibus uberioris beneficii prerogativam impendere, supplico, quatinus defectum meum dignemini intueri eique nonnullis vestre magnificentie presidiis subvenire, nequando studium meum deserere compellar, set id ipsum ad aliquot annos continuare valeam, significantes michi, an studio juris vel etiam artium intendere debeam, cui juxta beneplacita vestra veluti humillimus obtemperator pro viribus insudem, volens, quam diu vixero in humanis, vestris legalitatibus, utputa[!] tenear[!], ferventi servilitatis desiderio complacere, quas omnipotenti deo ad prosperum successum utriusque hominis eternaliter recommendo. Scriptum in Lypczk mensis decembris die 21., sub sig. Arnoldi Redari artium baccalaurii necnon Scarensis ecclesie perpetui prebendati, me proprium non habente.

Helgho Petri Halmstadensis.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden og Udskrift: DDn. preposito, archidiacono et decano ceterisque canonicis metropolitice ecclesie Lundensis, DDn. et preceptoribus suis precolendis. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [7386

Dag? »Borgmesther och raadt theris bref paa eth stycke jordt, som ligger til for[ne] gaardt, for aarlig leye, som er 4 ß huert aar, 1443«.

[Orig. Senere i Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 78v; forud gaar Hans Anderssens Skøde 1466 til Klostret paa en Gaard mellem Anne Veløfs og Lauris Smedtz Gaard[*e*]. [7387

— »5 bezeyglith perkmentz breffue paa nogen eyedom, som closther y fordom tidt[!] och besynderlig paa nogen agger och eng kallendis epter breffuens lydende 16 mandtz del och paa nogen holme liggendis y Neszbyhoffuetz sø, 1443«.

[Origg. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 87 v. [7388-92

— Kr. Povlsens Registr. Bl. 79. Se ved 6427. [7393

— »Tord Andersons sochnediægnes i Wææ åth Bosiö closter gifne donation på een half gård liggiandes i förbemelde stadh, dat. 1443«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 144. [7394

— »Nils Petersen aff Øvorp. Mariboe, cum sig. nobilium virorum hr. Hans proust i Sliminghe[a], hr. Pether prest i Østoffte[b]«.

[Orig. Maribo Kl. Arkiv.] Notitser: Ny kgl. Saml. 4to, 634, S. 22.

a) Haandskriftet har urigtig: „Sliminght", ɔ: Sliming herret, *b*) „An nobilis? Sees iche aff seglene". [7395

— »Thrunde Jensdatters skiøde paa hindis godtz i Olborg til Niels Bager, 1443«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur 𝔛 3. [7396

»Thingswindne af Horszens byething, at Peder Jenszen haffuer sold Staffen i Geeden sit godtz paa Nørregade, 1443«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur 𝔒 3. [7397

— Vi Christoffer Konge tager vore Borgemester, Raadmænd og Menighed i Nyekiøbinng i Odtz H. og alt deres Gods, Hjon og Tjenere i vort Værn. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro »etc.«

[Orig. Nykøbing (p. Sjæll.) Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [7398

— Vi Chrestoffer Konge har undt vore Borgere i Randers toldfri at være i Danmarck uden om Høsten i Øresund; da har de nu kæret for os, de ej maa nyde det saa i Lemfjord. Thi forbyder vi alle vore Fogeder og Embedsmænd Borgerne i Randers mod deres Privilegier at hindre i Limfjorden eller andensteds under vor kongelige Hævn. Datum Randers.

[Orig. Randers Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [7399

Uden Dag. Jeg Hans Grubendale[1] i Egholm, a. w., har pantsat min Onkel Steen Bassæ R. i Tydhebierg alle mine »vadhedræter« i Ysæfiordh, som er Grydæøræ dræt og Ladhehwlæ dræt, for 4 Lødemark og 4 Skill. Grot i Penge, som gaar i Siæland. Naar jeg vil løse dem, skal det kyndes paa Walburs H.s Thing de 2 Thing næst for Midsommerdag, og Løsningsdagen være vor Frue Dag næst efter. Medb. af Ængelbrech R. i Thørbørnefællæ og Prioren i Sortebrødre i Roskilde. Datum 1443.

Perg. med [3] Segl: 1. Lxxxi 11. (RA. Voldborg H. 3.) LDipl. [7400

— Vi Jeop Maghenson, Provst i Odhense, Vlf Prior i Dalom, Jeop Nielson Prior i s. Hans Kloster i Odhense, Hartuich Hesten, Jachim Hinricson, Maarten Schinckel og Hinrik Gummæsøn, VV., med flere gode Mænd var i Swortebrødhre Stue i Odhense paa vort Landemode og hørte, at Hr. Clauæs Ronnow R. havde stævnet Jæppæ Klæmetzon Borger i Odhense og tiltalte ham paa Kongens Vegne og sagde, at det var ham befalet at tale om Mathis Jensøns og hans Broders Gods i Fiwn, fordi de førte Avindskjold mod deres Herre og Riget, og skyldede Jæppe Clæmentzøn, at han besad det og bevarede sig dermed; thi han sagde sig før at have krævet det og ikke kunnet faa det, og bad ham da, at han vilde faa deres Gods fra sig eller pleje ham Ret paa Kongens Vegne for dem, som nærværende var, Kongens Embedsmænd, Prælater og flere Riddere og Svende. Da svarede Jep Clæmentzøn, at det Gods, som i Fiwn ligger, som han har, havde Jens Mathisøn fanget ham, den Tid han fik hans Datter, og kendes Mathis Jenson eller hans Broder derudi ingen Del at have. Da spurgte Hr. Clauæs Ronnou, hvi hans Husfrues Søsterdel skulde være saa stor og de 2 Brødredele intet. Da svarede Jeppe Clæmæntzøn, at han kendtes dem derudi ingen Ret at have, og andet Svar kunde han ikke fange. Da blev der saa for Rette fundet, og Hr. Eggert Frille sagde Ordene frem saa, at der Jens Mathiß levede, maatte han fange eller befale sit Gods hvem han vilde, et af sine Børn eller flere; men den Tid han døde, »børdhe« det til alle hans Arvinger, og saa meget som Matis Jensøn og hans Broder var eller er tilfaldet, har Kongen eller hvem han det befaler, Ret at tale for forbrudt Gods, fordi de har aabenbare og tit ført Avindskjold mod deres Herre og Riget, og Hr. Clauæs efter hans Befaling maatte bevare sig med deres Gods i saa Maade, at Jep Clæmentzøn, eller hvo sig kendes der Del med i at have, dem burde tilstedes at nyde saa meget, som han eller de havde Ret til. Da opstod Jeppe Clæmentzøn og straffede den Ret »tøswær«, og da spurgte Hr. Eggert Frille ham, om han vilde

»straffen« paa hans Faldsmaal. Da svarede Jeppe Clæmetzsøn ja og »straffedhen tha thrediæsinnæ«. Da svarede Hr. Eggert Erille: Efterdi du »strafferen« saa »ont« og paa dit Faldsmaal, da vil jeg komme med dig for vor naadige Herre og hans Raad og nyde det, der Ret er. Da sagde Jeppe Clæmentzøn, at han vilde og saa gøre, og det lovede de hverandre med Haanden i vor Nærværelse. Vore Indsegl. Datum Ottonie 1443.

Perg. [med 7 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Reg. 69, Fasc. 10 (Criminalia), 1). LDipl. [7401

Uden Dag. *Reg.* *5434. Perg. [med mindst 4 Segl]; kasseret Renskrift? (Gem. Arch. XIX, 14.) *Dipl. Flensborg. II, 893.* [7402

— *Reg. *5431 (Daugaard, Klostre 251).* Se 1982.

— *Reg. *5432 (Nielsen, Sysselinddel. 34).* Se 7358.

— Privilegium for Skive: Resens Atlas VI, 332. Se 7309.

— Privilegium for Æbeltoft: *Bøttiger, Æbeltoft 32.* Se 7330.

Brevbøger: Ribe Kapitel: *Oldemoder 118.* — Dueholm: *Dueholms Dipl. 100* (Apr. 5).

Registraturer: Kongens Arkiv: se 7327. — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 336.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 78* (Jan. 14), *19* (Apr. 29), *19* (Apr. 29), *64* (Juli 2), *119*(?), *128, 134, 150.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 278* (Juli 30), *311* (Sept. 22-28), *223, 290, 291.* — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 95.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 84, 86, 150, 224, 242, 245, 247, 255*(?), *271.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 351, 352, 373, 363*(?), *395.* — Maribo: *ÆA. III, 263, 273, 281, 282, 297, 301, 304, 310.* — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 24.* — Alling: *ÆA. II, 179, 180, 182, 182, 188.* — Essenbæk: *ÆA. II, 107* (Febr. 2), *93* (Nov. 27). — Mariager: *Danske Mag. II, 142* (C 33), *142* (C 56), *143* (TT 32); se ogsaa 7396-97. — Vestervig: *ÆA. III, 139.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 367, 368, 388.* — Vor: *ÆA. I, 193.* — Vrejlev: *ÆA. III, 35.* — *Eline Gøyes Jordebog 271* (Febr. 24), *92* (Apr. 11), *409* (Apr. 14), *265* (Juli 9), *268* (Sept.), *325* (Okt. 21), *210* (Okt. 27), *93* (Dec. 4). — *Adel. Brevkister 72, 100.*

1444.

Jan. 7. Jeg Magnus Hildulfflß i Powelstorp har med min Husfrue Edele Maghnusedotters Vilje solgt velbyrdig Oleff Trwidsß i Claborp en Treding af en Gaard i Wathensøø i Røneberge H., hvilken Treding min Husfru til Arv faldt efter hendes Fader Maghnus Howeß, og oppebaaret 11 lødige Mk. for den. Medb. af hæderlige Hr. Aghe[2] Abbed i Helnekirke, Hr. Winolt[3] Kantor i Lund, Æbbe Trwidß Borgemester i Lund, Jens Øffuergardh, Karl Clementzsøn, Hermen Arildsß. Datum Lundis die Kanuti ducis.

Perg. med [7] Segl: 2. Gejstligt; 3. Utydeligt Skjold. (SvRA.) LDipl. [7403

Jan. 18. Jeg Engelbrect Albrectsß i Torbernefeld R. er skyldig hæderlig og velbyrdig Hr. Strange Nielsß paa Nørreholm 200 lub. Mk.

i »fireleyde« Mønt, gænge i Lubk og Hamborg, for hvilke jeg pantsætter ham alt mit efterskr. Gods i Vendsøssell: 1 Gaard i Vraa (Clement, 3 Pund Korn), 3 Gaarde i Stenvadt (9 Pund Korn), 1 Gaard i Øm (3 Pund Korn) og 2 Gaarde i Voldrup (5 Pund Korn), hvilket Gods tilfaldt min Husfrue Mette Pederssdotter efter hendes Moder og jeg pantsætter med hendes Vilje. Vil jeg løse Godset, skal jeg vare ham ad 1/4 Aar tilforn og betale ham Pengene Mortenss Dag næst efter, og det samme Aar skal Landgilden følge Pengene. Medb. af gode Mænd Hr. Eggert Frilde R., Clauess Rantzow, Jachim Hinricsß og Anders Ywersß, a. w. Datum Otthonie die Prisce.

[Orig.] Optaget i et Brev 1521 Apr. 30, hvorved Maghenss Gøye R. kvitterer Henneke vann Anefeldt for Modtagelsen af ovenstaaende Brev samt et Brev af 1501 Juni 19, hvorved Ebbe Strangesß kvitterer for de 200 Mk.: RA. Personalh. Saml. p. Papir, Karl Bryske (og en Vidisse af Kristian III 1557 Maj 22 (sabb. post cantate): RA. Børglum H. 4). [7404

Jan. 30. Jeg Pether Dufwa a. w. har solgt velbaaren Thørbern Bille i Bærby alt mit Gods i Sæland, for hvilket han har gjort mig til Nøje. Afgaar noget deraf eller alt ham med »laghadoma«, tilbinder jeg mig inden 6 Uger at vederlægge ham saa godt Gods i saa godt Leje med lige meget. Medb. af velbaarne Hr. Greve Hanns, Hr. Olaff Axelsß, Hr. Magnus Green, Hr. Mikkel Rud[5], Hr. Niels Knutzsß, RR., Jurgen Laurissß og Johan Frille, VV. Scriptum Stokholm fer. 5. ante f. purific. Marie.

Perg. med [8] Segl: 5. Llviij 7[a]. (RA. Sjælland, unævnt Gods 4.) LDipl. [7405

a) 3 ultima sigilla adsunt.

Febr. 7. Lasse Tulß Raadmand i Simbershaffn. Fred. efter Kindhelmøssæ Dag i Swen Jenß Stue, Borgemester sstds., gør jeg vitterligt med Dannemænds Nærværelse, at jeg havde antvordet skellig Nis Hogenß i Sinnersløff en »bodhastadh« til evindelig Eje liggende i Simbershaffn nordest i den Gaard, som Tule Trøelß min Fader aatte, som var 8 Alen bred og lang tværs over Gaarden vesten ud til Gaden og norden og øster til Stranden, med Dannemænds Nærværelse, som var Hillebrandh Ysaacß, Olaff Hillebranß, Olaff Nielß, Hinsæ Gerløgß og Aga Nielß. Item antvorder jeg og nu hans Søn Yssaac Nielß den fornævnte »bodhæstadh« til evindelig Eje. Medb. af Dannemænd, som er Swen Jenß Borgemester sstds., Aga Tulß, Jep Tulß[4], Raadmænd sstds.

Perg. med [4] Segl: 4. Bomærke. (SvRA.) [7406

Marts 2. Matis Jeipsß Kongsfoged paa Hartz H.s Thing, Michild Pethersß Kannik i Arws, Gudii Jensß Provst i Hartz H., Jes Palnesß

af Rudhe, Pether Krabbe, Dauid Saxesß, Jes Michilsß af Gasmerholm, Jahan Nielsß i Beragher, Matis Bunde, Stigh Jensß, Lass Hwas og Esbern Hoffman, VV. Mand. efter dnica. invocavit fik paa Hartz H.s Thing velbaarne Lass Jensß af Howitstrupp et Thingsvidne af 8 Dannemænd: Thord i Saxild, Henric Awisß i Oldrupp, Jes Michilsß i Fildrupp, Jes Pethersß Sweigardh, Lass Cristiernsß i Saxild, Thorchil Jensß i Acerdorpp, Nis Acersß i Synnerdrupp og Per Smith i Fildrupp, hvilke vidnede, at Lass Jensß af Howitstrupp samme Dag inden 4 Stokke spurgte menige Herredsmænd, om det ej var dem vitterligt, at Hr. Lauritz Thrwitsß R. af Gyllingh gav Hr. Marquard Ratstrupp R. sin Datter og det Gods i Hundzlund Sogn: Kersgardh, Swineballigh og den Grund, som Aker staar paa. Da opkrævede Kongsfogden et Stokkenævn af 12 Dannemænd: Jes Palnisß af Rudhe, Per Awisß, Oleff Michilsß, Beind Clinger, Michild Jensß, Anders Skaningh, Michild Kalff, Per Magnusß, Cristiern Salmensß, Jes Jonsß, Ebbe Knwtsß og Nis Willomsß, hvilke vidnede, at Hr. Marquard Rastrupp havde Hr. Lauris Thruvitsß Datter Fru Ceciliæ til Husfrue og gav Hr. Lauris Thrwitsß Hr. Marquard Rastrupp med hende alt hans Gods i Hundzlund Sogn: Kærsgardh, Swineballigh og den Grund, som Aker nu staar bygget paa; item vidnede de, at Fru Ceciliæ Laurisdatter fik med Hr. M. R. en Søn, Gotsk Rastrupp, og 3 Døtre, Fru Kirstine, Fru Ælsøby og Fru Silæ, og saa døde Fru Ceciliæ Laurisdatter; da fik Hr. Marquard Rastrupp en anden Husfrue af Thydheskelande, Fru Grete, og hun fik med Hr. Marquard 4 Børn, Claus Rastrupp og Benditz Rastrupp og Fru Margretæ og Fru Beatæ, og saa døde Hr. Marquard Rastrupp og Claus hans Søn; item vidnede de, at Gotsk Rastrupp og Benditz Rastrupp, som var Fru Margretes og Fru Beatæs Værger paa Hartz H.s Thing og gjorde et fuldt Skifte med Jes Alißß paa hans Husfrues Vegne, Fru Ælsøby, og da paa deres Vegne og deres Søstres Vegne, Fru Margrete og Fru Beatæ, saa at de skødede Jes Allisß al Ret, de og deres Søstre havde arvet efter Hr. Marquard Rastrupp, og Jes Allisß skødede al Ret, hans Husfrue var paakommet i Arv i Brupp og Gods, til Bruppe laa i Ore H., og takkede de hinanden for godt Skifte. Vore Indsegl. Datum et actum *etc.*

[Perg. Siden i Aarhus Bisps Arkiv.] Afskr. af Hübertz 1838: LDipl. (*Reg. *5443.*) — Jfr. 3517, 4207. [7407

Marts 2. Jeg Alberth Barfodh, V., har solgt Hr. Jeep Iwersß, Kantor i Ripe, alt mit Jordegods i Meyldom S. i Ly H., som Owy Pæthersß ibor, en Toft i samme Sogn og hvad som helst Gods der er i fornævnte Sogn, for hvilket jeg har faaet Fyldest. Sig. meum cum

sig. DDn. Andree Brok[2] et Johannis Gummonis[3], canonicorum Ripensium, Roo Nicolai, Jes Petri, Jone Lydikini, consulum Ripensium, et Andree Nicholai[7], civis ibid. Datum fer. 2. post dnicam. invocavit.

Perg. med [7] Segl: 2. G. 859; 3. G. 875; [4. Bomærke]; 5, 7. Bomærker. Senere (jfr. 7096) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7408

Marts 4. Vi Broder Mathess Henricß, »Garden« i Graabrødrekloster i Roskildæ[2] og Konventet sstds.[3] har med vor Fader ministri Samtykke og custodie tilbundet os at holde en daglig evig Messe for s. Anne Alter for hæderlige Anderss Jenß a. w., hans Husfrue Cecilias og alle deres Forældres og Venners, levende og døde, Sjæles Bestandelse, til hvilken Messe vore Forfædre tilforn har tilbundet os og derfor oppebar 300 Mk. Ydermere binder vi os til at holde 2 Begængelser med Messer og Vigilier aarlig til evig Tid, en den næste »søghendag« efter Bartholomei Dag og den anden den Torsdag efter Paaskemarked, til hvilken Begængelse fornævnte Cecilia har givet vort Konvent 2 Pund Korn til evig Tid, som skal opkræves af abbatissa i s. Clare Kloster. Sig. custodis[1], gardiani et conventus. Datum Roskildis in festo Lucii.

Perg. med 3 Segl: 1. G. 442; 2. G. 443; 3. G. 440. Senere til Roskilde Franciskanerkl. Arkiv? (RA. Roskilde 88). LDipl. [7409

Marts 7. Jeg Hans Jahanß Borger i Ribe har taget i Leje af Hr. Pedher Jensß Kannik i Ribe den Jord og Mur, som jeg nu paa bor, og hører til hans Præbende, med saadanne Vilkaar, at jeg skal give ham til aarlig Skyld deraf 4 Skill. Grot, 2 om Johannis Dag nativit. og 2 om Andree Dag efter Bysens Ret; betaler jeg ikke Skylden i rette Tid, da tilbinder jeg mig at give ham 8 Skill. Grot. Medb. af hæderlige Herrer og gode Mænd Hr. Clawess Cristiernß Ærkedegn, Hr. Jeipp Iwerß Kantor, Steenfeld[4] a. w., Lydik Hartlefffß Borgemester i Ribe, Roo, Therkil Nielsß og Swort Essbern, Raadmænd sstds. Datum sabb. quatuor temporum ante Gregorii.

Perg. med [8] Segl: 4. Fxxvij 1; Paaskrift: Thenne tofft liger i Steenbodegade vesten gaden nest sønden Per Hwids hussz och Maren Gundis, mester Gundis efftherleffuerske, nu paa boer, videlicet anno 1548; [med en anden Haand:] oc hør nu Claues Sesthe till; [med tredje Haand:] oc Iuer Wandel nu paaboer 77; en anden Paaskrift: Super quodam fundo Hans Johannis spectante ad prebendam canonicalem, quam pronunc habet magister Nicolaus prepositus in Hardsysel. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7410

Marts 15. *Reg. *5444.* Perg. [med 1 Segl]. (Gem. Arch. XXVI. 31.) *Jahrb. f. Landeskunde der Herzogthümer IX, 499.* [7411

Marts 23. *Reg. *5446.* [Perg. med 7 (?) Segl: 4. jfr. Lxxiv 1; Resten borgerlige. Senere til København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 75.* — Jfr. 1448 Apr. 6. [7412

Marts 27. Hennike Biskop i Othens. 1443 Torsd. før vor Frue Dag assumpt. [*Aug. 13*] var for os og flere gode Mænd i s. Pauli Kirke i Saxkiøbing besheden Jesse Hugaff Borger i Saxkiøbing, som med sin Svoger Peter Lassens Samtykke gav og skødede for sine Forældres Sjæle, for sig og sine Børns Sjæle en Bod, som ligger vesten Torfgaden og Morten Maler nu i bor, med en Jordkælder til Præstebordet i Saxkiøbing med saadant Skel, at Sognepræsten i Saxkiøbing eller Kapellan i hans Sted skal holde hver Uge en Messe for hellig Kors Alter i Saxkiøbings Kirke, Gud til Lov og alle kristne Sjæle til Hjælp og Trøst. Derpaa skødede Jes Hugaff Hr. Hans Feringberg, den Tid Kapellan i Saxkiøbing, Boden til Præstebordet. Forsømmes Messen i 5 Uger eller 6, skal Præsten hente dem op i andre Uger derefter; vilde han det ikke gøre, skulde J. H.'s Arvinger have Fuldmagt at lægge den Bod til s. Olavi Alter, der da at blive til evindelig Eje, og der skal Messen holdes efterdi, som forskrevet staar. Secretum nostrum. Datum fer. 6. ante dnicam. passionis dnicæ.

[Orig. Sakskøbing Kirkes Arkiv.] Afskr. fra 18. Aarh.: LDipl. under 1443 $^{13}/_{8}$, Ny kgl. Saml. 4to, 727 d. — Jfr. Udaterede. [7413

Marts 30. Gudmu[nd O]lafsøn Underfoged i Malmøge, Stronge Jeopssøn Borgemester, Anders Pedersß, Powel Stenkelsß, Detmer Furbom, Jens Pedersß, Olaff Bing, Raadmænd, Anders Amundsß, Lybrikt Gynth[er]sß og Magens Hansß, Bymænd sstds. Mand. før Palmesøndag kundgjorde paa vort Bything hæderlig Hans Myndel, Kongens Foged og Møntmester i Malmøge, et Skifte, som han og Jens Edher og flere gode Mænd havde overværet mellem hæderlig Iwen Komhar Raadmand i Malmøge og Hans Nielsß, Didrik og Henrik, hans Brødre, Niels Trwelssons Børn, som er I. K.'s Fosterbørn, hvilket Skifte var lyst i saadan Maade, at Hans Nielsß, Didrik og Henrik har faaet for deres fædrene 400 lubske Mk. rede Penge, og dertil skal de have al den Stenhusgaard norden Gaden i Malmøge tvært over fra Grydeboderne, item al den Rettighed paa den lille Rotzstokxgardh, som I. K. købte af Clemen Skaldre, item saa meget Gods, som Ærkebispen tilhører i Arluwe, som staar for 100 svære Nobler, som det Brev udviser, derpaa givet er, item 20 svære Nobler paa 2 Gaarde i Saxstorp, item 6 lødige Mk. paa 1 Jord paa Skanør, item aabne Breve, som lyder paa Lucas Lambeshowet, Hans van Erle, Morten Srome, Geret Hon, Tanke Frise, Gregorius Pedersß og Hannes Scriffwere, og den Vederlægning, som Magens van Herlem havde af deres Fader. Dette Gods og Breve har de 3 Brødre annammet i deres havende Værge. I. K. og Anna hans Husfrue og deres Børn skal have alt det andet Gods, han igen har, rørende og urørende. Er der

nogen vitterlig Gæld eller Krav, som Niels Trwelssøn er paarørende, skal hans Sønner »gialde oc kræffwe« 3 Parter deraf og I. K. den 4. Part. Item lod Hannes Nielsß og Didrik Nielsß baade paa deres og deres Broder Henric Nielsß Vegne, som ej da nærværende var, I. K. kvit for deres fædrene og al ydermere Eftermaning og takkede ham, fordi han har forestaaet deres til denne Dag som en hæderlig Dannemand, og dermed skødede I. K. sine Fosterbørn fornævnte Gods og Breve, Nobler og Penge, og Hannes og Didrik skødede ham igen alt det Gods, han igen havde, rørende og urørende. Datum *etc.*

Perg. [med 10 Segl]. (SvRA.) [7414

Apr. 4. Wy borgermestere unde raad der stad Hadersleue[1] bekennen, dat vor uns synt ghewesen vor deme sittendem stole des rades 2 erbare lude Siluester unse medebørger unde Oleff van Semerstede, de Hennyng Albrechtessøns denere weren, unde tugeden myt upgheholden vingeren stauedes edes in den hilgen swøren, dat se, de wile do se weren myt deme knapen Henninge Albrechtesß, de her Albrecht Anderssøns søne gewesen hadde, deme god gnedich sy, nee konden vornemen, dat he vorpandet edder vorsettet hadde syne erfgudere in Lyflande noch siner moder vro Elizabeth van Pudbuske edder jemande anders. Unser stad ingesegel. Gescreuen unde geuen in Ambrosius daghe.

Perg. med Haderslev Bys Segl. (SvRA., Pergamentsbref rörande Danmark.) LDipl. [7415

Apr. 5. Søster Ingerd Hermendzdotter om Gave af Gaardstedet Wester Aslond i Hæsende S., Kiær H.

Perg. [med 2 Segl[a]]. Aalborg Helligaandshus' Arkiv (RA.). *Danske Mag. 5 R. II, 184.* [7416

a) LDipl.: Fragmentum sigilli.

Apr. 7. Harbo Bygdthingsvidne, givet Nyels Erikson af Longtynd.

Perg. med [6] Segl: 1, 3, 4. Bomærker. (RA. Ginding H. 37.) *Nielsen, Jydske Thingsvidner 1.* [7417

Apr. 9. Geding H.s Thingsvidne, givet Nyels Erikson af Longtynd.

Perg. med [4] Segl: 2. Brudst.; 3. Llxv 34 (Spend). (RA. Ginding H. 38.) *Nielsen, Jydske Thingsvidner 20.* [7418

Apr. 11. Iherum H.'s Thingsvidne, givet Nyels Erikson af Longtynd, om Borberg Mølle.

Perg. med [6] Segl: 1. Brudst.; 4. Utydeligt Skjold (Hjortehoved over Bølger?), næppe Grawers Skottes; 5. Bomærke. (RA. Hjerm H. 45.) *Nielsen, Jydske Thingsvidner 18.* — Jfr. 7355, 1444 Dec. 9. [7419

Apr. 25. Two archiepiscopus Lundensis. Ex quo DDn. prepositus [*osv. som* 6836]. Secretum nostrum. Datum Lundis die Marci.

A. Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). LDipl. — Aa. Afskr.: Lundebogen S. 48. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 186* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Yij, Fol. 85*). [7420

Apr. 25. Jeg Magnus Ericsøn[1] i Løwitzstadh a. w. er skyldig velbyrdig Hr. Claus Nielsß R. af Ellinge 100 Biskopsgylden eller og saa mange engelske Nobler, som en Dannemand kan den anden for saa mange Gylden fuldt gøre, og 18 lødige Mk. af den bedste danske Mønt, som nu i Skane er gænge, at betale inden Pinsedag. Betaler jeg ej, pantsætter jeg ham mit Gods, som er Kattesnabe og Kattesnabe Mølle og 1 Skov, som hedder Leppene, og 2 Dele af al Fatherstorp uden det, som s. Laur. Kirke har deri, og Tredingen af alt Arnorpp, alt liggende i Odhens H. i Stro S. Afvindes Godset ham, tilbinder jeg mig inden 6 Uger derefter at fange ham saa godt Gods og saa god Rente og saa vel »beleyet« igen. Saa længe Godset skal staa til Pant, skal Hr. Claus være næst at have det i Pant og ingen anden; skal det sælges, skal han altid være det næst for muligt Værd at købe. Medb. af velbyrdige Niels Brantzwik, Offe Saxtorpp, Arwit Andersß, Anders Andersß og Axel Lawesøn, a. w. Datum die Marcii.

Perg. med [6] Segl: 1. Iij 5 (Bing). (SvRA.) [7421

Apr. 27. Jeg Walburg, Twe Andersß Efterlever, som Borger var i Kalundburgh, har solgt beskeden Jes Beyntsß Raadmand i Kalundburg en Jord og Kaalgaard i Kordel paa Smedie Gade mellem den Jord og Kaalgaard, Per Abromsß nu har i Værge østen næst og Jens Jeipsß Kaalgaard paa Samsø vesten næst, hvilken Kaalgaard tilfaldt mig af ret Arv efter min fornævnte Husbonds Død, og Niels Persß Borgemester i Kalundburg lovbød og skødede, jeg selv nærværende, paa Kalundburg Bything Jens Beyntsß den Kaalgaards Jord paa mine Vegne at have med al Ret efter de aabne Breves Lydelse, som derpaa er gjort, hvilke Breve jeg oplader Jes Beyntsß med dette mit Følgebrev, og har jeg fuldt oppebaaret for Jorden. Jeg beder disse Dannemænd Niels Persß Borgemester, Jeppe Kellerswend og Niels Persß, Raadmænd i Kalundburg, besegle, thi jeg har ej selv Indsegl. Datum Kalundburgh fer. 2. ante diem Philippi et Jacobi.

Perg. [med 3 Segl]. Senere i Kalundborg Bys Arkiv (RA.). LDipl. [7422

Maj 3. *Reg. *5451.* Perg. med 4 Segl, 1. Fxxix 2; 2-3. Bomærker Skjold; 4. Bomærke. Senere (1458, jfr. *Kbhvns. Dipl. II, 108*) til Kbhvns. Petri Kirkes Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 30). *Kbhvns. Dipl. I, 180.* — Jfr. 1446 Febr. 7. [7423

— Jeg Oleff Brwn, boende i Lælynghe, har solgt Pæther Jensß, min Husfrues Broder, 2 Parter Hus og Jord af den Gaard i Køghe,

han ibor, naar »han« er skiftet i 5 Parter; en af dem arvede jeg efter min Faders Broder Pæther Olsß, og den anden købte jeg af Pawil Juthe, som arvede den efter forn. Pæther med sin Husfrue Edlæ, min Søster, hvis Sjæle Gud naade. Jeg beder Jens Petherß, min Moders Søsters Søn, hænge sit Indsegl for dette Brev, da jeg selv intet har, og flere gode Mænds, Mathis Anderssøn[2], Jens Elskw og Pæther Jensß[4], Borgere i Køghe. Datum Køghe die invent. crucis.

Perg. med 4 Segl: 1-3. Bomærker; 4. Bogstavet P. Senere i Køge Bys Arkiv (RA.). [7424

Maj 10. Anders Jonsson to Togesschow knape. Her Alff hertoge to Slesswig *etc.* hefft my vornoget 400 lubesche mk. penninge, unde darvor hebbe ik dem hertogen wedder antwerdet enen openen besegelden permetbreff, den her Albert Andersson R., Esbern Tagesson, Erick Krummedyck, Peter Erickesson van Takeschebyl, Dideric Tammesson, Godzik Brokenhuse, Nisse Frese, Olaff Daal, Jeppe Negelsson unde Rutbeke besegelt hebben, dar O[tte]n Snaffs kinder unde vor Abel zyn husvrow ane twey gedegedinget zind na lude dessuluen b[reues], unde desuluen breues na uthwisinge alle ziner artikel schal hertoge Alff bruken, likerwys alse ik van rechtes wegene don mochte. Myn ingesegel. Geuen am sondage cantate up dem slote Luttikentunderen.

Perg. [med 1 Segl; paa Remmen staar: Sigillum pictum]. Slesvigs Hertugs Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 18). LDipl. [7425

Maj 17. Raadet i Lübeck sender Raadet i Burg en Snække.

Perg. med Udskrift og Spor af Byens brevlukkende Sekret. Burg Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *SHL. Urkundensamml. III, 2. Th., 4* (= *UB. d. Stadt Lübeck VIII, 267*). [7426

Maj 21. *Reg. *5453.* [Orig.] Udtog: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 360.* [7427

Maj 28. Jeg Niss Skram[1] af Mattorp, V., har oppebaaret af Kapitlet i Ripe 40 lub. Mk., som er 6 lubesche Gylden. Stykket for $26^1/_2$ Skill., og det andet i Rinsguld, Stykket for 22 Skill., for hvilken Sum jeg sælger det 2 mine Godser i Bynderby i Møgheltunder S. (Jens Harthsß og hans Søn, skylder 12 Skill. engelss), med mit øde Gods og Jord paa samme Mark, undtagen den Jord, som hører til mit Gods i Toghehale. Kapitlet har givet mig Fuldmagt at genkøbe det, naar det lyster mig, inden næste 10 Aar for fornævnte Sum Penge. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Ludichini Harthleui[2] proconsulis Ripensis, Crasse[3] consulis, Esberni Michaelis et Petri Nicolai, civium ibid. Datum oct. ascens. dni.

Perg. med 5 Segl: 1. Bv 7; 2. Bomærke; 3. Flxiv 2; 4. Bomærke (Brudst.); 5. Forsiden fattes. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7428

Juni 3. Jeg Henric Henricson, som man kalder Daa, af Gelstorp a. w. er skyldig velbaaren Knwt Thrwætson af Ortoffthæ 20 gamle enggelskæ Nobler, for hvilke jeg pantsætter ham 1 min Gaard i Brægenthwæd (Laurens Jenson, 2 Pund Korn til Landgilde og 2 Skill. Grot til Skat) i Osthæthæ S. i Walbors H., 1/2 Gaard i Borop (unge Hans Skobæ, 1/2 lødig Mk.) i Kongsstæthæ S. i Faxæ H. og 1 Gaard i Skane i Hiedorp (Gødhæ, 2 Pund Korn) i Opagher S. i Barræ H. Afvindes noget af dette Gods ham, tilbinder jeg mig at igengive ham saa godt Gods og saa vel belejligt inden 3 Maaneder. Løsningsdagen skal være om Morthens Dag, og da skal Landgilden følge Hovedpengene. Medb. af gode Mænd Hr. Enggelbert Albrichtson af Thorborneffellæ, Oleff Trvætson af Claborp, Jææp Henricson af Tordorp, Claws Meyenstorp af Ægeberg a. w. [*Givet*] Onsd. i Pinseuge i Kalmaren.

Perg. [med 5 Segl]. (SvRA.) LDipl. [7429

Juni 6 (sabb. ante dnicam. trinitatis). Privil. for Vordingborg. Se 1445 Maj 22.

Juni 17. Nicolaus Ysaacsß archidyaconus Lundensis totumque capitulum ibid.[1] Fer. 4. post f. corp. Christi in synodo generali comparuit Johannes Pethersß provisor hospitalis s. Georgii seu leprosorum prope Tommarp, producens publicum instrumentum Allonis Katonis notarii publici, quomodo quondam Dn. Benechinus canonicus Lundensis, tunc judex ex parte Dn. Lundensis archiepiscopi deputatus, decimas archiepiscopales de par. Glatzax et opido Karleby prope Tomarp dicte hospitali adjudicavit, parti adverse super ipsis decimis perpetuum silentium imponendo. Comparuit insuper in ipsa synodo Dn. Sivndo Magni, canonicus et conventualis monosterii [!] Tommarp, ex parte Dn. Johannis Nicolai abbatis ibid. cum litteris 4 archiepiscoporum Lundensium et confirmatione dudum Dn. Adriani pape, sonantibus, quod dicte decime ex libera et mera donatione archiepiscoporum quondam Lundensium ad monasterium in Tommarp pertinent et pertinerent ab antiquo. Nos igitur pronuntiamus dictas decimas ad monasterium Tommarp pertinere partique adverse silentium perpetuum imponimus. Datum et actum Lundis *etc.*, sub sig. Lundensis curie et nostro.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 37. Tommerup Kl. Arkiv (RA. Tommerup Kl.). LDipl. [7430

Juni 19. *Reg. *5454.* Perg. med [7] Segl: 7. Lxxiv 4 (Galt)[a]. (RA. Danske Selsk. Membr.) *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 69.* — Jfr. 7179, 1445 Jan. 28. [7431

a) LDipl. (under 1441 Sept.) nævner 4 Segl som bevarede.

Juli 1. Vi Cristoffer Konge har gjort et Mageskifte med Hr. Henric Knutsß R., vor Raad og Mand, om Kronens Gods og Bondegods

i Dackenes i Hattinge H., som er en Kronens Gaard, som Symon iboede, og 4 Kronens Bondegaarde, som Jep Nielsß, Olaff Cristiensß, Nis Bentsß og Nis Jeipsß aatte og iboede, og derfor har H. K. igen vederlagt os og Kronen og vore forskr. Skattebønder og deres Arvinger hans efterskrevne Arvegods: en Gaard i Thorstædh, som Pedher Torkilsß iboede, en i Lystorp, som Morten iboede, en i Thyrstædhlund, som Bent iboede, en i Thyrstædh, som kaldes Bærghegardh og Seuerin iboede, og en i Lystorp, som Jes Pedhersß iboede. Datum in castro nostro Calmarensi profesto visitat. Marie. nostre majestatis sub sigillo.

Perg. [med 1 Segl]. (AM. III, 4.) — Jfr. 7433. [7432

Juli 1. Jeg Henric Knutzsß R. af Reffstorp gør vitterligt, at Kong Cristoffer har for min Bøns og Lejligheds Skyld gjort et Mageskifte om en hans Naades og Kronens Gaard og 4 Kronens Bondegaarde i Dackenes i Hattinge Herred, som hans Brev [ɔ: 7432] udviser, og derfor har jeg vederlagt Kongen og Kronen og Kronens Bønder efterskr. mine Arvegods og Gaarde; en i Thorstædh, som Pedher Torkilsß iboede, en i Lystorp, som Morten iboede, en i Thyrstædhlund, som Bent iboede, en i Thyrstædh, som kaldes Bærghegardh, som Seuerin iboede, en i Lystorp, som Jes Pedhersß iboede, for Kronens Gaard i Dackenes, i saa Maade, at disse 5 Gaarde skal blive under Kongen og Kronen og de fire Skattebønder og deres Arvinger til evig Eje. Medb. af velbaarne Hr. Olaff Axelsß[2], Hr. Claues Rønnow[3], Hr. Niels Ericsß[4] af Langtind og Hr. Johan Biørnsß[5], RR. Datum Calmarnie prof. visitat. Marie.

Perg. med [5] Segl: 2. Lxviij 12 (Thot); 3. Li 63; 4. Gxvi 16 (Gyldenstjerne); 5. Civ 6. Kongens Arkiv (RA. Mageskifter 4). LDipl. [7433

— Jeg Anders Isakxson[1] har efter min Hustru Ingegierde, Swen Pikx Datters Samtykke solgt velbaaren Aage Axolsson i Hywleberghe efternævnte Gods i Nørre Halland: 1 Gaard i Stigharødh (Jønis) i Sibbiornetørpe S., 1 øde Gaard i Moørpa By paa Malm, 1 øde Gaard i Askerult, 1 øde Bolsted i Kerstinekøp, alle i Moørpa S. i Fardaasa H.; 1 Gaard i Grewashelle i Honalse S. i Fiera H.; for hvilket Gods vi har oppebaaret fuldt Værd. Afgaar Godset ham med nogen Ret, tilbinder vi os at holde ham skadesløs inden 6 Uger. Medb. af gode Mænd Hr. Pædher Aageson[2], Hr. Tommus Benctß[3], RR., Per Billa[4], Philippus Bonda, Brodher Bii[6] og Jøs Henricxson. Givet og skrevet i Calmarne vor Frue Aften visit.

Perg. med [7] Segl: 1. (Banér); 2. I Skjoldet en Skraabjælke; 3. I Skjoldet en Sparre; 4. Bille (Lxx 9?); 6. I Skjoldet en Sparre; 7. Utydeligt Skjold. (SvRA.) LDipl. [7434

Juli 3. Vi Broder Hans Benekini Prior i Halmstad[3] og alt Konvent af Sortebrødreorden sstds. har efter Provincialis i Danmarks Provincie Samtykke gjort en Endragt med ærlige og beskedne Borgemestre, Raad og al Almuen i Halmstad om den Jord, som længe har været i Trætte mellem os, i saadan Maade, at vi skal beholde evindelig at bruge efter vort »mach« og Nytte saa megen Jord a[f] den Jord alle Vegne næst omkring vort Kloster med den, som Klostret paa staa[r], »fiorthan fangna oc siex sinne tiwwæ« i Længden sønden og nør, »uthen bach widh« Hr. Conradz og Magnus Smedz Gaarde 6 Favne »steckere«, i Bredden paa den søndre Ende 73 Favne, paa den nørre Ende 41 Favne, vesten til alle Vegne 15 Alen nær Plankerne liggende, og saa med Skel, at vi skal have uhindret den Vej, som ligger ret sønder ud fra vor Port og ind til Gaden, og saa, at den Alminding, som gaar østen ud med vor »a[b]eldhe gardh«, bliver uhindret 15 Alen bred alle Steder, uden det saa kunde hænde i tilkommende Tid, at Klostret kunde vederlægge Byen saa meget Rum et andet Sted. Og vil vi sælge noget af forskrevne Jord, da skal forskr. Borgemestere, Raad og Almue næst være at købe den. Vore Indsegl med Provincialis Indsegl. Datum loco ut supra, fer. 6. infra oct. visitat. Marie.

Perg. med [3] Segl: 3. Brudst. Halmstad Bys Arkiv. [7435

Juli 5. *Reg. *5455.* [Orig. Odense Bys Arkiv.] Afskr.: Haandskrift fra 1496 (Ny kgl. Saml. 4to, 1312b), Bl. xciiij. — Kopi, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. — Andre Afskr.: Resens Atlas IV, 69; Ny kgl. Saml. Fol. 406 (af Brandt?); 4to, 737; Gml. kgl. Saml. 4to, 3166, 3167; Thott 4to, 2014; Kall Fol. 57; Karen Brahes Bibl. Nr. 1649, S. 55 (her uden Aar og Dag). Efter en af de sidste: *Vedel Simonsen, Odense I, 2. H., 131* (ret efter Afskr. 1496 især: witherlicht *alle men met* . . prelater *oc clercke* oc . . thiid *oc* aff alder . . skat *oc tienistæ*, som). [7436

Juli 9. Privilegium af Kongen.

Perg. [med 1 Segl]. Viborg Bys Arkiv (RA. Viborg 19). *Dipl. Viberg. 31.* Udtog med Aar 1445 (uden Dag): Resens Atlas VI, 281.) [7437

Juli 28. *Reg. 3733.* **A.** Perg. [med 1 Segl]. Svenborg Bys Arkiv. *Aktst. udg. af Fyens Selsk. I, 89.* — **Aa.** Vidisse 1560 Apr. 18. Perg.: Samme Arkiv [ikke fundet 1891]. *Anf. St. 96.* [7438

— *Reg. *5456.* Perg. [med 1 Segl]. (RA. Personalh. Saml., Jul.) *Dipl. Flensborg. I, 511.* [7439

Aug. 18. *Reg. *5457 = 3654.* Perg. med Kongens Sekret. (RA. Personalh. Saml., Mule.) Afskr.: Thott Fol. 1067, 1069 o. fl. St. med Aar 1440. *Resen, Samsø 25; Hofman, Fund. I, 261* o. fl. St. med samme urigtige Aar. [7440

Sept. 9 el. **10.** »Archiebiscop Tuonis i Lund donations bref gifvet hospitalet i Lund på all biscopztiionden, som går af hospitalz godz, dat. fer. q[ta] [4. eller 5.?] infra oct. nativit. virg. Mariæ«.

[Orig. Lunds Hospitals Arkiv.] Specifikation (Bl. 349) Nr. 10. [7441

Sept. 12. Privil. for Randers: Ny kgl. Saml. 4to. 742b. Se 1445 Sept. 11.

Sept. 29. Jeg Soffiæ Albryzdoter har solgt hæderlig og velbaarne Hr. Thorbørn Billæ af Alende R. det Gods i Mwllorp i Løwe H., jeg arvede efter min Moder og Herlu Jensß har i Pant. Thi beder jeg Eder, Herlu Jensß, at I annammer Eders Penge af Hr. Thorbørn, naar de er rede. Mit Indsegl. Scriptum Sonorp festo Mychaelis.

Papir med Spor af det udfr. paatrykte Segl. (RA. Personalh. Saml., Torbern Bentsøn Bille.) LDipl. — Jfr. 7443. [7442

— Jeg Soffiæ Albryzdoter [*osv. som* 7442, *dog*] det Gods i Dalby, jeg arvede efter min Moder, og Fru Johannæ har i Pant.

Papir osv. som 7442. [7443

Okt. 4. »Archiebiscop Tues citation till capitelet insendt, dhet dhem behagade förnemma om een mölla i Åhs och Willandz häradt, Lunde dombkyrckia tilhörigh, som Iwar Axelson påkierde och omdelte, dat. die Francisci conf.«

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 202. [7444

— Jeg Torkæl Bradhæ har givet min Datter Barbra, Hr. Stich Olaffß Husfrue, min Gaard i Landzkronæ vesten næst Kordh Holes Gaard, hvilken Gaard jeg købte af Konradz Scønehaghen. Mit Indsegl, og beder jeg hæderlige Mands Indsegl, som er Arwith Boeth[2], Osscæ Bæntsß, Bærtelt Padæ, Borgemestre i Landzkronæ, og Hans Righman Raadmand sstds. Givet og skrevet Sønd. efter Mickelmæssæ Dag.

Perg. med [5] Segl: 2. Cxlix 5. (RA. Landskrone; anført: *Adel. Brevkister 168.*) [7445

Okt. 18. Two archiepiscopus Lundensis [1]. Omnes gratias a nostris predecessoribus episcopo et ecclesie Ottoniensi datas, quantum in nobis est, auctoritate ordinaria et metropolitana confirmamus. Datum Lundis die Luce ewang., nostro sub secreto.

[Orig. med 1 Segl: G. 29. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 45 med Overskrift: .... impress. in pressula pergaminea impendente, in cujus medio sensibiliter et clare apparuerunt due ymagines sanctorum Laurencii et Johannis baptiste infra solenne cymborium stantes; et inferius ad pedes ymaginum predictarum residebat geniculatus episcopus infulatus et pontificalibus indutus, manus elevans ad ymagines superiores, et in circumferentia sensibiliter legi potuit hec scriptura: Secretum Twonis dei gratia archiepiscopi Lundensis. LDipl. Jfr.

Hamsfort: *SRD. I, 332* med Datum: 15. kal. Novbr. (= *Hvitfeld IV, 666, Fol. 834*). [7446

Okt. 18. Vi Jeppe Kellerswend og Niels Brynicsß, Raadmænd og vor Frue Kirkes Værger i Kalundburgh, har med Samtykke af Hr. Mester Hans Kantor i Roskilde og Longæ Jacob, Niels Persß, Borgemestre, og alt Raadet i Kalundburgh undt velbyrdige Kirstine Beyntsdotter, Per Gulsmitz Efterlever, en vor Frue Kirkes Gaard i Kalundburg i sine Dage at have og selv i at bo, fri for Afgift til Kirken, hvilken Gaard ligger i Kalundburg mellem Olef Smitz Gaard og Kirkeladen, som Hans Skinner tilforn iboede, og tilbinder vi os paa Kirkens Vegne hende den Gaard færdig og bygget at holde af Kirkens, som Dannemænd kan kende, hende nyttigt kan være, og dertil 1 Pund Byg og 1 Pund Rug aarlig af Kirkens inden Martini Dag at give hende, saa længe hun lever. Borgemestre og Raad i Kalundburgh under hende fri at være for alle Skatter, Bys Tynge og Innebud i hendes Dage for »serlestis« Velgerninger, som hun har begavet vor Frue Kirke med for sin Sjæls, sine Børns og sine Forældres Sjæles Helsens Skyld. Og naar Kirstine afgaar, skal Gaarden komme fri til Kirken igen, og forskrevne 2 Pund Korn ingen Mand derefter gives. Medb. af forskr. Hr. Kantor, Longe Jacob, Niels Persß, Borgemestre. Datum et actum ibid. die Luce.

Perg. [med 5 Segl]. Tilbagegivet til Kalundborg Kirkes Arkiv (RA. Kalundborg Bys Arkiv). LDipl. [7447

Okt. 20. Wii Alff hertoge to Sleszwiic *etc.*[1] sind schuldich junchern Ernste, greuen to Honsteen, 4000 rinsche gulden, de wii em mid juncvrouwen Alheide, greuinnen to Oldemborg, unser suster dochter, to medegift unde to brudschatte gesecht hebben togeuende, welke 4000 gulden wii schullen betalen so, dat wii to Mertens dage ersttokomende na der tiid, alsz he juncvrouwen A. erst heft beslapen vort ouer eneme jare, dat is [14]44, schullen wii bynnen Lubeke de ersten 2000 gld. betalen, unde de lesten 2000 gld. scholen wii bynnen Lubeke betalen to Mertens dage [14]45. Alle [vor]screuenen stucke louen wii vor uns unde unsen medeloueren, hern Hinrike, hertogen to Brunswiic unde to Luneborg, unde mid den knapen, unsen mannen nascreuenen, toholdende. Unde wii Hinrik hertoge *etc.*, Johan unde Marquard Staken[3], Detleff van Bokwolde, Diderik Blomen[6], Johan van Aneuelde, Otto Zeestede, rittere, Hans unde Otto Poghwisch, Breide Rantzow, Hinrik van Bokwolde, Clawes Rantzow, Gotzik van Aneuelde[14] unde Henning Poghwisck[15], knapen, louen mid unde vor hern Aleue hertogen mid ener sameden hand greuen Ernste alle vorscr. articule toholdende. Ift ok jenich gebrek schege in der betalinge, schullen wii

hertoge Alff unde wii hertoge Hinrik unde wii borgen alle erbenomed inriden in Hamborg, wann wii dar mid boden edder mid breuen umme gemaned werden, soverne uns erbenomeden heren dat nicht benimpt unses sulues liues ifte unser lande witlike noth, unde holden dar en recht inlegher unde riden dar nicht uth, ane de betalinge des goldes sii gescheen; qweme dat alzo, dat wii heren beide ifte unser en van sulker witliker noth wegen unses sulues liues ifte unser lande to Hamborg nicht inriden konden, schullen wii en jewelik vor siik dar insenden 2 unser manne; wann ok sodanes unses liues ifte unser lande noth vorbii were, schullen wii suluen ungemaned inriden. Unse ingesegel. Screuen in Feliciani dage.

Perg. med [15?] Segl: 1. Hertug Adolfs Sekret; 3. (Stake); 6. (Blome); 14. (Alefeld); 15. (Pogwisch); gennemskaaret og paategnet: Den summen desses goldes alse 4000 rynsch gulden gaf hertoge Alff des ersten jares na gescr. desses breues van greue Ernstes wegen enen monneke van Walkenrede [rettet fra: Wastene], genompd her Hennyng, unde de antworde dessen breff wedder to Lubecke in Hans Schelen huse up den sondag invocavit; dar jegenwardich by was myd mynem heren vele zynes hofgezindes, sunderges here Hinrick Peuel[?], Luder Rumor, Luder Pense, Detlof Wenzyn etc. Tilbagegivet til Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXV, 8). [7448

Okt. 27. *Reg. *5459.* Perg. med 5 Segl: 1. G. 563; 2. Bomærke (s. ies iehacob?); 3. Bomærke (ulæselig Omskrift); 4. Bomærke i Skjold (sigello neichels iepson); 5. Cliij 1. (RA. Kbhvns. Gaarde 29.) *Kbhvns. Dipl. II, 75.* — Jfr. 1448 Marts 28. [7449

Nov. 3. Henricus Stangenbergh, canonicus et vicarius Dn. Cristierni episcopi Rypensis in spiritualibus et temporalibus generalis. 3. die mensis novembris in ambitu ecclesie Rypensis kathedralis pro tribunali sedentes infrascriptas literas cum sig. Dn. Johannis Laxman archiepiscopi Lundensis sigillatas vidimus: 7306. Sig. nostri officialatus. Datum et actum *etc.*

Papir [med 1 Segl]. (RA. Ribe Købstad 108.) [7450

Nov. 12. Christopher Konge. Vore Borgemester og Raadmænd her i Halmstad har berettet for os, at de og deres Medborgere har af Alder haft og brugt et Leje paa Dragør norden ved Fogedboden, som menlige kaldes Halmstads Lejet, hvilket de siger sig nu med Urette være afganget. Thi under vi dem igen forskrevne Leje at nyde, som de det tilforn har haft. Og forbyder vi alle vore Fogeder, Toldere og Embedsmænd, besynderlig paa Dragør, og alle andre forskrevne vore Borgere herudi at hindre eller hindre lade, »quellie« eller forurette under vor kongelige Vrede. Og byder vi forskrevne vor Foged og Toldere paa Dragør, at I værer dem behjælpelige til, at de derudi

nyder, hvad de med Rette og af Alder har brugt. Datum Halmstad in crast. Martini.

[Perg. med 1 Segl. Halmstad Bys Arkiv.] Afskrift fra 1664 i Halmstad Stads Privilegiebog (Byens Arkiv) S. 53. (*Reg. 3736.*) [7451

Nov. 19. Jeg Pether Anderszß Bymand i Lund har med min Hustru Kirstines Raad solgt og skødet paa Lunde Bything til Pether Knutsß en Gaard i Lund paa Brædegadhæ i s. Pethers Kirkesogn sønden næst den Gaard, som Pether Swedersß nu ibor, og oppebaaret Penge og fuldt Værd for fornævnte Ejendom og Rettighed, som min Hustru og jeg havde i Gaarden. Medb. af gode Mænd Pether Bugge Byfoged i Lund, Arwid Beyntsß, Æbbe Truwitsß, Borgemestre i Lund, og Jens Bonde, Oleff Gunnersß, Jeppe Fintzß, Raadmænd sstds. Datum in civitate Lundensi fer. 5. ante Katherine.

Perg. [med .. Segl]; Plica ødelagt. (SvRA.) [7452

Nov. 25. Jeg Lydeke Griip skøder med min Husfrue Cecilie Powelsdotters Vilje velbyrdig Hr. Jachim Flemyng R. og Høvedsmand paa Kalundeborgh al den Rettighed, som vi har i en Gaard i Mwldorp i Løwæ H., hvilken Jesse Rwd, som min Husfrues Husbond var, havde i Pant af Offæ Pætherß i Thørssløsæ for 12 lødige Mk. Sølv i Kolnes Vægt, hvilken Gaard skylder aarlig 3 Pund Korn, 6 Skpr. mindre, og 3 Skill. Grot, som Pantebrevet udviser, hvilket Brev jeg og oplader Hr. Jachim, i hvilken Gaard mig paa min Husfrues Vegne af ret Arv tilfalder Halvdelen af Afgiften, som Gaarden skylder, og Halvdelen af Pengene, som den staar til Pant for, for hvilket Pant og Rettighed jeg med min Husfrue har oppebaaret Penge og fuldt Værd. Naar Gaarden skal løses, skal det kundgøres 3 Thing før Midsommer paa Løwe H.s Thing og løses Martens Dag derefter og Landgilden følge Hovedpengene. Afvindes dette Pant Hr. Jachim, tilbinder vi os at vederlægge ham saa meget Gods i Ars H., som frit er. Jeg og min Husfrue har hængt vore Indsegl neden for dette Brev og bedt velbyrdige og beskedne Lasse Hinricß af Skaffteløff, Strangæ Jensß[3] a. w., Langæ Jacob og Jes Pætherß, Borgemestere i Kalundeborgh, vidne det med deres Indsegl. Datum Kalundeborgh die Katherine.

Perg. med [5] Segl: 3. Lxxij 1. Siden i Kalundborg Bys Arkiv (RA.). LDipl. [7453

Dec. 5. Vi Jes Tordsß, Abiørn Tordsß, a. w., har solgt paa vor Moders Vegne Hustru Elin til hæderlige Borgemestre og Raadet i Halmsted til deres Stads Nytte og Brugelse 1 Gaard liggende norderst i Tydarpp for 20 Gylden rynske. Afgaar Gaarden dem med nogen Ret, tilbinder vi os igen at give dem fornævnte Sum Penge.

Medb. af velbyrdig Arwit Swan a. w. Datum Halmstad in profesto Nic[olai].

Perg. [med 3 Segl]. Halmstad Bys Arkiv. [7454

Dec. 8. Wy Hanss wan Aneuelt unde Benedictus van Aneuelt, broder, her Henrikes kindere, houetlude to Dørninghe, vorkopen deme vromen knape Hinrich Tedinghusen dat velt to Brentkier in deme kerspel to Dalby in Tystorp herde, alse Hennicke Lembeke unde Claues Lembeke dat vriest in ere wern hat hebben. Unse ingheseghelle myt ghuden luden ingeseghele alse Syuere Hesten unde Emeke Esbernsone. Screuen up unser vrowen dagh concept.

[Orig. med Segl. Før 1481 til Kolding Bys Arkiv.] Vidisse af Bispens Official i Kolding m. fl., 1481 Maj 7 (fer. 2. post f. Johannis ante portam latinam). Perg.: Samme Arkiv (RA.). [7455

Dec. 9. Harbobythings Vidne om Borberig Mølle.

Perg. med [7] Segl: 1-4. Bomærker (4. s. iohannis ander . . .); 6. Utydeligt Bomærke. (RA. Hjerm H. 46.) *Nielsen, Jydske Thingsvidner 2.* — Jfr. 7355. [7456

Dec. 13. *Reg. *5462.* Perg. [med 3 Segl]. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde og Huse). *Kbhvns. Dipl. I, 180 = II, 76.* [7457

Dec. 27. Borgemestre og Raadmænd i Halmstad. Vitterligt er os, hvorledes til er gaaet om den Gaard, som Biørn Skytta og Metta Biørns gav til s. Nicolai Kirke i Halmstad. Efter B. S. var død, kom en vor Borger, som hed Simon Skynnare, og »ellade« paa Gaarden og vandt den igen baade fra dem, som givet havde, og fra Kirken. Da gjorde Kirkeværgerne med Raadets Raad en »sæmya« med Simon Skinnare og løste Gaarden igen for en anden halv Gaard, som Kirken tilhørte, og for 3 Tdr. Smør, at den skulde stadig blive ved Kirken. Derefter lod Kirkeværgerne Mette Biørns den fornævnte Gaard paa Leje hvert Aar for 4 Skill. Grot. At disse Artikler og Stykker er saa gangne, vidner vi og »tye« med dette vort aabne Brev og med vor »reet halla vele«, hvor os det bør at gøre, eller vi til vorder sagte. Scriptum Halmstad die Johannis ewang., nostre civit. sub sig.

Papir uden Spor af Segl. Halmstad Bys Arkiv. [7458

Dag? Jens Ingwarssøn Herredsfoged i Ars H., Hans Sognepræst i Wesløff, Jeyp Sognepræst i Wiskinge, Jens Storm sstds., Jes L . . . . søn Raadmand i Kalundborg, Mattis Nielssøn Borger og Laghe Skolemester sstds. Torsd. efter hellig . . . . . . Dag . . . fremledte paa Ars H.s Thing Hr. Jens Tuessøn, Sognepræst i Fulædemaglæ, 4 beskedne Dannemænd: Matis Storm i Wby, Per Clemetssøn i Fulædelillæ, Nis Perssøn i Fulæde maglæ og Per Morissøn i Thøggestorpe, som var lovlig tilforn til-

sagte Thinghøringe at være til en Fiskebæk, som kaldes Kirkefiskebec, liggende tvært over fra Hældsløf Lund udenfor Fulæde maglæ Mark norden om Osce Strømmen, hvilke 4 Dannemænd og flere beskedne Dannemænd vidnede, at de havde udspurgt paa Sognestævne og gransket af de ældste beskedne Dannemænd i Ars H., at Kirkefiskebec har ligget til Præstebordet i Fulæde maglæ ukæret af hver Mand, indtil nu nylig i Prior Beynts Tid i 46 Vintre i den Dannemands Tid, som var Præst i Fulæde før Hr. Jens og nu i hans Tid efter, fremdeles [*sic*] til næst et fuldt Thingsvidne paa Ars H.s Thing med 12 beskedne Dannemænd: Jeppe Frendissøn i Vby, Nis Daritz i Asmundorpe, Jeppe Kaleræde i Birkinge, Olef Jenssøn i Kolstorpe, Jes Beyntssøn i Kalundburgh, Storm i Wiskinge, Nis Gothman i Eskæberg, Jon Jenssøn i Fulæde maglæ, Nis Perssøn sstds., Nis Staffenssøn i Bastorpe, Per Twessøn i Thøggistorpe og Jeppe Frendissøn i Swallerope, hvilke inden 4 Thingstokke vidnede, at somme af dem har udspurgt af gamle beskedne Dannemænd i Ars H., og somme af dem vel til Minde drog, at Kirkefiskbek har fri været til Præstebordet i Fulæde, ukæret af hver Mand indtil nu nylig i Prior Beynts Tid, lovlig i Lavhævd og længer baade i den Dannemands Tid, som Præst var i Fulæde før Hr. Jens og nu i hans Tid over. Vore Indsegl. Datum *etc.*

[Perg. [med Segl]. Store Fuglede Kirkes Arkiv.] Afskr. af Langebek 1749: LDipl. [7459

Dag? ‚Et Sognevidne, lyder paa en øde Jord i Veylebye Mark, at den hører til Lande Præstegaard, dat. 1444'.

‚Et Bekendelsebrev af en Mand i Veyle om bemeldte Jord, at den hører til Lande Præst, dat. 1444'.

[Pergg. Landet Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 403. [7460-61

— ‚Et Thingsvidne af Salling H.'s Thing 1444 samme Mossegaard angaaende'.

[Orig. Faaborg Bys Arkiv.] Udtog i Arkivfortegnelsen: Ny kgl. Saml. Fol. 368 b. [7462

— Gavebrev af Kongen til Johannes Brun, Borger i Odense.
[Orig.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 332.* [7363

— *Kbhvns. Dipl. II, 77 (Reg. *5638).* Se 1449 [Febr. 6?].

Uden Dag. Privil. for Vordingborg: Resens Atlas II, 307. Se 1445 Maj 22.

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 79, jfr. 82* (Nov. 23), *80* (Nov. 25). — — Løgum: *SRD. VIII, 135* (Apr. 21).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. IV, 30.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 45* (Jan. 26), *44* (Febr.), *76* (Marts 31), *50* (Apr. 23), *44* (Nov. 23), *117, 123, 136, 137, 138* (*65* se Øm Kl.) — Viborg Bisp: *ÆA. II, 313* (Apr. 22), *313* (Apr. 22), *310* (Aug. 17), *211, 211*; se ogsaa Aar 1442. — Børglum Bisp: *ÆA. III, 56.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 73, 75, 195, 197, 202, 210, 234, 237, 238, 240, 246, 248.*

— Næstved Peders Kl.: *SRD. IV. 372. 385, 398.* — Maribo: *ÆA. III, 258, 261, 285, 294, 297*; 1444?: *266, 271.* — Alling: *ÆA. II, 172, 180, 181, 188, 190.* — Dueholm: *ÆA. III, 197.* — Essenbæk: *ÆA. II. 97* (Juli 28). *100* (Aug. 25). — Gudum: *ÆA. III, 215.* — Hundslund: *ÆA. III, 11.* — Mariager: *Danske Mag. II, 143* (D 37). — Vestervig: *ÆA. III, 161.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II. 382, 385, 387.* — Vissing?: *ÆA. I, 181.* — Vor: *ÆA. I, 190, 197.* — Ø: *ÆA. III, 126.* — Øm: *ÆA. II, 65* (Marts 12, = *I. 210*), *I. 166, 220. 233.* — (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 267.* — *Eline Gøyes Jordebog 89* (Jan. 20), *111* (Jan. 20), *121* (Febr. 2), *119* (Maj 28), *164* (Juni 24), *256* (Juli 2), *92* (Nov. 12). — *Adel. Brevkister*: se 7445.

1445.

Jan. 3. *Reg. *5466.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 123.* [7464

— *Reg. *5467.* [Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 125.* [7465

Jan. 8. Jeg Æffuerd Jeyepsß Kraghe Kannik i Roskilde giver og skøder for min og mine Forældres Sjæles Ro s. Willioms Alter i Roskilde Kirke 3 Gaarde i Gerløffue i Slawelse H. (Hemming Andersß, giver $2^1/_2$ Pund Korn og 1 lubisk Mk. for Arbejde og Smaaredsler; Jeyep Nielsß, som Abildgaarden tilligger, 3 Pund Korn og 1 lubisk Mk. for Smaaredsler; Olaff Skytte, $2^1/_2$ Pund Korn og 1 lubisk Mk. for Smaaredsler), dertil 1 Øre Skyld Jord og 8 Penninge Skyld med den øde Stavn, der til ligger, og en Gaard i Høthwit i Tutze H. (2 Pund Korn), hvis Gaardsædestavn nu ligger øde, til hvilke 2 Gaarde ligger 16 Ørtug Skyld Jord og, om begge var bygte, skulde give 3 Pund Korn og 3 Skill. Grot for Arbejde og Smaaredsler, med saa Skel, at Forstanderen til s. Willioms Alter skal lade holde to Messer i hver Uge, en om Onsdagen og en om Fredagen, for Alteret og siden paa min Dødsdag lade gøre min og mine Forældres Aartid i Roskilde Kor med vigiliis og Sjælemesser af 3 Skill. Grot (Kannikerne 2, perpetui vicarii 1), og det skal opskrives i Kapitels Bog og i den Tavle, som hænger i Koret og andre Ordensmesser er skrevne i. Dette Gods antvorder jeg nu Hr. Hans Tidickessøn, Forstander ved Alteret, Landgilden straks deraf at oppebære, og befaler jeg velbyrdig Eric Bille af Solbergh, hvilken jeg har lejet Godset, at svare ham, hvad det skylder. Sig. meum cum sig. DDn. Tuconis Johannis. Petri Hemmingi, canonicorum Roskildensium, Erici Bille de Solbergh, Benedicti Krabbe, AA., Michaelis Jacobi et Jacobi Johannis, proconsulum Roskildensium. Datum crast. Kanuti ducis.

Perg. [med 7 Segl]. Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 15). — Jfr. 7172, 7476. [7466

Jan. 13. Afladsbrev af Biskop Hennechinus af Odense.

[Orig. Stenstrup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 524*, og *SRD. I, 333* (her med Datum: Jan. 14). [7466 a

Jan. 16. Niels Jensß Landsthingssaghører i Bleginge. Eftersom Kongen har tilskrevet mig, at jeg skulde sætte en Nævnd af gode Dannemænd, som skulde ransage, om Magnus Mortensß, som boede i Aaby i Østre H. i Bleginge, er fri Frelsesmand og fribaaren, saa at ham bør at nyde sit Gods til »alders« Frelse, eller om han er en ret Odelbonde og Odelbondesøn og bør at give Kongen Skat og Skyld, som andre hans Naades Odelbønder gør i Herredet, hvilket jeg gjort har og sat en Nævnd af 12 Dannemænd, som bedst af vidste, og har svoret paa Landsthinget i Bleginge, at M. M. er en ret Odelbonde og Odelbondesøn og bør at skatte og skylde som andre Odelbønder i Østre H. og ej er fri Frelsesmand eller fribaaren hverken af fædrene eller mødrene eller af nogen hans Forældre, og »tho« han sagde sig fri Frelsesmand og fribaaren at være for Kongen og hans ærlige Raad, har han sagt Usandhed og mindre end Ret. Og dette samme vidnede alt menige Landet i Bleginge. Mit Indsegl med vort Lands Indsegl i Bleginge[2]. Givet og skrevet paa Landsthinget i Bleginge Lørd. efter 20. Dag Jul.

Perg. med 2 Segl: 1. Forsiden fattes; 2. Bleking Landssegl. (SvRA.) [7467

Jan. 18. Radlude unde gantze menheyd der 2 kerspel tho s. Peter unde Tatinge in Vthholme. Also wii desses jares unseme heren Alue hertogen tho Sleswiic zint brokaftich geworden umme wald unde ouermoed, de wii ghedan hadden an zyneme amptmanne Otten Spliite unde de myd eme weren, so bekennen wii, dat wii zodanen broke desses jares tho 2 tiiden na gnaden mogen beteren, also wii dat hebben vorzeghelt unde vorborget na uthwisinge unses breues, unde up dat unse gnedeghe here uns zo vele de mer gnedegher zii, bekennen wii, dat wii umme desser unde anderer yenigher zake willen zynen gnaden amptluden, deneren unde de he hefft tho vorbiddende, nummer mer scholen entjeghen wezen, men also wii unseme heren hebben loffte unde ede gedan, scholen wii zynen gnaden amptluden unde deneren behulpen wezen jeghens allesweme, alle rechticheyd, broke, zevunde unde wes der herschop tho kumpt, uth tho richtende, ok landvolginge tho donde bynnen unde buten landes na alleme unseme vormoge, wan unse here edder zyne amptlude uns dartho eschen. Ifft dar yemande yeghen dede hemeliken edder openbar, dat scholen wii richten

helpen an liff unde an gud. Unser beyder kerspel ingesegel. Gheuen tho Huseme ame mand. vor Fabiani unde Sebastiani.

Perg. med [2] Segl: 2. Kirkebygning. Slesvigs Hertugs Arkiv (Slesvig Statsark., Urkunden Schleswig 3). LDipl. [7468

Jan. 20. *Reg. 3740.* [Orig.] Begyndelsen: *Terpager 273.* [7469

Jan. 22. Jeg Niels Pethersß Mwrere Borger i Lund kundgør, at 1443 »hoss morthenmysse« var jeg og hæderlig Johanne, Niels Jeppsøns Efterleve, paa et Skifte mellem hende og mit Datterbarn Anders Nielß i flere gode Mænds Nærværelse, som er Hr. Niels Petherß Kannik i Lund, Hr. Age Gunnerß Præst, Arwid Beyntß Borgemester, Michel Petherß, Oleff Gunnersß, Raadmænd sstds., om al den Arv, som tilfaldt min Dattersøn efter hans Faders Død, som er $^1/_2$ Gaard i Lund i s. Johannes Kirkesogn den østre Delen. Thi tilbinder jeg mig med mine og min Dattersøns Arvinger at holde dette Skifte, og Johanne skal aldrig ydermere være paa fornævnte Arv ildet eller kæret, fordi mig nøjes paa min Dattersøns Vegne. Medb. af gode Mænd Arwid Beyntß Borgemester i Lund, Oleff Gunnerß Raadmand sstds. Datum Lundis die Vincenti.

Perg. [med 3 Segl]. (SvRA.) [7470

Jan. 23. Cristoffer Konge. For os har berettet Borgemestre og Raadmænd her i Randers, at nogle Klerke og besynderlig de, som har Kirker paa Landet og deres Præstegaarde derhos liggende, køber, panter og i anden Maade under sig drager her i Byen Gaarde og Huse, som Huspenge og Skat plejer at afgaa før vor Tid, og de vil ej give Huspenge deraf, som Sæd har været, hvilket er vore Borgere til stor Tynge. Thi forbyder vi alle, hvo de helst er, Klerke eller Lægmænd, Gaarde under sig at drage eller besidde her i Randers, uden de vil deraf give Huspenge, undtagen rette fri Præstegaarde og Boliger, som har været fri før vor Tid. Djærves nogen herimod at gøre, byder vi vore Borgemestre og Raadmænd, at de det ingenlunde skal tilstede. Datum Randers crast. Vincentii, nostro sub secreto.

[Perg. med Kongens Sekret. Randers Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. under Aar 1444; af Fr. Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to 742 b. Kopi uden Dagsangivelse, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [7471

— Jeg Fin Laurensß[1] af Harndrop V. har af Hr. Anders Brok Kannik i Ribe, min Fætter, oppebaaret 70 libeske Mk. i Stæderpenge gænge i Lybke og Hamburgh, med hvilke jeg har indløst Jordegods i Fyn i Liwnge i Gelsteth S. i Wentz H.; for hvilke Penge jeg med min Hustru Mette Pixstens Datters og hendes Broder Huilken Pixstens

Vilje skøder ham min Rettighed i alt det Jordegods, øde og bygt, i Wæling, Bregning, Noo, Silling eller andensteds i Harthesysel, undtagen Klappe Møllested, til evindelig Eje, som fornævnte Pixsten har givet mig det med sin Søster Mette, som det Brev udviser, han har givet mig derpaa. Og skal Hr. Anders Brok indløse det af Kapitlet i Ribe for 80 lybeske Mk. og 60 Lod Sølv, af Hr. Pæther Skramb for 2 lødige Mk., af Cristiern Kraghs Arvinger for 20 lybske Mk. og af Jes Nielssens Arvinger i Riinkøbing for 7 lybske Mk. Sig. meum cum sig. DDn. Nicholai Cristierni[2] archidyachoni Ripensis, Henrici Stangebergh[3] canonici, Lydichini Hertleui[4] et Roo[5], proconsulum, Petri Nicholai[6] et Esberni Michaelis[7], civium ibid. Datum sabb. ante convers. Pauli.

Perg. med 7 Segl: 1. Lxvij 1; 2. G. 863; 3. G. 867; 4, 5. Bomærker; 6. Lxliv 7; 7. Bomærke i Skjold. (RA. Vends H. 66.) [7472

Jan. før 25. Fin Laurensß giver Anders Brok Fuldmagt at sælge Ejendom i Klappemøllesteth.

Perg. med 1 Segl: Lxvij 1. Senere (1459?, jfr. *Kinch I, 347*) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 36.* [7473

Jan. 25. *Reg. *5469.* Papir (Koncept el. Kopi). København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 298). *Kbhvns. Dipl. I, 181.* [7474

Jan. 28. *Reg. *5470.* Perg. med Kongens Dobbeltsegl. (RA. Danske Selsk. Membr.) *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 71.* — Jfr. 7431. [7475

Febr. 5. [Vi] Olaff Jensß, Biskoppens Officialis i Roskilde, kundgør, at Fred. efter Kyndelmisse, som var Agathe Dag, for os paa Dom og flere hæderlige gode Mænd og Herrer, som hos os sad, saasom Swen Twesß, Tyghe Jensß, Mester Laurents, Mattis Jensß, Micheld Jensß, Pæther Hemmingsß, Kanniker i Roskilde, Beyend Pæthersß[9], ... Magnus Nielsß og Magnus Hansß[11], Præster og perpetui vicarii sstds., skødede gode beskedne Mænd Jens Nielsß, Bymand i Roskilde, og Jeyep Nielsß af Hawelselitlæ, Brødre, Hr. Æffuert Jeyepsß Kannik i Roskilde, deres Moderbroder, en Søsterlod, hvilken dem faldt til Arv efter deres Moders Død, [som er] deres Ret i en Gaard i Høthwit i Jwdethorp S., i hvilken fordum boede . . . . Ørtug Skyld Jord, ... fordum iboede Olaff Mortensß, og kendte sig at have oppebaaret fuldt derfor. Saa paa Stedet skødede og gav Hr. Æffuert og hans Søstersønner alle tre med samlet Haand for alle deres Forældres Sjæle til s. Williems Alter i s. Lucii Kirke i Roskilde fornævnte Gaard og oplod den til Hr. Hans Tidickesß, Præst til samme Alter, saa at han og hans Efterkommere ved Alteret skal gøre

Tjeneste og Aartid efter de derpaa givne Breve. Sig. officialatus cum sig. infra[!]scriptorum DDn. Datum *etc.*

Perg. med [11] Segl: 5, 7. Forsiden fattes; 9. G. 274*; 11. G. 273. Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 16). — Jfr. **7466**. [7476

Febr. 14. *Reg. *5472.* [Orig. Ribe Bys Arkiv.] Ufuldst. Afskr.: Ny kgl. Saml. Fol. 419 c og 420; herefter: *Kinch I, 322.* [7477

Febr. 19. Vi Jachim Flemyng[1] R., Høvedsmand paa Kalundeborgh, lange Jacob[2], Jes Pætherß, Borgemestre, Niels Pætherß, Jep Kællerswend, Jes Olofß, Raadmænd sstds., Jes Ingworß i Weseloff og Jes Storm[3] i Wiskingæ har den anden Torsd. i Fasten paa Ars H.s Thing set og hørt, at Oloff Pætherß i Bregninge inden 4 Thingstokke skødede Pæther Diegn sstds. et øde Pund Skyld, liggende vest for forнævnte By, og kendtes sig fuldt Værd at have oppebaaret. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1. Llv 3; 2. Lxxij 2 (sigilom iacob glasħagen og i Skjoldranden: iacob glasħagen); 5. Bomærke (. . . . ionſſon); 8. Fxij 8. (RA. Skippinge H. 86.) LDipl. (7478

Febr. 23. Vi Christopher Konge annammer vore Borgere i Bognesz og alt deres Gods, Hjon og Tjenere i vort kongelige Værn, og har vi undt dem toldfri at være med deres Skibe, Gods eller Købmandskab i vore Riger, undtaget vort Skaanemarked om Høsten, saalænge vor Naade tilsiger. Thi forbyder vi *osv.* Datum in Otthonia vig. Matthiæ, nostro sub secreto.

[Orig. Bogense Bys Arkiv.] Afskr. med Aar 1405: Resens Atlas IV, 559. Udtog med Datum: Matiæ Dag 1045 (sic): Kopi af Byens Privilegier, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [7479

Marts 7. *Reg. *5473.* Perg. med [3] Segl: 2. G. 346**. København Kapitels Arkiv (Konsistoriums Arkiv Pk. 161). *Rørdam, Kbhvns. Kirker og Klostre, Till. 44; Kbhvns. Dipl. IV, 38.* — Jfr. **6023**. [7480

— ,Anders Nielszen i Buddrop bebrevede den Helligaandshus i Aalborg dnica. ante f. Gregorii halv Hyllested i Wiggerby S. i Himmer Syssel'.

[Orig. Aalborg Helligaandshus' Arkiv.] Udtog af Jens Bircherod: Topogr. Saml. p. Pap., Aalborg e 4, og LDipl. [7481

Marts 8. *Reg. 3741.* [Orig. Nyborg Kirkes Arkiv.] *Hofman, Fundat. V, 426.* [7482

Marts 10. Nos Anthonius episcopus Bambergensis[1] a Dn. Bernhardo tituli ss. 4 coronatorum presbitero cardinali, Aquensi vulgariter nunccupato, in absentia Dn. Nicolai basilice 12 apostolorum presbiteri cardinalis, Panormitani vulgariter nunccupati, majoris primarii per sacrosanctam synodum deputati commissarius ad infrascripta specialiter deputatus ad singulorum notitiam deducimus, quod ejusdem Dn. Bern-

hardi litteras, sigillo dicti Dn. Nicolai cardinalis Panormitani oblongo cera rubea, alba cera circumdata, in cordula rubea pendente sigillatas pro parte Dn. Cristofori regis et Dn. Dorothee filie Dn. Johannis marchionis Branndeburgensis nobis presentatas et per nos reverenter, prout decuit, receptas:

Episcopo Bambergensi vel ejus vicario in spiritualibus Bernhardus tituli ss. 4 coronatorum presbiter cardinalis, Aquensis vulgariter nunccupatus. Universalis ecclesie providentia circumspecta *etc.* Ex parte Dn. Cristofori Dacie, Swecie et Norweye regis et Dorothee filie Johannis marchionis Brandeburgensis nobis oblata petitio continebat, quod desiderantes matrimonialiter copulari et maxime ex eo, quod regna predicta seu aliqua eorum fere quottidie ab infidelibus insidias et molestias intollerabiles patiuntur, et nisi eisdem infidelibus Dn. Cristoforus resisteret exerciis, regna devastationem et depopulationem, ymmo christiane fidei diminutionem sustinere cogerentur, quare pro regnorum predictorum fideique christiane conservatione, uberiori quoque infidelium propugnatione ipse et Dorothea sponsalia inter se per verba de futuro contraxerunt, sed quia tertio consanguinitatis gradu invicem sunt conjuncti, eorum in hac parte desiderium adimplere non possunt, dispensatione canonica non obtenta; quare supplicari fecerunt eis de oportune dispensationis gratia provideri. Nos itaque auctoritate generalis synodi Basiliensis, universalem ecclesiam representantis, in absentia Dn. Nicolai basilice 12 apostolorum presbiteri cardinalis, Panormitani vulgariter nunccupati, majoris primarii per synodum deputati, nobis super hoc specialiter commissa circumspectioni vestre committimus, quatinus, si premissa veritati innitantur, super quibus vestram conscientiam oneramus, cum Dn. Cristoforo et Dorothea, ut matrimonium inter se per verba de presenti contrahere valeant, dispensetis, dummodo Dorothea propter hoc ab aliquo rapta non fuerit, prolem exinde suscipiendam legittimam decernentes. Datum Basilee 12. kal. marcii [ɔ: *Febr. 18*] 1445.

Post quarum litterarum presentationem pro parte Dn. Cristofori et Dn. Dorothee extitit nobis supplicatum, quatinus ad executionem litterarum pretactarum procedere curaremus. Nos igitur super inibi contentis inquisitionem fecimus testesque desuper coram nobis productos et juratos recipiendo, ex quorum depositionibus atque per eam, quam habuimus, inquisitionem sic in litteris narrata veritate fulciri repperimus. Idcirco cum Dn. Cristoforo et Dn. Dorothea, ut matrimonium inter se per verba de presenti contrahere valeant, dispensamus, prolem suscipiendam, cum rapta non fuerit, ut nobis constat, legittimam

decernentes. Sigillum nostri vicariatus. Datum et actum Bamberge die 10. mensis marcii.

Perg. med Bispens Segl. Kongens Arkiv (RA. Reg. 10, Ægteskabssager 1). LDipl. [7483

Marts 12. Skast H.s Thingsvidne om Spongsbyærigh.

[Perg. [med . . Segl]. (Ark. paa Endrupholm; tilhørte senere Arkivar O. Nielsen.)] *Jydske Thingsvidner 65.* [7484

— Ik Clawes Moedh[1] knape vorschote unde vorkope hern Corde archidiacone to Sleswig 2 mark goldes in deme dorpe to Tolke unde mid ener wisch beleghen bii der olden molen steden to Weltspangh in Struxstorp herede, uppe welke 2 mark goldes wonet Hinrik Olefson, vor 26 mark pen., de my her Cord gantz betalet heft. Myn ingezeghel. Gheuen unde screuen in Gregorius dage.

Perg. med 1 Segl: (Mød). Slesvig Kapitels Arkiv? (Slesvig Statsark., Urkunden Bisthum Schleswig 15). [7485

Marts 15. ‚Thorben Jenszen i Fiælroff gav til Klostret [ɔ: Helligaandshus i Aalborg] en halv øde Gaard i Svenstrup, et halvt Bol ibid. og et halvt Møllested imellem Svenstrup-Wad og Svenstrup By i Horns H. for sin, sin Moders og Mormoders, sin Husfrues og Børns Sjæle. Dat. fer. 2. passionis dni. Forseglet af Thøtmer Henrichsen og Thomas Giørichsen, Borgemestre i Aalborg, Oluf Maltisen, Mathis Bork og Skipper Biørn, Raadmænd ibid.'

[Orig. Aalborg Helligaandshus' Arkiv.] Udtog af Jens Bircherod: Topogr. Saml. p. Pap., Aalborg e 5, og LDipl. [7486

Marts 18. Nis Samsing Kongens Foged i Aars, Jes Huitsß[2] Borgemester, Jes Bonde, Pether Brwn, Nis Andersß, Matis Petherß[5], Raadmænd, Magnus Vnnisß og Jep Jensß[7], Bymænd sstds. Torsd. før Palmesøndag paa Aars Bything fremledte Anders Trwelsß, Borger med os, et Thingsvidne af 8 Dannemænd: Pether Vnnisß, Thygher Nielsß, Jep Martensß, Magnus Nielsß, Jes Faxing, Oluff Høg, Jep Laurensß og Marten Rwbo, Bymænd med os; disse vidnede, at Jes Pigsß, A. T.s Morbroder, tilforn inden Stokke paa forskrevne Thing skødede A. T. al Rettighed, som ham tilfaldet var i den Gaard og Grund, som A. T. nu ibor, sønden næst Seuerin Smits Gaard paa Brobergh. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [8] Segl: 1. Bomærke (. . . . gelsson); 2, 5, 7. Bomærker. (RA. Aarhus 15.) [7487

Marts 22. Kongens Missive om Provsten Hans Pabhe.

Papir med Kongens Segl. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 32.* [7488

Marts 24. Juw borgemesteren unde ratmannen tor Borch uppe Vemeren don wy borgermestere unde ratmanne der stad Lubeke witlik:

Alse wy juw bevoren to mer tiiden hebben gescreuen vor Abelen, Hans Eluerlinges wedewen, dat gy er umme unsen willen vorderlik wolden wesen, se de nalatenen gudere Hansen Eluerlinges unde erer beide sculde to bemanende, alse ere vormundere de suluen Abelen des vor uns mechtich hebben gemaket, so begere wy van juw noch, dat gy Abelen noch vorderlik willent sin, dat ere de vorscr. gudere unde sculde mit juw gutliken gehantreket unde betalet mogen werden, en zeker tovorsicht to uns hebbende, wes Abelen van den sculden unde guderen mit juw geantwordet werdet, dat gy unde de ghennen, de ere sodane sculde undere gudere ouerantworden, nyne vurder maninge dar umme liden en scholen; dar wille wy juw gut vore wesen, wente wy nochafftige borgen unde vorwaringe hir myt uns dar vore hebben entfangen. Unser stad secret ruggelinges gedrucket. Gegeuen unde screuen des midwekens na palmen.

Perg. med Spor af det paa Bagsiden trykte Segl. Burg Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). Udtog i *SHL. Urkundensamml. III, 2 Th., 5.* [7489

Marts 25. *Reg. *5476 (= 3153).* [Orig.] Afskr. med Aar 1405: Kopibog fra 16. Aarh.: Arnemagn. Saml. Fol. 293, Bl. 26 v. *Molbech og P. 204.* [7490

Marts 30. Hr. Oluf Axelsen R. stadfæster Gave af sin Hustru Johanne.

[Perg. Fuglse Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 321 v.: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 276.* — Jfr. 1446 Dag? [7491

Apr. 3. Eugenius[1] episcopus servus servorum dei abbati monasterii in Eem Arusiensis diocesis. Humilibus supplicum votis libenter annuimus *etc.* Exhibita nobis nuper pro parte nobilis Henrici Kanuti M. Arusiensis diocesis petitio continebat, quod licet progenitores sui fuerint ac etiam hodie ipse existat patroni parrochialium in Sonderholm et Fredeloff Vibergensis diocesis ecclesiarum ac in possessione juris presentandi singulas personas ydoneas ad singulas earundem, tamen propter guerrarum turbines et alios sinistros eventus, qui partes illas preteritis temporibus afflixerunt, ipse per privilegia forsan casualiter amissa de jure patronatus ecclesiarum hujusmodi fidem facere non potest, quare nobis fuit supplicatum, ut super hoc suo statui providere dignaremur. Nos igitur de premissis certam notitiam non habentes discretioni tue mandamus, quatinus te informes et, si reppereris predictum H. ejusque heredes dictarum ecclesiarum patronos esse debere, decernas, prout de jure fuerit faciendum. Datum Rome apud s. Petrum 3. non. aprilis pontific. nostri anno 15.

A. Perg. med Bulle i Hampesnor; paa Plica: Registrata gratis pro Jo. de Collis. (RA. Hornum H. 51.) — **Aa.** Udateret Vidisse. AM. III, 6. [7492

Apr. 5. *Reg. 3743.* Perg. med 8 Segl: Bomærker. Kongens Arkiv (RA. Samsø 4). *Danske Mag. III, 182.* [7493

Apr. 7. *Reg. *5477.* Perg. [med 1 Segl]. København Kapitels Arkiv (RA.; afgivet fra Universitetsbibl. 1894.) Efter Afskr. i LDipl.: *Kbhvns. Dipl. II, 78.* — Jfr. 7197. [7494

Apr. 8. Jens Pæthersß[1] Herredsfoged i Horns H., Pæther Jensß[2] i Gærløff. Jes Jensß[3] i Skwllæløff, Hr. Mosæ Præst i Færsløff, Hr. Niels Inguarsß Præst i Kynby, Hr. Willatus Jensß Præst i Skybi[6], Olaff Andersß[7] i Lywngorph. Torsd. efter quasimodogeniti var for os Hr. Niels Knwtsß's Svend i Swanholm, paa Horns H.s Thing og spurgte, om nogen mindedes. at Knwt Andersß i Swanholm pantsatte Willatus Kath en Gaard i Dalby (Horns H.), som Per Langh da iboede. Da udmeldte Fogeden 12 skellige Mænd, der inden 7 Thingstokke vidnede, at Knwth Andersß pantsatte og ej afhændede W. K. fornævnte Gaard. Vore Indsegl.

Perg. med 7 Segl: 1. Bomærke; 2. Exvi 9 (Jernskæg); 3. Clviij 11 (Godov); 4. Utyd.; 5. Utyd.; 6. Bogstavet i liggende vandret gennem et D (jfr. G. 407*); 7. Hxiv 1. (RA. Horns H. 63.) LDipl. [7495

Apr. 11. Vi Christopher Konge under, at vore Borgere i Corsøør maa bruge til Ager og Eng og anden deres Nytte Bastuehouet og al anden Ejendom i Clastschow efter deres Behov til evig Tid, dog undtagen det Sted i Klastschow, der kaldes Fiskerbøde. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Hafnensi dnica. misericordia, nostro sub secreto.

[Orig. Korsør Bys Arkiv.], Afskr. fra 17. Aarh. i et Hæfte: RA. Byens Arkiv. [7496

— *Reg. 3744.* [Orig. [med 1 Segl]. Skelskør Bys Arkiv.] *Friis, Skjelskør 402.* [7497

Apr. 13. Vi Folmær Mortensß R. og Jens Mortensß, Brødre, har antvordet til tro Haand Eggert Frillæ R. et aabent Brev paa 600 Mk. i saa Maade, at vil Gud, at jeg J. M. vel igen kommer af denne Rejse, skal han antvorde os det baade igen, og da er det Brevs Magt ikke uden 100 Mk., endda det lyder paa 600 Mk. Kommer jeg ikke igen, skal Brevet antvordes mig F. M. og blive ved sin fulde Magt, som det lyder. Vore Indsegl trykte ndfr. Datum et actum Hinzegaul 3. fer. post dnicam. misericordia dni.

Papir med Spor af 2 Segl. (RA. Personalh. Saml., Eggerd Frille.) [7498

Apr. 19. Jeg Cristoffer Raadmand i Kalingborg har pantsat vor Frue Kirke i Calundeborch min Gaard liggende østen næst mellem Niels Perssøns Borgemesters Hus og Læmmes Bod og fra Gaden ned

til det Hus, som forn. Niels Perssøn har i Pant, for 20 lødige Mk., saalænge til det vorder afløst med saadan Mønt, at »læt guliene« gælder 12 Skill. lub. og Lod Sølv 1 Skill. Grot. Lader Kirken nogen Bygning bygge paa Jorden ved Gaden, saa langt som Jes Perssons Hus rækker, hvad Bygningen koster, skal betales med Hovedstolen. Naar Gaarden skal igenløses, skal tilsiges 1/2 Aar tilforn. Medb. af gode Mænd Hr. Jachym Flemyngh Høvedsmand paa Calundeborgh, Hr. Johan Kirkeherre sstds., Niels Perssøn Borgemester, Michild Eriksøn, Jes Brøncksøn, Raadmænd, og Aszer Perssøn Borger sstds. Datum Calundeborgis fer. 2. ante f. Georgii.

Perg. [med 7 Segl[a]]. Kalundborg Kirkes Arkiv (RA. Kalundborg Bys Arkiv). LDipl. [7499

a) LDipl.: Alle Seglene er borte uden eet, som ikke er adeligt.

Apr. 19. Jeg Cristoffer Raadmand i Calundeborgh har pantsat beskeden Niels Perssøn Borgemester sstds. mit Hus, som takt er med Tegl og er 6 Bjælkerum og ligger nederst ved Niels Perssøns Stegers, for 6 lødige Mk. Naar det løses skal, da skal tilsiges 1/2 Aar tilforn, med saadan Mønt, at »læt gullen« skal gælde 12 Skill. lub. og Lod Sølv 1 Skill. Grot. Medb. af gode Mænd Hr. Jachym Flemyngh Høvedsmand paa Kalundborchhus, Hr. Jehan Sognepræst i Calundeborch, Jeppe Kelderswen, Jes Beyntsøn, Jes Brøncksøn, Raadmænd. og Aszer Persøn Borger sstds. Datum Calundeborgis fer. 2. ante f. Georgii.

Perg. [med 7 Segl]. Siden i Kalundborg Bys Arkiv (RA.). LDipl. [7500

Apr. 23. Jeg Olaff Ax[ilsß R.], Høvedsmand paa Aleholm, har skødet [Marine], Jens Widers Efterlever, alt mit Gods i Gunnerothe. Karlebothe S., som jeg ...., 1/2 Læst Korn, og som Mar .... ibor, og en Gaard (Awe Mortensß) og 2 [Gaarde i Myrkwæ,] Glatsaxe S. (3 Pund Korn, ... og Bærtel) [til Helligtre]kongers Alter i Vor Frue Kirke i Køpinhaffuen norden [for Højaltret] med saadan Skel, at ingen skal bevare sig med det uden per[petuus vic]arius ved Alteret. ... Messe om Mandagen pro defunctis, om Onsdagen de annuntiatione b. virginis og om Fredagen de quinque vulneribus. For Godset købte jeg af forskrevne Husfrue Marine en Gaard i Køpehaffuen. som hun iboede [*osv. se* 7232]. Medb. af Biskop Jens i Roskylde, velbyrdige Grip af Olstorp, Povil Bille i Roldorp, Clawes Hinriksß i Ramlose, Bæynt Krabbe og Anders Jensß i Roskilde. Datum fer. 6. ante dnicam. cantate.

Perg. [med 1 Segl]. København Kapitels Arkiv (RA. Lynge-Kronborg H. 38). LDipl. [7501

Apr. 25. Vi Christoffer Konge hilser alle i Laaland. Som Eder maa vel vitterligt være, at vi tilforn har skrevet hid i Landet, at vore Købstedmænd af alt Riget har ofte været for os og kæret, at deres Brug tages dem fra, saa at de ej formaar at gøre os og Riget saadan Skat og Tjeneste, som de er pligtige og deres Forældre har gjort, og det sker af uskellig Sejling og Forkøb, hvilket vi ingenlunde vil tilstede og har det tilforn forbudt med vore aabne Brev, hvilket vi nu har understandet, at ikke holdes. Thi forbyder vi endnu som før nogen at sejle af ulovlige Havne eller noget Forprang at gøre enten paa Landet eller andre Steder, og forbyder vi alle Bønder og Almue at sejle efter noget Købmandskab udlændisk i alle Maader, som vore forskr. Breve udviser, som vi har givet vore Købstedmænd i Laaland, under vor Hævn og Vrede. Datum castro nostro Allholm dnica. cantate, nostro sub secreto.

[Orig.] Kopi indsendt af Nakskov 1648: RA. Danske Kanc. Vistnok herefter: Resens Atlas V, 122 og Kall 4to, 374. [7502

Apr. 26. Vidnesbyrd om, hvad Viborg Kapitel tilbød Provsten Hans Pabe.

Papir med 9[a] Segl, hvoraf kun enkelte er nogenlunde bevarede (Bomærker): 8. ([s.] en[wo]ldi iohis). Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 33.* [7503

a) **Brevets: „Gerleff Enwol“ er nemlig 2 Personer, hvad der ogsaa ses af Interpunktionen.**

Apr. 26 el. **Maj 3.** Jens Petherß Thingfoged i Køghe. Oleff Tychesß, Knwt Bertelsß[3], Borgemestre, Henric Nykøping, Jep Nielsß, Gise kaldes, og Hemming Smet[6], Raadmænd sstds., og Pæther Jensß[7] Byskriver sstds. Mand. før »gong daw« paa Køghe Bything skodede Jens Aandh efter Fuldmagt, givet ham i gode Mænds Nærværelse af Pawil Hesthemøllere, til Pæther Jeipsß Murer det Jordegods, Pawil fik med Køb og Skøde af Geze Bruses, Mowens Bruses Efterleverske, der de iboede, og kundgjorde, at Pæter Jeipsß havde betalt Pawild derfor. Datum *etc.* nostris sub sigillis.

Perg. med 7 Segl: Bomærker. Siden i Køge Bys Arkiv (RA.). [7504

Apr. 28. Niels Jenssøn Skaffuæ, Landsdommer i Sieland. Saxæ Petherssøn af Fritzgard, Tyghæ Eriksson af Swetningæ, Jeyp Scriwær, Per Nielssøn Borger i Ringstæd, Anders Jenssøn af Ortwit, Storm af Wiskingæ og Per Jenssøn af Sterstorp. Onsd. før Valburgis Dag var for os paa Syælandsfare Landsthing to skellige Mænd, Niels Petherssøn af Fullethæ maglæ og Per Basse af Thrwestorp, hvilke sagde, at de til Thinghøringe var tagne af Herredsthing og til Landsthinget at vidne om en »Pelnæ Bek« som Hr. Prior af Andworskow har gjort Hinder paa mod Hr. Jens, Sognepræst i Fughlethæ maglæ. Hvilke

Thinghøringe vidnede, at 12 gode Mænd inden et Stokkevidne havde vidnet, at »Pelnæ Bek« havde ligget inden deres Minde, som er 46 Vintre, til Præstebordet i Fuglethæ maglæ uildet og ukæret, til nu Prior Bænit gjorde Hinder derpaa. Vore Indsegl. Datum *etc.*

[Perg. med 8 Segl. Store Fuglede Kirkes Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. af Langebek 1749] af Knudsen: LDipl. [7505

Apr. 28. Vi Axel Lawesß[1] a. w. boende i Gydinge H. og Pedher Dwng Borger i Malmøge har ladet til Leje skellige Hermen Reynold Bager og Bymand i Malmøge og hans Husfrue Magdalena, saa længe de lever, et vort Gadehus norden næst Athelgathen mellem Roskilde Kapitels Gaard vesten til, der Reinike van Bøghel nu i bor, og Marten Clawessøns Søns Anders Stenbod østen næst, for aarlig Landgilde 12 Skill. Grot Penge gænge i Skone, paa Michels Dag eller derforinden at betale. 4 Skill. Grot mig A. L. og 8 Skill. Grot mig P. D., med saadant Vilkaar, at H. R. og Magdalena skal selv holde Gadehuset vel færdigt med Bygning, saa længe de lever, og intet skal afregnes i Landgilden derfor, og naar de begge er døde, skal Gadehuset, som det da bygt forefindes, komme frit til os igen. Medb. af hæderlige Anders Pedersß og Detmer Furbom, Raadmænd i Malmøge. Givet i Malmøge Onsd. efter Marcus Dag.

Perg. med [4] Segl: 1. M 4; 4. Bomærke i Skjold. (SvRA.) [7506

Apr. 29. Afladsbrev af Bisp Andreas af Gardar.

[Orig. Gavnø Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 333.* [7507

Apr. 30. Jeg Anders Nielssøn kaldet Smit Bymand i Malmø har solgt og afhændt skellig Jæyp Olssøn Smith min Medbymand 1 Jord vesten næst Lasse Pæthersßns Gaard, som han fordum boede i, hvilken Jord holder i Længden af Nord fra Adhælgaden og i Sønder 19 Alen, og Bredden holder fra Lasse Pæthersßns Gaard og vester udi Rendestenen, som midt er i den samme Gaard i Malmø, med Bygning og fri Indgang og Udgang at age og ride baade ad Port og ad Laage, for Penge og fuldt Værd, saa at mig nøjer. Thi tilbinder jeg mig at skøde J. O. Jorden. Medb. af gode Mænd [a] Gerit Møseler, Greyers Schomaghær, Jens Bæyentssøn, Bymænd sstds., Andres Jenssøn Præst. Datum Malmø in profesto Philippi et Jacobi.

Perg. [med 5 Segl]. (SvRA.) [7508

a) Herfra med anden Haand.

Maj 5. Vi Cristoffer Konge har annammet det Helligaandshus i Aaleburgh med alle, som derinde er, og alle Vornede og Tjenere, som der tilhører, i vort kongelige Værn og stadfæster Helligaandshuset med Grund og Sted, som det nu paa staar, til evig Tid blive skullende, og under vi dem alle Tremarkssager af deres Vornede og Tjenere selv

at oppebære. Og efterdi vi har fornummet, at det Sted er nylig optaget og er liden Rente til, og der dog meget fattigt og sygt Folk inde er, og at de vorder vel varetagne og holder Gudstjeneste, som vi ønskede at øges maa i vor Tid, under vi Helligaandshuset efter Hr. Hans Beckers Død Saltum Kirke i Børlum Bispedømme med al den Ret, som vi dertil har paa Kronens Vegne, dog saa, at Helligaandshuset skal holde dertil en skikkelig Kapellan, som Sognet gør sin Redsel og Rettighed, som det er tilbørligt, og beder, at I, Biskop i Børlum, giver Helligaandshuset Eders Brev derpaa, som I vider, at der til hører. Og forbyder vi alle *osv.* Og beder vi alle vore Fogeder og Embedsmænd at hjælpe dem til Rette i vor Fraværelse. Datum castro nostro Nykøping in Falstria vig. ascens. dni., teste Dn. Ottone Nielssen M., nostro sub secreto.

[Orig. Aalborg Helligaandshus' Arkiv.] Afskr. af Jens Bircherod: Topogr. Saml. p. Pap., Aalborg e 6, og herefter (?) af Langebek: LDipl. [7509

Maj 6. Erich Bille[1] i Solbergh har i Leje af Hr. Efferdh Jæopsß, som kaldes [Krage, Kannik i Ro]skilde, 3 Gaarde i Gerløwe i Slawelss [H.] (Hem[ming], $2^1/_2$ Pund Korn og 1 lub. Mk.; Oleff Schittæ, [$2^1/_2$ Pund] Korn og 1 lub. Mk.; Jep Nielsß, 3 Pund Korn og 1 lub. Mk.) og i Høthwedh i [Tudse] H. 1 .... Gaard (Niels Andersß, ... Byg og 2 Skill. Grot) og 1 øde Gaard. .... Medb. af gode Mænd .... og Bern Krabbe Forstander i .... i Roskilde. Datum ibidem die ascens. dni.

Perg. med [3] Segl: 1. Lxx 6; stærkt medtaget. Roskilde Kapitels Arkiv (Vilhelmi Alter) (AM. XLIX, 17). [7510

Maj 7. Jeg Moenss Henrickß Bymand i Lund har til Hr. Pether Hermensß Kannik og »kellere« i Lund solgt min Gaard i s. Thomes Sogn i Lund, som jeg købte af Magnus Beintsß, med »aplægaard« og al anden Tilliggelse for fuldt Værd, hvorfor jeg tilbinder mig at skøde Hr. Pether Gaarden. Medb. af gode Mænd Hr. Niels Pethersß Kannik i Lund, Hr. Oleff Swensß Præst ved s. Thomesse Kirke, Karl af Hwidorp kom, Per Albrecksß, mine Medborgere. Givet i Lund Fred. efter vor Herres Opfarelsesdag.

[Orig. Senere (jfr. 1465 $^{17}/_6$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 93. [7511

Maj 12. Genbrev af Provst Hans Pabe.

Perg. [med 4 Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 34.* [7512

— *Reg. *5478.* [Papir. Ark. paa Rosenholm.] Afskr. af Langebek 1761: LDipl. Afskr.: Ny kgl. Saml. 4to. 2091; herefter: *Barner,*

Rosenkrantz I, 136 (Reni - Witer at - bespærete - warer - Hafnensi - octavas - signeti - Nielsons). Afskr. fra 16. Aarh.: RA. Personalh. Saml., Rosenkrans. *Hvitfeld IV, 674-75, Fol. 837* (her uden Dag). [7513

Maj 13. Vi Christopher Konge under vore Borgere i Greenaae toldfri at være med deres Gods og Købmandskab, hvor de helst kommer i Danmark uden paa Skanøer, Falsterboe og andre vore Sildelejer om Høsten, saa længe vor Naade tilsiger. Thi forbyder vi *osv.* Datum Kiøbenhafn den 5. Dag [ɔ: *fer. 5.*] efter Christi Himmelfart under vor kongelige Haand og Signet.

[Orig. Grenaa Bys Arkiv.] Afskr. [efter Kopier] af Fr. Thestrup 1739: Ny kgl. Saml. 4to, 742 b. og af Langebek: LDipl. Udtog i Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [7514

Maj 17. Jeg Aaghe Star i Skabersæ gordh a. w. er skyldig hæderlig og velbyrdig Olaff Thrwetzß paa Clabarp a. w. 60 rynskæ Gylden og 8 lødig Mk., for hvilke jeg pantsætter ham 2 mine Gaarde i Bedinge Lille Kirkeby i Wæmendehøgs H. (2 Pund Korn og 2 Skill. Grot, Olaff Jensß); den anden ligger i Tokkorp (2 Pund Korn og 2 Skill. Grot, Pawel), og har hver Gaard 2 Pund Korn til Holdspenge. Løsningsdagen skal være Michaelis Dag; hvilket Aar de løses, skal Holdspengene følge Gaardene, og Landgilden Hovedsummen. Medb. af gode Mænd Hr. Jon Bing R., Hans Nielsß i Ass[æ]rthorp, Per Karlsß, Tygæ Olsß i Hwælinge, Anders Aggesß i Storstorp, a. w. og Hr. Jeop Bæyn[tß] Sogneherre i Høyby. Givet i Skabersægordh 2. Dag Pinse.

A. [Perg. med 7 Segl.] Senere (jfr. 1472 $^{14}/_{8}$?) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). LDipl. — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 180. [7515

Maj 22. Vi Cristoffer Konge under vore Borgere af Wordingburg, at de maa nyde saadanne Privilegier, som vore Forfædre har givet dem og vi stadfæstet dem. Synderlig vil vi, at de skal ingen Told eller Sild give, hvor de ligger til Vinterfiske, men den Sild, som de plejer at give, naar de kommer hjem af Vinterfiskeri, til vort Slot Wordinburg, skal de udgive som hidtil. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Hafnensi sabb. ante dnicam. trinitatis, nostro sub secreto. Ad relationem Dn. Ottonis Nielson.

[Perg. [med 1 Segl]. Vordingborg Bys Arkiv.] Afskr. [efter Afskr. af Langebek 1759] af Knudsen: LDipl. Afskr. fra 17. Aarh. med Datum: 1440 sabb. ante trinit.: RA. (før Thott Fol. 721); med Datum: 1444 sabb. prodecimo [for proximo] ante dnicam. trinit.: sstds.; med Datum: 1444 Lørd. d. 10. Dag før Trinit.: Kall Fol. 52. Anført Resens Atlas II. 307 med Aar 1444 (ud. Dag). [7516

Maj 27. *Reg. *5481.* Perg. med [8] Segl: 1-4, 7. Bomærker (1. sigillum nisse negelsson; 2. sigillum per pedersson?). Kongens Arkiv? (RA. Aarhus 27). *Hübertz, Aarhus I, 18.* [7517

Maj 29. *Reg. *5482.* [Perg. [med 7 Segl]. Siden i RA.] Afskr.: Langebek: LDipl. *Saml. t. jydsk Hist. VI, 28*[a]. [7518

a) Her tales vist urigtigt om Originalen.

Maj 31. Ich Friderich von Kinspergh[1] R., konigs Cristoffers kammermaister, bekenne, das mir der edel vest R. Hr. Otto Niclasson von meins hern wegen betzalt hat 3864 mark 7 schilling lubisch in peywesen ander seiner koniglichen genaden ritter, dy sein genad dartzu geschiket hat. Mit meinem insigel. Geben und geschrieben montag nach Vrbans tag.

[Perg. med 1 Segl: Lxxxiv 50. (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr. af Langebek 1761: LDipl. [7519

Juni 1. Olaff Jeybß, Tomas Laußl, Therkil Nielß, Johan Erlandß, Raadmænd i Rybæ, Claus Thidichß Herskabsfoged, Jesse Petherß Byfoged, Esbern Mykkilß og Oster Kallyß, Bymænd sstds. Tirsd. efter Guds Legems Dag inden 4 Stokke paa Riber Byting skødede velbyrdig Fru Vrsula, Henneke Mappis Efterlevere, og Pether Nielß i Kremergade, som var hendes Værge i den Sag, hæderlige Maryn og Dorethea, hendes Søstre, hvilket Skøde deres Værge i den Sag Hr. Lydich Harthelefß Borgemester i Ribæ annammede, og saa al Vrsulas Rettighed i det Stenhus, som Maryn og Dorethea ibor vesten vor Frue Kirke i Gamel Biscoppgade sønden ved Gaden mellem Kapitlets Jord, som Haghen Woltersøns Børn nu har i Værge, og »sorth« Johannes Børns Jord, som Kapitelshus nu staar paa. Item hørte vi, at Vrsula tilstod inden 4 Stokke, at hun havde oppebaaret Penge og fuldt Værd af dem derfor. Vore Indsegl med Ursulas[1] Indsegl. Skrevet og givet *osv.*

Perg. med [11?] Segl: 1. Dxxij 1; 2-5. Bomærker. (RA. Ribe Købstad 109.) [7520

Juni 24. Jeg Mæthæ Erekes af Byærnæth har givet og oplader Jomfru Jehanne, min Søns Datter, en min Gaard i Byærnæth (Mathes Pinsborn) med saadan Skel, at naar hun afgaar, skal den fri ind til min Søn Hr. Claues Erecsøns Arvinger igen. Medb. af min Søn Hr. Claues Erecsøn og gode Mænd Mathes Andærsøn og Markor Theymath. Skrevet og givet die Johannis bapt.

Perg. [med 4 Segl]. (RA. Danske Selsk. Membr.) LDipl. [7521

Juli 1. *Reg. *5486.* Perg. med Flensborg Bys Sekret. Flensborg Helligaandshus' Arkiv (Flensborg Mariæ Kirkes Arkiv; ikke undersøgt). *Dipl. Flensborg. I, 513.* [7522

Juli 5. Bisp Thorlaffs o. fl. Vidne om Gave af Kalstrop.

Perg. med [6] Segl: 1. Utydeligt; [2. Gxvi 17 (Gyldenstjerne); 5. Gxvi 20 (Gyldenstjerne)[a]]. Aalborg Helligaandshus' Arkiv (RA.). *Danske Mag. 5 R. II, 185.* [7523

a) LDipl.: 2, 3 og 5 er Gyldenstjerners Vaaben.

Juli 9. *Reg. 3745.* Perg. med Eidersteds, Ewerschops og Utholms Landssegl. Slesvigs Hertugs Arkiv? (Gem. Arch. XIX, 8). *Michelsen, Nordfriesland 216.* [7524

Juli 10. Jeg Hennicke Lembeck a. w. har gjort Skifte med min Broder Per Thuesß om den Arv, som os tilfaldt efter vor Moder Fru Cecilie af Hareberge i Bolpenninge og Jordegods, saa at vi os aldeles nøje lader, i saadan Maade, at Per Thuesß fik i sit Skifte 2 Gaarde i Tostorp i Røneberge H. (Per Werneckesß og Joenn Jensß[a], hver 3 Pund Korn til Landgilde og 2 Skill. Grot til Skat), i Hordstade[b] i samme H. 1 Gaard (Per Aagesß, 8 Skp. og 2 Pund Korn til Landgilde og 2 Skill. Grot til Skat)[c], i Tullestorp[d] i samme H. 2 Gaarde (Per Michelsß og Jeess Persß, hver 3 Pund Korn til Landgilde og 2 Skill. Grot til Skat), i Quistoffte i samme H. 2 Gaarde (Bendtt Jebsß, 2 Pund Korn til Landgilde og 2 Skill. Grot til Skat; Per Jensß[e], 30 Skp. Korn til Landgilde og 1 Skill. Grot til Skat), i Arffarstorp i samme H. 1 Gaard (Michell Jensß, 2 Pund Korn til Landgilde og 2 Skill. Grot til Skat), i Slammarp[f] i Bierge H. 1 Gaard (Toste Joensß, $^1/_2$ Td. Smør til Landgilde og 1 Skill. Grot til Skat), i Brønnestorp i Søndre Hallandt i Quidbiille Sogn 1 Gaard ($^1/_2$ Td. Smør til Landgilde), i Hareberge S. i Torne H. i Hareberge By 4 Gaarde[g] (Atzer Persß, Jenss Trøellsß[h], hver 2 Skill. Grot til Landgilde; Andhers Pedersß, 3 Skill. Grot til Landgilde; Per Westesß[i], 2 Skill. Grot til Landgilde), [k]ibid. en Fæste (Per Allesß, 2 Skill. Grot til Landgilde)[k], i Tyellße i Hareberge Sogn 3 Gaarde[l] (Eriick Tiisk, 2 Skill. Grot til Landgilde; Suenn Westesß, 3 Skill. Grot til Landgilde; Andhers Lund, 4 Skill. Grot til Landgilde), [m]ibid. 1 Gaard, som i boede Per Pauellsß[m] og giver 3 Skill. Grot til Landgilde. Afvindes noget af dette Gods Per Thuesß med Ret, bebinder jeg mig at vederlægge ham en Broderdel[n] i dette forskrevne Gods. Medb. af Hr. Truidt Jensß Degn i Lundtt, Niells Isaacksß Ærkedegn ibid. og Hr. Winold Kantor ibid. og velbyrdige Mænd, min Svoger Laghe Gøstaßønn i Tummorp, Jonn Jensß i Giißleberge, Niss Stigsß i Allnørp og Andhers Galæn i Heruestade. Datum die Kanuti regis.

[Orig.] Afskr. i Kopibog fra 16 Aarh.: Arnemagn. Saml. Fol. 293. Bl. 24 v. LDipl. — Jfr. 7526-28, 1447 Nov. 29. [7525

a) 1447 Nov. 29: Beynth. *b)* Sstds.: Hørstadhe i Asmundorpæ S. *c)* Sstds. staar her den ndfr. anførte Gaard i Arffarstorp med Tilføjelse: i samme Sogn. *d)* Sstds.: Twlestorp i Ørye S. *e)* Sstds.: Teyes. *f)* Sstds. tilføjes: i Førsslef S. *g)* Sstds.: 5 Gaarde. *h)* Sstds.: Jes Palnesß, Jes Truelsß. *i)* Sstds.: Per Vestasß og Maghens Hooman, hver. *k)* Udeladt sstds. *l)* Sstds.: 4 Gaarde. *m)* Sstds.: Jes Smidh. *n)* Sstds.: en Søsterdel.

Juli 16. Jeg Hennecke Lembeck af Nebbe har gjort et ret Søskendeskifte med min Broder Per Thuesß efter vor Moder Fru Cecilia af Hareberge, som er baade Bolpenninge og Jordegods, og al

Arv og Tilsigelse, som vi har haft til hinanden til denne Tid, i saa Maade: Alt det Jordegods, som P. T.s Skiftebrev paa lyder, skal han nyde, dertil alle de Breve, som vorder fundet blandt vore Breve i Suartebrøder Kloster i Lund, som rører paa forskr. Gods, og alle de Breve, som vorder fundet og lyder paa noget det Gods, som han havde i sit Værge, før samme Brev blev udgivet, hvor det[!] mest »belegliigtt« er, intet undtaget, baade Gods og Breve, som forskrevet staar. Vederkendes jeg ingen Ret at have i forskrevne Gods og Breve, og lader jeg P. T. kvit for al Arv og Skifte med saadant Vilkaar, at vor Moders Hovedgaard Hareberge Gaard med en Mølle og 2 Fæster i Hareberge By, en, som paabor Tue Niellsß, og den anden, som paaboede Jess Torbersß, staar os uskiftet imellem, saa at min Broder og jeg har hver en Broderdel deri. Det Gods, som Lagæ Gøstasß vor Svoger har af mødrene og havde i sit Værge, før vor Moder døde, det er os og uskiftet imellem, saa at vi hver har en Broderdel deri. Medb. af gode Mænd Hr. Truidt Jensß Degn i Lund, Hr. Niells Isaacsß Ærkedegn ibid. og Hr. Winolld Kantor ibid. og velbyrdige Mænds Jonn Jensß af Giiszleberge, Niells Stiigsß i Allnørp og Andhers Galen af Heruestade. Datum Lundis 6. fer. post diem Kanuti regis.

[Orig.] Afskr. i Kopibog fra 16. Aarh.: Arnemagn. Saml. Fol. 293. Bl. 25 v. LDipl. — Jfr. 7525. [7526

Juli 16. Jeg Hennecke Lembeck af Næbbe er vorden overens med min Broder Per Thuesß, at om jeg eller mine Arvinger lyster at afhænde min Broderdel i Hareberg Gaard og Mølle med 2 Fæster i H. By, i det ene bor Thue Niellsß, i det andet boede Jess Torbernsß, skal Per Tuesß være det nærmere end nogen anden enten for Pant, Køb eller Mageskifte, og ingen skal faa Magt af mig at købe, pante eller mageskifte min Rettighed deri uden P. T. og hans Arvinger. Medb. af Hr. Truidtt Jensß Degn i Lund. Hr. Niels Isaacsß Ærkedegn ibid. og Hr. Winolld Kantor ibid. og velbyrdige Jon Jensß i Giiszleberg, Niels Stiigsß i Alnerøp og Andhers Galen i Heruestade. Datum Lundis fer. 6. post f. Kanuti regis.

[Orig.] Afskr. i Kopibog fra 16 Aarh.: Arnemagn. Saml. Fol. 293. Bl. 28. LDipl. — Jfr. 7525. [7527

— Jeg Hennike Lembek af Næbbæ har lejet min Broder Per Tuæsß min Broderdel i vor mødrene Hovedgaard Harebierggaar og 1 Mølle og 2 Fæster i Harebergh By, en, som ibor Twæ Nielsß, en anden iboede Jes Torbernsß, til Paaske nu kommer 3 Aar; han skal give mig hvert Aar 4 Pund Byg, som hans aabne Brev udviser; item skal han ingen Leje udgive nu om Andreess Dag, ikke for Andreess

Dags Tid et Aar. Naar forsagte Aar forgangne er, skal jeg have fuld Magt til at annamme igen forskrevne Broderdel. Medb. af Hr. Trwt Jensß Degn i Lund, Hr. Nilss Ysacsß Ærkedegn sstds. Datum fer. 6. post f. Kanuti regis.

A. Perg. [med 3 Segl]. (SvRA.) — **Aa.** Afskr. i Kopibog fra 16. Aarh.: Arnemagn. Saml. Fol. 293, Bl. 39 v. LDipl. — Jfr. 7525. [7528

Juli 23. Gudmund Olafsøn Underfoged i Malmøge, Jæchop Magensson, Strange Jeopssøn, Borgemestre, Anders Pedersson, Jens Pederssøn[5], Iwen Kumhar, Olaff Bing, Raadmænd, Pedher Dwng, Hannes Temmesß og Magens Hanssøn, Bymænd sstds. Fred. efter Marie Magdalene Dag var for os Pedher Smed Raadmand, Kerstina Møslers Værge og Forsvar i den Gaard, hun nu selv ibor, liggende i Sydøst hos Skolen og paa den Jord og Grund i samme Gaard, som Hr. Peder Olafsøn Sogneherre, boende i Gydinge H., sagde sig at have Rettighed i; da havde Pedher Smed 2 Odelbønder, som vidnede og bad dem Gud til Hjælp og Helgener, at dem vitterligt var, at fornævnte Grund, som de da stod paa, rettelig tilhørte Kerstina, Geret Møslers Efterlevere, og hendes Børn og ingen anden, og at Thomas Hanssøn, som var hendes Husbonde førend Geret, fik Grunden af rette Ejer og havde den i mange Aar uildet, og da de 2 Odelbønder havde vidnet saaledes, gik Pedher Smed frem paa Grunden med selv tolvte jordejende Dannemænd, hvilke 12 holdtes i Hænder og »worde« Grunden ind til Kerstina og hendes Børn og svor denne stavede Ed: først svor Pedher Smed og bad sig Gud til Hjælp, og de 12 Mænd i Hænder holdtes, at Grunden tilhører Kerstina og hendes Børn og ingen anden, og at hun har haft den mange Aar uildet, og at Thomas Hansß fik den af rette Ejer. Denne Ed »høyde« de 10 Mænd efter P. S. og svor hver efter anden, som han svor. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [10] Segl: 5. Bomærke. (SvRA.) — Jfr. 7531. [7529

Juli 27. Jeg Per Oldman[1] i Tegarp har solgt og skødet hæderlig og velbaaren Olaff Thrwetzß paa Clabarp a. w. 2 Dele af den Gaard i Wadhensiø i Rønæbiærghe H., som jeg fik med min Husfru Inggerdh, som jeg nu har, og hun arvede efter sin Fader Anders Nielsß. Nu har O. T. betalt os med Værd og Penge; thi afhænder vi ham Gaarden. Afvindes den ham, da tilbinder jeg os ham saa godt Gods igen at give inden 6 Uger. Medb. af hæderlige og velbyrdige Hr. Joon Bing R., Jep Henricsß[3] i Thordhorp, Joon Jensß i Gislæbierghe, Anders Stixß i Nææss, Aghe Star i Skabersø og Mattiss Saxtorp i Bulstofftæ, a. w. Givet paa Clabarp Tirsd. efter Jacobi Dag.

Perg. med [7] Segl: 1. Bomærke; 3. Lxxxvij 3. (SvRA.) LDipl. [7530

Aug. ..[?]. »Notarii publici Bertoldi Krögers attestatum sampt flera andras, det rådman Pähr Smitt lätt uti sin och andra goda mäns närwaro upläsa ett wäll conserveradt bref, dateret 1415 die s. Thomæ, hwarutinnan Anders Jakobson i Grenia awapn ingår med Åke Nilson notarien i Malmö ett wänligt föreening, det hans då warande hustru Tale Agiszdotter, uthan sine arffuingers åhtahlan hafwe att tillträda och behålla hela sin gård i Mallmöge, om han skulle förr döö än hon; elliest om hon dödde förr, skulle samma gård erkännes för bemelte Åke Nilsons egen. Sedan hwilka bref wore upläsne, swor förbenämbde Pähr Smitt med andre bofaste män med uprechte finger den eeden, att den gård, de då stode uppa, hörde Möszlers enkie till; dat. d: [!] Aug.«

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 311. — Jfr. 7529. [7531

Aug. 9. Lasse Awesß Foged paa Alborghshws, Morten Laurensß Sparch Domprovst, Jens Ingworsß Præst, Mattes Bork, Pæther Nielsß, Ingwor Pæthersß og Swen Orningh, Raadmænd i Alborgh, og Buddy Haghensß i Hasseriis. Mand. før Laurensse Dag paa Alborghs Bything fik Hr. Thorlaff Biskop i Wiborgh et Thingsvidne af 8 Dannemænd: Eric Nielsß af Broytskow, Palne Jonsß og Jon Wifferthsß, VV., Jes Pæthersß, Eric Jensß, Nis Laurensß, Nis Werræ og Mechil Smeth, Bymænd i Alborgh, hvilke udginge, beraadte dem og kom inden alle 4 Stokke igen og vidnede, at de havde set og hørt, at Broder Niels Mawnsß Abbed i Witschiffle paa Thinget samme Dag og paa Klostrets Vegne skødede med Tørv og Træ Biskop Thorlaff og hans Domkirke den Gaard, som havde tilhørt hans Kloster, næst sønden ved s. [Bot]hels Kirkegaard og et Jordsted uden Westræ Port i s. Pæthersß Sogn, Søndræ Alstorpp og alt Alstorpp Fang og en øde Gaard i Hasseriis i forn. s. Pæthers Sogn og vederkendte sig fuldt at have fanget derfor. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 8 Segl]. Viborg Bisps Arkiv (AM. III, 7). Udtog med Aar 1440: *Danske Mag. I, 183.* [7532

Aug. 13. *Reg. *5490.* [Perg. [med 1 Segl]. Sølvitsborg Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1764: LDipl. Afskr., attesteret af Soffrin Jensen og 5 andre, Soluitzborig 1669 Okt. 15: Samlingen »Stædernes Privilegier i Skaane *osv.*« (SvRA.) S. 99. *Mützell, Dissert. de Lister 64.* [7533

Aug. 14. Jeg Olaff Ruth [1] Landsdommer i Syndrehalland, paa Kong Cristoffers Vegne, gør vitterligt, at Kongens Bonde Neils i Agard paa Halmstæde Landsthing kærede den Vold og Uret, som Erik Geth havde gjort ham med det, at han lod ham røve sit Fæ af, og stod Bonden ham Hus og Hjem til og bød sig til Borgen med flere gode Mænd for ham og hans Fæ, at han skulde komme til Herredsthing og Landsthing og undgælde, hvad Erik Geth kunde skylde ham med Rette. Der ud over var han bundet og voldført til Lageholm og lagt

der i Stok og Jærn; og Jes Nannasß, Jesse Neilsß i Arløse, Torbiørn Haraldsß i Arnarp og Torkil i Fyllinge vidnede paa Landsthinget, at Erik Gets Foged nødte dem til at drive Neilsæ og Johannese Fæ til Lagheholm, 29 Nød, dem antvordede de derop og talte dem deroppe, »tyswer« 29 Nød. Dette havde de kæret paa Halmstede Landsthing, og Dannemænd har vidnet med dem. Medb. af gode Mænd Jes Henriksß[2] a. w., Pether Gudmundsß[3] Borgemester i Halmstad og Mechel Jensß[4] Raadmand sstds. Datum Halmstadis vig. asumpt. Marie.

Perg. med 4 Segl: 1. Fi 1; 2. Llxv 13; 3-4. Bomærker. (RA. Personalh. Saml., Ged.) LDipl. (*Reg. *5491.*) [7534

Aug. 24. *Reg. *5492.* [Orig.] Udtog: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 360.* [7535

— *Reg. *5493.* [Orig.] Udtog: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 361.* [7536

— *Reg. *5494.* [Orig.] Udtog: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 361.* [7537

Aug. 26. Jens Jeopsß a. w., Landsthingshører i Skonæ, Pather Bugge Thinghører i Lund, Arwidh Beincthsß og Ebbæ Thrwethsß, Borgemestre, Olaff Gunnarsß, Lasse Buddæ og Michel Pathersß[7], Raadmænd sstds. Torsd. efter Bartholomei Dag paa vort Bything skødede Hr. Nielss Ysaacsß Ærkedegn i Lund til Jep Nielsß Bymand i Lund, hans Husfrue Johannæ og deres Børn og Arvinger 1 Gaard i s. Bothelss S. i Lund østennorden Kirken og norden ved Gaden, hvilken Gaard Hr. N. Y. købte af beskeden Powel Sudhere Raadmand i Lund, hvis Sjæl Gud naade. Med vore Indsegl. Givet og skrevet *osv.*

Perg. med [7] Segl: 7. Bomærke i Skjold. (SvRA.) [7538

Sept. 8. Vi Broder Bernardus[1], Abbed i Esrom, har oppebaaret af velbyrdig Aghe Axelsß Landgilde af dette Aars Grøde af det Gods, han har i Leje af Klostret, Mothorp i Halland etc. Givet under vort Sekret die nativit. Marie.

Papir med 1 ndfr. paatrykt Segl: G. 485. (RA. Personalh. Saml., Thot.) LDipl. [7539

Sept. 11. *Reg. 3748.* A. Perg. med Kongens Sekret. Randers Bys Arkiv (nu Byens Museum). *Stadfeldt 27.* Afskr. af W. Christensen 1893: LDipl. Kopi uden Dagsangivelse, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. — [Aa. Optaget med Aar 1444 i et Thingsvidne. Samme Arkiv.] Afskr. af Frans Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to, 742 b. [7540

Sept. 13. Tuo archiepiscopus Lundensis, Johannes Roskildensis, Christiernus Ripensis, Ulricus Arusiensis, Johannes Asloensis, Gerardus Burglaviensis, Thordanus [!] Wigbergensis, Ericus Strengnensis, Hennekinus Otthoniensis ecclesiarum episcopi. Pium et gratum obsequium

etc. Cupientes, ut ecclesia parochialis s. Laurentii in Kerndropp Fionie congruis habeatur reverentia et honoribus [*osv. omtr. som* 6618]. Datum Hafnie in profesto exaltat. crucis, nostris sub sig.

[Perg. [med Segl]. Kværndrup Kirkes Arkiv; tilhorte senere Th. Bircherod.] Bircherodske Afskr.: Ny kgl. Saml. Fol. 402, Rostgaard 4to, 107, LDipl. o. fl. St. Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 333* (sml. *Hvitfeld IV, 674, Fol. 837*). [7541

Sept. 13. Afladsbrev af Ærkebispen og 8 Bisper.

[Orig. Brenderup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 333*; jfr. *Hvitfeld IV, 674, Fol. 837.* [7542

Sept. 14. Afladsbreve af Ærkebispen og 8 Bisper.

[Orig. Dreslette og Haarby Kirkes Arkiver.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 333.* [7543-44

Sept. 15. Afladsbrev af Ærkebispen og 8 Bisper.

[Orig. Haarslev Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 333.* [7545

— *Reg. *5498.* A. Perg. med Kongens Sekret; samtidig Paaskrift: Stadfestelssebreff upa hennes nadis morghengaffue; nadighe frue, lader bede got for her Lawes siell. ethers canceller var. Kongens Arkiv (RA. Danmark 6). Dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 675, Fol. 838.* — (Vidisse af Lübecks Magistrat 1446 Jan. 7. Herefter: *Dipl. Norv. VII, 423*). [7546

— Jeg Clawes Meyenstorp[1] a. w. har med mine Brødres Samtykke solgt og skødet velbaaren Eric Bille i Solbierghe en Gaard i Ysøwe i [Smørum] H. (3 Pund Korn i Landgilde), som han havde i Pant for 20 lødige Mk., og derfor har jeg oppebaaret fuldt Værd. Afvindes den ham med Lands Lov for min Hjemlings »wanske« Skyld, tilbinder jeg mig inden 6 Uger at vederlægge ham saa god en Gaard i Siælend. Medb. af mine Brødre Hans og Henric Meyenstorpe, Hr. Abbed Magnus i Ringstædhe, Hr. Waldemar Møltike R., Thorbern Bille af Bierby, Jeppe Henricsß af Thordorp, Beyend Krabbe, Jeppe Clawesß, min Herres Hofsinde, og Jaspar Rws af Bworp. Datum in oct. nativit. Marie.

Perg. med [10] Segl: 1. Lxxxiv 46. (RA. Smørum H. 4.) LDipl. [7547

Sept. 20. *Reg. 3749.* Afskr. efter Dyrskøt: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 115. Afskr. efter Bircherod: Ny kgl. Saml. Fol. 790. *Mag. f. dansk Adelshist. I, 245.* [7548

Sept. 21. »Archiebiscop Tuonis i Lund indulgentz breef gifwet Bosiö closters frequentanter och idkesamme åhörare på 40 dagar, dat. die Matthei«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 145. [7549

— *Reg. 3750*.* [Orig. Kbhvns. Petri Kirkes Arkiv; senere i Frue Kirkes Arkiv.] Afskr.: Bartholin F. VI, 152. *Kbhvns. Dipl. II, 79.* [7550

Sept. 21. Jeg Eric Bille i Solbiergh er skyldig velbyrdige Hr. Niels Jensß i Hammer 20 rinske Gylden og 10 lødig Mk. gænge i Skonæ, for hvilke jeg pantsætter ham en min Gaard i Wandhebiargh i Liwnghby S. i Wilandz H. (Niels Jonsß, til Landgilde 15 Skp. Rug og 15 Skp. Byg, og 2 Skill. Grot til Skat). Han skal af og i sætte, hvem han vil; naar den løses, skal han oppebære Skat og Landgilde det Aar. Afvindes Gaarden ham med Landslov, da tilbinder jeg mig at fri ham saa god en Gaard igen i Skonæ. Medb. af velbyrdige Hr. Torbern Bille, min Broder, Torbern Bille af Biærby, Eric Bille, min Modersøsters Sønner, og Jep Hinricsß af Torderop. Skrevet i Køpnæhafn Mathey Aften.

Perg. [med 5 Segl], gennemskaaret. (RA. Villands H.) [7551

Sept. 23. Metthe Jensszdotther af Fwlsangh skøder Gods til Hr. Jens Dwæ m. fl.

[Orig.] Vidisse af Kong Hans 1500 Nov. 15, givet Hr. Eskild Gøye: RA. Thorsiø. *Heise, Rosenkrantz. Dipl. 3.* [7552

Sept. 27. Jeg Morten Jenssøn[1] R. af Kragerwp stadfæster Ærkedegn og Kapitel i Riibe det Køb, som de købte mig mit Gods af i Sunder Jullande i Emerloff S., Howers S. og Abbel S., og overgiver jeg al den Rettighed, jeg har deri, enten til Genkøb eller i andre Maader. Sig. meum cum sig. nobilium DDn. Eggardi Frille[2], Folmari Martini[3], filii mei de Hønborghe, Gundonis Nicolai[4], MM., et Petri Henrici[5] de Sillerupp, A. Datum Haffn die Cosme [*et*] Damiani.

Perg. med 5 Segl: 1. Hxv 7 (Gyrstinge); 2. Flxiii 3; 3. Hxv 9 (Gyrstinge); 4. Fxliij 12 (Lange); 5. Ivij 17 (Prip). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 6803. [7553

Okt. 4. Jeg Anders Pees af Hoolm skylder Hr. Jon Jenß Provst i Burlum og Kapitlet sstds. 60 lib. Mk. i Guld og rede Penge, 34 lib. Mk. i Stæder Penge, Sølvpenge, 4 lyb. Mk. mindre end 30 i lybber Guld, og 21 Lod Sølv, vel »testet«, for hvilke Penge jeg pantsætter dem alt mit Gods i Vensysel, som er Sweymwlgard i Hørbi S., Scobo H., med Møllested, Dam og Damsbaand, som Frøøst havde i Værge og mig nu er tilfaldet med min Husfrue Cicilia i Søskendeskifte. Skal Godset ydermere forpantes eller sælges, skal Provsten eller hans Efterkommere være næst at pante eller købe efter gode Mænds Tykke. Bygges fornævnte Møllested eller Gods af dem, skal Bygningen løses sammen med Godset efter 8 Mænds Skel, tagne paa begge vores Vegne. Item skal Provsten isætte og »aaseth« Vorneden paa Godset og have det efter sin Vilje, til det løses; Løsningsdagen skal være Michils Dag og Varsel »varesæd« før Johannis Dag paa Scobo H. Sig. meum cum sig. discretorum Henrici Smalstet, Martini Nielß, Petri

Stigß. Clawus Nielß. Petri Matisß, Andree Thomß et Lypel Henrilß [!]. Die Francisci conf.

Perg. [med 8 Segl]. (RA. Borglum H. 7.) LDipl. [7554

Okt. 7. Cristoffer Konge. For os har berettet vore Borgemestre i Malmøghe, at der er nogle, som »dørgis« at bære Værge der i deres By mod de Privilegier, vi har givet dem, hvilket vi ingenlunde vil tilstede. Thi forbyder vi alle at bære eller bære lade Armborst, Sværd eller noget andet Værge i Malmøghe længer end til sit Herberg; »dørgis« nogen herimod at gøre, byder vi Eder, vore Foged, Borgemestre og Raadmænd, at I tager det Værge fra dem og retter der ydermere over som over dem, vort Bud ej vil holde. Scriptum castro nostro Haffnensi die Birgitte, nostro sub secreto.

A. Perg. [med 1 Segl]. Malmo Bys Arkiv. — **Aa.** Afskr.: Malmøbogen Bl. 31 v. LDipl. — **Ab.** og **Ac.** Afskr. fra 17. Aarh. med Datum Haffn 1445: Samlingen »Stædernes Privilegier i Skaane *osv.*« (SvRA.) S. 256 og »Malmø Bys Privilegier« (SvRA.) S. 38. [7555

Okt. 8. Wir Kristoffer könig[1] sein unnserm oheime hertzog Walthazarn und seinen brudern, herren zum Sagen, schuldich worden 6500 reinischer gulden lanndswerung. Die benanten summa geloben wir bey unnsern koniglichen wortten zu betzalen in Ellpogen oder Coppenhauen, nemlichen auf den schirstkomenden Michaels tag, 14 tage vor oder nach, den halben teyl und auf Michaelstag uber ein jare den andern halben teyle. Wär aber, das wir zu sulcher zeite selbs in Denmarcken nit weren, sollen hertzog W. und sein bruder die betzalung nemen in Stocksholm, daselbs wir sy betzalen wollen und die iren, die sulch betzalung empfangen haben, mit dem gellde sicher gelaitten. Unnser innsigel. Geben zu Coppenhauen an freitage vor Dionisy unnser reiche des dennischen im 6., des swedischen im 5. und des norwegischen im 4. jaren.

Dn. rex per se in presentia Alberti de Morach et Cristofferi de Parsperg, MM.

Perg. med Kongens Sekret; paa Bagsiden: R[egistra]ta Erasmus Maynberg. Næppe udleveret; Kongens Arkiv (RA. Meklenburg 21 b). LDipl. [7556

— Notarialinstrument om 6369.

Perg. med Notarmærket. Mariager Kl. Arkiv (siden brugt til Bind om et Mariager Lensregnskab af 1629 og et Stykke af Brevets venstre Side bortskaaret; nu RA. Mariager Kl.). *Kirkeh. Saml. 3 R. III, 180.* [7557

Okt. 16. Ik Hartwich Crummedick R. byn schuldich dem bescheidene Helmich Tangen 88½ rynsche gulden vor brun damas unde vor myn gordel to vorgulden unde to makende unde 58 Arnoldus gulden, de ik untfangen hebbe van syner wegen van tollen to Skide sisle, unde

100 Arnoldus gulden vor 50 tonnen roggen, welke summa ik betalen schole. Myn ingesegele. Unde hebbe ik gebeden den strengen ridder her Oluff Nigelsson unde Erick Symonsß . . ere ingesegele. Unde wy O. N. unde E. S., riddere, hebben unser beider ingesegele laten mede hengen. Gegeuen unde geschreuen to Copenhauen uppe Gallen dach.

[Orig.] 2 samtidige Afskr. med Krumedigevaabenet afmalet forneden: hvid Lind i blaat Felt (i den ene Afskr. nu afklippet). RA. Personalh. Saml., Krumedige. LDipl. (*Reg. *5503.*) [7558

Okt. 27. Jeg Margareta Hennikesdotther[1], Borgerske i Køpenhaffn, har lejet beskeden Tidike Hansson kaldet Syrenbergh i de 15 næstkommende Aar min Grund i Køpenhaffn østen næst Graabrødres Teglovn, i Bredden ved Gaden fra øster i vester $22^1/_2$ selensche Alen, i Længden fra nør og i sønder $15^7/_8$ selensche Alen, med saadant Skel, at T. H. skal give mig hvert Aar 2 Skill. Grot Martini Dag; hvad han bygger eller lader bygge paa Grunden, det skal løses efter de 15 Aar efter 4 gode Mænds Sigelse paa baade Sider. Løses Bygningen ikke efter de 15 Aar, skal T. H. eller hans Arvinger have Grunden fremdeles, indtil Bygningen løses. Item vederkender jeg mig at have solgt ham det Hus, som staar paa Grunden, og at have fuldt oppebaaret derfor. Mit Indsegl, bedendes gode Mænds Indsegl: Anders Laurisß[2], Areld Krvse[3], Borgemestre i Køpen[hafn], Bertell Lund[4], Jepp Thorstansß[5], Per Smyd og Per Samsing, Borgere sstds. Datum Køpenhaffn vig. Symonis et Jude.

Perg. med [7] Segl: 1. Hix 3 (Fjænd); 2. Hxxxiij 2; 3-6. Bomærker (4. s. bertel clausson; 6. . . . . negelson). (AM. XXIV, 18.) — Jfr. 7560. [7559

— Jeg Tidike Hansson kaldet Syrenberg kendes at have i Leje af beskeden Kvinde Margareta Henrikesdotther i de 15 næstkommende Aar en Jord i Køpenhaffn [*osv. svarende til* 7559 *indtil*] løses. Medb. af gode Mænd Jepp Thorstansß og Per Smyd, Borgere i Køpen[hafn]. Datum Køpenhaffn vig. Symonis et Jude.

Perg. med 3 Segl: Bomærker. (AM. XXIV, 19.) [7560

Nov. 11. Specifikation, Acta privata Nr. 312. — Orig. er af 1455 (SvRA.).

Nov. 13. Vi Christoffer Konge har taget vore Borgere i Skanøhr med deres Tjenere og Hjon under vor Fred og Værn og stadfæster dem saa stor Frelse og Naade, som de har haft af andre Konger i Danmarck før os, med Fægang paa Knææ og anden Mark, som dertil ligger, fra Mårtens Dag til Olufz Dag at »lææ« og selv at bruge og siden om Høsten alt deres eget Fæ, og forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Hafvenensi sabb. post f. Martini, nostro sub secreto.

[Orig. Skanør Bys Arkiv.] Afskr. af Broocman [»ur st. Privil. Bok i k. Gotha Hofr. p. 273«]: Vitterhets-Akademiet i Stockholm. [7561

Nov. 20. Cristoferus rex[1] [*osv. som* 4565]. Secretum nostrum. Datum castro nostro Hafnensi sabb. ante f. Clementis.

Perg. med Kongens Sekret; jfr. 873. Roskilde Agnete Kl. Arkiv (AM. Suppl. I, 12). LDipl. [7562

Dec. 24. *Reg. 3753 (Richardson, Hallandia 133).* Se 7564.

Dec. 28. Vi Jens Matteß[1] i Geltoffte og Jens Nielsß[2] i Wlsleff stadfæster paa vore Hustruers og Børns Vegne det Skifte .... gjort mellem velbaaren Fru Katherine Krøp .... selv gjorde om vore Husfruers og Børns Del i .... en Fjerdedel af Gaarden. Fru Katherine har os vederlagt Gods derfor, saa at os nøjes. Thi under vi fornævnte Fru K. vor og vore Husfruers og vore Børns Del til evindelig Eje uden vor Andel i Padeskow. Medb. af andre velbaarne Mænd Henrik Stawerskow[3], Hr. Michel Grubbe[4], Mandorp[5], Vicke Magnusß og Jes Pedhersß Foged paa Kerstorpe. Datum in Geltoffte die innocentium.

Perg. med [7] Segl: 1. Exix 10 (Gøye); 2. Lxxxvi 1; 3. Exix 5 (Gøye); 4. Lxxxvij 28; 5. M 62. (SvRA.) [7563

Dec. 31. Vi Cristoffer Konge under og forlener vore Borgere i Halmstædhe 2 vore og Kronens øde Tofter og Gaarde i Knæbelstorp uden for Halmstædhe, saa længe vor Naade tilsiger. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Wardbergh profesto circumcis. dni., nostro sub secreto.

Perg. [med 1 Segl]. Halmstad Bys Arkiv. — Udtog med Dagsangivelse: profesto dni.: *Richardson, Hallandia 133 (Reg. 3753).* [7564

Dag? »Sognewindne af Thordrup, at Inger Jenszis panthede Thord Brun i Boyde 2 agger liggendis paa Boyde mark, 1445«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur 𝔈 4. [7565

— »Sti Biørnszens gaffue bref til graabrødre closter i Randers paa Thrundholms eng 1445«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur 𝔛 12. [7566

— Kongebrev fra Nyborg.

[Orig.] Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 333*: Hilaria, ɔ: Faste (= *Hvitfeld IV, 677, Fol. 838*, hvor dog: »Fasten derefter«, ɔ: 1446). [7567

— »Konning Christophers Brev, hvorudinden hans Mayts. naadigste Villie, at hvilken som kiøber eller panter nogen Borgergaard i Wiborg, skulle derefter baade besætte den med slig Folk, som kunde giøre der tilbørlig Tynge og Besværing af til Hans Mayt. Kronen og Byen som andre Borgere der sammesteds, sub dato 1445«.

[Orig. Viborg Bys Arkiv.] Udtog, vistnok efter en Registratur: Resens Atlas VI, 281. [7568

Uden Dag. Kongen til Malmø. Se 7555.

Uden Dag. Privilegium for Viborg: Resens Atlas VI, 281. Se 7437.

— Privilegium for Randers: RA. Danske Kanc. Se 7471.

— Privilegium for Randers: RA. Danske Kanc. Se 7540.

— *Hvitfeld IV, 674-75, Fol. 837.* Se 7513.

Brevbøger: Dueholm: *Dueholms Dipl. 70* (Jan. 28), *50* (Juli 9 (16); *ÆA. III, 204*), *100* (Juli 16; *ÆA. III, 195*).

Registraturer: Lunde Ærkebisp: *ÆA. III, 330* (?). — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 329, 339.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 78* (Jan. 19), *62* (Febr. 26), *41* (Apr. 29), *14* (Juli 6), *25* (Okt. 21), *122* (?), *128* (?), *142, 154, 154* (?). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 323* (Marts 8), *314* (Marts 15), *279* (Okt. 23 el. 30), *326.* — Børglum Bisp: *ÆA. III, 53.* — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 83, 90, 90, 99.* — Tommerup: *ÆA. IV, 379.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 158, 161, 228.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 341.* — Roskilde Agnete Kl.: *ÆA. IV, 280.* — Maribo: *ÆA. III, 270, 271, 282, 283, 285, 301, 302.* — Alling: *ÆA. II, 192.* — Dueholm: *ÆA. III, 197, 203.* — Essenbæk: *ÆA. II, 93* (Marts 31), *94* (Juni 7), *104* (Juni 28). — Mariager, se 7565-66. — Vestervig: *ÆA. III, 139, 151.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 373, 378.* — Øm: *ÆA. I, 166, 171, 171, 171, 242, 257, 269.* — *Eline Gøyes Jordebog 125* (Marts 13), *268* (Apr. 11), *93* (Maj 12), *209* (Juni 24), *325* (Juni 29), *93* (Juli 10), *165* (Juli 18), *213* (Aug. 19), *206* (Nov. 20). — *Adel. Brevkister 107.*

1446.

Jan. 5. »Konung Christophori begieringz skrifft giffwen archiebiscop Tuoni i Lund, dhet han täcktes igentaga på closters i Dahlby wägnar dhet godz, som orätte possessorer från closteret bortohaade, dat. Warberg vig. epiphaniæ dni.«

[Orig. Dalby Kl. Arkiv?] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 146. [7569

Jan. 9. Jeg Anders Nielsß[1] R. i Drotningeholm gør vitterligt, at hæderlig og ærlig, velbaaren Hr. Claws Nielsß R. i Ellinge har indløst alt det Gods, som min Husfrues Fader Henneke Bekman havde i Pant af Steen Thursß, Gud begges deres Sjæle have, hvilket Gods ligger i Wæstregylland og hedder Askebergh og »øøn« med andet Gods, hvor det der helst ligger, og har jeg oppebaaret fuldt af Hr. C. N. Thi oplader jeg ham Godset med al den Rettighed, som jeg og min Hustru Margretæ har dertil, som Sten Thursßs Brev udviser, til evindelig Eje og lader[!] det fornævnte S. T.'s Brev, som Hr. C. N. opladet har paa 60 Nobler[!]. Medb. af ærlige og velbaarne Hr. Axel Pethersß[2], Hr. Olaff Axelsß[3], Aghe Axelsß, Hr. Pether Aghesß og Hr. Iwer Axelsß[6], RR., og Rawld Jonsß[7] a. w. Datum Worberg dnica. post f. epiphanie dni.

Perg. med [7] Segl: 1. Exvi 8 (Jernskæg); 2. Lxviij 4 (Thot); 3. Lxviij 12 (Thot); 6. Lxviij 20 (Thot); 7. (svensk). (SvRA.) [7570

Jan. 12. *Reg. *5507.* [Perg. med .. Segl.] Afskr. af Langebek 1764[a]: LDipl. *Kbhvns. Dipl. I, 182.* [7571

a) Orig. laant af Graver Birch.

Jan. 14. *Reg. 3755**. Perg., stærkt medtaget. Maribo Kl. Arkiv (RA. Maribo 4). *Pontoppidan, Ann. II, 516* (Datum er: 19. kal. mensis februarii). [7572

Jan. 16. Jeg Eggert Krummedighe R. i Schildesnes har solgt velbaaren Aage Axelsøn i Hiulbergh 2 Gaarde i Horn i Wathzbo H. (begge 8 Pund Smør), 2 Gaarde i Heggome (begge 8 Pund Smør) og 1 Kværn sstds. (4 »saal« Mel), 2 Gaarde i Store Borende (begge 7 Pund Smør), dette forn. Gods ligger i Gudhems H.; 1 Gaard i Bresmene i Frøgens H. (6 Pund Smør), 1 Gaard i Ælinæ i Welskæ H. (3 Mk.), 2 Gaarde i Berkene, 1 øde og 1 bygt (begge 4 Mk.). Indfrir og antvorder jeg ham ikke dette Gods inden Paaske, tilbinder jeg mig at give ham saa godt Gods igen med Landgilde til den Dag, jeg antvorder ham forn. Gods i Hænder. Genkøber jeg ikke dette Gods inden Kyndelmisse om et Aar for 46 rinsche Gylden af Guld af de 4 Kurfyrsters bedste Slag, og 100 stocholmsche Mk. i gamle svenske Ørtuger og 44 swensche Mk. i Grosser, sælger jeg ham det til evindelig Ejendom, og skal da være baade lovbudet, »laghstondet« og lovlig fanget. Medb. af gode Mænd Hr. Pæther Awesøn R., Matthiæs van Kalen, Knudh Aruidsøn, Laurens Jeopsøn[5], Hr. Jons[6] Præst i Dalsæthorp og Jess Grep V. Datum Jønekioping dnica. post oct. epyphanie dni.

Perg. med [7] Segl: 3. Utyd. Skjold; 4. Arm af en Sky, p. Hj. 6 Faner; 5. Lvij 13; 6. St. Andreas p. Korset (s iohannis sctodiihti). (RA. Vestergøtland 17.) LDipl. [7572a

Jan. 23. *Reg. 3756*. Perg. [med 4 Segl]. (RA. Fyns Bispearkiv Vends H.) *Kirkeh. Saml. 3 R. V, 465.* — Afskr. af Brandt [»efter den anden Copie, som Frue Elisabeth Bryske hafde skrevet«]: Ny kgl. Saml. 4to, 1185, Bl. 5; LDipl. [7573

Jan. 25. In nomine sancte et individue trinitatis amen. Nicolaus episcopus Sleswicensis[1]. Cum ea, que fiunt in tempore, in oblivionem plerumque deveniant, est inventum, ut litterarum testimonio commendentur. Quapropter ad notitiam cupimus pervenire, quomodo alias pro parte Cecilie priorisse ac totius conventus monasterii sanctimonialium s. Johannis prope Sleswiic nobis oblata petitio continebat, quod ipsi ad honorem dei ac b. Johannis patroni sui necnon Andree apostoli et Nicolai episcopi perpetuam vicariam ad altare situm in aquilonari parte ecclesie dicti monasterii de 200 mr. lubic. ad ipsas spectantibus ratione hereditarie successionis devote virginis Katherine Dozenraden ibidemque professe de consensu ejusdemque Katherine, de cujus parentela pecunia eis obvenerat, cum qua jam 16 marcarum redditus in bonis proconsulum et consulum opidi Flensborgensis et in

aliquibus domibus civitatis nostre Sleswicensis sub spe reemptionis empte sunt, fundare et dotare proponunt, dictos redditus et pecuniam, si et in quantum reemptio facta fuerit pro donatione ac fundatione memorate vicarie assignantes; quapropter nobis supplicaverunt, ut prefatos redditus sub ecclesiastica protectione recipere ac perpetuam vicariam ad dictum altare super premissis redditibus instituere aliaque super hoc quomodolibet oportuna facere et Katherine in redditibus predictis quoad vitam ipsius 10 marcas lubic., ex quibus ei de necessariis providere valeat, reservare necnon predictis priorisse et conventui jus patronatus presentandi personam ydoneam tempore vacationis ei donare dignaremur, nos ad honorem dei et virg. Marie et s. Johannis bapt. patroni monasterii donationem et quecumque inde secuta approbamus, hujusmodi redditibus ac summam principalem ac redditus in futurum addendos sub ecclesiastica protectione recipientes, ad altare in parte aquilonari ecclesie monasterii perpetuam vicariam in honorem Andree apostoli et Nicolai episcopi instituimus et confirmamus, decernentes vicarium vicarie per nos institutum gaudere debere omnibus[a] honoribus et libertatibus, quibus ceteri vicarii in eadem ecclesia subjiciuntur et gaudent, quodque ipse ad tempus vite Katherine 2 et post mortem ejus 4 missas in qualibet septimana per se vel per alium dicere sit astrictus et pro salute personarum monasterii, presertim quondam strennui Siffridi Dozenradi M. [*et*] contoralis sue, parentum ejusdem Katherine, deum suppliciter exorare teneatur, Katherine pro vestitu et victu suis 10 mr. ad tempus sue vite necnon pro tempore priorisse ac conventui ad vitam Katherine requisitis ejus consensu, post vero mortem ejus simpliciter vobis aut successoribus vestris personam ydoneam presentandi ad vicariam, quotiens eam vacare contigerit, de consensu Katherine reservandum. Sig. nostrum cum sig. priorisse et conventus predictorum[2]. Et nos Cecilia priorissa ac totus conventus sigillum nostri conventus presentibus duximus appendendum. Datum in conversione Pauli.

A. Perg. med 2 Segl: 1. G. 974; 2. G. 1005*. Slesvig Johannes Kl. Arkiv. — **B.** Perg. med 2 Segl: 1. G. 974; 2. G. S. 83*. Samme Arkiv (*Reg. *5508.*) [7574

a) B: **universis oneribus** [!].

Jan. 28. *Reg. 3757.* Perg. med [8] Segl: 2. Axiij 1; 3. Dxiv 1[a]. (RA. Malmø.) *Rosenvinge, Om Pant 16* (= *Jurid. Tidsskr. XXV, 324*). — Udtog med Datum: 1440 6. [!] Fredag før Kyndelmisse: *Vidensk. Selsk. Skr. IX, 692.* [7575

a) **LDipl.: Duo prima sigilla, not.**

Jan. 30. »Archiebiscop Tuonis i Lund breef innehållandes något contract eller forliikningz skrifft eemällan hr. Lalonem på den eena siidan

och Johannem på Halmstad kyrckiors wägnar, dat. dnica. ante f. purificat. virg.«

[Orig. Halmstad Kirkers Arkiv?] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 41. [7576

Jan. 31. Jeg Boo Pæthersß Smet, Borger i Køghe, har solgt et Stykke Jord af min Gaard, jeg selv ibor, liggende østerst næst Sognepræstens Bolig, 10 siælendske Alen fra Hans Awoxedrwp vester ud langt og 8 Alen bredt nør og sønder til Hr. Niels Jonsß Sognepræst i Køghe, og han har betalt mig forn. Jord. Sig. meum cum sig. discretorum Johannis Aands, Jacobi Nicholai Swdher et Benedicti Kraghs, meorum concivium. Datum Køghe fer. 2. ante purific. Marie.

Perg. med [4] Segl: 1, 3, 4. Bomærker. Siden i Køge Bys Arkiv (RA.). [7577

Febr. 1. ,Nis Wilder giver til den Helligaandshus i Aalborg Fjerdeparten i et Møllested og i en Gaard og et Bol i Svenstrup sønden ved Aaen; ligesom hans Broder Therbern Jensßen i Fielrø har ogsaa givet til Helligaandshuset Halvparten i fornævnte Møllested og Gods; har de og begge givet, hvad dem arvelig tilfaldet er efter deres Søster Kayæ, som døde i Wathstenæ, i forn. Møllested, Gaard og Bol, at styrke dermed Guds Tjeneste og fattige Folks Føde og Ophold. Forseglet af Thetmer Henrichsen og Thomas Gøderichsen, Borgemestre, Oluf Maltisen, Matthis Bork, Swen Orni, Raadmænd i Aalborg. Dat. Alburgi 1. Febr.'

[Orig. Aalborg Helligaandshus' Arkiv.] Udtog af Jens Bircherod: Topogr. Saml. p. Pap., Aalborg e 8, og LDipl. [7578

Febr. 2. Jeg Fiin Laurensß[1] af Harendrop skylder Oloff Brwn 8 Mk. lybsk, som gænge er i Fiwn, for hvilke jeg pantsætter ham et mit Byggested i Scrillinge norden næst Sommers Byggested (1 Pund Korn). Løsning skal kundgøres 1 Thing før Midsommer og 2 efter paa Wentz H.s Thing, og Frugt og Landgilde følge Pengene. Medb. af gode Mænd Hinric Galn Borgemester i Mæthelfar, Per Neielsß[3] Herredsfoged i Wæntz H. og Reymer Pawelsß[4]. Datum die purific. Marie.

Perg. med [4] Segl: 1. Lxvij 1; 3. I Sigilfeltet en Gedde; 4. Bomærke. (RA. Vends H. 8.) LDipl. [7579

Febr. 7. *Reg. *5510.* Perg. med 7 Segl: 1-4, 6-7. Bomærker (1. s icip ion . . . ere); 5. Cliij 1. Senere (jfr. 1458: *Kbhvns. Dipl. II, 108*) til Kbhvns. Petri Kirkes Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 31). *Kbhvns. Dipl. I, 183.* — Jfr. 7423. [7580

Febr. 15. Two archiepiscopus Lundensis. Noveritis Dn. Petrum Absolonis prepositum nostrum quasdam litteras regis nostri nobis in Awsia presentasse, quas litteras inclusas reperiatis. Insuper ad instantiam Dn. prepositi Dn. Kristenciam per nostrum cancellarium citari peremptorie permisimus, ut 6. fer. post dnicam esto michi [ɔ: *Marts 6*]

Lundis compareat, ad obicienda Dn. prepositum responsura. Item instanter petiit DDn. archidyaconum, Michalem Petri et magistrum Paulum, canonicos Lundenses, sibi pro judicibus ordinari, quos dominos talismodi onus petimus acceptare. Pro novis sciatis, Dn. Nicholaum de Hammer M. castrum Sølwisburg nunc temporis habere, et Dn. Nicolaus de Ellinge M. bona dicto castro adjacentia acceptavit, et ambo milites tam super castro quam super bonis sibi adjacentibus litteras patentes regis nostri habent [?]. Qualem finem hoc negotium obtinebit, restat in posterum intuendum. Valete in Christo. Scriptum Næsbyholm crast. Valentini, nostro sub signeto.

Papir med [1 Segl] paatrykt Bagsiden og Udskrift: DDn. preposito, decano ceterisque prelatis et canonicis capituli nostri Lundensis detur hoc. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [7581

Febr. 19. Two archiepiscopus Lundensis. Noveritis, quod Dn. Winoldo Johannis cantori Lundensi prebendam et canonicatum, quos quondam Dn. Jacobus de Høyby in nostra ecclesia habuit, contulimus pleno jure; canonicatum et prebendam, quos Dn. Winoldus prius habuit, fratri nostro Dn. Laurencio Nicholai canonico Roskildensi canonice conferimus, si Dn. cantor canonicatum et prebendam, quos habuit, dimittere voluerit; sin autem, extunc Dn. Laurencio canonicatum et prebendam per mortem Dn. Jacobi de Høyby vacantes conferimus, et de eisdem ipsum in persona cancellarii nostri per annulum nostrum investimus, petentes, quatinus ei locum in capitulo et stallum in choro assignetis juxta vestras consvetudines. Insuper vos instanter rogamus, ut antedicto fratri nostro residentiam quondam Dn. Jacobi velitis assignare, et si fieri potest, similiter petimus pro bonis mensalibus Dn. Jacobi fratri nostro conferendis. Item petimus super hiis bonum responsum, cum sit nostra prima petitio pro aliquo favoroso alicui de nostris per vos exhibendo. Valete in Christo. Scriptum Næsbyholm sabb. ante dnicam. sexagesime, nostro sub secreto.

Papir med [1 Segl] paatrykt Bagsiden og Udskrift: DDn. preposito, decano ceterisque prelatis et canonicis capituli nostri Lundensis detur hoc. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [7582

Febr. 20. Georgius tituli s. Anastasie presbiter, Prosper s. Georgii ad velum aureum, Petrus s. Marie nove diaconus, Romane ecclesie cardinales. Splendor paterne glorie *etc.* Cupientes, ut capella s. Gertrudis in oppido Køge Roskildensis diocesis congruis frequentetur honoribus, fidelesque Christi eo libentius devotionis causa confluant ad illam, quo ibid. dono celestis gratie uberius noverint se refectos, et a Christi fidelibus jugiter veneretur, omnibus vere penitentibus et confessis, qui dictam capellam in nativitatis, circumcisionis, epi[*p*]hanie,

resurrectionis, ascensionis, pentecostes, trinitatis et corporis dni. necnon conceptionis, nativitatis, presentationis, annuntiationis, visitationis, purificationis et assumptionis Marie ac nativitatis Johannis baptiste, Petri et Pauli ac aliorum apostolorum, Laurentii atque Nicolai, Erasmi et Gertrudis, Anne et Birgitte, Kanuti et Olaui regum, inventionis et exaltationis crucis, 4 evangelistarum et ecclesie doctorum, omniumque sanctorum, et ipsius capelle festivitatibus visitaverint annuatim ac alias, quicunque etiam pro reparatione et conservatione edificii, calicum, librorum et aliorum ornamentorum pro divino cultu inventorum, quotienscunque manus porrexerint adjutrices ac cimiterium capelle circumierint ac pro inibi defunctis pater noster et ave Maria dixerint ac corpora sepelienda inibi associaverint, divinis officiis interessendo oraverint, quandocunque et quotienscunque premissa aut aliquid premissorum fecerint, nos pro qualibet vice 100 dies de injunctis penitentiis relaxamus. Nostra sig. Datum Rome die 20. febr. pontific. Dn. Eugenii IV anno 15.

[Perg. med 1 Segl (»spoleret«). Køge Kirkes Arkiv.] Afskr. af Langebek [ex copia Mylii]: LDipl. [7583

Febr. 24. *Reg. 3758.* Perg. med [3] Segl: 2. Bomærke. (RA. Voldborg H. 92.) *Rosenvinge, Om Pant 11* (= *Jurid. Tidsskr. XXV, 319*). [7584

Marts 9. Jeg Pær Lasson Smyd[1] Borger i Køpenhaffn oplader med min Husfrue Cristinas Samtykke hæderlig Anders Jensß a. w., Forstander i s. Agnetis Kloster i Roskilde, al min Rettighed i en Gaard, Hus og Jord i Roskilde i s. Michaelis S. norden til Torffgaden, som Tyghe Smyd pantsatte mig, med de Breve, jeg har paa den, og har oppebaaret fuldt for den. Medb. af Jepp Jensß Borgemester i Roskilde, Anders Ogesß, Thomas Trvuelß, Raadmænd, Jens Skrædher Byfoged, Pær Jeppsß og Lang Hans, Borgere sstds. Givet og skrevet i Køpn. fer. 4. post dnicam. invocavit.

Perg. med 7 Segl: Bomærker (de 6 sidste utydelige). Roskilde Agnete Kl. Arkiv (RA. Roskilde 89). [7585

Marts 12. Jeg Pæther Clausß[1] af Westerbek V. har oppebaaret af Hr. Anders Brok, Kannik i Ribe, 80 lybske Mk. i gode Stæderpenge, gæve i Lybke og Hamborgh, for hvilke jeg sælger og skøder ham 2 byggede Gaarde i Risby S. i Huidinge H. (Jes Jonsß, 4 Tdr. Byg; Maye Jeskone, vesten ved Kirken, 3 Skill. ængelske). Afgaar de forskrevne Gaarde og Gods ham i nogen Maade, tilbinder jeg mig at gengive ham Pengene i samme Mønt inden $^1/_2$ Aar derefter. Item skal jeg skøde ham de 2 Gaarde paa Huidinge H.s Thing, naar han varer mig ad 8 Dage tilforn. Sig. meum cum sig. Nicholai Cristierni

archidiaconi, Henrici Stangenbergh[3] canonici Ripensium, Lidichini Hertleui, Roo Nicholai, proconsulum ibid., Claus Suenonis A. et Petri Nicholai[6] advocati in Huidinge H. Datum die Gregorii.

Perg. med [7] Segl: 1. Giij 7; 3. G. 867; 4-5. Bomærker; 6. Fxlv 3; 7. Utyd. (ikke Skjold). Senere til Ribe Kapitels Arkiv (RA.) [7586

Marts 18. Testamente af Marquard Clawesson, Borger i Burg paa Femern.

Perg., udskaaret for oven. Burg Bys Arkiv (Statsark. i Slesvig). Udtog i *SHL. Urkundensamml. III, 2 Th., 51.* [7587

Marts 23. Bisp Cristiern af Ribes Skøde til Hr. Niels Ericß af Langtinde paa Gods i Eghebergh By.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 815; 2. G. 836. (RA. Ginding H. 39.) *Harsyssels Dipl. 37.* [7588

Apr. 9. Wilken Pixstens Fuldmagt for Kannik Anders Brok til at kræve et Brev paa Gods i Fellingh.

Perg. med 5 Segl: 1. Lxi 18; 2. G. 863 (Frille); 3. G. 867; 4. Bomærke; 5. Lxliv 7. Senere (vistnok med **6200**) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 38.* [7589

Apr. 11. Kannik Jon Tulisøn og Jes Bosß V. oplader Kannik Anders Brok Pantegods.

Perg. med 5 Segl: 1. G. 872; 2. Hxv 2 (Gyrstinge); 3. G. 867; 4. G. 929; 5. Lxi 18. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.) *Harsyssels Dipl. 39.* — Jfr. **6199-200.** [7590

Apr. 20. *Reg. *5520.* Perg. [med 1 Segl]. (RA. Mols H. 39.) *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 72.* [7591

Apr. 21. *Reg. *5521.* [Orig. Kbhvns. Nicolai Kirkes Arkiv.] Afskr. af Jon Mortensen: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 80.* [7592

Apr. 28. Jeg Otte Skinkel i Ruthegordh R. har annammet af hæderlig og velbaaren Hans Krwkkow det Gods i Androppe, hvilket han indløste af Jesse Mikelsß og Kiæll Tuisß Arvinger, en Gaard i Broby (Staffin), hvilken han indløste af Prior Jegub, der er kaldet Gedh, en anden Gaard i Broby, hvilken er tilfaldet hans Husfrue af Arv efter hendes Fader, den skal Hr. Frædhrik indløse om Mortensmisse og forsvare, og kendes mig hverken at have pantet eller købt forskr. Gods, men hvad det kan rente, skal være Hans Krwkkows, hans Husfrue Annes eller hans Arvingers, og naar han, hans Husfrue, eller hans Arvinger vil have Godset igen, skal det være rede uden Hinder. Medb. af gode Mænd Hr. Erik[3] Sognepræst i Bogens, Claues Ransow V., Nesse Tuiß Borgemester sstds. og Jesse Perß[5] Bymand i samme By. Datum 5. fer. ante f. Philippi et Jacobi.

Perg. med [5] Segl: 3. Jfr. Maria (s' erici iohis pbri); 5. Bomærke. (SvRA.) [7593

Maj 2. Bisp Henniches Magtbrev for Præsten Michel Grubbe.
[Papir. Fuglse Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 322: *Kirkehist. Saml. 4 R. II, 277.* [7594

Maj 13. Lyder Æsbernsson sælger Stenfeld 1 Gaard i Wynem.
Perg. med [5] Segl: 1. Lxxij 52 (Emmiksen); 2. Fxliij 12 (Lange); 3. G. 925; 5. Hxxxi 2. Senere (jfr. 1446 $^{9}/_{10}$) til Ribe Kapitels Arkiv (RA. Lo H. 23). *Nielsen, Jydske Thingsvidner 96.* — Jfr. 1449 Maj 3. [7595

Maj 19. Jeg Henric Ostrethß[1] har solgt velbaaren Hr. Jeop Lunge af Nesby R. alt Gods og Ret, som jeg har i Regenstrop i Flackebergs H., og Brevene, som lyder paa Godset, som jeg arvede efter min Fader, med al den Jord, min Fader skiftede til sig af Hr. Anders Jeopß, som og ligger paa Regenstrop Mark, og Brevene med, og har derfor oppebaaret fuld Værd. Medb. af gode og velbaarne Anders Jenß[2] af Boreby, Jep Lunge[3] af Swansberg, Anderss Lunge[4], Eric Jenß[5] og Pæther Galen[6]. Datum Korsør fer. 5. post dnicam. cantate.
Perg. med 6 Segl: 1. Dvi 15 (Krag); 2. Li 12 (Passow); 3. Fxvij 20; 4. Fxvij 21; 5. Clxiv 9; 6. Bomærke. (AM. LXI, 28.) — Hertil 3103, 3937, 4517-18, 4629, 4655, 5159, 5259; jfr. 7597, 1447 Apr. 26. [7596

— Jeg Henric Ostretß[1] har solgt velbaaren Hr. Jeop Lunge af Nesby R. alt Gods og Ret, jeg har i Reynstrop, for 14 lødige Mk., som det andet derpaa givne Brev [ɔ: 7596] udviser, og oppebaaret de 14 Mk. Medb. af gode og velbaarne Awe Lunge[2], Powel Bille[3], Anders Jensß[4], Anders Lunge[5] og Pether Galen[6]. Datum Korsør fer. 5. post dnicam. cantate.
Perg. med 6 Segl: 1. Dvi 15 (Krag); 2. Fxvij 6; 3. Lxx 4; 4. Li 12 (Passow); 5. Fvij 21; 6. Bomærke. (AM. LXI, 27.) [7597

Maj 28. *Reg. *5522.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 361.* [7598

Juni 2. *Reg. *5523.* Perg. [med 4 Segl]. Eidersted Lands Arkiv (Slesvig Statsark.). — [Efter en anden Orig.?]: *Beccau, Husum 242; Schlesw.-Holst. Provinzialberichte IV, 50.* [7599

Juni 12. Jeg Gyzlæ Prebørnsdotter har oppebaaret af hæderlig og beskeden Lydeke Jensß i Fredherslefuæ 20 rynskæ Gylden og 20 Mk. Penge, for hvilke jeg pantsætter ham en Gaard i Walborgs H. i Synder Hwylwingæ (Hæmmingh, 4 Pund Korn), og tilbinder jeg mig at udgive inden Jul de Penge og Landgilden. Sker det ikke, skal [*han*] have Gaarden til brugeligt Pant; Løsningsdagen skal være Martens Dag, og Landgilden følge Hovedpengene. Medb. af hæderlige Magnus Clawsß i Tibirkæ og Fynkænno, min Embedsmand paa Ekholm. Givet paa Ekholm dnica. trinitatis.
Perg. [med 3 Segl]. (RA. Voldborg H. 93.) LDipl. [7600

Juni 15. *Reg. 3762.* [Orig. paa Tysk. Antvorskov Kl. Arkiv; senere hos Jørgen Rosenkrans.] Udtog paa Latin: Bartholin K 159. (Fuldstændigt: *Lünig, Reichsarch. XVI Spic. eccl. I. Cont. 112.*) [7601

Juni 21. Jeg Eric Nielsß af Tym R. giver min Søn Hr. Eric Ericsß R. det Pant i Gaazetofftæ Gaard og Gaazetofftæ By, som jeg har af Mathes Fredbyørnsß for 1000 lubesche Mk. Item er det min gode Vilje, at min Søn giver sin Fæstemø Jomfru Kirstine, Hr. Karl Knutsß Datter, de forskrevne 1000 Mk. til Morgengave og gør hende Forvaring i forskr. Gods. Mit Indsegl, og har jeg bedet Biskop Gerdh af Børlom, velbaarne Hr. Olaff Lunghe og Hr. Pædher Ericsß, RR., og Buggi Nielsß, a. w., hænge deres Indsegl *osv.* Datum fer. 3. infra octavas corporis Cristi.

Perg. [med 5 Segl]. (RA. Arts H. 22.) LDipl. [7602

Juni 23. Jeg Jæchop Maghensß Borgemester i Malmøge har lejet, saa længe jeg og Mette Gotzskalksdotter min Hustru lever, og hvilken længer lever, 1 »helghegesthus« Gaard af Lund, som ligger her i Malmøge østen det »almenningx strædhæ«, som løber fra Athelgaden til Søndreport og sønden den Gaard, som Pedher Dwnk i bor, og norden næst det Vandløb, som løber mellem den Gaard, jeg nu har, og hvilken Gaard staar paa et Stykke af en gammel Badstue, for 6 Skill. Grot hvert Aar at give paa Mikkels Dag »helghegesthus« eller hvo derefter kommer med deres Brev, dette første Aar undtaget, da skal ingen Landgilde gives deraf. Item »thorff« Gaarden megen Bygning ved og er »ganze udsidhen«, og bygger jeg den Badstue vel og et Forhus og tækker med Sten og siden anden Bygning, da skal efter vor Død i 20 Aar bade i Badstuen 4 fattige Folk en Tid om Ugen og gives hver af dem 1 Hvedelev for 1 lybesk og 1 skonæ Sild for vore Sjæle og alle kristne Sjæle. Naar jeg og min Husfrue er døde, skal Gaarden med Badstue og Bygning, som da staar paa Gaarden, komme frit igen til »heliægesthus«. Item skal jeg og min Husfrue holde Gaarden fri for al Tynge og Paalæg, som kan paarøre Byen, uden Byen »wore forthinget«, det Gud forbyde. Medb. af beskedne Mænd Peder Smed Raadmand, Magens Jensß min Brodersøn og Magens Hansß, Bymænd sstds. Datum Malmøgis octava corporis Christi.

Perg. [med 4 Segl]. (SvRA.) [7603

Juni 27. Jeg Kyrstenæ Jensdater[1] paa Skern, Hr. Hennyngh Potboskes Efterleve, er skyldig Jes Gregorß Borger i Randers 30 lib. Mk. »firleyæ« Mønt, for hvilke jeg pantsætter ham og forhøjer det Gods, som min Husbond udsatte Jes Terbernß, der var Borger i Randers, for 24 lødige Mk., som hans aabne Brev der paa [ɔ: 5817] udviser,

som er 3 Gaarde i Hal H., i Gasom S., i Hvytsten By, det Gods panter jeg og »ophøver« ham for de fornævnte 30 lybske Mk. over det, som det tilforn stander. Naar det skal løses, skal advares paa Hal H.s Thing 3 Thing før Midsommer, og Løsningsdagen skal være Michels Dag, og Skylden følge Hovedpengene. Medb. af gode Mænd Bordh Jenß, Yerr Cristernß, VV., Pedher Nielß Borgemester i Randers, Nis Simonß[5], Jon Anderß[6], Raadmænd, Wlf Perß[7] og Matiss Jeiepß[8], Borgere sstds. Datum Mand. for Petri et Pauls Dag.

Perg. med [8] Segl: 1. Lxl 2 (Falk); 5, 6, 7, 8. Bomærker (7. s olef pederson). (RA. Nør Hald H. 6.) LDipl. [7604

Juli 3. Vi Bardh Jensß[1] og Kirstine Falksdatter af Skiærne har skødet og solgt velbaaren Hr. Otte Nyælß af Biørnholm R. vore Gaarde og Gods i Nørre H. Dywrs: Ørbæk Gaard i Ørum S. (Tyghæ Pæterß), 3 Gaarde i Ørbæk (Anders Liwelß, Pæther Starsß og Jehane Kannes), Ørbæk Mølle; og har oppebaaret fuldt Værd. Medb. af gode Mænd Erik Lunow Foged paa Kalføø, Therben Esgiß[4] af Rimsø, Anders Pætz af Holme, Owæ Henrikß af Ingwarstorp, VV., Pæther Michælsß Borgemester i Randers og Olæff Pætherß Foged i Skiærwath. Givet Sønd. efter vor Frue Dag visit.

Perg. med [8] Segl: 1. M 12; 4. Hxl 13 (Udsøn). (Arkivet paa Benzon.) LDipl. [7605

Juli 7. *Reg. *5525.* [Orig. København Kapitels Arkiv.] Samtidig Afskr. paa Papir: RA. Reg. 30, 1. Afd., Fasc. 5, Art. 2, Nr. 2. *Kbhvns. Dipl. II, 81* (udfyld: recepisse sub conditionibus infra, primo v[idel. quod] ego Hermannus et uxor mea Sice predictam[!] necnon liberi nostri 2 mr. argenti bone monete et dative, unam videl. ante f. pasce et aliam ante f. s. Michaelis tempestive persolvendas predicto Dn. Johanni Hermanni vel successore ejus de ipsa curia ratione . . . . [anni]s singulis erogabimus. Item predictam curiam edificemus et edificatam in bono statu . . . . quicquid in ea de novo construxerimus sub tectura lapidea conservabimus et edificia . . . . a constructa vel per amplius construenda sine predicti Dn. Johannis [Herm]anni vel ej . . . . dicto capituli consensu nullomodo vendamus vel quomodolibet alienemus . . . . si que ex mandato principum vel ville ipsi curie imposita . . . . solvere te . . . . prescriptis . . . . successori presentes litteras revocandi libera sit facultas. Item nobis Hermanno una cum uxore mea Sice predicta et nostris liberis, ut premittitur, de meo[!] sublatis, prenominata curia cum omnibus edificiis et meliorationibus suis ad antedictum altare sanctorum trium regum sine reclamatione quorumcumque libere revertatur). [7606

Juli 10. *Reg. *5526.* [Perg. med [2] Segl: 1. Biskop Nicolaus af Slesvig (vel G. 974). Ark. paa Rosenholm.] Afskr., rettet af Langebek 1761: LDipl. *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 74.* [7607

Juli 16. *Reg. *5527.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 429.* [7608

Juli 18. Jeg Boo Laurensß Borger i Køghe har solgt Mester Laurens Olsß Kannik i Roskilde det Hus og Grund, jeg ibor, med fri Indgang og Udgang, op og ned ved 15½ siælendsk Alen langt, nør og sønder Bredden tvært over Gaarden liggende i min fæderne Gaard mellem det, jeg gav »w[?]ise« Niels til tvende Tider med min Datter Bolle. Det Gods har jeg skødet Pæther Troelsß i Skød paa Mester Laurens' Vegne, og Mester L. har betalt mig efter min Vilje. Sig. meum cum sig. discretorum Gerardi Johannis advocati in Køghe, Henrici Nykøpings, Kanuti Bertoldi, proconsulum, Laurencii Rothe, Hermanni Brynzels, consulum, et Petri Johannis notarii ibid. Datum Køghe fer. 2. ante diem Margarete.

Perg. [med 7 Segl]. (RA. Danske Selsk. Membr.) LDipl. [7609

Juli 24. Hinricus Stangebergh[1] canonicus Ripensis et prepositus in Jællingsyssel, Johannes Asceri curatus ecclesie Wædel, Olauus Johannis[3] proconsul, Andreas Petri[4] et Bertoldus Nicholai[5], tutores ecclesie ejusdem. De consensu meliorum parrochianorum capitulo Ripensi omnia bona ecclesie parochiali Wædel data a nobili Dn. Ingerth, relicta Nicholai Woghensß de Høwetgardh, videl. ½ attingh terrarum, prout in literis super hiis confectis expressius cavetur, in par. Garstzløff sita ac diu ab eadem ecclesia quite possessa, in permutationem pro curia ipsius capituli in villa et par. Winningh scotamus. Insuper obligamus ecclesiam Wædel et suos rectores eidem capitulo antedicta bona ad appropriandum a justa impetitione cujuscunque, quod si non fieret, antedicta curia in Winningh capitulo cedat. Sig. nostra. Datum vig. Jacobi.

Perg. med 5 Segl: 1. G. 867; 2. Utydeligt Skjold; 3, 4, 5. Bomærker. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7610

Juli 27. *Reg. *5529.* Perg. [med 1 Segl, nævnt i LDipl.]. (RA. Reg. 69, Unævnt Gods 12.) *Danske Saml. I, 170.* [7611

Aug. 1. Two archiepiscopus Lundensis. Dolenter referimus, quod quidam ecclesiam nostram ...heri violaverunt, et aput nos fuerunt Jacobus Henrici de Thordhorp cum fratre suo et Henningus Mæghenstorp, quos dure redarguimus, qui se talis modi nephandi operis reddiderunt totaliter immunes. De mane vero misimus clientulum nostrum ad Ericum Kummedige M. pro treugis ponendis inter partes et ad audiendum, quod ipse intendit facere pro reconciliatione ecclesie. Ideo vestrum requirimus consilium, qualiter in hoc negotio sit agendum, ne facilitas venie incentivum tribuat delinquendi, et ponderetis, utrum

sit utile pro ecclesia, quod de novo consecretur sub colore peracti operis et sic sit, quod dominica proxima consecraretur, et ejus dedicatio transferatur in dnicam. post f. Laurencii, sic quod illa dominica perpetuis temporibus maneat celebranda, vel quod tantum reconcilianda sit. Super premissis nobis vestrum consilium dirigatis. In Christo Jhesu valeatis. Scriptum Fliginge die Petri ad vincula, nostro sub signeto.

Papir [med 1 Segl] paatrykt Bagsiden og Udskrift: DDn. decano, archidyacono ceterisque prelatis et canonicis ecclesie nostre Lundensis detur hoc. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [7612

Aug. 22. Bølling H.s Thingsvidne om en Gaard i Breyning.

A. Perg. med [10] Segl: 1. Utydeligt Bomærke; 2. G. 930; 3. G. 928; 6. Gxvij 21; 8. Bomærke (s wilhatis torkelson); 9, 10. Bomærker. *Harsyssels Dipl. 39.* — **B.** Perg. med [10] Segl: 1. I Sigilfeltet en Stjerne; 2. G. 930; 5. Hxx 3; 6. Gxvij 21; 7. Clvij 1; 8. Bomærke (s wilhatis torkelson); 9, 10. Bomærker. *Nielsen, Jydske Thingsvidner 42.* — Senere (1459? jfr. *Kinch I, 347*) til Ribe Kapitels Arkiv (RA. Stiftskisten 246 og Bølling H. 44). — Jfr. Nov. 17. [7613

Aug. 24. Jeg Hans van Cleuen[1] Borger i Lund har solgt beskeden Mathies Kannestøber en Jord i Lund i s. Magnus Kirkesogn mellem Kapitels Jord, »som Jens Ascersß humble gardh ær oc nu uppa boor« og Byens Jord, som ligger op til s. Magnuse gadhe, og har oppebaaret fuldt derfor. Sig. meum cum sig. discretorum Æbbe Truwetß[2] proconsulis Lundensis, Petri Bugghe advocati, Michaelis Petri consulis et Nicolai Busk villani ibid. Datum et actum Lundis die Bartholomei.

Perg. med [5] Segl: 1. Utydeligt Skjold; 2. Hxxxij 1; 5. Utydeligt. (SvRA.) [7614

Aug. 27. Michel Mwnk Husfoged paa Biygholm, Pether Loffteskow Herredsfoged i Biære H., Olaff Petherß, Jeppe Nielsß, Bymænd i Horsnes, Lawe Korri, Jesse Michelß, Jesse Bunde, lille Awe. Lørd. efter Bartholomei Dag paa Biære H.s Thing inden 4 Stokke fik velbaaren Hr. Niels Mandropp i Baritskow et Thingsvidne af 8 lovfæste Dannemænd: Awe Skole V., Pether Andersß Foged i Boller, Lasse Andersß Foged i Palnsgord, Olaff Pethersß, Nisse Porss i Horsnes, Nisse Powlß i Spettropp, Jesse Bendß i Daknes, Jesse Pethersß i Dawgord, som vidnede, at de hørte og saa et Brev med Indsegl: 5921. Item vidnede de, at Kongens Brev var 37 Aar gammelt.

Perg. med [8] Segl: 2, 3, 6, 7. Bomærker. (RA. Barritskov.) LDipl. u. 1421 $^{23}/_{6}$. [7615

Aug. 30. Bønder og Almue i Liiszby[!] H. Tirsd. efter Bartolomei Dag æskede hæderlig og velbyrdig Hr. Otthe Nigelsszen R. i Børnhalm et Thingsvidne af 8 Dannemænd: Jessz Nielsszen i Hiørtssziø,

Worm i Hesszelbally, Jessz Persszen i Jellsteth, Per Matsen sstds., Jessz Persszen i Hesszelbally, Myckel Smyth i Wossznes, Paawell Mogenszen i Methelby og Symen i Wosnes, hvilke vidnede, at de saa paa Liisszby H.s Thing 12 lovfæste Dannemænd af de ældste og viseste: Jessz Mickelsszen i Rodscoff, Jessz Esszkilsszen, Per Tugesszen i Thudker, Helly Persszen i Myrke, Jessz Worthe i Stoffruupp, Myckell Jensen i Stæryngh, Per Jensszen ibid., Kæll Deghen i Egu, Krystern i Hesszelballigh, Nissz Myckellsszen i Hughworthe, Nissz Bund i Benstrup, Pouel Persszen i Thodbergh lovlig var tilkrævede med trende »laghdagh« og møde paa Lyndu Mark og adskille, hvo ret Ejer var »ath« Lyndu Mark; da bedes de 14 Dages Tog at æske for, om nogen havde Brev paa Lyndu Mark anden end Hr. Otte Nielsszen R. og Anderssz Petss; da kom der intet Brev; saa mødte de 12 Mænd i Lyndwath den 14. Dag, efter at de havde dem Tog æsket; da adskilte de det saa, at der var 13 Byggesteder og der var 20 »thysinde« Jord, da »lanthe« de halvandet »thyund« Jord til hvert Byggested og da var der $^1/_2$ »thyund« Jord over; saa kom disse 12 Dannemænd inden 4 Stokke, vidnede, at Hr. Otthe Nigelsen R. og Anders Petss var rette Ejere »ath« Lyndu Mark; var det saa, at nogen anden vilde kendes Lod i Lyndu Mark at have, skulde de komme for med deres skellige Bevisninger og vidne dem ind med Rette, som vor Landslov udviser. Vort Herreds Indsegl med flere gode Mænds Hr. Oghe Bispens Official i Arssz, Jessz Nielsszen i Hiortsiø, Per Udsen i Spurningh og Jessz Persszen i Benstrup. Datum *etc.*

[Perg. med . . Segl, hvoraf 3 bevarede. Ark.' paa Rosenholm.] Afskr., rettet af Langebek 1761: LDipl. — Jfr. 7617, 7620. [7616

Aug. 30. Bønder og menig Almue i Øster Lisberg H. Tirsd. efter Bartholomei Dag fik paa Lisberg H.s Thing velbyrdig Hr. Otte Nielsszøn i Byørnholm R. Thingsvidne af 8 Dannemænd: Nis Yrting i Hyorthøw, Jes Wordu i Skeffstrup, Nis Olafsen i Ingdrop, E[*s*]bern Griis i Swinebodhe, Jes Gynes, Per Tygesen, Nis Lund og Jes Se-werinsen i Skæring, hvilke vidnede, at de saa, at samme Dag paa Thinget velbyrdige Mand Anders Pets i Holmæ paa den ene Side og Marthin Jensen, Hr. Henric Knwtsens Svend, og Per Bondes Arvinger, som boede i Krageberg, paa den anden, gav dem baade i Retten om Lavhævd, som Martin Jensen frembød paa den Lod, som han sagde sig at have i Lindu Mark paa Per Bondes Arvingers Vegne, hvad heller han skulde indværge den Lod i den Mark, Per Bonde først vedkendtes, eller den Lod, han sidst vedkendtes; da blev der udnævnt 12 gode Mænd, og de sagde, at de paa baade Sider vilde blive ved den Ret, som de den før fandt om forskr. Lavhævd: Hr. Awæ Nielsøn

Bispens Officialis i Ars, Eric Lunow V., Per Bendtsøn i Wordu Gaard, Hæly Persen i Myrky, Per Tygesen i Thytker, Jes Michilsen i Ruskow, Jes Eskilsen sstds., Jes Wordu i Skeffstrop, Kel Dekn i Æggu, Jes Nilsøn i Hyortshøw, Nis Persen i Bentstrup og Cristiern i Hæselbalg, hvilke gik uden Stokke og beraadte sig; da viste de 2 Bønder Jes Nilsen i Hyortshøw og Nis Persszen i Bendstrop inden Stokke og spurgte Martin Jensen ad og Per Bandes [!] Arvinger, om de havde noget arvet eller købt eller pantet i Lindu Mark, siden Per Bonde døde, eller og havde »byggested« i Lindu eller til hvad Gaard den Lod tilligger, som de vedkendes i Lindu Mark, eller og nogen Bevisning paa forn. Lod, anden end som de siger dem at have arvet efter Per Bonde. Da svarede Martin Jensen og Per Bondes Arvinger, at de havde ej »byggestet«, ej arvet, ej købt eller pantet i Lindu Mark, siden Per Bonde døde og havde ej andre Bevisninger, end de havde arvet 5 »tywndinge« Jord i Lindu Mark efter ham. Da indgik de 12 gode Mænd, og Hr. Awæ sagde Retten frem, at var det saa, at Martin Jensen eller Per Bondes Arvinger skulde gøre Lavhævd paa den Lod, de sagde sig at have i Lindu Mark, da skulde de gøre Lavhævd paa en »tywnding« Jord, som Per Bonde først vedkendtes paa Thinget, og ej paa flere, uden de havde siden faaet mere Ret i samme Mark enten med Pant, Køb eller Arv, da skulde de gøre der Lavhævd paa, saa meget som gode Mænd dem tilfandt paa Thinget, at de Ret til havde og Landsloven udviser. Vort Herreds Indsegl med gode Mænds Hr. Awe[2], Hr. Michel Jensen Sognepræst i Hornslet, Per Ytsøn i Spørind og Jes Persen i Ælstet. Givet *osv.*

[Perg. med 5 bevarede Segl; i 2.: S. Avonis Nicolai officialis. Ark. paa Rosenholm.] Afskr., rettet af Langebek 1761: LDipl. — Jfr. 7616. [7617

Sept. 1. Dn. Adolpho duci Sleswicensi *etc.* et Dn. Margarete uxori sue Benedicta abbatissa et frater Ericus viceconfessor monasterii s. Marie et Birgitte in Watzsteno[1] ceterique sorores et fratres ibid. Vos tanquam benefactores precipuos in nostram confraternitatem colligimus, concedentes vobis participationem bonorum omnium, videl. missarum, horarum, psalteriorum, vigiliarum, orationum, jejuniorum, elimosinarum, predicationum, indulgentiarum ceterorumque piorum operum in monasterio nostro. Volumus, cum obitus vester apud nos fuerit nuntiatus, idem fiet pro vobis officium, quod pro specialibus amicis nostris facere consvevimus. Sig. nostra. Datum Watzstenis die Egidii.

Perg. med Klostrets Segl. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XV, 13). LDipl. [7618

Sept. 27. Vi Christopher Konge tager alle de, som i Spitalet er i Lund, under vort Værn og deres Tjenere, Hjon og Vornede og stadfæster dem alle deres Privilegier, som Kongerne i Dannemarck og Swerig har givet dem, som deres Breve udviser, hvilke vi har ladet fæste til dette vort Brev; og forbyder vi *osv.* Datum monasterio Dalbye die Cosme et Damiani, nostro sub secreto.

[**A.** Orig. Lunds Hospitals Arkiv; siden i SvRA., anført i Specifikation, Bl. 349 Nr. 9.] Afskr. [efter »Ol. I. Baggeri Libro privil. capit. Lund., a Dn. Prof. Bringio communicato«] af Langebek 1764: LDipl. Afskr. efter »Lunde Akademis røde Kopibog« 1755: LDipl. — [**Aa.** Vidisse 1549 Dec. 11. Samme Arkiv.] Afskr.: Kapitlets Privilegiebog fra o. 1660 (RA.) Bl. 94 v. [7619

— Jon Berth Herredsfoged i Liisberg H. Tirsd. før Mychaelis Dag fik beskeden Jon Berth et Thingsvidne paa Hr. Otte Nigelsøns Vegne, R. i Børnholm, med 8 Dannemænd: Myckel Jensszen i Skærningh, Keel Deghen i Egu, Jessz Persen i Jælsteth, Nissz Staffensszen ibid., Jes Powelsen i Lyndwyth, Nissz Sunderjud ibid., Claus Rodstoft, Dauid Jonsszen i Thodbergh, hvilke vidnede, at de saa, at Morthen Jensszen svor selv tolvte hans Moder en Tredjedel til af 25 Furer over alt Lyndu Mark til Per Bundes Gaard i Kraghberg, og var Morthen Jensen hans Thinghøring inden de 4 Stokke og mælte hans Lov »stethugh« paa saa meget, som forskrevet staar. Vort Herreds Indsegl med gode Mænds Mychel Jensszen i Skærningh og Jes Persen i Jelsteth. Givet *osv.*

[Perg. (Ark. p. Rosenholm)]. Afskr. af Knudsen [efter Afskr., rettet af Langebek]: LDipl. (*Reg. *5545.*) — Jfr. 7616. [7620

Sept. 28. ‚Den 28 Septbr. gav Nisse Svæniksen og Jesse Svæniksen af Raakiælde, Bønder, samt deres Moder og Søster til Helligaandshus i Aalborg deres Jord i Svenstrup, og var dem af deres Fader Svænike Nielszen arvelig efterladt‘.

[Orig. Aalborg Helligaandshus' Arkiv.] Udtog af Jens Bircherod: Topogr. Saml. p. Pap., Aalborg e7, og LDipl. [7621

Okt. 9. Jeg Stenfeld[1] V. oplader Hr. Clawes Cristiernsß Ærkedegn og Hr. Anders Brok Kannik og Kirkeværge i Riibe min Gaard i Wynwm (Dysdrop S., Lyde H.), som jeg købte af Lyder Æsbærnsß, med alle aabne Breve, jeg derpaa har, for den Gaard, jeg har faaet igen af dem i Har Syssel i Stafby S., som hørte til Vor Frue Kirkes Bygning i Riibe. Medb. af gode Mænd Hr. Gwnde Nielsß[2] R., Iwen Pæthersß af Koxbøl[3] og Clawes Ghørdhs[4], VV. Skrevet Dyonisii Dag.

Perg. med 4 Segl: 1. Fxxvij 1; 2. Fxliij 12 (Lange); 3. Lxxiij 29 (Rosenkrans); 4. Lij 20. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 7595, 1449 Maj 3. [7622

Okt. 10. Vi Awæ Nielssøn Biskoppens officialis generalis i Arus kundgør, at anden Dionysii Dag havde vi ladet stævne efterskrevne Bygdemænd og Biskopsvidne: Hr. Peter Lycky Landsdommer i Nørrejwtland, Hr. Langæ Awæ R., Nis Munk af Holbekgord, Jes Stigsøn af Ormsløff, VV., Jes Micher[!]sen af Rudhskow, Seuerin af Skowstorp, Nis Symonsøn af Hadberg, Anders Nilssøn i Tilst og Nis Thordsøn sstds., Bønder, hvilke mødte i Arus Gaard om Trætte og Dele at adskille mellem velbyrdig Hr. Otte Nielsøn i Byørnholm R. og Marten Jenssøn, Hr. Henric Knudsøns Svend, om en Lavhævds Ed, som Martin Jenssøn havde svoret selv tolvte paa Lindwedh Mark i Lisberg H. Da lagde begge deres Breve og Bevisning for Retten, og blev de granskede paa begge Sider, og fuldbyrdede de dem saa tilsammen fornævnte Bygdemænd med Biskopsvidne, og sagde saaledes, at den Lavhævds Ed, som Martin Jenssøn gjorde, bør ej at blive ved sin Magt efter begges Bevisning, og havde han og hans Lovsmænd gjort Ulov, og mælte dem nederfældige »til fullæ mælæ«. Men vil Martin Jenssøn vinde sig nogen Jord til paa Lindwedh Mark, da tale han sig til, som Lov er, og mælte de Hr. Otte Nielssøns og Anders Petzes Brev og Bevisning ved deres fulde Magt, saa længe til de blev fældede, som Ret er. Og mælte de alle Martin Jenssøns Brev og Bevisning magtesløse at blive, som givne er til den Tid. Sig. nostri officialatus cum sig. honorabilium, nobilium et discretorum mag. Johannis Ivari[2] archidyaconi, Marquardi Skernow[3] prepositi, Hartwici Splid[4] cantoris ecclesie Arusiensis, Petri Lycke, Awonis Awonis, MM., Nicolai Munk, Johannis Stigoti, AA., Johannis Michaelis et Andree Nicolai, antedictorum denominatorum. Datum *etc.*

[Perg. med 10 Segl: 2. G. 754; 3. G. 753; 4. G. 875* (kun Nr. 9 fattes). (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr., konfereret af Langebek 1761: LDipl. — Jfr. 7616. [7623

Okt. 12. Jeg Claus Ronnow, R. og Høvedsmand paa Nyborgh, har oppebaaret af hæderlig og velbyrdig Hr. Otthe Nielssøn R. 400 lubesche Mk. i »fireleye« Mønt paa Kongens Vegne. Sig. meum. Datum fer. 4. post f. Dionysii et soc. ejus.

[Perg. med 1 Segl. (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr. af Langebek 1761: LDipl. [7624

Okt. 18. *Reg. 3768.* Perg. med Kongens Sekret (Brudst.). Malmo Bys Arkiv. *Rosenvinge, Love V, 94* (sanct*i* Luce - om m*essemye* oc - ouer*wowæ* oc - [§. 1] bøøn *oc* bodh. — [§. 2.] *Item ath Malmøges byfred i haffuit schal recke till then annen reffell oc ther forinnen, swo ath hwat sagefald ther faller uden then annen refell, then tagher wor foghet uppa wore weynæ oc ecke byen.* Hwat sagefald - privilegis *uthwiselse* oc. — [§. 4.] *Item um* pryntzel - slactere oc tilslagher. — [§. 5.]

foghet *oc wore* borgemestere. — [§. 6.] han *scall* swærye. — [§. 8.] Engen scall uthfiske eller gotz uthskibe aff M., han ær. — [§. 11.] faller *ther* nogher brøde. — [§. 13.] borgemestere *eller* radet *i Malmøge* enghæ nyy alæghe legge uppo uden - Haffn*ensi*). Udtog med Datum: die Lucie: *Hist. Tidsskr. IV, 550.* [7625

Okt. 21. Vi Jepp Olufson Degn i Roskilde, som er skikket en Dommer af menige Landemode, som i Roskilde nu nylig var holdt, mellem underskrevne Dele og Sag, gør vitterligt, at Tirsd. efter Michels Dag [ɔ: *4. Okt.*] paa Landemodet var rørt en Sag for os mellem Hr. Jeiep Pætherssøn Kannik i Roskilde paa den ene og fromme Pæther Sweye paa den anden Side om nogen Vold og Ran, som Hr. Jeiep Pætherssøn var gjort paa nogle Agre og Enge mellem Nybølæ og Romppe i Smørums H. i den Lavhævd, som han derpaa har haft, hvilken Hr. Jeiep Pætherssøn »atskilde« sin Tale kærede, hvorledes Pæther Sweye Ageren og Engen, som ligger til hans Kannikedømme, vældelig indgik og lod indgaa ved hans Tjenere at slaa grønt Græs derpaa og den samme Dag at føre det bort og sprede det paa andre Marker »thørre skulendis«, ligervis som han mistrøstede paa sin Ret, og bad, at ham maatte Ret vederfares, sigende, at Ageren og Engen havde ligget til Nybølæ i 100, 40, 30 Aar og mere ukæret og end af Rette tilligger. Pæther Sweye mødte paa den anden Side og svarede, at Ageren og Engen hørte og hører af Rette til Romppe; dog noget derefter beskedede han sin Tale saa, at han vilde vige ham Ret at staa for Kirkens Dom. Da vi havde overvejet Sagen, hvorfor han vilde ej staa ham til Rette for os eller Kirken, fandt vi det i Rette, at han burde staa ham til Rette derfor og nøjes med Kirkens Dom, om han ikke vilde »bodhe fore thet, at han bant sich till swars met hanum«, saa og for andre Sager, som vi understod af deres Ord, thi det rørte ej paa Markens Ejendom, men paa deres Hævd, Vælde, Rov eller Ran, som var gjort paa dem. Derefter bandt Pæther Sweye sig atter til Svars med ham med synderlige Ord, saa vi mente, at han vilde staa til Rette med ham for Rigens Dom. Derover lagde vi dem baade Dag for, at de skulde føre deres Vidne for hver i sin Sted, at bevise sin »acht« med. Der tog de og baade ved. Den Dag. de skulde mødes, var vi hindrede i andre Kirkens Ærende, saa vi kunde ej selv være nærværende; derfor befalede vi Hr. Oluff Da Provst i Roskilde paa vore Vegne at høre Vidne i Sagen og ende den; hvilken Sag Hr. Oleff Da endte med en Dom, som lyder som følger:

I Guds Navn Amen. Vi Oleff Da Provst i Roskilde, skikket Dommer af Degn i Roskilde mellem Hr. Jeiep Pætherssøn Kannik i Roskilde og Pæther Sweye, frem gangende til at høre Vidner og føre

Dommen mellem dem; hvilke baade stod for os, og Hr. Jeiep Pætherssøns Vidner var fremledte og ransagede, som Kirkeloven udviser, og ingen Vidner kom paa Pæther Sweyes Vegne, ikke »strafuede oc ey skiød« Pæther Sweye nogen af Vidnerne og ej sagde imod deres Sagn. Derefter ransagede vi Sagen og »fuldfolghedhe« al den Skikkelse, som Kirkeloven byder, og beraadte os med Klerke, som hos os sad; dømmende i denne Skrift kundgør vi for Rette, Ageren og Engen at tilhøre af ret Hævd til Nybøle Hr. Jeiep Pætherssøn Kannik ..... Pæther Sweye Ageren og Engen at overgive og ..... at faa til Nybøle og at opfylde Hr. Jeiep Pætherssøn al Skade og Tæring, ham sket er for denne Sag, og finder vi for Rette, at Pæther Sweye maa nødes til med Kirkens Ret at holde forskrevne, det tillagt, at hvo som vil dele om Ejendommen paa Ageren og Engen, han dele det til Landsthing efter Siælandzfaræs Landslov. Givet Fred., som de 11000 Jomfruers Højtid faldt paa, nærværende Hr. Swen Twessøn, Hr. Tughe, Mester Laurens, Hr. Jeiep Jenssøn og Hr. Tidike, Kanniker i Roskilde, synderlig kaldne dertil.

Vort Degnedømmes Indsegl.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] — Afskr. af Knudsen [efter Afskr. af Langebek »af den originale Oversættelse. lige gammel med den latinske Text«]: LLipl. [7626

Okt. 22. Jahan Brochenhus Landsdommer i Fiwn, Anders Hac R., Per Nielsß[3] Raadmand i Othens, Jens Mychelsß af Eschelunde V., Anders Laur., Lothuigh van Metzen, Reynike Tyghesß og Morten, Bymænd i Othens. Lørd. før Symonis et Jude Dag indledte inden 4 Stokke paa Fiwnbo Landsthing velbyrdig Mathis Fritbiørnsß af Eghsmose trende »lauer« med gilde Mænd og gæve og »lagh time dags« over velbyrdig Hr. Palne Mars R. for Gæld, som var 800 Mark og andet, og hans Thingstævning var inden 4 Stokke med ham og vidnede, at Hr. Palne var lovlig thingstævnet. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 3. Hviij 6; 7. Bomærke; Paaskr. fra 16. Aarh.: Palle Mues gieldbref a. 1417. (RA. Reg. 69, Fasc. 21 c, 65; før hos Amtmand Pritzbuer.) LDipl. [7627

Okt. 31. Vi Pedher Sognepræst i Miædelby, Clemet Skalra, Boo Toleszon, Marten Dwe, Jusze Magnuszen, Magnus Wemekeszen, Clemet Jonszon a. w. og alle vi Bønder og Bokarle, der i Gydinghu H. Thing søgte, saa inden 4 Stokke, at beskedelig velbaaren Hr. Pæder Agaszon R. [!] 1 Gaard i Tyuilstorp og 4 Gaarde sstds. og siden saa meget Gods, som han havde i Skane, da skødede Fadher Skæg det til Hr. Peder Agheson, og fremdeles hørte vi, at Fader Skæg tilbandt sig, og[!] om Godset kunde afdeles af Hr. Peder Ageszon, da bandt F. S. sig til at fri og frels gøre ham saa meget Gods inden 6 Uger. Vore

Indsegl; fremdeles vidner vi Herredsmænd i Gydinge H. og med vort Herreds Indsegl, med de gode Mænds Indsegl, som forskrevet staar. Skrevet paa Gydinge H.s Thing in vig. omnium sanctorum.

[Perg. med 8 Segl.] Afskr.: Sparre J 7, Fol. 32 (SvRA.). — Jfr. 1448 Juli 10. [7628

Nov. 2. Cristofer Konge. Alle Sjæles Dag i Brenxtorp var for os, nærværende Hr. Trughels Sognepræst i Brenxtorp, velbyrdig Eric Billæ af Solbergh, Jep Martinsß, Per Jeipsß, Bord Palnisß, velbyrdig Hr. Thorbern Billæ i Alendæ R. og lod læse: 6056. Sig. nostrum ad causas[1], teste Johanne Thorberni justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet. (RA. Skam H. 38.) LDipl. [7629

Nov. 10. Hinge H.s Thingsvidne, at Wilken Pixsten skødede Fru Mæret af Tranmosegardhs Gods til Kannik Anderss Brok.

Perg. med [7] Segl: 1. I Sigilfeltet et Agern (?); 2. Bv 5; 3. G. 865 (S. PET PET PSBRI); 4. Clvij 1; 5. Bomærke. Ribe Kapitels Arkiv (RA.) *Harsyssels Dipl. 40.* [7630

— Vi Christoffer Konge under vore Borgere og Menighed i Nyborg efterskr. Privilegier: 1. De skal nyde al deres Ager og Eng fri, som de har Ret udi og har brugt dertil. 2. De skal nyde Drexhesell, Wllemoese, Thorsløcke, Karselycke og Fleschholm indtil Holttebøge til fri Græsgang, Ildebrand og Oredrev. 3. De skal nyde Kaalhaverum paa Øen indtil Hestehauffuegaarden, som løber af Stranden og i Søen, og skal have deres fri Fortaa indtil forskr. Hestehauffuegaard. 4. Deres Byfred skal række øster ud al Øen over, sønder ud fra Sliibszhauffn og indtil Auernachehoffuid og al Auernacke, vester ud til Borgeschouff, nør ud al deres forskr. Marker og Skove. 5. De skal være toldfri i alle Stæder i Danmarck uden til Skanør Marked. 6. De maa have Aarmarked vor Frue Dag visitationis. 7. Naar Kornet og Hø er indhøstet hos Nyborgh, skal de nyde Græs og Stub uhindret paa al Nyborges Fang, indtil Rug saas. 8. De skal nyde Græsgang paa Øster Øen fra vor Frue Dag visit. og indtil Midfaste, deres Høvedsmand af vort Slot Nyborg vil Heste udslaa. 9. Vi forbyder Forprangere at være alt Winding og Gudme Herred ved det Gods til Brøde, som de handterer. 10. Om Bondemand farer med Købmandskab uden Lands og vorder dermed begrebet i Nyborg, skal han have forbrudt, hvad Købmandskab han har at fare med, halvt til os og halvt til Byen, og vil vi, at vor Embedsmand paa Nyborg det grangivelig ransage skal og rette efter. 11. Ingen Gæst i Nyborgh skal sælge Klæde, Lærred eller »førsten« i Alental eller Salt eller Humle i Skæppetal og ingen Udlæg gøre, men købe og sælge med Borgerne ved det Gods til Brøde, han køber og sælger med, halvt til

Slottet og halvt til Byen. 12. Vi forbyder alle ulovlige Havne mellem Snenborg, Sliibszhauffn og Kiertteminde; hvo som i de ulovlige Havne Bunke bryder eller udskiber eller Købmandskab der handterer, skal have forbrudt, hvad han i saa Maader handterer. 13. Naar udlændske Mænd dør i Nyborg og ej har deres Arvinger efter dem, skal vor Byfoged gemme deres Gods Aar og Dag og fare dermed, som Loven udviser. 14. Har nogen udenbys Mand Jordegods i Nyborg, skal Byen have den tredje Del af den Leje, deraf gaar. 15. Vi under, at Borgemester og Byfoged i Nyborg skal sættes med vor Embedsmands Raad paa Slottet, hvor tit og naar Behov gøres. 16. Ingen skal sættes til Borgemester eller Raadmand i Nyborg, dem, som Embedsmand er. 17. Gudme Herreds Mænd skal gøre den Avenacke »damb« og Winding H.s Mænd den nørre »dam« og Borgerne selv i Nyborg den øster »dam« indtil Øen og til Skibbroen og holde dem færdige i alle Maader, som de nu er begrebne. 18. Vi under, at Nyborgs Borgere maa lade besætte »uden« Herredsmænds Gods for ret, vitterlig Gæld. 19. Om nogen binder »bond« i Nyborg, han sætter Borgen for Liv og Gods, og siden staa til os, hvorlunde det derom være skal. 20. Om nogen Embede vorder paamindet at forbedre sit Embede, efterdi som Tiden forbedrer sig, og ikke da vil forbedre, han bøde for første Bud 1 Skill. Grot, for andet Bud og saa og for tredje Bud 3 Mk.; vil han ikke da forbedre, give han os 40 Mk. og Byen 40 Mark. 21. Vi vil, at hver Embedsmand bjærger sig af sit Embede og gør god Tid, efterdi som Gud giver sin Naade. 22. Vi under, at Borgemester og Raad maa pante efter Byens Rettighed, naar Behov gøres. 23. Vi stadfæster alle Privilegier, Birkelov og Købstadret, som Konger i Danmarck har undt Nyborg. 24. Vi under, at Nyborg skal blive ved saadan aarlig Skat som hidtil, som er 10 lødig Mk. om Mortensz Dags Tid at udgive. 25. Om alle forskr. Artikler skal vi og Konger i Danmarck have fuld Magt at forvandle eller forbedre. Derover forbyder vi *osv.* Datum Ottensze profesto Martini. Nostrum secretum.

[Orig. Nyborg Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc.; vistnok herefter: Resens Atlas IV, 320. Afskr.: Ny kgl. Saml. 4to, 733 c (hvorefter: Thott 4to, 2014), og af Borgemester Jakob Lerche: Ny kgl. Saml. 4to, 736 k. [7631

Nov. 11. *Reg. 3770*.* A. Perg. [med (3) Segl]. Senere til Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 16 b). *Stemann III, 69.* — Aa. Afskr.: Svavstedbogen Bl. 37 v. [7632

Nov. 13. Vi Christoffer Konge giver alle vore Borgere i Nyborg, som har Jord og Hus i den Nørregade ud med Søen, den Grav og Jordsmon, som ligger mellem Søen og Byen fra Møllebroen indtil det gamle

Slusested, som løb af Graven udaf Søen bag den Gaard, som Peter Næringe fordum iboede, saa at hver skal have saa meget af Graven og Jordsmonnet i Bredden, som hans Jord og Grund er bred, og i Længden alt indtil Søen, i saa Maade at de skal forfylde Graven og sætte der Værn og Planker yderst paa Søen, og skal de nyde Vandløb udaf Søen og i Bygraven i det gamle Slusested. Derover forbyder vi *osv.* Datum Ottensze dnica. post f. Martini, nostro sub secreto.

[Orig. Nyborg Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Andre Afskr.: Resens Atlas IV, 325, Ny kgl. Saml. 4to, 736 k og 733 c. [7633

Nov. 13. Cristoffer Konge. Bisp Olrik har kæret for os, at han og hans Kirke, K[lerkeri og] Tjenere forurettes i mange Maader mod den hellige Kirkes Ret og de Privilegier, som vore Forfædre, Konger i Danmarck, og vi har givet ham, hvilket os ingenledes er til Vilje, og vi vil ingenlunde, at den hellige Kirke [og hende]s Personer og Tjenere forurettes i vor Tid. Thi beder vi alle og haardelig byder særdeles vore Embedsmænd, Fogeder og Købstædmænd, at de ej foruretter forn. Bisp Ølric, hans Kirke, Klerkeri eller Tjenere paa deres Gods i Købstæder, Birk eller andensteds; er nogle Privilegier eller Breve givne ham eller hans Kirke til Forfang mod Kirkens Frihed og Privilegier, vil vi, at de skal ingen Magt have. Datam Otthonie die Briccii, nostro sub secreto.

Dn. per se, presentibus episcopis Vibergense et Otthoniense.

Perg. [med 1 Segl]. Aarhus Bispearkiv (RA.). Jfr. *Kirkeh. Saml. 3 R. V, 329.* [7634

Nov. 17. Vidnesbyrd, at Kannik Anders Brok betalte Pally Petherß 5 lødig Mk. for, hvad han havde bygget i Pilægard.

Perg. med 3 Segl: 1. Bomærke (utydeligt); 2. Hxx 3; 3. Bomærke. Senere (1459? jfr. *Kinch I, 347*) til Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 41.* — Jfr. 7613. [7635

Nov. 18. Mætte Jensdottir[1], Hr. Luder Cabels R. Efterleverske, cenobio de Mariebo donat 13 curias[a] med saadant Vilkaar, at Abbedisse, Konfessor og alt Konvent, Søstre og Brødre inden Klostret aarlig skal lade holde en Hverdagsmesse for Hr. Luders Sjæl og min og vore Forældres og alle kristne Sjæle inden s. Birgitte Kapel for hendes Alter, inden hvilket Kapel jeg udvælger mit Lejested, om den »grinden« udflyttes, der nu for Koret staar, før jeg dør, at jeg ej kan faa mit Lejested hos fornævnte min Herre, som jeg før har »utkest«, dersom det Kapel nu skikkes at være under vor Frue Alter inden den ny Klosterkirke hos den østre Gavl, naar det til »rede« kommer, til hvilket Alter Abbedisse og Konvent skal have Fuldmagt at skikke Præster, som der er »qveme« til, som de daglige Messer skal holde til evig Tid; og de Præster skal de lønne af den Rente, som af det

Gods ganger, som jeg har lagt dertil, som de med Præsterne overens vorder; og denne Hverdagsmesse skal holdes inden s. Birgitte Kapel, som det nu er i Kirken, til det andet hendes Kapel og Alter aldeles rede vorder, og inden alle Messerne skal holdes Amindelse for mig, saavel i mit Liv som efter min Død. Sig. meum cum sig. Dn. Gerardi episcopi Burglanensis et nobilium Michaelis Dwæ[3], Dn. Laghonis Rødh[4] cruciferi monasterii Dufveholm et Dn. Andree Nielssun[5] presbiteri de Frøtzløff. Datum in octava Martini.

[Orig. med [5] Segl: 1. (Due); 3. (Due); 4. Skjold om ½ Ulvehoved; paa Hjælmen dito (jfr. G. 965); 5. Bomærke. Maribo Kl. Arkiv.] Afskr., dog forkortet i Begyndelsen: Bartholin K, 213. Udtog med Seglbeskrivelse: Ny kgl. Saml. 4to, 634, S. 7[b]. [7636

a) Udtoget: nogle Gaarde i Fugellsang. b) Her siges Brevet at være helt afskrevet „i den Bog i F[olio?]".

Nov. 18. Jeg Hennicke Lembæk i Næbbe a. w. har solgt velbaaren Lawe Gøstaffß, min Svoger, og min Søster Bodilt Beyntzdotter al min Rettighed i det Gods, som mig tilfaldt i ret Arv efter min Søster Kirstine, hvor det ligger i Fiære H. og i Fiærosse S. og har oppebaaret fuldt derfor. Medb. af hæderlig Hr. Trvwid Haas Degn i Lund, Hr. Niels Ysaacsß Ærkedegn sstds., Jens Jepsß Landsthingssaghører i Skone, Henningh Meyenstorp[5] og Anders Gallen, a. w. Datum Lundis fer. 6. post Martini.

Perg. med [6] Segl: 5. Lxxxiv 43. (Upsala Universitetsbibl.; fra Ark. paa Eka.) [7637

Nov. 18 [?]. Jeg Lage Gøsstafß i Thommeropp a. w. har med min Hustru Bodilt Beyntsdotters Raad solgt til velbyrdig Hennyck Lembeck i Nebæ a. w. al min Husfrues Rettighed i hendes Mødrenegaard Harebergegardh og i 1 Mølle og 2 Fæster med saadant Vilkaar, at mine Bønder, hvilke jeg har i Hareberge Sogn, skal have fri »husse hygnyngh« i Hareberge Skov og fri »kraath« og »qwesste« og »basth« at sælge i Købstæder til deres Nytte og ej Tømmer og Oldenskov bort at give og sælge og ej Olden uden til deres egne Svin. Item lader jeg og min Hustru Hennyck Lembeck aldeles ledig og løs for al den Krav og Tiltale, som vi til ham havde til denne samme Tid. Item har jeg solgt en min Gaard, som var min Husfrues rette mødrene, som ligger i Wilwarp i Hersløff S. i Røneberge H. (36 Skp. Korn til Landgilde og 1 Skill. Grot til Skat), 1 Fæste i Harberygh By (18 Grot til Landgilde). Medb. af hæderlige Hr. Trvwydh Haas Degn i Lwndh, Hr. Niels Ysaacsß Ærkedegn sstds., Jens Jepsß Landsthingshører i Skonæ, Hennyngh Meyenstorp og Anders Gallen, a. w. Datum Lund. fer. [!] post Martini.

[Orig.] Vidisse paa Papir af Mattis Glambeck Præst til Æryssoø m. fl., 1496 Juni 5. (Sønd. før Barnabe Dag): SvRA. [7638

Nov. 22. Vi Christoffer Konge[1] har oppebaaret af Otte Nielsszøn, vor Raad og Mand, 400 lubske Mk. »fyreleye» Mønt, hvilke han oppebar af Hr. Anders Hack og Hr. Frederic Barsbeck paa vore Vegne af vor Bede og Hjælp. Datum Arusie profesto Clementis, nostro sub secreto.

[Perg. med Kongens Sekret. (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr. for Langebek 1761: LDipl. [7639

Nov. 24. Jeg Axel Perß[1] R. har oppebaaret af hæderlig Hr. Bo Piig 54 lødige Mk. paa Hr. Niels Isaacß Vegne, for hvilke jeg indløste Lockarp. Sig. meum dorsotenus est impressum. Datum Worberg profesto Catherine.

[Papir med 1 Segl.] Vidisse 1446 Dec. 29. — Jfr. 7641. [7640

— Jeg Axel Pethersß R. hilser mine Sønner, Hr. Sti Olsß og Hr. Iwer Axelsß. Jeg har oppebaaret af Hr. Nis Isaksß 54 lødige Mk., for hvilke jeg indløste Lekkarp, og lader jeg ham kvit. Fik han Eder noget Brev i Sommer paa det Alter. da fanger ham det igen. Scriptum Worberg profesto Katerine, meo sub. sig.

A. Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden. (SvRA.) LDipl. — **Aa.** Vidisse 1446 Dec. 29. — Jfr. 7640. [7641

Dec. 5. *Reg. *5543.* [Orig. København Bys Arkiv.] Afskr.: Resens Hdskr. om Kbhvns. Raadhus S. 13 (Kbhvns. Raadstuearkiv). *Kbhvns. Dipl. I, 184.* [7642

Dec. 6. Kongen tillader Bønder og Almue paa Lesøø at købe Korn. **A.** Perg. [med 1 Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 35.* — **Aa.** Vidisse 1538 Febr. 2. *Dipl. Viberg. 212.* Vidissen vidimeredes atter 1541 Juli 25. *Dipl. Viberg. 225.* [7643

Dec. 13. *Hist. Tidsskr. IV, 550.* Se 7625.

Dec. 19. Vi Hans Nielß[1] i Acerthorp og Aaghe Karlß, som kaldes Star, i Skabersiø, a. w., og vore Husfruer Elnæ og Ingheborgh, Jens Gagges Døtre af Vinteriiæ, har solgt ærlig og velbaaren Aaghe Axelß i Hiwlæbergh al den Arv og Rettighed, som er tilfaldet vore Husfruer i Arv efter deres Broder Ørghen, Jens Gaggis Søn, hvilket Gods og Rettighed han havde arvet efter sin Moder Fru Ingheborgh og efter sin Morfader Thorsthen Symenß i Kleeffue, som er Hovedgaarden i Kleffue i Kinne H. (4 Løbe Smør), 1 Gaard sstds., som kaldes Bakkægardhen (1 Løb Smør og 1 Mk. Penge), Kærrægardh i Sønethørp (1 Løb Smør og 1 Mk. Penge), i Kullethørp 1 Gaard (2 Løbe Smør), i Kælby Hoghen, som giver 4 Løbe Smør, i Skibeby 1 Gaard (3 Løbe Smør og 1 Mk. Penge), i Mædeluplande 1 Gaard (1 Løb Smør og 1 Mk. Penge), i Østræuplande 1 Gaard (2 Løbe Smør og 1 Mk. Penge),

i Wæstræuplande 1 »thomt« (1 Pund Smør), i Kolstrop 2 Gaarde (3 Løbe Smør), 1 Kværn i Kolsthorp, i Withen 2 Gaarde (den ene giver 1 Løb Smør og den anden 2 Løbe Smør), 1 Kværn sstds., Skæraaffs Kværn, 2 Gaarde i Gødhennæ (2 Løbe Smør), 1 »thomt« i Forsim (20 »jærn« og 1 Øre Penge), 1 »thomt« i Kidhestadhe ($^1/_2$ Mk. Penge), 1 »eyædeel« i 1 Gaard paa Trøwm (2 Øre), 1 »miærdeleyæ i annen« ved Siøraas, i Øxnevalle i Mark 2 Gaarde, giver 10 Pund Smør, i Gøkem paa Falennæ 1 Gaard (2 Mk.), paa Kaalden i Hørennæ Stooregardhen (3 Løbe Smør), 5 Gaarde sstds. (hver 2 Løbe Smør), i Hærennæ 1 Gaard (2 Løbe Smør), i Kithem 1 Gaard (1 Løb Smør), i Holebek hvert andet Aar 2 Løbe Smør, i Tilleraas 1 »thomt« (1 Pund Smør), 1 Kværnestrøm i Swensthørp, hvilket Gods alt ligger i Westergøtland, med al ydermere Rettighed, som vore Husfruer efter deres Broder og ham efter hans Moder og Morfader tilfaldet er, hvor det kan være i Suerigh, for hvilket Gods og Rettighed vi har oppebaaret fuldt Værd. Vi H. N. og A. S. har paa vore og vore Husfruers Vegne hængt vore Indsegl for dette Brev med andre gode Mænds Indsegl. som er hæderlige og velbaarne Hr. Pæther Axelß[3] Provst i Lund, Hr. Claus Nielß i Ællingge R., Morten Suan, Axel Lagheß, Lasse Piig[7], Knut Arwethß, Biørn Nielß og Olaff Rytting, a. w. Givet i Dalby Mand. før Thomes Dag før Jul.

Perg. med [10] Segl: 1. M 28; 3. Lxviij 11 (Thot); 7. I Skjoldet en Ibskal(?). (SvRA.) [7644

Dec. 20. Wir Ludewig lantgraue zu Hessen bekennen, als her Cristoffer konningk, unser lieber herre, in willen und in meynunge ist gnade und ablasz an etzlichen heilgen steden zu suchen, daz wir demselben und alle die ihenne, die mit ime ziihen, sicher durch unser lande geleiden wollen. Wir wollen uns auch by unsern herren und frunden zum besten arbeiden den konningk forter zugeleiden, so fere ime noit ist. Unser ingesigel. Gebin am dinstage Thomas abind.

Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Ribe Stiftskiste 250). LDipl. — Jfr. 7647. [7645

— Ingemar Ingemardszon skænker $^1/_4$ Gaard til Halmstads Bykirke.
Afskr. i Halmstads Stads Privilegiebok S. 565 (Halmstad Bys Arkiv). — Aaret maa være fejlskrevet; Brevet tilhører Aarhundredets Slutning.

Dec. 22. Wir Heinrich zu Brunswig und Luneborch hertzog bekennen, alsz herr Christoffer konningk, unser lieber herre und ohim, in meynunge ist gnade [*osv. som* 7645]. Unser ingesegel. Gegeben zu Gandersheim am donnerstage na Thome.

Perg. med 1 Segl (Voksklump). Kongens Arkiv. (RA. Brunsvig og Lüneborg 1 b)[a]. LDipl. [7647

a) Afskr.: Bartholin K, 336; den Gang var Brevet i Ribe Stiftsarkiv.

Dec. 29. In nomine dni. amen. Anno 1446, indict. 10., die jovis 29. mensis decembris, hora nona vel quasi in ecclesia metropolitana Lundensi in mei notarii publici et testium infrascriptorum presentia Dn. Nicolaus Isaac archidiaconus Lundensis quasdam litteras papyreas, sigillo nobilis ac strennui Dn. Absolonis Petri M. sigillatas, per me legi fecit: 7640-41. Super quibus omnibus Dn. Nicolaus Isaac sibi a me confici postulavit instrumentum unum publicum sive plura publica instrumenta. Acta *etc.*, presentibus ibid. honorabilibus et circumspectis Johanne Claueß canonico, Aruido Bendß proconsule et Michaele Petri consule Lundensibus, testibus. Sig. civitatis Lundensis.

[*Notarmærke.*] Et ego Conradus Frederici, clericus Moguntinensis diocesis, publicus imperiali auctoritate notarius *etc.*

[Orig. med Notarmærke.] Afskr. fra 16. Aarh.: SvRA. »Strödda Afskrifter af Medeltidshandlingar«. [7648

Dag? Jens Pedersen, Foged paa Kjerstrup, om Fru Johannes Gave (jfr. 7491).

[Perg. Fuglse Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 321v.: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 276.* [7649

— ‚Thingsvidne af Synder H.s Thing, lydende, at der var ikke ildet eller klaget paa Westenschou Præstegaard eller Grund udi mange Aar, førend Hr. Otthe Bramsted nu klagede, dat. 1446‘.

[Perg. Vestenskov Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 389. [7650

— »Thingswindne paa et hus och et støcke jordt liggendis wed Lille aae i Olborg, som Giericke kremmer skiøtte til prouest Palle, 1446«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur 𝔛 14. [7651

— ‚Forstanderen i St. Jørgens Gaard i Slagelse gav Anders Ogesen Borger i Skelskør Livsbrev paa et øde Byggested i Eggetzløflille‘.

[Orig. Slagelse Helligaandshus' Arkiv.] Udtog: Ny kgl. Saml. 4to, 647, Afsnit 18. [7652

— ‚Niels Villertsøns i Lessø hans Skødebrev paa Østgaarden og Møllestedet i Svenstrup til Hospitalet, dat. 1446‘.

[Orig. Aalborg Helligaandshus' Arkiv.] Udtog i Registratur: RA. Aalborg Bispearkiv Fasc. 2, Nr. 23. — Hertil 7209. [7653

— Jeg Karl Markman R. har »mecthed« med hæderlig og velbyrdig Otte Foos og med min Moder, saa at de skal have en Gaard i Bastrop »etc. etc.« for al den Rettighed, min Moder tilfaldt af ret Arv i Hærestædh Hovedgaard efter sine Børns Død, som var Anne og Alvert Ivensen »(etc. etc. om Gods.)« Cum sig. discretorum et nobil. Kanuti M. de Fullæberg, Joh. Portman »etc.« »MCDXLVI«.

[Orig.] Ufuldstændig Afskr. af Bircherod: Ny kgl. Saml. Fol. 402; LDipl. [7654

Dag? ,Bunde Nielszen, som Friis kaldes, boende i Orslef, Skøde 1446 til Hendrich Friis til Heszelager paa 2 Gaarde i Gudme H. i Ræding S. i Sødring, Peder Hvid og Peder Eskildszen ibor. Til Vitterlighed derunder [a]Nisze Vraa udi Hvorfuen[a], Mattes Suab Vebner, Hans Skriver og Jeppe Giszeler i Svinbye. Dat. Svinbye 1446'.

[Orig.] Udtog [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 40.

a) ɔ: Nils Urne i Hverringe. [7655

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 233* (Juli 11), *178* (Okt. 18), *233* (Nov. 29). — Æbelholt: *SRD. VI, 179* (Marts 21), *180* (Maj 31), *180* (Aug. 5).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. IV, 21.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II. 24* (Jan. 21). *14* (Maj 17), *14* (Maj 25), *6* (Juni 11), *81* (Sept. 25), *25* (Okt. 24), *142, 150, 150*(?), *152, 153, 164.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 331?* (Marts 14—18), *321* (Aug. 29), *234, 259?, 260, 291, 324, 325, 325, 326.* — Børglum Bisp: *ÆA. III, 51.* — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 88, 96, 104, 107.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 87, 90, 125, 139, 186, 245, 255, 259.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 365. 372, 400.* — Maribo: *ÆA. III, 259, 262, 262, 263, 271. 272, 273, 276, 283, 286. 290.* — Alling: *ÆA. II, 172.* — Dueholm: *ÆA. III, 191, 196, 201.* — Essenbæk: *ÆA. II, 96* (Nov. 11), *99.* — Hundslund: *ÆA. III, 16.* — Mariager: se 7651. — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 383.* — Øm: *ÆA. I, 241, 265.* — *Eline Gøyes Jordebog 92* (Jan. 1), *209* (Marts 2), *126* (Apr. 24), *110* (Aug. 21), *151* (Sept. 25).

1447.

Jan. 2. »Hennickæ Læmbæckz af Nebbæ åth Svortebrödra closter i Lund och priori Nicolao een sylwa boldæ, som desz moder tillforna hade skiänkt till berörde closter för een mäszohåldning effter hennes död, dat. in oct. Stephani«.

[Orig. Lunde Dominikanerkl. Arkiv.] Specifikation (Bl. 343) Nr. 3. [7656

Jan. 3. Gavebrev af Kongen til Michels Alter i Vor Frue Kirke i Ribe.

A. Perg. med Kongens Sekret, Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 42.* — **Aa.** Vidisse 1498 Jan. 8 (Torsd. efter purific. Marie) med enkelte Afvigelser: al den Leding, Sætgærd og Skat, som . . . . Noo Sogn i Hing H. og skal alt fornævnte Jordegods frit være og frelst herefter for al anden kgl. Tynge. Papir: Ribe Kapitels Arkiv (Stiftsbr. 252). — Jfr. 7095, 7150, 7264. [7657

Jan. 10(?). Vidne om Gods i Flordrup.

[Perg. Fuglse Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 321v: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 276.* [7658

Jan. 12. Vi Cristoffer Konge[1] har annammet af Hr. Otte Nielssøn, vor Raad og Mand, 286½ lubsche Mk. af den Skat og Hjælp, han har oppebaaret. Datum Ripis fer. 5. infra oct. epyphanie dni., nostro sub secreto.

[Perg. med Kongens Sekret. (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr. af Langebek 1761: LDipl. [7659

Jan. 12 el. **Juli 15.** Knut Jenß Foged i Skamme H., Jeip Præst i Nerdw, Mattes Præst i Wgersløff, Per Jensøn i Hødrøppæ, Per Smeth i Wixløff. Jessæ Henrikß i Skamby og Jessæ Diegen i Klinttæ. Torsd. efter Knutz Dag inden 4 Stokke paa Skamme H.s Thing havde Hr. Pædher Præst i Wixløff skellige Dannemænd: Anders Rykkorß i Rudhæ, Mortin Brwn i Glamedrøp, Iwer Nielß i Barstørp, Oluff Nielß i Thotrøp, Mattes Smeth i Skamby, Thord Henrikß, Anders Dan i Wixløff og Per Bundhæ i Kieldæby; og efter dette Vidne fik Hr. Pæther et Thingsvidne ved 8 Dannemænd: Per Igworß, Jessæ Mortenß i Thodrøp, Anders Knutzß, Saggwn, Per Booß, Mattes Smeth i Skamby, Lassæ Koory og Mattes Jenß, hvilke alle »boodhæ først witnedæ ok tinghs witnet« alle saa samdrægtelig vidnede, at den Eng, som ligger for de 4 »ammethoftæ« paa Thorøppæ Mark, er de 4 Tofters rette Tillydelse og »løbæ« ud til »garstedith« som anden Eng, derhos ligger, og ingen Mand kan andet mindes. Vore Indsegl.

Perg. med [8] Segl: 3. Utydeligt; 8. Bomærke[a]. Vigerslev Kirkes Arkiv (RA. Fyns Stiftsarkiv). LDipl. [7660

a) LDipl. nævner 3 Segl som bevarede.

Jan. 16. Gudmund Olefffß Underfoged i Malmøghe, Pawel Stænckilsß Borgemester, Ditmer Furbom, Oleff Bimg[!], Hannes Bosß, Raadmænd, Henrick Olefffß og Moghens Hansß, Bymænd sstds. Mand. efter 20. Dag Jul skødede paa vort Bything Anders Awesß vor Sambymand Anders Pethersß Raadmand, paa Hr. Jens Jensß Vegne, Kannik i Lund, et Bodested, som ligger norden næst Hr. Jens Jensß Bod, som han har her i Malmøghe, i de store Kramboder, og Anders Owesß arvede det efter Albrickt Baad; og holder fornævnte Bodested af Sønder i Nord fra Hr. Jens Jensß Bods Fortaa 6 Alen og af Vester fra Lybrickt Gytersß Jord, der næst liggende, øster ud maalende $8^3/_4$ Alen, og kendtes Anders Owesß sig at have oppebaaret fuldt derfor. Vore Indsegl med Anders Owesß Indsegl hængende her først for. Datum *etc.*

[Orig. Senere (jfr. 1447 $^{23}/_4$) til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 103. LDipl. [7661

Jan. 25. Vi Clawus Nielsß, Stigh Olsß og Ywer Axelsß, RR., har med alle Hr. Axilsens[!] Pethersß Arvingers Samtykke Pauels Dag convers. annammet af Kapitlet i Lund en Kiste, som vor Fader Hr. Axil Pethersß af Hertheleff R., Gud hans Sjæl have, lod indsætte i Kapitlets Sakristi i Lund, baade med det, som da i var, og med det, som vi fornævnte Claues Nielsß, Stigh Olsß og Aghe[!] Axelsß, RR., siden deri lagde paa Hr. Axels Vegne. Vore Indsegl. Givet i Lund *osv.*

Perg. [med 3 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). LDipl. [7662

Febr. 1. *Reg. 3775**. [Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr. (uden Seglbeskrivelse): Odensebogen S. 50. *Dipl. AM. I, 157* (universi *presentes* et - mei - Geet - concordie *necnon* favoris - infrascriptis, *videlicet quod* scolares - qui*nd*ecimum - scienter - receperimus - prefertur - carnis*privi*ales - sup*r*adicte - *v*igore - sigill*is* venerabilis - Dei *necnon* providorum - I*w*ari - M*wlæ* - mc*d*xlvii). Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 333*; jfr. *Hvitfeld IV, 684, Fol. 841.* [7663

Febr. 10. »Jöns Grims riddares i Tosterup åth Bosiö closter uthgifne donationsbreef på alt sitt ägande godz, som honom i Botarydh i Tränæ sochn och Härwista häradt liggiande tillkom, som war 5 gardar, dat. Tostærop Scolasticæ dagh«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 147. [7664

— Kongen under Løwe Herred i Synder Jutland et Herredssegl.

A. Perg. [med 1 Segl]. Lø Herreds Arkiv (Sønderjylland) (RA. Gottorpske Membraner, Fasc. 18; afgivet fra Oldnord. Museum 1884). *Antiq. Tidsskr. 1846—48, 180.* — **Aa.** Optaget i Stadfæstelse af Kristian III 1552 Juli 8. *Chr. III's Hist., Suppl. 112.* [7665

Febr. 12. Vi Cristoffer Konge[1] har oppebaaret af Hr. Ottæ Nielszøn, vor Raad og Mand, 450 lubeske Mk. af den Hjælp og Skat, som vi fik i Jutland til vort Bryllup, og han der paa vore Vegne oppebar. Datum castro nostro Koldinge dnica. sexagesima, nostro sub secreto.

[Perg. med Kongens Sekret. (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr. for Langebek 1761: LDipl. [7666

Febr. 15. Vi Cristoffer Konge under, at Indbyggerne i vor Købstad Kaallinge maa have et aabenbare Marked, som kaldes Jarmarked, i Kallinge hvert Aar paa Oleffs Dag, og paa den Tid skal de og alle, som did søger, saa længe som det staar, have saadanne Privilegier, som andre Købstæder i Danmarck i deres Jarmarked. Datum castro nostro Hinzegawl fer. 4. ante carnispriueum, nostro sub secreto.

Perg. [med 1 Segl]. Kolding Bys Arkiv (RA.). Udtog uden Dag: *Fyhn, Kolding 186* (*Reg. *5578*). [7667

Febr. 18. Jeg Marten Wlff Bymand i Malmøghe har oppebaaret af Hr. Jeyepp Pethersß, Kannik og Kirkeværge til Lunde Domkirke, paa Domkirkens Vegne Fæ og fuldt Værd for al den Rettighed, som er tilfaldet mig paa min Hustrus Vegne Anne Pethersdoter, og var i den Gaard, som jeg Ærkebiskop Laxman, hvis Sjæl Gud have, skødede, hvilken er tilfaldet Anne paa fædrene og mødrene med ret Arv. Derfor afhænder jeg det Lejebrev, som jeg og Anne havde i vore Dage af forskrevne Ærkebiskop. Medb. af gode Mænd Dytmer

Fyrebom Raadmand i Malmøghe og Hans Sasse[3] Bymand sstds. Givet Lørd. før Fastelavn.

Perg. med [3] Segl: 3. Bomærke. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). LDipl. — Jfr. 6856. [7668

Febr. 20. Jeg Jehan Biørnsøn[1] R. har oppebaaret fuldt Værd af hæderlig og velbaaren Hr. Eggert Frillæ R. for 1 Gaard i Gælstadhthorp i Gælstadh S., som Stammæ Mattis tilforn iboede og nu ibor Jep Pædersøn kaldet Rwsæbagh, og som Hr. Biørn Olsøn, min Fader, hvis Sjæl Gud have, havde i Pant af Fru Kædælow, som det Brev udviser, derpaa givet er; og siger jeg det fornævnte Pantebrev dødt at være, i hvor det findes. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Andree Olaui prepositi[2] in Mædælfar, Hinrici Galen proconsulis ibid. et Jacobi Matie consulis ibid. Datum Hintzægawel 2. fer. ante Matie.

Perg. med [4] Segl: 1. Civ 7; 2. G. 559. (RA. Vends H. 10.) LDipl. [7669

Febr. 22. Jeg Awæ Lunghe[1] i Bastnæs har opladt velbaaren og hæderlig Hr. Torbern Byllæ R., min Svoger, al Rettighed og Ejendom, som jeg arvede i Ordorp efter min Broder Hr. Andærss Jepß, med Brev, som det er mig paakommet. Medb. af gode Mænd Twghe Lunghe[2] R., Anderss Jensøn[3] i Bwræby og Per Jensøn[4] i Gærløff. Givet og skrevet Pætherss Dag cathedre.

Perg. med 4 Segl: 1. Fxvij 6; 2. Fxvij 15; 3. Li 12 (Passow); 4. Exvi 9 (Jernskæg). (RA. Voldborg H. 94; anført: *Adel. Brevkister 95.*) LDipl. — Hertil 6196, jfr. 6602, 6624. [7670

Marts 3. *Reg. 3776.* [Orig. Svenborg Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Vistnok herefter: Resens Atlas IV, 429. *Vedel-Simonsen, Borgruiner 2. H. S. 115* (tilføj sidst: nostro sub secreto presentibus ap[*p*]enso 1447). [7671

— Vi Pether Axelsß Provst i Lund og Commender i Dalby, Olaff Axelsß[2] R., Age Axelsß a. w., Kæthil Axelsß og Stig Olsß, RR., har gjort Skifte med vor Moder Fru Ingeborg Iwe[r]sd[a]tter, vor Fader Hr. Axel Pethersßs R.s Efterlever, og med vore Brødre Hr. Erik Axelsß, og Hr. Iwer Axelsß, RR., og andre 3 vore Brødre, som ej nu er myndige, som er Anders Axelsß, Philippus Axelsß og Laurens Axelsß, a. w., i saa Maade, at om fornævnte vore 3 Brødre, naar de kommer til deres Lavalder, ej vil fornævnte Skifte tilstaa, som det Brev udviser, som os der paa givet er, da skal de være uforbundne i det Brev. Vore Indsegl. Datum Worbergis fer. 6. ante dnicam. reminiscere.

Perg. med [5] Segl: 2. Lxviij 12 (Thot)[a]. (RA. Personalh. Saml., Thot.) LDipl. [7672

a) LDipl.: 2 sigilla adsunt.

Marts 4. Magnus Magnusß Herredsfoged i Walburgs H., Willatus Præst i Skyby, Erych Jepsß kaldet Billæ, Pæther Jensß i Gerløff, Nis Jensß i Skwllæløff, Anders Jepsß[5] i Quamllosæ og Jes Pæthersß i Skyby. Lucii Dag i Faste paa Wolburghs H.s Thing kejsede Fru Sophia Albrethsdather, Knwth Andersß Efterlever, sig en lovlig Værge Erich Jepsß, hendes Frænde, og skødede velbyrdig Hr. Torbern Billæ af Allende R. al den Arv, som er tilfaldet hende efter hendes Fadersøster Cecilia, Jep Nic. Husfrue »a« Møøn, som bor i Sømærkæ, Jordegods, Boskab, Guld eller Sølv. Og holdt hun paa sin Værges højre Arm og sagde fuldelig Ja til det Skøde; saa mæltes det fast paa alle 4 Thingstokke. Item kendtes hun at have oppebaaret fuldelig af Hr. T. B. for Sanørplillæ. Med vore Indsegl. Givet og skrevet *osv.*

Perg. med [7] Segl: 5. Clxxij 5 (Basse)[a]. (RA. Voldborg H. 95.) LDipl. [7673

a) LDipl.: Sigilla, NB egregia.

Marts 7. *Reg. *5301.* Perg. [med 1 Segl]. Kærteminde Bys Arkiv (RA.). *Aktst. udg. af Fyens litt. Selsk. I, 144* (Reffuinge - Fløsterop - quadragesimo *septi*mo). Kopi med udeladt Dagsangivelse, indsendt 1648: RA. Danske Kanc.; herefter: Resens Atlas IV, 609. — Jfr. 7181. [7674

Marts 10. Christoffer Konge. Vore Borgere i Nyborg har berettet for os, at Smede, Sudere og Skrædere og mange andre Embedsmænd bo paa »landzbye« i Winding H., Nyborg og Embedsmændene der til stor Skade og Forprang, hvilket vi ej tilstede vil. Thi forbyder vi Smede, Sudere, Skrædere eller andre saadanne Embedsmænd uden de Embedsmænd, som bor for nogle gode Mænds Gaarde, som er Hellerup og Lyckiszholmb og andre saadanne mærkelige Gaarde, herefter deres Bolig at have i Winding H., men at de farer ind i vore Købstæder og gør os Skat og Tjeneste som andre Købstadmænd, og lader det ingenlunde; djærves nogen herimod at gøre, da byder vi vore Fogeder paa vort Slot Nyborg, at I paa vore Vegne retter over dem og ej tilsteder dem at bo paa »landtzbye« og bruge saadanne Embeder. Datum in castro nostro Nyburg dnica. oculi, nostro sub sig.[a]

[Orig. Nyborg Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Andre Afskr.: Resens Atlas IV, 326, Ny kgl. Saml. 4to 736 k og 733 c.

a) Ny kgl. Saml. 4to, 733 c og 736 k: secreto. [7675

— *Reg. *5577.* [Orig. Rudkøbing Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc.; herefter(?): Resens Atlas V, 373. Afskr.: Kopi af Byens Privilegier, attesteret 1704 Juni 28: Kristiania Universitetsbibl. 4to, 173, og kopieret i Rudkøbings Kopibog 1695—1728 Bl. 79 (Byens Arkiv). Afskr., ,læst inden Rudkjøbings Bything Tirsdagen den 22 7bris 1663', indhæftet i en Bog i Byens Arkiv (»Adskillige originale[!] Documenter om R. Kjøbstads Privilegier *osv.*«); herefter: *Rasmussen, Rud-*

kjøbing 41[a]. Andre Afskr.: en fra 17. Aarh. i den anf. Bog i Byens Arkiv; Kall Fol. 57; RA. Topogr. Saml. p. Papir, Rudkøbing. — Medens Brevet i Afskr. savner Dagsangivelse, anføres det med Dagsangivelse: Fred. efter Sønd. Reminiscere i et Thingsvidne 1610: *Rasmussen 44*[b]. [7676

a) Thinglæsningsdagen anføres her urigtigt som: 22 April.
b) I det *Rasmussen 37* trykte Udtog skal der læses: Christiern for: Christopher.

Marts 11. Wir Cristoffer konning [1] thun kunt, das wir hern Ludwigen lanntgrauen zu Hessen, unnsern lieben oheime, zu unnserm rate und diener bestellet haben, und von sollicher seiner dienste wegen versprechen wir ym zu jerlichem sollde ausz unnser königlichen camern zu geben 500 gulden reinisch lanndswerung bisz auf unnser widerruffen. Unnser insigell. Geben zu Nüburg in Föenen an samptztage vor dem sontage oculi in der heilligen vassten, unnser reiche des denyschen im 7., des swedischen im 6. und des norweyschen in dem 5. jaren.

Perg. med Kongens Sekret; paa Plica: Dns. rex per se ipsum. Senere tilbagegivet til Kongens Arkiv (RA. Hessen 1 a). LDipl. [7677

Marts 21. *Reg. *5551.* Perg. [med 8 Segl]. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 32). *Kbhvns. Dipl. III, 2* (Udgiveren har kun læst en lille Del af det stærkt medtagne Brev, hvorfor her tilføjes, at det er et Skøde til Kapitlet, svarende til Bythingsvidnet 7679. Sig. meum una cum sig. virr. discr. Dn. Johannis Mag .... de Myæthelby, patrui mei, Johannis Wat, Johannis Judæ, Andree Skultæ, consulum [Hafnensium, Jo]hannis Andree, Bertoldi Jacobi et Marquardi, civium ibid.). — Jfr. 7679. [7678

Marts 27. *Reg. *5557.* Perg. med [7] Segl: 1, 3-6. Bomærker; 2. Hxxxiij 2. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 299). *Kbhvns. Dipl. II, 82.* — Jfr. 7678. [7679

Apr. 12. »Oluf Truetsons på Claberop wäpnares med erchiediægnen i Lund och Age Nilson, syszlomenner till helig geisthuus, håldne hyre contract på helig geisthuus goodz i Melebierge sochn liggiandes och gesthuus gården i Genorpa sochn, dat. fierde dag påsk«.

[Orig. Lunds Helligaandshus' Arkiv.] Specifikation (Bl. 350) Nr. 11. [7680

— *Dipl. Viberg. 35 (Reg. 3777).* Se 7698.

Apr. 13. Bisp Hennechinus af Odense indvier Kirken.

[Orig. Haastrup Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 333*; jfr. *Hvitfeld IV, 684, Fol. 841.* [7681

Apr. 14. Christoffer Konge. Os er til vidende vorden, at nogle plejer at sejle af ulovlige Havne, som er af Huerlesze[a] Havn, Hallszminde og Dybsminde, vor Købstad Nestuidt til Skade. Thi forbyder vi alle at sejle af forskrevne Havne med Købmandskab uden vore Borgere i Nestuidt. Djærves nogen herimod at gøre, skal de have forbrudt 40 Mk.[b] og alt det Gods, de ud- eller indfører. Og byder vi

osv. Item har vi undt, at vore Borgere og Indbyggere i Nestuidt maa selv redde og bjerge deres Gods, naar deres Skibe forganges der under Landet. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Hafniensi [c]fer. 6. pasche, nostro sub secreto[c].

[Orig. Næstved Bys Arkiv.] — [**A.** Stadfæstelse 1481.] Kopi og Afskr. se 6263. [7682

a) Afskr.: Huirelsze. *b)* Afskr.: 24 Mk. *c)* Fattes i Afskr.

Apr. 16. *Reg. 3778.* [Orig., ved Seglremmen forbundet med 1349 og 5133. Stege Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc., og Afskr. derefter: Resens Atlas, Møn (Arnemagn. Saml. Fol. 362, S. 14). *Paludan, Møen II, 285.* [7683

— *Reg. 3779.* [Orig. Stege Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. og Afskr. derefter: Resens Atlas, Møn (Arnemagn. Saml. Fol. 362, S. 15). *Paludan, Møen II, 286.* [7684

— Jeg Hr. Niels Mandorp[1] R. kundgør, at jeg med min Hustrus Beatæ Ywærsdotthers Fuldbyrd sælger og skøder velbyrdig Hr. Eggert Frille, R. og Høvedsmand paa Hinzegauel, al den Rettighed, som er mig tilfaldet efter Thomes Jwl paa min Hustrus Vegne, og har oppebaaret fuldt Værd derfor. Mit Indsegl med min Hustrus og andre gode Mænds Hr. Ottæ Skinkel R., Claues Rantzo af Agardh, Cristiern Frille og Knwd Jensß af Bedesløff. Datum dnica. quasimodogeniti.

Perg. med [6] Segl: 1. Hxlix 1; 5. Forsiden afsprunget; 6. Bomærke. (RA. Reg. 69, Fasc. 21 b, 34; anført: *Adel. Brevkister 100.*) LDipl. [7685

Apr. 18. Jeg Wlff Godow[1] i Lundegarth af w. er skyldig beskeden Pawl Smith i Næsby 55 Mk. lub. i saadanne Penge, som i Laland er gænge, for hvilken Sum jeg pantsætter ham en min Gaard i Sawnessæ (Hannes Jwl, 3 Pund 6 Skp. Byg). Løsning skal kyndes paa Søndre H.s Thing et Thing før Johannis Dag Midsommer og et efter, og løses Martins Dag næst efter, og Skylden skal følge Hovedpengene. Afgaar Gaarden ham for min Hjemmels Skyld, skal jeg vederlægge lige godt Gods eller hans rede Penge inden $^1/_4$ Aar. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Petri Michaelis[2] in Brandersløff, Johannis Nicolai proconsulis in Naxkaw, Nicolai Hannesß consulis necnon Martini[5] ministri ibid. Datum fer. 3. post dnicam. quasimodogeniti.

Perg. med [5] Segl: 1. Clviij 5; 2. G. 564; 4. Bomærke; 5. Kronet M i Sigilfeltet (s. mertinus mertini). (AM. III, 8.) [7686

Apr. 22. Vi Christopher Konge beder Eder Biskop Thorløf i Viborg, at I bestiller det saa, at I og Prioren i vor Frue Kloster i Aalborg indelukker Klosterjomfruer i Klostret, som I veed, at Eder Magt paaligger og den hellige Skrift Eder byder, og bygger dem dertil saa-

dan god Bygning, som de kan blive vel indelukte med, og holder dem ved deres Regel og Gudstjeneste og lader dem ej udfare noget Sted eller nogen ind til dem gaa og Omgængelse med dem have ydermere end Kirkens Ret og deres egen Regel derom udviser. Besynderlig byder vi vor Embedsmand paa Aalborghuus, Borgemestre, Raad og Menighed i Aalborg, at de tilhjælper Biskoppen af Viborg eller nogen paa hans Vegne at holde alle Klosterfruerne i forbemeldte Sted ved deres Regel og ret gudeligt Regimente og dem indelukker, som dem bør at være. Og dertil under vi, at Biskoppen i Viborg og Prioren i Klostret maa straks bygge en Tegllade og Teglovn med andre Stykker, som dertil hører, østen Byen paa Klostrets Jord, hvor dem bedst belejligt er, og siden dem altid opholder. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Hafven sabb. ante dnicam. misericordias dni., nostro sub secreto.

[Orig. Viborg Bisps Arkiv.] Afskr. efter Jens Bircherod: Topogr. Saml. p. Papir, Viborg 242 k, og LDipl.; af Fr. Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to, 747 a. [7687

Apr. 23. Johannes Johannis canonicus Lundensis. Terram meam, quam emptionis tytulo de Andrea Awesß villano Malmøgensi acquisivi, michi scotatam, in remedium anime mee et parentum meorum do et scoto ad altare s. Stephani, quod teneo in ecclesia Lundensi, ea precipue de causa, ut conditiones in ipsis literis meis apposite, quibus has literas appendo, eo firmius observentur. Datum Lundis die Georgii, meo sub sig.

A. Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). LDipl. — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 105. — Jfr. **6376**, **7661**. [7688

Apr. 25. Thott Fol. 736, S. 369 (jfr. *Pontoppidan, Ann. II, 599*). Se 2584.

Apr. 26. Niels Jensß Skawe[1] af Eskilstorp, Landsdommer i Sieland, Ængilbricht[2] af Thorbernnefellæ, RR., Jens Thorbernsß[3] af Brengstorp, Jens Pethersß af Waldorp, Lassæ Henriksß[5] af Skaffthe-løwe, Grib Jensß af Olstorp og Anders Jensß Forstander i s. Agnes Kloster i Roskildhæ. Onsd. før Walburghe Dag paa Sielandzfar Landsthing skødede velbaaren Henrik Ostrysß til velbaaren og ærlig Hr. Jeup Lunge R. i Nesby alt sit fædrene og Ret i Gods i Ræghenstorp i Flakkebergs H. i Gunnersleff S. og kendte sig derfor at have oppebaaret fuld Værd. Vore Indsegl. Givet og skrevet *osv.*

Perg. med [7] Segl: 1. Llvij 2; 2. Fxvi 2 (Bydelsbak); 3. Llxviij 27 (Sparre); 4. Udslidt; 5. Cxxviij 2 (Fikkesen). (AM. LXI, 29.) — Jfr. 7596. [7689

Maj 6. Gavebrev af Kongen paa en Grund til en Vejrmølle.

Perg. [med 1 Segl]. Aalborg Helligaandshus' Arkiv (RA. Danske Selsk. Membr.). *Danske Mag. 5 R. II, 186.* [7690

Maj 7. Pavebrev til Bisperne af Aarhus og Borglum om at sørge for at skaffe Helligaandshuset Gods tilbage.

Perg. med Nicolaus V's Bulle. Aalborg Helligaandshus' Arkiv (RA. Danske Selsk. Membr.). *Danske Mag. 5 R. II, 186.* [7691

Maj 11. Pæther Jwl Herredsfoged i Søndræ H., Anders Pæthersß Sognepræst i Ottersløff og Official i Nørre H., Matis Mortensß Sognepræst af Lande Kirke, Eric Fynsß og Matis Frendisß, a. w., og Jes Andersß Bymand i Nacskow. Torsd. efter Sønd. cantate paa Søndræ H.s Thing bad beskeden Svend Eric Stysß af Yllingsø om Thingsvidne, om han lovlig havde forfulgt Lass Herloffsß paa et Gods, som hedder Strengh og Helængh, og om han havde gjort ham Uret i nogen Maade paa fornævnte Gods' Vegne. og om Matis Frendesß havde Magt at sidde i Dommers Sted paa den Tid, fornævnte Eric forfulgte Lassæ; item om Lassæ saa lovlig forfulgte Godset i Erics Faders og Moders Liv, at ham burde at indføres i det. Da blev tilmeldt beskeden Matis Dømlingh af Strygæby; han tog til sig 11 gode Mænd: Pæther Bosß af Høgæby, Anders Jeypsß, Tyrkil Jensß, Poild Bringhe, Pæther Hansß af Gamlæby, Pæther Skrædære, Jes Jhort, Pæther Langh, Per Winther, Lass Persß, Matis Swensß; disse 12 gik ud af Thinget og kom ind igen inden 4 Thingstokke og vidnede, at Eric Stysß havde forfulgt Lassæ Herloffsß paa fornævnte Strengh og Helængh med Lands Lov og ingen Uret gjort ham, og Matis Frendisß havde fuld Magt at holde Herredsthinget og sidde i Dommers Sted paa den Tid, og havde de aldrig spurgt, at Lass Herlofsß havde saa lovlig forfulgt Godset i Erics Faders og Moders Liv, at ham burde at nyde nogen Indførsel deri, eller at der nogen Tid blev ildet paa det, medens de levede. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 6 Segl]. (RA. Danske Selsk. Membr.) LDipl. [7692

Maj 13. Vi Nils Petherß[1] af Agardh R. og Pernil Mangsdotter[2], hans Hustru, under og »læne« Hennik Sak, vor Tjener, for Tjeneste, han har gjort os og »maa« os gøre, en Gaard i Stienum i Jærsløff H. i Wendesusel[a] (Las Thrutß, giver 3 Pund Korn, 2 Pund Smør, 4 Grote hvert Aar og 1 Svin hvert andet Aar) i hans Levedage, og naar han afgaar, skal Gaarden igen komme uden alle Penge til os. Medb. af andre gode Mænd Jens Nilß[3], Præst og Kapellan paa Clawsholm, Oleff Munk[4] V. og Oleff Petherß[5] Foged i Skierwad. Datum sabb. ante f. ascens. dni.

Perg. med 5 Segl: 1. Gxvi 13 (Gyldenstjerne); 2. Lv 12; 3. G. 771; 4. Fxliij 18; 5. Bomærke. (RA. Jerslev H. 2.) LDipl. [7693

a) Brevet: Wendesulel.

Maj 14. Andree Jensß cum uxore sua Cecilia abbatissa, sorores, confessor generalis et fratres conventuales monasterii s. Marie virg. et

Birgitte ordinis s. salvatoris in Mariebo Lalandie Ottoniensis dyocesis. Exigente affectu, quo ordinem nostrum diligitis, vos intragremium fraternitatis nostre colligimus, annuentes vos comparticipes fieri missarum, horarum, vigiliarum, jejuniorum, elemosinarum, predicationum ceterorumque piorum operum monasterii nostri. Volumus etiam, ut cum nobis obitus vester fuerit intimatus, idem pro vobis fiet officium, quod pro benefactoribus nostris decedentibus facere consuevimus. Sig. nostrum. Datum dnica. 5. post pascha, qua cantatur vocem jocunditatis.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Maribo 3.) LDipl. [7694

Maj 19. Jeg Elnæ Effertzdater, Hr. Fredryk Wordhenbergs Husfrue, i Vixsø skøder med min Husbonds [Samty]kke til min Søstersøn Hr. Niels Knu[tß] R. i Swaneholm al min Rettighed, som jeg har i Jwtland i Thydh, som er Ordørp og Ordørppe Mølle og alt andet Gods, som dertil ligger, hvor det helst findes kan i Jutland, med saadan Skel, at han selv skal indfri det. Medb. af Hr. Fredrek Ordhenberg min Husbond, Voldemar Møltikkæ i Helsingæ, Ængelbr[e]k[t][3] [i] Thørbernefælle, RR., Effert Møltikkæ i Bawelsæ, Erik Jensß i Wonsørp, Anders [Je]ns[ß][7], Forstander [i s.] A[g]nessæ Kloster i Roskilde, a. w. Datum Roskildis fer. 6. infra oct. ascens. dni.

Perg. med [7] Segl: 3. Fxvi 2 (Bydelsbak); 7. G. 438 (Halvegge). (RA. Nørrejyll. 190, 5.) LDipl. — Hertil 5244, 5323, 5714-15; jfr. 1450 Jan. 29, Dec. 20. [7695

Maj 20. Vi Olaff Ruth[1] Landsdommer i Sundrahalland, Aruid Baat[2] a. w., Pauel Felaxsß, Seuid Barke[4], Jenss Henriksß[5] a. w., Pæther Gudmandsson[6] Borgemester i Halmstade paahørte, at Pæther Kalff paa Halmstade Landsthing, 4 »sammfæsting« Landsthing, bød sig til Rette, om nogen vilde ham skylde, om han havde nogen beskattet sine Penge af med Urette, siden han fik Fogediet; da vilde han give dem deres Penge igen, og de skulde pleje ham saa meget, som Lovbogen og Landsretten udviser. Da kom der ingen, der kunde tillægge ham nogen Skylding med Rette, hverken Landbo eller Skattebonde eller Købstadsmand. Vore Indsegl. Datum Halmstadie sabb. post f. ascensionis dni.

Papir med 6 ndfr. paatrykte Segl: 1. Fi 2; 2. Cxlix 5; 3. Utydeligt; 4. Flvij 3 (Ribbing); 5. Llvx 13; 6. Bomærke. (RA. Personalh. Saml., Aage Ax. Thot.) [7695 a

Maj 23. Afladsbrev af Bisp Hennechinus af Odense.

[Orig. Aasum Kirkes Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 333*, jfr. *Hvitfeld IV, 684, Fol. 841.* [7696

Maj 25. Cristoffer Konge[1]. Hr. Otte Nielssøn, vor Raad og Hofmester, har fornøjet os til Takke 150 lybske Mk., som han paa vore

Vegne oppebar af vor aarlige Skat i Aaleburgh, og 150 lybske Mk., som han oppebar af vor aarlige Skat i Randers, og 60 Mk. lybsk, som han oppebar af vor Skat i Wiborgh. Datum castro nostro Kalingborgh octavis ascensionis dni., nostro sub secreto.

Dns. rex per se.

[Perg. med Kongens Sekret. (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr. af Langebek 1761: LDipl. [7697

Maj 31. *Reg. 3777.* Perg. med Kongens Sekret. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 35* (med Datum urigtig reduceret til Apr. 12). [7698

— Afladsbrev af Bisp Christian af Ribe.

[Orig. Gavnø Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 333* (= *Hvitfeld IV, 684, Fol. 841*). [7699

Juni 1. *Reg. *5559.* Perg. med [8] Segl: 3, 8. Bomærker. (RA. Medelsom H. 56; skænket af Kammerhr. Rosenørn 1868.) *Saml. t. jydsk Hist. II, 179.* [7700

Juni 3. Thingsvidne af Nørrelyvng H. om Vordhe Birkething.

Perg. [med 8 Segl]. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 36.* [7701

Juni 9. Knut Foged i Schamme H., Borkort Iwensß, Eyler i Harsmark, VV., Pær Jensß i Høddroppe, Pær Skyttæ i Bowenze, Mattes Jeypsß, Jes Henricsß i Schamby og Knut Peell. Fred. efter Guds Legems Dag inden 4 Stokke paa Scamme H.s Thing fik Hr. Pær Præst i Wixsløff et Thingsvidne ved 8 Mænd: Pær Ingworsß, Pær Rws, Pær Tanke, Naffne, Thort Henricsß, Anders Rykkortsß, Mattes Haweræ og Nis Hwyd, hvilke alle vidnede, at Borkort Iwensß har skødet Hr. Pædher i Wixsløff paa Wixsløff Kirkes Vegne 4 Agre paa Thodroppe Mark, som kaldes Ammetoffthe. Vore Indsegl.

Perg. [med 8 Segl]. Vigerslev Kirkes Arkiv (RA. Fyns Stiftsarkiv). LDipl. [7702

Juni 10. Oloff Rwth Landsdommer i Syndræ Hallandh paa Kong Cristoffers Vegne. Lørd. efter Guds Legems Dag var jeg paa Halmstathe Landsthing med gode Mænd Hr. Bo Pygh[2] Bispens Degn i Nørræ Hallandh og Syndræ, Pawel Fellaxß, Claus Ywarß, Andres Jenß i Ettorp, a. w., Per Gwtmwntß Borgemester i Halmstæthe, Swen Sodhæ Byfoged sstds., Arwit Øndherß, Tyryæ, Beynt Tostæß, Raadmænd, og Tykghæ Mychelsøn Borger sstds. Da stod op velbaaren Aghæ Axelß i Hiwlebergh og viste 4 Dannemænd: Hr. Bo Pigh, Pawel Fellaxß, Claus Ywarß og Oloff Byørnß, a. w., til Hustru Gwnnyldh Sandbeks og lod bede hende at komme til Landsthing og lade forlyde, hvad Skylding hun havde til ham eller hans Tjenere. Da svarede hun, at hun vilde ej. Da stod han op og spurgte de Dannemænd ad,

som boede i Slettagher S. med hende, som ved Landsthing var, som var Pellæ i Kærre, Lassæ i Øffræ Slettagher, Morthen Beyntß, Per Eskylß i Lyøyæ, Beynt i Lyøye, Morten Beyntß, Swen i Mosrop, Per Jonß i Skorebothæ, Bondæ Smeth, Beynt Sewytß og Jes Ageson i Dragheryt, siden flere gode Mænd af det Sogn, om han eller hans Tjenere havde noget voldgæstet hende i hendes Gaard eller gjort hende nogen Uret, der hun »torffthæ« rømme sin Gaard for. Da stod de op og sagde, at dem aldrig vitterligt var, at Agæ Axelß gæstede hende uden een Rejse, da havde hun budet ham og hans Hustru hjem til sig i Venskab og Kærlighed, og havde hun ej mer end 8 Heste den Natteleje i sin Gaard og de andre stod der omkring i Bygden, og om Morgenen skiltes de venlig ad, og Agæ gav hende sine Gaver; og var os aldrig vitterligt, at Agæ eller hans Tjenere gjorde hende Uret enten med Ord eller Gerning, og har hans Tjenere saa gæstet der i Bygden, at hverken hun eller vi kan skylde dem noget for. Item stod Agæ Axelß op og spurgte, om der var nogen, fattig eller rig, ham skylde kunde, og om nogen var vitterligt, enten i Arestathe H. eller Halmstathe H., om han havde taget fra Hustru Gwtnyldh Ager eller Eng. Da svarede de Dannemænd dertil, som paa Thinget var, at de havde aldrig hørt, at hun havde det kært hverken paa Herredsthing eller Landsthing, og takkede ham baade fattig og rig, at han havde været deres Høvedsmand som en Dannemand. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Papir med [11] Segl: 2. Fxxvi 1; 3. Utydeligt; [6-9, 11. Bomærker[a];] 10. Bomærke. (RA. Personalh. Saml., Thot.) — Jfr. 7704. [7703

a) Efter Mærkerne paa Papiret.

Juni 12. Oloff Rwth Landsdommer i Syndræ Hallandh paa Kong Cristoffers Vegne, Boo Pygh[2] Degn i Nørræ og Syndræ Hallandh paa Bispens Vegne, Nyels Andherß Sognepræst i Ræffwynghæ, Pether Jwdhæ Sognepræst i Harpelywnghæ, Jon Tørkyldß[5], a. w., og Beynt Tostæß Raadmand i Halmstæthe. Lørd. efter hellig Legems Dag paa Halmstethe Landsthing paahørte vi, at op stod velbaaren Aghæ Axelß i Hiwlebergh og spurgte, om der var nogen Hustru Gwnnilds Sandbeks Vornede, som hans Foged havde beskattet med Urette. Da stod op Per Beyntß i Folkestate og sagde, at Per Kalff, Eders Foged, beskattede mig mine Penge af med Urette. Da svarede A. A.: Da vil jeg give dig dine Penge igen, om du vil blive ved Rette for den Sag, som han skyldte dig for. Da sagde han ja og bad om en Herredsnævn derover at ransage. Da nævnte Landsdommer en Nævn, 15 Dannemænd med hans Grander og »nagrannæ« og andre gode gamle Dannemænd, som i Herredet boede, som var Jep Andherß i Frøliwngæ, Trwyt i Eskylstrop, Andres Eloffß i Opnoræ, Beynt Jonß,

Per Susæ og Beynt Nyelß i Folkestathe. Beynt Nyelß under Lwndh. Nes Yworß i Ornækwllæ, Thoræ Clausß i Tekkynggæ, Laurens i Tekkynggæ, Magnus Skomager i Brentorp, Per Bondæ, Twæ og Gutmwnth Jonß i Skymtæby, Brother Gutmwnß og Toræ i Aggeryt. Mand. der efter kom vi til Rakkebergh Thing i Halmstethe H., da stod op Agæ Axelß, æskede paa den Nævn, at de skulde frem gaa og bede dem saa Gud tilhjælpe og alle Helgen, at den Sag, som Per Kalff. Aghes Tjener, lagde ham til om den Ged, som han havde i »dyldom« haft i 3 Aar og hendes Affødte og havde hende ej lyst hverken for sine Grander eller »nagrannæ« og ej paa sin Sognestævne eller Herredsthing. Derpaa gik Nævnen ud af Thinget og beraadte dem derom og kom ind igen, og skød han da 3 af de 15, og de 12 spurgte ham ad, om han havde lyst den Ged; da sagde han nej. Da svor Nævnen, at han havde den Ged og hendes Affødte i 3 Aar i Dølgsmaal, og bad dem saa Gud tilhjælpe og alle Helgen. at de Penge, som Per Kalff havde oppebaaret af ham paa Aghes Vegne, dem havde han baaret op for hans Sag med Rette. Item stod Agæ op og spurgte, om det var nogen Mand vitterligt, at han han havde taget fra Hustru Gwnnildh [San]dbeks Ager eller Eng eller trængt hende fra Hus eller Hjem, og bad dem for Guds Skyld, at de skulde sige sandt; da svarede al Menigheden, at de det aldrig havde hørt. Da gik frem to hendes Vornede, Nes Ywarß i Kelstrop og Morthen Beyntß i Ryth, og vidnede, at hun havde sagt for dem og flere Dannemænd, at hun flyttede fra sin Gaard for »o æryngh« Skyld, at hun fik ej Korn, og sagde hun, at siden hun havde skiftet med sine Sønner efter sin Bonde og deres Fader. da gæstede de hende saa og fortærede altid af hendes og intet af deres og viste hende saa megen Gæstning til. at hun maatte give over sin Gaard og fare til Halmstathe, og for ingen anden Mands Had eller Volds Skyld. Item stod Agæ Agelß op og spurgte samme Vornede, som havde givet Per Kalff Penge for deres Brødes Skyld, om de vilde have dem igen, hvilke Per Kalff havde tildelt med Herredsthing og Landsthing, og blive anden Tid ved Landslov; da svarede de med Herredsvidne og bød A. A. og mange Dannemænd med dem, som paa Thinget var, at han vel gjorde og lod dem blive ved den Dagtingen, som de havde gjort med Per Kalff paa et sat Landsthing; vilde nogen kære paa, enten Mand eller Kvinde, da skulde det gøres mod deres Vilje og med ingen Ret, fordi de Penge, som vi udgav, dem gav vi ud for vor Brødes Skyld. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Papir med [6] Segl: 2. Fxxvi 1; 5. Cxlix 9; [3, 4. 6. Bomærker[a]]. (RA. Personalh. Saml., Thot.) [7704

a) Efter Mærkerne paa Papiret.

Juni 13. Oloff Rwth[1] Landsdommer i Syndræ Hallandh paa Kong Cristoffers Vegne, Boo Pigh[2] Degn i Syndræ og Nørræ Hallandh paa Bispens Vegne, Nyels[3] Sognepræst i Ærestathe, Tydryg[4] Sognepræst i Wynbergh, Hans[5] Sognepræst i Okeem, Symon[6] i Skrethe og Hoghen Jenß[7] i Myelby. Tirsd. før Viti et Modesti Dag paahørte vi paa Arestathe Herredsthing, at op stod velbaaren Agæ Axelß i Hiwlebergh og tilnævnte en ret Stokkenævn, 12 Dannemænd af de ældste i Herredet, som da var paa Thinget: Wyther Perß, Jes Andherß, Mattis Ebbeß, Swen Ebbeß, Morthen Blitskap, Santhæ, Andres Holbek, Westæ, Per Hoghenß, Toræ Top, Per Nielß og Oloff Perß, og spurgte dem, om de havde nogen Tid hørt, at Sewyth Barkkæ havde frit i sin Værge det Gods, som Aghæ Torbyørnß aatte og til Arv faldt efter sin Hustru og sine Børn, som er 2 Gaarde i Sørby, 1 i Albergh, Dael og Kalffwekeer, 1 Gaard i Wæsyæ og 2 i Kyndh, som hed Bakkæ og Frakkebothe. Da vidnede de, at Sewyt Barkkæ fik det aldrig i sin Værge og bar der aldrig Skat eller Landgilde op af, uden red ind i Godset og »trælbordhæ« en fattig Mand og hans Gæster og lemlæstede ham, saa at han var aldrig før Mand siden og aldrig vorder, og vilde have nødt den til at sige sig Tjeneste; og holdt han for Esky Torbyørnß en Søndag, som han skulde gaa fra Arestathe Kirke, og slog ham baade blaa og blodig for sit rette Gods, som ham var til Arv faldet efter sin Broder Agæ, hvis Sjæl Gud naade; og er det os vitterligt, at han aldrig fik Agæ Axelß det Gods i Værge, fordi han fik det aldrig selv. Item stod Agæ Axelß op og spurgte, om det var dem vitterligt, at han havde truet nogen Mand til at sige andet, end Ret er; da svarede al Menigheden, at de det aldrig havde hørt. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Papir med 7 Segl: 1. Fi 1; 2. Fxxvi 1; 3. I Sigilfeltet en Kalk; 4. I Sigilfeltet en Helgen; 5. I Sigilfeltet en Kalk; 6. Bomærke i Skjold (s ſimonis ivenſon?); 7. Bomærke. (RA. Personalh. Saml., Thot.) [7705

Juli 3. Jeg Mattis Fridbiørnsß[1] i Egsmose tillader, at min Husfrue Ingeburg Awesdotter skal være hos sin Søn Hr. Michil Rudh eller hvor han vil, at hun skal være, og oplader jeg ham alt hendes Gods, hvor det ligger i Seland, i Fivn og i Jutland, og al hendes Rettighed, som hende kan tilfalde i Gods, og tilbinder jeg mig at antvorde Hr. Michil de Breve, som lyder paa hendes Gods, hvilke jeg har i Værge. Dette forskr. Gods oplader jeg Hr. Michil undtagen efterskrevne Gods i Fivn: Rosilde, Silkendrop og Silkendrop Mølle, og de 100 Mark aarlig Rente i Swineburg, som jeg har i Pant af Kronen og Kong Cristofer for 1000 Mk. »nobæle« Guld, som jeg udlaante paa fornævnte Rente, og »thess« aabne Pantebrev og undtaget. Alt dette Gods i Fivn kendes

jeg mig at have annammet i Laan efter denne Dag med de 100 Mk. Rente i Swineburg af Hr. Michil Rudh, og det Gods og Rente at nyde, saa længe jeg lever; og naar jeg afgaar, skal dette Gods og de 100 Mk. Rente komme fri til Hr. Michel Rudh, og kendes jeg mig ingen Ret at have i Ingeburg Awesdotters Gods. Item bliver de 100 Mark Rente mig afløste, tilbinder jeg mig god Forvarelse at gøre Hr. Michil Rudh derfor inden 6 Uger med andet mit Gods, saa meget, at ham vel nøjes efter Dannemænds Sigelse. Item lyser jeg ikke inden 6 Uger Hr. Michil i Gengæld, som forskrevet staar, skal jeg straks give ham de fornævnte 1000 lb. Mark. Medb. af gode Mænd Biskop Jenss i Roskilde, Jens Thorbernsß i Brenxtorp, Niels Skawe[4] i Æskildstorp, Landsdommer i Seland, Pædher Næb[5] af Høgstrop, Brvn[6] i Nestwid. Datum Haffnis crast. visitat. Marie.

Perg. med [6] Segl: 1. Fxij 16; [2-3. Nævnte i LDipl.]; 4. Llvij 2; 5. Ki 8; 6. Hxxv 4. (RA. Svenborg 8.) LDipl. Afskr. af Bircherod med udeladt Dag: Ny kgl. Saml. Fol. 402 og LDipl. [7706

Juli 5. Cristoffer Konge[1]. For vort Retterthing paa Køpmanhanshws Onsd. næst efter vor Frue Dag visit., nærværende Ærkebiskop Twe i Lund, Hr. Otte Nielsß Hofmester, Hr. Beynth Prior i Andwordheskow, Hr. Pethér Axelsß Provst i Lund, Hr. Anders Nielsß, Hr. Henric Knutsß, Hr. Pether Howinskild, Hr. Jachim Flamig, Hr. Anders Hak, Hr. Claus Rønnow, Hr. Nic. Jensß af Hammer, Hr. Jep Lunga, RR., Awe Lunga og Niels Skawe Landsdommer, lod velbyrdig Hr. Thorbern Bylle i Alande R. læse: 3021.

Perg. med Retterthingsseglet. (RA. Lynge-Frederiksborg H. 7.) LDipl. [7707

— Frater Johannes Løsel, domus hospitalis s. Johannis Iherosolimitani prior per Alamanniam generalis. Notitiam cunctis deducimus, ad nos quendam fratris Benedicti prioris seu bajulivi prioratus Dacie religionis prelibate fratrem Johannem Coluensem procuratorem ejusdem cum quibusdam cirographis et literis venisse occasione 140 florenorum renensium respo[*n*]sionum annuarum sacro conventui Rodi debentium, ne idem B. graves per loci longam distantiam ad Rodum patiatur expensas, in cujus medium necnon jurium nostri prioratus Alamannie observantiam cum fratre Johanne Coluensi convenimus, ut Benedictus Dacie prior et sui successores suis cum propriis expensis ipsos 140 florenos nobis presentant ad civitatem Maguntinensem, volentes, quod frater Cuno conventualis domus nostre in Maguncia ipsas responsiones vice nostrum habeat autoritatem recipiendi ipsumque priorem Dacie quittandi. Cupimus, omnia prefata habere rata, quousque noster ma-

gister sacri conventus Rodi suum denuntiat mandatum in contrarium. Nostrum secretum sigillum. Datum die Mercurii post visitat. Marie.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv, senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin H., 541. LDipl. [7708

Juli 6. *Reg. *5563.* Perg. [med 1 Segl]. (RA. Søholm 12; før Adelsbreve IV, 1.) *Danske Saml. I, 171.* [7709

Juli 12. Cristofer Konge. Onsd. efter Kanuti Dag, Konge var, var for vort Retterthing paa Køpenhaffn Hus, nærværende velbyrdige Hr. Otte Nielsß Hofmester, Hr. Eric Nielsß, Hr. Anderss Hak, Niels Skawe, a. w., beskeden Thruwit Persß paa den ene og Thorsten Persß paa den anden Side med Breve og Bevisninger paa 1 Gaard i Syndre Wiærestæde i Skøds H., som de havde Trætte om, og gav dem i Rette derom. Da var Thruwet Persß Breve mælte ved deres fulde Magt, og Thorsten Persß Breve var døde mælte og blev sønderskaarne. Thi tildømmer vi nu Thruwit Persß Gaarden, saa længe nogen kommer med bedre Bevisning. Fremdeles kærede Thorsten Persß over Thruwet Persß Fader, at han tog en Kistenøgle af hans Faders Trøje, straks han død var, og som paa Bordet laa, og lod op hans Faders Kiste og udtog Guld og Sølv og Breve, hvad deri var. Dertil svarede Thruwit Persß, at hans Fader det ikke gjorde, og bød Lov derfor paa hans Vegne. Dermed var saa paa sagt for Rette: Efterdi Thorsten Persß ingen Bevisning havde anden, end saa sagde, skal Thruit Persß værge det af for sin Brofjæl selv tolvte lovfaste Mænd 14 Dage, efter han er hjemkommet; naar han det gjort har, skal han være kvit for Thorsten Persß i den Sag. Sig. nostrum ad causas[1]. Datum Haffnis *etc.*, teste Johanne Thorb[*er*]ni justitiario.

Perg. med Retterthingsseglet. (SvRA.) [7710

Juli 13. Maghnes Clawesß[1] af Høwetzgardh, Landsdommer i Laland. Kong Cristoffer har efter hans Naades Raads Raad og Tilladelse og saa for Lejligheds Skyld gjort et Mageskifte med mig om en Gaard i Høwet med en Jord i Horslunde, som hans Naades Brev ydermere udviser, og derfor har jeg vederlagt hans Naade og Kronen en Gaard, som Jeppæ Kraghe paabor, i Thorwigh i Birket S. i Nørre H. i Laland, som aarlig skylder 1 lødig Mk., til »ewerdeleghe« Eje for forskr. Kronens Gods, som og skylder aarlig 1 lødig Mk. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Olaui Absolonis[2], Dn. Andree Hak et Dn. Folradi Knoop, MM. Datum castro Haffnensi fer. 5. ante divis. apost.

Perg. med 4 Segl: 1. Lxxx 1; 2. Lxviij 13 (Thot); 3-4. Forsiden fattes. Kongens Arkiv (RA. Mageskifter 5). LDipl. [7711

Juli 14. Nicolaus[1] episcopus servus servorum dei . . episcopo Spoletanensi et . . decano ecclesie Haffnensis Roskildensis diocesis ac

. . officiali Lundensi. Hodie Johanni Brostrop canonico Roskildensi canonicatum ecclesie Roskildensis, in qua majores, medie et minores prebende fore noscuntur, cum plenitudine juris canonici apostolica auctoritate contulimus et de illo etiam providimus, unam vero ex hujusmodi majoribus prebendis ac dignitatem, personatum vel officium ejusdem ecclesie necnon beneficium ecclesiasticum cum cura vel sine cura etiam, si dignitas, personatus vel officium in metropolitana aut collegiata vel canonicatus et prebenda in hujusmodi collegiata ecclesia foret, et ad dignitates, personatus vel officia hujusmodi consuevissent qui per electionem assumi eisque cura immineret animarum ad collationem, provisionem, presentationem, electionem seu quamvis aliam dispositionem archiepiscopi Lundensis ac prepositi, decani, archidiaconi, cantoris et capituli singulorumque canonicorum et personarum ecclesie Lundensis, si qua vacabant tunc aut cum simul vel successive vacarent, que dictus Johannes per se vel procuratorem suum ad hoc legitime constitutum infra certi temporis spatium acceptaret, conferendo sibi post acceptationem hujusmodi donationi apostolice reservavimus, prout in nostris inde confectis litteris plenius continetur. Quocirca discretioni vestre mandamus, quatinus vos vel duo aut unus vestrum, postquam dicte littere vobis presentate fuerint, per vos vel alios eundem Johannem vel procuratorem suum faciatis auctoritate nostra in dicta ecclesia Roskildensi in canonicum recipi et in fratrem, stallo sibi in choro et loco in capitulo ipsius ecclesie Roskildensis assignantes, prebendam vero etiam majorem ac dignitatem, personatum vel officium necnon beneficium hujusmodi per nos ut premittitur reservata, si vacat seu vacant aut postea vel cum vacaverint, eidem Johanni conferre curetis, inducentes eum vel procuratorem suum ejus nomine in corporalem possessionem prebende etiam majoris reservate ac dignitatis, personatus et officii necnon beneficii juriumque et pertinentiarum predictorum et defendentes inductum ac facientes ipsum Johannem vel dictum procuratorem pro eo ad dignitatem, personatum vel officium seu beneficium hujusmodi, ut est moris, admitti sibique de canonicatus et prebende etiam majoris ac dignitatis, personatus vel officii seu beneficii predictorum fructibus responderi, non obstantibus omnibus illis, que in prefatis litteris voluimus non obstare, seu si episcopo et capitulo ecclesie Roskildensis necnon archiepiscopo, preposito, decano, archidiacono, cantori, capitulo ecclesie Lundensis, canonicis et personis prefatis vel quibusvis aliis ab apostolica sede indultum existat, quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes expressam ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, contradictores auctoritate nostra, appellatione post-

posita, compescendo. Datum Rome apud s. Petrum 18. kal. julii, pontific. nostri anno 1.

Perg. med Pavens Bulle. (RA. Danske gejstl. Sager 12.) LDipl. [7712

Juli 22. Thet bekennes jek Pedher Ribbingh a wapn medh thette mit oppit breff, at jek war then sama tidh i Friisland ner Horsbyll heredh, ther ligger hoss Mykil Twnner, ok ther gripen uppa then same tidh, herre Hartwiik Krwmmedike ther gripen war ok fleire andre gode men, bade kungh Erics thienare ok herre Boo Steinsens; thok swa i the mathe waro the gripne i then tidh, at the æinte fengillse lowade, for thii at the waro ther till æi bitrode, som the sielffwe sagde, som them gripo, at hoffmen bordhe æinte fengilse holde nogræ bøndher; ther medh wordhe the førde i æin kirkie ok ware ther biwakade swa te dag ok i æin gardh; ther umløpp them her Hartwiik sielff tride medh æin kung Erics howesind, som Dedert van Lutten heet, ok æin dreng ther medh. Ok theslikes haffde wii ok flere giort, om wii haffde æy warit sare ok illa farne, meden æingin aff oss haffde nokot fengils loffwed them, som fyr star etc. Ok for war skyld, som ther effter waro, giorde kung Eric them æin ordhfeigd medh breff ok insiglle ok rikins radh, at han skulle aldrig feigde uppa them effter then dag; ther medh skildis wii theden ok her Hartik ærlige ok well. En ære nogre, som her Hartwiik will annit till leggie i the mathe, ædher lagt haffwa, tha ær thet honom urettaligæ till lagt, som mange dandemen ær ther om viterliget etc. Ok till sannendh her om henger jek mit insigle for thette breff, screwed ær i Køpenhaffn s. Marie Magdalene dagh anno dni. 1447.

Perg. med afrevet Plica; Paaskrift: Thetta er thet bref, som Pæder Ribbing gaf mik Hartik etc. (RA. Reg. 69, 15a, 7.) — Ovfr. gengivet bogstavret. [7713

Aug. 7. Vi Olaff Anderßß Herredsfoged i Smørums H., Knwt Pædhersß[2] i Smø[rum]øffre og Henrik Jensß[3] i Skowerlunde var Mand. før Laurencii Dag[a] paa Smørumæ H.s Thing 4 Thingsvidner, som er Pædher Brodhersß i Ledhøw[e], Olaff Karighe sstds., Ostret Jeipsß i Smørume nædre og Pædher Bæyentsß i Moløwe, hvilke Thingsvidner var tagne paa Landsthinget Onsd. efter Jepss Dag mellem beskedne Hr. Jep Pædhersß Kannik i Roskilde og Pædher Sweye, om Hævd, hvem af dem der længst havde været i Hævd, enten Kirken eller Hr. Claus Nielsß eller Pædher Sweye paa . . . . og Ager, som hedder Hestehawen, mellem Nvbøle og Rompervp, hvilke forskrevne Thingsvidner vidnede, at de ej rettere veed eller kunde spørge, end at Kirken har haft den i Hævd og Værge, saa længe som dem længst kan

mindes. indtil nu for 3 Aar Pædher Sweye tog sig den Eng til, og ej delte hende til sig med Lands Lov, det som var dem vitterligt; ikke er det og os vitterligt. Fremdeles vidner vi, at P. S. har ladet slaa paa samme Eng, nu siden hun var dømt i »quærstade« og siden nu i Onsdags, »sønter« som da var talt paa Landsthinget mellem dem. Sig. nostra inferius impressa. Scriptum *etc.*

Papir med 3 Segl: 1. Brudstykke; 2. Bomærke; 3. Skjold, hvori en Stjerne over en Maane. Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Danske Selsk. Papirer). LDipl. [7714

a) Det sidste Tal (7) i Aarstallet er nu ulæseligt; Langebek har mærket Brevet med: 1447.

Aug. 7. *Reg. *5567.* [Orig. Flensborg Mariæ Kirkes Arkiv.] Udkast, indført i et Register over Bymurene (1447 ff.) paa Papir: Flensborg Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Dipl. Flensborg. I, 537.* [7715

Aug. 17. Jeg Thorkil Brawde har givet med min Husfrues Vilje min Gaard i Myædle og en Mølledam i Thorop Sogn i Thønders H. til s. Thomes Alter af Cantelbergh i Lund med saadant Vilkaar, at saa længe jeg og min Husfrue Merete lever, skal vi beholde den og give hvert Aar 2 Skill. Grot til Landgilde deraf, og naar vi afgaar, skal Gaarden ligge til fornævnte Alter. Medb. af gode Mænd Arwith Bad og Hr. Jon Præst i Skodmosløff, Per Hæliesß og Per Gudmundsß, Borgemestre i Halmstathe. Givet Torsd. efter vor Frue Dag assumpt.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 214 med Overskrift: Super bonis altaris b. Thome Cantuariensis infra chorum juxta gradus dicit registrum capituli 12 fore litteras, sed hanc tantum etiam extra capitulum acquisivi. Nota litteram sequentem[a] in fine. LDipl. [7716

a) Hermed menes 2029.

Aug. 26. Jahan Brochenhus Landsdommer i Fiwn, Claues vamme Haghen Provst i Othens, Jahan Ransowe R., Vlff Pæthersß Præst og Prior i Daløme Kloster, Niels Vrne af Huørffen, Jens Mychelsß af Eschelunde, VV., Jæppe Clæmetsß og Jens Brwn, Raadmænd i Othens. Lørd. efter Bartholomei Dag var skikket inden 4 Stokke paa Fiwnbo Landsthing velbyrdig Prior Bæyent af Antuorschows Kloster, som lod læse: 6814 og lod »schuthe« og se, hvo der vilde. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. [med 8 Segl[a]]. Antvorskov Kl. Arkiv (RA. Skam H. 34). LDipl.

a) LDipl.: Prima tria sigilla adsunt. [7717

Aug. 31. Jens Ingworssøn Herredsfoged i Aars H., Jens Præst i s. J[*ø*]rghen i Kalunborgh, Gabriel Præst i Twmmerwp, Jep Anderssøn, Jasper Rws a. w., Jens Storm af Weskinghe og Ingwor Petherssøn af Forssinge. Torsd. efter Bartholomei Dag paa Ars H.s Thing skødede beskeden Svend Jep Mattissøn, som kaldes Griis, til s. Petri Kirke i Fwldhelillæ alt sit Jordegods i Fwldelillæ: en Gaard (Jep Clemenssøn) og en anden Gaard sønder i Byen (Clemen Petherssøn).

Da var hæderlige Mænd Jens Twessøn Præst og Kirkeværge Morthen Petherssøn i Sognet og tog Skøde paa det Gods inden 4 Thingstokke paa Kirkens Vegne. Ydermere »bøddæs« Jens Twessøn Præst et Stokkenævn af Thinget; da sagde Herredsfogeden 12 Dannemænd af Thinget: Hr. Gabriel, Jep Anderssøn, Jasper Rws, Swen Weliomssøn, Sewerinus i Gooztoffthe, Niels Petherssøn af Fwldemaglæ, Rydemand, Pether Jenssøn, Jep Orm, Jep Jenssøn, Ingwor Petherssøn og Jens Storm; de beraadte dem og kom ind og sagde, at dette Skøde gik rettelig til. Derpaa stod Fogeden op og tilnævnte en Mand af hver Thingstok: Jep Anderssøn, Rydeman og Ingwor Petherssøn; de tilmælte Godset til Kirken i Fwldhelillæ og stadfæstede det paa Kongens Vegne. Vore Indsegl. Datum *etc.*

[Perg. [med 7 Segl]. Lille Fuglede Kirkes Arkiv.] Afskr. af Langebek 1749: LDipl. [7718

Sept. 11. Ribe Bisps Official vidner om Indløsningen af Brendegord.
Perg. med [6] Segl: 1. G. 876; 2. G. 877* (S'ENGELBERTH . . . OWE); 3. G. 877; 4. Bomærke (Omskrift utyd.). Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 43.* — Jfr. 6200. [7719

— Jep Andersß Foged paa Han H.s Thing, Erick Nielsß i Browesthskow V., Jep Thyrysß Præst og Prior i Øø, Keeldh Palsß, Jes Obsß Knwdh Andersß, Bønder, Henrik i Kæætrop, Per Smith og Matis Steffensß. Mand. før Hellig Kors Dag paa Han H.s Thing æskede Powel Jensß i Thorsleff et Thingsvidne med 8 Dannemænd: Knwdh Jensß, Symon Persß, Sewren Nielsß, Nis Andersß, Thærkil Jeebsß, Matis Steffensß, Ysak i Gyøttrop, Anderss Persß i Torsleff, som vidnede, at de havde været nærværende, da Nis Tysß i Thorsleff inden 4 Stokke paa Han H.s Thing skødede Powel Jensß en Søsterdel i en »æl« Gaard med »knyif« og Muld »Thorleeff kirkky til eyff tydh« for Maren Bosdather, hans Moder, hvis Sjæl Gud have. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 8 Segl]. (AM. III, 9.) [7720

— Pether Bugge[1] Byfoged i Lund, Laurens Budde, Michel Pethersß, Karll af Hwidorpp, Hans Nielsß[5], Raadmænd, Jacob Skriver[6] sstds. og Hans Brøyll[7] Bymand. Mand. efter vor Frue Fødselsdag kendtes beskedne Anders Øyersß i Lywngby og Tyghe Æsbernsß paa Lunde Bything, at de var forligte med Kirstine, Jacob Nielsß Efterleve, om en Arv, som tilfaldt Anders Øyersß paa hans Hustrues Vegne Cecilie, Jacobs Moder, og Tyghe Æsbernsß paa fornævnte[!] hans Broders Vegne efter Jacob Nielssøns Død, saa at de havde skiftet og overlagt med gode Mænd paa baade Sider i lige Dele med alt det Gods, som Jacob efter sig lod, baade om Gæld og Krav. Og tilbandt

A. Ø. sig og T. Æ. at lade Kirstine Jacobs kvit for fornævnte Arv og Krav. Sig. nostra. Datum Lundis *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1. Gxxv 3 (per ienſon); 2. Forsiden fattes; 4. Bomærke; 5. Llxiv 2; 6. Ibskal; 7. Bomærke. (SvRA.) LDipl. [7721

Sept. 12. Pether Nielß[1] Foged i Wentz H., Anders Olafffß Præst i Aspedorp og Biskoppens Officialis i Wentz H., Jens Andersß[3] Præst i Balsløff, Anders Saxß[4] Præst i Aby, Swen Jenß[5] V., Nis Tugeß[6], Jens Jeipß[7] i Holme og Licve Bunde i Wby. Tirsd. før hellige Korsdag exaltat. paa Wentz H.s Thing fik ærlig og velbaaren Hr. Eggert Frylle, R. og Høvedsmand paa Hintzegauell, inden 4 Thingstokke et Thingsvidne: Mattis Jeipß i Astelsbo, Jes Alkesß, Eric Tagesß i Heggebøll, Jens Swolmß, Pether Andersß i Mosegardh, Nisse Clemitsß i Aspedorp, Pether Tugesß i Boring og Laurens Jensß i Wiby, hvilke vidnede, at de saa og hørte, at velbaaren Hr. Anders Ericsß R. paa fornævnte Thing inden 4 Thingstokke oplod Hr. E. F. et Byggested i Blancke i Wentz H., det vesterste og nordeste i Byen (Lasse Brwn), og Hr. E. F. oplod Hr. A. E. igen en Ager Jord paa Blancke Mark, som vender paa Anders Paulsß Lod, som bor i Blancke. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1. En Fisk; 3. Bogstav I; 4. G. 565; 5. Hxxxiv 8; 6. Iv 1; 7. Lxlix 86. (RA. Vends H. 9.) LDipl. [7722

Sept. 14. Jeg Jesse Matisson[1] af Blastrop er skyldig velbyrdig Hr. Eggert Frillæ 105 lybesche Mk., halvt i Guld og halvt i Penge, som nu er gænge i Lybek og Hamborgh, for hvilke jeg pantsætter ham en min Gaard i Rodersløf i Scammæ H., som jeg fik med min Husfrue Gerborgh, og som Anders Staal tilforn iboede, med saadant Skel at den ej skal løses i 20 Aar. Løsning skal kyndes paa Scamme H.s Thing 2 Thing før Midsommer og 1 efter, og da skal Løsningsdagen være s. Mortæns næstefter. Sig. meum cum sig. discretorum Jehan Brokænhws legislatoris in Feonia, Hennikini Tæghæmadh[3], Hinrici Galn proconsulis in Mædelfar et Jacobi Matsøn[5] consulis ibid. Datum Hintzgawel die exaltat. crucis.

Perg. med [5] Segl: 1. I Sigilfeltet et Hjerte; 3. Hiij 5; 5. Bomærke. (RA. Skam H. 39.) LDipl. — Jfr. 7324. [7723

Sept. 22. Kongeligt Værnbrev for Præsterne paa Laaland.

[Orig. Laalands Præsteskabs Arkiv.] Afskr. 1571 af Præsten Peder Jakobsen Hvid i Provsten Jørgen Kristjernsens Kopibog: Karen Brahes Manuskr. Nr. 151 b, Bl. 7 v., her dateret: die Marcii, pape, i Peder Syvs Collectanea: Rostgaard Fol. 53, her dateret: die Mauricii episcopi (derefter i Sevels Kopibog: Ny kgl. Saml. 4to, 647), og (ufuldstændig) i Rogerts Samlinger: Thott Fol. 730, Bl. 455 v., her med samme Datum. *Kirkeh. Saml. 3 R. VI, 416.* — En ufuldstændig Afskrift i Thott Fol. 736 er

dateret: Nyekiøbings Slot, dnica. post nativit. Marie 1496, urigtig udkommet fra det i Afskriftsamlingen følgende Brev. Brevets virkelige Datum staar ved det forudgaaende Brev, men lyder der: die Marci pape. Jfr. Notitsen i *Pontoppidan, Ann. II, 599.* [7724

Okt. 1. Jeg Beinte Oleffsdather, ærlig Lass Pigs a. w. Efterleverske, har med mine Børns og Arvingers Samtykke givet min Gaard i Norrehalland i Fiæraas S. østerst i Gødestatheby (1 Tønde Smør, Thomes Stak) til Kapitlet i Lund for en evig Aartid aarlig i Lunde Domkirke at holde for min Husbond Lass Pigs og min Sjæl; hvorfor jeg skøder fornævnte Gaard under Kapitlet. Beder jeg Hr. Abbed Pedher af Aas, min Søn Hr. Bo Pig Kannik i Lund, Tule Nielsß a. w. Borgemester i Ystath, Niels Pethersß a. w. af Kilegard, mine Svogre, deres Indsegl. Datum Kilegard dnica. 1. octobris.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 240. LDipl. [7725

Okt. 7? (die Marcii pape). Se 7724.

Okt. 14. Anders Nielsß i Drotningeholm gør Testamente.

Perg. med [4] Segl paatrykt Bagsiden: 3. Clxiv 41 (Mylting). (SvRA.) *Erslev, Testamenter Nr. 91.* [7726

Okt. 21. *Reg. 3784**. [Orig.] Afskr. [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 112. Afskr. i talrige Dombøger, f. Ex. Gml. kgl. Saml. Fol. 1137 Nr. 46, Fol. 1138 Nr. 47 osv. *Rosenvinge, Domme I, 1.* [7727

Okt. 27. Jeg Hans Hermansß Borger i Landeskrone har solgt beskeden Pether Skredher Bymand sstds. en Jord i Landiskrone østen indtil Kyrkyæstrædhen, 21 Alen lang oppe hos Strædet og 20 Alen lang nede i Gaarden, og 43 Alen bred oppe og nede, for hvilken Jord jeg har oppebaaret fuldt. Medb. af gode og beskedne Jensse Køø Foged i Landiskrone, Bertel Pathe Borgemester og Jess Jeipsß Raadmand sstds. Givet i Landiskrone vig. Symonis et Jude.

Perg. [med 4 Segl]. (SvRA.) [7728

Nov. 6. Jeg Hennicke Lembeck i Næb a. w. har skiftet med min Broder Pether Thuesß Hareberge Gaard og Ager og Eng, som til vor Mølle laa, og 2 Fæster i Hareberg By, item Hareberg Lund, i saa Maade: Pether Thuesß skal beholde i sit Skifte al den østre Del fra den østre nørre Hjørnestolpe af det Hus, som nu er tegltakt, og ret nord ud i »langlegenn«, til hans Humlegaard slipper, med Humlegaard og Kaalgaardsrum, som han nu har »begrepett« norden hans Lade og fra den østre og søndre Hjørnestolpe af det forskrevne tegltakte Hus og ret sønden ned til »watningenn« og i Bredden fra det tegltakte Hus' Gavl og til det Stræde, som gaar imellem Pether

Thueßens Gaard og den østre Ladegaard. Item har vi og skiftet Ager og Eng til Harebergegaard, saa at Pether Thueßens Broderdel ligger nærmere Solen i alle Skifter; item jeg min Søsterdel og Broderdel »szamffelld fiermere szole«. Item har vi skiftet Hareberge Lund, saa at Per Thuesßs Broderdel ligger fjærnere Solen i Lunden til Skovmærke, som Andhers Lundtt og Jep Niellsß har skiftet os imellem; item skal Pether Thuesß beholde den Fæste, som Byggestedet ligger vesten næst Præstegaardens Byggested i Hareberge; item skal jeg beholde Kelldegordz Fæste. Item har vi og skiftet den Ager og Eng, som ligger til Møllegaarden, saa at P. T.'s Broderdel ligger fjærnere Solen i den Ager og Eng, og min Søsterdel og Broderdel nærmere Solen. Mølle og Møllegaardssted og Smedjegaardssted er os end uskiftet. Item skal vi ej bygge hinanden Fædrift eller Vej, end som det har været af Arild. Medb. af gode Mænd Hr. Truidtt Hass Degn i Lundtt, Hr. Niels Isaacszøn Ærkedegn, Aruidtt Bendtsß og Æbbe Truidtsß, Borgemestre sstds. Datum Hareberge fer. 2. ante Martini.

[Orig.] Afskr. i Kopibog fra 16. Aarh.: Arnemagn. Saml. Fol. 293, Bl. 17. LDipl. [7729

Nov. 10. Jeg Niels Giortsß i Gyrtznæss har solgt Hr. Winold Hansß Kantor i Lund 1 Gaard i Fiæliæ i Thorne H. (Anders Mawensß, 4 Pund Korn) og oppebaaret Fæ og fuldt Værd derfor. Medb. af hæderlige Herrer og velbaarne Hr. Thrvet Hass Degn i Lund, Hr. Jenss Pætherson, Hr. Jeyop Pætherson, Kanniker sstds., Jenss Jeyopsß Landsthingssaghører i Skone, Jep Hinrikson i Thorrop a. w. og Æbbe Thrvetß Borgemester i Lund. Datum Lundis profesto Martini.

A. Perg. [med 7 Segl]. Senere (jfr. 1448 $^{12}/_{9}$) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 152. LDipl. [7730

Nov. 11. Jeg Jep Twesß[1] i Bronestade a. w. er skyldig velbyrdig Tule Tyghesß i Hagløzæ 6 lødige Mk. gænge i Schane, for hvilke jeg pantsætter ham en min Gaard i Auerskow i Branstade S. i Fers H. (Jens Esbernsß, 1 Skp. Smør og 1 skanisk Mk. til Landgilde). Løsningsdagen skal være vor Frue Dag nativit., og Landgilden skal følge Hovedpengene. Medb. af gode Mænd Hr. Pauel Nielsß Sognepræst i Threlleborg, Jep Henricsß[3] i Togarp, Anders Aggesß i Størstorp, a. w., Jes Esbørnsß i Auerskow, Michel Olssøn Bymand i Threleborgh. Datum die Martini.

Perg. med [6] Segl: [1. Dxxxvii 9 (Krognos); 2. Nævnt i LDipl.]; 3. Lxxxvij 4 (Ulfstand). (RA. Fers H.) LDipl. [7731

Nov. 15. *Reg. 3786.* [Orig. Ribe Præstegildes Arkiv.] *Terpager 449.* [7732

Nov. 15. Jens Biskop i Roskilde, Otte Nielsß af Byørneholm, Oleff Axelsß af Valløffue, Magnus Ebbesß, Oleff Nielsß og Eric Sæmundsß, RR. Onsd. efter Martini Dag var for os i Køpendhafn i vort, Biskop Jensses Herberge velbyrdig Fru Karinæ, Hr. Morten Jensß Efterleve, og Jens Martenssøn, Hr. Morten Jenssøns Søn, hvilke baade Dele, Fru Karinæ for sig og Jens Mortenssøn for sig og sine Medarvinger efter sin Fader, som han da sagde sig at have Fuldmagt af i den Sag, for os i Rette satte denne Artikel: Jens Mortensß talede til Fru Karinæ og sagde, at hende burde at indløse Halvdelen af Hr. Mortens eget Jordegods, hvilket han havde pantsat; hun svarede nej dertil. Da vi havde hørt begges Ord, viste vi dem baade af og ledte i Lovbogen, om vi der kunde have fundet noget om saadant Fald; da stod ingen beskrevet Ret derom i Lovbogen. Da fandt vi dem dette for Rette, at efterdi hun maatte intet arve efter Hr. Morten i hans Jordegods, var hun og ikke pligtig til at indløse hans Jordegods, som hans Børn har arvet efter ham, og at de, som Jordegodset skal beholde, dem burde det ind at løse. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. [med 6 Segl]. (RA. Reg. 69, Fasc. 20, 12.) LDipl. [7733

Nov. 28. Jeg Boo Oelszon a. w. er skyldig beskeden Nielsz Erichszon Borger i Halmstadh 100 Mk. danske Penninge paa vor Frues Alters Vegne, for hvilke jeg pantsætter ham 1 Gaard i Halmstad H. i Sletagre Sogn, hedder Dalsilth, og gives aarlig til Landgilde 6 Pund Smør, og ingen anden at svare end N. E., med saa Skel, at jeg skal genløse ham inden 4 Aar næstkommende, saa at Løsningsdagen skal være Andreæ Dag. Kommer Pengene ikke ind om forsagte Dag, da skal han beholde Ejendom til Alteret og skal give et Stykke Lærred hertil og 1 firelods Ske for Ejendom. Medb. af beskeden Pedher Anderszon Borgemester i Halmstadh. Skrevet i Halmstadh Tirsd. før Andreæ Dag.

[Perg. med 2 Segl. Halmstad Bys Arkiv.] Afskrift i Halmstads Stads Privilegiebok (Byens Arkiv) S. 566. [7734

Nov. 29. Jeg Laghæ Gødhstafß a. v. har med min Hustru Boldh Beynthsdøtthers Raad gjort et Skifte med min Hustrus Broder Per Tuesß om den Arv, som os tilfaldt efter min Hustrus Moder, Fru Cecilia af Harabergh, i Guld, Sølv, Bolpenninge og Jordegods i saadan Maade, at Per Tuesß fik [*osv. se* 7525]. Mit Indsegl, og bedes jeg hæderlige Herrers Indsegl, som er Hr. Lauris[2] Ærkedegn i Lundh og Hr. Vinoldh Kantor sstds., og velbyrdige Mænds Indsegl, som er min Hustrus Broder Henneke Lembek i Nebbæ, Nis Stighsß i Alnarp og Hans Nielsß i Azerthorp. Datum Harabergh vig. Andree.

A. Perg. med [6] Segl: 2. G. 66* (s. lavrenci. nicolai[a]). (Upsala Universitetsbibl.) LDipl.[b] — **Aa.** Afskr. i Kopibog fra 16. Aarh.: Arnemagn. Saml. Fol. 293, Bl. 38 v. LDipl. — Jfr. 7736-38. [7735

a) LDipl.: Ex 5 sigillis 2. et 3. absunt. *b*) Orig. var da (1754) i Arkivet i Stockholm.

Nov. 29. Jeg Laghe Gødhstafß i Tomorp har gjort Søskendeskifte med min Hustrus Broder Per Tuesß efter hendes Moder, Fru Cecilia af Harabergh, saasom er baade Bolpenninge og Jordegods, saa at alt det Jordegods, P. T.s Skiftebrev paa lyder, det skal han nyde. Alle de Breve, som vorder fundne iblandt vore Breve, som vi havde i Sortebrødre Kloster i Lundh, som rører paa forskrevne Gods, eller paa det Gods, han nu har i sit Værge, kendes jeg mig ingen Rettighed i at have. Item lader jeg ham kvit for al Tiltale, som jeg tilforn til ham havde. Medb. af Hr. Laurens Ærkedegn i Lundh, Hr. Vinoldh[3] Kantor sstds. og Arwidh Borgemester sstds. Datum Harabergh vig. Andree.

A. Perg. med [4] Segl: 3. G. 66; 4. Forsiden fattes. (SvRA.) LDipl. — **Aa.** Afskr. i Kopibog fra 16. Aarh.: Arnemagn. Saml. Fol. 293, Bl. 43. LDipl. — Jfr. 7735. [7736

— Jeg Laghe Gødstaff a. w. og Arvinger vil ingen Skadegæld have af Per Thuesß eller hans Arvinger for Bogssrith, om jeg ej kunde vinde det igen med Rette eller med Landslov. Item kendes jeg mig ingen Ret at have i Brynestorp i Quidbille S. Mit Indsegl. og beder jeg Hr. Lauris Ærkedegn i Lundt, Hr. Winolldtt Kantor ibid. og Hr. Aruidtt Borgemester ibid. at indsegle. Datum Hareberg vig. Andree.

[Orig.] Afskr. i Kopibog fra 16. Aarh.: Arnemagn. Saml. Fol. 293, Bl. 51 v. LDipl. — Jfr. 7735. [7737

Nov. 30. Jeg Lawæ Giøtstaffsøn har ingen Rettighed i de 3 Gaarde og 1 Fæste i Solberig, som Per Twsß har og arvede efter sin Fader. Medb. af Hr. Laurens Ærkedegn i Lundh og Hr. Wynolt Kantor sstds. Datum Lundis die Andree.

A. Perg. [med 3 Segl]. (SvRA.) LDipl. — **Aa.** Afskr. i Kopibog fra 16. Aarh.: Arnemagn. Saml. Fol. 293, Bl. 42 v. — Jfr. 7735. [7738

Dec. 7. Jeg Henike Lembek[1] af Næbbe i Norre Jwdland a. w. er skyldig hæderlig og velbyrdig Hr. Iwer Axelsß R. i Herdloff 70 gode rinske Gylden og dertil 20 lødige Mk. gænge i Skone, for hvilke jeg pantsætter ham en min Gaard i Stæwie i Thorne H. (Wiliom, 5 Pund Korn til Landgilde og 2 Skill. Grot til Skat), med saadanne Vilkaar, at Løsningsdagen skal være Martens Dag, og i Herdløff at betale forskrevne Sum; og naar Godset igenløses, skal Landgilde og Skat følge Hovedpengene. Medb. af hæderlige og beskedne Hr. Jeop

Magensß og Pawel Stenkelsß[3], Borgemestre i Malmøge, Detmer Furbom, Iwen Kumhar[5], Olaff Bing[6], Raadmænd, og Magens Hansß Bymand sstds. Skrevet i Malmøge Vor Frue Aften concept.

Perg. med [7] Segl: 1. Lxxv 16; 3. (Bomærke); 5. M 53; 6. Clxxix 1. (RA. Torne H.) [7739

Dec. 9. Vi Christoffer Konge giver vore Borgere i Ringsted toldfri at være, ihvor de helst kommende vorder i vort Rige undtagen i Schaanne Marked om Høsten. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Haffnie die Anne, nostro sub secreto.

[Orig. Ringsted Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kancelli. [7740

Dec. 10. *Reg. *5575.* [Orig. Kbhvns. Nicolai Kirkes Arkiv.] Afskr. af Jon Mortensen: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 83.* [7741

Dec. 22. Nicolaus episcopus servus servorum dei. Licet is, de cujus munere venit *etc.* Cupientes, ut ecclesia Lundensis congruis honoribus frequentetur et in suis edificiis conservetur, ac ut fideles eo libentius causa devotionis confluant ad eandem et ad conservationem hujusmodi manus promtius porrigant adjutrices, omnibus penitentibus et confessis, qui in festivitate Kanuti regis ecclesiam visitaverint et ad conservationem hujusmodi manus porrexerint adjutrices, 7 annos et totidem quadragenas de injunctis eis peninentiis relaxamus. Et ut Christifideles ad ecclesiam predictam confluentes conscientie pacem et animarum salutem consequantur et ut indulgentiarum melius participes esse possint, ut frater Two modernus ac ejus Lundensis archiepiscopi successores 4 presbiteros ydoneos, seculares vel regulares, in confessores eligere possint, ac in ecclesia deputare, qui confessiones quarumcumque personarum ecclesiam in festivitate hujusmodi visitantium audire et earum confessionibus auditis eisdem pro commissis criminibus debitam absolutionem inpendere valeant ac injungere penitentiam, nisi talia fuerint, propter que sedes apostolica sit consulenda, de uberioris dono gratie indulgemus, presentibus perpetuis temporibus duraturis. Volumus autem, quod si alias visitantibus ecclesiam aut ad ejus conservationem seu fabricam manus porrigentibus adjutrices aut alias pias inibi elemosinas erogantibus seu alia indulgentia in perpetuum vel ad certum tempus nondum elapsum duratura per nos concessa fuerit, presentes littere nullius existant roboris vel momenti. Nulli ergo omnino hominum *etc.* Datum Rome apud s. Petrum 11. kal. januarii pontific. nostri anno 1.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 6. LDipl. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 187 (= Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Yij, Fol. 85).* [7742

Dec. 28. *Reg. 3788**. Perg. med [3] Segl: 2. Flxiii 3[a]. (RA. Kalslund H. 1.) *Mag. f. dansk Adelshist. I, 125.* [7743

a) LDipl.; sigilla adsunt.

Dag? ‚Et »Maglads Brev« paa tvende Agre liggende til Kirken; den ene Ager er 1 Skp. Land, ligger østen Præstens Længe ud til Strædet, den anden Ager kaldes Perager, som 3 Skpr. Land, ligger østen Sandveyen, dat. 1447'.

[Perg. Gloslunde Kirkes Àrkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 397. [7744

— »Peder Saabs skiøde til Eloff Posehorn paa en gaardt udi Kartrup kaldis thend Storegaardt och et boel samestedtz 1447«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur E 49. [7745

— »Albrett Mogenszens skiøde til her Niells Anderszen i Pugdall paa en thoft i Kolding synden kirken 1447«.

»Thingswindne af Kolding byething, at Albrett Mogenszen skiøtte her Niels Anderszen i Pugdall forskrefne thoft 1447«.

[Origg.] Udtog i Mariager Kl. Registratur ℘ 2, 3. [7746-47

— »Windtne af Neszbothing, at prouest Palle haffuer laugbodet ald hans godtz, hand arffuede efther fader och moder, 1447«.

»Thingswindtne, at her Palle prouest i Morsz och Hanherrit skiøtte Maren Madtzdatter hans anpart i Kolszgaardt, udi en øde och en byggit gaardt i Lundt och udi hans godtz i Klitte, 1447«.

[Origg.] Udtog i Mariager Kl. Registratur YY 4, 5. [7748-49

— »Thingswindne, at Elsze Wbbis hafde skiøt hindis broder Sone Perszen hindis anpart i Kolszgaard undthagen 6 ørte jordt, 1447«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur YY 31. [7750

— Gavebrev af Petrus Hiort og Johannes Hajsson.

[Orig. Odense Dominikanerkl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 333.* [7751

— ‚Jens Nielsens Skødebrev i Volstrup paa et Bol i Svenstrup til Hospitalet, dat. 1447'.

[Orig. Aalborg Helligaandshus' Arkiv.] Udtog i Registratur: RA. Aalborg Bispearkiv Fasc. 3, Nr. 19. [7752

— ‚Et Thingsvidne paa Pergament, udgivet paa Nørre Herreds Thing anlangende det latinske Kong Erichs Brev dateret 1266, som Nackskous Borgere ere givne paa Siegers Eghi og Mareskov [ɔ: 342], som ere fordansket og i dem forkyndet at følge Nachschous Borgere til evig Tid, er læst paa Nørre Herreds Thing 1447'.

[Perg. Nakskov Bys Arkiv.] Udtog i Registratur 1630: Afskr.: Thott Fol. 730, Bl. 76. [7753

— Brev.

[Orig.] Navne anførte af Hamsfort: *SRD. I, 333*; jfr. *Hvitfeld IV, 684, Fol. 841.* [7754

— Vi Pether Axelsß Dom . . . . [i D]alby, Olaff [Axelsß], Kæthil Axelsß, Stigh Olsß, Erik Axelsß, RR., og Anders A[xelsß] har en-

drægtig tiltraadt .... [Aag]e Axelsß og [Hr.] Iwer Axelsß. RR., og i ret Slotlov antvordet Worberx ......, eftersom vor Herre Kongens Brev lyder, som han har givet vor [Fader, hvis Sjæl Gud] naade, derpaa, i saa Maade, at de skal skifte og skelne Spisning .... [A]ge tage Halvdelen paa sine og sine Sambrødres Vegne, og Hr. Iwer [Halvdelen paa sine] og sine Sambrødres Vegne. De skal skifte Lenet i to, som de bedst kan, og hver bære op af sin Del, og ingen gæste den andens Del. De skal ej besvære Almuen med nogen ..... »ægning«, Skat, Tynge eller anden Uskellighed. Opstaar der nogen Tvedragt mellem dem eller deres og kan de ej selv forenes derom, skal de ikke komme for anden Dommer end os, som skal have Magt det op at .... gge og forene med Venskab uden Gensigelse. Om de paalægges Tjeneste af Herskab, skal de det trolig gøre med Folk, Kost og Spisning [og komme selv] tillige. Hvad Bygning paafalder til Slots Behov, skal .... koste tillige. Om nogen deraf [dør], skal vi have Magt en anden i hans Sted at sætte for os, og det saa længe til de forn. 6 Aar er forlidne; der skal de .... forn. Slot .... Hr. Konge Cristoffer, om han da [æ]sker det paa Kronens Vegne. Er det saa, at .... eller ham forstakket vorder i forn. Tid, da .... og have i Slotsloven til alles vor Haand, saa længe Gud vil, at vi kan antvorde [Slotsloven] lovlig fra os. De skal gøre os og flere vore Brødre deraf .... efterdi vor Fader tilforn havde gjort mellem os, som er .... wing, $^1/_2$ Læst Smør og een »ønxøøn«, derover skal vi dem ej ydermere besvære, ...ck gøre uden efter deres egen Vilje. Hvo af dem, der oplader nogen fremmed eller Hus »læner«, skal være den anden god for paa Tro og Love for al Slotslov og alt Forfang deraf. Vi binder os at blive tilsammen og ingen fra den anden »sik at stedis« i denne Slotslov, som nogen af vore eller os ..... kan komme til Skade; hvo det gør, skal have forbrudt al den .... som han skal have i forn. Slot. Vil nogen have sig anderledes, og .... og ej lade sig sige eller nøje i Skellig[hed] .... ham af at sætte og en anden af os i Stedet at sætte. [Vore Segl], og bedes vi gode Mænds Indsegl .... Claws Nielsß R. i Ellinge, J......... Rawld Jonsß og Niels Gior .... [Givet] ......

Perg.; nu med store Huller. (RA. Varberg.) LDipl. u. Januar. [7755

Uden Dag. *Fyhn, Kolding 186 (Reg. *5578).* Se 7667.

— Priv. for Næstved. Se 7682.

— Priv. for Stege. Se 7684.

— Priv. for Kærteminde. Se 7674.

— Priv. for Rudkøbing. Se 7676.

— Ny kgl. Saml. Fol. 402. Se 7706.

Brevbøger: Dueholm: *Dueholms Dipl. 91 = 64* (Maj 13; *ÆA. III, 191*), *40* (Maj 27; *ÆA. III, 181*), *78* (Juni 3; *ÆA. III, 197*); *78* (Aug. 11), *56* (Dec. 1; *ÆA. III, 201*). — Løgum: *SRD. VIII, 176* (Jan. 31), *191* (Dec. 18).

Registraturer: Aarhus Bisp: *ÆA. II, 87* (Nov. 29), *121*, *121*(?), *121*(?), *148*(?), *153*, *155*(?), *159* (*66* se Øm Kl.). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 314* (Febr. 5), *315*? (Febr. 5), *315* (Apr. 10), *215* (Apr. 24), *215* (Apr. 25), *276* (Juli 28), *277* (Aug. 22), *252* (Sept. 30). *252*, *305*, *315*? — Børglum Bisp: *ÆA. III, 50*. — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 87, 88*. — Antvorskov: *ÆA. IV, 71, 143, 143, 146, 181, 196, 196, 217, 242, 247, 248, 257, 260, 270*. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 378, 385, 385*. — Maribo: *ÆA. III, 257, 276, 282, 284, 286, 292, 299, 302*. — Alling: *ÆA. II, 171*. — Dueholm: *ÆA. III, 187*. — Mariager: *Danske Mag. VI, 71* (A 1), *II, 143* (C 12), *143* (E 19), *VI, 72* (V 7), *72* (V 8); se ogsaa 7745-50. — Ring: *ÆA. I, 211*. — Vestervig: *ÆA. III, 142, 169*. — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 367, 385, 385, 387*. — Øm: *ÆA. I, 210* (= *II, 66* med Aar 1497 Apr. 4), *211, 243*. — *Eline Gøyes Jordebog 126* (Febr. 11), *408, 410* (Marts 15), *151* (Aug. 14), *145* (Aug. 15), *125* (Aug. 24). — *Adel. Brevkister 71* (Juli 29), *36, 98, 100, 105*.

1448.

Jan. 4. Kristoffer af Bayerns Testamente.

Perg., bevaret i Brudst. Roskilde Kapitels Arkiv (RA., Testamenter). *Danske Mag. 4 R. V, 353*; *Erslev, Testamenter Nr. 92*. [7756

Jan. 5. Gavebrev af Peder Hardbo.

Perg. [med 6 Segl]. Viborg Franciskanerklosters Arkiv (RA. Viborg Stiftsark., Domkapitel 96 d). *Dipl. Viberg. 37*. [7757

Jan. 7. el. Juli 10. Jeg Per Lax a. w. pantsætter hæderlig Fru Kadhrinæ Kyrningss 1 Gaard i Wannebiæryæ i Wynssløuæ S. (Manss Thorlawsß) for 6 lødige Mk., og Landgilde op at bære deraf. 2 Skp. Smør om vor Frue Dag i Høst og 1 Pund Smør om Vinteren, og Løsningsdagen inden tolvte Dag nu næst om 1 Aar, gilde Penge, som i dette Land gaar, i purt Kobber. Medb. af gode Mænd Nielss Hommwnsß, Ærlen Jøsopsß, Eschil Jonsß, Aage Swensß, Thwre Pæthersß Præst i Færilde. Skrevet i Færilde Knwz Dag.

Perg. [med 5 Segl]. (SvRA. under 1448 uden Dag.) [7758

Jan. 15. M[ichel Rud, R. og Høvedsmand i Kalundb]orch, Lange Jacob og Jeppe Kleyns . . ., Borge[mestre] . . ., Per Thr[u]welsß, Nis . . . . sstds. Mand. efter oct. epyphanie paa Calundeborgh Bything »biddis« Jes Persß, som Borgemester var [sstds.], et Thingsvidne paa Skødet paa den Gaard, som Jes Persß købte af Cristoffer Raadmand i Calundeburgh. Da tilnævntes 12 beskedne Mænd af Thinget: Nis Jensß . . . Jes Olefføß Cleynsmid, unge Bertild, Hans Mawensß, Hans Mattesß, Niels Tegelslager, Kord Schrødher, Mawens Kampe, Jes Eskildsß, Hans Bøddeker, Diderik Jacobsß, Knut Jensß, hvilke udginge og igjen indkom inden 4 Stokke og vidnede, at dem vitterligt var, at Cristoffer rettelig lovbød og solgte og skødede inden 4 Stokke paa Bythinget Jes Persß sin Gaard, som han da selv iboede,

liggende ved Torvet vesten næst Kirstine Lemes Gaard. Vore Indsegl. Datum Calundeborgis *etc.*

Perg. [med 7 Segl]. Kalundborg Bys Arkiv (RA.). LDipl. [7759

Jan. 22. I Jesu Christi Navn Amen. Jeg Gydhe Niælsdotter af Birkils har med min Husbond Per Grøns og min Søn Thorlof Hwals Tilladelse og med mine andre Børns og Venners Samtykke givet og afhændt en øde Gaard i Glynge, Nawtrop S., Harwe H., i Wyborgh Biskopsdom, med al min Jord i Nawtrop S., til den Helligaands Hus i Aleborg til at styrke sstds. Guds Hæder og Tjeneste og fattige Folks Føde og Ophold, for min Sjæls Nytte og min Husbonds og Søns og vore Forældres og Børns og alle kristne Sjæle. Beseglet af ærværdige Mænd Per Grøn og Thorlaf Hwal, VV., og beskedne Mænd Detmær Henrikß og Tomis Giødrikß, Borgemestre i Aleborg, Olaf Maltiß, Mattis Bork, Tomis Pædherß, Ingwar Niælß og Per Niælß, Raadmænd sstds. Datum die Vincencii.

Perg. [med 9 Segl]; gammel Paaskrift: Per Grøn om Bæksgaardh i Saling i Glyng. Aalborg Helligaandshus' Arkiv (RA. Harre H. 3). [7760

Jan. 26. Ejendomsbrev paa 2 Gaarde i Gærendelev.

[Perg. Olstrup Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 322 v.; *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 279.* [7761

Jan. 30. Thingsvidne om Gods i Flordrup.

[Perg. Fuglse Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 321 v.: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 275.* [7762

Febr. 6. Jeg Offæ Tagæsøn[1] a. w. skøder med min Husfrues Vilje velbaaren Hr. Eggert Frillæ R., Høvedsmand paa Hintzægawel, al min og min Husfrues Rettighed i Holswith i Wentz H. og Schowby H., hvilken Rettighed hun arvede efter sin Fader Hr. Henningh Poddbwsch R., og kendes mig at have oppebaaret fuldt Værd derfor. Medb. af gode Mænd min Farbroder Jachim Henriksøn[2] af Siøøboo, Hr. Anders Oloffsøn[3] i Mædælfare, Provst i Wentz H., Hr. Anders Nielsøn[4] Præst i Kawætzlwndh og Henrik Gallen Borgemester i Mædelfar. Datum die Dorothee.

Perg. med 5 Segl: 1. Lxlix 61 (Reventlov); 2. Lxlix 59 (Reventlov); 3. G. 559; 4. Bomærke; 5. Bomærke (ulæselig Omskrift; ikke Henr. G.). (RA. Vends H. 11.) [7763

Febr. 7. Vi Joon Thortsß Foged i Schowby H., Hr. Pær Præst i Wixsløff, Otte Vnckersß Foged paa Rudgard, Jes Kææp i Sønderze, Pær Smed i Wixsløff, Find Clæmensß, Gregor Thøysß[7] og Jes Kindugh i Sønderze har den første Onsd. i Faste set, at skellige Hans Mawensß Foged i Dallund paa Hr. Pær Howskildhes Vegne var skikket inden 4 Stokke paa Schowby H.s Thing, hvilken tilforn havde med

sig et fuldt Sognevidne af Wixsløff S., som var Pær Nielsß i Rudhe, Anders Knutsß i Twersko, Wilium Knutsß, Pær Bundesß i Keldeby, Hans Teghelslar, Henric Sudere, Anders Iwensß og Jep Olsß i Wixsløff, og efter dette Sognevidne fik han et fuldt Thingsvidne ved 8 Dannemænd: Jes Pærsß i Gawelby, Nis Jortsß i Widby, Matis Andersß, Jeppe Joonsß, Powel Mickelsß i Fasstroppe, Knud i Kosstersløff, Jesse Thortsß i Keldeby og Matis Jensß i Wefflinghe, hvilke alle vidnede, og dem intet Vidne modstod, først de Dannemænd i Sognevidnet og siden de Dannemænd i Thingsvidnet, at den Eng, som kaldes Margardz Thaghmossæ og nu ligger under Amagher Skov, »hun liggher aff æreeld til Margard och Margard och enghen the ligghe aff æreeld til Dallund«. Med vore Indsegl.

Perg. med [8] Segl: 7. Bomærke. (RA. Dallund 1.) [7764

Febr. 25. *Reg. *5584.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 398.* [7765

— *Reg. *5585.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 399.* [7766

Febr. 28. Jeg Gøde Findsß[1] er skyldig Otte Vnckersß 18 lybske Mk., som i Fiwn for fulde er landgængse, for hvilke jeg sætter ham i brugeligt Pant min Gaard i Maddroppe (Pær Rødh. $^1/_2$ Øre Korn, 1 Skp. Smør og 6 Skill. for Arbejde), som jeg har i Pant af Find Lang. Løsning skal kundgøres paa Schowby H.s Thing to Thing næst for Midsommer og et Thing næst efter, og Gaarden skal løses Mortens Dag næst efter; Frugt og Landgilde skal da følge Hovedpengene. Medb. af min Søn Jesse Gødsß og gode Mænd Mattes Jeypsß Foged i Skowby H., Find Clæmensß og Jesse Andersß i Hymersløff. Skrevet Onsd. før Midfaste Søndag.

Perg. med [5] Segl: 1. Cli 7. (RA. Skovby H. 2.) [7767

Marts 10. *Reg. *5586.* [A. Orig. Flensborg Bys Arkiv.] Afskrift fra 17. Aarh. og en anden fra 18. Aarh. paa Papir: Flensborg Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). — Aa. Afskr. (efter Koncepten?): *Registrum Chr. Imi. ed. Hille, 24* (og *Dipl. Flensborg. I, 541*). [7768

Marts 18. Jessæ Andersß Bymand i Landesskronæ. Mand. før Paaskedag paa mit Bything, nærværende gode Mænd Hanss Rikman Byfoged, Bertelth Padhæ[3] Borgemester, Jessæ Jeippsß, Hanss Ghvndhrsß, Raadmænd, Pawel Pædhersß og Olaff Pædhrsß[7], Bymænd, vedkendte jeg mig at have solgt og skødet hæderlig Pether Scrodher min Gaard, som ligger norden ved den gamle Badstue og østen næst Sissæ Tyrgerss og vesten de svenske Mænds Gaard, for hvilken Gaard jeg har oppebaaret Fæ og fuldt Værd. Medb. af hæderlige Byfoged, Borgemester, Raadmænd og Borgere. Givet og skrevet *osv.*

Perg. med [7] Segl: 2, 3, 7. Bomærker. (SvRA.) [7769

Marts 27. Jeg Jon Most Præst har i Leje ladet Bystrops Kirke hæderlig Hr. Per Kaltz med Præstegaarden og Tilliggelse i 6 Aar for 10 Mk. aarlig, halvt at betale Mortens Aften nu næst kommer og halvt tredje Dag Paaske derefter og saa fremdeles, og skal han have s. Ødbøns Vikarie til Hjælp med 2 bygte Gods, 1 Gaard i Bystrop (Frendde) og 1 i Nestebøle (Henrich Petersß) med 1 øde Jord i Stowensse og 1 øde Jord i Mere Emerbøle, som Michil Clausß har i Værge, med saadant Vilkaar, at han skal holde 2 Messer i hver Uge, en om Mandagen for s. Magns for alle Sjæle og en om Fredagen for s. Ødbøn af »hellige kars«. Hvad der er af Holdsfæ og hvad derefter kommer, det skal han og nyde i saadan Maade, at han skal holde 6 Lys for baade Altre. Hvad der er af Skov paa Hoo eller andensteds nær Præstegaarden eller fjærn, og Fiskevand, det skal vi baade nyde. Sig. meum cum sig. veredicorum Johannis Andersß in Egelycke, Landsdommer. Nicolai Andersß in Leyebøle, Mathie Inguarsß in Swalebøle et Henrichi Hansß, AA., fer. 4. pasche.

Perg. [med 5 Segl]. Bøstrup Kirkes Arkiv (RA. Odense Bispearkiv, Langelands Nørre og Sønder H. 3). [7770

Marts 28. *Reg. *5587.* Perg. med 5 Segl: 1. G. 345; 2. Bomærke; 3. Dxxiij 2; 4. Bomærke; 5. Cliij 1. (RA. Kbhvns. Gaarde 35.) *Kbhvns. Dipl. II, 84.* — Hertil 6028, 7449. [7771

Marts 31. Jeg Knut Slet[1] i Stranssz er skyldig velbyrdig Hr. Otte Nielsszøn i Biørnholm R. 130 libsche Mk. i gode Sølvpenninge, gænge i Lwbk, foruden Hulpenge, for hvilke jeg pantsætter ham en min Moders, mine Søskendes og min Gaard i Wilszagger i Halle H. (Pether Kieldsszon, giver til Skyld 2 Øre Korn, $^1/_2$ Td. Smør, 1 fed Galt og 1 Skill. Grot). Løsning skal forkyndes 3 Thing før Johannis Dag paa Halle H.s Thing »at« Midsommer og Løsningsdagen være Michaelis Dag derefter og Pengene betales paa Biørnholm og Skylden da følge Hovedpengene. Jeg skal og ingen Mand unde at løse Gaarden uden mig selv og ej heller tage nogen Mands Penge dertil og ej løse den nogen til gode uden mig selv. Mit Indsegl, og har jeg bedet hæderlige og velbyrdige Mænds Indsegl: Hr. Mester Jens Iwarsszon[2] Ærkedegn i Arws, Hr. Marquard Skierno[3] Domprovst sstds., Hr. Niels Mwnk[4] i Brwszgard R., Eric Lwna[5] Foged paa Kalløffø, Marquard Botzendal[6] og Thord Thamesszon[7], a. w. Datum et actum dnica. quasimodogeniti.

[Perg. med 7 Segl: 1. Li 40; 2. G. 754; 3. G. 753; 4. Lv 13; 5. Lxij 7; 6. Dxli 9; 7. Dxlv 13. Ark. paa Rosenholm.] Afskr. for Langebek 1761: LDipl. — Jfr. Sept. 17, 1450 Marts 1. [7772

Apr. 6. *Reg. *5588.* [Perg. med 4 Segl: Bomærker. Senere til Kbhvns. Frue Kirkes Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 84.* — Jfr. 7412. [7773

Apr. 18. *Reg. *5589.* Perg. [med 6 Segl]. (RA. Voldborg H. 96.) *Vidensk. Selsk. Skr. 5 R. I, 125.* [7774

Apr. 21. Jeg Fynd Laurissøn[1] skøder velbaaren Hr. Eggert Frille R. min Gaard i Lywngæ By i Giælstædh S. (Anders Drwsæ) og har oppebaaret fuldt Værd derfor. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Olaui Absolonis[2] M. et Dn. Folmari Martini M. et Johannis Frille[4] A. Datum dnica. cantate.

Perg. med [4] Segl: 1. Lxvij 1; 2. Lxviij 12 (Thot); 4. Flxiij 4. (RA. Vends H. 12.) [7775

— Cristhen Nielsß, Provst i Galthen H. og Præst i Hadberff, Jon Nielsß i Ersløff. Kundgør jeg C. N., at jeg med Sognemænds Raad har lejet Jens Laueß i hans og hans Hustrus Levedage et Toftsted, som tilhører Ersløff Kirke, sønden fra Kirken og til Aaen, og dertil 2 Agre paa Ersløff Mark, som Jon Nielßen gav til Kirken for Pally Jenßens Sjæl. Hvad Bygning han bygger paa Toften, skal Kirken nyde frit. Lyster det ham af at flytte, skal han gøre Kirken, hvad han er hende pligtig. Og skal han give til Leje deraf hvert Aar 1 Skill. Grot. Vore Indsegl. Datum dnica. cantate.

[Orig.] Indført i Thingsvidne 1531 Juli 4 (Tirsd. efter visitat. Marie): RA. Galten H. 37. [7776

Apr. 22. *Reg. *5590.* [Perg. med 7 Segl: Bomærker. Senere til København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 85.* [7777

Apr. 23. Jeg Aghe Batzendale[1] skylder Hr. Prior og Konvent s. Johannis ordinis Jerosolymitani i Andwortskow 40 lybske Mk., som i Syeland er gæve, at betale Johannis bapt. Dag næstkommende om et Aar, for hvilke jeg pantsætter dem al min Rettighed i en Gaard i Bøghelunde, tilfaldet mig med min Husfrue Beritte, saaledes at de selv skal løse fornævnte Rettighed for det, den staar s. Johannis Kirke i Ørsløff til Pant for. Løser jeg ikke min Rettighed inden fornævnte Tid, skøder jeg den med min Husfrues Samtykke til Hr. Prior og Konventet med dette Brev. Og kendes jeg mig fornævnte 40 Mk. at have oppebaaret for nævnte Rettighed. Sig. meum cum sig. bonorum Eylerhardi Botzendale[2], fratris mei, Andree Petri in Drøsleberg, Herlogi Johannis in Kelstorp et Hermanni van Lyppen proconsulis Slaulosiensis. Datum Andwortis die Georgii.

Perg. med [5] Segl: [1. Dxli 5]; 2. Dxli 4; 3. Clxxij 6 (Basse). Antvorskov Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 71* (RA. V. Flakkebjærg H. 84). [7778

Apr. 25. *Reg. 3802*.* A. Perg. med [4] Segl: 3. Skjold, hvori en Harve el. en Stige. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 17). *Stemann III, 70* (Lakunerne i Brevets Midte kan udfyldes saaledes: edder *wur id*

deme vorbn. heren bisscoppe unde sinen nakomelingen aller bequemest is unde *geuen dat geld twyntich mark* [lubesch] uth an, og: tho *Sleswiick edder* Swaffstede; Lakunerne i Brevets Slutning kan udfyldes saaledes: *unde Backen Tokessen van Hastede*, den, og: *am* dage sunte Mar*ci des hilgen ewangelisten Swauestede*). — **Aa.** Afskr.: Svavstedbogen Bl. 31. [7779

Apr. 28. Ik Wend Vresze hebbe ey[*n*] gud ame dorppe to Oldersbeke verkofft unde verschotet hern Nicolao biscoppe to Sleswiik vor 20 lubessche mark, alsz de breff uthwiiset, den ik eme darup gegeuen hebbe. Ik hebbe noch 5 lub. mark entfangen va[*n*] deme bisscoppe, dar ik eme dat vorgerorde gud (Jeppe Veddersen) ok vor vorkope unde verschote, szo dat id vorgescreu. gud nu verkofft unde verschotet is vor 25 lub. mark. Myn ingesegel. Gegeuen unde gescreuen to Swauestede ame sondage vocem jocundatis.

A. Perg. [med 1 Segl]. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 18). LDipl. — **Aa.** Afskr.: Svavstedbogen Bl. 14v. [7780

Maj 7. Jeg Robert Pæterssß i Kædorpe a. w. skylder velbyrdig Hr. Jehan Biørnsß R. 40 lybske Mk., danske Penge gænge i Fyn, for hvilke jeg pantsætter ham til et brugeligt Pant min Jord og Grund, som han tilforn havde i Leje, mellem hans egen Gaard og den, som afdøde Pæther Jensß Suter iboede, paa Horsetorghet i Otthens. Løsning skal kundgøres $^1/_2$ Aar tilforn med 2 Dannemænd til hans Dør, om Michelsmisse, og Jorden løses om Paasken, eller omvendt. Vil han have Pengene igen, skal han ligeledes kundgøre mig det $^1/_2$ Aar tilforn med 2 Dannemænd. Renten af Jorden skal følge Hovedsummen saa vel Løsningsaaret som de andre Aar. Sig. meum cum sig. discretorum Jess Hansß consulis Ottoniensis et Johannis Michaelis civis ibid. Datum Ottonie fer. 3. post f. Johannis ante portam latinam.

Perg. med [3] Segl: 3. Utyd. Brudst. (RA. Odense 57; fra Ark. paa Skovsbo.) LDipl. Jfr. *Vedel Simonsen, Odense I, 2, S. 137-38.* [7781

— *Reg. *4137.* Perg. med [8] Segl: 2. Bomærke; 3. Skjold med Skraabjælke; 6. Brudst.; 7-8. Bomærker. Senere i Ribe Bys Arkiv. *Thorup, Ribe; Bilag 3* (med urigtigt Aar: mcdviij). — Jfr. 7783. [7782

[—?] [Vi . . . ., Jaspar] Nielsß, Anders Nielsß, Wil Jonsß, Esgy [Holst, ..., Smesi] Scrædher, Bymænd sstds. [kundgør, at Tirsd.?] før Pinsedag inden 4 Stokke paa Riber Bything [var be]skeden Claus Thidichß Bymand i Ribe og hans Husfrue . . . . og oplod Borgemestre og Raadmænd i Ribe paa menig Byens [Vegne det Stenhus, som] han fik med sin Husfrue Mette, som hun arvede efter hendes For[fædre, som beliggende] er i Grønergadh østen ved Gaden og norden næst Byens Raadhus og der . . . . Hus og Jord, som ligger norden næst, hvilken østre Del skikket er

mellem forsagte Stenhus og .... [Roo.] som nu Borgemester er i Ribe og han nu paabor, og det forsagte Stenhus og Jord er i Bre[dde]....... Ende fra Raadhuset og saa til forn. Roo hans Jord og i den vestre Ende langs ved Grønergadh er .... Bredde, som det ene Stenhus til .... og saa til Marquard ... sß Stenhus og Jord, som Byen har [købt?] .. Item er Jorden, som det forsagte Stenhus [paa]-staar, i Længde fra Grønergade ned til .... og bekendte de at have oppebaaret fuldt Værd derfor. Item hørte vi, at Stenhuset og Jorden var lovbudet 3 samfælde Thing, som vor Stadsret udviser. Vore Indsegl. Skrevet og givet *osv.*

Perg. med [12] Segl: 1. Bomærke (s. iefe perf ... n); et stort Stykke er afrevet øverst til højre. Ribe Bys Arkiv. — Jfr. 7782. [7783

Maj 8. Henricus Fynne advocatus curie Haraldzborgh, Johannes Andree viceadvocatus civitatis Roskildensis, Henricus Johannis et Jacobus Alberti, proconsules, Andreas Achonis, Boecius Johannis[6] et Petrus Andree, consules ibid. Fer. 4. post f. Johannis ante portam latinam in placito nostro civili coram nobis et aliis pro jure seculari sedentibus discretus Tuco Andree faber, noster concivis, nobili Andree Johannis A. in Hawelsse curiam suam Roskildis in par. b. Michaelis ad partem aquilonarem a communi platea forensi sitam, quam T. A. personaliter inhabitat, scotavit, recognoscens se plenum valorem sublevasse. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. [med 7 Segl: 6. Nævnt i LDipl.]. Senere (jfr. 1449 $^{5}/_{3}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (Mariæ Magdalenæ Alter) (AM. XLIII, 9). LDipl. [7784

Maj 12. Frater Petrus Lalæ abbas de Sore. Litteras magistri de Almania fratris Johannis Løsel cum veris sigillis pendentibus perspeximus:

Johannes Løsel, domus hospitalis s. Johannis Jherosolimitani prior per Alamaniam, et frater Johannes Brumsii, receptor responsionum per Alamaniam altam conventus Rodi et commendator in Sultz jam dicte religionis. Notum facimus, nos a fratre Benedicto Petri, priore sive bajulivo priorate Dacie prefate religionis, per manus fratris Johannis Coluen, procuratoris ejusdem, 420 florenos de Reno pro solutione responsionum prioratus Dacie de anno 1444, 1445 et 1446 nomine conventus Rodi recepisse, pro quolibet annorum videl. 120 florenos, quos pro rata responsionum sibi impositarum solvere habet. Etiam vidimus instrumentum quarundam quittantiarum contentivum: primo fratris Johannis de Lastico, prefate domus hospitalis magistri, usque ad annum 42 inclusive, deinde fratris Rachelis de Auro, preceptoris Januensis, procuratoris generalis prefate religionis nostre in concilio

Basiliensi, pro anno 43, super solutione prioratus Dacie responsionum sibi factarum testimonium perhibentium. Sig. nostra.

Frater Johannes Løsel, domus hospitalis Jerosolomitani prior per Alamaniam, et frater Johannes Amandus, comendator domus Argentinensis prefate religionis. Cum nuper sub anno 1446 nos J. L. prior pro nostri officii debito, ego vero J. A. prefati procurator et nomine procuratorio bajulivorum et pre[!]ceptorum dicte prioratus Alamanie pro generali capitulo super religionis nostre Romam cum aliis ordinis nostri proceribus convenissemus et pro memorati prioratus necessitatibus quedam proponentes, in eodem capitulo emendari ac reformari certa postulassemus, inter cetera quomodo compertum nobis fuerat prioratum Dacie, qui ab antiquo responsiones suas annuas in manibus prioris Alamanie dare solebat, nescitur tamen quo spiritu ductus in alios se contulit soluturum, hujus novum ritum, qui in prejudicium prioratus Alamanie cedere videbatur, cassari impetravimus et ut exnunc in antea in manibus quo supra sive receptorum ordinis nostri per Alamaniam existentium darentur, obtinuimus, minutas super hiis, dum adhuc ibi essemus, fecimus ac bullas fieri commisimus, quas licet cum aliis adhuc non receperimus, extractas tamen expectamus quandoque futuras. Sig. nostra.

Sig. nostrum. Datum in Sore 12. die mensis maji.

[Orig. Antvorskov Kl. Arkiv, siden hos Jens Rosenkrans.] Afskr.: Bartholin H, 530. [7785

Maj 19. Jeg Magnus Ingwarsß[1] er skyldig Hr. Jeyp Jensß, Præst og perpetuus vicarius i Roskilde Domkirke, 20 lødige Mk. i rynsk Guld, hver Gylden saa god som 24 Skill. lub. Penge, for hvilke [jeg] pantsætter en min Grund med Bygning og ..... i s. Oleff Sogn i Roskilde norden næst [s. Anne Alters Jord, som Hr.] Jeyp Jensson nu ibor og Kongens Hærstræde liggen[de] ....., ... med saadanne Vilkaar, at Hr. Jeyp skal beh[olde] .... uløst af mig eller mine Arvinger. Item hvad Bygning .... Grund skal løses ham af, før Hovedpengene bet[ales] .... »framganne« og ikke vorder ham afløst, da skal han fremdeles ..... fornævnte Gaard og Grund for et brugeligt Pant, saalænge til det vorder Hr. Jeyp eller hans Arvinger lovlig afløst ved mig eller mine Arvinger. Medb. af gode Mænd Hr. Mortin Jensß Kannik i Roskilde, Hr. Magnus Hansß perpetuus vicarius sstds., Clemet Jensß, Hemming Pæther, Raadmænd i Roskilde. Datum Roskildis dnica. trinitatis.

Perg. med [5] Segl: 1. Clviij 27; 2. .....[a]. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv (Annæ Alter) (AM. XXXIV, 11). LDipl. — Jfr. 7789.

a) LDipl.: Duo ultima sigilla absunt. [7786

Maj 19. Vi Dorothea Dronning har efter Rigens Raads Vilje undt og befalet Hr. Eggert Friille R. Myntterghardeu i Odhens, som Hr. Steen Basse tilforn i Værge havde. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro Haffnensi dnica. trinitatis, nostro sub secreto.

Perg. [med 1 Segl, nævnt i LDipl.]. (RA. Odense 20.) LDipl. Jfr. *Vedel Simonsen, Odense I, 2, S. 137.* [7787

Maj 24. *Reg. *5595 (= *5594).* Perg. med [5] Segl: 1. G. 876. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). Dansk Oversætt.: *O. Nielsen, Malt H. 36.* [7788

Maj 26. Jeg Magnus I[*n*]guarsß[1] har solgt Hr. Jeypp Jensß, Præst og perpetuus vicarius i Roskilde Domkirke, en min Grund med Bygning i s. Oleffs S. i Roskilde norden næst s. Annæ Alters Jord, som Hr. Jeypp nu ibor, og Kongens Hærstræde vesten og norden ved Jorden. Medb. af gode Mænd [Morten Jensß[2] Kannik i Roskilde[a]], Hr. Magnus Hansß[3] perpetuus vicarius, Clemet Jensß, Heming Pæthersß, R[aadmænd sstds. Datum Roskildis 1448] dnica. infra octavam corp. Christi.

Perg. med [5] Segl: 1. Clviij 27; 2. G. 270 (s. martini iohannis presbiteri); 3. G. 273 (s. magni iohannis). Senere til Roskilde Kapitels Arkiv (Annæ Alter) (AM. XXXIV, 12). LDipl. — Jfr. **7786.** [7789

a) Suppleret efter Seglet.

Efter Maj 30. *Reg. 3792*.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 400.* [7790

Maj 31. *Reg. *5597.* Perg. med [7] Segl: 1. Fvij 1 (Lang); 3. Llxvij 6 (Sparre); 4. G. 101 (Algudsen); 5, 6. Udslidte. (RA. Bornholm 19; anført: *Adel. Brevkister 170.*) *Hübertz, Bornholm 18.* [7791

Juni 5. Vi Thorlaff Biskop i Wiborgh, Pædher Vinther Prior i vor Frue Kloster i Alborgh, Mætte Pædhersdøtter Priorisse og Konventet sstds.[3] under Jon Vifferdsß Karorpp Mark og Skov i hans Dage at bruge, i saadan Maade, at han skal hvert Aar inden Jul give Klostret 1 Pund Korn og ydermere være os til Vilje. Datum Alburgh die Bonifacii.

Perg. med [3] Segl: 3. G. 714*. (RA. Torstedlund 1.) [7792

Juni 10. Gudmund Olefsøn Underfoged i Malmøge, Jæchop Magensß, Powel Stenkilsß, Borgemestre, Anders Pethersß, Detmer Fyrebom[5], Jens Pethersß og Pether Smed, Raadmænd sstds. Mand. før Barnabe Dag paa vort Bything skødede hæderlige og beskedne Kerstine, Pether Nielsøns Efterlever, fordum Borger i Malmøge, og Morthin Pethersß hans Søn hæderlig og ærlig Niels Ether 1 Jord med det Hus, derpaa staar, og derunder 1 Kælder, liggende i Malmøge ud med Stranden norden i det Stræde, som almindelig kaldes Færie-

strædet, som er det østrenørre Hjørnehus i samme Stræde, hvilken Jord holder i Længden 18 Alen af Vester fra Strædet indtil »nunneklosters« Gods i Lund i Øster, dog »lughe rummet« undtaget, og 11 Alen i Bredden af Sønder fra Tværboderne i Strædet, som og tilhører Kerstine og Morten Pethersß, og nør ud. Item kendtes Kerstine og Morten hendes Søn sig at have oppebaaret fuldt derfor. Vore Indsegl. Datum Malmøgis *etc.*

Perg. med [7] Segl: 5. Bomærke i Skjold. (SvRA.) [7793

Juni 28. *Reg. 3793**. **A.** Perg. med Hertug Kristians Segl. Slesvigholst. Ridderskabs Arkiv [ikke undersøgt]. *Privil. d. Ritterschaft S. 24* (= *Falck, Staatsrechtl. Urk. 16* o. fl. St.); jfr. *Erslev: Hist. Tidsskr. 6 R. VI, 206 ff.*, *Matzen, Retshist., Retskilder 238, 293.* — **Aa.** Vidisse af Domkapitlet i Slesvig, givet Hertug Adolf paa Segeberg 1569 Maj 9. Perg. med Kapitlets Segl (Brudst.): RA. Slesvig 85 c. — **Ab.** Kopi fra 16. Aarh., sluttende: Et ego Gregorius Iuonis, presbyter Brandenburgensis diocesis, sacra et imperiali auctoritate notarius publicus, et concordat cum suo originali de verbo ad verbum, quod protestor manu propria; Paategning af Wolfgang Utenhof, bl. a.: Originale aut in cista Danie, aut apud consiliarios ducatuum. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 85 b). — Desuden talrige Afskr. fra 16. Aarh. [7794

— Tuwe Ærkebisp i Lund, Jens i Roskilld, Vlrik i Aars, Hennik i Fywn, Bisper, Erik Nyelß, Otte Nielß, Oloff Axelß, Claws Nielsøn, Pæder Howenskilld, Niels Ericß, RR., og Oloff Jenß Kantor i Kobenhaffn. Pethers og Powels Aften i Biskop Jenß Stue i Køpendehaffn var vi tilskikkede af »menæ« Rigens Raad af Danmark at høre velbyrdig Hr. Eggert Frilles, R. og Rigens Kammermesters, Regnskab af alle de Penge, som han har oppebaaret paa Rigens Vegne fra den Tid, han først Kammermester blev, og til denne Dag, som løber paa efterskrevne Sum: 3000 rynske Gylden af »dræsellen«, som er paa Taarnet i Kopenhaffn, af Hans Dywitz 1800 Mk. og 23 Mk. lub., 200 Mk. af Randers og Wiiborgh Byskat, som han annammede af Hr. Otte Nielß, 100 Mk. af Malmøø Byskat, 124½ Mk. 2 Skill. af Nagxskows Byskat, 175 Mk. af Hinrik Jenß, 50 Mk. af Ryber Byskat, 6 rinske Gylden af Wendsslaff, 50 Mk. 10 Skill. af Wordingeborgh Byskat, 57 Mk. 4 Skill., som han selv skyldig var for »canneffas«, Staal og Tjære. Summen af alle disse Stykker er 7100 Mk. 35½ Mk. lub., af hvilken Sum Hr. E. F. gjorde os paa Rigens Vegne fuldt Regnskab; alting sammenregnet og afslaget beholdt han inde med sig 400 Mk. og 8½ Mk. lub., for hvilket Regnskab vi og »menæ« Rigens Raad af Danmark paa Rigens Vegne lader ham kvit. Vore Indsegl paa »menæ« Rigens Raads Vegne. Givet og skrevet *osv.*

[Orig.] Afskr. i Eggert Frilles Kopibog (RA. Danske Kongers Hist. Fasc. 2, 1 a). [7795

Juli 5. *Reg. *5608.* Perg. [med 7 Segl]. (RA. Kbhvns. Gaarde 34.) *Kbhvns. Dipl. II, 86.* [7796

Juli 8. *Reg. *5610.* Perg. med [7] Segl: 2. Bomærke; 3. Bomærke i Skjold. (RA. Kbhvns. Gaarde 33.) *Kbhvns. Dipl. II, 86.* [7797

Juli 10. Jeg Anders Nielssøn kaldet Beyære, Præst, boende i Helsingør, er skyldig s. Nicolai Kirke i Køpenhaffn 50 rynske Gylden af de 4 Kurfyrsters Samslag, gode af Guld, for hvilke jeg pantsætter min Jord og Grund, i 20 Aar ikke løse »sculendis«, i Køpenhaffn i s. Nicolai S. østen næst den Gaard, Jes Bergh iboede, hvilken mig tilfaldt efter min Faders og Moders Død, i Længden fra Gaden og til Jepp Laurissøns Jord, som han fik med min Søster Oze, og i Bredden fra de »askær« vester og til den ene Ask, øster stander paa forn. Grund. Kirken skal have Rente og Landgilde af denne Jord saavel det Aar, »hun« løses, som tilforn. Løsningsdagen skal være Martini Dag. Hvad Bygning Kirkens Forstandere bygger paa Grunden, skal løses efter 4 gode Mænds Sigelse paa baade Sider, førend Hovedpengene udgives. Løses Grunden ikke, inden forn. 20 Aar er fremganget, skal Kirken have Jorden til Eje, dog med det Vilkaar, at den skal holde 2 Begængelser om Aaret, en om Michelmøsse og anden om Fasten, hver Tid 3 Messer og vigilias for mig, mine Forældres og alle kristne Sjæle, og Sognepræsten bede for mig og mine Forældre evigt. Medb. af Hr. Hans Pedherssøn, Kannik i Køpenhaffn, Areld Kruse Borgemester og Hans Wat Raadmand sstds. Givet og skrevet i Køpenhaffn die Kanuti regis.

[Perg. med .. Segl[a]. Københavns Nicolai Kirkes Arkiv.] Afskr. af Langebek 1747: LDipl. [7798

a) ‚Af Seglene er ingen adelige'.

— Jeg Fathir Skegh a. w. har solgt hæderlig og velbyrdig Hr. Pæther Åweson R. alt mit Gods, som jeg til ret Arv fik efter min Fader i Skåne; om Peters Dag ad vincla[!] i Wastena gav jeg ham mit aabne Brev, og skødede jeg ham det paa Gythinge Thing og gav ham velbyrdige Mænds aabne Brev under Dannemænds Indsegl, som her efter nævnes: velbyrdige a. w. Clæmit Skaldra, Mårtin Dwæ, Boo Tholson, Jenis Marenson og Magnus Wernekeson [ɔ: 7628]. Item rejste jeg til Lunda Landsthing og skødede ham Godset der og sagde jeg nej og endnu siger med dette Brev, Fru Katarinæ lod der læse, at det aldrig var min Vilje, at mit Indsegl kom derfor, og aldrig bad jeg nogen anden at hænge sit Indsegl derfor, men mit Indsegl var mig svigelig frataget og for det Brev hængt. Sig. meum cum sigillo Dn. Petri prædicti[!] in Hiertzåås ac cum sig. nobilium Boo Tholff-

sons et Stenonis Gøtstafsons[3], AA. Datum Æmuntzløff in Gythin H. die Canuti regis.

[Perg. med [4] Segl: 3, 4.] Afskrift i Sparre J 7, Bl. 314. (SvRA.). [7799

Juli 12. Cristiernus episcopus Ripensis. Nos siquidem animadvertentes, quoniam prelati et maxime episcopi sint vocati, ut defectus suppleant *etc.*, cum igitur vicarie ad altare b. Lucii sub majori turri in ecclesia nostra Ripensi, quam et quod pronunc obtinet Dn. Kanutus Petri presbiter, redditus adeo tenues existunt, quod onera debita solvere nequeat nec decenti statu se valeat sustentare, nos parochialem ecclesiam b. Nicholai in Fardropp ex consensu et requisitione dicti Dn. Kanuti, pronunc rectoris ejusdem ecclesie, predicte vicarie cum consensu capituli nostri annectimus, unum et individuum beneficium fore decernentes, dumtaxat nobis et successoribus nostris episcopis ac cantori Ripensi procurationibus et juribus visitationis ac aliis oneribus debitis semper salvis in eadem. Sig. nostrum cum sig. capituli nostri[2] et Dn. Kanuti predicti[3]. Datum post f. Ketilli fer. 6.

Perg. med [3] Segl: 2. G. 836; 3. G. 878. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7800

Juli 13. *Reg. *5612.* [Orig. Roskilde Bisps Arkiv.] Optaget i Notarialinstrument 1453 Apr. 9, atter optaget i Instrument 1482 Sept. 27. Samme Arkiv (RA. Sjæll.-Møn 48). *Kbhvns. Dipl. I, 184.* [7801

Juli 13 (el. 20). Wy Johannes byscopp to Roschilde[1] bekennen, alse eft juncher Kersten greue to Oldembwrgh unde Delmenhorst, heren Alffes hertoghen to Sleswiig sustersone, koningh worde to Dennemarken, so scholen wy unde unse [nakomel]inghe biscoppe myt den unsen, geystlik unde werlik, eme dar ane behulpen syn in allen synen rechten saken, alse uns unde eneme islikemen bedderuen manne sinem heren behort to doende. Dyt loue wy junchern Kersten unde to siner truwen hand heren Alffe hertoghen to Slesszwiig to holdende. Unse ingesegel. Gheuen ame [*tage*] Margareten.

Perg. med 1 Segl: G. 173. Kongens Arkiv (RA. Hyldinger 9 b). LDipl. [7802

Juli 16 (el. 9). Jeg Seuith Nielsß Landsdommer paa Borendeholm har lejet en Gaard og 8 Fæster paa Borendeholm af Kapitlet i Lund i mine Dage og min Husfrue Kirstines med saadant Skel, at jeg skal holde alle Artikler, som Kapitlets Brev lyder, som de har givet mig, hvilket lyder:

Vi Trwet Jensß Degn, Laurens Nielsß Ærkedegn, Vynold Hansß Kantor og alt Kapitel i Lund har til Leje ladet beskeden Seuidh Nic. Landsdommer paa Borendeholm og hans Husfrue Kirstine i begges

Livsdage vort Gods paa det samme Land, som er: 1 Gaard i s. Bothuffs [!] S. og 3 Fæster i samme S., 2 Fæster i s. Jacobs S., 1 Fæste i s. Clemitz S., 1 Fæste i vor Frue S. vestre, 1 Fæste i s. Pauels S., for aarlig Landgilde 4 lødige Mk. Penge gæve i Lund i Schone for Landgilde, »theyær«, Skat og andre Redsler og Rettighed hvert Aar om Helligkorsdag i Høsten at betale Kapitlet, og ydermere at de skal holde Godset bygt og besat, ej fornedre Vornede, som deri bor, og ej afhænde noget af Godset, og ej modsætte os i nogen Maade med Urette, og naar de er afledne, skal Godset, bygt og besat som det da findes, igen komme til Lunde Kapitel. Er noget af Godset forsømt og med Urette kommet fra Kapitlet, giver vi Seuith Fuldmagt igen at kalde det, annamme det og oppebære alle Redsler og gøre med Godset, som vi selv eller nogen af os var der nærværende. Vort Indsegl. Givet Tirsd. for Margrete Dag.

Thi binder jeg mig til og min Husfrue at holde alle Artikler, som fornævnte Brev indeholder. Medb. af Jens Rabok og Matis Myri. Givet og skrevet, som forskrevet staar.

Perg. [med 3 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). LDipl. [7803

Juli 17. Cristiernus episcopus Ripensis. Ad notitiam deducimus, quod 17. die mensis julii coram nobis pro tribunali sedentibus in ambitu ecclesie nostre Ripensis DDn. Jacobus Iuari cantor, Andreas Brok et Henricus Stangbergh, canonici Ripenses, ex parte capituli nostri et Dn. Kanutus Petri vicarius altaris b. Lucii quendam fundum capituli in par. s. Clementis ibid. in occidens ex opposito ecclesie fratrum minorum situatum, in quo condam residebat Dn. Esgerus canonicus Ripensis, in recompensam pro quadam parte fundi circa domum lapideam Dn. Nicholai Petri, canonici Ripensis et prepositi in Warthsysell, in qua residet, a parte borientali immediate situati, fundo, in quo condam residebat Dn. Nicholaus Bomgarth possessor altaris ejusdem, contigu[i], $13^1/_2$ ulnas in latitudine et 47 ulnas in longitudine continente, cum consensu nostro permutabant, cujus partem fundi, quam idem Dn. Nicholaus Petri occupat, Dn. Kanutus capitulo Ripensi in recompensam pro pretacto fundo assignavit. Nos vero auctoritate nostra ordinaria hujusmodi permutationem confirmamus. Sig. nostrum cum sig. capituli nostri et Dn. Kanuti presbiteri. Datum anno, die et loco quibus supra.

Perg. [med 3 Segl]. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7804

Aug. 5. Jesse Lidelszen Byfoged i Suineborrigh, Hans Jepsen Præst i Sedorp, Henrich Jensøn Præst i Oldorp, Claus[a] Brun Borgemester i Suineborrig, Clauz Riquardsøn, Jesze Kaltz, Anders Pedersøn,

Hans Scriffuer, Raadmænd ibid. Mand. før Laurentii Dag paa Suinborrigs Bything fik Hr. Matz Pedersøn, Sognepræst til vor Frue Kirke i Suenborrig, et Thingsvidne med 8 Dannemænd: [b]Peter Ieder, Morten Slæt, Hans Nielszen, Villatus, Jesze Juul, Henrick Peterszen, Jeppe Nielszen og Herman Udemanszen[b], Bymænd i Suenborrig; disse vidnede, at de har set paa Suenborrigs Bything, beskeden Matz Juncker Bymand i Suenborrig lovbød og skødede forskr. Hr. Matz Pedersøn paa s. Knudz Alters Vegne i vor Frue Kirke i Suenborrig en sin Bod, baade Hus og Jord, i Suenborrig norden næst Jeppe Bassis Bod, og kendtes Matz Juncker paa Bythinget at have oppebaaret fuldt Værd af Hr. Matz paa Altrets Vegne og af Altrets egne Penge. Og Hr. Matz lovbød Boden 3 samfulde Thing, efter dette Skøde var ganget, efter vor Bys Ret. Vore Indsegl. Givet *osv.*

[Orig. Svenborg Frue Kirkes Arkiv.] Afskr. fra 19. Aarh.: Ny kgl. Saml. 4to, 741 k. Afskr. fra 18. Aarh.: AM. Afskr. Pakke XI; LDipl.

a) LDipl.: Clemit. *b*) Fattes i Afskr. i Ny kgl. Saml. [7805

Aug. 12. *Reg. *5614.* Perg. med 4 Segl: 1-4. Bomærker; gennemskaaret. (Gem. Arch. XXIV, 174.) *Dipl. Flensborg. I, 542.* [7806

Aug. 15. »Johannis ordensbröders åth closterjungfruerna i Bosiö uthgifne indulgentz breef åth dhem, som visiterade dhe 2186 closter, som funnes öfwer heela werlden, dat. Tonsbergis in f. assumpt. virg., tempore capituli nostri provincialis ministeriatus officii 1448«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 150. [7807

— *Reg. *5616.* [Orig. Morsum Kirkes Arkiv.] Afskr. i Heimreichs Samlinger (Ny kgl. Saml. 8vo, 304) Bl. 84; efter Afskr. heraf: *Westph. IV, 1496* (i Aarstallet er udfaldet: quadragesimo; altsaa 1408). [7808

Aug. 22. Johannes episcopus Roskildensis[1]. Nobilis Andreas Johannis familiaris noster nobis plenum computum de perceptis ratione previsionis claustri s. Agnetis Roskildie a primo tempore, quo previsionem a nobis habuerit, usque in presentem diem taliter fecit claustroque tanta discretione prefuit, quod contentamur. Datum Haffnis in oct. assumpt. virg., nostro sub secreto.

Perg. med 1 Segl: G. 173. Senere til Roskilde Agnete Kl. Arkiv; *ÆA. IV, 279* (RA. Roskilde 91). LDipl. [7809

Aug. 24. *Reg. *5618.* [Perg. Senere tilbagegivet til København Kapitels Arkiv?] Afskr. for Langebek 1761[a]: LDipl. *Kbhvns. Dipl. IV, 40.* [7810

a) Orig. laant af Graver Birch.

— Jeg Broder Oleff Lubertsß har oppebaaret af Hr. Mattis Jensß Præst i Herføgle 40 rinske Gylden, for hvilke jeg pantsætter ham en Gaard i Køghe i det vestre og søndre Stræde, som ganger fra

Bykirken mellem den Gaard, som Jep Oleffß Suthere iboede og den, Jens Kæthilsß nu ibor; hvad han derpaa bygger, skal staa til Venners Sigelse og skal ham afløses efter Mulighed. Sig. meum cum sig. honorabilium ac discretorum Dn. Nicolai Jone[2] curati in Køghe, Olaui Tykonis et Nicolai Benedicti, consulum ibid. Datum die Bartholomei.

Perg. med [4] Segl: 2. Gejstligt; 3, 4. Bomærker. (AM. XXIV, 20.) [7811

Aug. 29. Vi Saxe Pedhersß i Skulleløwe og Nic. Jensß sstds. var Torsd. næstefter Bertolomeus Dag tagne til Thinghøringe paa Horns H.s Thing og førte Hr. Niels Knudsß R. i Swaneholm ind i det Gods, som han købte af Fru Arinæ, 3 Gaarde i [Drau]bywestre, 1 Gaard i Wetleby og ½ Gaard i Kynby. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 2 Segl]. (RA. Horns H. 83.) LDipl. [7812

Aug. 31. Vi Michil Pædhersß, Forstander i S[langero]ps Kloster, Lyckæ Jensß i Fredersløff, Henekil [?] i Lustorp og Anders Schiøtte, Borgemester i Slangrop, blev Lørd. efter Bartholomeus Dag tagne til Thinghøringe paa Try H.s Thing, saa at vi skulde føre velbaaren Hr. Niels Knutsß R. i Swaneholm ind i det Gods, som han købte af Fru Arinæ, en Gaard i Lystorp og en paa Sonby, hvori vi og lovlig indførte ham. Vore Indsegl. Givet *osv.*

[Perg. Siden i Geheimeark., Nørrejyll. 190.] Afskr. fra 18. Aarh.: LDipl. [7813

Sept. 1. *Reg. 3794**. Perg. med 14 Segl: 1. Kongens; 2. Hertug Adolfs; 3. G. 974; 4. Forsiden fattes; 5. Cxxxi 14; 6. (Sehested); 7. (Rantzow); 8. (Pogwisch); 9. (v. Qualen); 10. (Kuren); 11. Dxli 14; 12. (von der Wisch); 13. (Alefeld); 14. Li 76. Rigens Arkiv (RA. Haandfæstninger 5a). *Aarsb. fra Geheimearch. II, 43*; *jfr. Hvitfeld IV, 5, Fol. 843.* [7814

— *Reg. *5619.* Orig. Slesvigs Hertugs, siden i Slesvigholst. Ridderskabs Arkiv [ikke undersøgt]. *Privil. d. Ritterschaft S. 15* (= *Falck*, *Staatsrechtl. Urk. 14*). [7815

Sept. 11. *Reg. *5621.* Afskr.: Thott Fol. 1232, Bl. 71 v. Afskr., meddelt Overretten i Slesvig 1738—40: Statsark. i Slesv., Mscr. Nr. 149. *Beccau, Husum 239.* [7816

Sept. 12. In nomine dni. amen. Cum omnes homines tenentur deum pro suis excellentibus beneficiis venerare, ego Winoldus Johannis cantor in ecclesia Lundensi ex consensu Dn. Twonis archiepiscopi Lundensis et ipsius capituli voluntate de novo unum festum in honore dei et gloriose virg. et martyris sui Erasmi instituo in die ipsius s. Erasmi, videl. 3. die mensis junii, nisi tunc majus festum ceciderit,

unde tunc anticipetur vel prorogetur, sicut magis conveniens fuerit, in summo choro ecclesie Lundensis sollempniter celebrandum, et pro celebritate ipsius festi do 1 curiam meam in Fiælie (Andreas Trwethsß, 4 pund ordei), 1 curiam in Arrie (Petrus Awesß, 2 pund ordei), 1 curiam in Hindby, quam de novo restaurat quidam Andreas Brwn, et volo, quod cantor in Lundensi ecclesia sit procurator istarum curiarum et teneat festum die et loco prenotatis cum 6 sol. grossorum, qui secundum consuetudinem antedicte ecclesie sicut in aliis festis inter canonicos, vicarios et pauperes dividantur. Si vero cantor in erogando ipsos 6 sol. grossorum, negligens fuerit, capitulum Lundense istas 3 curias ad suam ordinationem accipiat et pro dicto festo procurabit, donec cantor negligentiam suam emendaverit et per capitulum ad dictum procuratorium fuerit restitutus. Secretum prefati domini mei gratiosi necnon sig. meum cum sig. circumspectorum Dn. Jacobi Magni proconsulis, Petri Smith consulis Malmogensium et Laurencii Budde consulis Lundensis, consanguineorum meorum. Datum Lundis fer. 5. infra oct. nativit. Marie.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 151. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 190* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Yiij, Fol. 86*). LDipl. — Hertil 7730. [7817

Sept. 17. Jeg Knwdh Slet i Strans har tilforn pantsat Hr. Ottæ Nyelsszøn R. i Børnholm en Gaard i Wylszager for 130 lubsche Mk., som mit Brev [ɔ: 7772] udviser. Fremdeles skylder jeg Hr. O. N. 50 lubsche Mk., for hvilke jeg pantsætter forskr. Gaard[a]. Medb. af gode Mænd Marten Nyelsszon i Roldsøø, Ottæ Hungher[3] i Eghsgardh, Eric Lwnow, Marquard Botzendale, Nyels Lycke[6] og Thoor Tammesszon. Datum die Lamberti.

[Perg. med [7] Segl: 3. jfr. Li 78 (Bøistrup); 6. Lv 39. Ark. paa Rosenholm.] Afskr. for Langebek 1761: LDipl. [7818

a) Løsning m. m. som i 7772.

Sept. 25. Mawens Clausß[1] Landsdommer i Laland, Hænning Wolkendorp, Lasse Johansß, Jeppe Skawe, Jes Nielsß af Vlsleff, Hærlog Persß[6], Sten Persß, Boo Dywre, Jep Jensß[9] af Roghehawe, Jes Nielsß Borgemester i Naskow, Per Mikelsß Præst i Østoffte, Manderop, Erik Pors, Olaf Andersß Giøye, Mattis Persß af Nybygd. Onsd. efter Mathei Dag paa Lalantzfare Landsthing var velbyrdig Hr. Olaff Axelsß R., Høvedsmand paa Aleholm, og den Bondes Frænder, som Olaff Giøye ihjelslog, og kærede over Olaff Giøyes Orbodemaal og Fredsbrud, som de tilforn havde kæret, og begærede, at hans Fred skulde ham afdømmes efter Landslov. Da blev i Rette sat, om han var saaledes forfulgt med alle Lovmaal, at ham burde at dømmes fredløs;

da blev den Sag ransaget og bevist, at han var med alle Lovmaal fordelt, at ham burde med Rette den Dag fredløs dømmes. Da blev ham og hans Medfølgere deres Fred »aff klapped« og afdømt efter Landslov, som i Laland er Sædvane og Ret. Item adspurgte Hr. Olaf Axelsß, om den dødes Frænder eller Hr. Olaff selv eller nogen hans Tjenere havde sat Olaff Giøye Dage eller Stunder nogen Tid at formene ham at svare nogen Sag; og »beddis« et Thingsvidne derpaa. Da blev tilmælt 12 uvildige Dannemænd: Laurens Lytkesß »ok« Horeby, Jes Nielsß af Vlselff[!], Lasse Johansß, Erik Pors, Hærlog Persß, Jes Nielsß af Naskow, Brun, Claus Thorstensß, Jes Æsbernsß af Wæthelebii, Mattis Persß af Nybygd, Rame[!] af Skyringe, Hans Orm af Toffte, hvilke vidnede, at Boo Nielsß Frænder havde budt Olaf Giøye Dag og Stunder alle Thingdage i deres Lovmaal paa Landsthinget, og bød ham det til med Dannemænd til sin Gaard, og det havde Hr. Olafs Embedsmænd og Tjenere tilstedt og fuldbyrdet. Item lod Hr. Olaff læse et Landebrev paa den samme Sag og adspurgte, om saa var ganget, som det Brev indeholdt, til hvilket menige Thingmænd svarede, at saa var ganget i alle Maader. Da var Jes Hinriksß af Thorslunde der nærværende og tilstod, at saa gik. Da spurgte Hr. Olaff Hænning Wolkendorp og Manderop ad, om de kendtes, at de havde lovet for de Penge og den Bod med Jes Hinriksß, som i Brevet staar, til hvilket de svarede ja. Da var dem for Rette fundet, at de var pligtige at holde, som de havde lovet. Item spurgte Hr. Olaff Axelsß Hænning Wolkendorp, om han ej kendtes, at han havde lovet Hr. Olaff Axelsß paa Boo Nielsß Vegne, Fred og Felighed paa Olaff Giøyes Vegne, for ham og alle hans, og Hr. Olaff ham igen for sig og alle sine. Hvilket Hænning Wolkendorp tilstod. Da begærede Hr. Olaf Ret af ham for det samme Løfte og Fredsbrud og satte der det i Rette paa baade Sider, hvad Hænning pligtig var at bøde. Da gik Landsdommer ud af Thinget og beraadte sig med os, og var vi »thes« alle til ens med ham og fandt saa for Rette, at hvor en Fred vorder brudt, skal den, som »før« Freden lovet har, den Fred saa forbøde, som han brudt vorder, eller og have det i Minde. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [15] Segl: 1. Lxxx 1; 6. Exix 6 (Gøye); 9. Li 18. (RA. Reg. 69, Fasc. 12, 1.) LDipl. [7819

Sept. 27. *Reg. *5623.* [Perg. [med 1 Segl]. Senere tilbagegivet til Københavns Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1751: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 87.* [7820

Sept. 28. *Reg. 3795*.* A. Perg. [med 1 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA., Pergamentsbref rörande Danmark). *Hvitfeld IV, 7, Fol.*

844 (uden Dag). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 20. LDipl.; herefter: *Dipl. Chr. I, xiij.* Jfr. M. Matthiæ, Reg. Dan. Series: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 155.* [7821

Okt. 21. *Reg. *5625.* Perg. med [3] Segl: 3. G. 876. Haderslev Kapitels Arkiv? (Gem. Arch. XXIV, 209). *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 24.* [7822

Okt. 22. »Ähn dito for[de] Elseff eller Elsas [*jfr.* 7825] åth Bosiö closter gifne donation på een gård Ørje be[d] liggiandes när weedh Landzcrona, dat. in crast. undecim millium virginum«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 149. [7823

— *Reg. *5626.* Perg. med [4] Segl: 1, 3, 4. Bomærker. Ribe Frue Kl. Arkiv (RA. Ribe Stiftskiste 256). *Thorup, Ribe VII, Bilag 9.* [7824

Okt. 23. »Elseff Claus Langz dotter, Tue Gaalens effterlefwerskas åth Bosiö closter uthgifne donationsbreef på een gård i Wirkie i Harjagers häradt liggiandes, dat. fer. 4. ante f. Simonis et Judæ«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 148. [7825

Nov. 1. Vi Broder Jens, Abbed i s. Pæthers Kloster i Nestwet[1], og Konventet sstds. har lejet velbyrdige Hr. Karll Markman R. af Harætætæ i hans og hans Husfrue Githæs Dage, saalænge hun sidder viduæ, 7 Gaarde i Qwislæmarkæ med al Tilliggelse uden vor Biskopstiende og andre aandelige Sager, med saadant Vilkaar, at han skal give os til Landgilde 10 Pund ordei godt Korn inden Køthermøssæ, bygge og bedre Godset efter sin Magt og være Klostret til Hjælp med Ord og Gerning, naar han tilsiges. Vi skal selv have Magt at hugge i Skoven, Husbygning og hvad os Behov gøres, og nyde vor Oldeng[æld a]f andre vore Tjenere, hvem vi lover paa at dr[ive uden] de, paa Bolige bor. Item maa han ej bortleje eller afhænde Godset uden vor Vilje, ikke hugge vor Skov eller sælge eller lade hugge uden de. paa Bolige bor, til deres Bygning og Ildebrand. Holdes ej fornævnte Vilkaar, kan vi tage Godset igen uden Landsthings og Herredsthings Dele eller nogen anden Herredagtingen. Sig. nostra. Datum Skowcloster die omnium sanctorum.

Perg. med [2] Segl: 1. G. 469. (RA. Øster Flakkebjærg H. 85.) LDipl. [7826

— Vi Niels Pædersß[1] Smøyælund, Sognepræst til vor Frue Kirke i Slauelsse, Jens Kogge og Jens Skinder, Kirkeværger sstds., lejer med alle Sognemænds Samtykke beskeden Pæder Jensß Borgemester i Slauelsse, hans [Husfrue] Kristiana[?] og et deres Barn i deres Dage en Bod [liggende .... banlipper Bod], som afdøde Jens Pædersß B[orgemester] og hans Husfrue sidst iboede, med saadant Vilkaar, at

de skal holde og bygge den [og give] aarlig til [vor] Frue Kirke 1 lødig Mk., Halv[delen om . . . og Halvdelen om . . .], og naar de er døde. skal Boden med Bygningen komme til vor Frue Kirke igen. Vore Indsegl. Givet i Slauelsse die omnium sanctorum.

Perg. med 3 Segl: 1-3. Bomærker. (RA. Slagelse 22.) [7827

Nov. 5. ‚Skøde paa en Jord liggende i Kottvismarck udi Arning S., som Catrine Tostens har givet til s. Nicolai Kalente i Nørre H., dateret Nachschou næste Tirsdag efter Alle Helgens Dag Anno 1448'.

[Orig. Senere i Laalands Provstearkiv.] Udtog efter Registratur 1626: Thott Fol. 730, Bl. 482. [7828

Nov. 15. Vi Pether Jeipsß[1], Bispens Viceofficialis i denne Sag, kundgør, at beskeden Mand Oleff Jeipsß Raadmand i Ripe Fred. efter Martini Dag var for os, siddende paa Dom i vor Frue Kirkeomgang i Ripe, og skødede for hans og flere hans Venners Sjæls Helsen Kapitlet i vor Frue Kirke sstds. al den Rettighed, som ham og hans Søn Jens Olefføß er tilfaldet i en Gaard i Røthing efter Nis Martensß »siell« kaldet Dymeke, hvis Sjæl Gud have, i hvilken Gaard Nis Jeypsß sidst iboede og gav til Skyld 1 Ørtug Rug, 1 Skp. Smør og 5 Skill. engelsk, for hvilken Skyld Kapitlet skulde lade holde en Messe om Ugen for Jens Matisß Sjæl, som Nis Martensß ihjelslog desværre; og overgav Oleff Jeipsß alt det Genkøb, som Nis Martensß og hans Arvinger havde paa fornævnte Gods og Rente, som de Breve udviser, derpaa er gjorte. Item gav Oleff Jeipsß samme Tid og skødede og stadfæstede den »gift«, som Nis Martensß havde givet Kapitlet, som er en Gaard i Skerbech S. (Jens Beyentsß), for hans og hans afdøde Broders Hr. Jens Martensß Aartid. Sig. nostrum cum sig. DDn. Petri Johannis, magistri Nicolai, canonicorum Ripensium, assesorum nostrorum, Nicolai Friis de Harilsker, Nicolai Stangebergh, AA., et Ingwari Winther. Datum *etc.*

Perg. med [6] Segl: 1. G. 876; 2. G. 877* (S' ENGELBERTH . . OWE). Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 7066. [7829

Nov. 18. Cristiern Konge. I vort Raads Nærværelse, som er Hr. Ærkebiskop Twæ i Lund, Hr. Oloff Daa electus i Roskillde Kirke, Hr. Ottæ Nielß, Hr. Niels Jenß af Hammer, Hr. Claws Nielß, Hr. Oloff Axelsøn, Hr. Jeop Lunge, Hr. Claws Rønnow. Hr. Thorbørn Bille, Hr. Oloff Mortensøn Ærkedegn i Roskillde, Hr. Oloff Jenß, vor Kansler og Kantor i Køpenhaffn, Aghe Lunge, Aghe Axelsøn, Niels Schawe Landsdommer i Syeland og Hr. Oloff Lunge, har vi annammet Hr. Eggert Frilles, vor og Rigens Raads og Kammermesters, Regnskab af alle de Stykker, som han har oppebaaret af os og Riget, siden han sidst gjorde Regnskab, og takker ham for godt Regnskab.

Troskab og villig Tjeneste, som han har gjort os og Riget i det Embede, og har han gjort os godt Regnskab for de Penge, som [*han*] blev Riget skyldig, sidst han gjorde Rigens Raad Regnskab [*se* 7795]. Thi lader vi ham kvit for noget ydermere Regnskab af hans Kammermesters Embede, og alle de Kvittebreve, som han har udgivet i hans Kammermesters Embede, stadfæster vi. Secretum nostrum. Datum in castro nostro Haffnensi in octavo Martini.

[Orig.] Afskrift i Eggert Frilles Kopibog (RA. Danske Kongers Hist. Fasc. 2, 1 a). [7830

Nov. 19. *Reg. *5629.* Perg. [med 1 Segl]. (RA. Kalundborg 2.) *Dipl. Christierni I, 2.* [7831

— Vi Cristiern Konge stadfæster de Breve, som vore Forfædre Kong Erik og Kong Cristoffer har givet velbyrdig Hr. Eggert Frille, vor Raad og Mand, lydende paa Vrberck, saa at han og hans Husfrue skal nyde Brevene i alle Maader. som de lyder. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Haffnensi fer. 3. ante f. Clementis, nostro sub secreto.

[Orig.] Afskr. i Eggert Frilles Kopibog (RA. Danske Kongers Hist. Fasc. 2, 1 a). — Jfr. 1450 Apr. 19. [7832

Dec. 9. *Reg. *5631.* Perg. med 7 Segl: Bomærker (1, 3, 5. i Skjold). København Kapitels Arkiv (Konsistoriums Arkiv, Pakke 161). *Rørdam, Kbhvns. Kirker, Till. 47*; *Kbhvns. Dipl. IV, 40.* — Jfr. 7834. [7833

Dec. 19. *Noodt, Beiträge II, 110 (Reg. 3798).* Se 6981.

Dec. 23. Gave af Knut Michelson Degn.

[Perg. med Segl. Senere til København Kapitels Arkiv.] Vidisse af Kbhvns. Borgemestre og Raad 1481 Juli 30. Papir med Byens Segl: RA. Kbhvns. Gaarde 289. *Kbhvns. Dipl. IV, 41.* — Jfr. 7833. [7834

Dec. 31. *Reg. *5633.* Se 1449 Dec. 31.

Dag? »Peder Nielszens bref, at hand haffuer hans suoger Hendrich Stiszen och hans søster godtz i Østerhundrup och Westerhundrup i Jerszboe och Eyerløff, 1448«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur KK 3. [7835

— »Thingswindne om skifte giort emellum Hendrich Stiszen och Morthen Rood om godtz i Blenstrup och Horszens 1448«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur RR 2. [7836

— »Landtzthings windne, huorledis Karen Sti Biørnszens skiøte Thrundholms eng till graabrødre closter i Randers, 1448«.

[Orig. Randers Franciskanerkl. Arkiv.] Udtog i Mariager Kl. Registratur ℨ 16. [7837

— Gavebrev af Hertug Adolf paa Byen Rauenholt.

[Orig. Slesvig Helligaandshus' Arkiv.] Udtog af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 172 v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 373*). [7838

Dag? ‚Hr. Erik Porses af Øllingsegaard Brev, at han med sin fri Vilje og Hustrus Samtykke giver til Gloslunde Præstebord en øde Fæste kaldet Streng og Hellenge med al sin Tilliggelse, dat. 1448‘.

[Perg. Gloslunde Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 397 v. [7839

— ‚Brev udgivet af Matthiis Frendesen i Ryde, lydende, at Landekirkes Præst skal have fri Skovhug og Oldengæld paa Torbye og Ryde Skov, dat. 1448‘.

[Perg. Landet Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 403. [7840

— ‚Broder Jenses Abbed i Ste Peders Kloster i Ringsted hans Skøde til Her Karl Marchmand paa Bøndergods, som Klostret har tilhørt, dat. Skow Closter anno 1448‘.

[Orig.] Udtog i Registr. fra 18. Aarh. blandt Langebeks Indices dipl. (RA.). — Vistnok = 7826. [7841

‚Anno 1448 skødte Jens Greersen, Byfoged i Randers, paa Hr. Pether Lykkes Vegne, (efterat samme J. G. var myndig gjort af Jeppe Mortensen, som bor i Soelberg) Matz Laurensen i Randers et Hus og Jord liggende i vor Frue Sogn i Randers mellem Jep Biørnses Hus og Hermen Tidikæsens Hus, saadan ud med Byens Vold, af hvilket Hus der aarlig skulde gives Jordskyld til Botrop Kirke‘.

[Orig.] Udtog i [Optegnelser angaaende Randers' Kirker osv., tilhørende Raadmand Knud Kiergaard 1800], afskr. af Stadfeldt i Randers Bys Diplomatarium (RA.) S. 275. [7841 a

Uden Dag. Jeg Fru Jahanna, Hr. Fikkæ Smigærs Datter og afdøde Nic. Jenß Hustru af Sandby, har opladt hæderlig Michil Rwdh til Løsning 2 Gaarde i Æffærthorp (Andærs Pætherß og Pæther Nielß kaldet Wdsyndingh, 1 Øre Korn og anden Udgift), som tilfaldt mig i Arv efter Jacop Skiapæl, og som han havde i Pant af Kronen med flere Godser. M. R. har afløst mig de 2 Gaarde og vel betalt mig dem med Guld og Penge efter Hovedbrevenes Lydelse, som han af Kronen har og flere Arvinger. Medb. af gode Mænd Hr. Niels Knwdß af Swanæholm R., Pæther Neb[3] Høvedsmand paa Høgstrop, Bænth Krabbæ Forstander i vor Frue Kloster, Lydikæ Jenß i Fresløff, Andærs Jenß a. w., Forstander i s. Agæns Kloster. Givet i Hæmighstrop i Effærtorp S. i Borsæ H.

Perg. med [6] Segl: 3. Ki 8. (RA. Baarse H. 68.) LDipl. [7842

— Jeg Eskell Slæth[1] og min Hustru er skyldig velbaaren Hr. Jens Dwuo R. i Krakaholm 100 lødig Mk., som jeg oppebar i Korn, Smør, Penge og Fæ, der jeg var hans Foged og ikke kunde gøre ham Regnskab, og 80 lødig Mk., som han siden laante mig i Korn, Smør, Penge, Flæsk og Klæde; for hvilke »nysintywæ« lødig Mk. jeg og min Hustru pantsætter ham 2 vore Gaarde, som er Sallagher og 1 Gaard

i Boarph (Swen Magnusß, ½ Td. Smør) i Nørra Asbo H. i Tælnæ S. og i Øsyø S. med saadant Skel, at min Hustru skal have dem i sine Dage, og naar hun afgaar, skal Hr. Jens Dwuo straks annamme og bruge dem, saalænge det vorder ham afløst. Medb. af Hr. Magnus Abaß[2], Hr. Korryfis Ronwno, Hr. Folwerth Knoph, Hr. Knwth Trwtß[5] i Ortoftha, RR., Axol Saxtorph, Magnus Bentß i Østørph, VV., Mattis Willæ Bymand i Halmstædæ. Datum Lagabolm.

Perg. med [8] Segl: 1. Cliv 1; 2. Lxxiv 6 (Galt); 5. Li 8. (RA. Danske Selsk. Membr., købt paa Bisp Pontoppidans Auktion 1747; anført: *Adel. Brevkister 169.*) [7843

Uden Dag. *Reg. 3801**. [Orig.] Afskr.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 353[a]; herefter(?) Afskr. [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 111; LDipl. *Danske Mag. VI, 72*; *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 74.* [7844

a) ‚Et latinsk Brev, som jeg bekom i Aars til Jørgen Bradis Bryllup, som skete d. 27. Aug. 1615, og fandtes samme Brev i Aarhus Domkirke blandt nogle Ejendomsbreve, som samme Tid blev overset og stod i Domkirken'.

— *Stemann III, 70 (Reg. 3802*).* Se 7779.

— *Hvitfeld IV, 7, Fol. 844.* Se 7821.

— *Reg. *5634.* Efter *ÆA. IV, 216.*

Brevbøger: Dueholm: *Dueholms Dipl. 79* (Aug. 18), *4* (Sept. 29; *ÆA. III, 195*).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 345.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 7* (Apr. 23), *85* (Maj 8), *81* (Aug. 20), *136, 138, 151*(?), *153.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 273* (Febr. 14), *268* (Juli 9). — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 88, 88, 95.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 75, 75, 125, 160, 216, 216* (og i Vidisse *217*), *217, 231, 241, 247*; se ogsaa 7778. — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 372, 397* (2 Breve). — Roskilde Agnete Kl.: se 7809. — Maribo: *ÆA. III, 258, 262, 267, 268, 282, 286, 302.* — Alling: *ÆA. II, 176.* — Hundslund: *ÆA. III, 10.* — Mariager: *Danske Mag. VI, 72* (E 22), *72* (⚓ 7); se ogsaa 7835-37. — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 384, 389, 389.* — Vrejlev: *ÆA. III, 43, 43.* — Øm: *ÆA. I, 233, 258.* — *Eline Gøyes Jordebog 151* (Jan. 7), *204* (Marts 1), *200* (Aug. 3), *204* (Aug. 18), *165.* — *Adel. Brevkister 107*, se ogsaa 7791, 7843.

1449.

Jan. efter 6 (fer. 2. infra oct. epiphanie dni.). Vidisse 1559: SvRA. Se 7894.

Jan. 15. Seuerin Iuerssen Provst i Westerwiich, Oleff Nielssen Provst i Thyud, Anders Matissen, Præst og Bispens Official i Yrop, Cristiern Pethersen Præst i Hwidberigh, Bo Høg, Michel Dwæ, Pether Magnssen, Niss Palnessen Kirt, Cristiern Therkilssen, Jes Laurissen, Henrik Blik, Michel Therkilssen, Therkil Pe, Thedloff Walstrop, Iwer Ericssen, Magns Borri., VV., Nis Jenssen i Gydrop og Las Høwenssen. Onsd. efter 20. Dag Jul saa vi, at velbyrdig Hr. Eskil Nielssen af Lyungholm R. »wardæ« sig den Klit til med Lavhævd med Selvejere paa sine og sin Broders Vegne Pether Høgh, hvilke Hr. Strangæ

Nielssen kendtes sig til Enemærke at have paa Kongens Vegne. Item »skildæ« Hr. E. N. Kongens Treding og den Klit »at« paa den Vej, der ganger østen om Koosø, med sin Ed. Item undtog Hr. E. N. i sin Ed alle Selvejere, der har Del i denne Klit, som er den Del, som Sognekirken i Hwidberg har, item den Del, som Westerwiich Kloster har til »masted«, den Del, Pawel Jenssens Børn har, den Del, Per Grøn har, den Del, Kongen har til den Gaard i Jegstrop, som Morten ibor, og har den Gaard ej mere Enemærke end andre Gaarde i Byen. Item »warde« Bo Høgh sin Del samme Dag. Vore Indsegl. [*Givet osv.*]

[**A.** Perg. med [10] Segl: 3, 5-10 (delvis i Brudst.). Ark. paa Lyngholm.] Afskr. for Langebek 1752: LDipl. 2 andre Afskr. fra 18. Aarh.: LDipl. Afskr. i P. Moldrup: Beskriv. over Vestervig Kloster (Thott 4to, 1453) S. 58. — **Aa.** Vidisse 1656 Okt. 8. RA. Topogr. Saml. p. Papir, Lyngholm. [7845

Jan. 16. Two archiepiscopus Lundensis. Noveritis, quod Dn. Hennechinus episcopus Ottoniensis nobis quasdam litteras hodie direxit, quas inclusas vobis dirigimus perlegendas, quibus perlectis vehementer doluimus, quod alicujus militis audacia manus violentas in episcopi canitiem inicere ausa fuit, propter quod idem pater sic in scandalum totius ecclesie lesus a nobis petit sibi consilium et auxilium impertiri. Vos ergo petimus, quatinus nobis in scripto, qualiter super hoc sit procedendum nobis, dirigatis consilium salutare, an idem miles cum suis complicibus denuntietur per totam provinciam excommunicatus, vel quod citetur ad respondendum, quare excommunicari non debeat propter talismodi forefacta. Quid vobis videtur de istis modis vel aliis, nobis litteraliter intimetis; nisi tamen tanto facinori apposita fuerit mediciam repulsa, verisimiliter trahatur aliis in exemplum ruine ecclesiastice libertatis. Scriptum Fliginge die Marcelli, nostro sub signeto. Remittite nobis litteras hic inclusas.

Papir [med 1 Segl] paatrykt Bagsiden og Udskrift: DDn. decano, archidyacono, cantori ceterisque canonicis capituli nostri Lundensis. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [7846

Jan. 22. Vi Claus Cristernß Ærkedegn og Kapitlet i Ripe vil holde hæderlig Maye Rooss, hvis Sjæl Gud have, og Roo Borgemester i Ripe, naar Gud ham vil kalde, begge deres Begængelse og Aartid. i vor Frue Domkirke med Messer og Vigilie hvert Aar, og at holde dem med har fornævnte Roo Nielsß givet denne visse aarlige Rente, som er 1 lyb. Mk. Rente i Maye Woghnsdaters Hus og Jord i Feskergadhen i Ripe, som hun selv ibor, 1 Td. Byg af en Toft i Jestetby (Jess Petherß), ½ Ørtug Korn i Darum af Jord, som Henric Æyß

Vorned har i Fæste, 1 Skar Eng i Wilsloff Eng næst hos Kirkens Eng, ihvor den ligger alle Steds i Wilsløff Enge. Sig. capituli nostri[1]. Datum die Vincentii.

Perg. med 1 Segl: G. 836. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7847

Jan. 25. Jens Grym[1] af Thostrop R. Min Husfrue Cristinæ Stigsdather, som jeg Fuldmagt har givet, sad over Regnskab med hæderlig og velbaaren Fru Margareta Hennikesdather, Hr. Anders Nielß min Broders Efterlever. Fru Margareta gjorde min Husfru Regnskab baade af Arv, Skifte, Gæld og alle andre Stykker, som os imellem har været, saa at mig nøjes; fordi lader jeg Fru M. kvit. Medb. af Hr. Abbed Niels af Esrom, Hr. Abbed Jens af Ebleholth[3], Hr. Thorbiørn Byllæ[4] af Abramstrop og Clawes Henricß[5] af Ramløøsæ. Scriptum Gladsaxæ die convers. Pauli.

Perg. med [5] Segl: 1. Li 4; 3. G. 481; 4. Lxx 8 (s. thorberni benedicti); 5. Gx 3 (Skade). (SvRA.) [7848

Jan. 27. Pedher Smedh Raadmand i Malmøge skødede Mand. før Kyndelmisse Dag paa vort Bything i Nærværelse af Gwdmwnd Olafß Underfoged i Malmøge, Hr. Claws Barnow Præst, Pawel Stenkilsß Borgemester. Anders Pedhersß, Detmer Furbom, Jes Pedhersß, Iwen Kwmhar, Oleff Biug, Raadmænd, Pedher Dwnk og Hans Hwidstedh, Bymænd sstds., hæderlig og velbyrdig Hans Myndel, Kongens Foged og Møntmester i Malmøge, 3 mine Boder, som jeg arvede efter min Fader og Moder, med Kælderne derunder og saa meget Gaardsrum, som dertil hører, som er 6 Alen norden næst Boderne saa langt, som de nu er byggede, hvilke Boder ligger norden næst Adelgaden i Malmøge tvært over fra Thinget, og har jeg oppebaaret fuldt derfor i rede Penge. Mit Indsegl med fornævnte gode Mænds Indsegl. Datum *etc.*

Perg. [med 11 Segl]. (RA. Malmø.) [7849

Jan. 28. Saa er denne Dagtingen begreben Tirsd. efter Pauels Dag conversionis i Graabrødre Kloster i Køpnehaffn mellem Hr. Torbern Billæ af Alendhe og Fru Elene Johansdotter, Hr. Steen Basses Efterleverske, overværende Hr. Oleff Axelsß, Hr. Anders Hak, Prior af Sortebrødre i Roskylde, Niels Skawe af Eskelstorp, Eric Billæ og Jep Clauesß, at alt Gods, som ligger til Skullerop i Syælandh og til Løckesholm i Fiwn, skal gange Hr. Torbern og Fru Elene til ret Skifte imellem undtagen det Pantegods og Købegods, som Hr. Steen Basse skødede Hr. Torbern paa Landsthinget i Siælandh og som de derpaa gjorte aabne Breve udviser. Kan Fru Elene bevise, at Jens Axelsß døde før hendes Fader Hr. Johan Olsß, skal hun nyde al den Del, som

hende kan falde paa hendes Faders Vegne efter Jeens Axelsß og paa hendes Faders Vegne »i mynn . . . he lodh«. Findes det saa, at Jeens A. overlevede Hr. Johan O., skal forskr. Gods blive dem til fuldt Jævnedsskifte imellem. Disse Artikler skal fuldbyrdes med Breve og Indsegl inden Paaske. Vore Indsegl trykte ndfr. [*Givet*] *osv.*

Papir med 7 ndfr. paatrykte Segl, hvoraf Spor og smaa Brudstykker. (RA. Topogr. Saml. p. Papir, Skullerupholm 1.) [7850

Jan. 28. Jeg Mykel Rwth R. i Wetby har oppebaaret af hæderlig og velbyrdig Hr. Karl Markman R. i Harestæde alt min Husfrues fædrene Elzebe Ottesdotter, hvilket hende tilfaldt efter hendes Fader Otte Jenß, og Hr. Karl annammede, der han fik hendes Moder, og lader jeg Hr. Karl fri for alle Krav paa Arven og Godset. Medb. af gode Mænd Knwt Nielsß af Fullæberg, Jep Halfwage[3] og Hr. Jens Nielsß Sognepræst i Førløff. [*Datum*] octava Agnetis.

Perg. med [4] Segl: 3. Hvi 3. (RA. Reg. 69, Fasc. 20, 30.) LDipl. [7851

Febr. 1. Jeg Harald Nielsß Borger i Lyckeaa har solgt og skødet hæderlig og velbyrdig Hr. Claues Nic. R. af Ellinge min Gaard og Jord i Lyckeaa aller sønderst i Byen, paa hvilken han nu har bygget sin Gaard og sit Hus, og har oppebaaret fuldt Værd derfor. Medb. af gode Mænd Hr. Claues Kerkhoff Kirkeherre i Aweskær, Hr. Marten Eddeler Kirkeherre i Lyckeaa, Tryels Nissesß, Jon Boosß, Borgemestre i Lyckeaa, Clawes Westffal Byfoged sstds., Jens Fin og Swen Swensß, Raadmænd sstds. Datum Lyckeaa in profesto purific. Marie.

[Orig.] Afskr. i Nils Klavsøns Kopibog (Upsala Universitetsbibl. E 213). — Jfr. 7855. [7852

[Febr. 6?][a] *Reg. *5638.* [Perg. [med 1 Segl]. Senere tilbagegivet til København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl., under 1444 uden Dag. *Kbhvns. Dipl. II, 77* (under 1444). — Jfr. 7854.

a) I Datum er fer. 6. rimeligvis en Fejllæsning for fer. 2. [7853

Febr. 7. *Reg. *5639.* [Perg. [med 1 Segl]. København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 88.* — Jfr. 7853. [7854

Febr. 10. Vi Tryels Nissesß og Jon Boosß, Borgemestre i Lyckeaa, Clawis Vestfaal Byfoged sstds., Lauris Odersß, Jens Fin, Lasse Dwn, Swen Jonsß, Swen Nic., Mangnus Tryelsß, Magnus Pethersß og Swen Suensß, Raadmænd i Lyckeaa, har med alle vore Medborgeres Samtykke solgt og skødet hæderlig og velbyrdig Hr. Claues Nic. R. af Ellinge alle vore og vor Bys Jorder, som ligger vesten og sønden de 2 Gaarde, som han tilforn har købt af Tryels Jonsß og af Olaff Lancke, og hvor de helst ligger jævnsides de Gaarde mellem Aaen og

ind til vor Bys Grav, og siden saa langt, som vore og vor Bys Jorder udrækker, og hvor de helst ligger omkring den Gaard, som han købte af Harald Nic. vor Medborger [*se* 7852], hvilken Gaard han nu selv ibor, og vi har oppebaaret fuldt Værd for disse Jorder. Vor Bys Indsegl paa vor Bys Vegne med vore egne Indsegl, og beder vi disse hæderlige, ærlige og gode beskedne Mænd: Hr. Marten Eddelær Kirkeherre i Lyckeaa, Hr. Claues Kærkhoff Kirkeherre i Awesker, Niels Bagge af Bodhetorpp a. w. og Herredshøvding i Møræ, Jeppe Jensß Borgemester i Ratneby, Trwit Geed a. w. og Jeppe Areldsß, som nær var, at dette saa tilganget er, at de hænger deres Indsegl med for dette Brev. Datum Lyckeaa in festo Scolastice.

[Orig.] Afskr. i Nils Klavsøns Kopibog (Upsala Universitetsbibl. E 213). [7855

Marts 3. Cristern Mychilß a. w. Foged paa Olborgh, Jes Andherß Foged i Flesk[um H.], Trud Persß i Powelstrop, Nis Ørth, Clemend Mychilß, Jes Tordhß, Henrik Solberigh, Per Mowensß i Gundrop. Første Man[dag] .... Faste paa Fleskum H.s [Thing] fik beskeden Las Jensß af Hasseriis et Thingsvidne af 8 Dannemænd: Henrik Bree, Per Gundrop, [lille] Joen, Nis Ørth, Per Mowensß, Henrik Solberigh, Jep Nielß i Nøslingh og Per Swenß, hvilke vidnede, at de saa og hørte, at Powel Persß, som boede i Hasseriis, hvis Sjæl Gud have, solgte Las Jensons fædrene Gaard i Lillæ Wordum og oppebar fuldt Værd, lige Halvdelen med Las Jenß. Med vore Indsegl. Datum et actum *etc.*

Perg. [med 8 Segl]. (RA. Flæskum H.) LDipl. [7856

Marts 4. *Reg. 3807.* [Orig. Mariager Kl. Arkiv.] [Efter Afskr. i en Privilegiesamling]: *Danske Mag. VI, 73.* [7857

Marts 5. Jeppe Jensß[1] Høvedsmand paa Harætzborg, Lasse Krabbæ Byfoged i Roskilde, Jeppe Albrictsß[3] Borgemester, Thomes Throuelsß Raadmand, Hans Nielsß, Per Nielsß, Borgere, og Laghe Pethersß Byskriver sstds. Onsd. efter Lucii Dag i Faste paa Roskilde Bything gav og skødede velbyrdige Anders Jensß, Forstander i s. Agnes Kloster i Roskilde, paa Roskilde Bything Hr. Pouel, perpetuo Vikar i s. Lucii Domkirke i Roskilde, paa s. Marie Magdalene Alters Vegne sstds., som Hr. Pouel nu har [*i*] Værge, den Gaard norden ved Torgaden i s. Michils Sogn, som Tygæ Smit aatte og endnu ibor, med al Ret, som de aabne Breve udviser, A. J. havde derpaa, med saadant Skel, at Hr. Pouel og hans Efterkommere til forskrevne Alter skal have den Gaard i Værge og oppebære Landgilde af den og sige en Messe hver

Lørdag for A. J.s, hans Husfrues og deres Forældres Sjæle. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med 7 Segl: 1. Lx 1 (Ravensberg); 2. Bomærke; 3. Gxv 1 (Algudsen); 4-7. Bomærker. Roskilde Kapitels Arkiv (Mariæ Magdalenæ Alter) (AM. XLIII, 10). LDipl. — Hertil 7784. [7858

Marts 5. Christiernus rex. Provisorem, fratres et sorores domus s. spiritus in Aaleborgh cum eorum bonis, inquilinis ac familia sub nostra protectione suscepimus necnon omnia privilegia, eis per predecessores nostros concessa, confirmamus. Insuper ecclesiam Saltum Borglanensis dioeceseos. quam pronunc Dn. Johannes Becker possidet, cum per mortem dicti Johannis vacare contigerit, dicte domui annectimus. Si contigerit, dictam domum sine spe restitutionis desolari, extunc ecclesia Saltum ad nostram et successorum nostrorum ordinationem libere revocabitur. Unde inhibemus *etc.* Da[*tum*] castro nostro Haffnen[*si*] fer. 4. quatuor temporum post dnicam. invocavit, nostro sub sig.

[Orig. Aalborg Helligaandshus' Arkiv]. Afskr. af Jens Bircherod: Topogr. Saml. p. Pap., Aalborg e 9. LDipl. [7859

Marts 9. Nicolaus Hanßß et Jacobus Petri, tutores fabrice ecclesie Lundensis. Ex consensu capituli Lundensis discreto Paulo dicto Kleynsmid civi Lundensi et uxori sue Cristine necnon uni liberorum suorum ad inhabitandum ydoneo, quem alterutrius superstes in testamento suo duxerit nominandum, quandam curiam in parochia b. Petri late platee ad occidentem, quam Benedictus Petri pie memorie fabrice pro anniversario suo et uxoris sue contulit, sub conditionibus subscriptis in conductum dimisimus, quod dent singulis annis 8 sol. grossorum monete Lundis dative, 4 sol. die assumpt. Marie, reliquos vero 4 in die purific. ejusdem prox. sequenti. In 3 primis annis novam stubam de carpento bono quercino super pedem lapideum erigant ac domum lapideam bene tectam conservent; deinde edificia construenda in curia edificent de carpentis bonis constructamque curiam bene conservent et edificia non vendant aut alienent, sed curiam edificent, ab omnibus oneribus ecclesiasticis legalibus civilibus liberando. Hiis conditionibus non servatis ac ipsis de medio sublatis curia cum omnibus edificiis ad fabricam revertatur. Sig. capituli Lundensis cum sig. nostris. Datum Lundis die dominico reminiscere.

[Orig.] Optaget i 7881. LDipl. [7860

Marts 13. Vi Christiann Konge stadfæster af vort Raads Raad de Brev og Artikler, som vor Forfader Kong Christtophir gav og skikkede mellem vor Foged i Malmø og Borgemester og Raad sstds., hvilke Brev og Artikler dette vort Stadfæstelsebrev er underhængt.

Thi forbyder vi *osv.* Datum in castro nostro Hafnia crast. die Gregorii mart., nostro sub secreto.

[Orig. Malmø Bys Arkiv.] Afskr.: Uldall 4to, 250, Bl. 59. [7861

Marts 14. Jeg Jens Dymbling har med min Husfrue Karines Raad solgt og skødet Hr. Joon Galle Kannik i Lunde Domkirke 1 Gaard i Lund i s. Andreas Kirkesogn sønden næst den Gaard, som Hr. Hans Hælmichß nu ibor, og oppebaaret fuldt Værd derfor. Medb. af gode Mænd Arwid Beintsß Borgemester i Lund, Oleff Gydersß, Karl af Hwidorp, Raadmænd, Jacob Jeepß svoren Skriver, Beynt Arwidsß og Lass Mattesß, Borgere sstds. Datum Lundis fer. 6. ante dnicam. oculi.

[Orig. Senere til Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 261. LDipl. [7862

Marts 18. Cristiernus rex. DDn. decanum, prepositum, archidyaconum, cantorem ceterosque canonicos Roskildenses cum rebus eorum omnibus ac tota familia et colonis sub nostra protectione suscipientes concedimus eis et fabrice ecclesie Roskildensis omnia privilegia, que a regibus Dacie habuisse dinoscuntur; insuper omnia privilegia a progenitoribus nostris indulta, quascunque libertates continentia, confirmamus. Datum Haffnis crast. Gertrudis nostro sub secreto, anno regni nostri 1.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Bartholin FVI, 81. LDipl. [7863

— Jeg Niels Mandrop[1] R. af Barethskow sælger og skøder hæderlig velbaaren Hr. Hienryk Knutsß strenge R. i Ræffstrop alt mit Gods i Wore H., som er 2 Gaarde i Særræsløøff (Jees Hienriksß, Hans Homman) og 3 Bol, 2 bygte og 1 øde sstds., 1 Gaard i Nøbbæl og 1 Bol i Hansstet, paa Hr. Esgy Brokkes Børns Vegne, med saadant Skel at Hr. H. K. selv skal indløse det for 132 lubesche Mk., og tilbinder jeg mig at skøde ham det inden Michels Dag paa Wore H.s Thing. Medb. af Bertiil Friis[2] af Raldh, Owe Skalæ[3] V., Mattæs Brændher[4] Byfoged i Horsnes, Mangnæss Ræff[5], Nis Taggsß[6], Borgemestre sstds., og Jees Persß Røwer[7] Raadmand sstds. Givet og skrevet Tirsd. efter Gregorii Dag.

Perg. med 7 Segl: 1. Hxlix 1; 2. Lvij 16; 3. Cli 12; 4-7. Bomærker (5. *s magni iohanis*). (RA. Vor H. 8.) [7864

Marts 21. Cristiern Konge[1]. Efterdi Gud har tilskikket os at være Patron for Mariebo Kloster, tager vi, Gud, Jomfru Marie og s. Birgitte til Hæder, gudelige Jomfruer og Fruer, Abbatissen, Søstre, confessorem generalem, Brødre og menige Konvent og alle deres Hjon

og Tjenere, Bønder og Vornede og alt deres Gods i vort Værn og giver dem at nyde alle de Privilegier, Frelse, Frihed og Naader, som Dronning Margareta, Kong Eric og Kong Cristoffer har givet dem, som deres aabne Breve der paa givne lyder, hvilke vi stadfæster, forbydende *osv.* Datum castro nostro Haffnensi die Benedicti, nostro sub secreto, anno regni nostri Dacie 1.

[Perg. med Kongens Sekret. Maribo Kl. Arkiv, siden paa Sorø Akademi.] Afskr. af Langebek 1747: LDipl. [7865

Marts 22. *Reg. *5643.* Perg. [med 1 Segl]. (RA. Kbhvns. Gaarde 36.) *Kbhvns. Dipl. II, 89.* [7866

Marts 23. *Reg. *5644.* Perg. med Kongens Sekret. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Danske gejstl. Sager 13). *Dipl. Christierni I, 4.* [7867

Marts 25. Vi Cristiern Konge tager vore Borgemestre, Raadmænd, Borgere og al Menighed i Othens i Fiwn i vor Værn, og stadfæster vi dem alle Privilegier, som Konger i Danmarck før os har givet dem, i alle Maader, som deres aabne Breve lyder. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Haffnensi die annunt. Marie, nostro sub secreto. [a]Ad mandatum Dn. regis, presente Dn. Petro Hoffue[nskild] milite[a].

[Perg. med 1 Segl. Odense Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1735: LDipl. Afskr.: Haandskrift fra 1496 (Ny kgl. Saml. 4to, 1312 b), Bl. XC. — Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. — Andre Afskr.: Resens Atlas IV, 70, Ny kgl. Saml. Fol. 406 (af Brandt?) og Kall Fol. 57.

a) Saaledes ene Afskr. Ny kgl. Saml. Fol. 406. [7868

— Jeg Michel Oleffß[1] Præst i Gierdeloff i Hornz H. har med mine Venners Raad været paa Slangrops Bything vor Frue Dag annuntiat. og skødet beskeden Svend Niels Torstensß min Fædrenegaard liggende i Slangrop paa den nørre Side sønden hos Jes Nielsß for 40 lødige Mk. rede Penge, og har oppebaaret fuldt derfor. Mit Indsegl og bedes jeg Byens Indsegl[2] med gode Mænds Eggerth Ranzhoff[3] Foged i Slangrop, Lauris Nielsß[4], Anders Skytte[5], Borgemestre, Michel Esbernsß[6] og Alssander[7], Raadmænd sstds. Datum Slangrop die annunt. Marie.

A. Perg. med 7 Segl: 1. G. 402; 2. Slangerup Bys; 3. Cxxvi 3; 4-7. Bomærker (5. i Skjold). (SvRA.) — **Aa.** Vidisse 1559 Jan. 16, givet Hr. Giøstaff Olszonn til Torpa af Niels Ribbingh til Swanszridt og Benctt Gylte til Påtorp. Papir med 2 Segl: SvRA. Strödda Afskrifter af Medeltidshandlingar. — Jfr. 7876. [7869

Marts 29. Two archiepiscopus Lundensis. Noveritis, quod Dn. rex supplicavit nobis et coepiscopis nostris, qui Haffnis fuerunt, instituere aliquas processiones et missas pro pace et conservatione eorum, qui jam ad Gotlandiam sunt ituri, quod et promisimus in consilio jam

Haffnis celebrato. Ideo petimus, quatinus ita fieri disponatis ante adventum regis, qui 6. fer. prox. Lundis veniet super materia pacis tractaturus, sicut hodie ad 8 dies percipietis in placito generali. Insuper sciatis, quod Dn. Johannes Bryggow heri Haffnis nobis ostendebat bullam Dn. Nicolai pape V., qua precipitur nobis et vobis eundem Johannem assumere in canonicum ecclesie nostre et ei primam vacaturam dignitatem, que non est immediate post pontificatum, seu canoniam proximo vacantem assignare. Perlecta enim bulla comperimus, eam esse surreptitiam, quia narrat ipsum fuisse capellanum regis Cristoferi, et ita tempore impetrationis non fuit, quia diu ante a servitio regis propter excessus suos recessit separatus, et idem rex diu antea mortuus fuit tempore sue gratie donationis. Etiam ut famatur, idem Bryggow in lecto adulterii fuerat deprehensus. Item quamvis de legitimo thoro sit productus, tamen mater sua post mortem patris scurriliter vixerat, sicut quam pluribus est manifestum. Et quia porte dignitatum infamibus non debent aperiri juxta canones, ideo hec avisamenta capitulariter loquendo vobis scripsimus, ut eo celerior, dum ad vos venerit, processus habeatur. Scriptum Borgheby sabb. sitientes, nostro sub secreto.

Papir [med 1 Segl] paatrykt Bagsiden og Udskrift: DDn. decano, archidyacono, cantori ceterisque canonicis Lundensibus detur hoc. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). LDipl. [7870

Marts 31. Frater Magnus abbas claustri Ringstadensis. Nobili Arnoldo Mathie plenam pensionem de bonis nostris sibi in Winderop, Brethethwedh, Thorthop et Draorp conductive dimissis pro presenti anno sublevavimus. Sig. nostrum. Datum Ringstadis fer. 2. post dnicam. passionis.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Danske Selsk. Membr.) LDipl. — Jfr. 5955. [7871

Marts. Vi Jep Gied Prior til s. Knuds Kloster i Othensze, Claus vamme Hagen[a] Provst ibid., Oluff Michilszen, Jep Chlemindszenn, Raadmænd ibid., Jens Nielszen Byfoged, Jep Jenszenn, Otte Grote og Tyge Anderszen, Bymænd ibid., var over et venligt Skifte mellem hæderlig og velbyrdig Hr. Johann Biørnszenn paa den ene Side og paa den anden Side hans Broderbørn Jep Jochimszenn paa egne og sin Søster Jomfru Sophies Vegne og Anders Jochimszenn. Da kom efterskrevne Gods i Jep Jochimszens, Anders Jochimszens og Jomfru Sophies Lod, først i Odensze H. Twe i Skousbou 1 Td. Smør, Eszbenn i Tammedrup 1 Skp. Smør, item Winding H. Flostrup S. og By Peder Lercki 1 Ørte Korn, 1 Skill. grot, 1 Skp. Smør, 1 Gaard i Wluszløff 1 Skill. grot, Eszbern i Windinge 4 Skill. grot, Claus Nielszen i Frøydrup 3 Pund Korn, 1 Skp. Smør, 1 Mk. lüb., 1 Svin, 2 Gæs, 1 Lam,

4 Høns, Pouell ibid. 3 Pund Korn, 1 Mk. lybsk, 1 Skp. Smør, 1 Lam, 2 Gæs, 1 Høne, Jens Joenszen i Torp 1 Ørte Korn, 8 Skill. lib., Per Smed i Frøydrup 1 Ørte Korn, 8 Skill. grot, item Hindsholm 3 Gaarde i Torp 1 Læst Korn, 3 Mk. lib., Claus Nielszenn i Meszinge 9 Ørte Korn, item Martofft er 9 Gaarde. giver 1 Læst Korn, 1 Td. Smør, med de 2 Gaarde i Lønge 12 Mk. lib., 1 Td. Salt, 9 Lam, 17 Gæs, 38 Høns, item 1 Gaard i Aanekierd 1 Ørte Korn, Schoby H. Anders Huid 3 Pund Korn, 1 Skp. Smør, item Hans Ingworszenn i Nørby 2 Pund Korn, item Wens H. Peder Nielszen i Vbye 3 Pund Korn, 1 Mk. lib., item Tyge ibid. 3 Pund Korn, 1 Mk. lib., Anders i Aabye $2^1/_2$ Ørte Korn, Jep i Estehøwet 2 Ørte Korn, 1 Mk. lib., Jens Matzszen ibid. 1 Ørte Korn. 1 Mk. lib., Erich i Hyging 1 Pund Korn, 1 Mk. lib.. Torkild Screder ibid. $^1/_2$ Pund Korn, item Morthen Chlemindszenn ibid. $^1/_2$ Ørte Korn, 1 Mk. lib., item Gudom H. Stammerlund i Røddinge 1 Ørte Korn, 21 Skill. libsk, Niels Lauritzszen i Ørckeby 1 Pund Korn, item Matz Henrichszenn i Skouszbo 5 Ørte Korn, 1 Skp. Smør, 1 Mk. lib., item Søffren i Østrup 2 Pund Korn, 1 Mk. lib. Item skal de have det Gods i Skaane undtagen en Gaard i Atthusze, som staar for 6 lødig Mk.; kommer den Gaard dem til, skal Hr. Johan Biørnszenn give den tredje lødig Mk., fordi han kom den Gaard selv ind; item 1 Gaard undtagen i Nattførdrup, den hører Hr. Johan selv til. Item om Pantegods, som Hr. Biørn Oluffszenn pantede og i Værge havde, skal Jep Jochimszen, Anders Jochimszen og Sophie have Halvdelen baade i Stienszgaardt og i Harttuig Steens Gods og i andet Gods, hvor det ligger i Dannemarck. Vore Indsegl. Datum Othoniæ mense martii.

[Orig.] Afskr.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 109; herefter (?) Afskr. [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 130; LDipl.
a) Afskr.: Bamme Hanszenn. [7872

Apr. 3. *Reg. *5645.* Perg. med [5] Segl: 2. G. 559; 4. Bomærke. (RA. Vends H. 13.) *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 75.* — Jfr. 1450 Marts 17. [7873

Apr. 5. Cristiernus rex. DDn. prepositum, decanum, archidiaconum ceterosque familiares ecclesie Lundensis et eorum familiam ac inquilinos cum bonis eorum sub nostra protectione suscepimus. Insuper et omnia privilegia capitulo et fabrice ecclesie Lundensis per progenitores et predecessores nostros reges Dacie concessa confirmamus. Idcirco inhibemus *etc.* Secretum nostrum. Datum Lundis sabb. ante dnicam. palmarum anno regni nostri Dacie 1.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Afskr.: Lundebogen S. 21. LDipl. Udtog af *M. Matthiæ, Episc. Lund. 187* (= *Hvitfeld, Bispekrøn. Bl. Yij, Fol. 85*). [7874

Apr. 5. Privilegiestadfæstelse af Kongen.

Perg. med Kongens Dobbeltsekret. Viborg Kapitels Arkiv (RA.). *Dipl. Viberg. 38.* [7875

— Niels Pætersß Herredsfoged i Try H., Broder Jens Andersß Abbed[2] i Ebleholt, Eggærth Rantzoff Høvedsmand i Slangrops Kloster, Lydike Jensß[4] af F[reder]sløff a. w., Jon Pætersß[5] i Slaglunde, Anders Skytte[6] i Slangrop, Lauris Nielsß, baade Borgemestre, og Alsander[8] Raadmand sstds. Lørd. før Palmesøndag paa Try H.s Thing skødede Niels Torstensß til hæderlig og velbaaren Fru Margretæ Hennickisdather, Hr. Anders Nielsß Efterleverske, 1 Gaard i Slangropp østen for s. Michels Kirke, som han købte af Hr. Michel Olefß Præst, som hans rette Fædrenegaard var, og kendtes han sig at have oppebaaret fuldt Værd derfor. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [8] Segl: 1. Bomærke; 2. G. 481; 4. Giij 3; 5-8. Bomærker (6. i Skjold). (SvRA.) — Hertil 7869; jfr. 7894. [7876

Apr. 6. Jeg Anders Troelsß[1] Borger i Næstwith skylder Skelm Persß Klærk 50 Mk. lub., i gode Sølvpenge eller rynsk Guld at betale og Gyldenen for 24 Skill., om nogen Kobbermønt eller anden argere Mønt blev gænge i Siæland efter denne Tid; for hvilken Sum Penge jeg med min Husfrue Ællinæs Samtykke pantsætter ham min Gaard i Ødersløff i Ryngstædæ H. (Jepp Rødh), som jeg fik med hende. Naar den skal løses, skal Pengene opbydes paa Ryngstædæ H.s Thing 2 Thing for Mortens Dag og løses Andreas Dag næstefter, og skal Landgilden det Aar følge Hovedpengene. S. P. skal være næst baade at pante og at købe Gaarden efter 4 Mænds Sigelse paa begge Sider. Sig. meum cum sig. discretorum Arnoldi Krwse[2] proconsulis in Haffn., Johannis Ebbonis[4], Gerlaci Floor[3], consulum ibid., Andree Johannis[5] consulis in Næstwit, Nicolai Vilhelmi[6] et Andree Jacobi[7], civium Haffn. Datum Haffn. die dnico. palmarum.

Perg. med 7 Segl: 1. Bomærke i Skjold; 2-3. Bomærker; 4. Bomærke (s iesse grvetenstoper); 5. Bomærke i Skjold; 6. Bomærke (s claves wilmessone); 7. Bomærke i Skjold. (RA. Ringsted H. 94.) [7877

Apr. 12. »Bosiø closter conventz uthgifne åth Jöns Bengtson leijobreef pa een desz jordh i Æwerda liggiandes, dat. på påske affton«.

[Orig. Senere tilbagegivet til Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 151. [7878

Apr. 16. *Reg. 3809*.* **A.** Perg. [med 3 Segl]. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 19). *Stemann III, 72.* — **Aa.** Afskr.: Svavstedbogen Bl. 9. [7879

Apr. 17. Jeg Skipper Pæther[1] Raadmand i Slawelsæ har med Samtykke af min Husfrue Kyrstine givet til s. Claræ Kloster i Rosskyldæ

min Jord paa Markæ Mark i Kwnby S. i Twtzæ H., som er min Husfrues rette fædrene Jord, hvilken Nielss Jensß af Markæ nu har i Værge og giver deraf 1 Ørte Byg til aarlig Landgilde foruden 2 hvide Penninge til Ledingspenge, med saadant Vilkaar, at Søster Kyrstine i Klostret, min Datter, skal nyde Landgilden i sine Levedage. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Kanuti Marquardi, vicecurati ecclesie s. Michaelis Slaulosiensis, Hermanni de Lippen[3] proconsulis, Mathie Fobis et Johannis Mildenhøffdh, consulum ibid. Datum Slaulosie fer. 5. pasche.

Perg. med [5] Segl: 1, 3-5. Bomærker (1. S. PETRI IOHANNIS). Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 31). — Hertil 6680. [7880

Apr. 20. Jeg Pouel Kleynsmid Borger i Lund tilbinder mig, min Husfrue Kirstina og et vort Barn, hvilket vi dertil nævner, at holde alle de Artikler, som det Brev holder, som jeg har af Kapitlet i Lund, hvilket Brev lyder: 7860. Medb. af gode Mænd Hr. Jens Jensß[2] Kannik i Lund og Jes Owergard Raadmand sstds. Datum Lundis dnica. quasimodogeniti.

Perg. med [3] Segl: 1. Bomærke; 2. G. 63; 3. Forsiden fattes. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). LDipl. u. $^9/_3$. [7881

— Vi Cristiern Konge[1] tager vore Borgemestere, Raadmænd, Borgere og al Menighed i vor Købstad Malmøghe i Schonæ i vor Beskærmelse og stadfæster vi dem alle Privilegier, som Konger i Danmark dem har undt i alle Maader, som deres aabne Breve lyder, som de har givet dem derpaa. Og forbyder vi vore Borgere i Malmøghe at have eller tage Husbondhold af nogen uden af os eller Borgemestrene og Raadet i Malmøghe paa vore Vegne. Item vil vi have Fuldmagt at forbedre og forvandle disse Privilegier, efter som nyttigt er og Behov gøres. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Haffnensi dnica. quasimodogeniti, nostro sub secreto, anno regni nostri Dacie 1.

Perg. med Kongens Sekret. Malmø Bys Arkiv. — Afskr.: Malmøbogen Bl. 32. — Afskr. fra 17. Aarh. med udeladt Dagsangivelse: Samlingen »Stædernes Privilegier i Skaane *osv.*« (SvRA.) S. 259 og »Malmø Bys Privilegier« (SvRA.) S. 41. Afskr. fra 18. Aarh. med Datum udeladt: Uldall 4to, 250, Bl. 59. [7882

Apr. 22. *Reg. *5649.* Perg. med Pavens Bulle i Silkesnore. (Ark. paa Rosenholm; RA. Personalh. Saml., Rosenkrans.) *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 76.* — En Supplik til Paven paa Otte Nilssøns Vegne om Konfessor m. m., med Paategning: Fiat. Perg. (Ark. paa Rosenholm; RA. Danske Selsk. Membr. 1425). LDipl. efter 1429. [7883

— Nicolaus episcopus, servus servorum dei, nobili Erico filio nobilis Ottonis de Børnholm M. M. Arusiensis diocesis. Provenit ex tue devotionis affectu etc. Tuis supplicationibus inclinati, ut confessor

tuus omnium peccatorum tuorum, de quibus corde contritus et ore confessus fueris, semel in vita et semel in mortis articulo plenam remissionem tibi concedere valeat, devotioni tue indulgemus, sic tamen, quod idem confessor de hiis, de quibus fuerit alteri satisfactio impendenda, eam tibi per te vel per heredes tuos faciendam injungat. Et ne propter hujusmodi gratiam reddaris proclivior ad illicita committenda, volumus, quod si ex confidentia remissionis hujusmodi aliqua forte committeres, quo ad illa remissio tibi nullatenus suffragetur, quodque per 1 annum a tempore, quo presens concessio ad tuam notitiam pervenerit, computandum singulis 6. feriis, impedimento legitimo cessante, jejunes. quod si predictis feriis ex precepto ecclesie, regulari observantia, injuncta penitentia, voto vel alias jejunare tenearis, una alia die jejunes. Si forsan prelibatum jejunium in toto vel in parte quandocunque adimplere commode non potueris, eo casu confessor, quem ad hoc elegeris, jejunium in alia pietatis opera commutare valeat, que tu debeas adimplere. Alioquin presens concessio nullius sit roboris. Nulli ergo [*osv. som* 7883].

[Perg. med Pavens Bulle i Silkesnor. Ark. paa Rosenholm.] Afskr. af Langebek 1762: LDipl. [7884

Apr. 22. Nicolaus [*osv. som* 7884.] Sincere devotionis affectus *etc.* Tuis supplicationibus inclinati, ut liceat tibi habere altare portabile, super quo in locis honestis possis per proprium vel alium sacerdotem missam et alia divina officia sine juris alieni prejudicio in tua et familiarium tuorum domesticorum presentia facere celebrari, devotioni tue indulgemus. Nulli ergo [*osv. som* 7883, *dog ved Foden*:] L. Therunda.

[Perg. med Pavens Bulle i Silkesnore. Ark. paa Rosenholm.] Afskr. af Langebek 1762: LDipl. [7885

Apr. 29. Jeg Jesse Klo[a] gør vitterligt, ens om den Trætte, som var mellem Swineburgs Borgemester og Raadmænd og Almuen sstds. og mig, der har iblandt talt og overværet velbyrdige Hr. Clawes Ronnow, Hr. Johan Rantzow, Hr. Anders Ericß, RR., og flere fribaarne Mænd, og har det venlig aftalt, saa at jeg og alle de, som for min Skyld er pligtige at gøre og lade, lover fornævnte Borgemester, Raadmænd og Almue en »stede« Sone og et tro Venskab. Det lover jeg paa min Tro og min Ære, og med og for mig lover Lasse Nielsen og Jesse Nielson, Bymænd i Swineburg, og vi lover det alle 3 med en »samend« Haand; og jeg takker Swineburgs Borgemestre, Raadmænd og Almue, saa at de har gjort mod mig i denne Sag og alle andre Sager som Dannemænd. Vore Indsegl. Skrevet i Swineburg Tirsd. efter Marcus Dag.

Perg. [med 3 Segl]. Svenborg Bys Arkiv (RA. Danske Selskabs Membr.). LDipl. [7886

a) Paa en af Seglremmene: Kloff.

Maj 1. *Reg.* *5653. Perg. med [7] Segl: 1, 4. Bomærker. Vistnok senere i København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 300). *Kbhvns. Dipl. II, 89.* [7887

— Vi Christiern Konge under vore Borgere og Menighed i Saxkiøbing fri Forte og Fægang, som de af Alder har nydt, efterdi som vore Forfædres Kongers Breve i Danmarch, dem derpaa givne, udviser. Thi forbyder vi alle vore Fogeder og Embedsmænd, Riddere og Svende og fribaarne Mænd og alle andre Bønder og Almue og synderlig Eder, som bor i Wogensted, forskr. Borgere og Menighed herimod at hindre eller uforrette. Mener nogen sig at have Ret dertil, den komme for os og vort Raad derom; da vil vi høre denne Sag til Rette. Datum castro nostro Haffniensi fer. 5 ante[a] dnicam. jubilate, nostro sub secreto.

[Orig. Sakskøbing Bys Arkiv.] Kopi med Aar 1551, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Afskr.: Resens Atlas V, 243. — Brevet anføres sammen med **7938** i et Dombrev af Kristian III 1536: Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [7888

a) Resen: secundum.

— *Reg.* *5652. Perg. med [7] Segl: 3. G. 931; 4. Bomærke; 5. Bomærke i Skjold. (RA. Medelsom H. 61.) *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 77.* [7889

— *Reg. 3814.* Perg. [med 7 Segl]. (RA. Danske Selskabs Membr.; skænket af Fr. Thestrup.) *Danske Mag. VI, 99.* [7890

Maj 3. Vi Fogeden og menig Almue i Løwe H. kundgør, at velbaaren Lyder Esbernsß V. Lørd. efter Valburghe Dag paa vort Herredsthing inden 4 Stokke skødede velbaaren Stenfeld en Gaard i Wynom[a], som Hr. Jeyp Iwersß Kantor i Ripe havde til Pant af Lyder Esbernsß, og kendte sig at have oppebaaret fuldt Værd derfor. Item tilstod Fogeden og Dannemænd inden 4 Stokke, at Gaarden var lovlig lovbudet paa fornævnte Thing. Med vort Herreds Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 1 Segl]. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). — Jfr. 7595, 7622. [7891

a) Omtrent samtidig Paaskrift: .. parochie Dysdrup.

Maj 15. Jeg Per Kærksß[a] a. w. har solgt og skødet ærlig og velbyrdig Fru Annæ Nielssædotter, Olaff Thrwetzsons Husfrue paa Claborp a. w., 2 mine Gaarde i Bedingge Kirkeby i Wæmendehøys H. (Jess Kemppæ, Jepp Brøms; hver 2 Pund Byg og 2 Skill. Grot) og derfor oppebaaret fuldt Værd. Afvindes Godset hende, tilbinder jeg mig hende saa godt Gods og saa vel belejligt igen at give inden 6 Uger

derefter. Medb. af gode Mænd Niss Stigxß i Ålnorp, Aaghe Twlsß i Haghløsæ, Hans Nielsß i Asserthorp, Jepp Twesß i Aagarp, Biørn Lund i Hwælinge a. w., og Hr. Jeep Bæyntzß Sognepræst i Høyby. Givet paa Claborp Torsd. før Eriks Dag.

A. Perg. [med 7 Segl]. Senere (med 7515?) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). LDipl. — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 182. [7892

a) Lundebogen: Karlsß.

Maj 20. *Reg. *5656.* [Papir. (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr. af Langebek 1761: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 90.* [7893

Maj 23. Bircherodske Afskr.: Rostgaard 4to, 107; Ny kgl. Saml. 4to, 837; LDipl. Brevets Aar er 1459: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 531.*

Maj 26. Jeg Magnus Ingwarsß[1] a. w. sælger og skøder velbyrdig Fru Margretæ Henichesdotter, Hr. Anders Nielsß Efterleve, al min Jord hos Slangerop med Pante- og Ejendomsbreve, som min Fader Ingwar Andersß, hvis Sjæl Gud naade, havde derpaa og jeg har haft derpaa, intet undtaget uden min Gaard i Slangerops By, og har jeg oppebaaret fuldt derfor. Medb. af ærlige Mænd Hr. Jeep Olafsß Degn[2] i Roskilde, Mester Laurens Olafsß[3] Kannik sstds., Hr. Hans Pæthersß[4] Kannik i Køpenhafn, Anders Aghesß[5] Borgemester i Roskilde, Boo Jensß Raadmand sstds. og Gerlich Floor[7] Borger i Køpenhafn. Datum Roskildis 2. fer. infra oct. ascens.[a] dni.

A. Perg. med 7 Segl: 1. Clviij 27; 2. G. 194; 3. Gejstligt; 4. G. 348; 5-7. Bomærker. (SvRA.) — **Aa.** Vidisse 1559 Jan. 16, givet Hr. Giøstaff Olszon til Torpa. Papir med 2 Segl: SvRA. »Strödda Afskrifter af Medeltidshandlingar«. — Jfr. 7876, 7902. [7894

a) Vidissen: epiphanie.

Maj 27. Bircherodske Afskr.: Ny kgl. Saml. 4to, 837; LDipl. Brevets Aar er 1459: *Rørdam, Monum. 2 R. II, 532.*

Juni 8. Cristiern Konge. Hr. Otte Nielssøn, vor Hofmester og Raad, har gjort os Regnskab for alle de Penge, som han har oppebaaret af menige Almue i Søndre H., Lisæbergs H. og Halle H. af den Hjælp, som vi nu skulde have af dem, saa at os nøjer. Secretum nostrum. Datum castro nostro Haffnensi dnica. trinitatis.

[Perg. med 1 Segl (Brudst.). Ark. paa Rosenholm.] Afskr. af Langebek 1761: LDipl. [7895

Juni 9. »Priorissans i Bosiö closter dnæ. Margarethæ åth hustru Elsöff i Sandby kierliga medh gudh tillsandt innehållande desz handskrifft och lofwen henne willja forde Eszloff [!] till conventz soster annamna, dat. måndagh afftonen näst effter trinitatis dagh«.

[Orig. Tilbagegivet til Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 152. [7896

Juni 12. Privilegium for Aalborg.

[Orig. Aalborg Bys Arkiv.] Afskr. fra 16. Aarh. med Aar 1490: Arnemagn. Saml. 8vo, 21, Bl. 122v. *Rosenvinge V, 284.* — Hvis Kongens

Titel (uden Norge) er rigtig afskrevet, maa Brevet tilhøre 1449; jfr. *Christensen, Unionskong. 427 Anm.* [7897

Juni 14. »Knut Truetsons af Ørtoffta med flere wäpnares bekiennelse skrifft, sigh hafwa på Oluf Truetsons och fru Brigittes hans dotters fornefnde wäpnares arfwingrs wagnar gifwet eller skiott för desz siælamæszo skull till Lunde dombkyrckia næst peblinge altaret efterfolljande godz, nembligen een gård i Låckarp i Oxiehäradt och een i Wadensiö i Ronnebiergsharadt, item 4 gardar, 2 i Biergeharadt, dhen eene i Kiælderödt, then andre i :annorp[*sic*] och twenne gårdar i Diurmose i Luggude häradt, dat. sabb. infra octavas corporis Christi«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 210. [7898

Juni 18. Jeg Olæff Jensß, Kantor i Køpnehaffn og Kannik i [Roskilde], befaler ...... [H]r. Jeup Pæ[dhersß] .... »thecanik« i Roskilde alle mine Vornede og Gods i Nybøle og andensteds .... [ti]l mit .... i s. Lucii Kirke i Roskilde at have paa mine Vegne, beskærme og forsvare og besynderlig ... »nde« og tale paa Landsthing, Herredsthing, for Kirkens Dom eller andensteds, om nogen Dele paafalder i forskr. Gods eller imod mine Vornede, og tilbinder jeg mig, at hvad han gør, som Ret og Skel følger, paa mine Vegne, vil jeg holde, ligervis som jeg selv havde gjort det, og gør jeg ham til min Procurator og at forsvare mit forskr. Gods saavel i Roskilde Kapitel som uden. Sig. meum inferius impressum. Datum Haffnis fer. 4. ante f. Johannis bapt.

Papir med Spor af det ndfr. paatrykte Segl. (RA. Topogr. Saml. p. Papir, Nybølle 1.) [7899

Juni 23. Clawes Cristiernsß Ærkedegn i Ribe, Jeyp Iwersß Kantor, Pether Jensß og Pether Jeypsß, Kanniker sstds., Niels Brwn Sognepræst, Jens Thomesß og Thue Jensson, Præster. Mand. før Johannis Dag Midsommer var for Bispen af Ribes Dom for os og flere Hr. Niels Eyesß paa Kapitlets Vegne i Ribe og kærede paa Henrik Smalstedhe, som da var nærværende, at han vil hindre Kapitlet deres Jord paa Brøsdherop Mark, som Hr. Jenss Morthensß og Nis Morthensß af Ruddingh undte til vor Frue Kirke i Ribe for deres Moder og deres Sjæles Helsens Skyld, og Kapitlet har haft i Værge mange Aar ukæret og baaret Skyld af. Da fremgik Mættæ Nis Morthensß Efterlever og fuldbyrdede den Gave paa hendes Vegne; saa gjorde og Oluff Jeypsß Borger i Ribe paa hans Barns Vegne. Og tilstaar vi paa Kapitlets Vegne Jes Lasß i Brøsthorp fornævnte Jord, som Hr. Henrich Stangebergh vor Medbroder har fæstet ham den. Under vore Indsegl. Skrevet *osv.*

Papir med Rester af 4 Segl, paatrykte Bagsiden. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). [7900

Juni 24. Thorlaff Biskop i Wiborgh[1]. Velbaaren Hr. Nielss Persß af Agiardh har betalt os 30 rinske Gylden, som han skyldte os og for hvilke han pantsatte os 2 hans Gaarde i Lounss S. hos Hwelpessund og havde givet os hans aabne Brev derpaa, hvilket vi tilbinder os at fange ham igen, straks vi kommer hjem af denne Rejse, og døder vi det nu med dette Brev. Sig. nostrum. Datum Haffnis die Johannis bapt.

Perg. med 1 Segl: G. 679. (RA. Gislum H. 8.) LDipl. [7901

Juli 5. Niels Pætersß Foged paa Try H.s Thing, Broder Niels[2] Abbed i Esserom, Broder Jens Andersß[3] Abbed i Ebleholt, Anders Skitte[4], Lasse Nielsß[5], baade Borgemestre i Slangrop, Jon Pætersß i Slazlund, Alsendær og Per Jonsß[8], Raadmænd i Slangrop. Lørd. efter vor Frue Dag visitat. var paa fornævnte Thing Anders Oghesøn Borgemester i Roskilde og hæderlig velbaaren Margretæ Hennickisdather, Hr. Anders Nielsß Efterleverske, og A. O. kendtes sig at have Fuldmagt at skøde paa Magnes Ingwarsß Vegne og skødede Fru Margretæ al den Jord, som M. I. arvede efter sin Fader paa Slangrops Mark, hvilken Jord hans Fader købte af Knud Andersß a. w. paa Swaneholm, og antvordede Fru Margretæ Købebreve, Pantebreve og Thingsvidner, som M. I. havde derpaa, og kendtes sig at have oppebaaret fuldt Værd, og fuldelig i Magnes Nøje at være gjort derfor. Med vore Indsegl. Givet *osv.*

A. Perg. med [8] Segl: 1. Bomærke; 2. Jfr. Marie i en Straaleglorie (ſecr fratris nicolai abbatis); 3. G. 481; 4. Bomærke i Skjold (s. anders .. rſon); 5, 8. Bomærker. (SvRA.) — **Aa.** Vidisse 1559 Jan. 16, givet Hr. Giøstaff Olszon til Torpa. Papir med 2 Segl: SvRA. »Strödda Afskrifter af Medeltidshandlingar«. — Jfr. 7894. [7902

Juli 7. *Reg. 3238* = **5661.* Perg. med Notarmærke. Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesv.). *Noodt, Beiträge II, 290* (med det fejle Aar 1409); jfr. *Sach, Schleswig 52.* [7903

Juli 10 el. 17. *Reg. *5662.* Se 7905.

Juli 14. *Reg. *5663.* Perg. [med 1 Segl]. Roskilde Claræ Kl. Arkiv (AM. LXI, 30). *Dipl. Christierni I, 8.* [7904

Juli 17. *Reg. *5664* (hvori **5662*). **A.** Perg. med de to engelske Udsendinges Segl; paa Bagsiden staar: Item ut dicte diete uberior fiat fructus, condictum fuit per prefatos commissarios, quod in receptione literarum ratihabitionis dictorum principum fiendarum omnes querele ex parte regis Dacie, Noruegie etc. exhibentibus literarum ratihabitionis regis Anglie tradantur et exhibeantur, prout illud melius fieri poterit, ita tamen quod in dicta dieta exhibeantur plenarie et peremptorie hinc inde etc. Kongens

Arkiv (RA. England A 2); jfr. *Macray, I report S. 5*[a]. — **Aa.** Optaget (dog efter de danske Fuldmægtiges Expl.) i Ratifikationen 1450 Apr. 9. Herefter: *Dipl. Chr. I, 9.* [7905

a) I A anføres i Modsætning til Aa de engelske Fuldmægtige før de danske ligesom den engelske Fuldmagt før den danske.

Juli 18. Wy Cristern koningh[1] synd schuldich hern Alue herthogen to Sleszwick *etc.*, unsem leuen oheme, 1225 mk. lubescher munte, alse to Lubeke unde Hamborch ghenge unde gheue is, sunder sware unde hole penninge, dede wy in redem ghelde entfangen unde in unser rike Dennemarken unde Norwegen na rade unser redere nutticheid ghekeret hebben, welk gheld wy eme schullen betalen in den achtedagen to Merten neghest komende to Hadersleue in Eggerd Heynensone hus edder in eyner anderen sekeren stede in deme hartichrike, ok wille wy eme dat vort in de hand louen, wan he dat van uns eschende wert unde ok alle den jennen, de dessen breff hebben myd synem willen unde vulbort. All desse stucke loue wy C., unde wy Gherardus to Burglum[2], Torlauus to Wyborch[3], Olaus koren to Roskilde[4], biscoppe, her Otto Nigelsß hoffmester[5], her Eggerd Freilde[6], her Jeppe Lunge[7], her Joachim Flemingh[8] unde Hr. Nigels Erkesß[9], riddere, myd eyner samenden hand vor unsen gnedigen heren. Unse ingesegel. Gheuen unde schreuen to Kopenhauen des vrigdages na diuisionis apost.

Perg. med 9 Segl: 1. Kongens Sekret; 2. G. 619 (Gyldenstjerne); 3. G. 679; 4. G. 174 (Daa); 5. Lxxiij 34 (Rosenkrans); 6. Flxiij 3; 7. Fxvij 24; 8. Llv 3; 9. Gxvi 17 (Gyldenstjerne). Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 44 b). LDipl. [7906

Juli 25. Jeg Pether Smydh Raadmand i Malmøyæ har med min Hustrus Gertrudhs Raad solgt til hæderlig Ælseff Hermens i Lundh 2 Fjerdeparter i 2 Stenboder, hvilke er murede udaf Grunden, som min Hustru faldt til Arv efter hendes Fader Jens Pethersß, og de ligger i Malmøyæ i Grydebodher sønden til hos Adellgadhen, og i den ene Stenbod bor nu Pelle Remesnider og i den anden Hans Kræmere, hos den lille Rostockergardh vesten næst paa Hjørnet, som man ager i Gaarden, og har jeg oppebaaret fuldt Værd derfor. Medb. af gode Mænd Hr. Jepp Magnusß[2] Borgemester i Malmøyæ, Jens Pethersß, Oleff Bingh, Raadmænd, Pether Dwnk, Gudman Ollsß og Magnus Schriffuere, Borgere sstds. Datum Malmøgis die Jacobi.

Perg. med [7] Segl: 2. Liij 3. (SvRA.) [7907

Juli 31. *Reg. 3823**. Perg. med 10 Segl: 9. Flxiij 10 (Frille); Resten svenske. Kongens Arkiv (RA. Gulland 11). *Dipl. Chr. I, 13*; dansk Udtog: *Hvitfeld V, 15, Fol. 848.* [7908

Aug. 7. Hing H.s Thingsvidne om Skøde paa Gods i Herredet.

Perg. med [8] Segl: 1. I Sigilfeltet et Hoved(?); 2. G. 929; 3. G. 928; 4. I Sigilfeltet en Helgen; 5. G. 932. Senere i Ribe Kapitels Arkiv (RA.). *Harsyssels Dipl. 43.* [7909

Aug. 22. *Reg. *5667.* Perg. [med 3 Segl[a]]. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 37). *Kbhvns. Dipl. I, 185 = II. 90.* [7910

a) LDipl.: Sig. 1. abest, 2. et 3. plebeja.

— *Reg. *5666.* Afskr. [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558. Bl. 104 og Fol. 598 q; LDipl. *Ann. f. nord. Oldkynd. 1851, 322.* [7911

Aug. 24. *Reg. *5669.* Perg. med Kong Karls Sekret. Kongens Arkiv (RA. Reg. 14, Sverige 65). *Dipl. Christierni I, 15.* [7912

— Vi Christiern Konge tager vore Borgemestre, Raadmænd, Borgere og al Menighed i Bovens i Fywn [*osv. som* 7868]. Datum castro nostro Hafniensi die Bartholomei, nostro sub secreto.

[Orig. Bogense Bys Arkiv.] Afskr.: Resens Atlas IV, 562. Udtog i Kopi af Byens Privilegier, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [7913

Aug. 28. *Reg. *5670.* Perg. [med 1 Segl]. København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gejstlighed og Kap. 5). *Kbhvns. Dipl. IV, 42.* [7914

Sept. 15. Kære Herrer og værdige Kapitelsbrødre. Siden jeg havde skrevet Eders Brev, fik jeg Kongens Svar igen. Thi deler Eders gode Raad og Trøst med mig, saa at den hellige Kirkes Ret og Frihed skal ej vorde for meget fornedret for det Had og Avinds Skyld, som mig og mine i mange Maader tilvendes, for ingen min Brødes Skyld, som jeg for Gud vil ansvare, naar Gud vil mig af denne Verden have. Thi underviser Ærkebiskoppen, som jeg tilforn har tilskrevet Eder, at han lader ej »forweldæ« den hellige Kirkes Frihed for nogen den Uvilligheds Skyld, som han kan have til min fattige Person, helst fordi jeg vil det djærvelig for Guds Dom svare, naar vi begge skal stande for den, at jeg veed mig i ingen Maade have saadant Had fortjent af hans Naade, som daglig tilvendes mig og mine »myrdæ swenæ« og min fattige Almue. Men kan I nogen min Brøde forstande af hans Naade med Rette, skal I være mig Fuldmægtige til al Bod efter min Formue. Thi haabes mig, at I tager ej til Mistykke, at jeg svarlig frygter for sligt skammeligt og uærligt Mord, som uforskyldt er overganget mine fattige Svende; thi beder jeg Eder, at I værdes at have Medlidelse med mig nogen Stund, til Gud vil rette der synderlig udover, saa at slige uærlige Sjælesrøvere og Livstyve vorder ikke saa hædrede og fremdragne, som de nu er af dem, som sligt skammeligt Mord burde baade straffe og hævne og særdeles paa den hellige Kirkes Vegne, efter det at de tjente Kirken. Og forlader

mig, at jeg skriver saa yderlig heri, helst fordi at kunde jeg »ræddet« med Ord eller Gerninger, da saa jeg nødig, at nogen af Eders Tjenere vederfores noget saadant uærligt Mord, hvilket Gud forbyde. Thi kan I hjælpe til, som I vel kan, at den hellige Kirke og Kloster maatte faa anden Hæder til Bod, end hun skulde end røves sit Gods udaf ovenpaa sin Skade, da var det Eder stor Guds Ære og Almisse. Scriptum Nystath Lalandie octava nativit. Marie, meo sub sig.[1]

Per me Petrum Absolonis prepositum Lundensem, concapitularem vestrum humilem.

Papir med 1 Segl paatrykt Bagsiden: G. 1023*[?], og Udskrift: DDn. decano, archidiacono, cantori ceterisque concapitularibus Lundensibus detur hoc. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [7915

Sept. 23. Vi Cristiern Konge tager vore Borgemester, Raad, Borgere og Menighed i vor Købsted Saxkøping i Laland i vort kongelige Værn og stadfæster alle de Privilegier, som dem af Konger i Danmark, Hertuger og Grever er givet. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Nyborgh crast. Mauritii et soc. ejus, nostro sub secreto.

Ad relationem Dn. Jacobi Lunge et Folradi van Knop, MM.

[Perg. med 1 Segl (Brudst.) Sakskøbing Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek: LDipl. — Kopi med Aaret 1549, indsendt 1648: RA. Danske Kanc.; herefter: Resens Atlas V, 244 (hvor Dagsangivelsen dog er glemt). [7916

Sept. 26. Vi Christian Danm.s, Norges, Venders og Goters Konge tager vore Borgemestre, Raad, Borgere og Menighed i Nyborg i Fyen i vort Værn, og dertil under vi dem alle de Privilegier, som Konger i Dannemark har givet dem, og besynderlig stadfæster vi det Brev, som Dronning Dorothea med ærlig Rigens Raad af Dannemark dem givet har paa deres Byskat, saa at de skal være skattefri i 40 Aar. Thi forbyder vi *osv.* Datum in monasterio Dalum fer. 6. ante f. Michaelis, nostro sub secreto, anno dni. millesimo quadringentesimo nono[!].

[Orig. Nyborg Bys Arkiv.] Afskr.: Ny kgl. Saml. 4to 736 k og 733 c. Aaret sikres ved Kongens Titel. [7917

Okt. 7. *Reg. *5675.* Perg. med . . Segl: 4. (svensk Sparre). Kongens Arkiv (RA. Reg. 51, Fredsfordrag 1). *Dipl. Chr. I, 16.* [7918

— *Reg. *5674 = 3796.* [Orig. med Kongens Sekret. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Afskr.: Odensebogen S. 23 (samt S. 32. men her atter overstreget) med Overskrift: . . . . in cujus medio apparuit clipeus . . . tres leopardi . . . alternatim transsilientes; in 3°, subalternato primo an . . . . apparuit leo aperto ore h . . . . erecta cum multis cordibus infra positis, in 4°, supposito 2° angulo superiori . . . . dracho aperto ore hyans, alis quasi

superius expansis . . . totum clipeum ad . . . . et hirsuti manibus sustentabant, et in circumferentia legi potuit hec scriptura: Secre . . . . tierni dei gratia Danorum Sclauorum Gothorumque regis, comitis in Oldenborg et Delmenhorst. *Pontoppidan, Ann. II, 601* (*Cr*istiernus pervenerint, *sinceri* nostri - vol*umus* - exhibi*tores presencium* venerabiles - Ot*to*niensis - *K*anutum - domin*os* - Ot*to*niensis - *K*anutum - familia *contra* hujusmodi - confirmation*is* et defension*is* - secretum - app*end*endum - Ot*to*nie - quadragesimo *nono* - nostr*i*). [7919

Okt. 15. Jep Jensß Høvedsmand paa Hareldzburgh, Anders Aghesß[2], Jep Albrichtsß, Borgemestre i Roskilde, Henrik Jensß, Knwt Nielsß, Raadmænd, Hans Andersß og Lasse Crabbe Byfoged sstds. Onsd. efter Dyonisii Dag paa vort Bything skødede beskeden Kort Gulsmeth Hr. Jens Nielsß Officialis i Roskilde paa Hr. Olaff Daas electi et confirmati Vegne en sin Gaard, Hus og Jord i Roskilde i s. Oleffs Kirkes Sogn ved Torffgaten paa den søndre Side mellem s. Lucii Kirkes Jord og Morten Kellesmets Gaard, og vedkendte sig at have oppebaaret af Hr. Oleff Daa fuldt Værd derfor. Vore Indsegl. Datum Roskildis *etc.*

Perg. med [7] Segl: 2. Bomærke. Senere (jfr. 1450 $^{29}/_{4}$) til Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Roskilde 92). [7920

Okt. 18. Lucæ euangeliste oplader Matte Jensd. Hr. Lyder Cabels Efterleve til Maribo Kloster et aabent Brev paa 4 Gaarde i Laland, som hun indløste af Michell Bangs Arvinger for 18 lødige Mk., med saadant Vilkaar, at Konventet i Maribo skal lade komme en fager Ligsten paa min Herres Grav, om mig for stakket vorder, og hvad som Pengene mere tilrækker, end som den Sten koster, det skal lægges til s. Birgitta Kapels Bygning, i hvilken jeg agter mit Lejested. Medb. af gode Mænd Hr. Pædher af Østofftæ, Hr. Michil Ulffssen Kapellan til s. Anna Alter i Maribo Kloster, Jes Nielsß af Ulffsloff V. og Mattis Stammæ Borgemester i Maribo »etc.«

[Orig. med .. Segl: 1. (Due); 4. jfr. Lxxxvi 1. Maribo Kl. Arkiv.] Ufuldst. Afskr. med Seglbeskrivelse: Ny kgl. Saml. 4to, 634, S. 6. [7921

Okt. 28. *Reg. *5676.* [Orig. Lunde Kapitels Arkiv?] Afskr. fra 15. Aarh. i Lovhaandskr.: Arnemagn. Saml. 4to, 37. *Aarsb. fra Geheimearch. II, 45.* [7922

Okt. 31. *Reg. *5677.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 129.* [7923

Nov. 3. *Reg. *5678.* Perg. med [15] Segl: 6. G. 754; 9. Flxiij 3. (RA. Mols H. 4.) *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 78.* [7924

Nov. 5. Jeg Albrecht Hansß Borger i Landeskrone har solgt hæderlig Otte van den Hagen min Jordsmon i Landskrone norden

næst Jens Jæiebsß Gaard og sønden næst den Jordsmon, som Jens Knæppetan paaboede, og har fuldt oppebaaret for den. Afgaar den ham, tilbinder jeg mig al den Skade op at rette inden 6 Uger. Medb. af gode Mænd Bertold Pathe[2] Borgemester, Jens Jæiepsß Raadmand sstds. Datum Landskrone fer. 4. post f. omnium sanctorum.

Perg. med [3] Segl: 2. Bomærke. (SvRA.) LDipl. — Jfr. 7931. [7925

Nov. 5. ‚Item lod forskr. Hr. Owe [Brade] læse et Landsthingsvidne, som Magenss Clauesß har beseglet med Landets Indsegl og flere gode Mænd med ham, givet 1449 Onsd. før Martini Dag til Hr. Tyge Lwnge, at 12 Mænd vidnede aldrig at have hørt, at nogen Høvedsmand eller Foged paa Raffuensborgh eller Aleholm har nogen Tid drevet Ridhe Skov, Tornby Skov, Vedleby Skov og Skøringhe Skov efter Oldensvin eller taget Oldengæld paa de Skove af nogen‘.

[Orig.] Indført i et Laalandsfar Landsthingsvidne af 1515 Aug. 29 (Onsd., som var Johannis decollat. Dag), hvori ogsaa omtales et Landsthingsvidne af 1513 og to Herredsthingsvidner, hvis Datum ikke anføres; RA. Fuglse H. 37. — Jfr. 7945. [7926

Nov. 11. ‚Kong Christians den førstes Brev paa Pergament, at ingen Forprang eller Købmandskab maa bruges paa nogen ulovlig Havn, men alene at søge Nachschous Havn dér at handle Kobmandskab, som gammel Sædvane har været, dateret Nyborg Martini Dag 1449‘.

[Perg. Nakskov Bys Arkiv.] Udtog i Registratur 1630: Afskr.: Thott Fol. 730, Bl. 76. [7927

Nov. 12. Vide maa I, kære Venner, at »dagh om 3 ugher« var for vor Høvedsmand Jep Clausß og for os paa vort Raadhus Mette Swerkes om den Gaard, som hun og Lasse Persß trætter om, og kærede sig ej at være holdet det, som hende var lovet. Da kejste hun sig vor Høvedsmand Jep Clausß til Værge, og har hun været paa vort Bything og bød de Penge op 3 Thing. Nu kan hun ej komme, som I har hende stævnet, fordi Gud har forset hendes Forfald. Fordi byder vi Eder til, at hvo, som hende vil tiltale, han komme paa vort Raadhus eller Bything og tale til, som Landslov udviser og vore Privilegier, og ej bortføre den Ret, som os har givet Konger i Danmark. Scriptum Landzkrone vig. Briccii, nostro sub signeto.

Vi Borgemester og Raad i Landzkrone.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden og Udskrift: Capitel i Lwndh sendes dette Brev. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [7928

Nov. 15. Vi Christiern Konge tager alle dem, som er i Spitalet i Lund, under vort Værn, dem og deres Gods, Hjon og Vornede, og stadfæster dem alle deres Privilegier, som vore Forfædre, Konger i Danmarck og Suerrige, har givet dem, eftersom deres Breve udviser,

hvilke vi har ladet tilfæste til dette vort Brev, og forbyder vi *osv.* Datum Lund sabb. post f. Martini nostro sub secreto.

[A. Orig. Lunds Hospitals Arkiv]. Afskr. [efter Ol. J. Baggers Liber privil. capit. Lund. penes Dn. Prof. Bringium] af Langebek 1764: LDipl. Afskr. [efter Lunde Akademis røde Kopibog] 1755: LDipl. — [Aa. Vidisse 1549 Dec. 11. Samme Arkiv.] Afskr. i Lunde Kapitels Privilegiebog fra o. 1660 (RA.) Bl. 95. [7929

Nov. 18. Jens Pedhersß Herredsfoged i Fugelse H., Pedher Jeipsß i Jerendeleff, Jeip i Hildestede, Præst[er], Jeip Jensß i Roghehaue, Pedher Bosß i Horeby, a. v., Clawes Thorstensß i Horeby og Pedher Wædher i Skøringe. Tirsd. før Clementtz Dag saa vi paa Fugelse H.s Thing, at Hr. Michel Grubbe, Kirkeherre i Fugelse og Provst i Fugelse H., kærede, at hans »loffsvin« var ham og hans Vornede vældelig aftaget af de Skove og Enemærker, som han har med Fugelse Kirke og hvoraf han før altid har haft sine »loffsvin« frit og hans »forfadhre« tilforn med Fugelsze Kirke, saasom er Præstevænge og Kirkeskov. Og da kaldte han paa 6 Dannemænd, som Thingfogden havde givet ham til »asynesmen« tilforn til to Tider, først 2 Dannemænd: Pedher Agesß og Lasse Vnkersß i Flordorp, anden Tid 4 Dannemænd: Jeppe Jensß i Roghehawe, Bertold Bryms i Sædinge, a. v., Clawes Thorstensß i Horeby og Niels Thomesß i Thorslunde, bosatte Bønder, hvilke inden 4 Thingstokke vidnede, at Hr. Michel Grubbe maatte vel fri 100 »loffsvin« og flere, naar Olden var paa forn. Skove og Enemærke. Dernæst kaldte Hr. M. G. paa 12 Dannemænd, som er Oldinge i Fugelse S., som var tilmælte til ret Sognevidne af Fugelse »menæ« Sognestævne: Pedher Ericsß, Lasse Mattesß, Hinrik Tydemansß i Bøsorpe, Lasse Huggasß og Lasse Galmendesß i Skofftemarke, Pedher Agesß, Nels Pedhersß og Lasse Vnkersß i Flordorpe, Godman i Fugelse, Laures Wind i Hillestorpe, Nels Lauresß i Boorpe og Jens Eder i Alsyø, hvilke vidnede saa som forskr. 6 Mænd og sagde, at de aldrig mindedes, at Hr. M. G.'s »loffsvin« var tagne eller hindrede til nogen af de »hofgaarde«, som ligger omkring ham, før nu, hverken af Alewath, Kerstorpe, Kæthelstorpe, Galmendorpe, Krøginge eller andre. Herpaa »bedes« Hr. M. G. ret Thingsvidne. Da opstod Fogeden og tilnævnte beskeden Pedher Wædher af Skøringe at tage til sig 11 Dannemænd og bespørge sig med dem, om nogen vidste andet. Da opnævnte P. W. til sig Per Bosß, Laurens Lydekesß, Olaff Hwntbøll i Horeby, Clawes Clawesßen, Hans Tagesß i Togorpe, Anders Pedhersß i Obstorpe, Knwt Wædher, Heningh Tiil i Skøringe, Nisz Jensß i Høyby, Michel Je[*n*]sß i Ostoffte og Laurens Hwid i Huntzeby. Disse 12 sagde med een samdrægtig Røst,

at de ikke vidste andet, end som det Sognevidne og de »asynesmen« havde vidnet. Vore Indsegl. Givet og skrevet i Horeby osv.

[Orig. Fuglse Kirkes Arkiv.] Afskr. fra 18. Aarh.: LDipl. Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 321 v.: *Kirkeh. Saml. 4 R. II, 275.* [7930

Nov. 24. Jeg Albrect Hansson Borger i Landskrone skødede Mand. før Katherina Dag paa vort Bything i Landskrone hæderlig Otte van den Hagen, nærværende Byfoged, Borgemester og Raad og mange andre, min Jordsmon i Landskrone norden næst Jens Jæibsß Gaard Bymand og sønden næst den Jordsmon, som Jens Knæppetan paa boede, hvilken Jordsmon er 43 Alen bred langs ud med Strædet [?], 46 vesten til nede i Gaarden, 74 langs op og ned, for hvilken Jordsmon jeg har oppebaaret fuldt. Medb. af gode og beskedne Jaib Tordsß Byfoged i Landskrone, Bertil Pate Borgemester, Hans Ricqwen, Jens Jaieppsß, Hans Jæiepsß, Hans Hermensß, Raadmænd i Landzkrone, Gereth Kopbros [?] Borger sstds. Givet *osv.*

Perg. [med 7 Segl]. SvRA. — Jfr. 7925. [7931.

Nov. 26. *Reg. *5680.* Perg. med Kongens Sekret (Brudst.). Tommerup Bys Arkiv (RA. Tommerup By). *Dipl. Christierni I, 16.* [7932

Dec. 3. Jeg Maren Jeipsdatter, som kaldes Brwnhyiæ, giver til vor Frue Kirkes Bygning i Randers mit Hus, som jeg nu ibor, med saadant Skel, at Kirkeværger til Kirken skal lade mig og mine Forældre aarlig begange i Kirken paa Barbare Aften med 4 Sjælemesser til evig Tid, og da bygge Huset til Kirkens Bedste. Sig. meum cum sig. Dn. Thuconis ejusdem ecclesie curati et sigg. discretorum Petri Mikelsøn, Mathie Jacobi et Kanuti Mathie. Datum in profesto Barbare.

[Perg. med [5] Segl: 1-3. Randers Frue Kirkes, senere Byens Arkiv.] Afskr. af Langebek 1749: LDipl., og af Fr. Thestrup 1749: Ny kgl. Saml. 4to, 742 b. [7933

Dec. 5. Jeg Henike Lembek[1] af Næbbe i Nørre Jwdland a. w. er skyldig hæderlig og velbyrdig Hr. Iwer Axelssøn R. i Herdløff 70 rinske Gylden og 5 Gylden, for hvilke jeg pantsætter ham en min Gaard i Tostorp i Billeberg S. i Ronnebergs H. (Anders Michelssøn, 3 Pund Byg til Landgilde og 2 Skill. Grot til Skat, og der til »thæyer«), med saadant Vilkaar, at Løsningsdagen skal være Martens Dag, og i Herdløff at betale fornævnte Sum, og naar Godset igenløses, skal Landgilde og Skat følge Hovedpengene. Medb. af hæderlige og beskedne Hr. Jæcop Magensß[2] og Pawel Stenkelsß[3], Borgemestre i Malmøge, Anders Pederssøn[4], Jens Pedersß, Olaff Bing, Raadmænd, og Magens Hanssøn Bymand sstds. Skrevet i Malmøge Nicolai Aften.

Perg. med [7] Segl: 1. Lxxv 16; 2. Liij 3; 3. Bomærke; 4. Lxviij 66; 5. Bomærke. (RA. Rønneberg H.) [7934

Dec. 5. Jeg Niels Magensß Bymand i Malmøge er skyldig beskeden Henric Ewerloff min Sambymand 17 Skill. Grot, Penge gænge i Skone, for hvilke jeg pantsætter ham halv min Gaard, jeg nu i bor, liggende øster i Malmøge sønden Athelgaden mellem Burløff Gaard sønden næst og Lasse Magenssøns Gaard af Skreblinge norden næst; Løsningsdagen skal hvert Aar være paa vor Frue Dag nativit., og løser jeg ej den halve Gaard inden vor Frue Dag nativit. nu næst kommende, skal jeg give H. E. 1 Skill. Grot til Landgilde i dette Aar, og siden hvert Aar 2 Skill. Grot, indtil jeg har betalt ham de 17 Skill. Grot, og skal jeg holde Gaarden færdig, medens [*den*] staar i Pant, og intet afregnes i Landgilden eller Hovedpengene derfor. Medb. af beskedne Clawes Hawemestere, Niels Swensß Owerskærere og Clawes Grydestøbere[4]. Datum Malmogis Nicolai Aften.

Perg. med 4 Segl: Bomærker. (SvRA.) [7935

Dec. 20. Jeg Henrich Stanghebergh[1], Kannik i Ribe og Provst i Jellingh Syssel, oplader Kapitel i Ribe al min Ret i et Erik Stieens Gods i Nørbølingh i Follern S., Molt H. (Anders Michelß, 1 Øre Korn), og har oppebaaret fuldt derfor efter det Hovedbrevs Lyd, der paa givet er. Medb. af gode Mænd Oluff Jeypß, Nis Jenß Kørner[3], Raadmand i Ribe, Jasper Nielß og Pether Jeypß, Borgere sstds. Datum vig. Thome.

Perg. med [5] Segl: 1. G. 867; 3. Bomærke. Ribe Kapitels Arkiv (RA.). (*Reg. *5688.*) [7936

— Jeg Jøn Wlff er skyldig velbaaren Hr. Eggert Frille R., Kong Cristierns Kammermester, 20 gode Nobler og 30 gode engelske Nobler for et Skarlagen, som jeg er ham skyldig inden Pinsedag næstkommende at betale. Sig. meum cum sig. discretorum Andree Oloffsøn et Johannis Tyconis. Datum vig. Thome.

Perg. med [2] Segl: 1. Bomærke. (RA. Reg. 69, Fasc. 21 a, 30.) LDipl. [7937

Dec. 28. *Reg. *5685.* Se 1450 Dec. 28.

Dec. 29. Æuerth Møltikæ Høvedsmand paa Nykyøbingzhus, Johan Fryllæ Høvedsmand paa Olæholm, Mawens Gøyæ af Krenkrop, RR., Henningh Fanhaffn af Brantzlykæ, Henningh Wolkendrop af Høøby, Anderss Groo af Mæltoffthæ, Jesper Bryskæ af Heyrdhæ, Skaffuæ af Vgestrop, Oluff Laur. af Oræby, Albrecht Nielsß af Orssæmarkæ, Lawæ Mawensß af Rørbek, VV., og Teldw Foged i Fwlæsangh. Borgemester, Raadmænd og Menighed af Saxkyøbingh paa den ene Side og Menighed af Vabenstet paa den anden var for os i Saxkyøbings Raadhus om Trætte om Græsgang og »innæm« [?] og gav sig

i Rette for os. Da blev fundet for Rette, at Saxkyøbings Borgere bør at nyde deres fri Fædrift og Græsgang mod Vabenstet Sognemænd, som Loven indeholder og Nabo bør at have med anden. Item om »innam«, som Vabenstet Mænd havde indtaget af Saxkøbings Borgere, det blev kvit fundet, thi fornævnte Vobenstet Mænd kendtes selv for os, at de havde givet Vangen op og drevet deres eget Fæ inden 8 Dage, førend de tog deres Fæ af Saxkøbing ind; thi kunde vi ej finde i Loven, at de var dem noget pligtige derfor. Vore Indsegl. Datum 5. Dag Jul i Saxkyøbingh.

Perg. [med 11 Segl]. Sakskøbing Bys Arkiv (RA. Musse H. 51). LDipl. — Afskr. med Aar 1349 uden Dag: Resens Atlas V, 240. — Jfr. 7888. [7938

Dec. 31. *Reg. *5633.* [Perg. med Kongens Sekret. Herrested Bys Arkiv, senere paa Rosenholm.] Afskr. af Langebek 1761: LDipl. og af Luxdorf: Ny kgl. Saml. 4to, 2091, I, 54. *Hist. Tidsskr. IV, 606.* [7939

Dag? »Windtne af Wonsild herritzthing, at Peder Bonde skiøtte til Jep Anderszen sin enemerke skouf liggende emellum How och Alstrup anno 1449«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur C 8. [7940

— »Raadhuszwindne, at scholen i Randers laa til wor fru kirke samestedtz, 1449«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur 𝔛 14. [7941

— »Sognewindne paa en jord i Riibe paa dommen wed Nørreport liggendis 1449«.

[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur 𝔔 3. [7942

— ‚1449 gav Fru Tøve Andersdatter af Skousboe, Thue Gummesens Enke, noget Gods til Graabrødre og Sortebrødre'.

[Orig. Odense Dominikanerkl. eller Franciskanerkl. Arkiv, senere i Hospitalets Arkiv.] Notits af Brandt: Ny kgl. Saml. 4to, 1185, Bl. 9 v. [7943

— Vi Christiernn Konge [*osv. som* 7134]. Datum castro nostro Helsingburgh anno 1449.

[Orig. Landskrone Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [7944

— ‚Jørgen Grau, Landsdommer paa Langeland, hans Landsthings Vidne givet Hr. Owe Brade Ridder i Tostrup om nogen Skovs Olden til Svin, dat. 1515. Der i er indført om samme Svins Olden Her Tygge Lunges til Tostrup Ridder, hans Brev derom dat. 1449'.

[Orig.] Udtog i Registr. fra 18. Aarh. blandt Langebeks Indices dipl. (RA.). — Er rimeligvis = 7926. [7945

— ‚Mickel Rud Ridder hans Afhændelse paa noget Gods til Karl Marchmand, dat. 1449'.

Udtog i Registr. fra 18. Aarh. blandt Langebeks Indices dipl. (RA.). Se 7851.

Dag? Cristiernus rex. DDn. Ruperto M., B. utriusque juris doctori, et eorum cuilibet per se ac eorum collegis, regis Anglie consanguinei nostri ambasiatoribus, eorumque servitoribus, hominibus et famulis ceterisque nobilibus ac mercatoribus et aliis in comitiva eorum existentibus usque ad plenum numerum 64 personarum una cum equis et sine[?] equis, cum bonis et rebus aliis quibuscunque plenam securitatem et salvum conductum per dominia, terras et aquas nostra, secure veniendi, moram ibid. faciendi et coram nobis proponendi et justitiam petendi concessimus, hoc proviso quod extra territorium nostrum ulterius non procedant. Unde inhibemus *etc.* Presentem salvum conductum volumus observari usque ad f. Michaelis. Secretum nostrum. Datum etc. 49.

[Orig.] Afskr. fra 15. Aarh.: Arnemagn. Saml. Fol. 295, Bl. 40 v. [7946

Uden Dag. Privilegium for Malmø. Se 7882.

— Privilegium for Køge: Resens Atlas II, 355. Se 1450 Nov. 25.

— *Richardson, Hallandia 176 (Reg. 3834).* Orig. i Halmstad Bys Arkiv er dateret: 1499 Mand. efter Quasimodogeniti; Afskr. i Halmstad Bys Privilegiebog (sstds.) har fejlagtig Aaret 1449.

— *Reg. *5687 (Nye danske Mag. VI, 268).* Efter *ÆA. IV, 217.*

Brevbøger: Esrom: *Cod. Esrom. 81* (Apr. 28), *85* (Apr. 28), *179* (Apr. 28). — Æbelbolt: *SRD. VI, 181* (Marts 20), *182* (Juni 9), *182* (Aug. 1). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 44* (Apr. 25), *11* (Dec. 26; *ÆA. III, 176* med Aar 1450).

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 337, 345.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 36, 120, 121, 126*(?), *138, 140*(?), *142, 144.* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 349* (Jan. 25), *352* (Marts 17 el. 24), *328* (Apr. 4). — Børglum Bisp: *ÆA. III, 53, 54.* — Tommerup: *ÆA. IV, 369.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 75, 82, 119, 149, 217, 220, 223, 223.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 341, 367, 367, 371, 382.* — Roskilde Agnete Kl.: (*ÆA. IV, 286*, se 7042). — Maribo: *ÆA. III, 261, 269, 270, 271, 275, 281, 299.* — Dueholm: *ÆA. III, 178, 186, 202.* — Gudum: *ÆA. III, 228.* — Hundslund: *ÆA. III, 7.* — Mariager: *Danske Mag. VI, 73* (A 10), *73* (A 17), *98* (D 39), *98* (K 3), *98* (℞ 11); se ogsaa 7940-42. — Vestervig: *ÆA. III, 144, 151.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 365, 366, 371, 379, 379, 388.* — Vissing: *ÆA. I, 204.* — (Skanderborgske Registr.:) *ÆA. I, 245, 245.* — *Eline Gøyes Jordebog 165* (Febr. 5), *410* (Febr. 9), *325* (Nov. 6), *203* (Nov. 30). — *Adel. Brevkister 56* (Juni 11), *41, 92.*

1450.

Jan. 5. Jeip Olß Degn i Roskilde, Olaff Martenß Provst, ... zson Ærkedegn, Hans Jenß Kantor sstds. Hæderlige og velbyrdige Fru Margreta, Hr. Anders Nielsons Efterleve, lod os i Roskilde læse et Brev med 4 Indsegl: *1423 Juni 4 (fer. 2 post oct. corp. Christi). Knut Karlson V. pantsætter Hennicke Bekman Gods i Nærike.* At Brevet saa lyder og beseglet med hele Indsegl »begrafne« med Vaaben

og deres Navne, som i Brevet staar skrevne, vidner vi med vore Indsegl trykte paa Ryggen for dette Brev. Givet i Roskilde de hellige 3 Kongers Aften.

Papir [med 3 Segl] paatrykte Bagsiden. (RA. Reg. 51, Nerike 1.) LDipl. under 1423 4/6. [7947

Jan. 11. *Reg. 3836.* **A.** Perg. med Kongens Dobbeltsegl. Ribe Bys Arkiv. *Terpager 693.* — **Aa.** Vidisse 1470, se ved Udat. 83. [7948

Jan. 28. *Reg. *5691.* Perg. [med 1 Segl] paatrykt Bagsiden. Slesvigs Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XXXIX, 9). *Dipl. Flensborg. I, 735.* [7949

Jan. 29. Strange Nielsß[1] R., Anders Matt.[2], Swen Michilsß, Præster, Cristiern Terkilsøn[4] V., Nis Symensß, Jes Nic. og Per Andersß[7], Bønder. Torsd. før vor Frue Dag purific. paa Hasing Thing fik Oleff Bodelesß et Thingsvidne med 8 Danmænd: Niels Jec., Per Mic., Per Knwtsß, Tige Jensß, Tomas Bendsß, Nis Persß, Michil Hord og Jes Morsing, som vidnede, at de saa, at Oleff Bodelesß, som var fuldmyndiggjort paa Hr. Niels Knwtsß af Swanholms Vegne, var paa forskrevne Thing trende samfælde Thing og lagde Jes Olefß Lavdag til for Ordorp og Ordorp Mølle og æskede hans Bevisning derpaa og lod med skellig Thinghøring varsle de Mænd, »upaa bole« boede paa Godset, at han vilde dele derpaa med Kongens Breve, til der vederfores ham Ret. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [7] Segl: 1. Liv 6 (Strangesen); 2. G. 643; 3. Bomærke; 4. Skjold, hvori en Ørn(?); 5, 7. Bomærker. (RA. Nørrejyll. 190, 6.) LDipl [7950

Febr. 3. Ærkebisp Tuuo under Bymændene paa Elleholm den skaanske Birkeret.

Perg. [med 3(?) Segl.] Elleholm Bys Arkiv (SvRA.). *Schlyter, Corpus juris Sueo-Gotorum antiqui IX, 399,* jfr. *sstds. xliij.* [7951

Febr. 4. Vi Chrestiern Konge tager vore Borgemestre, Raadmænd, Borgere og Menighed i vor Købsted Aars og alt deres Gods, Hjon og Tjenere i vort Værn, og dertil stadfæster vi alle Privilegier, som Konger i Danmarck før os har givet dem, saa at de skal nyde dem i alle Maader, efter som de Breve, de derpaa har, udviser. Thi forbyder vi *osv.* Datum civitate nostra Arhus crast. Blasii, nostro sub secreto, anno regni nostro in Dacie 2[a].

[Orig. Aarhus Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc.

a) Afskr.: secreto. [7952

Febr. 10. Vi Christiern Konge tager vore Borgemestre, Raadmænd, Borgere og Menighed i vor Købstad Wettle [*osv. som* 7952] udviser, [a]som dette vort Brev tilhænger[a]. Thi forbyder vi *osv.* Datum in

opido nostro Wæthle in f. Scolastice, nostro sub secreto, anno regni nostri Danie 2.

[A. Perg. med 1 Segl. Vejle Bys Arkiv.] — [Aa. Vidisse af Kongen 1607 Febr. 22. Samme Arkiv.] Kopi efter Koncepten hertil: Rigens Forfølgningsbog 1607 (hvor Vidissen savner Datum). Afskr. efter den orig. Vidisse: Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc., og Haandskrift af Byens Privilegier Bl. 5v.: Vejle Bys Arkiv (RA.). [7953

a) Fattes i Kopierne af den orig. Vidisse.

Febr. 10. »Katrina Mårtensdotter Jens Bruns enkia sällier och uplåter Age Petterszon, byman i samma stad Ystedt, en krämarebod därsammastädes, belägen östan uptill wår fruus kyrkogård, datum die Scolasticæ«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 335. [7954

Febr. 24. *Reg. *5693.* Perg. med Kongens Sekret. Roskilde Bisps Arkiv (RA. Danske gejstl. Sager 14). *Dipl. Christierni I, 17.* [7955

Marts 1. Jeg Knwth Slæth[1] har skødet til hæderlig og velbyrdig Hr. Otte Nielzon R. i Biørnholm en min Gaard i Hwylszager (Per Keldszon) og alle de aabne Breve, jeg har derpaa, og har oppebaaret fuldt Værd derfor. Og har jeg oppebaaret 10 lubske Mk. af Hr. Otte ydermere, end de andre aabne Breve udviser, som jeg har givet paa Gaarden. Medb. af gode Mænd Anders Petz i Holmæ, Morten Nielszon[3] i Rolszø, Otte Bøystrop[4] af Jegszgord og Erik Lwno[5] Foged paa Kalffø. Datum dnica. reminiscere.

[Perg. med [5] Segl]: 1. Li 40; 3. Aix 2 (Vognsen); 4. Li 78; 5. Lxij 7. (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr. for Langebek 1761: LDipl. — Jfr. 2044, 7772. [7956

Marts 2 el. 9. Lauris Rodhe[1], den Dag tilskikket at holde Thinget, Syer Jull[2], Knut Bertilsß[3], Hermon Brynzel[4], Henrik Tidikesß[5], Per Troelsß[6] og Magens Lang[7], Raadmænd og Borgere i Køgæ. Mand. næst dnicam. oculi[a] paa vort Bything skødede beskeden Per Jeipsß, Murmester og Borger i Køgæ, inden 4 Thingstokke beskeden Per Jensß Borger sstds. al sin Rettighed, som han arvede med sin Hustru i en Gaard liggende vesten næst Per Staffensß Gaard, som Jes Olsß af Lælinghe tilforn aatte Tredjeparten ved det, Oleff Bron aatte liggende næst Per Staffensß Gaard; og kendtes Per Jeipsß sig at være fornøjet med Værd og Penge. Sig. nostra. Datum *etc.*

Perg. med 7 Segl: Bomærker (4, 5. i Skjold). Siden i Køge Bys Arkiv (RA.) [7957

a) I Aarstallet mcdl har l faaet et saadant Udseende, at der til Nød kan læses: li, ɔ: 1451. Dog er dette lidet rimeligt.

Marts 9. Jens Siersß[1] Foged i Køghe, Jens Pæthersß Elskw, Eric Mathisß, Hans Hansß[4], Niels Screder[5], Hans Jeipsß Screder og Pæther Pæthersß[7], Borgere sstds. Mand. før Midfaste paa Køghe

Bything var Mathis Beyntsß Borgemester i Køghe og Aghe Hemmingsß Remesnyther om Sager, dem imellem var, om det Hus, Aghe iboede og sagde, at det var hans Moders mødrene. Da lod Mathis læse et aabent Brev, givet paa forn. Hus af Aghes Moderbroder Hr. Jens Stere Præst ved 13 Aar tilforn, lydende, at han havde givet det til vor Frue Alter i Køghe Sognekirke, og bad alle gode Mænd, som samme Dag søgte Thinget, at svare, om Huset var Aghes Moders mødrene »i flæth skifft« med hans Moderbroder. Derefter opstod Jens Aand, Lasse Pætherß, Bo Jeipß, besiddende jordejende Borgere i Køghe, Bo Bosß og Hans Andersß af ældste Borgere, alle 5 indfødte i Køghe, og vidnede, at de vel mindedes, at forn. Hus og Bod var Aghes Moders fædrene, og hans Fader boede i den Gadebod, der hørte til Gaarden, han nu har, og hans Fader pantsatte »henne«. Siden fik Aghes Fader Hemming Aghesß af hans Moderbroder Hr. Jens Stere, hvis Sjæl Gud naade, en Gaard i Vestre Stræde at bo i, sig til Hjælp og fuld Vederlægning for Boden, og Hr. Jens løste Boden til sig med sine egne Penge og gjorde Portrummet til Gaarden vesten Boden, det før var østen Boden. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med 7 Segl: 1. Bomærke i Skjold; 2-7. Bomærker (5. s' nicolai iacobi). Køge Kirkes, senere Byens Arkiv (RA.). [7958

Marts 17. Pæther Nielsß[1] Foged i Wæns H., Anders Olofß Præst i Aspedrop og Bispens Official i fornævnte Herred, Pæther Ael[3] Præst i Gelstet, Laurens Jeipsß[4] Præst i Brægendrop, Anders Saxsß Præst i Aby, Nesse Pule Foged paa Hinzegauel, Jens Jeipsß i Holme og Jeppe Raa[8] i Brægendrop. Tirsd. efter Gregorii Dag paa Wæns H.s Thing inden 4 Stokke fik velbyrdig Hr. Eggerd Frille, R. og Høvedsmand paa Hinzegauel, et Thingsvidne med 8 Dannemænd: Jesse Gasi i Thorpe, Jeppe Finsøn sstds., Nesse Persß i Baring, Lasse Jeipsß i Aspedrop, Oloff Jensß, Jesse Persß i Kærby, Anders Persß i Bro og Nesse Wnkersß i Hyndrop, hvilke vidnede, at de saa, at beskeden Jesse Twesß Raadmand i Mæthelfar paa fornævnte Thing havde Kannik i Lund Hr. Boo Sommers Magtbrev og skødede paa Hr. Boos Vegne Hr. Eggerd 4 Gaarde i fornævnte Herred: 1 i Wæthelby S. i Stauerby, som Hans Saxsß iboede, 2 i Rodersleff (Nes Galen, Jeppe Kieldegord) og en øde Gaard og Jord i Caueslund S. paa Skrilling Mark; hvilket Gods Hr. Boo arvede efter sin Fader gamle Sommer, der havde det ukært i sit Værge mer end 40 Aar. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. med [8] Segl: 1. I Sigilfeltet en Fisk; 3. I Sigilfeltet pp (s petri petri psbr?); 4. I Sigilfeltet l; 8. Bomærke (s iep lodvics son?). (RA. Vends H. 14.) LDipl. — Jfr. 7873. [7959

Marts 22. Vi M[ette Go]dawsdotther, Per Oxes Efterleverske, og Johan Oxe er skyldige velbaaren Benth Krabe 50 rynske Gylden, gode af Guld, for hvilke vi pantsætter ham en vor Gaard i Nørre Hwolsyø i Valburgs H. i Syælandh (Hosthen, 3 Pund Korn med andre Redsler). Løsningsdagen skal være Martini Dag. Afgaar Gaarden eller noget af dens Tilliggende ham, skal vi derfor blive i hans »nøghe« eller igenlægge lige godt Gods inden 6 Uger og oprette al hans Skade. Medb. af hæderlige Hr. Morthen Jensß, Mester Lauris, Kanniker i Roskilde, og Hinrick Jensß Borgemester sstds. Datum Haffnis dnica. judica.

[Orig.] Indført i et Brev af 1496 Jan. 6 (Hellig tre Kongers Dag), hvorved Otthe Friis oplader til Kannik Lidher Jensß Brevet, som hans Hustru Berethe, Bentz Krabes Datter, har arvet. Perg.: AM. VII, 24. [7960

Marts 24. Hans Brynzel lejer et Stykke Jord i Køghe.

Perg. [med 3 Segl]. Køge Frue Gildes, siden Byens Arkiv (RA.). *Nyrop, Gildeskraaer I, 729.* [7961

Marts 29. Jeg Elsoff Suenszdotter, Magnus Jenszøns Efterlever, beder Eder Hr. Jens Biskop i Aars, Hr. Henrich Knwtszon R., Hr. Marqwor Scherno Ærkedegn i Aars, Hr. Axel Laweszon R. i Klaszholm, Kannæ Prior i Ryng Kloster, Anders Petz af Holmæ, Morten Nielszon i Rolszø og Otte Boystorpp i Jegszgord at hænge eders Indsegl hos mit for et Brev, at jeg har skødet Hr. Otte Nielszon alt mit Gods i Lyszberg H. i Harlopp, Wonszbølæ Mark og Lynddw. Mit Indsegl. Datum dnica. palmarum.

[Perg. med 1 Segl: Hxl 12 (Udsøn). (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr. for Langebek 1761: LDipl. Afskr.: Uldall 4to, 360. [7962

Marts 30. Pæther Brwn[1], Otthens Bything Hører, Offæ Gripp[2] Kommendere i s. Johannis Gaard sstds., Hans Mwle[3] Borgemester sstds., Pæther Nielsß[4], Olaff Michelsß[5], Jepp Clementsß[6], Jess Brwn[7] og Jepp Raffn[8], Raadmænd sstds. Mand. efter Palmesøndag paa Otthens Bything inden 4 Stokke skødede beskeden Jens Mwle vor Medborger Hr. Wlff Pætersß, Præst og Prior i Dalum Kloster, paa Hr. Eggerd Frellis R. Vegne sin Gaard i Nørregade sønden næst det Stræde, som gaar op til Sculkenburgh, i s. Michels S. i Otthens, som han selv nu ibor, og kendte sig at have oppebaaret fuldt Værd i Guld og Sølv og gode Penge. Datum *etc.*

Perg. med 8 Segl: 1. Bomærke; 2. G. 580; 3. Cliv 5; 4. Hviij 5; 5. Lxij 3; 6. Cxli 3 (Grott); 7. Bomærke; 8. Cix 3. (RA. Odense 2; anført: *Adel. Brevkister 105.*) LDipl. [7963

Apr. 2. Niels Symonsß, Jepp Baggi a. w., Cristiern Blik Klerk, Nis Persß af Yrop, Nis Laurensß af Gudomnes. Torsd. for Paaske

paa Hasing H.s Thing fik beskeden Cristiern Persß af Oordrop et Thingsvidne med 8 Dannemænd: Martin Pawelsß, Las Nielsß, Jæpp Eysß. Nis Laurensß, Gerik Persß, Per Arstsß, Tamis Bendsß og Jepp Laurensß, som vidnede, at Jes Olosß gik i Cristiern Perssøns Gaard og tog bort Ko og Kalv og Korn, saa meget som han vilde, og maatte han købe det af ham igen for 5 Ørte Byg. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Perg. [med 5 Segl]. (RA. Nørrejyll. 190, 7.) LDipl. [7964

Apr. 7. Jeg Cecilie Lodhwighsdatter, Hr. Otte Skinkels Efterlever, kundgør, at Fru Grette af Løwitzmose, hvis Sjæl Gud naade, havde »lædh« min Fader, hvis Sjæl og Gud n[aade], en Gaard i Lunde H. i Broby S. og By (Nesse Jegubsß) [i hans] Livstid; efter hans Død »læthe« hun mig den, og veed jeg, at mine Søskende eller jeg ingen Ret har i den uden for et Laan. Ydermere er mig vitterligt, at min Fader havde en anden Gaard i Broby til Laan af Fru Grette. Medb. af beskedne Hr. Oluff Præst i Hathisleff og Jesse Persß Bymand i Bogensß. Datum 3. die pasche.

Perg. [med 3 Segl]. (RA. Lunde H. 2.) LDipl. [7965

Apr. 8. *Dipl. Viberg. 39.* Se Nov. 8.

Apr. 9. *Reg. 3837*.* Perg. med Kong Henrik af Englands Segl. Kongens Arkiv (RA. England A). *Dipl. Christierni 1, 8*; jfr. *Macray, I report S. 5.* [7966

Apr. 17. *Reg. *5697.* Perg. med [7] Segl: 1. Clxv 1; 2. Bomærke i Skjold; 3. Cliij 1; 4. Bomærke i Skjold; 5. Bomærke; [6-7. Nævnte i LDipl.]. Senere til København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns Gaarde 38). *Kbhvns. Dipl. II, 91.* — Jfr. 7971. [7967

— *Reg. 3838*.* [Orig. Senere (1464, jfr. *Kbhvns. Dipl. II, 118*) til København Kapitels Arkiv.] Afskr. fra 18. Aarh.: Kall Fol. 40. *Kbhvns. Dipl. II, 92.* [7968

Apr. 19. Cristiern Konge. Hr. Otte Nyelsøn, vor Hofmester og Raad, har gjort os skelligt Regnskab for alt det, som han paa vore Vegne har oppebaaret og udgivet, fra vi blev Konge i Danmark og til denne Dag. Secretum nostrum. Datum castro nostro Haffnensi dnica. misericordias dni.

Dn. rex per se, presentibus Dn. Eggardo Frille et Olauo Johannis cancellario.

[Perg. med Brudst. af Seglet. (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr. for Langebek 1761: LDipl. [7969

— Cristiern Konge. For Troskab og villig Tjeneste, som Hr. Eggert Frillæ R., vor Raad og Kammermester, har gjort os og vort

Rige Danmark, har vi efter vort Raads Raad undt, at hans Datter Jomfru Ermegaardh, om hun overlever ham og hans Husfrue Fru Anne, maa beholde Vrberck i Fywn for et frit brugeligt Pant, saa længe hun lever, med al kongelig Ret i alle Maader, som Hr. Eggert nu har det i Værge, og medens Hr. Eggert, hans Husfrue eller Datter, nogen af dem, lever, skal de beholde Vrberck uløst, og naar de alle er døde, skal deres Arvinger beholde det et Aar efter deres Død uløst med al kongelig Rente og Rettighed, som der nu tilligger, og Hr. Eggert nu har i Værge, og naar det Aar forledet er, vil vi have Fuldmagt at indløse Vrberck for saadan Sum Guld og Penge, som Pantebrevene udviser. Vi har bedet Hr. Ottæ Nielsøn vor Hofmester og Hr. Oloff Jensøn vor Kansler hænge deres Indsegl med vort Sekret for dette Brev. Givet paa vort Slot Kopenhaff den 2. Søndag efter Paaske.

[Orig.] Afskr. i Eggert Frilles Kopibog (RA. Danske Kongers Hist. Fasc. 2, 1 a). — Jfr. 7832. [7970

Apr. 20. Jepp Schrædher Byfoged i Køpenhaffn, Jes Tygessøn[2] a. w., Bertell Lund, Jost Johanssøn, Marten Nielssøn, Jes Nielssøn og Mathes Michelssøn, Bymænd sstds. Mand. efter dnicam. misericordia paa Køpenhaffns Bything skødede beskeden Jepp Thordssøn a. w. og Olaff Staall Bymand i Køpenhaffn hæderlig Anders Jenssøn a. w., Forstander i s. Agnetis Kloster i Roskilde, en Gaard, Hus og Jord, Stenhus og andre Huse, som det Hovedbrev udviser, som derpaa givet er [ɔ: 7967], i Køpenhaffn i s. Pedhers Sogn norden ved det gamle Marked, østen næst den Gaard, Mester Bernd nu bor i, og vesten næst den Gaard, Hinrich Dydrichsson nu bor i. Og var Gaarden, Huset og Jorden lovbudet, og Skøde var »statucht« mælt, og var paa den Tid ingen Gensigelse. Vore Indsegl. Givet og skrevet *osv.*

[Perg. med 7 Segl: 1, 3-7. Bomærker; 2. Cliij 1. Senere til København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. [7971

Apr. 22. Vidnesbyrd om Sølvtøj, overgivet Hertugens Husfoged paa Gottorp.

Papir, udskaaret foroven. Siden i Slesvig Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 98). Oversat: *Sønderjydske Aarb. 1902 S. 144.* [7972

— *Kbhvns. Dipl. II, 93 (Reg. *5698).* Se 7074.

Apr. 24. *Reg. *5699.* Perg. [med 1 Segl]. Senere tilbagegivet til København Kapitels Arkiv (RA. Kbhvns. Gaarde 39). *Kbhvns. Dipl. II, 94.* [7973

— Jeg Woleff Gøye[1] i Kælstrup har oppebaaret 40 lub. Mk. paa min Broder Anders Gøyes Vegne af velbaaren Hr. Magnus Gøye R. i Krenkorup af de 60 lub. Mk., som er A. G.'s Andel af de 300

lub. Mk., for hvilke Hr. M. G. nu indløste af min Faders Arvinger Fjerdingen af det Gods, som ligger til Kerstrup, hvilket faldt ham til Arv efter Hr. Axel Anderſs. Sig. meum cum sig. nobilium Henningi Walkendorp[2] [*de*] Høby necnon Mangni Nicolai[3] justitiarii terre Lalandie. Datum in crast. Georgii.

Papir med 3 Segl: 1. Exix 20 (Gøye); 2. Dxliv 2; 3. Lxxx 1. (RA. Kærstrup 1.) [7974

Apr. 27. *Reg. *5700.* [A. Perg. med 7 Segl. Senere (vistnok 1465, jfr. *Kbhvns. Dipl. IV, 89*) til København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. — **Aa.** Indført i Bythingsvidne 1450 Maj 25 (eller Juni 1). Herefter: *Kbhvns. Dipl. II, 95.* [7975

Apr. 29. Jep Jensſs[1] Høvedsmand paa Hareldzburgh, Henrik Jensſs[2], Knwt Nielsſs[3], Borgemestre i Roskilde, Anders Aghesſs, Jep Albrichtsſs[5], Pæther Anderſs, Raadmænd, og Lasse Krabbe Byfoged sstds. Onsd. før Walburgis Dag paa vort Bything skødede Hr. Jens Nielsſs, Official i Roskilde og perpetuus vicarius, paa Biskop Oleff i Roskildes Vegne perpetuis vicariis i Roskilde en Biskop Oleffs Gaard med Hus og Jord i Roskilde i s. Oleffs Kirkes Sogn ved Torffgaden paa den søndre Side mellem s. Lucii Kirkes Jord og Morten Kællesmets Gaard. Vore Indsegl. Datum Roskildis *etc.*

Perg. med [7] Segl: 1. Lx 1 (Ravnsberg); 2. Fxxix 3; 3. Bomærke?; 5. Gxv 1 (Algudsen). Roskilde Kapitels Arkiv (RA. Roskilde 95). — Hertil 3706, 5906, 6253-54, 7256, 7920. [7976

Maj 9. I Jesu Christi Navn Amen. Jeg Pæther Erikson af Awendesbergh V. giver for min og min Faders og Moders Sjæle Helligaandshuset i Aleborg 1 øde Gaard i Eithorp i Aarss H. i Wyborghs Bispedømme, som er tilfaldet mig og min Broder til Arv efter vor Moder, at bruge til Guds Hæder og fattige Folks Føde og Klæder og Ophold, dertil at de beder Gud for min Faders og Moders Sjæle og deres Børns, baade levende og døde. Medb. af Hr. Thorlaw Bisp i Wyborgh, Marten Krabbe og Laas Martensøn, VV., Tames Perſs Borgemester i Alborgh, Olaff Maltisſs og Mattes Bork, Raadmænd sstds. Scriptum Alborgh sabb. post f. Johannis ante portam latinam.

Perg. [med 7 Segl: 1, 3, 4. Slidte; 5-7. Bomærker[a]]. Aalborg Helligaandshus' Arkiv (RA.). LDipl. [7977

a) Saaledes LDipl.

Maj 13. *Reg. 3841*.* Perg. med [24] Segl: 1. G. 29; 2. G. 175 (Daa); 3. G. 529 (Ulfeld); 4. G. 737 (Lange); 5. Gxvi 11 (Gyldenstjerne); 6. Lxxiij 34 (Rosenkrans); 7. Flxiij 3 (Frille); 8. Llxvij 5 (Sparre); 9. Lxxiij 12; 10. Lxviij 15 (Thot); 13. Biskop Nils af Linkøping; 14. Biskop Magnus af Aabo; 15. Bengt Gustafsson Electus i Skara; 16. Helmik Degn i Upsala; 17. Gxvi 21 (Gyldenstjerne); 18. Nils Jønssons;

19. Lxviij 18 (Thot); 20. Jon Karlsson; 21. Laurens Snagenborg; 22. Gustaf Ulfsson; 23. Åke Jønsson; 24. Simon Kørning. Kongens Arkiv (RA. Reg. 14, Sverige 66). *Dipl. Chr. I, 18*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld V, 21, Fol. 850.* [7978

Maj 13. *Reg. *5702.* Perg. med 12 svenske Segl. Kongens Arkiv (RA. Reg. 14, Sverige 68). *Dipl. Christierni I, 21*; dansk Udtog: *Hvitfeld V, 26, Fol. 852.* [7979

— *Reg. *5704.* [Orig. Morsum Kirkes Arkiv.] Afskr. i Heimreichs Samlinger (Ny kgl. Saml. 8vo, 304) Bl. 84 v.; efter Afskr. heraf: *Westph. IV, 1497.* [7980

Maj 20. *Reg. 3842.* [Orig.] Afskr. i Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 301 v.[a]; herefter: Ny kgl. Saml. 598 q. *Mag. f. dansk Adelshist. I, 245* (tilføj: Ad testimonium Dn. Ottonis Nicolai). [7981

a) Orig. udlaante Ove Blik 1650 til Axel Urne, der lod det kopiere.

Maj 24. *Reg. *5705.* Perg. med Kongens Sekret. Helsingør Karmeliterkl., siden Byens Arkiv (RA.). *Aarsb. fra Geheimearch. IV, Till. 4.* [7982

Maj 25 el. Juni 1. *Reg. *5707.* [Perg. med [6] Segl (de tiloversblevne Bomærker). København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. u. $^{27}/_{4}$ 1450. *Kbhvns. Dipl. II, 94.* [7983

Maj 28. Hing H s Thingsvidne om, at Jes Elooffson blev nødt af sit Herskab til at bygge i Oom.

Perg. [med 6 Segl]. (RA. Hind H. 2.) *Nielsen, Jydske Thingsvidner 33.* [7984

Maj 30. *Reg. *5706.* Perg. [med 1 Segl]. (Ark. paa Rosenholm; nu RA. Personalh. Saml., Rosenkrans.) *Barner, Rosenkrantz I, Dipl. 80.* [7985

Juni 1. Se 7983.

Juni 2. *Reg. 3843*.* [Orig. Senere (1464, jfr. *Kbhvns. Dipl. II, 118*) til København Kapitels Arkiv.] Afskr. fra 18. Aarh.: Kall Fol. 40. *Kbhvns. Dipl. II, 95.* [7986

Juni 3? *Reg. 3844*.* [Orig. Senere (1464, jfr. *Kbhvns. Dipl. II, 118*) til København Kapitels Arkiv.] Afskr. fra 18. Aarh.: Kall Fol. 40. *Kbhvns. Dipl. II, 96.* [7987

Juni 13. Vi Tuuo Ærkebiskop i Lund stadfæster [*osv. som* 5284]. Givet og skrevet i Akirkeby Lørd. før Viti et Modesti Dag, under vort Sekret.

[Perg. [med 1 Segl]. Aakirkeby Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek: LDipl. (1742) og Ny kgl. Saml. Fol. 398 e, hvor ogsaa en Afskr. med anden Haand, der kalder Udstederen Martinus og udelader Dagsangivelsen. [7988

Juni 29. *Reg. *5711.* Perg. med ·[8] Segl: 1. Hertug Adolfs Sekret; 3. (Alefeld, vel Dxli 14); 5. (Rantzau); 6. (von der Wisch); 7. (Porsfeld, vel Ivij 26). (Statsark. i Slesv.) *Stemann III, 74.* [7989

Juli 3. Anders Pætherß Domprovst i Laland, som i Dag tilskikket var af Biskop Hennike af Othensse i Mariebo Brødre Taleport i hans Sted for Dom og Ret nogle Sager at forhandle og høre til Rette, Jens Michelß confessor generalis i Mariebo med Konventbrødre sstds., Michel Pawelß Provst i Mosse H., Pæther Michlß i Østoffte, Hans Hennikeß af Slimminge, Jeip af Hildestedh. Lauris Brims af Stokkemarke, Jeip Røth af Nebbelunde, Præster i Laland, Albrict Nielß, Jess Nielß af Wlsløff og Thørkel Mwn af Litlemosse. Fred. efter vor Frue Dag visitat. var Hr. Michel Grubbe Provst i Fugelse H. paa den ene Side og Fru Birgitte, Bo Diwris Husfru, paa den anden Side for os og for Mawens Claussøn Landsdommer i Laland med mange flere Mænd og Kvinder i Mariebo Brødre Taleport om Trætte, synderlig om Oldensvin, som Hr. Michel sagde, at Fru B. havde taget fra hans Vornede med Urette. Da spurgte vi Fru B. ad, om hun vilde give sig der i Rette med Hr. M. om den Sag, og om hun var des mægtig paa sin Husbondes Vegne. Da sagde Fru B., at hun vilde blives der for os ved Rette om den Sag, og sagde hun, at hun havde des fulde Magt; det vidnede Fru Ingerd Hennigs med hende. Da frembar Hr. Michel et aabent beseglet Brev, som lød, at han havde haft 6 Aasynsmænd paa Kirkeskov og Præstevænge, fribaarne Mænd og besidne Bønder, som vidnede, at han maa med Rette fri paa de tvende Enemærker 100 »lov« Svin, naar Olden vorder, og 12 Mænd i et Sognevidne af Fugelse S. og 12 i et Thingsvidne, som alle vidnede inden 4 Thingstokke paa Fugelse H. Thing sammeledes som de 6 tilforn. Det Brev fandt vi ved sin fulde Magt; vil nogen tale paa det Brev, bør Hr. Michel føre det i Retten til Herreds- eller Landsthing. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. [med 10 Segl]. Fuglse Kirkes Arkiv (RA. Fuglse H. 39). LDipl. Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 321 v.: *Kirkehist. Saml. 4 R. II, 275.* [7990

Juli 6. Kristiern Konge. Mand. efter vor Frues Dag visitat. i Ringstæde Kloster for os paa vort Retterthing, nærværende Biskop Oluff Daa af Roskilde, Prior Brwn af Antwordskow, Hr. Andhers Hak, Hr. Moghens Gøyæ, Hr. Moghens Ebbesß, Hr. Jeip Lwnghæ, Hr. Torbern Billæ, Hr. Nielss Skaffwæ, vor Landsdommer i Siælandh, Hr. Mekill Rwth og Las Henrikß af Skafteløffwæ, var velbyrdige Hr. Niels Perß af Bræghentwet og Henrik Rebiergh om Trætte om Stenckelstrøps Gods, som er 7 Gaarde i Stænckelstrøp, 2 i Tæreby, 4 i

Eskellstrøp og Eskellstrøppæ Mølle, 2 Gaarde i Hyllidhæ og mere Jord og Skov dertil. Da lagde H. R. i Rette Kong Eriks Indførselsbrev og andre Breve, som dertil hører, og beviste med en Del af hans Ridemænd og andre gode Mænd, som her til Stede var, at den Tid Henrik Rebyergs Ridemænd skulde indføre ham i dette Gods, da holdt Hr. Lyddher Kabell og Lauris Bydellbagh for ham og trængte ham og hans Ridemænd vældelig fra, saa at de kunde ej indføre ham, og beviste han fremdeles med Thingsvidnebreve, at det ofte har været kæret baade til Herreds- og Landsthing, at Godset holdes ham vældelig for. Til hvilket Hr. N. P. svarede, at han havde Godset i Pant og skød paa de Pantebreve, hvilket H. R. og beviste for os, at Lauris Bydellbagh skød og paa samme Pantebreve og aldrig vilde lade dem forekomme. Efter saadan Bevisning, Tiltale og Gensvar var Retten saa afsagt, at Pantebrevene bør forekomme og Henrik Rebergh det Gods indløse efter Pantebrevenes Lydelse. Datum *etc.*, nostro sub sigillo ad causas, teste[a] Dn. Johanne Torberni M. justitiario nostro.

[Orig.] Afskr. fra 15. Aarh., se ved **4910**. RA. Top. Saml. p. Papir, Stenkelstrup 1 a. [7991

a) Afskriften: testimonio.

Juli 6. *Reg. *5712.* [Perg., medtaget. København Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. efter 1450. *Kbhvns. Dipl. II, 97*[a]. [7992

a) Aaret er ikke helt sikkert.

Juli 13 (el. 6). Per Reynerssøn Foged paa Hal H., Per Jeypson af Lywelstrup, Per Tordhson Præst af Wewildh, Michel Acerssøn af Tygstrvp a. w., Jess Dyæghen af Wethelby og Olaff Bondæ ibid. Mand. før Margarete Dag fik beskeden Per Michelson af Tygstrvpæ et Thingsvidne af 8 Dannemænd: Michel Twesson af Tordrvp, Nicles Niclesson ibid., Matis Andersson af Wethelby, Jeppæ Bondhæ af Bodhæ, Powel Anderssøn af Allæstrop, Jens Æsbærnsøn af Allingh, Michæl Brwn af Æningh og Jens Olafsøn af Flasæ, hvilke vidnede, at de samme Dag saa paa forskr. Thing, at Nicles Pedherson Glawern, som Per Jeypson af Lywelstrvp havde givet Fuldmagt, skødte P. M. Per Jeipsons Gaard i Tyghestrup, som samme P. M. nu ibor, og vedkendte sig paa Per Jeipsons Vegne at have oppebaaret fuldt Værd derfor. Vore Indsegl. Givet og skrevet *osv.*

Perg. med [6] Segl: 1., 2. Anker; 4. Utydeligt. (Ark. paa Gammel-Estrup [ikke undersøgt]). Afskr. af Plesner: LDipl. [7993

Juli 23. *Reg. *5713.* [Orig. Flensborg Mariæ Kirkes Arkiv.] Afskr.: Flensborg Helligaandshus's Arkiv (ikke fundet 1891). *Dipl. Flensborg. I, 543.* [7994

Juli 28. Frater Petrus abbas in Sora. Nobilis Dn. Mætte relicta Petri Oxe de Aswardebode nobis omnes pensiones nostras de bonis

sibi conductive dimissis de presenti anno persolvit. Sig. nostrum. Datum profesto Olaui regis.

Perg. [med 1 Segl]. (RA. Sorø 4.) LDipl. [7995

Juli 29. *Reg. *5716.* Perg. med Husby Herreds Segl. Flensborg Helligaandshus' Arkiv; registreret: *Zeitschr. f. SHL. Gesch. XVI, 200.* — Efter en ret god Afskr. sstds.: *Dipl. Flensborg. I, 544.* [7996

Aug. 14. Wii Sybbern Veddersß unde Boyge Redelfß, wonhaftich an deme kerspel Berghen, hebben huret van deme heren Nicolao biischuppe to Sleswich zine mede unde ackere ghenomet bischuppes ham[a] in Bokingherde twischen Weghegarden unde Ryseme alle yar vor 1/2 tunnen roder botteren vor Michaelis dach to Swafstede tobetalende, welkere mede unde ackere wii unde unse sones bruken moghen to hure unse leuedaghe, zo verne wii de bii ereme wesende laten unuorgrauen, unghedelet bii ereme werde tobeholdende, alsz zee nu sint, nerghen an tovorargherende, unde ok de hure to rechter tiid utgheuen. Worden auer desse stucke nicht gheholden, mach de biischuppe uns de mede unde ackere wedder nemen unde weme hee wyl, vorhuren. Unde wannere wii vorstoruen zint, scholet unser beider oldesten sons de mede unde ackere van deme biischuppe wedder to hure entfanghen. Wanere ouer wii unde unse sons alle vorstoruen sint, mach de biischuppe de mede unde ackere, weme he wil, vorhuren; doch scholen unser oldesten sons sone de mede unde acke[*re*] to hurende so na wesen, alsz en vromet, so verne ze so vele daraff gheuen willen unde me zee den vordan to hure don wil. Wii hebbe de erliken mans heren Wulff Blomen kercheren to Brekeling, Laurencius Jonsß voghet in Norghusherde unde Eler Lasson wonhaftich to Bordeleme ere ingheseghel beden henghen vor dessen breff. Screuen an unser vrowen auent der hemeluart.

A. Perg. [med 4 Segl]. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Reg. 86, A 20b). LDipl. — **Aa.** Afskr.: Svavstedbogen Bl. 43. [7997

a) I en samtidig Paaskrift kaldes den lejede Ejendom: terra altera Ouekenbul.

Aug. 15. Johan Brokenhus[1] Landsdommer i Fiwn, Offe Grip[2] Forstander til s. Hians Gaard i Othens, Jens Mathesß Foged paa Nesbyhouet, Niels Tyghesß Foged paa Hinzegawell, Jens Nielsß[5] Byfoged i Othens, Anders Laur., Anders Ywersß og Per Brwn, Bymænd sstds. Vor Frue Dag assumpt. inden 4 Stokke paa Fiwnbo Landsthing var Hans Røthsß i Fielstæthe og fremgik i »lenter kwth« og skødede Saxe Tyghesß i Aahøtherop Røthetgorth i Hymmerssløff i Sorssløff S., Schowby H., for hvilken H. R. vedkendte sig at have oppebaaret fuldt Værd. Vore Indsegl. Datum *etc.*

Perg. med [8] Segl: 1. Fxliv 1; 2. G. 580; 5. Bomærke i Skjold; 7. Bomærke (Omskrift afstødt). (RA. Skovby H. 3.) LDipl. [7998

Aug. 17. *Reg. *5718.* Perg. med 7 Segl: 1. Bomærke; 2. Dviij 1; 3. Bomærke i Skjold; 4. Cliij 1; 5-7. Bomærker. (RA. Kbhvns. Gaarde 40.) *Kbhvns. Dipl. II, 98.* [7999

Aug. 24. »Ebbe Truetson rådmans i Lund åth s. Jeobs kyrckia och s. Pæthars kyrckia på Bredegatan i Lund uthgifne skiöte- eller säljobreef på een bodh liggiandes i samma stad i s. Drottens uthan före hans gård wästan gatan, dat. die Bartholomæi«.

[Orig. Lunds Jakobs og Peders Kirkers Arkiv.] Specifikation, Adskillige Kirker Nr. 42. [8000

Aug. 29. *Reg. 3850*.* Norsk Udfærdigelse: Perg. med [26] Segl: 1. Marcellus' af Skalholt; 3. Gunnars af Stavanger; 4. G. 337; 5. Forsiden fattes; 6. Provst Gunnars; 7. Sigurd Jonsøn; 9. (Skanke); 11. Erland Endridsøn; 12. Gxvi 17 (Gyldenstjerne); 13. Forsiden fattes; 15. (Rømer); 16. Lxviij 15 (Thot); 18. Civ 7 (Bjørn); 19. Gut. Ejvindsøn; 20. Gxvi 20 (Gyldenstjerne); 22. Liv 6 (Strangesen); 23. Simon Bjørnsøn; 25. G. Kane; 26. (Skanke). Kongens Arkiv (RA. Norge 47). *Hvitfeld V, 29, Fol. 853*; *Dipl. Christierni I, 30; Dipl. Norv. VIII, 375.* — Den danske (til Norge udleverede) Udfærdigelse (jfr. *Dipl. Norv. anf. St.*): Vidisse af Bisp Stigge Krwmpen o. fl., dat. Raadstuen i Opslaa 1529 Sept. 1: Perg. med Segl: Samme Arkiv (Norge 47 B). [8001

Sept. 9. Testamente af Peter Heltzen, Raadmand i Burg paa Femern. Perg., udskaaret for oven. Burg Bys Arkiv. *SHL. Urkundensamml. III, 2 Th., 52.* [8002

Sept. 14. Jeg Anders Petz[1] i Holmæ V. skøder velbyrdig Hr. Otte Nielsszen R. i Biørnholm al den Rettighed, som min Broder Christiern Pettz og jeg havde i Lyndæ og Lyndæ Mark i Lysberg H., og har oppebaaret Fyldest derfor af Hr. Otte. Medb. af gode og velbyrdige Erich Lono[2] Foged paa Kalffø, Otte Boystorp[3] i Jepgord, Morthen Nielszen[4] af Rolszø, Jes Ebbyszen og Symen Ebbyssen, VV. Datum die exaltat. crucis.

[Perg. med [6] Segl: 1. Clxvij 8; 2. Lxij 7; 3. Li 78; 4. Aix 3 (Vognsen). (Ark. paa Rosenholm.)] Afskr. for Langebek 1761: LDipl.; Uldall 4to, 360. [8003

Sept. 21. Naadige Herre, værdes at vide, at Hermen Jensß var paa vort Raadhus nu i Fredags og bød sig i Rette for os om den Gaard, som Eders Naade hørte, at han talede til Kapitlet om. Da sendte Kapitlet til os Hr. Pether Hermansß og Hr. Jon Galle, og de svarede os, at Kapitlet kunde intet gøre dertil nu, før »høsthelig« er forgangen. Thi tykker os det raadeligt, at Eders Naade vender ham det bedste til i disse Ærender, saa at ham ej ydermere Behov gøres at umage sig. Scriptum Lundis die Mathei, nostro sub secreto.

Consulatus Lundensis, vestre gratiose paternitati humilis[?].

Papir [med 1 Segl] paatrykt Bagsiden og Udskrift: Dn. Twoni archiepiscopo Lundensi detur hoc. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). [8004

Sept. 23. *Reg. *5730.* [Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Afskr. i Roskilde Domkirkes Nekrologium: *SRD. VI, 592.* [8005

— Two archiepiscopus Lundensis[1] capitulo nostro Lundensi. Noveritis, nos magistro Jaspero, clerico Ottoniensis dyocesis, canonicatum et prebendam per resignationem magistri Petri Marswin ad presens in ecclesia Lundensi vacantem, canonice contulisse. Quare vobis mandamus, quatinus magistro Jaspero stallum in choro et locum in capitulo faciatis assignari. Datum in Nesbyholm fer. 4. post f. Mauricii nostro sub secreto.

Papir med Rester af 1 Segl paatrykt Bagsiden: G. 29. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). Afskr. med Datum 1440 fer. 5. post f. Mauricii: Nordins Saml. i Upsala Universitetsbibliothek (E 169). [8006

Okt. 3. *Reg. *5732.* [Perg. med 4 Segl: Bomærker. Københavns Nicolai Kirkes Arkiv.] Afskr. af Langebek 1747: LDipl. *Kbhvns. Dipl. II, 98.* [8007

Okt. 4. *Reg. *5733.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 362.* [8008

— *Reg.*5734.* [Orig.] Udtog: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 363.* [8009

— *Reg. 3854*.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. I, ed. Hille, 363.* [8010

Okt. 10. *Reg. *5735.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 364.* [8011

Okt. 12. *Reg. *5736.* Perg. med Kongens Sekret. (RA. Personalh. Saml., Thot.) *Dipl. Christierni I, 33.* [8012

Okt. 14. Jeg Jon Pethersß i Ystedh er skyldig beskeden Jost Leue Bymand i Ystedh 12 lødige Mk. gæve Penge, for hvilke jeg pantsætter ham det Jordegods, som jeg har norden Torvet i Ystedh, hvilket Clawes van Mentzen aatte, med Stenkælderen og Gaardsrummet, med saadant Forord, at Michils Dag skal være Løsningsdagen, og naar den igenløses paa Michils Dag, skal han fremdeles beholde [*den*] fri til Paasken. Sig. meum cum sig. discretorum Andree Ofratzß proconsulis Ystadensis, Tostonis Jacobi et Segoti Esberni, consulum, et Johannis Laurencii villani ibid. Datum die Calixti.

Perg. [med 5 Segl]. (RA. Ystad.) [8013

Okt. 15. »Hermen Jönson sköter och i händer andtwardar, uppå Lunde bytinget Hr. Jacob Christerszon präst een sin gård belägen i s. Jeips kyrkosochn i Lundh, dat. thorsdagen effter Dionysii dag«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 336. [8014

Okt. 18. *Reg. 3855*.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 555.* [8015

Okt. 22. Cristiernus rex. Vid, kære Hr. og Fader og Venner, at denne Brevviser Haseken har berettet, at han har nogen Tiltale til Jess Høgh og Mattes Pethersß for Clawes Schredder, som de skal have ihjelslaaet, som Haseken kan berette Eder ydermere om. Da befaler vi Eder den Sag at høre til Rette, og at I er Haseken behjælpelig, at ham vederfares af dem saa meget, som ret er. Scriptum castro nostro Nyborgh prof. Seuerini, nostro sub secreto.

Papir med Rester af Kongens Sekret paa Bagsiden og Udskrift: Dn. Cristierno [episcopo . . . . .] necnon DDn. Nicholao Erici et Frederico Barsbek, MM. (RA. Personalh. Saml., Nils Er. Gyldenstjerne.) [8016

Okt. 25. *Reg. *5738 (= 3865).* Perg. [med 5 Segl]. Slesvig Bisps Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 18). *Stemann III, 75.* [8017

Okt. 25 el. Nov. 1. *Reg. *5739.* [Orig. Slesvig Bisps Arkiv?] Afskr. [efter Kopi med Hieronymus Cypræus' Notarialpaategning] i Ulrik Petersens Collect. IX, Bl. 150 og Beschreib. d. Stadt Schleswig S. 176. *Schröder, Schleswig, Beilage 6.* [8018

Okt. 28. In nomine dni. amen. An Symon unde Judas daghe hebben wii Detleff Herresß, Tammos Herresß, Boyge Veddersß, Boige Ingwersß, Detleff Herringksß, Broder Nompmensß, Bandik Hansß, Herdingk Momesß, Anders Veddersß, Aut Hansß, Oleff Brodersß, Vedder Petersß unde Broder Henygksß, kerspellude in der Trinde Marschk, vulmechtich van der mene inwoner weghen, to loue godes, ziner moder Marian, unses hilghen houet-heren s. Nicolaus, beghiftighet unse kerken Tryndemarschk to Vodinghe des kercheren myt ewighen renten unde vrighen ackeren alse nascreuen steyt: Int erste gheue wii 16 deymede landes sunder yengherleyge diik offte dampn dar opp to holdende, den de kerchere bruken mach suluen edder vorhüren na sinem wille. Vortmer van juwelker masschopp, so wyd unse kerspel ys, 2 schill. eng., welkere ghelt [a]de diik Edinghe des kerspels[a], de dare yuwelkes jars to settet werden, scholen utmanen und deme kercheren upp Martens dach antworden; item to pinxsten 6 pennighe van juwelker masschopp, to Michelis daghe unde enwytten donredaghe to juwelker tiid van der masschopp en brode unde en sussel. Item 6 offerdaghe als to paschen, pinxsten, wynachten, unser vrowen daghe assumptionis, tor kerchmisse unde kerchwiginghe. Item van juwelkem doden bouen 7 jar olt 6 schill. lub., enen kese so gud alsz 3 ß unde 9 broden, juwelk 1 witten werd, edder 12 schill. lub. vor de gantzen prouende tohope; is ouer de dode 7 yar olt edder dar beneden, is de rechticheit vor de gantzen prouende men 6 eng. Van dessen vorscr. broden unde kesen schal de koster den drudden del hebben edder 6 eng. Item vor juwelkem par volkes, wan men see in dat

hilghe echte wighet, 6 schill. lub. unde deme koster 1 eng. Hiir van schal de kerchere gheuen deme biischuppe sin kathedraticum so vele alsz 6 ß lub. unde deme proueste sin procuratorium alsz 12 schill. lub. unde stan sine kost, wan he dat sent syd, men de kerchsworen scholen ome to tohulpe gheuen ene tunnen bers unde en ved schap. Unses kerspel ingesegel. Unde wii Nicolaus biischupp to Sleswich bestedighe desse vorscr. kerken Trindemarschk myt renten unde ackeren to Vodinge des kercheren to bliuende; unse ingesegel. Screuen unde gheuen to Swafstede *etc.*

Perg. [med 2 Segl]. Siden i Slesvigs Bisps Arkiv (RA. Reg. 86 A, 20 a). LDipl. [8019

a) Skrevet over Rasur.

Okt. 31. Vi Christiern Konge tager vore Borgemestre, Raadmænd, Borgere og Menighed i vor Købstad Vahrde og alt deres Gods, Hjon og Tjenere i vort Værn, og dertil stadfæster vi alle de Privilegier, som Kong Christoffer har undt dem. Og forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Hintzegaffuell vig. omnium sanctorum, nostro sub sig.

[Orig. Varde Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. [8020

Nov. 6. Privilegium for Kolding, »datum in castro nostro Gottrup fer. 6. ante f. Martini 1450«. Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Brevet, der med Datum: »in f. Martini 1450« findes afskr.: Ny kgl. Saml. 4to, 742b, og med samme Aar uden Dag: Kall Fol. 60, jfr. Resen VI, 696 og *Fyhn*, *Kolding 186*, er af 1460. Orig.: Byens Arkiv (RA.).

Nov. 8. Kvittering af Piter Dobelin for Vrag.

Papir med 3 Segl: Bomærker. Viborg Kapitels Arkiv (RA.) *Dipl. Viberg. 39* (the*t* my - h*œ*r - hwi*l*ket - bewary*n* - s*can*te[!] Wil*as* dagh). [8021

Nov. 16. Skøde af Kaarin af Alsbierugard, Woghen Jeibsß Efterleve, paa 1 Bol i Attrop.

Perg. med [7] Segl: [1. Flxij 1 (s farin niedatter)]; 3, 5, 6, 7. Utydelige. Aalborg Helligaandshus' Arkiv (RA.). *Danske Mag. 5 R. II, 187.* [8022

Nov. 18. »Similem confirmationem privilegiorum prælatorum ac canonicorum ecclesiæ Roskildensis dedit Olavus Daa, episcopus Roskildensis. Roskildis die octavarum Martini«.

[Orig. Roskilde Kapitels Arkiv.] Udtog: Bartholin F VI, 116. [8023

Nov. 25. Vi Cristiern Konge tager vore Borgemestre, Raadmænd, Borg[ere og] al Menighed i vor Købstad Køghe i Sieland i vor kongelige Værn, og stadfæster vi dem alle Privilegier, som vore Forfædre Konger i Danmark dem givet har, i alle Maader og alle Artikler, som deres aabne Breve udviser, og der[til] giver vi dem disse efterskrevne Artikler: [*1.*] Alle Køghes Borgere og Indvaanere skal være fri for Told i Danmark fra nu og altid, men paa Skanør, Fals[terbou], Malmø-

ghe, Drakøør og andre vore Fiskelejer skal de give Told aarlig fra Bartholomei Dag indtil Dyonisii Dag. [*2.*] Ingen skal søge ulovlige Havne i Stæffwæns H., som Køghe kan komme til Skade. [*3.*] Ingen skal have Magt at pante paa »jordbroon« i Køghe i Byen eller i Porten, men tale sig til Rette der, som ham bør. [*4.*] Havnen for Kø[ghe] skal være fri paa baade Sider ved Aaen, saa at hvo, som did søger med sit Gods eller Købmandskab, maa ubehindret redde Skib og Gods, om Behov gøres. [*5.*] »Dyrffues« nogen til at tale paa nogen Dannemand, Kvinde, Svend eller Mø i Køghe, det som paa deres Ære rører og ej kan bevises, han bøde Sagvolderen 40 Mk., Kongen og Byen hver »der« saa meget; formaar han det ej at udgive, han slaas til Kagen eller have det i Fogedens, Borgemestres og Raadets Minde eller Vilje. [*6.*] Hvo som bryder Bysens Planker og Værn eller Laase fra Porte eller Bomme, bøde Kongen 40 Mk. og Byen og saa meget. [*7.*] Naar nogen Skude eller Baade, som hjemme har i Køghe, kuldsejler eller vorder dreven i Øresund eller saadan Skade tilkommer, skal den, som tilhører eller Ejer er, have sit eget igen for mulig Bjærgeløn. [*8.*] Gør nogen Mand anden Husfred eller Gaardgang i Kiøge eller nogen dem han[!] Hus tilhører, Skade eller Overvold, bøde Sagvolderen 40 Mark, Kongen og Byen hver »there« saa meget. [*9.*] Borgere og Indvaanere i Køghe maa sejle frit med deres Købmandskab ovenfor Aalborgh i Limfiordt. Thi forbyder vi *osv.* ... Kiøbenhaffn die Katerine, nostro sub secreto, [anno] regnorum nostrorum Dacie 3 et Nor[vegie] 2.

Ad relationem Dn. archiepiscopi Lundensis et episcopi Roskildensis et Egg. F[rille].

Perg. med [1] Segl. Køge Bys Arkiv (RA.). Ufuldstændig Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc.; herefter udfyldt ovfr. Anført i Resens Atlas II, 355 med Aar 1449. [8024

Nov. 29. *Reg. *5743.* Papir med Rester af Kongens Segl paa Bagsiden og Udskrift: Dn. Nicolao Erici M. in Langhtinde. (RA. Personalh. Saml., Nils Er. Gyldenstjerne.) *Suhm, Nye Saml. III, 352* (anno etc. 50). [8025

Dec. 6. Cristiernus rex[1]. Vi beder Eder, at I sender de Penge, som I har oppebaaret af Skatten til Hyntzegawel, og lader den antvorde Hr. Eggert Frille, og »forer boggerne« med og gør ham Regnskab og tager Kvittans. Item beder vi og, at I indkræver den Mark, som de af Almuen skal udgive, som ikke var i vor og Rigets Tjeneste, og antvorder dem ogsaa Hr. E. F. Scriptum castro nostro Haffnensi die Nicholai, nostro sub secreto, anno 50.

Papir med Kongens Sekret og Udskrift: Dn. Nicholao Erici M. de Langetyne. (RA. Personalh. Saml., Nils Er. Gyldenstjerne.) [8026

Dec. 11. Jeg Nil Monkzdotter, Nis Jenß Timmermans Efterleve, er skyldig Helligaandshuset i Alborg 8 lubske Mk., 4 i rede Penge og 4 i gode Varer lige ved rede Penge, som jeg udgav for min Søn Hans Nilß, en Udbodsmand, som jeg havde lovet for, for hvilke jeg har pantsat det et Stykke af den Jord, som jeg bor paa, ved den nørre Ende 28 Alen; de 9 Dele at have til Brug, og af den 10ende Part giver jeg det Renten for min og mine Forældres Sjæle. Skal Jorden afhændes, skal Helligaandshuset være næst, og hvad Bygning der paa findes, naar den løses, skal betales efter 8 Mænds Sigelse, og dem skal advares $^{1}/_{2}$ Aar tilforn. Beseglet af gode Mænd Olaf Maltiß. Mattis Bork, Marten Therbenß, Per Nilß, Raadmænd, og Las Owß Borger sstds. Datum Alburg fer. 6. ante f. Lucie.

Perg. med [5] Segl: 1. Bomærke (ulæselig Omskr.); 2. Bomærke (s mattis . . . . en)[a]. Aalborg Helligaandshus Arkiv (RA.). [8027

a) LDipl.; 5 sigilla.

Dec. 17. Vi Cristiern Konge tager vore Borgemestre. Raadmænd, Borgere og Menighed i vor Købstad Prestøø [*osv. som* 7952]. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Stegheborg fer. 5. quatuor temporum post f. Lucie. nostro sub secreto, anno regnorum nostrorum Dacie 3. et Noruegie 2.

Dn. rex per se, presente Dn. G. H. preposito Opsloensi.

[Perg. [med 1 Segl]. Præstø Bys Arkiv.] Afskr. af Langebek 1744: LDipl. Afskr. [efter Afskr. verificeret af Byfoged N. Benter]: Kall Fol. 52. [8028

Dec. 20. *Reg. *5744.* Perg. med Retterthingsseglet. (RA. Nørrejyll. 190, 9.) *Dipl. Christierni I, 35.* — Jfr. 5714, 7950. [8029

— Vi Cristiern Konge tager vore Borgemestre, Raadmænd, Borgere og Menighed i vor Købstad Korsøør i vort Værn, og stadfæster vi dem alle Privilegier, som Kong Eric og Kong Cristoffer har undt dem; item vil vi have Magt disse Privilegier at forbedre og forvandle, efter som Behov gøres. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Korsøør vig. Thome, nostro sub secreto.

Ad relationem DDn. Nicolai Rønnow, Auonis Lunge, Jacobi Lunge, Johannis Thor[berni], Nicolai Skawe, MM.

Perg. [med 1 Segl]. Korsør Bys Arkiv (RA.). [8030

— Vi Broder Beyent[1], Prior Danmarks Suerigis og Noryes s. Johannis Ordens Jerusalomitani i Andwortskow, og alt Konvent[2] sstds. har skiftet Jordegods i Skamme H. i Fywn med »erboren« Hr. Æggert Frylle R. i saa Maade, at han skal have vort Møllested hos Ræthinge, som kaldes Ræthinge Mølle, og vi skal have af ham en Gaard i Ræthinge, hvis tilliggende Jord kaldes Hertugens Jord og skylder 3 Pund

Korn aarlig med andre Skatter og Bede. Hvilken Møller, som sidder i fornævnte Mølle, skal have fri Græsgang og Udgang til sit Fæ saa vel som vore egne Bønder og Tjenere der i Byen, baade som den Tjener, vi tilforn havde, og den, vi nu har faaet af Hr. Æggert Frylle. Sig. nostra. Datum Andwort[*skow*] vig. Thome.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 508 (Present); 2. G. 500. (RA. Skam H. 40.) LDipl. — Jfr. 8032. [8031

Dec. 20. Vi Broder Beyent[1], Prior Danmarks, Sweriges og Noryes s. Johannis ordinis Jerusalomitani i Andwort[*skov*] og alt Konvent[2] sstds., har givet vor Ordensbroder Hr. Ærich Nicolai i Otthens Fuldmagt til at skøde »ærboren« Mand Hr. Æggert Frylle vort Møllested hos Ræthinge, som kaldes Ræthinge Mølle, og annamme Skøde igen af Hr. Æ. paa en Gaard i Ræthinge, efter som de derpaa mellem Hr. Æggert og os givne aabne Breve [*jfr.* 8031] lyder. Sig. nostra. Datum Andwort[*skov*] vig. Thome.

A. Perg. med 2 Segl: 1. G. 508 (Present); 2. G. 500. (RA. Skam H. 41.) LDipl. — **Aa.** Indført i Skam Herreds Thingsvidne af 1451 Jan. 21 (Torsd. før Pauli conv.). Perg.: RA. Skam H. 44. [8032

— *Reg. *5745.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 364.* [8033

— *Reg. *5746.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 365.* [8034

— *Reg. *5747.* [Orig.] Afskr.: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 365.* [8035

Dec. efter 21. »Nils Flöring bekänner det, Eskel Kuulb:son lefweradt och andtwardat honom alt det godz, som han hafuer bemelte Eskil tilltahlt före, uppå sin hustrus och hennes bröders fäderne och möderne wägnar, hwarutinnan mehrbemelte Eskil skohlat giordt honom ett fult nöye, dat. Nykiöping post festum Thomæ«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 337. [8036

Dec. 28. *Reg. *5685.* Perg. med 7 Segl: 1-4. Bomærker; 5. Bomærke i Skjold; 6. Gxxij 2; 7. Gxxij 3. Kongens Arkiv; *ÆA. IV, 11* (RA. Luggude H.) *Dipl. Chr. I, 35.* [8037

Dag? Gavebrev af Siverd Sested i Anledning af hans Drab paa Nic. Skinkel.

[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Udtog af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 172 (= *J. A. Cypræus, Ann. 374*). [8038

— »Koning Christierns I bref, at the af Mariager maa haffue fri hafn i Hoffbro jordt[!] med sal och kiøb 1450«.

[Orig. Mariager Kl. Arkiv.] Udtog i Kl. Registratur A 41. [8039

— »Thingswindtne, at til thend gaardt i Ebdrup, Mariager closter tilhører, ligger et helt boel jordt, 1450«.

[Orig. Mariager Kl. Arkiv.] Udtog i Kl. Registratur D 44. [8040

Dag? »Thingswindne, at the, ther boede i Wollum, gaffue theris landgille til wor fru closter i Randers, 1450«.
[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur I 15. [8041

— »Windtne, at Anders Wdszen i Randers fast ingen bekostning giorde paa Thrundholms eng, och at hand for en part ther af aarligen opbar 20 groszer, 1450«.
[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur ℞ 24. [8042

— »Sandemendtz bref paa thoug giort paa Kastrup mark udi Synderhalherrit 1450«.
[Orig.] Udtog i Mariager Kl. Registratur O 21. [8043

— »Raadhusz windne af Randers, at Eske Clauszen skiøtte Olluff Jeppszen en jord i Riibe inden Nørreport, som hand self schulle indløsze, 1450«.
»Noch et bref formellendis paa thend jord i Riibe wed Nørreport 1450«.
[Orig. Senere til Mariager Kl. Arkiv.] Udtog i Kl. Registratur Q 1, 8. [8044-45

— ,Skødebrev paa en Ager, som ligger Vesten for Brødebølle, kaldet Salvie Stub Ager, at den hører til Kirken, datum 1450'.
[Perg. Vestenskov Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 388. [8046

— Vi Christiern Konge under vore Borgemestre, Raadmænd, Borgere og Menighed i Landscroenne toldfri at være i vort Rige Dannemark, saa længe vor Naade tilsiger, undtagen vore Schaane Markeder om Høsten. Thi forbyder vi *osv.* Datum castro nostro Haffnen. 1450.
[Orig. Landskrone Bys Arkiv.] Afskr. fra 17. Aarh. (hvori Aarstallet 1500 er rettet til 1450): Samlingen »Stædernes Privilegier i Skaane *osv.*« (SvRA.) S. 649. Afskr. fra 17. Aarh. med Aar 1500: Samlingen »Städers Acta« (SvRA.). [8047

— ,Peder Stigszen til Eegebierg forhvervet Lavhævd paa Eegebiergs Ejendom ved Christen Jenszen i Linderomsgaard, Jens Nielszen Provst i Børlum, Hr. Matz Prior i Hundslav (seu) Vraløf, Peder Poulszen i Skialderup, Hr. Peder i Uggildt, Præster, Johan Jenszen, Henrich Smalsted, Thomis Thordszen Væbner, Poul Nielszen Borgemester i Hiøring, Anders Poulszen etc. 1450, og da er stadfæstet Hr. Stig Nielszens forrige Lavhævd paa Eegebierg og Peder Stigszen som rette Arving det tildømt, hvorpaa Niels Pederszen forhvervede Kong Christian I Stadfæstelse 1466'.
[Orig.] Udtog [efter Dyrskøt]: Ny kgl. Saml. Fol. 558, Bl. 14. [8048

— Et Privilegium for Holbæk, der i Afskrift Kall Fol. 52 er dateret die Lydii abbatis 1450, har i Orig. crast. Egidii abb. 1454.

Uden Dag. *Reg. 3863.* [Orig. Stege Bys Arkiv.] Kopi indsendt 1648: RA. Danske Kanc., og Afskr. derefter: Resens Atlas, Møn (Arnemagn. Saml. Fol. 362, S. 16). *Paludan, Møen II, 286.* [8049

Brevbøger: Ribe Kapitel: *Oldemoder 118* (Sept. 18). — Dueholm: *Dueholms Dipl. 31* (Maj 3 el. Sept. 14).

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 9* (se 1400). — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 368.* — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 79* (o. Juli 1), *128*(?), *136*(?). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 212* (Febr. 16), *320* (Sept. 1), *278* (Sept. 15; el. Aar 1453), *218.* — Antvorskov: *ÆA. IV, 64, 115, 156, 201, 205, 214, 218, 234, 234.* — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 357* (vist galt for 1489), *367.* — Maribo: *ÆA. III, 261, 262, 263, 263, 274, 286, 298, 300.* — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 25.* — Alling: *ÆA. II, 180, 184.* — Dueholm: se *Dueholms Dipl.* Aar 1430. — Essenbæk: *ÆA. II, 95* (Aug. 28), *97* (Sept. 1). — Hundslund: *ÆA. III, 4.* — Mariager: *Danske Mag. VI, 73* (A 14), *II, 143* (E 4), *VI, 100* (F 14), *73* (F 24), *73* (F 28), *74* (F 32), *74* (L 19), *74* (V 12), *74* (EE 7), *100* (EE 11), *73* (SS 8), *74* (𝔄 5), *74* (𝔄 9); se ogsaa 8039-45. — Ring?: *ÆA. I, 180.* — Vestervig: *ÆA. III, 135, 138;* 1450?: *162.* — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 377, 390.* — Vrejlev: *ÆA. III, 41.* — *Eline Gøyes Jordebog 132* (Jan. 25), *103* (Juli 1), *161* (Juli 30), *107* (Sept. 9), *94* (Sept. 30), *308* (Dec. 14 el. Marts 9), *129* (Dec. 17). — *Adel. Brevkister 71;* se ogsaa 7963.

UDATEREDE BREVE.

Margrete, Dronning, † 1412.

Vi Margrette Voldemars Danmarcks[!] Konges Datter har pantsat Hr. Albreth Engelbretsß vort Gods i Otz H., som er Esskelsstorp, Segstorp og Bogenes, med al kgl. Ret for 200 Mk. Sølv, hver Mark regnet for 45 Skill. lybske. Naar Godset igenløses, skal det komme frit til os med Bønder, Bygninger og al Forbedring, ene undtaget hvad Bo, Boskab, Fæ og Løsøre, han did har ført; hvad Korn, der tilhører ham, maa han frit afføre.

[Orig.] Afskr. fra o. 1500, med Tilføjelse med anden Haand: Facit 938 mr.: RA. Personalh. Saml., Bydelsbak. LDipl. u. 1401. [399

Erik af Pommern, Konge 1396—1439.

[**1409.**] Optegnelse om Forhandlinger med Hertuginden af Slesvig og Grev Henrik af Holsten.

Papirshæfte i brækket Folio (5 Blade beskrevne) med Paaskrift: Deythingen mællom myn herre konunge oc them af Holsæthen — førstætith tha myn herre fik Niehus oc Flensborgh aff them. Kongens Arkiv (RA. Slesvig under 85). *Nye danske Mag. VI, 10.* [400

— Klageskrift mod Holstenerne.

Papirshæfte i brækket Folio (10 Blade). Slesvig Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 51). *Danske Mag. 5 R. II, 85.* [401

[**1410.**] *Reg. *4195.* Udkast p. Papir. Kongens Arkiv (Gem. Arch. XVII, Addit. 6). *Dipl. Flensborg. I, 168.* [402

[**1411.**] *Antislesvigholst. Fragm. XIV, 104; Dipl. Flensborg. I, 178.* Se 5138.

[**1413.**] Klageskrift mod Holstenerne.

Papirshæfte i brækket Folio (14 Blade). Slesvig Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 51). *Danske Mag. 5 R. II, 96.* [403

[**o. 1415.**] Klagepunkter mod Holstenerne.

Papir, 1 Blad i brækket Folio. Slesvig Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 51). *Danske Mag. 5 R. II, 106.* [404

[**1416?**] *Reg. *4225.* Papir [med 1 Segl], paatrykt Bagsiden. Slesvig Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 49). *Stemann III, 35*; jfr. *Danske Mag. 5 R. II, 85.* [405

— Kongens Fejdebrev til Grev Henrik af Holsten.

Papir med Unionssekretet, paatrykt ndfr. Slesvig Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XII, 50). *Danske Mag. 5 R. II, 107.* [406

[**1430—34.**] Instruktioner til Forligsforhandlinger.

Papirshæfte paa 12 Blade. Kongens Arkiv (RA. Slesvig ved 85). Ufuldst. Afskr. af Jon Mortensen: LDipl.; udgivet herefter: *Hanserec. 1431—76, I, 241*, udfyldt: *Danske Mag. 5 R. IV, 352—62*, jfr. *346.* [407

Ericus rex ..... Noveritis, quod sub anno dni. 14 .... b. Luce ewang. Helsing .... [in placito] nostro justitiario constituta nobilis Dn., Dn. .... coram nobilibus
....
infra Pheoniam sit ....
gratum et ratum quidquid idem dominus ....
.... et asserens[?] habituram. Datum et actum anno, die et lo .... [teste] Johanne Swenonis Bryms justitiario nostro.

Perg. [med 1 Segl]; Paaskrift: ..... Johannis in ecclesia Roskildensi. Senere til Roskilde Kapitels Arkiv (AM. XXXIX, 6). [408

»Herman Røøtz panthebref paa en toft i Bodemand gade och paa en anden toft norden och vesten s. Peders kirke och halfdel af en toft emellom Herman Røøtz gaardt och aaen«.

»Item koning Ericks dombref paa for^ne^ tofte etc.«

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 408. [409-10

.... usefang ....
.... som Jess ....
| .... then deythingen begrep ....
| .... thoc swo ad huad for^de^ confess. ..... ad for^de^ Jess Hin
| .... the nyde .... Hunder mark ....
| .... Karine, som i Mariebo closter ..... oc en dell, som
| . . clisß ad h . . . stoth for^de^ confessor oc brother ængen deythingen
.... the wilde
| ..... mynt, som nu ær geng i Danm . . k th . . . . for^de^ confessor oc b . . ther ad the thet æy
| .... ær nu tyswer swo goth, som han wor, ther the deythingethe æn .... wilde fulborthe

| . . . . millum th . . . deythinget; tha sauthe for^{de} Jess H . ., ad han wilde ther encte annet
| . . . . hans ræte gots fore met uræte th . . . . for^{de} confessor oc b . . . . bewisning
| . . . . swo ludde i sigh selff, ad wi haffthe gutz . . . . Kiuse oc Kiusefang til Marie
| . . . . til ewerdelighe æye, tha gaue for^{de} brøther tho th . . . . beddis ræt effter therris
| . . . . i for^{de} Mariebo closter tilmelte the gots ad nyde til legh . . . ligh besidelse, thy tildø-
| . . . . syst . . oc b . . ther i Mariebo closter for^{de} Kiuse oc Kiusefang met sine ræte tilhøre at nyde oc beholde til ewerdelighe
| . . . . the wi nogher sigh met for^{de} gots ad beware uden meth for^{de} syst . . oc brøth . . . wilie, swo lenge ad bæthre
| . . . . haffue for^{de} confessor oc brother for^{de} Jess Henr. the pennige, the haffthe hanom lææt, først 40 lub. mark
| . . . . oc beholde schulde for sin fortæring oc umaghe, som han hauer hafft for then dele, tha
| . . . . the hanum engen gengel til for noger fortæring . . . . . afthe the x lødig mark, huilke han
| . . . . affthe the x lødig mark i stra . . oc . . . . som the haue hans breff . . thesse pennige . .
| . . . . halffmanets dagh ad gelde, som laghen . . . . . quorum omnium premissorum testimonium
| . . . . duximus appendendum. Datum et actum anno die et loco quibus supra, teste Iwano Foss justitiario nostro.

Perg. [med 1 Segl]; Paaskrift: . . . . . . super placitatione cum Jo. Hinrik . . . . . . bonis in Kyusæ. Maribo Kl. Arkiv (AM. XVIII, 3). Ovfr. gengivet bogstavret. [411

»Kong Erichs certificatie om viditzer, at Erich Jeszpersen har louligen kiøbt Liungørp i Horns herrit oc den testamenterid med sine arffvingers bevilgening til Mariebo i Laaland«.

[Orig. Maribo Kl. Arkiv.] Brudst. af Registratur (RA.), hvori efterfølger 4 Breve, se ndfr. Maaske = *ÆA. III, 285* (1424). [412

»Konungz Erichz domb emillan hr. Hans Willemson och Bonde Jeppszon angående deras twist om Balkar gård och godz«.

[Orig.] Specifikation, Acta privata Nr. 1682. [413

Sept. 21. Vi Erik Konge hilser Eder, som bor i Sæland. Det skal I vide, [at vi] første Sinde tildømmer Hr. Sten Basse R. . . . . . Thyngtwed og Boorppe i Tuze H., som han [købte?] af Oloff Billæ og af Cecilliæ, hans Moder, og forbyder vi *osv.* Datum Olstorp anno

. . . . . die Mathei, nostro sub sigillo ad causus, [teste . . . . justitiario] nostro.

Papir, nu i 2 Stykker, med Spor af det paa Bagsiden trykte Retterthingssegl. (RA. Merløse H. 2.) — Jfr. 6462. [414

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 15* se 4048, *18 L. 7*, se 4216, *25* se 4809, *31 L. 24*, *39 L. 14* se 4996, L. 15 se 5069, *59* se 4302, *115*. — Maribo: *ÆA. III, 257* (A 30), *253* (A 52), *263* (A 120), *267* (A 147), *277* (A 305), *278* (A 327), *338* (A 338), *295* (A 586). — Aalborg Frue Kl.: *ÆA. III, 69* (R 8). — Hundslund: *ÆA. III, 5* (A 19), *17* (A 146). — Vestervig: *ÆA. III, 137* (D 9). — Viborg S. Hans Kl.: *ÆA. II, 374* (J 2). — *Adel. Brevkister 43*, *149*, *154*.

Albrecht af Meklenburg, † 1412.

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 60, 72*, se 4724-25.

Bo, Bisp i Aarhus 1395—1424.

Dec. 13. Bispen til Borgemester og Raad i Aarhus.

Papir med Spor af Segl og Udskrift. Aarhus Bys Arkiv. LDipl. *Hübertz, Blik paa Aarhus 60.* [415

Registraturer: (Skanderborgske Registr.): *ÆA. I, 245* (M 50) med fejlt Aar 1441.

Henrik IV, Konge af England 1399—1413.

[1401] Maj 3. *Reg. 3049.* Papir (den nederste Del medtaget; derved Aaret forsvundet). Kongens Arkiv (RA. England A 1 a). — Efter Kancelliregistranten: *Rymer, Foedera IV, P. I, 3* (= *Pontoppidan, Ann. II, 289*). [416

Jens Ovesøn, Bisp af Odense 1400—1420.

Afladsbreve.

[Origg. Ellested, Dreslette, Ryslinge(?) Kirkers Arkiver.] Nævnte af Hamsfort: *SRD. VII, 234* (for de andre her nævnte kendes Aarstallene). [417-19

Nils Jakobsøn Lunge, Bisp i Strengnæs 1402—140..

Vi Niels Jæipsß Lwngæ Biskop i Strenggenæs har skødet . . . . Hr. Andirs Jæipsß, der kaldes Lwngæ, R., i Egedhæ, alt vort Gods i Folkeslof . . . . [med saa Skel, at Hr. A. Jæ]ipsß skal indløse dette Gods for 80 lybske Mk. af vor Broder Hr. Folmær Jæipsß. Fremdeles vederkender vi os fuldt [Værd derfor at have annammet]. Sig. nostrum . . .

Perg., udskaaret til Seglremme under 4655. LDipl. u. 1404 Nov. 1. [420

Registraturer: *Adel. Brevkister 9, 11.*

Innocens VII, Pave 1404—1406.

»Innocentius VII confirmat et approbat conventionem et concordiam factam inter episcopum Otthoniensem et monachos et clericos seculares post retintroductionem etc.«

Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. — Skal være Innocens VIII.

Elisabet af Brunsvig, Enke efter Hertug Gerhard 1404—..

[1410?] Juni 14. Fejdebrev til Kong Erik.

Koncept. Slesvig Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 99). *Danske Mag. 5 R. IV, 347.* [421

Peder Kruse, Ærkebisp 1410—1418.

Ærkebispens og Bisp Peder af Roskildes Vidisse af: *1401 Febr. 23: Svenskt Dipl. I, 16.*

Perg. [med 5 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Østergøtl. 8). *Svenskt Dipl. I, 16.* [422

Johan, Hertug af Meklenburg.

[1411.] Løftebrev paa Tjeneste og Hjælp.

Perg. med Hertugens Segl. Kongens Arkiv (RA. Meklenburg 20 b). *Svenskt Dipl. II, 439.* [423

— Gældsbrev for 500 lødige Mk.

Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Meklenburg efter 20 b). *Svenskt Dipl. II, 440*; dansk Udtog: *Hvitfeld IV, 211, Fol. 641* med Datum fra 5164. [424

Sigmund, romersk Konge 1410, Kejser 1433, † 1437.

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 17* se 6125.

Jens Anderssøn, Bisp i Roskilde 1416—1431.

Registraturer: Maribo: *ÆA. III, 301* (A 678).

Martin V, Pave 1417—1431.

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 73* se 5773.

Peder Lykke, Ærkebisp 1418—1436.

»Statutum Dn. Petri Lucke archiepiscopi, quod seniores canonici residentes optent prebendas meliores decedentium«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog i Kapitlets Registrant (1425) C, 10 b. [425

Lundebogen S. 73. Se 5509.

Kristjern Hemmingsøn, Bisp i Ribe 1418—1455.

144 . Febr. .. Cristiernus episcopus Ri[pe]nsis. Anno dni. mcdxl...i° fer. 4. post f. [Va]l[en]tini in capella b. virginis in ecclesia nostra cathedrali, n[obis] pro tribunali seden[tibus], discretus Johannes Olaui de Limeskow [ob] salutem anime sue et uxoris sue Dn. Ka[nu]to Petri perpetuo vicario altaris b. Lucii . . . . sub majori turri in ecclesia nostra Ripensi situati omne jus et proprietates per eum acquisitas in quadam curia sua et edificiis domorum lapidum et lignorum in fundo ecclesie Ripensis in par. s. Clementis ibid. ex opposito ecclesie fratrum

minorum in occidens situato constructis [ad] dictum altare scotavit, in quo fundo condam resideb[at Dn.] Esgerus pie memorie canonicus ...... Sig. nostrum cum sig. DDn. Henrici Stangbergh vicarii nostri generalis, Petri Johannis, Jacobi Friis, Petri Jacobi canonicorum nostrorum, Inguari ......, Asceri Olaui[8] germani dicti Johannis Olaui et Wilhadi nepotis ejusdem, civium Ripensium. Datum *etc.*

Perg. med [9] Segl: 1. G. 815 (løst); 8. Bomærke. Ribe Kapitels Arkiv (RA., Stiftskisten 1. Suppl. 43). LDipl. u. 1442 $^{21}/_{2}$. — Jfr. 7804. [426

Cristernus d[ei] gratia episcopus R[ipensis].
Premissa nostra dilectione cum sincero favore. Ke[re] ....
well till mynde, at paa then tiidh, h ....
tha screffue wy ether till, at wy h ....
præbendam canonicalem, som han hadhe, oc al ....
ue wy pa then same tiidh oc bathe .....,...............
Olefflß matte fa prebendam Janue, hu ......*...........
wy vare in capitulo, nu er han hiem ko ....
fore e .... uik[?] in capitulo oc wide ey annet ....
then h[ellige] kirke til wilie, ydermere æn e ....
hans h..... hob ... hanom stor engen sa ....
forf............... assignere hanom 1 ....
.... octav. ist ....

Brudst. af Papir med Udskrift: Honorabilibus viris DDn. N. .... totique capitulo Ripensi .... Ribe Kapitels Arkiv (RA. Danske Selsk.). — Ovfr. gengivet bogstavret. [427

Henrik von See, Bisp i Slesvig 1422—29.

Bispen lover Hertugerne af Slesvig, at de ikke skal skades fra Svavsted Slot.

[Orig. Slesvig Hertugs Arkiv.] Udtog uden Aar af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047 Bl. 163 (= *J. A. Cypræus, Ann. 363*). [428

Ulrik, Bisp i Aarhus 1424—1449.

Brevbøger: Aarhus Kapitel: *SRD. VI, 446.*

Adolf, Hertug af Slesvig 1427—1459.

Maj 9. *Reg. *5265.* [Orig. Slesvig Bys Arkiv.] *Staatsbürg. Mag. IX, 452.* [429

Eugenius IV, Pave 1431—47.

»Eugenius IIII annihilet litteras super uno hospitali cuidam sacerdoti datas inter monasterii septa sito«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. [430

Sjøberg, Saml. t. Skaanes Hist. 52 (*Reg. *5081*). Er intet Brev, men et Referat af alle Lunde Domkirkes Afladsbreve. Jfr. *SRD. VIII, 456.*

Jens Pedersøn, Bisp i Roskilde 1431—1448.

Maj 3. Bispens Testamente.

Perg. med 2 Segl: 1. G. 173; 2. G. 193; meget medtaget. Roskilde Kapitels Arkix (AM. XXXIX, 1). *Erslev, Testamenter Nr. 93.* [431

Johan Laksmand, Ærkebisp 1436—1443.

[1442] Sept. 21. Ærkebispen om Provsten [Peder Akselsøn]s Optræden.

Papir [med 1 brevlukkende Segl] og Udskrift: Capitulo nostro Lundensi detur hec. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA.). *Weibull, Dipl. dioc. Lund. III, 242.* [432

[1443?] *Reg. *5218.* [Orig.] Afskr.: Bartholin D, 849. *Dipl. Norv. VII, 406*; jfr. *Hvitfeld IV, 587 Fol. 802.* Sml. *Erslev, Erik af Pommern 496.* [433

Kristoffer af Bayern, Konge 1440—1448.

Forlig med Bispen af Roskilde om København.

[Orig. Lunde Ærkebisps Arkiv?] Udtog: *Hvitfeld IV, 660, Fol. 832.* [434

»Koning Christophers dom paa Joensgardt i Wedelby«.

»Item nogre godemends dom paa same gardt efter konings befaling«.

»Item et perme[*n*]tz vitne, at ther ey var kierdt eller klaget paa Jonsgardt i Wedelby«.

»Item tings vitne, at Per Nielßs oldefader ey myste syn fodt for Joensgardt i Wedelby«.

[Origg. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 187 v-188. [435-36 b

»Ith konning Christophers gaffue bref paa en grund och eyedom haffuer giffuet Suorte brødre orden til closthersted liggende i Helsingiør«.

[Orig. Aahus Hospitals Arkiv.] Registr. 1660 Nr. 14. [437

‚Kong Christophers (af Bayern eller den tredies) Pergamentsbrev, som konfirmerer 1) Kong Erics (af Pomeren eller den ottendes) Brev, som er udgivet under Guldstav udi det Skib[a], som kaldtes den store Ark, paa s. Olufs Dag anno 1414 [ɔ: 5478]; dernæst 2) de andre Breve, som tillige med dette, som foran staar, er registreret under Nr. 17‘.

[Perg. Nakskov Bys Arkiv.] Udtog i Registratur 1630: Afskr.: Thott Fol. 730, Bl. 76. Henvisningen gælder Privilegierne 420, 622, 1298, 1520. [438

a) Afskr.: skil.

Reg. 3661.* [Orig.] Afskr. fra 18. Aarh. med Aar: MCD: LDipl. 1443 Januar; RA. Klevenfelds Nobilitationsbreve. *Paus*, *C. Ulfeld I, 2*; *Hofman*, *Efterretn. II, 218* (begge Steder med Aar 1440; Kongens Titel viser, at Brevet tidligst kan være fra 1442). — Jfr. Udat. 569. [439

Maj 1. Vi Cristofer Konge hilser alle i Fyn. Vider, at for os lod velbyrdig Egerd Fritle R. læse: 6496. Thi tildømmer vi ham

den Rettighed, som er ham skødet i forskrevne Skove i Wroskoff og paa Bordese Mark og forbyder vi *osv.* Sig. nostrum. Datum castro nostro Alholm die Philippi et Jacobi, teste ad causas[!] Johanne Thorberni justitiario nostro.

A. Perg. med Retterthingsseglet. (RA. Skam H. 6.) LDipl. u. 1441 1/5. — **Aa.** Vidisse af Prior Nielss Hansß o. fl. 1489 Juni 22 (Mand. før Joh. bapt.). RA. Personalh. Saml. p. Papir, Bent Bille Torbensøn. [440

Registraturer: Roskilde Bisp: *ÆA. III, 359* (R 1). — Antvorskov: *ÆA. IV, 255* (XVII, 7). — Maribo: *ÆA. III, 259* (A 52), *266* (A 156), *271* (A 227). — Vestervig: *ÆA. III, 137* (D 9). — Øm: *ÆA. I, 257* (P 1 med Aar 1542!).

Tuve Nilssøn, Ærkebisp 1443—1472.

»Et biscop Thuis bref om s. Olufs kirke at ligge thil Helne kirke«.

[Orig. Lunds Allehelgens Kl. Arkiv.] Klostrets Registratur 1559 (RA.). [441

Kristjern I, Konge 1448—1481.

Forbud mod ulovlige Havne, Forprang og Landkøb.

[Orig. Rudkøbing Bys Arkiv.] Udtog i Extrakt af Byens Privilegier ved Byfoged Diderik Brochenhuus, indført i et Thingsvidne af Rudkøbing Bything 1670 Dec. 6: Byens Arkiv. *Rasmussen, Rudkjøbing 37* (hvor der for: Christopher skal læses: Christiern). [442

*Reg. *4203.* [Orig. Rudkøbing Bys Arkiv.] Udtog med Aar 1410, hvori som Udsteder anføres: Kong Christiern: Kopi af Byens Privilegier, indsendt 1648: RA. Danske Kanc. Samme Udtog: Kopi af Byens Privilegier, attesteret 1704 Juni 28: Kristiania Universitetsbibl. 4to, 173, og kopieret i Rudkøbings Kopibog 1695—1728 Bl. 79 (Byens Arkiv), hvorefter: *Rasmussen, Rudkjøbing 54*[a]. — Anført i en ‚Kort Extrakt paa Rudkøbing Bys Privilegier og Friheder‘, indlagt i Kopien 1648, med Dagsangivelse: Mand. efter Sønd. Jubilate[b]. [443

a) I Anm. angives urigtig, at der i Kopibogen som Udsteder anføres: Christopher.

b) Under samme Dag 1522 har Kristjern II udfærdiget et Brev til Langelands Indbyggere angaaende Rudkøbing (*Rasmussen 56*); maaske hører det ovenanf. Brev da til dette Aar.

Forskellige Udstedere 1401—1450.

Sept. *Reg. 2739* = *3738.* **A.** Perg. med [12] Segl: 1. A. 1082 (Brudst.); 6. Liv 4 (Bild). Kongens Arkiv; *ÆA. I, 4* (RA. Vrads H. 3). *Molbech og P. 7* (S. 8 L. 1: Marti*n*; L. 2: i *Thrætsk*ogh i; L. 3: Ylwi*th*; L. 5: gardh i *Wrskogh i then samme sokn.* Item; L. 7: sokn. *Item een ødhe gardh i Tørstingh* sokn; L. 8-9: sokn. *Item fyræ ødhe gardhe i Folriis synnen bækken*; L. 10: nor*dhen bækken i* Græstorp *sokn*; *Item twa bygde gardhe i Wingwm* i Græstorp sokn; L. 14: mik *aff fornempde myn* nadighe[a]). — **Aa.** Vidisse 1475 Sept. 17: RA. Vrads H. 51. [444

a) Udfyldt efter Vidissen.

*Reg. *4157.* Perg. [med 4 Segl]. Senere i Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 155 a). *Molbech o. P. 398*; *Danske Mag. 3. R. V, 88.* [445

*Reg. *4248.* Perg. med 10 Segl: 1. Lxxij 43; 2-6. Lxxv 6-10 (Limbek); 7. Flensborg By; 8-9. Lxxv 14, 11 (Limbek); 10. A 981. Kongens Arkiv; *ÆA. I, 20* (RA. Slesvig 24). *Dipl. Flensb. I, 204.* [446

[**1415?**] *Reg. 2917**. **A.** Perg. med 8 Segl: 1. G. 168 (Lodehat); 2. G. 972; 3. A. 1043 (Lunge); 4. A. 932 (Lunge); 5. A. 1045 (Rosenkrans); 6. A. 1044 (Bjørn); 7. A. 899; 8. A. 849 (S' DITLEVI SCHINKEL). Kongens Arkiv (RA. Slesvig 26). *Antislesvigholst. Fragm. XIV, 85.* — **B.** (blandt Udstederne er her Bispen af Slesvig stillet forud for Bispen af Roskilde, medens Prebern Podbusk er udeladt). Perg. med 7 Segl: 1. G. 972; 2. G. 168; 3-6. som **A**; 7. A. 849. Kongens Arkiv (RA. Slesvig 27). [447

[**1423.**] Procesindlæg fra holstensk Side.
Kopi af den opsnappede Orig.: Kongens Arkiv (RA. Slesvig 61 b). *Danske Mag. 5. R. IV, 347.* [448

[**1426—27.**] *Reg. *4789.* Perg. med Lüdeke Blüchers paatrykte Segl. Kongens Arkiv (RA. Hansestæd. 33). *Jahn 86*; *Hanserecesse VIII, 74*; jfr. *Hvitfeld IV, 405*, *Fol. 727.* [449

[**1428, Sept. 12—19.**] Artikler, forelagte ved Fredsmødet.
A. Papirsrulle, sammensat af 7 sammensyede Stykker; bagpaa: The articule, som myn herre lot forkundighe i Niköpink for hertug Wilhelm æmot stætherne anno viij infra octavam nativit. b. virginis. Kongens Arkiv (RA. Hansestæd. 44 a). *Hanserecesse VIII, 338.* — **Aa.** Optaget med nogle Ændringer og latinsk Referat i Randen i Udat. **451.** [450

1428, Sept. 12—18. *Reg. *4843.* Tre sammenhørende Papirsark. Kongens Arkiv (RA. Hansestæd. 44 c). *Hanserecesse VIII, 336*; dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 461-74*, *Fol. 750-55* fra Ordene: Det er sanden (urigtig anbragt under 1430 og i umiddelbar Fortsættelse af *Reg. *4878*). [451

[**1430, Aug. o. 10.**] *Reg. *4878.* Papirrulle af 2 sammensyede Stykker; Paaskrift: Tractatus processuum in Nicøpunk Falstrie cum civitatensibus anno 30 circa[a] Laurencii per Dn. Gosswinum collecti. Kongens Arkiv (RA. Hansestæd. 44 b). *Hanserecesse VIII, 507*; Oversætt.: *Hvitfeld IV, 456-61*, *Fol. 748-50* (om denne Gengivelse se *Reg.*, *anf. St.*). [452

a) *Hanserec.* læser urigtig: tercia.

[**1430.**] *Hvitfeld IV, 477, Fol. 757.* Se 6466.

[**1435 Okt.**] Svenskernes Klagepunkter mod Erik af Pommern.
[Orig. Kongens Arkiv.] *Hvitfeld IV, 576, Fol. 781.* [452a

[**1436—37.**] Meddelelse til Kong Erik om Skaaningernes Ønsker.
[Orig. Kongens Arkiv.] Samtidig Afskrift: Statsark. i Stettin. *Hude, Erik af P.s Afsættelse 1.* [453

[**1438.**] Jens Torbernseus Genbrev paa Kalundborg.
[Orig. Kongens Arkiv?] Notits i Fru Jytte Gyldenstjernes Slægtebog (RA.) S. 23: ‚Hr. Jens Thorbensen var Kong Erichs Raad, og han ant-

vordede ham Kallundborig med al sin Skat, der han drog af Danmark, som Hr. J. T.s eget Brev lyder (det vi endnu haver), som han har skrevet af Slottet, at han vil det ikke antvorde fra sig, før den kommer, som Griffen fører, eller nogen af hans egen Herres Blodsforvandte, og holde Slottet saa længe, at han havde ikke mere Underhold til Folk end »brødescher«'. [454

[**1439**.] *Reg. 3638*. Hvitfeld IV, 633, Fol. 821.* Se 7019.

Sept. 14. Jeg Jon Wifferdhsß a. w. har gjort Mageskifte med Kong Cristiern og Kronen i Danmarck om en Gaard i Asedorp (Michel Nielssøn) og Gamble Wadz Møllested i Aaleborgh Len i Asedorps S. i Hindzstedhe H., som jeg og Kronen tilsammen havde, i saa Maade, at Kronen skal beholde förskrevne Gaard i Asedorp til evig Tid og jeg forskrevne Møllested, som det Brev udviser, jeg har derpaa af Kongen. Mit Indsegl. Datum in Calundeborch 1408 [!] die exalt. crucis.

Perg. [med 1 Segl]. Kongens Arkiv (RA. Nørrejyll. 197). [455

*Reg. *4818.* Papir (Afskrift eller Koncept?). Slesvig Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 97). *Dipl. Flensborg. I, 380.* [456

[**1433?**] Responsum afgivet af Gregorius Heymburg o. fl. i Anledning af, at G[erhard] i Septbr. [1432] havde ægtet A., der d. følgende 16. Jan. fødte et Barn, som hun paastod var G.s.

Perg. med Underskrifter og Segl. Slesvig Hertugs Arkiv (Gem. Arch. XVII, 25). Bør trykkes i sin Helhed. [457

»Der bischoff und capittel zu Schleswig ubergeben herzogh Adolff das jus patronatus der kirche zu Lecke in Karherde, 1498[!]«.

[Orig. Slesvig Hertugs Arkiv.] Udtog i Registr. over Gem. Arch. 1598 VIII, 8, = Registr. 1671 V, 18 (*Falck, Samml. III, 211*) = *Westph. IV, 3191* (Nr. 116). [457a

Vi Anders W. og Anne Seuid Nielsß Datter, som Landsdommer er paa Borendeholm, har til Leje af Kapitel i Lund deres Gods paa Borenholm og i Godset ingen Rettighed at have anden, end vi har af Kapitlet, hvilket Gods efterskrevet staar: 1 Gaard i s. Botulphi Sogn og 3 Fæster i samme Sogn, 2 Fæster i s. Jacobi Sogn, 1 Fæste i s. Clementis Sogn, 1 Fæste i vor Frue Sogn vestre og 1 Fæste i s. Pauli Sogn, som Seuid Nielsß har haft før os, med saa Skel, at vi skal give hvert Aar 4 lødige Mk. gæve Penge i Skone for Landgilde, Tæjer, Skat og andre Redsler paa hellig Kors Dag om Høsten betale skullende Kapitlet i Lund. Item skal vi ej afhænde noget af Godsets Tilhørelse eller for Forsømmelse lade bortgaa Ager eller Eng, Holdspenge eller hvad det være kan. Item skal vi ej Godset til anden Mand pantsætte, forlene eller vort Brev sælge, Kapitlet til Skade, og ej modsætte os Kapitlet i nogen Maade til Urette, saa

fremt vort Lejemaal skal blive ved Magt. Item naar vi er »affledne« baade, da skal Godset bygt og besat, som det da findes, igenkomme frit til Kapitlet. Jeg Anders W. hænger mit Indsegl neden for dette Brev, bedende flere gode Mænd, at de og saa gør, som er[!].

Perg. [med 3 Segl]. Lunde Kapitels Arkiv (SvRA., Odaterade pergamentsbref från 15. seklet). [458

Jeg Magnus Eriksß af Løuestatha a. w. er skyldig hæderlig og ærlig Olaff T[rv]utsß af Klabarpp a. w. 8 engelske Nobler med deres fulde Vægt, for hvilke jeg pantsætter ham min Gaard Bedhinge litl[e] i Wæ[mu]ndis H. (Anders Hagonsß, ..tan[a] Grot og 2 Pd. Korn); denne Gaard skal Olaff Trvutsß have i sit Værge og mægtig være at oppebære, hvad det rente kan, og i og udaf at sætte for et brugeligt Pant, saa længe at Gaarden afløses ham, og Løsningsdagen skal være Søndagen efter Paaske hvert Aar, og naar Gaarden skal genløses, skal Landgilden følge Hovedpengene. Medb. af gode Mænd Henrik Gagge i Farabek a. w., Hanes[b] Nige[ls]ß i Ass[cer]atorp[c] a. w., Age St[a]r i Skaperse a. w. og [Per[d]] Karlsß hans Broder a. w.

A. Perg. [med 5 Segl]. Senere (jfr. 1472 $^{14}/_{8}$) til Lunde Kapitels Arkiv (SvRA., Odaterade pergamentsbref från 15. seklet). — **Aa.** Afskr.: Lundebogen S. 181. — Jfr. 6766. [459

a) Lundebogen: 18. *b)* Sstds.: Anders. *c)* Sstds.: Asarathorp. *d)* Saaledes Lundebogen.

»Scotatio bonorum in Werpinge facta Dn. Nicolao Gregorii canonico«.
[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Registratur 1425, O 1, 1. [460

»Testamentum Nicolai Papæ canonici«.
[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 1596. [461

Dec. 8? »Sancti Pädhers closter conventz mageskiffte medh capitelet i Lund foröfwadt sålunda, att capitelet bekom 2 gardar i Henningstorp i Brokarp sochn for een gård i Errorp be[d] Heerszløf sochn, dat. ipso die commemorationis[a] Mariæ«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 103 (her indført mellem **4521** af Aar 1402 og **4660** af 1404). [462

a) ɔ: conceptionis?

Juli 24. »Ifwar Axelson riddares uppå Hæridtzløf wederkienslo skrifft sigh hafwa til leiies af Lunde dombkyrckios diægn sex gårdar liggiandes i Ystædh, dat. vig. Jacobi 1408«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Specifikation, Domkirken Nr. 141. — Aaret urigtigt; Iver Akselsøn blev først Ridder under Kristoffer af Bayern. [463

[**1425** el. **1431**] **Aug. 29.** Herlow Nielsß R. Landsdommer i Sielend, Cristiern Bisp i Ribæ, Laurentz Degn i Roskilde, Vicke van Vitzen af Wæmetoffte, Pær Taa, Anders Jensß af Aas, Pawell Byllæ, Otte Fos, Henneke Botzendale, Jep Jensß i Søthorp, Jep Scriuere og

Gerike Dyækn. For os paa Siælentzfare Landsthing Johannis bapt. Dag decollat. var Bisp Jens i Roskilde og lod læse to Breve med hele Segl: **5093, 5147**. Vore Indsegl. Givet *osv.*

Papir [med 7 Segl]. Roskilde Bisps Arkiv (RA.). — Kun i 1425 og 1431 faldt 29. Aug. paa en Onsdag, Landsthingsdagen. [464

Jeg Niels Knwtzson[1] i Swanæholm R. har laant 20 lødig Mk. i lybskæ Skillinger af Hr. Morthen Jensß, Kannik i Roskilde, hvilke Penge tilhører s. Johannis bapt. Alter i Lwtz Kirke, som han nu har i Værge, at betale inden Paaske. Betales de ikke inden forsagte Tid, pantsætter jeg ham paa Klostrets Vegne en min Gaard i Rørbec (..... ...., 3 Pund ...) .... Sig. meum cum sig. DDn. ....

Perg. med 4 Segl: 1. Bxij 9 (Panter); 2. G. 194; 3. G. 276 (Baden); 4. G. 278 (Rosengaard). Roskilde Kapitels Arkiv (Johannes Alter) (AM. XXXIX, 7). [465

Juli 10. *Reg. *4896.* [Perg. Københavns Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. foran 1430. *Kbhvns. Dipl. II, 55.* [466

*Reg. *5073.* Perg. [med 7 Segl]. Senere (jfr. 1434 $^{6}/_{12}$) til Kbhvns. Kapitels Arkiv (RA. Danske Selsk. Membr.). *Kbhvns. Dipl. II, 63.* [467

144 . Marts 12. Jeg Didrik Kremer Borger i Køpenhaffn har solgt beskeden Jepp Thorstansøn Borger sstds. en Gaard, Hus og Jord, som min Rettighed er i Længde og Bredde, i Køpenhaffn i Vor Frues S. i Køtmanger Boder sønden næst den Gaard, Jes Laurissøn iboede, hvis Sjæl Gud have, norden næst s. Ghertrud .... Hanssøn nu bor, og oppebaaret [fuldt] derfor. Mit Indsegl, bedendes gode Mænds Indsegl: Marten Nielssøn .... Fyr, Magnus Kok, Jens Laurissøn, Claw[s] Brus, Borgere i Køpenhaffn. Givet og skrevet i Køpenhaffn anno dni. MCCCC quadrag. ...... die Gregorii.

[Medtaget Perg. Senere i Københavns Kapitels Arkiv.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. foran 1440. [468

»Literæ episcopi Othoniensis, quibus docet omnes excommunicatos esse. impetrantes literas regales contra libertates et privilegia monasterii«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. [469

»Item literæ episcopi Otthoniensis, quod festum b. Annæ celebretur dupliciter sequenti die post festum b. apostoli in ecclesia tantum«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: Kall 8vo, 668. [470

»Schødebref af Hans Biørnssøn paa 11 manszel jordt liggendis paa Brylle mark«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, **Bl. 94, her umiddelbart efter Udat. 238-40.** [471

»2 skødebref paa hues gotz closther haffuer uthy Wbberudt sogen liggendis, som Gotzsckallck och Henningh bymandt skøtte for^{ne} gotz och eydom til for^{ne} s. Knutz closther paa Niels Perssens vegne, som bode y Lantheholtzen.

Item hos samme tuende schødebref findis for^{ne} Niels Perssens medtfylge breffue paa for^{ne} gotz och eydom.

Item et vidisze offuer 3 breffue, huilke første bref thet indeholder skøde och maglagsbref paa thet gotz, s. Knutz closther hagde uthi Synderjudtlandt y Tyurtofftheherrit y et, som kallis Knutth, for then eydom, som closther fik y Wbberudt til maglag ther emodt. Item y thet andet bref indeholder et gienskøde, som Hartuiigh Lembell [!] skøthe til closther igien, som for^{ne} closther tilforn hagde giffuit for Vbberudt. Item 3 bref indeholder, at for^{ne} gotz y Knut y Fielstruppe sogen kom tilbage igien til closther vedt en af closthers broder, som hedt broder Anders«.

[Origg. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 96 v. [472-75

»Anders Gedts skødebref paa then eyndom, closther haffuer y Aaswm by, huilken eydom closther fik af for^{ne} Anders Gedt til maglag for noget andet gotz y Dauinde liggendis.

Item tingsvitne af Aasumherritsting om hues tretthe ther war emellom her Jahan Biørnssøn och prior til s. Knuth paa nogen jordt, som for^{ne} her Jahan lodt indthegne paa Aaswm gade emodt lagen, och haffuer sandemendt giorth theris toug ther paa«.

[Origg. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 101. [476-77

»Skødebref af Tyggi Mus paa alt thet gotz, som handt hagde uthy Tockerop, som handt skøtthe til s. Knutz closther uthy Otthens.

Item andet skødebref paa samme gotz i Tockerop udtgiffuet paa Fynbo landtzting«.

[Origg. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 108 v. [478-79

»Skødebref af her Anders Tyckessen paa en gaardt y Østerop.

Item endt et skødebref paa samme gaardt udtgiffuet til tinge.

Item 2 andre bekendelsebref af thennom, som solde for^{ne} her Anders for^{ne} gotz.

Item et bref paa for^{ne} gaardt och skofskyfthe, at Niels Matssen y Daustrup solde for^{ne} her Anders Tyckesß for^{ne} gaardt och skofskyfthe medt syn tilliggende«.

[Origg. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 108 v. [480-84

»Skødebref af Folmer Skinkel paa en gaardt uthy Skalkendrop liggendis«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 111. [485

»Skødebref paa en gaardt y Refsuinninge, som her Niels Laurissen ridder gaf til closther.

Item endt et skødebref paa en gaardt y Vinninghe, som for^{ne} her Niels Laurissen magskyfthe medt closther«.

[Origg. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 111. [486-87

»Skødebref paa en gaardth uthi Wiilholm, som nu ligger y Biirkynghe by, af Wncker Karlssenn, som hand skøtthe til closther paa Bieriigherrets tiing«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Poulsens Registrant 1548, Bl. 113. [488

»Anders Tommessens orsagebref, at handt gaf capittel ledig och løs for 20 mr. purt sølf, och tog biscopen y Fyen och hans eptherkomere igien y stedit.

Item Per Nielssen kallis Beyere bekender seg ingen rettighet at haffue y closthers eyedom paa Hintzholm«.

[Origg. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 115 v, her umiddelbart efter Udat. **270**. [489-90

»Et forligelsebref emellom prior Gerth och Claus Skinkel til Lammehaffue om tretthe, thenom emellom war om nogen jordt liggendis paa Rynkeby marck, om hvilken tretthe bisp Nafne forlicthe thennom medt flere gode mendt uthi saa maade, at for^{ne} Claus Skinkel schulle aldrig befatthe seg medt for^{ne} eydom y nogre maade«.

[Orig. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 117. [491

»Item vidisze af Astridt Tyggissens ridders testament paa 2 gaarde, som handt gaf til closther uthi hans testamenthe, liggendis uthi Aalszboo.

Item Wnckers Karls ridders testamenthe paa en gaard y Rørupe liggendis, som handt gaf til closther for sit leggerstedt«.

[Origg. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 123. [492-93

»Skødebref af Borquardt Lambbek paa en gaardt y Bubel liggendis.

Item dombref af biscoppen her uthi Fyen met flere gode mendtz paa for^{ne} gaardt.

Item Danmarkis rigens radtz dombref paa for^{ne} gaardt.

Item breffue paa indtførsel och dom paa for^{ne} gaardt«.

[Origg. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 124. [494-97

»Magskyfthebref emellom closther och Iuer Torstenssøn paa en jordt y Anstedt liggendis.

Item maglaxgbref emellom closther och Iuer Torstensszøn paa en toft liggendis y Anstedt synden optil closthers gaardt«.

[Origg. Odense Knuds Kl. Arkiv.] Kr. Povlsens Registrant 1548, Bl. 129 v. [498-99

[**1424.**] »Skiødebref, at her Anders Brock skiøtte for^{ne} her Jon Perß thet for^{ne} gots i Synderness«.

»Item Jahan Skeeldes bref, at han gaf for^ne^ her Anders Brock fuldt macht at skiøde same gotze«.

[Origg. Senere i Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 35v. mellem 6143 og 6134, med hvilke de hænger sammen. [500-01

»Frue Ingerdtz skiøde af Høgegardt paa Grenegardt, Østherhusze, Hwmlegardt, Vesthergaardt, Østhergardt och alt hennes gots i Fiskerhusze och alt hennes gots i Biarthe och alt hennes ødhe gots i Eltang sogen, item alt hennis gotz i Skierbeckby i Tafløø sogen och en gardt i Eltangby, it. en gardt i Bramdrop sogen«.

»Item eth vidisse af for^ne^ skiøde bref, udgiffuet i Ripe etc.«

»Item eth andet for^ne^ frue Ingertz skiøde paa alt hennes gotz udi Bryskherrit, fyrst 9 bygede garde i Strandhwsze met hennes ødegots ibid., it. Grenegardt och 3 gaarde i Bierthe met hennes ødegots ibid. undtagen $^1/_2$ otting jordt, it. en gardt i Eltang met alt thet gotz, hun ther hafde, och en gardt i Bramdrop, it. en gardt i Skierbechby met en toft och alt thet ødegots, hun ther hagde«.

»Item eth vidisse af for^ne^ skiøde bref och af her Jens Skrams bref, ludendis paa 2 otting jordt i Eltang, udgiffuet udi Ripe«.

[Origg. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 143-143v. Hænger sammen med 6838, der registreres lige efter. [502-05

»Her Jens Skrams ridders skiøde paa 2 otting jordt udi Eltang sogen, som han skiøtte Niels Wogenß«.

[Orig. Senere i Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 144v. — Vidisse heraf, se Udat. 505. [506

»Henrick Anderßs stadfestelse paa en gardt i Eresøø och en i Wlleropby, som hans broder Twe Gomß gaf til capittel, och hans egen skiøde paa alth hans gotz i Herslef och udi Eltang sogen ligendes«.

[Origg. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 190. — Jfr. 6857. [507-08

»Eth tings vitne, at Jahan Erickß hagde for^ne^ gots [*i Eresøø*] ulast udi syn hefdt och fri besidelse, saa lenge han leffuet«.

»Item eth panthebref met vilkor paa alth Edel, Erick Nielßs eftherleverske, hennes gots i Eresøø«.

»Item konning Ericks dombref paa gots i Eresøø, som Hermen Iffuerß och her Magens Mwnck om trette«.

»Item eth tyske panthebref, at Hermen Duick och hans søn haffuer panthesat for^ne^ Hermen Iffuerß alt theris gotz udi Eresøø«.

[Origg. Senere (jfr. 5684) til Ribe Kapitels Arkiv.] Reg. 1553 Bl. 190v-191, her umiddelbart efter 5684. [509-12

»Her Strange Nielßs af Nørholm skiftebref, at han haffuer mageskift til capittel Gwmmismarck i Sneom sogen, alt hans rettighedt ther inden, och fanget til vederleg Korsgardt i Skierne sogen etc.«

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 224v. [513

[**1408?**] »Her Niels Krags ridders och hans hostrues frue Elnes skiøde paa Ryberggardt och 12 gaarde i Velling sogen och paa Lydbeck-

gaardt och en mølle udi Hee sogen, item en gardt i Stadel sogen udi Medelby«.

[Orig. Senere i Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 270, hvor bagefter **5011**. [514

[**1449?**] »Tvenne Jes Jepsens skiøde breffue af Rosthyffue paa gots i Welling sogen, som er en gaardt i Coxstrupby, en gardt i Klapdrupby, en gardt veth Elkier och en gaardt paa Wennerholm, item en gardt i Lambeck i Leem sogen och alt hans rettighedt i Hingherrit met forstrand och andet etc.; for thet gots gaf her Anders Brock vederlaf, som breffuene udviser«.

[Origg. Senere i Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 273 v. [515-16

»Frue Maryne Jensdotters skiøde paa Brendgardt, Bieregardt oc Damsgardt i Ryndom sogen och alt hennes rettighedt i Anders Orms gots«.

»Item forne frue Marynes skiøde met hennes søns Mauritz Nielßs samtycke paa eyndom paa Ryngkiøbings mark, Ryndom mark och enge och 3 bygestedt i Ryndom sogen undtaget en gaardt i Noo«.

[Origg. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 277, her efterfulgt af Udtog af **7150**, **7264**, **7095**. [517-18

»Her Cresten Frelles skiøde paa thet hus, boder och jordt paa Meeldam paa then syndre side gaden, nest vesten gamel Jon Suder, fra gaden och neder til aaen«.

»Item her Clawes Crestenßs archidegens bref, at han haffuer panthsat Kordt Stercke en jordt ligendis paa Meeldam, som Nis Pouelß Smedt paa bode, som skylder arlig 5 mr. ₰«.

»Item forne Kort Sterckes bref, at han oplader capittel bode forne panthebref och jordt, ligendis østen och synder nest veth møllebroffuen«.

[Origg. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 381. [519-21

»Eth panthebref, at Michel Hworn haffuer panthet her Anders Brock thet hus och jordt, som er nu scholehus i Ripe«.

[Orig. Senere (jfr. *Kinch, Ribe I, 611*) til Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 387. [522

»Eth panthe bref, at Kathryn Jenskone haffuer panthesat her Jens Persß canik hennes gardt for 40 mk., som strecker seg af Grønergade och til Normantzgade udi syn lenge«.

»Item eth skiøde bref, at forne Kathryne siden haffuer soldt och skiøt forne her Jens Persß same gaardt«.

»Item hennes datthers Alike Erlandz fuldbyrdt och samtycke met tvenne breffue[a] paa thet panth oc skiøde, som hennes moder hagde giordt forne her Jens Perß«.

»Item eth bref, at Pouel Tyman hennes broder oc forne Alike Erlands hafde unt forne Karen Jenskone at panthe, sæle och afhende same gardt, hwem [*hun*] ville«.

»Item biscop Peders bref, at forne Karen Jenskone hagde loflig bewyst, at forne gardt war loflig lafboden«.

»Item eth papyrs bref, at hun self fyrst oc siden hennes broder Pouel Tideman hagde loflig lafboden forne gardt«.

»Item Jahan Erlandßs skiøde paa en stenhus och jordt och nyyboder, som hans oldemoder hagde tilforne skiøt her Jens Perß met jordens lenge och brede veth bode gader«.

[Origg. Senere (jfr. 1419 $^{8}/_{9}$) til Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 393-393 v.; herefter følger 5801. Af den her registrerede Gruppe Breve er en Orig. paa Papir bevaret i Brudstykker med Katherine Jenskones Segl: RA. Topogr. Saml., Ribe Bispearkiv; det er rimeligvis det første, men Brudst. oplyser ud over, hvad der staar i Registraturen, vel intet andet end at de 40 Mark var lødigt Sølv. [523-30

a) Det ene af disse er vistnok 5605.

»Eth bref, at Wilkynd Pixsten var en fri mand«.

[Orig. Senere i Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 407 v. [531

»Her Hans Ryges bref, at han framdelis haffuer skiøt capittel for[ne] toft«.

»Item frue Thale Porszes skiøde paa same jordt«.

»Item Hans Flammyngs panthebref paa for[ne] toft met vylkor«.

[Origg. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 417, her umiddelbart efter 4647 og 6327. [532-34

»Her Niels Kallißs skiøde paa same gaardt«.

[Origg. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 420 v., anført mellem 5669 og 3402. [535

»Thames Lodwigßs skiøde paa en toft i Sudergade«.

»Item Giødy Baghes borgmesthers i Ripe skiøde paa en toft, som liger til forne gaardt[a]«.

[Origg. Ribe Kapitels Arkiv.] Registr. 1553 Bl. 420 v. [536-37

a) „For[ne] gaardt" henpeger, synes det, til den Gaard, Niels Kallisen gav Kapitlet (jfr. 5569).

[144 . Aug.] Vi Lasse Æbbesøn Foged paa Aalborghuus, Morten Laurensøn Sparch Domprovst, Jens Ingvorszsen Præst, Mathis Broch, Pæter Nielsøn, Ingvor Pæthersøn og Sven Orning, Raadmænd i Aalborg, og Buddi Hagensøn i Hasseriis saa Aar MCDXL Mand. før Laurense Dag paa Aalborg Bything, at Hr. Thorlau Bisp i Viborg fik et Thingsvidne af 8 Dannemænd: Erik Nielsøn af Brodskov, Palle Jensen og Jon Wiffertsøn, VV., Jens Petersøn, Erich Jensøn, Neels Lauridssøn, Nis Verre og Mikkel Smeth, Bymænd i Aalborg, hvilke vidnede inden 4 Stokke, at Broder Niels Mauridsøn, Abbed i Witskøfle Kloster, inden 4 Stokke paa samme Dag paa sit Klosters Vegne skødte Bisp Thorlaff og hans Domkirke Klostrets Gaard sønden ved s. Bothels Kirkegaard og et Jordsted uden Vesterport i s. Peters S., Sondre Alstorp og alt Alstorp Fang og 1 øde Gaard i Hasseriis i s. Pethers S. med al forn. Gaardes og Gods' Frihed, Privilegier og Tilliggelse .... Møllested med Dam og Damsbaand, og vedkendte sig at have fuldt igen fanget derfor. Vore Indsegl. Givet *osv.*

[Orig. Viborg Bisps Arkiv.] Bircherodsk Afskr.: LDipl. foran 1442. [538

Ik Luder Leoyow hebbe myne vulkomen noghe kreghen vor 100 stedermark, alse to Lubeke unde to Hamborch gengghe unde gheue synt, vor dat ghut, dat ik to pande hadde van Clauwes Krunckop; dar hebbe ik myne vulkomen noghe vore kreghen van Anders Iuersone vor dat ghut, yn Angghel licht, Satropholme yn Satrop kerspel yn Struxstroppe H.; vore dat ghelt late ik em leddich. Myn ingeseghel myt anderen bedderuen luden alse Hennike Crumedick anders heten Wittekop, Tymme Crumedik syn broder.

Perg. [med 3 Segl]; Paategning fra 15. Aarh.: Littera recognitionis Luderi Lugow super bonis in Gammelbu. Senere (jfr. 8017) til Slesvig Bisps Arkiv (RA. Gottorpske Membr. Fasc. 17). LDipl. u. 1435. [539

*Reg. *5215.* [Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Afskr. uden Datum: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 119.* [540

Sept. »Magni Badz landzdommares i Skåne medh flere andra fornämblige mäns uthgifne wettnesskrifft innehållande Lars Olsons effterlefverskas åth prioren i Bosiø gifne skiøtebreef på 4 gardar och 1 fæsta i Botariid i Trænæ sochn, dat. løgerdagen før Michaelis dagh 1440«.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Specifikation, Bosø Kl. Nr. 143. — Aaret urigtigt. [541

. . . . miger, Petrus
. . . . encius persona ec-
. . . . ernam. Universis et sin-
. . . . videncius per presentes
. . . . stum sancti Johannis ante
. . . . ne memorie quan-
. . . . libus et immobilibus
. . . . tus Magnusß quondam
. . . . pluribus fidedignis
. . . . viro domino Kanuto
. . . . uit acceptante
. . . . etens sublevasse
. . . . scripto duximus
. . . . sigilla nostra presentibus
. . . . stes.

[Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Afskr.: Klostrets Brevbog Bl. 3 v., bevaret i Brudst. (RA.). [542

Laurencius Gudhberni, decanus in Willandzherret, Petrus Jacobi, plebanus Aoosiensis ecclesie, Johannes Swenonis et Johannes Andree, presbiteri conventuales monasteriorum Tummathorp et Bækkiæscogh. Constare volumus, quod Petrus dictus Ædemaat falsam coram Dn. archiepiscopo deponens querimoniam persvasit cuidam juveni cognato

suo, ut si contingeret eum mori de infirmitate, quam protunc habuit et de qua jam convaluit, Dn. electo monasterii Bækkis, pro eo quod ipsum super violenta prati monastici sectione secum contumaciter contendentem solo et levi percusserit ictu, mortem suam mendaciter imputaret. Misit igitur predictus electus nos ad eundem juvenem, cui cum primo loqueremur jacuit per astutiam more vulpis mutum se simulans, sed tandem os recenter aperiens publice confessus est, quod dolorem, unde infirmaretur, haberet intrinsecum, addiditque malitiose secundum persvasionem Petri dicti Ædemaat de turpi mendatio quampluries convicti se etiam de levi verbere, quod de manibus electi susceperat, infirmari. Quapropter brachium ejus, in quo se lesum fatebatur, examinavimus, quo cautius et diligentius examinato, nec unum quidem signum invenimus lesionis. Sig. nostra.

[Orig. Bækkeskov Kl. Arkiv? (siden hos Jens Rosenkrans).] Afskr.: Bartholin H, 526. [543

Yda Pettersdotters Pantebrev paa Gyretznäs.
Lars Petterson oplader samme Brev til Tommarp Kloster.
[Origg. Tommerup Kl. Arkiv.] Vidisse 1413 Maj 27 (5258). [544-45

[1417.] Sincera salute *etc.* Beder jeg Eder, Hr. Hæning Cabel R., Hr. Hanis Kesing Præst, Stich Porsse a w. og Frøtbørn van Haghen a w., at I sætter eders Indsegl for det Brev, jeg giver Brødre og Søstre i Skæminge Kloster i Laland paa 2 Gaarde, 1 i Agherpæ i Wapnstæthe S. og 1 i Rethersse i Sazkøpinge S., som til Pant staar, hvilke de skal indløse og siden have til Eje. Scriptum crast. ascens dni., meo sub sigillo tergotenus impresso.

Olaus Hermanni in Sazkøpinge.

[Papir med Rester af Seglet, paatrykt Bagsiden. Maribo Kl. Arkiv, siden til Sorø Akademi.] Afskr. af Langebek 1750: LDipl. foran 1420. — Jfr. *ÆA. III, 286 (Nr. 449).* [546

Alle the, som thette breff see æller h. . . . .
wæræ nærwærændæ oc komm . . . .
Marienbo closter i Laland under . . . .
thessæ gootz, som hæræ æfter screfne . . . .
til orlighen schyld 1 pund korn en . . . .
oc gifuer til orlighen schyld . . . .
rææt arff æfter min modhers d . . . .
closter uplosæ sahal for the for. . . . .
arwinge i gotz i Falster liggende . . . .
16 grote penninge thesse for . . . .
hede kan oc medh all rææt . . . .
brodhen i thet same steedh for min[?] . . . .

jæg migh til oc mine fornfn. . . . .
gootz medh theræ tilbehøringe o. . . . .
una cum sigillis nobilium virorum vide . . . .
armigerorum presentibus est appensum. Dat. . . . .

Perg., kun venstre Side bevaret. Maribo Kl. Arkiv? (AM. XVIII, 1). [547

[1412?] Okt. 28. Las Hansszen, velbyrdig Mand paa Gyindeholm i Knyslinghe S. Med min Slægts Samtykke giver jeg en skaansk Mk. i god Mønt til Hospitalet uden ved Ahussby, en Hukommelse for min og mine Forældres Sjæle, hvilken Mk. skal aarlig udkræves af min Gaard i Thostebierge i Lyngby S., som mig faldt til Arv efter min Hustru og mine Børn. Medb. af fri Mænd Steen Nielsszen i Sandby, Eskill Aghesson i Vanaas, Ketill Axilssøn i Quidinghe. Datum mdxii die Simonis et Jude.

[Perg. Aahus Hospitals, siden Kristianstad Bys Arkiv; registr. *Handl. rör. Skand. hist. XXXV, 477 = Reg. *9852.*] Afskr. af Langebek 1764 efter Brocman: LDipl. — Aarstallet er fejlskrevet. [548

. . . . . Claws Hanß prester och scolamestare i Skæninge kennis met mith |
. . . . . som kallas wisitacionis, war jac for rætt i Halmstadhum, oc a |
. . . . . wer i radhit met Lala, oc nu laghstandin er, oc engin kom |
. . . . . tte met swa dana skæl oc forordh, at komber Olaff Axilß |
. . . . . til herra Michels och Lala, oc til the godhe oc beskæ- |
. . . . . som byggia oc boo i for[da] Halmstadh oc kan winna thom |
. . . . . mic til oc mina arfwa, thoc then skadhen oprætta fult |
. . . . . ær at jac hawer giort min ræt oppa for[da] book och |
. . . . . nar mic laghlica tilsigis, ffor thy jac hawer then |
. . . . . t oc thy bæther enghastadhz forbrutit. Til mero |
. . . . . thetta breff, oc bedhis jac beskædhelica manna incigle, som |
. . . . . -ß borgara ther samastadhz. Datum ut supra anno domini m°cd° |
. . . . .

Perg.; venstre Side bortskaaret. (Halmstad Bys Arkiv.) — Ovfr. meddelt fuldstændig. [549

Jeg Trwet Oolsß i Andas er skyldig beskeden Jacob Glashaghen, som man kalder Lange Jacob, Bymand i Kalingborg, 5 lødige Mk. i saadanne Penge, som en Købmand maa købe 1 Lod Sølv af en anden for . . . Skill., for hvilke jeg pantsætter ham min Gaard, som jeg nu selv i bor, i Andas med al sin Tilliggelse [undtagen] 1 Ørtug Skyld, som tilhører min Dattersøn Jess Nielsß, med saadant Vilkaar, at jeg skal give fornævnte Jacob 2 Pd. Korn hvert Aar af Gaarden, medens Pengene stander ubetalte. Jeg skal holde ham Gaarden fri for al kongelig Tynge, som er Stud, Leding og al anden »innebwth«. [De 2] Pund Korn sk[al] være betalte hvert Aar inden »kødhenmosse«,

og vorder de [ej] da betalte, skal Jacob have Fuldmagt at pante af mig eller . . . . de 2 Pund Korn ud af Gaarden h[vert] Aar. Naar Godset løses, skal de 2 Pund Korn . . . . Medb. af . . . . . . Borgemester, Pe. Bonde, Jess Pethersß, Oleff Jensß, Raadmænd, Pe. Skyttæ, Lemme Krembere, Bymænd i . . . . borg . . . . . med . . . . fer. 4. pasche.

Perg. [med 7 Segl]. (Kalundborg Bys Arkiv, RA.) [550

Jeg Byørn Olß[1] R. har givet efter min Død til vor Frue Kapel, hvilket nu bygges paa s. Niglavse Kirkegaard i Køghæ, og til s. Gertrudis Kapel i Køghæ en Gaard sstds., hvilken jeg købte af Boo Sey og Mærithæ Seyz han[s] Husfrue, liggende mellem Niels Thorstenß og Per Jeopß. Sig. meum cum sig. discretorum proconsulum in Køghe Johannis Petri et Johannis Olaui ac Jachobi Kanuti A. in Wolby.

Perg. med [4] Segl: 1. A. 1015. Køge Kirkes, siden Byens Arkiv (RA.). — Jfr. 3936. [551

144. Sept. 29. Jeg Jess Huggaff Borger i Saxkøping og min Husfrue Adhelheydt Huggaffs giver s. Olaui Alter i Saxkøpings Kirke først en Bod liggende vesten Torvet i Saxkøping næst »ordhbodhen«, som en Jordkælder er under; item en Gaard næst mig for Vesten, som jeg bor, uden Abildgaarden, som den »twergardh« gaar for; item en Gaard mellem Jess Swr og Pawel Pughe, som de nu bor, for Guds og s. Olaffs Skyld og for vore Sjæles Bestand. Medb. af gode Mænd Hr. Hans Provst i Musse H., Per Bek Borgemester i Saxkøping, Clawes Budde Foged sstds., Per Jenssøn etc. Givet i Saxkøping anno dni mcdxl . . . die Michaelis.

[Perg. med . . Segl[a]. Sakskøbing Kirkes Arkiv.] Afskr. af Gram: LDipl. efter 1443 Aug. 13, og af Langebek: LDipl. foran 1440 (hvorefter: Thestrup: Ny kgl. Saml. 4to, 427d). — Jfr. 7413. [552

a) LDipl.: Sigilla aderant.

[1417?] Juli 22. *Reg. *4345.* Papir med 1 paatrykt Segl. Aarhus Bys Arkiv. *Hübertz, Aarhus I, 5; Molbech og P. 399.* [553

[1417?] Jan. 21. *Reg. *4344.* Papir med 1 paatrykt Segl. Aarhus Bys Arkiv. *Hübertz, Aarhus I, 4; Molbech og P. 399; Dipl. Flensborg. I, 227.* [554

[1421?] *Reg. *4599.* Papir med 1 Segl paatrykt Bagsiden. Aarhus Bys Arkiv. *Hübertz, Aarhus I, 9.* [555

*Reg. *4346.* Papir med Spor af 1 Segl paa Bagsiden. Aarhus Bys Arkiv. *Hübertz, Aarhus 1, 6.* [556

[1434 Juli.] Afladsbrev af 15 Bisper, stadfæstet af Biskop Jens.

[Orig. af tvivlsom Ægthed. Randers Helligaandshus' Arkiv.] Dansk Oversætt. fra o. 1500: Randers Købsvendelavs Bog (Ulldall 8vo, 484).

Herefter Afskr. fra 18. Aarh.: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Randers; herefter afskr. i Stadfeldts Randers Bys Diplomatarium (Provinsark. i Viborg). *Nyrop, Gildeskraaer I, 569.* [557

Afladsbrev af 4 Kardinaler.

[Orig. Randers Helligaandshus' Arkiv.] Udtog paa Dansk i Randers Købsvendelavs Bog (Uldall 8vo, 484). Afskr. herefter som 557. *Nyrop, Gildeskraaer I, 568.* [558

[1442 Juni.] Afladsbrev af 11 Bisper.

[Orig. Randers Helligaandshus' Arkiv.] Dansk Oversætt. fra o. 1500: Randers Købsvendelavs Bog (Uldall 8vo, 484). *Nyrop, Gildeskraaer I, 571.* [559

[1445 el. **1448.]** Afladsbrev af 9 Bisper.

[Orig. Randers Helligaandshus' Arkiv.] Dansk Oversætt. fra o. 1500, afbrudt midt i Brevet, i Randers Købsvendelavs Bog (Uldall 8vo, 484). Afskr. herefter som 557. *Nyrop, Gildeskraaer I, 573.* [560

[1435—48.] Afladsbrev af Biskop Godswinus i Scalholt.

[Orig. Randers Helligaandshus' Arkiv.] Dansk Oversætt. fra o. 1500: Randers Købsvendelavs Bog (Uldall 8vo, 484). *Nyrop, Gildeskraaer I. 574.* [561

To Franciskanerministre om Del i Ordenens gode Gerninger.

[Orig. Randers Helligaandshus' Arkiv.] Dansk Oversætt. fra o. 1500: Randers Købsvendelavs Bog (Uldall 8vo, 484). *Nyrop, Gildeskraaer I, 575.* [562

. . . . bur]germesteren unde radmannen [der stad] Sleswick unsen guden [frunden. Wii burgermestere unde radm]anne der stad Lubeke don ju witlic, dat vor [uns ghewesen is]. . . . . unse medeborger, vorclarende, wo dat em Lutteke Clawes saliger [gedechtnisse,] . . . . medeborger sculdich gebleuen sy $2^1/_2$ mr. lubescher [munte] . . . . vulmechtich gemaked Hanse Spiker, wiser desses breues, de . . . . omanende unde uptoborende van den jenen, de des erbenomeden Lutteken . . . . stede und vast to holdende allent, dat Hans Spiker . . . . Bidde wii ju vrundliken, dat gi Hanse Spiker be . . . . lle, dat em de $2^1/_2$ mr. van den jennen, de des . . . . ses gud underhebben, unvortogerd entrichted werden. Unser stad [secret] . . . . gedrucked. Geuen dusent vir hundert . . . . [L?]ucien dach der hilgen juncvrowen.

Perg., brugt til Indsyning af Seglet under Brevet 330; derved er et Stykke af Brevets venstre Side klippet bort; utydelige Spor af Forsegling paa Bagsiden. Slesvig Bys Arkiv (Statsark. i Slesvig). [563

. . . . ghenen, de dessen bref zen . . . . de sunderghen den . . . . lude alze deme rade vnde deme . . . . Sleswyk, dat uns wol . . . . . clenyngh desse jeghenwardyghe bref wyze . . . ye en rechtuerdych unbe . . . . . hebbe wy ne nycht van eme hort edder vornømen, unde dat pert, dar gy ene . . . . dar ye he myd aller redelycheyt bykømen, wente he køfte dat van unzeme . . . . stolbrøderen en del wol wytlyk. Wy bydden vortmer alle bedderue lude, dat . . . . ken zaken dar ze yd myd lyben don møghen; dat wyl wy gherne vordenen . . . . tum Luttekenborgh nostri opidi sub secreto presentibus in testimonium impresso ipso . . . .

Perg., Brudst. brugt til Indsyning af et Segl under Brevet **1987**. Slesvig Bys Arkiv. [564

Bekendelse af Hr. Helle Andersen, Præst i Rødby, om ham overladt Gods.

[Papir. Ringsebølle Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 323: *Kirkeh. Saml. 4. R. II, 281.* [565

Ingwarus Nielß A. in Kyædeby. Recognosco me cum consensu uxoris mee Mettæ filie Andree Buzæs bona s. crucis videl. b. Ødbøns in Bøstorpæ et Næwestæbølæ sita cum terra desolata in campo Emerbølæ majoris, que bona pater uxoris mee et pater ipsius Nicolaus Buzæ condam de curia Swalæbølæ pie memorie in sua defensione in 60 annis et ultra ex parte ejusdem crucis habuerunt ad mensam sacerdotis in Bøstorpæ condunatis manibus mei meeque uxoris resignasse cum trunco altaris prefati b. Ødbøns scotasse, quod [!] rector ecclesie redditus de bonis sublevet annuatim et bona in sua possessione habeat, inquilinos instituendi et destituendi et ad usum suum plenarie ordinanda, tali conditione adjecta, quod rector ecclesie unam missam in qualibet ebdomada in honorem s. crucis b. Ødbøns et in remedium omnium animarum fidelium perpetuis temporibus celebrabit et 4 lumina, tria minora recte in opposito ante crucem et quartum majus a sinistro latere juxta crucem, teneat omni anno. Sig. meum cum sig. Dn. Hinrici Tymmessøns in Hwmblet et Dn. Mangni Jenß in Lutnessa, ecclesiarum rectorum, necnon Hennichini Mortenß in Helsnæt, Laurencii Jacobi in Magelby et Johannis Hares, AA.

[Perg. med 6 Segl]; Paaskrift: Fundats paa s. Ødbons Gods til Præstebord, som Gregers Nielß fandt anden Dag efter s. Knud Konge anno 15[78]. Bøstrup Kirkes Arkiv (RA. Fyns Bispearkiv). LDipl. ved 1404. [566

Hermannus prepositus Otthoniensis. Noveritis, quod a. Dn. 14 . . sabb. ante dnicam. cantate coram nobis in judicio . . . hora 10. . . .

discr. Johannes Skræder in Nordorp donationem terrarum [12] marcarum argenti in campo Glamdrup in . . . . . . Skamby sitarum per Canutum . . . . . . predicte ecclesie Skamby dudum factas confirmavit. Sig. [nostrum] cum sigg. DDn. Tychonis et Jacobi . . . . . . sacerdotum. Datum etc.

[Orig. Skamby Kirkes Arkiv.] Afskr. i Winsløvs Optegnelsesbog: Kall 4to, 471. — Jfr. 5838. [567

*Reg. *4553.* [Orig.] Afskr. i Dombøger. *Danske Mag. 3. R. I, 183*; jfr. *Aarsb. fra Geheimearch. V, 21.* [568

[**1444?**] *Reg. 3567*.* [Orig.] Afskr. fra 18. Aarh. med Aar: MCD, som Udat. 439. *Paus, C. Ulfeld 1, 2*; *Hofman, Efterretn. II, 217* (begge Steder med Aar 1434). [569

Supplik til Paven paa Otto Nilssøns Vegne.
Se ved 7883. [570

. . . . søster Anna Swensdotter abbatissa, brodher Jens Mechilsß confessor ge . . . . | . . . . gøre met thette wort opne breff, at wi for walborne personer . . . . | . . . . tthræ ok store gunst ok kerlighet, som the oss ok thennæ . . . . | . . . . wælberadde gothe wiliæ, guth til hedher, aarlighe at h . . . . | . . . . nar een hos os affgonger, hwilken aartiid y alle made . . . . | . . . . for^de hans husfru siæle, nar the affgonge. Forst skal h . . . . | . . . . skulle the for^ne 17 prester y 30 daghe høgtidheligh . . . . | . . . . er uden ther faller nagher stor høgtiid innen the . . . . |

Perg., Brudst. midt fra Brevets Overdel. (Fundet ved Stjernholms Lensregnskab 1643: RA. Maribo.) Til samme Brev hører muligvis 572. [571

. . . . star weth sigh sælffue for . . . .
. . . . e lase de profundis . . . ok . . . .
. . . . rediwende dagh met mess . . . .
. . . . are 8, som æy kunnæ p . . . .
. . . . l ære skule lase thry hund . . . .
. . . . fru Ingerd innen wort k . . . .
. . . . stonder til ewigh tiid I . . . .
. . . . m døthe ære i thessa firæ . . . .
. . . . lis firæ begangelser hwert . . . .
. . . . ongelsær skulle the ok be . . . .

. . . . ia ok æffter ware moltid . . . .
. . . . nnen then amynnelsæ skulle . . . .
. . . . achtighe ok follelige lottr . . . .
. . . . øres innen forne wort clos . . . .
. . . . beradde wiliæ aff os a . . . .
. . . . m hauen til fiøl innen kiw . . . .
. . . . m thet breff innæ holdher her . . . .
. . . . ore kærligh at wi thes ke . . . .
. . . . kommer til thenna forne a . . . .
. . . . den alt arct i gothe tro til . . . .
. . . . beati Martini episcopi et conf. . . . .

Perg., Brudst. midt fra et Brevs Underdel. (Fundet ved Stjernholms Lensregnskab 1843. RA. Fragmenter.) Hører muligvis til samme Brev som 571. [572

[1425?] *Reg. *4753* (= *3152*). Perg. [med 4 Segl]. (SvRA.) *De la Gardieska Arch. II, 23* (= *Svenskt Dipl. I. 416*). — Brevets Aarstal 1405 kan ikke være rigtigt; jfr. 4712. [573

Jeg Clæmit Jepson i Kingo[?] a. w. har oppebaaret af velbaaren Nis Jenß i Hammar 20 lødige Mk., for hvilke jeg oplader ham 2 Gaarde, den ene i Nesyum og den anden i Klakstorp i Nesiummæ S., hvilke 2 Gaarde Hr. Stig Aageß mig i Pant fik for 2 andre Gaarde i Vgarup i Gers H., hvilke jeg i Pant havde af Fru Ciciliæ, Esge Layasons Efterlevere. Medb. af flere gode Mænd, som over var, at jeg oppebar Pengene, Age Jepß i Legouid, Jep Perß Herredsfoged i Villans H. og Age Suenß i Rabeløf.

Perg. med [4] Segl: 1. Forsiden affaldet; 3. Bomærke med ulæselig Omskrift. (RA. Villands H.) [574

Vi Knwt Pæthersß[1] og Jusse Pæthersß Brødre har skødet velbaaren og . . . Hr. Axell Pætherß R. af Hærdløff 2 Gaarde i Hærsløff i Rynæbærg H. med 1 Gaar[d . . . .], som vor Moderfader købte og er indlagt til fornævnte 2 Gaarde, og har oppebaaret Fæ og fuldt Værd derfor. Medb. af velbaarne og beskedne [Hr. Ni]els Suensß R. af Ændlinge, Jusse Nielsß af Bæltæbærgh, Pæther Hakonsß af Boolsth[orp], . . . derß af Bosorpp og Jusse Jeppsß, som kaldes Mws[7], VV. Datum 14 . . . . . .

Perg. med [7] Segl: 1. Flvj 1; 7. Llxvij 12. (RA. Rønneberg H. 8.) LDipl. foran 1430. [575

Marts 5. »Pantebref på 2 gårdar i Brynislöf och en gård i Barssebech, hwilket gods Jöns Truatson riddare i pant hafwer af sl. Porse Jepsson, men transporterar samme godz och bref uppå herr Nils Swensson

riddare. Förseglat af för[de] Jens Truetson samt Twle Tygeson och Åke Booson såsom wittnen. Datum anno dni. 1440 s abb. ante dnicam lætare«.

[Orig. SvRA.] Udtog af Peringskiöld E 54 (Vitterhets Akademiet i Stockholm). — Aaret urigtigt. [576

. . . .
| tiin ciuis in N . . . . oso viro ac domino . . . .
| sitam, quam nunc persona[liter] inhabitat, inter fundum ecclesie sancti Laurencii Lundensis . . . .
| Olefß, nunc tenet in conductu, scotavit, alienavit et ad manus suas so . . . . . ssig . . . .
| plenum pretium et sufficiens pro predicta curia a prefato domino abbate integraliter s . . . . Item obliga. . . . . . . , . . .
| monasterio suo sepedicto curiam cum suis pertinentiis universis apropriare et disbrigare ab impetitione quoru . . . .
| astringsit se, si, quod absit, propter defectum sue apropriationis sepedicta curia a prescripto Dn. abbate vel suo monasterio per
. . . .
| leges terre evicta fuerit quovismodo, ad restituendum eidem Dn. abbati et suo monasterio bona in situ et equiva . . . .
| ab omni dampno, quod ex hoc incurrerint, liberos preservare. In cujus rei testimonium sigilla nostra presentibus duximus apponenda. Datum . . . .
loco supradictis.

Perg. [med 12 Segl]. (AM. XVIII, 2.) [577

Aage og Povl Laksmand funderer Helliggejsthuset i Landskrona og et Kapel i Ryde i Qvistofte Sogn.

[Orig.] Notitser hos *M. Matthiæ*, *Episc. Lund. 185* (= *Hvitfeld*, *Bispekrøn. Y*, jfr. *IV, 647*, *Fol. 827*). — Urigtigt anført som 7125. [578-79

»Recommendation till capitlet för Symon Gudmundszon att få åthniuta det godz, sal. biskop Peder honom förlänt med«.

[Orig.] ` Specifikation, Acta privata Nr. 1670. [580

14[2?]4 Nov. 23. Jeg Husfrue Gunnær, Torsten Skittes Efterlever, har solgt velbaaren Hr. Boo Steensß R. og velbaaren Fru Gunnilde, Hr. Swen Stures Efter[lever] alt mit Gods, liggende i Windbergh S. i Nøræhalland, som er 1 Ga[ard] . . . . ., Jonstorps Kværn og 1 Gaard i Tyringæ (Ysaac S. . . . . .) for saadan Værd, som jeg lader mig nøje [med]. Medb. af Grev Hans af Ewersten og Nogar[2], Sven Baat[3] a. w. og Hr. Jens Pethersß[4] Sognepræst i Windbergh. Datum Berghen anno dm. mcd. . . . . imo quarto die Clementis.

Perg. med [4] Segl: 2. Cxxxj 1; 3. Cxlix 2; 4. G. 99. (RA. Fauraas H.) LDipl. 1424 $^{23}/_{11}$. — Sven Sture døde mellem Juni 1423 og Oktbr. 1426. [581

Dec. Ascer Pæthersß. Kundgør jeg ind at kræve og op at bære de Penge, som Hr. Thwræ Stensß mig skyldig er paa min døde Broders Vegne Lasse Pæthers, og jeg giver ærlig Hr. Brodher Swenß R. Magt at oppebære dem af Hr. Thwræs Arvinger, og naar Arvingerne har gjort Hr. Brodher Swenß fuld Nøje for Pengene, da er de mig ledige og løs for al Tiltale. Og den Sum af de Penge er 18 lødige Mk. og 1 »harncz« og andet, som gode Mænd vel ved. Jeg bedes gode Mænds Indsegl, som er Hr. Wikmans Kirkeherre i Widhinge og Hennyngh Wodh . . ghæs Foged paa Laholm og Jøsse Paulß i Laholm. Scriptum Laholm dnica. ante nativit. Christi.

Perg. med [3] Segl: 1. utydeligt. (SvRA., Odaterade pergamentsbref från 15. seklet.) [582

Jeg Joon Jærne[1] har undt Hr. Nielss Swensß R, min Maag, Løsning paa mit Gods, som efterskrevet staar, og indløst har[!] for 100 lødige Mk., og han mig »læth« haver 100 lødige Mk. dertil af ret Laan, betale skullende inden Michaelss Dag nu næst kommer; vansker mig at betale ham denne Pengesum, pantsætter jeg ham mit Gods, som er paa Gøø i Syliarp 5 Gaarde, i Sonarp 4 Gaarde, i Wætlø 1 Gaard, i Kwlla 2 Gaarde, i Sanbæch 1 Gaard med Møllen og Møllegaarden, 5 Gaarde i Kyllynge med 1 Fæste i Gemssø Sogn i Ryssyæ 3 Gaarde, i Grænni . . . 1 Gaard, item »westæn aa« 2 Gaarde, i Clawstorp 1 Gaard, baade for de 100 lødige Mk., han har indløst det Gods for, og saa for 100, jeg har laant af ham; item ingen at give Magt at løse Godset uden jeg med mine egne Penge, item Hr. N. S. Magt have i at sætte og udaf at sætte og at oppebære alt det, Godset skylde kan, og Løsningsdagen skal altid være paa Mychael Dag og ingen anden, og naar Godset løses, skal Landgildet følge Hovedpengene det Aar, næst kommer. Sig. meum cum sig. nobilium Dn. Trygoti Jensß[2] canonici Lundensis, Johannis Styxsß[3], Andree Styxsß et Erici Geeth nostro sub sig. [!].

Perg. med [5] Segl: 1. norsk; 2. Dxvii 9 (Due); 3. Lxviii 5 (Thott); 5. Forsiden fattes. (SvRA., Odaterade pergamentsbref från 15. seklet.) [583

Jeg Oluff Ruth Landsdommer i Syndræhallandh gør vitterligt, at Aar . . . . Lørd. efter quasimodogeniti var Aghæ Axelson paa Halmstadhe Landsthing og spurgte, om nogen var af Syllynghe i samme By som Jes H. . . ., om dem var vitterligt eller de havde hort om Jes H. . . ., [han]s Hustru eller nogle hans »Hion« var sket Husfred eller Hjemfred eller noget Hær[virke] . . . i hans Gaard, der han bor i, om nogle hans Svende eller hans Faders Svende eller . . . [ha]ns Tjenere. Da stod op 4 Dannemænd Jes Frendeson, Lasse Person,

Per Nielson, Sw . . . [og vidnede], at de ej havde hørt, at ham var sket [Husfred eller Hjemfred] eller Hærvirke, ham eller hans Hustru eller nogle hans Hion i hans Gaard. . . . Indsegl. Dette vidner vi Oluf Rwth[1], Hr. Wikman Sognepræst i Widynghe, Arwidh Ønderson[3] Byfoged i Halmstade, Anders Jenß i Ettarp a. w., Magnus Hakonß[5], Per Gutmundß[6], Borgemestre, Per Helgæß[7], Kark Perß[8], Raadmænd, Johannes Nielß[9], Hans Ekeleff[10], Mattis Wille[11] og Tryils Arwidhß[12], Borgere smstds. Dat. die, loco ut supra.

Perg. med [12] Segl: 1. Fi 1; 3., 5-7. Bomærker; 8. Bomærke i Skjold; 9-10. Bomærker; 11. Bogstavet m i Skjold; 12. Bomærke. (RA., Personalh. Saml., Thott.) [584

Aug. 15. Jeg Oleff Sappæ Bymand i Nestwed har skødet Welates Schomagere den søndre Halvdel af den Gaard, jeg fik med min nuværende Husfrue Mardæ, som hun arvede efter sin afdøde Husbond Per Olefsøn Werkmestere, og som ligger tvært over fra Hæligesthus og har i Bredden ved Gaden $20^1/_4$ sjællandske Alen, item op i Gaarden paa »Mathæ«, som Jens Ørses Gaard slipper, $12^3/_4$ Alen, item op i Gaarden, som bredest er, $20^1/_2$ Alen, item ved Mølle »Mather« $17^3/_4$ Alen, og Længden er fra Gaden . . . til Mølle »Mather«, og [f]aaet fuldt Væ[rd] derfor. . . . . [c]tum sig. discretorum Wilhelmi Swort, Laurencii R. . . . Datum . . . . . . die ass[umpt.].

Perg., hvoraf den nederste Halvdel stærkt beskadiget eller helt borte. (RA. Næstved 31.) [585

Okt. 17. Vide skal du, Othæ Foss, at jeg Sten Basse sund og helbredet er; fordi tro ingen Flyvesagn, om der vorder nogen sagt. Item beder jeg dig, at du beretter mine Vornede, som du i Værge har, at de være mig behjælpelig med en Hjælp, fordi at det ganger mig ganske haardt om Tæring; og var det saa, at det ej ske kan, da nyd Pær Oxæ til Hjælp og andre Venner og skriv mig til, hvor det derom gaar, og om alle Stykker, som Korn og Olden og mine Venner, hvor det dem gaar; og det som du mig tilskriver, der kan Pær Oxæ give Dig bedst »sin« til, hvor det skal efter mig komme. Item skal du vide, at jeg intet hjem kan komme i Vinter; fordi fly det saa om alle Stykker, som jeg dig tiltror, og saa at de, som mig tilhører, at dem ingen Uret sker, og de, som Kloster tilhører, af ingen Mand, saa fremt som du det værge kan. Item vid, at det ganger mig ganske haardt om Tæring; fordi ram mit bedste, det du kan, med Pær Oxæs Hjælp, og send ham dette Brev eller før ham det selv, saa maa du tale med ham om alle Stykker, som mig Magt paa ligger. Item var dig for de to, som mig længe efter har ganget;

dermed befaler jeg dig Gud. Skrevet i Stargarde i Pomæren Symon et Jude Aften under mit Indsegl. Sten Basse.

Papir med [1 Segl og] Udskrift: Til Othæ Foss, Foged i Thiidæbiærg, komme dette Brev. (RA. Personalh. Saml. p. Papir, Basse.) [586

Cristina Tykesdatter relicta Ingemari Grubbe. Discr. Olauo Grubbe filio meo . . . . . . .ntis marcis lubyb. in fireleyemynt teneor obligata, pro quibus sibi bona mea, videl. 2 curias in Thersløse in Mierløse H. in platea occidentali sitas (Johannes Nicolai et Jacobus Nicolai) impignero, festo s. Olaui redimenda, tali conditione, quod sibi omni [anno], tam anno redemptionis quam aliis, 6 pund annone pro pensione de dictis bonis dabo. [Sig.] meum cum sig. honestorum et nobilium Dn. Boecii Dywre fratris mei, Dn Johannis Olaui . . . . .estorp, MM., et Nicolai Erici in Nordorp A. Datum anno dni. M . . . .

Perg., hvoraf et Stykke bortskaaret til venstre og forneden. (RA. Merløse H.) [587

Marts 25. . . . . Noverint universi . . . . [A]ndree Olaui Lwnge de Næsby M. omn . . . . Toxswerthe Borsæ H. sita, videl. 3 cu[rias] . . . . Johannes Boß, tertiam Merdæ relicta Clemen . . . . . . scotasse et ad manus ejus assigna[sse] . . . . et sufficiens pretium pro bonis plen . . . . Sig. meum una cum . . . . [d]e Kraghrop M., Johannis Gørsting, Johannis . . . ., Johannis Jensß dicti Wlf. Da[tum] . . . . anuntiat. b. virg.

Perg., hvoraf Midterdelen bortskaaret. (RA. Hammer H.) [588

. . . . Nielsß aff Withfulberg, Boo Matsß dictus Diwre, Anders . . . . . .
| . . . . . e oc kome skulende, at aar effter guts byrd mcdxxx . . . . . .
| . . . . . samfrenders raadh oc samtøcke effter welborin ma . . . .
| . . . . . dan madhe, som her effter følgher: først skal for^{de} Knu . . . .
| . . . . . ffterscreffne gotz: 6 pund ordei i Wgherløse i Osshæret h . . . .
| . . . . . alleløff i Slawelshæret Jes Godhe 2 pund ordei, item Per . . . . .
| . . . . . ark ibidem 1 ørte ordei; item ibidem 1 pund ordei aff een ødhe . .
| . . . . . und ordei; item 4 pund ordei i Sterkinge, som Jes Olaffß paa . . .
| . . . . . ue $1^1/_2$ pund aff. Item skal for^{de} Bo Diwre haue oc be . . . .
| . . . . . lleløff gard, som skylder 8 pund ordei, met two ødhe gar . . . . .
| . . . . . ham[?] bygd ær met 6 grot, oc thet ene pund ordei kam i fo . . .
| . . . . . d ordei aff Jes Pæthersß jord met 6 grot. Item . . . . |

først 2 pund aff Jes Esge i Skaffftheløf . . . .
| Breinttwith aff Lasses gard 3 pund . . . .
| gotzis och garddis tillliggelse waat . . . .
| deel som fore skriuit staar till ewindelighe . . . .

| andher effter landslaagh. Item skiedhe . . . .
| bindhe wi oss met wore arwinghe he . . . .
| hwar faare ladhe wi oc wore arwinghe. . . . .
| Esbersß døth. Till mere forwaring, stad . . . .
| haue tillbedhit welborne mens inc. . . . .
| fore thettæ for^de^ breff. Giffwet aar oc dagh . . . .

Perg., to Brudst., det ene midt fra Brevets Overdel, det andet af Underdelens venstre Side; Paategning: Thette er eth skiffte breff emellom Bille Esbernsß . . . . (Fundet ved Stjernholm Lensregnskab 1643; RA. Personalh Saml. Bille.) [589

Wytlik sy, dat vor uns heft ghewesen Hans Cruse unde Gert Plesse, unde H. C. heft vornøghet Gert Plessen 14 lub. mark. Dar umme bydde wy alle gude lude, dat se helpen des besten dessen bref wyser. Hyr ouer heft gewesen W . . . . der unde Anders Ageß borghermeyster hyr to Roschylde. Ik Anders Ageson myt Gert Plessen unse inghe[*segele*]. Gegeuen unde gescreuen na ghodes bort[!].

Perg. [med 2 Segl]. AM. XVIII, 8. [590

Juli 9. Jeg Clemeth Perß, Foged paa Wordenborgh, kundgør, at de Svin, som lille Lassæ »forskøldæ« Hennikkæ Ooldhæ, at han skulde have taget, dem kendes jeg mig at have taget, og v[or]de der ingen Oldensvin tagne til Ingestoffth det Aar. Medb. af gode Mænd, velbyrdig Mand Herloff Perß og Hinrik Jwdæ, Byfoged i Wordenborgh. Datum anno dni. etc.[!] oct. visitat. glor. virg. Item vil nogen ham ydermere noget, og han ej kan nyde mit Brev, vil jeg selv komme til Lalandsfar Landsthing og forsvare det, jeg nu skriver.

Papir med [3] ndfr. paatrykte Segl: 2. Exix 7 (Gøye); 3. utydeligt. (RA. Topogr. Saml. p. Papir, Engestofte 1.) LDipl. u. 1446 $^{9}/_{7}$. [591

»Skifte bref mellum Niels Jenß i Wkertofte oc nogle børn om Haurisgard i Westenskou sogen oc 4 uindløste pantsatte gaarde«.

»It gields bref paa 1500 mk. lybsk, her Vuer[!] rector udi Pederstorp vor Johan Godous børn skyldig«.

[Origg.] Brudst. af Registratur (RA.); foran gaar Udat. **412**; mellem de 2 Udtog anføres **3932**, og bagefter følger Udtog **2212**. Af de ovfr. anførte Breve staar det første i Forbindelse med **3279**; det andet er yngre (Johan Godov levede endnu 1422). [592-93

[1441—44.] [Je]g Eggert Frille R. er skyldig velbyrdig Jachim Hinricsøn af Siøbo 100 Mk. lub. i gode Penge, gæve i Fiwn . . . . Odhense inden Walburghs Dag paa et belejligt Sted . . . .

4 Brudst. paa Perg., benyttet til Seglremme ved **7431** (af 1444). [594

Nos fratres Jocabus[!] Johannis ordinis minorum gardianus Alburgensis, Johannes[a] prior domus s. spiritus necnon ego Johannes Jwde opidi ejusdem proconsul vidimus: 7492. Sig. nostra.

Papir med 3 ndfr. paatrykte Segl: 1. G. 717; 2. G. 717*; 3. Utydeligt Skjold. (AM. III, 6.) [595

a) Herefter aaben Plads til Patronymet.

Wetet her abbet, dat ik hadde vele bet ghelouet, dat juwe heren screuen hebben, wan id my holden is, alse gi lichte wol beuraghet hebben, ik wil iw dar tortit nicht mer aff scriuen, wan got wil, dat ik dar kome, dat ik de tiit hebbe, so scholen se dat wol horende krighen, wo se bi my dan hebben, willet sulue heren den koningh so leff hebben, dat se sulke pande vorlesen willen, dat ere . . ere ghelt, so denet se em kostliken. Got de vorgheuet . . . e he by my deit. Screuen Tonder . . yng . . E[ric] Krummedik [rid[der.

Papir med Udskrift: Dem abbte . . . . . . komme desse . . . . . . (RA. Personalh. Saml. p. Papir, Krummedige.) Ovfr. meddelt fuldstændig. [596

*Reg. *4897.* Perg. [med 2 Segl]. (RA. Personalh. Saml., Jul.) *Dipl. Flensborg. II, 892.* [597

*Reg. *4867.* [Orig.] Afskr. uden Datum: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 384.* [598

*Reg. *5022.* [Orig.] Afskr. uden Datum: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 391.* [599

*Reg. *5183.* [Orig.] Udtog uden Datum: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 394.* [600

*Reg. *5217.* [Orig.] Udtog uden Datum: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille. 358.* [601

*Reg. *5437.* [Orig.] Udtog uden Aarsangivelse: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 395.* [602

*Reg. *5495.* [Orig.] Udtog uden Datum, men indført umiddelbart efter 7537: *Registrum Chr. Imi, ed. Hille, 361.* [603

Nye danske Mag. VI, 267 (*Reg. *5179*). Vistnok en urigtig Gengivelse af *ÆA. IV, 197* med Aar 1436. Se 6814.

Nye danske Mag. VI, 266 (*Reg. *4815*). Efter *ÆA. IV, 207.*

Brevbøger: Dueholm: *Dueh. Dipl. 8, 36, 49, 69, 104.* — Løgum: *SRD. VIII, 191.*

Registraturer: Kongens Arkiv: *ÆA. I, 1* (*=36*), se Aar 1421, *3, L. 9,* se 4967, *4,* se Udat. 444, *6,* se 5407, *13,* se 4739, *17, L. 26,* se 6191, *20, L. 11,* se 5227, *L. 15,* se Udat. 446, *L. 17* (2 Breve), *26, L. 6,* se 4809, *29,* se 4826, *37 L. 22, 38 L. 15, 64 L. 16* (Genbrev, svarende til 5193), *L. 19,* se 5087, *73, IV, 9, 13* (X, 4), *13* (XI, 3), *41* (XXVII, 5, 6). — Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV, 342* (AO 3), *344* (AQ 1) se 6784, *346* (AR 5 med fejlt Aar 1430), *362* (BL 1). — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 360* (R 6). — Aarhus Bisp: *ÆA. II, 9* (B 36), *117* (B 3), *137* (B 198 med fejlt Aar 1338), *146* (B 296 med fejlt Aar 1337). — Viborg Bisp: *ÆA. II, 239*

(F 48), *278* (J 45), *325* (L 167), *341* (N 64), *346* (O 20), *349* (O 55), *352-53* (P 19, 22, 23, 28, 31), *359* (R 20) se 6209, *360* (R 24). — Børglum Kapitel: *ÆA. III, 95* (Y 167). — Antvorskov: *ÆA. IV, 137* (R 21), *155* (T 7 med fejlt Aar 1483), *167* (C 1), *210* (O 7), *264* (XVIII, 26), *267* (XVIII, 45). — Næstved Peders Kl.: *SRD. IV, 359* (h XI), *376* (XXXI), *379* (LV), *385* (s XVII), *396* (v XXIII). — Maribo: *ÆA. III, 276* (A 293), *276* (A 295 med fejlt Aar 1440), *285* (A 439 med fejlt Aar 1403), *300* (A 667 med fejlt Aar 1458). — Dueholm: *ÆA. III, 189* (O 12). — Ring?: *ÆA. I, 261* (R 14). — Viborg St. Hans Kl.: *ÆA. II, 378* (N 8 med fejlt Aar 1508), *384* (R 4). — Ø: *ÆA. III, 113* (Z 21, 23). — Øm: *ÆA I, 166* (A 21 = *Suhms Nye Saml. III, 328* med Aar 1222!), *212* (G 67), *255* (O 8), *274* (Y 6). — *Eline Gøyes Jordebog 91, 170, 254.* — *Adel. Brevk.*: talrige Breve, hvoraf kendt i Orig.: 4556, 4653, 4685, 4859, 4871-72, 5049, 5249, 5263-64, 5373, 5612, 5631, 5643, 5826, 5836, 5872, 5917, 5943-45, 6496, 6774-5, 6929, 6934, 7324, 7445, 7670, 7685, 7791, 7843, 7963.

TILFØJELSER OG RETTELSER.

Alle nye Numre er mærkede med Tillægsbogstavet s(t, u).

Første Bind.

Aar 1176 under Brevbøger: *216* læs *228*.

1207 Dag? Kong Valdemar om Lundeborgeren Henriks Gave af Heszlebierg til s. Laurentii Kirke i Lund.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Omtalt i Kr. I's Retterthingsdom 1479 Marts 28 (Sønd. efter Frue annunt.), hvoraf Vidisse 1587 Marts 4: *Rørdam, Arild Hvitfeldt, Till. 81.* [68 s

Aar 1209 under Brevbøger tilføjes: Brevets Aar er urigtigt; det tilhører 14. Aarh.; jfr. *Hist. Tidsskr. 6. R. I, 791.*

111. 70 læs 71.

150. Brevets Aar 1243 maa være Fejlskrift for 1263.

163. Ved M. Matthiæ: *64* læs *69*.

167. Hertug udgaar.

211. Tilføj: Jfr. Hier. Cypræus: *Westph. III, 237* og Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 116 (= *J. A. Cypræus, Ann. 269*).

212. Vidisse 1424 Maj 6 læs Afskr.: [Kejserprocessen].

224. ; senere hos Jens Rosenkrans.] Afskr. læs:]. Afskr. [efter Haandskr. hos Jens Rosenkrans].

260. Vidisse 1424 Maj 6 læs Afskr.: [Kejserprocessen].

261. Efter A. 15 tilføjes: (Saltensee).

291 rettes som 224.

296. XVII, 1b læs XVII, 1d.

299. Efter A. 17 tilføjes: (Saltensee).

311. G. 35* læs G. 39.

367. Efter persolvem tilføjes: [!].

1268 Dag? »Ith koning Ericks beskermelse bref paa latin«.
[Orig. Aahus Hospitals Arkiv.] Registr. 1660 Nr. 12. [383 s

387. Efter Segl tilføjes: nævnt i 3026.

465. Efter: ab ea tilføjes: [!].

487. Efter] tilføjes: Afskr.: Gml. kgl. Saml. 4to, 2513.

488. Efter] tilføjes: Afskr.: Gml. kgl. Saml. 4to, 2513.

505. Efter Orig. tilføjes: Sorø Kl. Arkiv.

517. Tilføj: Jfr. Hier. Cypræus: *Westph. III, 244* og Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 130 (= *J. A. Cypræus, Ann. 294*).

531. Efter *294* tilføjes: (= *Hvitfeld III, 6, Fol. 300*).

541. Efter Orig. tilføjes: Sorø Kl. Arkiv.

569. Tilføj: Jfr. Hier. Cypræus: *Westph. III, 244* og Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 130v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 295*).

585. *III* læs *II*.

628. Tilføj sidst: og i hans Reg. Dan. series.

648. Febr. 24 læs Marts 24.

708. XIV læs IX.

Aar 1300 under Registraturer, Roskilde Bisp tilføjes: (*354*, maaske = 3109).

768. Tilføj sidst: Afskr.: Lundebogen S. 55.

843. Nov. 20 læs Nov. 30.

1308 Dag? ‚Et gammelt sønderrevet Pergamentsseddel, som indeholder et Forbud paa en Mødding, som var begyndt og lagt ved et af Klostrene i Odense‘.

[Orig. Odense Dominikanerkl. (?) Arkiv.] Specif. over Odense Hospitals Kiste Nr. 281. 883s

853. provincialiter læs presentialiter[a]. a) Afskr.: provincialiter.

891. Tilføj: Aaret maa være galt (Ærkebiskop Karl 1325-34).

909. Efter *305* tilføjes: og *308*.

937. Maaske = Canc. liber p. 166.

1312 Sept. 25. *Reg. 1760.* [Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] *Terpager 220.* [976s

1017. Der skal snarest læses: Draugh; jfr. 1274.

1173 er = *Reg. 1821**. Efter Afskr. af Hojer: *Noodt, Beiträge I, 49* (= *SHL. Urkundensamml. II, 145*). I L. 4 skal fratris rettes til: patris.

1192. Hvitfelds Aar er urigtigt (Clemens døde 1314).

1220. 1322 læs 1332.

1226. Efter *299* tilføjes: *VII, 227-8*.

1230. *239* læs *233*.

1317 Dag? [Perg. med . . Segl: S HINSE VINKES . . om Skjold, hvori 2 Fugle over 2 Sparrer.] Notits af Klevenfeld: Ny kgl. Saml. 4to, 841b: Sigillum Hinze Vynke proconsulis Slaglosiensis. Ex membran. templi

s. Michael. ibid. anni 1317. Ex communicatione Dn. Langeb[ek]. — Aarstallet synes tvivlsomt, H. V.'s Enke nævnes 1398 (4288, 4300-01). [1231 s

1233. Før RA. indføjes: *ÆA. I, 79* L. 22.

1257-8. Maaske fra Canc. liber p. 753 (Udat. 202).

1318 Dag? Biskop Johannes af Slesvig om Barvid Syssels Provsts Rettigheder.

[Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Udtog af Hier. Cypræus: *Westph. III, 247,* og af Povl Cypræus, Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 138 (= *J. A. Cypræus, Ann. 310* med Aar 1339). [1261 s

— — ‚Gotzskalch og Henning Brochenhuuses Skøde til Otte Kremstrup paa 3 Gaarde'.

[Orig. Siden i Odense Dominikanerkl. (?) Arkiv.] Specif. over Odense Hospitals Kiste Nr. 267 = *Hofman, Fund. V, 184* (Nr. 42: latinsk Orig. p. Perg.) [1262 s

1276. Efter Orig. tilføjes: Ringsted Kl. Arkiv?

1320 Aug. 9. Christopher Konge. Det skal være vitterligt, at de Jorder, som Peder Tunger har i Værge, som er $13^1/_2$ Mk. Sølvs Værd[a], indskriver vi i vort Maalgods, og giver vi ham i forn. Jorder lige Frihed med andre vore Maallemænd med saadan Vilkaar, at han skal hvert Aar være bepligtet at gøre Udlæggelse til vort Bords Behov, saa som forn. Jorder er til. Forbyder vi *osv.* Vort Indsegl. Givet i Odensse paa Laurentii Aften.

[Orig.] Dansk Oversætt. i Kopi fra 17. Aarh.: Bilag til Skøde 1669 $^{10}/_8$ (RA.). [1303 s

a) Efter et Andragende til Kongen af 1668 $^{12}/_{10}$ fra Hans Pedersøn Kiøbeløff, der kalder Peder Tunger sin Oldefader, laa Godset paa Faaborg og Diernisse Marker.

— Dag? »Ith konung Christophers beskermilsebref udgiffuit anno Dn. MCCCCXX [!]«.

[Orig. Aahus Hospitals Arkiv.] Registr. 1660 Nr. 18. [1323 s

1321 Dag? »Christophorus II privilegia a majoribus data confirmavit«.

[Orig. Slangerup Bys Arkiv.] Notits i Resens Atlas II, 389. — Om urigtig Gengivelse af 7144, som Resen ikke nævner? [1348 s

1361. Blandt Seglene indskydes: 4. G. 364 (S' OLAVI SACERD. FILII ESBERNI).

1393. Jan. 30 læs Febr. 6.

1429. Efter Arkiv tilføjes: jfr. Klostrets Registr. 1558: *Vedel Simonsen, Odense II, 2. H., S. 111.*

1434. Tilføj: Jfr. M. Matthiæ, Reg. Dan. series: *Rørdam, Monum. 2. R. II, 121.*

1440. 12 læs 13.

1470. 40b læs 40c.

1479. 3. Stump, læs [3. Jfr. Maria med Barnet[a]].

a) Langebeks Seglsaml. Fasc. 16.

1327 Dag? »Ith beskermelse bref, arckebiscop Carolus haffuer udgiffuit«.
[Orig. Aahus Hospitals Arkiv.] Registr. 1660 Nr. 28. [1508s

1328 Febr. 16. »Der bischof von Schleswig Johannes gunnet hertzogh Gerharden zu Schleszwig das dorff Hannewitt cum silva fuer 438 mk. und 45 mk. puri argenti, in 20 jahren wieder zu loszen, dat. Schleswig 3. fer. post esto mihi«.
[Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Udtog i Registr. over Gem. Arch. 1598 VI[1], 1. [1514s

1537. Jan. 30. læs Febr. 6.

1329 Nov. 11. Orig. blev af Valdemar Atterdag 1349 Juli 22. udleveret til Ridderordenen: *Bunge II, 449.*

1329 Dag? Skødebrev paa Brylle af Ekart Kallonis.
[Orig. Odense S. Hans Kl. Arkiv; jfr. Registrant 1558: *Vedel Simonsen. Odense II, 2. H., S. 111.*] Udtog [vistnok efter Vedel Simonsen]: *Pal. Müller, S. Hans Kl. 16.* [1572s

1588. Tilføj: Jfr. *Hvitfeld III, 385, Fol. 454* (under 1331).

1592. *30* læs *301.*

1623. Engestofte eller udgaar.

1625. Tilføj: Odense S. Hans Kl. Arkiv; Klostrets Registr. 1558: *Vedel Simonsen, Odense II, 2. H., S. 111.*

1333 Juli 10. [Orig. Bosø Kl. Arkiv.] Se **2415**. [1656s

1698. Foran] indskydes: Senere (jfr. $1436\,^1/_5$) til Roskilde Kapitels Arkiv (Katherinæ Alter).

1756. Et Udtog heraf med fejlt Aar 1360 se II, 72.

1778. De to vidimerede Breve er herefter [?] afskrevne i [Kristjern I's Brevbog]: *SRD. VIII, 430.*

1795. Tilføj: Roskilde Agnete Kl. Arkiv?

1846. Haderslevbogen læs Haderslevregistret.

1339 Dag? »Ith konning Magni beskermilse bref«.
[Orig. Aahus Hospitals Arkiv.] Registr. 1660 Nr. 17. [1852s

— *Cypræus, Ann. 310.* Se 1261s.

1861. Farster læs Faster.

1880. *136* læs *132.*

1892. 1359 læs 1355.

1906. 28 læs 21.

1343 Apr. 12. 25 læs 12.

2030. 3 Segl læs [3] Segl.

2042. Kronens læs Kongens.

2047. Tilføj: Jfr. 2653.

1346 Dag? Hennekin Chermers Testamente.
[Orig. Odense Franciskanerkl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 506.* [2093 s

2109. Bakswerthe læs Bar[!]swerthe.

2136 udgaar, da Brevet er svensk; jfr. *Dipl. Svec. VI. 149.*

2265. 135 læs 155.

1350 Dag? ‚Margrete Jacobsdatters Pantebrev paa en Skov i Wends H. til Pant paa det, hendes Moder har givet Prædikebrødrene i Odense'.
[Orig. Odense Dominikanerkl. Arkiv.] Specif. over Odense Hospitals Kiste Nr. 82 (anført efter Nr. 267) = *Hofman, Fund. V, 184* (Nr. 43: ‚M. J.s Original p. Perg., Latine skrevet, Brev paa sin halve Part i Uffskoff, dat. 1350'). — Jfr. 3129. [2290 s

Udat. 35. Tilføj sidst: (= *Hvitfeld II, 11, Fol. 43*).

— 110. Tilhører maaske 1319, jfr. *Kbhvns. Dipl. I, 66.*

— 136. *II, 286, Fol. 358* læs *II, 358, Fol. 286.*

— 160. **1277** læs **1282.**

»Esgeri archebisps auflatz bref i Lund paa 40 dage«.
[Orig. Aahus Hospitals Arkiv.] Registr. 1660 Nr. 23. [217 s

Karl, Ærkebisp 1325—1334.

»Ith permensbref, Carolus archebiscop i Lund haffuer ladet udgaa och giort magskifte lyudendis paa de gaarde och gotz her i Ribe och Balsby for andet gotz udi Noseby«.
[Orig. Aahus Hospitals Arkiv.] Registr. 1660 Nr. 27. [228 s

Udat. 253a-b. Hr. G. af B. nævnes 1340: *Dipl. Flensborg. I, 38.*

»Ith archebiscop Petri auflatz breff paa 280 dage«.
[Orig. Aahus Hospitals Arkiv.] Registr. 1660 Nr. 32. — Maaske = 1753, som dog kun lyder paa 40 Dage. [263 s

S. 425. **Niels, Bisp** osv. udgaar.

Udat. 286d. Er = 1927, idet Bispens Navn er fejlskrevet.

»Una curia in Rosleff pro aniversario Dn. Petri Tordsß canonici«.
[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog i Kapitlets Registrant (1425) H 10. — P. T. døde 1305. [300 s

— 307 er = 4138.

S. 430 under Registraturer tilføjes: Kongen: *ÆA. I, 117, 159 L. 10, IV. 15 (XIV, 10), 17 (XVI, 4), 18 (XVI, 10), 36-38 (XXV, 10-15, 23, 26).* — Lunde Ærkebisp: *ÆA. IV, 344 (AP 6).* — Roskilde Bisp: *ÆA. III, 370 (Y 4).* — Aarhus Bisp: *(ÆA. II, 15 (D 11).* — Viborg Bisp: *ÆA. II, 359 (R 22).* — Roskilde Agnete Kl.: *ÆA IV, 284-5 (D 8, 12, 13).*
Vor: *ÆA. I, 206* udgaar som yngre.

Andet Bind.

2343. Efter Orig. tilføjes: med Segl.

1353 Dag? »Hertzogh Waldemarus hat hern Erich Holcken vorpfandt das dorff Bioldrup[a] fur 400 mk. in Schluxherde, de dato Syndreborch«.

[Orig. Senere i Slesvigs Hertugs Arkiv.] Udtog i Registr. over Gem. Arch. 1598 III^3, 47. — Jfr. 2606 s. [2393 s

a) I Renskriften: Bioldorf.

2395 tilhører Aar 1354.

2404: 22 læs 23.

2417. Ved Jønesß tilføjes Notetal 1.

1354 Sept. 29. Hertil flyttes 2429, idet sidst tilføjes: Michels Dag. Dansk Oversætt.: Anne Krabbes Kopibog (Gml. kgl. Saml. Fol. 844) Bl. 422 v. (hvorfra vistnok de citerede Afskr. stammer)[a]. [2420 s

a) Varianter efter Anne Krabbe: Weierstrup — Solckerup — Nyenkow — Gye Karlszdatter — Niels Ouß; dertil Dagsangivelsen.

— Dag? Hertil flyttes 2395. [2428 s

2429. Se 2420 s.

2466. I Stedet for det i [ ] læs: af Vedel: Rostgaard 4to, 50 (før 126), Bl. 32, hvorefter.

2473. Afskr. har en Forkortelsesstreg over anden Stavelse i: thyngywrgæ.

1356 Febr. 21. W. rex. Noverint universi, quod vig. Mathie ap. in placito nostro justitiario Dn. Yuarus Niclisß M. recognovit se nobis in 200 mr. argenti teneri obligatum, prox. generali placito Syellandie ante f. nativit. Johannis bapt. sequens in prompta pecunia, videl. grossis turonensibus, sterlingis et lybicensibus, vel in argento puro sub pondere coloniense, quod løthught sylf dicitur, persolvendis, pro quibus nobis bona infrascripta, videl. in Mæthelby in Ars H., Ethno et omnia bona, que cum uxore sua Dn. Margareta in Syellandia optinuit, inpigneravit, placito generali Syellandie redimenda. Quocunque anno per Dn. Y. ipsa bona pretacto termino redimere contigerit, nos bona deinde ad f. Martini subsequens possidebimus. Idem Dn. Y. et Dn. Nicholaus Lembec dapifer noster ibid. eodem tempore obligaverunt se conjuncta manu ad appropriandum nobis dicta bona. Sig. placiti nostri justitiarii. Datum Wæthlæ *etc.*, teste Nicholao Jønsß de Keldebec justitiario nostro.

Perg. med Retterthingsseglet. (RA. Arts H. 77.) [2493 s

2497. Tilføj: — Hertil 1655.

2504. Citaterne fra Cypræus hører til 2542 s (Henvisningen S. 55 til 2584 udgaar derfor).

1357 [Maj 24]. »Luder Lembeck reversirt sich gegen herzog Woldemar, wen ihm sein geldt wiedergeben wirdt, das ehr den Lunstoffharde, so ihm dafur verpfandet, libere und unbeuohren wieder abtreten wolle, ausgenohmen den hoff Sehgarden und andere seine gueter, die ehr mit rechte an sich gebracht«.

[Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Udtog i Registr. over Gem. Arch. 1598 VII, 35. — Genbrev til 2530. [2530 s

— **Dag?** Bisp Nils' Privilegium for Flensborg (*Reg. *2307*).

[Orig. Flensborg Bys Arkiv.] Udtog af Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 153 v. (= *J. A. Cypræus, Ann. 335,* der tillige har Aaret 1353). — Privilegiet er af samme Indhold som 2504, men kan dog næppe bero paa urigtig Gengivelse af dette. [2542 s

1359 Dag? »Ith skødebref paa en gaard her i Ribe, som en borgemesther vid nafn Hans Person haffuer solth til hospitalit«.

[Orig. Aahus Hospitals Arkiv.] Registr. 1660 Nr. 29. [2583 s

2605. Efter *290* tilføjes: og atter *310* (under 1360).

1360 Okt. 4. Ericus Holk M. Johanni[a] Grymmers parochiam Byldorp in Sluxharde, mihi per Dn. Waldemarum ducem Jutiæ et domicellum Waldemarum filium ejus pro 400 mr. denar. lubicensium impigneratam[b] cum omni jure, quod in litteris ducis [ɔ: 2393 s] continetur, pro eadem summa impignoro. Sig. meum. Datum dnica. post f. Michaelis.

[Orig. Senere i Slesvigs Hertugs Arkiv; Registr. over Gem. Arch. 1598 III³, 48.] Afskr. i Westphalens Diplomatarium (RA.). [2606 s

a) Afskr.: Johannes. *b)* Afskr.: innovatam.

1361 o. Juli 10. Frater Nicholaus episcopus Otthoniensis. Noveritis [!] universi, quod 1361 . . . . . . b. Kanuti regis in nostra presentia Otthoniæ Andreas Jønsson de Lynnghby omne jus, quod sibi in terris in campo Brønszorp sitis, altari Mariæ virg. in ecclesia Skambye per . . . . . suos pro illuminatione ante idem altare sustentanda donatis et locatis Fynnoni Marteßß de Lughstorp dimisit, ita quod F. omnia, que ad sustentationem hujusmodi illuminationis de dictis terris sint exponenda, facere teneat. Datum nostro sub sig. *etc.*

[Orig. Skamby Kirkes Arkiv.] Afskr. i Winsløvs Optegnelsesbog: Kall 4to, 471. [2645 s

— **Dag?** »Ith koning Woldemars beskermilse bref«.

[Orig. Aahus Hospitals Arkiv.] Registr. 1660 Nr. 11. [2650

2711. Tilføj: Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 310.*

1363 Dag? ‚Woldemarus dux Jutiæ ubergibt und verschotet dem bischoff zu Ripen die pfarkirche im Mogeltundern mit allen darzu gehorigen gueter und jurisdiction in alto et basso, sol darfur im thumb zu Ripen 4 anniversarios halten'.

[Orig. Senere i Slesvigs Hertugs Arkiv.] Udtog i Registr. over Gem. Arch. 1598 VIII, 34 med Vedføjelse[a]: Regii ad se sumpserunt. [2712 s

a) Fattes i Afskriften.

2715. Tilføj: Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 311, VII, 232.*

2734. Tilføj: Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 311.*

2774. Efter 1406 indskydes: 2/9.

1365 Okt. 22. *Reg. 1813.* [**A.** Orig. Løgum Kl. Arkiv.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 311.* — **Aa.** Afskr. med Aar 1315: Løgumbogen: *SRD. VIII, 179.* [2779 B

2791. Tilføj: — Jfr. 3397.

2838. *2572* læs *2592.* — Tilføj: jfr. Hamsfort: *SRD. I, 311.*

2884. Efter Hertugs indskyd: senere Kongens.

2909. Tilføj: [Optaget sammen med 3129 i Landsthingsvidne 1472.] Specif. over Odense Hospitals Kiste Nr. 308 = *Hofman. Fund. V, 180* (Nr. 22, hvor Aar 1477).

2980. Tilføj: jfr. *VII, 232.*

3011. Tilføj: Jfr. 3781 (m. Tilføj.).

3045. Tilføj: Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 313.*

1375 Maj 25. Nicholaus Knvthß. Recognosco, me discr. Petro Jernkæft in 4 mr. argenti esse obligatum, sibi in proximo placito Hwetbohæreth post f. Michaelis prox. venienti persolvendis, pro qua summa sibi curiam meam in parochia Edesmark (Gunny Therkilß) cum 2 jumentis et 6 pund annone pro holdzkorn inpignero, tali conditione quod quocunque anno curiam redimere voluero, P. A. in placito Hwethbohæret post diem [O]lavi regis intimare [*debeo*]. Si dicta summa soluta non fuerit termino prefixo, curia pro dicta summa sit vendita et scotata. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Johannis prepositi Burglanensis et Johannis Asgytß. Datum die Urbani.

Perg. [med 3 Segl]. Senere i Aalborg Helligaandshus' (nu Hospitals) Arkiv. [3057 B

3073. 28 læs 21.

3089. Tilføj: Afskr.: Westphalens Diplomatarium (RA.).

3094. Tilføj: Jfr. *Hvitfeld IV, 6, Fol. 557.*

3103. Marts 17 læs Maj 19.

3113. *14* læs *13.*

3129. Vidisse 1472, se ved 2909 (m. Tilføj.).

3136. Efter residentibus tilføjes: [!].

3156. Tilføj sidst: jfr. *IV, 23, Fol. 564.*

3164. Efter LDipl. tilføjes: Ny kgl. Saml. 4to, 646c.

3172. Før M. Matthiæ indskydes: Hamsfort: *SRD. I, 313.*

3173 og 3176. *19* læs *20.*

3177. *19, Fol. 562* læs *20, Fol. 563.*

1378 Apr. 30. Everardus Moltikæ, R. og Marskalk i Danmarck, skylder velbyrdig Otthe Strangisß, min Svend. 70 Mk. Sølv i collenske Vægt, at betale næste Thing før Morthens Dag, for hvilke jeg pantsætter alt mit Gods i Øxendroppæ S., i Swininghe S. og i Frøroppe S., som velbyrdig Hr. Niels Esgisøn skødte mig. Løsning skal tilsiges Johannis bapt. Dag før Morthens Dag paa Fynb[o] Landsthing. Givet under mit Indsegl Woldhermøsszæ Aften med andre gode Mænds Indsegl Hr. Lawris Perssøns i Frøroppæ, Hr. Hanssz Absolonis R., Nielss Fryssz og Niels Deghens.

[Orig.] Afskr. sammen med 3818, se der. [3215 s

3223. Efter Harmanssen tilføjes: [ↄ: Barnumsøn].

3229. Tilføj sidst: 3488.

3238. Efter *Fol. 78* tilføjes: jfr. *IV*, *24*, *Fol. 564*.

3245 er vist = 3129.

1379 Maj 12. Hemmingh af Pudbuts, Danmarscz Riges Skænk, Oloff Biørnsøn, Jacob Olß, Fecke Moltike og Staffwerskow, RR., og Korth Moltikæ af Worti[n]ghburgh, Per Nicolai af Nykøpingh Høvedsmænd, Per La .... og Nis Jenß af Wstorp, VV. Torsd. efter Johannis Dag ante portam latinam i Nyck[ø]pingh paa Falsther paa Raadhuset var for os velbyrdig Fru Marghrete af Høøt, Erickz Sellen[sfars] Efterleverske, og bekendte sig at være skyldig ærlig og velbyrdig Hr. Ew[ert Moltike], R. og Danmascz Marskalk, 100 Mk. Sølv i kollentz Vægt, for hvilke hun pantsætter ham alt sit Gods i Hor[*s*]lwnd S. og sin egen Sædegaard, som hun selv iboede, som kaldes Høøt, med 1 Gaard ibid. i By og Mark Horslwnd, »frwæ Gwndhers oræ«, i Nybygd og Eetholm ligge, men 1 Gaards Rente undtaget, som ligger i Horslwnd (Ebbe Takk ....); Halvdelen af forskr. Gaards Rente skal til Horslwntz Kirke og Halvdelen til Guds Legems Tjeneste ibid. Item alt det Gods i Oothersløff S. i Tyrneby, alt hendes Gods i Winneby oc i Winneby S., alt hendes Gods i Købeløff S. i Westherbo, alt hendes Gods i Louetoffte S. i Løuetoffte By, i Gloslwnd S., alt hendes Gods i Siblwndby, alt hendes Gods i Dvn[!]mare, med alt hendes andet Gods i Lalandh og Langhelant[a] er pantsat Hr. Ewert Moltike. Vore Indsegl. Datum *etc.*

[Orig.] Afskr. med Paategning: Denne Kopi er udskrevet af et latinsk Brev 1433. RA. Topogr. Saml. p. Papir, Laalands Nørre H.

a) I Randen: Leyæbøl.

[3255 s

3260. Efter *Fol. 79* tilføjes: jfr. *IV*, *24*, *Fol. 564*.

3280. $^{9}/_{2}$ læs $^{9}/_{3}$.

1380 Dag? ,Et Gavebrev, at Johan Henniche, Proconsul i Odense, har givet til Sortebrødre Klostre og Munke 3 Agre i en Lykke udenfor

Odense, som hed Dagelyche, for at holde aarlig 12 Messer for hans og hans Kones Sjæle'.

[Orig. Odense Dominikanerkl. Arkiv.] Specif. over Odense Hospitals Kiste Nr. 340. — Jfr. 3760. [3307s

3346. Tilføj: *Adel. Brevk. 142.*

3355. Maj 31 læs Juni 24.

3358. $^{20}/_{7}$ læs $^{16}/_{7}$.

3379. 28 læs 21.

3402. Efter Arkiv tilføjes: Registr. 1553, Bl. 420v.

3405. 3291 læs 1277.

1383 Dag? *Reg. 2764.* [Orig. Slesvig Domkirkes Vikarers (eller Trefoldigheds Gildes) Arkiv.] Udtog: *Westph. IV, 3184* (Nr. 23). [3426s

3484. Efter *Fol. 80* tilføjes: jfr. *IV, 38, Fol. 570.*

3489. Efter die Marci tilføjes: pape.

3502. Efter Dec. 2) tilføjes: hvorefter *Hvitfeld IV, 38, Fol. 570.*

1385 Dag? »Bischoff Johan undt das capittel zu Schleswig vorbeutten mit [a]herzogh Nicolao zu Schleswig[a], graff zu Holstein, das jus patronatus an der capell unser lieben vrouen zu Colby, schleswigischen stiffts, undt bekommen darkegen vom herzoghen das jus patronatus an der pfarkirchen zu Broacker, datum Novo castro«.

[Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Udtog i Registr. over Gem. Arch. 1598 VIII, 29 = Registr. 1671 V, 5 (*Falck, Samml. III, 209*). — Jfr. 3494.

a) Renskriften: graff Nicolao zue schliessenn [!]. [3502s

3522. Efter Protokol tilføjes: Slesvig Kapitels Arkiv.

3564. Tilføj: Afskr. i Slesvig Kapitels Register: *Quellensamml. VI, 51.*

1386 Dag? »Magni archiepiscopi literae pro Nicolao Broch [ɔ: Kroch] contra Hennekinum Lembech, Johannem Thomessen et Nicolaum Petri, Nyborg a. 1386«.

»Magni Lundensis archiepiscopi de Pukhuus scholarium contra Hennekinum Lembeck et Johannem Thomessen etc., a. 1386«.

[Origg. Ribe Kapitels Arkiv.] Notitser af Terpager i hans Indholdsfortegnelse til »min egen haandskrevne Bog in 4to«: Ny kgl. Saml. 4to, 190. — Staar i Forbindelse med 3573 (*Terpager 477*), som Terpager paa det anførte Sted refererer saaledes: »Plurium episcoporum relatio de Nicolao Koch [!] et Nicolao Slæt, a. 1386«. [3573s-t

1386 Dag? ,Brev, som Marqvor Piuske af Berritsgaard har udgivet og skødet fra sig og sine en Gaard udi Skibelunde, som Mikkel Buk har iboet, Halvparten med Landgilden til Gloslunde Kirke og den anden halve Part til Gloslunde Præstebord, dat. 1386«.

[Perg. Gloslunde Kirkes Arkiv.] Udtog: Thott Fol. 730, Bl. 399. — Aaret er vistnok fejlt (for 1486?).

1387 Dag? ,Andreas Jensens Pantebrev til Hendrik Andersen Lippel paa en Gaard i Dalbye'.

[Orig. Odense S. Hans Kl. Arkiv, siden i Stiftsarkivet.] Udtog i Vedel Simonsen, Indberetning, August 1811 (RA.) Nr. 1077. [3624 s

3625. Færsløf læs Færløf.

3667. Det paategnede Aar 1388 er vist galt; Mads Taa nævnes som død i 3649.

3706. Efter Senere tilføjes: (jfr. 1450 $^{29}/_{4}$). — Spørgsmaalstegnet udgaar.

1389. »Ith beskiermelse bref, som dronning Margrethe haffuer udgiffuit«.
[Orig. Aahus Hospitals Arkiv.] Registr. 1660 Nr. 9. [3728 s

3744. Efter *Fol. 80* tilføjes: jfr. *IV, 86, Fol. 590* (med Aar 1391).

3760 og 3775. Tilføj: Afskr. af Brandt: Ny kgl. Saml. 4to, 1185.

3781. Udtog i Specif. over Odense Hospitals Kiste Nr. 285 (‚Broder Astradi Butze hans Genbrev paa det Gods i Willestoffte og Korndrup, som han nød sin Livstid og hans Søster Margrethe Jacobsdotter havde givet, at det efter hans Død skulde hjemfalde efter hans Søsters Gavebrev til Prædikebrødrene i Odense‘) = *Hofman. Fund. V*, *175* (Nr. 3).

3801. pin lacito læs in placito.

3843. Tilføj: Vidisse 1417 Dec. 1.

3862. Kværndrup læs Kjærum. — Samme Rettelse ved 3906, 3943, 5770, 6618, 7541.

3865. Om Beseglingen jfr. nu *Thiset. Ad. Sigiller*, *Fortale S. xx f.* med Facsimile.

3908. Tilføj: Jfr. *Hvitfeld IV*, *93, Fol. 593.*

3923. Efter *Fol. 80* tilføjes: jfr. *IV*, *93, Fol. 593.*

3933. Tilføj: Vidisse 1414 Apr. 15.

3950 er af **Maj 7.**

1394 Dag? »Ith skøde bref paa de 3 gaarde i Fielckinge, en i Legeuik, en i Wyby, en i Nesby, 3 i Balsby, som Henrich Jenson waabendreger haffuer skut helligestus fraa sine arffuinger«.
[Orig. Aahus Hospitals Arkiv.] Registr. 1660 Nr. 53. [3965 s

— ‚Andres Gregersen af wapen hans Obligation til en hæderlig Mand og en ærlig Pæær Henrichsen paa 40 Mk. i hvide Penge for Gods. Cum sigillis [!] Dn. Gabel Qværkendrop [ɔ: Zabel Kirkendorp] etc. 1394‘.
[Orig.] Udtog i Registr. fra 18. Aarh. blandt Langebeks Indices dipl. (RA.). Aaret tvivlsomt. [3967 s

1395 Juni 1. Flyt hertil 3995. [3987 s

3995 flyttes til Juni 1.

4007. Tilføj: Dansk Overs.: *Hvitfeld IV*, *95*, *Fol. 593.*

1396 Dag? ‚Niels Friises Brev paa en Gaard, givet til den hellig Aands Kloster‘.
[Orig. Faaborg Helligaandshus' Arkiv.] Udtog fra 18. Aarh.:

Schrøder, Faaborg 98 (= *Lindbæk o. Stemann, Helligaandskl., Dipl. Nr. 9,* hvor Aarstallet omtvivles, vist uden Grund). 4085 s

1397 Dec. 2. Niclæs Kragæ i Galmentorpe, Bendictus Henrichsøn van Alevelt i Krøgingæ, Hennyng Kabæl i Tøstorpe, Clawæs Bincop i Hæiredæ, Henric Wardenbærgh i Korzemarkæ, Johan Gødow i Hugæstorpe, Tygæ Baszæ i Niælstorpæ, Niclæs Syvorsøn i Arsmarkæ, RR., Jæns Kragæ i Myædeltoftæ, Thælof Walæstorp i Rubæyrgh, Gherith Kætelhot i Sudærbalgh, Olof Bundæ[13] i Opaghæræ, Laszæ Niclæssøn i Haghorpæ, Henrik Byseræ i Hasagheræ, Johan Krukow i Thrøætstorpæ, Laszæ Scuttæ i Hughætstorpæ, Hartwigh Poysækæ i Byæræth, Fyckæ Møltækæ i Bramstoftæ, Mathæs Skuttæ i Gyæltoftæ, Mawæns Clawæssøn i Mosæ, Gotskalk Clawæsß i Østerby, Hennekæ Sporæ i Hulsleuæ, Iwær Grø i Syælstoftæ, Mathæs Jænssøn i Æyngæbølæ, Iwæn Bramstetæ i Æyæby, Herman Størm i Rogæhawæ, Pætær Jæcopsøn i Næbølæ, Henrich Kynt i Børsyæ, Niclæs Fyænt Thorslundæ, VV. Det skal vitterligt være, det en skellig Mand Axlæn Andærssøn, der nu er Ridder, var for os paa Lalantfaræ Landsthing og kærde sig »wønløthæ« og ildede det Skifte forinden lovlig Tid, der var gjort mellem Hr. Niclæs Iversøn paa hans Husfrues Vegne og Axlæn Anderssøn og hans Brødre, og bød sig til Lod og Lovskifte. Vore Indsegl. Datum in prima dnica. adventus Christi.

Perg. med [29] Segl: 13. (Bonde). (RA. Personalh. Saml., Mule; fra Oldnordisk Museum.) [4169 s

4216. Efter *ÆA. I, 72* tilføjes: jfr. *18.*

4248 og 4255: Tilføj: Jfr. Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 158 (= *J. A. Cypræus, Ann. 347*).

1399 Juli 5. Se 7938 med Tilføjelse.

4277. Bisps(?) læs Kapitels.

4290. Tilføj: Kall 4to, 404.

1399 Dag? *Reg. 3008.* [2 Origg. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Udtog i Registr. over Gem. Arch. 1598 VI¹, 25 = Registr. 1671 V, 7 (*Falck, Samml. III, 209*) = *Westph. IV, 3185* (Nr. 31). [4303 s

— — ,Kong Erichs Brev af Pommeren, at han giver noget af sin Tiende og Rettighed til den hellig Aands Kloster'.

[Orig. Faaborg Helligaandshus' Arkiv.] Udtog fra 18. Aarh.: *Schrøder, Faaborg 97* (= *Lindbæk o. Stemann, Helligaandskl., Dipl. Nr. 11*). [4303 t

1400 Maj 23. Se 6687. [4344 s

— Juli 4(?). Nicolaus Krag de Qvistrup A. Noverint universi, me a discr. Nicolao Mandorp 33 mr. argenti sublevasse, pro quibus illi omnia bona mea in Rexo sita, primo Østergaard in Hovel-

biergs H. et 1 bool ibid. in Weby et alia, si que reperiuntur in Rexo, scoto. Sig. meum cum sig. discr. virr. Ivari Krabbe, Palemonis [!] Benson de Ørsloff. Datum fer. 1. infra oct. visit. Marie.

[Orig.] Afskr. for Klevenfeld 1774 efter »en gammel Samling, Adelen vedk., mig af Etatsraad Jessen communiceret«: Klevenfelds Samlinger (RA.), Krag. [4357s

1400 Sept. 14. Johannes Falk de Wallø, M. Noveritis, me Efrardo Moltike de Wichsyø omnia bona mea in Herlowæ, videl. 1 bool terre, scotasse. Obligo me ipsum infra $^1/_2$ annum indempnem conservare, si bona ab ipso evincantur. Sig. meum cum sig. discretorum Dn. Johannis Moltike M., Johannis Gwstingh et Awonis Stegh. Datum die exaltat. crucis.

[Perg. med [4] Segl: 1. beskadiget, 2. uskadt. Tilhørte 1754 Grev Moltke.] Afskr. i Klevenfelds Samlinger (RA.), Moltke. [4382s

— **Dag?** ‚Et Thingsvidne af Nørre Herreds Thing Aar 1400, at Iwo Laursen har skødet til Jens Laursen Soestrup med Tilliggende'.

[Orig. Arkivet paa Benzon.] Udtog i Registraturen af 1863 Nr. 286. — Aaret rigtigt? [4404s

— — *Kirkehist. Saml. 4 R. II, 276.* Se 8049s.

Udaterede. Hertug Henrik forlener sin Hustru Kunigunde med Øsby Tiende.

[Orig. Kongens Arkiv?] Udtog hos *Hvitfeld IV, 38, Fol. 570* med Aar 1385. [326s

»Ith auflatz bref, Nicolaus archebisp i Lund med nogle andre bisper hær i riget haffuer udgiffuit«.

[Orig. Aahus Hospitals Arkiv.] Registr. 1660 Nr. 30. [327s

[1377?] Apr. 30. Olle Konge. Efterat saa er, at Hr. Nils Ærkebisp i Lund, Hr. Thue Gallen vor Foged i Skone, Holger Grersen, Torben Pedersen, Loduiig Andersen og Anders Pap, RR., Mons Nilsen Degn i Lund, Joff Axsen, Eske Brock, Jens Holgersen og Mangno Pettersen, VV., og flere gode Mænd i Lund, vort Landsthing [!] søgte, er ransaget og ordelet Kersten, Jens Nilsens Datter og Arving, som boede i Boserop, alt hendes fædrene Gods i Gynge H. til ret Arv at nyde, som er Morettorp, Kettholt og en Fæste, der til ligger, 12 Gaarde i Lomerop og en Mølle, 1 Gaard i Winsløff og en Mølle, giver 10 [?] Skp., 3 Gaarde i Nefflinge, 1 Gaard i Egnebere, 1 i Sorød, 1 i Saterop, 3 i Søby, 6 i Aaridsleff, 2 i Hogsmo, 2 i Tolstrop, 1 i Heggrøit, 1 i Kapholm, for den Skyld stadfæster vi forn. Mænds Ordel og tildømmer Kestine Nilsdater alt forskr. Gods, helst fordi at disse gode Mænd saa Breve og Bevisning og Skøde, som Nils Jensen havde paa alt dette Gods. Thi forbyder vi *osv.* Givet i Lunde Filipi Jachobi Aften; Neckell Tygeson, som kaldes Drage, vor Landsdommer [!].

[**A.** Perg. med Retterthingsseglet.] — [**Aa.** Optaget i Oversætt. i Vidisse af Ærkebisp Thue 1462.] Afskr. fra 16. Aarh. i Klevenfeld, Collect. geneal. Dan. (RA.). [336 s

Jakob, Ærkebisp 1392—1410.

»Ith beschermelse bref, Jacobus archebisp i Lund haffuer udgiffuet«.
[Orig. Aahus Hospitals Arkiv.] Registr. 1660 Nr. 38. [339 s

»Una curia in Wantstathorp, una in Liongby et una in Øtheløff pro aniversario Nicolai Joseppsß in Guløse et uxoris sue«.

[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog i Kapitlets Registrant (1425) G 13. [344 s

Udat. 393 er = 4799.

»Ith skøde bref paa det godtz och eiedom udi Biørstrup i Brosarp saagen, som fru Yde Hansis Snaakenburg efterleuerske haffuer giffuet hertil«.

[Orig. Aahus Hospitals Arkiv.] Registr. 1660 Nr. 51. [394 s

TREDJE BIND.

4425. En fuldstændig Afskr. findes i Klevenfelds Samlinger (RA.), Familien Gørstinge [efter AM. Afskr.]; heraf ses, at Afgiften var 1 Pund Korn og 1 Skill. Grot, at betale Mariæ purificatio.

4434. En Afskr. i Klevenfelds Samlinger II (RA.) giver ikke mere end Udtoget.

4452. 1408 læs 1406.

1401 Okt. 18. Guillelmus de Toron slaar Jacobus Scarolt til Ridder.

[Perg.] Afskr.: Sofie Brahes Slægtebog (SvRA.) Bl. 35. *Svenskt Dipl. IV, 35.* [4477 s

1401 Registraturer. Ved *ÆA. IV, 10* tilføjes: (er vist 1501 ½: RA. Lund).

4504. SRD. VII, 232 læs *SRD. VII, 234.*

1402 Dag? ,Borgemester, Raad og Menigheds i Faaborg deres Brev paa et Møllested til Helligaands Kloster, liggende norden Faaborg ved Byens Dam'.

[Orig. Faaborg Helligaandshus' Arkiv.] Specif. over Odense Stiftskiste Nr. 312 = *Hofman, Fund. V, 180* (Nr. 25: Orig. p. Perg., Aaret angives som 1403). [4545 s

4595. Tilføj: — Jfr. 5921. — Om Seglet jfr. *Thiset, Ad. Sigiller, Fortale S. xxiij.*

4624. Tilføj: Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 319.*

4629. Tilføj: — Jfr. 7596.

4631. beruen læs be[*de*]ruen.

4649. Efter Segl tilføjes: Femerns Arkiv.

4655. Tilføj: — Jfr. 7596?

1404 Dag? ‚[Peder Madsens[a]] Skøde og Gavebrev paa en Gaard i Ulbølle, givet til den hellig Aands Kloster i Faaborg'.

[Orig. Faaborg Helligaandshus' Arkiv.] Specif. over Odense Hospitals Kiste Nr. 132 (i Randen staar: 1504?) = *Hofman, Fund. V, 175* (Nr. 5). [4660s

a) Saaledes Hofman.

4698. Tilføj: Afskr.: Bartholin K, 439 (efter Orig.?).

1405 Okt. 10. *Molbech og P. 220.* Tilhører 1455.

4713. 4764-65 læs 4765.

1405 Registraturer sidst: 4684 læs 4685.

4743. Tilføj: Afskr. i Malmø Raadstuearkiv. *Svenskt Dipl. IV, 201.*

4762. Urne læs Dene[a]. a) Afskr.: Urne.

4809. Efter Arkiv tilføjes: *ÆA. I, 25.*

4844. Impugnabo læs impignerabo[a]. a) Afskr.: impugnabo.

1406 Dag? ‚To Mænds i Ladby og ens i Dalbye Gavebrev paa en Gaard i sidstnævnte By til Niels Henriksen Lippolt'.

‚Hintzholms H.'s Thingsvidne paa Niels Henrichsen Lippolts ovenomtalte Skøde'.

[Origg. osv. som 3624s, Nr. 1065, 1073. — Jfr. 6663n. [4866s-t

4880. Efter propter indskydes: [!]; det er vel en Fejlskrift for: pro.

4897. Ved **Aa** læs: Vidisse 1414 Febr. 24.

1407 Dag? Udtog: *Westph. IV, 3185* (Nr. 32) = *Reg. 2323.* Orig. er dateret: 1479 Maj 13 (d. neg. dages na Pancratii): Statsark. i Slesvig (LDipl.).

4965. Efter Segl tilføjes: Kongens Arkiv.

5027. [Perg. med 3 Segl.] læs Perg. [med 3 Segl].

1409 Nov. 24. Erich Krummendyck sælger Slesvig Kapitel Pannerby m. m.

[Orig. Senere (jfr. 1438 $^{19}/_{12}$) til Slesvigs Hertugs Arkiv.] Udtog Registr. over Gem. Arch. 1598 VI[1], 10 med Datum: s. Catrinen abend, = Registr. 1671 V, 8 uden Dag (*Falck, Samml. III, 209*) = *Westph. IV, 3185* (Nr. 33) = *Reg. *4173.* [5063s

5067. Tilhører vistnok 1460, se *Aarb. f. nord. Oldkynd. 1890, 275 f.*

5087. Efter *ÆA.* indskydes: *I, 64.*

5093. Tilføj: Vidisse: Udat. 464.

5129-30. Tilføj: Jfr. Ærkebispekrøniken: *SRD. VI, 632-3.*

1410 Dag? ‚Thingsvidne, at Kommenderen i s. Hans[a] havde fremlagt den Odense Magistrats Brev og skriftlige Tilladelse af 1280 paa Fægang i Lykkemarken for Klostrets Kreaturer'.

[Orig. osv. som 3624s, Nr. 1005. [5130s

a) Urias Jacobi (*Pal.-Müller, St. Hans Kl. 161*).

5131. Aaret maa være galt; Mariager By er meget yngre.

— — ‚Thingsvidne samt Præstevidne, at Præsten i Fangel 1343 solgte til Provisoribus s. Giertrudi en Gaard i Kalætorp'.

[Orig. Senere i Odense Bys Arkiv.] Udtog i Vedel Simonsen, Indberetning Juni 1811 (RA.) Nr. 214, jfr. sammes *Odense I, 2. H., S. 36.* Nr. 215 er: »Giertrud Gildets Skøde paa sin Jord paa Kalderup Mark, 1454‘. [5133 s

5147. [»Gammel Vidisse«], læs Vidisse: Udat. 464.

1411 Nov. 30. »Claus und Otto Schnaffsche bekennen, das sie Godtschalck Tedinghusen schuldig sein 110 mk. lubisch, setzen ihm dafur zu einem trauchlichen underpfande 4 gebauete höffe im caspel zu Bioldorp und in Riszharde belegen, als 2 zu Bolderschleue und 2 zu Meldorpe[a], datum in Andreas tage«.

[Orig. Senere i Slesvigs Hertugs Arkiv.] Udtog i Registr. over Gem. Arch. 1598 VII, 17 med Vedføjelse[b]: Haben konigl. zu sich genohmen[?].

a) Renskriften: Maltorpe. b) Fattes i Renskriften. [5173 s

5239. Efter Segl indskydes: [1. Nævnt i Voss' Excepter in 8vo].

5246. *289* læs *219*.

5258. Efter Arkiv indskydes (i Stedet for ?): *ÆA. IV, 378.*

1413 Juli 9. Vi Erich Konge har undt Karl Nielsen Frihed og Frelse paa alt hans fædrene og mødrene af Inne, Stud og Leding og al saadan Tynge, som os deraf burde, ham og hans ægte Afkom. Datum in civitate nostra Roschild. octavo visit. b. virg., nostro sub secreto.

[Orig. med Unionssekretet.] Afskr. fra o. 1600 i Klevenfelds Samlinger, Nobilitationsbreve (u. 1455); herefter (?): RA., Herald.-geneal. Arkiv. [5267 s

5287. 264 læs 364.

— Dag? ‚Hans Urnes Bevis for Per Jessen i Dagstrup at have betalt ham de $35^1/_2$ Mk., hans Fader pantsatte ham en Gaard for i Kordrup Thrøstrups S.‘

‚Matthias Jensens af Odense Gavebrev paa 5 Agre ved Vædersbygd ved Snestrup til s. Johan evang. Alter i s. Michels Kirke‘.

[Origg. osv. som **3624** s Nr. 870, 929. [5317 s-t

1413 under Brevbøger tilføjes: Roskilde Bisps Jordebog: *SRD. VII, 145* (Sept. 15). Under Registraturer ved Tommerup tilføjes efter *378*: se 5258.

5328. Nov. 16 læs Nov. 26.

1414 Dec. 20. Gavebrev af Ellin Jensdatter.

[Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Udtog [efter Registr.] af Voss, Excerpter in 8vo: *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 71.* [5490 s

5495 er af **Maj 1.** Jfr. *Will. Christensen, Statsforvaltn. 138.*

— Dag? ‚Alhed Urnes[a] Gavebrev og Skøde paa en Jord, 3 Skp. Land i Aunslef‘.

[Orig. Odense Dominikanerkl. (?) Arkiv.] Specif. over Odense Hospitals Kiste Nr. 177 = *Hofman, Fund. V, 175* (Nr. 7). [5496 s

a) *Hofman*: Alheid Urne Jepsens Efterleverske. — U. J. levede først senere (o. 1500).

5515. — Tilføj: Jfr. 3977.

5605. Tilføj: Registr. 1553, Bl. 393.

1416 Dag? ,To sønderrevne smaa Stykker Pergamentsbreve, som indeholder nogen Jord i Fyldschouf'.

[Origg. Odense Dominikanerkl. (?) Arkiv.] Specif. over Odense Hospitals Breve Nr. 309 = (?) *Hofman, Fund. V, 184* (Nr. 41: ,Et orig. Pergamentskøde, 1416, paa 2 Agre i Taugelykke'). [5629 s-t

5653 er trykt i *Staatsbürg. Mag. VIII, 99.*

5658. Tilføj: Jfr. *Hvitfeld IV, 276, Fol. 670.*

5669. Tilføj: — Hertil 3402.

5670. *177* læs *178.*

5673. Attesteret Afskr. 1694: RA., Frigaarde i Haderslev Amt (med Aar 1416).

1417 Okt. 16. Vi Erick Konge har givet Peter Knudsen og Nis Knudsen for Troskab og Tjeneste Frihed og Frelse paa deres fædrene Gaard i Stubbum med 2 Lansten, som ligger dertil, saalænge vor Naade tilsiger. Thi forbyder vi *osv.* Datum Flensburg die Galli, nostro sub secreto.

[Orig.] Afskr. fra 17. Aarh.: RA., Frigaarde i Haderslev Amt. [5678 s

— Dag? ,Chirstine Michelsens af Stubbekiøbing Pergaments Gavebrev til Christi Legems Kapel i Stubbekjøbing paa en Gaard ibid.'

[Orig. Stubbekøbing Kirkes, senere Odense Stiftsarkiv.] Udtog af Vedel Simonsen i Indberetn. fra Septbr. 1811 (RA.) Nr. 204. [5692 s

— — Afladsbrev af Bisp Johannes af Odenses Vikar Severinus.

[Orig. Hellerup el. Søllinge Kirkes Arkiv.] Notits om Udstederne paa en Folioside i Hamsforts Papirer: Kall 8vo, 668. Anføres ogsaa i Listen sstds. efter Breve fra Hellerup og Søllinge Kirker. [5693 s

1418 Febr. 13. Flyt hertil 5707, nu trykt: *Nyrop, Gildeskraaer I, 576.* [5699 s

5703. Tilføj: [**Aa.** Optaget i dansk Oversætt. i Stadfæstelse 1540 Nov. 4 (Torsd. efter Allehelgen). Samme Arkiv.] Afskr.: Kopibog 1666 (RA.) Bl. 88.

5705. Før 4059 indskydes: 3989.

5707 flyttes til 1418 Febr. 13.

— Dag? ,Otto Fygfjyns[a] Pantebrev til Kommenderen i s. Hans Kloster[b] paa en øde Grund i Snestrup'.

,Nicolaus Jensen kaldet Byrts Pantebrev til sin Broder for 4 Mk. Sølvdenarier paa sine Ejendele i Odense, Aalykken og Ulvekilkrød'.

[Origg. osv. som 3624 s, Nr. 928, 1006. [5742 s-t

a) Feigfyhr (*Pal.-Müller, St. Hans Kl. 16*). b) Urias (sstds.).

— — ,Et orig. paa Perg., Latine skrevet Skøde paa en Jord i Faaborg'.

[Perg. Faaborg Helligaandshus' Arkiv (?). Senere i Odense Hospital.] Udtog: *Hofman, Fund. V, 184* (Nr. 40): — Mulig = 5742. [5742 u

5769. *179* læs *180.*

5838. Tilføj: Afskr. i Winsløvs Optegnelsesbog: Kall 4to, 471.

1420 Juni 20. Kong Erik om Dronning Filippas Livgeding.
[Orig. Kongens Arkiv?] Afskr. i Peringskölds Diplomatarium (Vitterhets Akad. i Stockholm). *Svenskt Dipl. III, 581.* [5856 s ·

5859. Med den slette Afskrifts: Erich Præstesøn Baghomb, menes vist: Erich Præst i Bogense.

— Dag? [Perg. med Segl: G. 815[a]. Slagelse Mikkels Kirkes Arkiv.] [5882 s

a) Notits af Klevenfeld: Ny kgl. Saml. 4to, 841b: Ex membr. templi s. Michael Slaglos. de a. 1420. Ex communicatione Dn. Langeb[ek].

5897. Aaret næppe rigtigt, da Aage Akselsøn ikke var Ridder i 1421.

5921. Tilføj: — Jfr. 4595.

1421 Registraturer L. 1. *24* læs *36.*

5956. Siøråsz i Afskr. skal være Fiærås, jfr. 6000.

5958. Tilføj: Udtog med Datum dnica. septuagesime: *Hvitfeld IV, 305, Fol. 683.* Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 324.*

5971. **27** læs **28.**

1422 Juli 22. Gavebrev af Marine Lagesdatter.
[Orig. osv. som 5490 s. [5972 s

5986. Udtog: *Hvitfeld IV. 307, Fol. 684.*

5995. Tilføj: Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 324.*

1423 Jan. 5. *Reg. *4634.* [**A.** Plattysk Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Udtog af Voss, jfr. *Dipl. Flensborg. I, 292.* — **Aa.** Optaget i latinsk Oversætt. i [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 276,* jfr. *Dipl. Flensborg. I, 293.* [5997 s

— Jan. 6. *Reg. *4635.* [**A.** Plattysk Orig. Kongens Arkiv.] Udtog af Voss, jfr. *Dipl. Flensborg. I, 331.* — **Aa.** Optaget i latinsk Oversætt. i [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 266,* jfr. *Dipl. Flensborg. I, 331.* [5998 s

— Jan. 16. *Reg. *4637.* [Plattysk Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Optaget i latinsk Oversætt. i [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 293.* [5999 s

— Jan. 19. [Plattysk Orig. Kongens Arkiv.] Optaget i latinsk Oversætt. i [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 272.* [6000 s

6023. Før 5652 indskydes: 2205.

— Aug. 16. *Reg. *4661.* [Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 360.* [6045 s

1424 Febr. 8. [Orig.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 264.* [6075 s

— Marts 15. *Reg. 3388.* [Orig.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 311.* [6087 s

1424 Marts 18. *Reg. 3389.* [Orig.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 396.* [6087t

— **Marts 29.** *Reg. 3390.* [Orig.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 393.* [6088s

— **Apr. 14.** *Reg. 3391*.* [Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 304; Dipl. Flensborg. I, 344.* [6090s

— **Apr. 20.** *Reg. 3394.* [Orig.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 305.* [6094s

— **Apr. 22.** *Reg. 3396.* [Orig.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 307.* [6096s

— — *Reg. 3397.* [Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 307.* [6096t

— **Maj 2.** *Reg. 3398.* [Orig.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 309.* [6100s

— **Maj 6.** Vidisse af **209, 562, 1444, 1310, 485, 1304.**
[Orig. Kongens Arkiv.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 326* (med urigtigt Aar 1324). [6100t

— — Vidisse af **147, 213, 415, 894, 684, 1485.**
[Orig. Kongens Arkiv.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 329* (med urigtigt Aar 1324). [6100u

— — Vidisse af **82.**
[Orig. Kongens Arkiv.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 332.* [6100v

— **Maj 9.** *Reg. 3405.* [Orig. Kongens Arkiv.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 336.* [6102s

— — *Reg. 3407.* [Orig.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 382.* [6102t

— **Maj 12.** *Reg. 3411.* [Orig.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 338.* [6102u

6105. Tilføj: jfr. *358, 362.*

— **Maj 17.** *Reg. 3413.* [Orig.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 383.* [6107s

— **Maj 25.** *Reg. 3425.* [Orig.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 340.* [6119s

— [—] *Reg. 3425 Anmærkn.* [Orig.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 341.* [6119t

— **[Juni 25].** Erik Krumediges Protest.
[Orig.] Afskr.: [Kejserprocessen]: *SRD. VII, 386.* [6123s

6125. Tilføj: Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 325.*

1425 Dag? ‚Jens Petersen Marsvins Pantebrev til Raadmand Jens Clementsen i Odense paa en Gaard i Dagstrup'.
[Orig. osv. som 3624s, Nr. 988. — Jfr. 6282s, 6475s. [6154s

6162 er = 5907a (hvis Aar ikke er helt tydeligt).

6198. Under **D**. tilføjes: Afskr.: Bartholin K, 466. Sidst tilføjes: Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 325-6* (efter **B**?).

6200. Tilføj.: — Jfr. 7589-90.

6247. 162 læs 163.

1426 Dag? ‚Kong Eriks Dombrev paa den af Jens P. Marsvin pantsatte Gaard for Raadmand [Jens] Clementsen, som den i Pant havde'.
[Orig. osv. som 3624s, Nr. 993. — Jfr. 6154s. [6282s

6290. *304* læs *504*.

6320. *426* læs *425*.

1427 Okt. 27. Debite reverencie et honoris obsequio premisso in omnium salvatore. Witer thet, gothe synnerleghe, som jach hauer offte screuit ether till ok ii mik igen om thet altære, som jach wilde stychte, om guth wilde, ii ether domkirke, tha hauer jach befalet thet thenne breffører her Jenis Wølæ, canik ii Rosk., at sidiæ ther ouer met ether paa myne weyne ok weiæ thet ouer met ether bothe om messe ok vigiliær, som ther scall af gonge, ok om then ny steth, som alteret scall byggis paa, ok han scal ouer være bothe at ethers bref dictis ok mit. Thy bether jach ether kærlighe, ati prøwe mit beste ther uti, som myn gothe tro ær til ether, ok første bothe breuen ære fulkomne ok ethert ær aldelis rethe, tha sender mik then samme gothe man hiit ouer til mik met breuen, tha wil jach ganze gærne gøre mit breff rethe ok fonge hanum igen met sigh. In Christo valete nunc et in evum. Scriptum Eghethe vig. apost. Symonis et Jude a. D. 1427, nostro sub sigillo. Andreas Jacobi Lunge miles.

Papir med Udskrift: Honorabilibus viris prelatis ceterisque capitularibus ecclesie b. virginis Ripensis, og Rester af brevlukkende Segl. Ribe Kapitels Arkiv (RA. Ribe Bispearkiv, fra Badens Papirer). [6332s

— Dag? ‚Ditlev Skinkels, hans Moders Gavebrev paa 10 Gaarde til et Vikarie ved hellig Kors' Alter i s. Mikaels Kirke'.
[Orig. Odense S. Hans Kl. Arkiv.] Udtog [efter Vedel Simonsen]: *Pal. Müller, St. Hans Kl. 16.* — Jfr. 6338u. [6338t

— — ‚Detlev Schinkels Brev, at han forundt Forstanderen i s. Hans[a] saa megen Afgift og Rente af sit Gods i Egense, som den Gaard i Ørreslev og de 2 Gaarde i Hiadstrup, som han og hans Moder havde skænket Klostret til et Vikarie, men som for Tiden staar pantsatte, kunde beløbe sig til'.
[Orig. osv. som 3624s, Nr. 998. — Jfr. 6338t. [6338u

a) Mester Jakob (*Pal.-Müller, St. Hans Kl. 16*).

— — ‚Severine Clausens Pantebrev paa sin Jord i Pleyeldorps Lykke til Borgemester Niss Jensen for 4 Mk. lybsk i Sølv'.
[Orig. osv. som 3624s Nr. 892. [6338s

1428 Juni 28. Vidnesbyrd af Marten Jensen o. fl.
[Orig. osv. som **5490**s. [**6365**s

— **Nov. 18.** Stadfæstelse af Eler Rennow og Genick[!] Bryske.
[Orig. osv. som **5490**s. [**6378**s

6401. Tilføj: jfr. *VII, 199.*

1429 Juli 13. Pædher Skadelandh o. fl. om Lyder Holks Lavhævd paa Wæstergord, Kalstrop og et Møllested i Wygherby S.
[Orig. Senere i Aalborg Helligaandshus' Arkiv.] Vidisse 1442 Okt. 26. *Lindbæk o. Stemann, Helligaandskl., Dipl. Nr. 37.* [**6412**s

— **Dag?** ,Borgemester Robert Riqvartsens Skøde til Anders Byrth paa Aalykken, Thorslund osv.'
[Orig. osv. som **3624**s, Nr. 1009. — Jfr. **6475**t. [**6427**s

6432. Tilføj: Udtog hos Povl Cypræus: Gml. kgl. Saml. Fol. 1047, Bl. 163 (= *J. A. Cypræus, Ann. 363*). — Udtoget er urigtigt anført som Udat. **428**, der udgaar.

6439. Afskr. fra 18. Aarh. i »Copiale v. Privil. betr. Stadt u. Amt Hadersleben« (Slesvig Statsark., Haandskr. Nr. 39) S. 222.

6451. Spørgsmaalstegnet udgaar (det rette Navn ses ogsaa af et Kvartblad blandt Hamsforts Papirer: Kall 8vo, 668).

6472. Orig. læs Perg. med . . Segl: 5. se **4341**, 5[a]. Efter Udtog tilføjes: [efter Langebek].

a) Notits af Klevenfeldt: Ny kgl. Saml. 4to, 841b.

1430 Dag? »Literæ venditionis ædium Cremeri, capitulo factæ«.
[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Udtog: *Westph. IV, 3185* (Nr. 37). [**6474**s

— — ,Kong Eriks Dombrev for Borgemester Jesse Clementsen i Odense paa en Gaard i Dagstrup' [jfr. **6154**s].
,Odense Bythingsvidne paa Robert Riqvartsens Skøde til sin Søstersøn Anders Byrth paa Aalykken, Hundslund osv.' [jfr. **6427**s].
[Origg. osv. som **3624**s Nr. 987, 1007. [**6475**s-t

— — ,Thingsvidne, at der fra Arilds Tid har været Barskere i Odense foruden Skomagerne'.
[Orig. Odense Bys Arkiv.] Udtog i Vedel Simonsens Indberetning Juli 1811 (RA.) Nr. 240. [**6477**s

— — ,Anno 1430 udgaves et Skøde paa Frue Kirkes Vegne til Anders Clæmensen [*paa*] et Hus, som Mettæ Assters gav til forn. Kirke; samme Hus var liggende østen Thinget imellem Nis Wolsens og Hans Jensens og et lidet Hus næst ved Bysens Vold, og skulde deraf gives aarlig 1 Skill. Grot'.
[Orig. med Paaskrift: Sowesgaard sønden ved Peder Jensen paa 9 ß; tilføjet: som Las Murman ibor i Tygegyden. Randers Frue Kirkes Arkiv.] Udtog i [Optegnelser ang. Randers' forhenværende Kirker osv., tilhørende Raadmand Knud Kiergaard, 1800], afskr. af Stadfeldt i Randers Bys Diplomatarium (RA.) S. 275. [**6478**s

1430 Dag? *Westph. IV, 3185* (Nr. 39) = *Reg. 3506*. Se 6432.
— — *Westph. IV, 3185* (Nr. 38) = *Reg. 3505*. Se 6556 (med Tilføjelse).

6487. Husum Kirkes eller Kapels læs Mildsted Kirkes.

6505. [Perg. med 1 Segl] læs Perg. [med 1 Segl].

1431 Aug. 20. Aalborg Bythingsvidne om Skøde fra Maryn Hemmyngs. Perg. med 1 Segl. Aalborg Helligaandshus (nu Hospitals) Arkiv. *Lindbæk o. Stemann, Helligaandskl., Dipl. Nr. 21.* [6513 s

— Dag? ‚Anno 1431 skødte Jes Lassen til Raadmand Michel Pedersen en Bo, Hus og Jord liggende hos Vor Frue Kirkegaard i Randers vesten næst Truvet Andersens Laage'.
[Orig.] Udtog i [Optegnelser; se ved 6478 s], afskr. af Stadfeldt i Randers Bys Diplomatarium (RA.) S. 274. [6535 s

6540. Brevet tilhører 1482. Orig.: RA. Ning H. 14.

6556. Efter Arkiv tilføjes: Udtog i Registr. over Gem. Arch. 1598 VI 1 15, = Registr. 1671 V, 10 uden Dag (= *Falck, Samml. III, 209*) = *Westph. IV, 3185* (Nr. 38) uden Aar = *Reg. 3505* (under 1430). [6556

6581. Ved Segl 8: 23 læs 22.

1432 Dag? »Clauwes von Aleuelde, Goschens son, thut ein beysprache wegen d. muhle und guther zu Lutkeholm und erlangt daruber ein dingswindt des inhaltz, das er befuegt sey dieselbenn anzunehmen, de dato 1432«.
[Orig. Senere i Slesvig Bisps Arkiv.] Udtog i Registr. 1588 (ved Svavstedbogen) Nr. 141. [6594 s

— — ‚Odense Bythingsvidne, at fra den Tid Kong Valdemar først lod støve og dæmme Søen ved Nesbyhoved, havde Rikard Regnikesøn og efter ham Sønnen Robert haft og brugt frit Fiskeri paa sin egen Grund i denne Sø, nemlig fra Aalykken, Hundslund, Ulvekilsruth og den i Søen beliggende lille Ø, Thorslund kaldet'.
[Orig. osv. som 3624 s, Nr. 1008. [6594 t

— — »Ericus VIII sive Pomeranus .... an. 1432 civibus permisit debitores suos alibi habitantes, si Cogam venerint, attinere, donec satisfecerint«.
[Orig. Køge Bys Arkiv.] Notits i Resens Atlas II, 355. [6594 u

6620. Hørby skal vist være Haarby.

6627. Tilføj: Jfr. Klostrets Registrant 1538: *Vedel Simonsen, Odense II, H. 2., S. 109.*

6633. Tilføj: — Hertil 3359, 4083.

1433 Sept. 1. Baselersynoden til Abbeden i Rus Regium og Provsterne i Lübeck og Schwerin i Anledning af Klage fra Bisp, Kapitel og Klerus i Slesvig over uretmæssig Beskatning o. l.
[Orig. Slesvig Bisps Arkiv.] Fremlagt af Bisp Gotskalk Alefeld for Bisp Peder af Schwerin og indført i dennes Brev 1509 Okt. 13, hvoraf

Afskr. i Ulrik Petersens Collect. XIV. Misforstaaede Udtog i *Westph. IV, 3185* (Nr. 42-43) = *Reg. 3542-3*[a]. [6640 s

a) Her nævnes urigtigt Svavstedbogen.

6641. 409 læs 404.

1433 Dag? ‚Odense Bythingsvidne paa Raadmand Hans Æggertsens Ret til den 3. Part i den Gaard sønden for s. Michels Kirkegaard, som først Biørn Olafsen og nu Fru Elsebe iboede'.

‚Dito samme Gaard angaaende'.

‚Hintzholms H.'s Thingsvidne paa denne Lippolds [jfr. 4866s-t] Skøde af ovennævnte Gaard til Hr. Movens Glob'.

[Origg. osv. som 3624s, Nr. 1067-68, 1074. [6663 s-u

— — *Reg. 3542-3.* Se 6640 s.

6699. Andre Afskr. fra 17. læs Afskrifter fra 18.

6769. Ved Segl 17: 23 læs 24.

6772. Ved Segl 8: 23 læs 22.

6784. Tilføj: *ÆA. IV, 344.*

1434 Dag? ‚Jesse Mathiesens af Dagstrups Pantebrev for 200 Mk. lübsk paa en Gaard i Villestoft til Randel Marsvin i Odense'.

‚Landsthingsvidne, at Medinteressenterne i den Gaard sønden for s. Hans Kirkegaard skødede Gert Bryske deres Andel i samme'.

[Origg. osv. som 3624s, Nr. 865, 1078. — Jfr. 6851t. [6798s-t

— — »Hartzoch Adolff hartzoch tho Slessewich, grave tho Holstein, privilegium de verbo et [!] verbum scriptum et latium[!] sub dato Apenrade 1435«.

[Orig. Aabenraa Bys Arkiv.] Udtog i Registratur fra o. 1600 over Byens Privilegier: RA. Tyske Kanc., her nævnt efter 1721. [6798 u

1436 Dag? ‚Ingeborg Christiernsdatter, Predbiørn Podebuskes Enkes, Gavebrev til s. Hans Kloster paa 2 Gaarde i Ræthinge'.

‚Randel Marsvins af Odense Opladelse for Otto Pedersen af Orte paa al sin Ret til den ham af Jes Mathiessen i Dagstrups i Villestoft pantsatte Gaard' [jfr. 6798 s].

[Origg. osv. som 3624s, Nr. 773, 868. [6851 s-t

6869. 29 læs 28.

6873. Før 4336 indskydes: 3314, 3711.

6890. Tilføj: — Hertil 4350.

6909. Om Paategningen jfr. *Will. Christensen, Statsforvaltn. 117.*

1437 Dag? ‚Skoubye H.s Thingsvidne paa Prioren til s. Hans[a] Lavhævdsbydelse paa en Grund i Pederstrup'.

[Orig. osv. som 3624s, Nr. 877. [6913 s

a) Niels (*Pal.-Müller, St. Hans Kl. 17*).

— — Hartvig Krumediges Skødebrev, anført i Registr. over Gem. Arch. 1598 III², 11 = Registr. 1671 XXXII, 17 (*Falck, Samml. III, 320*). — Er af 1452 [ɔ: 1451] Dec. 27: Gem. Arch. XXXII, 20.

1438 Jan. 24. Aalborg Raadstuedom om Arv efter Hr. Liffært.
Perg. [med 14 Segl]. Aalborg Helligaandshus' (nu Hospitals) Arkiv. *Lindbæk o. Stemann, Helligaandskl., Dipl. Nr. 31.* [6923 s

— Febr. .. Christiernus episcopus Ripensis. Die[a] mensis febr. coram nobis et aliis assessoribus nostris, in ecclesia nostra Ripensi pro tribunali sedentibus, nobilis Eghardus Christierni nuncapatus Frelleff A. in Westerbech, presentibus fratribus suis Dn. Nicolao Christierni archidiacono Ripensi et Johanne Christierni et ad hoc consentientibus, bona sua jure hereditario per patrem suum Christiernum Frellaui[b] advoluta, videl. curiam principalem Westetgaarden, valentem annuatim in reditibus mr. annone (Thomas Dampii), curiam (Thorsten, ora annone), curiam (Lillæ Jens Lornssen[c], ora ann.), curiam (Oloff, ora ann.), capitulo Ripensi in manus archidiaconi Ripensis scotavit, recognoscens se pretium percepisse. Sig. nostrum cum sig. Eghardi Frelleff, Johannis Christierni fratris sui, Johannis Frellaui[d] de Høderloff avunculi sui una cum Dn. Henrici Stangebergh canonici Ripensis, Lydechini Hartlefflß[e], Bertoldi [Broderß[f]], proconsulum ibid. Datum *etc.*

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv.] Afskr.: Kopibog 1666 (RA.), Bl. 78. — Jfr. 6989 s. [6924 s

a) Dagtallet er glemt i Afskr. *b)* Afskr.: Frellom. *c)* I 6989 s: Suensen. *d)* Afskr.: Frellum. *e)* Afskr.: Lydetrum Gartleffs. *f)* Aaben Plads i Afskr.

6927. Tilføj: Slesvigs Hertugs Arkiv; Registr. over Gem. Arch. 1598 XXXII, 8 med Vedføjelse: ist in der fürstl. cantzeley blieben.

6931. Efter Arkiv: tilføjes: Udtog i Registr. over Gem. Arch. 1598 VI[1], 7 med Aar 1498 = Registr. 1671 V, 17 uden Dag (*Falck, Samml. III, 211*) = *Westph. IV, 3191* (Nr. 117).

— Juni 8. »Jorgen Lund knape verkaufft herzogh Adolff zu Schleswig das dorff Immingstede fuer 250 mk. luebisch, datum am Feliciani abend zu Flenszburg«.

[Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Udtog i Registr. over Gem. Arch. 1598 III[2], 3 med Tilføjelse: Ist in der fürstligen cantzeley blieben, weil f. G. Immingsted zugehorig. — I Westphalens Diplomatarium (RA.) findes et tysk Udtog, hvoraf ses, at J. L. havde arvet I. (i Sündergoesharde) med sin Hustru Margaretha, Erich Negelsens Datter, og lover, at hvis Clausz Wonsflet gør Krav derfor for sin Hustru, Margarethas Søster, skal Hertugen event. have 250 Mk. i Erstatning. [6950 s

— Dec. 19. Slesvig Kapitels Skødebrev paa Gods erhvervet af Erik Krumedige.

[Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv]. Udtog i Registr. over Gem. Arch. 1598 VI[1], 2 (med Datum: Freitags im quatertemper fur weinachten) = Registr. 1671 V, 11, uden Dagsangivelse (*Falck, Samml. III, 210,* = *Dipl. Flensborg. I, 500*) = *Westph. IV, 3186* (Nr. 47) = *Reg. 3618*[a]. — Hertil 5061 s; jfr. 7095 s. [6980 s

a) Her nævnes urigtig Svavstedbogen.

1438 Dag? »Peie Jeppenszon burger zu Flenszburg vorleszet hertzog Aluen .... den haluen hoff tho Truwelszbul, denn ehr zu pande hatt von dem gardiane und convente des closters s. Catrinen zu Flenszburg fur 50 mk. luebisch«.

[Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Udtog i Registr. over Gem. Arch. 1598 V², 7 med Vedføjelse[a]: Gehort zum ambt Tundern, ist deswegen in d. fürstl. cantzlei geblieben. [6984 s

a) Fattes i Renskriften.

7013. Tilføj: Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 330.*

1439 Jan. 12. Vi Almue i Huiding H. kundgør, at Mand. efter 12. Dag Jul skødte Hr. Claus Chrestensen Ærkedegn i Ribe Hr. Anders Broch Kannik i Ribe paa Kapitlets Vegne Vedstedgaard (Thomasz Dampbye) og 3 Gaarde (Torsten, Olluff, Jesse Suensen), hvilket Gods var faldet i Egert Frelles Del i Skifte efter sin Faders Død, og lod Hr. C. C. læse inden 4 Stokke forn. E.'s Brev, indseglet med hans Segl, i hvilket han giver sin Broder C. C. Fuldmagt at skøde Kapitlet forn. Gods. Vort Herreds Indsegl. Datum *etc.*

[Orig. Ribe Kapitels Arkiv; Registr. 1553 Bl. 19v.] Afskr.: Kopibog 1666 (RA.), Bl. 77. — Jfr. 6724 s. [6989 s

— Dag? ‚Claus Rantzous Genbrev paa det Gods, han i Willestofft havde i Leje af Prædikebrødrene, at svare deraf dem aarlig Afgift, dat. Odense 1439‘.

[Orig. Odense Dominikanerkl. Arkiv.] Specif. over Odense Hospitals Kiste Nr. 290. [7052 s

— — Udtog: *Westph. IV, 3186* (Nr. 49) = *Reg. 3639*[a]. — Tilhører Aar 1539.

a) Hvor urigtigt Svavstedbogen.

7019. Tilføj: Samme Oversætt. som hos Hvitfeld ogsaa i Hamsforts Samlinger: Gml. kgl. Saml. 4to, 2432.

7028. Tilføj: Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 331.*

7056 ombyttes med følgende:

1440 Jan. 21. Jes Pethersß Bomand i Arus skøder efter min Moder Marinæ Jenssedætters og min Husfrue Kirsten Michelsdætters Raad Kanniker og Kapitel i Arus mine Huse og Jord sønden næst s. Clementis Kirkegaard og østen næst Hermen Thwrisßs Gaard, hvilke min Fader Pether Skytte mig skødede, med saadan Maade, at Kapitlet skal holde en Aartid i forskr. Kirke Torsd. før Midfaste Søndag med Messe og Vigilia for min Faders Sjæl og for min og min Husfrues Sjæle, naar vi afgaar. Sig. meum cum sig. DDn. Petri Dyrskow et Olaui ..rugh perpetuorum vicariorum ecclesie Arusiensis, Marine Jenssedætter matris mee, Petri Brwn, consulis, Johannis Erici, Nicholai Fycow, cann[onicorum?] Arusiensi[um?], et Andree Nicholai in Tuist. Datum Arusie die Agnetis.

[Perg. med [8] Segl. Aarhus Bispearkiv.] Afskr. af V. A. Secher. [7056

7075. Tilføj: Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 331* og i *Rørdam, Monum. 2. R. II, 487.*

7091. [Perg. med 8 Segl] læs Perg. [med 8 Segl].

1440 Juli 21. Nye H.s Thingsvidne om Skøde paa Erik Krumediges Godser.

[Orig. Slesvigs Hertugs Arkiv.] Udtog i Registr. over Gem. Arch. 1598 VI[1], 20 med Datum: am abent Mariæ Magdalenæ, = Registr. 1671 V, 12 uden Dag (*Falck, Samml. III. 210*) = *Westph. IV, 3186* Nr. 53 = *3185* Nr. 34 = *Reg. 3663*[a] og **4174.* — Jfr. 6980s. [7095s

a) Her nævnes urigtigt Svavstedbogen.

7106-07. [i Haderslevbogen] læs [i Registrant].

— **Sept. 27.** Gavebrev af Johan Rutze.

[Orig. osv. som 6490s. [7107s

7125 udgaar, se Udat. 578-79.

— **Dag?** ‚Aasum H.s Thingsvidne paa Matthiæ Jensens i Kappedrops Skøde til Per Matthiesen i Dalum paa sin Andel i hans Gaard'.

‚Dito paa Kommendators i s. Hans Klosters[a] Erklæring, at Klostergaarden i Fraude skal have sin fri Oldengang til saa mange Svin, dens Beboere føde kan'.

‚Jesse Mathiesens af Eskildstrups Pantebrev til Otto Pedersen paa 20 Mk. Sølvpenge paa en Gaard i Villestoft'.

[Origg. osv. som 3624s, Nr. 815, 824, 866. [7125s-u

a) Prior Jesper Nielsen (*Pal.-Müller, St. Hans Kl. 17*).

7136. Udtoget ombyttes med:

Jeg Oluff Axelszen R. af Walø giver og afhænder min Broder Aage Axelszen af Hiulebierg al Rettighed, som mig er tilfalden i Hiullebiergh og alt det Gods, som i Nørrehallindt og Sønderhallindt til Hiullebiergh ligger og mig til Arv falden er efter min Moder, og dertil Glye i Suerige og alt det Gods, som jeg har arvet efter min Modermoder Fru Katrine, hvis Sjæl Gud have. Afgik min Broder Aage og havde ægte Børn og rette Brystarve efter sig, da skal de arve samme Gods; havde han intet ægte Barn eller ægte Brystarve efter sig, skal det gaa til mig og mine Arvinger igen. Mit Indsegl og velbyrdige Mænds og hæderlige Prælaters Perhr Axelszen Provst i Lund, Hr. Claus Nielsen, Hr. Kedell Axelszen, Hr. Stig Olffszen, RR., Jens Stiisszen og Bradillick[!] a. w. Datum Aaleholm 1440.

[Perg. med Segl.] Afskrift i Sofie Brahes Slægtebog (Lunds Universitetsbibl.) med en Tilføjelse, hvorfra Dyrskøts synes at stamme. [7136

1441 Marts 4. Vi Areld Krwse Borgemester i Kopenhaffn, Hans Vat, Niels Jude, Hinrich Woghen og Niels Jeppsson, Raadmænd sstds., var Lucii Dag i Faste mælte til en »vrning« med andre velbaarne Mænd af velbaaren Olaff Axelsson i Walløff om 7 Boder og deres Gaardsrum i s. Nicholai S. i Køpenhaffn paa det Hjørne, som

løber fra Kødmangherboder og ned til Øster Port norden og østen Gaden, hvilke O. A. havde i Besætning paa andet Aar for 625 Reynolds Gylden, hvilke han sagde, at Hr. Benedictus Pogwisch, Gud hans Sjæl have, var ham skyldig for en Part, han købte i en Kog, og en anden Part, som han købte i en Kreyer, og for den Fragt, han oppebar i de 2 Skibe paa O. A.'s Vegne af den Del, som O. A. tilhørte, hvilke forskr. 2 Parter i de 2 Skibe Hr. B. købte af Fru Johanne, og O. A. ofte tilforn talte til Hr. B., før han blev død, om denne Sum Guld, og efter hans Død har han talt til hans Søn Henning Poghwisch om det, som bevisligt er. Da mælte vi O. A. de Boder til med al deres Gaardsrum at beholde, saa længe de vorder ham lovlig afløste, thi at det har standet i Besætning Dag og Aar, som Købstædret udviser, og er forfulgt med rette. Item hvad O. A. lader bygge paa forskr. Huse eller Gaardsrum, skal »vrdes« efter 4 gode Mænds Sigelse, hvormed de lade dem nøje paa baade Sider. Vore Indsegl. Givet og skrevet *osv.*

Perg. [med 5 Segl]. (RA., Skøder vedk. Postgaarden i Kbhvn.) [7158 s

7164. Tilføj: Registr. over Gem. Arch. 1598 V³, 64.

7173. [Perg. med 3 Segl] læs Perg. [med 3 Segl].

1441 Juni 2. Gavebrev af Jessæ, Jæppæ, Hans og Mattis Baggæ.
Perg. [med 2 Segl]. Aalborg Helligaandshus' (nu Hospitals) Arkiv. *Lindbæk o. Stemann, Helligaandskl., Dipl. Nr. 33.* [7173 s

7187. Tilføj: og med Datum: die Pantaleonis i en Odense Bispekrønike (Kall 8vo, 668).

7190 udgaar som = 7350.

7202. Tilføj: Nakskov Helligaandshus' Arkiv. *Lindbæk o. Stemann, Helligaandskl., Dipl. Nr. 34.*

— Dag? ‚Hendrich Grydestøbers Pantebrev paa hans Hus her i Odense'.
[Orig. Odense Dominikanerkl. (?) Arkiv.] Specif. over Odense Hospitals Kiste Nr. 266. [7208 s

1442 Maj 19. Gysslom H.s Thingsvidne om Markeskel.
Perg. med [6] Segl: 4-6. Bomærker. Lerchenfeldts Arkiv (RA.). *Ev. Tang Christensen, Lerchenfeldt 10.* [7244 s

— Okt. 26. Aalborg Raadstuevidne om 6412 s.
Perg. [med 8 Segl]. Aalborg Helligaandshus' (nu Hospitals) Arkiv. *Lindbæk o. Stemann, Helligaandskl., Dipl. Nr. 37*; anført efter Registrant som 7297. [7275 s

— Nov. 5. *Reg. *5376.* [Perg. med 1 Segl. Herrested Bys Arkiv; senere paa Rosenholm.] Afskr. af Langebek 1761: LDipl., og af Luxdorf: Ny kgl. Saml. 4to, 2091, I, 54. *Hist. Tidsskr. IV, 605.* [7276 s

7297 udgaar. Se 7275 s.

7304. Tilføj: Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 332* og i *Rørdam, Monum. 2. R. II, 492.*

1443 Febr. 23. Vi Almue i Vesterhornns H. kundgør, at s. Mathias Apostel Aften paa Thinget skødte beskeden Knud Tygeß beskeden Olluff Lange V. alt hans Gods i Schydstrup i Aael S. og i Vesterschov i Oxby S., som han fik med sin Hustru, og kender sig at have oppebaaret fuld Værd derfor. Vort Herreds Indsegl. Givet *osv.*

[Orig. Senere i Ribe Kapitels Arkiv; Registr. 1553, Bl. 240b.] Afskr. i Kopibog 1666 (RA.) Bl. 100v. [7312s

— Juli 13. Cristern Jepsß i Biendrop, Thingshoringe paa Giislum H.s Thing, Abbed Niels af Wiskøwel, Hans Præst i Lowns, Mikkel Laurisß[4] i Stranbygard, Thwri Raank i Gyndropgard, Pæther Swænniknsß i Morum, Jess Trwelsß i Hwammæ, Jess Mattisß i Swingelberk. Hæderlig velbyrdig Frue Mættæ Ottisdottær, Pawel Stiighß Husfrue, hvis Sjæl Gud have, fik Lørd. efter Kæls Dag et Thingsvidne med 8 Dannemænd: Mikel Lavrensß V., Thwri Raankæ V., Pæther Skenniknsß i Mor[um], Pawel Bertilsß i Gryndrop, Mikkel i Ellækiær, Mattis sstds., Nis Wndh i Swingelbergh, Nis Mattisß sstds., at Thunnæ Mølle, som har ligget i Getsted Aa og Møllested og Dam og Damsbaand med al Tilliggelse, som er Fiskegaard og Fiskevand, har ligget til Wæster Ællækiær i 100 Aar ukæret for alle Mænds Tiltale baade i Gislum H. og i Rings H. og er V. Æ.s rette Eje. Med vore Indsegl. Givet osv.

Perg. med [8] Segl: 4. Lxliv 3 (Saltensee). Lerchenfeldts Arkiv (RA.). [7343s

— Juli 26. Pantebrev af Johan Rutzè.

[Orig. Haderslev Kapitels Arkiv.] Udtog [efter Registr.] af Voss, Excerpter in 8vo: *Aarsb. fra Geheimearch. II, Till. 72.* [7348s

7369. Tilføj: Jfr. Hamsfort: *SRD. I, 332.*

— Dag? ‚Odense Bythingsvidne[a] paa adstadige Mænds Vidnesbyrd, at det Stræde, som gaar østen for s. Hans Kloster fra Kirkegaarden mod Nord til Bysens »Gravvol« hører Klostret og ikke Byen til‘.

‚Randel Marsvins Skøde til sin Søn Peder paa sin Rettighed i Frameløf‘.

[Orig. osv. som **3624s**, Nr. 916, 1002. [7393s-t

a) udvirket af Jacob Kommendator (*Pal.-Müller, St. Hans Kl. 17*).

7407. Afskr.: Klevenfelds Samlinger, Rostrup (vistnok Hübertz' Kilde).

1444 Dag? ‚Odense H.'s Thingsvidne paa en Eng ved en Gaard i Brylle‘.

‚Jes Persens Tilstaaelse at have modtaget 60 Mk. lybsk af Mest. Peder Marsvin for sin Rettighed i Fremmeløf‘.

[Origg. osv. som **3624s**, Nr. 860, 997. [7461s-t

7465. Orig. anføres i Registr. over Gem. Arch. 1598 VII, 45 me Datum: in festo 3. regum (Jan. 6).

7468. Tilføj: Registr. over Gem. Arch. 1598 XXXII, 2.

1445 Marts. Kongebrev, dateret Nyborg »Hilaria«.
[Orig.] Udtog af Hamsfort: *SRD. I, 333.* — Er ikke = 7482. [7482s

— Sept. 7. Hornum Herredsthingsvidne om en Gaard i Torpe i Woxleff S.
Perg. [med 7 Segl]. Aalborg Helligaandshus' (nu Hospitals) Arkiv. *Lindbæk o. Stemann, Helligaandskl., Dipl. Nr. 47.* [7538s

— Dag? »Catharina Schinckel vendit Cordes [archidiacono Slesvic.] prædium Scholdorp in par. Tolk episcopatus Slesv.«
[Orig. Slesvig Kapitels Arkiv?] Udtog: *Westph. IV, 387* (Nr. 59), hvor Dagsangivelsen die s. Gregorii hører til det foregaaende Brev (7485), = *Reg. 3742.* — Voss (under Familien Schinkel) citerer dette Brev, usikkert hvorfra, med Aar 1462. [7564s

— — ,Jep Clausens Skøde til Fru Elsebe paa Mosegaard i Dalbytorp paa Hintzholm'.
[Orig. osv. som 3624s Nr. 1070. [7566s

— — »Fundatio einer vicarie im Stapell, confirmirt durch bischof Niclausenn, de dato 1445«.
[Orig.] Udtog i Registratur 1588 (ved Svavstedbogen) Nr. 103. [7568s

7599. Tilføj: Registr. over Gem. Arch. 1548 XXXII, 1 med Aar 1447 og Vedføjelse: ist in der furstl. cantzeley blieben.

7601. Jørgen læs Jens.

1446 Nov. 22. »Pactum [inter fratres monachorum Helsingoræ], quibus temporibus concionem quisque haberet, nempe ut id facerent prædicatores in 2. feriis nativitatis, in 3. paschatis et 4. pentecostes; minores autem in 2. pentec., 3. nativ. et 4. pasch.; denique Carmelitæ in 2. paschatis, 3. pentec. et 4. nativ., sicuti authenticum ipsorum monstrat manuscriptum, die s. Cæciliæ factum«.
[Orig. med 2 Segl[a], jfr. G. S. 36. Helsingør Karmeliterklosters Arkiv.] Udtog: Resens Atlas II, 447. *Boesen, Helsingør 199* (*Reg. *5591*); de her nævnte »Afladsbreve« fra samme Aar stammer fra en Pavebulle af Sixtus IV, som Resen urigtig anfører under 1447. [7639s

a) Seglene beskrives Resen II, 428.

— Dec. 26. Salgsbrev af Hans og Benedicts von Alefelde.
[Orig. osv. som 7348s. [7647s

1447 Jan. 25. »... Eleemosyne, quam ... Christophorus Bavarus publico concessit edicto, eorum [sc. fratrum Carmelitarum] hoc studio omnibus commendato, hortans, ut quisque pro virili eis hac in parte ferret opem, sicut ejus publicæ testantur literæ, datæ Hauniæ die convers. Pauli«.
[Orig. Helsingør Karmeliterklosters Arkiv.] Udtog: Resen II, 430-31; derefter: *Boesen, Helsingør 199.* [7662s

7695a ved Segl 3. Llvx læs Llxv.

— Maj 25. Registr. over Gem. Arch. 1598 XXXII. 1. Se 7599 (med Tilføjelse).

7712 er af **Juni 14.**

7727. Efter Orig. tilføjes: Viborg S. Hans Kl. Arkiv.

1447 Okt. 13. Alle mæn, thette breff see æller høre læse, helse wy Kaas forsyneman . . . . [Mogens] | Clausß aff Tybirke, Lytheke aff Frethersleff, Clæment Pædhersß aff Bo . . . . | met wor herre, kungøre wy alle, nærwærende oc komme scul[e] met th[ette] . . . . | then annen fredagh æffther s. Michaelis dag wore wy bedhne i . . . . | offuer at wære oc til at hielpe, at een næffnd scule gange . . . . | næffnd for^de hær Jæp Pædhersß sathe oc . . . . . . wore i . . . . | then samme fredagh, som fore stander, ... sculde then . . . . , ... | wthen two mæn oc beddis fore . . . . oc rætwishets . . . . | i næffnden æller theris kunne noghen met rætte sk . . . . | i stædhen igeen oc g . . . then for^ne næffnd . . . . | budhit oc swo wor offuerbudigh at føre . . . . | til stæde, mæn saghde swo, at . . . . | sculde være riddere oc gothe . . . . | low fore lawhæffdh oc skøth . . . . |
| oc han wilde skywthe sech ig . . . .
| som thingeth søghte funne hannum . . . .
| han wilde sæthe thet i rætte um . . . .
| burdhe at gøre theris æffther wil . . . .
| thet widhne wy obenbare met thet[te] . . . .
| stædh oc aar, som fore stander scre[ffuit] . . . .

Papir; højre Side fattes; Rester af 2 Segl; paa Bagsiden er i 18. Aarh. paategnet: Roskilde Capit. Brev. (RA. Danske Selsk. Papirer.) — Ovfr. gengivet fuldstændigt. [7725s

— Dag? ‚Thingsvidne, at det ikke var Karl Friis af Ørritzlev, men en anden Mand, der slog Jesse Klerk ihjel‘.

[Orig. Odense Bys Arkiv.] Udtog i Vedel Simonsen, Indberetning Juli 1811 (RA.) Nr. 241. [7753s

7787. Tilføj ved Segl: Langebeks Seglsamling, hvorefter *Danm. Riges Hist. II, 492.*

7797. *Reg. *5610* læs *Reg. *5609.*

1448 Aug. [Afladsbrev af] Ærkebisp Thue og 8 Bisper.

[Orig.] Navne anførte af *Hvitfeld IV, 685, Fol. 841*; jfr. Hamsfort: *SRD. VII, 200, 213.* Efter Bispenavnene er det ikke = 7808. [7804s

7816. Tilføj: [Orig. Mildsted Kirkes Arkiv.]

1449 Jan. 29. Roskilde Bythingsvidne om Skøde til Tue Jensen, Præst i Hualsø.

[Orig.] Optaget med 2 senere Breve i 1629 Sept. 11: Orig. i Odense Bispearkiv. *Rørdam, Monum. 2. R. II, 74.* [7851s

7857. [Efter Afskr. i en Privilegiesamling] læs Afskr. af Frans Thestrup i et Hæfte: RA. Topogr. Saml. p. Papir, Mariager.

1449 Apr. 5. Christiernus rex. Reverendo patri Dn. Thuoni archiepiscopo [*osv.* som 7322]. Datum Lundis sabb. ante dnicam palmarum, nostro sub secreto, anno regni nostri Dacie 1.

[Orig. Lunde Ærkebisps Arkiv.] Afskr. i Kapitlets Privilegiebog 1186—1649: RA. Danske Kanc. [7873s

— Apr. 22. *Reg. 3810**. [Efter Stadfæstelse 1457 Maj 1 afskrevet i Kristjern I's Brevbog:] *SRD. VIII, 427.* [7882s

— Juni 15. *Westph. IV, 3187* (Nr. 61). (Melioratio vicariæ s. crucis in basilica Slesv. ... cum 200 mr. et 1 domo auctæ ...., Svavestedii 1449 die Viti mart. et a. 1450). — Det første er 1459 Juni 15 (RA. Gott. Membraner), det andet vel ogsaa yngre.

7938. Tilføj: Anført med Datum 1399 Juli 5 i Geneal.-herald. Selskabs Manuskript, Fol. 32 og i Nationaltid. $^{30}/_{7}$ 1896.

— Dag? ‚Landsthingsvidne paa Anders Byrths Skøde til Kommenderen i s. Hans[a] paa en Jord og Skov kaldet Ulfekylsrut nordvest for Odense mod en Gaard i Nythesløf i Ottrups S.'

[Orig. osv. som 3624s, Nr. 1014. [7942s

a) Offe Grib (*Pal.-Müller, St. Hans Kl. 17*).

1450 Jan. 28. Slesvig Kapitel om Messer for Henrick v. Alefelt.

[Orig. Senere i Slesvigs Hertugs Arkiv.] Udtog i Registr. over Gem. Arch. 1598 VI[1], 9 med Datum: mitwoch fur lichtmessen, = Registr. 1671 V, 13, uden Dag (*Falck, Samml III, 210*) = *Westph. IV, 3187* (Nr. 63) = *Reg. 3867*[a]. [7949s

a) Her nævnes urigtigt Svavstedbogen.

7952. Orig. (Perg. med Kongens Sekret) findes maaske endnu i Byens Arkiv; Afskr. af V. A. Secher, hvorefter rettes: Cristiern — Arusiensis — nostri Dacie.

7989. Tilføj: Senere i Slesvigs Hertugs Arkiv; Registr. over Gem. Arch. 1598 III[3], 4.

8015. Afskr.: *Registrum* læs Afskr. efter Orig. med Datum: am dage Dionisii (Okt. 9): Klevenfeld, Nobilitationsbreve. Forkortet Afskr.: Westphalens Diplomatarium (RA.) og *Registrum.*

— Dag? *Reg. 3866*[a]. [Orig. Slesvig Kapitels Arkiv.] Udtog: *Westph. IV, 3187* (Nr. 64). [8038s

a) Her urigtigt Svavstedbogen.

— — Thingsvidne af Sly H. om Gammelby.

[Orig.] Udtog: *Westph. IV, 3187* (Nr. 65). [8038t

— — Hartvig Krumediges Skødebrev, anført i Registr. over Gem. Arch. 1671 XXXII, 20 (*Falck, Samml. III, 320*) med dette Aar (men under Nr. 17 med Aar 1437). — Er af 1452 [ɔ: 1451] Dec. 27: Gem. Arch. XXXII, 20.

1450 Dag? ‚Martin Mathiesens Skøde til Poul Pedersen paa Aagaarde i Vislef S. samt en Gaard i Harendrop, en i Gradrop i samme S., en Gaard i Kærebye Skoubye S. osv.'
[Orig. osv. som **3624**s, Nr. 965. [**8045**s

— — Jeg Michel Grubbe, Kirkeherre i Fugelse og Provst i Fugelse H., vil efter mine Sognemænds Samtykke og Bøn give til min Kirkes Bygning hvert 3. Svin, som jeg fanger til Oldengæld af de 2 Enemærker, som jeg har med min Kirke til min Præstegaard og mine Forfædre Kirkeherrer i F. har haft før mig, som er Prestevænge og Kerkeskov, og at mine Sognemænd og Kirkeværger er saa ens vorden med mig, naar som Olden vorder paa forn. Skove og jeg eller mine Efterkommere Kirkeherrer i F. deres Løfsvin paa fanger, det stadfæster jeg med mit Indsegl, og beder Hr. Anders Pedherssen, Kirkeherre i Ottersleff og Domprovst i Laland, Magnus Clawessen i Høwit, Landsdommer i Laland, Hr. Pedher Lale, Kirkeherre i Holeby, og Hr. Jeip, Kirkeherre i Hillestede, hænge deres Segl. Datum a. D. 1450.
[Perg. [med 4 Segl]. Fuglse Kirkes Arkiv; anført med Aar 1400 i Registr.: Thott Fol. 730, Bl. 321v.: *Kirkehist. Saml. 4 R. II, 276.*] Afskr. af Langebek 1735: LDipl. [**8049**s

Udat. 428 udgaar, se ovfr. ved **6432**.

— **447.** Tilføj: Dansk Oversætt.: *Hvitfeld IV, 130, Fol. 608.*

— **452a.** *576* læs *536.*

»Quittancia Dn. Nicolai Claweſß M. de Ellinge super depositis apud capitulum Lundense«.
[Orig. Lunde Kapitels Arkiv.] Udtog i Kapitlets Registrant (1425) F 16. [**460**s

Forkortelser.

Gælder som Regel for alle Kasus af vedkommende Ord.

b.	ɔ:	beatus.	prov.	ɔ:	provincia.
denar.	-	denarii.	prox.	-	proximus.
H.	-	Herred.	S.	-	Sogn.
mr.	-	marca.	s.	-	sanctus.
Medb.	-	Medbeseglet.	sig.	-	sigillum.
par.	-	parochia.	sol.	-	solidus.

I Tidsangivelser:			I Titulaturer:		
crast.	ɔ:	crastinum.	A.	ɔ:	armiger (AA. ɔ: armigeri).
dni.	-	domini.	a. w.	-	a wapn.
dnica.	-	dominica.	discr.	-	discretus.
f.	-	festum.	Dn.	-	dominus (DDn. ɔ: domini).
fer.	-	feria.	M.	-	miles (MM. ɔ: milites).
oct.	-	octavæ (octava[1]).	R.	-	Ridder (RR. ɔ: Riddere).
sabb.	-	sabbatum.	V.	-	Væbner (VV. ɔ: Væbnere).
vig.	-	vigilia.	virr.	-	virorum.

Dertil mange selvforstaaelige: kal. for kalendæ, assumpt. for assumptionis o. l.

I III. Bind er Promulgationsformlen (jfr. I, S. xvij) oftest helt udeladt.

I de diplomatiske Oplysninger:

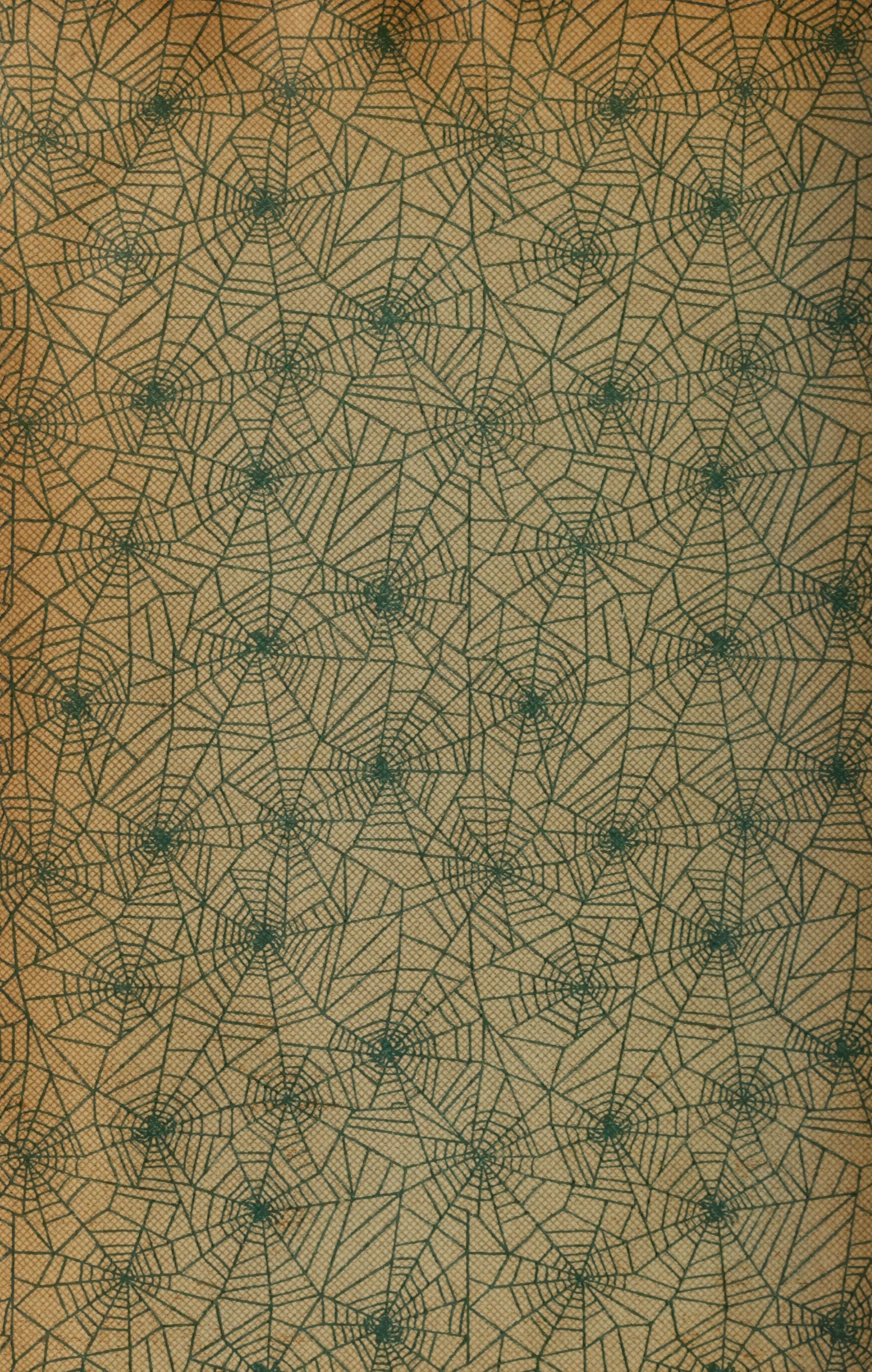
A. ɔ: Petersen, Danske adelige Sigiller.

AM. - Arnemagnæanske Diplomsamling.

[1] Hvor dette Ord af Brevet ses at være Enkelttal, er det skrevet helt ud, men der er ofte i selve Originalerne skrevet: oct.

G.	ɔ:	Petersen, Danske gejstlige Sigiller.
Gem. Arch.	-	Gemeinschaftliches Archiv (i Rigsarkivet).
Kl.	-	Kloster.
LDipl.	-	Langebeks Diplomatarium i Rigsarkivet.
RA.	-	Rigsarkivet.
SvRA.	-	Svenske Rigsarkiv.
ÆA.	-	Ældste Archivregistraturer.

Henvisningerne ved de adelige Segl i III. Bind gælder Thisets Sigilværk.

gni Danici mediaevalis.
21643

Repertorium diplomaticum ...

